

INFORMAČNÍ DATABÁZE

17.

NÁZEV:

Trestní právo hmotné
orientační pomůcka – I. díl



ASOCIACE
OBČANSKÝCH
PORADEN

OBSAH : Vybrané právní předpisy v oblasti trestního práva hmotného

strana 2 až 1277

Hmotné právo stanoví, jaká práva a povinnosti komu přísluší. Proto ASPI do tohoto pojmu zařadilo soubor předpisů, které obsahují normy, jejichž porušením může nastat naplnění skutkové podstaty trestného činu podle trestního zákoníku.

Vybrané právní předpisy v oblasti trestního práva hmotného

stav ke dni 30.04. 2013

1. **Zákon č. 40/2009 Sb.**, trestní zákoník str. 4 až 194
2. **Zákon č. 253/2008 Sb.**, o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu str. 194 až 235
3. **Zákon č. 129/2008 Sb.**, o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů str. 236 až 270
4. **Zákon č. 38/2008 Sb.**, o vývozu a dovozu zboží, které by mohlo být použito pro výkon trestu smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, a o poskytování technické pomoci s tímto zbožím související, a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů str. 270 až 278
5. **Zákon č. 227/2006 Sb.**, o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů str. 278 až 295
6. **Zákon č. 412/2005 Sb.** o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti str. 295 až 406
7. **Zákon č. 379/2005 Sb.** o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů str. 406 až 427
8. **Zákon č. 228/2005 Sb.** o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů str. 427 až 441
9. **Zákon č. 676/2004 Sb.** o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů str. 441 až 459
10. **Zákon č. 100/2004 Sb.** o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy) str. 459 až 505
11. **Zákon č. 440/2003 Sb.** o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů str. 506 až 525
12. **Zákon č. 218/2003 Sb.** o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže) str. 525 až 567

- 13. Zákon č. 285/2002 Sb.** o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon)..... str. 567 až 600
- 14. Zákon č. 146/2002 Sb.** o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů str. 600 až 620
- 15. Zákon č. 3/2002 Sb.** o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) str. 620 až 648
- 16. Zákon č. 257/2000 Sb.** o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (zákon o Probační a mediační službě) str. 648 až 660
- 17. Zákon č. 101/2000 Sb.** o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů str. 660 až 688
- 18. Zákon č. 305/1999 Sb.** o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení a o změně zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů str. 688 až 690
- 19. Zákon č. 191/1999 Sb.** o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů..... str. 690 až 707
- 20. Zákon č. 167/1998 Sb.** o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů (Pozn . **znění příloh viz zákon**) str. 707 až 748
- 21. Zákon č. 19/1997 Sb.** o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů str. 748 až 765
- 22. Zákon č. 38/1994 Sb.** o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů str. 765 až 793
- 23. Zákon č. 198/1993 Sb.** o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu str. 793 až 796
- 24. Zákon č. 634/1992 Sb.** o ochraně spotřebitele str. 796 až 821
- 25. Zákon č. 246/1992 Sb.** České národní rady na ochranu zvířat proti týrání str. 821 až 914

26. Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí	str. 914 až 921
27. Zákon č. 553/1991 Sb. České národní rady o obecní policii	str. 921 až 946
28. Zákon č. 490/1991 Sb. o způsobu provádění referenda	str. 947 až 964
29. Zákon č. 64/1986 Sb. České národní rady o České obchodní inspekci.....	str. 964 až 975
30. Zákon č. 87/1991 Sb. o mimosoudních rehabilitacích	str. 975 až 991
31. Zákon č. 452/2001 Sb. o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele	str. 991 až 1005
32. Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech) Pozn . znění příloh viz zákon	str. 1005 až 1037
33. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)	str. 1038 až 1195
34. Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách	str. 1196 až 1277

I/1

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Obsah

ČÁST PRVNÍ - OBECNÁ ČÁST (§ 1 - § 139)
ČÁST DRUHÁ - ZVLÁŠTNÍ ČÁST (§ 140 - § 418)
Přechodná ustanovení

40/2009 Sb.
ZÁKON
ze dne 8. ledna 2009
trestní zákoník

Změna: 306/2009 Sb.
Změna: 181/2011 Sb.
Změna: 330/2011 Sb. (část)
Změna: 330/2011 Sb.
Změna: 357/2011 Sb., 420/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 193/2012 Sb.
Změna: 360/2012 Sb.
Změna: 390/2012 Sb.
Změna: 399/2012 Sb.
Změna: 494/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST

HLAVA I PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

Díl 1 Žádný trestný čin bez zákona

§ 1 Zákaz retroaktivity

Čin je trestný, jen pokud jeho trestnost byla zákonem stanovena dříve, než byl spáchán.

Díl 2 Časová působnost

§ 2 Trestnost činu a doba jeho spáchání

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

(2) Jestliže se zákon změní během páchání činu, užije se zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je čin spáchán.

(3) Při pozdějších změnách zákona, který je účinný při dokončení jednání, jímž je čin spáchán, se užije zákona nejmírnějšího.

(4) Čin je spáchán v době, kdy pachatel nebo účastník konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat. Není rozhodující, kdy následek nastane nebo kdy měl nastat.

§ 3 Užití zákona účinného v době rozhodování

(1) Pachateli lze uložit vždy pouze takový druh trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o trestném činu rozhoduje.

(2) O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

Díl 3
Místní působnost

§ 4
Zásada teritoriality

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na jejím území.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území České republiky,

a) dopustil-li se tu pachatel zcela nebo zčásti jednání, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo

b) porušil-li nebo ohrozil-li tu pachatel zájem chráněný trestním zákonem nebo měl-li tu alespoň zčásti takový následek nastat, i když se jednání dopustil v cizině.

(3) Účastenství je spácháno na území České republiky,

a) je-li tu spáchán čin pachatele, kdy místo spáchání takového činu se posuzuje obdobně podle odstavce 2, nebo

b) jednal-li tu zčásti účastník činu spáchaného v cizině.

(4) Jednal-li účastník na území České republiky, užije se na účastenství zákona České republiky bez ohledu na to, zda je čin pachatele v cizině trestný.

§ 5
Zásada registrace

Podle zákona České republiky se posuzuje též trestnost činu, který byl spáchán mimo území České republiky na palubě lodi nebo jiného plavidla, anebo letadla nebo jiného vzdušného dopravního prostředku, které jsou registrovány v České republice. Místo spáchání takového činu se posuzuje obdobně podle § 4 odst. 2 a 3.

§ 6
Zásada personality

Podle zákona České republiky se posuzuje i trestnost činu, který v cizině spáchal občan České republiky nebo osoba bez státní příslušnosti, která má na jejím území povolen trvalý pobyt.

§ 7

Zásada ochrany a zásada univerzality

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost mučení a jiného nelidského a krutého zacházení (§ 149), padělání a pozměnění peněz (§ 233), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 235), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 236), neoprávněné výroby peněz (§ 237), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), vyzvědačství (§ 316), násilí proti orgánu veřejné moci (§ 323), násilí proti úřední osobě (§ 325), padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348), účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 2, 3, genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411), válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414), zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 415), zneužití vlajky a příměří (§ 416) a ublížení parlamentáři (§ 417) i tehdy, spáchal-li takový trestný čin v cizině cizí státní příslušník nebo osoba bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt.

(2) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán v cizině proti občanu České republiky nebo proti osobě bez státní příslušnosti, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, jestliže je čin v místě spáchání činu trestný nebo jestliže místo spáchání činu nepodléhá žádné trestní pravomoci.

§ 8

Subsidiární zásada univerzality

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, i tehdy,

a) je-li čin trestný i podle zákona účinného na území, kde byl spáchán, a

b) jestliže pachatel byl dopaden na území České republiky a nebyl vydán nebo předán k trestnímu stíhání cizímu státu nebo jinému subjektu k trestnímu stíhání oprávněnému.

(2) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, také tehdy, byl-li čin spáchán ve prospěch právnické osoby, která má na území České republiky sídlo nebo organizační složku.

(3) Pachateli však nelze uložit trest přísnější, než jaký stanoví zákon státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.

§ 9

Působnost stanovená mezinárodní smlouvou

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona České republiky také tehdy, jestliže to stanoví mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

(2) Ustanovení § 4 až 8 se nepoužijí, jestliže to mezinárodní smlouva nepřipouští.

§ 10

Vydání a předání občanů České republiky

(1) Občan České republiky nemůže být vydán cizímu státu k trestnímu stíhání ani k výkonu trestu.

(2) Občan České republiky může být předán do jiného členského státu Evropské unie pouze na základě evropského zatýkacího rozkazu.

§ 11

Účinky rozsudku cizího státu

(1) Trestní rozsudek cizího státu nemůže být vykonán na území České republiky ani tu mít jiné účinky, nestanoví-li zákon nebo mezinárodní smlouva něco jiného.

(2) Na pravomocné odsouzení soudem jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení se pro účely trestního řízení hledí jako na odsouzení soudem České republiky, pokud bylo vydáno pro čin trestný i podle práva České republiky.

HLAVA II

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST

Díl 1

Základy trestní odpovědnosti

§ 12

Zásada zákonnosti a zásada subsidiarity trestní represe

(1) Jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit.

(2) Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

§ 13

Trestný čin

(1) Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.

(2) K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

§ 14
Přečiny a zločiny

- (1) Trestné činy se dělí na přečiny a zločiny.
- (2) Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.
- (3) Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.

Díl 2
Zavinění

§ 15
Úmysl

- (1) Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel
- a) chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, nebo
 - b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.
- (2) Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem.

§ 16
Nedbalost

- (1) Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel
- a) věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo
 - b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.
- (2) Trestný čin je spáchán z hrubé nedbalosti, jestliže přístup pachatele k požadavku náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti pachatele k zájmům chráněným trestním zákonem.

§ 17

Zavinění k okolnosti zvlášť přitěžující

K okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlédne,

a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, že trestní zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné, nebo

b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

§ 18

Omyl skutkový

(1) Kdo při spáchání činu nezná ani nepředpokládá jako možnou skutkovou okolnost, která je znakem trestného činu, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti.

(2) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, které by naplňovaly znaky mírnějšího úmyslného trestného činu, bude potrestán jen za tento mírnější trestný čin, nejde-li o trestný čin spáchaný z nedbalosti.

(3) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, které by naplňovaly znaky přísnějšího úmyslného trestného činu, bude potrestán za pokus tohoto přísnějšího trestného činu.

(4) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti.

§ 19

Omyl právní

(1) Kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat.

(2) Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží.

Díl 3
Příprava a pokus trestného činu

§ 20
Příprava

(1) Jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného zločinu (§ 14 odst. 3), zejména v jeho organizování, opatřování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, sročení, v návodu nebo pomoci k takovému zločinu, je přípravou jen tehdy, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvlášť závažného zločinu.

(2) Příprava je trestná podle trestní sazby stanovené na zvlášť závažný zločin, k němuž směřovala, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného.

(3) Trestní odpovědnost za přípravu k zvlášť závažnému zločinu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně upustil od dalšího jednání směřujícího k spáchání zvlášť závažného zločinu a

a) odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknuté přípravy, nebo

b) učinil o přípravě k zvlášť závažnému zločinu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknuté přípravy, mohlo být ještě odstraněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

(4) Je-li na činu zúčastněno více osob, nebrání zániku trestní odpovědnosti za přípravu pachatele, který takto jednal, je-li čin dokonán ostatními pachateli nezávisle na jeho dřívějším přispění k činu nebo přes jeho včasné oznámení.

(5) Ustanovením odstavců 3 a 4 není dotčena trestní odpovědnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již jednáním uvedeným v odstavci 1 spáchal.

§ 21
Pokus

(1) Jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonáný trestný čin.

(3) Trestní odpovědnost za pokus trestného činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně upustil od dalšího jednání směřujícího k dokonání trestného činu a

a) odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého pokusu trestného činu, nebo

b) učinil o pokusu trestného činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého pokusu trestného činu, mohlo být ještě odstraněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

(4) Je-li na činu zúčastněno více osob, nebrání zániku trestní odpovědnosti za pokus pachatele, který takto jednal, je-li čin dokonán ostatními pachateli nezávisle na jeho dřívějším přispění k činu nebo přes jeho včasné oznámení.

(5) Ustanovením odstavců 3 a 4 není dotčena trestní odpovědnost pachatele za jiný dokonaný trestný čin, který již jednáním uvedeným v odstavci 1 spáchal.

Díl 4 **Pachatel, spolupachatel a účastník trestného činu**

§ 22 **Pachatel**

(1) Pachatelem trestného činu je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.

(2) Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná pro nedostatek věku, nepřičetnost, omyl, anebo proto, že jednala v nutné obraně, krajní nouzi či za jiné okolnosti vylučující protiprávnost, anebo sama nejednala nebo nejednala zaviněně. Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil takové osoby, která nejednala ve zvláštním úmyslu či z pohnutky předpokládané zákonem; v těchto případech není vyloučena trestní odpovědnost takové osoby za jiný trestný čin, který tímto jednáním spáchala.

§ 23 **Spolupachatel**

Byl-li trestný čin spáchán úmyslným společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé).

§ 24 **Účastník**

(1) Účastníkem na dokonaném trestném činu nebo jeho pokusu je, kdo úmyslně

a) spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil (organizátor),

b) vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat trestný čin (návodce), nebo

c) umožnil nebo usnadnil jinému spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, vylákáním poškozeného na místo činu, hlídáním při činu, radou, utvrzováním v předsevzetí nebo slibem přispět po trestném činu (pomocník).

(2) Na trestní odpovědnost a trestnost účastníka se užije ustanovení o trestní odpovědnosti a trestnosti pachatele, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného.

(3) Trestní odpovědnost účastníka zaniká, jestliže dobrovolně upustil od dalšího účastenství na trestném činu a

a) odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého účastenství, nebo

b) učinil o účastenství na trestném činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého účastenství, mohlo být ještě odstraněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

(4) Je-li na činu zúčastněno více osob, nebrání zániku trestní odpovědnosti účastníka, který takto jednal, je-li čin spáchán ostatními pachateli nezávisle na jeho dřívějším přispění k činu nebo přes jeho včasné oznámení.

(5) Ustanovení odstavců 3 a 4 se nevztahuje na trestní odpovědnost účastníka za jiný trestný čin, který již jednáním uvedeným v odstavci 1 spáchal.

§ 25

Věk

Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědn

§ 26

Nepříčetnost

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

§ 27

Zmenšená příčetnost

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu měl podstatně sníženou schopnost rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, je zmenšeně příčetný.

HLAVA III **OKOLNOSTI VYLUČUJÍCÍ PROTIPRÁVNOST ČINU**

§ 28

Krajní nouze

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

§ 29
Nutná obrana

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

§ 30
Svolení poškozeného

(1) Trestný čin nespáchá, kdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozhodovat, jsou činem dotčeny.

(2) Svolení podle odstavce 1 musí být dáno předem nebo současně s jednáním osoby páčající čin jinak trestný, dobrovolně, určitě, vážně a srozumitelně; je-li takové svolení dáno až po spáchání činu, je pachatel beztrestný, mohl-li důvodně předpokládat, že osoba uvedená v odstavci 1 by tento souhlas jinak udělila vzhledem k okolnostem případu a svým poměrům.

(3) S výjimkou případů svolení k lékařským zákrokům, které jsou v době činu v souladu s právním řádem a poznatky lékařské vědy a praxe, nelze za svolení podle odstavce 1 považovat souhlas k ublížení na zdraví nebo usmrcení.

§ 31
Přípustné riziko

(1) Trestný čin nespáchá, kdo v souladu s dosaženým stavem poznání a informacemi, které měl v době svého rozhodování o dalším postupu, vykonává v rámci svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce společensky prospěšnou činnost, kterou ohrozí nebo poruší zájem chráněný trestním zákonem, nelze-li společensky prospěšného výsledku dosáhnout jinak.

(2) Nejde o přípustné riziko, jestliže taková činnost ohrozí život nebo zdraví člověka, aniž by jí byl dán k ní v souladu s jiným právním předpisem souhlas, nebo výsledek, k němuž směřuje, zcela zřejmě neodpovídá míře rizika, anebo provádění této činnosti zřejmě odporuje požadavkům jiného právního předpisu, veřejnému zájmu, zásadám lidskosti nebo se přiči dobrým mravům.

§ 32
Oprávněné použití zbraně

Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem.

HLAVA IV ZÁNÍK TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

Díl 1 Zánik trestní odpovědnosti účinnou lítostí

§ 33 Účinná lítost

Trestní odpovědnost za trestné činy neposkytnutí pomoci (§ 150), neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151), šíření nakažlivé lidské nemoci (§ 152), šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti (§ 153), ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty (§ 156), ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty z nedbalosti (§ 157), svěření dítěte do moci jiného (§ 169), zavlčení (§ 172), brání rukojmí (§ 174), opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195), porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220), porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti (§ 221), porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225), porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (§ 227), poškození cizí věci (§ 228), zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 240), nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení (§ 243), porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství (§ 247), porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 261), porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 262), porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 263), provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence (§ 265), porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (§ 266), obecného ohrožení (§ 272), obecného ohrožení z nedbalosti (§ 273), porušení povinnosti při hroživé tísni (§ 275), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení (§ 276), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti (§ 277), poškození geodetického bodu (§ 278), poškození a ohrožení životního prostředí (§ 293), poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti (§ 294), poškození lesa (§ 295), neoprávněného nakládání s odpady (§ 298), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti (§ 300), šíření nakažlivé nemoci zvířat (§ 306), šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin (§ 307), vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace (§ 315), vyzvědačství (§ 316), ohrožení utajované informace (§ 317), ohrožení utajované informace z nedbalosti (§ 318), vzpoury vězňů (§ 344), šíření poplašné zprávy (§ 357), nepřekažení trestného činu (§ 367), neoznámení trestného činu (§ 368) zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

a) škodlivému následku trestného činu zamezil nebo jej napravit, nebo

b) učinil o trestném činu oznámení v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

Díl 2
Promlčení trestní odpovědnosti

§ 34
Promlčecí doba

(1) Trestní odpovědnost za trestný čin zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí

a) dvacet let, jde-li o trestný čin, za který trestní zákon dovoluje uložení výjimečného trestu, a trestný čin spáchaný při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu podle jiného právního předpisu,

b) patnáct let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,

c) deset let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně pět let,

d) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta,

e) tři léta u ostatních trestných činů.

(2) Promlčecí doba počíná běžet u trestných činů, u nichž je znakem účinek anebo u nichž je účinek znakem kvalifikované skutkové podstaty, od okamžiku, kdy takový účinek nastal; u ostatních trestných činů počíná běžet promlčecí doba od ukončení jednání. Účastníkovi počíná běžet promlčecí doba od ukončení činu hlavního pachatele.

(3) Do promlčecí doby se nezapočítává

a) doba, po kterou nebylo možno pachatele postavit před soud pro zákonnou překážku,

b) doba, po kterou bylo trestní stíhání přerušeno,

c) doba, po kterou oběť trestného činu obchodování s lidmi (§ 168) nebo některého trestného činu uvedeného v hlavě třetí zvláštní části tohoto zákona o trestných činech proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti byla mladší osmnácti let,

d) zkušební doba podmíněného zastavení trestního stíhání nebo podmíněného odložení podání návrhu na potrestání.

(4) Promlčecí doba se přerušuje

a) zahájením trestního stíhání pro trestný čin, o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícím vzetím do vazby, vydáním příkazu k zatčení, zatýkacího rozkazu nebo evropského zatýkacího rozkazu, podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, návrhu na potrestání, vyhlášením odsuzujícího rozsudku pro tento trestný čin nebo doručením trestního příkazu pro takový trestný čin obviněnému, nebo

b) spáchal-li pachatel v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(5) Přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.

§ 35

Vyloučení z promlčení

Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestní odpovědnost

a) za trestné činy uvedené v hlavě třinácté zvláštní části tohoto zákona, s výjimkou trestných činů založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka (§ 403), projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka (§ 404), popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia (§ 405), a to i pokud byly v minulosti spáchány činy, které by nyní měly znaky těchto trestných činů,

b) za trestné činy rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311) a teroru (§ 312), pokud byly spáchány za takových okolností, že zakládají válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle předpisů mezinárodního práva,

c) za jiné trestné činy spáchané v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby, a které byly spáchány veřejnými činiteli anebo byly spáchány v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských.

HLAVA V

TRESTNÍ SANKCE

Díl 1

Druhy trestních sankcí a obecné zásady pro jejich ukládání

§ 36

Druhy trestních sankcí

Trestními sankcemi jsou tresty a ochranná opatření.

§ 37

Obecné ustanovení pro ukládání trestních sankcí

(1) Trestní sankce lze ukládat jen na základě trestního zákona.

(2) Pachateli nelze uložit kruté a nepřiměřené trestní sankce. Výkonem trestní sankce nesmí být ponížena lidská důstojnost.

§ 38

Přiměřenost trestních sankcí

- (1) Trestní sankce je nutno ukládat s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a poměrům pachatele.
- (2) Tam, kde postačí uložení trestní sankce pachatele méně postihující, nesmí být uložena trestní sankce pro pachatele citelnější.
- (3) Při ukládání trestních sankcí se přihlédne i k právem chráněným zájmům osob poškozených trestným činem.

Díl 2

Tresty

Oddíl 1

Obecné zásady pro ukládání trestů

§ 39

Stanovení druhu a výměry trestu

- (1) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédne k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy; dále přihlédne k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný, též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Přihlédne také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele.
- (2) Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchan, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.
- (3) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédne k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (§ 41 a 42), k době, která uplynula od spáchání trestného činu, k případné změně situace a k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu. Při posouzení přiměřenosti délky trestního řízení soud přihlédne ke složitosti věci, k postupu orgánů činných v trestním řízení, k významu trestního řízení pro pachatele a k jeho jednání, kterým přispěl k průtahům v trestním řízení.
- (4) K okolnosti, která je zákonným znakem trestného činu, včetně okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, nelze přihlédnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující. K okolnosti odůvodňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody nelze přihlédnout jako k okolnosti polehčující.
- (5) K okolnosti přitěžující se přihlédne,

a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,

b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

(6) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud

a) u spolupachatelů též k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání trestného činu,

b) u organizátora, návodce a pomocníka též k významu a povaze jejich účasti na spáchání trestného činu,

c) u přípravy k zvlášť závažnému zločinu a u pokusu trestného činu též k tomu, do jaké míry se jednání pachatele k dokonání trestného činu přiblížilo, jakož i k okolnostem a k důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo.

(7) Získal-li nebo snažil-li se získat pachatel trestným činem majetkový prospěch, přihlédne k tomu soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry; jestliže to nevylučují jeho majetkové nebo osobní poměry, uloží mu s přihlédnutím k výši takového majetkového prospěchu některý z trestů, který ho postihne na majetku (§ 66 až 72), a to jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu.

§ 40

Ukládání trestu pachateli se zmenšenou přičetností

(1) Jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky, přihlédne soud k této okolnosti při stanovení druhu trestu a jeho výměry.

(2) Má-li soud za to, že by vzhledem k zdravotnímu stavu pachatele uvedeného v odstavci 1 bylo možno za současného uložení ochranného léčení (§ 99) dosáhnout možnosti jeho nápravy i trestem kratšího trvání, sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, přičemž není vázán omezením uvedeným v § 58 odst. 3, a uloží zároveň ochranné léčení.

§ 41

Polehčující okolnosti

Soud jako k polehčující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel

a) spáchal trestný čin poprvé a pod vlivem okolností na něm nezávislých,

b) spáchal trestný čin v silném rozrušení, ze soucitu nebo z nedostatku životních zkušeností,

c) spáchal trestný čin pod tlakem závislosti nebo podřízenosti,

d) spáchal trestný čin pod vlivem hrozby nebo nátlaku,

- e) spáchal trestný čin pod vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů, které si sám nezpůsobil,
- f) spáchal trestný čin ve věku blízském věku mladistvých,
- g) spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, anebo překročil meze přípustného rizika nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost,
- h) spáchal trestný čin v právním omylu, kterého se bylo možno vyvarovat,
- i) trestným činem způsobil nižší škodu nebo jiný menší škodlivý následek,
- j) přičinil se o odstranění škodlivých následků trestného činu nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu,
- k) svůj trestný čin sám oznámil úřadům,
- l) napomáhal při objasňování své trestné činnosti nebo významně přispěl k objasnění trestného činu spáchaného jiným,
- m) přispěl zejména jako spolupracující obviněný k objasňování trestné činnosti spáchané členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny,
- n) trestného činu upřímně litoval, nebo
- o) vedl před spácháním trestného činu řádný život.

§ 42
Přítěžující okolnosti

Soud jako k přítěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal trestný čin s rozmyslem nebo po předchozím uvážení,
- b) spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky,
- c) spáchal trestný čin surovým nebo trýznivým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem,
- d) spáchal trestný čin využívaje něčí nouze, tísně, bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti,
- e) trestným činem porušil zvláštní povinnost,
- f) ke spáchání trestného činu zneužil svého zaměstnání, postavení nebo funkce,
- g) spáchal trestný čin vůči osobě podílející se na záchraně života a zdraví nebo na ochraně majetku,

- h) spáchal trestný čin ke škodě dítěte, osoby blízké, těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí,
- i) svedl k činu jinak trestnému, provinění nebo trestnému činu jiného, zejména dítě mladší patnácti let, mladistvého nebo osobu ve věku blízkém věku mladistvých,
- j) spáchal trestný čin za krizové situace, živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek, anebo na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace,
- k) trestným činem způsobil vyšší škodu nebo jiný větší škodlivý následek,
- l) trestným činem získal vyšší prospěch,
- m) spáchal trestný čin ve větším rozsahu, na více věcech nebo více osobách, anebo trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu,
- n) spáchal více trestných činů,
- o) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení, nebo
- p) byl již pro trestný čin odsouzen; soud je oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující, zejména s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění, jeho pohnutku a dobu, která uplynula od posledního odsouzení, a jde-li o pachatele trestného činu, který byl spáchán ve stavu vyvolaném duševní poruchou, anebo o pachatele, který se oddává zneužívání návykové látky a spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním, také tehdy, započal-li léčení nebo učinil jiná potřebná opatření k jeho zahájení.

§ 43

Úhrnný a souhrnný trest

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejpřísněji trestný; jde-li o vícečinný souběh většího počtu trestných činů, může soud pachateli uložit trest odnětí svobody v rámci trestní sazby, jejíž horní hranice se zvyšuje o jednu třetinu; horní hranice trestní sazby odnětí svobody však nesmí ani po tomto zvýšení převyšovat dvacet let a při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí převyšovat třicet let. Vedle trestu přípustného podle takového ustanovení lze v rámci úhrnného trestu uložit i jiný druh trestu, jestliže jeho uložení by bylo odůvodněno některým ze souzených trestných činů. Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Stanoví-li trestní zákon za některý z takových trestných činů pouze trest odnětí svobody, může být úhrnným trestem jen trest odnětí svobody jako trest samostatný.

(2) Soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu

uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, trest ztráty vojenské hodnosti, trest propadnutí majetku nebo trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

(3) Odsuzujícím rozsudkem podle odstavce 2 se rozumí i rozsudek, kterým bylo za podmínek § 48 odst. 1 podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

(4) Ustanovení o souhrnném trestu se neužije, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, nebo jestliže byl dřívější odsuzující rozsudek vydán soudem jiného členského státu Evropské unie.

§ 44

Upuštění od uložení souhrnného trestu

Soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.

§ 45

Ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dílčí útok u pokračování v trestném činu (§ 116), za jehož ostatní útoky byl odsouzen rozsudkem, který již nabyl právní moci, zruší v tomto dřívějším rozsudku výrok o vině o pokračujícím trestném činu a trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a znovu při vázanosti skutkovými zjištěními v zrušeném rozsudku rozhodne o vině pokračujícím trestným činem, včetně nového dílčího útoku, popřípadě trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, o společném trestu za pokračující trestný čin, který nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším, a případně i o navazujících výrocích, které mají ve výroku o vině svůj podklad. V rámci společného trestu za pokračování v trestném činu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, propadnutí majetku nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

(2) Ustanovení § 43 a 44 se obdobně užijí v případě, kdy je současně ukládán trest za více trestných činů.

(3) Ustanovení o společném trestu za pokračování v trestném činu se užije i tehdy, je-li dřívější odsouzení takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

(4) Ustanovení o společném trestu za pokračování v trestném činu se neužije, jestliže byl dřívější odsuzující rozsudek vydán soudem jiného členského státu Evropské unie.

Oddíl 2
Upuštění od potrestání

§ 46
Obecné ustanovení

(1) Od potrestání pachatele, který spáchal přečin, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze upustit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již pouhé projednání věci postačí k jeho nápravě i k ochraně společnosti.

(2) Soud upustí od potrestání pachatele označeného jako spolupracující obviněný, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 178a odst. 1 a 2 trestního řádu a podal-li spolupracující obviněný jak v přípravném řízení, tak v řízení před soudem úplnou a pravdivou výpověď o skutečnostech, které jsou způsobitelné významně přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny; ustanovení § 48 odst. 1 tím není dotčeno. Upustit od potrestání pachatele označeného jako spolupracující obviněný takto nelze, jestliže jím spáchaný trestný čin je závažnější než zločin, k jehož objasnění přispěl, jestliže se podílel jako organizátor nebo návodce na spáchání zločinu, k jehož objasnění přispěl, jestliže jím způsobil úmyslně těžkou újmu na zdraví nebo smrt nebo jsou-li dány důvody pro mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (§ 59).

(3) Soud může upustit od potrestání také tehdy, jestliže pachatel přípravy nebo pokusu trestného činu nerozpoznal, že příprava nebo pokus vzhledem k povaze nebo druhu předmětu útoku, na němž měl být čin spáchán, anebo vzhledem k povaze nebo druhu prostředku, jímž měl být čin spáchán, nemohl vést k dokonání.

(4) Upustil-li soud od potrestání, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 47
Upuštění od potrestání za současného uložení ochranného léčení nebo zabezpečovací detence

(1) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a soud má za to, že ochranné léčení (§ 99), které zároveň ukládá, zajistí nápravu pachatele a ochranu společnosti lépe než trest. Tohoto ustanovení se nepoužije, jestliže si pachatel stav zmenšené přičetnosti nebo duševní poruchu přivodil, byť i z nedbalosti, vlivem návykové látky.

(2) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal zločin ve stavu zmenšené přičetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a nelze přitom očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti, a soud má za to, že zabezpečovací detence (§ 100), kterou pachateli zároveň ukládá, zajistí ochranu společnosti lépe než trest.

§ 48

Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem

(1) Za podmínek uvedených v 46 odst. 1, 2 nebo 3 může soud podmíněně upustit od potrestání a stanovit dohled nad pachatelem, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování pachatele.

(2) Při podmíněném upuštění od potrestání stanoví soud zkušební dobu až na jeden rok a zároveň uloží pachateli dohled (§ 49 až 51).

(3) Pachateli, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

(4) Soud může jako přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uložit zejména

- a) podrobit se výcviku pro získání vhodné pracovní kvalifikace,
- b) podrobit se vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy,
- c) podrobit se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle tohoto zákona,
- d) podrobit se vhodným programům psychologického poradenství,
- e) zdržet se návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami,
- f) zdržet se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob,
- g) zdržet se hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek,
- h) zdržet se požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek,
- i) uhradit dlužné výživné nebo jinou dlužnou částku,
- j) veřejně se osobně omluvit poškozenému, nebo
- k) poskytnout poškozenému přiměřené zadostiučinění.

(5) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v odstavci 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

(6) Jestliže pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne o uložení trestu, a to popřípadě již během zkušební doby.

(7) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 6, aniž na tom měl pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vinu, má se za to, že se osvědčil.

(8) Bylo-li vysloveno, že se pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

Oddíl 3

Dohled

§ 49

Pojem a účel dohledu

(1) Dohledem se rozumí pravidelný osobní kontakt pachatele s úředníkem Probační a mediační služby (dále jen „probační úředník“), spolupráce při vytváření a realizaci probačního plánu dohledu ve zkušební době a kontrola dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývajících ze zákona.

(2) Účelem dohledu je

- a) sledování a kontrola chování pachatele, čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- b) odborné vedení a pomoc pachateli s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

(3) Dohled nad pachatelem provádí probační úředník.

§ 50

Povinnosti pachatele

Pachatel, kterému byl uložen dohled, je povinen

- a) spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví, a plnit probační plán dohledu,
- b) dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu probační úředník stanoví,
- c) informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání a zdrojích obživy, dodržování soudem uložených přiměřených omezení a přiměřených povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,
- d) umožnit probačnímu úředníkovi vstup do obydlí, ve kterém se zdržuje.

§ 51

Povinnosti a oprávnění probačního úředníka

(1) Probační úředník je povinen vykonávat dohled nad pachatelem v souladu s vytvořeným probačním plánem, být mu nápomocen v jeho záležitostech a plnit pokyny předsedy senátu směřující k výkonu dohledu a k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Probační úředník je povinen probační plán pravidelně aktualizovat s přihlédnutím k výsledkům dohledu a k osobním, rodinným a jiným poměrům pachatele.

(2) Poruší-li pachatel, kterému byl uložen dohled, závažným způsobem nebo opakovaně podmínky dohledu, probační plán nebo přiměřená omezení a přiměřené povinnosti, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu, který dohled uložil. Při méně závažném porušení stanovených podmínek, probačního plánu nebo přiměřených omezení a přiměřených povinností probační úředník upozorní pachatele na zjištěné nedostatky a dá mu poučení, že v případě opakování nebo závažnějšího porušení stanovených podmínek, probačního plánu nebo přiměřených omezení a přiměřených povinností bude o tom informovat předsedu senátu.

(3) Nestanoví-li předseda senátu jinak, zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, ve které informuje předsedu senátu soudu, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad pachatelem, o dodržování stanovených podmínek, probačního plánu a přiměřených omezení a přiměřených povinností pachatelem a o jeho poměrech.

Oddíl 4

Druhy trestů a výjimečný trest

§ 52

Druhy trestů

(1) Za spáchané trestné činy může soud uložit tresty

- a) odnětí svobody,
- b) domácí vězení,
- c) obecně prospěšné práce,
- d) propadnutí majetku,
- e) peněžitý trest,
- f) propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- g) zákaz činnosti,
- h) zákaz pobytu,
- i) zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,

- j) ztrátu čestných titulů nebo vyznamenání,
 - k) ztrátu vojenské hodnosti,
 - l) vyhoštění.
- (2) Trestem odnětí svobody se rozumí, nestanoví-li trestní zákon jinak,
- a) nepodmíněný trest odnětí svobody,
 - b) podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody,
 - c) podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem.
- (3) Zvláštním typem trestu odnětí svobody je výjimečný trest (§ 54).

§ 53

Ukládání více trestů samostatně a vedle sebe

- (1) Stanoví-li trestní zákon za některý trestný čin několik trestů, lze uložit každý tento trest samostatně nebo i více těchto trestů vedle sebe. Vedle trestu, který stanoví trestní zákon za některý trestný čin, lze uložit i jiné tresty uvedené v § 52. Nelze však uložit domácí vězení vedle odnětí svobody a obecně prospěšných prací, obecně prospěšné práce vedle odnětí svobody, peněžitý trest vedle propadnutí majetku a zákaz pobytu vedle vyhoštění.
- (2) Domácí vězení, obecně prospěšné práce, peněžitý trest, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, vyhoštění a zákaz pobytu lze uložit samostatně, i když trestní zákon na některý trestný čin takový trest nestanoví.

§ 54

Výjimečný trest

- (1) Výjimečným trestem se rozumí jednak trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let, jednak trest odnětí svobody na doživotí. Výjimečný trest může být uložen jen za zvlášť závažný zločin, u něhož to trestní zákon dovoluje.
- (2) Trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let může soud uložit pouze tehdy, jestliže závažnost zvlášť závažného zločinu je velmi vysoká nebo možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena.
- (3) Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 3, nebo který při spáchání zvlášť závažného zločinu obecného ohrožení podle § 272 odst. 3, vlastizrady (§ 309), teroristického útoku podle § 311 odst. 3, teroru (§ 312), genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje podle § 411 odst. 3, válečné krutosti podle § 412 odst. 3, perzekuce obyvatelstva podle § 413 odst. 3 nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3 zavinil úmyslně smrt jiného člověka, a to za podmínek, že

a) takový zvlášť závažný zločin je mimořádně závažný vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku a

b) uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let.

(4) Uloží-li soud trest odnětí svobody na doživotí, může zároveň rozhodnout, že doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává.

Oddíl 5 **Ukládání a výkon jednotlivých trestů**

§ 55 **Odnětí svobody**

(1) Nepodmíněný trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na dvacet let, jestliže nejde o mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (§ 59), ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 108) nebo o výjimečný trest (§ 54).

(2) Za trestné činy, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje pět let, lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Za trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 nebo 2 lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit jiným trestem.

(3) Nepodmíněný trest odnětí svobody se vykonává podle jiného právního předpisu ve věznicích.

§ 56 **Výkon trestu odnětí svobody**

(1) Nepodmíněný trest odnětí svobody se vykonává diferencovaně ve věznici

a) s dohledem,

b) s dozorem,

c) s ostrahou, nebo

d) se zvýšenou ostrahou.

(2) Soud zpravidla zařadí do věznice

a) s dohledem pachatele, kterému byl uložen trest za přečin spáchaný z nedbalosti a který dosud nebyl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin,

b) s dozorem pachatele, kterému byl uložen trest za přečin spáchaný z nedbalosti a který již byl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin, nebo pachatele, kterému byl uložen trest za úmyslný trestný čin ve výměře nepřevyšující tři léta a který dosud nebyl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin,

c) s ostrahou pachatele, kterému byl trest uložen za úmyslný trestný čin a nejsou zároveň splněny podmínky pro umístění do věznice s dozorem nebo se zvýšenou ostrahou, a pachatele, který byl odsouzen pro přečin spáchaný z nedbalosti a nebyl zařazen do výkonu trestu odnětí svobody do věznice s dohledem nebo s dozorem,

d) se zvýšenou ostrahou pachatele, kterému byl uložen výjimečný trest (§ 54), kterému byl uložen trest odnětí svobody za trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 108), kterému byl za zvlášť závažný zločin (§ 14 odst. 3) uložen trest odnětí svobody ve výměře nejméně osmi let, nebo který byl odsouzen za úmyslný trestný čin a v posledních pěti letech uprchl z vazby nebo z výkonu trestu.

(3) Soud může zařadit pachatele do věznice jiného typu, než do které má být podle odstavce 2 zařazen, má-li se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení pachatele za to, že bude působení na něj, aby vedl řádný život, v jiném typu věznice lépe zaručeno; do věznice se zvýšenou ostrahou zařadí však vždy pachatele, jemuž byl uložen trest odnětí svobody na doživotí.

(4) Způsob výkonu trestu v jednotlivých typech věznic upravuje jiný právní předpis.

§ 57

Přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu

(1) Během výkonu trestu odnětí svobody může soud rozhodnout o přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu, který se od věznice, v níž dosud odsouzený trest vykonává, může lišit o jeden stupeň.

(2) O přeřazení odsouzeného do věznice s mírnějším režimem rozhodne soud tehdy, jestliže chování odsouzeného a způsob, jakým plní své povinnosti, odůvodňují závěr, že přeřazení přispěje k jeho nápravě.

(3) O přeřazení odsouzeného do věznice s přísnějším režimem může soud rozhodnout, jestliže

a) odsouzený závažným způsobem nebo opakovaně porušil stanovený pořádek nebo kázeň, nebo

b) odsouzený byl pravomocně uznán vinným trestným činem, který spáchal během výkonu trestu.

(4) Z věznice se zvýšenou ostrahou nelze přeřadit

a) odsouzeného, kterému byl uložen trest odnětí svobody na doživotí a který dosud nevykonal alespoň deset let tohoto trestu,

b) jiného odsouzeného, který trest vykonává ve věznici se zvýšenou ostrahou, před výkonem alespoň jedné čtvrtiny uloženého trestu.

(5) Do věznice s dozorem a věznice s dohledem nelze přearadit odsouzeného, který se má na základě rozhodnutí soudu podrobit ochrannému léčení v ústavní formě, nebo odsouzeného, kterému byl uložen trest vyhoštění.

(6) Na návrh odsouzeného, který ve věznici určitého typu vykonal nepřetržitě alespoň jednu čtvrtinu uloženého trestu, nejméně však šest měsíců, může soud rozhodnout o jeho přearazení do věznice s mírnějším režimem; to neplatí pro odsouzeného, kterému byl uložen trest odnětí svobody na doživotí a vykonává jej ve věznici se zvýšenou ostrahou.

(7) Není-li návrhu podle odstavce 6 vyhověno, může jej odsouzený opakovat až po uplynutí šesti měsíců od skončení řízení o jeho předchozím návrhu.

§ 57a

Přeměna trestu odnětí svobody v trest domácího vězení

Soud může po výkonu poloviny uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody přeměnit odsouzenému za přečin zbytek trestu v trest domácího vězení, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život. Při přeměně trestu odnětí svobody v trest domácího vězení se každý den nevykonaného zbytku trestu odnětí svobody počítá za jeden den trestu domácího vězení; nejvyšší výměrou trestu domácího vězení stanovenou v § 60 odst. 1 soud není vázán.

§ 58

Mimořádné snížení trestu odnětí svobody

(1) Má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené.

(2) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele, který napomohl zabránit trestnému činu, jenž jiný připravoval nebo se o něj pokusil, jestliže vzhledem k poměrům pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti má za to, že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání.

(3) Při snížení trestu odnětí svobody podle odstavců 1 a 2 nelze uložit trest

a) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň dvanáct let,

b) pod tři léta, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň osm let,

c) pod jeden rok, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň pět let.

(4) Soud sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby také pachateli označenému jako spolupracující obviněný, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 178a odst. 1 trestního řádu a podal-li spolupracující obviněný jak v přípravném řízení, tak v řízení před soudem úplnou a pravdivou výpověď o skutečnostech, které jsou způsobilé významně přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou

skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny; přitom vezme v úvahu povahu trestného činu uvedeného v jeho doznání v porovnání se zločinem spáchaným členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, k jehož objasnění přispěl, dále význam takového jeho jednání, osobu pachatele a okolnosti případu, zejména zda a jakým způsobem se podílel na takovém zločinu, k jehož objasnění se zavázal, a jaké následky svým jednáním případně způsobil. Omezením stanoveným v odstavci 3 přitom není vázán.

(5) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu nebo za pokus trestného činu nebo za pomoc k trestnému činu a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu nebo pomoci za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání. Omezením stanoveným v odstavci 3 přitom není vázán.

(6) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby také tehdy, jestliže pachatel jednal v právním omylu, ale mohl se tohoto omylu vyvarovat (§ 19 odst. 2), spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky krajní nouze (§ 28) nebo nutné obrany (§ 29), anebo překročil meze přípustného rizika (§ 31) nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost. Omezením stanoveným v odstavci 3 přitom není vázán.

§ 59

Mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody

(1) Pachateli, který znovu spáchal zvlášť závažný zločin (§ 14 odst. 3), ač již byl pro takový nebo jiný zvlášť závažný zločin potrestán, může soud uložit trest v horní polovině trestní sazby odnětí svobody stanovené v trestním zákoně, jejíž horní hranice se zvyšuje o jednu třetinu, jestliže závažnost zvlášť závažného zločinu je vzhledem k takové recidivě a ostatním okolnostem případu vysoká nebo možnost nápravy pachatele je ztížena.

(2) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody může po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat dvacet let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí horní hranice převyšovat třicet let.

§ 60

Domácí vězení

(1) Soud může uložit trest domácího vězení až na dvě léta, odsuzuje-li pachatele přečinu, jestliže

a) vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele, lze mít důvodně za to, že postačí uložení tohoto trestu, a to popřípadě i vedle jiného trestu, a

b) pachatel dá písemný slib, že se ve stanovené době bude zdržovat v obydlí na určené adrese a při výkonu kontroly poskytne veškerou potřebnou součinnost.

(2) Jako samostatný trest může být trest domácího vězení uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest domácího vězení spočívá v povinnosti odsouzeného zdržovat se po dobu výkonu tohoto trestu v určeném obydlí nebo jeho části v soudem stanoveném časovém období, nebrání-li mu v tom důležité důvody, zejména výkon zaměstnání nebo povolání nebo poskytnutí zdravotních služeb u poskytovatele zdravotních služeb v důsledku jeho onemocnění nebo úrazu; poskytovatel zdravotních služeb je povinen na vyžádání orgánu činného v trestním řízení mu tuto skutečnost sdělit.

(4) Soud stanoví časové období, ve kterém je odsouzený povinen se zdržovat v určeném obydlí nebo jeho části, v pracovních dnech, ve dnech pracovního klidu a pracovního volna s přihlédnutím zejména k jeho pracovní době a k času potřebnému k cestě do zaměstnání, k péči o nezletilé děti a k vyřizování nutných osobních a rodinných záležitostí, aby při zajištění všech nezbytných potřeb odsouzeného a jeho rodiny ho přiměřeně postihl na svobodě. Soud může odsouzenému povolit navštěvování pravidelných bohoslužeb nebo náboženských shromáždění i ve dnech pracovního klidu a pracovního volna.

(5) Soud může uložit pachateli na dobu výkonu tohoto trestu přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

(6) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

§ 61

Přeměna trestu domácího vězení

Jestliže se pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu domácího vězení vyhýbá nástupu výkonu trestu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu domácího vězení, jinak maří výkon tohoto trestu nebo zaviněně nevykonává ve stanovené době uložený trest, může soud přeměnit, a to i během doby stanovené pro jeho výkon, trest domácího vězení nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodnout zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každý i jen započatý jeden den nevykonaného trestu domácího vězení se počítá za jeden den odnětí svobody.

§ 62

Obecně prospěšné práce

(1) Soud může uložit trest obecně prospěšných prací, odsuzuje-li pachatele za přečin; jako samostatný trest může být trest obecně prospěšných prací uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(2) Soud trest obecně prospěšných prací zpravidla neuloží, jde-li o pachatele, kterému byl trest obecně prospěšných prací v době tří let předcházejících uložení tohoto druhu trestu přeměněn na trest odnětí svobody podle § 65 odst. 2.

(3) Trest obecně prospěšných prací spočívá v povinnosti odsouzeného provést ve stanoveném rozsahu práce k obecně prospěšným účelům spočívající v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných činnostech ve prospěch obcí, nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které se zabývají vzděláním a vědou, kulturou, školstvím, ochranou zdraví, požární ochranou, ochranou životního prostředí, podporou a ochranou mládeže, ochranou zvířat, humanitární, sociální, charitativní, náboženskou, tělovýchovnou a sportovní činností. Práce nesmí sloužit výdělečným účelům odsouzeného.

§ 63

Výměra trestu obecně prospěšných prací

(1) Trest obecně prospěšných prací může soud uložit ve výměře od 50 do 300 hodin.

(2) Soud může uložit pachateli na dobu trestu i přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou přečinem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané přečinem, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané přečinem.

(3) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

§ 64

Stanovisko pachatele a jeho zdravotní způsobilost

Při ukládání trestu obecně prospěšných prací přihlédne soud ke stanovisku pachatele, k jeho zdravotnímu stavu a k možnosti uložení tohoto trestu. Trest obecně prospěšných prací neuloží, je-li pachatel zdravotně nezpůsobilý k soustavnému výkonu práce.

§ 65

Výkon trestu obecně prospěšných prací

(1) Obecně prospěšné práce je odsouzený povinen vykonat osobně a bezplatně ve svém volném čase nejpozději do dvou let ode dne, kdy soud nařídil výkon tohoto trestu. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou odsouzený

a) nemohl obecně prospěšné práce vykonávat pro zdravotní nebo zákonné překážky, nebo

b) byl ve vazbě nebo vykonával trest odnětí svobody.

(2) Jestliže pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu obecně prospěšných prací nevede řádný život, vyhýbá se nástupu výkonu trestu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu obecně prospěšných prací, jinak maří výkon tohoto trestu nebo zaviněně tento trest ve stanovené době nevykonává, může soud přeměnit, a to i během doby stanovené pro jeho výkon, trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek

a) za podmínek § 60 odst. 1 v trest domácího vězení, přitom každá i jen započatá jedna hodina nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítá za jeden den domácího vězení,

b) v peněžitý trest a pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl tento trest vykonán, stanovit náhradní trest odnětí svobody, který nesmí být přísnější nežli trest, který by pachateli hrozil v případě přeměny trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody, nebo

c) v trest odnětí svobody a rozhodnout zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každá i jen započatá jedna hodina nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítá za jeden den odnětí svobody.

(3) Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat trest obecně prospěšných prací v platnosti nebo prodloužit dobu výkonu tohoto trestu až o šest měsíců, i když odsouzený zavinil přechod k přeměně trestu podle odstavce 2, a

a) stanovit nad odsouzeným na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku dohled,

b) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku dosud neuložená přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4, nebo

c) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku některé z výchovných opatření podle § 63 odst. 3, je-li ve věku blízkém věku mladistvých.

Na výkon dohledu se užije obdobně § 49 až 51.

(4) Na pachatele, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

§ 66 **Propadnutí majetku**

(1) Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej za zvlášť závažný zločin, jímž pachatel pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný zločin dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a k osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(4) Výrokem o propadnutí majetku zaniká společné jmění manželů.

(5) Propadlý majetek připadá státu.

§ 67
Peněžitý trest

- (1) Peněžitý trest může soud uložit, jestliže pachatel pro sebe nebo pro jiného úmyslným trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.
- (2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit peněžitý trest pouze v případě, že
- a) trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný trestný čin dovoluje, nebo
 - b) ho ukládá za přečin a vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele nepodmíněný trest odnětí svobody současně neukládá.
- (3) Jako samostatný trest může být peněžitý trest uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

§ 68
Výměra peněžitého trestu

- (1) Peněžitý trest se ukládá v denních sazbách a činí nejméně 20 a nejvíce 730 celých denních sazeb.
- (2) Denní sazba činí nejméně 100 Kč a nejvíce 50 000 Kč.
- (3) Počet denních sazeb soud určí s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu. Výši jedné denní sazby peněžitého trestu stanoví soud se zřetelem k osobním a majetkovým poměrům pachatele. Přitom vychází zpravidla z čistého příjmu, který pachatel má nebo by mohl mít průměrně za jeden den.
- (4) Příjmy pachatele, jeho majetek a výnosy z něj, jakož i jiné podklady pro určení výše denní sazby mohou být stanoveny odhadem soudu.
- (5) Soud v rozhodnutí uvede počet a výši denních sazeb. Nelze-li od pachatele podle jeho osobních a majetkových poměrů očekávat, že peněžitý trest ihned zaplatí, může stanovit, že peněžitý trest bude zaplacen v přiměřených měsíčních splátkách; přitom může určit, že výhoda splátek peněžitého trestu odpadá, jestliže pachatel nezaplatí dílčí splátku včas.
- (6) Peněžitý trest soud neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný.
- (7) Zaplacené částky peněžitého trestu připadají státu.

§ 69
Náhradní trest odnětí svobody

- (1) Ukládá-li soud peněžitý trest, stanoví pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl vykonán, náhradní trest odnětí svobody až na čtyři léta. Náhradní trest nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat horní hranici trestní sazby.
- (2) Jestliže pachatel ve stanovené lhůtě nevykoná peněžitý trest, může jej soud přeměnit

a) za podmínek § 60 odst. 1 v trest domácího vězení, nebo

b) v trest obecně prospěšných prací.

(3) Jestliže pachatel v době od přeměny peněžitého trestu v trest domácího vězení nebo trest obecně prospěšných prací do skončení výkonu tohoto trestu nevede řádný život, vyhýbá se nástupu jeho výkonu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky jeho výkonu, jinak maří jeho výkon nebo zaviněně tento trest ve stanovené době nevykonává, soud jej přemění v náhradní trest odnětí svobody uložený podle odstavce 1.

(4) Na pachatele, kterému byl uložen peněžitý trest za přečin spáchaný z nedbalosti, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

§ 70

Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty

(1) Soud může uložit trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,

a) které bylo užito k spáchání trestného činu,

b) která byla k spáchání trestného činu určena,

c) kterou pachatel získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, nebo

d) kterou pachatel, byť jen zčásti, nabyl za věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou pod písmenem c), pokud hodnota věci nebo jiné majetkové hodnoty uvedené pod písmenem c) není ve vztahu k hodnotě nabyté věci nebo jiné majetkové hodnoty zanedbatelná.

(2) Trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty může soud uložit, jen jde-li o věc nebo jinou majetkovou hodnotu náležející pachateli.

(3) Drží-li pachatel v rozporu s jiným právním předpisem věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v odstavcích 1 a 2, ve vztahu k níž je možno uložit propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, uloží mu soud vždy i tento trest.

(4) Před právní mocí rozhodnutí platí zákaz zcizení propadlé věci nebo jiné majetkové hodnoty, který zahrnuje i zákaz jiných dispozic směřujících ke zmaření trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(5) Propadlá věc nebo jiná majetková hodnota připadá státu.

§ 71

Propadnutí náhradní hodnoty

(1) Jestliže pachatel věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou soud mohl prohlásit za propadlou podle § 70 odst. 1 a 2, před uložením trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učiní neupotřebitelnou, odstraní nebo zůžitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její propadnutí zmaří, může mu soud uložit

propadnutí náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci nebo jiné majetkové hodnoty. Hodnotu věci nebo jiné majetkové hodnoty, kterou soud mohl prohlásit za propadlou, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

(2) Je-li věc nebo jiná majetková hodnota, byť i jen zčásti, znehodnocena, učiněna neupotřebitelnou nebo odstraněna, může soud uložit propadnutí náhradní hodnoty vedle propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty podle § 70 odst. 1.

(3) Propadlá náhradní hodnota připadá státu.

§ 72

Samostatný trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty

Trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty může soud uložit jako trest samostatný pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

§ 73

Zákaz činnosti

(1) Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností.

(2) Trest zákazu činnosti jako trest samostatný může soud uložit pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný trestný čin dovoluje a jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu činnosti spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení, nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis.

§ 74

Výkon trestu zákazu činnosti

(1) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti se nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody; započítává se však doba, po kterou bylo pachateli před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle jiného právního předpisu nebo na základě opatření orgánu veřejné moci nesměl již tuto činnost vykonávat.

(2) Byl-li trest zákazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 75

Zákaz pobytu

(1) Soud může uložit trest zákazu pobytu na jeden rok až deset let za úmyslný trestný čin, vyžaduje-li to se zřetelem na dosavadní způsob života pachatele a místo spáchání činu

ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku; trest zákazu pobytu se nesmí vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt.

(2) Trest zákazu pobytu může být uložen jako samostatný trest za trestný čin, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestní sazby nepřevyšuje tři léta, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Soud může uložit pachateli na dobu výkonu tohoto trestu přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

(4) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

(5) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává; rozhodnutí podle odstavců 3 a 4 činí soud až po výkonu trestu odnětí svobody nebo po podmíněném propuštění.

(6) Trest zákazu pobytu spočívá v tom, že se odsouzený nesmí po dobu výkonu tohoto trestu zdržovat na určitém místě nebo v určitém obvodu; k přechodnému pobytu na takovém místě nebo v takovém obvodu v nutné osobní záležitosti je třeba povolení.

§ 76

Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Soud může uložit trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce až na deset let, dopustil-li se pachatel úmyslného trestného činu v souvislosti s návštěvou takové akce.

(2) Jako samostatný trest může být trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přechodu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na stanovených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích.

§ 77

Výkon trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Odsouzený je při výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce povinen spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, zejména postupovat podle stanoveného probačního plánu, vykonávat stanovené programy sociálního výcviku a převýchovy, programy psychologického poradenství, a považuje-li to probační

úředník za potřebné, dostavovat se podle jeho pokynů v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce k určenému útvaru Policie České republiky.

(2) Do doby výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává.

§ 78

Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání

(1) Soud může uložit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání spočívá v tom, že odsouzený ztrácí vyznamenání, čestná uznání a jiné čestné tituly udělené podle vnitrostátních právních předpisů.

§ 79

Ztráta vojenské hodnosti

(1) Soud může uložit trest ztráty vojenské hodnosti, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Soud může uložit tento trest též vedle jiného trestu, jestliže to vzhledem k povaze spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a pořádek v ozbrojených silách.

(3) Ztráta vojenské hodnosti spočívá v tom, že se odsouzenému snižuje hodnost v ozbrojených silách na hodnost vojína.

§ 80

Vyhoštění

(1) Soud může uložit pachateli, který není občanem České republiky, trest vyhoštění z území České republiky, a to jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem; jako samostatný trest může být trest vyhoštění uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(2) S přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, možností nápravy a poměrům pachatele a ke stupni ohrožení bezpečnosti lidí, majetku nebo jiného obecného zájmu může soud uložit trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, anebo na dobu neurčitou.

(3) Soud trest vyhoštění neuloží, jestliže

a) se nepodařilo zjistit státní příslušnost pachatele,

b) pachateli byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle jiného právního předpisu,

- c) pachatel má na území České republiky povolen trvalý pobyt, má zde pracovní a sociální zázemí a uložení trestu vyhoštění by bylo v rozporu se zájmem na spojování rodin,
- d) hrozí nebezpečí, že pachatel bude ve státě, do kterého by měl být vyhoštěn, pronásledován pro svoji rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, příslušnost k určité sociální skupině, politické nebo náboženské smýšlení, nebo jestliže by vyhoštění vystavilo pachatele mučení či jinému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení anebo trestu,
- e) pachatel je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem bez ohledu na státní příslušnost a má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo je cizincem s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta na území České republiky podle jiného právního předpisu, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku,
- f) pachatel je občanem Evropské unie a v posledních 10 letech nepřetržitě pobývá na území České republiky, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu, nebo
- g) pachatelem je dítě, které je občanem Evropské unie, ledaže by vyhoštění bylo v jeho nejlepším zájmu.

Oddíl 6

Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody

§ 81

Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody

- (1) Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta, jestliže vzhledem k osobě a poměrům pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že k působení na pachatele, aby vedl řádný život, není třeba jeho výkonu.
- (2) Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody se netýká výkonu ostatních trestů uložených vedle tohoto trestu.

§ 82

Zkušební doba, přiměřená omezení a přiměřené povinnosti

- (1) Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.
- (2) Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.
- (3) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

(4) Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, se započítává do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odsouzení pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestu nebo společného trestu za pokračování v trestném činu.

§ 83

Rozhodnutí o podmíněném odsouzení

(1) Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné odsouzení v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu, a

a) stanovit nad odsouzeným dohled,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 82 odst. 1, nebo

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(2) Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51.

(3) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(4) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(5) Rozhodne-li soud podle odstavce 1, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

§ 84

Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody s dohledem

Je-li třeba zvýšeně sledovat a kontrolovat chování pachatele a poskytnout mu potřebnou péči a pomoc ve zkušební době, může soud za podmínek uvedených v § 81 odst. 1 podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta za současného vyslovení dohledu nad pachatelem. Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51.

§ 85

Zkušební doba, přiměřená omezení a přiměřené povinnosti

(1) Při podmíněném odsouzení s dohledem stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému, nad kterým byl stanoven dohled, může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

(3) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení nebo přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

§ 86

Rozhodnutí o podmíněném odsouzení s dohledem

(1) Jestliže podmíněně odsouzený, ohledně něhož byl vysloven dohled, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné odsouzení s dohledem v platnosti, i když odsouzený zavdal příčinu k nařízení výkonu trestu, a

a) stanovit nad odsouzeným další povinnosti v rámci uloženého dohledu,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 85 odst. 1, nebo

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(2) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(3) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(4) Rozhodne-li soud podle odstavce 1, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

§ 87

Obdobné užití ustanovení o podmíněném odsouzení

Na vztah podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody k dalším trestům uloženým vedle tohoto trestu podle § 81 odst. 2 a na zápočet doby, po kterou podmíněně odsouzený s dohledem vedl ve zkušební době řádný život, do nové zkušební doby podle § 82 odst. 4 se užije obdobné ustanovení o podmíněném odsouzení.

Oddíl 7

Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

§ 88

Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

(1) Soud může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a

a) odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody, nebo

b) odsouzený, jenž nebyl odsouzen za zvlášť závažný zločin a který dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, vykonal alespoň třetinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.

(2) Jestliže odsouzený za přečin prokázal svým vzorným chováním a plněním svých povinností, že dalšího výkonu trestu není třeba, může ho soud podmíněně propustit na svobodu i předtím, než vykonal část trestu odnětí svobody vyžadovanou pro podmíněné propuštění podle odstavce 1. Soud nevyhoví návrhu ředitele věznice na podmíněné propuštění odsouzeného na svobodu, jen je-li zjevné, že by odsouzený po propuštění na svobodu nevedl řádný život.

(3) Soud při rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného za zločin přihlédne také k tomu, zda odsouzený včas nastoupil do výkonu trestu a zda částečně nebo zcela nahradil či jinak odčinil škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem nebo zda vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem. Jestliže odsouzený vykonával ochranné léčení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo v jeho průběhu, přihlédne soud i k projevenému postoji odsouzeného k výkonu ochranného léčení.

(4) Osoba odsouzená za trestný čin vraždy (§ 140), zabití podle § 141 odst. 2, těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 3, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 4, nedovoleného přerušování těhotenství bez souhlasu těhotné ženy podle § 159 odst. 3, 4, neoprávněného odebrání tkání a orgánů podle § 164 odst. 3, 4, obchodování s lidmi podle § 168 odst. 4, 5, zbavení osobní svobody podle § 170 odst. 2, 3, zavlčení podle § 172 odst. 3, 4, loupeže podle § 173 odst. 3, 4, brání rukojmí podle § 174 odst. 3, 4, vydírání podle § 175 odst. 3, 4, znásilnění podle § 185 odst. 3, 4, pohlavního zneužití podle § 187 odst. 3, 4, obecného ohrožení podle § 272 odst. 2, 3, nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 4, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou (§ 290), zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 292 odst. 3, vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), vyzvědačství podle § 316 odst. 3, 4, válečné zrady (§ 320), násilného překročení státní hranice podle § 339 odst. 3,

organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice podle § 340 odst. 4, genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), styků ohrožujících mír (§ 409), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje podle § 411 odst. 3, válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414) nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3, jakož i osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let (§ 54 odst. 2), mohou být podmíněně propuštěny až po výkonu dvou třetin uloženého trestu odnětí svobody, nehrozí-li s ohledem na okolnosti činu, za který byla odsouzena, a povahu její osobnosti opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvláště závažného zločinu.

(5) Osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí může být podmíněně propuštěna až po nejméně dvaceti letech výkonu tohoto trestu, nehrozí-li s ohledem na okolnosti činu, za který byla odsouzena, a povahu její osobnosti opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvláště závažného zločinu.

§ 89

Zkušební doba a přiměřená omezení a přiměřené povinnosti při podmíněném propuštění

(1) Při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu u odsouzených za přečin až na tři roky a u odsouzených za zločin na jeden rok až sedm let; zkušební doba počíná podmíněným propuštěním odsouzeného na svobodu. Soud může zároveň vyslovit nad pachatelem dohled a současně uložit, aby ve stanovené části zkušební doby, navazující na počátek zkušební doby, se pachatel zdržoval v určené době ve svém obydlí nebo jeho části. Na výkon dohledu se užije obdobně § 49 až 51.

(2) Podmíněně propuštěnému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem. Podmíněně propuštěnému podle § 88 odst. 2 soud může uložit, aby se ve zkušební době zdržoval ve stanoveném časovém období ve svém obydlí nebo jeho části, nebo aby vykonával práce ve prospěch obcí, státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, anebo aby složil určenou peněžní částku na pomoc obětem trestné činnosti na účet soudu.

(3) Celková doba trvání určeného pobytu podmíněně propuštěného v obydlí podle odstavců 1 a 2 nesmí přesáhnout jeden rok, a to i v případě stanovení delší zkušební doby. Výkon prací podle odstavce 2 může být stanoven ve výměře od 50 do 200 hodin. Částka na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle odstavce 2 se stanoví ve výměře od 2 000 Kč do 10 000 000 Kč; při stanovení této částky přihlédne soud také k osobním a majetkovým poměrům odsouzeného a vzhledem k tomu může stanovit, že určená částka bude zaplácena v přiměřených měsíčních splátkách.

§ 90

Podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce může soud podmíněně upustit od výkonu jeho

zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu způsobem svého života prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, anebo jestliže soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

(2) Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce soud stanoví zkušební dobu až na pět let, nikoliv však na dobu kratší než zbytek trestu; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění.

§ 91 Společné ustanovení

(1) Jestliže podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k rozhodnutí o tom, že se zbytek trestu vykoná, a

a) stanovit nad odsouzeným dosud neuložený dohled,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 89 odst. 1 nebo § 90 odst. 2, nebo

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(2) Vyslovil-li soud, že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, osvědčil, má se za to, že trest byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.

(3) U podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upustí od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, také tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1.

(4) Opětovné podmíněné propuštění z výkonu téhož trestu je možné po výkonu poloviny zbytku trestu a v případech uvedených v § 88 odst. 4 po výkonu dvou třetin zbytku trestu. Opětovné podmíněné propuštění z výjimečného trestu odnětí svobody na doživotí není možné.

(5) Jestliže byla záruka za dovršení nápravy odsouzeného odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud chování odsouzeného během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce neplní své poslání, rozhodne, že se zbytek trestu vykoná; jinak podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce ponechá v platnosti.

Oddíl 8
Započítání vazby a trestu

§ 92
Započítání vazby a trestu

(1) Jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.

(2) Jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43) nebo společný trest za pokračování v trestném činu (§ 45).

(3) Není-li započítání vazby nebo trestu možné, přihlédne soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

§ 93
Započítání vazby a trestu vykonaných v cizině

(1) Jestliže pro týž skutek byl pachatel v cizině ve vazbě anebo potrestán orgánem cizího státu nebo mezinárodním soudním orgánem, započítá se mu doba strávená ve vazbě nebo vykonaný trest do trestu uloženého soudem České republiky, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43) nebo společný trest za pokračování v trestném činu (§ 45).

(2) Není-li započítání vazby nebo trestu v cizině uloženého (odstavec 1) možné, a to zejména proto, že v cizině byl vykonán zcela nebo zčásti trest takového druhu, jaký trestní zákon nezná, přihlédne soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

Oddíl 9
Zánik výkonu trestu

§ 94
Promlčení výkonu trestu

(1) Uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí

a) třicet let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu,

- b) dvacet let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let,
- c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let,
- d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

(2) Promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná.

(3) Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval v cizině, vykonával ochranné léčení ústavní nebo zabezpečovací detenci nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody. Pokud jde o peněžitý trest, zákaz činnosti, zákaz pobytu, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává též doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody.

(4) Promlčecí doba se přerušuje,

a) učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo

b) spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(5) Přerušením promlčecí doby počíná nová promlčecí doba.

§ 95 Vyloučení z promlčení

Výkon trestu uloženého pro trestné činy uvedené v § 35 se nepromlčuje.

Díl 3 Ochranná opatření

Oddíl 1 Obecné zásady pro ukládání ochranných opatření

§ 96 Zásada přiměřenosti

(1) Ochranné opatření nelze uložit, není-li přiměřené povaze a závažnosti pachatelem spáchaného činu a nebezpečí, které od pachatele v budoucnu hrozí pro zájmy chráněné trestním zákonem, jakož i osobě pachatele a jeho poměrům.

(2) Újma způsobená uloženým a vykonávaným ochranným opatřením nesmí být větší, než je nezbytné k dosažení jeho účelu.

§ 97 Ukládání ochranných opatření

(1) Ochranná opatření lze ukládat za splnění zákonných podmínek samostatně i vedle trestu.

(2) Vedle trestu obdobné povahy může být ochranné opatření uloženo jen, jestliže by jeho samostatné uložení nebylo dostatečné z hlediska působení na osobu, které je ukládáno, a ochrany společnosti.

(3) Jsou-li splněny podmínky pro uložení více ochranných opatření, lze je uložit vedle sebe, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného. Lze-li však dosáhnout potřebného působení na osobu, které je ukládáno, a náležité ochrany společnosti jen jedním z nich, uloží se jen takové ochranné opatření.

(4) Je-li uloženo více ochranných opatření vedle sebe, které nelze vykonávat současně, stanoví soud pořadí jejich výkonu.

Oddíl 2

Ochranná opatření a jejich ukládání

§ 98

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty a ochranná výchova.

(2) Ukládání ochranné výchovy upravuje zákon o soudnictví ve věcech mládeže.

(3) Ochranné léčení nelze uložit vedle zabezpečovací detence.

§ 99

Ochranné léčení

(1) Soud uloží ochranné léčení v případě uvedeném v § 40 odst. 2 a § 47 odst. 1, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného není pro nepříčetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný.

(2) Soud může uložit ochranné léčení i tehdy, jestliže

a) pachatel trestný čin spáchal ve stavu vyvolaném duševní poruchou a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo

b) pachatel, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním; ochranné léčení však neuloží, je-li vzhledem k osobě pachatele zřejmé, že jeho účelu nelze dosáhnout.

(3) Ochranné léčení může soud uložit i vedle trestu anebo při upuštění od potrestání.

(4) Podle povahy nemoci a léčebných možností soud uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní. Byl-li vedle ústavního ochranného léčení uložen trest odnětí svobody, ochranné léčení se vykonává zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici. Jestliže ochranné léčení nelze vykonat po nástupu výkonu trestu ve věznici, vykoná se ústavní ochranné léčení ve zdravotnickém zařízení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se tím lépe zajistí splnění účelu léčení, jinak se vykoná ve zdravotnickém zařízení po

výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Ambulantní ochranné léčení se vykoná zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici; jestliže výkon ambulantního ochranného léčení ve věznici nelze uskutečnit, vykoná se až po výkonu trestu odnětí svobody. Nepostačí-li délka výkonu trestu odnětí svobody ve věznici ke splnění účelu ochranného léčení, soud může rozhodnout o jeho pokračování v zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní nebo ambulantní péči.

(5) Ústavní léčení může soud změnit dodatečně na léčení ambulantní a naopak. Ústavní ochranné léčení může soud změnit za podmínek § 100 odst. 1 nebo 2 na zabezpečovací detenci. Bez podmínek § 100 odst. 1 nebo 2 může soud změnit ústavní ochranné léčení na zabezpečovací detenci, jestliže uložené a vykonávané ochranné léčení neplní svůj účel nebo nezajišťuje dostatečnou ochranu společnosti, zejména v případě, že pachatel utekl ze zdravotnického zařízení, užil násilí vůči zaměstnancům zdravotnického zařízení nebo jiným osobám ve výkonu ochranného léčení nebo opakovaně odmítl vyšetřovací nebo léčebné výkony či jinak projevil negativní postoj k ochrannému léčení.

(6) Ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však dvě léta; nebude-li v této době léčba ukončena, rozhodne soud před skončením této doby o jejím prodloužení, a to i opakovaně, vždy však nejdéle o další dvě léta; jinak rozhodne o propuštění z ochranného léčení. Trvání ochranného léčení uloženého podle odstavce 2 písm. b) může být ukončeno, jakmile se během jeho výkonu zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout; je-li nebezpečí, že odsouzený spáchá další trestný čin, soud v rozhodnutí o propuštění z ochranného léčení uloží odsouzenému dohled nad jeho chováním až na dobu pěti let; na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51. O propuštění z ochranného léčení rozhoduje soud.

(7) Od výkonu ochranného léčení soud upustí, pominou-li před jeho započítáním okolnosti, pro něž bylo uloženo.

§ 100 **Zabezpečovací detence**

(1) Soud uloží zabezpečovací detenci v případě uvedeném v § 47 odst. 2, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného, který by naplňoval znaky zločinu, není pro nepřítomnost trestně odpovědný, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti.

(2) Soud může uložit zabezpečovací detenci vzhledem k osobě pachatele s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a jeho poměrům i tehdy, jestliže

a) pachatel spáchal zločin ve stavu vyvolaném duševní poruchou, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti, nebo

b) pachatel, který se oddává zneužívání návykové látky, znovu spáchal zločin, ač již byl pro zločin spáchaný pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta, a nelze očekávat, že by bylo možné dosáhnout uložením ochranného léčení dostatečné ochrany společnosti, a to i s přihlédnutím k již projevenému postoji pachatele k ochrannému léčení.

(3) Zabezpečovací detenci může soud uložit samostatně, při upuštění od potrestání, anebo i vedle trestu. Byla-li zabezpečovací detence uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykoná se po výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Byl-li uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v době výkonu zabezpečovací detence, její výkon se na dobu výkonu takového trestu odnětí svobody přerušuje. Po skončení výkonu trestu se pokračuje ve výkonu zabezpečovací detence.

(4) Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu pro výkon zabezpečovací detence se zvláštní ostrahou a s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy.

(5) Zabezpečovací detence potrvá, dokud to vyžaduje ochrana společnosti. Soud nejméně jednou za dvanáct měsíců a u mladistvých jednou za šest měsíců přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování ještě trvají.

(6) Zabezpečovací detenci může soud změnit dodatečně na ústavní ochranné léčení, pominou-li důvody, pro něž byla uložena, a jsou současně splněny podmínky pro ústavní ochranné léčení.

(7) Od výkonu zabezpečovací detence soud upustí, pominou-li před jejím započítím okolnosti, pro něž byla uložena.

§ 101

Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty

(1) Nebyl-li uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty uvedené v § 70 odst. 1, může soud uložit, že se taková věc nebo jiná majetková hodnota zabírá,

a) náleží-li pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,

b) náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil, nebo

c) ohrožuje-li bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě společnosti, anebo hrozí nebezpečí, že bude sloužit ke spáchání zločinu.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty pouze v případě, že je, byť nikoli bezprostředním, výnosem trestného činu, zejména

a) byla-li věc nebo jiná majetková hodnota získána trestným činem nebo jako odměna za něj a nenáleží-li pachateli,

b) byla-li věc nebo jiná majetková hodnota nabyta jinou osobou než pachatelem, byť jen zčásti, za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, pokud hodnota věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, není ve vztahu k hodnotě nabyté věci nebo jiné majetkové hodnoty zanedbatelná, nebo

c) byla-li věc nebo jiná majetková hodnota nabyta jinou osobou než pachatelem, byť jen zčásti, za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou pachatel, byť jen zčásti, nabyl za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj,

pokud hodnota věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, není ve vztahu k hodnotě nabyté věci nebo jiné majetkové hodnoty zanedbatelná.

(3) Drží-li pachatel nebo jiná osoba v rozporu s jiným právním předpisem věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v odstavci 1 nebo 2, ve vztahu k níž je možno uložit zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, uloží mu soud vždy toto ochranné opatření.

(4) Soud může místo zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty uložit povinnost

a) pozměnit věc nebo jinou majetkovou hodnotu tak, aby jí nebylo možné použít ke společensky nebezpečnému účelu,

b) odstranit určité zařízení,

c) odstranit její označení nebo provést její změnu, nebo

d) omezit dispozice s věcí nebo jinou majetkovou hodnotou, a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

(5) Nebude-li povinnost stanovená podle odstavce 4 ve stanovené lhůtě splněna, rozhodne soud o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 102 **Zabrání náhradní hodnoty**

Jestliže ten, komu náleží věc nebo jiná majetková hodnota, která by mohla být zabráná podle § 101 odst. 1 nebo 2, ji před rozhodnutím o zabrání zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učiní neupotřebitelnou, odstraní nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její zabrání zmaří, anebo jestliže zmaří trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty jednáním porušujícím zákaz podle § 70 odst. 4, popřípadě zmaří zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty jednáním porušujícím zákaz podle § 104 odst. 2, může mu soud uložit zabrání náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci nebo jiné majetkové hodnoty. Hodnotu věci nebo jiné majetkové hodnoty, jejíž zabrání mohl soud uložit, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

§ 103 **Zabrání spisů a zařízení**

(1) Spis nebo spisy s takovým obsahem, jejichž úmyslné rozšiřování při znalosti jejich obsahu by naplňovalo znaky některého trestného činu podle trestního zákona, se podle § 101 odst. 1 zaberou, jestliže nejméně jeden kus spisu byl již šířen, k šíření určen nebo připravován. Současně se zabere i zařízení použité nebo určené ke zhotovení takových spisů, zejména tiskárna, deska, forma, sazba, štoček, negativ, matrice, počítačový program nebo kopírovací zařízení; ustanovení § 101 odst. 4 a 5 se užijí obdobně.

(2) Zabrání se vztahuje jen na kus nebo kusy spisu, které jsou v držení osob spolupůsobilých při jejich rozšiřování nebo při jejich přípravě k rozšiřování, nebo byly zveřejněny vystavením, plakátováním, předváděním nebo jiným obdobným způsobem, anebo při zásilkovém rozšiřování ještě nebyly doručeny příjemci.

(3) Zabrání spisu nebo spisů podle odstavců 1 a 2 se přiměřeně užije i v případě, kdy jejich úmyslným rozšiřováním při znalosti jejich obsahu by mohl být spáchán některý trestný čin v případě, že se vyskytnou další okolnosti, které však nebyly v posuzovaném případě naplněny, a zabrání spisu nebo spisů je zároveň nutné, aby se zamezilo jejich nezákonnému rozšiřování.

§ 104
Účinek zabrání

(1) Zabraná věc nebo jiná majetková hodnota, zabraná náhradní hodnota, zabraný spis nebo zařízení připadá státu.

(2) Ustanovení § 70 odst. 4 se přiměřeně užije pro uložení zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty a pro uložení povinnosti podle § 101 odst. 4; zákaz zcizení zde platí až do splnění povinnosti podle § 101 odst. 4, a nebyla-li tato povinnost splněna, až do právní moci rozhodnutí o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 101 odst. 5).

HLAVA VI
ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ

§ 105
Podmínky zahlazení odsouzení

(1) Soud zahladí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu anebo po promlčení jeho výkonu řádný život nepřetržitě po dobu nejméně

a) patnácti let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu,

b) deseti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu pět let,

c) pěti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu jeden rok,

d) tří let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu jeden rok nebo k trestu vyhoštění,

e) jednoho roku, jde-li o odsouzení k trestu domácího vězení, k trestu propadnutí majetku, k trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, k trestu zákazu pobytu, k trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce nebo k peněžitému trestu za úmyslný trestný čin.

(2) Jde-li o odsouzení k ztrátě čestných titulů nebo vyznamenání nebo k ztrátě vojenské hodnosti, řídí se doba uvedená v odstavci 1 podle délky trestu odnětí svobody, vedle něhož byl uvedený trest uložen.

(3) Jestliže odsouzený prokázal po výkonu nebo prominutí trestu anebo promlčení jeho výkonu svým velmi dobrým chováním, že se napravil, může soud s přihlédnutím k zájmům chráněným trestním zákonem zahladit odsouzení na žádost odsouzeného nebo toho, kdo je oprávněn nabídnout záruku za dovršení nápravy odsouzeného, i před uplynutím doby uvedené v odstavci 1.

(4) Doba uvedená v odstavci 1 se v případě, že se u podmíněně propuštěného má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy odsouzený byl podmíněně propuštěn, řídí délkou skutečného výkonu trestu; v případě, že trest byl zmírněn rozhodnutím prezidenta České republiky, řídí se délkou trestu takto zmírněného.

(5) Bylo-li pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zahladit, pokud neuplyne doba pro zhlazení toho trestu, k jehož zhlazení tento zákon stanoví dobu nejdelší.

(6) Ustanovení odstavce 5 se užije přiměřeně též na případ, kdy pachateli bylo uloženo vedle sebe více trestů, u kterých může podle tohoto zákona nastat účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

(7) I v případě, že uplynula doba uvedená v odstavci 1, odsouzení nelze zahladit, nebylo-li dosud vykonáno nebo jinak ukončeno uložené ochranné opatření; toto ustanovení se přiměřeně použije i tam, kde trestní zákon stanoví, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

§ 106 Účinky zhlazení

Bylo-li odsouzení zhlazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

HLAVA VII ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH PACHATELÍCH

§ 107 Pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny

(1) Pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 129) je ten, kdo spáchal úmyslný trestný čin jako člen organizované zločinecké skupiny, nebo ten, kdo takový čin spáchal vědomě se členem organizované zločinecké skupiny anebo v úmyslu organizované zločinecké skupině napomáhat.

(2) Skutečnost, že pachatel se trestného činu dopustil jako člen organizované skupiny nebo ve spojení s organizovanou skupinou, nebrání tomu, aby za splnění podmínek stanovených tímto zákonem byl současně postižen jako pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny.

§ 108 Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny

(1) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody stanovené v trestním zákoně se u pachatele trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny zvyšuje o jednu třetinu. Takovému pachateli soud uloží trest odnětí svobody v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody, nejsou-li zároveň splněny podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58.

(2) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody může po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat dvacet let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí horní hranice převyšovat třicet let.

§ 109
Mladiství

Trestní odpovědnost mladistvých a sankce jim ukládané upravuje zákon o soudnictví ve věcech mládeže. Pokud zákon o soudnictví ve věcech mládeže nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona.

HLAVA VIII
VÝKLADOVÁ USTANOVENÍ

§ 110
Trestní zákon

Trestním zákonem se rozumí tento zákon a podle povahy věci i zákon o soudnictví ve věcech mládeže a zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

§ 111
K pojmu trestného činu

Trestným činem se rozumí jen čin soudně trestný, a pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, též příprava k trestnému činu, pokus trestného činu, organizátorství, návod a pomoc.

§ 112
Opomenutí

Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li taková jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího ohrožujícího jednání anebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.

§ 113
K pojmu pachatele

Pachatelem se rozumí, nevyplývá-li z jednotlivého ustanovení trestního zákona něco jiného, i spolupachatel a účastník.

§ 114
Konkrétní a speciální subjekt

(1) Jestliže k spáchání trestného činu trestní zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu pouze osoba, která má požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení. Pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu vojenského podle hlavy dvanácté zvláštní části tohoto zákona může být jen voják.

(2) Jestliže zákon stanoví, že pachatel musí být nositelem zvláštní vlastnosti, způsobilosti nebo postavení, postačí, že zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení jsou dány u právnické osoby, jejímž jménem pachatel jedná. Tohoto ustanovení se užije i tehdy,

- a) jestliže k jednání pachatele došlo před vznikem právnické osoby,
- b) jestliže právnická osoba vznikla, ale soud rozhodl o neplatnosti právnické osoby, nebo
- c) je-li právní úkon, který měl založit oprávnění k jednání za právnickou osobu, neplatný nebo neúčinný.

(3) Organizátorem, návodcem nebo pomocníkem trestného činu uvedeného v odstavcích 1 a 2 může být i osoba, která nemá vlastnost, způsobilost nebo postavení tam vyžadované.

(4) Kde se v tomto zákoně mluví o vojáku, rozumí se jím

- a) voják v činné službě,
- b) voják mimo činnou službu, je-li ve služebním stejnokroji,
- c) příslušník bezpečnostního sboru u trestných činů neuposlechnutí rozkazu (§ 375), neuposlechnutí rozkazu z nedbalosti (§ 376), urážka mezi vojáky (§ 378), urážka mezi vojáky násilím nebo pohrůzkou násilí (§ 379), urážka vojáka stejné hodnosti násilím nebo pohrůzkou násilí (§ 380), násilí vůči nadřízenému (§ 381), porušení povinnosti strážní služby (§ 389), porušení povinnosti dozorčí nebo jiné služby (§ 390) a založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 odst. 2 písm. c), nebo
- d) válečný zajatec.

(5) Kde se v tomto zákoně mluví o vojenské službě nebo o vojenské povinnosti, rozumí se tím služba nebo povinnost osob uvedených v odstavci 4.

§ 115 **Svémocné vzdálení**

Svémocně se vzdaluje, kdo

- a) nenastoupí v určeném čase k výkonu služby,
- b) se vzdálí bez dovození z výkonu služby,
- c) je odloučen za bojové situace od místa výkonu služby a po pominutí příčiny odloučení se nepřihlásí kterémukoli nadřízenému nebo jinému vojenskému útvaru, a to i v případě návratu ze zajetí nebo po osvobození ze zajetí.

§ 116

Pokračování v trestném činu

Pokračováním v trestném činu se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují, byť i v souhrnu, skutkovou podstatu stejného trestného činu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.

§ 117

Veřejné spáchání trestného činu

Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán

- a) obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
- b) před nejméně třemi osobami současně přítomnými.

§ 118

Spáchání trestného činu se zbraní

Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k útoku, k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

§ 119

Spáchání trestného činu násilím

Trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem.

§ 120

Uvedení někoho v omyl a využití něčího omylu prostřednictvím technického zařízení

Uvést někoho v omyl či využít něčího omylu lze i provedením zásahu do počítačových informací nebo dat, zásahu do programového vybavení počítače nebo provedením jiné operace na počítači, zásahu do elektronického nebo jiného technického zařízení, včetně zásahu do předmětů sloužících k ovládání takového zařízení, anebo využitím takové operace či takového zásahu provedeného jiným.

§ 121
Vloupání

Vloupáním se rozumí vniknutí do uzavřeného prostoru lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly.

§ 122
Ublížení na zdraví a těžká újma na zdraví

(1) Ublížením na zdraví se rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařského ošetření.

(2) Těžkou újmu na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmu na zdraví

- a) zmrzačení,
- b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,
- c) ochromení údu,
- d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,
- e) poškození důležitého orgánu,
- f) zohyzdění,
- g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu,
- h) mučivé útrapy, nebo
- i) delší dobu trvající porucha zdraví.

§ 123
Duševní porucha

Duševní poruchou se rozumí mimo duševní poruchy vyplývající z duševní nemoci i hluboká porucha vědomí, mentální retardace, těžká asociální porucha osobnosti nebo jiná těžká duševní nebo sexuální odchylka.

§ 124
Státem uložená a uznaná povinnost mlčenlivosti

Za státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti se považuje mlčenlivost, která je uložena nebo uznána jiným právním předpisem. Za státem uznanou povinnost mlčenlivosti se podle trestního zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen jiným

právním předpisem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě jiného právního předpisu.

§ 125
Osoba blízká

Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec, manžel a partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.

§ 126
Dítě

Dítětem se rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákon nestanoví jinak.

§ 127
Úřední osoba

(1) Úřední osobou je

- a) soudce,
- b) státní zástupce,
- c) prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci,
- d) člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci,
- e) příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie,
- f) soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce,
- g) notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař,
- h) finanční arbitr a jeho zástupce,
- i) fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží, pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů.

(2) K trestní odpovědnosti a ochraně úřední osoby se podle jednotlivých ustanovení trestního zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s její pravomocí a odpovědností.

(3) Úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace se za podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 považuje za úřední osobu podle trestního zákona, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva.

§ 128

Insolvenční správce a insolvenční řízení

(1) Insolvenčním správcem se rozumí i předběžný insolvenční správce, zástupce insolvenčního správce, oddělený insolvenční správce, zvláštní insolvenční správce; postavení insolvenčního správce má i správce konkursní podstaty, předběžný správce konkursní podstaty, zvláštní správce konkursní podstaty, zástupce správce konkursní podstaty a vyrovnací správce. Insolvenčním správcem se rovněž rozumí osoba, kterou podle jiného právního předpisu insolvenční správce určil, aby jej zastupovala při výkonu jeho pravomoci stanovené jiným právním předpisem na území jiného státu, dále zahraniční insolvenční správce, zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny a osoba, kterou podle jiného právního předpisu zahraniční insolvenční správce nebo zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny jmenoval, aby mu pomáhala nebo jej zastupovala.

(2) Insolvenčním řízením se rozumí i konkursní a vyrovnací řízení.

§ 129

Organizovaná zločinecká skupina

Organizovaná zločinecká skupina je společenstvím více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, která je zaměřena na soustavné páchání úmyslné trestné činnosti.

§ 130

Návyková látka

Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobící nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

§ 131

Veřejná listina

(1) Veřejnou listinou se rozumí listina vydaná soudem České republiky, jiným orgánem veřejné moci nebo jiným subjektem k tomu pověřeným či zmocněným jiným právním předpisem v mezích jeho pravomoci, potvrzující, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu nebo jiného subjektu, který listinu vydal, anebo osvědčující některou právně významnou skutečnost. Veřejnou listinou je i listina, kterou prohlašuje za veřejnou jiný právní předpis.

(2) Ochrana podle § 348 se poskytuje i veřejné listině vydané orgánem veřejné moci nebo jiným k tomu zmocněným subjektem cizího státu nebo orgánem mezinárodní organizace, pokud má podle mezinárodní smlouvy účinky na území České republiky.

§ 132

Obecně prospěšné zařízení

Obecně prospěšným zařízením se rozumí veřejné ochranné zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, obranné nebo ochranné zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům, ochranné zařízení proti úniku znečišťujících látek, zařízení energetické nebo vodárenské, podmořský kabel nebo podmořské potrubí, zařízení a sítě elektronických komunikací a koncová telekomunikační a rádiová zařízení, zařízení držitele poštovní licence, zařízení pro veřejnou dopravu, včetně součástí dráhy a drážních vozidel ve veřejné drážní dopravě a svislých zákazových nebo příkazových dopravních značek a dopravních značek upravujících přednost.

§ 133

Obydlí

Obydlím se rozumí dům, byt nebo jiná prostora sloužící k bydlení a příslušenství k nim náležející.

§ 134

Věc a jiná majetková hodnota

(1) Věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata, zpracované oddělené části lidského těla, peněžní prostředky na účtu a na cenné papíry, nevyplyvá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.

(2) Jinou majetkovou hodnotou se rozumí majetkové právo nebo jiná penězi ocenitelná hodnota, která není věcí a nevztahují se na ni ustanovení o věcech podle odstavce 1.

§ 135

Věc a jiná majetková hodnota náležející pachateli

Věc nebo jiná majetková hodnota náleží pachateli, jestliže ji v době rozhodnutí o ní vlastní, je součástí jeho majetku nebo s ní fakticky jako vlastník nebo majitel nakládá, aniž je oprávněný vlastník, majitel nebo držitel takové věci nebo jiné majetkové hodnoty znám.

§ 136

Spisy

Spisy se rozumí datové, zvukové a obrazové záznamy, vyobrazení a jiná znázornění, nevyplyvá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.

§ 137

Stanovení výše škody

Při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav. Přiměřeně se postupuje při stanovení výše škody na jiné majetkové hodnotě.

§ 138

Hranice výše škody, prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věci a jiné majetkové hodnoty

(1) Škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč, škodou nikoli malou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, větší škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč, značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč.

(2) Částek uvedených v odstavci 1 se užije obdobně pro určení výše prospěchu, nákladů k odstranění následků poškození životního prostředí, hodnoty věci a jiné majetkové hodnoty.

§ 139

Počítání času

Kde tento zákon spojuje s uplynutím určité doby nějaký účinek, nezapočítává se do ní den, kdy nastala událost určující její začátek.

**ČÁST DRUHÁ
ZVLÁŠTNÍ ČÁST**

**HLAVA I
TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ**

**Díl 1
Trestné činy proti životu**

§ 140

Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.

(2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.

(3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě,

c) na dítěti mladším patnácti let,

d) na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci,

- e) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
- f) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,
- g) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- h) opětovně,
- i) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo
- j) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jině zavrženíhodné pohnutky.

(4) Příprava je trestná.

§ 141 **Zabití**

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odnětí svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na dvou nebo více osobách,
- b) na těhotné ženě, nebo
- c) na dítěti mladším patnácti let.

§ 142 **Vražda novorozeného dítěte matkou**

Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí při porodu nebo bezprostředně po něm své novorozené dítě, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až osm let.

§ 143 **Usmrcení z nedbalosti**

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 smrt nejméně dvou osob.

§ 144
Účast na sebevraždě

(1) Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti nebo na těhotné ženě.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let nebo na osobě stížené duševní poruchou.

Díl 2
Trestné činy proti zdraví

§ 145
Těžké ublížení na zdraví

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě,

c) na dítěti mladším patnácti let,

d) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,

e) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

f) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

g) opětovně nebo poté, co spáchal jiný zvlášť závažný zločin spojený s úmyslným způsobením těžké újmy na zdraví nebo smrti nebo jeho pokus, nebo

h) ze zavrženíhodné pohnutky.

(3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(4) Příprava je trestná.

§ 146 **Ublížení na zdraví**

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) na těhotné ženě,

b) na dítěti mladším patnácti let,

c) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,

d) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

e) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 146a **Ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky**

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí ublížení na zdraví v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odnětí svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(3) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odnětí svobody až na čtyři léta.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 na dvou nebo více osobách,

b) spáchá-li takový čin na těhotné ženě, nebo

c) spáchá-li takový čin na dítěti mladším patnácti let.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 3 smrt.

§ 147

Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(3) Kdo z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

§ 148

Ublížení na zdraví z nedbalosti

(1) Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo z nedbalosti způsobí ublížení na zdraví nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

Díl 3

Trestné činy ohrožující život nebo zdraví

§ 149

Mučení a jiné nelidské a kruté zacházení

(1) Kdo mučením nebo jiným nelidským a krutým zacházením v souvislosti s výkonem pravomoci orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci

působí jinému tělesné nebo duševní utrpení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako úřední osoba,

b) spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,

c) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

d) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami, nebo

e) spáchá-li takový čin opětovně.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na těhotné ženě,

b) spáchá-li takový čin na dítěti mladším patnácti let,

c) spáchá-li takový čin zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 150 **Neposkytnutí pomoci**

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 151

Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku

Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo zákazem činnosti.

§ 152

Šíření nakažlivé lidské nemoci

(1) Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,

c) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 153

Šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti

(1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,

b) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 proto, že hrubě porušil zákony na ochranu veřejného zdraví.

(5) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil předpisy na ochranu veřejného zdraví.

§ 154

Společné ustanovení

Vláda nařízením stanoví, co se považuje za nakažlivé lidské nemoci.

§ 155

Ohrožení pohlavní nemocí

Kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí nákazy pohlavní nemocí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 156

Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem má na prodej nebo pro tento účel vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří úmyslně potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,

c) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 157

Ohrožování zdraví závažnými potravinami a jinými předměty z nedbalosti

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem má na prodej nebo pro tento účel vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří z nedbalosti potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,

b) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 písm. a) proto, že hrubě porušil hygienické nebo jiné zákony týkající se takových potravin nebo předmětů.

(5) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil hygienické nebo jiné zákony týkající se takových potravin nebo předmětů.

§ 158

Rvačka

(1) Kdo úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, je-li při činu uvedeném v odstavci 1 jinému způsobena těžká újma na zdraví.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, je-li při činu uvedeném v odstavci 1 jinému způsobena smrt.

Díl 4

Trestné činy proti těhotenství ženy

§ 159

Nedovolené přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy

(1) Kdo bez souhlasu těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na ženě mladší osmnácti let,

b) spáchá-li takový čin za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné těžké újmy,

c) spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti těhotné ženy,

d) spáchá-li takový čin opětovně, nebo

e) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 160

Nedovolené přerušení těhotenství se souhlasem těhotné ženy

(1) Kdo se souhlasem těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na ženě mladší osmnácti let,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,

c) páchá-li takový čin soustavně, nebo

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 161

Pomoc těhotné ženě k umělému přerušení těhotenství

(1) Kdo těhotné ženě pomáhá k tomu, aby

a) své těhotenství sama uměle přerušila, nebo

b) jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči ženě mladší osmnácti let, nebo

b) přispěje-li takovým činem k těžké újmě na zdraví u těhotné ženy.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, přispěje-li činem uvedeným v odstavci 1 k smrti těhotné ženy.

§ 162

Svádění těhotné ženy k umělému přerušení těhotenství

(1) Kdo svádí těhotnou ženu k tomu, aby

a) své těhotenství sama uměle přerušila, nebo

b) jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči ženě mladší osmnácti let,

b) spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti těhotné ženy, nebo

c) přispěje-li takovým činem k těžké újmě na zdraví u těhotné ženy.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, přispěje-li činem uvedeným v odstavci 1 k smrti těhotné ženy.

§ 163
Společné ustanovení

Těhotná žena, která své těhotenství sama uměle přeruší nebo o to jiného požádá nebo mu to dovolí, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci a pomocníkovi.

Díl 5
**Trestné činy související s neoprávněným nakládáním s lidskými tkáněmi a orgány,
lidským embryem a lidským genomem**

§ 164
Neoprávněné odebrání tkání a orgánů

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem provede jinému z jeho těla odběr tkáně, buňky nebo orgánu, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s jiným právním předpisem pro sebe nebo pro jiného opatří, zprostředkuje, nabídne, doveze, vyveze nebo proveze odebranou lidskou tkáň, buňku nebo odebraný lidský orgán z těla živého člověka, anebo s takovou tkání, buňkou nebo orgánem jinak nakládá.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na dítěti,
- b) spáchá-li takový čin za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné těžké újmy,
- c) spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti,
- d) spáchá-li takový čin na nejméně dvou osobách,
- e) spáchá-li takový čin opětovně,
- f) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny,
- g) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
- h) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
- c) způsobí-li takovým činem smrt, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 165

Nedovolené nakládání s tkáněmi a orgány

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem provede z těla mrtvého člověka odběr tkáně, buňky nebo orgánu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu obohatit sebe nebo jiného nakládá s odebranou lidskou tkání, buňkou nebo odebraným lidským orgánem v rozporu s jiným právním předpisem.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 opětovně,
- b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 166

Odběr tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem jinému nebo pro jiného nabídne, slíbí nebo poskytne úplatu za odběr tkáně nebo orgánu z jeho těla nebo za provedení transplantace, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s odběrem tkáně nebo orgánu nebo s provedením transplantace pro sebe nebo pro jiného žádá, přijme nebo si dá slíbit úplatu v rozporu s jiným právním předpisem.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) dojde-li v souvislosti s takovým činem k těžké újmě na zdraví, nebo
- c) je-li takový čin spáchán vůči dítěti.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,

b) dojde-li v souvislosti s takovým činem k smrti, nebo

c) spáchá-li takový čin vůči dítěti mladšímu patnácti let.

§ 167

Nedovolené nakládání s lidským embryem a lidským genomem

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem

a) použije pro výzkum lidské embryo nebo větší množství lidských embryonálních kmenových buněk nebo jejich linií,

b) doveze nebo vyveze lidské embryo nebo větší množství lidských embryonálních kmenových buněk nebo jejich linií, nebo

c) přenese lidský genom do buněk jiného živočišného druhu nebo naopak, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán,

a) kdo provádí zákroky směřující k vytvoření lidského embrya pro jiný účel než pro přenesení do ženského organismu,

b) kdo přenese vytvořené lidské embryo do dělohy jiného živočišného druhu, nebo

c) kdo během výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách provádí s těmito buňkami manipulace směřující k vytvoření nového lidského jedince (reprodukční klonování).

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin opětovně, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

HLAVA II TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A PRÁVŮM NA OCHRANU OSOBNOSTI, SOUKROMÍ A LISTOVNÍHO TAJEMSTVÍ

Díl 1 Trestné činy proti svobodě

§ 168 Obchodování s lidmi

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá dítě, aby ho bylo jiným užito

a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jeho těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo kdo kořistí z takového jednání, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jinou osobu než uvedenou v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužívaje jejího omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá, aby jí bylo jiným užito

a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jejího těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo kdo kořistí z takového jednání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
 - b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,
 - c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
 - d) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.
- (4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví,
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
 - c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.
- (5) Odnětím svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.
- (6) Příprava je trestná.

§ 169
Svěření dítěte do moci jiného

- (1) Kdo za odměnu svěří dítě do moci jiného za účelem adopce nebo pro jiný obdobný účel, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
 - b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
 - c) spáchá-li takový čin opětovně, nebo
 - d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.
- (3) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt,
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
 - c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 170

Zbavení osobní svobody

- (1) Kdo jiného bez oprávnění uvězní nebo jiným způsobem zbaví osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.
- (2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
 - b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
 - c) způsobí-li takovým činem fyzické nebo psychické útrapy,
 - d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
 - e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.
- (3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.
- (4) Příprava je trestná.

§ 171

Omezování osobní svobody

- (1) Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- (2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu usnadnit jiný trestný čin.
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
 - b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
 - c) způsobí-li takovým činem fyzické nebo psychické útrapy,
 - d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
 - e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 172
Zavlečení

(1) Kdo jiného lstí, násilím nebo hrozbou násilí nebo jiné újmy zavleče do ciziny, nebo ho přiměje, aby se do ciziny odebral, nebo ho odvrací od návratu z ciziny, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jiného lstí, násilím nebo hrozbou násilí nebo jiné újmy zavleče z ciziny do České republiky, nebo ho přiměje, aby se do České republiky odebral, nebo ho odvrací od návratu z České republiky.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

c) způsobí-li takovým činem fyzické nebo psychické útrapy,

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo

e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 173
Loupež

(1) Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
 - c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
 - d) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).
- (3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.
- (4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.
- (5) Příprava je trestná.

§ 174
Braní rukojmí

- (1) Kdo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí anebo že mu způsobí újmu na zdraví nebo jinou vážnou újmu, s cílem donutit jiného, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.
- (2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
 - b) je-li při takovém činu rukojmím dítě,
 - c) je-li při takovém činu rukojmími více osob,
 - d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
 - e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.
- (3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.
- (4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.
- (5) Příprava je trestná.

§ 175
Vydírání

- (1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo peněžitým trestem.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,
- c) spáchá-li takový čin se zbraní,
- d) způsobí-li takovým činem značnou škodu,
- e) spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti, nebo
- f) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312), nebo
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 176

Omezování svobody vyznání

(1) Kdo násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné újmy

- a) nutí jiného k účasti na náboženském úkonu,
- b) zdržuje jiného bez oprávnění od takové účasti, nebo
- c) jinému v užívání svobody vyznání jinak brání,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na nejméně třech osobách, nebo
- b) se zbraní.

§ 177

Útisk

(1) Kdo jiného nutí, zneužívaje jeho tísně nebo závislosti, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 178

Porušování domovní svobody

(1) Kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného nebo tam neoprávněně setrvá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, užije-li při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, jestliže užije při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí a takový čin spáchá se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

§ 179

Porušování svobody sdružování a shromažďování

(1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy omezuje ve výkonu jeho sdružovacího nebo shromažďovacího práva, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo se v souvislosti se shromážděním, které podléhá oznamovací povinnosti, násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí protíví pořádkovým opatřením svolavatele nebo určených pořadatelů takového shromáždění, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Díl 2

Trestné činy proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

§ 180

Neoprávněné nakládání s osobními údaji

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděny v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, již se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, již se osobní údaje týkají.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 181

Poškození cizích práv

(1) Kdo jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že

a) uvede někoho v omyl, nebo

b) využije něčího omylu,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 jinému značnou újmu na právech,

- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
 - c) vydává-li se při takovém činu za úřední osobu.
- (3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 jinému újmu na právech velkého rozsahu, nebo
 - b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 182

Porušení tajemství dopravovaných zpráv

(1) Kdo úmyslně poruší tajemství

- a) uzavřeného listu nebo jiné písemnosti při poskytování poštovní služby nebo přepravované jinou dopravní službou nebo dopravním zařízením,
- b) datové, textové, hlasové, zvukové či obrazové zprávy posílané prostřednictvím sítě elektronických komunikací a přiřaditelné k identifikovanému účastníku nebo uživateli, který zprávu přijímá, nebo
- c) neveřejného přenosu počítačových dat do počítačového systému, z něj nebo v jeho rámci, včetně elektromagnetického vyzařování z počítačového systému, přenášejícího taková počítačová data,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

- a) prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu, telefonního hovoru nebo přenosu prostřednictvím sítě elektronických komunikací, který nebyl určen jemu, nebo
- b) takového tajemství využije.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako úřední osoba,

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo

c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Zaměstnanec provozovatele poštovních služeb, telekomunikační služby nebo počítačového systému anebo kdokoli jiný vykonávající komunikační činnosti, který

a) spáchá čin uvedený v odstavci 1 nebo 2,

b) jinému úmyslně umožní spáchat takový čin, nebo

c) pozmění nebo potlačí písemnost obsaženou v poštovní zásilce nebo dopravovanou dopravním zařízením anebo zprávu podanou neveřejným přenosem počítačových dat, telefonicky, telegraficky nebo jiným podobným způsobem, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(6) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 5 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 183

Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí

(1) Kdo neoprávněně poruší tajemství listiny nebo jiné písemnosti, fotografie, filmu nebo jiného záznamu, počítačových dat anebo jiného dokumentu uchovávaného v soukromí jiného tím, že je zveřejní, zpřístupní třetí osobě nebo je jiným způsobem použije, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový nebo jiný prospěch, způsobit jinému škodu nebo jinou vážnou újmu, anebo ohrozit jeho společenskou vážnost.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin vůči jinému pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 184

Pomluva

(1) Kdo o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

HLAVA III

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI V SEXUÁLNÍ OBLASTI

§ 185

Znásilnění

(1) Kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží,

b) na dítěti, nebo

c) se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,

b) spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 186
Sexuální nátlak

(1) Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému chování přiměje jiného zneužívaje jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán pachatel, který přiměje jiného k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje jeho závislosti, nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) na dítěti, nebo

b) nejméně se dvěma osobami.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo

c) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let, nebo

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(6) Odnětím svobody na deset až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

(7) Příprava je trestná.

§ 187
Pohlavní zneužití

(1) Kdo vykoná soulož s dítětem mladším patnácti let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let svěřeném jeho doзору, zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná

§ 188 **Soulož mezi příbuznými**

Kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

§ 189 **Kuplířství**

(1) Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

b) jako člen organizované skupiny.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 190 **Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí**

(1) Kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) nejméně na dvou takových místech, nebo

b) opětovně.

§ 191 **Šíření pornografie**

(1) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, v němž se projevuje násilí či neúcta k člověku, nebo které popisuje, zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo písemné, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo

a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo

b) na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 192 **Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií**

(1) Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.

(2) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, anebo kdo kořistí z takového pornografického díla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až šest let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 193

Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

HLAVA IV TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A DĚTEM

§ 194 Dvojí manželství

- (1) Kdo za trvání svého manželství uzavře manželství jiné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo uzavře manželství s osobou, která již je v manželství jiném.

§ 195 Opuštění dítěte nebo svěřené osoby

- (1) Kdo opustí dítě nebo jinou osobu, o kterou má povinnost pečovat a která si sama nemůže opatřit pomoc, a vystaví ji tím nebezpečí smrti nebo ublížení na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.
- (2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1
- a) na dítěti mladším tří let,
 - b) opětovně, nebo
 - c) na nejméně dvou osobách.
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.
- (4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 196 Zanedbání povinné výživy

- (1) Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.
- (2) Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- (3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, vydá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 oprávněnou osobu nebezpečí nouze.

§ 196a

Zvláštní ustanovení o trestání

Pachateli trestného činu zanedbání povinné výživy (§ 196) může soud uložit jako přiměřené omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 i přiměřené omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto přiměřené omezení soud uloží zejména tehdy, je-li důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována.

§ 197

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Trestní odpovědnost za trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196) zaniká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.

§ 198

Týrání svěřené osoby

(1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo

d) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo

b) smrt.

§ 199

Týrání osoby žijící ve společném obydlí

(1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo

d) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo

b) smrt.

§ 200

Únos dítěte a osoby stížené duševní poruchou

(1) Kdo dítě nebo osobu stíženou duševní poruchou odejme z opatrování toho, kdo má podle jiného právního předpisu nebo podle úředního rozhodnutí povinnost o ně pečovat, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch, nebo

b) ohrozí-li takovým činem mravní vývoj unesené osoby.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 201

Ohrožování výchovy dítěte

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že

a) svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,

- b) umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
- c) umožní mu opatrovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo
- d) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,
- b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu,
- c) spáchá-li takový čin opětovně, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

§ 202

Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne dítěti nebo jinému za pohlavní styk s dítětem, pohlavní sebeukájení dítěte, jeho obnažování nebo jiné srovnatelné chování za účelem pohlavního uspokojení úplatu, výhodu nebo prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,
- c) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo
- d) spáchá-li takový čin opětovně.

§ 203

Beztrestnost dítěte

Dítě, které žádá nebo přijme za pohlavní styk s ním, své pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch, není pro takový čin trestné, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi.

§ 204
Podání alkoholu dítěti

Kdo ve větší míře nebo opakovaně prodá, podá nebo poskytne dítěti alkohol, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

HLAVA V
TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU

§ 205
Krádež

(1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,

b) čin spáchá vloupáním,

c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí,

d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo

e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(6) Příprava je trestná.

§ 206
Zpronevěra

(1) Kdo si присvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(6) Příprava je trestná.

§ 207
Neoprávněné užívání cizí věci

(1) Kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu je přechodně užívat, nebo kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, které mu byly svěřeny, přechodně užívá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

§ 208

Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru

(1) Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, nebo

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 209

Podvod

(1) Kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(6) Příprava je trestná.

§ 210 **Pojistný podvod**

(1) Kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí

a) v souvislosti s uzavíráním nebo změnou pojistné smlouvy,

b) v souvislosti s likvidací pojistné události, nebo

c) při uplatnění práva na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch vyvolá nebo předstírá událost, s níž je spojeno právo na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění, nebo stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(7) Příprava je trestná.

§ 211 **Úvěrový podvod**

(1) Kdo při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo bez souhlasu věřitele, v nikoli malém rozsahu, použije prostředky získané účelovým úvěrem na jiný než určený účel.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(7) Příprava je trestná.

§ 212 **Dotční podvod**

(1) Kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo použije, v nikoli malém rozsahu, prostředky získané účelovou dotací, subvencí nebo návratnou finanční výpomocí nebo příspěvkem na jiný než určený účel.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(7) Příprava je trestná.

§ 213

Provozování nepoctivých her a sázek

(1) Kdo provozuje peněžní nebo jinou podobnou hru nebo sázku, jejíž pravidla nezaručují rovné možnosti výhry všem účastníkům, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 větší škodu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 214
Podílnictví

(1) Kdo ukryje, na sebe nebo jiného převede anebo užívá

- a) věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky nebo v cizině jinou osobou, nebo jako odměna za něj, nebo
- b) věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla opatřena za věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v písmenu a),
bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty; spáchá-li však čin ve vztahu k věci, která pochází z trestného činu, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán tímto trestem mírnějším.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě, která má větší hodnotu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až šest let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného zločinu,
- c) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě, která má značnou hodnotu, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě, která má hodnotu velkého rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 215
Podílnictví z nedbalosti

(1) Kdo ukryje nebo na sebe nebo jiného převede z nedbalosti věc nebo jinou majetkovou hodnotu nikoli malé hodnoty, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky nebo v cizině jinou osobou, nebo jako odměna za něj, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného zločinu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 216
Legalizace výnosů z trestné činnosti

(1) Kdo zastírá původ nebo jinak usiluje, aby bylo podstatně ztíženo nebo znemožněno zjištění původu

a) věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky nebo v cizině, nebo jako odměna za něj, nebo

b) věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla opatřena za věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v písmenu a), nebo

kdo jinému spáchání takového činu umožní, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty; spáchá-li však takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě, která pochází z trestného činu, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán tímto trestem mírnějším.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě ve větší hodnotě, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až šest let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného zločinu,
- c) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě ve značné hodnotě,
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- e) zneužije-li ke spáchání takového činu svého postavení v zaměstnání nebo své funkce.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě v hodnotě velkého rozsahu, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 217

Legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti

(1) Kdo jinému z nedbalosti umožní zastřít původ nebo zjištění původu věci nebo jiné majetkové hodnoty ve větší hodnotě, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky nebo v cizině, nebo jako odměna za něj, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného zločinu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 218
Lichva

(1) Kdo zneužívá něčí rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení, dá sobě nebo jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, nebo kdo takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu uplatnit ji na sebe převede, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) způsobí-li takovým činem jinému stav těžké nouze.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 219
Zatajení věci

(1) Kdo si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 220
Porušení povinnosti při správě cizího majetku

(1) Kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 221

Porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, a tím jinému způsobí značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 222

Poškození věřitele

(1) Kdo, byť i jen částečně, zmaří uspokojení svého věřitele tím, že

a) zničí, poškodí, zatají, zcizí, učiní neupotřebitelnou, nebo odstraní, byť i jen část svého majetku,

b) postoupí svou pohledávku, anebo převezme dluh jiného,

c) zatíží věc, která je předmětem závazku, nebo ji pronajme,

d) předstírá nebo uzná neexistující právo nebo závazek,

e) předstírá nebo uzná právo nebo závazek ve větším rozsahu, než odpovídá skutečnosti,

f) předstírá splnění závazku, nebo

g) předstírá úpadek nebo svůj majetek jinak zdánlivě zmenšuje nebo předstírá jeho zánik, a způsobí tím na cizím majetku škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i jen částečně, zmaří uspokojení věřitele jiné osoby tím, že

a) zničí, poškodí, zatají, zcizí, učiní neupotřebitelnou nebo odstraní, byť i jen část majetku dlužníka, nebo

b) k majetku dlužníka uplatní neexistující právo nebo pohledávku nebo existující právo nebo pohledávku ve vyšší hodnotě či lepším pořadí, než jaké má, a způsobí tím na cizím majetku škodu nikoli malou.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) způsobí-li takovým činem jinému úpadek.

§ 223 **Zvýhodnění věřitele**

(1) Kdo jako dlužník, který je v úpadku, zmaří, byť i jen částečně, uspokojení svého věřitele zvýhodněním jiného věřitele, a způsobí tím na cizím majetku škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) způsobí-li takovým činem jinému úpadek.

§ 224 **Způsobení úpadku**

(1) Kdo, byť i z hrubé nedbalosti, si přivodí úpadek tím, že

- a) činí vydání hrubě nepřiměřená svým majetkovým poměrům,
- b) spravuje svůj majetek způsobem, který neodpovídá zákonem mu uloženým nebo smluvně převzatým povinnostem nebo je s nimi v hrubém nepoměru,
- c) užívá poskytnutý úvěr v rozporu nebo hrubém nepoměru s jeho účelem,
- d) poskytuje ze svého majetku půjčky nebo úvěry jiným osobám, ač to je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům, nebo

e) učiní nad rámec obvyklého podnikatelského rizika obchod nebo operaci, která nenáleží k jeho pravidelné podnikatelské činnosti nebo je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z hrubé nedbalosti, přijme nový závazek nebo zřídí zástavu, ač ví, že je v úpadku, a tím zhorší postavení dosavadních věřitelů.

(3) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 225

Porušení povinnosti v insolvenčním řízení

Kdo v insolvenčním řízení maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce, a tím ohroží účel insolvenčního řízení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 226

Pletichy v insolvenčním řízení

(1) Kdo jako věřitel v souvislosti s hlasováním věřitelů v insolvenčním řízení přijme nebo si dá slíbit v rozporu se zásadami a pravidly insolvenčního řízení majetkový nebo jiný prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo věřiteli v souvislosti s hlasováním věřitelů v insolvenčním řízení poskytne, nabídne nebo slíbí v rozporu se zásadami a pravidly insolvenčního řízení majetkový nebo jiný prospěch.

(3) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude potrestán, kdo jako insolvenční správce, člen věřitelského výboru nebo zástupce věřitelů v insolvenčním řízení přijme nebo si dá slíbit pro sebe nebo jiného ke škodě věřitelů majetkový nebo jiný prospěch, který mu nepřísluší.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1, 2 nebo 3 značnou škodu,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) spáchá-li takový čin jako úřední osoba.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1, 2 nebo 3 škodu velkého rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 227

Porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku

Kdo v řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci odmítne splnit zákonnou povinnost učinit prohlášení o svém majetku nebo o majetku právnické osoby, za kterou je oprávněn jednat, nebo se takové povinnosti vyhýbá nebo v takovém prohlášení uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

§ 228

Poškození cizí věci

(1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na věci svědka, znalce nebo tlumočníka pro výkon jejich povinnosti,

b) spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

c) spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle jiného právního předpisu, nebo

d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 229

Zneužívání vlastnictví

Kdo poškodí důležitý zájem kulturní, vědecký, na ochraně přírody, krajiny nebo životního prostředí, chráněný jiným právním předpisem, tím, že zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou nebo zasanťochí vlastní věc větší hodnoty, která požívá ochrany podle jiného právního předpisu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 230

Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací

(1) Kdo překoná bezpečnostní opatření, a tím neoprávněně získá přístup k počítačovému systému nebo k jeho části, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo získá přístup k počítačovému systému nebo k nosiči informací a

a) neoprávněně užije data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací,

b) data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací neoprávněně vymaže nebo jinak zničí, poškodí, změní, potlačí, sníží jejich kvalitu nebo je učiní neupotřebitelnými,

c) padělá nebo pozmění data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací tak, aby byla považována za pravá nebo podle nich bylo jednáno tak, jako by to byla data pravá, bez ohledu na to, zda jsou tato data přímo čitelná a srozumitelná, nebo

d) neoprávněně vloží data do počítačového systému nebo na nosič informací nebo učiní jiný zásah do programového nebo technického vybavení počítače nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou újmu nebo získat sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo

b) v úmyslu neoprávněně omezit funkčnost počítačového systému nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu,

c) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci,

d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

e) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem.

(5) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 231

Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat

(1) Kdo v úmyslu spáchat trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv podle § 182 odst. 1 písm. b), c) nebo trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 1, 2 vyrobí, uvede do oběhu, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává

a) zařízení nebo jeho součást, postup, nástroj nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k neoprávněnému přístupu do sítě elektronických komunikací, k počítačovému systému nebo k jeho části, nebo

b) počítačové heslo, přístupový kód, data, postup nebo jakýkoli jiný podobný prostředek, pomocí něhož lze získat přístup k počítačovému systému nebo jeho části, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 232

Poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti porušením povinnosti vyplývajících ze zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uložené podle zákona nebo smluvně převzaté

a) data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací zničí, poškodí, pozmění nebo učiní neupotřebitelnými, nebo

b) učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat,

a tím způsobí na cizím majetku značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

HLAVA VI TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ

Díl 1 Trestné činy proti měně a platebním prostředkům

§ 233 Padělání a pozměnění peněz

(1) Kdo sobě nebo jinému opatří nebo přechovává padělané nebo pozměněné peníze nebo prvky peněz sloužící k ochraně proti jejich padělání, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Kdo padělá nebo pozmění peníze v úmyslu udat je jako pravé nebo platné anebo jako peníze vyšší hodnoty, nebo kdo padělané nebo pozměněné peníze udá jako pravé nebo platné anebo jako peníze vyšší hodnoty, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(3) Odnětím svobody na pět až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, nebo

b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu.

(4) Odnětím svobody na osm až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) spáchá-li takový čin ve velkém rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 234 Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku

(1) Kdo sobě nebo jinému bez souhlasu oprávněného držitele opatří, zpřístupní, přijme nebo přechovává platební prostředek jiného, zejména nepřenositelnou platební kartu identifikovatelnou podle jména nebo čísla, elektronické peníze, příkaz k zúčtování, cestovní šek nebo záruční šekovou kartu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo sobě nebo jinému opatří, zpřístupní, přijme nebo přechovává padělaný nebo pozměněný platební prostředek, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(3) Kdo padělá nebo pozmění platební prostředek v úmyslu použít jej jako pravý nebo platný, nebo kdo padělaný nebo pozměněný platební prostředek použije jako pravý nebo platný, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(4) Odnětím svobody na pět až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, 2 nebo 3 jako člen organizované skupiny, nebo

b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu.

(5) Odnětím svobody na osm až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, 2 nebo 3 jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) spáchá-li takový čin ve velkém rozsahu.

(6) Příprava je trestná.

§ 235

Udávání padělaných a pozměněných peněz

Kdo padělané nebo pozměněné peníze, jimiž mu bylo placeno jako pravými, udá jako pravé, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 236

Výroba a držení padělatelského náčiní

(1) Kdo vyrobí, nabízí, prodá, zprostředkuje nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává nástroj, zařízení nebo jeho součást, postup, pomůcku nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění peněz nebo prvků sloužících k ochraně peněz proti padělání anebo vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění platebních prostředků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 při výkonu svého povolání.

§ 237

Neoprávněná výroba peněz

(1) Kdo neoprávněně, s použitím zařízení nebo materiálů k výrobě peněz určených a držených v souladu se zákonem, vyrobí peníze nebo prvky sloužící k ochraně peněz proti padělání, nebo

kdo neoprávněně vyrobené peníze nebo prvky sloužící k ochraně peněz proti padělání sobě nebo jinému opatří, uvede do oběhu nebo přechovává, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
- b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo
- b) spáchá-li takový čin ve velkém rozsahu.

(4) Příprava je trestná.

§ 238 **Společné ustanovení**

Ochrana podle § 233 až 237 se poskytuje též penězům a platebním prostředkům jiným než tuzemským a tuzemským a zahraničním cenným papírům.

§ 239 **Ohrožování oběhu tuzemských peněz**

(1) Kdo neoprávněně vyrobí nebo vydá náhražky tuzemských peněz, nebo kdo takové náhražky neoprávněně dává do oběhu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo

- a) bez zákonného důvodu odmítá tuzemské peníze, nebo
- b) poškozují tuzemské peníze.

Díl 2 **Trestné činy daňové, poplatkové a devizové**

§ 240 **Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby**

(1) Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění, pojistné na zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou podobnou povinnou platbu anebo vyláká výhodu na některé z těchto povinných plateb, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami,

b) poruší-li k usnadnění takového činu úřední uzávěru, nebo

c) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve velkém rozsahu.

§ 241

Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby

(1) Kdo ve větším rozsahu nesplní jako zaměstnavatel nebo plátce svoji zákonnou povinnost odvést za zaměstnance nebo jinou osobu daň, pojistné na důchodové spoření, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistné na zdravotní pojištění, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 242

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Trestní odpovědnost za trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (§ 241) zaniká, jestliže pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.

§ 243

Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení

(1) Kdo nesplní svoji zákonnou oznamovací povinnost vůči správci daně, a ohrozí tak ve větším rozsahu řádné a včasné stanovení daně jinému nebo její vymáhání od jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až čtyři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu.

§ 244

Porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží

(1) Kdo s nálepkami, kontrolními páskami nebo jinými předměty k označení zboží pro daňové účely nakládá v rozporu s jiným právním předpisem v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo

kdo v rozporu s jiným právním předpisem dováží, skladuje, přepravuje nebo uvádí do oběhu zboží bez nálepek, kontrolních pásek nebo jiných předmětů k jeho označení pro daňové účely, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 245

Padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti

(1) Kdo padělá nebo pozmění nálepky, kontrolní pásky nebo jiné předměty k označení zboží pro daňové účely anebo předměty vydávané orgánem veřejné moci nebo jím zmocněnou právnickou osobou jako doklad o splnění poplatkové povinnosti v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo kdo takové nálepky, pásky nebo předměty uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 246

Padělání a pozměnění známek

(1) Kdo padělá nebo pozmění poštovní nebo kolkové známky v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo kdo takové známky úmyslně uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 247

Porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství

Kdo v době nouzového stavu v devizovém hospodářství poruší zákazy, které jsou stanoveny devizovým zákonem pro nouzový stav v devizovém hospodářství a vztahují se na vyhlášený nouzový stav, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až šest let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

Díl 3

Trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou

§ 248

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

(1) Kdo poruší jiný právní předpis o nekalé soutěži tím, že se při účasti v hospodářské soutěži dopustí

- a) klamavé reklamy,
- b) klamavého označování zboží a služeb,
- c) vyvolávání nebezpečí záměny,
- d) parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele,
- e) podplácení,
- f) zlehčování,
- g) srovnávací reklamy,
- h) porušování obchodního tajemství, nebo
- i) ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí,
a způsobí tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán,
kdo v rozporu s jiným právním předpisem na ochranu hospodářské soutěže se svým konkurentem uzavře dohodu o určení ceny, dohodu o rozdělení trhu nebo jinou dohodu narušující hospodářskou soutěž,
kdo v rozporu s jiným právním předpisem o veřejných zakázkách poruší závažným způsobem závazná pravidla zadávacího řízení, nebo

kdo v rozporu s jiným právním předpisem upravujícím činnost bank a jiných právnických osob oprávněných k provozování finanční činnosti, obchodování s investičními nástroji, kolektivního investování, penzijního připojištění a pojišťovnictví, poruší závažným způsobem závazná pravidla obezřetného podnikání, obhospodařování majetku, odborné péče nebo zákaz vykonávat zákonem nebo úředním rozhodnutím určené úkony, služby nebo jiné činnosti, a způsobí tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům, zadavateli nebo jinému dodavateli nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin opětovně,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

c) způsobí-li takovým činem jinému úpadek.

§ 248a

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Trestní odpovědnost za trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2 alinea první zaniká, jestliže pachatel splní podmínky podle jiného právního předpisu na ochranu hospodářské soutěže pro upuštění od uložení pokuty nebo pro snížení pokuty za účast na dohodě o určení ceny, dohodě o rozdělení trhu nebo jiné dohodě narušující hospodářskou soutěž se svým konkurentem.

§ 249

Neoprávněné vydání cenného papíru

(1) Kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo získat pro sebe nebo pro jiného neoprávněnou výhodu nebo prospěch uvede do oběhu jako cenný papír listinu, aniž jsou splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho vydání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu uvedeném v odstavci 1 nechá provést zápis o vydání zaknihovaného cenného papíru do zákonem stanovené evidence cenných papírů, aniž jsou splněny podmínky stanovené zákonem pro takový zápis.

§ 250

Manipulace s kurzem investičních nástrojů

(1) Kdo v úmyslu ovlivnit cenu nebo kurz investičních nástrojů, které jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu nebo o jejichž přijetí k obchodování na regulovaném trhu bylo požádáno,

a) rozšíří nepravdivé nebo hrubě zkreslené informace významně ovlivňující cenu nebo kurz takových investičních nástrojů, nebo

b) uskuteční obchod nebo zadá pokyn, který je způsobilý vyvolat nesprávnou představu o nabídce, poptávce, ceně nebo kurzu takového investičního nástroje, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 prospěch velkého rozsahu.

§ 251

Neoprávněné podnikání

(1) Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní, obchodní nebo jiné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 252

Neoprávněné provozování loterie a podobné sázkové hry

(1) Kdo neoprávněně provozuje, organizuje, propaguje nebo zprostředkovává loterii nebo podobnou sázkovou hru, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 253

Poškození spotřebitele

(1) Kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli nepatrnou tím, že poškozuje spotřebitele zejména tím, že je šidí na jakosti, množství nebo hmotnosti zboží, nebo kdo uvede ve větším rozsahu na trh výrobky, práce nebo služby a zatají přitom jejich podstatné vady, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) byl-li pro takový čin v posledních pěti letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 254

Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

(1) Kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, nebo kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají, a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán,

kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje v podkladech sloužících pro zápis do obchodního rejstříku, nadačního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností nebo rejstříku společenství vlastníků jednotek anebo v takových podkladech zamlčí podstatné skutečnosti,

kdo v podkladech sloužících pro vypracování znaleckého posudku, který se přikládá k návrhu na zápis do obchodního rejstříku, nadačního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností nebo rejstříku společenství vlastníků jednotek uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo v takových podkladech zamlčí podstatné údaje, nebo

kdo jiného ohrozí nebo omezí na právech tím, že bez zbytečného odkladu nepodá návrh na zápis zákonem stanoveného údaje do obchodního rejstříku, nadačního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností nebo rejstříku společenství vlastníků jednotek nebo neuloží listinu do sbírky listin, ač je k tomu podle zákona nebo smlouvy povinen.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu velkého rozsahu.

§ 255

Zneužití informace a postavení v obchodním styku

(1) Kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému výhodu nebo prospěch neoprávněně užije informace dosud nikoli veřejně přístupné, kterou získal při výkonu svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce a jejíž zveřejnění podstatně ovlivňuje rozhodování v obchodním styku, a uskuteční nebo dá podnět k uskutečnění smlouvy nebo operace na regulovaném trhu s investičními nástroji nebo na organizovaném trhu se zbožím, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jako podnikatel, společník, člen orgánu, zaměstnanec nebo účastník na podnikání dvou nebo více podnikatelů se stejným nebo podobným předmětem činnosti v úmyslu uvedeném v odstavci 1 uzavře nebo dá popud k uzavření smlouvy na úkor jednoho nebo více podnikatelů nebo jejich podniků.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 256

Sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě

(1) Kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky, s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch sjedná některému dodavateli, soutěžiteli nebo účastníkovi dražby přednost nebo výhodnější podmínky na úkor jiných dodavatelů nebo soutěžitelů, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, jestliže

a) spáchá čin uvedený v odstavci 1 jako člen hodnotící komise, vyhlášovatel nebo pořadatel veřejné soutěže nebo veřejné dražby, licitátor nebo jako člen organizované skupiny,

b) způsobí takovým činem značnou škodu, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo za okolností uvedených v odstavci 1 žádá, přijme nebo si dá slíbit majetkový nebo jiný prospěch.

(4) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 žádá, přijme nebo si dá slíbit majetkový nebo jiný prospěch a spáchá takový čin jako úřední osoba, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

§ 257

Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži

(1) Kdo se dopustí pletich v souvislosti se zadáním veřejné zakázky nebo s veřejnou soutěží tím, že

a) lstí nebo pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy přiměje jiného, aby se zdržel účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži,

b) jinému poskytne, nabídne nebo slíbí majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži,

c) žádá nebo přijme majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži, nebo

d) na základě dohody s jiným zájemcem nebo uchazečem vyvíjí činnost směřující k zadání veřejné zakázky za nepřiměřeně vysokou nebo jinak nevýhodnou cenu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) jako úřední osoba.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) jako úřední osoba v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch.

§ 258

Pletichy při veřejné dražbě

(1) Kdo se dopustí pletich při veřejné dražbě věci tím, že

a) lstí nebo pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy přiměje jiného, aby se zdržel účasti na podávání návrhů při dražbě,

b) jinému poskytne, nabídne nebo slíbí majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží podávání návrhů při dražbě, nebo

c) žádá nebo přijme majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží podávání návrhů při dražbě,
bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) jako úřední osoba.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) jako úřední osoba v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch.

§ 259

Vystavení nepravdivého potvrzení a zprávy

Kdo jménem banky nebo jiného podnikatele oprávněného k provozování finanční činnosti podle jiného právního předpisu vystaví jinému nepravdivé potvrzení o jeho finanční situaci nebo jeho majetkových poměrech, nebo
kdo jako auditor vystaví jinému nepravdivou zprávu auditora nebo nepravdivé potvrzení o finanční situaci nebo majetkových poměrech,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

§ 260

Poškození finančních zájmů Evropské unie

(1) Kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady nebo v takových dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslující údaje vztahující se k příjmům nebo výdajům souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo takové doklady nebo údaje zatají, a tím umožní nesprávné použití nebo zadržování finančních prostředků z některého takového rozpočtu nebo zmenšení zdrojů některého takového rozpočtu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně zkrátí nebo použije finanční prostředky, které tvoří příjmy nebo výdaje souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy Evropské unie, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 261

Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

(1) Kdo podstatně ohroží obecný zájem tím, že poruší zákaz, omezení nebo jinou důležitou povinnost stanovenou pro dovoz, vývoz nebo průvoz zboží, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami,

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

c) způsobí-li nebo zvýší takovým činem nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci zvířat v zájmových chovech, hospodářských zvířat nebo volně žijících zvířat nebo nakažlivé nemoci nebo škůdce užitkových rostlin.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) způsobí-li nebo zvýší takovým činem nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé lidské nemoci.

§ 262

Porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití

Kdo bez platného povolení vyveze zboží nebo technologie dvojího užití, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let, peněžitým trestem nebo propadnutím majetku.

§ 263

Porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití

(1) Kdo poruší nebo nesplní důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, a způsobí tím, že je neoprávněně vydáno povolení k vývozu zboží nebo technologií dvojího užití anebo že takové zboží unikne z evidence, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) jestliže v důsledku činu uvedeného v odstavci 1 bylo zboží vyvezeno,
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
 - c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.
- (3) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
 - c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 264

Zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití

- (1) Kdo dosáhne na základě nepravdivého nebo neúplného údaje vydání povolení k vývozu zboží nebo technologií dvojího užití, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo podklady potřebné pro evidenci vývozu zboží a technologií dvojího užití zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými, zatají nebo evidenci nevede anebo kdo učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače, v němž se vede evidence tohoto zboží a technologií.

§ 265

Provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence

- (1) Kdo bez povolení nebo licence provede zahraniční obchod s vojenským materiálem, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.
- (2) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou,
 - b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu,
 - c) spáchá-li takový čin opětovně,
 - d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
 - e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,
 - f) spáchá-li takový čin ve vztahu k významnému vojenskému materiálu, nebo

g) způsobí-li takovým činem, že se vojenský materiál dostane do oblasti válečného nebo jiného ozbrojeného konfliktu nebo do státu, kde je zvýšené nebezpečí válečného nebo jiného ozbrojeného konfliktu.

§ 266

Porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem

(1) Kdo poruší nebo nesplní důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, a způsobí tím, že je neoprávněně vydáno povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem nebo licence pro určitý obchod s vojenským materiálem, nebo vydá nepravdivý nebo neúplný doklad, na jehož základě je takové povolení nebo licence neoprávněně vydána, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou,
- b) způsobí-li takovým činem, že se vojenský materiál dostal do ciziny,
- c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
- d) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- e) spáchá-li takový čin ve vztahu k významnému vojenskému materiálu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo
- d) způsobí-li takovým činem, že se vojenský materiál dostane do oblasti válečného nebo jiného ozbrojeného konfliktu nebo do státu, kde je zvýšené nebezpečí válečného nebo jiného ozbrojeného konfliktu.

§ 267

Zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem

(1) Kdo žádost o povolení nebo o licenci k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem doloží nepravdivým nebo neúplným dokladem nebo zatají skutečnosti důležité pro vydání povolení nebo licence, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán,

kdo podklady potřebné pro evidenci zahraničního obchodu s vojenským materiálem zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými, zatají nebo evidenci nevede, nebo
kdo učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače, v němž se vede evidence zahraničního obchodu s vojenským materiálem.

Díl 4

Trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu

§ 268

Porušení práv k ochranné známce a jiným označením

(1) Kdo uvede do oběhu výrobky nebo poskytuje služby neoprávněně označené ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou s ní zaměnitelnou nebo pro tento účel sobě nebo jinému takové výrobky nabízí, zprostředkuje, vyrobí, doveze, vyveze nebo jinak opatří nebo přechovává, anebo takovou službu nabídne nebo zprostředkuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo pro dosažení hospodářského prospěchu neoprávněně užívá obchodní firmu nebo jakékoliv označení s ní zaměnitelné nebo uvede do oběhu výrobky nebo služby neoprávněně opatřené označením původu nebo zeměpisným označením anebo takovým označením s ním zaměnitelným nebo pro tento účel sobě nebo jinému takové výrobky nebo služby nabídne, zprostředkuje, vyrobí, doveze, vyveze nebo jinak opatří nebo přechovává.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

b) dopustí-li se takového činu ve velkém rozsahu.

§ 269

Porušení chráněných průmyslových práv

(1) Kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru, užitému vzoru nebo topografii polovodičového výrobku, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

- a) vykazuje-li čin uvedený v odstavci 1 znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- c) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- b) dopustí-li se takového činu ve velkém rozsahu.

§ 270

Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

(1) Kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

- a) vykazuje-li čin uvedený v odstavci 1 znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch nebo způsobí-li tím jinému značnou škodu, nebo
- c) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu nebo způsobí-li tím jinému škodu velkého rozsahu, nebo
- b) dopustí-li se takového činu ve velkém rozsahu.

§ 271

Padělání a napodobení díla výtvarného umění

(1) Kdo padělá výtvarné autorské dílo nebo napodobí výtvarný projev jiného autora v úmyslu, aby nové dílo bylo považováno za původní dílo takového autora, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

b) dopustí-li se takového činu ve velkém rozsahu.

HLAVA VII TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNÉ

Díl 1 Trestné činy obecně ohrožující

§ 272 Obecné ohrožení

(1) Kdo úmyslně způsobí obecné nebezpečí tím, že vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že zapříčiní požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo kdo takové obecné nebezpečí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin opětovně v krátké době,

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 úmyslně smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 273

Obecné ohrožení z nedbalosti

(1) Kdo z nedbalosti způsobí obecné nebezpečí tím, že vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že zapříčiní požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo kdo z nedbalosti takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví,

b) spáchá-li takový čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) škodu velkého rozsahu nebo těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) smrt.

§ 274

Ohrožení pod vlivem návykové látky

(1) Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,

b) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvlášť nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo

c) byl-li za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.

§ 275

Porušení povinnosti při hrozivé tísni

Kdo zmaří nebo ztíží odvrácení nebo zmírnění hrozivé tísně, která přímo postihuje větší skupinu osob, tím, že bez závažného důvodu

a) odepře pomoc, která je mu podle zákona uložena nebo k níž se zavázal, nebo

b) zmaří poskytnutí takové pomoci jinou osobou,
bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 276

Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení

(1) Kdo úmyslně poškodí obecně prospěšné zařízení nebo ohrozí jeho provoz nebo využívání, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) zničí-li, odstraní-li nebo učiní-li neupotřebitelným obecně prospěšné zařízení,

b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poruchu provozu obecně prospěšného zařízení, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 písm. a) škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 277

Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti zničí, poškodí, odstraní nebo učiní neupotřebitelným obecně prospěšné zařízení nebo ohrozí provoz obecně prospěšného zařízení, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 278

Poškození geodetického bodu

(1) Kdo úmyslně zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou značku

- a) geodetického bodu základní geodynamické sítě,
 - b) geodetického bodu referenční sítě nultého řádu,
 - c) geodetického bodu referenční sítě doplněného nultého řádu,
 - d) základního nivelačního geodetického bodu, nebo
 - e) absolutního tíhového geodetického bodu,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo úmyslně zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelným zařízení permanentní stanice pro příjem signálů globálních navigačních systémů České sítě permanentních stanic pro určování polohy.

§ 279

Nedovolené ozbrojování

(1) Kdo bez povolení vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává střelnou zbraň nebo její hlavní části nebo díly nebo ve větším množství střelivo nebo zakázaný doplněk zbraně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo uvede do střelbyschopného stavu znehodnocenou zbraň nebo na ní provede konstrukční změny směřující k jejímu uvedení do střelbyschopného stavu nebo na zbrani provede konstrukční změny směřující ke zvýšení její účinnosti, nebo kdo padělá, pozmění, zahlašuje nebo odstraňuje jedinečné označení střelné zbraně, které umožňuje její identifikaci.

(3) Kdo bez povolení

- a) vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává výbušninu v množství větším než malém, zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba, nebo
 - b) hromadí, vyrábí nebo sobě nebo jinému opatřuje zbraně nebo ve značném množství střelivo,
- bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 280

Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků

(1) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, vyvíjí, přechovává nebo hromadí zbraně, bojové prostředky nebo výbušniny zakázané zákonem nebo mezinárodní smlouvou anebo s nimi jinak nakládá, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku.

(2) Stejně bude potrestán, kdo provozy určené k vývoji, výrobě nebo skladování zbraní, bojových prostředků nebo výbušnin uvedených v odstavci 1 projektuje, staví nebo užívá.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 281

Nedovolená výroba a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky

(1) Kdo bez povolení vyrobí, doveze, vyveze, proveze, přechovává anebo jinému obstará radioaktivní látku nebo vysoce nebezpečnou látku nebo předměty určené k její výrobě, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví,

b) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,

c) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

d) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 282

Nedovolená výroba a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu

(1) Kdo bez povolení vyrobí, doveze, vyveze, proveze, přechovává anebo jinému obstará výchozí jaderný materiál nebo předměty určené k jeho výrobě, bude potrestán odnětím svobody na dva roky až deset let.

(2) Kdo bez povolení vyrobí, doveze, vyveze, proveze, přechovává anebo jinému obstará zvláštní štěpný materiál nebo předměty určené k jeho výrobě, bude potrestán odnětím svobody na osm až patnáct let.

(3) Příprava je trestná.

§ 283

Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy

(1) Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) ač byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán,

c) ve značném rozsahu, nebo

d) ve větším rozsahu vůči dítěti nebo v množství větším než malém vůči dítěti mladšímu patnácti let.

(3) Odnětím svobody na osm až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,

c) spáchá-li takový čin ve velkém rozsahu, nebo

d) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu vůči dítěti mladšímu patnácti let.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

(5) Příprava je trestná.

§ 284

Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu

(1) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává v množství větším než malém omamnou látku konopí, pryskyřici z konopí nebo psychotropní látku obsahující jakýkoli tetrahydrokanabinol, izomer nebo jeho stereochemickou variantu (THC), bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává jinou omamnou nebo psychotropní látku než uvedenou v odstavci 1 nebo jed v množství větším než malém, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve větším rozsahu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve značném rozsahu.

§ 285

Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku

(1) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu pěstuje v množství větším než malém rostlinu konopí, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu pěstuje v množství větším než malém houbu nebo jinou rostlinu než uvedenou v odstavci 1 obsahující omamnou nebo psychotropní látku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve větším rozsahu.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve značném rozsahu.

§ 286

Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává prekursor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu,

c) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu vůči dítěti, nebo

d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

§ 287

Šíření toxikomanie

(1) Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) vůči dítěti, nebo

c) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči dítěti mladšímu patnácti let.

§ 288

Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem

(1) Kdo neoprávněně ve větším množství vyrobí, přechovává, doveze, vyveze, proveze, nabízí, prodá, jinému poskytne nebo podá látku s anabolickým nebo jiným hormonálním účinkem za jiným než léčebným účelem, nebo kdo vůči jinému použije metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu nebo jinou metodu s dopingovým účinkem za jiným než léčebným účelem, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin vůči dítěti mladšímu patnácti let, nebo
- c) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu vůči dítěti staršímu patnácti let.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
- c) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu vůči dítěti mladšímu patnácti let,
- d) spáchá-li takový čin jako lékař nebo jiná způsobilá zdravotnická osoba.

(4) Odnětím svobody na pět let až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 289

Společné ustanovení

(1) Zákon stanoví, co se považuje za omamné látky, psychotropní látky, přípravky obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursory používané pro nezákonnou výrobu omamných nebo psychotropních látek.

(2) Vláda nařízením stanoví, co se považuje za jedy ve smyslu § 283, 284 a 286 a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů.

(3) Vláda nařízením stanoví, které rostliny nebo houby se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 a jaké je jejich množství větší než malé ve smyslu § 285.

(4) Vláda nařízením stanoví, co se považuje za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem a jaké je větší množství ve smyslu § 288, a co se považuje za metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu a jiné metody s dopingovým účinkem ve smyslu § 288.

Díl 2

Trestné činy ohrožující vzdušný dopravní prostředek, civilní plavidlo a pevnou plošinu

§ 290

Získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou

(1) Kdo na palubě vzdušného dopravního prostředku, civilního plavidla nebo na pevné plošině na pevninské mělčině v úmyslu získat nebo vykonávat kontrolu nad tímto vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem nebo pevnou plošinou,

- a) užije proti jinému násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí,
 - b) vyhrožuje jinému usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, nebo
 - c) zneužije bezbrannosti jiného,
- bude potrestán odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem, popřípadě vedle těchto trestů též propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt, nebo
- b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Příprava je trestná.

§ 291

Ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla

Kdo sdělí nepravdivou informaci, která může ohrozit bezpečnost nebo provoz vzdušného dopravního prostředku za letu nebo civilního plavidla za plavby, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 292

Zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny

(1) Kdo za účelem zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny se takového dopravního prostředku zmocní nebo neoprávněně užije takového dopravního prostředku, který mu byl svěřen, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na osm až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem, bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem, popřípadě vedle těchto trestů též propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

HLAVA VIII TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

§ 293

Poškození a ohrožení životního prostředí

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem úmyslně poškodí nebo ohrozí půdu, vodu, ovzduší nebo jinou složku životního prostředí, a to ve větším rozsahu nebo na větším území, nebo takovým způsobem, že tím může způsobit těžkou újmu na zdraví nebo smrt nebo je-li k odstranění následků takového jednání třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu, nebo kdo úmyslně takové poškození nebo ohrožení složky životního prostředí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně,

b) spáchá-li takový čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

c) způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození složky životního prostředí,

d) je-li k odstranění následků takového činu třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu, nebo

e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 294

Poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem z hrubé nedbalosti poškodí nebo ohrozí půdu, vodu, ovzduší nebo jinou složku životního prostředí, a to ve větším rozsahu nebo na větším území, nebo takovým způsobem, že tím může způsobit těžkou újmu na zdraví nebo smrt anebo je-li k odstranění následků takového jednání třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu, nebo

kdo z hrubé nedbalosti takové poškození nebo ohrožení složky životního prostředí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

b) způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození složky životního prostředí, nebo

c) je-li k odstranění následků takového činu třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu.

§ 294a

Poškození vodního zdroje

Kdo, byť i z hrubé nedbalosti, způsobí poškození vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro zvláštní ochranu vodního zdroje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 295

Poškození lesa

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, těžbou lesních porostů nebo jinou činností provedenou v rozporu s jiným právním předpisem způsobí, byť i připojením k již existující holině, vznik holé seče nebo způsobí závažné poškození lesa na celkové větší ploše lesa nebo prořadí lesní porost pod hranici zakmenění stanovené jiným právním předpisem na celkové větší ploše lesa, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně, nebo

b) vznikne-li těžbou nebo jinou činností uvedenou v odstavci 1 holá seč nebo prořezání na celkové značné ploše lesa.

§ 296

Společné ustanovení

(1) Větším územím podle § 293 a 294 se rozumí území o rozloze nejméně tři hektary a v případě povrchových vod ve vodních útvarech, s výjimkou vodních toků, nejméně jeden hektar vodní plochy a u vodního toku nejméně dva kilometry jeho délky; jednotlivá zasažená území a délky vodního toku se sčítají.

(2) Celkovou větší plochou lesa podle § 295 se rozumí plocha větší než jeden a půl hektaru a celkovou značnou plochou lesa se rozumí plocha větší než tři hektary.

(3) Poškozením nebo ohrožením půdy, vody, ovzduší nebo jiné složky životního prostředí se rozumí i provozování zařízení, ve kterém je prováděna nebezpečná činnost nebo v němž se

skladují nebo používají nebezpečné látky či směsi, bez povolení podle jiného právního předpisu.

§ 297

Neoprávněné vypuštění znečišťujících látek

(1) Kdo v rozporu s mezinárodní smlouvou, byť i z nedbalosti, vypustí nebo, ač je k tomu povinen, nezabrání vypuštění ropné, jedovaté kapalné nebo jiné obdobné znečišťující látky z lodi nebo jiného námořního plavidla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny, nebo

b) opětovně.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) těžkou újmu na zdraví,

b) závažné a rozsáhlé poškození jakosti vody, živočišných nebo rostlinných druhů nebo jejich částí, nebo

c) poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 298

Neoprávněné nakládání s odpady

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, poruší jiný právní předpis upravující nakládání s odpady tím, že přepraví odpad přes hranice státu bez oznámení nebo souhlasu příslušného orgánu veřejné moci, anebo v takovém oznámení nebo žádosti o souhlas nebo v připojených podkladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo, byť i z nedbalosti, v rozporu s jiným právním předpisem ukládá odpady nebo je odkládá, přepravuje nebo jinak s nimi nakládá, a tím způsobí poškození nebo ohrožení životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) spáchá-li takový čin opětovně.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

b) týká-li se takový čin nebezpečného odpadu.

§ 298a

Neoprávněná výroba a jiné nakládání s látkami poškozujícími ozonovou vrstvu

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem v nikoli malém rozsahu vyrobí, doveze, vyveze, uvede na trh látku poškozující ozonovou vrstvu nebo s ní jinak nakládá, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) spáchá takový čin ve značném rozsahu.

§ 299

Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem usmrtí, zničí, poškodí, odejme z přírody, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář chráněného druhu a spáchá takový čin na více než dvaceti pěti kusech živočichů, rostlin nebo exemplářů, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s jiným právním předpisem usmrtí, zničí, poškodí, odejme z přírody, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří jedince silně nebo kriticky ohroženého druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář druhu přímo ohroženého vyhubením nebo vyhynutím.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) způsobí-li takovým činem dlouhodobé nebo nevratné poškození populace volně žijícího živočicha nebo planě rostoucí rostliny nebo místní populace nebo biotopu zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

c) způsobí-li takovým činem dlouhodobé nebo nevratné poškození místní populace nebo biotopu kriticky ohroženého druhu živočicha nebo rostliny.

§ 300

Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti

Kdo z hrubé nedbalosti poruší jiný právní předpis tím, že usmrtí, zničí, poškodí, odejme z přírody, zpracovává, opakovaně doveze, vyveze nebo proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje nebo sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář chráněného druhu ve větším rozsahu než dvaceti pěti kusů nebo jedince kriticky ohroženého druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář druhu přímo ohroženého vyhubením nebo vyhynutím, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 301

Poškození chráněných částí přírody

Kdo, byť i z hrubé nedbalosti, poruší jiný právní předpis tím, že poškodí nebo zničí památný strom, významný krajinný prvek, jeskyni, zvláště chráněné území, evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro ochranu takové části přírody, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 302

Týrání zvířat

(1) Kdo týrá zvíře

a) zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

b) surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) byl-li za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, nebo
- b) způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na větším počtu zvířat.

§ 303

Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž je povinen se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím trvalé následky na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nebo trvalé následky na zdraví většímu počtu zvířat.

§ 304

Pytláctví

(1) Kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede nebo přechovává neoprávněně ulovenou zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch,
- c) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí,
- d) spáchá-li takový čin zvlášť zavrženíhodným způsobem, hromadně účinným způsobem nebo v době hájení, nebo
- e) byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

§ 305

Neoprávněná výroba, držení a jiné nakládání s léčivy a jinými látkami ovlivňujícími užítkovost hospodářských zvířat

(1) Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak opatří nebo přechovává látku s thyreostatickými, gestagenními, androgenními, estrogenními nebo jinými hormonálními účinky, beta-agonisty nebo jinou látku určenou ke stimulaci užítkovosti hospodářských zvířat nebo přípravek obsahující takovou látku, bude potrestán

odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s jiným právním předpisem používá léčiva za účelem zvýšení užitkovosti hospodářských zvířat nebo je za tím účelem vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak opatří nebo přechovává.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) opětovně,

c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

d) ve značném rozsahu.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech,

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

c) ve velkém rozsahu.

§ 306

Šíření nakažlivé nemoci zvířat

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci zvířat v zájmových chovech, hospodářských zvířat nebo volně žijících zvířat, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 rozšíření takové nemoci.

§ 307

Šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci nebo škůdce užitkových rostlin, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 rozšíření takové nemoci nebo takového škůdce.

§ 308
Společné ustanovení

Vláda nařízením stanoví, které nemoci zvířat a rostlin se považují za nakažlivé ve smyslu § 306 a 307 a na které škůdce se vztahuje ustanovení § 307.

HLAVA IX
TRESTNÉ ČINY PROTI ČESKÉ REPUBLICE, CIZÍMU STÁTU A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACI

Díl 1
Trestné činy proti základům České republiky, cizího státu a mezinárodní organizace

§ 309
Vlastizrada

(1) Občan České republiky, který ve spojení s cizí mocí nebo s cizím činitelem spáchá trestný čin rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312) nebo sabotáže (§ 314), bude potrestán odnětím svobody na patnáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

§ 310
Rozvracení republiky

(1) Kdo v úmyslu rozvrátit ústavní zřízení, územní celistvost nebo obranyschopnost České republiky anebo zničit její samostatnost se účastní násilných akcí proti České republice nebo jejím orgánům, bude potrestán odnětím svobody na osm až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,
- d) způsobí-li takovým činem závažné ohrožení mezinárodního postavení České republiky, nebo
- e) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Příprava je trestná.

§ 311

Teroristický útok

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,

c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrožit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství anebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrožit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

e) zmocní se letadla, lodi nebo jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo nad ním vykonává kontrolu, anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

f) nedovoleně vyrábí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyváží či jinak dodává nebo užije výbušninu, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou zbraň, anebo provádí nedovolený výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny zakázané zákonem nebo mezinárodní smlouvou, nebo

g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Stejně bude potrestán,

kdo jednáním uvedeným v odstavci 1 vyhrožuje,

kdo k takovému jednání veřejně podněcuje, nebo

kdo takové jednání, teroristu nebo člena teroristické skupiny finančně, materiálně nebo jinak podporuje.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt,
- c) způsobí-li takovým činem, že větší počet lidí zůstal bez přístřeší,
- d) způsobí-li takovým činem přerušení dopravy ve větším rozsahu,
- e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,
- f) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,
- g) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo
- h) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 312

Teror

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení České republiky jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na patnáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

§ 313

Společné ustanovení

Ochrana podle § 311 a 312 se poskytuje též cizímu státu.

§ 314

Sabotáž

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky anebo poškodit mezinárodní organizaci zneužije svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce nebo se dopustí jiného jednání k tomu, aby

a) mařil nebo ztěžoval plnění důležitého úkolu mezinárodní organizace, orgánu veřejné moci, ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, hospodářské organizace nebo jiné instituce, nebo

b) způsobil v činnosti takového orgánu anebo takové organizace nebo instituce poruchu nebo jinou závažnou škodu,
bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na osm až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
 - b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.
- (3) Odnětím svobody na deset až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt,
 - b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,
 - c) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo
 - d) zorganizuje-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.
- (4) Příprava je trestná.

§ 315

Zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace

- (1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení, územní celistvost nebo obranyschopnost České republiky anebo zničit její samostatnost anebo poškodit mezinárodní organizaci, ač je pověřen zastupovat Českou republiku nebo mezinárodní organizaci, jejíž je Česká republika členem, nebo vyjednávat s cizí mocí anebo jinak chránit zájmy České republiky nebo mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, při jednání s osobou, která zastupuje zájmy cizí moci, zneužije své pravomoci jednat za Českou republiku nebo uvedenou mezinárodní organizaci, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo v takovém úmyslu předstírá, že je pověřenou osobou a vstoupí v jednání o důležité záležitosti České republiky nebo mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, s osobou, která zastupuje zájmy cizí moci.
- (3) Odnětím svobody na osm až dvanáct let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
 - b) způsobí-li takovým činem závažné ohrožení mezinárodního postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo
 - c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.
- (4) Příprava je trestná.

Díl 2

Trestné činy proti bezpečnosti České republiky, cizího státu a mezinárodní organizace

§ 316

Vyzvědačství

(1) Kdo vyzvídá informaci utajovanou podle jiného právního předpisu, jejíž zneužití může vážným způsobem ohrozit nebo poškodit ústavní zřízení, svrchovanost, územní celistvost, obranu a bezpečnost České republiky nebo jiného státu anebo obranu a bezpečnost mezinárodní organizace, k ochraně jejichž zájmů v uvedených oblastech se Česká republika zavázala, s cílem vyzradit ji cizí moci,

kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující utajovanou informaci, nebo

kdo takovou utajovanou informaci cizí moci úmyslně vyzradí,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo umožní nebo usnadní činnost pachateli činu uvedeného v odstavci 1 nebo organizaci, jejímž cílem je vyzvídat utajované informace.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizace, jejímž cílem je vyzvídat utajované informace,

b) spáchá-li takový čin, ačkoli mu byla ochrana utajovaných informací zvlášť uložena,

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch nebo spáchá-li takový čin ve značném rozsahu, nebo

d) týká-li se takový čin utajované informace v jiném právním předpisu klasifikované stupněm utajení „Přísně tajné“.

(4) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(5) Příprava je trestná.

§ 317

Ohrožení utajované informace

(1) Kdo vyzvídá informaci utajovanou podle jiného právního předpisu s cílem vyzradit ji nepovoláné osobě, kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující utajovanou informaci nebo kdo takovou utajovanou informaci nepovoláné osobě úmyslně vyzradí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) vyzradí-li úmyslně nepovolane osobě utajovanou informaci v jiném právním předpisu klasifikovanou stupněm utajení „Přísně tajné“ nebo „Tajné“,

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, ačkoli mu ochrana utajovaných informací byla zvlášť uložena, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch nebo způsobí-li značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) týká-li se čin uvedený v odstavci 1 utajované informace z oblasti zabezpečení obranyschopnosti České republiky klasifikované v jiném právním předpisu stupněm utajení „Přísně tajné“, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 318

Ohrožení utajované informace z nedbalosti

Kdo z nedbalosti způsobí vyzrazení utajované informace v jiném právním předpisu klasifikované stupněm utajení „Přísně tajné“ nebo „Tajné“, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

Díl 3

Trestné činy proti obraně státu

§ 319

Spolupráce s nepřitelem

(1) Kdo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu opatřuje nepříteli prospěch nebo ho jakkoli podporuje, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody na jeden rok až deset let.

(2) Příprava je trestná.

§ 320

Válečná zrada

(1) Občan České republiky, který za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu koná službu v nepřátelských ozbrojených silách, bude potrestán odnětím svobody na deset až dvacet let nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

§ 321

Služba v cizích ozbrojených silách

- (1) Občan České republiky, který v rozporu s jiným právním předpisem koná službu ve vojsku nebo ozbrojených silách jiného státu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.
- (2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 322

Porušení osobní a věcné povinnosti pro obranu státu

- (1) Kdo nesplní, byť i z nedbalosti, osobní nebo věcnou povinnost pro obranu státu, kdo se úmyslně vyhýbá plnění takové povinnosti, nebo kdo plnění takové povinnosti jinou osobou, byť i z nedbalosti, maří nebo ztěžuje, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, ohrozí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou měrou zájmy obrany státu.

HLAVA X

TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCECH VEŘEJNÝCH

Díl 1

Trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby

§ 323

Násilí proti orgánu veřejné moci

- (1) Kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,
 - b) ublíží-li takovým činem jinému na zdraví, nebo
 - c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.
- (3) Odnětím svobody na čtyři léta až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1
- a) těžkou újmu na zdraví,
 - b) škodu velkého rozsahu, nebo
 - c) poruchu v činnosti takového orgánu.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 324

Vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením značné škody

a) v úmyslu působit na výkon pravomoci orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, nebo

b) pro výkon pravomoci takového orgánu,
bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody až na pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní.

§ 325

Násilí proti úřední osobě

(1) Kdo užije násilí

a) v úmyslu působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo

b) pro výkon pravomoci úřední osoby,
bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až šest let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,

b) ublíží-li takovým činem jinému na zdraví, nebo

c) způsobí-li takovým činem větší škodu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) těžkou újmu na zdraví, nebo

b) škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 326

Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením značné škody

a) v úmyslu působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo

b) pro výkon pravomoci úřední osoby,
bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody až na pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní.

§ 327

Společné ustanovení

(1) Ochrana podle § 323 až 326 se poskytuje také osobě, která vystoupila na podporu nebo na ochranu orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci anebo úřední osoby.

(2) Ochrana podle § 323 až 326 se poskytuje též mezinárodně chráněné osobě, kterou se rozumí úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace, která požívá diplomatické nebo jiné výsady a imunity podle mezinárodního práva, nebo osoba zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodním soudním orgánu.

§ 328

Přisvojení pravomoci úřadu

Kdo neoprávněně vykonává úkony, které jsou vyhrazeny orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jinému orgánu veřejné moci, nebo kdo vykoná úkon, který může být vykonán jen z moci úřední orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Díl 2

Trestné činy úředních osob

§ 329

Zneužití pravomoci úřední osoby

(1) Úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu,

b) překročí svou pravomoc, nebo

c) nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci,
bude potrestána odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 sobě nebo jinému značný prospěch,

b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

c) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci,

d) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem,

e) spáchá-li takový čin zneužívaje bezbrannosti, závislosti, tísně, rozumové slabosti nebo nezkušenosti jiného, nebo

f) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

(4) Příprava je trestná.

§ 330

Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti

(1) Úřední osoba, která při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu, bude potrestána odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci,

b) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) zajistí-li takovým činem jinému značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) zajistí-li takovým činem jinému prospěch velkého rozsahu.

Díl 3
Úplatkářství

§ 331
Přijetí úplatku

(1) Kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 úplatek žádá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) spáchá-li takový čin jako úřední osoba.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin jako úřední osoba v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch.

§ 332
Podplacení

(1) Kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, nebo kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let, propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch nebo způsobit jinému značnou škodu anebo jiný zvlášť závažný následek, nebo

b) spáchá-li takový čin vůči úřední osobě.

§ 333

Nepřímé úplatkářství

(1) Kdo žádá nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem nebo prostřednictvím jiného působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo za to, že tak již učinil, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Kdo z důvodu uvedeného v odstavci 1 jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 334

Společné ustanovení

(1) Úplatkem se rozumí neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok.

(2) Úřední osobou podle § 331 až 333 se vedle osoby uvedené v § 127 rozumí též jakákoliv osoba

a) zastávající funkci v zákonodárném orgánu, soudním orgánu nebo v jiném orgánu veřejné moci cizího státu,

b) zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodním soudním orgánu,

c) zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodní nebo nadnárodní organizaci vytvořené státy nebo jinými subjekty mezinárodního práva veřejného nebo v jejím orgánu nebo instituci, nebo

d) zastávající funkci v podnikající právnické osobě, v níž má rozhodující vliv Česká republika nebo cizí stát,

pokud je s výkonem takové funkce, zaměstnání nebo práce spojena pravomoc při obstarávání věcí obecného zájmu a trestný čin byl spáchán v souvislosti s touto pravomocí.

(3) Za obstarávání věcí obecného zájmu se považuje též zachovávání povinnosti uložené právním předpisem nebo smluvně převzaté, jejímž účelem je zajistit, aby v obchodních vztazích nedocházelo k poškozování nebo bezdůvodnému zvýhodňování účastníků těchto vztahů nebo osob, které jejich jménem jednají.

Díl 4

Jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci

§ 335

Zasahování do nezávislosti soudu

(1) Kdo působí na soudce, aby porušil své povinnosti v řízení před soudem, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu

- a) opatřit sobě nebo jinému značný prospěch,
- b) způsobit značnou škodu, nebo
- c) jiného vážně poškodit v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu

- a) opatřit sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo
- b) způsobit škodu velkého rozsahu.

§ 336 **Pohrdání soudem**

Kdo opakovaně

- a) závažným způsobem ruší jednání soudu,
- b) při takovém jednání se k soudu chová urážlivě nebo soud znevažuje, nebo
- c) bez dostatečné omluvy neuposlechne příkaz nebo výzvu soudu anebo jednání soudu zmaří, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 337 **Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání**

(1) Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že

- a) vykonává činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána nebo pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění podle jiného právního předpisu nebo pro kterou takové oprávnění pozbyl,
- b) zdržuje se na území České republiky, ačkoli mu byl uložen trest vyhoštění nebo bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění,
- c) bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu, nebo nedodržuje omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu,
- d) porušuje zákaz pobytu uložený podle jiného právního předpisu,
- e) navštíví akci, na kterou se vztahuje trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nebo se dopustí jiného závažného jednání, aby zmařil účel tohoto trestu,

f) bez závažného důvodu nenastoupí na výzvu soudu trest odnětí svobody nebo se jiným způsobem neoprávněně brání nástupu výkonu tohoto trestu,

g) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu,

h) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel vazby,

i) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel zabezpečovací detence, nebo

j) dopustí se závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel ochranného léčení nebo ochranné výchovy, které byly uloženy soudem, nebo jinak, zejména útekem z ústavu, pomocí při útěku, výkon takových rozhodnutí podstatně ztěžuje, anebo maří dohled uložený při ukončení ochranného léčení,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se dopustí závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil vykazání provedené podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí o předběžném opatření soudu, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním.

(3) Kdo zmaří nebo podstatně ztíží výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že

a) zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou, zatají, zcizí nebo odstraní věc nebo jinou majetkovou hodnotu, které se takové rozhodnutí týká, nebo

b) uprchne stráží, z vazby, z výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo peněžitým trestem.

(4) Kdo poté, co proti němu byla bezvýsledně použita opatření v občanském soudním řízení směřující k výkonu rozhodnutí soudu nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí, včetně úpravy styku s dítětem, maří výkon takového rozhodnutí nebo dohody, nebo kdo se dopustí závažného jednání, aby zmařil výkon rozhodnutí jiného orgánu veřejné moci týkajícího se výchovy nezletilých dětí,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 338

Osvobození vězně

(1) Kdo osvobodí vězně nebo chovance ve výkonu zabezpečovací detence, jeho útek organizuje, navádí ho k útěku nebo jeho útek připravuje, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) se zbraní, nebo

b) jako úřední osoba.

§ 339

Násilné překročení státní hranice

(1) Kdo překročí státní hranici za použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, jestliže

- a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,
- b) spáchá takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami,
- c) spáchá takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin,
- d) způsobí takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- e) způsobí takovým činem značnou škodu, nebo
- f) spáchá takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob,
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo
- d) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 340

Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice

(1) Kdo pro jiného organizuje nedovolené překročení státní hranice nebo jinému umožní či mu pomáhá nedovoleně překročit státní hranici nebo jinému po nedovoleném překročení státní hranice umožní či mu pomáhá přepravit se přes území České republiky nebo takové přepravení organizuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) vystaví-li takovým činem jiného nelidskému nebo ponižujícímu zacházení,

c) spáchá-li takový čin za úplatu,

d) spáchá-li takový čin opětovně, nebo

e) spáchá-li takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny a za úplatu,

b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí smrti,

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,

e) spáchá-li takový čin se zbraní, nebo

f) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob,

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

d) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(5) Příprava je trestná.

§ 341

Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky

(1) Kdo v úmyslu získat neoprávněný majetkový nebo jiný prospěch pomáhá jinému k neoprávněnému pobytu na území České republiky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, jestliže

a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,

b) spáchá takový čin jako člen organizované skupiny,

c) spáchá takový čin opětovně, nebo

d) spáchá takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 342

Neoprávněné zaměstnávání cizinců

(1) Kdo soustavně, opakovaně, za zvlášť vykořisťujících pracovních podmínek nebo ve větším rozsahu neoprávněně zaměstná nebo zprostředkuje zaměstnání cizince, který se zdržuje neoprávněně na území České republiky nebo nemá platné povolení k zaměstnání, pokud je podle jiného právního předpisu vyžadováno, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo zaměstná nebo zprostředkuje zaměstnání cizince, který je dítětem a zdržuje se neoprávněně na území České republiky nebo nemá platné povolení k zaměstnání podle jiného právního předpisu.

(3) Odnětím svobody až na jeden rok bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) za úplatu, nebo

c) opětovně.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(5) Odnětím svobody na jeden rok až pět let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 343

Porušení předpisů o mezinárodních letech

Kdo poruší zákony o mezinárodních letech tím, že vnikne vzdušným dopravním prostředkem na území České republiky, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 344
Vzpoura vězňů

(1) Kdo se zúčastní vzepření nebo odporu skupiny vězňů nebo chovanců ve výkonu zabezpečovací detence dozorčímu orgánu, jeho rozkazu, vězeňskému řádu nebo řádu výkonu zabezpečovací detence, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, jestliže

- a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,
- b) spáchá takový čin se zbraní,
- c) spáchá takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin,
- d) způsobí takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- e) způsobí takovým činem značnou škodu, nebo
- f) spáchá takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

- a) smrt,
- b) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo
- c) škodu velkého rozsahu.

(4) Příprava je trestná.

§ 345
Křivé obvinění

(1) Kdo jiného lživě obviní z trestného činu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo jiného lživě obviní z trestného činu v úmyslu přivodit jeho trestní stíhání, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu,
- b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,
- c) spáchá-li takový čin v úmyslu jiného vážně poškodit v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu,

- d) spáchá-li takový čin v úmyslu zakrýt nebo zlehčit svůj vlastní trestný čin, nebo
 - e) spáchá-li takový čin na jiném, který vůči němu plnil svoji povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.
- (4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 346

Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek

- (1) Kdo jako znalec podá nepravdivý, hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.
- (2) Kdo jako svědek nebo znalec před soudem nebo před mezinárodním soudním orgánem, před notářem jako soudním komisařem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
- a) uveďe nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí nebo pro zjištění vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, nebo
 - b) takovou okolnost zamlčí,
bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu, nebo
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu jiného vážně poškodit v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.

§ 347

Křivé tlumočení

- (1) Kdo jako tlumočník nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá v řízení před orgánem veřejné moci nebo v souvislosti s takovým řízením skutečnosti nebo okolnosti, které mají podstatný význam pro rozhodnutí orgánu veřejné moci, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.
- (2) Kdo jako tlumočník před soudem nebo před mezinárodním soudním orgánem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.
- (3) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu, nebo

b) páchá-li takový čin v úmyslu jiného vážně poškodit v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.

§ 348

Padělání a pozměnění veřejné listiny

(1) Kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo takovou listinu užije jako pravou, kdo takovou listinu opatří sobě nebo jinému nebo ji přechovává v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo

kdo vyrobí, nabízí, prodá, zprostředkuje nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává nástroj, zařízení nebo jeho součást, postup, pomůcku nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění veřejné listiny, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny působící ve více státech,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312),

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo

d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 349

Nedovolená výroba a držení pečetidla státní pečeti a úředního razítka

Kdo neoprávněně vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává pečetidlo státní pečeti nebo razítko orgánu veřejné moci s vyobrazením státního znaku nebo razítko, jehož otisk je povinnou součástí veřejných listin, anebo předmět způsobilý plnit jejich funkci, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

§ 350

Padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezu

(1) Kdo padělá lékařskou zprávu, posudek nebo nález nebo podstatně změní jejich obsah v úmyslu užít je v řízení před orgánem sociálního zabezpečení anebo před jiným orgánem veřejné moci, v trestním, občanském nebo jiném soudním řízení, nebo

kdo užije v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné moci, v trestním, občanském nebo jiném soudním řízení takové zprávy, posudku nebo nálezu jako pravého,

bude potrestán trestem odnětí svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán,

kdo jako lékař nebo jiná způsobilá zdravotnická osoba vystaví nepravdivou nebo hrubě zkreslenou lékařskou zprávu, posudek nebo nález nebo v něm zamlčí podstatné skutečnosti o zdravotním stavu svém nebo jiného, aby jej bylo užito v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné moci, v trestním, občanském nebo jiném soudním řízení, nebo

kdo užije takové lékařské zprávy, posudku nebo nálezu v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné moci, v trestním, občanském nebo jiném soudním řízení.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 351

Maření přípravy a průběhu voleb a referenda

Kdo jinému násilím nebo pohrůzkou násilí nebo lstí brání ve výkonu volebního práva nebo hlasovacího práva v referendu anebo jiného takovým způsobem k výkonu volebního práva nebo hlasovacího práva v referendu nutí,

kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s výkonem volebního práva nebo hlasovacího práva v referendu poskytne, nabídne nebo slíbí finanční, majetkový nebo jiný obdobný prospěch, aby volil nebo hlasoval v rozporu s nezávislým vyjádřením své vůle,

kdo padělá údaje v dokladu o počtu členů politické strany nebo na petici pro volební účely nebo v jiném dokumentu souvisejícím s volbami nebo referendem anebo vědomě použije takového dokumentu jako pravého,

kdo vědomě nesprávně sečte hlasy či poruší tajnost hlasování, nebo

kdo jinak hrubým způsobem maří přípravy nebo průběh voleb do zákonodárného sboru nebo zastupitelstva územního samosprávného celku anebo přípravy nebo průběh referenda, až do vyhlášení jejich výsledků,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

Díl 5
Trestné činy narušující soužití lidí

§ 352
Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

(1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán,

a) kdo se spolčí nebo srotí ke spáchání takového činu, nebo

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

§ 353
Nebezpečné vyhrožování

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) vůči dítěti nebo těhotné ženě,

c) se zbraní,

d) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti, nebo

e) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

§ 354

Nebezpečné pronásledování

(1) Kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tím, že

a) vyhrožuje ublížením na zdraví nebo jinou újmou jemu nebo jeho osobám blízkým,

b) vyhledává jeho osobní blízkost nebo jej sleduje,

c) vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje,

d) omezuje jej v jeho obvyklém způsobu života, nebo

e) zneužije jeho osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu, a toto jednání je způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři roky bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) vůči dítěti nebo těhotné ženě,

b) se zbraní, nebo

c) nejméně se dvěma osobami.

§ 355

Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

(1) Kdo veřejně hanobí

a) některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo

b) skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) nejméně se dvěma osobami, nebo

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

§ 356

Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

(1) Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání činu uvedeného v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

b) účastní-li se aktivně takovým činem činnosti skupiny, organizace nebo sdružení, které hlásá diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou, třídní, náboženskou nebo jinou nenávist.

Díl 6

Jiná rušení veřejného pořádku

§ 357

Šíření poplašné zprávy

(1) Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo zprávu uvedenou v odstavci 1 nebo jinou nepravdivou zprávu, která je způsobilá vyvolat opatření vedoucí k nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa anebo bezdůvodnou záchrannou práci integrovaného záchranného systému sdělí soudu, orgánu Policie České republiky, orgánu státní správy, územní samosprávy, nebo jinému orgánu veřejné moci, právnické osobě, fyzické osobě, která je podnikatelem, anebo hromadnému informačnímu prostředku, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 opětovně,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu,

d) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, nebo,

e) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 358

Výtržnictví

(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší přípravu, průběh nebo zakončení organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) opětovně, nebo

b) jako člen organizované skupiny.

§ 359

Hanobení lidských ostatků

(1) Kdo neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo urnu s lidskými ostatky, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo z pohřebiště svévolně odejme lidské ostatky nebo s lidskými ostatky nakládá v rozporu se zákonem.

(3) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch, nebo

c) v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.

§ 360

Opilství

(1) Kdo se požitím nebo aplikací návykové látky přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustí činu jinak trestného, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let; dopustí-li se však činu jinak trestného, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán tímto trestem mírnějším.

(2) Ustanovení odstavce 1, jakož i § 26 se neužije, přivedl-li se pachatel do stavu nepříčetnosti v úmyslu spáchat trestný čin, nebo spáchal trestný čin z nedbalosti, která spočívá v tom, že se přivedl do stavu nepříčetnosti.

Díl 7
Organizovaná zločinecká skupina

§ 361
Účast na organizované zločinecké skupině

- (1) Kdo založí organizovanou zločineckou skupinu, kdo se činnosti organizované zločinecké skupiny účastní, nebo kdo organizovanou zločineckou skupinu podporuje, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku.
- (2) Odnětím svobody na tři léta až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k organizované zločinecké skupině určené nebo zaměřené k páčání vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).
- (3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, je-li vedoucím činitelem nebo představitelem organizované zločinecké skupiny určené nebo zaměřené k páčání vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).
- (4) Ustanovení § 107 a 108 se na pachatele činu uvedeného v odstavcích 1 až 3 neužijí.

§ 362
Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Kdo spáchá čin uvedený v § 361, není trestný, učinil-li o organizované zločinecké skupině oznámení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z jiného činu organizované zločinecké skupiny, než je uveden v § 361, mohlo být ještě odstraněno. Voják může takové oznámení učinit i nadřízenému.

§ 363
Beztrestnost agenta

- (1) Policista plní úkoly jako agent podle jiného právního předpisu (dále jen „agent“), který se účastní činnosti organizované zločinecké skupiny nebo organizovanou zločineckou skupinu podporuje, není pro trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1, 2 trestný, jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny.
- (2) Policista plní úkoly jako agent, který se účastní činnosti organizované zločinecké skupiny nebo jako člen organizované skupiny nebo některou takovou skupinu podporuje, není trestný pro trestné činy obchodování s lidmi (§ 168), svěření dítěte do moci jiného (§ 169), porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182), kuplířství (§ 189), šíření pornografie (§ 191), výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií (§ 192), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), provozování nepoctivých her a sázek (§ 213), podílnictví (§ 214),

legalizace výnosů z trestné činnosti (§ 216), pletichy v insolvenčním řízení (§ 226), porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (§ 227), padělání a pozměnění peněz (§ 233), neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 235), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 236), neoprávněné výroby peněz (§ 237), porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží (§ 244), padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti (§ 245), porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství (§ 247), neoprávněného podnikání (§ 251), neoprávněného provozování loterie a podobné sázkové hry (§ 252), sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256), pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257), pletichy při veřejné dražbě (§ 258), porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 261), porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 262), porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 263), provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence (§ 265), porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (§ 266), zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem (§ 267), nedovoleného ozbrojování (§ 279), vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280), nedovolené výroby a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky (§ 281), nedovolené výroby a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu (§ 282), nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283), přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (§ 284), nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku (§ 285), výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu (§ 286), neoprávněného nakládání s odpady (§ 298), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299), zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329), přijetí úplatku (§ 331), podplacení (§ 332), nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 2, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice (§ 340), napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (§ 341), padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348), jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo spáchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny.

(3) Beztrestným se nestává agent, který organizovanou zločineckou skupinu nebo organizovanou skupinu založil nebo zosnoval.

Díl 8 Některé další formy trestné součinnosti

§ 364 Podněcování k trestnému činu

Kdo veřejně podněcuje k trestnému činu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 365 Schvalování trestného činu

(1) Kdo veřejně schvaluje spáchaný zločin nebo kdo veřejně vychvaluje pro zločin jeho pachatele, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu projevit souhlas s trestným činem

- a) pachatele nebo osobu jemu blízkou odmění nebo odškodní za trest, nebo
- b) na takovou odměnu nebo odškodnění pořádá sbírku.

§ 366
Nadržování

(1) Kdo pachateli trestného činu pomáhá v úmyslu umožnit mu, aby unikl trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta; pomáhá-li však takto pachateli trestného činu, na který trestní zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1 ve prospěch osoby sobě blízké, není trestný, ledaže by tak učinil v úmyslu

a) pomoci osobě, která spáchala trestný čin vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411), válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414) nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 415), nebo

b) opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch.

§ 367
Nepřekažení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin vraždy (§ 140), zabití (§ 141), těžkého ublížení na zdraví (§ 145), mučení a jiného nelidského a krutého zacházení (§ 149), nedovoleného přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy (§ 159), neoprávněného odebrání tkání a orgánů (§ 164), obchodování s lidmi (§ 168), zbavení osobní svobody (§ 170), zavlčení podle § 172 odst. 3 a 4, loupeže (§ 173), braní rukojmí (§ 174), vydírání podle § 175 odst. 3 a 4, neoprávněného nakládání s osobními údaji podle § 180 odst. 4, znásilnění (§ 185), pohlavního zneužití (§ 187), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), týrání svěřené osoby (§ 198), krádeže podle § 205 odst. 5, zpronevěry podle § 206 odst. 5, podvodu podle § 209 odst. 5, pojistného podvodu podle § 210 odst. 6, úvěrového podvodu podle § 211 odst. 6, dotačního podvodu podle § 212 odst. 6, podílnictví podle § 214 odst. 3 a 4, legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 4, padělání a pozměnění peněz (§ 233), neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234), neoprávněné výroby peněz (§ 237), zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 3, zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 4, poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 5, porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 262), porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 263), provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence (§ 265), porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (§ 266), obecného ohrožení (§ 272), vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280), nedovolené výroby a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky (§ 281), nedovolené výroby a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu (§ 282), nedovolené výroby a jiného nakládání s

omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283), získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou (§ 290), zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny (§ 292), vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), vyzvědačství (§ 316), ohrožení utajované informace (§ 317), válečné zrady (§ 320), násilí proti orgánu veřejné moci podle § 323 odst. 3 a 4, násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 3 a 4, přijetí úplatku (§ 331), podplacení (§ 332), násilného překročení státní hranice podle § 339 odst. 2 a 3, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice podle § 340 odst. 4, vzpoury vězňů (§ 344), účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 2 a 3, neuposlechnutí rozkazu podle § 375 odst. 2 a 3, zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti podle § 377 odst. 2 a 3, porušování práv a chráněných zájmů vojáků stejné hodnosti podle § 382 odst. 3 a 4, porušování práv a chráněných zájmů vojáků podřízených nebo s nižší hodností podle § 383 odst. 3 a 4, zběhnutí (§ 386), ohrožování morálního stavu vojáků podle § 392 odst. 2, genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), styků ohrožujících mír (§ 409), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411), válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414) nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3, a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li trestný čin překazit bez značných nesnází nebo aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezabývá pachatele trestní odpovědnosti, týká-li se nepřekazení trestného činu vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), vyzvědačství (§ 316), genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411), válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414) a zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3.

(3) Překazit trestný čin lze i jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

§ 368

Neoznámení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný spáchal trestný čin vraždy (§ 140), těžkého ublížení na zdraví (§ 145), mučení a jiného nelidského a krutého zacházení (§ 149), obchodování s lidmi (§ 168), zbavení osobní svobody (§ 170), braní rukojmí (§ 174), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), týrání svěřené osoby (§ 198), padělání a pozměnění peněz (§ 233), neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234), neoprávněné výroby peněz (§ 237), porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 262), porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 263), provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence (§ 265), porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (§ 266), obecného ohrožení (§ 272), vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280), nedovolené výroby a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky (§ 281), nedovolené výroby a držení jaderného materiálu a

zvláštního štěpného materiálu (§ 282), získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou (§ 290), zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny (§ 292), vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), vyzvědačství (§ 316), ohrožení utajované informace (§ 317), válečné zrady (§ 320), přijetí úplatku (§ 331), podplacení (§ 332), účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 2 a 3, genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411), válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414) nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3, a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu nebo místo toho, jde-li o vojáka, nadřízenému, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li oznámení učinit, aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání.

(3) Oznamovací povinnost podle odstavce 1 nemá advokát nebo jeho zaměstnanec, který se dozví o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem advokacie nebo právní praxe. Oznamovací povinnost nemá také duchovní registrované církve a náboženské společnosti s oprávněním k výkonu zvláštních práv, dozví-li se o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo v souvislosti s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství. Oznamovací povinnost trestného činu obchodování s lidmi podle § 168 odst. 2 a zbavení osobní svobody (§ 170) nemá též osoba poskytující pomoc obětem trestných činů.

HLAVA XI TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNÉ POVINNOSTI

§ 369

Maření způsobilosti k službě

(1) Kdo sebe nebo jiného učiní trvale nebo dočasně nezpůsobilým nebo méně způsobilým k plnění branné povinnosti v době míru, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 370

Neplnění odvodní povinnosti

Kdo se nedostaví za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu k odvodnímu řízení v úmyslu svou odvodní povinnost nesplnit nebo její splnění oddálit, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 371

Obcházení branné povinnosti

(1) Kdo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu se dopustí pletich v úmyslu dosáhnout úlev v plnění branné povinnosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Kdo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu se dopustí pletich v úmyslu

a) sám se zcela nebo zčásti vyhnout plnění branné povinnosti, nebo

b) jiného zcela nebo zčásti vymknout z plnění branné povinnosti, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až pět let.

§ 372

Nenastoupení služby v ozbrojených silách

Kdo na základě řádně mu doručeného povolávacího rozkazu nenastoupí za nouzového stavu službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v takovém povolávacím rozkaze, ač mu v tom nebránila žádná zákonem předpokládaná překážka, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 373

Nenastoupení mimořádné služby v ozbrojených silách

(1) Kdo na základě řádně mu doručeného povolávacího rozkazu nenastoupí za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mimořádnou službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v takovém povolávacím rozkaze, ač mu v tom nebránila žádná zákonem předpokládaná překážka, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Kdo, v případě, že neobdrží povolávací rozkaz, nenastoupí za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mimořádnou službu v ozbrojených silách na základě veřejné vyhlášky nebo mobilizační výzvy, ač mu v tom nebránila žádná zákonem předpokládaná překážka, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

§ 374

Nenastoupení mimořádné služby v ozbrojených silách z nedbalosti

(1) Kdo na základě řádně mu doručeného povolávacího rozkazu z nedbalosti nenastoupí za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mimořádnou službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v takovém povolávacím rozkaze, ač mu v tom nebránila žádná zákonem předpokládaná překážka, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Kdo, v případě, že neobdrží povolávací rozkaz, nenastoupí z nedbalosti za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mimořádnou službu v ozbrojených silách na základě veřejné vyhlášky nebo mobilizační výzvy, ač mu v tom nebránila žádná zákonem předpokládaná překážka, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

HLAVA XII
TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Díl 1

Trestné činy proti vojenské podřízenosti a vojenské cti

§ 375

Neuposlechnutí rozkazu

(1) Kdo odepře provést nebo úmyslně neprovede rozkaz, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se skupinou vojáků,

b) spáchá-li takový čin se zbraní,

c) spáchá-li takový čin za okolností, že by tím mohl zmařit nebo podstatně ztížit splnění důležitého služebního úkolu,

d) způsobí-li takovým činem ohrožení bojové pohotovosti vojenského útvaru, vojenského zařízení, vojenského záchranného útvaru nebo jiné organizační jednotky v působnosti Ministerstva obrany,

e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady nejméně ve velkém rozsahu,

f) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo

g) způsobí-li takovým činem smrt.

(3) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace.

(4) Příprava je trestná.

§ 376

Neuposlechnutí rozkazu z nedbalosti

(1) Kdo z nedbalosti neprovede rozkaz, a tím zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého služebního úkolu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) vážné ohrožení bojové pohotovosti vojenského útvaru, vojenského zařízení, vojenského záchranného útvaru nebo jiné organizační jednotky v působnosti Ministerstva obrany,

b) škodu velkého rozsahu nebo poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady nejméně ve velkém rozsahu,

c) těžkou újmu na zdraví, nebo

d) smrt.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 377

Zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti

(1) Kdo klade odpor vojáku, který plní vojenskou povinnost, nebo jej donutí k porušení vojenské povinnosti, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se skupinou osob,

b) spáchá-li takový čin se zbraní,

c) spáchá-li takový čin za bojové situace, nebo

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 378

Urážka mezi vojáky

(1) Kdo urazí

a) nadřízeného nebo vojáka s vyšší hodností,

b) podřízeného nebo vojáka s nižší hodností, nebo

c) vojáka stejné hodnosti v době, kdy sám nebo uražený vykonává strážní, dozorčí nebo jinou službu,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.

§ 379

Urážka mezi vojáky násilím nebo pohrůžkou násilí

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí urazí

- a) nadřízeného nebo vojáka s vyšší hodností, nebo
- b) podřízeného nebo vojáka s nižší hodností, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v době, kdy sám nebo uražený vykonává strážní, dozorčí nebo jinou službu,
- b) spáchá-li takový čin proti vojenské strážci,
- c) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami,
- d) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání, nebo
- e) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

§ 380

Urážka vojáka stejné hodnosti násilím nebo pohrůžkou násilí

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí urazí vojáka stejné hodnosti v době, kdy sám nebo uražený vykonává strážní, dozorčí nebo jinou službu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proti vojenské strážci,
- b) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami,
- c) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání, nebo
- d) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

§ 381

Násilí vůči nadřízenému

(1) Kdo užije násilí vůči nadřízenému

a) v úmyslu působit na výkon jeho vojenských povinností, nebo

b) pro výkon jeho vojenských povinností,
bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo

b) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

(3) Odnětím svobody na deset až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace.

(4) Příprava je trestná.

§ 382

Porušování práv a chráněných zájmů vojáků stejné hodnosti

(1) Kdo vojáka stejné hodnosti nutí k osobním úsluhám nebo ho omezuje na právech nebo svévolně ztěžuje výkon jeho služby, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy,

b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,

c) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání, nebo

d) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým způsobem nebo se zbraní,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 383

Porušování práv a chráněných zájmů vojáků podřízených nebo s nižší hodností

(1) Kdo podřízeného vojáka nebo vojáka s nižší hodností nutí k osobním úsluhám nebo ho omezuje na právech nebo svévolně ztěžuje výkon jeho služby anebo mu uloží kázeňský trest v rozporu s jiným právním předpisem, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy,

b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,

c) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání, nebo

d) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým způsobem nebo se zbraní,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

Díl 2

Trestné činy proti povinnosti konat vojenskou službu

§ 384

Vyhýbání se výkonu služby

(1) Kdo se za nouzového stavu v úmyslu vyhnout se výkonu služby poškodí na zdraví, předstírá nemoc, padělá listinu, zneužije návykovou látku nebo použije jiného úskoku, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 385

Vyhýbání se výkonu služby z nedbalosti

Kdo se za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace učiní z nedbalosti nezpůsobilým vykonávat službu tím, že zneužije návykovou látku, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 386

Zběhnutí

(1) Kdo se svémocně vzdaluje v úmyslu vyhnout se vojenské službě, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až šest let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní.

(3) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.

§ 387

Svémocné odloučení

(1) Kdo se svémocně vzdaluje tím, že se nedostaví včas k odjezdu nebo odletu vojenského transportu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než tři dny,
kdo se svémocně vzdaluje opakovaně po dobu delší než 24 hodiny, ačkoliv již byl v posledním roce za takový čin kázeňsky potrestán,
kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než dva dny v době plnění zvlášť důležitých úkolů,
nebo
kdo se při službě v zahraničí svémocně vzdaluje po dobu delší než 24 hodiny,
bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(3) Kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než čtrnáct dnů,
kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než šest dnů v době plnění zvlášť důležitých úkolů,
nebo
kdo se při službě v zahraničí svémocně vzdaluje po dobu delší než tři dny,
bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

Díl 3

Trestné činy proti povinnostem strážní, dozorčí nebo jiné služby

§ 388

Vyhýbání se výkonu strážní, dozorčí nebo jiné služby

(1) Kdo se v úmyslu vyhnout se výkonu strážní, dozorčí nebo jiné služby poškodí na zdraví, předstírá nemoc, padělá listinu, zneužije návykovou látku nebo použije jiného úskoku, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až deset let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu, za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 389

Porušení povinnosti strážní služby

(1) Kdo ve strážní nebo jiné obdobné službě poruší, byť i z nedbalosti, předpisy nebo pravidla této služby nebo zvláštní nařízení podle nich vydaná, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 při výkonu strážní služby, která má zvlášť důležitý státní nebo vojenský význam,

b) spáchá-li takový čin hrubým porušením své povinnosti,

c) způsobí-li takovým činem škodlivý následek, k jehož odvrácení výkon strážní nebo jiné obdobné služby měl směřovat, nebo

d) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, jestliže úmyslně spáchá čin uvedený v odstavci 1 za bojové situace a je zde některá z okolností uvedených v odstavci 2.

(4) Příprava je trestná.

§ 390

Porušení povinnosti dozorčí nebo jiné služby

(1) Kdo v dozorčí nebo jiné službě, byť i z nedbalosti, poruší předpisy nebo pravidla této služby, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek, jemuž byl povinen zabránit.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za bojové situace.

§ 391

Porušení povinnosti služby při obraně vzdušného prostoru

(1) Kdo poruší, byť i z nedbalosti, pravidla služby v zařízeních určených k zajištění bezpečnosti vzdušného prostoru, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek, jemuž byl povinen zabránit.

(3) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, jestliže čin uvedený v odstavci 1 spáchá za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu a způsobí jím zvlášť závažný následek, jemuž byl povinen zabránit.

(4) Příprava je trestná.

Díl 4

Trestné činy ohrožující bojeschopnost ozbrojených sil

§ 392

Ohrožování morálního stavu vojáků

(1) Kdo popuzuje vojáky proti vojenské službě nebo proti nadřízenému, nebo kdo závažným způsobem nebo soustavně rozvrací vojenskou kázeň, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

(3) Příprava je trestná.

§ 393

Porušení služební povinnosti vojáka

(1) Kdo ke škodě ozbrojených sil nesplněním uložené služební povinnosti podle svého služebního zařazení, byť i z nedbalosti, podstatně sníží použitelnost vojenského materiálu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo bez oprávnění užije vojenský materiál větší hodnoty k účelu, pro který není určen, nebo k takovému užití dá souhlas, nebo kdo zneužije nebo umožní zneužití podřízených k úkolům nad rámec služebních povinností, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 2 sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) způsobí-li úmyslně spáchaným činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 snížení bojeschopnosti ozbrojených sil nebo značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li úmyslně čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace, nebo

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 394
Zbabělost před nepřítelem

Kdo se za bojové situace ze zbabělosti nebo malomyslnosti vzdá do zajetí, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvacet let.

§ 395
Nesplnění bojového úkolu

(1) Kdo se bez dovolení vzdálí z místa výkonu služby za bojové situace, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvacet let.

(2) Kdo se za bojové situace vyhýbá povinnosti splnit bojový úkol nebo odepře použít zbraně, bude potrestán odnětím svobody na deset až dvacet let.

(3) Příprava je trestná.

§ 396
Opuštění vojenského materiálu

(1) Kdo za bojové situace odhodí, opustí nebo učiní neupotřebitelnou vojenskou výzbroj nebo jinou vojenskou techniku, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na osm až dvacet let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 snížení bojeschopnosti ozbrojených sil nebo značnou škodu.

(3) Příprava je trestná.

§ 397
Vydání vojáků a vojenského materiálu nepříteli

(1) Velitel, který, aniž to bylo vyvoláno bojovou situací, nepříteli vydá, byť i z nedbalosti, vojáky nebo ponechá mu vojenskou výzbroj, vojenskou techniku nebo technická zařízení, bude potrestán, nejednal-li v úmyslu podporovat nepřítel, odnětím svobody na pět až dvacet let.

(2) Příprava je trestná.

Díl 5

Trestné činy proti služebním povinnostem příslušníků bezpečnostních sborů

§ 398

Porušení služební povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru

(1) Kdo ke škodě bezpečnostního sboru nesplněním uložené služební povinnosti, byť i z nedbalosti, podstatně sníží použitelnost výzbroje, výstroje nebo jiných věcných prostředků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo bez oprávnění užije věcného prostředku větší hodnoty uvedeného v odstavci 1 k účelu, pro který není určen, nebo k takovému užití dá souhlas, nebo kdo zneužije nebo umožní zneužití podřízených nebo nižších k mimoslužebním úkonům, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 2 sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) způsobí-li úmyslně spáchaným činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li úmyslně spáchaným činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 399

Společné ustanovení

Na příslušníky bezpečnostního sboru se vztahují i ustanovení o trestných činech neuposlechnutí rozkazu (§ 375), neuposlechnutí rozkazu z nedbalosti (§ 376), urážka mezi vojáky (§ 378), urážka mezi vojáky násilím nebo pohrůžkou násilí (§ 379), urážka vojáka stejné hodnosti násilím nebo pohrůžkou násilí (§ 380), násilí vůči nadřízenému (§ 381), porušení povinnosti strážní služby (§ 389) a porušení povinnosti dozorčí nebo jiné služby (§ 390).

HLAVA XIII

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI, PROTI MÍRU A VÁLEČNÉ TRESTNÉ ČINY

Díl 1

Trestné činy proti lidskosti

§ 400

Genocidium

(1) Kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou podobnou skupinu lidí

- a) uvede příslušníky takové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečné fyzické zničení,
 - b) provede opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí,
 - c) násilně převádí děti z jedné takové skupiny do druhé, nebo
 - d) způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo k činu uvedeném v odstavci 1 veřejně podněcuje.
- (3) Příprava je trestná.

§ 401
Útok proti lidskosti

- (1) Kdo se v rámci rozsáhlého nebo systematického útoku zaměřeného proti civilnímu obyvatelstvu dopustí
- a) vyhlazování lidí,
 - b) zotročování,
 - c) deportace nebo násilného přesunu skupiny obyvatelstva,
 - d) znásilnění, sexuálního otroctví, vynucené prostituce, vynuceného těhotenství, vynucené sterilizace nebo jiné obdobné formy sexuálního násilí,
 - e) perzekuce skupiny obyvatelstva na politickém, rasovém, národnostním, etnickém, kulturním nebo náboženském základě, z důvodu pohlaví nebo z jiného podobného důvodu,
 - f) apartheidu nebo jiné podobné segregace nebo diskriminace,
 - g) zbavení osobní svobody, zavlčení na neznámé místo nebo jakéhokoli jiného omezení osobní svobody s následným nedobrovolným zmizením osob,
 - h) mučení,
 - i) vraždy, nebo
 - j) jiného nelidského činu obdobné povahy, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem.
- (2) Příprava je trestná.

§ 402

Apartheid a diskriminace skupiny lidí

(1) Kdo uplatňuje apartheid nebo rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo třídní segregaci nebo jinou podobnou diskriminaci skupiny lidí, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) uvrhne-li činem uvedeným v odstavci 1 takovou skupinu lidí do těžkých životních podmínek, nebo

b) vystaví-li takovým činem takovou skupinu lidí nelidskému nebo ponižujícímu zacházení.

(3) Příprava je trestná.

§ 403

Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka

(1) Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným podobně účinným způsobem,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny,

c) spáchá-li takový čin jako voják, nebo

d) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Příprava je trestná.

§ 404

Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka

Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 405

Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia

Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické, komunistické nebo jiné genocidium nebo jiné zločiny nacistů a komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

Díl 2

Trestné činy proti míru a válečné trestné činy

§ 406

Příprava útočné války

Kdo připravuje útočnou válku, na které se má podílet Česká republika, a tím přivodí pro Českou republiku nebezpečí války, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem.

§ 407

Podněcování útočné války

(1) Kdo veřejně podněcuje k útočné válce, na které se má podílet Česká republika, takovou válku propaguje nebo válečnou propagandu jinak podporuje, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na shromáždění, které podléhá oznamovací povinnosti, nebo

b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

(3) Příprava je trestná.

§ 408

Společné ustanovení

Přípravou a podněcováním útočné války není jednání související

a) s vyhlášením válečného stavu, hrozí-li, že bude Česká republika napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení,

b) s účastí České republiky v obranných systémech mezinárodní organizace, již je Česká republika členem,

c) s vysláním ozbrojených sil České republiky mimo území České republiky nebo s pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky, s kterými vyslovuje souhlas Parlament České republiky nebo vláda České republiky.

§ 409

Styky ohrožující mír

(1) Občan České republiky nebo osoba bez státní příslušnosti, která má na jejím území povolen trvalý pobyt, jež v úmyslu přivodit válku nebo ozbrojenou akci proti České republice nebo jinému státu sama nebo prostřednictvím jiného naváže nebo udržuje styky s cizí mocí, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) závažné ohrožení mezinárodního postavení České republiky nebo jiného státu, nebo

b) závažné ohrožení existence České republiky nebo jiného státu.

(3) Příprava je trestná.

§ 410

Porušení mezinárodních sankcí

(1) Kdo ve větším rozsahu poruší příkaz, zákaz nebo omezení stanovené za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany lidských práv nebo boje proti terorismu, k jejichž dodržování je Česká republika zavázána ze svého členství v Organizaci spojených národů nebo v Evropské unii, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

d) způsobí-li takovým činem závažné ohrožení mezinárodního postavení České republiky, nebo

e) přispěje-li takovým činem podstatně k narušení mezinárodního míru a bezpečnosti, opatření směřujících k ochraně lidských práv nebo boje proti terorismu.

§ 411

Použití zakázaného bojového prostředku a nedovolené vedení boje

(1) Kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu nebo za bojové situace

a) nařídí použití zakázaného bojového prostředku nebo materiálu obdobné povahy anebo takového prostředku nebo materiálu použije, nebo

b) nařídí vedení boje zakázaným způsobem nebo sám takto boj vede,
bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s ustanoveními mezinárodního práva o prostředcích a způsobech vedení války nebo jiného ozbrojeného konfliktu úmyslně

a) poškodí vojenskou operací civilní obyvatelstvo nebo civilní osoby na životě, zdraví nebo majetku anebo vede proti nim útok z důvodu represálií,

b) vede útok proti nebráněnému místu nebo demilitarizovanému pásmu,

c) zničí nebo poškodí přehradu, jadernou elektrárnu nebo podobné zařízení obsahující nebezpečné síly, nebo

d) zničí nebo poškodí objekt určený pro humanitární účely nebo mezinárodně uznávanou kulturní nebo přírodní památku nebo takový objekt nebo památku zneužije pro vojenské účely.

(3) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2

a) těžkou újmu na zdraví, nebo

b) smrt.

(4) Příprava je trestná.

§ 412

Válečná krutost

(1) Kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu poruší předpisy mezinárodního práva tím, že nelidsky zachází s civilním obyvatelstvem, utečenci, raněnými, nemocnými, s příslušníky ozbrojených sil, kteří zbraně již složili, nebo s válečnými zajatci, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu poruší předpisy mezinárodního práva tím, že

a) neprovede účinná opatření k ochraně osob, které takovou pomoc potřebují, zejména dětí, žen, raněných a nemocných, anebo takovým opatřením brání, nebo

b) zamezí nebo brání organizacím civilní obrany nepřítele, neutrálního nebo jiného státu v plnění jejich humanitárních úkolů.

(3) Odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2

a) těžkou újmu na zdraví, nebo

b) smrt.

(4) Příprava je trestná.

§ 413 **Perzekuce obyvatelstva**

(1) Kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu uplatňuje apartheid nebo páchá jiné nelidské činy vyplývající z rasové, etnické, národnostní, náboženské, třídní nebo jiné podobné diskriminace nebo terorizuje civilní obyvatelstvo násilím nebo hrozbou jeho užití, bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu

a) zničí nebo vážně naruší zdroj základních životních potřeb civilního obyvatelstva v obsazeném území nebo dotykové zóně anebo svévolně neposkytne obyvatelstvu pomoc nezbytnou pro přežití,

b) bezdůvodně oddaluje návrat civilního obyvatelstva nebo válečných zajatců,

c) bezdůvodně přesídluje nebo vyhošťuje civilní obyvatelstvo obsazeného území,

d) osídluje obsazené území obyvatelstvem vlastní země,

e) odvádí děti ke službě ve zbrani, nebo

f) svévolně znemožní civilnímu obyvatelstvu nebo válečným zajatcům, aby se o jejich provinění rozhodovalo v nestranném soudním řízení.

(3) Odnětím svobody na deset až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2

a) těžkou újmu na zdraví, nebo

b) smrt.

(4) Příprava je trestná.

§ 414

Plenění v prostoru válečných operací

(1) Kdo v prostoru válečných operací, na bojišti, v místech postižených válečnými operacemi, ozbrojeným konfliktem nebo na obsazeném území

a) okrádá padlé nebo si jinak присvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, nebo

b) svévolně cizí majetek ničí, poškozuje, odnímá, zatajuje nebo zneužívá, bude potrestán odnětím svobody na osm až dvacet let nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

§ 415

Zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků

(1) Kdo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu zneužije označení Červeného kříže nebo jiných rozlišovacích znaků nebo barev uznávaných mezinárodním právem pro označení zdravotnických institucí nebo dopravních prostředků zdravotnické pomoci nebo evakuace, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu zneužije znaku Organizace spojených národů anebo vlajky nebo státního nebo vojenského znaku, insignie nebo stejnokroje neutrálního nebo jiného státu, který není stranou v konfliktu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2

a) smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) škodu velkého rozsahu, nebo

c) odvetná opatření druhé válčící strany nebo druhé strany ozbrojeného konfliktu stejného nebo obdobného charakteru.

(4) Příprava je trestná.

§ 416

Zneužití vlajky a příměří

(1) Kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu zneužije vlajky nebo státního nebo vojenského znaku, insignie nebo stejnokroje jiného státu, který je stranou v konfliktu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu zneužije vyhlášeného příměří nebo vlajky příměří, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

§ 417

Ublížení parlamentáři

Kdo urazí parlamentáře nebo člena jeho průvodu, nebo kdo takovou osobu neprávem zadrží, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

Díl 3

Společné ustanove

§ 418

Odpovědnost nadřízeného

(1) Vojenský nebo jiný nadřízený je trestně odpovědný za trestný čin genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), přípravy útočné války (§ 406), podněcování útočné války (§ 407), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411), válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414), zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 415), zneužití vlajky a příměří (§ 416) nebo ublížení parlamentáři (§ 417) spáchaný jeho podřízeným, nad kterým vykonával svou pravomoc a kontrolu, jestliže, byť i z nedbalosti, mu ve spáchání takového trestného činu nezabránil, spáchání takového trestného činu mu nepřekazil nebo ho za spáchání takového trestného činu nepostihl nebo ho nepředal orgánu příslušnému k takovému postihu.

(2) Na trestní odpovědnost a trestnost vojenského nebo jiného nadřízeného se užije ustanovení o trestní odpovědnosti a trestnosti podřízeného pachatele.

ČÁST TŘETÍ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 419

Přechodné ustanovení

Trest uložený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona za čin, který není trestným činem podle tohoto zákona, popřípadě jeho nevykonaný zbytek, se nevykoná. Ustanovení o souhrnném trestu se v takovém případě neužije. Byl-li za takový čin a sbíhající se trestný čin uložen úhrnný nebo souhrnný trest, soud trest poměrně zkrátí; přitom přihlédne ke vzájemnému poměru závažnosti činů, které ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nejsou trestnými činy, a sbíhajících se trestných činů.

§ 420

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon.
2. Zákon č. 53/1963 Sb., kterým se mění § 203 trestního zákona.
3. Zákon č. 56/1965 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon.

4. Zákon č. 148/1969 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon, ve znění zákona č. 45/1973 Sb.
5. Zákon č. 45/1973 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon, ve znění zákona č. 175/1990 Sb., a zákona č. 290/1993 Sb.
6. Zákon č. 175/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.
7. Zákon č. 545/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon.
8. Zákon č. 557/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon.
9. Zákon č. 253/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
10. Zákon č. 92/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
11. Zákon č. 96/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
12. Zákon č. 327/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
13. Zákon č. 405/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
14. Zákon č. 139/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
15. Zákon č. 134/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
16. Zákon č. 91/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
17. Zákon č. 692/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
18. Zákon č. 320/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
19. Zákon č. 343/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
20. Zákon č. 271/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
21. Zákon č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, ve znění zákona č. 140/1961 Sb.

22. Zákon č. 120/1962 Sb., o boji proti alkoholismu, ve znění zákona č. 37/1989 Sb.

23. Zákon č. 482/2002 Sb., o posílení ochrany vzdušného prostoru České republiky v době konání summitu Organizace severoatlantické smlouvy v Praze a o změně trestního zákona.

24. Nařízení vlády č. 72/1997 Sb., kterým se stanoví, co se považuje za anabolika a jiné prostředky s anabolickým účinkem ve smyslu trestního zákona.

25. Nařízení vlády č. 10/1999 Sb., kterým se zrušuje nařízení vlády č. 192/1988 Sb., o jedech a některých jiných látkách škodlivých zdraví, ve znění pozdějších předpisů, a kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, ve znění nařízení vlády č. 114/1999 Sb.

26. Nařízení vlády č. 114/1999 Sb., kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce, ve znění nařízení vlády č. 40/2002 Sb., a nařízení vlády č. 444/2003 Sb.

§ 421
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Vlček v. r.
Klaus v. r.
Topolánek v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. IX zákona č. 357/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nevztahuje na odsouzení soudem jiného členského státu Evropské unie pro trestný čin spáchaný přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se do dne 27. dubna 2012 uplatní pouze ve vztahu k pravomocným odsouzením soudem členského státu Evropské unie zapsaným v evidenci členského státu, jehož je odsouzený občanem nebo na jehož území má obvyklé bydliště.

I/2

§ 1-Příl zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

§ 1-6 ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1 Předmět úpravy

§ 2 Povinné osoby

- § 3 Základní pojmy
- § 4 Další pojmy
- § 5 Identifikační údaje
- § 6 Podezřelý obchod
- § 7-29 ČÁST DRUHÁ ZÁKLADNÍ POVINNOSTI POVINNÝCH OSOB
- § 7-15 HLAVA I IDENTIFIKACE A KONTROLA KLIENTA
 - § 7 Povinnost identifikace
 - § 8 Provádění identifikace
 - § 9 Kontrola klienta
 - § 10 Identifikace klienta provedená notářem, krajským úřadem nebo obecním úřadem
 - § 11 Převzetí identifikace
 - § 12 Společné ustanovení k identifikaci podle § 10
 - § 13 Výjimky z povinnosti identifikace a kontroly klienta
 - § 14 Výjimka z povinnosti uvádět informace o plátcích při převodech peněžních prostředků
 - § 15 Neuskutečnění obchodu
- § 16-17 HLAVA II UCHOVÁVÁNÍ INFORMACÍ
 - § 16 Uchovávání údajů povinnou osobou
 - § 17 Spolupráce při uchovávání údajů
- § 18-20 HLAVA III POSTUP PŘI PODEZŘELÉM OBCHODU
 - § 18 Oznámení podezřelého obchodu
 - § 20 Odklad splnění příkazu klienta
- § 21-24 HLAVA IV DALŠÍ POVINNOSTI POVINNÝCH OSOB
 - § 21 Systém vnitřních zásad
 - § 22 Kontaktní osoba
 - § 23 Školení zaměstnanců
 - § 24 Informační povinnost
- § 25-29 HLAVA V ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH POVINNÝCH OSOBÁCH
 - § 25 Zvláštní ustanovení o úvěrových a finančních institucích
 - § 26 Zvláštní ustanovení o auditorech, účetních, soudních exekutorech a daňových poradcích
 - § 27 Zvláštní ustanovení o advokátech a notářích
 - § 28 Zvláštní ustanovení o osobách přijímajících hotovost 15 000 EUR nebo vyšší
 - § 29 Zvláštní ustanovení o provozování peněžních poštovních služeb
- § 30-37 ČÁST TŘETÍ ČINNOST MINISTERSTVA A DALŠÍCH ORGÁNŮ
- § 30-34 HLAVA I ČINNOST MINISTERSTVA A DALŠÍCH ORGÁNŮ
 - § 30 Získávání informací
 - § 31 Zpracování informací
 - § 32 Nakládání s výsledky šetření
 - § 33 Mezinárodní spolupráce
 - § 34 Povolování výjimek
- § 35-37 HLAVA II SPRÁVNÍ DOZOR
 - § 35 Výkon správního dozoru
 - § 36 Podnět k odnětí oprávnění k podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti
 - § 37 Zvláštní ustanovení o správním dozoru u advokáta, notáře, auditora, soudního exekutora nebo daňového poradce
- § 38-40 ČÁST ČTVRTÁ MLČENLIVOST

§ 38	Povinnost mlčenlivosti
§ 39	Výjimky z mlčenlivosti
§ 40	Zvláštní ustanovení o mlčenlivosti advokáta, notáře, auditora, soudního exekutora nebo daňového poradce
§ 41-42	ČÁST PÁTÁ PŘESHraniční PŘEVOZY
§ 41	Oznamovací povinnost při přeshraničních převozech
§ 42	Činnost celních orgánů
§ 43-53	ČÁST ŠESTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY
§ 43	Porušení povinnosti mlčenlivosti
§ 44	Nesplnění povinností při identifikaci a kontrole klienta
§ 45	Nesplnění informační povinnosti
§ 46	Nesplnění oznamovací povinnosti
§ 47	Nesplnění povinnosti odložit příkaz klienta
§ 48	Nesplnění povinností k prevenci
§ 49	Porušení povinností při převodech peněžních prostředků
§ 50	Nesplnění oznamovací povinnosti při přeshraničních převozech
§ 51-53	Společná ustanovení o správních deliktech
§ 54-59	ČÁST SEDMÁ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 56	Zmocňovací ustanovení
§ 57	Přechodná ustanovení
§ 58	Zrušovací ustanovení
§ 59	Účinnost
Příl	FORMULÁŘ PRO OHLÁŠENÍ PENĚŽNÍ HOTOVOSTI Vybraná ustanovení novel

253/2008 Sb.

ZÁKON

ze dne 5. června 2008

o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Změna: 285/2009 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb., 199/2010 Sb.

Změna: 139/2011 Sb.

Změna: 420/2011 Sb.

Změna: 428/2011 Sb., 457/2011 Sb., 18/2012 Sb., 377/2012 Sb., 399/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropských společenství²⁾ a upravuje

a) některá opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,

b) některá práva a povinnosti fyzických a právnických osob při uplatňování opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,

a to za účelem zabránění zneužívání finančního systému k legalizaci výnosů z trestné činnosti a k financování terorismu a vytvoření podmínek pro odhalování takového jednání.

§ 2

Povinné osoby

(1) Povinnou osobou se pro účely tohoto zákona rozumí

a) úvěrová instituce, kterou je

1. banka,
2. spořitelní a úvěrní družstvo,

b) finanční instituce, kterou, pokud není úvěrovou institucí, je

1. centrální depozitář, osoba vedoucí evidenci navazující na centrální evidenci cenných papírů vedenou centrálním depozitářem, osoba vedoucí samostatnou evidenci investičních nástrojů, osoba vedoucí evidenci navazující na samostatnou evidenci investičních nástrojů⁴),
2. organizátor trhu s investičními nástroji,
3. osoba s povolením k poskytování investičních služeb⁵) s výjimkou investičního zprostředkovatele ⁶),
4. investiční společnost, investiční fond, penzijní společnost a penzijní fond,
5. platební instituce, poskytovatel platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatel elektronických peněz malého rozsahu³),
6. osoba oprávněná k poskytování leasingu, záruk, úvěrů nebo peněžních půjček anebo k obchodování s nimi,
7. osoba oprávněná ke zprostředkování spoření, leasingu, úvěrů nebo peněžních půjček,
8. pojišťovna, zajišťovna, pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí při výkonu činností souvisejících s provozováním životního pojištění⁷), s výjimkou pojišťovacího zprostředkovatele, u něhož pojišťovna nese odpovědnost za škodu způsobenou jeho činností,
9. osoba, která vykupuje dluhy a pohledávky a obchoduje s nimi,
10. osoba oprávněná ke směnářské činnosti podle devizového zákona,
11. osoba neuvedená v bodech 1 až 10, oprávněná k provádění nebo zprostředkování platebních služeb nebo poštovních služeb, jejichž účelem je dodání poukázané peněžní částky,
12. osoba oprávněná k poradenské činnosti pro podnikatele ve věcech kapitálové struktury, průmyslové strategie nebo k poradenství a službám v oblasti fúzí a koupě podniků,
13. osoba poskytující služby peněžního makléřství,
14. osoba poskytující služby úschovy cenností,

c) držitel povolení k provozování sázkových her v kasinu podle zákona o loteriích a jiných podobných hrách,

d) osoba oprávněná k obchodování s nemovitostmi nebo ke zprostředkování obchodu s nimi,

e) auditor, daňový poradce a účetní,

f) soudní exekutor při provádění další činnosti exekutora podle exekučního řádu a při úschově peněz, cenných papírů nebo jiného majetku,

g) notář při úkonech v rámci notářské úschovy⁸) anebo advokát nebo notář při úschově peněz,

cenných papírů nebo jiného majetku svého klienta, anebo jestliže klientem požadované služby mají spočívat nebo spočívají v jednání jménem klienta nebo na jeho účet při

1. obstarávání koupě nebo prodeje nemovitosti nebo podniku⁹⁾ anebo jeho části,
2. správě peněz, cenných papírů, obchodních podílů nebo jiného majetku svého klienta, včetně jednání jménem klienta nebo na jeho účet v souvislosti se zřízením účtu u úvěrové instituce nebo zahraniční úvěrové instituce anebo účtu cenných papírů a správou takového účtu,
3. zakládání, řízení nebo provozování obchodní společnosti, podnikatelského seskupení nebo jiného obdobného útvaru, a to bez ohledu na to, zda se jedná o právnickou osobu či nikoliv, jakož i získávání a shromažďování peněžních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných hodnot za účelem založení, řízení nebo ovládání takového subjektu, nebo
4. inkasu, platbách, převodech, vkladech nebo výběrech prováděných při bezhotovostním i hotovostním platebním styku, anebo jakémkoli jiném jednání, které směřuje k pohybu peněz nebo jej přímo vyvolá,

h) osoba nenaplňující znaky podle písmen a) až g), poskytující jiné osobě služby, které spočívají v

1. zakládání právnických osob,
2. jednání jako statutární orgán nebo jeho člen, další osoba, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat, anebo jiná osoba v obdobném postavení, pokud výkon této služby je pouze dočasný a souvisí se založením a správou právnické osoby,
3. poskytování sídla, adresy, popřípadě i dalších s tím souvisejících služeb pro jinou právnickou osobu,
4. jednání jako pověřený akcionář pro jinou osobu, pokud tato není společností, jejíž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu a která podléhá požadavkům na zveřejnění informací rovnocenným požadavkům práva Evropských společenství, nebo
5. jednání jejím jménem nebo na její účet při činnostech uvedených v písmenu g),

i) osoba, která poskytuje služby uvedené v písmenu h) v rámci svěřeneckého vztahu nebo jiného obdobného smluvního vztahu podle cizího právního řádu,

j) osoba oprávněná k obchodování s kulturními památkami¹⁰⁾ nebo s předměty kulturní hodnoty¹¹⁾ nebo ke zprostředkování takových obchodů,

k) osoba oprávněná k obchodování s použitým zbožím nebo ke zprostředkování takových obchodů nebo k přijímání věcí do zástavy.

(2) Povinnou osobou je rovněž

a) zahraniční právnická nebo fyzická osoba uvedená v odstavci 1, která na území České republiky působí prostřednictvím své pobočky, organizační složky nebo provozovny, a to v rozsahu činnosti touto pobočkou, organizační složkou nebo provozovnou vykonávané,

b) na území České republiky působící zahraniční osoba, pokud jako podnikatel vykonává činnosti uvedené v odstavci 1,

c) Středisko cenných papírů,

d) podnikatel, který není uveden v odstavci 1, jestliže přijímá platbu v hotovosti v hodnotě 15 000 EUR nebo vyšší,

e) právnická osoba, která není podnikatelem, pokud je oprávněna poskytovat jako službu některou z činností uvedených v odstavci 1, nebo pokud přijímá platbu v hotovosti v hodnotě 15 000 EUR nebo vyšší.

(3) Povinnou osobou není, s výjimkou osoby uvedené v odstavci 2 písm. d) a e), osoba, která činnosti uvedené v odstavci 1 nevykonává jako předmět svého podnikání.

§ 3 Základní pojmy

(1) Legalizací výnosů z trestné činnosti se pro účely tohoto zákona rozumí jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem; uvedené jednání spočívá například

a) v přeměně nebo převodu majetku s vědomím, že pochází z trestné činnosti, za účelem jeho utajení nebo zastření jeho původu nebo za účelem napomáhání osobě, která se účastní páčání takové činnosti, aby unikla právním důsledkům svého jednání,

b) v utajení nebo zastření skutečné povahy, zdroje, umístění, pohybu majetku nebo nakládání s ním nebo změny práv vztahujících se k majetku s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti,

c) v nabytí, držení, použití majetku nebo nakládání s ním s vědomím, že pochází z trestné činnosti, nebo

d) ve zločinném spolčení osob nebo jiné formě součinnosti za účelem jednání uvedeného pod písmeny a), b) nebo c).

(2) Financováním terorismu je

a) shromažďování nebo poskytnutí peněžních prostředků nebo jiného majetku s vědomím, že bude, byť i jen zčásti, použit ke spáchání trestného činu teroru¹²⁾, teroristického útoku¹³⁾ nebo trestného činu, který má umožnit nebo napomoci spáchání takového trestného činu¹⁴⁾, nebo k podpoře osoby nebo skupiny osob připravujících se ke spáchání takového trestného činu, nebo

b) jednání vedoucí k poskytnutí odměny nebo odškodnění pachatele trestného činu teroru, teroristického útoku nebo trestného činu, který má umožnit nebo napomoci spáchání takového trestného činu¹⁴⁾, nebo osoby pachateli blízké ve smyslu trestního zákona¹⁵⁾, nebo sbírání prostředků na takovou odměnu nebo na odškodnění.

(3) Pro účely tohoto zákona není rozhodující, zda k jednání uvedenému v odstavci 1 nebo 2 nebo ke spáchání trestného činu došlo nebo má dojít zcela nebo zčásti na území České republiky nebo v cizině.

§ 4
Další pojmy

(1) Obchodem se pro účely tohoto zákona rozumí každé jednání povinné osoby s jinou osobou, pokud takové jednání směřuje k nakládání s majetkem této jiné osoby nebo k poskytnutí služby této jiné osobě.

(2) Obchodním vztahem se pro účely tohoto zákona rozumí smluvní vztah mezi povinnou osobou a jinou osobou, jehož účelem je nakládání s majetkem této jiné osoby nebo poskytování služeb této jiné osobě, jestliže je při vzniku smluvního vztahu s přihlédnutím ke všem okolnostem zřejmé, že bude obsahovat opakující se plnění.

(3) Příkazem klienta se pro účely tohoto zákona rozumí každý jeho úkon, na jehož základě má povinná osoba nakládat s majetkem.

(4) Skutečným majitelem se pro účely tohoto zákona rozumí

a) u podnikatele

1. fyzická osoba, která fakticky nebo právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv na řízení nebo provozování podniku tohoto podnikatele; nepřímým vlivem se rozumí vliv vykonávaný prostřednictvím jiné osoby nebo jiných osob,
2. fyzická osoba, která sama nebo na základě dohody s jiným společníkem nebo společníky disponuje více než 25 % hlasovacích práv tohoto podnikatele; disponováním s hlasovacími právy se rozumí možnost vykonávat hlasovací práva na základě vlastního uvážení bez ohledu na to, zda a na základě jakého právního důvodu jsou vykonávána, popřípadě možnost ovlivňovat výkon hlasovacích práv jinou osobou,
3. fyzické osoby jednající ve shodě, které disponují více než 25 % hlasovacích práv tohoto podnikatele, nebo
4. fyzická osoba, která je na základě jiné skutečnosti příjemcem výnosů z činnosti tohoto podnikatele,

b) u nadace nebo nadačního fondu

1. fyzická osoba, která má být příjemcem alespoň 25 % z rozdělovaných prostředků, nebo
2. nebylo-li rozhodnuto, kdo bude příjemcem výnosů nadace nebo nadačního fondu, fyzická osoba nebo okruh osob, v jejichž zájmu byly založeny, nebo v jejichž zájmu působí,

c) u sdružení podle jiného právního předpisu¹⁶⁾, obecně prospěšné společnosti anebo jiné obdobné osoby a v případě svěřeneckého vztahu nebo jiného obdobného vztahu podle cizího právního řádu fyzická osoba,

1. která disponuje více než 25% jejich hlasovacích práv nebo majetku,
2. která má být příjemcem alespoň 25 % z rozdělovaných prostředků, nebo
3. v jejímž zájmu byly založeny nebo v jejímž zájmu působí, nebylo-li rozhodnuto, kdo bude příjemcem jejich výnosů.

(5) Politicky exponovanou osobou se pro účely tohoto zákona rozumí

a) fyzická osoba, která je ve významné veřejné funkci s celostátní působností, jako je například hlava státu nebo předseda vlády, ministr, náměstek nebo asistent ministra, člen parlamentu, člen nejvyššího soudu, ústavního soudu nebo jiného vyššího soudního orgánu,

proti jehož rozhodnutí obecně až na výjimky nelze použít opravné prostředky, člen účetního dvora, člen vrcholného orgánu centrální banky, vysoký důstojník v ozbrojených silách nebo sborech, člen správního, řídicího nebo kontrolního orgánu podniku ve vlastnictví státu, velvyslanec nebo chargé d'affaires, nebo fyzická osoba, která obdobné funkce vykonává v orgánech Evropské unie nebo jiných mezinárodních organizací, a to po dobu výkonu této funkce a dále po dobu jednoho roku po ukončení výkonu této funkce, a která

1. má bydliště mimo Českou republiku, nebo
2. takovou významnou veřejnou funkci vykonává mimo Českou republiku,

b) fyzická osoba, která

1. je k osobě uvedené v písmenu a) ve vztahu manželském, partnerském anebo v jiném obdobném vztahu nebo ve vztahu rodičovském,
2. je k osobě uvedené v písmenu a) ve vztahu syna nebo dcery nebo je k synovi nebo dceři osoby uvedené v písmenu a) osobou ve vztahu manželském (zeťové, snachy), partnerském nebo v jiném obdobném vztahu,
3. je společníkem nebo skutečným majitelem stejné právnické osoby, popřípadě svěřenectví nebo jiného obdobného právního uspořádání podle cizího právního řádu, jako osoba uvedená v písmenu a), nebo je o ní povinné osobě známo, že je v jakémkoli jiném blízkém podnikatelském vztahu s osobou uvedenou v písmenu a), nebo
4. je skutečným majitelem právnické osoby, popřípadě svěřenectví nebo jiného obdobného právního uspořádání podle cizího právního řádu, o kterém je známo, že bylo vytvořeno ve prospěch osoby uvedené v písmenu a).

(6) Průkazem totožnosti se pro účely tohoto zákona rozumí doklad vydaný orgánem veřejné správy, v němž je uvedeno jméno a příjmení, datum narození a z něhož je patrná podoba, popřípadě i jiný údaj umožňující identifikovat osobu, která doklad předkládá, jako jeho oprávněného držitele.

(7) Korespondenčním bankovním vztahem se pro účely tohoto zákona rozumí smluvní vztah mezi úvěrovou institucí nebo zahraniční úvěrovou institucí, působící prostřednictvím své pobočky na území České republiky, a úvěrovou nebo obdobnou institucí v zahraničí, který úvěrové instituci, zahraniční úvěrové instituci, působící prostřednictvím své pobočky na území České republiky, anebo úvěrové nebo obdobné instituci v zahraničí umožňuje provádět platby do zahraničí, nebo přijímat platby ze zahraničí prostřednictvím druhé smluvní strany.

§ 5

Identifikační údaje

Pro účely tohoto zákona se identifikačními údaji rozumí

- a) u fyzické osoby všechna jména a příjmení, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození, dále místo narození, pohlaví, trvalý nebo jiný pobyt a státní občanství; jde-li o podnikající fyzickou osobu, též její obchodní firma, odlišující dodatek nebo další označení, místo podnikání a identifikační číslo osoby,
- b) u právnické osoby obchodní firma nebo název včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, sídlo, identifikační číslo osoby nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí; u osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členem, údaje podle písmene a).

§ 6

Podezřelý obchod

(1) Podezřelým obchodem se pro účely tohoto zákona rozumí obchod uskutečněný za okolností vyvolávajících podezření ze snahy o legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitě prostředky jsou určeny k financování terorismu, anebo jiná skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat, a to pokud například

- a) klient provádí výběry nebo převody na jiné účty bezprostředně po hotovostních vkladech,
- b) během jednoho dne nebo ve dnech bezprostředně následujících uskuteční klient nápadně více peněžních operací, než je pro jeho činnost obvyklé,
- c) počet účtů zřizovaných klientem je ve zjevném nepoměru k předmětu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům,
- d) klient provádí převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod,
- e) prostředky, s nimiž klient nakládá, zjevně neodpovídají povaze nebo rozsahu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům,
- f) účet je využíván v rozporu s účelem, pro který byl zřízen,
- g) klient vykonává činnosti, které mohou napomáhat zastření jeho totožnosti nebo zastření totožnosti skutečného majitele,
- h) klientem nebo skutečným majitelem je osoba ze státu, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, nebo
- i) povinná osoba má pochybnosti o pravdivosti získaných identifikačních údajů o klientovi.

(2) Podezřelým je obchod vždy, pokud

- a) klientem nebo skutečným majitelem je osoba, vůči níž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí¹⁷⁾,
- b) předmětem obchodu je nebo má být zboží nebo služby, vůči nimž Česká republika uplatňuje sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí¹⁷⁾, nebo
- c) klient se odmítá podrobit kontrole nebo odmítá uvést identifikační údaje osoby, za kterou jedná.

**ČÁST DRUHÁ
ZÁKLADNÍ POVINNOSTI POVINNÝCH OSOB**

**HLAVA I
IDENTIFIKACE A KONTROLA KLIENTA**

§ 7

Povinnost identifikace

(1) Jestliže je povinná osoba účastníkem obchodu v hodnotě převyšující částku 1 000

EUR, před jeho uskutečněním vždy identifikuje klienta, pokud tento zákon dále nestanoví jinak.

(2) Bez ohledu na limit stanovený v odstavci 1 identifikuje povinná osoba klienta rovněž vždy, pokud jde o

- a) podezřelý obchod,
- b) vznik obchodního vztahu,
- c) uzavření smlouvy o účtu, vkladu na vkladní knížce nebo vkladním listu nebo sjednání jiné formy vkladu,
- d) uzavření smlouvy o nájmu bezpečnostní schránky nebo smlouvy o úschově,
- e) uzavření smlouvy o životním pojištění, má-li klient právo jednostranně hradit další pojistné nad sjednaný rámec plateb jednorázového nebo běžně placeného pojistného,
- f) nákup nebo přijetí kulturních památek, předmětů kulturní hodnoty, použitého zboží nebo zboží bez dokladu o jeho nabytí ke zprostředkování jejich prodeje anebo přijímání věcí do zástavy, nebo
- g) výplatu zůstatku zrušeného vkladu z vkladní knížky na doručitele.

(3) Povinná osoba identifikuje osobu, která má právo na plnění ze životního pojištění, nejpozději v době vyplacení pojistného plnění.

§ 8

Provádění identifikace

(1) První identifikaci klienta, který je fyzickou osobou, a každé fyzické osoby jednající jménem klienta, který je právnickou osobou, provede povinná osoba za fyzické přítomnosti identifikovaného, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.

(2) Při identifikaci klienta, který je

- a) fyzickou osobou, povinná osoba identifikační údaje zaznamená a ověří z průkazu totožnosti, jsou-li v něm uvedeny, a dále zaznamená druh a číslo průkazu totožnosti, stát, popřípadě orgán, který jej vydal, a dobu jeho platnosti; současně ověří shodu podoby s vyobrazením v průkazu totožnosti,
- b) právnickou osobou, povinná osoba identifikační údaje zaznamená a ověří z dokladu o existenci právnické osoby a v rozsahu podle písmene a) provede identifikaci fyzické osoby, která jejím jménem jedná v daném obchodu; je-li statutárním orgánem, jeho členem nebo ovládající osobou této právnické osoby jiná právnická osoba, zaznamená i její identifikační údaje.

(3) Je-li klient zastoupen na základě plné moci, provádí se identifikace zmocněnce podle odstavce 2 a dále předložením plné moci; tato plná moc se nevyžaduje, jestliže osoba, která jinak nebyla zmocněna k nakládání s peněžními prostředky na účtu, ukládá na účet

hotovost a současně doručuje povinné osobě již vyplněné a oprávněnou osobou podepsané doklady, nebo pouze doručuje doklady, na základě kterých má být uskutečněna dispozice s peněžními prostředky na účtu.

(4) Je-li klient zastoupen zákonným zástupcem, provádí se identifikace zákonného zástupce podle odstavce 2. Zákonný zástupce doloží identifikační údaje zastoupeného.

(5) Při dalších obchodech s klientem, který byl již identifikován podle odstavce 2, ověří povinná osoba vhodným způsobem totožnost konkrétní jednající fyzické osoby. Toto ověření lze provést i bez fyzické přítomnosti klienta, který je fyzickou osobou, nebo fyzické osoby jednající jménem klienta, který je právnickou osobou.

(6) V době trvání obchodního vztahu nebo při dalších obchodech povinná osoba kontroluje platnost a úplnost identifikačních údajů klienta, informací získaných v rámci kontroly klienta (§ 9) nebo důvodnost výjimky z kontroly klienta (§ 13) a zaznamenává jejich změny.

(7) Jestliže povinná osoba při uzavírání obchodu má podezření, že klient nejedná svým jménem nebo že zastírá, že jedná za třetí osobu, vyzve klienta, aby doložil plnou moc podle odstavce 3. Každý je povinen této výzvě vyhovět, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak; advokát nebo notář může tuto povinnost vůči povinné osobě splnit též předáním kopií příslušných částí dokladů, z nichž identifikační údaje zjistil.

(8) Klient poskytne povinné osobě informace, které jsou k provedení identifikace nezbytné, včetně předložení příslušných dokladů. Povinná osoba může pro účely tohoto zákona pořizovat kopie nebo výpisy z předložených dokladů a zpracovávat takto získané informace k naplnění účelu tohoto zákona.

§ 9

Kontrola klienta

(1) Povinná osoba před uskutečněním jednotlivého obchodu v hodnotě 15 000 EUR nebo vyšší, obchodu, na který se vztahuje povinnost identifikace podle § 7 odst. 2 písm. a) až d), obchodu s politicky exponovanou osobou a dále v době trvání obchodního vztahu provádí také kontrolu klienta. Klient poskytne povinné osobě informace, které jsou k provedení kontroly nezbytné, včetně předložení příslušných dokladů. Povinná osoba může pro účely tohoto zákona pořizovat kopie nebo výpisy z předložených dokladů a zpracovávat takto získané informace k naplnění účelu tohoto zákona.

(2) Kontrola klienta zahrnuje

a) získání informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu,

b) zjišťování skutečného majitele, pokud klientem je právnická osoba,

c) získání informací potřebných pro provádění průběžného sledování obchodního vztahu včetně přezkoumávání obchodů prováděných v průběhu daného vztahu za účelem zjištění, zda uskutečňované obchody jsou v souladu s tím, co povinná osoba ví o klientovi a jeho podnikatelském a rizikovém profilu,

d) přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků.

(3) Povinná osoba provádí kontrolu klienta podle odstavce 2 v rozsahu potřebném k posouzení možného rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu. Osobám oprávněným k provádění kontroly plnění povinností podle tohoto zákona (§ 35) povinná osoba odůvodní přiměřenost rozsahu kontroly klienta nebo ověření splnění podmínek pro výjimku z identifikace a kontroly klienta podle § 13, a to s ohledem na výše uvedená rizika.

§ 10

Identifikace klienta provedená notářem, krajským úřadem nebo obecním úřadem

(1) Jestliže provedení první identifikace klienta povinnou osobou podle § 8 odst. 1 brání vážné důvody, na základě žádosti klienta nebo povinné osoby může takovou identifikaci provést notář anebo v přenesené působnosti krajský úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(2) Notář nebo úřad uvedený v odstavci 1 sepiše o identifikaci listinu, která je veřejnou listinou, v níž uvede

a) kdo, na čí žádost a pro jaký účel identifikaci provedl,

b) identifikační údaje klienta,

c) osvědčení prohlášení identifikované fyzické osoby, osoby jednající jménem identifikované právnické osoby nebo zástupce identifikované osoby o účelu provedené identifikace a o potvrzení správnosti identifikace, popřípadě o výhradách k provedené identifikaci,

d) místo a datum sepsání listiny, popřípadě místo a datum, kde a kdy k identifikaci došlo, jsou-li odlišná od místa nebo data sepsání,

e) podpis toho, kdo provedl identifikaci, otisk jeho úředního razítka a pořadové číslo evidence listin o identifikaci.

(3) Přílohou listiny o identifikaci jsou kopie těch částí dokladů, použitých k identifikaci, z nichž lze zjistit identifikační údaje a dále druh a číslo průkazu totožnosti, stát, popřípadě orgán, který jej vydal, a dobu jeho platnosti, a kopie žádosti, byla-li podána písemně. Je-li tímto způsobem prováděna identifikace zmocněnce, je přílohou i originál plné moci nebo její ověřená kopie. Uvedené přílohy se pevně spojí do svazku k listině o identifikaci.

(4) Kopie dokladů musí být pořízeny takovým způsobem, aby příslušné údaje byly čitelné a byla zajištěna možnost jejich uchování po dobu stanovenou v § 16, a musí obsahovat i kopii vyobrazení identifikované fyzické osoby v průkazu totožnosti v takové kvalitě, aby umožňovala ověření shody podoby.

(5) Notář a úřad uvedený v odstavci 1 vede samostatnou evidenci listin o identifikaci, která obsahuje

a) pořadové číslo a datum sepsání,

b) údaje o identifikované osobě

1. jméno, příjmení, trvalý nebo jiný pobyt, rodné číslo nebo datum narození identifikované fyzické osoby nebo fyzické osoby jednající za identifikovanou právnickou osobu,
 2. v případě identifikace právnické osoby její obchodní firmu nebo název včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, identifikační číslo osoby a sídlo,
- c) účel identifikace.

(6) Evidence listin o identifikaci se vede po dobu kalendářního roku. Po jejím uzavření je uložena po dobu 10 let.

§ 11

Převzetí identifikace

(1) Povinná osoba nemusí provést identifikaci klienta, zjištění informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu podle § 9 odst. 2 písm. a) a zjištění skutečného majitele podle § 9 odst. 2 písm. b), pokud tyto úkony byly provedeny

a) úvěrovou nebo finanční institucí, s výjimkou osoby oprávněné ke směnářské činnosti podle devizového zákona, držitele poštovní licence podle zákona upravujícího poštovní služby, platební instituce, jejíž činnost spočívá převážně v poskytování platebních služeb, při nichž dochází k převodům peněžních prostředků, kdy plátce ani příjemce nevyužívají účet u poskytovatele platebních služeb plátce, a poskytovatele platebních služeb malého rozsahu podle zákona upravujícího platební styk, nebo

b) zahraniční úvěrovou nebo finanční institucí, s výjimkou zahraniční osoby oprávněné ke směnářské činnosti, zahraniční platební instituce, jejíž činnost spočívá převážně v poukazování peněz, nebo zahraničního poskytovatele platebních služeb s obdobným postavením, jako má poskytovatel platebních služeb malého rozsahu podle zákona upravujícího platební styk, jestliže působí na území státu, který jí ukládá srovnatelným způsobem povinnost identifikace, kontroly klienta a uchování záznamů, podléhá v tomto státu zákonné povinné profesní registraci a je nad ním vykonáván dohled, zahrnující kontrolu plnění těchto povinností, včetně možnosti kontroly jednotlivých obchodů a kontroly na místě.

(2) Povinná osoba, která postupuje podle odstavce 1, musí mít zajištěno poskytnutí informací, včetně kopií příslušných dokladů o identifikaci klienta, účelu a zamýšlené povaze obchodního vztahu a totožnosti skutečného majitele od úvěrové nebo finanční instituce, popřípadě od zahraniční úvěrové nebo finanční instituce, která identifikaci nebo zjištění příslušných údajů provedla. Úvěrová nebo finanční instituce se souhlasem identifikované osoby na vyžádání neprodleně poskytne informace včetně kopií příslušných dokladů podle věty první jiné povinné osobě, pokud tato na ni při identifikaci klienta nebo zjištění příslušných údajů spoléhá.

(3) Povinná osoba nepřevzme informace o identifikaci klienta, informace o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu nebo zjištění skutečného majitele podle odstavců 1 a 2, vzniká-li pochybnost o správnosti nebo úplnosti těchto informací.

(4) V případě smlouvy o finančních službách uzavírané na dálku podle občanského

zákoníku provede povinná osoba identifikaci klienta tak, že

a) první platba z této smlouvy bude uskutečněna prostřednictvím účtu vedeného na jméno klienta u úvěrové instituce nebo u zahraniční úvěrové instituce působící na území členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru,

b) klient zašle povinné osobě kopii dokladu, potvrzujícího existenci účtu podle písmene a), kopie příslušných částí průkazu totožnosti a nejméně jednoho dalšího podpůrného dokladu, z nichž lze zjistit identifikační údaje a dále druh a číslo průkazu totožnosti, stát, popřípadě orgán, který jej vydal, a dobu jeho platnosti; kopie musí být pořízeny způsobem uvedeným v § 10 odst. 4.

(5) Úvěrová nebo finanční instituce nemusí provést identifikaci klienta, zjištění informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu podle § 9 odst. 2 písm. a) a zjištění skutečného majitele podle § 9 odst. 2 písm. b), pokud tyto úkony byly před uskutečněním obchodu provedeny osobou, která jedná jejím jménem a na její účet a je vázána jejími vnitřními předpisy, a jestliže úvěrová nebo finanční instituce nese odpovědnost za škodu způsobenou činností této osoby. Informace včetně kopií příslušných dokladů podle věty první, pokud byly pořízovány, se ukládají u povinné osoby.

(6) Úvěrová nebo finanční instituce při poskytování investičních služeb nemusí provést identifikaci klienta, zjištění informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu podle § 9 odst. 2 písm. a) a zjištění skutečného majitele podle § 9 odst. 2 písm. b), pokud tyto úkony byly provedeny investičním zprostředkovatelem v souladu s tímto zákonem a jejími vnitřními předpisy. Povinná osoba za provedení těchto úkonů odpovídá, jako by je provedla sama.

(7) V případech uvedených v odstavcích 1 a 4 až 6 povinná osoba ověří, zda jsou splněny uvedené podmínky a zda podle informací, které má povinná osoba k dispozici, nepředstavuje některý z klientů, některý z produktů nebo některý konkrétní obchod zvýšené riziko zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. V případě pochybnosti se výjimka neuplatní.

§ 12

Společné ustanovení k identifikaci podle § 10 a 11

Byla-li provedena identifikace a další úkony podle § 10 nebo podle § 11 odst. 4 a 6, identifikační údaje a další informace a doklady tam uvedené musí být uloženy u povinné osoby před uskutečněním obchodu.

§ 13

Výjimky z povinnosti identifikace a kontroly klienta

(1) Povinná osoba nemusí provádět identifikaci a kontrolu klienta, pokud je klient

a) úvěrovou nebo finanční institucí,

b) zahraniční úvěrovou nebo finanční institucí působící na území státu, který ukládá této instituci v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu povinnosti rovnocenné požadavkům práva Evropských společenství¹⁾, a s ohledem na plnění

těchto povinností je nad ní vykonáván dohled,

c) společností, jejíž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a která podléhá požadavkům na zveřejnění informací rovnocenným požadavkům práva Evropských společenství,

d) skutečným majitelem peněžních prostředků uložených na účtu úschov notáře, advokáta, soudního exekutora nebo soudu,

e) ústředním orgánem státní správy České republiky, Českou národní bankou nebo vyšším územním samosprávným celkem, nebo

f) klientem,

1. kterému byly svěřeny významné veřejné funkce podle předpisů Evropských společenství a Evropské unie,

2. jehož identifikační údaje jsou veřejně dostupné a není důvod pochybovat o jejich správnosti,

3. jehož činnosti jsou průhledné,

4. jehož účetnictví podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace,

5. který je odpovědný buď orgánu Evropské unie nebo orgánům členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru, anebo u něhož existují jiné vhodné kontrolní postupy zajišťující kontrolu jeho činnosti.

(2) Povinnost identifikovat a kontrolovat klienta není třeba plnit u

a) smlouvy o životním pojištění, o penzijním připojištění se státním příspěvkem nebo o doplňkovém penzijním spoření, jestliže jednorázové pojistné nebo vklad nepřesahuje částku 2 500 EUR, nebo pokud běžné pojistné nebo souhrn vkladů v jednom kalendářním roce nepřesahuje částku 1 000 EUR,

b) smlouvy o důchodovém spoření a pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle právního předpisu upravujícího důchodové spoření,

c) systémů zaměstnaneckého penzijního pojištění, provozovaných na území České republiky institucemi z členských států Evropské unie nebo států Evropského hospodářského prostoru podle jiného právního předpisu¹⁸⁾, pokud jsou příspěvky placeny srážkou ze mzdy a pravidla systému nedovolují postoupení členského podílu v rámci příslušného systému,

d) elektronických peněz, pokud nejvyšší částka elektronicky uchovávaná na médiu, které nelze dobíjet, nepřekročí částku 250 EUR, nebo 500 EUR, jde-li o elektronické peníze, které mohou být použity pouze k provedení vnitrostátní platební transakce, nebo, pokud lze médium dobíjet, je pro kalendářní rok stanoven celkový limit ve výši 2 500 EUR, s výjimkou případů, kdy je na žádost držitele elektronických peněz v témže kalendářním roce zpětně vyměněna částka celkem 1 000 EUR nebo více,

e) platebních služeb poskytovaných prostřednictvím veřejné mobilní telefonní sítě jinak než s využitím elektronických peněz, pokud hodnota jednotlivé transakce nepřesáhne 250 EUR a současně je pro kalendářní rok stanoven celkový limit transakcí realizovaných z jednoho telefonního čísla ve výši 2 500 EUR, nebo

f) dalších produktů, pokud představují nízké riziko zneužití k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu a splňují současně následující podmínky:

1. smlouva o poskytnutí produktu má vždy písemnou formu,
2. platby v rámci tohoto produktu se provádějí pouze prostřednictvím účtu vedeného na jméno klienta u úvěrové instituce nebo zahraniční úvěrové instituce, působící na území členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru, nebo působící na území státu, který jí ukládá v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu povinnosti rovnocenné požadavkům práva Evropských společenství¹⁾ a s ohledem na plnění těchto povinností je nad ní vykonáván dohled,
3. daný produkt ani jednotlivé platby nejsou anonymní a jejich povaha je taková, že umožňují rozpoznání podezřelého obchodu,
4. daný produkt má předem stanovený limit maximální hodnoty obchodu, který nepřekročí částku 15 000 EUR, a v případě spořicích produktů nepřekročí jednorázový vklad částku 2 500 EUR nebo součet pravidelných vkladů v kalendářním roce nepřekročí částku 1 000 EUR,
5. plnění z daného produktu nelze uskutečnit ve prospěch třetích stran, kromě případů úmrtí, invalidity, překročení předem určeného pokročilého věku nebo podobných událostí,
6. u produktů umožňujících investovat prostředky do finančního majetku nebo pohledávek, včetně pojištění nebo jiného druhu podmíněných pohledávek, jsou plnění z tohoto produktu uskutečnitelná pouze v dlouhých časových lhůtách, daný produkt nemůže být použit jako zajištění a neprovádí se žádné zrychlené platby, nejsou využita ustanovení o odstoupení a v průběhu obchodního vztahu není učiněn úkon k jeho předčasnému ukončení.

(3) V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 povinná osoba ověří, zda jsou splněny uvedené podmínky a zda podle informací, které má povinná osoba k dispozici, nepředstavuje některý z klientů, některý z produktů nebo některý konkrétní obchod zvýšené riziko zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. V případě pochybnosti se výjimka podle odstavců 1 a 2 neuplatní.

(4) Výjimka podle odstavce 2 se nepoužije u klienta, který je politicky exponovanou osobou.

§ 14

Výjimka z povinnosti uvádět informace o plátcích při převodech peněžních prostředků

Povinnosti podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství, kterým se stanoví povinnost doprovázet převody peněžních prostředků informacemi o plátcích²⁰⁾, se nevztahují na převody peněžních prostředků nebo peněžní služby, jimiž se provádí platba za poskytování zboží a služeb, pokud

- a) se převod uskuteční v České republice,
- b) poskytovatel platebních služeb příjemce je prostřednictvím příjemce platby vždy schopen určit konkrétního plátce a účel platby,
- c) převáděná částka nepřekročí částku 1 000 EUR.

§ 15

Neuskutečnění obchodu

(1) Povinná osoba odmítne uskutečnění obchodu nebo uzavření obchodního vztahu v případě, že je dána identifikační povinnost podle § 7 odst. 1 nebo 2 a klient se odmítne podrobit identifikaci anebo odmítne doložit plnou moc podle § 8 odst. 3, neposkytne potřebnou součinnost při kontrole podle § 9, nebo z jiného důvodu nelze provést identifikaci anebo kontrolu klienta, anebo má-li osoba provádějící identifikaci nebo kontrolu pochybnosti o pravdivosti informací poskytnutých klientem nebo o pravosti předložených dokladů.

(2) Povinná osoba neuskuteční obchod s politicky exponovanou osobou, pokud jí není znám původ majetku užitého v obchodu.

(3) Zaměstnanec povinné osoby neuskuteční obchod s politicky exponovanou osobou bez souhlasu bezprostředního nadřízeného nebo statutárního orgánu této povinné osoby.

HLAVA II UCHOVÁVÁNÍ INFORMACÍ

§ 16

Uchovávání údajů povinnou osobou

(1) Identifikační údaje získané podle § 8 odst. 1 a 2 nebo na základě přímo použitelného předpisu Evropských společenství, kterým se stanoví povinnost doprovázet převody peněžních prostředků informacemi o plátcích²⁰), kopie dokladů předložených k identifikaci, byly-li pořizovány, údaj o tom, kdo a kdy provedl první identifikaci klienta, dokumenty odůvodňující výjimku z identifikace a kontroly klienta podle § 13, a v případě zastupování originál nebo ověřenou kopii plné moci, uchovává povinná osoba po dobu 10 let od ukončení obchodního vztahu s klientem.

(2) Údaje a doklady o obchodech spojených s povinností identifikace uchovává povinná osoba nejméně 10 let po uskutečnění obchodu nebo ukončení obchodního vztahu.

(3) Povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. j) a k) uchovává údaje a doklady po dobu nejméně 10 let po ukončení obchodu nebo obchodního vztahu, byla-li hodnota obchodu 10 000 EUR nebo vyšší; v ostatních případech 5 let po ukončení obchodu.

(4) Lhůta podle odstavců 1 až 3 začíná běžet prvním dnem kalendářního roku následujícího po roce, ve kterém byl uskutečněn poslední úkon obchodu známý povinné osobě.

§ 17

Spolupráce při uchovávání údajů

Jestliže se na konkrétním obchodu s tímž klientem podílí více povinných osob, mohou být údaje podle § 16 uchovávány pouze u některé z nich za předpokladu, že ostatní zúčastněné povinné osoby mají zajištěno poskytování potřebných informací včetně kopií příslušných dokladů bez zbytečného odkladu.

HLAVA III
POSTUP PŘI PODEZŘELÉM OBCHODU

§ 18

Oznámení podezřelého obchodu

(1) Zjistí-li povinná osoba v souvislosti se svou činností podezřelý obchod, oznámí to Ministerstvu financí (dále jen „ministerstvo“) bez zbytečného odkladu, nejpozději do 5 kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu. Vyžadují-li to okolnosti případu, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení, oznámí povinná osoba podezřelý obchod neprodleně po jeho zjištění.

(2) V oznámení podezřelého obchodu uvede povinná osoba identifikační údaje toho, koho se oznámení týká, identifikační údaje všech dalších účastníků obchodu, které má v době podání oznámení k dispozici, informace o podstatných okolnostech obchodu a jakékoli další informace, které by mohly s podezřelým obchodem souviset a jsou významné pro jeho posouzení z hlediska opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu.

(3) V oznámení se neuvádí údaje o zaměstnanci povinné osoby nebo osobě v obdobném pracovněprávním vztahu, která podezřelý obchod zjistila.

(4) Oznámení podezřelého obchodu přijímá ministerstvo prostřednictvím Finančního analytického útvaru, který je jeho součástí. Způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejní ministerstvo adresu pro doručování a další možnosti spojení pro podávání oznámení podezřelého obchodu.

(5) Jestliže se oznámení podle odstavce 2 týká rovněž majetku, na který se vztahuje mezinárodní sankce vyhlášená za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv nebo boje proti terorismu, povinná osoba na to v oznámení upozorní. V oznámení uvede dále i stručný popis tohoto majetku, údaje o jeho umístění a jeho vlastníkově, pokud je oznamovatel znám, a informaci, zda hrozí bezprostřední nebezpečí poškození, znehodnocení nebo užití tohoto majetku v rozporu se zákonem.

(6) Oznamovatel současně sdělí ministerstvu jméno, příjmení a pracovní zařazení kontaktní osoby (§ 22) nebo osoby, která za povinnou osobu zpracovávala oznámení podezřelého obchodu, a možnosti telefonického, popřípadě elektronického spojení s touto osobou, pokud tyto informace nemá ministerstvo k dispozici.

(7) Zjistí-li v souvislosti se svou činností podezřelý obchod více povinných osob společně, na základě sdílení informací podle § 39 odst. 2, je splněna povinnost oznámit podezřelý obchod podle odstavců 2 až 4 všemi povinnými osobami, pokud oznámení podá alespoň jedna z nich, a v oznámení uvede, za které další povinné osoby oznámení podává.

§ 19

Oznámení podezřelého obchodu se podává písemně doporučeným dopisem nebo ústně do protokolu v místě určeném po předchozí domluvě. Za písemné oznámení se považuje též oznámení podané elektronicky technickými prostředky zajišťujícími zvláštní ochranu

přenášených údajů.

§ 20

Odklad splnění příkazu klienta

(1) Pokud hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu klienta by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k financování terorismu, povinná osoba může splnit příkaz klienta týkající se podezřelého obchodu nejdříve po uplynutí 24 hodin od přijetí oznámení podezřelého obchodu ministerstvem. Majetek, jehož se příkaz klienta týká, vhodným způsobem zajistí proti manipulaci, která by byla v rozporu s účelem tohoto zákona. Na odklad splnění příkazu klienta upozorní povinná osoba ministerstvo v oznámení o podezřelém obchodě.

(2) Podle odstavce 1 se nepostupuje v případě, kdy odložení splnění příkazu klienta není možné, zejména u operací prováděných elektronickými platebními prostředky, nebo kdy je povinné osobě známo, že by takové odložení mohlo zmařit nebo jinak ohrozit šetření podezřelého obchodu; o splnění příkazu klienta povinná osoba ihned informuje ministerstvo. povinná osoba ihned informuje ministerstvo.

(3) Jestliže hrozí nebezpečí podle odstavce 1 a šetření podezřelého obchodu si pro složitost vyžaduje delší dobu, ministerstvo rozhodne

a) o prodloužení doby, na kterou se odkládá splnění příkazu klienta, nejdéle však na dobu 72 hodin od přijetí oznámení podezřelého obchodu ministerstvem, nebo

b) o odložení splnění příkazu klienta nebo o zajištění majetku, který má být předmětem podezřelého obchodu, u povinné osoby, u níž se tento majetek nachází, až na dobu 72 hodin.

(4) Rozhodnutí o odkladu splnění příkazu klienta nebo o zajištění majetku podle odstavce 3 nabývá právní moci jeho vyhlášením. Vyhlášení může být provedeno ústně, telefonicky, telefaxem nebo elektronicky; vždy se však následně doručuje stejnopis písemného vyhotovení. Proti rozhodnutí o odkladu splnění příkazu klienta nebo o zajištění majetku není přípustný rozklad. Při rozhodování o tomto opatření je účastníkem řízení pouze povinná osoba, která podala oznámení podezřelého obchodu, nebo u níž se nachází majetek, který má být předmětem podezřelého obchodu.

(5) Povinná osoba obratem sdělí ministerstvu vykonání rozhodnutí podle odstavce 3 písm. b) a potvrdí čas, od něhož se počítá běh lhůty podle odstavce 3 písm. b). Ministerstvu dále průběžně podává informace o všech podstatných skutečnostech týkajících se majetku uvedeného v rozhodnutí.

(6) Jestliže ministerstvo do konce lhůty stanovené v odstavci 3 povinné osobě nesdělí, že podalo trestní oznámení, povinná osoba příkaz klienta provede.

(7) Podá-li ministerstvo ve lhůtě stanovené v odstavci 1 nebo 3 oznámení orgánu činnému v trestním řízení podle § 32 odst. 1, povinná osoba provede příkaz klienta po uplynutí 3 kalendářních dnů ode dne podání trestního oznámení, pokud orgán činný v trestním řízení do konce této lhůty nerozhodne o odnětí nebo zajištění předmětu podezřelého obchodu. O podání trestního oznámení informuje ministerstvo povinnou osobu před uplynutím lhůty podle odstavce 1 nebo 3.

HLAVA IV DALŠÍ POVINNOSTI POVINNÝCH OSOB

§ 21 Systém vnitřních zásad

(1) Povinná osoba zavede a uplatňuje odpovídající postupy vnitřní kontroly a komunikace za účelem naplnění povinností stanovených tímto zákonem.

(2) Povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. a) až d), h) a i) vypracuje v rozsahu, ve kterém provádí činnosti podléhající působnosti tohoto zákona, písemně systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření k naplnění povinností stanovených tímto zákonem (dále jen „systém vnitřních zásad“).

(3) Povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. b) až d), h) a i) nemusí vypracovat systém vnitřních zásad písemně, jestliže v oblastech činnosti podléhající působnosti tohoto zákona nezaměstnává další osoby, nebo pro ni nepracují další osoby na základě jiného vztahu.

(4) Povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. b) až d), h) a i), která smluvně vykonává činnost podléhající působnosti tohoto zákona pouze pro jednu jinou povinnou osobu, nemusí vypracovat vlastní systém vnitřních zásad, pokud se řídí systémem vnitřních zásad této jiné povinné osoby, v němž je její činnost dostatečně popsána.

(5) Systém vnitřních zásad podle odstavce 2 zahrnuje

a) podrobný demonstrativní výčet znaků podezřelých obchodů, které se mohou vyskytovat při činnosti konkrétní povinné osoby,

b) způsob identifikace klienta, zahrnující opatření k rozpoznání politicky exponovaných osob a subjektů, vůči nimž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí,

c) postupy pro provádění kontroly klienta a stanovování rozsahu kontroly klienta odpovídající riziku legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu,

d) přiměřené a vhodné metody a postupy pro posuzování rizik, řízení rizik, vnitřní kontrolu a zajišťování kontroly nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem,

e) postup pro zpřístupnění údajů uchovávaných podle části druhé hlavy II příslušným orgánům,

f) postup povinné osoby od zjištění podezřelého obchodu do okamžiku doručení oznámení ministerstvu tak, aby byla dodržena lhůta stanovená v § 18 odst. 1, jakož i pravidla pro zpracování podezřelého obchodu a určení osob, které podezřelý obchod vyhodnocují,

g) pravidla a postupy, kterými se při nabízení služeb nebo produktů povinné osoby řídí třetí osoby jednající jménem nebo na účet povinné osoby,

h) opatření, která vyloučí zmaření nebo podstatné ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti bezodkladným splněním příkazu klienta,

i) technická a personální opatření, která zajistí provedení odkladu splnění příkazu klienta podle § 20, a ve stanovené lhůtě splnění povinností podle § 24,

j) v případech uvedených v § 25 odst. 4 popis doplňkových opatření k účinnému zvládnutí rizika legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu.

(6) Úvěrová instituce, platební instituce, instituce elektronických peněz, finanční instituce uvedená v § 2 odst. 1 písm. b) bodě 11 a povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. c) doručí ministerstvu systém vnitřních zásad do 60 dnů ode dne, kdy se stala povinnou osobou; oznámení o změnách v systému vnitřních zásad doručí ministerstvu do 30 dnů ode dne jejich přijetí. Povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. b) bodech 1 až 4 má povinnosti podle věty první vůči České národní bance.

(7) Zahraniční úvěrová nebo finanční instituce, která na území České republiky působí prostřednictvím své pobočky, organizační složky nebo provozovny, nemusí pro jejich činnost vypracovat zvláštní systém vnitřních zásad, pokud je jejich činnost upravena obdobným vnitřním předpisem této zahraniční úvěrové nebo finanční instituce a tento vnitřní předpis splňuje požadavky alespoň rovnocenné požadavkům tohoto zákona. Uvedený vnitřní předpis musí být k dispozici v českém jazyce.

(8) Zjistí-li ministerstvo nebo Česká národní banka nedostatky v systému vnitřních zásad, který jim byl zaslán podle odstavce 6, stanoví termín k jejich odstranění. Povinná osoba ve stanoveném termínu podá písemnou informaci o způsobu odstranění zjištěných nedostatků.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví v mezích stanovených odstavcem 5 písm. c) a d) požadavky na zavedení a uplatňování systému vnitřních zásad některými povinnými osobami, vůči nimž Česká národní banka vykonává dohled²¹).

§ 22

Kontaktní osoba

(1) Povinná osoba určí konkrétního zaměstnance k plnění oznamovací povinnosti podle § 18 a k zajišťování průběžného styku s ministerstvem, pokud tyto činnosti nebude zajišťovat přímo statutární orgán. O určení této osoby a o případných následných změnách informuje úvěrová nebo finanční instituce neprodleně ministerstvo s uvedením jména, příjmení, pracovního zařazení a údajů pro spojení včetně telefonického a elektronického.

(2) Člen statutárního orgánu úvěrové nebo finanční instituce nesmí být kontaktní osobou, ledaže by to bylo nezbytné s ohledem na velikost instituce, způsob řízení či počet zaměstnanců.

(3) Kontaktní osobou úvěrové nebo finanční instituce nesmí být zaměstnanec, který je odpovědný za uzavírání nebo vypořádávání jejich obchodů, anebo je osobou podílející se na výkonu vnitřního auditu.

(4) Nezajišťuje-li činnosti kontaktní osoby přímo statutární orgán, povinná osoba zajistí kontaktní osobě možnost přímé komunikace se statutárním a dozorčím orgánem povinné osoby.

§ 23

Školení zaměstnanců

(1) Povinná osoba zajistí nejméně jedenkrát v průběhu 12 kalendářních měsíců proškolení zaměstnanců, kteří se mohou při výkonu své pracovní činnosti setkat s podezřelými obchody, a proškolení všech zaměstnanců před zařazením na takováto pracovní místa.

(2) Školení podle odstavce 1 povinná osoba zajistí také pro osoby, které se na předmětu činnosti povinné osoby podílejí na základě jiné než pracovní smlouvy, pokud se tyto osoby mohou při výkonu své činnosti setkat s podezřelými obchody.

(3) Obsahem školení je zejména typologie a znaky podezřelých obchodů a postupy při zjištění podezřelého obchodu. Povinná osoba obsah školení průběžně doplňuje a aktualizuje.

(4) Povinná osoba vede evidenci o účasti a obsahu školení, a to nejméně po dobu 5 let od jejich konání.

§ 24

Informační povinnost

Povinná osoba na žádost sdělí ministerstvu v jím stanovené lhůtě údaje o obchodech souvisejících s povinností identifikace nebo ohledně nichž ministerstvo provádí šetření, předloží doklady o těchto obchodech nebo k nim umožní přístup pověřeným zaměstnancům ministerstva při prověřování oznámení a poskytne informace o osobách, které se jakýmkoliv způsobem účastnily takových obchodů.

HLAVA V

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH POVINNÝCH OSOBÁCH

§ 25

Zvláštní ustanovení o úvěrových a finančních institucích

(1) Úvěrová instituce nesmí vstoupit do korespondenčního bankovního vztahu se zahraniční úvěrovou nebo obdobnou institucí (dále jen „respondenční instituce“),

a) která je zapsána do obchodního nebo obdobného rejstříku v zemi, v níž není fyzicky přítomna ani se zde nenachází její skutečné vedení, a která není přičleněna k žádné regulované finanční skupině,

b) o níž je jí známo, že umožňuje využívání svých účtů institucí uvedenou v písmenu a), nebo

c) která neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu alespoň rovnocenná požadavkům práva Evropských společenství¹⁾, a pokud již do takového vztahu vstoupila, musí jej ukončit v době co nejkratší.

(2) Úvěrová instituce před navázáním korespondenčního bankovního vztahu s respondenční institucí

- a) shromáždí dostatek informací o respondenční instituci a povaze jejího podnikání,
- b) z veřejně dostupných informací zjistí, jaká je kvalita dohledu, kterému respondenční instituce podléhá,
- c) zhodnotí opatření prováděná respondenční institucí proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

(3) K navázání korespondenčního bankovního vztahu musí vydat souhlas statutární orgán úvěrové instituce nebo vedoucí pobočky zahraniční úvěrové instituce působící na území České republiky.

(4) Úvěrová a finanční instituce ve svých pobočkách a většinově vlastněných dceřiných společnostech, nacházejících se ve státech, které nejsou členskými státy Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru, uplatňuje opatření pro kontrolu klienta a uchovávání záznamů, která jsou alespoň rovnocenná požadavkům práva Evropských společenství¹⁾. Za tím účelem jim předává relevantní informace o uplatňovaných metodách a postupech. Pokud právní předpisy takové země nedovolují uplatňování rovnocenných opatření, informuje o tom ministerstvo; v takovém případě přijme povinná osoba odpovídající doplňková opatření k účinnému zvládnutí rizika zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu a zabránění přenosu těchto rizik na území České republiky a dalších členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru.

(5) Systém vnitřních zásad úvěrové nebo finanční instituce schvaluje její statutární orgán.

(6) Úvěrová nebo finanční instituce na žádost ministerstva v jím stanovené lhůtě sdělí informaci, zda udržuje nebo v předchozích 10 letech udržovala obchodní vztah s konkrétní fyzickou nebo právnickou osobou, vůči níž měla povinnost identifikace, a o povaze tohoto vztahu. K tomuto účelu zavede úvěrová nebo finanční instituce účinný systém, odpovídající velikosti instituce a povaze její podnikatelské činnosti.

(7) Práva a povinnosti, které tento zákon stanoví pro úvěrové instituce, se vztahují i na Českou národní banku při vedení účtů a poskytování dalších bankovních služeb.

§ 26

Zvláštní ustanovení o auditorech, účetních, soudních exekutorech a daňových poradcích

(1) Ustanovení § 18 odst. 1 a § 24 se nevztahují na auditora, účetního, soudního exekutora nebo daňového poradce, pokud jde o informace, které získá od svého klienta nebo které získá o svém klientovi během zjišťování jeho právního postavení, během jeho zastupování v soudním řízení anebo v souvislosti s takovým řízením, včetně poradenství ohledně zahájení takového řízení nebo vyhnutí se takovému řízení, bez ohledu na to, zda jsou takové informace získány před tímto řízením, během něj nebo po něm.

(2) Má-li auditor, účetní, soudní exekutor nebo daňový poradce za to, že klient žádá o právní poradenství za účelem legalizace výnosů z trestné činnosti nebo za účelem financování

terorismu, odstavec 1 se nepoužije.

(3) Oznámení podle § 18 učiní

- a) auditor Komoře auditorů České republiky,
- b) soudní exekutor Exekutorské komoře České republiky,
- c) daňový poradce Komoře daňových poradců České republiky.

(4) Příslušná profesní komora oznámení přijaté podle odstavce 3 přezkoumá z hlediska, zda není v rozporu s odstavcem 1 nebo s § 18 odst. 1 a zda má všechny náležitosti stanovené tímto zákonem. Pokud oznámení náležitosti stanovené tímto zákonem nemá, komora na to oznamovatele upozorní. Splňuje-li oznámení podmínky uvedené ve větě první, komora postupuje tak, aby je předala ministerstvu bez zbytečného odkladu, nejpozději do 7 kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu.

§ 27

Zvláštní ustanovení o advokátech a notářích

(1) Ustanovení § 9, § 18 odst. 1 a § 24 se nepoužijí u advokáta, pokud jde o informace o klientovi, které získal od klienta nebo jakýmkoliv jiným způsobem během nebo v souvislosti s

- a) poskytováním právních porad nebo následným ověřováním právního postavení klienta,
- b) obhajobou klienta v trestním řízení,
- c) zastupováním klienta v řízení před soudy, nebo
- d) poskytováním jakýchkoliv právních porad týkajících se řízení uvedených v písmenech b) a c), a to bez ohledu na to, zda tato řízení již byla zahájena či nikoliv nebo zda již byla ukončena.

(2) Ustanovení § 9, § 18 odst. 1 a § 24 se nepoužijí u notáře, pokud jde o informace o klientovi, které získal od klienta nebo jakýmkoliv jiným způsobem během nebo v souvislosti s

- a) poskytováním právních porad nebo následným ověřováním právního postavení klienta²²⁾,
- b) zastupováním klienta v řízení před soudy v rozsahu svého oprávnění stanoveného jiným právním předpisem²³⁾, nebo
- c) poskytováním jakýchkoliv právních porad týkajících se řízení uvedených v písmenu b), a to bez ohledu na to, zda tato řízení již byla zahájena či nikoliv nebo zda již byla ukončena.

(3) Oznámení podle § 18 učiní advokát České advokátní komoře a notář Notářské komoře České republiky. Česká advokátní komora nebo Notářská komora České republiky (dále jen „komora“) oznámení advokáta nebo notáře přezkoumá z hlediska, zda není v rozporu s odstavcem 1 nebo 2, § 2 odst. 1 písm. g) anebo § 18 odst. 1 a zda má všechny náležitosti stanovené tímto zákonem. Pokud oznámení advokáta nebo notáře náležitosti

stanovené tímto zákonem nemá, komora na to advokáta nebo notáře upozorní. Splňuje-li oznámení advokáta nebo notáře podmínky uvedené ve větě první, komora postupuje tak, aby je předala ministerstvu bez zbytečného odkladu, nejpozději do 7 kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu.

(4) Sdělení údajů, předložení dokladů nebo poskytnutí informací podle § 24 vyžaduje ministerstvo po advokátovi nebo notáři prostřednictvím komory. Advokát nebo notář sdělí ministerstvu ve lhůtě jím stanovené požadované údaje, předloží doklady nebo mu poskytne požadované informace prostřednictvím komory.

(5) Advokátem se pro účely tohoto zákona rozumí i evropský advokát podle zákona o advokacii.

§ 28

Zvláštní ustanovení o osobách přijímajících hotovost 15 000 EUR nebo vyšší

Podnikatel a právnická osoba uvedená v § 2 odst. 2 písm. e), pokud se povinnou osobou stává pouze tehdy, jestliže přijímá platbu v hotovosti ve výši 15 000 EUR nebo vyšší, má v rámci tohoto jednotlivého obchodu povinnost

- a) provést identifikaci klienta podle § 8, popřípadě ji nahradit identifikací podle § 10 nebo 11, pokud se na tento obchod nebo na klienta nevztahuje výjimka podle § 13,
- b) odmítnout uskutečnění obchodu, jestliže má pochybnosti o pravdivosti získaných identifikačních údajů o klientovi, jestliže se klient odmítne podrobit identifikaci nebo odmítne doložit plnou moc podle § 8 odst. 3; o této skutečnosti současně informuje ministerstvo,
- c) provádět kontrolu klienta podle § 9 odst. 2,
- d) uchovávat informace podle § 16 odst. 1 a 2,
- e) podávat oznámení podezřelého obchodu podle § 18,
- f) informační podle § 24,
- g) mlčenlivosti podle § 38.

§ 29

Zvláštní ustanovení o provozování peněžních poštovních služeb

(1) Vykonávat činnost na základě poštovní smlouvy a za podmínek stanovených zákonem o poštovních službách, jejímž účelem je dodání poukázané peněžní částky, může pouze osoba, která je držitelem osvědčení o způsobilosti vydaného ministerstvem. Osvědčení se vydává na žádost osoby, která hodlá tuto činnost vykonávat.

(2) Ministerstvo vydá osvědčení podle odstavce 1, pokud žadatel, osoba, která je společníkem žadatele, statutárním orgánem žadatele, členem statutárního orgánu žadatele, osoba, která bude řídit podnikání žadatele, a skutečný majitel žadatele jsou osobami bezúhonnými.

(3) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný

a) úmyslně, nebo

b) z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(4) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů ne starším než 1 měsíc. Dále se bezúhonnost prokazuje

a) u fyzické osoby s místem trvalého nebo jiného pobytu mimo území České republiky a u osoby, která se v posledních 5 letech nepřetržitě zdržovala mimo území České republiky po dobu delší než 3 měsíce, dokladem obdobným výpisu z evidence Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce, vydaným k tomu oprávněným orgánem státu trvalého nebo jiného pobytu této osoby a států, ve kterých se tato osoba v posledních 5 letech nepřetržitě zdržovala po dobu delší než 3 měsíce; pokud stát trvalého nebo jiného pobytu této osoby není totožný se státem, jehož je tato osoba občanem, též dokladem vydaným státem, jehož je občanem,

b) u právnické osoby se sídlem mimo území České republiky dokladem obdobným výpisu z evidence Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce, vydaným k tomu oprávněným orgánem státu sídla, nebo

c) čestným prohlášením o bezúhonnosti ve smyslu odstavce 3 ne starším než 3 měsíce, učiněným před správním nebo soudním orgánem příslušného státu, jestliže tento stát nevydává doklad uvedený v písmenech a) a b).

ČÁST TŘETÍ **ČINNOST MINISTERSTVA A DALŠÍCH ORGÁNŮ**

HLAVA I **ČINNOST MINISTERSTVA A DALŠÍCH ORGÁNŮ**

§ 30 **Získávání informací**

(1) Ministerstvo může vyžadovat informace nezbytné pro plnění povinností podle tohoto zákona od Policie České republiky, zpravodajských služeb a orgánů veřejné moci.

(2) Při šetření podezřelého obchodu může ministerstvo v souladu se zákonem upravujícím správu daní, vyžadovat od orgánů věcně příslušných podle jiných právních předpisů ke správě daní informace získané při správě daní; tyto orgány informují bezodkladně ministerstvo o podezření, že daňový subjekt zneužívá systém správy daní k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo k financování terorismu.

(3) Ministerstvu jsou poskytovány pro výkon působnosti podle tohoto zákona

a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,

b) z agendového informačního systému evidence obyvatel údaje o obyvatelích,

c) z informačního systému cizinců údaje o cizincích,

d) z registru rodných čísel údaje o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou uvedeny v písmenu b) nebo c).

(4) Pokud to umožňuje technický stav, poskytuje Ministerstvo vnitra ministerstvu údaje uvedené v odstavci 3 pouze v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, jejichž použití je v daném případě nezbytné.

(6) Na základě oznámení zpravodajské služby o zjištění skutečností nasvědčujících podezřelému obchodu zahájí ministerstvo šetření podezřelého obchodu; o výsledku tohoto šetření informuje zpravodajskou službu.

§ 31

Zpracování informací

(1) Ministerstvo soustřeďuje a analyzuje údaje získané při své činnosti podle tohoto zákona. Je oprávněno vést údaje získané při plnění úkolů podle tohoto zákona v informačním systému za podmínek, které stanoví zákon o ochraně osobních údajů. K tomu účelu je oprávněno sdružovat informace a informační systémy sloužící k rozdílným účelům.

(2) Ministerstvo neposkytuje podle zákona o ochraně osobních údajů na požádání dotčené osobě zprávu o informacích, které jsou o ní uchovávány v informačním systému vedeném podle tohoto zákona.

(3) Ministerstvo uchovává údaje a doklady o přijatých oznámeních a o vlastním šetření po dobu 10 let od konce roku, v němž bylo šetření ukončeno. Přijetím nového oznámení nebo obnovením šetření v téže věci nebo vůči stejnému subjektu se běh lhůty podle věty první přerušuje do ukončení nového šetření.

(4) Ministerstvo vede a nejméně jednou ročně uveřejňuje na internetových stránkách statistické přehledy o účinnosti a výsledcích opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Orgány činné v trestním řízení poskytují ministerstvu průběžně zobecněné informace o řízeních ve věcech souvisejících s legalizací výnosů z trestné činnosti nebo financováním terorismu.

(5) Finanční analytický útvar je technicky oddělen od jiných pracovišť ministerstva a jsou v něm uplatňována taková organizační, personální a jiná opatření, která zaručují, že s informacemi získanými při provádění tohoto zákona nepříjde do styku nepovolaná osoba.

§ 32

Nakládání s výsledky šetření

(1) Zjistí-li ministerstvo skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, podá oznámení podle trestního řádu a současně orgánu činnému v trestním řízení poskytne všechny související informace z výsledků vlastního šetření.

(2) Zjistí-li ministerstvo skutečnosti, které jsou významné pro výkon činnosti orgánů Finanční správy České republiky nebo celních orgánů, informuje o těchto zjištěních Generální finanční ředitelství nebo Generální ředitelství cel a poskytne mu všechny související informace z výsledků vlastního šetření, pokud poskytnutí takových informací není v rozporu s účelem tohoto zákona nebo pokud nepostupovalo podle odstavce 1.

§ 33

Mezinárodní spolupráce

(1) V rozsahu stanoveném mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, nebo na základě vzájemnosti ministerstvo spolupracuje se zahraničními orgány a mezinárodními organizacemi se stejnou věcnou působností, zejména při předávání a získávání údajů sloužících k dosažení účelu stanoveného tímto zákonem.

(2) Za podmínky, že informace budou užity pouze k dosažení účelu tohoto zákona a budou požívat ochrany alespoň v rozsahu tímto zákonem stanoveném, může ministerstvo spolupracovat i s dalšími mezinárodními organizacemi.

§ 34

Povolování výjimek

(1) Ministerstvo na základě žádosti rozhodne, že povinná osoba, která některou z činností uvedených v § 2 odst. 1 vykonává pouze příležitostně nebo ve velmi omezené míře a takovým způsobem, že je vyloučeno nebo značně omezeno její zneužití k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu, nebude v souvislosti s touto činností považována za povinnou osobu podle tohoto zákona.

(2) Výjimka podle odstavce 1 se udělí, pokud

- a) vykonávaná činnost je pouze doplňkovou činností, která přímo souvisí s hlavní činností povinné osoby, která jinak s výjimkou činnosti uvedené v § 2 odst. 2 písm. d) není povinnou osobou podle tohoto zákona, a je poskytována pouze v souvislosti s hlavní činností povinné osoby,
- b) celkový roční obrát z této činnosti nepřesahuje 5 % z celkového ročního obrátu povinné osoby a současně nepřekročí částku, kterou ministerstvo v rozhodnutí stanoví s ohledem na druh činnosti,
- c) je zajištěno, že hodnota jednotlivého obchodu nebo více obchodů v rámci činnosti uvedené v písmenu a) uskutečněných v průběhu 30 po sobě jdoucích dnů s tímž klientem nepřekročí částku 1 000 EUR.

(3) K žádosti podle odstavce 1 povinná osoba písemně doloží splnění podmínek v odstavcích 1 a 2.

(4) Výjimku podle odstavce 1 lze udělit i na dobu určitou. V rozhodnutí stanoví ministerstvo případně další povinnosti v rozsahu povinností povinných osob za účelem zabránění zneužití výjimky pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu.

(5) Ministerstvo výjimku udělí pouze tehdy, je-li při výkonu činnosti povinné osoby vyloučeno nebo značně omezeno nebezpečí jejího zneužití k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu.

(6) Povinná osoba umožní dozorčímu úřadu (§ 35 odst. 1) v době trvání výjimky podle odstavce 1 kontrolu plnění stanovených podmínek a kontrolu, zda tato výjimka není zneužívána k činnostem, které by usnadňovaly legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. Dozorčí úřady mají stejná oprávnění jako při provádění kontroly povinné osoby.

(7) Povinnost povinné osoby stanovená v § 18 a postup ministerstva vůči povinné osobě podle § 24 při provádění šetření podezřelého obchodu nejsou rozhodnutím o výjimce podle odstavce 1 dotčeny.

(8) Výjimku podle odstavce 1 ministerstvo rozhodnutím odejme, jestliže

a) se významně změnilo hodnocení rizikovosti příslušné činnosti z hlediska možnosti zneužití k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu, nebo

b) ten, komu byla udělena výjimka, porušil stanovené podmínky.

(9) Rozklad proti rozhodnutí podle odstavce 8 nemá odkladný účinek.

HLAVA II SPRÁVNÍ DOZOR

§ 35

Výkon správního dozoru

(1) Dozorčím úřadem pro správní dozor nad plněním povinností stanovených tímto zákonem povinnými osobami je ministerstvo, které současně kontroluje, zda nedochází k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu povinnými osobami. Kontrolu plnění povinností stanovených tímto zákonem dále provádí

a) Česká národní banka u povinných osob, vůči nimž vykonává dohled²¹),

b) správní úřady s působností nad dodržováním zákona o loteriích a jiných podobných hrách u držitelů povolení k provozování sázkových her uvedených v § 2 odst. 1 písm. c),

c) Česká obchodní inspekce u povinných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. j) a k).

(2) Ministerstvo dále vykonává kontrolu plnění povinností podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství, kterým se stanoví povinnost doprovázet převody peněžních prostředků informacemi o plátcích²⁰); Česká národní banka vykonává kontrolu plnění povinností podle uvedeného předpisu u povinných osob, vůči nimž vykonává dohled²¹).

(3) Ministerstvo poskytuje ostatním dozorčím úřadům informace z vlastní činnosti potřebné pro výkon správního dozoru nebo dohledu.

(4) Ostatní dozorčí úřady poskytnou ministerstvu na vyžádání písemná stanoviska nebo jinou požadovanou součinnost.

(5) Pokud dozorčí úřad uvedený v odstavci 1 písm. a) až c) zjistí skutečnosti, které by mohly souviset s legalizací výnosů z trestné činnosti nebo financováním terorismu, bez odkladu o tom informuje ministerstvo a sdělí mu současně všechny informace v rozsahu uvedeném v § 18 odst. 2.

§ 36

Podnět k odnětí oprávnění k podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti

Zjistí-li ministerstvo, že právnická nebo fyzická osoba mající příjmy z podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti zvláště závažným způsobem nebo opětovně porušuje některou z povinností stanovených v tomto zákoně nebo uložených rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona, předloží podnět ke zrušení nebo odnětí oprávnění k podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti orgánu, který je podle jiného právního předpisu oprávněn o jeho odnětí rozhodnout. Tento orgán je povinen do 30 dnů ode dne doručení podnětu ministerstvo vyrozumět o svých opatřeních a o způsobu jeho vyřízení.

§ 37

Zvláštní ustanovení o správním dozoru u advokáta, notáře, auditora, soudního exekutora nebo daňového poradce

(1) Ustanovení této hlavy se na advokáty, notáře, auditory, soudní exekutory a daňové poradce nevztahují.

(2) Příslušná komora je povinna provést na základě písemného podnětu ministerstva kontrolu dodržování povinností vyplývajících z tohoto zákona advokátem, notářem, auditorem, soudním exekutorem nebo daňovým poradcem a uvědomit písemně ministerstvo o jejím výsledku v jím stanovené lhůtě.

ČÁST ČTVRTÁ MLČENLIVOST

§ 38

Povinnost mlčenlivosti

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, jsou povinné osoby a jejich zaměstnanci, zaměstnanci ministerstva, zaměstnanci ostatních dozorčích úřadů a fyzické osoby, které jsou pro povinnou osobu, ministerstvo nebo jiný dozorčí úřad činné na základě jiné než pracovní smlouvy, povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, týkajících se oznámení a šetření podezřelého obchodu, úkonů učiněných ministerstvem nebo plnění informační povinnosti stanovené v § 24.

(2) Převodem osob uvedených v odstavci 1 na jinou práci, skončením jejich pracovněprávního nebo jiného smluvního vztahu k povinné osobě, ministerstvu nebo jinému dozorčímu úřadu ani tím, že povinná osoba přestala vykonávat činnosti uvedené v § 2, povinnost mlčenlivosti nezaniká.

(3) O skutečnostech uvedených v odstavci 1 je povinen zachovávat mlčenlivost každý, kdo se o nich dozví.

§ 39
Výjimky z mlčenlivosti

(1) Povinnosti zachovávat mlčenlivost stanovené v § 38 se nelze dovolávat vůči

- a) orgánu činnému v trestním řízení, pokud provádí řízení o trestném činu souvisejícím s legalizací výnosu z trestné činnosti nebo financováním terorismu, anebo jedná-li se o splnění oznamovací povinnosti vztahující se k takovému trestnému činu,
- b) specializovaným policejním složkám pro vyhledávání legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, pokud jde o informace získané podle § 42 odst. 3,
- c) zahraničnímu orgánu uvedenému v § 33 při předávání údajů sloužících k dosažení účelu stanoveného tímto zákonem, pokud to jiný právní předpis nezakazuje,
- d) Generálnímu finančnímu ředitelství nebo Generálnímu ředitelství cel, pokud jde o skutečnosti, které jsou součástí informace uvedené v § 32 odst. 2,
- e) dozorčím úřadům uvedeným v § 35 odst. 1 a příslušným orgánům profesních komor advokátů, notářů, auditorů, soudních exekutorů nebo daňových poradců,
- f) správnímu orgánu, který plní úkoly v systému certifikace surových diamantů podle jiného právního předpisu,
- g) správnímu orgánu oprávněnému vykonávat státní kontrolu nebo vést sankční správní řízení podle zákona o provádění mezinárodních sankcí,
- h) orgánu oprávněnému podle jiného právního předpisu rozhodovat o odnětí oprávnění k podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti v případě, že ministerstvo předloží podnět k odnětí takového oprávnění,
- i) finančnímu arbitrovi rozhodujícímu podle jiného právního předpisu ve sporu navrhovatele proti instituci,
- j) osobě, která by mohla uplatnit nárok na náhradu škody způsobené postupem podle tohoto zákona, jde-li o následné oznámení skutečností rozhodných pro uplatnění takového nároku; povinná osoba může v tomto případě sdělit klientovi, že bylo jednáno podle tohoto zákona, až po dni, ve kterém bylo vykonáno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení o odnětí nebo zajištění předmětu podezřelého obchodu nebo ve kterém skončila lhůta stanovená v § 20 odst. 7; v ostatních případech až po předchozím písemném souhlasu ministerstva,
- k) soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení spory týkající se podezřelého obchodu nebo nároku na náhradu škody vzniklé v důsledku splnění povinnosti podle tohoto zákona,
- l) Národnímu bezpečnostnímu úřadu, Ministerstvu vnitra nebo zpravodajské službě při provádění bezpečnostního řízení podle jiného právního předpisu²⁴⁾,

m) příslušné zpravodajské službě, jedná-li se o informace, které jsou významné pro plnění jejích úkolů v oblastech působnosti vymezených zákonem upravujícím zpravodajské služby.

(2) Povinnosti zachovávat mlčenlivost stanovené v § 38 se, za předpokladu, že sdělené informace se použijí výhradně pro účely předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, nelze dovolávat při sdělování informací mezi

a) úvěrovými nebo finančními institucemi, včetně zahraničních úvěrových a finančních institucí, jestliže působí na území státu, který jim ukládá v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu povinnosti rovnocenné požadavkům práva Evropských společenství, a pokud náleží do stejné skupiny ve smyslu zákona o finančních konglomerátech²⁵),

b) povinnými osobami uvedenými v § 2 odst. 1 písm. e) a f) nebo osobami stejného typu působícími na území státu, který jim ukládá v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu povinnosti rovnocenné požadavkům práva Evropských společenství, pokud vykonávají svou profesní činnost jako zaměstnanci nebo v obdobném pracovněprávním vztahu, v rámci téže právnické osoby a mezi právnickými osobami, které jsou spolu smluvně nebo personálně propojeny, nebo

c) úvěrovými nebo finančními institucemi, nebo mezi povinnými osobami uvedenými v § 2 odst. 1 písm. e) a f), nebo osobami stejného typu působícími na území státu, který jim ukládá v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu povinnosti rovnocenné požadavkům práva Evropských společenství, a to v případech, které se týkají stejného klienta a stejného obchodu, a na nichž se podílí dvě nebo více osob, pokud jsou ze stejné profesní kategorie a vztahují se na ně rovnocenné povinnosti o zachování profesního tajemství a ochrany osobních údajů.

(3) Povinnosti mlčenlivosti se nelze dovolávat v řízení podle zákona o provádění mezinárodních sankcí.

§ 40

Zvláštní ustanovení o mlčenlivosti advokáta, notáře, auditora, soudního exekutora nebo daňového poradce

(1) Ustanovení této části se na advokáty a notáře nevztahují.

(2) Ustanovení této části se s výjimkou § 39 odst. 2 na auditory, soudní exekutory a daňové poradce nevztahují.

(3) Advokát, notář, auditor, soudní exekutor a daňový poradce je však i ve vztahu ke klientovi povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech uvedených v § 38 odst. 1; to neplatí, pokud mají být tyto skutečnosti klientovi sděleny ve snaze odradit ho od zapojení se do nedovolené činnosti.

(4) Odstavce 1 až 3 se použijí i u jiných osob, na které se podle jiných právních předpisů vztahuje povinnost mlčenlivosti uložená advokátům, notářům, auditorům, soudním exekutorům a daňovým poradcům.

ČÁST PÁTÁ PŘESHRANIČNÍ PŘEVOZY

§ 41

Oznamovací povinnost při přeshraničních převozech

(1) Fyzická osoba při vstupu do České republiky z oblasti mimo území Evropských společenství a při výstupu z České republiky do takové oblasti je povinna písemně oznámit celnímu úřadu dovoz a vývoz platných platidel v české nebo cizí měně, cestovních šeků nebo peněžních poukázek směnitelných za hotové peníze, cenných papírů na doručitele nebo na řad, jakož i dalších investičních nástrojů, které jsou podepsané, ale neobsahují jméno příjemce, v úhrnné hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší.

(2) Povinnost uvedenou v odstavci 1 má rovněž právnická osoba, která věci uvedené v odstavci 1 dováží nebo vyváží. Tuto povinnost za právnickou osobu plní fyzická osoba, která má tyto věci při sobě při překročení hranice území Evropských společenství.

(3) Osoba odesílající z České republiky mimo území Evropských společenství nebo přijímající odtud poštovní nebo jinou zásilku, která obsahuje věci uvedené v odstavci 1 v úhrnné hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší, je povinna oznámit celnímu úřadu tuto zásilku a zajistit, aby mu byla zásilka předložena ke kontrole.

(4) Oznamovací povinnost podle odstavců 1 až 3 má osoba i tehdy, pokud na území Evropských společenství dováží nebo z něj vyváží anebo v zásilce přijímá nebo odesílá v průběhu 12 po sobě jdoucích měsíců věci uvedené v odstavci 1 v úhrnné hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší. Oznamovací povinnost vzniká v době, kdy je osobě známo, že stanovené hranice bude dosaženo.

(5) V oznámení podle odstavců 1 až 4 se uvedou identifikační údaje oznamovatele, identifikační údaje vlastníka a zamýšleného příjemce přepravované věci, jsou-li oznamovateli známy, popis přepravované věci, údaje o původu věci a účelu dovozu nebo vývozu a trasa a způsob přepravy.

(6) Oznámení se podává na společném ohlašovacím formuláři Evropské unie, jehož vzor je uveden v příloze k tomuto zákonu. Tiskopis společného ohlašovacího formuláře Evropské unie je k dispozici u celního úřadu; ministerstvo společný ohlašovací formulář Evropské unie, včetně všech jeho ostatních jazykových verzí zveřejněných Evropskou komisí, rovněž zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Osoba, která oznámení podává, odpovídá za správnost a úplnost v něm vyplněných údajů.

(7) Pro přepočítání jiné měny na euro podle odstavců 1, 3 nebo 4 se použije po celý kalendářní měsíc kurz vyhlášený Českou národní bankou a platný předposlední středu předchozího kalendářního měsíce. Celní úřad sdělí osobám na základě ústní žádosti výši kurzů pro účely plnění oznamovací povinnosti podle odstavců 1 až 4. Hodnotou cenných papírů se rozumí jejich aktuální tržní cena, popřípadě cena stanovená podle kurzů na oficiálních trzích.

§ 42
Činnost celních orgánů

(1) Celní úřady kontrolují plnění oznamovací povinnosti stanovené v § 41.

(2) Celní úřady zaznamenávají a zpracovávají oznámení uvedená v § 41 včetně osobních údajů v nich uvedených. Za účelem výkonu kontroly podle odstavce 1 mohou zaznamenávat a zpracovávat i informace o převozu nebo zaslání věci, uvedené v § 41 odst. 1, v hodnotě nižší než 10 000 EUR.

(3) Celní úřady prostřednictvím Generálního ředitelství cel neprodleně zasílají ministerstvu údaje o plnění oznamovací povinnosti stanovené v § 41 včetně případů, kdy došlo k porušení této povinnosti.

(4) Celní úřad může při zjištění porušení povinností stanovených v § 41 odst. 1 až 4 zajistit věci, kterých se porušení povinnosti týká. Proti rozhodnutí celního úřadu o zajištění věci není přípustné odvolání a je vykonatelné okamžikem jeho ústního vyhlášení tomu, kdo má věci u sebe. Písemné vyhotovení rozhodnutí se doručuje tomu, u koho byly věci zajištěny; o zajištění se dále vyrozumí stejnopisem rozhodnutí ten, kdo věci dováží nebo vyváží, a jejich majitel, pokud jsou tyto osoby rozdílné od toho, u koho byly věci zajištěny, a jsou-li celnímu úřadu známy.

(5) Osoba, které bylo rozhodnutí o zajištění věci podle odstavce 4 oznámeno, vydá věci celnímu úřadu. Nejsou-li zajištěné věci na výzvu celnímu úřadu vydány, mohou být tomu, kdo je má u sebe, odňaty. Osobě, která věci vydala nebo již byly odňaty, vystaví celní úřad o této skutečnosti potvrzení.

(6) Nebudou-li zajištěné věci k dalšímu řízení potřebné, nebude-li rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání a nepřichází-li v úvahu jejich použití na úhradu pokuty, nákladů řízení nebo exekuce, vrátí je celní úřad bez zbytečného odkladu osobě, která je vydala nebo již byly odňaty.

**ČÁST ŠESTÁ
SPRÁVNÍ DELIKTY**

§ 43
Porušení povinnosti mlčenlivosti

(1) Zaměstnanec povinné osoby, zaměstnanec ministerstva nebo jiného dozorčího úřadu, anebo fyzická osoba, která je pro povinnou osobu, ministerstvo nebo jiný dozorčí úřad činná na základě jiné než pracovní smlouvy, se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti stanovenou v § 38 odst. 1 nebo 2.

(2) Fyzická osoba neuvedená v odstavci 1 se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 38 odst. 3.

(3) Povinná osoba se dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 38 odst. 1 nebo 2.

(4) Za přešůpek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do 200 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 3 se uloží pokuta do 200 000 Kč.

(5) Za přešůpek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 3 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč, jestliže tímto jednáním bylo znemožněno nebo ztíženo zajištění nebo odčerpání výnosu z trestné činnosti nebo umožněno financování terorismu.

§ 44

Nesplnění povinností při identifikaci a kontrole klienta

(1) Povinná osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesplní povinnost identifikace klienta podle § 7,
- b) opakovaně nesplní povinnost kontroly klienta podle § 9,
- c) uskuteční obchod nebo uzavře obchodní vztah v rozporu se zákazem uvedeným v § 15, nebo
- d) nesplní povinnost uchovávat údaje podle § 16.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) a b) se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. c) a d) se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 45

Nesplnění informační povinnosti

(1) Povinná osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesplní informační povinnost podle § 24, nebo
- b) v případě uvedeném v § 25 odst. 4 nepřijme odpovídající doplňková opatření k účinnému zvládání rizika zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu a zabránění přenosu těchto rizik na území České republiky a dalších států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru.

(2) Úvěrová nebo finanční instituce se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 25 odst. 4 nepředá relevantní informaci své pobočce nebo většinově vlastněné dceřiné společnosti nacházející se ve státě, který není členem Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru, o uplatňovaných metodách a postupech kontroly klienta a uchovávání záznamů v těchto zemích, nebo
- b) nesdělí informaci podle § 25 odst. 6.

(3) Za správní delikt podle odstavců 1 a 2 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 46

Nesplnění oznamovací povinnosti

(1) Povinná osoba se dopustí správního deliktu tím, že neoznámí ministerstvu podezřelý obchod.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

§ 47

Nesplnění povinnosti odložit příkaz klienta

(1) Povinná osoba se dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost odložit splnění příkazu klienta podle § 20 odst. 1.

(2) Povinná osoba se dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost odložit splnění příkazu klienta nebo zajistit majetek na základě rozhodnutí vydaného ministerstvem podle § 20 odst. 3.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(4) Za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 48

Nesplnění povinností k prevenci

(1) Povinná osoba, které je v § 21 odst. 2 uložena povinnost vypracovat písemně systém vnitřních zásad a nevztahuje se na ni výjimka podle § 21 odst. 3 nebo 4, se dopustí správního deliktu tím, že systém vnitřních zásad nevypracuje v rozsahu podle § 21 odst. 5 nejpozději ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy se stala povinnou osobou.

(2) Povinná osoba, které je v § 21 odst. 6 uložena povinnost doručit ministerstvu nebo České národní bance systém vnitřních zásad a oznámení o jeho změnách, se dopustí správního deliktu tím, že systém vnitřních zásad nebo oznámení o jeho změnách nedoručí podle § 21 odst. 6 nebo nepodá písemnou informaci o způsobu odstranění zjištěných nedostatků podle § 21 odst. 8.

(3) Povinná osoba se dopustí správního deliktu tím, že nezajistí proškolení zaměstnanců podle § 23.

(4) Úvěrová instituce se dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnosti stanovené pro navazování korespondenčního bankovního vztahu podle § 25 odst. 1, 2 nebo 3.

(5) Povinná osoba uvedená v § 29 odst. 1 se dopustí správního deliktu tím, že vykonává činnost na základě poštovní smlouvy a za podmínek stanovených zákonem o poštovních službách, jejímž účelem je dodání poukázané peněžní částky, bez osvědčení o způsobilosti podle § 29.

(6) Za správní delikt podle odstavců 1 až 3 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(7) Za správní delikt podle odstavce 4 nebo 5 se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

§ 49

Porušení povinností při převodech peněžních prostředků

(1) Povinná osoba jako poskytovatel platebních služeb nebo jako zprostředkující poskytovatel platebních služeb se při převodu peněžních prostředků dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství, který určuje obsah informací, doprovázejících takové převody²⁰⁾,

- a) nezajistí, aby převod peněžních prostředků doprovázely informace o plátcí,
- b) nemá zavedeny efektivní postupy pro identifikaci chybějících nebo neúplných informací o plátcí,
- c) nepřijme odpovídající opatření vůči poskytovateli platebních služeb plátce, který při převodu peněžních prostředků nezajistí, aby platba byla doprovázena informací o plátcí, nebo
- d) nezpřístupní na vyžádání poskytovateli platebních služeb příjemce úplné informace o plátcí v případech, kdy převod není doprovázen úplnou informací o plátcí.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 50

Neplnění oznamovací povinnosti při přeshraničních převozech

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní oznamovací povinnost při vstupu do České republiky z oblasti mimo území Evropských společenství nebo při výstupu z České republiky do takové oblasti podle § 41 odst. 1 nebo 4, nebo
- b) nesplní oznamovací povinnost při odeslání poštovní nebo jiné zásilky z České republiky mimo území Evropských společenství nebo přijetí takové zásilky z oblasti mimo území Evropských společenství podle § 41 odst. 3 nebo 4.

(2) Právnícká osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesplní oznamovací povinnost při vstupu do České republiky z oblasti mimo území Evropských společenství nebo při výstupu z České republiky do takové oblasti podle § 41 odst. 2 nebo 4, nebo
- b) nesplní oznamovací povinnost při odeslání poštovní nebo jiné zásilky z České republiky mimo území Evropských společenství nebo přijetí takové zásilky z oblasti mimo území Evropských společenství podle § 41 odst. 3 nebo 4.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč nebo propadnutí věci.

(4) Za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč nebo propadnutí věci.

Společná ustanovení o správních deliktech

§ 51

(1) Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží pachateli a byla

- a) ke spáchání správního deliktu užita, nebo
- b) správním deliktem získána nebo nabyta za věc tímto deliktem získanou.

(2) Nebylo-li uloženo propadnutí věci uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo b), rozhodne se o jejím zabránění, jestliže

- a) náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat,
- b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela, nebo
- c) vlastník není znám.

(3) Propadnutí věci nelze uložit a věc nelze zabrat, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu.

(4) Vlastníkem propadlé nebo zabrané věci se stává stát.

§ 52

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona, s výjimkou správních deliktů spáchaných povinnou osobou uvedenou v § 2 odst. 1 písm. j) a k) a správních deliktů podle § 50, v prvním stupni projednává ministerstvo.

(6) Správní delikty spáchané povinnou osobou uvedenou v § 2 odst. 1 písm. j) a k) projednává v prvním stupni dozorčí úřad.

(7) Správní delikty podle § 50 projednává celní úřad. Přestupek podle § 50 odst. 1

může příslušný celní úřad postoupit k projednání celnímu úřadu, v jehož územním obvodu má pachatel přestupku trvalý pobyt.

(8) Pokuty a náhrady nákladů řízení vybírá správní orgán, který je uložil. Pokuty a náhrady nákladů řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Příjem z pokut a z náhrad nákladů řízení je příjmem státního rozpočtu.

(9) Není-li ve lhůtě splatnosti pokuta zaplacená, celní úřad může na její úhradu použít zajištěné věci uvedené v § 41 odst. 1, 3 a 4, pokud je zajistil; postupuje přitom podle ustanovení o celním zástavním právu podle celního zákona.

§ 53

Podle jiného právního předpisu²⁶⁾ se projedná jednání, které má znaky správního deliktu podle § 43 až 48, dopustí-li se jej advokát, notář, auditor, soudní exekutor nebo daňový poradce jako povinná osoba. Dozorčí úřad uvedený v § 35 odst. 1 bezodkladně odevzdá věc k projednání orgánu příslušnému podle takového jiného právního předpisu a na jeho žádost učiní nezbytná šetření k zajištění důkazních prostředků.

ČÁST SEDMÁ **SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 54

(1) Povinnosti, které tento zákon ukládá povinným osobám, se vztahují pouze k činnostem, které jsou předmětem jejich podnikání nebo jimi poskytovaných služeb.

(2) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, mají povinné osoby uvedené v § 2 odst. 2 písm. a) a b) práva a povinnosti, které tento zákon stanoví pro příslušný typ povinné osoby uvedené v § 2 odst. 1.

(3) Částkou uvedenou v eurech, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 41 odst. 7), se pro účely tohoto zákona rozumí odpovídající hodnota v jakémkoliv měně stanovená podle kurzu vyhlášeného Českou národní bankou a platného pro den, ve kterém je plněna povinnost podle tohoto zákona; pokud tento kurz ještě není v tomto dni k dispozici, použije se kurz platný pro předchozí den. Je-li platba rozdělena na několik samostatných plnění, je hodnotou obchodu nebo platby jejich součet, jestliže spolu tyto platby souvisí.

(4) Platba vysoce hodnotnými komoditami, jako jsou zejména drahé kovy nebo drahé kameny, se považuje za platbu v hotovosti.

(5) Povinná osoba, jejímž jménem nebo na jejíž účet nabízejí její produkty nebo služby třetí osoby, zajistí, aby tyto osoby uplatňovaly postupy k předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu ve stejném rozsahu jako tato povinná osoba.

§ 55

(1) Řízení vedené podle tohoto zákona je vždy neveřejné.

(2) Na základě přijatého oznámení podezřelého obchodu nebo jiného podnětu provádí

ministerstvo šetření, ve kterém postupuje bez zbytečných průtahů.

(3) Po ukončení šetření ministerstvo bez zbytečného odkladu vhodným způsobem vyrozumí o této skutečnosti toho, kdo podal oznámení podezřelého obchodu. Jiná osoba se o šetření a jeho ukončení nevyrozumívá.

(4) Pověření zaměstnanci ministerstva se při výkonu činností podle tohoto zákona prokazují služebním průkazem, vydaným na základě zákona o provádění mezinárodních sankcí.

§ 56

Zmocňovací ustanovení

Česká národní banka vydá vyhlášku k provedení § 21 odst. 9.

§ 57

Přechodná ustanovení

(1) Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle tohoto zákona, s výjimkou řízení o přestupku nebo jiném správním deliktu, spáchaném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud je předchozí právní úprava pro obviněného příznivější.

(2) Osoba, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonává činnost na základě poštovní smlouvy a za podmínek stanovených zákonem o poštovních službách, jejímž účelem je dodání poukázané peněžní částky, může v této činnosti bez osvědčení o způsobilosti podle § 29 pokračovat nejdéle po dobu 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. a) až d), h) a i), která má vypracovaný systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření podle dosavadních právních předpisů, vypracuje do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření ve smyslu § 21 odst. 2.

(4) Úvěrová instituce, finanční instituce uvedená v § 2 odst. 1 písm. b) bodech 5, 6, 10 a 11 a povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. c), která má vypracovaný systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření podle dosavadních právních předpisů, doručí do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona ministerstvu systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření vypracovaný ve smyslu § 21 odst. 2.

§ 58

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů.

2. Vyhláška č. 343/2004 Sb., kterou se stanoví vzor tiskopisu podle § 5 odst. 5 zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů.

3. Vyhláška č. 344/2004 Sb., o plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů.

4. Vyhláška č. 283/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 344/2004 Sb., o plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů.

§ 59
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Vlček v. r.
Klaus v. r.
Topolánek v. r.

Příloha
FORMULÁŘ PRO OHLÁŠENÍ PENĚŽNÍ HOTOVOSTI

Vybraná ustanovení novel

Čl.LVI zákona č. 420/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Osvědčení o způsobilosti vydané Ministerstvem financí podle dosavadních právních předpisů se považuje za osvědčení vydané podle zákona č. 253/2008 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Správní delikty podle § 44 odst. 4, § 45 odst. 4, § 46 odst. 3, § 47 odst. 5, § 48 odst. 8 nebo § 49 odst. 3 zákona č. 253/2008 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, spáchané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, o kterých nebylo do dne nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně rozhodnuto, se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

3. Řízení zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neukončené se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu.

Směrnice Komise 2006/70/ES ze dne 1. srpna 2006, kterou se stanoví prováděcí opatření ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES, pokud se jedná o definici „politicky exponovaných osob“ a technická kritéria pro zjednodušené postupy hloubkové kontroly klienta a pro výjimku na základě finanční činnosti vykonávané příležitostně nebo ve velmi

omezené míře.

2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1781/2006 ze dne 15. listopadu 2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků.

3) Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

4) § 91 až 115 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.

5) § 4 zákona č. 256/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

6) § 29 zákona č. 256/2004 Sb., ve znění zákona č. 56/2006 Sb.

7) § 2 odst. 1 písm. v) zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.

8) § 81 a násl. zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

9) § 5 obchodního zákoníku.

10) § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

11) § 1 odst. 1 zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění zákona č. 80/2004 Sb.

12) § 93 trestního zákona.

13) § 95 trestního zákona.

14) Čl. 1 až 4 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu (2002/475/SVV).

15) § 89 odst. 8 trestního zákona.

16) § 20f a násl. občanského zákoníku.

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

17) § 2 zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí.

18) Zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

19) Zákon č. 124/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

20) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1781/2006.

21) § 44 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

22) § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 358/1992 Sb.

23) § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 358/1992 Sb.

24) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

25) Zákon č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dozoru nad bankami, spořitelními a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech), ve znění pozdějších předpisů.

26) Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 358/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č.129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- VÝKON ZABEZPEČOVACÍ DETENCE (§ 1 - § 42)
ČÁST TŘETÍ	- Změna trestního řádu (§ 44)
ČÁST ČTVRTÁ	- Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže (§ 45)
ČÁST PÁTÁ	- Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (§ 46)
ČÁST ŠESTÁ	- Změna zákona o státním zastupitelství (§ 47)
ČÁST SEDMÁ	- Změna zákona o Veřejném ochránci práv (§ 48)
ČÁST OSMÁ	- Změna zákona o občanských průkazech (§ 49)
ČÁST DESÁTÁ	- Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění (§ 51)
ČÁST JEDENÁCTÁ	- Změna občanského soudního řádu (§ 52)
ČÁST DVANÁCTÁ	- Změna zákona o církvích a náboženských společnostech (§ 53)
ČÁST TŘINÁCTÁ	- Změna zákona o zaměstnanosti (§ 54)
ČÁST ČTRNÁCTÁ	- Změna zákona o životním a existenčním minimu (§ 55)
ČÁST PATNÁCTÁ	- Změna zákona o státní sociální podpoře (§ 56)
ČÁST ŠESTNÁCTÁ	- Změna zákona o pobytu cizinců (§ 57)
ČÁST SEDMNÁCTÁ	- Změna zákona o azylu (§ 58)
ČÁST OSMNÁCTÁ	- Změna zákona o přestupcích (§ 59)
ČÁST DEVATENÁCTÁ	- Změna zákona o sociálních službách (§ 60)
ČÁST DVACÁTÁ	- Změna transplantčního zákona (§ 61)

Systém ASPI - stav k 8.2.2013 do částky 15/2013 Sb. a 9/2013 Sb.m.s.

129/2008 Sb. - o výkonu zabezpečovací detence a o změně souvisejících zákonů - stav k 10. 4.2013

129/2008 Sb.

ZÁKON

ze dne 19. března 2008

o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů

Změna: 7/2009 Sb.

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
VÝKON ZABEZPEČOVACÍ DETENCE

HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon upravuje výkon zabezpečovací detence v ústavech pro výkon zabezpečovací detence (dále jen „ústav“) zřízených podle zvláštního právního předpisu¹), které spravuje Vězeňská služba České republiky (dále jen „Vězeňská služba“).

(2) Výkonem zabezpečovací detence se sleduje ochrana společnosti a terapeutické a výchovné působení na osoby ve výkonu zabezpečovací detence prostředky stanovenými v tomto zákoně a ve zvláštním právním předpisu²).

(3) Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu se zvláštní ostrahou a s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy.

§ 2

(1) Do výkonu zabezpečovací detence se osoby umísťují jen na základě soudem nařízeného výkonu zabezpečovací detence.

(2) Zabezpečovací detenci lze vykonávat jen takovým způsobem, který respektuje lidskou důstojnost osoby ve výkonu zabezpečovací detence (dále jen „chovanec“), je přiměřený osobě chovance a omezuje účinky zbavení svobody; tím však nesmí být ohrožena ochrana společnosti.

(3) Chovanec má právo na zajištění přímého zaopatření v ústavu, a to především na stravování, ubytování, ošacení. Pokud si chovanec vyžádá poskytnutí zdravotních služeb, léčiv a zdravotnických prostředků, které nejsou pokryty zdravotním pojištěním a nejsou v rozporu s účelem zabezpečovací detence, mohou mu být takto vzniklé náklady rozhodnutím ředitele ústavu částečně nebo zcela uhrazeny.

(4) S chovancem nesmí být jednáno způsobem, který by mohl nepříznivě ovlivnit jeho zdravotní stav, a je nutné využívat všech dostupných odborných poznatků a podporovat takové postoje chovance, které, pokud to bude vzhledem ke zdravotnímu stavu chovance možné, vzbudí v chovanci rozhodnutí podrobit se ochrannému léčení.

§ 3

Zajištění výkonu zabezpečovací detence

(1) Ředitel je oprávněn vydávat k zajištění chodu ústavu rozhodnutí a pokyny, s nimiž musí být chovanci seznámeni a které jsou pro ně závazné.

(2) Ředitel ústavu vydá s předchozím souhlasem generálního ředitele Vězeňské služby vnitřní řád ústavu, kterým se určuje denní rozvrh chodu ústavu, činnost chovanců a jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem v ústavu. Vnitřní řád ústavu nabývá účinnosti dnem, který je v něm stanoven, nejdříve však dnem, kdy byl v ústavu vyhlášen. Vnitřní řád ústavu musí být přístupný všem zaměstnancům a chovancům v ústavu.

(3) V ústavu působí odborní zaměstnanci, jimiž jsou psychologové, speciální pedagogové a další odborníci, kteří po odborné stránce zajišťují plnění účelu zabezpečovací detence. Vězeňská služba k zajištění plnění účelu zabezpečovací detence může při zajišťování provozu ústavu spolupracovat na základě dohody s církvemi, náboženskými společnostmi a dalšími subjekty.

(4) Vnější a vnitřní ostrahu ústavu, kontrolu došlých zásilek určených chovancům, eskortní službu včetně úkonů s ní spojených a dodržování stanovených podmínek výkonu zabezpečovací detence zajišťuje Vězeňská služba.

(5) Dozor nad chovanci vykonávají zaměstnanci Vězeňské služby, kteří jsou oprávněni dávat jim pokyny a používat vůči nim jen taková omezení a omezovací prostředky, které stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis²).

(6) Zaměstnancem Vězeňské služby se pro účely tohoto zákona rozumí příslušník Vězeňské služby a odborný zaměstnanec.

Umísťování chovanců do ústavu

§ 4

(1) Při umístění do ústavu musí být prokazatelně provedeno seznámení chovance s jeho právy a povinnostmi podle tohoto zákona, s vnitřním řádem ústavu a s jeho právem podávat návrhy na propuštění ze zabezpečovací detence nebo na změnu zabezpečovací detence na ochranné léčení. Poučení se provede způsobem přiměřeným rozumovým schopnostem chovance, a to tak, aby poučení mohl pochopit. Toto poučení obdrží chovanec též v písemné podobě. Při nástupu do ústavu se provede osobní prohlídka chovance.

(2) Po nástupu do ústavu je chovanec zařazen do přijímacího oddělení. V průběhu pobytu v přijímacím oddělení je povinen podrobit se vstupní lékařské prohlídce, jejíž provedení zajistí ústav.

§ 5

Odděleně se umísťují v ústavu muži od žen, chovanci mladší 19 let od dospělých a dále zpravidla chovanci s duševní poruchou od ostatních.

HLAVA II PRÁVA A POVINNOSTI CHOVANCŮ

§ 6

Obecné ustanovení

Chovanci mají právo podílet se na řešení otázek souvisejících s jejich pobytem v ústavu předkládáním návrhů a připomínek řediteli ústavu.

§ 7

Rovnost práv

Všem chovancům ve výkonu zabezpečovací detence přísluší stejná práva za podmínek a v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

§ 8

Korespondence

(1) Chovanec má právo přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení (dále jen „korespondence“) bez omezení, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Vězeňská služba může provádět kontrolu korespondence chovance; přitom je oprávněna seznámit se s jejím obsahem. Pokud obsah korespondence zakládá podezření, že je připravován nebo páčán trestný čin, Vězeňská služba korespondenci zadrží a předá ji orgánu činnému v trestním řízení.

(3) Ředitel ústavu může na návrh odborného zaměstnance rozhodnout, že korespondence od určité osoby nebude chovanci předávána, nebo že korespondence chovance adresovaná určité osobě nebude odesílána. O tomto rozhodnutí a jeho důvodech musí být chovanec bez odkladu vyrozuměn. Podle posouzení odborného zaměstnance může být chovanec seznámen s nezávadnou částí korespondence. Odpadne-li důvod pro takové rozhodnutí, ředitel ústavu na návrh odborného zaměstnance rozhodnutí zruší, o čemž musí být chovanec bez odkladu vyrozuměn. Neodeslané zásilky se vrátí chovanci, nepředané zásilky se vrátí odesílateli se stručným vysvětlením důvodu nepředání korespondence. Ředitel ústavu je povinen vždy po uplynutí 6 měsíců po dni, kdy rozhodl podle věty první, i bez žádosti chovance přezkoumat, zda důvody pro takové rozhodnutí trvají i nadále.

(4) Omezení korespondence nebo kontrola korespondence mezi chovancem a soudem ustanoveným opatrovníkem, mezi chovancem a obhájcem nebo advokátem oprávněným ho zastupovat, mezi chovancem a orgány veřejné moci, Veřejným ochráncem práv nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu, anebo mezi chovancem a mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, již je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je nepřipustná. Tato korespondence se adresátu odesílá a chovanci doručuje neprodleně.

(5) Chovanci, který neumí nebo nemůže číst nebo psát, Vězeňská služba zajistí, aby mu byla došlá korespondence přečtena, nebo mu poskytne písařskou pomoc při sepisování žádostí, podání a stížností orgánům veřejné moci, Veřejnému ochránci práv, mezinárodním organizacím uvedeným v odstavci 4 a při korespondenci s obhájcem nebo advokátem oprávněným ho zastupovat.

§ 9

Užívání telefonu a dalších komunikačních prostředků

(1) Chovanci může být umožněno užívání ústavního telefonu a dalších ústavních komunikačních prostředků, a to zejména ke kontaktu s osobami blízkými, soudem ustanoveným opatrovníkem, nebo orgány a organizacemi zabývajících se ochranou lidských práv. Chovanec má právo využívat ústavní telefon ke kontaktu s obhájcem nebo advokátem

oprávněným ho zastupovat. Náklady spojené s použitím telefonu hradí chovanec, pokud ředitel ústavu nerozhodne jinak.

(2) Se souhlasem ředitele ústavu a za vymezených podmínek může chovanec užívat ústavní internet. Chovanec však není oprávněn držet a používat v ústavu vlastní telefon, vysílačku a jiné komunikační prostředky.

(3) Nejde-li o telefonát s obhájcem nebo advokátem, který je oprávněn chovance zastupovat, nebo s orgány veřejné moci, Veřejným ochráncem práv, nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu, anebo s mezinárodní organizací, která podle mezinárodní smlouvy, jíž je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je Vězeňská služba oprávněna seznamovat se formou odposlechu s obsahem telefonátu a pořizovat jeho záznam.

(4) O použití telefonu chovancem vede ústav evidenci obsahující údaje o datu uskutečnění telefonického hovoru, volaném čísle a o jménu osoby, s níž byl telefonický hovor uskutečněn. Do této evidence se rovněž zaznamená odepření přístupu k telefonu.

§ 10 Návštěvy

(1) Chovanec má právo během pobytu v ústavu přijímat návštěvy nejméně dvakrát týdně vždy po dobu nejméně dvou hodin, a to v čase určeném vnitřním řádem ústavu nebo ředitelem ústavu.

(2) Návštěvy obhájce nebo advokáta oprávněného chovance zastupovat, soudem ustanoveného opatrovníka, duchovních (§ 11) a úředních osob nepodléhají omezení uvedenému v odstavci 1.

(3) Ředitel ústavu může na doporučení zdravotnického zařízení zakázat návštěvu určité osoby, vyžaduje-li to zdravotní stav chovance, a neprodleně vyrozumí chovance a je-li to možné i osoby, které se návštěvy měly účastnit. O tomto rozhodnutí spolu s uvedením důvodů učiní záznam, který založí do osobní evidence chovance.

(4) Pokud je chovanec dočasně umístěn ve zdravotnickém zařízení mimo objekty spravované Vězeňskou službou, projedná podmínky uskutečnění návštěvy ředitel ústavu se zdravotnickým zařízením.

(5) Nestanoví-li ředitel ústavu vyšší počet osob, mohou chovance současně navštívit nejvýše 4 osoby včetně nezletilých dětí. Nezletilé děti ve věku do 15 let se mohou zúčastnit návštěvy pouze v doprovodu osoby starší 18 let. Návštěva se uskutečňuje zpravidla pod dohledem Vězeňské služby, případně za přítomnosti odborného zaměstnance.

(6) Ředitel ústavu může povolit uskutečnění návštěvy chovance bez zrakové a sluchové kontroly zaměstnanci Vězeňské služby v prostorách k tomu určených. Před rozhodnutím si vyžádá vyjádření lékaře seznámeného s aktuálním zdravotním stavem chovance.

(7) Jestliže chovanec nebo návštěvník závažným způsobem naruší klid nebo pořádek nebo ohrozí život a zdraví osob v ústavu, návštěva se přeruší, případně ukončí.

§ 11
Duchovní služby

(1) Chovanci se zajišťuje právo na poskytování duchovních služeb sledujících humanitární cíle v rozsahu vyplývajícím ze zvláštních právních předpisů³).

(2) Ústav umožní chovancům, a to zpravidla v době jejich volna účastnit se společných náboženských obřadů. Účast na náboženských obřadech je dobrovolná. Dobu konání společných náboženských obřadů a další informace o poskytování duchovní služby obsahuje vnitřní řád ústavu.

(3) K výkonu duchovní služby v ústavech jsou oprávněny pouze ty registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu tohoto práva podle zvláštního právního předpisu³) (dále jen „církve“).

(4) Požádá-li chovanec o umožnění návštěvy církví pověřené osoby, je ústav povinen jí tuto skutečnost neprodleně oznámit.

(5) Církvi pověřené osoby ředitel ústavu poučí o povinnosti dodržovat právní předpisy upravující výkon zabezpečovací detence a dodržovat vnitřní řád ústavu, jakož i časový a programový režim chovanců.

(6) Ředitel ústavu je oprávněn odepřít možnost výkonu duchovní služby osobám, které se dopustily porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících výkon zabezpečovací detence nebo osobám, které porušily právní předpisy při poskytování duchovní služby v ústavu.

§ 12
Uspokojování kulturních potřeb

(1) Chovanci mají právo půjčovat si knihy a tiskoviny z ústavní knihovny, půjčovat si a hrát společenské hry a využívat další prostředky pro kulturní vyžití, které jsou v ústavu pro tyto účely k dispozici.

(2) Ředitel ústavu může v odůvodněných případech chovanci povolit zakoupení, zaslání a používání dalších věcí, zejména takových, které povedou k rozšíření jeho znalostí, napomohou k úspěšnému plnění programu nebo k účelnému využití volného času, a to za podmínky, že nebudou ohrožovat zdraví, narušovat pořádek a klid v ústavu, ani obtěžovat nebo omezovat ostatní chovance.

(3) Ředitel ústavu na doporučení zdravotnického zařízení může chovanci zakázat držení a používání určitých knih, tiskovin a dalších věcí, je-li to nutné s ohledem na zdravotní stav chovance. Odpadne-li důvod pro takové rozhodnutí, ředitel ústavu na návrh lékaře takové rozhodnutí zruší, o čemž musí být chovanec bez odkladu vyrozuměn.

(4) Chovanec má právo na uložení vlastních peněz do úschovy v ústavu. Chovanec má právo si vyžádat od ústavu minimálně jedenkrát za 6 měsíců a při propuštění z ústavu výpis ze svého účtu, který musí obsahovat přehled a účel čerpání peněžních prostředků a konečný zůstatek.

§ 13

Doplňkové nákupy

(1) Ústavní prodejna slouží k doplňkovým nákupům chovanců. Chovanec má právo nakupovat v prodejně ústavu potravin a věci osobní potřeby, případně věci pro zájmovou a vzdělávací činnost nebo k realizaci příslušného programu.

(2) Nelze-li zboží zakoupit v prodejně ústavu, zajišťuje se nákup prostřednictvím správy ústavu.

§ 14

Přijímání balíčků

(1) Chovanec má právo jedenkrát za tři měsíce přijmout balíček s trvanlivými potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg.

(2) Chovanec má právo bez omezení přijímat balíčky obsahující prádlo, oděv, obuv, knihy a tiskoviny, a dále zásilky obsahující věci potřebné k realizaci příslušného programu, jakož i potřeby k dalšímu vzdělávání nebo zájmové činnosti.

(3) Balíčky podléhají kontrole zaměstnanců Vězeňské služby. Balíčky lze chovanci předat prostřednictvím zaměstnance Vězeňské služby, který provede jejich kontrolu, též při návštěvě. Chovanci se nepředají věci, které odporují účelu zabezpečovací detence, nebo které není dovoleno mít u sebe, zejména věci, kterými by mohl ohrozit život a zdraví vlastní nebo jiných osob. Nepředané věci se odešlou zpět odesílateli na náklady chovance, pokud ředitel ústavu nerozhodne jinak.

(4) Zakládá-li obsah balíčku nebo jeho nepředaná část důvodné podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu, balíček nebo jeho nepředaná část se spolu s oznámením předá orgánu Policie České republiky nebo jinému příslušnému orgánu, a jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, příslušnému orgánu činnému v trestním řízení.

§ 15

Ochrana práv

(1) Osoby, které přicházejí do styku s chovanci, jsou povinny dbát na zachování práv, která chovanci mají ve výkonu zabezpečovací detence.

(2) Chovanec může k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti orgánům příslušným k jejich vyřízení; stížnost, případně žádost, musí být orgánu, jemuž je adresována, neprodleně odeslána. Ředitel ústavu určí okruh zaměstnanců Vězeňské služby pověřených přebíráním a odesíláním stížností a žádostí a jejich evidencí a vytvoří takové podmínky pro podávání stížností a žádostí chovanců, aby bylo vyloučeno, že s nimi budou zacházet jiné než oprávněné osoby.

(3) Zaměstnanci Vězeňské služby bez odkladu vyrozumí soudem ustanoveného opatrovníka, ředitele ústavu, státního zástupce, soudce, Veřejného ochránce práv nebo orgán, který provádí kontrolu ústavu, o žádosti chovance o rozmluvu a na jejich žádost nebo pokyn takovou rozmluvu v ústavu umožní.

(4) Chovanec má právo na poskytování právní pomoci obhájcem nebo advokátem oprávněným ho zastupovat.

(5) Ústav umožní zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu pověřeného zajišťováním sociálně-právní ochrany dětí při výkonu jeho oprávnění navštěvovat chovance mladšího 18 let a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Tyto návštěvy se nezapočítají do doby návštěv podle § 10 odst. 1.

§ 16

Omezení a zbavení některých práv

(1) Po dobu výkonu zabezpečovací detence jsou chovanci povinni podrobit se nezbytným omezením některých práv a svobod, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu zabezpečovací detence, nebo která nemohou být vzhledem k jejímu výkonu uplatněna.

(2) Po dobu výkonu zabezpečovací detence nemohou chovanci vykonávat

- a) právo na stávku,
- b) práva související s jejich členstvím v politických stranách, politických hnutích a jiných sdruženích,
- c) právo podnikat nebo vykonávat jinou hospodářskou činnost,
- d) právo svobodné volby poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnického zařízení,
- e) právo zakládat politické strany, politická hnutí a jiná sdružení,
- f) právo vykonávat volené a jiné veřejné funkce.

§ 17

Základní povinnosti chovanců

(1) Chovanec je povinen

- a) zachovávat ustanovení vnitřního řádu ústavu,
- b) plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby a odborných zaměstnanců,
- c) účastnit se programů, do nichž byl zařazen a plnit úkoly z nich vyplývající, zejména podrobovat se léčebnému detoxikačnímu programu, pokud byl do něj zařazen,
- d) šetrně zacházet se svěřenými věcmi a nepoškozovat cizí majetek,
- e) dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku,
- f) dodržovat pokyny a předpisy k ochraně bezpečnosti a zdraví, jakož i opatření a pokyny v oblasti požární ochrany, se kterými byl řádně seznámen.

(2) Chovanec je dále povinen

- a) podrobit se osobní prohlídce v zájmu zajišťování vnitřního pořádku v ústavu a vyloučení toho, aby u sebe měl věc, kterou by narušoval účel výkonu zabezpečovací detence; osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví,
- b) umožnit zaměstnancům Vězeňské služby kontrolu svých osobních věcí,
- c) podrobit se preventivní periodické, mimořádné a výstupní lékařské prohlídce v rozsahu určeném lékařem, včetně nezbytných odborných a laboratorních vyšetření a očkování, a opatřením stanoveným orgány ochrany veřejného zdraví,
- d) strpět úkony, které souvisejí s jeho identifikací, a podrobit se úkonům nezbytným pro zpracování komplexní zprávy,
- e) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby své onemocnění nebo zranění,
- f) oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení jeho bezpečnosti, bezpečnosti jiného chovance, jiné osoby nebo ústavu,
- g) podrobit se opatřením, která jsou nezbytná k zabránění zneužívání návykových látek v ústavu,
- h) dodržovat zásady hygieny,
- i) oznámit neprodleně ústavu skutečnost, že je poživitelem důchodu, výsluhového příspěvku, příspěvku za službu nebo má příjem podléhající dani z příjmu,
- j) odevzdat do úschovy ústavu věci, jejichž držení je v rozporu s účelem výkonu zabezpečovací detence,
- k) uhradit náklady zdravotních služeb poskytnutých na jeho žádost v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána.

(3) Chovanec nesmí

- a) vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví,
- b) užívat léčiva bez indikace nebo souhlasu lékaře ústavu,
- c) přechovávat a rozšiřovat tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití návykových látek, jedů, výbušnin, zbraní a střeliva, nebo

jiných nebezpečných látek nebo předmětů,

d) hrát hry o peníze, věci, služby nebo o jiné úkony,

e) tetovat sebe nebo jinou osobu anebo nechat se tetovat,

f) úmyslně se poškozovat na zdraví,

g) bez souhlasu ředitele ústavu prodávat, směňovat a darovat věci, které má v držení v ústavu,

h) kouřit mimo vymezené prostory.

(4) Vůči chovanci, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti a k jeho nápravě nestačí výzva nebo napomenutí, může Vězeňská služba v nezbytném rozsahu užít prostředky povolené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, a to přiměřeně s přihlédnutím k osobě chovance a jeho rozumovým schopnostem.

§ 18

Odpovědnost za škodu

(1) Není-li dále stanoveno jinak, řídí se odpovědnost za škodu způsobenou během výkonu zabezpečovací detence a podmínky jejího uplatnění občanským zákoníkem.

(2) Chovanec, který v ústavu pracuje, odpovídá za škodu, kterou způsobil Vězeňské službě zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru.

(3) Za škodu způsobenou chovanci při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů odpovídá podle zvláštního právního předpisu Vězeňská služba. Obdobně odpovídá chovanci Vězeňská služba za škodu vzniklou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, za škodu způsobenou na odložených věcech a při odvracení škody.

(4) Práce při úklidu, jiné obdobné práce potřebné k zajištění běžného provozu ústavu a pracovní terapie se z hlediska odpovědnosti za škodu nepovažují za plnění pracovních úkolů.

(5) Způsobil-li chovanec zaviněným porušením povinností stanovené tímto zákonem škodu na majetku státu, se kterým hospodář Vězeňská služba, a výše škody nepřevyšuje 10 000 Kč, rozhodne o povinnosti nahradit škodu ředitel ústavu. Proti rozhodnutí ředitele ústavu může chovanec do 3 dnů od jeho oznámení podat stížnost, o níž rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. Ředitel ústavu může na základě žádosti chovance prominout zčásti nebo zcela povinnost k náhradě škody, odůvodňující-li to sociální poměry chovance.

HLAVA III ZDRAVOTNÍ SLUŽBY A SOCIÁLNÍ PODMÍNKY

§ 19

Zdravotní služby

(1) Zdravotní služby v ústavu se zajišťují na základě smluvního vztahu s poskytovatelem zdravotních služeb nebo je poskytuje Vězeňská služba podle zvláštního právního předpisu²⁾.

(2) Chovanec má právo na zdravotní služby v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁴⁾ nebo tímto zákonem (§ 2 odst. 3) s přihlédnutím k omezením vyplývajícím z účelu zabezpečovací detence.

§ 20

Sociální podmínky

(1) Chovancům se poskytuje pravidelná strava za podmínek a v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k jejich zdravotnímu stavu, věku a případně též obtížnosti vykonávané práce. V rozsahu, v jakém to umožňuje provoz ústavu, se přitom přihlíží k požadavkům jejich kulturních a náboženských tradic. Chovancům se poskytují rovněž základní prostředky osobní hygieny.

(2) Každý chovanec musí mít zabezpečeno lůžko, židli a prostor pro uložení osobních věcí.

(3) Oděv chovanců musí odpovídat povětrnostním podmínkám a musí dostatečně chránit jejich zdraví. Chovanec má právo používat vlastní oděv, prádlo a obuv za předpokladu, že splňují podmínky hygienické nezávadnosti a že má zajištěnu jejich výměnu na vlastní náklady. Bez splnění těchto podmínek musí používat ústavní oděv, prádlo a obuv. V takovém případě svůj vlastní oděv, své prádlo a obuv odevzdá do úschovy ústavu.

(4) Chovancům se zabezpečuje denně osmihodinová doba ke spánku v době nočního klidu, doba potřebná k osobní hygieně, úklidu a stravování, nejméně jednohodinová vycházka a přiměřené osobní volno.

(5) Chovanci poskytuje ústav sociální kapesné, pokud neměl v období jednoho kalendářního měsíce jiný příjem nebo jinou hotovost ve výši alespoň 100 Kč. Výše sociálního kapesného činí 100 Kč za období jednoho kalendářního měsíce.

(6) O přijetí chovance do zdravotnického zařízení poskytujícího ústavní péči vyrozumí ústav bez odkladu osobu určenou chovancem. Byl-li chovanci ustanoven soudem opatrovník, ústav ho rovněž o přijetí vyrozumí. Ústav vždy vyrozumí bez odkladu chovancem určenou osobu nebo osobu blízkou v případě, že dojde k úmrtí chovance.

§ 21
Sociální služby

Ústav umožní příslušným orgánům veřejné správy poskytovat chovancům sociální služby mající za cíl pomáhat jim při vytváření příznivých podmínek pro jejich budoucí samostatný život na svobodě.

§ 22
Vzdělávání chovanců

(1) Chovanci, u něhož jsou pro to předpoklady a dovoluje to jeho zdravotní stav, se umožní, aby získal základní vzdělání, případně i střední vzdělání, v příslušném vzdělávacím programu, anebo se zúčastnil dalších forem vzdělávání, které mu umožní získat nebo zvyšovat svoji kvalifikaci.

(2) Mladistvému chovanci, který neukončil úspěšně základní školní vzdělání, se vždy umožní, aby získal základní vzdělání v kurzu pro získání základního vzdělání. Ředitel ústavu na základě písemného vyjádření lékaře nebo psychologa rozhodne o zařazení mladistvého chovance do příslušného vzdělávacího programu.

HLAVA IV
ZAMĚSTNÁVÁNÍ CHOVANCŮ

§ 23
Podmínky pro zaměstnávání chovanců

(1) Chovanci, který není zařazen do programu s pracovní terapií, lze na jeho žádost umožnit práci v ústavu.

(2) Chovanci může být nabídnuta pouze taková práce, kterou, s přihlédnutím k jeho zdravotní způsobilosti, může bezpečně vykonávat, a to výlučně v prostorách ústavu.

(3) Ústav zajišťuje odměňování chovanců za jimi vykonanou práci.

(4) Chovanci nesmějí pracovat s omamnými a psychotropními látkami nebo jedy anebo s jinými látkami, které mohou vyvolat zvýšené nebezpečí újmy na zdraví nebo škody na majetku.

(5) Pracovní podmínky chovanců se řídí zvláštními právními předpisy vztahujícími se na zaměstnance v pracovním poměru s omezeními vyplývajícími ze smyslu a účelu zabezpečovací detence.

(6) Do pracovní doby se nepočítá úklidová a další obdobná činnost potřebná k zajištění každodenního provozu ústavu, kterou provádějí zpravidla všichni chovanci. Tyto činnosti jsou chovanci povinni provádět bez nároku na pracovní odměnu a nesmějí být nařízeny na úkor doby nutné k odpočinku chovanců.

(7) Ústav vytváří chovancům podmínky pro rozšiřování jejich dovedností.

§ 24

Pracovní odměna

Odměňování chovanců za práci se řídí zvláštními právními předpisy upravujícími pracovní odměňování odsouzených osob zařazených do zaměstnání⁵⁾ ve výkonu trestu odnětí svobody.

HLAVA V

ZACHÁZENÍ S CHOVANCI

§ 25

Obecné ustanovení

(1) Zařazování chovanců do skupin provádí odborná komise jmenovaná ředitelem ústavu, složená především z odborných zaměstnanců ústavu. Členy odborné komise jsou nejméně dva lékaři, z toho jeden musí být psychiatr, a dále psycholog, speciální pedagog a právník. Při zařazování chovanců do skupin odborná komise přihlíží zejména k jejich pohlaví, věku, ke zhodnocení zdravotního stavu, charakteristice osobnosti a předchozí trestné činnosti.

(2) Okruh konkrétních činností ve skupinách podle odstavce 1 je stanoven v léčebných, psychologických, vzdělávacích, pedagogických, rehabilitačních a činnostních programech, kterých je chovanec povinen se zúčastnit. Při zařazování chovance do určitého programu odborná komise zjistí stanovisko chovance a přihlédně k němu. Je-li chovanec zařazen do programu obsahujícího poskytování zdravotní péče, je povinen se této zdravotní péči podrobit, s výjimkou výkonů, které lékař vzhledem k chovancově zdravotnímu stavu vyloučí. Léčebné programy se provádějí ve spolupráci s poskytovatelem zdravotních služeb.

(3) Program obsahuje konkrétně formulovaný cíl působení na chovance, metody zacházení s chovancem směřující k dosažení tohoto cíle a způsob a četnost hodnocení. Součástí programu je rovněž určení způsobu zaměstnávání chovance, jeho účasti na pracovní terapii, vzdělávání anebo jiné náhradní činnosti. Pokud u chovance přichází v úvahu více variant programu, lze mu umožnit výběr.

§ 26

Komplexní zpráva

(1) Komise složená z odborných zaměstnanců ústavu (dále jen „odborná komise“) zpracuje vždy po třech měsících výkonu zabezpečovací detence komplexní zprávu o stavu chovance obsahující vyhodnocení účinku dosavadních programů. S komplexní zprávou musí být chovanec prokazatelně seznámen.

(2) Odborná komise se vždy v komplexní zprávě zaměří na otázku prognózy dalšího vývoje chovance z hlediska případné změny zabezpečovací detence na ochranné léčení.

(3) Ředitel ústavu ve spolupráci s odbornou komisí sleduje vývoj chování každého chovance, vyhodnocuje úspěšnost výkonu zabezpečovací detence a posuzuje podmínky pro navržení změny zabezpečovací detence na ochranné léčení, případně zda jsou splněny podmínky k propuštění chovance ze zabezpečovací detence.

(4) Shledá-li odborná komise na základě návrhu odborného zaměstnance, že pominuly

důvody pro další trvání zabezpečovací detence, vypracuje o tom zvláštní podrobnou zprávu, kterou předloží řediteli ústavu s doporučením na propuštění chovance ze zabezpečovací detence, nebo na změnu zabezpečovací detence na ochranné léčení. Ředitel ústavu, pokud se s doporučením odborné komise ztotožní, podá neprodleně návrh na propuštění chovance ze zabezpečovací detence, nebo na změnu zabezpečovací detence na ochranné léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, a vyrozumí o tom příslušného státního zástupce.

(5) Pokud se ředitel ústavu neztotožní s doporučením odborné komise, její zprávu spolu s vlastním stanoviskem neprodleně zašle okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává.

HLAVA VI ODMĚNY, KÁZEŇSKÉ TRESTY A ZABRÁNÍ VĚCI

§ 27 **Odměny**

Chovanci, který svým chováním a jednáním projevuje odpovědný přístup k plnění stanovených povinností a spolupracuje při naplňování účelu výkonu zabezpečovací detence, lze udělit odměnu, kterou je

- a) pochvala,
- b) veřejná pochvala nebo veřejné poděkování,
- c) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv v kalendářním měsíci nebo jiná osobní výhoda,
- d) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč.

§ 28 **Kázeňské přestupky**

(1) Kázeňským přestupkem je zaviněné porušení základních povinností chovance uvedených v § 17.

(2) Za kázeňský přestupek lze uložit kázeňský trest. Kázeňský trest lze uložit jen, jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázáno zaviněné jednání chovance. Před uložením kázeňského trestu musí být chovanci umožněno, aby se k věci vyjádřil.

(3) Kázeňskými tresty jsou

- a) napomenutí,
- b) veřejná důtka,
- c) odnětí osobní výhody udělené podle § 27 písm. c),
- d) odnětí možnosti účastnit se kulturní nebo společenské akce v ústavu,

e) propadnutí věci.

(4) Kázeňský trest napomenutí nelze uložit vedle trestu veřejné důtky.

(5) Kázeňský trest se neuloží, jestliže samotným projednáním kázeňského přestupku s chovancem lze dosáhnout jeho nápravy.

(6) Kázeňský trest se neuloží, jestliže od spáchání kázeňského přestupku uplynula doba jednoho roku.

§ 29 **Propadnutí věci**

(1) Kázeňský trest propadnutí věci lze uložit, jde-li o věc,

- a) již bylo použito ke spáchání kázeňského přestupku,
- b) která byla určena ke spáchání kázeňského přestupku,
- c) kterou chovanec získal kázeňským přestupkem nebo jako odměnu za něj, nebo
- d) kterou chovanec nabyl za věc uvedenou pod písmenem c).

(2) Kázeňský trest propadnutí věci je možno uložit samostatně nebo s jiným kázeňským trestem, náleží-li věc pachateli kázeňského přestupku. Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

(3) Kázeňský trest propadnutí věci nelze uložit, pokud by vzhledem k vyšší hodnotě věci bylo vyslovení jejího propadnutí v nápadném nepoměru k povaze kázeňského přestupku.

§ 30 **Zabrání věci**

(1) Pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci, lze rozhodnout o tom, že se taková věc zabírá,

- a) náleží-li pachateli, kterého nelze za kázeňský přestupek stíhat nebo kázeňsky potrestat, nebo
- b) vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku, pořádek v ústavu, případně jiný obdobný obecný zájem.

(2) Rozhodnutí o zabrání věci je třeba písemně oznámit chovanci, který se dopustil kázeňského přestupku, a osobě, které se přímo týká, pokud je známa. Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

§ 31 **Kázeňská pravomoc**

(1) Kázeňskou pravomoc nad chovanci vykonávají generální ředitel Vězeňské služby a

ředitelé ústavů. Jiní zaměstnanci Vězeňské služby mohou kázeňskou pravomoc vykonávat, pokud k tomu byli zmocněni generálním ředitelem Vězeňské služby nebo s jeho souhlasem ředitelem ústavu.

(2) Generální ředitel Vězeňské služby rozhoduje v kázeňském řízení jen o stížnosti proti uložení kázeňského trestu.

(3) Chovanec má právo do 3 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podat proti němu stížnost. Odkladný účinek má jen stížnost proti uložení kázeňského trestu propadnutí věci.

(4) Proti rozhodnutí o zabrání věci má pachatel kázeňského přestupku a osoba, které se rozhodnutí o zabrání věci přímo týká, právo do 3 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí podat stížnost, která má odkladný účinek.

(5) O stížnosti rozhodne do 5 pracovních dnů ode dne jejího doručení ředitel ústavu nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby. K rozhodnutí o stížnosti nelze zmocnit zaměstnance, který kázeňský trest uložil, nebo který rozhodl o zabrání věci. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele ústavu rozhodne generální ředitel Vězeňské služby.

§ 32

Kázeňské vyřízení jiného protispolečenského jednání

(1) Uložení kázeňského trestu se vyřizují též jednání, která mají znaky přestupků, pokud byly spáchány během výkonu zabezpečovací detence.

(2) Uložení kázeňského trestu chovanci se nevylučuje jeho trestní stíhání, je-li skutek trestným činem.

§ 33

Oprávnění soudů a jiných orgánů

Při výkonu své pravomoci stanovené zvláštním právním předpisem a v souvislosti s konkrétním řízením jsou soudci, případně zaměstnanci soudu k tomu určení, a zaměstnanci orgánů veřejné moci oprávněni navštěvovat chovance v ústavu, mluvit s ním bez přítomnosti třetí osoby a nahlížet do jeho osobních spisů a dalších písemností, které souvisejí s výkonem zabezpečovací detence a jejichž znalost je nutná k vedení probíhajícího řízení.

HLAVA VII OPATŘENÍ K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI

§ 34

Obecné ustanovení

(1) Ústav zabezpečí vhodné podmínky pro výkon duchovní služby a pro činnost dalších orgánů a osob, které jsou za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem oprávněny vykonávat v ústavu své pravomoci a plnit své úkoly, tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost příchozích osob a nebylo narušeno plnění programů chovanců.

(2) Ředitel ústavu je povinen přijmout taková opatření, která zajistí bezpečnost

chovanců i dalších osob přítomných v ústavu.

§ 35
Akutní krizové opatření

(1) Chovanec, který svým jednáním vážným způsobem bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiného, může být na základě rozhodnutí odborného zaměstnance umístěn po nezbytně nutnou dobu do izolační místnosti s vybavením omezujícím možnost sebepoškození chovance.

(2) Izolační místnost musí mít

- a) plochu nejméně 6 m²,
- b) přirozené i umělé osvětlení,
- c) možnost přirozeného větrání,
- d) možnost vytápění,
- e) vybavení nezbytným připevněným nábytkem a lůžkovinami,
- f) oddělené sanitární zařízení.

(3) Po umístění do izolační místnosti musí být chovanec neprodleně podroben mimořádné lékařské prohlídce a v průběhu dalšího pobytu v izolační místnosti musí být jeho zdravotní stav zhodnocen nejméně jedenkrát za 24 hodin a posouzeno, zda je i nadále nutné užití akutního krizového opatření. Dále je nutné sledovat, zda chovanec není zdravotně poškozen. Během pobytu v izolační místnosti je chovanec podroben zvýšené péči odborných zaměstnanců s cílem jednak dosáhnout utlumení jeho agresivních nebo jiných nežádoucích projevů a celkového zklidnění a jednak odstranit příčiny, které způsobily jeho chování, aby se mohl vrátit do běžného režimu ústavu.

(4) Po dobu pobytu v izolační místnosti je chovanec trvale sledován zaměstnanci Vězeňské služby, a to i s využitím kamerového systému.

(5) O užití akutního krizového opatření musí být bez zbytečného odkladu vyrozuměn státní zástupce, který vykonává dozor nad výkonem zabezpečovací detence. Byl-li chovanci ustanoven soudem opatrovník, ústav zajistí jeho vyrozumění.

(6) O průběhu pobytu chovance v izolační místnosti je vedena dokumentace, v níž jsou zejména evidovány

- a) datum a přesný čas umístění chovance do izolační místnosti a jméno odborného zaměstnance, který o tom rozhodl,
- b) důvody umístění chovance v izolační místnosti,
- c) poznatky o projevech chovance významné z hlediska zdravotního, psychologického, případně i speciálně pedagogického,

d) záznamy o poskytované péči odborného zaměstnance a o činnostech a zjištěních zaměstnanců pověřených sledováním stavu chovance,

e) záznamy o návštěvách lékaře,

f) záznam o ukončení pobytu chovance v izolační místnosti.

(7) V průběhu pobytu v izolační místnosti může odborný zaměstnanec rozhodnout, že chovanec bude v průběhu vycházky pod stálým dozorem zaměstnance Vězeňské služby, případně, že vycházka chovance se uskuteční ve vymezeném prostoru anebo odděleně od ostatních chovanců.

§ 36

Omezovací prostředky

(1) V nezbytně nutných případech lze k ochraně chovance a jiných osob použít omezovací prostředky.

(2) Omezovacími prostředky jsou

a) pobyt na uzavřeném oddělení,

b) umístění chovance v izolační místnosti, která splňuje podmínky uvedené v § 35 odst. 2,

c) omezení chovance v pohybu prostřednictvím ochranných pásů,

d) omezení chovance v pohybu prostřednictvím manuálního držení,

e) akutní parenterální podávání psychofarmak, pokud se nejedná o léčbu na žádost chovance, či dlouhodobou léčbu psychiatrické poruchy.

§ 37

Podmínky pro použití omezovacích prostředků

(1) Omezovací prostředky lze použít, jen nelze-li použít jiných mírnějších prostředků. Použití omezovacích prostředků je přípustné pouze tehdy, když nelze nalézt odstranitelnou příčinu chování chovance, nebo v situacích, kdy je riziko vyplývající z jeho chování velmi vysoké.

(2) O použití omezovacích prostředků souvisejících se zdravotním stavem chovance rozhoduje lékař. V ostatních případech rozhoduje o jejich použití ředitel ústavu nebo jím pověřený zaměstnanec.

(3) O použití omezovacích prostředků se bez odkladu vyhotoví zápis, obsahující vždy jméno osoby, která o použití omezovacích prostředků rozhodla, druh omezovacích prostředků a důvod jejich použití, dobu, po kterou k použití omezovacích prostředků došlo a datum jejich použití, záznam o prováděných kontrolách a záznamy o zdravotním stavu, zejména z hlediska kontroly funkcí, které je nutné vzhledem k osobě chovance zvlášť sledovat.

(4) O použití omezovacích prostředků musí být bez zbytečného odkladu vyrozuměn státní zástupce, který vykonává dozor nad výkonem zabezpečovací detence. Byl-li chovanci ustanoven soudem opatrovník, ústav zajistí jeho vyrozumění.

(5) Chovanec, vůči němuž byly omezovací prostředky použity po delší dobu, musí být pravidelně kontrolován lékařem a musí být přijata taková opatření, která zabrání jeho případnému zranění, a to i s využitím kamerového systému. Dále je nutno zajistit, aby nedocházelo k jeho zdravotnímu poškození a aby měl možnost osobní hygieny.

(6) Omezovací prostředky lze použít v nezbytně nutném rozsahu a jen po dobu nezbytně nutnou a při každé prováděné kontrole musí být vždy vyhodnoceno, zda je nutné jejich další použití, anebo zda postačí použití jiných vhodných prostředků.

(7) Použití omezovacích prostředků nevylučuje možnost návštěv.

(8) O možnosti použití omezovacích prostředků jsou chovanci při přijetí do ústavu poučeni.

HLAVA VIII SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 38

Společná ustanovení o řízení

(1) Rozhodnutí vydané podle tohoto zákona se oznámí osobě, jíž se týká; v případě, že tento zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, doručí se takové osobě jeho písemné vyhotovení. Rozhodnutí podle § 8 odst. 3, § 9 odst. 1 a 2, § 10 odst. 3 a § 12 odst. 3 zaznamenaná osoba, která ho vydala, do osobní dokumentace chovance.

(2) Rozhodnutí se oznamuje buď vyhlášením rozhodnutí v přítomnosti toho, jehož se týká, anebo doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí.

(3) Stížnost proti rozhodnutí má odkladný účinek pouze tehdy, jestliže tak tento zákon výslovně stanoví.

(4) K rozhodování o žalobách proti rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby je příslušný krajský soud, v jehož obvodu má sídlo ústav, ve kterém bylo napadené rozhodnutí vydáno.

(5) O stížnosti proti rozhodnutí odborného zaměstnance ústavu nebo zaměstnance Vězeňské služby rozhodne do 30 dnů ode dne jejího doručení ředitel ústavu. O stížnosti proti rozhodnutí ředitele ústavu rozhodne do 30 dnů ode dne jejího doručení generální ředitel Vězeňské služby nebo jím zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 31 odst. 5).

§ 39

Evidence osob a povinná dokumentace

(1) Evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence obsahuje

- a) údaje převzaté z rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení oznámených Vězeňské službě,
- b) údaje umožňující určení totožnosti chovance,
- c) údaje o průběhu výkonu zabezpečovací detence, včetně údajů o přesném místě a době, kdy taková osoba vykonávala zabezpečovací detenci.

(2) Na zpracování osobních údajů v evidenci uvedené v odstavci 1 se užije zvláštní právní předpis⁶) s tím, že

- a) ke zpracování osobních údajů v této evidenci není třeba souhlasu osoby, již se údaje týkají,
- b) Vězeňská služba nemá povinnost informovat osobu, již se údaje týkají, o obsahu své evidence,
- c) k předání osobních údajů z této evidence do jiných států, pokud se tak děje v rámci spolupráce v trestních věcech uskutečňované na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, není nutný předchozí souhlas Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- d) osobní údaje se v evidenci uchovávají do doby, než osoba, již se takové údaje týkají, dovrší nebo by dovršila 80 let, nejméně však 10 let od změny výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení nebo od propuštění chovance ze zabezpečovací detence.

(3) Údaje z evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence Vězeňská služba poskytuje

- a) orgánům činným v trestním řízení,
- b) soudům a státním zastupitelstvím při výkonu jejich další působnosti,
- c) orgánům veřejné správy a Rejstříku trestů, pokud je potřebují pro svoji činnost,
- d) jiným osobám, pokud na poskytnutí údaje osvědčí právní zájem a jejímu poskytnutí nebrání zvláštní právní předpis.

(4) Ústav vede dokumentaci, která obsahuje

- a) vnitřní řád ústavu,
- b) plány programů a jejich vyhodnocení,
- c) komplexní zprávy k jednotlivým chovancům,
- d) návrhy a zprávy o chovancích podávané soudu a rozhodnutí soudu,
- e) osobní dokumentaci chovanců včetně udělených odměn a uložených kázeňských trestů,
- f) dokumentaci o umístění a průběhu pobytu chovance v izolační místnosti,

- g) dokumentaci o použití omezovacích prostředků,
- h) knihu úředních návštěv,
- i) knihu ostatních návštěv,
- j) evidenci uskutečněných telefonických hovorů,
- k) přehled o peněžních prostředcích, které má chovanec uloženy do úschovy v ústavu, a o jejich čerpání,
- l) závěrečné komplexní zprávy o průběhu zabezpečovací detence pro navazující ochranné léčení ve zdravotnickém zařízení s tím, že nesmí být dotčena ochrana citlivých dat.

(5) Součástí dokumentace vedené o chovanci je rovněž kopie zdravotnické dokumentace, kterou na žádost ústavu předá zdravotnické zařízení.

§ 40

Dozor nad výkonem zabezpečovací detence

(1) Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu zabezpečovací detence vykonává krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává.

(2) Při výkonu dozoru je státní zástupce oprávněn

- a) v kteroukoliv dobu navštěvovat místa, kde se provádí výkon zabezpečovací detence,
- b) nahlížet do dokladů a hovořit s chovanci bez přítomnosti jiných osob,
- c) prověřovat, zda příkazy a rozhodnutí Vězeňské služby v ústavu týkající se výkonu zabezpečovací detence odpovídají zákonům a jiným právním předpisům,
- d) žádat od zaměstnanců Vězeňské služby potřebná vysvětlení, předložení spisů, dokladů, příkazů a rozhodnutí týkajících se výkonu zabezpečovací detence,
- e) vydávat příkazy k zachovávaní právních předpisů platných pro výkon zabezpečovací detence,
- f) nařídit, aby osoba, která je ve výkonu zabezpečovací detence držena nezákonně, byla ihned propuštěna.

(3) Vězeňská služba je povinna příkazy státního zástupce bez odkladu provést.

§ 41

Spolupráce s orgány veřejné správy

Po dobu výkonu zabezpečovací detence ústav vytváří předpoklady pro plynulý přechod chovance do samostatného způsobu života po propuštění z výkonu zabezpečovací detence nebo po převedení do ochranného léčení. Přitom spolupracuje s orgány poskytujícími

sociální služby a s orgány sociálně právní ochrany dětí, zejména jim poskytuje včas potřebné informace a umožňuje jim průběžný kontakt s chovancem.

§ 42

Úhrada zdravotních služeb ve zvláštních případech

Zdravotní služby poskytnuté chovanci, který není pojištěncem podle zvláštního právního předpisu⁷⁾, hradí Vězeňská služba.

ČÁST DRUHÁ

zrušena

§ 43

zrušen

ČÁST TŘETÍ

Změna trestního řádu

§ 44

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 36 odst. 4 písm. f) se za slovo „uložení“ vkládají slova „nebo změně zabezpečovací detence nebo“.

2. V § 142 odst. 2 se slova „o vazbě a o ochranném léčení“ nahrazují slovy „o vazbě, o ochranném léčení a o zabezpečovací detenci“.

3. V § 178 odst. 1 se za slova „ochranné léčení“ vkládají slova „nebo zabezpečovací detenci“.

4. V nadpisu nad § 239 se za slovo „léčení“ vkládají slova „ , zabezpečovací detence“.

5. § 239 zní:

§ 239

(1) Nejde-li o případ, kdy si soud rozhodnutí o ochranném léčení, o zabezpečovací detenci nebo o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty vyhradil podle § 230 odst. 2, může je uložit ve veřejném zasedání, jen navrhne-li to státní zástupce.

(2) Proti rozhodnutí o ochranném léčení, o zabezpečovací detenci a o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

6. V části třetí, hlavě dvacáté první nadpis oddílu pátého zní: „Výkon ochranného léčení a zabezpečovací detence“.

7. § 351a včetně nadpisu zní:

§ 351a

Změna ochranného léčení

(1) O změně způsobu výkonu ochranného léčení na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém se ochranné léčení vykonává; tento soud rozhoduje na návrh zdravotnického zařízení nebo státního zástupce i o změně ústavního ochranného léčení na zabezpečovací detenci.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

8. § 353 včetně nadpisu zní:

§ 353

Propuštění z ochranného léčení a jeho ukončení

(1) Jakmile bylo dosaženo účelu ochranného léčení, podá zdravotnické zařízení, ve kterém je ochranné léčení vykonáváno, návrh na propuštění z ochranného léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává; návrh na ukončení ochranného léčení podle § 72 odst. 6 trestního zákona podá zdravotnické zařízení, jakmile zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od počátku výkonu ochranného léčení návrh na jeho prodloužení. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho ukončení nebo v návrhu na prodloužení ochranného léčení zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu včetně návrhu na případné uložení dohledu nad chováním osoby, na níž je vykonáváno ochranné léčení. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.

(2) O propuštění z ochranného léčení, o jeho ukončení včetně případného uložení dohledu nebo o prodloužení ochranného léčení rozhodne na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového

návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

9. § 354 až 357 včetně nadpisů znějí:

§ 354

Nařízení výkonu zabezpečovací detence a její výkon

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat zabezpečovací detence, stalo vykonatelným, předseda senátu zašle příslušnému ústavu pro výkon zabezpečovací detence, v němž má být zabezpečovací detence vykonána, nařízení výkonu zabezpečovací detence a současně vyzve osobu, které byla zabezpečovací detence uložena, je-li na svobodě, aby výkon zabezpečovací detence nastoupila. Stal-li se výrok o uložení zabezpečovací detence, která nebyla uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, nařídí výkon zabezpečovací detence u obviněného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu ihned při vyhlášení rozhodnutí. O nařízení výkonu zabezpečovací detence vždy vyrozumí okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém bude zabezpečovací detence vykonávána.

(2) Je-li osoba, které byla uložena zabezpečovací detence, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, nebo je-li obava, že taková osoba, která je na svobodě, uprchne, anebo je-li zde jiný důležitý důvod, zařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do ústavu pro výkon zabezpečovací detence; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí, která však nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo nadřízeného, aby zařídil jeho dopravení do ústavu pro výkon zabezpečovací detence.

(4) Předseda senátu požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby oznámil soudu, který zabezpečovací detenci uložil, kdy bylo s výkonem zabezpečovací detence započato. Zároveň požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se zabezpečovací detence vykonává, podal neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání zabezpečovací detence.

(5) K nařízení výkonu zabezpečovací detence předseda senátu připojí pro potřeby ústavu pro výkon zabezpečovací detence znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu osoby, které byla uložena zabezpečovací detence, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny, a žádost, aby byla podávána okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, v jím stanovených lhůtách, zpráva o průběhu a výsledcích výkonu zabezpečovací detence, se zaměřením na hlediska uvedená v § 72a odst. 4 trestního zákona.

§ 355

Změna výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení

O změně výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém

se zabezpečovací detence vykonává; proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 356

Upuštění od výkonu zabezpečovací detence

O upuštění od výkonu zabezpečovací detence před jejím započítáním rozhodne soud, který zabezpečovací detenci uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo osoby, které byla zabezpečovací detence uložena, anebo i bez takového návrhu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 357

Trvání zabezpečovací detence a propuštění ze zabezpečovací detence

(1) Okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém se zabezpečovací detence vykonává, na podkladě vyžádaných zpráv sleduje výkon zabezpečovací detence a nejméně jednou za 12 měsíců od započetí výkonu zabezpečovací detence nebo od předchozího rozhodnutí o jejím trvání přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování trvají.

(2) O dalším trvání zabezpečovací detence nebo o propuštění ze zabezpečovací detence rozhodne na návrh ústavu pro výkon zabezpečovací detence, státního zástupce nebo osoby, na niž se vykonává zabezpečovací detence, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže

§ 45

V zákoně č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 253/2006 Sb. a zákona č. 345/2007 Sb., § 21 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 8 až 10 zní:

§ 21

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení⁸⁾, zabezpečovací detence^{8a)}, zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty⁹⁾ a ochranná výchova. Jejich účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před pácháním provinění mladistvými.

(2) Ochrannou výchovu lze uložit pouze podle tohoto zákona, ostatní ochranná opatření se ukládají podle trestního zákona¹⁰⁾.

8) § 72 trestního zákona.

8a) § 72a trestního zákona.

9) § 73 trestního zákona.

10) § 72 až 73 trestního zákona.“.

ČÁST PÁTÁ **Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky**

§ 46

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 460/2000 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., č. 413/2005 Sb., zákona č. 267/2006 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se za slova „výkon vazby“ vkládají slova „ , výkon zabezpečovací detence“.

2. V § 1 odstavec 4 zní:

„(4) Organizačními jednotkami Vězeňské služby jsou generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence a Institut vzdělávání. Generální ředitelství zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje. V čele vazebních věznic, věznic, ústavů pro výkon zabezpečovací detence a Institutu vzdělávání jsou ředitelé, které jmenuje a odvolává generální ředitel.“.

3. V § 2 odst. 1 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) spravuje a střeží ústavy pro výkon zabezpečovací detence,“.

Dosavadní písmena b) až l) se označují jako písmena c) až m).

4. V § 2 odst. 1 se v písmenu c) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

5. V § 2 odst. 1 se v písmenu g) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

6. V § 2 odst. 1 se v písmenu i) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

7. V § 2 odst. 1 písmeno l) zní:

„l) poskytuje zdravotní péči ve svých zdravotnických zařízeních osobám ve výkonu vazby, osobám ve výkonu zabezpečovací detence a osobám ve výkonu trestu odnětí svobody, příslušníkům a občanským zaměstnancům Vězeňské služby; v případě potřeby zabezpečuje specializovanou zdravotní péči v mimovězeňských zdravotnických zařízeních,“.

8. V § 2 odst. 1 se v písmenu m) za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

9. V § 3 odst. 2 se za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“ a za slova „vazební věznice, věznice,“ se vkládají slova „ústavy pro výkon zabezpečovací detence“.

10. V § 3 odst. 3 se za slova „ve výkonu vazby“ vkládají slova „ , ve výkonu zabezpečovací detence“.

11. V § 3 odst. 5 se za slova „v místech výkonu vazby“ vkládají slova „ , výkonu zabezpečovací detence“.

12. Na konci textu § 4b se doplňují slova „a s chovanci ve výkonu zabezpečovací detence“.

13. V § 6 odst. 1 se za slova „s osobami“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“ a za slova „k naplňování účelu“ se vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

14. V § 7 odst. 1 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) páchá-li osoba ve výkonu zabezpečovací detence trestný čin, popřípadě je-li důvodné podezření z jeho páchání,“.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena c) a d).

15. V § 7 odst. 1 se v písmenu c) za slovo „osoba“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“ a za slovo „účel“ se vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

16. V § 7 odst. 1 písm. d) se za slovo „vazby“ vkládají slova „ , zabezpečovací detence“.

17. V § 7 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími právními předpisy provést služební zákrok nebo jiná potřebná opatření, páchá-li osoba ve výkonu zabezpečovací detence trestný čin, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek.“.

18. V § 8 odst. 2 se za slovo „vazby“ vkládají slova „ , zabezpečovací detence“.

19. V § 10 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Vysvětlení je příslušník také oprávněn požadovat od osob ve výkonu zabezpečovací detence, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu spáchaného pachatelem během výkonu zabezpečovací detence, jakož i pro vypátrání osoby prchající z výkonu zabezpečovací detence. Osoba podávající vysvětlení má právo na právní pomoc advokáta.“.

20. V § 11 odst. 1 se za slova „u osoby“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

21. V § 12 odst. 1 se za slovo „osobě“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací

detence,“.

22. V § 12 odst. 2 se za slovo „účel“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“ a za slovo „vykonává“ se vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

23. V § 13 odst. 1 se za slova „mohla narušit výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“ a za slova „mohly narušit výkon“ se vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

24. V § 13 odst. 2 se v písmenu a) za slova „naruší výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

25. V § 13 odst. 2 se v písmenu b) za slova „narušuje výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

26. V § 15 se za slova „prchající z“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

27. V § 16b odst. 2 se za slova „v objektech“ vkládají slova „ústavů pro výkon zabezpečovací detence,“ a za slovo „osob“ se vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

28. V § 16c se ve větě první za slova „s účelem“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“ a za slova „zejména osob“ se vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

29. V § 16c se ve větě druhé za slovo „osobou“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

30. V § 17 odst. 1 se za slovo „účel“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

31. V § 17 odst. 4 se za slova „osoby ve“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

32. V § 18 odst. 1 písm. c) se za slovo „osoby“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

33. V nadpisu hlavy páté se za slovo „osob“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

34. V § 23a odstavec 1 zní:

„(1) Evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence, vazby a výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky obsahuje

a) údaje převzaté z rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení oznámených Vězeňské službě,

b) údaje umožňující určení totožnosti každé osoby ve výkonu zabezpečovací detence a uvězněné osoby,

c) údaje o průběhu výkonu zabezpečovací detence, vazby nebo trestu odnětí svobody včetně

údajů o přesném místě a době, kdy taková osoba vykonávala zabezpečovací detenci, vazbu nebo trest odnětí svobody, přehledu o udělených odměnách a uložených kázeňských trestech a údajů o výsledcích zdravotních prohlídek.“.

35. V § 23a odst. 2 větě první se číslo „2“ nahrazuje číslem „1“ a v písmenu d) se za slova „takové osoby z“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

36. V § 23a odst. 3 větě první se za slova „z evidence osob“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence,“.

37. V § 24 odst. 2 se za slova „V případě, že“ vkládají slova „v ústavu pro výkon zabezpečovací detence,“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o státním zastupitelství

§ 47

V § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb. a zákona č. 310/2002 Sb., se za slova „ochranné léčení,“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o Veřejném ochránci práv

§ 48

Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 381/2005 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 se za slova „ochranné léčení,“ vkládají slova „zabezpečovací detence,“.

2. V § 1 odst. 4 písm. a) se slova „anebo ochranné léčení“ nahrazují slovy „ , ochranné léčení anebo zabezpečovací detence,“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o občanských průkazech

§ 49

V § 8 odst. 3 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 559/2004 Sb., se za slova „odnětí svobody,“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence,“.

ČÁST DEVÁTÁ

zrušena

§ 50

zrušen

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění

§ 51

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000 Sb., zákona č. 176/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 455/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 123/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 47/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 340/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 57/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 7 odst. 1 písm. i) se slovo „vazbě“ nahrazuje slovy „výkonu zabezpečovací detence nebo vazby“.

2. V 8.2.m§ 8 odst. 2 písm. m) se za slova „ve výkonu“ vkládají slova „ochranného opatření zabezpečovací detence a“.

3. V § 11 odst. 4 se slovo „vazbě“ nahrazuje slovy „výkonu zabezpečovací detence nebo vazby“.

4. V § 16a odst. 2 se na konci písmene b) doplňují slova „nebo při výkonu zabezpečovací detence“.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna občanského soudního řádu

§ 52

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994

Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 135/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 233/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 46a odst. 2 se za slovo „výkon“ vkládají slova „zabezpečovací detence“.

2. § 373 zní:

§ 373

Ministerstvo upraví vyhláškou výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě nebo ve výkonu zabezpečovací detence, jakož i chovanců v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.“

ČÁST DVANÁCTÁ **Změna zákona o církvích a náboženských společnostech**

§ 53

V § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), se za slovo „svobody“ vkládají slova „zabezpečovací detence“.

ČÁST TRINÁCTÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

§ 54

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 202/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 382/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 495/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 25 odst. 2 písm. d) se za slovo „svobody“ vkládají slova „ , vykonává ochranné opatření zabezpečovací detenci“.

2. V § 29 písm. c) se za slovo „svobody“,“ vkládají slova „nástupu výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence“,“.

3. V § 33 odst. 1 písm. h) se za slovo „svobody“ vkládají slova „nebo po propuštění z výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence“.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o životním a existenčním minimu

§ 55

V § 4 odst. 8 zákona č. 110/2006 Sb., o existenčním a životním minimu, se za slovo „vazbě“ vkládají slova „ , ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence“.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna zákona o státní sociální podpoře

§ 56

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb., zákona č. 132/1997 Sb., zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 158/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 125/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 315/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 204/2005 Sb., zákona č. 218/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 7 odstavec 10 zní:

„(10) Osoba, která je ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence nebo je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, se nepovažuje za osobu společně posuzovanou po uplynutí prvního kalendářního měsíce trvání ochranného opatření zabezpečovací detence nebo vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty počítají.“.

2. V § 54 odst. 4 věty první a druhá znějí: „Je-li oprávněná osoba ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, zaniká jí nárok na dávku ode dne následujícího po uplynutí prvního kalendářního měsíce vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty počítají.“.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ **Změna zákona o pobytu cizinců**

§ 57

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 18 písm. d) bodu 1 se slova „ve výkonu vazby“ nahrazují slovy „ve výkonu zabezpečovací detence, vazby“.

2. V § 95 se za slova „je ve výkonu“ vkládají slova „zabezpečovací detence“.

3. V § 103 písm. a) se za slovo „propuštění“ vkládají slova „ze zabezpečovací detence“.

4. V § 105 se do nadpisu za slovo „soudu“ vkládají slova „ústavu pro výkon zabezpečovací detence“.

5. V § 105 odst. 2 se na začátek věty vkládají slova „Ústav pro výkon zabezpečovací detence“, za slova „podle sídla“ se vkládají slova „ústavu pro výkon zabezpečovací detence“, a za slova „propuštění cizince“ se vkládají slova „ze zabezpečovací detence“.

ČÁST SEDMNÁCTÁ **Změna zákona o azylu**

§ 58

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České

republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 519/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 57/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 343/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 3a písm. b) se za slovo „vykonává“ vkládají slova „zabezpečovací detenci“.
2. V § 3c odst. 1 písm. c) se za slovo „výkonu“ vkládají slova „zabezpečovací detence“.
3. V § 4a odst. 1 se slova „výkonu vazby“ nahrazují slovy „výkonu zabezpečovací detence, vazby“.
4. V § 57 odst. 2 se za slovo „době“ vkládají slova „výkonu zabezpečovací detence“.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona o přestupcích

§ 59

V § 10 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., se na konci textu písmene b) doplňují slova „nebo zabezpečovací detence“.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna zákona o sociálních službách

§ 60

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb. a zákona č. 261/2007 Sb., se mění takto: 1. V § 14a odst. 1 se slova „výkonu vazby“ nahrazují slovy „výkonu zabezpečovací detence, vazby“. 2. V § 21a se za slova „odnětí svobody“ vkládají slova „nebo k výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence“.

ČÁST DVACÁTÁ

Změna transplantčního zákona

§ 61

V § 3 odst. 3 písm. b) zákona č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), se za slova „vazbě nebo“ vkládají slova „ve výkonu zabezpečovací detence nebo“.

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 62

Přechodné ustanovení k části třetí

Výkon dosud nevykonaného ochranného léčení, které bylo uloženo před nabytím účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§ 63

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2009.

Vlček v. r.

Klaus v. r.

Topolánek v. r.

-
- 1) § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
 - 2) Zákon č. 555/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 - 3) Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.
 - 4) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).
 - 5) § 33 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 365/1999 Sb., o výši a podmínkách odměňování odsouzených osob zařazených do zaměstnání ve výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.
- 6) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 7) Zákon č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

I/4

Zákon č. 38/2008 Sb., o vývozu a dovozu zboží, které by mohlo být použito pro výkon trestu smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, a o poskytování technické pomoci s tímto zbožím související, a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

§ 1-Príl.1 k zákonu č. 38/2008 Sb. o vývozu a dovozu zboží, které by mohlo být použito pro výkon trestu smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, a o

poskytování technické pomoci s tímto zbožím související, a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

§ 1-14 ČÁST PRVNÍ O VÝVOZU A DOVOZU ZBOŽÍ, KTERÉ BY MOHLO BÝT POUŽITO PRO VÝKON TRESTU SMRTI, MUČENÍ NEBO JINÉ KRUTÉ, NELIDSKÉ ČI PONIŽUJÍCÍ

- § 1 Předmět úpravy
- § 2 Působnost
- § 3 Žádost o povolení
- § 4 Rozhodnutí o žádosti
- § 6 Povinnosti vývozce a dovozce
- § 7 Povinnosti držitele povolení k poskytnutí technické pomoci
- § 8 Celní úřad
- § 9 Dohle
- § 10-12 Správní delikty
 - § 10 Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob
 - § 11 Přestupky
 - § 12 Společná ustanovení ke správním deliktům
- § 13-14 Společná ustanovení
 - § 15 ČÁST DRUHÁ Změna zákona č. 634/2004 Sb.
 - § 16 ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

Příl.1 Žádost o povolení k vývozu nebo dovozu zboží a k poskytnutí technické pomoci

38/2008 Sb.

ZÁKON

ze dne 17. ledna 2008

o vývozu a dovozu zboží, které by mohlo být použito pro výkon trestu smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, a o poskytování technické pomoci s tímto zbožím související, a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Změna: 281/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
O VÝVOZU A DOVOZU ZBOŽÍ, KTERÉ BY MOHLO BÝT POUŽITO PRO VÝKON
TRESTU SMRTI, MUČENÍ NEBO JINÉ KRUTÉ, NELIDSKÉ ČI PONIŽUJÍCÍ
ZACHÁZENÍ NEBO TRESTÁNÍ, A O POSKYTOVÁNÍ TECHNICKÉ POMOCI S
TÍMTO ZBOŽÍM SOUVISEJÍCÍ**

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství 1) (dále jen „nařízení Rady“)

a) práva a povinnosti osob při vývozu a dovozu zboží, které by mohlo být použito pro výkon trestu smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, a které je

vymezeno nařízením Rady (dále jen „zboží“), a při poskytování technické pomoci vymezené v nařízení Rady (dále jen „technická pomoc“),

b) výkon státní správy související s povolováním a kontrolou vývozu a dovozu zboží a poskytováním technické pomoci.

§ 2

Působnost

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“)

a) rozhoduje o vydání povolení k vývozu nebo dovozu zboží nebo o vydání povolení k poskytnutí technické pomoci,

b) spolupracuje s příslušnými orgány Evropských společenství a členských států Evropské unie.

§ 3

Žádost o povolení

Žádost o vydání povolení k vývozu nebo dovozu zboží a žádost o vydání povolení k poskytnutí technické pomoci se podává na formuláři, který je uveden v příloze k tomuto zákonu; ministerstvo formulář zpřístupní také způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 4

Rozhodnutí o žádosti

(1) Na základě žádosti podle § 3 rozhodne ministerstvo v souladu s nařízením Rady.

(2) V případě vývozu zboží uvedeného v příloze III nařízení Rady ministerstvo rozhodne také v souladu se závazným stanoviskem Ministerstva zahraničních věcí.

§ 5

(1) Ministerstvo povolení k vývozu zboží nebo k poskytnutí technické pomoci do třetí země zruší, jestliže

a) bylo vydáno na základě nesprávných nebo neúplných údajů,

b) nebyly dodrženy podmínky uvedené v povolení, nebo

c) stát konečného určení zboží nebo technické pomoci přestal poskytovat dostatečnou záruku, že zboží nebude použito k výkonu trestu smrti, mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, včetně soudem nařízených tělesných trestů, vykonávaných donucovacím orgánem, nebo jakoukoliv fyzickou nebo právní osobou.

(2) Ministerstvo může povolení k vývozu zboží nebo k poskytnutí technické pomoci do třetí země změnit nebo zrušit, jestliže dojde ke změně okolností, za kterých bylo uděleno.

(3) Ministerstvo platnost povolení k vývozu zboží nebo k poskytnutí technické pomoci

pozastaví na dobu nezbytně nutnou k prošetření, zda nejsou dány podmínky pro jeho změnu nebo zrušení.

(4) Povolení zanikne

- a) uskutečněním vývozu nebo dovozu celkového množství zboží uvedeného v povolení,
- b) poskytnutím technické pomoci v rozsahu uvedeném v povolení,
- c) uplynutím doby jeho platnosti.

(5) Podání rozkladu proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 nemá odkladný účinek.

§ 6

Povinnosti vývozce a dovozce

(1) Vývozce nebo dovozce zboží uvede do celního prohlášení číslo jednacích povolení.

(2) Držitel povolení k vývozu nebo dovozu zboží je povinen bezodkladně oznámit ministerstvu uskutečnění vývozu nebo dovozu zboží, potvrzené celním úřadem na povolení, nebo skutečnost, že povolení nebylo po dobu jeho platnosti využito.

(3) Pokud tak ministerstvo v povolení stanoví, je vývozce zboží povinen do třiceti dnů ode dne následujícího po dni, ve kterém byl vývoz uskutečněn, předložit doklad o ověření dodávky vystavený příslušným orgánem státu konečného určení potvrzující přijetí zboží v tomto státu.

§ 7

Povinnosti držitele povolení k poskytnutí technické pomoci

Držitel povolení k poskytnutí technické pomoci je povinen bezodkladně informovat ministerstvo o formě a rozsahu poskytnuté technické pomoci nebo o tom, že povolení nebylo po dobu jeho platnosti využito.

§ 8

Celní úřad

Uskutečnění vývozu nebo dovozu zboží potvrdí celní úřad na povolení.

§ 9

Dohled

(1) Dohled nad dodržováním povinností stanovených v nařízení Rady a v tomto zákoně provádí celní úřad.

(2) Na základě žádosti ministerstva proěřuje celní úřad skutečnosti uvedené v žádosti o vydání povolení.

(3) Generální ředitelství cel vede k zabezpečení výkonu dohledu evidenci uskutečněného vývozu a dovozu zboží a evidenci správních deliktů s tím souvisejících, a to v

členění podle vydaného povolení. O údajích v této evidenci informuje ministerstvo. Celní úřady vedou tyto evidence podle své územní působnosti.

Správní delikty

§ 10

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s čl. 3 až 5 nařízení Rady vyveze nebo doveze zboží,
- b) v rozporu s čl. 3 nebo 4 nařízení Rady poskytne technickou pomoc, nebo
- c) v žádosti o povolení podle § 3 uvede nesprávné údaje, nebo předloží padělané, pozměněné nebo neplatné doklady

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vývozce dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s čl. 9 odst. 3 nařízení Rady vyveze zboží, aniž by pro takový vývoz byly splněny podmínky stanovené v povolení k vývozu zboží,
- b) v rozporu s § 6 odst. 2 neoznámí uskutečněný vývoz zboží, nebo že povolení nevyužila, nebo
- c) v rozporu s § 6 odst. 3 nepředloží doklad o ověření dodávky.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dovozce dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s čl. 9 odst. 3 nařízení Rady doveze zboží, aniž by pro takový dovoz byly splněny podmínky stanovené v povolení k dovozu zboží, nebo
- b) v rozporu s § 6 odst. 2 neoznámí uskutečněný dovoz zboží, nebo že povolení nevyužila.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel povolení k poskytnutí technické pomoci dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s čl. 9 odst. 3 nařízení Rady poskytne technickou pomoc, aniž by byly splněny podmínky stanovené v povolení k poskytnutí technické pomoci,
- b) v rozporu s § 7 neinformuje ministerstvo o formě a rozsahu poskytnuté technické pomoci nebo o tom, že povolení k poskytnutí technické pomoci nevyužila.

(5) Za správní delikt se uloží propadnutí věci nebo pokuta do

- a) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), odstavce 2 písm. a) a odstavce 3 písm. a),

- b) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) a odstavce 4 písm. a),
- c) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c),
- d) 800 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. c) a odstavce 4 písm. b),
- e) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b) a odstavce 3 písm. b).

(6) Propadnutí věci lze uložit i vedle pokuty.

§ 11 **Přestupky**

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s čl. 3 až 5 nařízení Rady vyveze nebo doveze zboží,
- b) v rozporu s čl. 3 nebo 4 nařízení Rady poskytne technickou pomoc, nebo
- c) v žádosti o povolení uvede nesprávné údaje nebo předloží padělané, pozměněné nebo neplatné doklady.

(2) Fyzická osoba se jako vývozce dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s čl. 9 odst. 3 nařízení Rady vyveze zboží, aniž by pro takový vývoz byly splněny podmínky stanovené v povolení k vývozu zboží,
- b) v rozporu s § 6 odst. 2 neoznámí uskutečněný vývoz zboží, nebo že povolení nevyužila, nebo
- c) v rozporu s § 6 odst. 3 nepředloží doklad o ověření dodávky.

(3) Fyzická osoba se jako dovozce dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s čl. 9 odst. 3 nařízení Rady doveze zboží, aniž by pro takový dovoz byly splněny podmínky stanovené v povolení k dovozu zboží, nebo
- b) v rozporu s § 6 odst. 2 neoznámí uskutečněný dovoz zboží, nebo že povolení nevyužila.

(4) Fyzická osoba se jako držitel povolení k poskytnutí technické pomoci dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s čl. 9 odst. 3 nařízení Rady poskytne technickou pomoc, aniž by byly splněny podmínky stanovené v povolení k poskytnutí technické pomoci,
- b) v rozporu s § 7 neinformuje ministerstvo o formě a rozsahu poskytnuté technické pomoci nebo o tom, že povolení k poskytnutí technické pomoci nevyužila.

(5) Za přestupek lze uložit propadnutí věci nebo pokutu do

- a) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), odstavce 2 písm. a) a odstavce 3 písm. a),
- b) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) a odstavce 4 písm. a),
- c) 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c),
- d) 800 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. c) a odstavce 4 písm. b),
- e) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. b) a odstavce 3 písm. b).

(6) Propadnutí věci lze uložit i vedle pokuty.

§ 12

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem, za kterých byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm správní orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o jeho spáchání dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty v prvním stupni projednává celní úřad. Celní úřad příslušný k projednání správního deliktu může věc postoupit k projednání celnímu úřadu, v jehož správním obvodu je sídlo, popřípadě místo podnikání právnické osoby nebo místo podnikání anebo bydliště fyzické osoby, která je podezřelá, že správní delikt spáchala.

(5) Na odpovědnost za jednání, ke kterému došlo při podnikání fyzické osoby²⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(7) Propadnutí věci lze uložit, jestliže zboží anebo věc použitá k technické pomoci byla

- a) ke spáchání správního deliktu použita nebo určena,
- b) správním deliktem získána, nebo
- c) nabyta za věc správním deliktem získanou.

(8) Vlastníkem věcí propadnutých podle odstavce 7 se stává stát.

Společná ustanovení

§ 13

K zabezpečení provádění tohoto zákona může ministerstvo požadovat od státních orgánů stanovisko k jednotlivým žádostem a informace o žadatelích o povolení, včetně informací o jejich podnikání, jestliže se vztahují k vývozu nebo dovozu zboží, nebo k poskytování technické pomoci. Tyto státní orgány jsou povinny vydat stanovisko, pokud tomu nebrání zvláštní právní předpisy⁴⁾ ve lhůtě 20 dnů od obdržení žádosti nebo po dohodě s ministerstvem ve lhůtě přiměřeně prodloužené.

§ 14

Povolení jsou nepřevoditelná a nepřecházejí na právní nástupce.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

§ 15

V příloze zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 357/2005, zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 269/2007 Sb., se za položku 105 vkládá nová položka 105a, která včetně poznámky pod čarou č. 64a zní:

Položka 105a

Udělení povolení k vývozu nebo dovozu zboží
nebo poskytnutí technické pomoci udělované
podle zvláštního právního předpisu^{64a)} Kč 500

64a) Zákon č. 38/2008 Sb., o vývozu a dovozu zboží, které by mohlo být použito pro výkon trestu smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, a o poskytování technické pomoci s tímto zbožím související, a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 ze dne 27. června 2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání."

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

§ 16

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Vlček v. r.
Klaus v. r.
Topolánek v. r.

Příloha 1

Žádost o povolení k vývozu nebo dovozu zboží a k poskytnutí technické pomoci

-
- 1) Nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 ze dne 27. června 2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, v platném znění.
2) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.
4) Například zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů.

I/5

Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů

§ 1-27 zákona č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů

- § 1-19 ČÁST PRVNÍ ZÁSADY NAKLÁDÁNÍ S LIDSKÝMI EMBRYONÁLNÍMI KMENOVÝMI BUŇKAMI
§ 1-2 HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 1 Předmět úpravy
§ 2 Vymezení pojmů
§ 3-7 HLAVA II PODMÍNKY VÝZKUMU NA LIDSKÝCH EMBRYONÁLNÍCH KMENOVÝCH BUŇKÁCH A POVOLOVÁNÍ TOHOTO VÝZKUMU
§ 3 Podmínky výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách
§ 4 Podmínky pro vydání povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách
§ 5 Žádost o povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách
§ 6 Vydání povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách
§ 7 Prokázání bezúhonnosti
§ 8-11 HLAVA III SOUVISEJÍCÍ ČINNOSTI
§ 8 Získávání lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely z

- nadbytečných lidských embryí
- § 9 Písemný souhlas s použitím nadbytečného lidského embrya k získání lidských embryonálních kmenových buněk
- § 10 Dovoz lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely
- § 11 Vývoz a průvoz lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely
- § 12-14 HLAVA IV SPRÁVA VÝZKUMU NA LIDSKÝCH EMBRYONÁLNÍCH KMENOVÝCH BUŇKÁCH
- § 12 Ministerstvo
- § 13 Registr linií
- § 14 Kontrola výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činností
- § 15-17 HLAVA V SPRÁVNÍ DELIKTY
- § 15 Přestupky
- § 16 Správní delikty právnické osoby
- § 17 Společná ustanovení ke správním deliktům
- § 18-19 HLAVA VI SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ
- § 19 Registrace linií vzniklých před účinností tohoto zákona
- § 20 ČÁST DRUHÁ zrušena
- § 21 ČÁST TŘETÍ zrušena
- § 22 ČÁST ČTVRTÁ Změna zákona o správních poplatcích
- § 23-24 ČÁST PÁTÁ Změna zákona č. 130/2002 Sb.
- § 24 Přejícné ustanovení ke změně zákona č. 130/2002 Sb.
- § 25 ČÁST ŠESTÁ zrušena
- § 26 ČÁST SEDMÁ Změna zákona o rodině
- § 27 ČÁST OSMÁ ÚČINNOST

227/2006 Sb.

ZÁKON

ze dne 26. dubna 2006

**o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a
o změně některých souvisejících zákonů**

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Změna: 167/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
ZÁSADY NAKLÁDÁNÍ S LIDSKÝMI EMBRYONÁLNÍMI KMENOVÝMI
BUŇKAMI

HLAVA I
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1
Předmět úpravy

Tento zákon upravuje

- a) podmínky výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách,
- b) povolování výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách,
- c) podmínky pro provádění činností souvisejících s výzkumem na lidských embryonálních kmenových buňkách,
- d) působnost správních a poradních orgánů ve stanovených oblastech,
- e) kontrolu výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činností,
- f) registraci linií lidských embryonálních kmenových buněk a podmínky vedení jejich registru,
- g) sankce za porušení tohoto zákona.

§ 2
Vymezení pojmů

V tomto zákoně se rozumí

- a) výzkumem na lidských embryonálních kmenových buňkách systematická tvůrčí činnost konaná za účelem získání nových znalostí nebo jejich využití prováděná na liniích lidských embryonálních kmenových buněk,
- b) lidskými embryonálními kmenovými buňkami všechny pluripotentní kmenové buňky pocházející z lidských preimplantačních embryí vytvořených mimotělně,
- c) liniemi lidských embryonálních kmenových buněk (dále jen "linie") všechny lidské embryonální kmenové buňky, které jsou uchovávány v kulturách nebo jsou v návaznosti na ně skladovány v kryokonzervované formě,
- d) lidským embryem totipotentní buňka nebo seskupení takových buněk, které jsou schopny se vyvinout v lidské individuum,
- e) nadbytečným lidským embryem takové lidské embryo, které bylo vytvořeno metodou mimotělního oplodnění pro účely asistované reprodukce a nebylo pro tyto účely využito,
- f) souvisejícími činnostmi dovoz, vývoz, průvoz, jakož i získávání lidských embryonálních kmenových buněk a jejich linií; tyto činnosti nejsou součástí výzkumu,
- g) registrem linií seznam základních identifikačních údajů zřízený za účelem identifikace a sledování původu linií lidských embryonálních kmenových buněk,
- h) registrací zapsání do registru linií,
- i) dovozem lidských embryonálních kmenových buněk (dále jen "dovoz") vstup lidských embryonálních kmenových buněk na území České republiky,

j) vývozem lidských embryonálních kmenových buněk (dále jen "vývoz") výstup lidských embryonálních kmenových buněk z území České republiky.

HLAVA II PODMÍNKY VÝZKUMU NA LIDSKÝCH EMBRYONÁLNÍCH KMENOVÝCH BUŇKÁCH A POVOLOVÁNÍ TOHOTO VÝZKUMU

§ 3

Podmínky výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách

(1) Výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách lze provádět pouze na základě povolení, které vydá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "ministerstvo"). Tento výzkum může být prováděn pouze na pracovištích, která jsou uvedena v povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách.

(2) Výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách lze provádět pouze

a) na dovezených liniích, pokud byly získány z lidských embryí způsobem, který neodporuje právním předpisům České republiky a země původu, jejich dovoz byl povolen ministerstvem a jediným důvodem dovozu do České republiky je jejich využití pro výzkumné účely podle tohoto zákona, nebo

b) na liniích získaných z nadbytečných lidských embryí u poskytovatelů zdravotních služeb v České republice, ve kterých se provádí asistovaná reprodukce podle zvláštního právního předpisu¹) (dále jen "centrum asistované reprodukce").

(3) Během výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách nesmí dojít k manipulacím s těmito buňkami, které by vedly k vytvoření nového jedince (reprodukční klonování).

(4) Linie i lidská embrya určená k získání lidských embryonálních kmenových buněk musí být chráněny před odcizením nebo před jejich použitím k činnostem, které jsou v rozporu s právními předpisy.

§ 4

Podmínky pro vydání povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách

(1) Výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách lze provádět pouze na základě povolení vydaného ministerstvem označeného číslem povolení.

(2) Ministerstvo vydá povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách pouze tehdy, je-li doloženo, že

a) výzkum slouží k získávání zásadních vědeckých poznatků nebo k rozšíření lékařských poznatků při vývoji diagnostických, preventivních nebo terapeutických postupů, které lze aplikovat na člověka,

b) podle současných poznatků vědy a techniky řeší výzkum otázky, které nelze řešit pouze na

in vitro modelech se zvířecími buňkami nebo při pokusech na zvířatech,

c) předpokládaného vědeckého přínosu nelze dosáhnout žádným jiným způsobem,

d) je zaručena odborná úroveň výzkumu, zejména odbornou publikační činností, patenty nebo přihláškami patentů a výročními zprávami,

e) výzkumný projekt je eticky přijatelný a

f) jsou splněny ostatní podmínky uvedené v § 3 a 5.

§ 5

Žádost o povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách

(1) Žádost o povolení k výzkumu může být podána pouze písemně v listinné nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem²⁾. Žadatelem může být pouze právnická osoba se sídlem v České republice, popřípadě právnická osoba, která má sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti na území jiného členského státu Evropské unie³⁾ a která má na území České republiky umístěnu organizační složku, která má jako předmět činnosti uveden výzkum, s tím, že tato činnost je uvedena ve zřizovací nebo zakládací listině, společenské smlouvě, stanovách nebo v jiném zakladatelském dokumentu žadatele vyžadovaném zákonem nebo je stanovena zvláštním zákonem, pokud je jím žadatel zřízen.

(2) V žádosti o povolení k výzkumu žadatel uvede

a) obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo") žadatele a adresy pracovišť, na kterých bude výzkum prováděn,

b) jméno, popřípadě jména a příjmení a adresy místa trvalého pobytu, popřípadě adresy místa pobytu osob, které vykonávají funkci statutárního orgánu žadatele nebo jeho člena,

c) podrobný popis výzkumné činnosti s uvedením výzkumných cílů a metod.

(3) Žádost o povolení k výzkumu žadatel doloží

a) dokumentací o předchozí výzkumné práci žadatele v oblastech výzkumu a vývoje využitelné při výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách,

b) dokladem prokazujícím bezúhonnost osob vykonávajících funkci statutárního orgánu žadatele nebo jeho člena podle § 7,

c) dokumentací osvědčující splnění podmínek uvedených v § 4 odst. 2.

(4) Po doručení žádosti ministerstvo bez zbytečného odkladu požádá Radu pro výzkum a vývoj⁴⁾ (dále jen "Rada") o odborné stanovisko, které Rada vypracuje na základě posouzení žádosti Bioetickou komisí. Rada zašle toto odborné stanovisko ministerstvu do 8 týdnů ode dne doručení žádosti o toto stanovisko.

(5) V případech, kdy žádost o povolení výzkumu nebo oznámení změn jeho zaměření

podle § 6 odst. 4 bezprostředně souvisí s léčebnými postupy, vyzve ministerstvo k vypracování odborného stanoviska také Ministerstvo zdravotnictví, které ho zašle do 8 týdnů od doručení žádosti o toto stanovisko.

(6) Odborné stanovisko Rady nebo Ministerstva zdravotnictví jednoznačně doporučí nebo nedoporučí udělení povolení a uvede důvody, které k doporučení nebo nedoporučení vedly. Stanovisko rovněž zhodnotí, zda žádost po odborné a etické stránce splňuje podmínky uvedené v § 4 odst. 2.

(7) Pokud se ministerstvo v rozhodnutí odchýlí od odborného stanoviska Rady nebo Ministerstva zdravotnictví vypracovaného podle odstavce 5 anebo pokud s takovým stanoviskem nesouhlasí, uvede v rozhodnutí důvody pro tuto skutečnost.

§ 6

Vydání povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách

(1) Povolení výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách se vydává na dobu 6 let, a to pouze na konkrétní a v žádosti podrobně popsanou výzkumnou činnost. Ministerstvo rozhodne do 3 měsíců ode dne doručení posledního odborného stanoviska podle § 5 odst. 4 až 6; pokud odborné stanovisko Rady, popřípadě též Ministerstva zdravotnictví, udělení povolení jednoznačně doporučí a žadatel splní ostatní podmínky podle tohoto zákona, ministerstvo povolení k výzkumu vydá.

(2) Ministerstvo v povolení uvede

- a) obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo žadatele,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení a adresy místa trvalého pobytu, popřípadě adresy místa pobytu osob, které vykonávají funkci statutárního orgánu žadatele nebo jeho člena,
- c) adresy pracovišť, ve kterých lze tento výzkum provádět,
- d) popis nebo vymezení výzkumné činnosti, která je povolena, a
- e) datum, do kdy je výzkum povolen,
- f) číslo povolení výzkumu.

(3) Právnícká osoba oprávněná k výzkumu podle tohoto zákona může požádat o prodloužení povolení k výzkumu. Povolení lze prodloužit nejvýše jednou, a to o 4 roky. O žádosti o prodloužení rozhodne ministerstvo do 3 měsíců ode dne doručení žádosti. Žádost o prodloužení povolení výzkumu nelze podat dříve než 18 měsíců před uplynutím doby jeho platnosti, nejpozději však 12 měsíců před tímto datem.

(4) Právnícká osoba oprávněná k výzkumu podle tohoto zákona doručí ministerstvu bez zbytečného odkladu žádost o povolení změny zaměření výzkumu, zejména změny výzkumných cílů a metod. Na základě takových informací může ministerstvo rozhodnutí o povolení změnit nebo zrušit. Za tím účelem může ministerstvo požádat Radu o nové stanovisko, která ho zašle ministerstvu do 8 týdnů ode dne doručení žádosti. Ministerstvo rozhodne do 3 měsíců ode dne doručení odborného stanoviska Rady podle § 5 odst. 4 a 5.

Žádost o změnu povolení výzkumu lze podat nejpozději 12 měsíců před uplynutím doby jeho platnosti.

(5) Právnická osoba oprávněná k výzkumu podle tohoto zákona bez zbytečného odkladu oznámí ministerstvu předčasné ukončení tohoto výzkumu.

(6) Ministerstvo rozhodne o zrušení povolení k výzkumu podle tohoto zákona v případě, že právnická osoba oprávněná k výzkumu přestala splňovat podmínky podle § 3 až 6, nebo se v posledních dvou letech dopustila správního deliktu podle § 16 odst. 1. V rozhodnutí o zrušení povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách uvede ministerstvo i datum ukončení tohoto výzkumu.

§ 7

Prokázání bezúhonnosti

(1) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin nebo za trestný čin nedbalostní spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti podle tohoto zákona, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(2) Občan České republiky prokáže bezúhonnost výpisem z evidence Rejstříku trestů 5) ne starším než 3 měsíce.

(3) Státní příslušník členského státu Evropské unie prokáže bezúhonnost výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží osoba vykonávající funkci statutárního orgánu žadatele nebo jeho člena prohlášení o bezúhonnosti ve smyslu zvláštního právního předpisu⁶⁾ učiněné před notářem nebo orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo orgánem členského státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce a musí být opatřené úředně ověřeným překladem do českého jazyka. Doklad podle tohoto odstavce může být nahrazen dokladem o uznání kvalifikace, pokud prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti podle odstavců 1 až 4.

(4) Občan jiného státu než států uvedených v odstavci 2 nebo 3 prokáže bezúhonnost výpisem z evidence trestů a odpovídajícími doklady vydanými státem, jehož je občanem, nebo státy, ve kterých se déle než 3 měsíce nepřetržitě zdržoval v posledních 3 letech; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce a musí být opatřené úředně ověřeným překladem do českého jazyka.

HLAVA III SOUVISEJÍCÍ ČINNOSTI

§ 8

Získávání lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely z nadbytečných lidských embryí

(1) Získávání lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely z nadbytečných embryí je možné, jestliže

a) žena a muž, od nichž bylo nadbytečné embryo získáno, a dárce zárodečných buněk 1) dali k tomu písemný souhlas podle § 9,

b) nadbytečné lidské embryo bylo poskytnuto centrem asistované reprodukce.

(2) Lidská embrya pro získání lidských embryonálních kmenových buněk za účelem výzkumu mohou být poskytnuta pouze právnické osobě provádějící povolený výzkum podle tohoto zákona.

(3) K získávání lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely lze použít jen taková nadbytečná lidská embrya, která nejsou starší než 7 dnů, s tím, že do stáří embrya se nezapočítává doba jeho kryokonzervace.

§ 9

Písemný souhlas s použitím nadbytečného lidského embrya k získání lidských embryonálních kmenových buněk

(1) Písemný souhlas podle § 8 odst. 1 písm. a) je možné udělit, je-li zřejmé, že jde o nadbytečné lidské embryo, a zároveň dříve, než dojde k jeho použití k získání lidských embryonálních kmenových buněk. Osoby podle § 8 odst. 1 písm. a) musí být před udělením souhlasu podle věty první ústně i písemně srozumitelně a dostatečným způsobem poučeny o účelu, ke kterému má být nadbytečné lidské embryo použito.

(2) Písemný souhlas podle § 8 odst. 1 písm. a) dále obsahuje výslovný souhlas s využitím nadbytečného lidského embrya k vytvoření lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely a prohlášení, že byli seznámeni s účelem, k jakému bude nadbytečné embryo použito. Písemný souhlas musí obsahovat rovněž jméno, popřípadě jména a příjmení, adresu místa trvalého pobytu a podpis osob podle věty první, datum udělení souhlasu a obchodní firmu nebo název a sídlo centra asistované reprodukce, ve kterém poučení proběhlo. Písemný souhlas podle tohoto odstavce uchovává centrum asistované reprodukce po dobu nejméně 30 let od dne jeho udělení.

(3) Na údaje uvedené v písemném souhlasu podle § 8 odst. 1 písm. a) se vztahuje ochrana podle zvláštního právního předpisu⁷⁾.

(4) Písemný souhlas podle § 8 odst. 1 písm. a) může každý jednotlivě i bez udání důvodu písemně odvolat do 3 měsíců od data jeho udělení, pokud embryo již nebylo využito k získání lidských embryonálních kmenových buněk.

(5) Za souhlas s využitím nadbytečného embrya k získávání lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely nesmí být poskytnuta osobám uvedeným v § 8 odst. 1 písm. a) odměna.

(6) Náklady spojené se získáním souhlasu s využitím embrya na lidské embryonální kmenové buňky uhradí centru asistované reprodukce právnická osoba oprávněná k výzkumu podle tohoto zákona, která zamýšlí tyto buňky použít k získání lidských embryonálních kmenových buněk.

§ 10

Dovoz lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely

(1) Lidské embryonální kmenové buňky mohou být do České republiky dovezeny pro výzkumné účely pouze ve formě jejich linií. Dovoz linií podléhá povolení ministerstva. Dovážené linie nesmí být zdrojem infekční nákazy.

(2) Povolení k dovozu lidských embryonálních kmenových buněk udělí ministerstvo právnické osobě, která žádá o povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách nebo které bylo vydáno povolení k výzkumu podle tohoto zákona, a současně, jsou-li splněny ostatní podmínky podle odstavců 3 až 6.

(3) O povolení k dovozu lidských embryonálních kmenových buněk lze žádat nejpozději 9 měsíců před ukončením platnosti povolení výzkumu.

(4) Dovoz lidských embryonálních kmenových buněk povolí ministerstvo pouze tehdy, je-li to nutné k zajištění potřeb výzkumu a vývoje nebo mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. V povolení určí i dobu jeho platnosti, která nesmí být delší než 1 rok a nesmí přesáhnout dobu platnosti povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách.

(5) V žádosti o povolení k dovozu žadatel uvede

- a) obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby provádějící dovoz linií,
- b) názvy zemí, kde je linie registrována, včetně registračních čísel a názvů registrů a uvedení názvu země původu,
- c) při dovozu linií pro již probíhající výzkum identifikační číslo povolení výzkumu a dále název a sídlo právnické osoby, která výzkum provádí,
- d) stručné odůvodnění žádosti.

(6) K žádosti o povolení dovozu žadatel připojí

- a) úředně ověřené potvrzení opatřené úředně ověřeným překladem do českého jazyka vydané příslušným úřadem země původu o tom, že dovážené linie nemohou být zdrojem infekční nákazy,
- b) úředně ověřené potvrzení opatřené úředně ověřeným překladem do českého jazyka vydané příslušným úřadem země původu o tom, že linie byly získány v souladu s právním řádem země původu.

(7) Ministerstvo rozhodne o žádosti o povolení k dovozu do 3 měsíců ode dne jejího doručení. V případě žádosti podané v době, kdy právnická osoba podle odstavce 2 o povolení výzkumu teprve žádá, nelze vydat povolení dovozu dříve, než nabude rozhodnutí o povolení výzkumu právní moci.

§ 11

Vývoz a průvoz lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely

(1) Vývoz může provést pouze právnická osoba, která má platné povolení k výzkumu podle tohoto zákona.

(2) Nejpozději 7 dní před vývozem oznámí písemně osoba podle odstavce 1 ministerstvu

- a) registrační číslo linie přidělené ministerstvem podle tohoto zákona,
- b) datum, kdy linie opustí území České republiky,
- c) název a adresu příjemce linií.

(3) Vyvážet lze pouze linie registrované na území České republiky, které byly již podrobeny výzkumu, a to jen za účelem dalšího výzkumu.

(4) Ministerstvo zařadí bez prodlení údaje o vývozu linií do registru.

(5) Průvoz linií musí být ministerstvu písemně oznámen přepravcem nejpozději 7 dní předem, kdy budou linie dopraveny na území České republiky. V oznámení o průvozu se kromě jednoznačné identifikace přepravce uvede trasa, po které se budou linie na území České republiky pohybovat, a den, kdy linie opustí území České republiky. Průvoz linií se do registru nezaznamenává.

(6) Průvoz podle odstavce 5 může trvat nejdéle 3 dny.

(7) Vyvážet embrya je zakázáno.

HLAVA IV

SPRÁVA VÝZKUMU NA LIDSKÝCH EMBRYONÁLNÍCH KMENOVÝCH BUŇKÁCH

§ 12

Ministerstvo

Ministerstvo vykonává při správě výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách tyto činnosti:

- a) vydává, mění nebo ruší povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a k dovozu lidských embryonálních kmenových buněk podle tohoto zákona,
- b) zabezpečuje úlohu správce a provozovatele registru linií,
- c) provádí kontrolu výzkumných pracovišť; v rámci této činnosti sleduje, zda nedochází k provádění výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách v rozporu se zákonem, a ukládá sankce za správní delikty podle § 15 až 17 a
- d) vede registr linií; tento registr je informačním systémem veřejné správy⁸).

§ 13
Registr linií

(1) Výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách lze provádět pouze na liniích registrovaných ministerstvem. Registraci podléhají i linie vzniklé oddělením od již registrovaných linií.

(2) Registr linií obsahuje následující údaje

- a) označení a adresu pracoviště, kde byla linie vytvořena,
- b) označení a adresu pracoviště, kde se linie používá k výzkumu,
- c) obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, která linie používá,
- d) název země původu,
- e) číslo povolení výzkumu,
- f) identifikační nebo jiná registrační čísla linií v zahraničních registracích, pokud byla přidělena, nebo jinou jednoznačnou identifikaci linie,
- g) u dovezených linií datum dovozu,
- h) u linií vytvořených v České republice obchodní firmu nebo název a sídlo centra asistované reprodukce, které poskytlo embryo, z něhož byla linie vytvořena,
- i) den vydání potvrzení o registraci,
- j) u zanikajících linií datum zániku linie.

(3) Údaje uvedené v registru ministerstva jsou každému veřejně přístupné, a to i prostřednictvím dálkového přístupu; na požádání vydá ministerstvo výpis z registru.

(4) Žádost o registraci linií podá ministerstvu právnická osoba, která je oprávněna k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách podle tohoto zákona, a tyto linie vytvořila nebo bude na těchto liniích provádět výzkum, a to do 30 pracovních dnů ode dne jejich vytvoření. V žádosti uvede údaje podle odstavce 2 písm. a) až h). Ministerstvo rozhodne o registraci linií do 4 týdnů ode dne doručení žádosti; splňuje-li žadatel podmínky pro registraci linií podle tohoto zákona, ministerstvo registraci provede.

(5) Je-li žádost o registraci neúplná nebo obsahuje-li nepravdivé údaje, ministerstvo ji vrátí žadateli do 4 týdnů ode dne jejího doručení spolu s uvedením vad podání a s výzvou a lhůtou k jejich odstranění. Nedojde-li k odstranění vad žádosti do stanovené lhůty, ministerstvo řízení zastaví.

(6) U dovezených linií poskytuje do registru údaje uvedené v odstavci 2 písm. a) až g) právnická osoba oprávněná k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách, pro jejíž výzkum se tyto linie dovážejí, a to do 10 pracovních dnů ode dne, kdy tyto linie získala.

(7) Změny v údajích o liniích a doplnění údajů o liniích, které jsou registrovány podle odstavce 1, oznámí právnická osoba provádějící výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách ministerstvu do 10 pracovních dnů ode dne, kdy změna nastala.

§ 14

Kontrola výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činností

(1) Ministerstvo je oprávněno provádět, a to i bez ohlášení, kontrolu na výzkumném pracovišti provádějícím výzkum v oboru biologie a medicíny za účelem kontroly plnění podmínek, za kterých je výzkum prováděn, zejména, zda byl výzkum povolen, a za účelem kontroly využití embryí na lidské embryonální kmenové buňky a prevence provádění nepovoleného výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách.

(2) Kontrolu podle odstavce 1 vykonává ministerstvo prostřednictvím pověřených zaměstnanců (dále jen "kontrolní pracovníci"). Kontrolní pracovníci se prokazují písemným pověřením. Vzor písemného pověření stanoví ministerstvo vyhláškou. Kontrolní pracovníci jsou mimo práv a povinností stanovených zvláštním právním předpisem 9) oprávněni k přístupu do kontejnerů a jiných skladovacích zařízení, které slouží nebo mohou sloužit ke skladování embryí určených pro využití na lidské embryonální kmenové buňky, pro skladování linií, a jsou oprávněni odebírat z nich vzorky.

(3) Statutární orgán nebo členové statutárního orgánu právnické osoby, která provádí výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách, jsou povinni zajistit kontrolním pracovníkům provádějícím kontrolu podle odstavce 1 požadované podklady týkající se tohoto výzkumu a další podklady, které kontrolní pracovníci shledají jako potřebné pro objasnění okolností, za kterých je prováděn výzkum.

(4) Protokol o výsledku kontroly vydá ministerstvo do 20 pracovních dnů ode dne ukončení kontroly.

(5) Kontrolní činnost ministerstva se řídí zvláštním právním předpisem 9), pokud tento zákon nestanoví jinak.

(6) Na kontrolu činností souvisejících s výzkumem podle § 2 písm. f) se použijí ustanovení odstavců 1 až 5 obdobně.

HLAVA V
SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 15

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) provádí výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách v rozporu s § 3 odst. 1 nebo 2, nebo

b) doveze lidské embryonální kmenové buňky v rozporu s § 10, nebo je vyveze anebo proveze v rozporu s § 11.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 16

Správní delikty právnické osoby

(1) Právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) provádí výzkum na lidských embryonálních kmenových buňkách v rozporu s § 3 odst. 1 nebo 2 nebo poruší podmínky stanovené v povolení vydaném podle § 4 až 7,
- b) doveze lidské embryonální kmenové buňky v rozporu s § 10, nebo je vyveze anebo proveze v rozporu s § 11,
- c) uvede nesprávné údaje v žádosti o povolení k dovozu lidských embryonálních kmenových buněk podle § 10 nebo v oznámení jejich vývozu nebo průvozu podle § 11 nebo při registraci linií podle § 13 nebo § 19,
- d) jako osoba oprávněná k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách, pro jejíž výzkum se tyto linie dovážejí, neoznámí ministerstvu změny registrovaných údajů podle § 13 odst. 7,
- e) jako osoba oprávněná k výzkumu podle tohoto zákona nepodá ministerstvu žádost o povolení změny zaměření výzkumu nebo jeho předčasné ukončení podle § 6 odst. 4, nebo
- f) provádí výzkum na liniích, které nebyly zaregistrovány podle tohoto zákona.

(2) Právnická osoba oprávněná k činnosti centra asistované reprodukce se dopustí správního deliktu tím, že

- a) poskytne lidské embryo k získání lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely bez písemného souhlasu podle § 8 odst. 1 písm. a),
- b) poskytne lidské embryo k získání lidských embryonálních kmenových buněk pro výzkumné účely v rozporu s § 8 odst. 3,
- c) poskytne lidské embryo k získání lidských embryonálních kmenových buněk pro jiný než povolený výzkum,
- d) poskytne odměnu za písemný souhlas s využitím lidských embryonálních kmenových buněk,
- e) nepoučí osoby uvedené v § 8 odst. 1 písm. a) o využití nadbytečného embrya podle § 9 odst. 1 a 2, nebo
- f) neuchová písemný souhlas podle § 8 odst. 1 písm. a) po dobu nejméně 30 let ode dne jeho udělení.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) a b) a odstavce 2 písm. a) až c) se uloží pokuta do 2 000 000 Kč, za správní delikt podle odstavce 2 písm. d) pokuta do 1 000 000 Kč

a za správní delikt podle odstavce 1 písm. c) až f) a odstavce 2 písm. e) a f) pokuta do 500 000 Kč.

§ 17

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni ministerstvo.

(5) Pokuty vybírá a vymáhá ministerstvo. Pokuty jsou příjmem státního rozpočtu.

HLAVA VI SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 18

(1) V řízeních podle tohoto zákona se postupuje podle správního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Žádost o povolení výzkumu a dovozu lze podat nejdříve 2 měsíce po nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) V případě, že žena, a byla-li provdána, též její manžel, a dárce nežijí nebo nejsou známi, mohou být nadbytečná embrya využita pro získání lidských embryonálních kmenových buněk k výzkumu, jsou-li splněny ostatní podmínky dané zákonem. Souhlas podle § 8 odst. 1 písm. a) se nevyžaduje.

§ 19

Registrace linií vzniklých před účinností tohoto zákona

(1) Linie vytvořené nebo dovezené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za dovezené nebo vytvořené v souladu s tímto zákonem, budou-li registrovány do 31. prosince 2008. Na těchto liniích lze provádět již započatý výzkum podle tohoto zákona bez povolení ministerstva do 31. prosince 2008, pokud je tento výzkum prováděn v rámci výzkumného záměru, projektu nebo grantového projektu podle zvláštního právního předpisu¹⁰).

(2) V žádosti o registraci linií podle odstavce 1 se uvede

a) obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby v České republice,

kde jsou linie používány,

b) země původu a adresa autorizovaného poskytovatele zdravotních služeb, kde byl odběr uskutečněn,

c) účel prováděného výzkumu,

d) identifikační nebo registrační čísla v zahraničních registracích, pokud byla tato čísla přidělena, nebo jiná jednoznačná identifikace embrya.

(3) Žádost o registraci linií podá ministerstvu právnická osoba, která je oprávněna k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách podle tohoto zákona. V žádosti uvede údaje podle odstavce 2. Ministerstvo rozhodne o registraci linií do 4 týdnů ode dne doručení žádosti; splňuje-li žadatel podmínky pro registraci linií podle tohoto zákona, ministerstvo registraci provede.

(4) Je-li žádost o registraci neúplná nebo obsahuje-li nepravdivé údaje, ministerstvo ji vrátí žadateli do 4 týdnů ode dne jejího doručení spolu s uvedením vad podání a s výzvou a lhůtou k jejich odstranění. Nedojde-li k odstranění vad žádosti do stanovené lhůty, ministerstvo řízení zastaví.

ČÁST DRUHÁ **zrušena**

§ 20 **zrušen**

ČÁST TŘETÍ **zrušena**

§ 21 **zrušen**

ČÁST ČTVRTÁ **Změna zákona o správních poplatcích**

§ 22

V příloze k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, se za položku 102 vkládá nová položka 102A, která včetně poznámky pod čarou č. 61a zní:

"Položka 102A

Přijetí žádosti o

a) povolení(61a) výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách	Kč 500
--	--------

b) povolení(61a) dovozu linií lidských embryonálních kmenových buněk	Kč 500
--	--------

c) registraci 61a) linie lidských

embryonálních kmenových buněk

Kč 500

61a) Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů."

ČÁST PÁTÁ **Změna zákona č. 130/2002 Sb.**

§ 23

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění zákona č. 41/2004 Sb., zákona č. 215/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb. a zákona č. 81/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 35 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

"i) zpracování stanoviska k žádosti o povolení výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách nebo k žádosti o změnu tohoto povolení, popřípadě k žádosti o povolení dovozu lidských embryonálních kmenových buněk, a to na podkladě návrhu svého poradního orgánu, kterým je Bioetická komise."

2. V § 35 se doplňují odstavce 7 a 8, které znějí:

"(7) Rada pro výzkum a vývoj ustaví Bioetickou komisi jako svůj odborný a poradní orgán, který zpracovává podklady pro řešení úkolů Rady pro výzkum a vývoj spojených s bioetickými aspekty výzkumu a vývoje, zejména návrhy odborných stanovisek Rady pro výzkum a vývoj k žádostem o povolení výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách nebo k žádostem o změnu tohoto povolení, popřípadě k žádostem o povolení dovozu lidských embryonálních kmenových buněk. Předsedou Bioetické komise je člen Rady pro výzkum a vývoj.

(8) Členství v poradních orgánech Rady pro výzkum a vývoj nezakládá pracovněprávní poměr k České republice. Odměny za činnost v uvedených orgánech stanoví předseda Rady pro výzkum a vývoj."

§ 24

Přechodné ustanovení ke změně zákona č. 130/2002 Sb.

Rada ustaví Bioetickou komisi jako svůj poradní orgán a schválí její Statut a Jednací řád do 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Ve statutu Rada zejména upraví způsob řešení střetu zájmů, a to tak, aby byla zajištěna nezávislost při zpracování návrhu stanoviska k žádosti o povolení k výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách nebo k žádosti o změnu tohoto povolení.

ČÁST ŠESTÁ
zrušena

§ 25
zrušen

ČÁST SEDMÁ
Změna zákona o rodině

§ 26

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 132/1982 Sb., zákona č. 234/1992 Sb., zákona č. 72/1995 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 301/2000 Sb., zákona č. 109/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 321/2002 Sb., zákona č. 315/2004 Sb., zákona č. 383/2005 Sb. a zákona č. 112/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 54 se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 7b zní:

"(3) Je-li dítě počato umělým oplodněním ženy z asistované reprodukce podle zvláštního právního předpisu^{7b)}, považuje se za otce muž, který dal k umělému oplodnění ženy podle tohoto zvláštního právního předpisu souhlas, pokud by se neprokázalo, že žena otěhotněla jinak.

7b) Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 227/2006 Sb."

Dosavadní poznámka pod čarou č. 7b se včetně odkazu na ni označuje jako poznámka pod čarou č. 7c.

2. V § 61 odst. 3 se slova "§ 57 odst. 2 a § 59 odst. 1" nahrazují slovy "§ 57 odst. 2, § 58 odst. 2 a § 59 odst. 1".

ČÁST OSMÁ
ÚČINNOST

§ 27

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 2006.

v z. Kasal v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.

1) § 27 a následující zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 227/2006 Sb.

2) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

3) Článek 48 Smlouvy o založení Evropských společenství.

4) § 35 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění zákona

č. 227/2006 Sb.

5) § 11 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb.

6) § 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

7) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb.

9) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

10) Zákon č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

I/6

Zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

Obsah

ČÁST PRVNÍ - ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ (§ 1 - § 2)

ČÁST DRUHÁ - OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ (§ 3 - § 79)

ČÁST TŘETÍ - BEZPEČNOSTNÍ ZPŮSOBILOST (§ 80 - § 88)

ČÁST ČTVRTÁ - BEZPEČNOSTNÍ ŘÍZENÍ (§ 89 - § 135)

ČÁST PÁTÁ - VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY (§ 136 - § 142)

ČÁST ŠESTÁ - STÁTNÍ DOZOR (§ 143 - § 144)

ČÁST SEDMÁ - KONTROLA ČINNOSTI ÚŘADU (§ 145 - § 147)

ČÁST OSMÁ - SPRÁVNÍ DELIKTY (§ 148 - § 156)

Přechodná ustanovení

412/2005 Sb.

ZÁKON

ze dne 21. září 2005

o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

Změna: 119/2007 Sb.

Změna: 177/2007 Sb.

Změna: 296/2007 Sb.

Změna: 32/2008 Sb.

Změna: 124/2008 Sb., 126/2008 Sb.

Změna: 250/2008 Sb.

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Změna: 255/2011 Sb., 420/2011 Sb.

Změna: 167/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje zásady pro stanovení informací jako informací utajovaných, podmínky pro přístup k nim a další požadavky na jejich ochranu, zásady pro stanovení citlivých činností a podmínky pro jejich výkon a s tím spojený výkon státní správy.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) utajovanou informací informace v jakékoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená v souladu s tímto zákonem, jejíž vyžádání nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací (§ 139),

b) zájmem České republiky zachování její ústavnosti, svrchovanosti a územní celistvosti, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, mezinárodních závazků a obrany, ochrana ekonomiky a ochrana života nebo zdraví fyzických osob,

c) porušením povinnosti při ochraně utajované informace porušení povinnosti uložené tímto zákonem nebo na základě tohoto zákona,

d) orgánem státu organizační složka státu podle zvláštního právního předpisu¹⁾, kraj²⁾, hlavní město Praha³⁾, městská část hlavního města Prahy a obec⁴⁾ při výkonu státní správy ve věcech, které stanoví zvláštní právní předpis; orgánem státu se rozumí i Bezpečnostní informační služba⁵⁾, Vojenské zpravodajství⁶⁾ a Česká národní banka⁷⁾,

e) odpovědnou osobou

1. u ministerstva ministr,
2. u jiného ústředního správního úřadu ten, kdo stojí v jeho čele,
3. u organizační složky státu, zřízené jinou organizační složkou státu, ten, kdo je odpovědnou osobou u organizační složky státu vykonávající funkci jejího zřizovatele,
4. u dalších organizačních složek státu ten, kdo stojí v jejich čele,
5. u Bezpečnostní informační služby a Vojenského zpravodajství ředitel,
6. u České národní banky guvernér,
7. u kraje ředitel krajského úřadu,
8. u hlavního města Prahy ředitel Magistrátu hlavního města Prahy,
9. u městské části hlavního města Prahy tajemník úřadu městské části, a není-li jej, starosta městské části,
10. u statutárního města tajemník magistrátu,
11. u dalších měst a obcí tajemník jejich úřadu, a není-li jej, starosta,
12. u organizační složky územního samosprávného celku ten, kdo je odpovědnou osobou u územního samosprávného celku vykonávající funkci jejího zřizovatele,
13. u právnických osob neuvedených v bodech 6 až 11 statutární orgán; jedná-li podle

zvláštního právního předpisu⁸) jménem těchto jiných právnických osob více osob, které jsou statutárním orgánem, nebo osoba, která statutárním orgánem není, pak je odpovědnou osobou pouze ta z nich, která je jednáním ve věcech upravených tímto zákonem pověřena, a 14. podnikající fyzická osoba⁹),

f) původcem utajované informace orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, u nichž utajovaná informace vznikla, nebo Úřad průmyslového vlastnictví podle § 70 odst. 4,

g) cizí mocí cizí stát nebo jeho orgán anebo nadnárodní nebo mezinárodní organizace nebo její orgán,

h) neoprávněnou osobou fyzická nebo právnická osoba, která nesplňuje podmínky přístupu k utajované informaci stanovené tímto zákonem,

i) poučením písemný záznam o seznámení fyzické osoby s jejími právy a povinnostmi v oblasti ochrany utajovaných informací a s následky jejich porušení,

j) bezpečnostním standardem utajovaný soubor pravidel, ve kterém se stanoví postupy, technická řešení, bezpečnostní parametry a organizační opatření pro zajištění nejmenší možné míry ochrany utajovaných informací,

k) bezpečnostním provozním módem prostředí, ve kterém informační systém pracuje, charakterizované stupněm utajení zpracovávané utajované informace a úrovněmi oprávnění uživatelů.

ČÁST DRUHÁ OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ

Hlava I Úvodní ustanovení

§ 3

Újma zájmu České republiky a nevýhodnost pro zájmy České republiky

(1) Újmou zájmu České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí poškození nebo ohrožení zájmu České republiky. Podle závažnosti poškození nebo ohrožení zájmu České republiky se újma člení na mimořádně vážnou újmu, vážnou újmu a prostou újmu.

(2) Mimořádně vážná újma zájmu České republiky vznikne vyzrazením utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužitím utajované informace, které může mít za následek

a) bezprostřední ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti nebo demokratických základů České republiky,

b) rozsáhlé ztráty na lidských životech nebo rozsáhlé ohrožení zdraví obyvatel,

c) mimořádně vážné nebo dlouhodobé poškození ekonomiky České republiky,

- d) značné narušení vnitřního pořádku a bezpečnosti České republiky,
- e) mimořádně vážné ohrožení významných bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb,
- f) mimořádně vážné ohrožení činnosti Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo členského státu,
- g) mimořádně vážné ohrožení bojeschopnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie, nebo
- h) mimořádně vážné poškození diplomatických nebo jiných vztahů České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy, Evropské unii nebo členskému státu.

(3) Vážná újma zájmu České republiky vznikne vyzrazením utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužitím utajované informace, které může mít za následek

- a) ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti a demokratických základů České republiky,
- b) značnou škodu České republiky ve finanční, měnové nebo hospodářské oblasti,
- c) ztráty na lidských životech nebo ohrožení zdraví obyvatel,
- d) narušení vnitřního pořádku a bezpečnosti České republiky,
- e) vážné ohrožení bojeschopnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie,
- f) vážné ohrožení významných bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb,
- g) vážné ohrožení činnosti Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo členského státu,
- h) vážné narušení diplomatických vztahů České republiky k Organizaci Severoatlantické smlouvy, Evropské unii nebo členskému státu nebo jinému státu, nebo
- i) vážné zvýšení mezinárodního napětí.

(4) Prostá újma zájmu České republiky vznikne vyzrazením utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužitím utajované informace, které může mít za následek

- a) zhoršení vztahů České republiky s cizí mocí,
- b) ohrožení bezpečnosti jednotlivce,
- c) ohrožení bojeschopnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie,
- d) ohrožení bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb,

- e) ohrožení činnosti Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo jejich členského státu,
- f) zmaření, ztížení anebo ohrožení prověřování nebo vyšetřování zvláště závažných zločinů 10) nebo usnadnění jejich páčání,
- g) vznik nezanedbatelné škody České republice, nebo
- h) závažné narušení ekonomických zájmů České republiky.

(5) Nevýhodné pro zájmy České republiky je vyzrazení utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužití utajované informace, které může mít za následek

- a) narušení činnosti ozbrojených sil České republiky, Organizace Severoatlantické smlouvy nebo jejího členského státu nebo členského státu Evropské unie,
- b) zmaření, ztížení anebo ohrožení prověřování nebo vyšetřování ostatních trestných činů než uvedených v odstavci 4 písm. f) nebo usnadnění jejich páčání,
- c) poškození významných ekonomických zájmů České republiky nebo Evropské unie nebo jejího členského státu,
- d) narušení důležitých obchodních nebo politických jednání České republiky s cizí mocí, nebo
- e) narušení bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb.

§ 4

Stupně utajení

Utajovaná informace se klasifikuje stupněm utajení

- a) Přísně tajné, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit mimořádně vážnou újmu zájmům České republiky,
- b) Tajné, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům České republiky,
- c) Důvěrné, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit prostou újmu zájmům České republiky,
- d) Vyhrazené, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.

§ 5

Druhy zajištění ochrany utajovaných informací

Ochrana utajovaných informací je zajišťována

- a) personální bezpečností, kterou tvoří výběr fyzických osob, které mají mít přístup k

utajovaným informacím, ověřování podmínek pro jejich přístup k utajovaným informacím, jejich výchova a ochrana,

b) průmyslovou bezpečností, kterou tvoří systém opatření k zjišťování a ověřování podmínek pro přístup podnikatele k utajovaným informacím a k zajištění nakládání s utajovanou informací u podnikatele v souladu s tímto zákonem,

c) administrativní bezpečností, kterou tvoří systém opatření při tvorbě, příjmu, evidenci, zpracování, odesílání, přepravě, přenášení, ukládání, skartačním řízení, archivaci, případně jiném nakládání s utajovanými informacemi,

d) fyzickou bezpečností, kterou tvoří systém opatření, která mají neoprávněné osobě zabránit nebo ztížit přístup k utajovaným informacím, popřípadě přístup nebo pokus o něj zaznamenat,

e) bezpečností informačních nebo komunikačních systémů, kterou tvoří systém opatření, jejichž cílem je zajistit důvěrnost, integritu a dostupnost utajovaných informací, s nimiž tyto systémy nakládají, a odpovědnost správy a uživatele za jejich činnost v informačním nebo komunikačním systému a

f) kryptografickou ochranou, kterou tvoří systém opatření na ochranu utajovaných informací použitím kryptografických metod a kryptografických materiálů při zpracování, přenosu nebo ukládání utajovaných informací.

Hlava II **Personální bezpečnost**

Podmínky přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené

§ 6

(1) Fyzické osobě lze umožnit přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, jestliže jej nezbytně potřebuje k výkonu své funkce, pracovní nebo jiné činnosti, je držitelem oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené (dále jen "oznámení"), osvědčení fyzické osoby (§ 54) nebo dokladu (§ 80) a je poučena, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak (§ 58 až 62).

(2) Oznámení se vydá fyzické osobě, která

a) je způsobilá k právním úkonům v plném rozsahu,

b) dosáhla alespoň 18 let věku,

c) je bezúhonná.

(3) Splnění podmínek podle odstavce 2 ověřuje a oznámení fyzické osobě vydává ten, kdo je vůči ní v rámci služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu odpovědnou osobou, nebo jí určená osoba. Jde-li o fyzickou osobu, vůči níž není odpovědná osoba podle věty první, splnění podmínek podle odstavce 2 ověřuje a oznámení fyzické osobě vydává odpovědná osoba nebo jí určená osoba toho, kdo umožní fyzické osobě přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené. V ostatních případech splnění

podmínek podle odstavce 2 ověřuje a oznámení fyzické osobě vydává Národní bezpečnostní úřad (dále jen „Úřad“) na základě odůvodněné písemné žádosti.

§ 7

(1) Podmínka způsobilosti k právním úkonům se prokazuje prohlášením fyzické osoby o způsobilosti k právním úkonům. Podmínka věku se prokazuje občanským průkazem nebo cestovním dokladem fyzické osoby. Podmínka bezúhonnosti se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů¹¹⁾ a v případě cizince i obdobným dokladem státu, jehož je cizinec státním příslušníkem, jakož i státu, v němž cizinec pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců. Doklady k ověření bezúhonnosti nesmějí být starší než 3 měsíce od jejich vydání.

(2) Doklady podle odstavce 1 předkládá fyzická osoba.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví vzor prohlášení fyzické osoby o způsobilosti k právním úkonům.

§ 8

Bezúhonnost

Podmínku bezúhonnosti splňuje fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu nebo trestného činu vztahujícího se k ochraně utajovaných informací, anebo se na ni hledí, jako by odsouzena nebyla.

§ 9

(1) Před prvním přístupem k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené ten, kdo je vůči fyzické osobě v rámci služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu osobou odpovědnou, zajistí její poučení. Jde-li o fyzickou osobu, vůči níž není odpovědná osoba podle věty první, zajistí poučení odpovědná osoba toho, kdo přístup k utajované informaci umožní. Poučení podepisuje fyzická osoba a ten, kdo poučení provedl; jeden výtisk poučení jí předá a jeden výtisk uloží¹²⁾.

(2) Ten, kdo vydal oznámení, je povinen každých 5 let ode dne jeho vydání ověřovat splnění podmínek stanovených v § 6 odst. 2 písm. a) a c); ověřovat splnění těchto podmínek je oprávněn i před uplynutím této lhůty, existují-li důvodné pochybnosti o tom, že osoba přestala některou z nich splňovat.

(3) Platnost oznámení zaniká

a) doručením písemného vyrozumění toho, kdo oznámení vydal, že fyzická osoba přestala splňovat podmínku uvedenou v § 6 odst. 2 písm. a) nebo c),

b) skončením služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém byl fyzické osobě umožněn přístup k utajovaným informacím,

c) vznikem služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém má být fyzické osobě umožněn přístup k utajovaným informacím, pokud bylo oznámení vydáno odpovědnou osobou nebo jí určenou osobou toho, kdo umožnil fyzické osobě přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, nebo Úřadem podle § 6 odst.

3,

d) úmrtím nebo prohlášením osoby za mrtvou,

e) ohlášením jeho odcizení nebo ztráty,

f) takovým poškozením, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je porušena jeho celistvost,

g) doručením písemného vyrozumění toho, kdo oznámení vydal, že fyzická osoba nesplnila ve stanovené lhůtě povinnost podle § 10 odst. 2 písm. b),

h) vrácením oznámení tomu, kdo jej vydal, a není-li jej, tak Úřadu,

i) patnáctým dnem od doručení osvědčení fyzické osoby nebo dokladu, nebo

j) změnou některého z údajů v něm obsažených.

(4) Při zániku platnosti oznámení podle odstavce 3 písm. a) a g) je ten, kdo oznámení vydal, povinen zajistit, aby fyzická osoba neměla přístup k utajované informaci, a o tomto zániku je povinen fyzickou osobu písemně vyrozumět. V písemném vyrozumění uvede důvod zániku platnosti oznámení. Při zániku platnosti oznámení podle odstavce 3 písm. b) až d), f), h) nebo i) je ten, kdo oznámení vydal, povinen o tomto zániku učinit písemný záznam, který uloží¹²⁾.

(5) Pokud držitel oznámení do 15 dnů ode dne zániku jeho platnosti podle odstavce 3 písm. e), f) nebo j) požádá písemně toho, kdo oznámení vydal, o vydání oznámení nového, přístup fyzické osoby k utajované informaci není zánikem platnosti původního oznámení dotčen; ten, kdo oznámení vydal, vydá do 5 dnů od doručení žádosti oznámení nové, které nahrazuje původní.

(6) Při zániku platnosti oznámení podle odstavce 3 písm. a) nebo g) je fyzická osoba povinna odevzdat oznámení do 15 dnů ode dne doručení písemného vyrozumění a v případě zániku platnosti oznámení podle odstavce 3 písm. b), c) nebo i) do 15 dnů ode dne tohoto zániku tomu, kdo oznámení vydal.

(7) V případě zániku platnosti oznámení se má za to, že fyzická osoba poučena není.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví vzor oznámení a poučení.

§ 10

(1) Podmínky uvedené v § 6 odst. 2 písm. a) a c) musí fyzická osoba, která je držitelem oznámení, splňovat po celou dobu přístupu k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

(2) Fyzická osoba podle odstavce 1 je povinna

a) písemně sdělovat tomu, kdo vydal oznámení,

1. změnu týkající se podmínek uvedených v § 6 odst. 2 písm. a) a c),

2. odcizení, ztrátu nebo poškození oznámení,
3. den doručení osvědčení fyzické osoby nebo dokladu,
4. skutečnosti uvedené v § 9 odst. 3 písm. c), f) a j),
a to ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy tato změna nebo skutečnost nastala, nebo se o ní fyzická osoba dozvěděla,

b) v případech podle § 9 odst. 2 předložit ve stanovené lhůtě na žádost toho, kdo vydal oznámení, výpis z evidence Rejstříku trestů¹¹⁾, v případě cizince i obdobný doklad státu, jehož je cizinec státním příslušníkem, jakož i státu, v němž cizinec pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců v posledních 5 letech, a prohlášení fyzické osoby o způsobilosti k právním úkonům; tyto doklady nesmějí být starší než 3 měsíce.

Podmínky přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné

§ 11

(1) Fyzické osobě lze umožnit přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné, jestliže jej nezbytně potřebuje k výkonu své funkce, pracovní nebo jiné činnosti, je držitelem platného osvědčení fyzické osoby (§ 54) příslušného stupně utajení a je poučena, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak (§ 58 až 62).

(2) Před prvním přístupem k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné ten, kdo je vůči fyzické osobě v rámci služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu osobou odpovědnou, zajistí její poučení. Jde-li o fyzickou osobu ve vztahu, vůči níž není odpovědná osoba podle věty první, zajistí poučení odpovědná osoba toho, kdo fyzické osobě přístup k utajované informaci umožní. Poučení podepisuje fyzická osoba a ten, kdo poučení provedl; jeden výtisk poučení jí předá, jeden výtisk uloží¹²⁾ a jeden zašle Úřadu. Povinnost zaslání jednoho výtisku poučení Úřadu se nevztahuje na zpravodajské služby České republiky¹³⁾ (dále jen "zpravodajské služby") v případech podle § 140 odst. 1 písm. a) a na Ministerstvo vnitra v případech podle § 141 odst. 1.

(3) Poučení ředitele Úřadu a ředitele Bezpečnostní informační služby provede předseda vlády, poučení ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace provede ministr vnitra a poučení ředitele Vojenského zpravodajství provede ministr obrany; pro podpis, předání a uložení výtisku poučení platí odstavec 2 obdobně.

(4) V případě zániku platnosti osvědčení fyzické osoby (§ 56 odst. 1) nebo skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém byl fyzické osobě umožněn přístup k utajované informaci, se má za to, že fyzická osoba poučena není.

§ 12

Podmínky pro vydání osvědčení fyzické osoby

(1) Osvědčení fyzické osoby Úřad vydá fyzické osobě, která

a) je státním občanem České republiky nebo státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo Organizace Severoatlantické smlouvy,

- b) splňuje podmínky uvedené v § 6 odst. 2,
- c) je osobnostně způsobilá,
- d) je bezpečnostně spolehlivá.

(2) Podmínky uvedené v odstavci 1 musí fyzická osoba splňovat po celou dobu platnosti osvědčení fyzické osoby (§ 55).

§ 13 **Osobnostní způsobilost**

(1) Podmínku osobnostní způsobilosti splňuje fyzická osoba, která netrpí poruchou či obtížemi, které mohou mít vliv na její spolehlivost nebo schopnost utajovat informace.

(2) Osobnostní způsobilost podle odstavce 1 se ověřuje na základě prohlášení k osobnostní způsobilosti a v případech stanovených tímto zákonem (§ 106) i na základě znaleckého posudku o osobnostní způsobilosti.

(3) Zpravodajská služba u svých příslušníků, zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání nebo o přijetí do služebního poměru v případech podle § 140 odst. 1 písm. a) a Ministerstvo vnitra v případech podle § 141 odst. 1 ověřuje osobnostní způsobilost na základě prohlášení k osobnostní způsobilosti nebo na základě psychologického vyšetření psychologickým pracovištěm zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra.

§ 14 **Bezpečnostní spolehlivost**

(1) Podmínku bezpečnostní spolehlivosti splňuje fyzická osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko.

(2) Bezpečnostním rizikem je

- a) závažná nebo opakovaná činnost proti zájmům České republiky,
- b) činnost, spočívající v potlačování základních práv a svobod, anebo podpora takové činnosti,
- c) skutečnost, že jsou majetkové poměry zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.

(3) Za bezpečnostní riziko lze též považovat

- a) zařazení do složky bývalé Státní bezpečnosti s rozvědným nebo kontrarozvědným zaměřením, zpravodajské správy Generálního štábu Československé lidové armády nebo odboru vnitřní ochrany Sboru nápravné výchovy anebo prokazatelnou spolupráci s bývalou Státní bezpečností nebo zpravodajskou správou Generálního štábu Československé lidové armády nebo odborem vnitřní ochrany Sboru nápravné výchovy,

- b) užívání jiné identity,
- c) úmyslné porušení právních předpisů, na jehož základě může nastat újma zájmu České republiky,
- d) chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace,
- e) styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky,
- f) pravomocné odsouzení pro trestný čin,
- g) uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení podle části čtvrté nebo nenahlášení změny údajů uvedených v příloze k této žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby (§ 94) nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti,
- h) porušení povinnosti při ochraně utajovaných informací,
- i) opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení zahájeném podle § 101 odst. 1, nebo
- j) podmíněné zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání pro úmyslný trestný čin, u nichž stanovená zkušební doba dosud neuplynula, anebo schválení narovnání pro úmyslný trestný čin.

(4) Bezpečnostní rizika uvedená v odstavci 2 a odstavci 3 písm. a) se v případě žádosti podle § 94 zjišťují za období od 15 let věku; bezpečnostní rizika uvedená v odstavci 3 písm. b) až i) se zjišťují 10 let zpětně od podání žádosti pro stupeň utajení Důvěrné, 15 let zpětně pro stupeň utajení Tajné a 20 let zpětně pro stupeň utajení Přísně tajné, nebo za období od 15 let věku podle toho, které z nich je kratší.

(5) K bezpečnostnímu riziku uvedenému v odstavci 3 písm. b) se nepřihlíží, pokud fyzická osoba užívala jinou identitu ze zákonného důvodu.

(6) Při posuzování, zda skutečnost uvedená v odstavci 3 je bezpečnostním rizikem, se přihlíží k tomu, do jaké míry může ovlivnit schopnost utajovat informace, k době jejího výskytu, k jejímu rozsahu, charakteru a k chování fyzické osoby v období uvedeném v odstavci 4.

(7) Zpravodajská služba u svých příslušníků, zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání nebo o přijetí do služebního poměru může při posuzování bezpečnostního rizika provést fyziodetekční vyšetření.

Hlava III
Průmyslová bezpečnost

Podmínky přístupu podnikatele k utajované informaci a formy přístupu podnikatele k utajované informaci

§ 15

Podnikateli, který nezbytně k výkonu své činnosti potřebuje přístup k utajované informaci

- a) stupně utajení Vyhrazené, lze umožnit přístup, pokud
1. doloží písemným prohlášením svou schopnost zabezpečit ochranu utajovaných informací (dále jen „prohlášení podnikatele“), nebo
 2. je držitelem platného osvědčení podnikatele (§ 54),
- b) stupně utajení Důvěrné a vyšší, lze umožnit přístup, pokud je držitelem platného osvědčení podnikatele (§ 54) příslušného stupně utajení, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 58 až 62).

§ 15a

Prohlášení podnikatele

(1) Podnikatel je oprávněn učinit prohlášení podnikatele, pokud

- a) má pro ochranu utajované informace stupně utajení Vyhrazené vytvořeny podmínky odpovídající formě přístupu k této informaci (§ 20) a příslušnému druhu zajištění její ochrany (§ 5),
- b) odpovědná osoba je držitelem oznámení, osvědčení fyzické osoby nebo dokladu.

(2) Splnění podmínek pro přístup k utajované informaci podle § 15 písm. a) bodu 1 prokazuje podnikatel poskytovateli utajované informace stupně utajení Vyhrazené (dále jen „poskytovatel vyhrazené informace“) předáním prohlášení podnikatele před prvním přístupem k této informaci; ten je oprávněn od podnikatele požadovat předložení bezpečnostní dokumentace podnikatele. Poskytovatel vyhrazené informace zašle kopii prohlášení podnikatele neprodleně Úřadu.

(3) Podnikatel, u něhož utajovaná informace stupně utajení Vyhrazené bude pouze vznikat, zašle prohlášení podnikatele neprodleně poté, co ho učiní, Úřadu.

(4) Podnikatel, který ukončuje přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost tomu, komu podle odstavce 2 nebo 3 předal nebo zaslal prohlášení podnikatele; to neplatí, došlo-li k zániku prohlášení podnikatele podle odstavce 5 písm. a).

(5) Platnost prohlášení podnikatele zaniká

- a) uplynutím 5 let ode dne, kdy bylo učiněno,

- b) dnem doručení písemného oznámení podnikatele podle odstavce 4 poskytovateli vyhrazené informace nebo Úřadu,
- c) dnem doručení osvědčení podnikatele,
- d) zrušením nebo zánikem podnikatele,
- e) přestal-li podnikatel splňovat některou z podmínek uvedených v odstavci 1, nebo
- f) změnou některého z údajů uvedených v prohlášení podnikatele.

(6) Podnikatel neprodleně písemně oznámí zánik platnosti prohlášení podnikatele podle odstavce 5 písm. c) až f) tomu, komu podle odstavce 2 nebo 3 předal nebo zaslal prohlášení podnikatele.

(7) Náležitosti prohlášení podnikatele stanoví prováděcí právní předpis.

§ 16

Podmínky pro vydání osvědčení podnikatele

(1) Osvědčení podnikatele Úřad vydá podnikateli,

- a) který je ekonomicky stabilní,
- b) který je bezpečnostně spolehlivý,
- c) který je schopen zabezpečit ochranu utajovaných informací,
- d) pokud odpovědná osoba je držitelem platného osvědčení fyzické osoby nejméně pro takový stupeň utajení, pro který žádá podnikatel o vydání osvědčení podnikatele,
- e) který při podání žádosti o vydání osvědčení podnikatele uhradil správní poplatek podle jiného právního předpisu⁴⁸).

(2) Podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) musí podnikatel splňovat po celou dobu platnosti osvědčení podnikatele (§ 55).

§ 17

Ekonomická stabilita

(1) Podmínku ekonomické stability nesplňuje podnikatel,

- a) u kterého soud vyhlásil moratorium¹⁵),
- b) vůči jehož majetku je vydáno rozhodnutí o úpadku¹⁵),
- c) u kterého byla zavedena nucená správa.

(2) Za ekonomicky nestabilního lze též považovat podnikatele,

- a) který má splatný nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení, na příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo na pojistném na veřejné zdravotní pojištění, včetně penále,
- b) který má splatný nedoplatek na dani z příjmů, na dani z přidané hodnoty či na jiných daních včetně příslušného penále z dlužné částky, popřípadě na vyměřeném clu, včetně případných úroků,
- c) který trvale či opakovaně neplní finanční povinnosti vůči státu, fyzickým nebo právnickým osobám, nebo
- d) u něhož bylo rozhodnuto o exekuci na jeho majetek.

§ 18
Bezpečnostní spolehlivost

(1) Podmínku bezpečnostní spolehlivosti nesplňuje podnikatel, u něhož bylo zjištěno bezpečnostní riziko.

(2) Bezpečnostním rizikem je

- a) činnost statutárního orgánu nebo jeho člena, člena kontrolního orgánu nebo prokuristy proti zájmům České republiky,
- b) činnost statutárního orgánu nebo jeho člena, člena kontrolního orgánu nebo prokuristy, spočívající v potlačování základních práv a svobod, anebo podpora takové činnosti,
- c) skutečnost, že je podnikatel akciovou společností s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované,
- d) skutečnost, že je společníkem, který má rozhodující vliv na volbu nebo jmenování statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele, akciová společnost s formou akcií na majitele s jinou podobou, než jsou akcie zaknihované.

(3) Za bezpečnostní riziko lze též považovat

- a) uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní a úplné zjištění skutečného stavu věci při ověřování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele nebo nenahlášení změny údajů uvedených v žádosti podle § 96 nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu k této žádosti,
- b) kapitálové, finanční nebo obchodní vztahy k jiným fyzickým nebo právnickým osobám anebo k cizí moci, které vyvíjejí nebo vyvíjely činnost proti zájmům České republiky,
- c) personální nestabilitu ve statutárním nebo v kontrolním orgánu nebo v osobách prokuristů,
- d) porušení povinnosti při ochraně utajovaných informací,
- e) pravomocné odsouzení fyzické osoby, která je společníkem podnikatele, pro úmyslný trestný čin,

- f) úmyslné porušení právních předpisů společníkem podnikatele, členem družstva nebo jinou osobou, která má rozhodující vliv na volbu nebo jmenování statutárního nebo kontrolního orgánu podnikatele nebo družstva, nebo jeho činnost proti zájmům České republiky,
- g) úmyslné porušení právních předpisů osobami oprávněnými jménem podnikatele nebo za podnikatele jednat, na jehož základě může nastat újma zájmu České republiky,
- h) vztah osoby, která má na základě pracovněprávního, členského nebo jiného smluvního vztahu vliv na jednání podnikatele, k fyzickým osobám nebo právnickým osobám nebo k cizí moci, které vyvíjely nebo vyvíjejí činnost proti zájmům České republiky,
- i) opakované neposkytnutí potřebné součinnosti při řízení zahájeném podle § 101 odst. 1, nebo
- j) pravomocné odsouzení podnikatele pro trestný čin.

(4) Rozhodujícím vlivem podle odstavce 2 písm. d) a odstavce 3 písm. f) je možnost prosadit fakticky nebo na základě práva jmenování, odvolání nebo volbu osoby, která je statutárním orgánem, nebo většiny osob, které jsou jeho členy anebo členy kontrolního orgánu podnikatele nebo družstva. Vlivem podle odstavce 3 písm. h) je možnost ovlivnit jednání podnikatele prostřednictvím pravidel, jimiž se tento podnikatel řídí.

§ 19

Způsobilost zabezpečit ochranu utajovaných informací

Podmínku způsobilosti zabezpečit ochranu utajovaných informací nesplňuje podnikatel, který není schopen zajistit a dodržovat jednotlivé druhy zajištění ochrany utajovaných informací podle tohoto zákona v závislosti na příslušném stupni utajení a formě přístupu k utajované informaci.

§ 20

Formy přístupu podnikatele k utajované informaci

(1) Podnikatel má přístup k utajované informaci,

- a) která u něho vzniká, nebo je mu poskytnuta, nebo
- b) která u něho nevzniká, ani mu není poskytována, ale ke které mají přístup zaměstnanci podnikatele nebo osoby jednající jménem podnikatele nebo za podnikatele, a to v souvislosti s výkonem pracovní nebo jiné činnosti pro podnikatele na základě smlouvy.

(2) V případě přístupu podle odstavce 1 písm. b) musí podnikatel splňovat podmínku podle § 16 odst. 1 písm. c) pouze zajištěním ochrany utajované informace personální bezpečností [§ 5 písm. a)].

Hlava IV
Administrativní bezpečnost

Vyznačování údajů a evidence utajované informace

§ 21

(1) Na informaci, která naplňuje znaky § 4 a je uvedena v seznamu utajovaných informací, je původce povinen vyznačit svůj název, stupeň jejího utajení, její evidenční označení a datum jejího vzniku, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Na utajované informaci poskytnuté České republice cizí mocí vyznačí orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, pokud tuto utajovanou informaci evidují jako první (§ 77 až 79), stupeň utajení, který je uveden v § 4, a to v souladu s mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána a na jejímž základě je utajovaná informace poskytována, včetně případné zkratky podle této smlouvy (například zkratka "EU", "EURA" nebo "NATO"), nebo v souladu s požadavkem cizí moci nebo se stupněm utajení cizí moci na poskytnuté utajované informaci vyznačeným; název původce a datum vzniku utajované informace se nevyznačuje.

(3) Na utajované informaci, která vyžaduje zpřísněné podmínky při zajišťování jednotlivých druhů ochrany utajovaných informací (dále jen "zvláštní režim nakládání") v oblastech stanovených zejména mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, nebo předpisy mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem, se vyznačí též příslušné doplňující označení (například označení "KRYPTO", jde-li o utajovanou informaci z oblasti kryptografické ochrany, a označení "ATOMAL", jde-li o utajovanou informaci z oblasti zbraní hromadného ničení).

(4) Nelze-li na informaci údaje podle odstavců 1 až 3 vyznačit, uvedou se tak, aby je bylo možné kdykoliv zjistit.

(5) Utajovaná informace se eviduje v administrativních pomůckách určených prováděcím právním předpisem a způsobem tam stanoveným; to neplatí, pokud u podkladových materiálů stupně utajení Vyhrazené k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené odpovědná osoba stanoví, že se neevidují. V administrativních pomůckách se zaznamenává též předávání, přebírání nebo jiný pohyb utajované informace.

(6) Opis, kopie nebo překlad utajované informace stupně utajení Přísně tajné nebo výpis z ní mohou být vyhotoveny pouze na základě písemného souhlasu původce; jde-li o utajovanou informaci stupně utajení Tajné nebo Důvěrné, mohou být vyhotoveny pouze s písemným souhlasem přímo nadřízené osoby.

(7) Utajovanou informaci lze přepravovat nebo přenášet pouze v přenosných schránkách nebo v uzavřeném obalu v závislosti na jejím stupni utajení a na jejím nosiči; přepravovat ji lze pouze prostřednictvím kurýrní služby nebo držitele poštovní licence 17).

(8) Převzetí utajované informace příjemce potvrdí, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 23 odst. 1).

(9) Utajovanou informaci lze v průběhu její skartační lhůty, stanovené podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾, zapůjčit pouze fyzickým osobám, které jsou k orgánu státu, právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě ve služebním poměru nebo v pracovněprávním, členském či obdobném vztahu.

(10) Při vyřazování utajované informace ve skartačním řízení se postupuje podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾.

§ 22

(1) Stupeň utajení na utajované informaci vyznačí původce při jejím vzniku, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 70).

(2) Vyznačení stupně utajení na utajované informaci musí být zachováno po celou dobu trvání důvodů utajení. Bez souhlasu původce nebo poskytující cizí moci nesmí být stupeň utajení změněn nebo zrušen.

(3) Vyžaduje-li to charakter utajované informace, musí původce vyznačit na utajované informaci dobu, po kterou bude informace utajována; stupeň utajení zaniká uplynutím vyznačené doby.

(4) Stupeň utajení původce neprodleně zruší nebo změní po zjištění, že pominul důvod pro utajení informace, důvody pro utajení neodpovídají stanovenému stupni utajení nebo byl-li stupeň utajení stanoven neoprávněně, a na utajované informaci toto zrušení nebo změnu jejího stupně utajení vyznačí.

(5) Původce je povinen prověřit, zda důvod pro utajení informace trvá, a to nejméně jednou za pět let ode dne jejího vzniku.

(6) Provedl-li původce zrušení nebo změnu stupně utajení podle odstavce 4, oznámí tuto skutečnost neprodleně písemně adresátům utajované informace. Adresáti utajované informace oznámí neprodleně písemně tuto skutečnost všem dalším adresátům, kterým utajovanou informaci zpřístupnili.

(7) Adresát po obdržení oznámení podle odstavce 6 na utajované informaci zrušení nebo změnu stupně utajení vyznačí.

(8) Zanikl-li původce, provede zrušení nebo změnu stupně utajení podle odstavce 4 a oznámení podle odstavce 6 jeho právní nástupce, a není-li jej, nebo nesplňuje-li právní nástupce podmínky přístupu k utajované informaci, Úřad.

§ 23

(1) Nejde-li o utajovanou informaci vyžadující zvláštní režim nakládání, nevztahuje se povinnost stanovená v § 21 odst. 8 na předávání utajované informace

a) do stupně utajení Tajné mezi zpravodajskými službami a obdobnými službami cizí moci, uskutečňované v rámci spolupráce podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ v případech, kdy postup podle § 21 odst. 8 nelze dodržet,

b) stupně utajení Vyhrazené, stanoví-li tak odpovědná osoba a nepožaduje-li výslovně cizí moc nebo původce utajované informace potvrzení jejího převzetí.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) způsob vyznačování náležitostí na utajované informaci podle § 21 odst. 1 až 4 a § 22 odst. 1, 3, 4 a 7, zejména ve vazbě na stupeň utajení utajované informace a nosič utajované informace,

b) druhy administrativních pomůcek uvedených v § 21 odst. 5, a to v podobě knih, sešitů nebo listů, jejich náležitosti a organizační a technické požadavky na jejich vedení, a rozsah podkladových materiálů stupně utajení Vyhrazené k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené,

c) náležitosti souhlasu k pořizování opisu, kopie, výpisu a překladu utajované informace (§ 21 odst. 6), způsob vyznačování náležitostí na nich a způsob pořizování výpisu,

d) podrobnosti k přepravě, přenášení, převzetí a zapůjčování utajované informace podle § 21 odst. 7 až 9 a k další s tím související manipulaci s ní, včetně organizačního zajištění těchto činností, požadavků na přenosné schránky a obaly a vyznačování příslušných náležitostí na nich, a to zejména ve vazbě na stupeň utajení utajované informace a nosič utajované informace.

(3) Ustanovení této hlavy se nevztahují na zpracování a přenos utajovaných informací v informačních systémech a kryptografických prostředcích.

(4) Úřad vyhláší sdělením ve Sbírce zákonů převodní tabulky stupňů utajení podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

Hlava V
Fyzická bezpečnost

§ 24

(1) Pro zabezpečení ochrany utajovaných informací v rámci fyzické bezpečnosti se určují objekty, zabezpečené oblasti a jednací oblasti.

(2) Objektem je budova nebo jiný ohraničený prostor, ve kterém se zpravidla nachází zabezpečená oblast nebo jednací oblast.

(3) Zabezpečenou oblastí je ohraničený prostor v objektu.

(4) Jedací oblastí je ohraničený prostor v objektu. Utajovanou informaci stupně utajení Přísně tajné nebo Tajné lze pravidelně projednávat pouze v jednací oblasti.

(5) Utajovaná informace se zpracovává

a) v zabezpečené oblasti příslušné kategorie nebo vyšší,

b) v objektu příslušné kategorie nebo vyšší, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá

přístup neoprávněná osoba,

c) v odůvodněných případech s písemným souhlasem odpovědné osoby nebo bezpečnostního ředitele v objektu jiné kategorie, než je stupeň utajení zpracovávané utajované informace, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba, nebo

d) v odůvodněných případech s písemným souhlasem odpovědné osoby nebo bezpečnostního ředitele mimo objekt, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba.

(6) Utajovaná informace se ukládá v zabezpečené oblasti příslušné kategorie nebo vyšší a v ní popřípadě v trezoru, uzamykatelné skříni nebo jiné schránce za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem.

§ 25

(1) Zabezpečené oblasti se podle nejvyššího stupně utajení utajované informace, která se v nich ukládá, a objekty se podle nejvyššího stupně utajení utajované informace, která se v nich zpracovává, zařazují do kategorií

- a) Přísně tajné,
- b) Tajné,
- c) Důvěrné, nebo
- d) Vyhrazené.

(2) Zabezpečené oblasti se podle možnosti přístupu k utajované informaci zařazují do tříd

- a) třída I, kdy vstupem do této oblasti dochází k seznámení s utajovanou informací,
- b) třída II, kdy vstupem do této oblasti nedochází k seznámení s utajovanou informací.

(3) Vstup do zabezpečené oblasti a výstup z ní musí být kontrolovány opatřeními podle § 27. Neoprávněná osoba může vstoupit pouze do zabezpečené oblasti třídy II, a to s osobou, která má do této oblasti vstup povolen.

(4) V odůvodněných případech s písemným souhlasem odpovědné osoby nebo jí pověřené osoby lze na dobu nezbytně nutnou změnit třídu I na třídu II, pokud je zajištěno, že k utajované informaci nemá přístup neoprávněná osoba.

§ 26

Projednávání utajovaných informací

(1) Odpovědná osoba je povinna zajistit, aby v jednacích oblastech podle § 24 odst. 4 nedocházelo k ohrožení nebo úniku projednáváných utajovaných informací.

(2) Ke splnění povinnosti podle odstavce 1 je odpovědná osoba povinna požádat Úřad

o provedení kontroly, zda v jednací oblasti nedochází k nedovolenému použití technických prostředků určených k získávání informací; o provedení této kontroly může odpovědná osoba požádat rovněž u zabezpečené oblasti kategorie Tajné nebo Přísně tajné. Tuto kontrolu Úřad zajistí v součinnosti se zpravodajskými službami a Policií České republiky (dále jen "policie"). Pro své potřeby si zpravodajské služby a policie kontrolu provádějí samy.

(3) Vstup do jednací oblasti a výstup z ní musí být kontrolován opatřeními podle § 27. Neoprávněná osoba může vstoupit do jednací oblasti pouze s osobou, která má do této oblasti vstup povolen.

§ 27

Opatřeními fyzické bezpečnosti jsou

- a) ostraha,
- b) režimová opatření,
- c) technické prostředky.

§ 28

(1) Ostraha se nepřetržitě zajišťuje u objektu, ve kterém se nachází zabezpečená oblast kategorie

- a) Přísně tajné, nejméně 2 osobami u objektu,
- b) Tajné, nejméně 1 osobou u objektu a 1 další osobou, které poplachové hlášení technických prostředků umožní rychlý zásah, je-li provádění ochrany utajovaných informací narušeno,
- c) Důvěrné, nejméně 1 osobou, které poplachové hlášení technických prostředků umožní rychlý zásah, je-li provádění ochrany utajovaných informací narušeno.

(2) U objektu, ve kterém se nachází zabezpečená oblast nejvýše kategorie Vyhrazené, a u objektu bez zabezpečené oblasti nebo jednací oblasti se ostraha zajišťuje v rozsahu stanoveném odpovědnou osobou.

(3) U objektu, ve kterém se nachází jednací oblast, v níž se pravidelně projednávají utajované informace stupně utajení Přísně tajné, se ostraha zajišťuje nejméně 2 osobami u objektu; u objektu, ve kterém se nachází jednací oblast, v níž se pravidelně projednávají utajované informace stupně utajení Tajné, nejméně 1 osobou u objektu a 1 další osobou, které poplachové hlášení technických prostředků umožní rychlý zásah, je-li provádění ochrany utajovaných informací narušeno.

(4) Ostraha se zabezpečuje zaměstnanci orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, o jejichž objekt jde, příslušníky ozbrojených sil nebo ozbrojených bezpečnostních sborů nebo příslušníky ozbrojených sil cizí moci anebo zaměstnanci bezpečnostní ochranné služby.

§ 29

Režimová opatření stanoví oprávnění osob a dopravních prostředků pro vstup a vjezd do objektu, oprávnění osob pro vstup do zabezpečené oblasti a jednacích oblastí a způsob kontroly těchto oprávnění a dále způsob manipulace s klíči a identifikačními prostředky, které se používají pro systémy zabezpečení vstupů podle § 30 odst. 1 písm. b), a způsob manipulace s technickými prostředky a jejich používání. Režimová opatření stanoví též oprávnění při výstupu osob a výjezdu dopravních prostředků z objektu a pro jejich kontrolu, podmínky a způsob kontroly pohybu osob v objektu, zabezpečené oblasti a jednacích oblastí a způsob kontroly a vynášení utajovaných informací z objektu, zabezpečené oblasti a jednacích oblastí.

§ 30

(1) Technickými prostředky jsou zejména

- a) mechanické zábranné prostředky,
- b) elektrická zámková zařízení a systémy pro kontrolu vstupů,
- c) zařízení elektrické zabezpečovací signalizace,
- d) speciální televizní systémy,
- e) tísňové systémy,
- f) zařízení elektrické požární signalizace,
- g) zařízení sloužící k vyhledávání nebezpečných látek nebo předmětů,
- h) zařízení fyzického ničení nosičů informací,
- i) zařízení proti pasivnímu a aktivnímu odposlechu utajované informace.

(2) Bodové ohodnocení (§ 31 odst. 1) se přiřazuje certifikovaným technickým prostředkům [§ 46 odst. 1 písm. a)] a odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou schváleným necertifikovaným technickým prostředkům.

(3) Technické prostředky uvedené v odstavci 1 lze v případě účasti České republiky v mezinárodním ozbrojeném konfliktu, mezinárodní záchranné nebo humanitární akci, v dalších zahraničních misích, v případě vyhlášení válečného stavu, v případě stavu nebezpečí, nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu²⁰⁾ v případě zpravodajských operací zpravodajských služeb a při činnostech ozbrojených sil České republiky v rámci vojenského cvičení a praktického vojenského výcviku s vojenskou technikou a vojenskou výzbrojí mimo místa stálé dislokace vojenského útvaru nahradit zvýšenou ostrahou, než jaká je uvedena v § 28, prováděnou příslušníky ozbrojených sil nebo ozbrojených bezpečnostních sborů na základě zvláštních právních předpisů²¹⁾ anebo příslušníky ozbrojených sil cizí moci.

§ 31

(1) Míra zabezpečení jednacích oblastí a zabezpečené oblasti opatřeními fyzické bezpečnosti se určuje pomocí bodových hodnot těchto opatření v závislosti na vyhodnocení

rizik; bodové hodnoty a nejnižší míra zabezpečení jsou stanoveny prováděcím právním předpisem.

(2) Opatření fyzické bezpečnosti nebo kombinace více těchto opatření musí odpovídat alespoň nejnižší míře zabezpečení jednacích oblastí nebo zabezpečené oblasti a stanoví se v závislosti na vyhodnocení rizik a na stupni utajení utajovaných informací, které jsou v jednacích oblastech pravidelně projednávány, nebo na kategorii zabezpečené oblasti.

(3) Opatření podle odstavce 2 a opatření fyzické bezpečnosti objektu bez zabezpečené oblasti nebo jednacích oblastí schvaluje a stanoví odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba v projektu fyzické bezpečnosti.

(4) Hodnocení rizik musí být prováděno průběžně a v případě potřeby musí být míra opatření fyzické bezpečnosti upravena.

(5) Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba jsou povinni zajistit a pravidelně ověřovat, zda použitá opatření fyzické bezpečnosti odpovídají projektu fyzické bezpečnosti a právním předpisům v oblasti ochrany utajovaných informací.

§ 32

Projekt fyzické bezpečnosti

(1) Projekt fyzické bezpečnosti v případech, kdy se v objektu nacházejí zabezpečené oblasti kategorie Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné, obsahuje

- a) určení objektu a zabezpečených oblastí, včetně jejich hranic a určení kategorií a tříd zabezpečených oblastí,
- b) vyhodnocení rizik,
- c) způsob použití opatření fyzické bezpečnosti,
- d) provozní řád objektu a
- e) plán zabezpečení objektu a zabezpečených oblastí v krizových situacích.

(2) Projekt fyzické bezpečnosti v případech, kdy se v objektu nachází zabezpečená oblast pouze kategorie Vyhrazené, obsahuje

- a) určení objektu a zabezpečených oblastí, včetně jejich hranic a určení kategorií a tříd zabezpečených oblastí a
- b) způsob použití opatření fyzické bezpečnosti.

(3) Projekt fyzické bezpečnosti v případech, kdy se v objektu nachází jednacích oblast, obsahuje

- a) určení objektu a jednacích oblastí, včetně jejich hranic,
- b) vyhodnocení rizik,

- c) způsob použití opatření fyzické bezpečnosti,
- d) provozní řád objektu a
- e) plán zabezpečení objektu a jednacích oblastí v krizových situacích.

(4) Projekt fyzické bezpečnosti objektu kategorie Přísně tajné, Tajné a Důvěrné bez zabezpečené oblasti nebo jednacích oblastí obsahuje

- a) určení objektu včetně jeho hranic,
- b) způsob použití opatření fyzické bezpečnosti,
- c) provozní řád objektu a
- d) plán zabezpečení objektu v krizových situacích.

(5) Projekt fyzické bezpečnosti objektu kategorie Vyhrazené bez zabezpečené oblasti obsahuje určení objektu včetně jeho hranic.

(6) Na projekt fyzické bezpečnosti se v případech podle § 30 odst. 3 použijí ustanovení odstavců 1 až 5 přiměřeně; rozsah projektu schvaluje a stanoví odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba.

(7) Projekt fyzické bezpečnosti se ukládá u odpovědné osoby nebo bezpečnostního ředitele.

§ 33 **Zmocňovací ustanovení**

Prováděcí právní předpis stanoví

- a) způsob ukládání utajovaných informací v závislosti na stupni jejich utajení (§ 24 odst. 6),
- b) organizační požadavky na provádění ostrahy (§ 28) a zabezpečení jednacích oblastí nebo zabezpečené oblasti touto ostrahou, včetně určení kategorie osob uvedených v § 28 odst. 4, a to v závislosti na stupni utajení utajovaných informací, které jsou v jednacích oblastech pravidelně projednávány, na kategorii objektu, nebo na kategorii zabezpečené oblasti,
- c) podrobnosti režimových opatření (§ 29),
- d) požadavky na technické prostředky, uvedené v § 30 odst. 1, a zabezpečení objektů, jednacích oblastí nebo zabezpečené oblasti těmito prostředky, v závislosti na stupni utajení utajovaných informací, které jsou v jednacích oblastech pravidelně projednávány, nebo na kategorii zabezpečené oblasti, anebo na kategorii objektu,
- e) bodové ohodnocení jednotlivých opatření fyzické bezpečnosti a bodovou hodnotu nejnižší míry zabezpečení jednacích oblastí nebo zabezpečené oblasti, včetně základní metody hodnocení rizik (§ 31 odst. 1 a 2),

f) četnost a způsob zápisu o ověřování, zda použitá opatření fyzické bezpečnosti odpovídají projektu fyzické bezpečnosti a právním předpisům v oblasti ochrany utajovaných informací, v závislosti na stupni utajení utajovaných informací (§ 31 odst. 5),

g) obsah provozního řádu objektu a plánu zabezpečení objektů, zabezpečených oblastí a jednacích oblastí v krizových situacích [§ 32 odst. 1 písm. d) a e) a § 32 odst. 3 písm. d) a e)].

Hlava VI

Bezpečnost informačních a komunikačních systémů

§ 34

Informační systém

(1) Informačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi se pro účely tohoto zákona rozumí jeden nebo více počítačů, jejich programové vybavení, k tomu patřící periferní zařízení, správa tohoto informačního systému a k tomuto systému se vztahující procesy nebo prostředky schopné provádět sběr, tvorbu, zpracování, ukládání, zobrazení nebo přenos utajovaných informací (dále jen "informační systém").

(2) Informační systém musí být certifikován Úřadem [§ 46 odst. 1 písm. b)] a písemně schválen do provozu odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou.

(3) Informační systém podnikatele, který má přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené, může být schválen do provozu jen v době platnosti prohlášení podnikatele; zánikem platnosti prohlášení podnikatele zaniká též schválení informačního systému do provozu.

(4) Nakládat s utajovanou informací lze pouze v informačním systému splňujícím podmínky podle odstavce 2 nebo 3.

(5) Schválení informačního systému do provozu podle odstavce 2 musí odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba písemně oznámit Úřadu do 30 dnů od tohoto schválení.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) požadavky na informační systém a podmínky jeho bezpečného provozování v závislosti na stupni utajení utajovaných informací, s nimiž nakládá, a na bezpečnostním provozním módu a

b) obsah bezpečnostní dokumentace informačního systému.

§ 35

Komunikační systém

(1) Komunikačním systémem nakládajícím s utajovanými informacemi (dále jen "komunikační systém") se pro účely tohoto zákona rozumí systém zajišťující přenos těchto informací mezi koncovými uživateli a zahrnující koncové komunikační zařízení, přenosové prostředky, kryptografické prostředky, obsluhu a provozní podmínky a postupy.

(2) Komunikační systém nelze provozovat bez projektu bezpečnosti komunikačního

systému schváleného Úřadem. O schválení projektu bezpečnosti komunikačního systému písemně žádá u Úřadu orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která jej bude provozovat.

(3) Nakládat s utajovanou informací lze pouze v komunikačním systému splňujícím podmínky podle odstavce 2.

(4) Komunikační systém musí být písemně schválen do provozu odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou.

(5) Komunikační systém podnikatele, který má přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené, může být schválen do provozu jen v době platnosti prohlášení podnikatele; zánikem platnosti prohlášení podnikatele zaniká též schválení komunikačního systému do provozu.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) obsah žádosti o schválení projektu bezpečnosti komunikačního systému
a

b) náležitosti projektu bezpečnosti komunikačního systému a způsob a podmínky jeho schvalování.

§ 35a

Manipulace s taktickou informací

(1) Taktickou informací se pro účely tohoto zákona rozumí utajovaná informace s krátkou dobou trvání důvodu utajení. Taktická informace se zpracovává v informačním nebo komunikačním systému a při přenosu se chrání kryptografickou ochranou.

(2) Ochrana taktické informace do stupně utajení Tajné může být zabezpečena též souborem opatření stanovených na základě vyhodnocení rizik. Podmínky odlišné manipulace s taktickou informací upravuje bezpečnostní standard.

Hlava VII

Ochrana utajovaných informací při zpracování v elektronické podobě v zařízení, které není součástí informačního nebo komunikačního systému

§ 36

(1) Při zpracování utajované informace v elektronické podobě v zařízení, které není součástí informačního nebo komunikačního systému, zejména v psacím stroji s pamětí a v zařízení umožňujícím kopírování, záznam nebo zobrazení utajované informace anebo její převod do jiného datového formátu, musí být zajištěna ochrana této utajované informace.

(2) Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba jsou povinni pro jimi provozované zařízení uvedené v odstavci 1 vydat bezpečnostní provozní směrnici; pouze v souladu s ní lze zpracovávat utajovanou informaci.

(3) V bezpečnostní provozní směrnici podle odstavce 2 se uvedou pro zařízení podle

odstavce 1

- a) způsob jeho bezpečného provozování,
- b) provozní směrnice pro jeho uživatele.

(4) Podmínky bezpečného provozování zařízení uvedeného v odstavci 1 v závislosti na stupni utajení v něm zpracovávaných utajovaných informací stanoví prováděcí právní předpis.

Hlava VIII **Kryptografická ochrana**

§ 37

(1) Kryptografickým materiálem je kryptografický prostředek, materiál k zajištění jeho funkce nebo kryptografický dokument.

(2) Kryptografické prostředky používané pro kryptografickou ochranu utajovaných informací musí být certifikovány Úřadem [§ 46 odst. 1 písm. c)].

(3) Kryptografickým pracovištěm je pracoviště určené k výrobě nebo testování materiálu k zajištění funkce kryptografického prostředku, ukládání kryptografického materiálu nebo k distribuci a evidenci kryptografického materiálu nebo k výrobě a testování kryptografických prostředků. Kryptografické pracoviště musí splňovat bezpečnostní standardy a musí být do provozu schváleno odpovědnou osobou nebo bezpečnostním ředitelem.

(4) Kryptografické pracoviště určené k výrobě nebo testování materiálu k zajištění funkce kryptografického prostředku nebo které je centrálním distribučním a evidenčním místem kryptografického materiálu orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, musí být před schválením do provozu odpovědnou osobou nebo bezpečnostním ředitelem certifikováno Úřadem [§ 46 odst. 1 písm. d)].

(5) Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba, které vykonávají kryptografickou ochranu, musí vést evidence kryptografického materiálu, pracovníků kryptografické ochrany, provozní obsluhy kryptografických prostředků a kurýrů kryptografického materiálu.

§ 37a

Kontrolovaná kryptografická položka

(1) Kontrolovanou kryptografickou položkou se rozumí neutajované zařízení nebo jeho součást, zařazené do seznamu podle odstavce 3, sloužící k ochraně informací při jejich zpracování nebo přenosu a využívající kryptografických metod.

(2) Kontrolovanou kryptografickou položku lze použít pouze v souladu s bezpečnostním standardem.

(3) Zařízení uvedené v odstavci 1 nebo jeho součást na základě písemné žádosti jeho výrobce, dovozce, distributora nebo uživatele Úřad schválí a zařadí do jím vedeného seznamu

kontrolovaných kryptografických položek v případě, že je to v souladu se záměry České republiky v oblasti zajišťování ochrany utajovaných informací.“.

§ 38

Výkon kryptografické ochrany

(1) Výkonem kryptografické ochrany se rozumí

- a) její bezpečnostní správa,
- b) speciální obsluha kryptografického prostředku, nebo
- c) výroba kryptografického prostředku nebo materiálu k zajištění jeho funkce.

(2) Výkon kryptografické ochrany provádí pracovník kryptografické ochrany, který je

- a) k výkonu kryptografické ochrany pověřen odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou,
- b) držitelem platného osvědčení fyzické osoby a
- c) držitelem osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti pracovníka kryptografické ochrany (dále jen "osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti").

§ 39

Zvláštní odborná způsobilost pracovníka kryptografické ochrany a zkouška zvláštní odborné způsobilosti

(1) Zvláštní odborná způsobilost pracovníka kryptografické ochrany (dále jen „zvláštní odborná způsobilost“) zahrnuje znalost předpisů z oblasti kryptografické ochrany utajovaných informací, schopnost jejich aplikace a další schopnosti podle § 38 odst. 1. Tyto znalosti a schopnosti ověřuje Úřad zkouškou zvláštní odborné způsobilosti (dále jen „odborná zkouška“). Odborná zkouška probíhá před zkušební komisí; to není podmínkou pro její část prováděnou podle odstavce 3 písm. b). Členy zkušební komise jmenuje odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba Úřadu nebo orgánu státu podle odstavce 3 písm. a). Tomu, kdo složil odbornou zkoušku, vydá Úřad nebo orgán státu podle odstavce 3 písm. a) osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti a vede o tom evidenci. Osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti se vydává nejdéle na 5 let.

(2) Přihlášku k odborné zkoušce podává písemně odpovědná osoba orgánu státu nebo podnikatele u Úřadu nebo u jím pověřeného orgánu státu. Odborná zkouška se musí konat do 6 měsíců od podání přihlášky. Úřad nebo jím pověřený orgán státu písemně oznámí tomu, kdo o odbornou zkoušku požádal, termín a místo konání odborné zkoušky; oznámení musí být odesláno nejpozději 20 dnů přede dnem konání odborné zkoušky. Ten, kdo při odborné zkoušce nevyhověl, ji může vykonat opakovaně. Opakovaná zkouška může být vykonána nejdříve po uplynutí 5 pracovních dnů ode dne neúspěšně vykonané zkoušky.

(3) Úřad může uzavřít s orgánem státu smlouvu o zajištění činnosti podle § 52, jejímž předmětem je provedení

- a) odborné zkoušky a vydání osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti, nebo

b) části odborné zkoušky, týkající se § 38 odst. 1 písm. b) nebo c) a příslušné návaznosti na § 38 odst. 1 písm. a).

Smlouvu podle písmene b) může Úřad uzavřít též s podnikatelem.

§ 40

Provozní obsluha kryptografického prostředku

(1) Provozní obsluhou kryptografického prostředku se rozumí výkon uživatelských funkcí kryptografického prostředku.

(2) Osoba, která provádí provozní obsluhu kryptografického prostředku podle odstavce 1, musí

a) být k této obsluze pověřena odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou,

b) splňovat podmínky přístupu k utajované informaci podle § 6 odst. 1 nebo § 11 odst. 1 a

c) být k této obsluze zaškolená.

§ 41

Manipulace s kryptografickým materiálem a kontrolovanou kryptografickou položkou

(1) Manipulací s kryptografickým materiálem se rozumí způsob přenášení, přepravy, zapůjčování, ukládání nebo jiného nakládání s ním, včetně jeho vyřazování.

(2) Kryptografický materiál lze evidovat a manipulovat s ním jen způsobem a prostředky, které zajistí ochranu kryptografického materiálu a splňují požadavky, které stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Ochranu kryptografického prostředku a materiálu k zajištění jeho funkce do stupně utajení Důvěrné, bez nutnosti jejich ukládání, lze zajistit způsobem, při kterém je tento kryptografický prostředek a materiál trvale pod dohledem jejich oprávněného uživatele.

(4) Kontrolovanou kryptografickou položku lze evidovat, provozovat, ukládat, přepravovat, vyvážet, kontrolovat a distribuovat způsobem, který zajistí její ochranu a splní požadavky bezpečnostního standardu.

§ 42

Přeprava kryptografického materiálu a vývoz kryptografického prostředku

(1) Přepravu kryptografického materiálu provádí kurýr kryptografického materiálu. Kurýrem kryptografického materiálu je osoba, která

a) byla k přepravě pověřena odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou,

b) je držitelem platného osvědčení fyzické osoby, nejméně pro stupeň utajení přepravovaného kryptografického materiálu,

c) byla k přepravě zaškolená.

(2) Z území České republiky lze vyvážet certifikovaný kryptografický prostředek [§ 46 odst. 1 písm. c)] pouze na základě povolení Úřadu. Za vývoz se nepovažuje používání certifikovaného kryptografického prostředku mimo území České republiky orgánem státu.

(3) Povolení podle odstavce 2 lze udělit na základě písemné žádosti. Povolení se vydává na vývoz konkrétního kryptografického prostředku a obsahuje též účel vývozu. Úřad povolení nevydává, jestliže by vývozem byla ohrožena utajovaná informace České republiky nebo utajovaná informace, k jejíž ochraně se Česká republika zavázala; tuto skutečnost písemně oznámí žadateli o povolení. Na udělení povolení není právní nárok.

(4) Úřad vede evidenci povolení udělených podle odstavce 2.

§ 43

Kompromitace kryptografického materiálu

(1) Kompromitací kryptografického materiálu se rozumí nakládání s kryptografickým materiálem, které způsobilo nebo by mohlo způsobit porušení ochrany utajované informace.

(2) Kompromitaci kryptografického materiálu je orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba povinná neprodleně oznámit Úřadu.

§ 43a

(1) Distribuci a evidenci kryptografického materiálu České republiky, kryptografického materiálu Evropské unie a kryptografického materiálu distribuovaného na základě mezinárodní smlouvy, s výjimkou kryptografického materiálu pro vojenské účely, zajišťuje Úřad. Distribuci a evidenci kryptografického materiálu Organizace Severoatlantické smlouvy a kryptografického materiálu pro vojenské účely zajišťuje Ministerstvo obrany.

(2) Podmínky evidence, manipulace a kontroly kryptografického materiálu v České republice, zahrnující zejména možnost zřízení účtů pro kryptografický materiál v orgánech státu nebo u podnikatele, vedení evidencí, kontrolní funkce, povinnosti držitelů kryptografického materiálu vůči Úřadu nebo Ministerstvu obrany a zajištění kurýrní služby pro kryptografický materiál Evropské unie upraví bezpečnostní standard.

§ 44

Zmocňovací ustanovení

Prováděcí právní předpis stanoví

- a) náležitosti přihlášky k odborné zkoušce,
- b) organizaci, obsah a způsob provádění odborné zkoušky,
- c) náležitosti osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti,
- d) minimální požadavky na zajištění bezpečnostní správy kryptografické ochrany,
- e) podrobnosti zajišťování provozu kryptografického prostředku,

- f) způsob zaškolování provozní obsluhy kryptografického prostředku a kurýra kryptografického materiálu a vzor potvrzení o zaškolení provozní obsluhy kryptografického prostředku a kurýra kryptografického materiálu,
- g) podrobnosti způsobu vyznačování náležitostí na utajované informaci z oblasti kryptografické ochrany, zejména podle druhu kryptografického materiálu,
- h) druhy a náležitosti administrativních pomůcek kryptografické ochrany a požadavky na vedení těchto pomůcek,
- i) bližší požadavky na způsob a prostředky manipulace s kryptografickým materiálem,
- j) obsah žádosti pro udělení povolení pro vývoz certifikovaného kryptografického prostředku z území České republiky a náležitosti povolení,
- k) způsob vedení evidencí uvedených v § 37 odst. 5,
- l) kategorie kryptografických pracovišť, typy činností na kryptografickém pracovišti a minimální požadavky na jejich zabezpečení,
- m) podmínky ochrany kryptografického prostředku a materiálu k zajištění jeho funkce podle § 41 odst. 3.

Kompromitující vyzařování

§ 45

(1) Ochranou utajovaných informací stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné před jejich únikem kompromitujícím vyzařováním je zabezpečení elektrických a elektronických zařízení, zabezpečené oblasti nebo objektu.

(2) Je-li ochrana utajované informace před únikem kompromitujícím vyzařováním zabezpečena stínící komorou, musí být tato komora certifikována Úřadem [§ 46 odst. 1 písm. e)].

(3) Ověřování způsobilosti elektrických a elektronických zařízení, zabezpečené oblasti nebo objektu k ochraně před únikem utajované informace kompromitujícím vyzařováním zajišťuje Úřad při certifikaci informačního systému nebo kryptografického prostředku, při schvalování projektu bezpečnosti komunikačního systému nebo na základě odůvodněné písemné žádosti orgánu státu nebo podnikatele v souvislosti s ochranou utajovaných informací.

(4) K provádění měření možného úniku utajovaných informací podle odstavce 3 může Úřad uzavřít s orgánem státu nebo podnikatelem smlouvu podle § 52 o zajištění této činnosti.

(5) K provádění měření zařízení, zabezpečené oblasti nebo objektu podle odstavce 3, které jsou provozovány nebo užívány zpravodajskými službami, jsou oprávněny zpravodajské služby. V těchto případech není vyžadováno uzavření smlouvy podle § 52. Pro potřeby certifikace informačního systému nebo kryptografického prostředku, nebo při schválení

projektu bezpečnosti komunikačního systému předají zpravodajské služby Úřadu zprávy o provedeném měření včetně jeho výsledku.

(6) Při provádění měření podle odstavce 5 jsou zpravodajské služby povinny dodržovat ustanovení tohoto zákona, prováděcích právních předpisů a bezpečnostních standardů Úřadu.

Hlava IX **Certifikace**

§ 46 **Společná ustanovení**

(1) Certifikace je postup, jímž Úřad

- a) ověřuje způsobilost technického prostředku k ochraně utajovaných informací,
- b) ověřuje způsobilost informačního systému k nakládání s utajovanými informacemi,
- c) ověřuje způsobilost kryptografického prostředku k ochraně utajovaných informací,
- d) ověřuje způsobilost kryptografického pracoviště pro vykonávání činností podle § 37 odst. 4, nebo
- e) ověřuje způsobilost stínící komory k ochraně utajovaných informací.

(2) Zjistí-li Úřad způsobilost podle odstavce 1, certifikát technického prostředku, certifikát informačního systému, certifikát kryptografického prostředku, certifikát kryptografického pracoviště nebo certifikát stínící komory vydá.

(3) Certifikáty podle odstavce 2 jsou veřejnými listinami.

(4) Certifikát technického prostředku obsahuje

- a) evidenční číslo certifikátu,
- b) název a typové označení technického prostředku,
- c) identifikaci výrobce technického prostředku obchodní firmou (dále jen "firma") nebo názvem, identifikačním číslem osoby (dále jen "identifikační číslo") a sídlem, jde-li o právnickou osobu, nebo jménem, příjmením, rodným číslem a místem trvalého pobytu, jde-li o osobu fyzickou,
- d) identifikaci držitele certifikátu technického prostředku podle písmene c),
- e) hodnocení technického prostředku,
- f) datum vydání a dobu platnosti certifikátu a
- g) otisk úředního razítka a podpis oprávněného zástupce Úřadu nebo v případě vydání tohoto

certifikátu v elektronické podobě uznávaný elektronický podpis oprávněného zástupce Úřadu podle zvláštního právního předpisu²²).

(5) Certifikát informačního systému, certifikát kryptografického prostředku, certifikát kryptografického pracoviště a certifikát stínící komory obsahuje

- a) evidenční číslo certifikátu,
- b) identifikaci držitele certifikátu podle odstavce 4 písm. c),
- c) datum vydání a dobu platnosti certifikátu a
- d) otisk úředního razítka Úřadu a podpis oprávněného zástupce Úřadu nebo v případě vydání těchto certifikátů v elektronické podobě uznávaný elektronický podpis oprávněného zástupce Úřadu podle zvláštního právního předpisu²²).

(6) Certifikát informačního systému vedle náležitostí podle odstavce 5 obsahuje identifikaci informačního systému a stupeň utajení utajovaných informací, pro který byla způsobilost informačního systému ověřena.

(7) Certifikát kryptografického prostředku vedle náležitostí podle odstavce 5 obsahuje

- a) identifikaci kryptografického prostředku,
- b) identifikaci výrobce kryptografického prostředku podle odstavce 4 písm. c) a
- c) stupeň utajení utajovaných informací, pro který byla způsobilost kryptografického prostředku schválena.

(8) Certifikát kryptografického pracoviště vedle náležitostí podle odstavce 5 obsahuje

- a) identifikaci kryptografického pracoviště,
- b) rozsah způsobilosti kryptografického pracoviště a
- c) kategorii kryptografického pracoviště.

(9) Certifikát stínící komory vedle náležitostí podle odstavce 5 obsahuje

- a) identifikaci stínící komory, pro kterou je vydáván,
- b) identifikaci výrobce stínící komory podle odstavce 4 písm. c) a
- c) stupeň utajení utajovaných informací, pro který byla způsobilost stínící komory schválena.

(10) Není-li Úřadem zjištěna způsobilost podle odstavce 1, rozhodne o nevydání certifikátu. Proti rozhodnutí o nevydání certifikátu podle odstavce 1 písm. b) a c) není odvolání přípustné.

(11) Úřad rozhoduje o zániku platnosti certifikátu v případech uvedených v § 47 odst.

4 písm. b), § 48 odst. 4 písm. d), § 49 odst. 5 písm. b), § 50 odst. 4 písm. d) a § 51 odst. 4 písm. d). Odvolání podané proti rozhodnutí Úřadu o zániku platnosti certifikátu nemá odkladný účinek. Proti rozhodnutí Úřadu o zániku platnosti certifikátu informačního systému a certifikátu kryptografického prostředku není odvolání přípustné.

(12) Jestliže platnost certifikátu zanikla podle § 47 odst. 4 písm. b), § 48 odst. 4 písm. b) a d), § 49 odst. 5 písm. b), § 50 odst. 4 písm. b) a d) nebo § 51 odst. 4 písm. b) a d), je držitel certifikátu povinen do 5 dnů ode dne doručení oznámení Úřadu odevzdat certifikát Úřadu.

(13) Přílohou certifikátu informačního systému, kryptografického prostředku, kryptografického pracoviště nebo stínící komory je certifikační zpráva, která obsahuje zásady a podmínky jejich provozování. V příloze certifikátu technického prostředku mohou být stanoveny podmínky jeho používání.

(14) Úřad ověřuje způsobilost technického prostředku podle odstavce 1 písm. a) na základě posudku vlastností technického prostředku (dále jen "posudek").

(15) K vydávání posudku podle odstavce 14 a k provádění dílčích úloh při ověřování způsobilosti podle odstavce 1 písm. b) až e) může Úřad uzavřít s orgánem státu nebo podnikatelem smlouvu podle § 52 o zajištění těchto činností; to neplatí, jde-li o ověřování způsobilosti informačního systému, kryptografického prostředku nebo pracoviště anebo stínící komory, které mají být provozovány zpravodajskými službami.

(16) Seznam orgánů státu a podnikatelů, s nimiž Úřad uzavřel smlouvu podle § 52, zveřejňuje Úřad ve Věstníku Úřadu.

(17) K provádění dílčích úloh při ověřování způsobilosti podle odstavce 1 písm. b) až e), které z důvodu utajení nelze provést Úřadem, jde-li o informační systém, kryptografický prostředek, kryptografické pracoviště nebo stínící komoru, které mají být provozovány zpravodajskými službami, jsou oprávněny tyto zpravodajské služby. V těchto případech zpravodajské služby předají Úřadu protokoly o provedení dílčích úloh, včetně jejich výsledků.

(18) Při provádění dílčích úloh podle odstavce 17 jsou zpravodajské služby povinny dodržovat ustanovení tohoto zákona, prováděcích právních předpisů a bezpečnostních standardů Úřadu.

(19) Účastníkem řízení o certifikaci nebo o zrušení platnosti certifikátu je žadatel podle § 47 odst. 1, § 48 odst. 1, § 49 odst. 1, § 50 odst. 1 a § 51 odst. 1.

§ 47

Žádost o certifikaci technického prostředku a platnost certifikátu technického prostředku

(1) O certifikaci technického prostředku písemně žádá u Úřadu výrobce, dovozce, distributor nebo uživatel technického prostředku. K žádosti se přiloží posudek podle § 46 odst. 14 a dokumentace nezbytná pro provedení certifikace technického prostředku.

(2) Dobu platnosti certifikátu technického prostředku stanoví Úřad nejdéle na dobu 5 let.

(3) Seznam certifikovaných technických prostředků, kromě technických prostředků certifikovaných na žádost uživatele technického prostředku, je zveřejňován na internetových stránkách Úřadu.

(4) Platnost certifikátu technického prostředku zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti, nebo

b) rozhodnutím Úřadu o zániku platnosti certifikátu v případě, že vyráběný technický prostředek nesplňuje požadavky tohoto zákona a prováděcích právních předpisů nebo není ve shodě s posuzovaným technickým prostředkem.

(5) Zanikla-li platnost certifikátu technického prostředku podle odstavce 4, Úřad tento technický prostředek vyřadí ze seznamu zveřejňovaného podle odstavce 3.

(6) Technický prostředek používaný k ochraně utajovaných informací lze nadále používat i po uplynutí doby platnosti jeho certifikátu.

(7) Úřad může při certifikaci technického prostředku přihlídnout k certifikátu nebo obdobnému dokumentu technického prostředku vydanému oprávněným pracovištěm cizí moci.

§ 48

Žádost o certifikaci informačního systému a platnost certifikátu informačního systému

(1) O certifikaci informačního systému písemně žádá u Úřadu orgán státu nebo podnikatel, který bude informační systém provozovat.

(2) Ten, kdo o certifikaci informačního systému podle odstavce 1 požádal, předkládá v průběhu certifikace na žádost Úřadu dokumentaci nezbytnou pro provedení certifikace.

(3) Doby platnosti certifikátu informačního systému stanoví Úřad. Platnost certifikátu informačního systému je pro stupeň utajení

a) Přísně tajné a Tajné nejdéle 2 roky,

b) Důvěrné nejdéle 3 roky a

c) Vyhrazené nejdéle 5 let.

(4) Platnost certifikátu informačního systému zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti,

b) v případě informačního systému pro nakládání s utajovanými informacemi stupně utajení Důvěrné nebo vyššího zánikem platnosti osvědčení podnikatele,

c) zrušením orgánu státu,

d) rozhodnutím Úřadu o zániku platnosti certifikátu, přestal-li být informační systém způsobilý k nakládání s utajovanými informacemi ,nebo

e) oznámením orgánu státu nebo podnikatele, který je držitelem certifikátu, o zrušení informačního systému.

(5) Má-li být informační systém používán i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jeho certifikátu, je žadatel podle odstavce 1 povinen požádat Úřad o certifikaci informačního systému. Opakovaná žádost musí být Úřadu doručena nejméně 6 měsíců před uplynutím doby platnosti původního certifikátu informačního systému.

(6) Úřad je povinen rozhodnout o certifikaci informačního systému do 1 roku od zahájení řízení o certifikaci, ve zvlášť složitých případech do 2 let; nelze-li vzhledem k povaze věci rozhodnout v této lhůtě, může ji přiměřeně prodloužit ředitel Úřadu, nejvýše však o 6 měsíců.

§ 49

Žádost o certifikaci kryptografického prostředku a platnost certifikátu kryptografického prostředku

(1) O certifikaci kryptografického prostředku písemně žádá u Úřadu výrobce, dovozce, distributor nebo uživatel kryptografického prostředku. Žádá-li o certifikaci kryptografického prostředku podnikatel, musí být držitelem platného osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci podle § 20 odst. 1 písm. a).

(2) Úřad žádost podle odstavce 1 rozhodnutím odmítne, není-li v souladu se záměry České republiky v oblasti zajišťování ochrany utajovaných informací kryptografickou ochranou. Proti rozhodnutí podle věty první není odvolání přípustné a nelze jej ani přezkoumat soudem.

(3) Ten, kdo o certifikaci kryptografického prostředku podle odstavce 1 požádal, předkládá v průběhu certifikace na žádost Úřadu kryptografický prostředek v potřebném počtu a dokumentaci nezbytnou pro provedení certifikace.

(4) Doby platnosti certifikátu kryptografického prostředku stanoví Úřad na dobu nejdéle 5 let.

(5) Platnost certifikátu kryptografického prostředku zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti, nebo

b) rozhodnutím Úřadu o zániku platnosti certifikátu, přestal-li být kryptografický prostředek způsobilý k ochraně utajovaných informací.

(6) Má-li být kryptografický prostředek používán i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jeho certifikátu, je žadatel podle odstavce 1 povinen požádat Úřad o certifikaci kryptografického prostředku. Opakovaná žádost musí být Úřadu doručena nejméně 6 měsíců před uplynutím doby platnosti původního certifikátu kryptografického prostředku.

(7) Úřad může při certifikaci kryptografického prostředku přihlédnout k certifikátu

nebo obdobnému dokumentu kryptografického prostředku vydanému oprávněným pracovištěm cizí moci.

(8) Řízení o certifikaci kryptografického prostředku lze též přerušit současně s odesláním žádosti adresované zahraničnímu subjektu o informaci nezbytnou pro spolehlivé zjištění stavu věci.

(9) Úřad může stanovit při certifikaci kryptografického prostředku jeho způsobilost k ochraně taktické informace.

(10) Pro lhůty pro vydání rozhodnutí platí § 48 odst. 6.

§ 50

Žádost o certifikaci kryptografického pracoviště a platnost certifikátu kryptografického pracoviště

(1) O certifikaci kryptografického pracoviště písemně žádá u Úřadu orgán státu nebo podnikatel, u kterého má být kryptografické pracoviště provozováno. Žádá-li o certifikaci kryptografického pracoviště podnikatel, musí být držitelem platného osvědčení podnikatele.

(2) Ten, kdo o certifikaci kryptografického pracoviště podle odstavce 1 požádal, předkládá v průběhu certifikace na žádost Úřadu dokumentaci nezbytnou pro provedení certifikace.

(3) Dobu platnosti certifikátu kryptografického pracoviště stanoví Úřad na dobu nejdéle 3 let.

(4) Platnost certifikátu kryptografického pracoviště zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti,

b) zánikem platnosti osvědčení podnikatele,

c) zrušením orgánu státu, nebo

d) rozhodnutím Úřadu o zániku platnosti certifikátu, přestalo-li být kryptografické pracoviště způsobilé pro vykonávání určených činností.

(5) Má-li být kryptografické pracoviště využíváno i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jeho certifikátu, je žadatel podle odstavce 1 povinen požádat Úřad o certifikaci kryptografického pracoviště. Opakovaná žádost musí být Úřadu doručena nejméně 6 měsíců před uplynutím doby platnosti původního certifikátu kryptografického pracoviště.

(6) Úřad je povinen rozhodnout o certifikaci kryptografického pracoviště do 6 měsíců od zahájení řízení o certifikaci, ve zvlášť složitých případech do 1 roku; nelze-li vzhledem k povaze věci rozhodnout v této lhůtě, může ji přiměřeně prodloužit ředitel Úřadu, nejvýše však o 3 měsíce.

§ 51

Žádost o certifikaci stínící komory a platnost certifikátu stínící komory

(1) O certifikaci stínící komory písemně žádá u Úřadu orgán státu nebo podnikatel, u kterého je stínící komora používána.

(2) Ten, kdo o certifikaci stínící komory podle odstavce 1 požádal, předkládá v průběhu certifikace na žádost Úřadu dokumentaci nezbytnou pro provedení certifikace.

(3) Dobu platnosti certifikátu stínící komory stanoví Úřad na dobu nejdéle 5 let.

(4) Platnost certifikátu stínící komory zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti,

b) zánikem platnosti osvědčení podnikatele,

c) zrušením orgánu státu, nebo

d) rozhodnutím Úřadu o zániku platnosti certifikátu, přestala-li být stínící komora způsobilá k ochraně utajovaných informací.

(5) Má-li být stínící komora používána i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jejího certifikátu, je žadatel podle odstavce 1 povinen požádat Úřad o certifikaci stínící komory. Opakovaná žádost musí být Úřadu doručena nejméně 12 měsíců před uplynutím doby platnosti původního certifikátu stínící komory.

(6) Pro lhůty pro vydání rozhodnutí platí § 50 odst. 6.

§ 52

Smlouva o zajištění činnosti

(1) Smlouva o zajištění činnosti (dále jen "smlouva") uvedená v § 39 odst. 3, § 45 odst. 4 a § 46 odst. 15 se uzavírá na dobu určitou nebo neurčitou. Smlouva musí mít písemnou formu. Projev vůle účastníků smlouvy musí být na téže listině.

(2) Smlouvu lze uzavřít s orgánem státu nebo podnikatelem na základě jejich písemné žádosti, a to pouze tehdy, budou-li činnosti, jež jsou předmětem smlouvy,

a) prováděny odborně způsobilými zaměstnanci státu nebo podnikatele,

b) zajištěny u orgánu státu nebo podnikatele organizačně, technicky a materiálně.

(3) Smlouvu s podnikatelem lze dále uzavřít pouze tehdy, je-li

a) jeho sídlo nebo místo podnikání na území České republiky,

b) držitelem platného osvědčení podnikatele příslušného stupně utajení; tato podmínka neplatí, má-li být uzavřena smlouva k vydávání posudku uvedená v § 46 odst. 15.

(4) Smlouva musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) vymezení předmětu smlouvy a jeho rozsahu,
- c) práva a povinnosti účastníků smlouvy,
- d) způsob kontroly prováděné Úřadem podle odstavce 6,
- e) způsob a podmínky odstoupení účastníků od smlouvy,
- f) souhlas se zveřejněním technického prostředku na internetových stránkách Úřadu, jde-li o smlouvu k vydávání posudku uvedenou v § 46 odst. 15.

(5) V podmínkách podle odstavce 4 písm. e) musí být též stanoveno, že Úřad odstoupí od smlouvy v případě, že druhý účastník smlouvy poruší povinnost stanovenou tímto zákonem, prováděcími právními předpisy nebo uzavřenou smlouvou.

(6) Úřad kontroluje, zda druhý účastník smlouvy dodržuje ustanovení tohoto zákona, prováděcích právních předpisů a uzavřené smlouvy.

(7) Změnit obsah smlouvy lze pouze písemnou dohodou účastníků smlouvy.

(8) Smlouvu lze vypovědět pouze písemnou formou.

(9) Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se v ostatním přiměřeně ustanovení obchodního zákoníku.

§ 53

Zmocňovací ustanovení

Prováděcí právní předpis stanoví

- a) náležitosti žádosti o certifikaci technického prostředku, certifikaci informačního systému, certifikaci kryptografického prostředku, certifikaci kryptografického pracoviště a certifikaci stínící komory,
- b) náležitosti opakované žádosti o certifikaci informačního systému, certifikaci kryptografického prostředku, certifikaci kryptografického pracoviště a certifikaci stínící komory,
- c) dokumentaci nezbytnou k provedení certifikace technického prostředku, certifikace informačního systému, certifikace kryptografického prostředku, certifikace kryptografického pracoviště a certifikace stínící komory,
- d) vzory certifikátu technického prostředku, certifikátu informačního systému, certifikátu kryptografického prostředku, certifikátu kryptografického pracoviště a certifikátu stínící komory,

- e) pravidla pro stanovení doby platnosti certifikátu technického prostředku,
- f) pravidla a způsob používání technického prostředku po uplynutí doby platnosti jeho certifikátu,
- g) způsob a podmínky provádění certifikace informačního systému, certifikace kryptografického prostředku, certifikace kryptografického pracoviště a certifikace stínící komory a jejich opakování,
- h) obsah certifikační zprávy podle § 46 odst. 13,
- i) náležitosti žádosti o ověření způsobilosti elektrických a elektronických zařízení, zabezpečené oblasti nebo objektu k ochraně před únikem utajované informace kompromitujícím vyzařováním a způsob hodnocení jejich způsobilosti a
- j) náležitosti žádosti orgánu státu nebo podnikatele o uzavření smlouvy podle § 52.

Hlava X

Osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele, zvláštní přístup a zprošťování mlčenlivosti

Osvědčení fyzické osoby a osvědčení podnikatele

§ 54

(1) Osvědčení fyzické osoby a osvědčení podnikatele jsou veřejnými listinami.

(2) Osvědčení fyzické osoby obsahuje

- a) jméno, příjmení, rodné příjmení,
- b) den, měsíc, rok a místo narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) uvedení nejvyššího stupně utajení utajované informace, pro přístup k níž osvědčení fyzické osoby opravňuje,
- f) datum vydání a dobu platnosti a
- g) otisk úředního razítka a podpis oprávněného zástupce Úřadu nebo v případě vydání tohoto osvědčení v elektronické podobě uznávaný elektronický podpis oprávněného zástupce Úřadu podle zvláštního právního předpisu²²).

(3) Osvědčení podnikatele obsahuje

- a) identifikaci podnikatele firmou nebo názvem, identifikačním číslem a sídlem, jde-li o

právníckou osobu, a jde-li o osobu fyzickou, údaje podle odstavce 2 písm. a) až d),

b) uvedení nejvyššího stupně utajení utajované informace, pro přístup k níž osvědčení podnikatele opravňuje,

c) formu přístupu podle § 20,

d) datum vydání a dobu platnosti a

e) otisk úředního razítka a podpis oprávněného zástupce Úřadu nebo v případě vydání tohoto osvědčení v elektronické podobě uznávaný elektronický podpis oprávněného zástupce Úřadu podle zvláštního právního předpisu²²).

§ 55

Platnost osvědčení fyzické osoby a osvědčení podnikatele je pro stupeň utajení

a) Přísně tajné 5 let,

b) Tajné 7 let a

c) Důvěrné 9 let.

§ 56

(1) Platnost osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti,

b) dnem vykonatelnosti rozhodnutí Úřadu (§ 123 odst. 3, § 126 odst. 4) o zrušení jeho platnosti (§ 101),

c) úmrtím fyzické osoby, nebo byla-li prohlášena za mrtvou,

d) zrušením nebo zánikem podnikatele,

e) ohlášením jeho odcizení nebo ztráty,

f) takovým poškozením, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je porušena jeho celistvost,

g) změnou některého z údajů v něm obsažených,

h) vznikem služebního poměru příslušníka zpravodajské služby nebo pracovního poměru zaměstnance zařazeného do zpravodajské služby, jde-li o osvědčení fyzické osoby, vydané Úřadem,

i) skončením služebního poměru příslušníka zpravodajské služby nebo pracovního poměru zaměstnance zařazeného do zpravodajské služby, nebo dnem, kdy přestane být fyzická osoba osobou uvedenou v § 141 odst. 1, jde-li o osvědčení fyzické osoby, vydané příslušnou

zpravodajskou službou nebo Ministerstvem vnitra,

j) vrácením jeho držitelem tomu, kdo jej vydal,

k) dnem doručení nového osvědčení fyzické osoby,

l) dnem doručení nového osvědčení podnikatele pro stejnou formu přístupu podnikatele k utajované informaci,

m) dnem doručení rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby pro stejný stupeň utajení, nebo

n) dnem doručení rozhodnutí o nevydání osvědčení podnikatele pro stejnou formu přístupu podnikatele k utajované informaci.

(2) Při zániku platnosti osvědčení podnikatele podle odstavce 1 písm. a), b), d), j) nebo n) je podnikatel povinen utajovanou informací, která mu byla poskytnuta, odevzdat tomu, kdo mu ji poskytl nebo do jehož působnosti náleží; nelze-li tak učinit, je povinen odevzdat ji Úřadu. Utajované informace, které u podnikatele vznikly, je povinen předat orgánu státu, do jehož působnosti utajované informace náleží, není-li jej, Úřadu. Odevzdání a předání utajované informace podle tohoto odstavce je podnikatel povinen provést neprodleně po zániku platnosti osvědčení podnikatele.

(3) Při zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle odstavce 1 písm. a), b), j) nebo m) je odpovědná osoba nebo ten, kdo provedl poučení, povinen zajistit, aby tato fyzická osoba neměla přístup k utajované informaci. V případě zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle odstavce 1 písm. j) a m) Úřad písemně vyrozumí její odpovědnou osobu o zániku platnosti osvědčení fyzické osoby; Úřad postupuje stejně i v případě zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle odstavce 1 písm. k), pokud jde o osvědčení fyzické osoby vydané pro nižší stupeň utajení.

(4) Pokud držitel osvědčení fyzické osoby nebo podnikatele do 15 dnů ode dne zániku jeho platnosti podle odstavce 1 písm. e), f) nebo g) požádá písemně Úřad o vydání osvědčení nového, přístup fyzické osoby nebo podnikatele k utajované informaci není zánikem platnosti původního osvědčení dotčen; Úřad vydá do 5 dnů od doručení žádosti osvědčení nové, které nahrazuje původní.

§ 56a

(1) V případě zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle § 56 odst. 1 písm. h) vydá příslušná zpravodajská služba této fyzické osobě nové osvědčení, které nahrazuje osvědčení původní, a to ke dni vzniku jejího služebního nebo pracovního poměru.

(2) V případě zániku platnosti osvědčení fyzické osoby podle § 56 odst. 1 písm. i) vydá této fyzické osobě nové osvědčení, jež nahrazuje osvědčení původní,

a) příslušná zpravodajská služba, a to ke dni, kdy této fyzické osobě vznikl služební poměr příslušníka zpravodajské služby nebo pracovní poměr zaměstnance zařazeného do zpravodajské služby,

b) Ministerstvo vnitra, a to ke dni, kdy se tato fyzická osoba stala osobou uvedenou v § 141 odst. 1, nebo

c) Úřad v ostatních případech, a to ke dni následujícímu po dni zániku platnosti původního osvědčení. Nové osvědčení fyzické osoby Úřad vydá na základě písemné žádosti této fyzické osoby, a to do 5 dnů ode dne doručení žádosti. Žádost o vydání nového osvědčení fyzické osoby lze podat do 30 dnů ode dne zániku platnosti původního osvědčení; přílohou žádosti musí být potvrzení příslušné zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra podle odstavce 3.

(3) Příslušná zpravodajská služba nebo Ministerstvo vnitra potvrdí v případě postupu podle odstavce 2 písm. c) zánik platnosti osvědčení fyzické osoby na základě žádosti této fyzické osoby, a to do 5 dnů ode dne doručení žádosti. V potvrzení se uvede označení orgánu státu, který původní osvědčení fyzické osoby vydal, údaje uvedené v § 54 odst. 2 písm. a) až f) a den zániku platnosti tohoto osvědčení.

(4) Orgán státu, který vydal nové osvědčení fyzické osoby, si písemně vyžádá bezpečnostní svazek této osoby od orgánu státu, který vydal původní osvědčení; bezpečnostní svazek se předá do 5 dnů ode dne doručení této žádosti.

§ 57

Osvědčení fyzické osoby pro cizí moc a osvědčení podnikatele pro cizí moc

(1) Má-li mít fyzická osoba nebo podnikatel přístup k utajované informaci cizí moci, musí splňovat podmínky podle § 11 nebo § 15 písm. b), a požaduje-li tak cizí moc, být též držitelem osvědčení pro cizí moc.

(2) Je-li to v souladu s bezpečnostními a ekonomickými zájmy České republiky a se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodní smlouvy a neprobíhá-li s danou osobou řízení podle § 101 odst. 1, Úřad na základě písemné odůvodněné žádosti držitele platného osvědčení fyzické osoby nebo platného osvědčení podnikatele vydává

a) osvědčení fyzické osoby pro cizí moc, nebo

b) osvědčení podnikatele pro cizí moc.

(3) Osvědčení podle odstavce 2 je veřejnou listinou.

(4) Osvědčení podle odstavce 2 obsahuje náležitosti uvedené v § 54 s tím, že označení nejvyššího stupně utajení utajované informace, pro přístup k níž toto osvědčení opravňuje, se uvádí včetně zkratky ve smyslu § 21 odst. 2.

(5) Osvědčení podle odstavce 2 potvrzuje, že u jeho držitele bylo provedeno bezpečnostní řízení podle části čtvrté a je držitelem platného osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele daného stupně utajení; v případě osvědčení podnikatele potvrzuje též formy přístupu podnikatele k utajované informaci podle § 20.

(6) Osvědčení podle odstavce 2 se vydává na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na dobu, na kterou je vydáno osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele.

(7) Platnost osvědčení uvedeného v odstavci 2 zaniká

a) zánikem platnosti osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele, nejde-li o zánik podle § 56 odst. 1 písm. e) nebo f), nebo

b) z důvodů stanovených v § 56 odst. 1 písm. a), e), f), j), m) nebo n).

(8) Držitel osvědčení podle odstavce 2 je povinen odevzdat je do 15 dnů Úřadu, zanikla-li

a) platnost osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele podle § 56 odst. 1 písm. b), d) nebo g) až n), nebo

b) jeho platnost z důvodů stanovených v § 56 odst. 1 písm. f).

(9) Na základě odůvodněné písemné žádosti právnické osoby, která není podnikatelem, Úřad vydá, je-li to požadavek jejího zahraničního partnera nebo cizí moci, časově omezené potvrzení o rozsahu ochrany utajovaných informací, zajištěné podle § 5 u právnické osoby. Před vydáním potvrzení Úřad v nezbytné míře ověří splnění podmínek tohoto zákona.

Zvláštní přístup k utajované informaci

§ 58

(1) Osobami, které mají přístup k utajované informaci všech stupňů utajení bez platného osvědčení fyzické osoby a poučení, jsou

a) prezident republiky,

b) poslanci a senátoři Parlamentu,

c) členové vlády,

d) Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv,

e) soudci a

f) prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 mají přístup k utajované informaci ode dne zvolení nebo jmenování do funkce po dobu jejího výkonu a v rozsahu nezbytném pro její výkon.

(3) Přístup k utajovaným informacím bez platného osvědčení fyzické osoby lze umožnit fyzické osobě jednající ve prospěch zpravodajské služby²⁴⁾, informátorovi²⁵⁾ nebo fyzické osobě, které je poskytována zvláštní nebo krátkodobá ochrana podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾, nebo příslušníku zpravodajské služby, který je zařazen v záloze zvláštní²⁷⁾. Poučení této osoby provede ten, kdo jí přístup k utajované informaci umožní. Této osobě nelze umožnit přístup k utajované informaci cizí moci.

(4) Zvláštní právní předpis²⁸⁾ stanoví, které fyzické osoby a za jakých podmínek mají

přístup k utajované informaci bez platného osvědčení fyzické osoby v trestním řízení, v občanském soudním řízení, ve správním řízení a v soudním řízení správním, a to v rozsahu nezbytném pro uplatnění jejich práv a plnění povinností v těchto řízeních. Přístup k utajovaným informacím lze v těchto případech umožnit pouze na základě poučení podle odstavce 5.

(5) Poučení podle § 2 písm. i) u osob uvedených v odstavci 4 provede ten, o němž to stanoví zvláštní právní předpis²⁸). Poučení se provede přiměřeně způsobem uvedeným v § 9 odst. 1; poučení musí dále obsahovat spisové označení věci, která je předmětem řízení, a poučení o tom, že údaje o osobách, které mají přístup k utajované informaci podle odstavce 4, jsou Úřadem evidovány a mohou být využity způsobem stanoveným tímto zákonem.

(6) Osoby uvedené v odstavcích 1 a 4 nemají, s výjimkou prezidenta republiky, předsedy Senátu Parlamentu, předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu, předsedy vlády a ministra zahraničních věcí, přístup k utajované informaci cizí moci.

§ 59

Jednorázový přístup k utajované informaci

(1) Na základě písemné žádosti odpovědné osoby může Úřad ve výjimečných a odůvodněných případech vydat souhlas s jednorázovým přístupem k utajované informaci se stupněm utajení o jeden vyšším, než na který je vydáno platné osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele, a to na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na dobu 6 měsíců.

(2) Souhlas podle odstavce 1 lze podnikateli vydat pouze pro přístup k utajované informaci podle § 20 odst. 1 písm. b).

(3) Souhlas s jednorázovým přístupem podle odstavce 1 může u příslušníků zpravodajských služeb vydat ředitel příslušné zpravodajské služby a v případech příslušníků policie podle § 141 odst. 1 ministr vnitra, a to na základě písemné žádosti příslušného služebního funkcionáře.

(4) Žádost podle odstavce 1 obsahuje

- a) zdůvodnění jednorázového přístupu,
- b) označení oblasti utajovaných informací, ke kterým má být jednorázový přístup umožněn,
- c) kopii osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele,
- d) požadovanou dobu jednorázového přístupu a
- e) v případě podnikatele písemný souhlas poskytovatele utajované informace s vydáním souhlasu podle odstavce 1.

(5) Úřad vydá souhlas podle odstavce 1 neprodleně, nejpozději do 5 dnů ode dne doručení žádosti. Odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba, která po vydání souhlasu Úřadu umožní přístup fyzické osoby k utajované informaci podle odstavce 1 nebo 3, provede její poučení.

(6) Na udělení souhlasu k jednorázovému přístupu k utajované informaci není právní nárok a lze jej též osobě udělit jen jednou.

(7) K utajované informaci cizí moci lze jednorázový přístup umožnit pouze v souladu s požadavky této cizí moci.

§ 60

(1) V případě účasti České republiky v ozbrojeném konfliktu v zahraničí nebo v záchranné nebo humanitární akci v zahraničí, v případě vyhlášení válečného stavu a v případě stavu nebezpečí, nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu²⁰⁾ lze umožnit přístup k utajované informaci fyzické osobě, která není držitelem osvědčení fyzické osoby nebo nemá přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené, nebo podnikateli, který není držitelem osvědčení podnikatele nebo nemá přístup k utajovaným informacím stupně utajení Vyhrazené.

(2) Přístup fyzické osoby podle odstavce 1 lze umožnit pouze v případě, že neexistují pochybnosti o důvěryhodnosti fyzické osoby a o její schopnosti utajovat informace.

(3) V případě přístupu podle odstavce 1 je odpovědná osoba povinna zajistit poučení fyzické osoby. Hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo z důvodu jiné naléhavosti a významu konkrétního úkolu, lze poučení nahradit ústním seznámením fyzické osoby s jejími povinnostmi v oblasti ochrany utajovaných informací a s následky jejich porušení.

(4) O přístupu podle odstavce 1 je odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba povinna zpracovat písemný záznam. Tento písemný záznam spolu s poučením zašle odpovědná osoba nebo jí pověřená osoba neprodleně Úřadu; bylo-li poučení nahrazeno ústním seznámením podle odstavce 3 věty druhé, uvede se tato skutečnost v písemném záznamu. Je-li přístup podle odstavce 1 umožněn zpravodajskou službou, písemný záznam podle věty první a části věty druhé za středníkem ani poučení se Úřadu nezasílají, ale ukládají se u příslušné zpravodajské služby.

(5) Je-li podnikateli umožněn přístup k utajované informaci podle odstavce 1, je jeho odpovědná osoba povinna o přístupu zpracovat písemný záznam, který neprodleně zašle Úřadu.

(6) V mimořádných situacích lze přístup k utajované informaci cizí moci umožnit pouze v souladu s požadavky této cizí moci.

§ 61

Jednorázový přístup k utajované informaci podle § 59 a přístup podle § 60 nelze umožnit k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné nebo k utajované informaci, na kterou se vztahuje zvláštní režim nakládání.

§ 62

Přístup k utajované informaci na základě uznání bezpečnostního oprávnění vydaného úřadem cizí moci

(1) Přístup k utajované informaci lze umožnit fyzické osobě, která je poučena, nebo

podnikateli i v případech, kdy Úřad uzná bezpečnostní oprávnění vydané úřadem cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací (dále jen "bezpečnostní oprávnění"). Úřad bezpečnostní oprávnění uzná, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána. Úřad dále může bezpečnostní oprávnění uznat v případě, kdy je uznání v souladu se zahraničně politickými a bezpečnostními zájmy České republiky; na toto uznání není právní nárok. Při postupu podle věty třetí si Úřad může vyžádat písemné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí a příslušné zpravodajské služby; neobdrží-li Úřad vyžádané stanovisko do 30 dnů ode dne doručení žádosti o ně, má se za to, že stanovisko je kladné.

(2) Uznání podle odstavce 1 Úřad provede na základě žádosti nepodnikající fyzické osoby nebo podnikatele, kteří jsou držiteli bezpečnostního oprávnění. Žádost lze podat i prostřednictvím úřadu cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací; lhůty podle odstavce 4 běží v takovém případě ode dne, kdy žádost dojde Úřadu. Žádost obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení držitele bezpečnostního oprávnění,
- b) datum a místo narození držitele bezpečnostního oprávnění,
- c) státní občanství držitele bezpečnostního oprávnění,
- d) u podnikatele jeho identifikaci firmou nebo názvem, identifikačním číslem a sídlem, jde-li o právnickou osobu, nebo jménem, příjmením a místem trvalého pobytu, jde-li o osobu fyzickou,
- e) důvod, proč má být provedeno uznání podle odstavce 1,
- f) u podnikatele, který je držitelem bezpečnostního oprávnění odpovídajícího formě přístupu podle § 20 odst. 1 písm. a), uvedení formy přístupu, o jejíž uznání je žádáno,
- g) dobu, na kterou má být uznání provedeno, a
- h) podpis držitele bezpečnostního oprávnění nebo odpovědného pracovníka úřadu cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací, a adresu, na kterou má být uznání podle odstavce 1 doručeno.

(3) K žádosti podle odstavce 2 je nutné připojit úřední překlad bezpečnostního oprávnění nebo jeho ověřenou kopii; tyto doklady se nevyžadují, je-li žádost podána prostřednictvím úřadu cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací, pokud tento na žádosti nebo v potvrzení, které se k žádosti připojí, potvrdí, že žadatel je držitelem příslušného bezpečnostního oprávnění.

(4) Uznání podle odstavce 1 věty druhé Úřad zašle držiteli bezpečnostního oprávnění do 10 dnů ode dne podání jeho žádosti. Uznání podle odstavce 1 věty třetí Úřad zašle držiteli bezpečnostního oprávnění do 60 dnů ode dne podání jeho žádosti; pokud by uznání nebylo v souladu se zahraničně politickými nebo bezpečnostními zájmy České republiky, Úřad žádosti nevyhoví a tuto skutečnost žadateli v téže lhůtě písemně oznámí.

(5) Uznání podle odstavce 1 musí obsahovat

- a) údaje podle odstavce 2 písm. a) až d),

- b) identifikaci bezpečnostního oprávnění vydaného úřadem cizí moci,
- c) označení nejvyššího stupně utajení utajované informace, pro přístup k níž uznání podle odstavce 1 opravňuje,
- d) u podnikatele formu přístupu podle § 20,
- e) datum vydání a dobu platnosti,
- f) otisk úředního razítka a podpis oprávněného zástupce Úřadu nebo v případě vydání tohoto uznání v elektronické podobě uznávaný elektronický podpis oprávněného zástupce Úřadu podle zvláštního právního předpisu²²).

Zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost

§ 63

(1) V řízení před orgánem státu může, na žádost tohoto orgánu, odpovědná osoba orgánu státu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží, fyzickou osobu zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost (dále jen "zproštění mlčenlivosti"), nestanoví-li tento zákon jinak (odstavec 8 a § 133 odst. 2).

(2) V případě, že orgán státu zanikne bez právního nástupce, může zproštění mlčenlivosti provést ředitel Úřadu.

(3) Pro potřeby řízení podle odstavce 1 zproštění mlčenlivosti dále provádí

- a) prezident republiky u předsedy vlády, prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu, předsedy a místopředsedy Ústavního soudu, předsedy a místopředsedy Nejvyššího soudu, předsedy a místopředsedy Nejvyššího správního soudu, vedoucího Kanceláře prezidenta republiky, Veřejného ochránce práv, zástupce Veřejného ochránce práv, guvernéra a viceguvernéry České národní banky,
- b) Poslanecká sněmovna u poslanců,
- c) Senát u senátorů,
- d) předseda Poslanecké sněmovny u vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny,
- e) předseda Senátu u vedoucího Kanceláře Senátu,
- f) předseda vlády u ministrů a vedoucích ostatních ústředních správních úřadů,
- g) předseda Ústavního soudu u soudců Ústavního soudu,
- h) ministr spravedlnosti u soudců neuvedených v písmenu g), státních zástupců a přísedících, vláda u ředitele Bezpečnostní informační služby, ministr vnitra u ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace a ministr obrany u ředitele Vojenského zpravodajství.

(4) Týká-li se povinnost zachovávat mlčenlivost věci, kterou projednává orgán Parlamentu, může zproštění mlčenlivosti fyzické osoby provést Poslanecká sněmovna nebo Senát po vyjádření odpovědné osoby orgánu státu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží.

(5) Před zproštěním mlčenlivosti podle odstavce 3 je třeba požádat o vyjádření odpovědnou osobu orgánu státu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží.

(6) Zproštění mlčenlivosti se nevyžaduje u prezidenta republiky.

(7) Zproštění mlčenlivosti se vztahuje pouze na příslušnou utajovanou informaci, a to v nezbytně nutném rozsahu a na dobu nezbytně nutnou. Zproštění mlčenlivosti se provádí písemně. Stupeň utajení utajované informace není zproštěním mlčenlivosti dotčen.

(8) Zproštění mlčenlivosti lze odepřít v případech, kdy by tím mohlo dojít k mimořádně vážné nebo vážné újmě zájmům České republiky anebo k ohrožení života či zdraví osob.

Zmocňovací ustanovení

§ 64

Prováděcí právní předpis stanoví vzor

- a) osvědčení fyzické osoby a osvědčení podnikatele,
- b) žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby pro cizí moc a osvědčení podnikatele pro cizí moc a
- c) žádosti o uznání bezpečnostního oprávnění fyzické osoby a žádosti o uznání bezpečnostního oprávnění podnikatele.

Hlava XI

Povinnosti při ochraně utajovaných informací

§ 65

Obecné povinnosti

(1) Každý je povinen neprodleně odevzdat nalezenou utajovanou informaci nebo utajovanou informaci získanou v rozporu s tímto zákonem anebo osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele, osvědčení fyzické osoby pro cizí moc nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc (dále jen "nalezená písemnost") Úřadu, policii nebo zastupitelskému úřadu České republiky.

(2) Každý, kdo měl nebo má přístup k utajované informaci, je povinen zachovávat o ní mlčenlivost a nesmí k ní umožnit přístup neoprávněné osobě.

(3) Každý je povinen při výkonu státní kontroly Úřadem plnit pokyny kontrolního pracovníka při provádění neodkladných opatření podle § 144 odst. 1.

§ 66

Povinnosti fyzické osoby, která má přístup k utajovaným informacím, a fyzické osoby, která je držitelem osvědčení fyzické osoby

(1) Fyzická osoba, která má přístup k utajovaným informacím, je povinna

- a) dodržovat povinnosti při ochraně utajovaných informací,
- b) odevzdat tomu, kdo osvědčení fyzické osoby vydal, do 15 dnů své osvědčení fyzické osoby, jehož platnost zanikla podle § 56 odst. 1 písm. b) a f) až i), k) nebo m),
- c) neprodleně písemně oznámit tomu, kdo osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení fyzické osoby pro cizí moc vydal, ztrátu nebo odcizení svého osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení fyzické osoby pro cizí moc,
- d) neprodleně písemně oznamovat Úřadu změny údajů, které byly uvedeny v její žádosti fyzické osoby; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis,
- e) neprodleně oznamovat tomu, kdo provedl její poučení podle § 9 odst. 1 nebo § 11 odst. 2, porušení povinností stanovených tímto zákonem,
- f) účastnit se proškolení podle § 67 odst. 1 písm. b).

(2) Na fyzickou osobu, která je držitelem osvědčení fyzické osoby, ale nemá přístup k utajované informaci, se vztahují pouze povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. b) až d).

§ 67

Povinnosti odpovědné osoby

(1) Odpovědná osoba je povinna zajistit

- a) poučení fyzické osoby,
- b) jednou ročně provedení proškolení fyzických osob, které mají přístup k utajované informaci, z právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací a vést o těchto proškoleních přehledy,
- c) ověřování splnění podmínek pro přístup fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené,
- d) schválení informačního systému do provozu a písemné oznámení této skutečnosti Úřadu,
- e) pověření fyzické osoby k výkonu kryptografické ochrany,
- f) neprodleně písemné oznámení Úřadu o tom, že před vydáním osvědčení fyzické osoby nebo rozhodnutí podle § 121 odst. 2 pominuly skutečnosti, kterými byla žádost fyzické osoby odůvodněna,

g) neprodleně písemné oznámení Úřadu o skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu, ve kterém byl fyzické osobě umožněn přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné; tato povinnost se nevztahuje na odpovědnou osobu zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra v případech příslušníků policie podle § 141 odst. 1,

h) kontrolu dodržování dalších povinností stanovených tímto zákonem.

(2) K výkonu povinností stanovených odpovědné osobě v § 21 odst. 5, § 23 odst. 1 písm. b), § 59 odst. 1, § 60 odst. 5, § 63 odst. 1 a 4, § 70 odst. 5 a v § 77 odst. 2 nelze pověřit jinou osobu.

§ 68

Povinnosti podnikatele, který je držitelem osvědčení podnikatele

Podnikatel, který je držitelem osvědčení podnikatele, je povinen

- a) odevzdat Úřadu do 15 dnů osvědčení podnikatele, jehož platnost zanikla podle § 56 odst. 1 písm. b), f), g), l) nebo n),
- b) neprodleně písemně oznámit Úřadu ztrátu nebo odcizení osvědčení podnikatele nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc,
- c) neprodleně písemně oznamovat Úřadu změny údajů uvedených podle § 97 písm. a), b) nebo p) anebo § 98 písm. c) v dotazníku podnikatele a v jeho bezpečnostní dokumentaci; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis,
- d) písemně oznamovat Úřadu každoročně ke dni, který se svým označením shoduje se dnem vydání osvědčení podnikatele, změny údajů uvedených v žádosti podnikatele podle § 96; omezení rozsahu hlášení změn a formu jejich doložení stanoví prováděcí právní předpis,
- e) zabezpečit ochranu utajovaných informací při zániku platnosti osvědčení podnikatele,
- f) zaslat Úřadu rozhodnutí o schválení projektu přeměny podle zákona o přeměnách obchodních společností a družstev (28a) podnikatele do 15 dnů ode dne jeho přijetí.

§ 68a

Povinnosti podnikatele, který učinil prohlášení podnikatele

Podnikatel, který učinil prohlášení podnikatele, je povinen

- a) vést bezpečnostní dokumentaci podnikatele v rozsahu § 98 písm. c) a d) a na vyžádání poskytovatele vyhrazené informace mu ji poskytnout,
- b) zabezpečit ochranu utajovaných informací při zániku přístupu k utajované informaci,
- c) zaslat prohlášení podnikatele Úřadu podle § 15a odst. 3,
- d) oznámit podle § 15a odst. 4 písemně Úřadu nebo poskytovateli vyhrazené informace

ukončení přístupu k ní nebo podle § 15a odst. 6 zánik platnosti prohlášení podnikatele,

e) postupovat obdobně podle § 56 odst. 2 při zániku platnosti prohlášení podnikatele z důvodů uvedených v § 15a odst. 5,

f) učinit a neprodleně předat poskytovateli vyhrazené informace, nebo v případě § 15a odst. 3 Úřadu, nové prohlášení podnikatele, pokud i po zániku platnosti původního prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 5 písm. a) nebo f) i nadále nezbytně potřebuje přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

§ 69

Povinnosti právnické osoby a podnikající fyzické osoby, které mají přístup k utajované informaci, a orgánu státu

(1) Právnická osoba a podnikající fyzická osoba, které mají přístup k utajované informaci, a orgán státu jsou povinni

a) zajistit ochranu utajovaných informací podle tohoto zákona a mezinárodních smluv,

b) zpracovávat a vést přehled míst nebo funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím včetně utajovaných informací Evropské unie, Organizace Severoatlantické smlouvy a utajovaných informací vyžadujících zvláštní režim nakládání, s uvedením stupně utajení, nebo které nelze vykonávat bez osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle tohoto zákona (§ 39); tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů na úseku odborné způsobilosti²⁹,

c) neprodleně písemně oznámit Úřadu skutečnost, která může mít vliv na vydání nebo na platnost osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele,

d) zajistit vytvoření podmínek pro označování, evidenci, zapůjčování, ukládání, přepravu, další manipulaci a vyřazování utajované informace a utajované informace se zvláštním režimem nakládání v souladu s prováděcím právním předpisem,

e) provozovat jen informační systém, který je certifikován Úřadem a písemně schválen do provozu,

f) zastavit provoz informačního systému, který nesplňuje podmínky stanovené v certifikační zprávě, a zajistit ochranu utajované informace v něm a o těchto skutečnostech informovat Úřad,

g) provozovat jen komunikační systém, jehož projekt bezpečnosti byl schválen Úřadem,

h) zastavit provoz komunikačního systému, který nesplňuje podmínky stanovené v projektu bezpečnosti komunikačního systému, a o této skutečnosti informovat Úřad,

i) používat pro kryptografickou ochranu jen prostředek, který je certifikován Úřadem, a používat kryptografické pracoviště jen k účelu, ke kterému bylo certifikováno a schváleno do provozu,

j) vést evidenci fyzických osob, které mají přístup k utajované informaci, evidenci

kryptografického materiálu, evidenci pracovníků kryptografické ochrany, evidenci provozní obsluhy kryptografického prostředku, evidenci kurýrů kryptografického materiálu a evidenci případů neoprávněného nakládání s utajovanou informací,

k) hlásit porušení povinnosti při ochraně utajované informace nebo povinnosti uložené mezinárodní smlouvou v oblasti ochrany utajovaných informací a přijetí opatření k odstranění příčin a nepříznivých následků porušení Úřadu; tato povinnost se nevztahuje na zpravodajské služby v případech podle § 140 odst. 1 písm. a) a na Ministerstvo vnitra v případech podle § 141 odst. 1, s výjimkou případů porušení ochrany utajovaných informací Organizace Severoatlantické smlouvy nebo Evropské unie,

l) zřídit registr poskytovaných utajovaných informací (§ 79) a hlásit změny v něm Úřadu v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem,

m) provést kontrolu utajovaných informací vedených v registru utajovaných informací k 31. prosinci kalendářního roku a zprávu o jejím výsledku zaslat Úřadu do 15. února následujícího kalendářního roku spolu s uvedením počtu utajovaných informací a jejich stupňů utajení; zpravodajské služby zasílají zprávu o utajovaných informacích poskytnutých ústředním registrem a registrem vedeným Ministerstvem zahraničních věcí podle § 78 odst. 1,

n) předat utajovanou informaci poskytnutou cizí mocí nebo zahraničním partnerem právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby k zaevidování Úřadu nebo Ministerstvu zahraničních věcí podle § 79 odst. 5,

o) zasílat v případech stanovených tímto zákonem utajované informace cizí mocí prostřednictvím ústředního registru (§ 79 odst. 2),

p) zajistit písemné pověření fyzické osoby k přístupu k utajované informaci se zvláštním režimem nakládání označené "ATOMAL",

q) jako poskytovatel vyhrazené informace neprodleně zaslat Úřadu kopii prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 2,

r) jako zadavatel neprodleně písemně oznámit Úřadu

1. skutečnost, že bude zadávat veřejnou zakázku mimo režim zákona o veřejných zakázkách⁴⁹⁾ nebo že bude uzavírat smlouvu, která by jinak byla koncesní smlouvou, mimo režim koncesního zákona⁵⁰⁾ z důvodu ochrany utajovaných informací, nebo

2. stanovení kvalifikačního předpokladu osvědčení podnikatele pro účast v zadávacím nebo koncesním řízení⁵¹⁾,

a předložit dokumenty, opravňující k postupu podle bodu 1 nebo 2; tyto povinnosti se nevztahují na zpravodajské služby.

q) kontrolovat dodržování dalších povinností stanovených tímto zákonem.

(2) Povinnost uvedená v odstavci 1 písm. c) se nevztahuje na zpravodajské služby v případech podle § 140 odst. 1 písm. a) a na Ministerstvo vnitra v případech podle § 141 odst. 1.

§ 70

Povinnosti při ochraně průmyslového vlastnictví

(1) Každý, kdo Úřadu průmyslového vlastnictví podává přihlášku vynálezu, užitého vzoru nebo topografie polovodičového výrobku (dále jen "přihlašovatel"), je povinen na přihlášce vyznačit návrh stupně utajení, domnívá-li se, že předmět přihlášky obsahuje utajovanou informaci. Je-li přihlašovatelem právnická osoba, uvede v přihlášce jméno, příjmení a funkci nebo postavení odpovědné osoby.

(2) Úřad průmyslového vlastnictví přihlášku podle odstavce 1 předloží Úřadu, který po vyjádření ústředního správního úřadu, do jehož oblasti věcné působnosti předmět přihlášky náleží, návrh stupně utajení potvrdí, změní nebo, neobsahuje-li předmět přihlášky utajovanou informaci, návrh zamítne; nenáleží-li předmět přihlášky do oblasti věcné působnosti žádného ústředního správního úřadu, vyjádření se nevyžaduje.

(3) Úřad potvrzení nebo změnu návrhu stupně utajení provedené podle odstavce 2 oznámí Úřadu průmyslového vlastnictví ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení přihlášky Úřadu, popřípadě mu v téže lhůtě sdělí, že návrh stupně utajení zamítl, a přihlášku mu vrátí; v oznámení Úřad zároveň uvede, zda přihlašovatel splňuje podmínky přístupu k utajované informaci.

(4) Úřad průmyslového vlastnictví stupeň utajení oznámený podle odstavce 3 vyznačí na přihlášce a neprodleně jej oznámí přihlašovatel, který tento stupeň utajení stanoveným způsobem (§ 21 a 22) vyznačí na předmětu přihlášky; je-li přihlašovatelem nepodnikající fyzická osoba, Úřad průmyslového vlastnictví má postavení původce. Sdělení podle odstavce 3 Úřad průmyslového vlastnictví přihlašovatel neprodleně oznámí též.

(5) Obsahuje-li předmět přihlášky podle odstavce 1 utajovanou informaci a nesplňuje-li přihlašovatel podmínky přístupu k utajované informaci tohoto stupně utajení, Úřad průmyslového vlastnictví provede, je-li přihlašovatelem fyzická osoba, její poučení, a je-li přihlašovatelem právnická osoba, poučení odpovědné osoby přihlašovatele; odpovědná osoba přihlašovatele poučí všechny fyzické osoby, které v rámci právnické osoby přihlašovatele přístup k předmětu přihlášky měly nebo jej nezbytně potřebují; poučením se tyto osoby považují za osoby splňující podmínky přístupu k utajované informaci, obsažené v předmětu této přihlášky. Ustanovení § 9 odst. 1 věty poslední a § 11 odst. 2 věty třetí platí obdobně.

§ 71

Bezpečnostní ředitel

(1) Orgán státu, u kterého utajovaná informace vzniká nebo kterému je poskytnuta, a dále právnická osoba a podnikající fyzická osoba, které mají přístup k utajované informaci, jsou povinni zřídit a obsadit funkci bezpečnostního ředitele. Funkci bezpečnostního ředitele může vykonávat i odpovědná osoba sama; jinak je bezpečnostní ředitel přímo podřízen odpovědné osobě.

(2) Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba podle odstavce 1 jsou povinni do 15 dnů ode dne obsazení funkce bezpečnostního ředitele oznámit písemně Úřadu jméno, příjmení a rodné číslo osoby vykonávající tuto funkci.

(3) Bezpečnostní ředitel schvaluje přehled míst nebo funkcí podle § 69 odst. 1 písm. b), u nichž je vyžadován přístup k utajované informaci, a plní další povinnosti stanovené mu písemně odpovědnou osobou v rozsahu tohoto zákona, včetně povinností jí stanovených, nejde-li o případy uvedené v § 67 odst. 2; odpovědnost odpovědné osoby za ochranu utajovaných informací není jmenováním bezpečnostního ředitele dotčena. Povinnost schválit přehled míst nebo funkcí podle § 69 odst. 1 písm. b) bezpečnostním ředitelem se nevztahuje na zpravodajské služby.

(4) Funkci bezpečnostního ředitele může vykonávat pouze fyzická osoba, která splňuje podmínky přístupu k utajovaným informacím takového stupně utajení, ke kterým bude mít při výkonu této funkce přístup. U podnikatele musí fyzická osoba ve funkci bezpečnostního ředitele být držitelem osvědčení fyzické osoby pro přístup k utajované informaci nejméně takového stupně utajení, pro který má podnikatel vydané osvědčení.

(5) Funkci bezpečnostního ředitele nelze vykonávat u více orgánů státu nebo podnikatelů souběžně.

§ 72 **Personální projekt**

(1) Ministerstva a další ústřední správní úřady každoročně zpracovávají personální projekt.

(2) Personální projekt obsahuje

a) zhodnocení stavu v personální bezpečnosti za uplynulý rok a

b) předpokládaný počet fyzických osob, u kterých bude nutné v následujícím roce provést řízení podle § 92 písm. a), a to s rozlišením podle stupňů utajení.

(3) Personální projekt zasílají ministerstva a další ústřední správní úřady Úřadu vždy do 31. července příslušného kalendářního roku.

(4) Personální projekty předloží Úřad spolu se svým vyjádřením vládě vždy do 30. listopadu příslušného kalendářního roku ke schválení.

Hlava XII **Poskytování utajovaných informací v mezinárodním styku**

§ 73 **Podmínky poskytování utajovaných informací**

Utajovanou informaci lze v mezinárodním styku poskytovat, není-li v § 74 stanoveno jinak,

a) jde-li o utajovanou informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné, na základě písemné žádosti orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a písemného povolení Úřadu,

b) jde-li o utajovanou informaci stupně utajení Vyhrazené, na základě písemné žádosti orgánu

státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a písemného souhlasu ústředního správního úřadu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží; nenáleží-li utajovaná informace do oblasti věcné působnosti žádného ústředního správního úřadu, na základě písemného souhlasu Úřadu.

§ 74

Podmínky poskytování utajovaných informací mezi orgánem státu a cizí mocí

(1) Splnění podmínek podle § 73 písm. a) při poskytování utajované informace mezi orgánem státu a cizí mocí se nevyžaduje

- a) je-li uzavřena mezinárodní smlouva v oblasti ochrany utajovaných informací, kterou je Česká republika vázána,
- b) vyplývá-li poskytování utajovaných informací ze závazku členství České republiky v Evropské unii,
- c) je-li utajovaná informace poskytována podle zvláštního právního předpisu³⁰⁾, nebo
- d) je-li utajovaná informace poskytována mezi zpravodajskou službou a obdobnou službou cizí mocí v rámci spolupráce uskutečňované podle zvláštního právního předpisu 19).

(2) Utajovanou informaci stupně utajení Vyhrazené lze mezi orgánem státu a cizí mocí poskytovat bez souhlasu uvedeného v § 73 písm. b).

§ 75

nadpis vypuštěn

(1) Žádost podle § 73 obsahuje

- a) označení cizí mocí nebo zahraničního partnera, kterým má být utajovaná informace poskytnuta,
- b) důvody, pro které se o povolení nebo o souhlas žádá; to neplatí, má-li být utajovaná informace poskytnuta cizí mocí orgánem státu.

(2) Přílohou žádosti právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby o povolení nebo souhlas podle § 73 je

- a) smlouva, podle které má být utajovaná informace poskytnuta cizí mocí nebo zahraničnímu partnerovi, obsahující konkretizaci utajované informace a podmínky její ochrany, nebo
- b) jde-li zároveň o případ podle § 75a, návrh smlouvy, podle které má být utajovaná informace poskytnuta další cizí mocí (§ 77 odst. 6) nebo zahraničnímu partnerovi, obsahující bezpečnostní instrukci; to platí obdobně i pro orgán státu.

§ 75a

(1) Smlouva, při jejímž plnění je nutný přístup k utajované informaci cizí mocí, obsahuje bezpečnostní instrukci upravující podmínky ochrany této informace a utajované

informace, která při plnění smlouvy popřípadě vznikne.

(2) Bezpečnostní instrukce musí být před uzavřením smlouvy schválena

a) Úřadem, pokud si to vyhradí, nebo pokud nedojde k dohodě podle písmene b) anebo nenáleží-li utajovaná informace do věcné působnosti jiného ústředního správního úřadu,

b) jiným ústředním správním úřadem, do jehož působnosti utajovaná informace náleží, a náleží-li do působnosti více ústředních správních úřadů, jedním z nich na základě dohody mezi nimi. Ústřední správní úřad, který bezpečnostní instrukci schválil, provádí kontrolu jejího dodržování, a to podle zákona upravujícího státní kontrolu⁴⁵).

(3) Na smlouvu podle odstavce 1 uzavíranou mezi cizí mocí nebo zahraničním partnerem a zpravodajskou službou se ustanovení odstavce 2 nevztahuje.

(4) Obsah a strukturu bezpečnostní instrukce stanoví prováděcí právní předpis.

§ 76

Povolení a souhlas při poskytování utajovaných informací

(1) Před vydáním povolení podle § 73 písm. a) si Úřad vždy vyžádá písemné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí a příslušné zpravodajské služby a dále ústředního správního úřadu, do jehož oblasti věcné působnosti utajovaná informace náleží, nežádá-li o povolení tento orgán státu; nenáleží-li utajovaná informace do oblasti věcné působnosti žádného ústředního správního úřadu, stanovisko se nevyžaduje. Žádá-li o povolení orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, Úřad si od nich vyžádá bezpečnostní oprávnění jejich zahraničního partnera vydané úřadem cizí moci, do jehož působnosti náleží ochrana utajovaných informací v zemi zahraničního partnera.

(2) Ministerstvo zahraničních věcí, příslušná zpravodajská služba a ústřední správní úřad poskytnou Úřadu stanovisko podle odstavce 1 ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení jeho žádosti.

(3) Úřad vydá povolení § 73 písm. a) ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení žádosti orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby; v případě, kdy by utajovaná informace byla jejím poskytnutím ohrožena, Úřad žádosti nevyhoví a tuto skutečnost žadateli v uvedené lhůtě písemně oznámí.

(4) Ústřední správní úřad nebo Úřad vydá souhlas podle § 73 písm. b) ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení žádosti orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby; v případě, kdy by utajovaná informace byla jejím poskytnutím ohrožena, ústřední správní úřad nebo Úřad žádosti nevyhoví a tuto skutečnost žadateli v uvedené lhůtě písemně oznámí.

(5) Na vydání povolení a na udělení souhlasu podle § 73 není právní nárok.

(6) Úřad vede přehled povolení vydaných podle § 73 písm. a).

§ 77

Způsob poskytování utajovaných informací

(1) Poskytování utajované informace stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné v mezinárodním styku se uskutečňuje prostřednictvím registru uvedeného v § 79 odst. 2, pokud není v odstavcích 2 až 5, v § 78 nebo v mezinárodní smlouvě stanoveno jinak.

(2) Na poskytování utajované informace mezi zpravodajskou službou a obdobnou službou cizí moci v rámci spolupráce uskutečňované podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ se odstavec 1 nevztahuje. O poskytování utajované informace v těchto případech rozhoduje odpovědná osoba zpravodajské služby.

(3) Na poskytování utajovaných informací mezi Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, soudy, státními zastupitelstvími, policií nebo celními orgány a obdobnými orgány cizí moci se odstavec 1, stanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo zvláštní právní předpis³¹⁾ jinak, nevztahuje.

(4) Orgány státu a policie vedou evidenci utajovaných informací poskytovaných podle odstavců 2 a 3.

(5) Ustanovení odstavce 1 a § 73 se nepoužijí, jde-li o poskytování utajované informace v mezinárodním styku v případech podle § 60 odst. 1.

(6) Utajovanou informaci cizí moci lze pouze v souladu s jejími požadavky poskytnout další cizí moci nebo zahraničnímu partnerovi.

§ 78

Způsob poskytování utajovaných informací Evropské unie v jejím rámci a mimo něj

(1) Poskytování utajované informace stupně utajení Tajné nebo Důvěrné mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie nebo mezi Českou republikou a orgány Evropské unie, která se týká vzájemné spolupráce členských států Evropské unie podle smlouvy o založení Evropské unie nebo smlouvy o založení Evropských společenství, se uskutečňuje prostřednictvím registru vedeného Ministerstvem zahraničních věcí podle § 79 odst. 3.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na poskytování utajované informace, která vyžaduje zvláštní režim nakládání podle § 21 odst. 3.

§ 79

Registry, pomocné registry a kontrolní body

(1) V registrech nebo pomocných registrech utajovaných informací se eviduje v jednacích protokolech a ukládá nebo odesílá utajovaná informace stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné poskytovaná v mezinárodním styku. V kontrolních bodech registru se tato utajovaná informace zaznamenává v pomocných jednacích protokolech a předává zpracovateli.

(2) Úřad zřizuje a vede ústřední registr utajovaných informací uvedených v odstavci 1 jím nebo jemu přímo poskytnutých a utajovaných informací, které se poskytují jeho

prostřednictvím podle § 77 odst. 1 (dále jen "ústřední registr").

(3) Orgán státu, právnická osoba a podnikající fyzická osoba zřizují a vedou registr utajovaných informací uvedených v odstavci 1 jimi nebo jim poskytnutých (dále jen "registr"); v registru Ministerstva zahraničních věcí se vedou též utajované informace, které se poskytují jeho prostřednictvím podle § 78 odst. 1. Zřízení registru schvaluje Úřad na základě písemné žádosti orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby; to neplatí pro zpravodajské služby. Úřad je oprávněn před vydáním souhlasu provést kontrolu skutečností uvedených v žádosti o zřízení registru, případně dalších skutečností a podmínek, souvisejících se zřízením registru.

(4) Orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba mohou z důvodu zvýšení operativnosti využívání svého registru zřídit, jako jeho vnitřní složky, pomocné registry nebo kontrolní body.

(5) Neposkytne-li cizí moc nebo zahraniční partner právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby utajovanou informaci uvedenou v odstavci 1 způsobem uvedeným v § 77 odst. 1 nebo § 78 odst. 1, orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba předají poskytnutou utajovanou informaci k zaevidování v ústředním registru, nebo v případě utajované informace podle § 78 odst. 1 v registru Ministerstva zahraničních věcí, neprodleně po jejím poskytnutí.

(6) Orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba oznamují Úřadu změny v registru v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(7) Úřad vede přehled zřízených registrů a provádí kontrolu jejich činnosti.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) organizaci a činnost ústředního registru,
- b) organizaci a činnost registru, pomocného registru a kontrolního bodu,
- c) náležitosti zprávy o kontrole utajovaných informací vedených v registru podle § 69 odst. 1 písm. m),
- d) obsah písemné žádosti o zřízení registru,
- e) podmínky zřízení, obsah a způsob vedení registru a
- f) rozsah změn v registru, oznamovaných Úřadu.

ČÁST TŘETÍ BEZPEČNOSTNÍ ZPŮSOBILOST

§ 80 Citlivá činnost

(1) Citlivou činností se rozumí činnost stanovená tímto zákonem (§ 88) nebo zvláštním právním předpisem³²⁾, jejímž zneužitím by mohlo dojít k ohrožení zájmu České

republiky.

(2) Citlivou činnost může vykonávat fyzická osoba, která je bezpečnostně způsobilá nebo která je držitelem platného osvědčení fyzické osoby.

(3) Bezpečnostně způsobilá je osoba, která je držitelem platného dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby (dále jen "doklad").

§ 81

Podmínky pro vydání dokladu

(1) Doklad Úřad vydá fyzické osobě, která

- a) je způsobilá k právním úkonům v plném rozsahu,
- b) dosáhla alespoň 18 let věku,
- c) je bezúhonná,
- d) je osobnostně způsobilá a
- e) je spolehlivá.

(2) Podmínka způsobilosti k právním úkonům se ověřuje z prohlášení fyzické osoby o způsobilosti k právním úkonům. Podmínka věku se ověřuje občanským průkazem nebo cestovním dokladem fyzické osoby. Podmínka bezúhonnosti se ověřuje výpisem z evidence Rejstříku trestů¹¹) a v případě cizince i obdobnou písemností státu, jehož je cizinec státním příslušníkem, jakož i státu, v němž cizinec pobýval v posledních 10 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců. Písemnosti k ověření bezúhonnosti nesmějí být starší než 3 měsíce. Podmínka osobnostní způsobilosti se ověřuje způsobem uvedeným v § 13 odst. 2.

§ 82

Bezúhonnost

Podmínku bezúhonnosti pro účely bezpečnostní způsobilosti splňuje fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu, anebo se na ni hledí, jako by odsouzena nebyla.

§ 83

Osobnostní způsobilost

Podmínku osobnostní způsobilosti pro účely bezpečnostní způsobilosti splňuje fyzická osoba, která netrpí poruchou či obtížemi, které mohou mít vliv na její spolehlivost vykonávat citlivou činnost.

§ 84

Spolehlivost

(1) Podmínku spolehlivosti splňuje fyzická osoba, u níž nebyla zjištěna negativní okolnost.

(2) Negativní okolností je

- a) činnost fyzické osoby proti zájmu České republiky, nebo
- b) skutečnost, že jsou majetkové poměry zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.

(3) Za negativní okolnost lze též považovat

- a) uvedení nepravdivé informace, zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci při ověřování podmínek pro vydání dokladu nebo nenahlášení změny údajů v žádosti podle § 99 nebo v jiném materiálu, poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti,
- b) pravomocné odsouzení pro trestný čin,
- c) chování, ovlivnitelnost nebo nedůvěryhodnost fyzické osoby, která může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti,
- d) styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky,
- e) opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení podle § 101 odst. 1, nebo
- f) podmíněné zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání pro úmyslný trestný čin, u nichž stanovená zkušební doba dosud neuplynula, anebo schválení narovnání pro úmyslný trestný čin.

(4) Negativní okolnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 se zjišťují za období 10 let zpětně od podání žádosti podle § 99, nebo za období od 15 let věku podle toho, které z nich je kratší.

(5) Při posuzování, zda okolnost podle odstavce 3 je negativní okolností, se přihlíží k tomu, do jaké míry může ovlivnit výkon citlivé činnosti, k době jejího výskytu, k jejímu rozsahu a charakteru a k chování fyzické osoby v období uvedeném v odstavci 4.

§ 85 **Doklad**

(1) Doklad je veřejnou listinou. Platnost dokladu je 5 let.

(2) Doklad musí obsahovat

- a) jméno, příjmení, rodné příjmení,
- b) den, měsíc, rok a místo narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,

e) datum vydání a dobu platnosti a

f) otisk úředního razítka a podpis oprávněného zástupce Úřadu nebo v případě vydání dokladu v elektronické podobě uznávaný elektronický podpis oprávněného zástupce Úřadu podle zvláštního právního předpisu²²).

(3) Platnost dokladu zaniká

a) uplynutím doby jeho platnosti,

b) dnem vykonatelnosti rozhodnutí Úřadu (§ 123 odst. 3, § 126 odst. 4) o zrušení jeho platnosti (§ 101),

c) úmrtím fyzické osoby, která je držitelem dokladu, nebo jejím prohlášením za mrtvou,

d) ohlášením jeho odcizení nebo ztráty,

e) takovým poškozením, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je porušena jeho celistvost,

f) změnou některého z údajů v něm obsažených,

g) vrácením dokladu jeho držitelem tomu, kdo ho vydal, nebo

h) dnem doručení osvědčení fyzické osoby nebo nového dokladu.

(4) Pokud držitel dokladu do 15 dnů ode dne zániku jeho platnosti podle odstavce 3 písm. d), e) nebo f) požádá písemně Úřad o vydání dokladu nového, výkon citlivé činnosti není zánikem platnosti původního dokladu dotčen; Úřad vydá do 5 dnů od doručení žádosti doklad nový, který nahrazuje původní.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví vzor dokladu.

§ 86

Povinnosti právnické osoby, podnikající fyzické osoby a orgánu státu

Právnická osoba, podnikající fyzická osoba a orgán státu jsou povinni

a) zajistit výkon citlivé činnosti fyzickou osobou, která je držitelem platného dokladu nebo osvědčení fyzické osoby,

b) vést evidenci fyzických osob, které vykonávají citlivou činnost a jsou vůči nim ve služebním poměru nebo v pracovněprávním, členském či obdobném vztahu,

c) zajistit neprodlené písemné oznámení Úřadu o tom, že před vydáním dokladu nebo rozhodnutí podle § 121 odst. 2 pominuly skutečnosti, kterými byla žádost o doklad odůvodněna,

d) oznámit písemně Úřadu jinou skutečnost, než uvedenou v písmenu c), která může mít vliv

na vydání dokladu anebo na rozhodnutí o zrušení jeho platnosti nebo platnosti osvědčení fyzické osoby (§ 101), a

e) zajistit neprodleně písemné oznámení Úřadu o tom, že byl zahájen výkon citlivé činnosti, anebo že byl ukončen z důvodu skončení služebního poměru nebo pracovněprávního, členského či obdobného vztahu držitele dokladu nebo osvědčení.

§ 87

Povinnosti fyzické osoby

(1) Fyzická osoba, která je držitelem dokladu, je povinna

a) odevzdat Úřadu do 15 dnů doklad, jehož platnost zanikla podle písm. b), e), f) nebo h),

b) neprodleně písemně oznámit Úřadu ztrátu nebo odcizení dokladu,

c) neprodleně písemně oznámit Úřadu změny údajů uvedených v její žádosti o doklad; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Každý je povinen neprodleně odevzdat nalezený doklad Úřadu, policii nebo zastupitelskému úřadu České republiky.

§ 88

Výkon citlivé činnosti pro potřeby zpravodajských služeb

(1) Za citlivé činnosti se pro potřeby zpravodajské služby považují úkony osob neuvedených v § 140 odst. 1 písm. a) prováděné pro zpravodajskou službu na základě dohody v souvislosti s výkonem státní správy nebo z jiného důvodu.

(2) Podmínky bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, která má vykonávat citlivou činnost pro zpravodajskou službu, ověřuje zpravodajská služba.

(3) Zpravodajská služba ověřuje podmínky podle § 81 z vlastního podnětu v rozsahu nezbytném pro výkon citlivé činnosti. Bezpečnostní řízení se neprovádí a doklad se nevydává.

(4) Zpravodajská služba umožní fyzické osobě výkon citlivé činnosti, pokud splní podmínky podle § 81, a to na dobu nutnou k provedení této činnosti.

ČÁST ČTVRTÁ BEZPEČNOSTNÍ ŘÍZENÍ

Hlava I Obecná ustanovení

§ 89

Obecné zásady bezpečnostního řízení

(1) Úřad v bezpečnostním řízení (dále jen "řízení") postupuje tak, aby byl úplně a přesně zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí.

(2) Při řízení musí být šetřena osobní čest a důstojnost všech osob řízením dotčených.

(3) V řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce, pokud nejde o výkon práv příslušníka národnostní menšiny podle zvláštního právního předpisu³³). Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce musí účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého³⁴).

(4) Úřad vytváří podmínky, aby z důvodu zdravotního postižení účastníka řízení nedošlo k újmě či zkrácení jeho práv.

(5) Řízení je neveřejné.

(6) Účastník řízení se může dát zastupovat advokátem nebo jiným zástupcem, kterého si zvolí. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Účastník může mít pouze jednoho zástupce. U osobních úkonů je zastoupení vyloučeno.

(7) Účastník řízení a jeho zástupce mají před vydáním rozhodnutí právo nahlížet do bezpečnostního svazku a činit si z něj výpisy, s výjimkou té části bezpečnostního svazku (§ 124), která obsahuje utajovanou informaci.

(8) Úkony směřující vůči Úřadu je možno učinit, je-li to slučitelné s požadavkem tohoto zákona, též dodáním do datové schránky Úřadu nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem.

§ 90 Vyloučení z řízení

(1) Zaměstnanec Úřadu bezprostředně se podílející na řízení (dále jen "úřední osoba"), o kterém lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkovi řízení nebo jeho zástupci takový zájem na průběhu a výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o jeho nepodjatosti, je vyloučen ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohl výsledek řízení ovlivnit.

(2) Vyloučena je též úřední osoba, která se účastnila řízení v téže věci na jiném stupni řízení.

(3) Účastník řízení může namítnout podjatost úřední osoby ve lhůtě do 15 dnů ode dne, kdy se o úřední osobě podílející se na řízení dozvěděl. V námitce podjatosti musí být vedle obecných náležitostí uvedeno, proti které úřední osobě námitka směřuje, v čem je spatřován důvod pochybnosti o její nepodjatosti a jakými důkazy může být jeho tvrzení prokázáno. K později podané námitce se nepřihlíží.

(4) Úřední osoba, která se dozví o okolnostech nasvědčujících tomu, že je podjatá, je povinna o nich neprodleně uvědomit svého nadřízeného. Do doby, než nadřízený rozhodne, zda je vyloučena, může úřední osoba provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(5) Proti rozhodnutí o vyloučení úřední osoby není rozklad přípustný.

(6) Odstavce 1 a 3 až 5 se užití obdobně i pro účast znalců a tlumočnicků v řízení.

§ 91

V řízení Úřad rozhoduje o žádostech podle § 94, 96 a 99 a o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu podle § 101.

§ 92

Účastník řízení

Účastníkem řízení je

- a) v řízení o žádostech podle § 94 nebo 99 fyzická osoba, která žádá o vydání osvědčení fyzické osoby nebo dokladu, nebo osoba, pro kterou je podle § 93 odst. 1 písm. b) žádáno o vydání osvědčení fyzické osoby,
- b) v řízení o žádosti podle § 96 podnikatel, který žádá o vydání osvědčení podnikatele,
- c) v řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu podle § 101 držitel těchto veřejných listin.

Hlava II

Průběh řízení

§ 93

Zahájení řízení

(1) Řízení je zahájeno dnem, kdy je

- a) Úřadu doručena písemná žádost podle § 94, 96 nebo 99,
- b) Úřadu doručena žádost orgánu Evropské unie o vydání osvědčení fyzické osoby - státního občana České republiky, který je zaměstnancem orgánu Evropské unie nebo mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem,
- c) držiteli osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu doručeno písemné oznámení Úřadu o zahájení řízení o zrušení platnosti těchto veřejných listin (§ 101),
- d) účastníku řízení doručeno rozhodnutí ředitele Úřadu o rozkladu (§ 125) vydané podle § 131 odst. 3.

(2) O zahájení řízení podle odstavce 1 písm. c), jde-li o řízení o zrušení osvědčení fyzické osoby nebo dokladu, uvědomí Úřad též odpovědnou osobu držitele těchto veřejných listin.

Žádost fyzické osoby

§ 94

(1) Žádost o vydání osvědčení fyzické osoby (dále jen "žádost fyzické osoby") obsahuje v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem písemné zdůvodnění nutnosti

jejího přístupu k utajované informaci s uvedením stupně utajení a označení místa nebo funkce podle § 69 odst. 1 písm. b), které potvrdí odpovědná osoba nebo ten, kdo bude utajovanou informaci fyzické osobě poskytovat.

(2) Fyzická osoba k žádosti podle odstavce 1 přiloží

- a) vyplněný dotazník fyzické osoby v listinné i elektronické podobě,
- b) písemnosti dosvědčující správnost údajů uvedených v dotazníku v rozsahu a formě stanovených prováděcím právním předpisem,
- c) prohlášení k osobnostní způsobilosti,
- d) prohlášení o způsobilosti k právním úkonům,
- e) jednu fotografii o rozměrech 35 x 45 mm odpovídající současné podobě fyzické osoby, zobrazující ji v čelném pohledu s výškou obličejové části hlavy od očí k bradě minimálně 13 mm, bez brýlí s tmavými skly s výjimkou nevidomých, v občanském oděvu a bez pokrývky hlavy, není-li její použití odůvodněno důvody náboženskými nebo zdravotními; v takovém případě nesmí pokrývka hlavy zakrývat obličejovou část způsobem znemožňujícím identifikaci fyzické osoby,
- f) je-li cizincem, doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů¹¹⁾ státu, jehož je státním příslušníkem, jakož i státu, v němž pobývala nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců; tento doklad musí zahrnovat příslušné období podle § 14 odst. 4 a nesmí být starší než 3 měsíce,
- g) prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti věcně a místně příslušného správce daně a jiné osoby zúčastněné na správě daní podle § 52 odst. 2 daňového řádu, a to v plném rozsahu údajů za účelem provedení bezpečnostního řízení.

(3) Přílohy podle odstavce 2 se považují za součást žádosti fyzické osoby.

(4) Má-li mít fyzická osoba přístup k utajované informaci i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jejího dosavadního osvědčení fyzické osoby, je povinna písemně požádat Úřad o vydání nového osvědčení fyzické osoby, a to před uplynutím doby platnosti dosavadního osvědčení fyzické osoby ve lhůtě nejméně

- a) 3 měsíců u osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné,
- b) 7 měsíců u osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Tajné a
- c) 10 měsíců u osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Přísně tajné.

(5) Žádost podle odstavce 4 musí splňovat náležitosti podle odstavce 1 a musí k ní být přiloženy přílohy podle odstavce 2. V dotazníku fyzické osoby se údaje vyplní v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem. Písemnosti podle odstavce 2 písm. b) se k žádosti přiloží pouze v případě, došlo-li v průběhu platnosti osvědčení fyzické osoby ke změnám údajů.

(6) Požádá-li fyzická osoba podle odstavce 4 o vydání nového osvědčení fyzické

osoby pro stejný stupeň utajení, pro který jí bylo vydáno dosavadní osvědčení fyzické osoby, zjišťují se podmínky pro vydání nového osvědčení fyzické osoby zpětně nejméně za dobu, která uplynula od vydání jejího dosavadního osvědčení fyzické osoby.

(7) Požádá-li o vydání osvědčení fyzické osoby orgán Evropské unie nebo mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem podle § 93 odst. 1 písm. b), fyzická osoba, o vydání jejíhož osvědčení se žádá, postupuje podle odstavců 2 až 6 obdobně.

(8) Důvod pro nutnost přístupu fyzické osoby k utajované informaci, uvedený v žádosti, musí trvat po celou dobu řízení podle § 93 odst. 1 písm. a), b) nebo d).

§ 95
Dotazník fyzické osoby

(1) Dotazník fyzické osoby obsahuje tyto položky:

- a) jméno, příjmení včetně předchozích a akademické tituly,
- b) den, měsíc, rok a místo narození a rodné číslo,
- c) státní občanství včetně předchozích,
- d) adresa místa trvalého pobytu a adresy jiných míst, kde se zdržuje nebo zdržovala v posledních 10 letech nepřetržitě déle než 90 dnů,
- e) údaje o dokladu totožnosti, pokud jde o cizince,
- f) název zaměstnavatele a označení zastávané funkce, popřípadě uvedení vykonávané činnosti,
- g) názvy předchozích zaměstnavatelů s uvedením data vzniku a skončení pracovněprávního vztahu nebo služebního poměru,
- h) rodinný stav,
- i) nepřetržitý pobyt v zahraničí delší než 90 dnů,
- j) nařízené výkony rozhodnutí,
- k) trestní řízení,
- l) předchozí bezpečnostní řízení,
- m) příslušnost, kontakty a vazby na bývalé i současné bezpečnostní služby cizí moci nebo na její služby v oblasti zpravodajství a na složky uvedené v § 14 odst. 3 písm. a), s výjimkou kontaktů vyplývajících z pracovních nebo služebních povinností po roce 1990,
- n) osobní kontakty s cizími státními příslušníky nebo se státními občany České republiky žijícími v nečlenských státech Evropské unie nebo Organizace Severoatlantické smlouvy, s výjimkou kontaktů vyplývajících z pracovních nebo služebních povinností po roce 1990,

pokud se lze oprávněně domnívat, že jde o kontakty významné,

o) užívání omamné nebo psychotropní látky uvedené v zákoně upravujícím oblast návykových látek³⁵⁾ a užívání alkoholu,

p) patologické hráčství,

q) léčba závislosti na látkách uvedených v písmenu o) a na alkoholu a léčba patologického hráčství,

r) nejvyšší ukončené vzdělání,

s) majetkové poměry,

t) příslušnost ke sdružení, nadaci a obecně prospěšné společnosti za posledních 5 let,

u) adresa pro účely doručování,

v) údaje uvedené v písmenech a) až d) a f) u manžela (manželky) nebo partnera (partnerky) ⁵²⁾ a osob starších 18 let žijících s fyzickou osobou v domácnosti³⁶⁾.

(2) Součástí dotazníku je životopis a prohlášení o pravdivosti a úplnosti údajů uvedených v dotazníku fyzické osoby.

(3) Pobyt podle odstavce 1 písm. d) a i) a § 94 odst. 2 písm. f) se pokládá za nepřetržitý i v případě jeho krátkodobého přerušení.

Žádost podnikatele

§ 96

(1) Žádost podnikatele obsahuje v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem písemné zdůvodnění nutnosti přístupu podnikatele k utajované informaci s uvedením stupně utajení a formy výskytu utajovaných informací.

(2) Podnikatel k žádosti podle odstavce 1 přiloží

a) vyplněný dotazník podnikatele v listinné i elektronické podobě,

b) bezpečnostní dokumentaci podnikatele a

c) písemnosti nutné k ověření splnění podmínek podle § 16 v rozsahu a formě stanovených prováděcím právním předpisem,

d) prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti věcně a místně příslušného správce daně a jiné osoby zúčastněné na správě daní podle § 52 odst. 2 daňového řádu, a to v plném rozsahu údajů za účelem provedení bezpečnostního řízení.

(3) Přílohy podle odstavce 2 se považují za součást žádosti podnikatele.

(4) Má-li mít podnikatel přístup k utajované informaci i bezprostředně po uplynutí doby platnosti jeho dosavadního osvědčení podnikatele, je povinen písemně požádat Úřad o vydání nového osvědčení podnikatele, a to před uplynutím doby platnosti dosavadního osvědčení podnikatele ve lhůtě nejméně

- a) 7 měsíců u osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Důvěrné,
- b) 9 měsíců u osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Tajné a
- c) 11 měsíců u osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Přísně tajné.

(5) Žádost podle odstavce 4 musí splňovat náležitosti podle odstavce 1 a musí k ní být přiloženy přílohy podle odstavce 2. V dotazníku podnikatele se údaje vyplní v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem. V bezpečnostní dokumentaci podnikatele se uvedou pouze změny, které nebyly Úřadu hlášeny podle § 68 písm. d).

§ 97 **Dotazník podnikatele**

Dotazník podnikatele obsahuje tyto položky:

- a) platné údaje, které se zapisují do obchodního, živnostenského nebo obdobného rejstříku či evidence, vždy však uvedení rodného čísla, bylo-li přiděleno, a data, místa, okresu a státu narození, a to i když se do takového rejstříku nebo evidence nezapisují,
- b) jméno a příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, a datum, místo, okres a stát narození, firma a identifikační číslo společníků, pokud nejsou údajem zapsaným do obchodního rejstříku,
- c) názvy bank, čísla platných bankovních účtů a údaje o účtech vedených u spořitelních a úvěrních družstev,
- d) vlastní i pronajaté nemovitosti a nebytové prostory podnikatele, ve kterých se vyskytuje zabezpečená oblast podle § 25, včetně uvedení jejich adresy,
- e) údaje k provedeným řádným účetním závěrkám³⁷⁾, vede-li podnikatel účetnictví, nebo údaje k daňovým přiznáním, vede-li podnikatel daňovou evidenci podle jiného právního předpisu³⁸⁾, a údaje k řádným účetním závěrkám ověřeným auditorem, stanoví-li tak jiný právní předpis⁵³⁾, a to za posledních 5 let,
- f) poskytnuté a přijaté půjčky a úvěry v posledních 5 letech,
- g) smlouvy, jejichž předmět plnění obsahuje utajované informace,
- h) zahraniční obchodní partneři, s výjimkou obchodních partnerů z členských států Evropské unie, s celkovým finančním objemem uskutečněných obchodů nad 2 000 000 Kč v posledních 5 letech,
- i) čeští obchodní partneři a obchodní partneři z členských států Evropské unie s uvedením celkového ročního plnění uskutečněných obchodů přesahujícího 20 % ročního obrátu v posledních 5 letech,

- j) údaje o podání insolvenčního návrhu,
- k) údaje o rozhodnutí o insolvenčním návrhu,
- l) údaje o způsobu řešení úpadku,
- m) údaje o zrušení podnikatele,
- n) plnění závazků vůči státu podle § 17 odst. 2 písm. a) a b),
- o) údaje odpovědné osoby podnikatele, jimiž jsou jméno, příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození a zastávaná funkce u podnikatele a
- p) trestní řízení.

§ 98

Bezpečnostní dokumentace podnikatele

Bezpečnostní dokumentace podnikatele stanoví systém ochrany utajovaných informací u podnikatele, musí být u podnikatele uložena, průběžně aktualizována a obsahuje

- a) výčet utajovaných informací uložených u podnikatele s uvedením jejich původce a stupně utajení a v případě, že utajovaná informace mu byla poskytnuta nebo u něj vznikla na základě zakázky, též s uvedením specifikace této zakázky, a dále specifikaci utajovaných informací, k nimž by měl mít podnikatel přístup, s uvedením jejich původce a stupně utajení a v případě, že utajovaná informace by mu měla být poskytnuta nebo by u něj měla vzniknout na základě zakázky, též s uvedením předpokládané specifikace této zakázky,
- b) analýzu možného ohrožení utajovaných informací, vhodná a účinná ochranná opatření ke snížení rizik,
- c) způsoby realizace jednotlivých druhů zajištění ochrany utajovaných informací,
- d) seznam funkcí a osob, u kterých se předpokládá přístup k utajovaným informacím, s uvedením jejich rodného čísla a stupně utajení, na který tyto osoby o vydání osvědčení fyzické osoby žádají, a u již vydaného osvědčení fyzické osoby jeho číslo a datum vydání a stupeň utajení, na který bylo vydáno, u oznámení datum jeho vydání a u dokladu jeho číslo a datum vydání.

Žádost o doklad

§ 99

(1) Žádost o doklad obsahuje v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem písemné zdůvodnění výkonu citlivé činnosti potvrzené odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou.

(2) K žádosti podle odstavce 1 fyzická osoba přiloží

- a) vyplněný dotazník v listinné i elektronické podobě,
- b) prohlášení k osobnostní způsobilosti,
- c) písemnosti dosvědčující správnost údajů uvedených v dotazníku v rozsahu a formě stanovených prováděcím právním předpisem,
- d) prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti věcně a místně příslušného správce daně a jiné osoby zúčastněné na správě daní podle § 52 odst. 2 daňového řádu, a to v plném rozsahu údajů za účelem provedení bezpečnostního řízení,
- e) prohlášení o způsobilosti k právním úkonům,
- f) je-li cizincem, doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů¹¹⁾ státu, jehož je státním příslušníkem, jakož i států, v nichž pobývala v posledních 10 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, ne starší než 3 měsíce, a
- g) jednu fotografii o rozměrech 35 x 45 mm odpovídající současné podobě fyzické osoby, zobrazující ji v čelném pohledu s výškou obličejové části hlavy od očí k bradě minimálně 13 mm, bez brýlí s tmavými skly s výjimkou nevidomých, v občanském oděvu a bez pokrývky hlavy, není-li její použití odůvodněno důvody náboženskými nebo zdravotními; v takovém případě nesmí pokrývka hlavy zakrývat obličejovou část způsobem znemožňujícím identifikaci fyzické osoby.

(3) Přílohy podle odstavce 2 se považují za součást žádosti o doklad.

(4) Má-li fyzická osoba vykonávat citlivou činnost i bezprostředně po skončení doby platnosti dokladu, je povinna požádat Úřad o vydání nového dokladu nejméně 5 měsíců před skončením platnosti dokladu dosavadního.

(5) Žádost podle odstavce 4 musí splňovat náležitosti podle odstavce 1 a musí k ní být přiloženy přílohy podle odstavce 2. V dotazníku se údaje vyplní v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem. Písemnosti podle odstavce 2 písm. c) se k žádosti přiloží pouze v případě, došlo-li v průběhu platnosti dokladu ke změnám údajů, které tyto písemnosti obsahují.

(6) Požádá-li fyzická osoba podle odstavce 4 o vydání nového dokladu, zjišťují se podmínky pro vydání nového dokladu zpětně nejméně za dobu, která uplynula od vydání dokladu dosavadního.

(7) Za účelem doložení bezúhonnosti si Úřad vyžádá podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾ výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Důvod pro výkon citlivé činnosti uvedený v žádosti o doklad musí trvat po celou dobu řízení podle § 93 odst. 1 písm. a) nebo d).

§ 100
Dotazník

Dotazník podle § 99 odst. 2 písm. a) obsahuje údaje stanovené v § 95 odst. 1 písm. a) až u) a v § 95 odst. 2.

Zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu

§ 101

(1) Řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu Úřad zahájí, existuje-li důvodná pochybnost o tom, že držitel takovéto veřejné listiny i nadále splňuje podmínky pro její vydání (§ 12, 16 a 81).

(2) Přestal-li držitel osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu splňovat podmínky pro vydání takovéto veřejné listiny, Úřad její platnost zruší.

(3) Řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu nelze přerušit podle § 112 a ani zastavit podle § 113, s výjimkou zastavení řízení podle § 113 odst. 1 písm. i) nebo j).

Společná ustanovení

§ 102

(1) Nemá-li žádost fyzické osoby, žádost o doklad nebo žádost podnikatele předepsané náležitosti, pomůže Úřad účastníku řízení formální nedostatky žádosti odstranit. Pokud nedostatky nelze odstranit na místě, Úřad neprodleně písemně vyzve účastníka řízení, aby nedostatky žádosti odstranil ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení výzvy; součástí výzvy je poučení o důsledcích včasného nedoplnění údajů pro další průběh řízení [§ 113 odst. 1 písm. c)].

(2) Na žádost účastníka řízení Úřad přijetí žádosti fyzické osoby, žádosti o doklad nebo žádosti podnikatele potvrdí.

§ 103

(1) Úřad je oprávněn požadovat od účastníka řízení upřesnění údajů uvedených v žádosti podle § 94, 96 a 99 a sdělení doplňujících údajů k ověření splnění podmínek pro vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, je-li to nezbytné pro úplné a přesné zjištění skutečného stavu věci. Za tím účelem Úřad účastníka řízení písemně vyzve, aby toto upřesnění údajů ve lhůtě do 14 dnů a v žádosti podané podle § 96 ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení výzvy předložil Úřadu.

(2) Účastník řízení je povinen v průběhu řízení neprodleně písemně oznamovat Úřadu změny údajů uvedených v žádosti podle § 94, 96 a 99; omezení rozsahu hlášení změn, jakož i způsob a formu jejich doložení, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 104

Svědék

(1) Každý je povinen vypovídat jako svědek za účelem zjištění skutečného stavu věci a zjištění možných bezpečnostních rizik a dostavit se na předvolání k Úřadu. Z předvolání musí být zřejmé, kdy, kam a v jaké věci se má svědek dostavit a jaké jsou právní následky nedostavení se (§ 115 a 116). Svědek musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Jako svědek nesmí být vyslechnut ten, kdo by porušil ochranu utajovaných informací nebo zákonem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn. Výpověď může odepřít jen tehdy, kdyby jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým³⁹). § Výpověď může rovněž odepřít osoba blízká k účastníku řízení.

(2) Úřad před výslechem zjistí totožnost svědka a poučí jej podle odstavce 1 a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné svědecké výpovědi (§ 116).

(3) O výpovědi svědka se vyhotoví protokol. Pro vyhotovení protokolu o výpovědi svědka platí obdobně § 105 odst. 5 a 6.

(4) Od svědka lze též požadovat, aby ke skutečnostem, které mu Úřad uvede, podal písemné vyjádření. Podpis svědka musí být na každé straně listiny obsahující jeho vyjádření. V dalším se obdobně použijí odstavce 1, 5 a 6.

(5) Úřad nahradí svědkovi prokázané hotové výdaje podle zákona upravujícího cestovní náhrady⁴⁰) a ušlý výdělek. Nárok je třeba uplatnit do 5 dnů po svědecké výpovědi, jinak zaniká. O tom musí být svědek předem poučen.

(6) Jako svědek nesmí být vyslechnut příslušník policie nebo zpravodajské služby podílející se na řízení.

(7) Výpovědi svědka nelze nahrazovat úkony v řízení podle § 107 až 109.

§ 105

Pohovor

(1) Vyskytnou-li se v průběhu řízení skutečnosti, které je třeba objasnit pro zjištění skutečného stavu věci, provede Úřad s účastníkem řízení pohovor; s účastníkem řízení, který žádá o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Přísně tajné, provede Úřad pohovor vždy.

(2) Účastník řízení se k pohovoru předvolá písemně. Z předvolání musí být zřejmé, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má účastník řízení dostavit a jaké jsou právní následky nedostavení se [§ 113 odst. 1 písm. d)].

(3) Při pohovoru je účastník řízení povinen vypovídat osobně; advokát či jiný zástupce účastníka řízení není oprávněn do průběhu pohovoru zasahovat.

(4) Před započítím pohovoru musí být účastník řízení písemně poučen o významu a účelu pohovoru, o způsobu jeho provedení a o případných následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi [§ 113 odst. 1 písm. h)].

(5) O provedení pohovoru se vyhotoví protokol. Protokol musí obsahovat místo, čas a obsah pohovoru a údaje umožňující identifikaci účastníka řízení, úřední osoby a dalších osob zúčastněných na pohovoru.

(6) Protokol podepisuje účastník řízení, úřední osoba, popřípadě zapisovatel a tlumočník; podpis účastníka řízení musí být na každé straně protokolu. Odepření podpisu a důvody tohoto odepření se v protokolu zaznamenají. Na žádost účastníka řízení úřední osoba vydá kopii protokolu. Pohovor může být zaznamenán na zvukový nebo obrazový nosič pouze se souhlasem účastníka řízení; záznam se provede vždy, pokud o to účastník řízení požádá. Tento záznam je součástí bezpečnostního svazku (§ 124).

(7) Při pohovoru nesmějí být sdělovány utajované informace.

(8) Pohovor s účastníkem řízení, který dlouhodobě pobývá v zahraničí, lze nahradit jeho písemným vyjádřením. Úřad této osobě sdělí skutečnosti, které mají být předmětem vyjádření. Podpis účastníka řízení musí být na každé straně písemného vyjádření.

§ 106 **Znalec**

(1) Pokud úřední osoba při ověřování podmínky osobnostní způsobilosti v případech podle § 13 a 83 zjistí skutečnost vyvolávající pochybnost o osobnostní způsobilosti účastníka řízení, ustanoví Úřad znalce⁴¹⁾ k vypracování znaleckého posudku o osobnostní způsobilosti.

(2) Je-li k odbornému posouzení skutečností důležitých pro rozhodnutí třeba znaleckého posudku a nejde-li o skutečnosti podle odstavce 1, ustanoví Úřad znalce⁴¹⁾.

(3) Náklady k vypracování znaleckého posudku podle odstavců 1 a 2 hradí Úřad.

Úkony v řízení

§ 107 **Úkony v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby**

(1) V řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné si Úřad k ověření podmínek pro vydání tohoto osvědčení vyžádá potřebnou informaci od příslušného orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, pokud s ní nakládají.

(2) V řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Tajné Úřad provede úkony podle odstavce 1 a dále ověří identitu účastníka řízení; k ověření identity účastníka řízení může požádat příslušnou zpravodajskou službu, popřípadě policii. Pokud získané informace nepostačují pro zjištění úplného stavu věci, lze je ověřit nebo doplnit na žádost Úřadu šetřením příslušné zpravodajské služby nebo policie k účastníkovi řízení a k osobám starším 18 let žijícím s účastníkem řízení v domácnosti ³⁶⁾.

(3) V řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Přísně tajné Úřad provede úkony podle odstavce 2 a dále požádá příslušnou zpravodajskou službu o šetření k výskytu bezpečnostních rizik v prostředí, v němž se účastník řízení pohybuje.

(4) Zpravodajské služby a policie jsou povinny žádosti Úřadu podle odstavců 2 a 3

vyhovět a podat mu zprávu o výsledcích požadovaných šetření.

(5) Pokud informace získané úkony v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné nepostačují pro zjištění úplného stavu věci, je Úřad oprávněn ověřit je úkony podle odstavců 2 a 3 a v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby na stupeň utajení Tajné podle odstavce 3. V těchto případech si Úřad vyžádá písemný souhlas účastníka řízení a zároveň jej poučí o právních následcích, které nastanou, jestliže Úřad písemný souhlas neobdrží [§ 113 odst. 1 písm. e)].

(6) Je-li prováděno řízení na základě žádosti podle § 94 odst. 4, je Úřad oprávněn provést úkony podle odstavců 1 až 5. Ustanovení odstavce 5 věty druhé platí obdobně.

§ 108

Úkony v řízení o vydání osvědčení podnikatele

(1) V řízení o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Důvěrné si Úřad ke zjištění ekonomické stability, bezpečnostní spolehlivosti, k ověření vlastnických vztahů podnikatele a k ověření jeho schopnosti zabezpečit ochranu utajovaných informací vyžádá potřebnou informaci od příslušného orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, pokud s ní nakládají.

(2) V řízení o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Tajné Úřad provede úkony podle odstavce 1 a další úkony k ověření obchodních vztahů podnikatele.

(3) V řízení o vydání osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Přísně tajné Úřad provede úkony podle odstavce 2 a další úkony k ověření významných kapitálových a finančních vztahů podnikatele.

(4) Za účelem ověření podmínek pro vydání osvědčení podnikatele jsou úřední osoby oprávněny vstupovat do objektů, zařízení, provozů nebo jiných prostor a na pozemky podnikatele a vyžadovat předložení potřebných dokladů podnikatelem.

(5) Nemůže-li Úřad ověřit vztahy uvedené v odstavcích 1 až 3 nebo jiné skutečnosti ke zjištění možného bezpečnostního rizika u podnikatele nebo jeho schopnosti zabezpečit ochranu utajovaných informací, může o jejich ověření požádat příslušnou zpravodajskou službu nebo policii.

(6) Zpravodajské služby a policie jsou povinny žádosti Úřadu podle odstavce 5 vyhovět a podat mu zprávu o výsledcích požadovaných šetření.

(7) Pokud informace, získané úkony podle odstavce 1 nebo 2 v řízení o vydání osvědčení podnikatele pro příslušný stupeň utajení, nepostačují ke zjištění úplného stavu věci, je Úřad oprávněn zjistit je úkony stanovenými v odstavci 2 nebo 3 pro řízení, týkající se vyššího stupně utajení. V těchto případech si Úřad vyžádá písemný souhlas účastníka řízení a zároveň jej poučí o právních následcích, které nastanou, jestliže Úřad písemný souhlas neobdrží [§ 113 odst. 1 písm. e)].

(8) Je-li prováděno řízení na základě žádosti podle § 96 odst. 4, ustanovení odstavců 1 až 7 platí obdobně.

§ 109

Úkony v řízení o žádosti o doklad

(1) V řízení o žádosti o doklad si Úřad vyžádá potřebné informace od příslušného orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, pokud s nimi nakládají.

(2) Pokud informace získané podle odstavce 1 nepostačují pro zjištění úplného stavu věci, lze je ověřit nebo doplnit provedením dalších nezbytných úkonů podle § 107, přiměřených účelu řízení; v těchto případech si Úřad vyžádá písemný souhlas účastníka řízení a upozorní jej na právní následky, jestliže Úřad písemný souhlas neobdrží [§ 113 odst. 1 písm. e)].

(3) Je-li prováděno řízení na základě žádosti podle § 99 odst. 4, je Úřad oprávněn provést úkony podle odstavců 1 a 2. Ustanovení odstavce 2 části věty za středníkem platí obdobně.

§ 110

(1) Po dobu platnosti osvědčení fyzické osoby, dokladu nebo osvědčení podnikatele, před vydáním osvědčení fyzické osoby pro cizí moc nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc podle § 57 Úřad prověřuje za pomoci úkonů řízení, zda fyzická osoba nebo podnikatel i nadále splňují podmínky pro vydání osvědčení fyzické osoby, dokladu nebo osvědčení podnikatele.

(2) Na žádost bezpečnostního úřadu členského státu Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie nebo jiného státu, se kterým má Česká republika uzavřenou mezinárodní smlouvu, který má v působnosti ochranu utajovaných informací, Úřad provádí úkony řízení k osobě, která je v daném státě prověřována pro přístup k utajovaným informacím.

§ 111

Úřad je oprávněn při provádění úkonů podle § 107 a 108, § 109 odst. 1 a § 110 poskytnout orgánu státu, právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě v nezbytně nutném rozsahu potřebné osobní údaje vztahující se k vyžádané informaci.

§ 112

Přerušení řízení

(1) Úřad rozhodnutím přeruší řízení, jestliže

a) probíhá jiné řízení, které řeší otázku významnou pro vydání rozhodnutí podle tohoto zákona,

b) účastník řízení byl Úřadem vyzván, aby ve stanovené lhůtě odstranil nedostatky žádosti fyzické osoby, žádosti podnikatele, žádosti o doklad nebo v rozkladu, anebo aby doplnil jiné Úřadem požadované údaje, nebo jestliže byl předvolán k pohovoru,

c) účastník řízení, jehož jménem jedná více odpovědných osob, nikoli však ve shodě, byl Úřadem vyzván, aby ve stanovené lhůtě shody dosáhl, popřípadě k jednání pověřil pouze

jednu odpovědnou osobu,

- d) nelze provést výslech svědka, jehož výpověď je důležitá pro zjištění skutečného stavu věci,
- e) účastník řízení o přerušení požádá z důvodu, který mu dlouhodobě brání v účasti na řízení, a to na dobu nejdéle 60 dnů, nebo
- f) byl ustanoven znalec pro vypracování znaleckého posudku.

(2) Řízení se přerušuje dnem předání rozhodnutí o přerušení řízení držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence, dnem osobního převzetí takového rozhodnutí účastníkem řízení, doručuje-li Úřad, nebo dodáním do datové schránky účastníka řízení⁵⁴ .

(3) Proti rozhodnutí o přerušení řízení není rozklad přípustný.

(4) Úřad pokračuje v řízení, jakmile pominuly překážky, pro které bylo řízení přerušeno, případně jakmile uplynula lhůta uvedená v odstavci 1 písm. e). Účastníka řízení o tomto písemně vyrozumí.

(5) Po dobu přerušení řízení lhůty podle § 117 a § 131 odst. 6 neběží.

§ 113 **Zastavení řízení**

(1) Úřad rozhodnutím řízení zastaví, jestliže

- a) účastník řízení vzal žádost fyzické osoby, žádost podnikatele, žádost o doklad nebo rozklad (§ 125) zpět,
- b) účastník řízení nesplňuje podmínky stanovené v § 6 odst. 2 nebo § 81 odst. 1 písm. a), b) nebo c),
- c) účastník řízení ve stanovené lhůtě neodstranil nedostatky v žádosti fyzické osoby, v žádosti podnikatele, v žádosti o doklad nebo v rozkladu (§ 125),
- d) účastník řízení se bez omluvy, obsahující závažné důvody, nedostaví opětovně k pohovoru,
- e) účastník řízení nedal souhlas podle § 107 odst. 5, § 108 odst. 7 nebo § 109 odst. 2,
- f) účastník řízení ve stanovené lhůtě nedosáhl shody v jednání odpovědných osob, popřípadě k jednání nepověřil pouze jednu odpovědnou osobu,
- g) není možné zjistit úplně a přesně skutečný stav věci proto, že účastník řízení se dlouhodobě zdržuje nebo zdržoval na území cizího státu,
- h) účastník řízení podal nepravdivou nebo neúplnou výpověď nebo neposkytuje jinou nezbytnou součinnost a na základě daného stavu věci nelze rozhodnout,
- i) účastník řízení zemřel, byl prohlášen za mrtvého, byl zrušen nebo zanikl, nebo

j) v řízení podle § 101 odpadl jeho důvod či předmět.

(2) Zpravodajské služby a Ministerstvo vnitra rozhodnutím řízení též zastaví, odpadl-li důvod řízení podle § 140 odst. 1 písm. a) a § 141 odst. 1 z titulu nepříslušnosti těchto orgánů státu a žádost fyzické osoby nebyla vzata zpět.

(3) Úřad může bezpečnostní řízení o vydání osvědčení fyzické osoby nebo dokladu zastavit na základě oznámení odpovědné osoby podle § 67 odst. 1 písm. f) nebo § 86 písm. c).

(4) Ustanovení odstavce 1 písm. j) se pro zastavení řízení o rozkladu (§ 131 odst. 1), podanému proti rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, nepoužije.

(5) Proti rozhodnutí o zastavení řízení podle odstavce 1 písm. a), b), e), f), g), i) a j) a odstavce 2 není rozklad přípustný.

Zajištění účelu a průběhu řízení

§ 114

Předvolání

(1) Úřad písemně předvolá osoby, jejichž osobní účast při projednávání věci je nutná.

(2) V předvolání Úřad upozorní osoby uvedené v odstavci 1 na právní následky nedostavení se.

§ 115

Předvedení

(1) Svědek, který se bez náležité omluvy nebo bez závažných důvodů na opětovné předvolání nedostaví k Úřadu a bez jehož osobní účasti nelze řízení provádět, může být předveden.

(2) O předvedení svědka požádá Úřad policii, o předvedení vojáků v činné službě nebo příslušníků bezpečnostních sborů jejich nadřízeného.

§ 116

Pořádková pokuta

(1) Úřad může uložit pořádkovou pokutu

a) do 50 000 Kč tomu, kdo ztěžuje postup řízení, zejména tím, že se bez závažných důvodů nedostaví na písemnou výzvu k Úřadu, podá nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď anebo bezdůvodně odmítá svědeckou výpověď nebo předložení listiny,

b) do 500 000 Kč orgánu státu, právnické nebo podnikající fyzické osobě za to, že na žádost neposkytne bezúplatně informace vyžádané Úřadem pro potřeby bezpečnostního řízení podle § 117 odst. 7.

(2) Pokutu podle odstavce 1 lze uložit opakovaně. Úhrn uložených pořádkových pokut

nesmí přesáhnout částku 100 000 Kč, jde-li o pokutu podle odstavce 1 písm. a), a částku 1 000 000 Kč, jde-li o pokutu podle odstavce 1 písm. b).

(3) Pro určení výměry pokuty a její splatnosti a pro vybírání a vymáhání uložených pokut se použije § 156 odst. 3 a 7 až 9.

Lhůty, počítání času a doručování

§ 117

(1) Úřad řízení o vydání osvědčení fyzické osoby ukončí ode dne jeho zahájení ve lhůtě

- a) 2 měsíců pro stupeň utajení Důvěrné,
- b) 6 měsíců pro stupeň utajení Tajné a
- c) 9 měsíců pro stupeň utajení Přísně tajné.

(2) Úřad řízení o vydání osvědčení podnikatele ukončí ode dne jeho zahájení ve lhůtě

- a) 6 měsíců pro stupeň utajení Důvěrné,
- b) 8 měsíců pro stupeň utajení Tajné a
- c) 10 měsíců pro stupeň utajení Přísně tajné.

(3) Úřad řízení o vydání dokladu ukončí ve lhůtě 75 dnů ode dne jeho zahájení.

(4) Příslušná zpravodajská služba a policie postoupí Úřadu výsledky šetření provedeného podle § 107 odst. 2 věty druhé a § 107 odst. 3 ode dne doručení jeho žádosti ve lhůtě

- a) 4 měsíců pro stupeň utajení Tajné,
- b) 6 měsíců pro stupeň utajení Přísně tajné.

(5) Příslušná zpravodajská služba a policie postoupí Úřadu výsledky šetření provedeného podle § 108 odst. 5 ode dne doručení jeho žádosti ve lhůtě

- a) 3 měsíců pro stupeň utajení Důvěrné,
- b) 4 měsíců pro stupeň utajení Tajné,
- c) 6 měsíců pro stupeň utajení Přísně tajné.

(6) Příslušná zpravodajská služba a policie postoupí Úřadu výsledky šetření provedeného podle § 109 odst. 2 ode dne doručení jeho žádosti ve lhůtě 2 měsíců.

(7) Orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba je povinna ve lhůtě

30 dnů ode dne doručení žádosti Úřadu podle § 107, 108 nebo 109 bezplatně vyhovět jeho žádosti o poskytnutí informace.

(8) Udělí-li fyzická osoba souhlas s ověřením informací podle § 107 odst. 5 nebo § 109 odst. 2, anebo udělí-li podnikatel souhlas podle § 108 odst. 7, vztahují se na dané řízení lhůty stanovené pro stupeň utajení, k jehož úkonům byl souhlas udělen.

§ 118

(1) Nemůže-li zpravodajská služba nebo policie sdělit Úřadu výsledky šetření ve lhůtách podle § 117 odst. 4 až 6, oznámí tuto skutečnost Úřadu.

(2) Nemůže-li orgán státu, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba informaci poskytnout ve lhůtě uvedené v § 117 odst. 7, oznámí tuto skutečnost Úřadu.

(3) Nemůže-li Úřad na základě oznámení podle odstavce 1 nebo 2 rozhodnout ve lhůtách podle § 117 odst. 1 až 3, ředitel Úřadu lhůtu přiměřeně, nejvýše však dvakrát, prodlouží a účastníka řízení o tom, s uvedením důvodů, písemně vyrozumí.

(4) Doba prodloužení lhůty podle odstavce 3 nesmí být jednorázově delší, než je doba stanovená pro provedení řízení příslušného stupně.

§ 119

Počítání času

(1) Do lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty. Lhůty určené podle měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, a není-li takový den v měsíci, končí lhůta posledním dnem měsíce. Případně-li konec lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší pracovní den.

(2) Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u Úřadu, anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná Úřadu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence¹⁷⁾ nebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě.

(3) V pochybnostech se považuje lhůta za zachovanou, pokud se neprokáže opak.

(4) Zmešká-li účastník řízení ze závažných důvodů lhůtu, Úřad zmeškání lhůty promine, pokud o to účastník řízení požádá do 5 dnů ode dne, kdy pominula příčina zmeškání, a učiní-li v téže lhůtě zmeškaný úkon. Úřad může této žádosti přiznat odkladný účinek.

(5) Proti rozhodnutí o návrhu na prominutí zmeškané lhůty nelze podat rozklad.

§ 120

Doručování

(1) Rozhodnutí a jiné písemnosti doručuje Úřad sám, dodáním do datové schránky účastníka řízení⁵⁴⁾ nebo prostřednictvím držitele poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence, kterému z poštovní smlouvy¹⁷⁾ vyplývá povinnost doručit písemnost způsobem

odpovídajícím požadavkům tohoto zákona. Doručování do zahraničí se provádí prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí. U příslušníků nebo zaměstnanců ozbrojených sil a bezpečnostních sborů se doručování do zahraničí může provádět prostřednictvím příslušného bezpečnostního ředitele. Všechny písemnosti se doručují do vlastních rukou. Má-li účastník řízení zástupce, doručují se písemnosti pouze zástupci; v případě osobních úkonů se písemnosti doručují také účastníku řízení. Doručování zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt. V případě zastavení řízení podle § 113 odst. 1 písm. i) se rozhodnutí nedoručuje.

(2) Odepře-li adresát písemnost převzít, držitel poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence tuto skutečnost vyznačí na doručence spolu s datem a písemnost Úřadu vrátí. Písemnost se považuje za doručenou dnem, kdy bylo její převzetí adresátem odepřeno; doručuje-li Úřad, odepření převzetí písemnosti na ni vyznačí obdobně.

(3) Nebyl-li adresát v místě doručení zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží zásilku u Úřadu nebo v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence. Zásilka se uloží po dobu 10 dnů. Adresát se vyzve vložení oznámení do domovní schránky nebo jiným vhodným způsobem, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(4) Neprokáže-li adresát opak, má se za to, že se v místě doručení zdržoval.

(5) Místem doručení u fyzické osoby je adresa pobytu na území České republiky určená touto osobou. Pobývá-li fyzická osoba dlouhodobě v zahraničí ve státním zájmu, může být místem doručení i adresa pobytu v zahraničí.

(6) Je-li písemnost doručována adresátu do zahraničí, lhůty podle tohoto zákona v době doručování neběží.

(7) Fyzické osobě lze písemnost doručit, kdekoli bude zastížena. Odepře-li fyzická osoba písemnost převzít, postupuje se podle odstavce 2 obdobně.

(8) Právnícké osobě se písemnost doručuje na adresu jejího sídla a podnikající fyzické osobě se písemnost doručuje na adresu jejího místa podnikání. Za právníckou osobu je oprávněna písemnost převzít odpovědná osoba nebo pověřený zaměstnanec přijímající písemnosti.

(9) Osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, se může doručovat veřejnou vyhláškou. Doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se písemnost, popřípadě oznámení o možnosti převzít písemnost, vyvěsí na úřední desce Úřadu a na písemnost se vyznačí den vyvěšení. Patnáctým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenou, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost zveřejnění podle odstavce 10.

(10) Úřad zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Obsah úřední desky se zveřejňuje i na internetových stránkách Úřadu.

Rozhodnutí

§ 121

(1) Pokud Úřad žádosti fyzické osoby, žádosti podnikatele nebo žádosti o doklad vyhoví, nevydává písemné rozhodnutí. V těchto případech Úřad vydá osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo doklad a doručí jej účastníku řízení; kopie založí do bezpečnostního svazku (§ 124).

(2) Pokud Úřad žádosti fyzické osoby, žádosti podnikatele nebo žádosti o doklad nevyhoví, vydá rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu a doručí jej účastníku řízení; kopii založí do bezpečnostního svazku.

(3) Pokud Úřad zruší platnost osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, vydá o tom rozhodnutí a doručí jej účastníku řízení; kopii založí do bezpečnostního svazku.

(4) V případě řízení provedeného na základě žádosti příslušného orgánu Evropské unie nebo mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem podle § 93 odst. 1 písm. b) zašle Úřad tomuto orgánu oznámení o výsledku řízení.

§ 122

Náležitosti rozhodnutí

(1) Rozhodnutí se vydává v písemné podobě a obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníka řízení. Vykonatelnost rozhodnutí doručeného účastníku řízení, který je fyzickou osobou, oznámí Úřad neprodleně odpovědné osobě tohoto účastníka. V případě zrušení platnosti dokladu, který byl vydán k obchodování s vojenským materiálem podle zvláštního právního předpisu³²⁾, oznámí Úřad nabytí právní moci rozhodnutí Ministerstvu průmyslu a obchodu.

(2) Ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem rozhodování, a ustanovení tohoto zákona, podle nichž bylo rozhodnuto. Součástí výrokové části je i označení účastníka řízení, které umožňuje jeho identifikaci. Je-li účastníkem řízení fyzická osoba, označuje se jménem, příjmením a rodným číslem. Je-li účastníkem řízení podnikající právnická osoba, označuje se firmou nebo názvem, identifikačním číslem a sídlem. Výroková část může obsahovat i určení lhůty ke splnění ukládané povinnosti.

(3) V odůvodnění se uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.

(4) V poučení se uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat rozklad, v jaké lhůtě, od kterého dne se tato lhůta počítá, kdo rozhoduje o rozkladu, ke komu se podává, a skutečnost, že rozklad nemá odkladný účinek.

(5) Rozhodnutí musí dále obsahovat označení Úřadu, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci a podpis zaměstnance Úřadu, který rozhodnutí vydal.

(6) Opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí provede Úřad kdykoliv i bez návrhu a vyrozumí o tom účastníka řízení. Týká-li se oprava výrokové části rozhodnutí, vydá o tom Úřad opravné rozhodnutí. Proti opravnému rozhodnutí lze podat rozklad.

§ 123

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

(1) Rozhodnutí je v právní moci, bylo-li doručeno a nelze-li proti němu podat rozklad.

(2) Na žádost účastníka řízení Úřad na rozhodnutí vyznačí, kdy rozhodnutí nabylo právní moci.

(3) Rozhodnutí je vykonatelné, jestliže je v právní moci nebo jestliže bylo doručeno a rozklad proti němu nemá odkladný účinek.

§ 124

Bezpečnostní svazek

(1) Bezpečnostní svazek obsahuje materiály vztahující se k řízení a hlášení změn; člení se na utajovanou a neutajovanou část.

(2) Bezpečnostní svazek zakládá, vede, doplňuje, eviduje a vyřazuje Úřad; vyřazuje se po uplynutí 15 let od data posledního pravomocného rozhodnutí v řízení.

(3) Údaje uvedené v bezpečnostním svazku je možné využívat pouze pro potřeby plnění úkolů podle tohoto zákona.

(4) Zaměstnanci Úřadu, kteří provádějí řízení, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o údajích uvedených v bezpečnostním svazku, se kterými se seznámili při provádění tohoto řízení nebo v souvislosti s ním, a to i po skončení pracovněprávního vztahu.

(5) Na žádost orgánů činných v trestním řízení může ředitel Úřadu zprostit v potřebném rozsahu mlčenlivosti osoby uvedené v odstavci 4.

Hlava III

Rozklad a soudní přezkum

Základní ustanovení, lhůty pro podání rozkladu a jeho náležitosti

§ 125

Proti rozhodnutí Úřadu vydanému v řízení má účastník řízení právo podat rozklad, pokud se tohoto práva po doručení rozhodnutí písemně nevzdal nebo pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 126

(1) Rozklad se podává u Úřadu do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

(2) V případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení lze rozklad podat do 3 měsíců ode dne doručení rozhodnutí.

(3) Úřad promine ze závažných důvodů zmeškání lhůty k podání rozkladu, pokud o to požádá účastník řízení do 15 dnů ode dne, kdy pominula příčina zmeškání, a zároveň rozklad podá.

(4) Podání rozkladu proti rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu nemá odkladný účinek.

(5) Jestliže účastník řízení vzal podaný rozklad písemně po uplynutí lhůty podle odstavce 1 zpět, nemůže jej podat znovu.

§ 127

(1) Rozklad podaný fyzickou osobou musí obsahovat její jméno, příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu nebo adresu pro účely doručování, musí být datován a podepsán.

(2) Rozklad podaný podnikající právnickou osobou musí obsahovat její označení firmou nebo názvem a identifikačním číslem a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Rozklad musí být datován a podepsán osobou nebo osobami, které jsou oprávněny za podnikatele jednat.

(3) V rozkladu musí být dále uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, čeho se účastník řízení domáhá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo jiná nesprávnost napadeného rozhodnutí. Rozklad nelze podat pouze proti odůvodnění rozhodnutí.

(4) Pokud rozklad nemá předepsané náležitosti, vyzve Úřad písemně toho, kdo rozklad podal, k odstranění nedostatků. Ve výzvě stanoví lhůtu pro odstranění nedostatků, která nesmí být delší než 15 dnů, a upozorní jej na právní důsledky neodstranění těchto nedostatků [§ 113 odst. 1 písm. c)].

Postup Úřadu před rozhodnutím ředitele Úřadu

§ 128

(1) Úřad rozhodnutím rozklad zamítne, aniž jeho rozhodnutí podepisuje ředitel Úřadu, pokud

a) jej podle tohoto zákona nelze podat, nebo

b) byl podán po uplynutí lhůty podle § 126 odst. 1, nebylo-li její zmeškání podle § 126 odst. 3 prominuto.

(2) Proti rozhodnutí uvedenému v odstavci 1 lze podat rozklad.

§ 129

(1) Úřad může o rozkladu rozhodnout sám, aniž jeho rozhodnutí podepisuje ředitel Úřadu, pokud rozkladu vyhoví v plném rozsahu; vyhoví-li Úřad rozkladu, napadené rozhodnutí zruší.

(2) Proti rozhodnutí uvedenému v odstavci 1 lze podat rozklad.

(3) Nerozhodne-li Úřad o rozkladu podle odstavce 1 nebo podle § 128, předloží jej se svým stanoviskem a s veškerým spisovým materiálem do 15 dnů od doručení rozkladu řediteli Úřadu.

Rozhodnutí ředitele Úřadu v řízení o rozkladu

§ 130

(1) O rozkladu rozhoduje, nejde-li o postup podle § 128 odst. 1 nebo § 129 odst. 1, ředitel Úřadu na základě návrhu rozkladové komise.

(2) Členy rozkladové komise jmenuje a odvolává ředitel Úřadu. Rozkladová komise má nejméně pět členů. Více než polovina členů komise musí mít ukončené právnické vysokoškolské vzdělání. Člen rozkladové komise musí být držitelem platného osvědčení fyzické osoby a státním občanem České republiky. Rozkladová komise je ustavena vždy na dobu 5 let; předsedou rozkladové komise je vždy jeden z členů této komise po dobu jednoho kalendářního roku. Rozkladová komise může jednat, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů; usnesení se přijímá nadpoloviční většinou jejích přítomných členů.

(3) Většinu členů rozkladové komise tvoří zaměstnanci státu zařazení v jiných orgánech státu než v Úřadu; to neplatí pro složení rozkladové komise v řízení podle § 140 odst. 1 písm. a).

(4) Členství v rozkladové komisi končí

- a) uplynutím funkčního období této komise,
- b) odvoláním z funkce,
- c) vzdáním se funkce,
- d) úmrtím nebo prohlášením osoby za mrtvou.

(5) Za činnost v rozkladové komisi nepřísluší jejímu členovi odměna. Úřad může členům rozkladové komise poskytovat náhradu cestovních výdajů podle zákona upravujícího cestovní náhrady⁴⁰).

§ 131

(1) Řízení o rozkladu ředitel Úřadu zastaví, je-li dán důvod podle § 113, a napadené rozhodnutí zruší, stalo-li se zastavením řízení bezpředmětným; jinak napadené rozhodnutí

potvrdí.

(2) Napadené rozhodnutí ředitel Úřadu zruší, pokud vyhoví v plném rozsahu rozkladu podanému proti rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu.

(3) Napadené rozhodnutí ředitel Úřadu zruší a věc vrátí k novému projednání a rozhodnutí, pokud

a) byl napadený výrok vydán v rozporu s právními předpisy, nebo je jinak nesprávný, nebo

b) je zjištěno, že po vydání rozhodnutí nastaly skutečnosti, které mají vliv na rozhodnutí.

(4) Rozklad ředitel Úřadu zamítne a rozhodnutí potvrdí, pokud neshledá důvod pro postup podle odstavců 1 až 3.

(5) Ředitel Úřadu v odůvodnění rozhodnutí o rozkladu podle odstavce 3 vysloví též právní názor, kterým je při novém projednání věci Úřad vázán, pokud se tento právní názor vlivem změny právního stavu nebo skutkových okolností nestane bezpředmětným. V novém řízení může Úřad využít podkladů původního rozhodnutí, včetně podkladů rozhodnutí o rozkladu, nevylučuje-li to důvod nového řízení. Proti rozhodnutí vydanému v novém řízení lze podat rozklad, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

(6) Ředitel Úřadu o rozkladu rozhodne do 3 měsíců ode dne doručení rozkladu.

§ 132

Dnem právní moci rozhodnutí o rozkladu podle § 129 odst. 1 anebo § 131 odst. 2 nebo 3 se platnost osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, která v důsledku napadeného rozhodnutí zanikla, obnoví. Současně s rozhodnutím o rozkladu se účastníkovi řízení zašle zpět jeho osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo doklad, odevzdané podle § 66 odst. 1 písm. b), § 68 písm. a) nebo § 87 odst. 1 písm. a); doba platnosti osvědčení nebo dokladu zůstává zachována.

Hlava IV

Soudní přezkum a závěrečné ustanovení

§ 133

(1) Proti rozhodnutí ředitele Úřadu o rozkladu lze podat žalobu podle zvláštního právního předpisu⁴²⁾ ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Jde-li o rozhodnutí ředitele Úřadu podle § 131 odst. 1, lze žalobu podat jen v případě, že je podle § 113 odst. 5 proti důvodu zastavení řízení přípustný rozklad.

(2) Dokazování se v soudním řízení provádí tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích obsažených ve výsledcích šetření nebo v údajích z evidencí zpravodajských služeb nebo policie. K těmto okolnostem lze provést důkaz výsledkem jen tehdy, byl-li ten, kdo povinnost mlčenlivosti má, této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zprostit mlčenlivosti nelze pouze v případě, kdy by mohlo dojít k ohrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie; přiměřeně se postupuje i

v případech, kdy se důkaz provádí jinak než výsledkem.

(3) Úřad označí okolnosti uvedené v odstavci 2, o kterých tvrdí, že ve vztahu k nim nelze zprostit mlčenlivosti, a předseda senátu rozhodne, že části spisu, k nimž se tyto okolnosti váží, budou odděleny, jestliže činnost zpravodajských služeb nebo policie může být ohrožena nebo vážně narušena; do oddělených částí spisu účastník řízení, jeho zástupce a osoby zúčastněné na řízení nahlížet nemohou. V ostatním nejsou ustanovení zvláštního právního předpisu⁴²⁾ o dokazování, označování částí spisu a nahlížení do něj dotčena.

§ 134

Není-li v § 125 až 132 stanoveno jinak, použijí se pro řízení o rozkladu obdobně příslušná ustanovení § 89 až 124.

Hlava V **Zmocňovací ustanovení**

§ 135

Prováděcí právní předpis stanoví

- a) vzor poučení podle § 58 odst. 5,
- b) vzory a způsob podání žádostí podle § 93 odst. 1 písm. a),
- c) rozsah a formu písemností podle § 94 odst. 2 písm. b),
- d) rozsah údajů dotazníku fyzické osoby v případě žádosti podle § 94 odst. 5, dotazníku v případě žádosti podle § 99 odst. 5, rozsah údajů dotazníku podnikatele v případě žádosti podle § 96 odst. 5,
- e) vzor prohlášení k osobnostní způsobilosti,
- f) vzor dotazníku fyzické osoby podle § 95,
- g) rozsah a formu písemností podle § 96 odst. 2 písm. c) a jejich náležitosti a vzor dotazníku podnikatele podle § 97 a
- h) rozsah a formu písemností podle § 99 odst. 2 písm. c) a vzor dotazníku podle § 100,
- i) rozsah písemného zdůvodnění podle § 94 odst. 1, § 96 odst. 1 a § 99 odst. 1,
- j) omezení rozsahu hlášení změn údajů, jakož i způsob a formu jejich doložení, podle § 66 odst. 1 písm. d), § 68 písm. c) a d), § 87 odst. 1 písm. c) a § 103 odst. 2,
- k) vzor zproštění mlčenlivosti podle § 94 odst. 2 písm. g), § 96 odst. 2 písm. d) a § 99 odst. 2 písm. d).

ČÁST PÁTÁ VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

§ 136

(1) Státní správu v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti vykonává Úřad, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) V čele Úřadu je ředitel, kterého jmenuje po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech bezpečnosti vláda, která ho též odvolává.

(3) Ředitel Úřadu je odpovědný předsedovi vlády nebo pověřenému členovi vlády.

§ 137

Úřad

Úřad jako ústřední správní úřad

a) rozhoduje o žádosti fyzické osoby, žádosti podnikatele a žádosti o doklad a o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele a dokladu, s výjimkou případů stanovených tímto zákonem [§ 140 odst. 1 písm. a) a § 141 odst. 1] , a vydává osvědčení fyzické osoby podle § 56a,

b) vykonává státní dozor v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti (§ 143) a metodickou činnost, s výjimkou případů stanovených tímto zákonem (§ 143 odst. 5),

c) zajišťuje zkoušky zvláštní odborné způsobilosti a vydává osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti,

d) plní úkoly v oblasti ochrany utajovaných informací v souladu se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii, Organizaci Severoatlantické smlouvy a z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána,

e) vede ústřední registr a schvaluje zřízení registrů v orgánech státu a u podnikatelů,

f) ve stanovených případech povoluje poskytování utajovaných informací v mezinárodním styku,

g) ke kurýrní přepravě utajovaných informací stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné poskytovaných v rámci mezinárodního styku, s výjimkou utajované informace poskytované podle § 78 odst. 1, vydává na základě písemné žádosti odpovědné osoby nebo bezpečnostního ředitele kurýrní listy a v odůvodněných případech zajišťuje jejich přepravu,

h) zajišťuje činnost Národního střediska komunikační bezpečnosti, Národního střediska pro distribuci kryptografického materiálu, Národního střediska pro měření kompromitujícího vyzařování a Národního střediska pro bezpečnost informačních systémů, které jsou jeho součástí,

i) provádí certifikace technického prostředku, informačního systému, kryptografického

prostředku, kryptografického pracoviště a stínící komory a schvaluje projekt bezpečnosti komunikačního systému,

j) zajišťuje výzkum, vývoj a výrobu národních kryptografických prostředků,

k) vyvíjí a schvaluje národní šifrové algoritmy a vytváří národní politiku kryptografické ochrany,

l) zjišťuje kompromitující vyzařování tam, kde se vyskytují nebo budou vyskytovat utajované informace,

m) zjišťuje v součinnosti se zpravodajskými službami a policií, zda v jednacích oblastech nedochází nedovoleným použitím technických prostředků určených k získávání informací k ohrožení nebo únikům utajovaných informací,

n) vydává bezpečnostní standardy,

o) ukládá sankce za nedodržení povinností stanovených tímto zákonem,

p) rozhoduje v dalších věcech a plní další úkoly na úseku ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti stanovené tímto zákonem a

q) vydává Věstník Úřadu, který zveřejňuje na svých internetových stránkách.

§ 138

(1) Úřad je při plnění úkolů podle tohoto zákona oprávněn

a) zpracovávat osobní údaje v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů podle tohoto zákona,

b) vést evidenci porušení ochrany utajovaných informací, evidenci bezpečnostních ředitelů, evidenci fyzických osob a podnikatelů, kteří mají přístup k utajovaným informacím, s výjimkou příslušníků a zaměstnanců zařazených do zpravodajských služeb a vybraných policistů, evidenci fyzických osob, které jsou držiteli dokladu, evidenci pracovníků kryptografické ochrany, kurýrů kryptografického materiálu a evidenci fyzických osob, které jsou držiteli osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti,

c) vést certifikační spis informačního systému, kryptografického prostředku, kryptografického pracoviště a stínící komory, vést seznam kontrolovaných kryptografických položek a vést dokumentaci pro provádění činností podle § 45,

d) požadovat bezplatně poskytnutí informace u orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a tyto informace využívat a evidovat,

e) pro účely řízení požadovat od policie a zpravodajských služeb informace získané postupy podle zvláštního právního předpisu⁴³⁾,

f) vyžadovat opis z evidence Rejstříku trestů¹¹⁾; žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup,

- g) nahlížet do trestních spisů, pořizovat si z nich výpisy a kopie,
- h) poskytovat v nezbytném rozsahu orgánu státu, právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě potřebné osobní údaje vztahující se k vyžádané informaci,
- i) uzavírat smlouvu s orgánem státu nebo podnikatelem k provádění dílčích úloh při certifikaci technických prostředků, informačních systémů, kryptografických prostředků, kryptografického pracoviště, stínících komor, k provádění školení zvláštní odborné způsobilosti pracovníků kryptografické ochrany a zjišťování možnosti výskytu kompromitujícího vyzařování tam, kde se utajované informace budou vyskytovat, a provádět výrobu kryptografických prostředků,
- j) uchovávat ve svých informačních systémech údaje získané v rámci plnění úkolů podle tohoto zákona,
- k) při provádění bezpečnostního řízení spolupracovat s úřadem cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací, zejména vyžadovat informace k účastníku řízení.
- l) vyjadřovat se k oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho doručení a poskytovat přehled těchto oznámení a vyjádření k nim Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a
- m) pro rozhodování Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenského zpravodajství podle § 140 odst. 1, na základě jejich písemné žádosti, provádět úkony podle § 107 odst. 1.

(2) Úřad poskytuje zpravodajským službám a Ministerstvu vnitra jedenkrát měsíčně seznam

- a) vydaných osvědčení fyzických osob, osvědčení podnikatelů a dokladů,
- b) osob, u kterých rozhodl o nevydání veřejné listiny uvedené v písmenu a), nebo kterým byla platnost této listiny zrušena,
- c) podnikatelů, k nimž obdržel podle § 15a odst. 2 nebo 3 prohlášení podnikatele.

§ 138a

(1) Úřadu jsou poskytovány pro výkon působnosti podle tohoto zákona ze základního registru obyvatel referenční údaje, kterými jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(2) Úřadu jsou poskytovány pro výkon působnosti podle tohoto zákona z agendového informačního systému evidence obyvatel o státních občanech České republiky údaje, kterými jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně předchozích příjmení, rodné příjmení,

b) pohlaví,

c) rodné číslo, pokud není přiděleno, datum narození,

d) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu, popřípadě adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle jiného právního předpisu,

e) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka; nebylo-li opatrovníkovi rodné číslo přiděleno, datum, místo a okres narození; je-li opatrovníkem ustanoven orgán místní správy, název a adresa sídla,

g) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození; je-li jiným zákonným zástupcem dítěte právnická osoba, název a adresa sídla,

h) rodinný stav, datum, místo a okres uzavření manželství, došlo-li k uzavření manželství mimo území České republiky, místo a stát, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který manžel prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství,

i) datum a místo vzniku registrovaného partnerství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo o neexistenci registrovaného partnerství, datum zániku registrovaného partnerství smrtí jednoho z registrovaných partnerů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z registrovaných partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který partner prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení registrovaného partnerství,

j) jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně předchozích příjmení, a rodné číslo manžela nebo registrovaného partnera; je-li manželem nebo registrovaným partnerem fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo registrovaného

partnera a datum jeho narození,

k) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo dítěte; je-li dítě cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a datum jeho narození,

l) o osvojeném dítěti údaje v rozsahu

1. stupeň osvojení,
2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,
3. původní a nové rodné číslo dítěte,
4. datum, místo a okres narození,
5. rodná čísla osvojitelů; v případě, že osvojiteli nebylo přiděleno rodné číslo, údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození osvojitele,
6. rodná čísla otce a matky; pokud jim nebylo přiděleno, jejich jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
7. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

m) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

n) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(3) Úřadu jsou poskytovány pro výkon působnosti podle tohoto zákona z informačního systému cizinců o cizincích údaje, kterými jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a stát, kde se cizinec narodil; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,

e) rodné číslo,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

g) druh a adresa místa pobytu,

h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,

j) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

k) správní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

l) rodinný stav, datum a místo uzavření manželství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manželství za neplatné, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neexistenci manželství, datum zániku manželství smrtí jednoho z manželů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z manželů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který manžel prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství,

m) datum a místo vzniku registrovaného partnerství, datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti nebo o neexistenci registrovaného partnerství, datum zániku registrovaného partnerství smrtí jednoho z registrovaných partnerů, nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení jednoho z registrovaných partnerů za mrtvého a den, který byl v pravomocném rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který partner prohlášený za mrtvého nepřežil, anebo datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení registrovaného partnerství,

n) jméno, popřípadě jména, příjmení manžela nebo registrovaného partnera a jeho rodné číslo; je-li manžel nebo registrovaný partner cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

o) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je cizincem podle jiného právního předpisu, a jeho rodné číslo; v případě, že dítěti nebylo rodné číslo přiděleno, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

p) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci podle jiného právního předpisu, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

q) o osvojeném dítěti, pokud je cizincem podle jiného právního předpisu,

1. stupeň osvojení,
2. původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte,
3. původní a nové rodné číslo dítěte,
4. datum a místo narození,
5. rodná čísla osvojitelů; v případě, že osvojiteli nebylo přiděleno rodné číslo, údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození osvojitele,
6. rodná čísla otce a matky; pokud jim nebylo přiděleno, údaje o jejich jménu, popřípadě jménech, příjmení a datu narození; tyto údaje se neposkytují, pokud se jedná o dítě narozené ženě s trvalým pobytem v České republice, která porodila dítě a písemně požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem,
7. datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

r) vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

s) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

t) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,

u) jméno, popřípadě jména, příjmení

1. zletilého nezaopatřeného dítěte cizince s povolením k pobytu na území České republiky,
2. nezletilého cizince, který byl cizinci s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželu rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec s povolením k pobytu na území České republiky,
3. osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem s povolením k pobytu na území České republiky,
4. cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,
5. rodiče nezletilého cizince, kterému byl udělen azyl podle zvláštního právního předpisu, a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(4) Úřadu jsou poskytovány pro výkon působnosti podle tohoto zákona z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v agendovém informačním systému evidence obyvatel, údaje, kterými jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,

b) rodné číslo,

c) v případě změny rodného čísla původní rodné číslo,

d) den, měsíc a rok narození

,

e) místo a okres narození; u fyzické osoby narozené v cizině stát, na jehož území se narodila.

(5) K údajům podle odstavců 2 až 4 vedených v agendových informačních systémech jsou Úřadu poskytovány i jejich předchozí změny.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 139

(1) Úřad zpracovává návrh seznamu utajovaných informací. Seznam utajovaných informací vydá vláda svým nařízením.

(2) Seznam utajovaných informací klasifikuje jednotlivou utajovanou informaci do jednoho či více stupňů utajení podle § 4.

§ 140
Zpravodajské služby

(1) Zpravodajské služby

a) rozhodují o žádosti fyzické osoby v případě svých příslušníků, zaměstnanců a uchazečů o přijetí do služebního nebo pracovního poměru, s výjimkou uchazečů o přijetí do služebního nebo pracovního poměru, kteří jsou držiteli osvědčení fyzické osoby alespoň pro požadovaný stupeň utajení, a o zrušení platnosti osvědčení této fyzické osoby a vydávají osvědčení fyzické osoby podle § 56a,

b) na základě písemné žádosti Úřadu v rámci své působnosti provádějí úkony v řízení podle tohoto zákona.

(2) Zpravodajské služby mají při rozhodování podle odstavce 1 postavení Úřadu a odpovědná osoba zpravodajské služby postavení ředitele Úřadu. Příslušnost k úkonům se řídí podle § 5 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Zpravodajské služby jsou při plnění úkolů podle tohoto zákona povinny oznámit neprodleně Úřadu, zjistí-li okolnosti nasvědčující tomu, že držitel osvědčení fyzické osoby, držitel osvědčení podnikatele nebo dokladu přestal splňovat podmínky pro jejich vydání, neohrozí-li to zájem sledovaný zpravodajskou službou.

(4) Zpravodajské služby jsou při plnění úkolů podle tohoto zákona oprávněny

a) používat prostředky k získávání informací podle zvláštních právních předpisů⁴⁴⁾,

b) využívat údaje ze svých evidencí a údaje z evidencí poskytnutých Úřadem,

c) požadovat a využívat údaje z evidencí a materiálů vzniklých z činnosti bezpečnostních a vojenských orgánů československého státu,

d) zpracovávat osobní údaje,

e) vést evidence,

f) požadovat bezúplatně informace u orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a využívat je,

g) vyžadovat opis a výpis z evidence Rejstříku trestů¹¹⁾; žádost o vydání opisu nebo výpisu z evidence Rejstříku trestů a opis nebo výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v listinné podobě, popřípadě elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup,

h) uchovávat v informačních systémech údaje získané v rámci plnění úkolů podle tohoto zákona,

i) provádět opatření k evidenční ochraně osobních údajů fyzické osoby a

j) využívat údaje z evidence osob, kterým byl umožněn přístup k utajovaným informacím podle § 58 odst. 4.

(5) Orgán veřejné správy, který je správcem informačního systému, v němž jsou zpracovávány příslušné osobní údaje, je povinen poskytnout zpravodajským službám součinnost potřebnou k provedení opatření podle odstavce 4 písm. i).

(6) Ředitel zpravodajské služby vydává souhlas podle § 59 odst. 3.

§ 141

Ministerstvo vnitra a policie

(1) Ministerstvo vnitra rozhoduje o žádosti fyzické osoby v případě příslušníků policie vybraných v zájmu plnění závažných úkolů policie ministrem vnitra, s výjimkou příslušníků policie, kteří jsou držiteli osvědčení fyzické osoby alespoň pro požadovaný stupeň utajení, a o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby u těchto příslušníků policie a vydává osvědčení fyzické osoby podle § 56a.

(2) Ministerstvo vnitra má při rozhodování podle odstavce 1 postavení Úřadu a ministr vnitra postavení ředitele Úřadu.

(3) Ministerstvo vnitra je při plnění úkolů podle tohoto zákona dále povinno

a) oznámit neprodleně Úřadu, pokud zjistí okolnosti nasvědčující tomu, že držitel osvědčení fyzické osoby, držitel osvědčení podnikatele nebo dokladu přestal splňovat podmínky pro jejich vydání, a

b) provádět na žádost Úřadu opatření k evidenční ochraně osobních údajů držitele osvědčení fyzické osoby nebo jeho manželky, dítěte a rodičů.

(4) Při plnění úkolů podle odstavců 1 až 3 je Ministerstvo vnitra oprávněno

a) využívat údaje ze svých evidencí a údaje poskytnuté Úřadem z jeho evidencí,

b) zpracovávat osobní údaje,

c) vést evidence,

d) požadovat bezúplatně informace u orgánu státu, právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a využívat je,

e) vyžadovat stanovisko policie k bezpečnostní spolehlivosti vybraného příslušníka policie,

f) vyžadovat opis a výpis z evidence Rejstříku trestů¹¹); žádost o vydání opisu nebo výpisu z evidence Rejstříku trestů a opis nebo výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v listinné podobě, popřípadě elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Policie se podílí v rámci své působnosti podle zvláštního právního předpisu³⁰) na plnění úkolů Ministerstva vnitra podle odstavce 1; na základě písemné žádosti Úřadu v rámci

své působnosti provádí též úkony v řízení.

(6) Policie je při plnění úkolů podle tohoto zákona oprávněna využívat údaje z evidence osob, kterým byl umožněn přístup k utajovaným informacím podle § 58 odst. 4.

(7) Orgán veřejné správy, který je správcem informačního systému, v němž jsou zpracovávány příslušné osobní údaje, je povinen poskytnout Ministerstvu vnitra součinnost potřebnou k provedení opatření podle odstavce 3 písm. b).

(8) Ministr vnitra vydává souhlas podle § 59 odst. 3.

§ 142

(1) Byla-li Úřadu, policii nebo zastupitelskému úřadu České republiky odevzdána nalezená písemnost podle § 65 odst. 1 nebo doklad podle § 87 odst. 2, sepíše tento orgán záznam o odevzdání, v němž nalezenou písemnost nebo doklad označí, a uvede jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu osoby, která nalezenou písemnost nebo doklad odevzdala, a podrobně okolnosti, za kterých je tato osoba získala. Policie nebo zastupitelský úřad České republiky spolu se záznamem předá nalezenou písemnost nebo doklad Úřadu. Úřad doručí utajovanou informaci jejímu původci a osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele, doklad, osvědčení fyzické osoby pro cizí moc nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc doručí tomu, na koho jsou vydány.

(2) Pro účely předání utajované informace podle odstavce 1 se příslušník policie nebo zaměstnanec pracující na zastupitelském úřadu České republiky považuje za oprávněného k přístupu k utajované informaci v rozsahu nezbytně nutném pro sepsání záznamu a jejímu doručení Úřadu.

ČÁST ŠESTÁ STÁTNÍ DOZOR

§ 143

(1) Státním dozorem v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti je dozor nad tím, jak orgány státu, právnické osoby, podnikající fyzické osoby a fyzické osoby (dále jen "kontrolované osoby") dodržují právní předpisy v této oblasti.

(2) Při výkonu státního dozoru se postupuje přiměřeně podle zákona upravujícího státní kontrolu⁴⁵⁾, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Zaměstnanci Úřadu mají při výkonu státního dozoru (dále jen "kontrolní pracovníci") přístup k utajovaným informacím v rozsahu prováděné kontroly, prokáží-li se platným osvědčením fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení.

(4) Úřad cizí moci, který má v působnosti ochranu utajovaných informací, je oprávněn účastnit se státního dozoru v oblasti ochrany utajovaných informací, které jsou jím poskytnuty České republice, vyplývá-li to ze závazku členství České republiky v Evropské unii, nebo stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(5) Státnímu dozoru podle tohoto zákona nepodléhá činnost zpravodajských služeb a

činnost Ministerstva vnitra v případech podle § 141.

§ 144
Opatření k nápravě

(1) Kromě oprávnění podle zákona upravujícího státní kontrolu⁴⁵⁾ jsou kontrolní pracovníci při zjištění porušení právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti u kontrolované osoby oprávněni přijmout neodkladná opatření k zajištění ochrany utajovaných informací, včetně odejmutí utajované informace, opatření ke zrušení nebo změně stupně utajení utajované informace nebo k označení utajované informace stupněm utajení. O odejmutí vydají kontrolované osobě potvrzení. Rovněž jsou oprávněni požadovat, aby ve stanovené lhůtě byly odstraněny zjištěné nedostatky.

(2) Náklady spojené s provedením opatření podle odstavce 1 hradí kontrolovaná osoba.

(3) Každý je povinen vyhovět pokynům kontrolního pracovníka při provádění neodkladných opatření podle odstavce 1.

(4) Za nesplnění povinnosti podle odstavce 3 může Úřad uložit pořádkovou pokutu do 100 000 Kč. Pořádkovou pokutu lze uložit i opakovaně. Úhrn uložených pořádkových pokut nesmí přesáhnout částku 400 000 Kč. Pro určení výměry pokuty a její splatnosti a pro vybírání a vymáhání uložených pokut se použije § 156 odst. 3 a 7 až 9.

ČÁST SEDMÁ
KONTROLA ČINNOSTI ÚŘADU

§ 145

(1) Kontrolu činnosti Úřadu vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje zvláštní kontrolní orgán (dále jen "kontrolní orgán").

(2) Kontrolní orgán se skládá ze 7 členů. Členem kontrolního orgánu může být pouze poslanec Poslanecké sněmovny.

(3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na jednání kontrolního orgánu a na práva a povinnosti jeho členů přiměřeně zvláštní právní předpis⁴⁶⁾.

(4) Členové kontrolního orgánu mohou vstupovat v doprovodu ředitele Úřadu nebo jím pověřeného zaměstnance do objektů Úřadu.

(5) Ředitel Úřadu předkládá kontrolnímu orgánu

a) zprávu o činnosti Úřadu,

b) zprávu o jednotlivých řízeních o žádosti fyzické osoby, žádosti podnikatele a žádosti o doklad a o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu [§ 137 písm. a)],

c) návrh rozpočtu Úřadu,

- d) podklady potřebné ke kontrole plnění rozpočtu Úřadu,
- e) vnitřní předpisy Úřadu.

(6) Kontrolní orgán není oprávněn zasahovat do personálních pravomocí vedoucích pracovníků Úřadu a nahrazovat jejich řídicí činnost.

§ 146

(1) Má-li kontrolní orgán za to, že činnost Úřadu nezákonně omezuje nebo poškozuje práva a svobody občanů nebo že rozhodovací činnost Úřadu v rámci bezpečnostního řízení je stížena vadami, je oprávněn požadovat od ředitele Úřadu potřebné vysvětlení.

(2) Každé porušení zákona zaměstnancem Úřadu při plnění povinností podle tohoto zákona, které kontrolní orgán zjistí při své činnosti, je povinen oznámit řediteli Úřadu a předsedovi vlády.

§ 147

Povinnost zachovávat mlčenlivost uložená členům kontrolního orgánu podle zákona se nevztahuje na případy, kdy kontrolní orgán podává oznámení podle § 146 odst. 2.

ČÁST OSMÁ SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 148

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) jako účastník bezpečnostního řízení neoznámí změnu údaje uvedeného v žádosti fyzické osoby podle § 103 odst. 2 nebo údaje uvedeného v žádosti o doklad podle § 103 odst. 2,
- b) neodevzdá nalezenou písemnost podle § 65 odst. 1 nebo nalezený doklad podle § 87 odst. 2,
- c) poruší povinnost zachovávat mlčenlivost o utajované informaci,
- d) umožní přístup k utajované informaci neoprávněné osobě,
- e) vykonává v rozporu s § 71 odst. 5 funkci bezpečnostního ředitele u více orgánů státu nebo podnikatelů,
- f) provádí kryptografickou ochranu, aniž je pracovníkem kryptografické ochrany splňujícím požadavky stanovené v § 38 odst. 2,
- g) provádí provozní obsluhu kryptografického prostředku, aniž splňuje požadavky stanovené v § 40 odst. 2,
- h) přepravuje kryptografický materiál, aniž je kurýrem kryptografického materiálu splňujícím

požadavky stanovené v § 42 odst. 1,

i) zajistí si přístup k utajované informaci, aniž splňuje podmínky podle § 6 odst. 1 nebo § 11 odst. 1, nebo

j) vyveze z území České republiky certifikovaný kryptografický prostředek bez povolení Úřadu.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a),

b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo e),

c) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f), g) nebo h),

d) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. i),

e) 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d) nebo j).

§ 149

(1) Fyzická osoba, která má přístup k utajované informaci, se dopustí přestupku tím, že

a) neeviduje nebo nezaznamenává utajovanou informaci v administrativních pomůckách podle § 21 odst. 5,

b) vyhotoví opis, kopii nebo překlad utajované informace bez souhlasu uvedeného v § 21 odst. 6,

c) předá utajovanou informaci v rozporu s § 21 odst. 8,

d) zapůjčí, přepraví nebo přenesení utajovanou informaci v rozporu s § 21 odst. 7 nebo 9,

e) zruší nebo změní stupeň utajení bez souhlasu původce nebo poskytující cizí moci,

f) nesplní požadavky na zpracovávání nebo ukládání utajované informace podle § 24 odst. 5 nebo 6,

g) nakládá s utajovanou informací v informačním systému, který není certifikován Úřadem nebo není certifikován pro příslušný stupeň utajení nebo není písemně schválen do provozu odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou,

h) nakládá s utajovanou informací v komunikačním systému, jehož bezpečnostní projekt není schválen Úřadem nebo není schválen pro stupeň utajení odeslané utajované informace,

i) zpracovává utajovanou informaci v rozporu s bezpečnostní provozní směrnicí vydanou podle § 36 odst. 2,

j) neeviduje kryptografický materiál v administrativních pomůckách kryptografické ochrany, nebo

k) manipuluje s kryptografickým materiálem v rozporu s § 41 odst. 2 nebo 3.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), c), d), e), f), g) nebo h),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. i), j) nebo k).

§ 150

(1) Fyzická osoba, která je držitelem osvědčení fyzické osoby, se dopustí přestupku tím, že

a) neodevzdá neplatné osvědčení fyzické osoby podle § 66 odst. 1 písm. b),

b) neoznámí ztrátu nebo odcizení osvědčení fyzické osoby podle § 66 odst. 1 písm. c),

c) neoznámí neprodleně změnu údaje uvedeného v žádosti fyzické osoby podle § 66 odst. 1 písm. d),

d) jako držitel osvědčení fyzické osoby pro cizí moc neodevzdá neplatné osvědčení fyzické osoby pro cizí moc podle § 57 odst. 8, nebo

e) jako držitel osvědčení fyzické osoby pro cizí moc neoznámí ztrátu nebo odcizení osvědčení fyzické osoby pro cizí moc podle § 66 odst. 1 písm. c).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

§ 151

(1) Fyzická osoba, která je držitelem oznámení, se dopustí přestupku tím, že

a) nesdělí změnu podmínek pro vydání oznámení uvedených v § 6 odst. 2 písm. a) a c) nebo změnu údajů v oznámení obsažených, nebo

b) neodevzdá neplatné oznámení podle § 9 odst. 6.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 30 000 Kč.

§ 152

(1) Fyzická osoba, která je držitelem dokladu, se dopustí přestupku tím, že

a) neodevzdá neplatný doklad podle § 87 odst. 1 písm. a),

b) neoznámí ztrátu nebo odcizení dokladu podle § 87 odst. 1 písm. b), nebo

c) neoznámí změnu údaje uvedeného v žádosti o doklad podle § 87 odst. 1 písm. c).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

§ 153

(1) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, které mají přístup k utajované informaci, nebo orgán státu se dopustí správního deliktu tím, že

a) nezajistí podle § 28 odst. 2 nebo 4 ostrahu u objektu, ve kterém se nachází zabezpečená oblast kategorie Vyhrazené,

b) v rozporu s § 36 odst. 2 nevydá bezpečnostní provozní směrnici,

c) nezajistí písemné pověření fyzické osoby k přístupu k utajované informaci se zvláštním režimem nakládání označené "ATOMAL",

d) nezřídí a neobsadí funkci bezpečnostního ředitele podle § 71 odst. 1,

e) neoznámí podle § 71 odst. 2 jmenování bezpečnostního ředitele,

f) nevyznačí na utajované informaci náležitosti podle § 21 odst. 2 až 4,

g) jako původce vyznačí stupeň utajení na informaci, aniž je uvedena v seznamu utajovaných informací nebo aniž její vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné,

h) jako původce neoznámí zrušení nebo změnu stupně utajení podle § 22 odst. 6,

i) jako adresát utajované informace neoznámí změnu nebo zrušení stupně utajení podle § 22 odst. 6,

j) nezajistí podle § 28 odst. 1, 3 nebo 4 nepřetržitou ostrahu u objektu, ve kterém se nachází zabezpečená oblast nebo jednacích oblast,

k) nenahlásí porušení povinnosti při ochraně utajované informace,

l) nezpracuje projekt fyzické bezpečnosti podle § 32,

m) nevede některou z evidencí stanovených v § 69 odst. 1 písm. j),

n) nepředá k zaevidování utajovanou informaci podle § 69 odst. 1 písm. n),

o) nezajistí, aby použitá opatření fyzické bezpečnosti odpovídala projektu fyzické bezpečnosti a požadavkům stanoveným podle § 31,

p) jako původce nevyznačí náležitosti podle § 21 odst. 1 a 4, ačkoli je informace uvedena v seznamu utajovaných informací a její vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné,

- q) jako původce nezruší nebo nezmění neprodleně stupeň utajení v případech, kdy pominul důvod pro utajení informace, důvody pro utajení neodpovídají stanovenému stupni utajení nebo byl-li stupeň utajení stanoven neoprávněně,
- r) nezajistí vytvoření podmínek stanovených na základě § 33 pro ukládání a § 23 odst. 2 pro evidenci, zapůjčování nebo přepravu utajovaných informací nebo utajovaných informací se zvláštním režimem nakládání nebo pro jinou manipulaci s nimi,
- s) provozuje informační systém, který není certifikován Úřadem nebo není písemně schválen do provozu odpovědnou osobou nebo jí pověřenou osobou,
- t) provozuje komunikační systém, jehož bezpečnostní projekt není schválen Úřadem,
- u) nezastaví provoz informačního systému, který nesplňuje podmínky stanovené v certifikační zprávě, nebo nezastaví provoz komunikačního systému, který nesplňuje podmínky stanovené v projektu bezpečnosti komunikačního systému,
- v) používá pro kryptografickou ochranu prostředek, který není certifikován Úřadem, nebo používá kryptografické pracoviště k jinému účelu, ke kterému bylo certifikováno a schváleno do provozu,
- w) nezajistí výkon kryptografické ochrany osobou, která splňuje požadavky stanovené v § 38 odst. 2,
- x) nezajistí obsluhu kryptografického prostředku osobou, která splňuje požadavky stanovené v § 40 odst. 2,
- y) nezajistí přepravu kryptografického materiálu osobou, která splňuje požadavky stanovené v § 42 odst. 1,
- z) neoznámí kompromitaci kryptografického materiálu podle § 43 odst. 2,
- aa) nezřídí registr nebo nenahlásí Úřadu změny v registru podle § 79 odst. 8 písm. f),
- bb) neprovádí kontrolu utajovaných informací podle § 69 odst. 1 písm. m) vedených v registru nebo neoznámí její výsledek Úřadu,
- cc) odešle utajovanou informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné v rozporu s § 77,
- dd) umožní výkon citlivé činnosti fyzické osobě, která není držitelem platného dokladu nebo osvědčení fyzické osoby, nebo
- ee) neoznámí jako zadavatel veřejné zakázky nebo veřejný zadavatel v koncesním řízení Úřadu skutečnost podle § 69 odst. 1 písm. r).

(2) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 300 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b), c), d), e), f) nebo g),

- b) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. h), i), j), k), l), m), n) nebo o),
- c) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. p), q), r), s), t), u), v), w), x), y), z), aa), bb), cc), dd) nebo ee).

§ 154

(1) Podnikatel, který má přístup k utajované informaci, se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neodevzdá nebo nepředá utajovanou informaci podle § 56 odst. 2,
- b) neaktualizuje bezpečnostní dokumentaci podnikatele podle § 98,
- c) poskytne utajovanou informaci stupně utajení Vyhrazené zahraničnímu partneru v rozporu s § 73 písm. b),
- d) poskytne utajovanou informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné zahraničnímu partneru v rozporu s § 73 písm. a),
- e) vyveze z území České republiky certifikovaný kryptografický prostředek bez povolení Úřadu,
- f) nezašle neprodleně Úřadu kopii prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 2 nebo prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 3, nebo
- g) neoznámí písemně Úřadu nebo poskytovateli vyhrazené informace zánik prohlášení podnikatele podle § 15a odst. 6.

(2) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b) nebo c),
- b) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d) nebo e),
- c) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. f) nebo g).

§ 155

(1) Podnikatel, který je držitelem osvědčení podnikatele, se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neodevzdá podle § 68 písm. a) osvědčení podnikatele, jehož platnost zanikla,
- b) neoznámí podle § 68 písm. b) ztrátu nebo odcizení osvědčení podnikatele,
- c) neoznámí podle § 68 písm. c) změnu údaje uvedeného v § 97 písm. a), b) nebo p) a v § 98 písm. c),
- d) neoznámí podle § 68 písm. d) změnu údaje uvedeného v žádosti podnikatele,

- e) jako držitel osvědčení pro cizí moc neodevzdá podle § 57 odst. 8 neplatné osvědčení podnikatele pro cizí moc,
- f) jako držitel osvědčení pro cizí moc neoznámí podle § 68 písm. b) ztrátu nebo odcizení osvědčení podnikatele pro cizí moc, nebo
- g) nezabezpečí ochranu utajované informace při zániku platnosti osvědčení podnikatele postupem podle § 56 odst. 2.

(2) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b), c), d), e) nebo f),
- b) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. g).

§ 155a

(1) Podnikatel se dopustí správního deliktu tím, že

- a) umožní výkon citlivé činnosti fyzické osobě, která není držitelem platného dokladu nebo osvědčení fyzické osoby,
- b) si zajistí přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, aniž splňuje podmínky podle § 15 písm. a), nebo na základě prohlášení podnikatele, k němuž nebyly splněny podmínky podle § 15a odst. 1, nebo
- c) si zajistí přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné nebo vyšší, aniž splňuje podmínky podle § 15 písm. b).

(2) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b),
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo c).

§ 156

Společná ustanovení

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže Úřad o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však zaniká do 3 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán.

(3) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(4) Pro posouzení odpovědnosti za jednání v oblasti ochrany utajovaných informací, k

němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁹⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, a pro správní řízení o porušení povinnosti podnikající fyzické osoby v oblasti ochrany utajovaných informací se použijí ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti právnické osoby.

(5) Pro správní řízení o porušení povinnosti fyzické osoby v oblasti ochrany utajovaných informací, k němuž nedošlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním, se použijí ustanovení zákona upravujícího přestupky⁴⁷⁾.

(6) Správní delikty podle tohoto zákona projednává Úřad.

(7) Pokuty vybírá Úřad. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(8) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o jejím uložení.

ČÁST DEVÁTÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 157

Přechodná ustanovení

(1) Utajovaná skutečnost podle dosavadních právních předpisů se považuje za utajovanou informaci podle tohoto zákona. Pokud se v dosavadních právních předpisech mluví o utajovaných skutečnostech nebo o státním a služebním tajemství, rozumí se tím utajované informace podle tohoto zákona.

(2) Stupeň utajení stanovený podle dosavadních právních předpisů se považuje za stupeň utajení stanovený podle tohoto zákona.

(3) Dnem 1. ledna 2008 se zrušují stupně utajení u utajovaných písemností vzniklých do 31. prosince 1992, pokud odpovědná osoba nestanoví v konkrétním případě do 31. prosince 2007 jinak.

(4) Písemný záznam o určení podle dosavadních právních předpisů se považuje za poučení podle tohoto zákona.

(5) Osvědčení, že navrhovaná osoba splňuje podmínky stanovené pro jeho vydání, které bylo vydáno podle dosavadních právních předpisů, se po dobu platnosti v něm uvedenou považuje za osvědčení fyzické osoby podle tohoto zákona.

(6) Doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se považuje za doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby podle tohoto zákona, včetně doby jeho platnosti.

(7) Oznámení o splnění podmínek pro určení navrhované osoby pro stupeň utajení Vyhrazené, které bylo vydáno podle dosavadních právních předpisů, se po dobu 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za ověření splnění podmínky způsobilosti k právním úkonům, věku a bezúhonnosti pro umožnění přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené podle tohoto zákona, pokud odpovědná osoba nebo ten, kdo utajovanou informaci fyzické osobě poskytuje, provede do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona její poučení.

(8) Souhlas s určením navrhované osoby bez předchozího provedení bezpečnostní prověrky, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se po dobu 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za souhlas s jednorázovým přístupem k utajované informaci pro stupeň utajení, pro který má být navrhované osobě vydáno osvědčení.

(9) Fyzická osoba, která se přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle dosavadních právních předpisů seznamovala s utajovanými skutečnostmi pouze na základě poučení a nebyla držitelem platného osvědčení, může mít ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona přístup k utajovaným informacím pouze, je-li držitelem platného osvědčení fyzické osoby. To neplatí u osoby, která podle tohoto zákona má přístup k utajované informaci bez platného osvědčení fyzické osoby a bez poučení.

(10) Certifikát potvrzující cizí moci, že navrhované osobě bylo vydáno osvědčení nebo organizaci potvrzení, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se po dobu platnosti v něm uvedenou považuje za osvědčení fyzické osoby pro cizí moc nebo osvědčení podnikatele pro cizí moc, které potvrzuje cizí moci, že u fyzické osoby nebo podnikatele bylo provedeno bezpečnostní řízení a je držitelem platného osvědčení fyzické osoby nebo osvědčení podnikatele daného stupně utajení a v případě osvědčení podnikatele i formy výskytu utajované informace.

(11) Potvrzení, že podnikatel splňuje podmínky stanovené pro jeho vydání, které bylo vydáno podle dosavadních právních předpisů, se po dobu platnosti v něm uvedenou považuje za osvědčení podnikatele podle tohoto zákona.

(12) Souhlas s poskytováním utajovaných skutečností mezi organizací a zahraničním partnerem, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se považuje za povolení k poskytování utajovaných informací mezi organizací a zahraničním partnerem mimo území České republiky podle tohoto zákona.

(13) Osvědčení odborné způsobilosti pracovníka kryptografické ochrany vydané podle dosavadních právních předpisů se považuje po dobu platnosti v něm uvedenou za osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti pracovníka kryptografické ochrany podle tohoto zákona.

(14) Certifikát technického prostředku používaného k ochraně utajovaných skutečností, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se po dobu platnosti v něm uvedenou považuje za certifikát technického prostředku podle tohoto zákona.

(15) Certifikát informačního systému používaného k nakládání s utajovanými skutečnostmi, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se po dobu platnosti v něm uvedenou považuje za certifikát informačního systému podle tohoto zákona.

(16) Certifikát kryptografického prostředku používaného k ochraně utajovaných skutečností, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se po dobu platnosti v něm uvedenou považuje za certifikát kryptografického prostředku podle tohoto zákona.

(17) Utajovaný bezpečnostní standard, který byl vydán podle dosavadních právních předpisů, se považuje za bezpečnostní standard podle tohoto zákona.

(18) Bezpečnostní prověrka zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se

dokončí podle dosavadních právních předpisů. Na její dokončení se vztahuje lhůta pro provedení srovnatelného řízení o vydání osvědčení podle tohoto zákona s tím, že lhůta začíná běžet ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(19) Ověřování bezpečnostní způsobilosti zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů. Na jeho dokončení se vztahuje lhůta pro provedení řízení o vydání dokladu podle tohoto zákona s tím, že lhůta začíná běžet ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(20) Certifikace technického prostředku, informačního systému nebo kryptografického prostředku zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle tohoto zákona.

(21) Stížnost proti nevydání osvědčení, potvrzení nebo dokladu podaná ve lhůtě přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se vyřídí podle dosavadních právních předpisů.

(22) Opravný prostředek podaný podle dosavadních právních předpisů Kolegiu na úseku ochrany utajovaných skutečností, o kterém nebylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto, Kolegium již nevyřizuje. Kolegium v těchto případech všechn spisový materiál do 5 pracovních dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vrátí orgánu, který mu jej předložil. Tento orgán písemně poučí účastníka řízení o tom, že proti rozhodnutí ředitele Úřadu může podat žalobu; v těchto případech lhůta pro podání žaloby běží znovu ode dne doručení písemného poučení.

(23) Proti rozhodnutí o zamítnutí stížnosti vydanému podle dosavadních právních předpisů po dni nabytí účinnosti tohoto zákona lze podat žalobu podle tohoto zákona.

(24) Řízení o uložení pokuty zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(25) Komunikační systém, který byl provozován přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, lze provozovat do doby schválení jeho projektu bezpečnosti, nejdéle však po dobu 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud odpovědná osoba orgánu do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona písemně požádá o schválení jeho bezpečnostního projektu.

(26) Pracoviště, na kterém byly vykonávány činnosti kryptografické ochrany přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, lze používat k výkonu kryptografické ochrany do doby jeho schválení do provozu statutárním orgánem, nejdéle však po dobu 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a v případě, že pracoviště podléhá certifikaci, pokud orgán státu nebo podnikatel do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona písemně požádá o provedení jeho certifikace.

(27) Stínící komoru, která byla Ministerstvem zahraničních věcí používána na zastupitelském úřadu České republiky k ochraně utajovaných informací přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, lze tímto ministerstvem používat k ochraně utajovaných informací do doby provedení její certifikace, nejdéle však po dobu 24 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud Ministerstvo zahraničních věcí do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona písemně požádá o provedení její certifikace.

(28) Provedení bezpečnostní prověrky fyzické osoby, bezpečnostní prověrky organizace, certifikace technického prostředku, certifikace informačního systému, certifikace kryptografického prostředku, ověření bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, vydání certifikátu potvrzující cizí moci, že navrhované osobě bylo vydáno osvědčení nebo organizaci potvrzení, a vydání souhlasu s poskytováním utajovaných informací mezi organizací a zahraničním partnerem se řídí dosavadními právními předpisy pouze tehdy, jestliže žádost byla předána k poštovní přepravě nebo jinak doručena či podána nejpozději 45 dnů předem nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 158
Zmocňovací ustanovení

Úřad vydá vyhlášku k provedení § 7 odst. 3, § 9 odst. 8, § 15a odst. 7, § 23 odst. 2, § 33, § 34 odst. 6, § 35 odst. 6, § 36 odst. 4, § 44, 53 a 64, § 75a odst. 4, § 79 odst. 8, § 85 odst. 5 a § 135.

§ 159
nadpis vypuštěn

Správní řád se vztahuje pouze na řízení podle části druhé hlavy IX, není-li stanoveno jinak, na řízení podle § 116 a na řízení podle části osmé.

§ 160
Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 164/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů.
2. Zákon č. 363/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 386/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
4. Nařízení vlády č. 340/2002 Sb., kterým se stanoví seznam některých citlivých činností.
5. Nařízení vlády č. 385/2003 Sb., kterým se stanoví citlivá činnost pro Hradní stráž.
6. Nařízení vlády č. 31/2005 Sb., kterým se stanoví seznam citlivých činností pro civilní letectví, ve znění nařízení vlády č. 212/2005 Sb.
7. Nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností.
8. Nařízení vlády č. 89/1999 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností.
9. Nařízení vlády č. 152/1999 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění nařízení vlády č. 89/1999 Sb.

10. Nařízení vlády č. 17/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů.
11. Nařízení vlády č. 275/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů.
12. Nařízení vlády č. 403/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů.
13. Nařízení vlády č. 549/2002 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů.
14. Nařízení vlády č. 631/2004 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 246/1998 Sb., kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů.
15. Vyhláška č. 137/2003 Sb., o podrobnostech stanovení a označení stupně utajení a o zajištění administrativní bezpečnosti.
16. Vyhláška č. 245/1998 Sb., o osobnostní způsobilosti a vzorech tiskopisů používaných v oblasti personální bezpečnosti.
17. Vyhláška č. 397/2000 Sb., kterou se mění vyhláška č. 245/1998 Sb., o osobnostní způsobilosti a vzorech tiskopisů používaných v oblasti personální bezpečnosti.
18. Vyhláška č. 263/1998 Sb., kterou se stanoví způsob a postup ověřování bezpečnostní spolehlivosti organizace.
19. Vyhláška č. 12/1999 Sb., o zajištění technické bezpečnosti utajovaných skutečností a certifikaci technických prostředků.
20. Vyhláška č. 337/1999 Sb., kterou se mění vyhláška č. 12/1999 Sb., o zajištění technické bezpečnosti utajovaných skutečností a certifikaci technických prostředků.
21. Vyhláška č. 56/1999 Sb., o zajištění bezpečnosti informačních systémů nakládajících s utajovanými skutečnostmi, provádění jejich certifikace a náležitostech certifikátu.
22. Vyhláška č. 339/1999 Sb., o objektové bezpečnosti.
23. Vyhláška č. 136/2001 Sb., o zajištění kryptografické ochrany utajovaných skutečností, provádění certifikace kryptografických prostředků a náležitostech certifikátu.
24. Vyhláška č. 348/2002 Sb., o bezpečnostní způsobilosti fyzických osob.

§ 161
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006.

**Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.**

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 255/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Na řízení o vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahují lhůty pro ukončení řízení podle dosavadních právních předpisů, nejde-li o případ podle bodu 2; v ostatním se řízení dokončí podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené a řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zastavují dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Platnost oznámení vydaného Úřadem podle dosavadního právního předpisu zaniká prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Řízení o uložení pokuty za správní delikt nebo přestupek, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

5. Osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Vyhrazené, vydané podle dosavadních právních předpisů, se považuje po dobu 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona za prohlášení podnikatele podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. LXXXII zákona č. 458/2011 Sb.

neplatil

-
- 1) Například § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, § 2 odst. 7 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, § 55b odst. 3 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 258/2002 Sb.
 - 2) Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
 - 3) Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
 - 4) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
 - 5) Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů.
 - 6) Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství.

- 7) Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.
- 8) Obchodní zákoník.
- 9) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.
- 10) § 14 odst. 3 trestního zákoníku.
- 11) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb.
- 12) § 68 odst. 1 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.
- 13) § 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.
- 14) § 68 obchodního zákoníku.
- 15) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů.
- 18) § 7 a násl. zákona č. 499/2004 Sb.
- 19) § 10 zákona č. 153/1994 Sb.
- 20) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 21) Například § 14 odst. 3 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, § 50a odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb.
- 22) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
- 24) § 18 odst. 1 zákona č. 153/1994 Sb. § 15 odst. 2 zákona č. 154/1994 Sb.

- 25) § 33f zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 1/2002 Sb. § 23f zákona č. 283/1991 Sb., ve znění zákona č. 265/2001 Sb.
- 26) Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- 27) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.
- 28) Trestní řád. Občanský soudní řád. Soudní řád správní.
- 28a) Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.
- 29) Například zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 46/2004 Sb., vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.
- 30) Například zákon č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 137/2001 Sb.
- 31) Například § 47a odst. 6 zákona č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 21 odst. 1 zákona č. 137/2001 Sb.
- 32) Například zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 33) Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.
- 34) Zákon č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu okresními a obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady, ve znění pozdějších předpisů.

- 35) Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
36) § 115 občanského zákoníku.
37) § 18 a § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
38) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
39) § 116 občanského zákoníku.
40) Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.
41) Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.
42) Soudní řád správní.
43) Zákon č. 153/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
43a) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a o rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.
43b) § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
43c) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb.
43d) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
43e) § 4 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
43f) § 57 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
44) Zákon č. 153/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 154/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

45) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
46) Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů.
47) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
48) Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
52) Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
54) Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

I/7

§ 1-Příl zákona č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

- § 1-27 ČÁST PRVNÍ OCHRANA PŘED ŠKODAMI PŮSOBENÝMI TABÁKOVÝMI VÝROBKÝ, ALKOHOLEM A JINÝMI NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI
§ 1-2 HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 3-9a HLAVA II OMEZENÍ DOSTUPNOSTI TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ A ZÁKAZY KOUŘENÍ
§ 4-7 Zákazy a omezení prodeje tabákových výrobků a povinnosti osob prodávajících tabákové výrobky
§ 8-9a Zákaz kouření
§ 10-14 HLAVA III OMEZENÍ DOSTUPNOSTI ALKOHOLICKÝCH NÁPOJŮ
§ 10 Podmínky prodeje a podávání alkoholických nápojů

- § 11 Omezení prodeje a dovozu
- § 12-14 Zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů a povinnosti osob prodávajících alkoholické nápoje
- § 15-20 HLAVA IV OPATŘENÍ K PŘEDCHÁZENÍ A MÍRNĚNÍ ŠKOD PŮSOBENÝCH TABÁKOVÝMI VÝROBKY, ALKOHOLEM A JINÝMI NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI
- § 15 Zákaz vstupu pro osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek
- § 16 Vyšetření přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky
- § 17 Ošetření v protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici
- § 18 Preventivní opatření
- § 19 Krátká intervence
- § 20 Typy odborné péče poskytované osobám škodlivě užívajícím tabákové výrobky, alkohol nebo jiné návykové látky a osobám na těchto
- § 21-23 HLAVA V ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ PROTIDROGOVÉ POLITIKY
- § 21 Státní orgány
- § 22 Územní samosprávné celky
- § 23 Krajský a místní protidrogový koordinátor
- § 24 HLAVA VI KONTROLA, SPRÁVNÍ DELIKTY A SANKCE
- § 25-26 HLAVA VII
- § 25 Přejícné ustanovení
- § 26 zrušen
- § 27 HLAVA VIII ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ
- § 28 ČÁST DRUHÁ Změna zákona č. 132/2000 Sb.
- § 29 ČÁST TŘETÍ Změna zákona č. 320/2002 Sb.
- § 30 ČÁST ČTVRTÁ Změna zákona č. 200/1990 Sb.
- § 31 ČÁST PÁTÁ Změna zákona č. 353/2003 Sb.
- § 32 ČÁST ŠESTÁ zrušena
- § 33 ČÁST SEDMÁ ÚČINNOST
- Příl Grafické značky

379/2005 Sb.

ZÁKON

ze dne 19. srpna 2005

o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

Změna: 225/2006 Sb.

Změna: 274/2008 Sb.

Změna: 305/2009 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
OCHRANA PŘED ŠKODAMI PŮSOBENÝMI TABÁKOVÝMI VÝROBKY,
ALKOHOLEM A JINÝMI NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI

HLAVA I
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon stanoví

- a) opatření směřující k ochraně před škodami na zdraví působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami²⁾,
- b) opatření omezující dostupnost tabákových výrobků a alkoholu,
- c) působnost správních úřadů a orgánů územních samosprávných celků při tvorbě a uskutečňování programů ochrany před škodami působenými užíváním tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek.

§ 2

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) prodejnou provozovnu určená k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- b) provozovatelem fyzická nebo právnická osoba, která splňuje podmínky stanovené zvláštními právními předpisy^{3),4), 5)},
- c) velkoplošnou prodejnou prodejní prostory obchodních domů, nákupních středisek a velkoprodejen se specializovanými odděleními nebo pulty,
- d) specializovaným oddělením velkoplošných prodejen i stavebně neoddělené, zjevně a viditelně označené prostory provozoven určené k nabídce alkoholických nápojů,
- e) specializovanou prodejnou prodejna s úzkým sortimentem zboží stejného nebo obdobného charakteru,
- f) smíšenou prodejnou prodejna se širokým sortimentem potravinářského a spotřebního zboží a prodejna s prodejem zboží s převahou potravin, v níž je doplňkově prodáváno další zboží,
- g) zařízením společného stravování zařízení poskytující stravovací služby podle zvláštních právních předpisů^{4),6)},
- h) tabákovým výrobkem výrobek určený ke kouření, šňupání, sání nebo žvýkání, pokud je vyroben zcela nebo zčásti z tabáku, včetně tabáku geneticky upraveného,
- i) tabákovou potřebou výrobek sloužící ke kouření, šňupání, sání nebo žvýkání tabáku, s

výjimkou výrobků plnicích funkci uměleckého předmětu,

j) elektronickou cigaretou výrobek napodobující funkci tabákového výrobku nebo tabákové potřeby, jehož účelem je vdechování nikotinových výparů, včetně příslušenství takových výrobků,

k) alkoholickým nápojem lihovina, víno a pivo; alkoholickým nápojem se rozumí též nápoj, který není uveden ve větě první, pokud obsahuje více než 0,5 objemového procenta alkoholu,

l) škodlivým užíváním způsob užívání tabákových výrobků, alkoholu nebo jiných návykových látek, vedoucí k poškození tělesného nebo duševního zdraví uživatele,

m) škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami škody, které zahrnují poškození zdraví, zejména závažná chronická onemocnění, úrazy, otravy a škody způsobené dopravními nehodami, poškození plodu v těhotenství, předčasná úmrtí, sociální problémy, zejména ztrátu zaměstnání a rodinné problémy, včetně škod ekonomických souvisejících s užíváním těchto látek, požáry a kriminalitu,

n) protidrogovou politikou zahrnující primární prevenci, sekundární prevenci a terciární prevenci soubor právních, organizačních a dalších opatření přijímaných a prováděných na úrovni vlády, správních úřadů a orgánů územních samosprávných celků s cílem snižovat dostupnost tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek a předcházet jejich užívání, rizikům a škodám, jež z jejich užívání plynou, a vzniklé škody mírnit,

o) orientačním vyšetřením dechová zkouška, odběr slin nebo stěr z kůže nebo sliznic,

p) odborným lékařským vyšetřením cílené klinické vyšetření lékařem a podle jeho ordinace provedení dechové zkoušky nebo odběru vzorků biologického materiálu,

q) odběrem biologického materiálu zejména odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže či sliznic,

r) záchytnou službou činnost zajišťující vyšetření, ošetření a následný pobyt osob pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek na záchytné stanici

s) kuřáckým zařízením zařízení společného stravování provozovaného na základě hostinské činnosti⁵⁾, jehož provozovatel rozhodl o tom, že v prostorách přístupných zákazníkům je kouření povoleno a provedl příslušné označení v souladu s tímto zákonem,

t) nekuřáckým zařízením zařízení společného stravování provozovaného na základě hostinské činnosti⁵⁾, jehož provozovatel rozhodl o tom, že v prostorách přístupných zákazníkům je kouření zakázáno a provedl příslušné označení v souladu s tímto zákonem,

u) zařízením s vyhrazenými prostory zařízení společného stravování provozovaného na základě hostinské činnosti⁵⁾, v němž jsou některé jeho prostory přístupné zákazníkům vyhrazeny pro kuřáky a jiné prostory vyhrazeny pro nekuřáky a jehož provozovatel rozhodl, ve kterých prostorách přístupných zákazníkům je kouření zakázáno a ve kterých prostorách přístupných zákazníkům je kouření povoleno a provedl příslušné označení v souladu s tímto zákonem.

HLAVA II OMEZENÍ DOSTUPNOSTI TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ A ZÁKAZY KOUŘENÍ

§ 3

Tabákové výrobky, tabákové potřeby a elektronické cigarety lze prodávat pouze v prodejnách podle zvláštního právního předpisu³⁾, a to na vyčleněném místě, dále ve stáncích s prodejem denního a periodického tisku, v zařízeních společného stravování provozovaných na základě hostinské činnosti⁵⁾ nebo v ubytovacích zařízeních, s výjimkou ubytovacích zařízení určených k ubytování dětí a mládeže⁷⁾. Další omezení a zákazy prodeje tabákových výrobků a tabákových potřeb stanoví zvláštní právní předpis⁸⁾.

Zákazy a omezení prodeje tabákových výrobků a povinnosti osob prodávajících tabákové výrobky

§ 4

Prodej tabákových výrobků, tabákových potřeb a elektronických cigaret pomocí prodejních automatů, u nichž nelze vyloučit prodej osobám mladším 18 let věku, je zakázán. Zásilkový prodej a veškeré další formy prodeje výrobků uvedených ve větě první, při kterých není možno ověřit věk kupujícího, jsou zakázány.

§ 5

(1) Zakazuje se prodej a výroba potravinářských výrobků nebo hraček napodobujících tvar a vzhled tabákových výrobků nebo tabákových potřeb.

(2) Zakazuje se dovoz potravinářských výrobků nebo hraček napodobujících tvar a vzhled tabákových výrobků nebo tabákových potřeb.

§ 6

(1) Prodávat tabákové výrobky, tabákové potřeby a elektronické cigarety osobám mladším 18 let se zakazuje.

(2) Prodej tabákových výrobků, tabákových potřeb a elektronických cigaret na kulturních, společenských a sportovních akcích určených pro osoby mladší 18 let je zakázán.

§ 7

(1) Provozovatel je povinen na místech prodeje tabákových výrobků, tabákových potřeb a elektronických cigaret umístit pro kupujícího zjevně viditelný text zákazu prodeje tabákových výrobků osobám mladším 18 let; text musí být pořízen v českém jazyce černými tiskacími písmeny na bílém podkladě, o velikosti písma nejméně 5 cm.

(2) Osoba prodávající tabákové výrobky, tabákové potřeby a elektronické cigarety musí být starší 18 let, pokud se nejedná o žáka připravujícího se soustavně na budoucí povolání v oborech hotelnictví a turismus, kuchař-číšník a prodavač.

Zákaz kouření

§ 8

(1) Zakazuje se kouřit

a) na veřejných místech, kterými jsou

1. veřejnosti volně přístupné uzavřené prostory;
 2. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory budov státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků;
 3. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory zařízení zřízených státem nebo územními samosprávnými celky;
 4. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory finančních institucí;
 5. dopravní prostředky veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy;
 6. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory budov související s veřejnou dopravou;
 7. kryté nástupiště, přístřešky a čekárny veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy,
- s výjimkou stavebně oddělených prostor ke kouření vyhrazených a při pobytu osob trvale větraných do prostor mimo budovu,

b) ve vnějších i vnitřních prostorách všech typů škol a školských zařízení⁷⁾,

c) ve vnitřních prostorách nekuřáckých zařízení a ve vnitřních prostorách vyhrazených pro nekuřáky v zařízeních s vyhrazenými prostory,

d) v uzavřených zábavních prostorách, jako jsou kina, divadla, výstavní a koncertní síně, dále ve sportovních halách a prostorách, kde jsou pořádána pracovní jednání s výjimkou zvláštních, stavebně oddělených prostor ke kouření vyhrazených se zajištěným dostatečným větráním podle požadavků stanovených zvláštním právním předpisem 4),

e) ve vnitřních prostorách zdravotnických zařízení všech typů, s výjimkou uzavřených psychiatrických oddělení nebo jiných zařízení pro léčbu závislostí, ve kterých je dovoleno kouřit pouze v prostorách stavebně oddělených, ke kouření vyhrazených a při pobytu osob trvale větraných do prostor mimo budovu,

(2) Ve vnitřních prostorách budov užívaných státními orgány, orgány územních samosprávných celků, zařízení zřízených státem nebo územním samosprávným celkem poskytujících veřejné služby a finančních institucí včetně jejich zařízení společného stravování jsou osoby pověřené jejich řízením povinny zajistit, aby osoby byly v těchto budovách chráněny před škodami působenými kouřením. Ustanovení odstavce 1 tím není dotčeno.

(3) U vstupu do zařízení společného stravování provozovaného na základě hostinské činnosti 5) je jeho provozovatel povinen viditelně označit, aby byla zajištěna informovanost osob před vstupem do zařízení, zda jde o

a) nekuřácké zařízení; musí být označeno grafickou značkou „Kouření zakázáno“ (obrázek č. 1 přílohy),

b) kuřácké zařízení; musí být označeno grafickou značkou „Kouření povoleno“ (obrázek č. 2 přílohy), nebo

c) zařízení s vyhrazenými prostory; musí být označeno grafickou značkou „Stavebně oddělené prostory pro kuřáky a nekuřáky“ (obrázek č. 3 přílohy) a zároveň prostory, v nichž je kouření zakázáno, musí být označeny grafickou značkou „Kouření zakázáno“ (obrázek č. 1 přílohy) a prostory, v nichž je kouření povoleno, musí být označeny grafickou značkou „Kouření povoleno“ (obrázek č. 2 přílohy).

Vzhled grafických značek je upraven v příloze tohoto zákona. Velikost grafických značek „Kouření zakázáno“ a „Kouření povoleno“ musí být nejméně 12 cm x 16 cm. Velikost grafické značky „Stavebně oddělené prostory pro kuřáky a nekuřáky“ musí být nejméně 16 cm x 24 cm.

(4) Kuřácká zařízení a zařízení s vyhrazenými prostory, v nichž je kouření povoleno, musí mít zajištěné dostatečné větrání podle požadavků stanovených zvláštním právním předpisem⁴). Zařízení s vyhrazenými prostory musí mít prostory, v nichž je kouření povoleno, stavebně odděleny od prostor, v nichž je kouření zakázáno.

§ 9

(1) Místa, kde je kouření zakázáno, je jejich provozovatel povinen označit zjevně viditelnou grafickou značkou „Kouření zakázáno“. Místa ke kouření vyhrazená je jejich provozovatel povinen označit zjevně viditelnou grafickou značkou „Kouření povoleno“. Vzhled grafických značek je upraven v příloze tohoto zákona. Velikost grafických značek musí být nejméně 12 cm x 16 cm.

(2) Nedodržuje-li osoba zákaz kouření v místech uvedených v § 8 odst. 1 a 2, a to ani po výzvě provozovatele, aby v tomto jednání nepokračovala nebo aby prostor opustila, je provozovatel oprávněn požádat obecní policii, nebo Policii České republiky o zákrok směřující k dodržení zákazu.

§ 9a

Obec v samostatné působnosti může obecně závaznou vyhláškou dočasně nebo trvale zakázat kouření na veřejně přístupných dětských hřištích, veřejně přístupných sportovištích, nebo ve vnitřních prostorách budov určených pro pořádání sportovních, kulturních a společenských akcí, anebo na sportovních, kulturních a společenských akcích, pokud jsou tato místa nebo akce určeny nebo vyhrazeny osobám mladším 18 let.

HLAVA III OMEZENÍ DOSTUPNOSTI ALKOHOLICKÝCH NÁPOJŮ

§ 10

Podmínky prodeje a podávání alkoholických nápojů

(1) Alkoholické nápoje lze prodávat pouze

a) ve specializovaných prodejnách alkoholických nápojů,

b) ve specializovaných odděleních velkoplošných prodejen určených k prodeji alkoholických nápojů, v prodejnách potravin a smíšených prodejnách, nebo

c) v zařízeních společného stravování provozovaných na základě hostinské činnosti, v ubytovacích zařízeních a kulturních zařízeních s výjimkou zařízení určených pro osoby mladší 18 let.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na příležitostný prodej rozlévaných alkoholických nápojů při slavnostech, tradičních akcích, výročních trzích a jim podobných akcích.

§ 11 **Omezení prodeje a dovozu**

(1) Zakazuje se prodej a výroba hraček napodobujících tvar a vzhled alkoholických nápojů.

(2) Zakazuje se dovoz hraček napodobujících tvar a vzhled alkoholických nápojů.

(3) Osoba prodávající nebo podávající alkohol musí být starší 18 let, pokud se nejedná o žáka soustavně se připravujícího na budoucí povolání v oborech hotelnictví a turismus, kuchař-číšník a prodavač.

Zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů a povinnosti osob prodávajících alkoholické nápoje

§ 12

(1) Zakazuje se prodávat nebo podávat alkoholické nápoje

a) osobám mladším 18 let,

b) na všech akcích určených osobám mladším 18 let,

c) osobám zjevně ovlivněným alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou,

d) ve zdravotnických zařízeních,

e) v prostředcích výlučně určených pro vnitrostátní hromadnou dopravu osob s výjimkou železničních jídelních vozů, palub letadel a určených prostor plavidel veřejné lodní dopravy,

f) na sportovních akcích, s výjimkou výčepního piva s extraktem původní mladiny do 10 hmotnostních procent,

g) ve všech typech škol a školských zařízení).

(2) Prodej alkoholických nápojů pomocí prodejních automatů, u nichž nelze vyloučit prodej osobám mladším 18 let věku, se zakazuje. Zásilkový prodej a veškeré další formy prodeje, při kterých není možno ověřit věk kupujícího, jsou zakázány.

(3) Další omezení a zákazy prodeje lihovin stanoví zvláštní právní předpis⁸).

§ 13

Obec v samostatné působnosti může v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti s důvodným rizikem nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů.

§ 14

Provozovatel je povinen na místech prodeje alkoholických nápojů umístit pro kupujícího zjevně viditelný text zákazu prodeje osobám mladším 18 let. Text musí být pořízen v českém jazyce černými tiskacími písmeny na bílém podkladě o velikosti písma nejméně 5 cm.

HLAVA IV OPATŘENÍ K PŘEDCHÁZENÍ A MÍRNĚNÍ ŠKOD PŮSOBENÝCH TABÁKOVÝMI VÝROBKY, ALKOHOLEM A JINÝMI NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI

§ 15

Zákaz vstupu pro osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek

Osobám, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek²) a jsou ve stavu, v němž bezprostředně ohrožují sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, se zakazuje vstupovat do

- a) všech veřejných prostor, kde by mohly způsobit sobě nebo jiné osobě škodu nebo vzbudit veřejné pohoršení,
- b) veškerých prostředků veřejné dopravy,
- c) veřejně přístupných prostor budov souvisejících s veřejnou dopravou,
- d) přístřešků zastávek a nástupišť veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy,
- e) prostor, kde probíhají sportovní akce; pořadatel sportovní akce je povinen zajistit zabránění vstupu těmto osobám.

§ 16

Vyšetření přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky

(1) Osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním.

(2) Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah

alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle odstavce 1 pod vlivem alkoholu, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje. Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem^{9a}), odborné lékařské vyšetření se neprovede. V případě, že osoba tento způsob orientačního vyšetření odmítne, provede se odborné lékařské vyšetření.

(3) Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle odstavce 1 pod vlivem jiné návykové látky, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s užitím jiné návykové látky.

(4) Vyzvat osobu podle odstavců 1 až 3 ke splnění povinnosti podrobit se vyšetření podle odstavce 2 a 3 je oprávněn příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník Vězeňské služby České republiky, zaměstnavatel, její ošetřující lékař, strážník obecní policie nebo osoby pověřené kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život nebo zdraví svoje anebo dalších osob nebo poškodit majetek.

(5) Orientační vyšetření provádí útvar Policie České republiky, útvar Vojenské policie, Vězeňská služba České republiky, osoba pověřená kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život anebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, zaměstnavatel, ošetřující lékař nebo obecní policie. Odborné lékařské vyšetření provádí poskytovatel zdravotních služeb k tomu odborně a provozně způsobilý. Odmítne-li osoba podle odstavců 1 až 3 vyšetření podle odstavců 2 a 3, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

(6) Poskytovatel zdravotních služeb k tomu odborně a provozně způsobilý je povinen poskytnout subjektům uvedeným v odstavci 4 potřebnou pomoc provedením odběru biologického materiálu.

(7) Poskytovatel zdravotních služeb je povinen sdělit výsledky vyšetření subjektům uvedeným v odstavci 4 na základě jejich žádosti. To neplatí, je-li pacient vyšetřován na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky v organismu pouze v souvislosti s poskytovanou zdravotní péčí pro diferenciální diagnostiku.

(8) Vyšetření biologického materiálu a dopravu do zdravotnického zařízení za účelem provedení odborného lékařského vyšetření hradí v případě, že se prokáže přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky než alkoholu, vyšetřovaná osoba. Neprokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, náklady podle věty první nese osoba, která podle odstavce 4 k vyšetření vyzvala, s výjimkou případů diferenciální diagnózy hrazené z veřejného zdravotního pojištění podle zvláštního právního předpisu¹⁰).

(9) Za dopravu osob do zdravotnického zařízení odpovídá osoba, která k vyšetření podle odstavce 4 vyzvala.

§ 17

Ošetření v protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici

(1) Protialkoholní a protitoxikomanická záchytná stanice (dále jen „záchytná stanice“) je zdravotnické zařízení, které zřizuje územně samosprávný celek, který může v samostatné působnosti zajišťovat v tomto zařízení poskytování zdravotních služeb též smluvně, a to tak, aby na celém jeho území byla zajištěna záchytná služba.

(2) Pokud poskytovatel zdravotních služeb k tomu odborně a provozně způsobilý zjistí, že ošetřovaná osoba není ohrožena na životě selháním základních životních funkcí, ale pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nekontroluje své chování, a tím bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, nebo je ve stavu vzbuzujícím veřejné pohoršení, je tato osoba povinná se podrobit ošetření a pobytu v záchytné stanici po dobu nezbytně nutnou k odeznění akutní intoxikace.

(3) Za dopravu osob do záchytné stanice odpovídá osoba, která k vyšetření podle § 16 odst. 4 vyzvala.

(4) Dopravu, vyšetření, ošetření a následný pobyt na záchytné stanici hradí v případě, že se prokáže přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, ošetřená osoba. V případě, že se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky neprokáže, náklady nese osoba, která podle § 16 odst. 4 k vyšetření vyzvala, s výjimkou případů diferenciální diagnózy hrazené z veřejného zdravotního pojištění podle zvláštního právního předpisu.

(5) Ošetření osoby přijaté na záchytnou stanici oznamuje záchytná stanice jejímu registrujícímu poskytovateli zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství. Jde-li o osobu mladší 18 let, oznamuje se tato skutečnost také jejímu zákonnému zástupci, popřípadě jiné osobě odpovědné za její výchovu. Při přijetí osoby mladší 18 let se tato skutečnost oznamuje též orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Jde-li o osobu s omezenou způsobilostí k právním úkonům nebo zbavenou způsobilosti k právním úkonům, oznamuje se tato skutečnost opatrovníkovi určenému soudem¹¹).

§ 18

Preventivní opatření

Realizaci preventivních opatření koordinuje vláda, finančně a organizačně zajišťují

- a) vláda,
- b) Ministerstvo zdravotnictví, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence,
- c) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jde-li o opatření primární prevence, realizovaná v rámci minimálních preventivních programů a výchovné péče o osoby mladší 18 let a o uživatele tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek mladší 18 let,
- d) Ministerstvo vnitra, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence pro příslušníky Policie České republiky a žáky policejních škol,
- e) Ministerstvo obrany, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence pro

příslušníky Armády České republiky,

f) Ministerstvo práce a sociálních věcí, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence pro oblast sociální péče,

g) Ministerstvo spravedlnosti, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence pro osoby ve vazbě a výkonu trestu odnětí svobody.

§ 19

Krátká intervence

Zdravotníci¹²⁾ jsou při výkonu svého povolání povinni u osob užívajících tabákové výrobky, alkohol nebo jiné návykové látky provést krátkou intervenci spočívající ve včasné diagnostice škodlivého užívání.

§ 20

Typy odborné péče poskytované osobám škodlivě užívajícím tabákové výrobky, alkohol nebo jiné návykové látky a osobám na těchto látkách závislým

(1) Osobám škodlivě užívajícím tabákové výrobky, alkohol nebo jiné návykové látky a osobám závislým na těchto látkách se poskytuje odborná péče, jejímž cílem je mírnění škod na zdraví působených tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Tato odborná péče je poskytována poskytovateli zdravotních služeb¹³⁾, zařízeními sociálních služeb, popřípadě jinými zařízeními zřízenými za tímto účelem.

(2) Typy odborné péče o osoby závislé na tabákových výrobcích, alkoholu nebo jiných návykových látkách jsou:

a) akutní lůžková péče, kterou je diagnostická a léčebná péče poskytovaná pacientům, kteří se požitím alkoholu nebo jiných návykových látek uvedli do stavu, v němž jsou bezprostředně ohroženi na zdraví, případně ohrožují sebe nebo své okolí,

b) detoxifikace, kterou je léčebná péče poskytovaná poskytovatelem ambulantní a lůžkové péče,

c) terénní programy, kterými jsou programy sociálních služeb a zdravotní osvěty pro problémové uživatele jiných návykových látek a osoby na nich závislé,

d) kontaktní a poradenské služby,

e) ambulantní léčba závislostí na tabákových výrobcích, alkoholu a jiných návykových látkách,

f) stacionární programy, které poskytují nelůžkovou denní léčbu problémovým uživatelům a závislým na alkoholu a jiných návykových látkách, jejichž stav vyžaduje pravidelnou péči bez nutnosti vyčlenit je z jejich prostředí,

g) krátkodobé a střednědobé poskytnutí lůžkové péče, kterým je léčba problémových uživatelů a závislých na alkoholu a jiných návykových látkách ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče v obvyklém rozsahu 5 až 14 týdnů,

h) rezidenční péče v terapeutických komunitách, kterou je program léčby a resocializace ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče a v nezdravotnických zařízeních v obvyklém rozsahu 6 až 15 měsíců,

i) programy následné péče, které zajišťují poskytovatelé zdravotních služeb a jiná zařízení; obsahují soubor služeb, které následují po ukončení základní léčby a pomáhají vytvářet podmínky pro udržení abstinence,

j) substituční léčba, kterou je krátkodobá nebo dlouhodobá léčba závislosti na návykových látkách, jež spočívá v podávání nebo předepisování látek nahrazujících původní návykovou látku, je prováděna ve zdravotnických zařízeních ambulantních služeb pod vedením lékaře; poskytovatelé zdravotních služeb, kteří poskytují substituční léčbu, jsou povinni hlásit pacienty do Národního registru léčby uživatelů drog, zřízeného zákonem o zdravotních službách.

(3) Technické, organizační a personální podmínky poskytování typů odborné péče uvedených v odstavci 2 písm. a), b), e), f), g), h), i) a j) stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou a kontroluje jejich dodržování.

HLAVA V **ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ PROTIDROGOVÉ POLITIKY**

§ 21 **Státní orgány**

(1) Realizaci protidrogové politiky zajišťuje a koordinuje vláda prostřednictvím ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, jak vyplývá z jejich působnosti na základě zvláštního právního předpisu¹⁵). Komplexní preventivní opatření v oblasti protidrogové politiky provádějí zejména

a) Ministerstvo zdravotnictví, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence zdravotních škod působených užíváním tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek,

b) Ministerstvo práce a sociálních věcí v oblasti sociálních služeb, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence sociálních škod působených užíváním tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek,

c) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti primární prevence ve školách a školských zařízeních, v léčebné výchovné péči o děti a mladistvé do 18 let a o uživatele návykových látek mladší 18 let.

(2) Vláda může za účelem koordinace protidrogové politiky zřídit zvláštní poradní orgán a případně ho pověřit přímým výkonem některých činností.

(3) Orgány uvedené v odstavcích 1 a 2 se podílejí na financování programů protidrogové politiky a kontrolují účelné využití finančních prostředků ze státního rozpočtu. Při své činnosti se řídí Národní strategií protidrogové politiky, kterou schvaluje vláda. Národní strategii protidrogové politiky předkládá pověřený člen vlády.

§ 22

Územní samosprávné celky

(1) Kraj v samostatné působnosti

- a) koordinuje a podílí se na realizaci protidrogové politiky na svém území, za tím účelem spolupracuje se státními orgány, s orgány obcí a s poskytovateli služeb v oblasti protidrogové politiky,
- b) ve spolupráci se státními orgány i s orgány obcí zpracovává krajskou strategii protidrogové politiky,
- c) podílí se na financování programů protidrogové politiky a kontroluje účelné využití těchto finančních prostředků,
- d) zřizuje za účelem koordinace protidrogové politiky na svém území funkci krajského protidrogového koordinátora,
- e) zřizuje svůj iniciativní nebo poradní orgán pro oblast protidrogové politiky v souladu se zvláštním právním předpisem¹⁶⁾,
- f) zajišťuje záchytnou službu na svém území dle potřeby; za tímto účelem zřizuje nebo zakládá záchytné stanice, nemůže-li zajistit tuto službu záchytnými stanicemi, provozovanými jinými právníckými osobami nebo fyzickými osobami,
- g) koordinuje zřizování, zakládání a činnost záchytných stanic zřizovaných či zakládaných obcemi v samostatné působnosti či fyzickými nebo právníckými osobami,
- h) ročně soustřeďuje a vyhodnocuje údaje o situaci týkající se škod působených tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami na svém území.

(2) Obec v samostatné působnosti

- a) podílí se na realizaci protidrogové politiky na svém území, za tím účelem spolupracuje se státními orgány, s orgány kraje a s poskytovateli služeb v oblasti protidrogové politiky,
- b) v případě potřeby a ve spolupráci s orgány kraje zpracovává a přijímá místní plán protidrogové politiky, který schvaluje zastupitelstvo obce,
- c) v případě potřeby se podílí na financování programů protidrogové politiky a kontroluje účelné využití těchto finančních prostředků,
- d) v případě potřeby zřizuje za účelem koordinace protidrogové politiky na svém území funkci místního protidrogového koordinátora, případně zvláštní iniciativní nebo poradní orgán¹⁷⁾,
- e) je oprávněná zřizovat či zakládat záchytné stanice, nebo se podílet na financování takových stanic.

(3) Obce mohou uzavřít smlouvu o společném výkonu některých činností podle

odstavce 218).

(4) Obec v přenesené působnosti kontroluje dodržování ustanovení tohoto zákona a dalších předpisů týkajících se ochrany před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a vyvozuje důsledky, zejména ukládá sankce.

§ 23

Krajský a místní protidrogový koordinátor

(1) Krajský protidrogový koordinátor

- a) napomáhá při uskutečňování veškerých činností kraje v oblasti protidrogové politiky,
- b) koordinuje, průběžně kontroluje a vyhodnocuje plnění úkolů vyplývajících z krajské strategie protidrogové politiky,
- c) spolupracuje s obcemi na tvorbě místních plánů protidrogové politiky,
- d) spolupracuje se státními a nestátními subjekty zabývajícími se programy prevence a léčby návykových nemocí,
- e) řeší úkoly v oblasti protidrogové politiky státu na úrovni kraje a poskytuje součinnost státním orgánům v oblasti protidrogové politiky.

(2) Místní protidrogový koordinátor

- a) napomáhá při uskutečňování veškerých činností obce v oblasti protidrogové politiky,
- b) koordinuje, průběžně kontroluje a vyhodnocuje plnění úkolů vyplývajících z místního plánu protidrogové politiky,
- c) spolupracuje se státními a nestátními subjekty zabývajícími se programy prevence a léčby návykových nemocí.

(3) V rámci pracovního poměru krajského protidrogového koordinátora nemůže být sjednán jiný druh práce, než je plnění úkolů krajského protidrogového koordinátora. Vedlejší činnost krajského protidrogového koordinátora u téhož zaměstnavatele je vyloučena. V rámci pracovního poměru místního protidrogového koordinátora může být sjednán i jiný druh práce, pokud tím není ohroženo plnění úkolů místního protidrogového koordinátora¹⁹).

HLAVA VI

KONTROLA, SPRÁVNÍ DELIKTY A SANKCE

§ 24

(1) Kontrolu dodržování povinností stanovených tímto zákonem, s výjimkou povinností podle § 5 a § 11 odst. 1 a 2, vykonává

- a) obec v přenesené působnosti,

- b) obecní policie,
- c) Policie České republiky,
- d) v případě stravovacích služeb též orgán ochrany veřejného zdraví.

(2) Kontrolu dodržování povinností podle § 5 odst. 1 a § 11 odst. 1 vykonává Česká obchodní inspekce.

(3) Kontrolu dodržování povinností podle § 5 odst. 2 a § 11 odst. 2 vykonává celní úřad.

(4) Sankce za správní delikty ukládají orgány uvedené v odstavci 1 písm. a) a d) a v odstavcích 2 a 3.

(5) Při provádění kontroly a při ukládání sankcí postupují kontrolní orgány podle zvláštních právních předpisů²⁰).

(6) Fyzická nebo právnická osoba se jako provozovatel dopustí správního deliktu tím, že

- a) neprovede povinné značení podle tohoto zákona,
- b) umožní kouření na místě, na němž je kouření tímto zákonem nebo obecně závaznou vyhláškou obce zakázáno,
- c) prodá tabákový výrobek, tabákovou potřebu, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj mimo místa tímto zákonem pro prodej stanovená,
- d) prodá tabákový výrobek, tabákovou potřebu, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj pomocí prodejního automatu, u něhož nelze vyloučit prodej osobě mladší 18 let věku nebo pomocí jiné formy, u které není možno ověřit věk kupujícího,
- e) prodá, vyrobí nebo doveze potravinářský výrobek nebo hračku napodobující tvar a vzhled tabákového výrobku nebo tabákové potřeby anebo hračku napodobující tvar a vzhled alkoholického nápoje,
- f) nezajistí prodej tabákových výrobků, tabákových potřeb nebo alkoholických nápojů anebo podávání alkoholických nápojů osobou uvedenou v § 7 odst. 2 a v § 11 odst. 3,
- g) prodá tabákový výrobek, tabákovou potřebu, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj na akci určené pro osoby mladší 18 let anebo podá alkoholický nápoj na akci určené pro osoby mladší 18 let,
- h) prodá tabákovou potřebu osobě mladší 18 let,
 - i) prodá tabákový výrobek, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj osobě mladší 18 let anebo podá alkoholický nápoj osobě mladší 18 let.

(7) Poskytovatel zdravotních služeb, který poskytuje substituční léčbu, se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 20 odst. 2 písm. j) nenahlásí pacienty do Národního registru léčby uživatelů drog.

(8) Za správní delikt se uloží pokuta ve výši

- a) až 5 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6 písm. a),
- b) 5 000 Kč až 10 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6 písm. b) a odstavce 7,
- c) 10 000 Kč až 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6 písm. c) až h),
- d) 50 000 Kč až 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6 písm. i).

(9) Za správní delikt podle odstavce 6 písm. c) až i) a odstavce 7 lze navíc uložit provozovateli zákaz činnosti až na dobu 2 let.

(10) Při stanovení sankce se přihlédne k délce doby, po kterou porušování povinnosti trvalo, k okolnostem, za nichž k protiprávnímu jednání došlo a k následkům tohoto jednání.

(11) Řízení o uložení sankce lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se kontrolní orgány o porušení povinnosti dozvěděly, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(12) Pokutu nelze uložit, byla-li za totéž jednání uložena pokuta podle jiných právních předpisů.

(13) Na řízení o správních deliktech se vztahuje správní řád.

(14) Orgán, který pokutu uložil, ji vybírá. Pokuta je příjmem státního rozpočtu, s výjimkou pokuty uložené obcí, která je příjmem rozpočtu obce. Při vybírání a vymáhání uložených pokut se postupuje podle zvláštního právního předpisu²¹⁾.

(15) Probíhá-li souběžně několik řízení o tomtéž správním deliktu, v řízení pokračuje a dokončí je orgán, který řízení zahájil jako první.

HLAVA VII

§ 25

Přechodné ustanovení

Krajskou strategii protidrogové politiky podle § 22 odst. 1 písm. b) kraj poprvé vytvoří pro rok 2006.

§ 26
zrušen

HLAVA VIII
ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 27

Zrušují se:

1. Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.
2. Zákon č. 190/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů.
3. Vyhláška č. 187/1989 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

ČÁST DRUHÁ
Změna zákona č. 132/2000 Sb.

§ 28

V zákoně č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 217/2000 Sb., zákona č. 143/2001 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 356/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 93/2004 Sb., zákona č. 99/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb. a zákona č. 587/2004 Sb., se část třicátá třetí zrušuje.

ČÁST TŘETÍ
Změna zákona č. 320/2002 Sb.

§ 29

V zákoně č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění zákona č. 426/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 356/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 41/2004 Sb., zákona č. 99/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 326/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 586/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb. a zákona č. 179/2005 Sb., se část třicátá druhá zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ
Změna zákona č. 200/1990 Sb.

§ 30

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb.,

zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 312/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 78/2002 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 586/2004 Sb. a zákona č. 95/2005 Sb., se mění takto:

1. V § 30 odst. 1 písm. a) se za slovo "let" vkládají slova " , osobě, o níž lze mít pochybnost, zda splňuje podmínku věku,".

2. V § 30 odst. 1 písmeno i) včetně poznámky pod čarou č. 3o zní:

"i) odepře se podrobit vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, k němuž byl vyzván podle zvláštního právního předpisu3o),

3o) § 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů."

3. V § 30 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena k) až o), která znějí:

"k) prodá jednotlivé cigarety nebo neuzavřené jednotkové balení cigaret,

l) kouří na místech zákonem zakázaných,

m) prodá výrobek podobný tabákovému výrobku, tabákové potřebě ve formě potravinářského výrobku nebo hračky, a nebo podobný alkoholickému nápoji ve formě hračky,

n) prodá tabákový výrobek, tabákovou potřebu nebo alkoholický nápoj v zařízení nebo na akcích určených osobám mladším 18 let,

o) prodá, podá nebo jinak umožní užití tabákového výrobku osobě mladší 18 let nebo neodepře jejich prodej fyzické osobě, o níž lze mít pochybnost, že splňuje podmínku věku."

4. V § 30 se na konci odstavce 2 doplňuje věta "Za přestupek podle odstavce 1 písm. l) a m) lze uložit pokutu do 1 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. k) lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. n) lze uložit pokutu do 20 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. o) lze uložit pokutu do 30 000 Kč."

5. V § 86 písm. a) se slova "§ 30 odst. 1 písm. a) až j)" nahrazují slovy "§ 30 odst. 1 písm. a) až o)".

6. V § 86 písm. d) úvodní části ustanovení se za slovo "policie" vkládají slova "přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. a), c), g) až i), k) až o),".

7. V § 86 písm. d) se body 2 a 3 zrušují.

Dosavadní bod 4 se označuje jako bod 2.

ČÁST PÁTÁ
Změna zákona č. 353/2003 Sb.

§ 31

V § 107 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., se na začátek odstavce 5 vkládá věta "Jednotkové balení cigaret musí obsahovat nejméně 20 kusů cigaret."

ČÁST ŠESTÁ
zrušena

§ 32
zrušen

ČÁST SEDMÁ
ÚČINNOST

§ 33

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006, s výjimkou části první § 4, 5, § 11 odst. 1 a § 12 odst. 2, které nabývají účinnosti dnem 1. července 2006, a s výjimkou části páté, která nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.

Příloha
Grafické značky

A. Grafická značka "Kouření zakázáno" charakteru zákazové grafické značky (obrázek č. 1) má obdélníkový tvar s poměrem šířka/výška 3 : 4, bílým pozadím, černým okrajem a s kruhem s červeným okrajem, červeným šikmým pruhem a s černou hořící cigaretou na bílém pozadí a černými tiskacími písmeny "KOUŘENÍ ZAKÁZÁNO".

Obrázek č. 1

B. Grafická značka "Kouření povoleno" charakteru výstražné grafické značky (obrázek č. 2) má obdélníkový tvar s poměrem šířka/výška 3 : 4, bílým pozadím, černým okrajem a s trojúhelníkem s černým okrajem a s černou hořící cigaretou na žlutém pozadí a černými tiskacími písmeny "KOUŘENÍ POVOLENO" a "KOUŘENÍ VÁŽNĚ ŠKODÍ VÁM I LIDEM VE VAŠEM OKOLÍ". Slova "KOUŘENÍ POVOLENO" jsou uvedena dvojnásobnou velikostí písma než "KOUŘENÍ VÁŽNĚ ŠKODÍ VÁM I LIDEM VE VAŠEM OKOLÍ".

Obrázek č. 2

C. Grafická značka "Stavebně oddělené prostory pro kuřáky a nekuřáky" (obrázek č. 3), má obdélníkový tvar s poměrem šířka/výška 4 : 6, s bílým pozadím, černým okrajem a jsou na ní znázorněny symboly "Kouření zakázáno" s kruhem s červeným okrajem, červeným šikmým pruhem a s černou hořící cigaretou na bílém pozadí a "Kouření povoleno" s trojúhelníkem s černým okrajem a s černou hořící cigaretou na žlutém pozadí, mezi nimi je znázorněn symbol zdi z červených cihel. Pod oběma symboly je černými tiskacími písmeny "STAVEBNĚ ODDĚLENÉ PROSTORY PRO KUŘÁKY A NEKUŘÁKY".

Obrázek č. 3.

- 2) Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 4) Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci.
- 5) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 6) § 23 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb.
- 7) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- 8) § 132 a 133 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.
- 9) Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění nařízení vlády č. 405/2004 Sb.
- 9a) Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění vyhlášky č. 65/2006 Sb.
- 10) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 11) Občanský soudní řád.
- 12) § 2 písm. b) zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.
- § 2 písm. b) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).
- 13) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).
- 15) Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 131/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 18) § 46 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 313/2002 Sb.
- § 22 a 23 zákona č. 131/2000 Sb.
- 19) Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

- 20) Například zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 21) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

I/8

Zákon č. 228/2005 Sb. o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů

§ 1-24 zákona č. 228/2005 Sb. o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů

- § 1-19 ČÁST PRVNÍ KONTROLA OBCHODU S VÝROBKÝ, JEJICHŽ DRŽENÍ SE V ČESKÉ REPUBLICE OMEZUJE Z BEZPEČNOSTNÍCH DŮVODŮ
- § 1 Předmět úpravy
- § 2-13 Povolení
- § 8 Odejmutí povolení
- § 9 Úřední jazyk
- § 10 Dohled celních orgánů
- § 11 Kontrola
- § 12 Poskytnutí údajů pro účely tohoto zákona
- § 13 Vztah ke správnímu řád
- § 14-16 Správní delikty
- § 14 Přestupky
- § 15 Správní delikty právnických osob
- § 16 Společná ustanovení
- § 17 Přejícná ustanovení
- § 18 Zmocňovací ustanovení
- § 19 Zrušovací ustanovení
- § 20 ČÁST DRUHÁ Změna zákona o návykových látkách
- § 21 ČÁST TŘETÍ Změna zákona o správních poplatcích
- § 22 ČÁST ČTVRTÁ zrušena
- § 23 ČÁST PÁTÁ Změna transplantačního zákona
- § 24 ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

228/2005 Sb.

ZÁKON

ze dne 18. května 2005

o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů

Změna: 378/2007 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 18/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
KONTROLA OBCHODU S VÝROBKY, JEJICHŽ DRŽENÍ SE V ČESKÉ
REPUBLICE OMEZUJE Z BEZPEČNOSTNÍCH DŮVODŮ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje, v souladu s právem Evropských společenství¹⁾, kontrolu obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů zvláštními právními předpisy²⁾,

a) při přepravě těchto výrobků z území členských států Evropských společenství na území České republiky a přepravě těchto výrobků z území České republiky na území členských států Evropských společenství, nebo

b) při jejich dovozu a vývozu³⁾

(dále jen "přeprava"). Tím nejsou dotčeny postupy podle zvláštních právních předpisů⁴⁾.

(2) Vláda nařízením stanoví seznam výrobků (dále jen "stanovené výrobky"), podmínky jejich přepravy ve vztahu ke státům vymezeným v tomto nařízení, jakož i další podrobnosti požadavků uvedených v § 2 až 4 a vzory žádostí o udělení povolení.

(3) Stanovené výrobky mohou být přepravovány jen na základě povolení Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen "povolení").

(4) Přeprava stanovených výrobků, které mají neobchodní charakter⁵⁾, nepodléhá povolení.

Povolení

§ 2

(1) O udělení povolení rozhoduje Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen "ministerstvo") na základě písemně podané žádosti fyzické nebo právnické osoby oprávněné na území České republiky podnikat (dále jen "žadatel").

(2) Žádost o udělení povolení musí obsahovat

a) identifikační údaje žadatele, jméno, případně jména a příjmení, bydliště, místo podnikání a identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo") fyzické osoby, bylo-li přiděleno, obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, funkce, jméno a příjmení zpracovatele žádosti, číslo telefonu nebo faxu nebo elektronickou adresu,

b) navrhovanou dobu platnosti povolení, nejdéle však na jeden rok,

c) název stanoveného výrobku, jeho množství nebo objem vyjádřené v jednotkách uvedených v nařízení vlády, případně další specifikace výrobku,

- d) podpoložku a v případě, že není stanovena, položku kombinované nomenklatury společného celního sazebníku⁶⁾ označující stanovené výrobky, na jejichž přepravu se žádá povolení,
- e) identifikační údaje výrobce (obchodní firmu nebo název, adresu sídla a stát, jde-li o právnickou osobu, jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, bydliště nebo místo podnikání a stát, jde-li o fyzickou osobu),
- f) identifikační údaje zahraničního smluvního partnera (obchodní firmu nebo název, adresu sídla a stát, jde-li o právnickou osobu, jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, bydliště nebo místo podnikání a stát, jde-li o fyzickou osobu),
- g) identifikační údaje o konečném uživateli (obchodní firmu nebo název, adresu sídla a stát, jde-li o právnickou osobu, jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, bydliště nebo místo podnikání a stát, jde-li o fyzickou osobu),
- h) název země, odkud výrobek přichází,
- i) účel přepravy,
- j) celkovou cenu dovážených nebo vyvážených výrobků v korunách českých, dle přiložených dokladů k žádosti,
- k) prohlášení žadatele, že informace uvedené v žádosti o udělení povolení pro přepravu jsou v souladu s předloženými doklady a že všechny uvedené údaje jsou pravdivé a že výrobky budou prodávány pouze k povolenému účelu,
- l) datum vyhotovení, podpis žadatele.

(3) Žádost o udělení povolení musí být doložena

- a) výpisem z obchodního rejstříku, nebo v případě, že zvláštní zákon nepožaduje zápis do obchodního rejstříku, výpisem z živnostenského rejstříku, v obou případech ne starším 90 dnů a vztahujícím se k předmětu podnikání, který zahrnuje přepravu výrobků, a s uvedením skutečného stavu zapisovaných skutečností,
- b) povolením nebo jiným dokladem podle zvláštních právních předpisů²⁾,
- c) v případě dovozu oznámením identifikace označení⁷⁾ nebo prohlášením žadatele o neoznačení výrobku zkušební značkou,
- d) dalšími doklady, které stanoví nařízení vlády.

(4) V žádosti o povolení žadatel kromě požadavků uvedených v odstavci 2 uvede státy, jimiž hodlá zboží provážet, údaje o zahraničním smluvním partnerovi, konečném uživateli a údaje o obchodním případu stanovené v nařízení vlády. Pro udělení povolení si ministerstvo může vyžádat, pokud nestanoví zvláštní právní předpis jinak⁸⁾, od žadatele a dotčených státních orgánů též poskytnutí dalších údajů nebo dokladů potřebných pro posouzení žádosti, které je žadatel a dotčený státní orgán povinen poskytnout ministerstvu ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 30 dnů.

§ 3

(1) Předkládání žádostí o povolení není časově omezeno, pokud nařízení vlády nestanoví jinak.

(2) O žádosti o povolení rozhodne ministerstvo bez zbytečných odkladů, nejdéle do 30 dnů, ve zvlášť složitých případech může tato lhůta činit 60 dnů ode dne doručení žádosti.

§ 4

(1) Povolení obsahuje

a) identifikační údaje žadatele, a to jméno, případně jména a příjmení, bydliště nebo místo podnikání a identifikační číslo fyzické osoby, bylo-li přiděleno, obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby,

b) evidenční číslo povolení,

c) podpoložku kombinované nomenklatury společného celního sazebníku⁶⁾ označující stanovené výrobky, na něž se povolení vydává,

d) název stanoveného výrobku, jeho množství nebo objem vyjádřené v měrných jednotkách, včetně celkové ceny v Kč,

e) dobu platnosti povolení, maximálně v délce jednoho roku,

f) název země konečného uživatele v případě přemístění výrobku z České republiky, název země, odkud výrobek přichází v případě přemístění do České republiky,

g) případné další podmínky, je-li to nezbytné z bezpečnostních důvodů,

h) upozornění na povinnost vrátit udělené povolení do 20 pracovních dnů po jeho vyčerpání nebo ukončení jeho platnosti ministerstvu, včetně sdělení údaje o ceně přepravovaného zboží.

(2) Rozhodnutí o udělení povolení může obsahovat kromě údajů podle odstavce 1 i názvy států, jimiž lze zboží provážet, údaje o zahraničním smluvním partnerovi, konečném uživateli a údaje o obchodním případu stanovené v nařízení vlády.

(3) V rozhodnutí se vymezí místo pro záznamy celních úřadů o využívání uděleného povolení.

§ 5

(1) Povolení, které je jinak potřebné k propuštění stanovených výrobků do celního režimu nebo ke zpětnému vývozu, se nevyžaduje k propuštění

a) do režimu tranzitu,

b) do režimu uskladňování v celním skladu.

(2) Povolení se nevyžaduje k umístění stanovených výrobků do svobodného celního pásma a svobodného celního skladu³).

§ 6

Povolení nelze převést ani nepřechází na právního nástupce. Osoba, které bylo povolení uděleno, musí proto povolení předložit celnímu úřadu, v případě dovozu nebo vývozu spolu s celním prohlášením, jako deklarant, a to sama nebo prostřednictvím přímého zástupce⁹). Osoba, které bylo povolení uděleno, je povinna toto povolení ministerstvu vrátit do 20 pracovních dnů po jeho vyčerpání nebo ukončení jeho platnosti.

§ 7

(1) Povolení ministerstvo neudělí, jestliže

- a) nejsou splněny náležitosti stanovené v § 2,
- b) to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky,
- c) porušil žadatel podstatně povinnosti stanovené tímto zákonem v době, od které neuplynul více než 1 rok, nebo
- d) žadateli bylo v době kratší než jeden rok před podáním žádosti podle § 8 odst. 1 písm. a) a b) odejmuto povolení.

(2) V případě neudělení povolení podle odstavce 1 stát neodpovídá fyzické nebo právnické osobě za případnou škodu, která jí vznikla neudělením povolení.

§ 8

Odejmutí povolení

(1) Ministerstvo udělené povolení odejme, jestliže

- a) povolení bylo uděleno na základě nepravdivých nebo neúplných údajů,
- b) nebyly dodrženy podmínky nebo rozsah v něm stanovené, nebo
- c) to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky.

(2) Odvolání proti rozhodnutí o odejmutí povolení podle odstavce 1 nemá odkladný účinek. Fyzická nebo právnická osoba, které bylo povolení odejmuto, je povinna vrátit originál povolení ministerstvu nejpozději do 10 kalendářních dnů po převzetí rozhodnutí o odejmutí povolení.

(3) V případech uvedených v odstavci 1 stát neodpovídá fyzické nebo právnické osobě, které bylo uděleno povolení, za případnou škodu, která jí vznikla jeho oprávněným odejmutím.

§ 9
Úřední jazyk

Veškerá písemná podání se předkládají v českém jazyce a listinné důkazy musí být opatřeny úředním překladem do českého jazyka, které zajišťuje na své náklady žadatel o udělení povolení. V případě, že je žadatelem o udělení povolení zahraniční osoba, ministerstvo povolí při ústním jednání účast tlumočnicka zapsaného v seznamu tlumočnicků, pokud si jej účastník na své náklady obstará.

§ 10
Dohled celních orgánů

(1) Celní úřady dohlížejí, zda je obchod se stanovenými výrobky prováděn pouze fyzickými nebo právníckými osobami, kterým bylo uděleno povolení podle tohoto zákona, a zda je prováděn v rozsahu a za podmínek stanovených tímto povolením. Za tímto účelem je celník oprávněn zastavovat osoby a dopravní prostředky, provádět kontrolu zavazadel, dopravních prostředků, jejich nákladu, přepravních a průvodních listin. Při zastavování dopravních prostředků postupuje celník obdobně jako příslušník Policie České republiky¹⁰).

(2) V průběhu přepravy musí být stanovené výrobky doprovázeny originálem povolení podle zvláštního zákona¹¹). Toto povolení musí být na vyžádání v průběhu kontroly předloženo celním orgánům.

(3) Celní úřad je při výkonu dohledu podle odstavců 1 a 2 oprávněn požadovat předložení originálu povolení podle tohoto zákona a zapisovat na tento originál podstatné údaje o skutečnostech, které se váží k jeho využívání; zápisy do povolení opatří datem provedení zápisu a údajem jednoznačně identifikujícím toho, kdo zápis provedl.

(4) Shledá-li celní úřad, že obchod se stanovenými výrobky není prováděn v souladu s tímto zákonem nebo s jinými právními předpisy nebo s podmínkami stanovenými v povolení, postupuje podle § 14 nebo 15 a neprodleně o tom informuje ministerstvo.

§ 11
Kontrola

Kontrolovat přepravu stanovených výrobků jsou oprávněny provádět příslušné celní úřady³). Při pátrání po stanovených výrobcích uniklých dohledu celních orgánů a zajišťování osoby, která tyto výrobky tomuto dohledu odňala nebo se tohoto odnětí zúčastnila, postupují podle zvláštních právních předpisů³).

§ 12
Poskytnutí údajů pro účely tohoto zákona

(1) Ministerstvo a Generální ředitelství cel si vzájemně poskytují údaje týkající se povolení a celního řízení, a to v rozsahu údajů uvedených v rozhodnutí podle § 4. Navzájem se neprodleně informují o skutečnostech významných pro správní řízení podle tohoto zákona, kontrolu dodržování podmínek stanovených v povolení a ukládání sankcí.

(2) Ministerstvo poskytne v jednotlivých případech na žádost podle zvláštního

právního předpisu¹²⁾ údaje v rozsahu údajů uvedených v rozhodnutí podle § 4.

§ 13

Vztah ke správnímu řádu

Na postup ministerstva při udělování a odejmutí povolení se vztahuje správní řád, není-li tímto zákonem stanoveno jinak.

Správní delikty

§ 14

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že přepraví stanovený výrobek bez povolení.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč nebo do výše pětinasobku ceny stanovených výrobků, je-li pětinasobek ceny stanovených výrobků vyšší než 5 000 000 Kč.

§ 15

Správní delikty právnických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že přepraví stanovený výrobek bez povolení.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 5 000 000 Kč nebo do výše pětinasobku ceny stanovených výrobků, je-li pětinasobek ceny stanovených výrobků vyšší než 5 000 000 Kč, anebo propadnutí kontrolovaných stanovených výrobků.

(3) Propadnutí kontrolovaných stanovených výrobků lze uložit samostatně nebo spolu s pokutou, jestliže náleží právnické osobě, která se dopustila správního deliktu podle odstavce 1 a ke spáchání tohoto správního deliktu byly užity nebo určeny. Vlastníkem propadlých kontrolovaných stanovených výrobků se stává stát.

§ 16

Společná ustanovení

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Výměra pokuty právnické osobě se určí s ohledem na míru, význam a dobu ohrožení bezpečnostních zájmů státu, popřípadě s ohledem na škodu vzniklou protiprávním jednáním.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Přestupek podle § 14 v prvním stupni projedná celní úřad, v jehož obvodu byl přestupek zjištěn; příslušný celní úřad může postoupit věc k projednání celnímu úřadu, v jehož obvodu osoba, která se přestupku dopustila, bydlí nebo pracuje. Správní delikt podle § 15 projedná celní úřad, v jehož obvodu má právnická osoba sídlo; nemá-li právnická osoba sídlo v České republice, projedná správní delikt celní úřad, v jehož obvodu byl správní delikt zjištěn.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby¹³⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Kontrolované stanovené výrobky, o jejichž propadnutí bylo pravomocně rozhodnuto, prodá celní úřad zpravidla v dražbě; výtěžek z prodeje po odečtení nákladů prodeje je příjmem státního rozpočtu České republiky. Pokud tyto výrobky nelze prodat, zajistí celní úřad jejich zničení, a to na náklady toho, komu byla sankce propadnutí kontrolovaných stanovených výrobků uložena.

(7) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Uložená pokuta je splatná do 15 dnů od právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena, a je příjmem státního rozpočtu České republiky.

(8) Při vybírání a vymáhání uložených pokut se postupuje podle zvláštního právního předpisu 14).

Přechodná ustanovení

§ 17

(1) Platná úřední povolení (licence) udělená podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, se považují za povolení vydaná podle tohoto zákona.

(2) Řízení o udělení licencí zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle tohoto zákona.

Zmocňovací ustanovení

§ 18

Vláda vydá nařízení k provedení § 1 odst. 2.

Zrušovací ustanovení

§ 19

Zrušuje se:

1. Zákon č. 152/1997 Sb., na ochranu před dovozem dumpingových výrobků a o změně a doplnění některých zákonů.

2. Zákon č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů.
3. Nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů.
4. Nařízení vlády č. 446/2000 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů.
5. Nařízení vlády č. 495/2000 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění nařízení vlády č. 446/2000 Sb.
6. Nařízení vlády č. 264/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění nařízení vlády č. 446/2000 Sb. a nařízení vlády č. 495/2000 Sb.
7. Nařízení vlády č. 397/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
8. Nařízení vlády č. 404/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
9. Nařízení vlády č. 481/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
10. Nařízení vlády č. 561/2002 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

11. Nařízení vlády č. 263/2001 Sb., kterým se stanoví ochranné opatření na dovoz některých výrobků do České republiky.

12. Nařízení vlády č. 194/2003 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s uplatňováním ochranných opatření podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o návykových látkách

§ 20

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 354/1999 Sb., zákona č. 117/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 57/2001 Sb., zákona č. 185/2001 Sb., zákona č. 407/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 223/2003 Sb. a zákona č. 362/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 20 odstavec 1 zní:

"(1) Ke každému jednotlivému vývozu návykových látek a přípravků je třeba povolení Ministerstva zdravotnictví (dále jen "vývozní povolení")."

2. V § 21 odstavec 1 zní:

"(1) Ke každému jednotlivému dovozu návykových látek a přípravků je třeba povolení Ministerstva zdravotnictví (dále jen "dovozní povolení")."

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o správních poplatcích

§ 21

V příloze Sazebník zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, položka 103 a položka 105 včetně poznámek pod čarou č. 62 a 64 znějí:

"Položka 103

Vydání úředního povolení
k dovozu nebo vývozu nebo

přepřevážení stanovených výrobků⁶²⁾ Kč 500

Osvobození

Od poplatku podle této položky je osvobozeno vydání úředního povolení na vývoz nebo dovoz nebo přepravu stanovených výrobků pro účely výstav, předvedení, reklamací a bezúplatného vývozu a dovozu vzorků.

Poznámka

Úřední povolení vydává správní úřad v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

Položka 105

Udělení

a) povolení k vývozu nebo k přepravě uvnitř Společenství zboží a technologií dvojího užití⁶⁴⁾ Kč 500

b) mezinárodního dovozního certifikátu Kč 500

62) Zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů.

64) Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití."

ČÁST ČTVRTÁ

zrušena

§ 22

zrušen

ČÁST PÁTÁ

Změna transplantačního zákona

§ 23

Zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů, se mění takto:

1. V § 21 odst. 1 se na konci písmene h) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

"i) k dovozu nebo vývozu tkání nebo orgánů v rámci mezinárodní výměny tkání nebo orgánů podle § 26 odst. 1 nebo 2 nebo nabídky podle § 26 odst. 3 mít povolení k jejich dovozu nebo vývozu udělené ministerstvem (dále jen "dovozní nebo vývozní povolení")."

2. V § 26 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

"(3) Nabídku tkáně nebo orgánu k transplantacím do zahraničí lze učinit též na základě povolení uděleného ministerstvem. Ministerstvo toto povolení udělí, pokud není v Národním registru osob čekajících na transplantaci orgánů evidován vhodný čekatel a není-li možné nabídku tkáně nebo orgánu do zahraničí uskutečnit na základě členství v mezinárodních transplantačních organizacích nebo na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána."

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

3. Za § 26 se vkládají nové § 26a až 26g, které znějí:

"§ 26a

(1) K dovozu nebo vývozu tkání nebo orgánů v rámci mezinárodní výměny tkání nebo orgánů podle § 26 odst. 1 nebo 2 nebo nabídky podle § 26 odst. 3 (dále jen "dovoz nebo vývoz tkání nebo orgánů") vydává ministerstvo dovozní nebo vývozní povolení. Žádost o dovozní nebo vývozní povolení předkládá ministerstvu zdravotnické zařízení, které mezinárodní výměnu tkání nebo orgánů uskutečňuje (dále jen "žadatel"), nejméně 90 kalendářních dnů před zamýšleným zahájením dovozu nebo vývozu.

(2) Žádost o udělení dovozního nebo vývozního povolení musí obsahovat

- a) identifikační údaje žadatele,
- b) desetimístnou podpoložku kombinované nomenklatury společného celního sazebníku a její název označující stanovené tkáně nebo orgány, na jejichž dovoz nebo vývoz se dovozní nebo vývozní povolení žádá, stanovenou nařízením vlády (§ 26e),
- c) navrhované maximální množství tkání nebo orgánů v kusech nebo buněk v mililitrech,
- d) navrhovanou dobu platnosti dovozního nebo vývozního povolení,
- e) účel dovozu nebo vývozu,
- f) název státu (států) původu tkání nebo orgánů v případě dovozu, název státu (států) určení tkání nebo orgánů v případě vývozu,
- g) datum vyhotovení, jméno a příjmení osoby oprávněné jednat jménem žadatele, podpis této osoby a otisk razítka žadatele.

(3) K žádosti o udělení dovozního nebo vývozního povolení žadatel připojí

- a) výpis z obchodního rejstříku nebo úředně ověřenou kopii zřizovací listiny,
- b) výčet a specifikace druhů vyvážených nebo dovážených tkání nebo orgánů,
- c) v případě vývozu doklad nebo úředně ověřenou kopii vydanou státní autoritou potvrzující, že se jedná o zdravotnické zařízení oprávněné provádět odběry tkání nebo orgánů.

(4) Jestliže žádost neobsahuje náležitosti stanovené v odstavcích 2 a 3, ministerstvo ji žadateli vrátí a zároveň určí přiměřenou lhůtu k doplnění žádosti. Lhůta určená k doplnění žádosti se nezapočítává do lhůty stanovené pro rozhodnutí o udělení dovozního nebo vývozního povolení. Jestliže žadatel žádost v určené lhůtě nedoplní, ministerstvo zahájené řízení o udělení dovozního nebo vývozního povolení zastaví.

§ 26b

(1) Rozhodnutí o udělení dovozního nebo vývozního povolení obsahuje

- a) identifikační údaje žadatele,
- b) evidenční číslo dovozního nebo vývozního povolení,

- c) podpoložku kombinované nomenklatury celního sazebníku a její název označující tkáň nebo orgány, na jejichž dovoz a vývoz se dovozní nebo vývozní povolení uděluje,
- d) dobu platnosti dovozního nebo vývozního povolení, včetně povoleného maximálního množství kusů orgánů nebo tkání nebo buněk v mililitrech, které lze dovézt nebo vyvézt,
- e) název státu (států) původu tkání nebo orgánů v případě dovozu, název státu (států) určení tkání nebo orgánů v případě vývozu,
- f) další podmínky, pokud je to nezbytné,
- g) upozornění na povinnost vrátit dovozní nebo vývozní povolení do 10 pracovních dnů po jeho vyčerpání nebo ukončení jeho platnosti (§ 26e),
- h) účel dovozu nebo vývozu,
- i) poučení o opravném prostředku,
- j) přílohy rozhodnutí; v každé příloze je vymezeno místo pro záznam identifikačních údajů zdravotnického zařízení, které provedlo odběr tkáň nebo orgánu, a pro záznamy celních orgánů o využívání uděleného dovozního nebo vývozního povolení (množství, datum, otisk razítka, podpis); počet příloh odpovídá počtu povoleného maximálního dovozu nebo vývozu podle písmene d),
- k) datum vydání, podpis pověřeného pracovníka ministerstva a otisk razítka.

(2) Ministerstvo udělí dovozní nebo vývozní povolení na dobu nejdéle 12 měsíců.

§ 26c

(1) Ministerstvo dovozní nebo vývozní povolení neudělí, jestliže

- a) nejsou splněny náležitosti žádosti uvedené v § 26a odst. 2 a 3, nebo
- b) to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky (možnost rizika ohrožení zdraví a života obyvatel).

(2) Ministerstvo odejme dovozní nebo vývozní povolení, jestliže

- a) dovozní nebo vývozní povolení bylo uděleno na základě nepravdivých nebo neúplných údajů,
- b) nebyly dodrženy podmínky nebo rozsah v něm stanovené, nebo
- c) to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o odejmutí dovozního nebo vývozního povolení podle odstavce 2 nemá odkladný účinek.

(4) Veškerá písemná podání se předkládají v českém jazyce a listinné důkazy musí být opatřeny úředním překladem do českého jazyka.

(5) Ministerstvo a Generální ředitelství cel si vzájemně poskytují údaje týkající se dovozního nebo vývozního povolení, a to v rozsahu údajů uvedených v rozhodnutí podle § 26b. Navzájem se neprodleně informují o skutečnostech významných pro správní řízení o udělení, neudělení nebo odejmutí dovozního nebo vývozního povolení podle tohoto zákona, kontrolují dodržování podmínek stanovených v dovozních nebo vývozních povoleních a ukládání sankcí.

§ 26d

Na postup ministerstva se při udělování a odejmutí dovozních nebo vývozních povolení vztahuje správní řád, není-li tímto zákonem stanoveno jinak.

§ 26e

Dovozní nebo vývozní povolení nelze převést ani nepřechází na právního nástupce. Zdravotnické zařízení, kterému bylo dovozní nebo vývozní povolení uděleno, je povinno toto povolení ministerstvu vrátit do 10 pracovních dnů po jeho vyčerpání nebo ukončení jeho platnosti, a to včetně záznamů celních orgánů o jeho využívání a seznamu zdravotnických zařízení v zahraničí schválených státní autoritou, do kterých byly orgány nebo tkáně z České republiky vyvezeny, nebo z kterých byly orgány nebo tkáně do České republiky dovezeny.

§ 26f

Vláda vydá nařízení k provedení § 26a odst. 2 písm. b).

§ 26g

Pro mezinárodní výměnu tkání nebo orgánů podle § 26 odst. 1 nebo 2 nebo nabídku podle § 26 odst. 3 mezi členskými zeměmi Evropské unie se ustanovení § 26a až 26d použijí obdobně."

4. V § 29 odst. 2 písm. a) se doplňují body 3 a 4, které znějí:

"3. které dováží nebo vyváží tkáně nebo orgány bez dovozního nebo vývozního povolení do výše 5 000 000 Kč,

4. které dováží nebo vyváží tkáně nebo orgány v rozporu s uděleným dovozním nebo vývozním povolením do výše 1 000 000 Kč,".

ČÁST ŠESTÁ **ÚČINNOST**

§ 24

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.

-
- 1) Článek 296 Smlouvy o založení Evropského společenství a směrnice Rady (91/477/EHS) o kontrole nabývání a držení zbraní.
 - 2) Například zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů.
 - 3) Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.
 - 4) Například zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 6) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku.
 - 7) Například zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 8) Například zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
 - 9) Čl. 5 odst. 5 odrážka první nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992 kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.
 - 10) § 75 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 11) § 50 zákona č. 119/2002 Sb.
 - 13) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.
 - 14) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

I/9

Zákon č. 676/2004 Sb. o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

ČÁST PRVNÍ - POVINNÉ ZNAČENÍ LIHU (§ 1 - § 33)

ČÁST DRUHÁ - Změna zákona o daních z příjmů (§ 34)

676/2004 Sb.
ZÁKON
ze dne 9. prosince 2004
**o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění
pozdějších předpisů**

Změna: 545/2005 Sb.
Změna: 310/2006 Sb.
Změna: 296/2007 Sb.
Změna: 124/2008 Sb.
Změna: 289/2009 Sb.
Změna: 59/2010 Sb.
Změna: 457/2011 Sb., 18/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
POVINNÉ ZNAČENÍ LIHU

HLAVA I
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1
Předmět úpravy

Tento zákon stanoví

- a) povinnost značit lih ve spotřebitelském balení, vyrobený na daňovém území České republiky nebo na toto území dovezený,
- b) podmínky nakládání s lihem včetně způsobu jeho značení a evidence,
- c) výkon státní správy a kontroly nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem včetně sankcí za jejich porušení.

§ 2
Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) lihem nedenaturovaný etanol¹⁾ uvedený pod kódem kombinované nomenklatury 2207 a výrobky uvedené pod kódem kombinované nomenklatury 2208, pokud celkový obsah etanolu v těchto výrobcích činí nejméně 15 % objemových nebo více, ve spotřebitelském balení,
- b) kódem kombinované nomenklatury číselné označení výrobků uvedené v Nařízení Rady o tarifu, statistické nomenklatuře a Společném celním tarifu,²⁾ ve znění platném k 1. lednu 2002,

- c) spotřebitelským balením nádoby nebo jiné obaly o objemu do 6 l včetně opatřené etiketou výrobce, dovozce nebo provozovatele daňového skladu^{2a)}, který nabyt líh v režimu podmíněného osvobození od daně podle zákona o spotřebních daních^{2b)}, nebo prodejce, a určené pro prodej lihu konečnému spotřebiteli na daňovém území České republiky,
- d) konečným spotřebitelem osoba, které je líh ke konečné spotřebě určen,
- e) daňovým územím České republiky území České republiky s výjimkou prostor svobodných pásem a svobodných skladů,³⁾
- f) členským státem členský stát Evropské unie,
- g) třetí zemí země mimo daňové území Evropského společenství,⁴⁾
- h) výrobcem osoba oprávněná podnikat podle zvláštních právních předpisů,⁵⁾ která líh vyrábí a je provozovatelem daňového skladu,⁶⁾
- i) dovozcem osoba, která
 1. dováží líh ze třetích zemí pod celním dohledem,⁷⁾
 2. pořídí líh ve členském státě a dodá jej na daňové území České republiky a je provozovatelem daňového skladu⁶⁾ nebo oprávněným příjemcem,⁸⁾ nebo
 3. osoba, která v rozporu s právními předpisy doveze líh na daňové území České republiky,
- j) dovozem dovoz lihu ze třetích zemí pod celním dohledem na daňové území České republiky nebo jeho pořízení v členském státě a jeho dodání na daňové území České republiky,
- k) prodávajícím osoba, která líh prodává konečnému spotřebiteli nebo osobě, která dodává líh k přímé spotřebě formou jeho rozlívání na místě,
- l) vývozem vývoz lihu do třetích zemí nebo jeho dodání v režimu podmíněného osvobození od daně do členského státu z daňového území České republiky,
- m) vývozcem osoba, která líh vyváží do třetích zemí pod celním dohledem, nebo osoba, která líh dodává do členského státu v režimu podmíněného osvobození od daně,
- n) zahraničním dodavatelem osoba, která smluvně dodává líh na daňové území České republiky,
- o) distributorem každá osoba, která není výrobcem, vývozcem, dovozcem, provozovatelem daňového skladu nebo oprávněným příjemcem a která s lihem nakládá jinak než s cílem vlastní spotřeby nebo spotřeby členů rodiny nebo osob žijících s ní ve společné domácnosti,⁹⁾
- p) nakládáním s lihem jeho prodej, doprava, skladování, distribuce, přeprava, převzetí, držení, dovoz nebo vývoz,
- q) kontrolní páskou páska určená ke značení lihu, který je na daňovém území České republiky vyroben nebo na daňové území České republiky dovezen,

r) nakládáním s kontrolní páskou nebo jejím padělkem výroba, uvádění do oběhu, prodej, přeprava, doprava, skladování, distribuce, převzetí, užití, držení, dovoz nebo vývoz,

s) neznačeným lihem líh

1. ve spotřebitelském balení neznačeném kontrolní páskou nebo značeném poškozenou kontrolní páskou, popřípadě s nesprávně umístěnou kontrolní páskou, která zpochybňuje neporušenost jeho obsahu,
2. ve spotřebitelském balení značeném kontrolní páskou, která nemá náležitosti stanovené tímto zákonem,
3. ve spotřebitelském balení značeném kontrolní páskou zaevidovanou na jinou osobu, než která zajistila značení kontrolní páskou,
4. ve spotřebitelském balení značeném kontrolní páskou určenou pro jiné spotřebitelské balení lihu nebo kontrolní páskou určenou pro jinou úroveň obsahu etanolu,
5. ve spotřebitelském balení značeném kontrolní páskou, kterou lze bez jejího porušení lehce odstranit, nebo
6. který není ve spotřebitelském balení s výjimkou lihu uvedeného v § 4.

HLAVA II ZNAČENÍ LIHU A KONTROLNÍ PÁSKA

§ 3

Povinnost značit líh kontrolní páskou

(1) Líh ve spotřebitelském balení, vyrobený na daňovém území České republiky nebo na toto území dovezený, musí být označen kontrolní páskou, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Povinnost značit líh má výrobce, dovozce nebo provozovatel daňového skladu^{2a}), který nabytí líhu v režimu podmíněného osvobození od daně^{2b}), a to v okamžiku jeho uvedení do volného daňového oběhu.

§ 4

(1) Povinnost značení kontrolní páskou podle § 3 se nevztahuje na líh, který je

- a) ve spotřebitelském balení o objemu 0,1 l a menším,
- b) osvobozen od spotřební daně¹⁰) nebo podmíněně osvobozen od spotřební daně^{2b}),
- c) umístěn před jeho značením v daňovém skladu nebo v jiných prostorách povolených nebo určených celním úřadem,
- d) dopraven na daňové území České republiky ze třetích zemí pod celním dohledem a následně umístěn v celním skladu, ve svobodném pásmu a svobodném skladu, nebo dočasně uskladněn na místě povoleném nebo určeném celním úřadem,
- e) výsledkem pěstitelského pálení ovoce,¹¹) nebo
- f) dovážen pro osobní spotřebu cestujícím nebo příjemcem zásilky, anebo který má být předán cestujícím jako dar fyzické osobě za účelem osobní spotřeby.

(2) Lih, který byl celním úřadem propuštěn k vývozu, nesmí být značen kontrolní páskou.

§ 5

Kontrolní páska

(1) Kontrolní páska je ceninou obsahující ochranné prvky.

(2) Kontrolní páska obsahuje text "ČESKÁ REPUBLIKA".

(3) Každá kontrolní páska musí obsahovat údaje o objemu lihu ve spotřebitelském balení, zařazení do úrovně obsahu etanolu a je číslována tak, aby jednotlivá čísla mohla být zaevidována na konkrétní osobu a na její žádost o přidělení kontrolních pásek.

(4) Hodnota kontrolní pásky, kterou celní úřad bude prodávat registrovaným osobám, bude stanovena nařízením vlády, a to tak, že budou sečteny náklady spojené s výrobou kontrolní pásky a náklady na její skladování, evidenci a distribuci registrovaným osobám.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) vzor, rozměry, náležitosti a ochranné prvky kontrolní pásky,
- b) způsob objednávání, odběru a distribuce kontrolních pásek,
- c) způsob zařazení do úrovně obsahu etanolu,
- d) způsob zaevidování kontrolních pásek na konkrétní osobu a objednávku,
- e) vzor tiskopisu pro evidenci kontrolních pásek,
- f) způsob skladování kontrolních pásek,
- g) způsob inventarizace kontrolních pásek,
- h) způsob evidence a vracení kontrolních pásek, včetně způsobu evidence a vracení kontrolních pásek poškozených a zničených.

(6) Příjem z prodeje kontrolních pásek je příjmem státního rozpočtu.

§ 6

Způsob značení

(1) Kontrolní páska musí být umístěna na spotřebitelském balení lihu tak, aby při otevření spotřebitelského balení lihu došlo k přetržení nebo poškození této pásky.

(2) Způsob umístění kontrolní pásky na spotřebitelském balení stanoví prováděcí právní předpis.

**HLAVA III
REGISTRACE**

**§ 7
Registrační řízení**

(1) Osoby uvedené v § 3 odst. 2 jsou povinny se zaregistrovat.

(2) Návrh na registraci podává osoba uvedená v odstavci 1 písemně nebo elektronicky celnímu úřadu příslušnému podle sídla právnické osoby nebo místa pobytu podnikající fyzické osoby, která podává návrh na registraci.

(3) Příslušný celní úřad o návrhu rozhodne do 30 dnů od jeho doručení; je-li navrhovatel vyzván k doplnění návrhu, rozhodne nejpozději do 30 dnů od doručení posledního doplnění navrhovatelem. Lhůty uvedené ve větě první neplatí, požádal-li navrhovatel současně o vydání povolení k provozování daňového skladu nebo o povolení k přijímání a užívání vybraných výrobků osvobozených od daně; v takovém případě celní úřad rozhodne nejpozději do 90 dnů ode dne doručení návrhu.

(4) O registraci osoby rozhodne příslušný celní úřad rozhodnutím; je-li navrhovatel zaregistrován, je součástí výroku rozhodnutí o registraci navrhovatele i přidělení registračního odběrného čísla.

(5) Proti rozhodnutí, kterým se navrhovateli vyhovuje, se nelze odvolat.

(6) V návrhu na registraci podnikající fyzická osoba uvede

- a) jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu,
- b) datum narození,
- c) adresu místa trvalého pobytu u občanů České republiky,
- d) místo, kde má povolení k pobytu nebo k trvalému pobytu v České republice, včetně uvedení adresy, a adresu místa trvalého pobytu v cizině, jde-li o cizince,¹²⁾
- e) adresu místa trvalého pobytu v členském státě Evropské unie, ve kterém je usazen, jde-li o státního příslušníka členského státu Evropské unie, který nemá povolení k pobytu nebo k trvalému pobytu v České republice,
- f) daňové identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a
- g) místo podnikání.

(7) V návrhu na registraci právnická osoba uvede

- a) obchodní firmu nebo název,
- b) sídlo,

c) daňové identifikační číslo a

d) u zahraniční právnické osoby umístění organizační složky podniku v České republice, je-li zřízena.

(8) Osoba je spolu s návrhem na registraci povinna předložit úředně ověřený výpis z obchodního rejstříku nebo úředně ověřenou kopii živnostenského listu, anebo jiný doklad, který ji opravňuje k podnikání, ne starší 1 měsíce k datu podání návrhu na registraci. Pro účely registrace si příslušný celní úřad vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu¹³⁾ osoby, která podala návrh na registraci, a odpovědného zástupce, je-li ustanoven. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, je povinna připojit doklady odpovídající výpisům z evidence Rejstříku trestů vydané státem, jehož je tato osoba občanem, jakož i státem, ve kterém se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě po dobu delší než 3 měsíce, a dále doklady požadované živnostenským zákonem. Je-li návrhatelem právnická osoba, fyzická osoba, která žádost podepsala, musí být osobou bezúhonnou ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a nesmí u ní existovat překážka provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání.

(9) Vzor návrhu na registraci a vzor registrace stanoví prováděcí právní předpis.

(10) Osobu, která podala návrh na registraci podle odstavce 6, příslušný celní úřad nezaregistruje, jestliže byla v době 3 let před podáním návrhu na registraci odsouzena pro úmyslný trestný čin majetkové povahy, nebo jí byla uložena sankce za závažné nebo opakované porušení celních nebo daňových předpisů nebo tohoto zákona. Stejným způsobem příslušný celní úřad postupuje v případech, kdy byl návrh na registraci podle odstavce 7 podepsán fyzickou osobou, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu žádající právnické osoby, pokud se tato fyzická osoba dopustila protiprávního jednání.

(11) Za závažné porušení celních nebo daňových předpisů nebo tohoto zákona se pro účely tohoto zákona považuje takové jednání, za které byla osoba pravomocně odsouzena pro trestný čin, nebo za které jí byla pravomocně uložena pokuta ve výši nejméně 250 000 Kč.

(12) Za opakované porušení celních nebo daňových předpisů nebo tohoto zákona se pro účely tohoto zákona považuje porušení některého z těchto právních předpisů, k němuž došlo více než třikrát během 2 let předcházejících dni podání návrhu na registraci, bylo-li o něm pravomocně rozhodnuto.

(13) Uvede-li osoba, která podala návrh na registraci, údaje podle odstavce 6 nebo odstavce 7 a předloží-li doklady podle odstavce 8, příslušný celní úřad osobu zaregistruje, nebrání-li tomu důvody uvedené v odstavci 10.

(14) Příslušný celní úřad osobu nezaregistruje a návrh na registraci rozhodnutím zamítne, pokud osoba

a) neuvedla údaje podle odstavce 6 nebo odstavce 7, nebo

b) nepředložila spolu s návrhem na registraci doklady podle odstavce 8.

(15) Jakékoliv změny údajů uvedených v registraci je registrovaná osoba povinná sdělit do 15 dnů od jejich zjištění písemně celnímu úřadu, které o registraci rozhodlo.

§ 8

Zánik registrace

Registrace zaniká

- a) požádá-li registrovaná osoba o zrušení registrace, dnem doručení pravomocného rozhodnutí o zrušení registrace,
- b) je-li registrovaná osoba právnickou osobou, dnem zániku právnické osoby,
- c) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení konkursu proto, že majetek registrované osoby je zcela nepostačující, nebo rozhodnutí soudu o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek registrované osoby nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení,
- d) dnem zániku živnostenského oprávnění¹⁴⁾ registrované osoby,
- e) dnem úmrtí registrované osoby nebo dnem nabytí právní moci rozsudku soudu o prohlášení za mrtvého, nebo
- f) dnem doručení rozhodnutí o odejmutí registrace.

§ 9

Odejmutí registrace

(1) Příslušný celní úřad rozhodne o odejmutí registrace, zjistí-li, že

- a) registrovaná osoba nesplňuje některou z podmínek stanovených pro registraci, nebo
- b) registrovaná osoba opakovaně nebo závažným způsobem porušila daňové nebo celní předpisy nebo tento zákon,
- c) registrovaná osoba po dobu 9 po sobě jdoucích kalendářních měsíců bezdůvodně neoznačila žádné spotřebitelské balení lihu, nebo
- d) registrovaná osoba přestala být držitelem povolení k provozování daňového skladu nebo přestala být držitelem povolení jednorázově nebo opakovaně přijímat vybrané výrobky v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně z jiného členského státu, vydávaných podle zákona o spotřebních daních.

(2) Odvolání proti rozhodnutí o odejmutí registrace nemá odkladný účinek.

HLAVA IV

§ 10

Podmínky značení lihu

(1) Pokud má být značení prováděno v daňovém skladu, vyznačí tuto skutečnost příslušný celní úřad v rozhodnutí o povolení k provozování daňového skladu. Jestliže rozhodnutí o povolení k provozování daňového skladu bylo již žadateli vydáno před podáním návrhu na registraci, vyznačí tuto skutečnost příslušný celní úřad v dodatku k rozhodnutí o povolení k provozování daňového skladu.

(2) Příslušný celní úřad může povolit, aby značení lihu bylo prováděno též na jiném místě než uvedeném v odstavci 1. V takovém případě současně stanoví podmínky a způsob sdopavy neznačeného lihu na místo značení.

Objednávání, prodej a nakládání s kontrolními páskami

§ 11

(1) Žádost o přidělení kontrolních pásek registrovaná osoba podá celnímu úřadu příslušnému podle místa, kde má být značení lihu provedeno. V žádosti o přidělení kontrolních pásek registrovaná osoba navrhne termín jejich převzetí; žádost musí být podána nejméně 2 týdny před tímto termínem.

(2) Celní úřad potvrdí přijetí žádosti o přidělení kontrolních pásek nejpozději do 4 pracovních dnů ode dne jejího doručení a současně potvrdí navržený termín převzetí kontrolních pásek, popřípadě stanoví jiný vhodný termín. Neodpovídá-li požadované množství kontrolních pásek dosavadnímu objemu výroby lihu registrovanou osobou, celní úřad žádost nepotvrdí a vyzve registrovanou osobu, aby předložila podklady, jimiž prokáže, že požadované množství kontrolních pásek odpovídá reálnému odhadu objemu výroby lihu v následujících 9 měsících. Pokud registrovaná osoba uvedenou skutečnost neprokáže, celní úřad vydá rozhodnutí, jímž žádost o přidělení kontrolních pásek zamítne. Odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přidělení kontrolních pásek nemá odkladný účinek.

(3) Registrovaná osoba se dostaví v termínu potvrzeném nebo stanoveném celním úřadem v objednávce na celní úřad, u kterého byla objednávka podána, a na základě předložení potvrzené objednávky zakoupí a následně odebere kontrolní pásy. Registrovaná osoba může k odběru kontrolních pásek písemnou plnou mocí zmocnit jinou osobu.

(4) Registrované osobě, která si neodebere vyžádané kontrolní pásy ani v náhradním termínu stanoveném celním úřadem, celní úřad uloží povinnost uhradit kromě hodnoty kontrolních pásek též náklady spojené s jejich likvidací. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(5) Osoba, která si odebere kontrolní pásy po stanoveném termínu, je povinna uhradit náklady, které celnímu úřadu vzniknou v souvislosti s uskladněním těchto kontrolních pásek; náklady nepřesahující 100 Kč celní úřad k úhradě neuloží. Neodebrané kontrolní pásy celní úřad zlikviduje a o likvidaci pořídí záznam.

(6) Vzor tiskopisu žádosti o přidělení kontrolních pásek stanoví prováděcí právní

předpis.

§ 12

(1) Registrovaná osoba, která odebrala kontrolní pásky (dále jen "držitel"), nesmí obdržené kontrolní pásky prodat nebo jinak předat jiným osobám. To neplatí, pokud předá kontrolní pásky zahraničnímu dodavateli za účelem značení lihu nebo kontrolní pásky podle § 15 vrátí celnímu úřadu, u kterého byly odebrány.

(2) Držitel je povinen zajistit, aby spotřebitelská balení lihu, která byla kontrolní páskou označena zahraničním dodavatelem, byla nejpozději do 9 měsíců ode dne, kdy je převzal, dovezena na daňové území České republiky.

§ 13

Evidenční čísla odebraných kontrolních pásek, které jsou určeny ke značení lihu zahraničním dodavatelem, musí být uvedena

- a) v písemném nebo elektronickém celním prohlášení na propuštění do režimu vývozu, nebo
- b) v písemném potvrzení o převzetí kontrolních pásek výrobcem (prodávajícím) se sídlem v členském státě.

§ 14

Držitel je povinen

- a) zajistit ochranu kontrolních pásek proti jejich zneužití nebo odcizení; skladovat tyto pásky v místnostech nebo prostorách zabezpečených proti neoprávněnému vniknutí cizích osob,
- b) vést evidenci odebraných, použitých, vrácených, zničených a vyvezených kontrolních pásek a uchovávat tuto evidenci a doklady, na jejichž základě byly zápisy v evidenci provedeny, po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém byly tyto doklady vystaveny,
- c) provádět inventuru kontrolních pásek vždy k 31. prosinci kalendářního roku a také tehdy, nařídí-li to celní úřad, u kterého byly kontrolní pásky odebrány; výsledek inventury držitel oznámí tomuto celnímu úřadu nejpozději do 30 dnů ode dne jejího zahájení; držitel je povinen uchovávat záznam o výsledku inventury a doklady, na jejichž základě byla inventura provedena, po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém byla inventura provedena,
- d) oznámit celnímu úřadu, u kterého byly kontrolní pásky odebrány, jejich ztrátu nebo zničení v množství vyšším než 0,1 % z jedné uskutečněné objednávky s uvedením důvodů, a to nejpozději první pracovní den po takovém zjištění.

§ 15

Vracení kontrolních pásek

(1) Držitel je povinen vrátit celnímu úřadu, u kterého byly kontrolní pásky odebrány, poškozené nebo znečištěné kontrolní pásky, a to nejpozději do 30 pracovních dnů po takovém zjištění.

(2) Držitel je povinen nespotřebované kontrolní pásky vrátit celnímu úřadu, u kterého byly kontrolní pásky odebrány, nejpozději do 9 měsíců ode dne jejich odebrání.

(3) Držitel je povinen neprodleně vrátit celnímu úřadu, u kterého byly kontrolní pásky odebrány, nepoužité, popřípadě poškozené nebo znečištěné kontrolní pásky v případě, že ukončí svoji činnost jako výrobce nebo dovozce lihu.

(4) Vrácené kontrolní pásky celní úřad zlikviduje a o likvidaci pořídí záznam.

(5) Držiteli, který podal návrh na registraci do 31. prosince 2005, odebere kontrolní pásky do 31. května 2006 a vrátí celnímu úřadu nepoužité kontrolní pásky do 30. září 2006, vrátí celní úřad hodnotu, za kterou byly kontrolní pásky zakoupeny.

HLAVA V KONTROLA

§ 16

(1) Kontrolu podle tohoto zákona vykonávají celní úřady.

(2) Celní úřady jsou oprávněny zajistit neznačený líh, kontrolní pásky, se kterými je neoprávněně nakládáno, nebo jejich padělky a odebrat vzorky lihu. Kontrolovaná osoba je povinna zajištěný neznačený líh, kontrolní pásky nebo jejich padělky nebo vzorky lihu celnímu úřadu vydat a uhradit náklady spojené s jejich zajištěním, přepravou a uskladněním; odmítne-li takové vydání, celní úřad neznačený líh, kontrolní pásky nebo jejich padělky nebo vzorky lihu odejme.

(3) Zjistí-li orgány Finanční správy České republiky, Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce nebo Policie České republiky při výkonu své působnosti neznačený líh, kontrolní pásky, se kterými je neoprávněně nakládáno, nebo jejich padělky, tyto orgány mohou neznačený líh, kontrolní pásky nebo jejich padělky zajistit; osoba, která neznačený líh, kontrolní pásky nebo jejich padělky drží, je povinna tyto úkony bezúplatně strpět a uhradit náklady spojené s jejich zajištěním, přepravou a uskladněním.

§ 17

(1) Orgány uvedené v § 16 odst. 3 jsou povinny o každém svém zjištění neprodleně informovat celní úřad, v jehož územním obvodu ke zjištění došlo, postoupit mu věc k přímému vyřízení a současně mu předat zajištěný neznačený líh, kontrolní pásky nebo jejich padělky.

(2) Celní úřad může následně postoupit věc k projednání celnímu úřadu, v jehož obvodu má osoba, které se projednáváná věc týká, sídlo nebo místo trvalého pobytu.

§ 18

(1) Kontrola podle § 16 odst. 1 a 2 je zahájena prvním úkonem celního úřadu vůči osobě, u které je kontrola prováděna.

(2) Osoby, které provádí kontrolu podle tohoto zákona, se prokazují služebním průkazem.

(3) Osoba, u které je kontrola prováděna, je povinna

- a) předložit veškeré vyžádané doklady a písemnosti a poskytnout informace týkající se předmětu kontroly,
- b) předložit líh, kontrolní pásky a jejich padělky, se kterými nakládá,
- c) předložit v průběhu kontroly důkazní prostředky prokazující její tvrzení,
- d) umožnit jednání s kterýmkoliv svým zaměstnancem,
- e) zapůjčit potřebné obchodní a účetní doklady.

(4) V rámci provádění kontroly podle tohoto zákona jsou celní úřady oprávněny pořizovat kopie dokladů a písemností, které je registrovaná osoba povinna uchovávat, požadovat potřebná vysvětlení od osob, u kterých je kontrola prováděna, a pořizovat dokumentaci. V případě podezření z porušení tohoto zákona jsou zaměstnanci celního úřadu oprávněni zadržet originály kontrolovaných dokladů a písemností. Tento postup se použije vždy, hrozí-li nebezpečí, že takto označené důkazní prostředky budou zničeny, pozměněny nebo učiněny jinak nepotřebnými.

(5) Při provádění kontroly podle tohoto zákona mohou zaměstnanci celního úřadu odebírat vzorky lihu a kontrolních pásek, kontrolované osoby jsou povinny uveřejnit zásahy bezúplatně strpět. O odebrání vzorků sepíše osoba, která je pověřena kontrolou podle tohoto zákona, protokol, který podepíše spolu s osobou, u které je kontrola prováděna.

(6) Odpovědnost za zajištěné doklady a odebrané vzorky nese Česká republika.

(7) Osoba, u které je kontrola prováděna, je oprávněna

- a) požadovat předložení služebního průkazu od zaměstnance celního úřadu,
- b) být přítomna kontrole, včetně jednání s jejími zaměstnanci,
- c) předkládat v průběhu kontroly důkazní prostředky, případně navrhopvat předložení důkazních prostředků, které sama nemá k dispozici,
- d) podávat námitky proti postupu zaměstnance celního úřadu,
- e) vyjádřit se před ukončením kontroly k výsledku uvedenému v protokolu, ke způsobu jeho zjištění, případně navrhnout jeho doplnění,
- f) nahlížet u určeného celního úřadu do převzatých nebo zadržovaných dokladů.

(8) O námitce podle odstavce 7 písm. d) rozhodne přímý nadřízený zaměstnanec celního úřadu, který provádí nebo provedl kontrolu. Proti rozhodnutí o námitkách se nelze samostatně odvolat.

(9) O provedení kontroly sepiše zaměstnanec celního úřadu protokol, který obsahuje

- a) jména a příjmení osob, které kontrolu provedly,
- b) datum a místo provedení kontroly,
- c) zjištění a opatření provedená v průběhu kontroly,
- d) opatření, která budou na základě výsledku kontroly provedena,
- e) seznam dokladů, které byly při kontrole zadrženy,
- f) datum sepsání protokolu o průběhu kontroly,
- g) otisk úředního razítka,
- h) podpis vedoucího skupiny osob, které kontrolu provedly, nebo podpisy všech osob, které kontrolu provedly.

(10) Po projednání protokolu jej spolupodepisuje osoba, u které je kontrola prováděna, a zaměstnanec celního úřadu, který kontrolu prováděl. Odmítne-li osoba, u které je kontrola prováděna, potvrdit svým podpisem seznámení se s obsahem protokolu, vyznačí se tato skutečnost v protokolu včetně data odmítnutí. Jedno vyhotovení protokolu obdrží osoba, u které je prováděna kontrola podle tohoto zákona. Den podpisu protokolu je též dnem jeho doručení a ukončení kontroly. Odmítne-li osoba, u které je kontrola prováděna, protokol převzít, doručí se jí poštou na doručenkou. Odmítne-li se osoba, u které je prováděna kontrola podle tohoto zákona, projednání zúčastnit nebo se tomuto projednání vyhýbá, považuje se den, kdy jí byl protokol o provedení kontroly doručen, za den ukončení kontroly.

HLAVA VI SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 19

Správní delikty právnických nebo podnikajících fyzických osob

(1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neoprávněně nakládá s neznačeným lihem nebo kontrolními páskami,
- b) nakládá s padělky kontrolních pásek, nebo
- c) v rozporu s § 4 odst. 2 vyveze líc, který je značen kontrolní páskou.

(2) Výrobce, dovozce nebo provozovatel daňového skladu, který nabyl líc v režimu podmíněného osvobození od daně, se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 3 neznačí líc kontrolní páskou,

b) nepodá návrh na registraci podle § 7 odst. 2 nebo v návrhu na registraci uvede nesprávné údaje anebo v rozporu s § 7 odst. 15 neoznámí změnu údajů v registraci, nebo

c) v rozporu s § 10 značí líh na jiném místě, než je povoleno, nebo nedodrží podmínky nebo způsob dopravy neznačeného lihu na místo jeho značení.

(3) Držitel se dopustí správního deliktu tím, že

a) umístí kontrolní pásku na spotřebitelském balení v rozporu s § 6,

b) prodá nebo předá kontrolní pásy v rozporu s § 12,

c) v rozporu s § 12 odst. 2 nezajistí, aby spotřebitelská balení lihu, která byla kontrolní páskou označena zahraničním dodavatelem, byla dovezena na daňové území České republiky,

d) nezajistí ochranu kontrolních pásek podle § 14 písm. a),

e) nevede nebo neuchovává evidenci kontrolních pásek podle § 14 písm. b),

f) neprovede inventuru kontrolních pásek nebo neoznámí výsledek inventury podle § 14 písm. c),

g) v rozporu s § 14 písm. d) neoznámí ztrátu nebo zničení kontrolních pásek, nebo

h) v rozporu s § 15 nevrátí kontrolní pásy.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 5 000 000 Kč nebo propadnutí věci, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo b), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b),

b) 1 000 000 Kč nebo propadnutí věci, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c), odstavce 2 písm. c) nebo odstavce 3 písm. a), c), d) nebo h),

c) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b) nebo odstavce 3 písm. e), f) nebo g).

§ 20 **Přestupky**

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) neoprávněně nakládá s neznačeným lihem nebo kontrolními páskami, nebo

b) nakládá s padělky kontrolních pásek.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč.

§ 21

Propadnutí věci

(1) Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží pachateli správního deliktu a byla

- a) ke spáchání správního deliktu užita nebo určena, nebo
- b) byla správním deliktem získána nebo nabyta za věc správním deliktem získanou.

(2) Celní úřad uloží propadnutí věci vždy, pokud věci uvedenou v odstavci 1 jsou neznačený líh nebo kontrolní páska včetně kontrolní pásky padělané.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát¹⁷).

§ 22 Zabrání věci

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí věci uvedené v § 21 odst. 1 písm. a) nebo b), lze rozhodnout, že se taková věc zabírá, jestliže

- a) náleží pachateli správního deliktu, kterého nelze za správní delikt stíhat, nebo
- b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela.

(2) Celní úřad rozhodne o zabrání věci podle odstavce 1, nebylo-li uloženo propadnutí věci uvedených v § 21 odst. 2.

(3) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od spáchání správního deliktu uplynulo 6 let.

(4) Vlastníkem zabrané věci se stává stát¹⁷).

§ 23 Zničení propadlé nebo zabrané věci

(1) Neznačený líh, jehož vlastníkem se stal podle § 21 nebo § 22 stát, celní úřad nebo celní ředitelství prodá k přepracování v dražbě. Nelze-li tento neznačený líh s ohledem na jeho vlastnosti přepracovat, celní úřad jej zničí pod úředním dohledem.

(2) Kontrolní páska nebo její padělek se zničí pod úředním dohledem.

(3) Náklady související se zničením neznačeného lihu, kontrolní pásky nebo jejího padělku předepíše celní úřad rozhodnutím pachateli správního deliktu se splatností 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Nepřesáhne-li výše nákladů 100 Kč, celní úřad náklady nepředepíše.

Společná ustanovení ke správním deliktům

§ 24

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává celní úřad, v jehož územním obvodu vyšel správní delikt najevo. Tento celní úřad může postoupit věc k projednání celnímu úřadu příslušnému podle zvláštního právního předpisu.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby¹⁸⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.

(7) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

nadpis vypuštěn

§ 25
zrušen

§ 26
zrušen

§ 27
zrušen

§ 28
zrušen

§ 29
zrušen

§ 30
zrušen

HLAVA VII
USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ A PŘECHODNÁ

§ 31
zrušen

§ 32
Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo financí vydá prováděcí právní předpis k provedení § 5 odst. 5, § 6 odst. 2, § 7 odst. 9 a § 11 odst. 6.

Čl. II
Přechodná ustanovení

1. Osoby, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nabízejí, prodávají nebo skladují líh ve spotřebitelském balení s obsahem menším než 0,2 l, který není označen kontrolní páskou, jej mohou na daňovém území České republiky nabízet, prodávat nebo skladovat nejdéle do 30. června 2009.

2. Osoby, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nabízejí, prodávají nebo skladují líh v nádobách nebo jiných obalech s obsahem nad 6 l, který je označen kontrolní páskou, jej mohou na daňovém území České republiky nabízet, prodávat nebo skladovat nejpozději do 30. června 2009.

3. Řízení, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a která nebyla do dne nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně dokončena, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§ 33
Přechodná ustanovení

(1) Osoby, které prodávají a skladují líh na daňovém území České republiky, jsou povinny provést ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona inventarizaci zásob lihu a oznámit výsledky této inventarizace místně příslušnému celnímu úřadu nejpozději do 31. července 2005.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 mohou prodávat líh neznačený kontrolní páskou ze zásob inventarizovaných podle odstavce 1 nejpozději do 31. prosince 2005.

(3) Prodejem neznačeného lihu ze zásob inventarizovaných podle odstavce 1 se rozumí prodej lihu, který byl inventarizován kteroukoliv osobou na daňovém území České republiky, pokud tato osoba oznámila výsledky provedené inventury místně příslušnému celnímu ředitelství a uvedla na prodejním dokladu, že se jedná o líh z inventarizovaných zásob.

(4) Osoby uvedené v § 3 jsou povinny podat návrh na registraci podle § 7 nejpozději do 20 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Do doby zaregistrování osob podle odstavce 4 příslušným celním úřadem se na

tyto osoby hledí, jako by byly zaregistrovány.

ČÁST DRUHÁ Změna zákona o daních z příjmů

§ 34

V § 24 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb. a zákona č. 669/2004 Sb., se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno zt), které včetně poznámky pod čarou č. 106) zní:

"zt) vstupní cena etiketovacího zařízení pro povinné značení lihu podle zvláštního právního předpisu,¹⁰⁶⁾ pokud se výrobce nebo dovozce lihu nerozhodne etiketovací zařízení odpisovat podle § 26 až 33.

106) Zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů."

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

§ 35

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2005, s výjimkou ustanovení § 34, které nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Gross v. r.

1) § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu).

2) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění nařízení č. 3528/89, nařízení č. 3845/89, nařízení č. 2913/92, nařízení č. 1969/93, nařízení č. 254/2000, nařízení č. 1228/2000, nařízení č. 1264/2000, nařízení č. 2388/2000, nařízení č. 2559/2000, nařízení č. 1229/2001, nařízení č. 1230/2001, nařízení č. 1776/2001, nařízení č. 1777/2001, nařízení č. 1783/2001 a nařízení č. 2031/2001.

2a) § 3 písm. g) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

2b) § 3 písm. d) zákona č. 353/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3) Články 166 až 182 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se

vydává celní kodex Společenství, ve znění nařízení č. 82/97, nařízení č. 955/99 a nařízení č. 2700/2000.

4) Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

5) Živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

6) § 3 písm. f) zákona č. 353/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

7) Článek 59 odst. 2 a čl. 82 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění nařízení č. 82/97, nařízení č. 955/99 a nařízení č. 2700/2000.

8) § 3 písm. h) zákona č. 353/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

9) Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství.

10) § 3 písm. e) zákona č. 353/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 61/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

12) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

13) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

14) § 57 a 58 živnostenského zákona.

15) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

16) § 16 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

17) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

18) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.

20) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

I/10

Zákon č. 100/2004 Sb. o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy)

Obsah

ČÁST PRVNÍ - MEZINÁRODNÍ OBCHOD S OHROŽENÝMI DRUHY VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ŽIVOČICHŮ A PLANĚ ROSTOUCÍCH ROSTLIN A DALŠÍ OPATŘENÍ K OCHRANĚ TĚCHTO DRUHŮ (§ 1 - § 42)

ČÁST DRUHÁ - Změna zákona o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů (§ 43)

ČÁST TŘETÍ - Změna zákona o ochraně přírody a krajiny (§ 44)

Přechodná ustanovení

Přílohy

100/2004 Sb.

ZÁKON

ze dne 10. února 2004

o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů

(zákon o obchodování s ohroženými druhy)

Změna: 444/2005 Sb.
Změna: 346/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb., 100/2004 Sb. (část)
Změna: 420/2011 Sb.
Změna: 467/2011 Sb.
Změna: 18/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
MEZINÁRODNÍ OBCHOD S OHROŽENÝMI DRUHY VOLNĚ ŽIJÍCÍCH
ŽIVOČICHŮ A PLANĚ ROSTOUCÍCH ROSTLIN A DALŠÍ OPATŘENÍ K
OCHRANĚ TĚCHTO DRUHŮ

HLAVA I
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1
Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje ochranu volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, které jsou ohroženy na přežití, s cílem jejich zachování regulováním obchodu s nimi v souladu s Úmluvou o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin¹⁾ (dále jen "Úmluva") a právem Evropských společenství, které upravuje dovoz a vývoz volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, dovoz výrobků z kytovců, dovoz a uvádění na trh výrobků z tuleňů, používání náslapných pastí, dovoz kožešin a dalšího zboží vyrobeného z kožešin (dále jen "právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů").²⁾ Dále stanoví podmínky pro obchod s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin dále vymezených a stanoví některá další opatření sloužící k zajištění ochrany a evidence těchto druhů na území České republiky.

(2) Tento zákon se vztahuje na

- a) stanovené druhy živočichů a rostlin a na výrobky z živočichů a rostlin těchto druhů vyjmenované v Úmluvě a v právu Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů,³⁾
- b) tuleň a produkty z tuleňů (dále jen „výrobek z tuleňů“)⁶¹⁾,
- c) vývoz dalších zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů⁴⁾ z České republiky, které může v zájmu jejich ochrany stanovit prováděcí právní předpis.

§ 2
Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) volně žijícím živočichem jedinec živočišného druhu, jestliže se populace tohoto druhu v přírodě udržují anebo udržovaly samovolně, včetně druhu v přírodě nezvěstného nebo v přírodě vyhynulého, a to i v případě chovu jedince v lidské péči nebo jiného ovlivňování jeho vývoje člověkem,

- b) planě rostoucí rostlinou jedinec nebo kolonie rostlinného druhu nebo druhu hub, jejichž populace se v přírodě udržují anebo udržovaly samovolně, včetně druhu v přírodě nezvěstného nebo v přírodě vyhynulého, a to i v případě pěstování jedince nebo kolonie v kultuře nebo jiného ovlivňování jejich vývoje člověkem,
- c) druhem přímo ohroženým vyhynutím nebo vyhubením (dále jen „druh ohrožený vyhynutím“) druh uvedený v příloze A k přímo použitelnému předpisu Evropské unie o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi⁵⁾
- d) výrobkem z kytovců výrobek vymezený právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů,⁶⁾
- e) regulovanou kožešinou kožešina živočicha a další zboží vyrobené z kožešin živočichů, na které se vztahují omezení dovozu v souladu s právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů,⁷⁾
- f) dovozem dovoz exempláře,⁸⁾ regulované kožešiny nebo výrobku z tuleňů do Evropského společenství, včetně exempláře, který byl uloven v mořských vodách, jež nejsou pod právní svrchovaností žádného státu, a to od okamžiku vstupu na území Evropského společenství, vyjma režimu tranzitu,
- g) vývozem vývoz exempláře, jedince zvláště chráněného druhu,⁴⁾ regulované kožešiny nebo výrobku z tuleňů z Evropského společenství, vyjma režimu tranzitu,
- h) jiným jedincem jedinec zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny⁴⁾, který není exemplářem a který je vymezen prováděcím právním předpisem podle § 1 odst. 2 písm. c),
- i) vývozem z České republiky vývoz exempláře, jiného jedince, regulované kožešiny nebo výrobku z tuleňů z Evropského společenství, vyjma režimu tranzitu, a přeprava exempláře, jiného jedince, regulované kožešiny nebo výrobku z tuleňů z České republiky do jiného členského státu Evropských společenství,
- j) výrobkem z některých tuleňích mláďat⁶²⁾ výrobek z tuleňů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

HLAVA II
OBECNÉ PODMÍNKY A NÁLEŽITOSTI ŽÁDOSTÍ PRO DOVOZ, VÝVOZ, ZPĚTNÝ
VÝVOZ, PŘEMISŤOVÁNÍ EXEMPLÁŘŮ A DALŠÍ NAKLÁDÁNÍ S NIMI

Obecné podmínky

§ 3
nadpis vyplněn

(1) Postup při dovozu, vývozu, zpětném vývozu a dalších způsobech regulace nakládání s exempláři upravují přímo použitelné předpisy Evropských společenství v oblasti obchodování s ohroženými druhy (dále jen „nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy“)⁹⁾.

(2) Žádost o povolení nebo potvrzení pro účely dovozu, vývozu nebo zpětného vývozu exempláře v souladu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ anebo potvrzení potřebné k přemístění živého exempláře živočišného druhu přímo ohroženého vyhynutím, s výjimkou rostlinolékařských osvědčení podle § 17 odst. 1, předkládá právnická osoba nebo fyzická osoba, která hodlá dovézt, vyvézt, zpětně vyvézt nebo přemístit exemplář (dále jen „žadatel“), Ministerstvu životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) na formuláři stanoveném nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾. Je-li předmětem žádosti živý exemplář řádu primáti (Primates spp.), žadatel je povinen doložit, že splnil podmínky pro obchod s primáty stanovené jinými právními předpisy^{9a)}.

(3) Žádost o výjimku ze zákazu obchodních činností týkajících se exemplářů podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy¹⁰⁾ se podává u příslušného krajského úřadu na formuláři stanoveném nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾, s výjimkou potvrzení o putovní výstavě a potvrzení o souboru vzorků¹¹⁾, která jsou současně výjimkou ze zákazu obchodních činností pro výhradní účely veřejného vystavování exemplářů. Je-li předmětem žádosti živý exemplář řádu primáti (Primates spp.), žadatel je povinen doložit, že splnil podmínky pro obchod s primáty stanovené jinými právními předpisy^{9a)}.

(4) Žadatel vyplní žádost podle odstavce 2 nebo 3 a doloží příslušné údaje požadované nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾.

(5) Žádost o vydání potvrzení o putovní výstavě, potvrzení o souboru vzorků nebo o vydání potvrzení o osobním vlastnictví, popřípadě o vydání dalších povolení nebo potvrzení podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ se podává u příslušného správního úřadu na formuláři stanoveném nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾.

(6) Další náležitostí žádosti podle odstavců 2, 3 nebo 5 je doklad o zaplacení správního poplatku, je-li takový poplatek stanoven jiným právním předpisem^{11a)}.

(7) K žádostem podle odstavce 2 nebo 5 žadatel přiloží vyplněnou evidenční kartu. Formulář evidenčních karet stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(8) Ministerstvo vede evidenci žadatelů podle odstavců 2 a 5 a krajské úřady vedou evidenci žadatelů podle odstavce 3.

(9) Způsob vyplňování žádosti, způsob vedení a obsah evidence žadatelů, předkládání žádostí a nakládání s doklady podle odstavců 1 až 8 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 3a

(1) Dovoz, vývoz, zpětný vývoz a tranzit exemplářů lze uskutečnit jen přes určené celní úřady^{11b)}.

(2) Ministerstvo může v rozhodnutí o povolení dovozu stanovit, že dovozce, který dováží živý exemplář živočišného druhu, je povinen nejméně 24 hodin předem oznámit České inspekci životního prostředí (dále jen „inspekce“) čas dovozu a celní úřad určený k propuštění

zásilkou do příslušného celního režimu nebo přidělení příslušného celně schváleného určení.

(3) Pokud dovozce nedoprovází dovážený exemplář, přechází povinnost podle odstavce 2 na dopravce exemplářů nebo jinou doprovázející osobu a dovozce je povinen tyto osoby informovat o souvisejících povinnostech.

Dovoz

§ 4

(1) Žadatel předloží žádost o povolení k dovozu exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím 12) ministerstvu na předepsaném formuláři.

(2) K žádosti podle odstavce 1 žadatel přiloží

- a) údaje požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů, 12)
- b) údaje prokazující totožnost žadatele,
- c) úředně ověřenou kopii povolení k podnikatelské činnosti související s dovozem exempláře, pokud žadatel takovou činnost provozuje,
- d) doklad nebo písemné prohlášení o účelu dovozu,
- e) pro živý exemplář živočišného druhu popis podmínek, za jakých bude dopravován během přepravy a umístěn po dovozu, v souladu s předpisy na ochranu zvířat 13) tak, aby nehrozilo nebezpečí úhynu či poškození na zdraví.

§ 5

Ministerstvo vydá povolení k dovozu 12) exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím, jen pokud žadatel splnil podmínky požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů 12) a podmínky stanovené v § 3 odst. 4 a § 4.

§ 6

(1) Žadatel předloží žádost o povolení k dovozu jiného exempláře než exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím, pro jehož dovoz je nezbytné povolení ministerstva, 14) na předepsaném formuláři ministerstvu.

(2) K žádosti podle odstavce 1 žadatel přiloží

- a) údaje podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů, 14)
- b) údaje prokazující totožnost žadatele,
- c) úředně ověřenou kopii povolení k podnikatelské činnosti související s dovozem exempláře, pokud žadatel takovou činnost provozuje,
- d) pro živý exemplář živočišného druhu popis podmínek, za jakých bude dopravován během

přepravy a ubytován po dovozu, v souladu s předpisy na ochranu zvířat¹³⁾ tak, aby nehrozilo nebezpečí úhynu či poškození na zdraví.

§ 7

Ministerstvo vydá povolení k dovozu jiného exempláře než exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím, pro jehož dovoz je nezbytné povolení ministerstva,¹⁴⁾ jen pokud žadatel splnil podmínky požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů¹⁴⁾ a podmínky stanovené v § 3 odst. 4 a § 6.

Vývoz a zpětný vývoz

§ 8

(1) Žadatel předloží žádost o vydání povolení k vývozu¹⁵⁾ nebo potvrzení o zpětném vývozu¹⁶⁾ exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím¹²⁾ ministerstvu na předepsaném formuláři.

(2) K žádosti o povolení k vývozu nebo o potvrzení o zpětném vývozu podle odstavce 1 žadatel přiloží

- a) údaje požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů,¹⁵⁾ 16)
- b) pro povinně registrovaný exemplář doklad o registraci (§ 23),
- c) údaje prokazující totožnost žadatele,
- d) úředně ověřenou kopii povolení k podnikatelské činnosti související s vývozem exempláře, pokud žadatel takovou činnost provozuje,
- e) pro exemplář druhu vyjmenovaného v příloze I Úmluvy¹⁾ povolení k dovozu příslušného úřadu státu, kam je exemplář vyvážen,
- f) pro živý exemplář živočišného druhu popis podmínek, za jakých bude dopravován během přepravy a umístěn po dovozu, v souladu s předpisy na ochranu zvířat¹³⁾ tak, aby nehrozilo nebezpečí úhynu či poškození na zdraví,
- g) pro vývoz exempláře narozeného a odchovaného v zajetí nebo uměle vypěstovaného¹⁷⁾ stručný popis chovu nebo kultury, z něhož bude zřejmý původ jedinců zakládajících chov nebo kulturu a filiální generace dosažená v lidské péči.

§ 9

Ministerstvo vydá povolení k vývozu exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím, jen pokud žadatel splnil podmínky požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů¹⁵⁾ a podmínky stanovené v § 3 odst. 4 a v § 8.

§ 10

Ministerstvo vydá potvrzení o zpětném vývozu exempláře druhu přímo ohroženého

vyhynutím, jen pokud žadatel splnil podmínky požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů,¹⁶⁾ § 3 odst. 4 a § 8.

§ 11

(1) Žadatel předloží žádost o vydání povolení k vývozu nebo potvrzení o zpětném vývozu exempláře jiného než exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím, pro jehož vývoz nebo opětovný vývoz je nezbytné povolení nebo potvrzení ministerstva,¹⁸⁾ nebo potvrzení o zpětném vývozu na předepsaném formuláři ministerstvu.

(2) K žádosti o povolení k vývozu nebo potvrzení o zpětném vývozu podle odstavce 1 žadatel přiloží

- a) údaje požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů,¹⁸⁾
- b) pro povinně registrovaný exemplář doklad o registraci (§ 23),
- c) údaje prokazující totožnost žadatele,
- d) úředně ověřenou kopii povolení k podnikatelské činnosti související s vývozem exempláře, pokud žadatel takovou činnost provozuje,
- e) pro živý exemplář živočišného druhu popis podmínek, za jakých bude dopravován během přepravy a umístěn po dovozu, v souladu s předpisy na ochranu zvířat¹³⁾ tak, aby nebezpečí úhynu či poškození na zdraví,
- f) pro vývoz exempláře narozeného a odchovaného v zajetí nebo uměle vypěstovaného ¹⁷⁾ stručný popis chovu nebo kultury, z něhož bude zřejmý původ jedinců zakládajících chov nebo kulturu a filiální generace dosažená v lidské péči.

§ 12

Ministerstvo vydá povolení k vývozu nebo potvrzení o zpětném vývozu exempláře jiného než exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím, pro jehož vývoz nebo opětovný vývoz je nezbytné povolení nebo potvrzení ministerstva, jen pokud žadatel splnil podmínky požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů ¹⁸⁾ a podmínky stanovené v § 3 odst. 4 a § 11.

§ 13

Ostatní případy dovozu, vývozu a zpětného vývozu

V ostatních případech dovozu, vývozu a zpětného vývozu se postupuje v souladu s právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů.¹⁹⁾

Přemísťování živých exemplářů živočišného druhu v rámci členských států Evropských společenství

§ 14

(1) Žadatel předloží žádost o povolení potřebné k přemístění²⁰⁾ živého exempláře živočišného druhu přímo ohroženého vyhynutím ministerstvu na předepsaném formuláři.

(2) K žádosti podle odstavce 1 žadatel přiloží

- a) pro povinně registrovaný exemplář doklad o registraci (§ 23),
- b) údaje prokazující totožnost žadatele,
- c) úředně ověřenou kopii povolení k podnikatelské činnosti související s držením nebo přesunem exempláře, pokud žadatel takovou činnost provozuje.

§ 15

Ministerstvo vydá povolení k přemístění podle § 14, jen pokud žadatel splnil podmínky požadované právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů²⁰⁾ a v § 14.

§ 15a

Výjimka ze zákazu obchodních činností

(1) Žadatelem o výjimku ze zákazu obchodních činností^{20b)} může být pouze vlastník exempláře, nebo právnická nebo fyzická osoba, která má v držení exemplář na základě dlouhodobé výpůjčky z ciziny po dobu delší než 90 dnů, nebo osoba, která exemplář oprávněně drží v případě, že exemplář nemá vlastníka nebo vlastník není znám (dále jen „dlouhodobý držitel“). Žadatel předloží žádost o výjimku ze zákazu obchodních činností příslušnému krajskému úřadu podle § 3 odst. 3 a 4.

(2) K žádosti podle odstavce 1 žadatel přiloží

- a) doklady o původu exempláře požadované nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ a tímto zákonem,
- b) pro povinně registrovaný exemplář doklad o registraci (§ 23), není-li současně žádáno o první zaregistrování exempláře,
- c) pro exemplář, který je jedincem zvláště chráněného druhu nebo ptákem druhu, který volně žije na evropském území členských států Evropských společenství, doklad o povolení držení, chovu v zajetí či pěstování takového exempláře podle jiného právního předpisu^{20a)}.

(3) Potvrzení o udělení výjimky ze zákazu obchodních činností^{20b)} a potvrzení o povolení k přemístění^{20c)} může krajský úřad vydat po projednání s ministerstvem pro týž živý exemplář na jednom formuláři.

(4) Způsob vyplnění formuláře žádosti o potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 15b

Potvrzení o putovní výstavě a potvrzení o souboru vzorků

(1) Žádost o potvrzení o putovní výstavě nebo potvrzení o souboru vzorků¹¹⁾ předkládá žadatel ministerstvu podle § 3 odst. 5 a 7. K žádosti přiloží žadatel odpovídající údaje a doklady podle § 4 odst. 2, § 6 odst. 2, § 8 odst. 2 písm. a) až d), f) a g) a § 11 odst. 2 a přiměřeně podle § 15a odst. 2.

(2) Žadatel o potvrzení o putovní výstavě nebo potvrzení o souboru vzorků, která mají být současně výjimkou ze zákazu obchodních činností pro výhradní účely veřejného vystavování, předloží ministerstvu dříve vydané potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností, bylo-li uděleno a je-li v platnosti; v případě vydání potvrzení o putovní výstavě nebo potvrzení o souboru vzorků toto dřívější potvrzení ztrácí platnost a žadatel je povinen odevzdat jej ministerstvu, nestanoví-li nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy¹¹⁾ jiný postup.

(3) Ministerstvo vydá potvrzení o putovní výstavě nebo potvrzení o souboru vzorků pouze v případě, že žadatel splnil podmínky požadované nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾.

(4) Ministerstvo vede evidenci exemplářů, na které bylo vydáno potvrzení o putovní výstavě¹¹⁾, s uvedením jejich držitelů.

§ 15c

Další druhy potvrzení

(1) Při vydávání potvrzení o osobním vlastnictví exempláře^{20d)} nebo dalších potvrzení upravovaných nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ se postupuje podle těchto nařízení a přiměřeně podle § 4, 6, 8, 11 a 14.

(2) Ministerstvo vede evidenci exemplářů, na které bylo vydáno potvrzení o osobním vlastnictví^{20d)}, s uvedením jejich držitelů.

(3) Způsob vyplnění formulářů žádostí o potvrzení o osobním vlastnictví exempláře, o potvrzení o souboru vzorků, o potvrzení o putovní výstavě, o povolení nebo potvrzení pro účely dovozu, vývozu a zpětného vývozu anebo o potvrzení potřebného k přemístění živého exempláře živočišného druhu přímo ohroženého vyhynutím stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

HLAVA III

**REGISTRACE OBCHODNÍKŮ A VĚDECKÝCH INSTITUCÍ A ODCHYLKY PRO
NĚKTERÉ PŘÍPADY VÝVOZU**

§ 16

Registrace obchodníků a vědeckých institucí

Základní podmínky registrace obchodníků,²¹⁾ vědců a vědeckých institucí²²⁾ se řídí

právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů. Prováděcím právním předpisem mohou být stanoveny bližší podmínky a náležitosti k registraci obchodníků, vědců a vědeckých institucí.

§ 16a

Registrace k zjednodušeným postupům při obchodu s biologickými vzorky

(1) Ministerstvo vede registr osob, které mohou využívat zjednodušené postupy podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{22a}), a registr druhů, s jejichž vzorky lze takto obchodovat. Tento registr ministerstvo každých 5 let přezkoumává a aktualizuje.

(2) Žádost o registraci ke zjednodušeným postupům při obchodu s biologickými vzorky podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{22a}) se zasílá ministerstvu. Žadatel vyplní žádost o povolení nebo potvrzení pro účely dovozu, vývozu nebo zpětného vývozu exempláře a evidenční kartu a k žádosti dále přiloží

- a) seznam druhů exemplářů biologických vzorků, které jsou předmětem žádosti,
- b) písemné zdůvodnění, že předpokládaný obchod s biologickými vzorky nebude mít žádný nebo pouze nepatrný dopad na zachování dotčených druhů,
- c) odhad předpokládané potřeby částečně vyplněných povolení a potvrzení.

§ 16b

Licence pro zpracovatele a balírny kaviáru

(1) Licenci ke zpracování, balení nebo přebalování kaviáru jeseterovitých ryb (*Acipenseriformes* spp.) (dále jen „kaviár“) v České republice může v souladu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{22b}) udělit fyzické nebo právnické osobě na základě její žádosti ministerstvo. Licence se uděluje na dobu neurčitou. Licence nenahrazuje povolení, schválení^{22c}), souhlasy nebo vyjádření potřebné ke zpracování, balení nebo přebalování kaviáru podle jiných právních předpisů.

(2) Ministerstvo schválí na základě žádosti způsob značení nádob s kaviárem pro použití balírnou kaviáru, pokud je značení v souladu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{22d}), a přidělí evidenční kód zpracovatele nebo balírny kaviáru.

(3) Ministerstvo může rozhodnout o odnětí licence udělené podle odstavce 1, pokud zpracovatel nebo balírna kaviáru porušují povinnosti stanovené nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹). Novou licenci lze udělit až po 2 letech od právní moci rozhodnutí o odnětí licence. Licence nepřechází na právní nástupce zpracovatele nebo balírny kaviáru. Ministerstvo vede přehled zpracovatelů a balíren kaviáru, kterým byla licence udělena.

(4) Zpracovatel nebo balírna kaviáru jsou povinni bezodkladně hlásit ministerstvu změny rozhodné pro používání licence.

(5) Žádost o licenci pro zpracovatele a balírny kaviáru a o schválení způsobu značení nádob s kaviárem se podává ministerstvu. Žádost o licenci kromě náležitostí podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹) obsahuje

- a) informaci o předpokládaném způsobu získávání, zpracovávání a uchovávání kaviáru,
- b) zdůvodnění žádosti podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,
- c) podrobný popis způsobů balení kaviáru používaných balírnou kaviárů, popis a vzorky používaných nebo navrhovaných jednorázových štítků na prvotní nádoby s kaviárem,
- d) písemný souhlas žadatele, že ministerstvo poskytne informaci o licencované balírně kaviáru Evropské komisi a Sekretariátu Úmluvy¹⁾ v rozsahu stanoveném nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾.

(6) Rozhodnutí ministerstva o licenci pro balírny kaviáru slouží pouze pro účely obchodu s kaviárem podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy¹⁰⁾ a nenahrazuje splnění podmínek podle jiných právních předpisů.

(7) Zpracovatel nebo balírna kaviáru jsou povinni vést záznamy o nakládání s kaviárem a označit nádoby s kaviárem.

(8) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem formulář žádosti o licenci ke zpracování, balení nebo přebalování kaviáru, obsah a způsob vedení záznamů o nakládání s kaviárem, způsob označování nádob s kaviárem a způsob přidělování evidenčního kódu balíren kaviáru.

§ 17

Vývoz exempláře rostlinného druhu na základě rostlinolékařského osvědčení

(1) Povolení ministerstva k vývozu uměle vypěstovaného exempláře rostlinného druhu může být v případech, které stanoví prováděcí právní předpis, nahrazeno rostlinolékařským osvědčením vydaným podle jiného zákona,²³⁾ jsou-li splněny podmínky, které stanovila Evropská komise (dále jen "Komise").²⁴⁾

(2) Úředně ověřenou kopii rostlinolékařského osvědčení vydaného pro vývoz exempláře rostlinného původu podle odstavce 1 zašle orgán rostlinolékařské péče nejpozději do 15 dnů od jeho vydání ministerstvu, s výjimkou případů, kdy lze zaslat údaje z těchto dokladů elektronicky; případy, kdy tak lze učinit, stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA IV

OBCHOD S NĚKTERÝMI ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝMI DRUHY A VÝROBKY Z TULEŇŮ A REGULACE LOVU NĚKTERÝCH DRUHŮ MOŘSKÝCH ŽIVOČICHŮ

§ 18

Obchod se zvláště chráněnými druhy

(1) Vývoz jiného jedince z České republiky lze provést jen na základě povolení ministerstva. Vzor žádosti o povolení vývozu jiného jedince z České republiky stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(2) Na území České republiky dále platí pro tyto jedince při jejich vývozu obdobná úprava jako pro exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím.

(3) Povolení k vývozu podle odstavce 1 lze udělit jen tehdy, pokud žadatel prokáže, že

- a) vývoz tohoto jedince neohroží druh na přežití; odborné stanovisko vydá na žádost žadatele vědecký orgán,
- b) tento jedinec byl získán v souladu s jiným právním předpisem,25)
- c) tento živý jedinec bude během přepravy zajištěn v souladu s jiným právním předpisem 13) tak, aby neohrozilo nebezpečí úhynu nebo poškození zdraví.

§ 19

Obchod s výrobky z tuleňů

(1) Zakázán je dovoz výrobků z některých tuleňů mláďat pro obchodní účely, zejména pro prodej, výměnu nebo nákup, nabízení k prodeji, výměnu nebo vybízení k prodeji, nabývání za účelem zisku, veřejné vystavování za účelem zisku nebo jako obchodní vzorek, využívání pro zisk, držení nebo přemísťování za účelem prodeje.

(2) Výjimku ze zákazu v odstavci 1 může v odůvodněných případech udělit ministerstvo pro výrobky z některých tuleňů mláďat, u nichž dovozce prokáže, že jsou výsledkem tradičního lovu prováděného Inuity v souladu s platnými právními předpisy země původu.

(3) Ustanoveními odstavců 1 a 2 nejsou dotčeny další povinnosti vyplývající z přímo použitelného předpisu Evropské unie o obchodování s produkty z tuleňů63).

§ 20

Regulace lovu některých druhů mořských živočichů

(1) Na lodích plujících pod státní vlajkou České republiky je zakázán lov kytovců, na které se vztahuje tento zákon.

(2) Výjimku ze zákazu podle odstavce 1 může za účelem vědeckého výzkumu udělit ministerstvo. Ministerstvo může v udělené výjimce stanovit podmínky lovu.

(3) K udělení výjimky podle odstavce 2 si ministerstvo vyžádá stanovisko vědeckého orgánu (§ 27).

HLAVA V

NÁLEŽITOSTI POVOLENÍ NEBO POTVRZENÍ PRO DOVOZ, VÝVOZ, ZPĚTNÝ VÝVOZ NEBO PŘEMÍSTĚNÍ EXEMPLÁŘE A NAKLÁDÁNÍ S NÍM

§ 21

(1) Součástí rozhodnutí o povolení dovozu, vývozu a zpětného vývozu exempláře je též vyplněný a potvrzený formulář příslušného povolení nebo potvrzení podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy26) (dále jen „doklad CITES“). Součástí povolení potřebného k přemístění exempláře druhu přímo ohroženého vyhynutím je potvrzení vydané podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy20). Dokladem CITES je též

oznámení o dovozu předložené celnímu úřadu podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy²⁷) a rostlinolékařské osvědčení vydané podle § 17 nebo jiné povolení nebo potvrzení podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹). Dokladem CITES je dále kopie takového dokladu vydaná ministerstvem současně s originálem dokladu CITES (dále jen „kopie dokladu CITES“) a potvrzená kopie dokladu CITES vydaná krajským úřadem.

(2) Údaje, jež musí doklad CITES obsahovat, musí být uvedeny v dokladu CITES také v jazyce anglickém, francouzském nebo španělském.

(3) Výkonný orgán (§ 25 odst. 2 a 8) na dokladu CITES uvede, jakým způsobem jsou označeny exempláře.

§ 22

(1) Dovozní povolení, popřípadě doklad vydaný ve státě vývozu pro vývoz nebo zpětný vývoz exempláře do České republiky podle Úmluvy¹), nebo doklad CITES, který je nahrazuje, které nebyly při dovozu odebrány celními úřady a měly být odebrány podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy²), je nutno předložit nejpozději do 15 dnů po uskutečnění dovozu ministerstvu spolu s písemným zdůvodněním, proč nedošlo k předložení dokladů celním úřadům.

(2) Pro účely prokázání zákonného původu exempláře dovezeného podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹) slouží dovozci kopie dokladu CITES, která byla potvrzena celním úřadem při dovozu exempláře, anebo potvrzená kopie dokladu CITES vydaná krajským úřadem.

(3) Nemá-li dovozce kopii dokladu CITES nebo jsou-li údaje nutné k prokázání původu exempláře na kopii dokladu chybné nebo neúplné, informuje dovozce neprodleně písemně ministerstvo o okolnostech dovozu a důvodech pochybností, přiloží příslušné doklady včetně sporné kopie a požádá o vydání náhradního potvrzení pro účely prokázání povoleného dovozu.

(4) V případě pochybností ověřuje platnost kopie dokladu CITES ministerstvo.

(5) Podmínky používání kopie dokladu CITES a potvrzení podle odstavce 3 a vzor tohoto potvrzení může stanovit prováděcí právní předpis.

HLAVA VI REGISTRACE NĚKTERÝCH EXEMPLÁŘŮ, UDĚLOVÁNÍ VÝJIMEK ZE ZÁKAZU OBCHODNÍ ČINNOSTI A PROKAZOVÁNÍ PŮVODU

Registrace některých exemplářů a udělování výjimek ze zákazu obchodních činností s exempláři

§ 23 **nadpis vypuštěn**

(1) Vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře je povinen jej přihlásit k registraci, jde-li o

a) exemplář druhu přímo ohroženého vyhynutím, na který se vztahuje zákaz obchodních činností¹⁰⁾ s výjimkou:

1. druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, které se vyskytují přirozeně v přírodě České republiky, včetně druhů zvláště chráněných podle právních předpisů o ochraně přírody a krajiny^{31a)}, a
2. exemplářů druhů, pro které může prováděcí právní předpis stanovit, že se na ně povinnost registrace nevztahuje,

b) exempláře jiných druhů než druhů přímo ohrožených vyhynutím uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

(2) Registrační povinnost se nevztahuje na exemplář vlastníka nebo dlouhodobého držitele se sídlem nebo trvalým pobytem mimo území České republiky, a to pokud je exemplář dovezen v souladu s tímto zákonem dočasně do České republiky na dobu kratší než 90 dnů od dovozu. Pro exemplář vlastníka nebo dlouhodobého držitele se sídlem nebo trvalým pobytem v členském státě Evropských společenství musí být exemplář doprovázen příslušným povolením nebo potvrzením vydaným výkonným orgánem členského státu Evropských společenství, v němž má vlastník nebo dlouhodobý držitel sídlo nebo trvalý pobyt. Doba dočasného pobytu bez povinnosti registrace je v tomto případě 12 měsíců od přivezení exempláře na území České republiky.

(3) Dokladem o registraci exempláře je registrační list exempláře, který vydává příslušný krajský úřad (dále jen „registrační úřad“). Registrační list platí pro území České republiky. Pro každý exemplář podléhající registrační povinnosti se vydává samostatný registrační list. Registrační úřad zároveň ukládá kopii registračního listu. Registrační list není úředním potvrzením o zákonném původu exempláře. Vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře je povinen zajistit, aby exemplář byl vždy doprovázen svým registračním listem, případně dalšími doklady podle odstavců 4 a 8; to platí i pro předání exempláře novému vlastníku. Formulář registračního listu pro exemplář stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(4) Pokud se vydává rozhodnutí o udělení výjimky ze zákazu obchodních činností podle § 15a na dosud neregistrovaný exemplář, pak se u exemplářů, které musí být registrovány a dosud k tomu nedošlo, v rámci takového řízení provede též registrace exempláře a vydá se vlastníku nebo dlouhodobému držiteli registrační list. Vydá-li registrační úřad pro registrovaný exemplář potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností, poznamená neprodleně po vydání potvrzení o výjimce do registračního listu náležejícího k témuž exempláři číslo tohoto potvrzení a v potvrzení uvede číslo příslušného registračního listu. Tento postup platí obdobně i pro případy dalších potvrzení. Osoba žijící mimo Českou republiku je povinna mít při pobytu v České republice, má-li u sebe exemplář, potřebná potvrzení podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾. Potvrzení o výjimce ze zákazu prodeje^{20b)}, nestanoví-li nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ jinak, je rovněž předáváno s exemplářem jeho novému vlastníku nebo dlouhodobému držiteli.

(5) Vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře podléhajícího registrační povinnosti je povinen požádat registrační úřad o vydání dokladu o registraci, a to do 30 dnů od nabytí exempláře nebo od uplynutí lhůty podle odstavce 2 nebo ode dne účinnosti právního předpisu, jímž byl druh, do něhož exemplář patří, zařazen mezi druhy podléhající registrační povinnosti. Vlastník nebo dlouhodobý držitel, který je povinen požádat o vydání dokladu o registraci,

nesmí exemplář převést na jinou osobu dříve, než registrační úřad tento doklad vydá. V žádosti o vydání dokladu o registraci uvede žadatel údaje prokazující jeho totožnost a předloží všechny doklady týkající se exempláře, které má k dispozici.

(6) V případě narození nebo vylíhnutí mláďat ve vlastním chovu, jejichž odchov vlastníkem nebo dlouhodobý držitel zaznamená v chovatelských záznamech podle § 24 odst. 7, se lhůta pro registraci exempláře podle odstavce 5 prodlužuje o dobu, po kterou si mláďata vlastníkem nebo dlouhodobý držitel ponechá, a to

a) u mláďat savců po dobu kojení, nejdéle však do 6 měsíců stáří mláďete,

b) u vajec a mláďat ptáků nebo plazů po dobu, kdy zůstávají na hnízdě nebo v péči rodičů, nejdéle však do 3 měsíců stáří mláďete,

c) u vajec, jiker, zárodečných stadií a mláďat jiných než podle písmene a) nebo b) nejdéle do 3 měsíců stáří mláďete od vylíhnutí anebo, v případě vývoje přes zárodečná stadia, do 15 dnů od dosažení posledního vývojového stadia.

(7) Registrační úřad, který provedl registraci exempláře, který podle jiných právních předpisů 30) patří mezi druhy zvířat vyžadujících zvláštní péči, oznámí bez zbytečného odkladu tuto skutečnost místně příslušnému orgánu ochrany zvířat³¹⁾.

(8) Povinnost registrace se nevztahuje na exempláře zabavené, pokud zůstávají majetkem státu. V případě dlouhodobé výpůjčky delší než 90 dnů, pronájmu, prodeje nebo jiného převodu zabaveného exempláře, který je majetkem státu, vystaví ministerstvo potvrzení o původu zabaveného exempláře na formuláři stanoveném prováděcím právním předpisem, přičemž nový nabyvatel má dále k exempláři stejné povinnosti jako vlastník.

(9) Způsob vyplnění registračního listu stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 23a

(1) Údaje v registračním listu musejí být v souladu se skutečným stavem exempláře a musí být zřejmé, že k sobě náležejí.

(2) Vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře je povinen hlásit registračnímu úřadu změny týkající se registrovaného exempláře, jimiž jsou úhyn, ztráta, výpůjčka, nájem, převod vlastnictví k exempláři, dodatečné označení exempláře nebo trvalý vývoz z České republiky, a to do 30 dnů ode dne, kdy změna nastala nebo kdy se o ní vlastník nebo dlouhodobý držitel dozvěděl; v případě výpůjčky, nájmu a dodatečného označení exempláře je v téže lhůtě povinen předložit registrační list k vyznačení změn.

(3) V případě úhynu nebo ztráty exempláře odevzdá vlastník nebo dlouhodobý držitel registračnímu úřadu doklad o registraci ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy k úhynu nebo ztrátě exempláře došlo. Vlastník nebo dlouhodobý držitel je povinen registrační list v téže lhůtě odevzdat také v případě trvalého vývozu exempláře z České republiky; v případě trvalé přepravy exempláře z České republiky do jiného členského státu vlastník odevzdá registrační list příslušnému registračnímu úřadu, v případě trvalého vývozu exempláře ministerstvu.

(4) Vlastník nebo dlouhodobý držitel je povinen hlásit změny na exempláři důležité pro jeho identifikaci, pokud nejde o exemplář individuálně a nezaměnitelně označený podle požadavků nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹).

(5) V případě změny vlastníka nebo dlouhodobého držitele oznámí nový vlastník nebo dlouhodobý držitel nabytí exempláře příslušnému registračnímu úřadu do 30 dnů ode dne nabytí exempláře; v takovém případě se nevydává nový doklad, ale do stávajícího registračního listu se zaznamená příslušná změna, pokud tento zákon nestanoví jinak. Registrační úřad zaznamená změny i do kopie registračního listu, který si ponechá. Nový vlastník nebo dlouhodobý držitel nesmí exemplář převést na jinou osobu dříve, než příslušný registrační úřad po oznámení nabytí exempláře tuto skutečnost zaznamená do registračního listu.

(6) Způsob provádění změn v registraci exemplářů podléhajících povinnosti označení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 23b

(1) Ten, kdo prodává nebo nabízí k prodeji exemplář podléhající registraci anebo exemplář, na nějž se vztahuje zákaz obchodních činností podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy¹⁰), je povinen jej opatřit písemným upozorněním „CITES - povinné doklady“ a prodej uskutečnit jen s příslušným registračním listem, a v případě, že jde o exemplář podléhající zakazu prodeje, též s potvrzením o výjimce z tohoto zakazu^{20b}) nebo je nahrazujícím potvrzením (dále jen „povinné doklady spojené s převodem“).

(2) Ten, kdo prodává nebo nabízí k prodeji exemplář uvedený v odstavci 1, je dále povinen informovat kupujícího nebo zájemce o koupi o povinnosti registrovat exemplář podle tohoto zákona a o zákazech obchodních činností s exemplářem¹⁰). To platí obdobně i pro jiné způsoby převodu tohoto exempláře.

(3) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 a 2 se vztahují i na toho, kdo takový exemplář prodává nebo nabízí k prodeji prostřednictvím prostředků komunikace na dálku. Upozornění „CITES - povinné doklady“ je povinnou součástí inzerátu nabízejícího k prodeji exemplář podléhající registraci anebo exemplář, na nějž se vztahuje zákaz obchodních činností.

(4) Při obchodování na veřejnosti přístupných místech, kde se nabízejí k prodeji a prodávají exempláře, nebo při provozování prostředků komunikace na dálku, jejichž prostřednictvím se nabízejí k prodeji nebo prodávají exempláře, je provozovatel takového místa, nebo prostředku komunikace na dálku povinen zajistit, aby byly povinné informace spojené s převodem exempláře zveřejněny na viditelném místě. Provozovatel prostředku komunikace na dálku je povinen zajistit zveřejnění těchto informací i při inzerci nebo internetovém prodeji; za zveřejnění povinné informace se v tomto případě považuje i odkaz na povinné informace zveřejněné ministerstvem. Provozovatel prostředku komunikace na dálku je povinen na výzvu inspekce neprodleně odstranit inzerát, který je v rozporu s tímto zákonem nebo zákazem obchodních činností¹⁰).

(5) Obsah povinných informací spojených s převodem exempláře a vzor odkazu na povinné informace zveřejněné ministerstvem stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Značení a identifikace exemplářů

§ 23c

(1) Vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře je povinen označit na své náklady exemplář v souladu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{32a)} pro účely stanovené nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ a stejným způsobem je povinen označit i exemplář podléhající registrační povinnosti podle § 23. Pokud tento zákon dále nestanoví jinak, bude exemplář označen již v době podání žádosti o registraci. Pro účely individuální identifikace exempláře musí být jeho označení nezaměnitelné. Stejné označení nesmí být použito pro více než jeden exemplář a použitou značkou již nesmí být označen žádný jiný exemplář. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na exempláře označené podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{32a)} mimo území České republiky.

(2) Pokud se s exemplářem neobchoduje a nedojde ke změně jeho vlastníka nebo dlouhodobého držitele a pokud nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{32a)} nestanoví jinou lhůtu, stanovený způsob označení podle odstavce 1 se nevztahuje na

- a) mláďata savců v období kojení, a to nejdéle do 6 měsíců,
- b) vejce a mláďata ptáků, pokud zůstávají na hnízdě nebo v péči rodičů, a to nejdéle do 3 měsíců stárí,
- c) vejce, jikry, zárodečná stadia a mláďata plazů, a to nejdéle do 3 měsíců stárí.

(3) Jiný způsob značení nebo identifikace exempláře než podle odstavce 1 může příslušný výkonný orgán uznat pouze tehdy, pokud by předepsané označení podle odstavce 1 způsobilo újmu na zdraví exempláře živočišného druhu nebo pokud je neproveditelné vzhledem k fyzickým vlastnostem exempláře nebo druhu nebo vzhledem k přirozenému chování, které je pro takový exemplář nebo druh typické. Při uznávání jiného způsobu značení nebo identifikace si může příslušný výkonný orgán vyžádat vyjádření vědeckého orgánu. Je-li označení neproveditelné pouze dočasně a nemá-li exemplář žádný individuální rozlišovací znak, stanoví registrační úřad pozdější termín pro označení exempláře.

(4) Způsob označení a číslo značky zaznamená registrační úřad na registračním listu. Pokud vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře prokáže, že fyzický a zdravotní stav exempláře nedovoluje bezpečnou aplikaci jakékoli stanovené značkovací metody v době vydání dokladu o registraci, zaznamená registrační úřad tuto okolnost na registračním listu anebo v případě, že lze značkovací metodu bezpečně použít v pozdějším termínu, stanoví ji jako podmínku s uvedením termínu. Pro exemplář, který takto nelze označit, uvede registrační úřad na dokladu o registraci popis individuálních rozlišovacích znaků exempláře doplněný fotografickou dokumentací, která bude nedílnou součástí příslušného registračního listu.

(5) Způsob provádění značení, druhy a podoby značky, způsob číslování a přidělování značky a jiné způsoby značení nebo identifikace exemplářů stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Licence pro výrobce a distributory značek na exempláře

§ 23d

(1) Výrobci a distributoři kroužků a jiných značek požadovaných pro označování exemplářů podle § 23c odst. 1, s výjimkou mikročipových transpondérů a s výjimkou zpracovatelů a balíren kaviáru licencovaných podle § 16b, mohou tyto značky vyrábět a distribuovat v České republice pouze na základě licence udělené ministerstvem, pokud prokáží splnění podmínek stanovených nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{32a}).

(2) Žádost o licenci pro výrobce nebo distributora kroužků a jiných značek pro označování exemplářů kromě náležitostí podle jiných právních předpisů obsahuje^{11b})

a) vzorky kroužků nebo jiných značek, které žadatel o licenci hodlá vyrábět nebo distribuovat,

b) písemnou informaci o kroužcích nebo jiných značkách,

c) souhlas žadatele s tím, že po udělení licence může ministerstvo zveřejnit informaci o žadateli jako o licencovaném výrobcí nebo distributorovi.

(3) Náležitostí žádosti o licenci pro výrobce nebo distributora kroužků a jiných značek je také doklad o zaplacení správního poplatku podle jiného právního předpisu^{11a}).

(4) Rozhodnutí o licenci pro výrobce nebo distributora kroužků a jiných značek obsahuje kromě náležitostí podle jiných právních předpisů^{11b}) evidenční číslo distributora, typy a parametry kroužků a jiných značek, které ministerstvo schválilo.

(5) Výrobce nebo distributor s licencií jsou povinni vést registr vyrobených nebo distribuovaných značek, jehož součástí je i identifikace osoby, které byla značka přidělena. Údaje z registru je výrobce nebo distributor s licencií povinen zpřístupnit ministerstvu a inspekci. Plnění povinností stanovených výrobcům a distributorům kroužků a jiných značek v rozhodnutí o licenci kontroluje inspekce.

(6) Ministerstvo může rozhodnout o odnětí licence nebo o změně licence, pokud výrobce nebo distributor porušuje tento zákon nebo nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹) nebo povinnosti vyplývající z licence, anebo dojde-li ke změně právních předpisů o značení exemplářů. Ministerstvo licenci odejme také v případě, požádá-li o to její držitel.

(7) Ministerstvo vede registr výrobců a distributorů značek s licencií a obsah tohoto registru zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Obsah a způsob vedení registru vyrobených nebo distribuovaných kroužků a jiných značek podle odstavce 5 a obsah písemné informace podle odstavce 2 písm. b) stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Prokázání původu

§ 24 nadpis vypuštěn

(1) Kdo drží, chová, pěstuje, přepravuje, veřejně vystavuje, prodává, vyměňuje, nabízí za účelem prodeje nebo výměny nebo zpracovává exemplář, jiného jedince, výrobek z kytovců, výrobek z tuleně nebo regulovanou kožešinu, je povinen na výzvu inspekce nebo celního úřadu prokázat jejich původ. Bez tohoto prokázání původu je zakázáno exemplář, jiného jedince, výrobek z kytovce, výrobek z tuleně nebo regulovanou kožešinu držet, chovat, pěstovat, přepravovat, veřejně vystavovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny nebo zpracovávat.

(2) Každý, kdo nabývá pro obchodní účely, veřejně vystavuje pro obchodní účely, využívá pro obchodní zisk a prodej, drží za účelem prodeje, nabízí k prodeji, prodává nebo přepravuje či přemísťuje za účelem prodeje exemplář, výrobek z kytovců, výrobek z tuleně nebo regulovanou kožešinu podle tohoto zákona, je povinen o tom vést písemné záznamy a umožnit inspekci jejich kontrolu podle § 30. Náležitosti těchto záznamů a způsob jejich vedení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(3) Koupě, prodej, darování, směna nebo jiný převod vlastnictví (dále jen „převod“), zapůjčení nebo pronájem exempláře, jiného jedince, výrobku z kytovců, výrobku z tuleně a regulované kožešiny jsou možné jen s písemným dokladem původního vlastníka nebo dlouhodobého držitele nebo držitele, jako například stvrzenkou nebo fakturou prodejce, nájemní smlouvou, smlouvou o půjčce, směnou smlouvou, darovací smlouvou, které mají listinnou podobu a na nichž je uvedena identifikace původního držitele, datum, podpis, značení a podrobnosti o původu těchto exemplářů, jiných jedinců, výrobků či kožešin. Původ se prokazuje údaji a dokumenty osvědčujícími nabytí exempláře podle požadavků nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ a tohoto zákona, zejména uvedením, kdy a kde byl exemplář odebrán z přírody, nebo zda, kdy a kde se narodil v zajetí nebo byl uměle vypěstován, nebo kdy, z kterého státu a na základě jakých dokladů CITES byl exemplář dovezen.

(4) Vlastník nebo dlouhodobý držitel dovezeného exempláře, jiného jedince, výrobku z kytovců, výrobku z tuleně nebo regulované kožešiny je povinen při převodu vlastnického práva k exempláři, výpůjčce či nájmu exempláře předat novému držiteli originál příslušného dokladu CITES nebo obdobného dokladu o dovozu, pokud nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ nebo tento zákon tyto doklady vyžadují.

(5) Pokud je doklad CITES o dovozu vystaven na více exemplářů a při převodu dojde k jejich rozdělení, krajský úřad vydá držiteli na základě písemné žádosti příslušný počet číslovaných a potvrzených kopií dokladu CITES^{32b)}. Takto úředně potvrzené kopie platí každá pro jeden exemplář, slouží pouze jako doklad o povoleném dovozu exempláře a nenahrazují jiné doklady podle tohoto zákona a podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾. Držitel k písemné žádosti o potvrzení přiloží originál příslušného dokladu CITES o dovozu. Nestanoví-li nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ jinak, odebere krajský úřad originál příslušného dokladu CITES o dovozu, který odešle ministerstvu a jeho kopii uloží.

(6) Doklady podle odstavců 3 až 5 musí vlastník nebo dlouhodobý držitel anebo držitel exempláře, jiného jedince, výrobku z kytovců, výrobku z tuleňů a regulované kožešiny uschovat pro případnou kontrolu po celou dobu držby takového jedince. Původní držitel je povinen uschovat kopie těchto dokladů alespoň 24 měsíců od doby převodu nebo po celou dobu zapůjčení nebo pronajmutí a umožnit jejich kontrolu podle § 30 tohoto zákona.

(7) Kdo chová exemplář uvedený v příloze A nebo B k nařízení Rady (ES) č. 338/972), je povinen vést záznamy o jeho chovu a umožňovat jejich kontrolu podle § 30.

(8) Povinnost podle odstavce 7 se nevztahuje na zoologické zahrady, kterým byla udělena licence podle jiného právního předpisu^{32c}).

(9) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem seznam druhů, exemplářů nebo jiných jedinců, výrobků z kytovců, výrobků z tuleňů a regulovaných kožešin, u kterých se nebudou vyžadovat povinnosti podle odstavců 2 a 4 až 7. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem náležitosti dokladů o původu exemplářů, jiných jedinců, výrobků či kožešin podle odstavce 3, vzor potvrzené kopie dokladu CITES a způsob jejího potvrzování podle odstavce 5, náležitosti a formát záznamů podle odstavce 7, způsob jejich vedení, dobu povinného uchovávání a způsob, jakým se do záznamů provádějí zápisy o provedených kontrolách.

HLAVA VII VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

§ 25

(1) Orgány vykonávající státní správu podle tohoto zákona jsou

- a) ministerstvo,
- b) Generální ředitelství cel
- c) Česká inspekce životního prostředí³³) (dále jen "inspekce"),
- d) celní úřady,
- e) orgány veterinární správy,
- f) orgány rostlinolékařské péče,
- g) krajské úřady.

(2) Ministerstvo

- a) plní funkci výkonného orgánu s hlavní odpovědností, zajišťuje styk s Komisí a se Sekretariátem Úmluvy¹) a smluvními stranami Úmluvy a metodicky řídí a koordinuje další výkonné orgány,
- b) jmenuje zástupce do poradních skupin a pomocných výborů Komise ustanovených na základě nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹),

- c) uděluje dovozní a vývozní povolení a potvrzení o zpětném vývozu, potvrzení potřebné k přemístění exempláře, potvrzení, že exemplář byl získán zákonným způsobem v České republice pro vývoz z jiného členského státu Evropských společenství, povoluje zjednodušené postupy ohledně určitého obchodu s biologickými vzorky^{22a}),
- d) vydává licence pro zpracovatele a balírny kaviáru a schvaluje způsob značení nádob s kaviárem,
- e) uděluje potvrzení o putovní výstavě a potvrzení o souboru vzorků¹¹) včetně případů, kdy tato potvrzení zároveň slouží i jako výjimka ze zákazu obchodních činností pro výhradní účely veřejného vystavování exemplářů, uděluje potvrzení o osobním vlastnictví^{20d}),
- f) vydává ostatní dokumenty podle Úmluvy¹) a podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů²), není-li jejich vydávání svěřeno tímto zákonem jiným orgánům,
- g) uděluje výjimku ze zákazu lovu kytovců podle § 20 odst. 2, ověřuje doklady o původu výrobků z tuleňů podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o obchodování s produkty z tuleňů⁶⁴), rozhoduje v případech stanovených v § 18 a 19, popřípadě rozhoduje v dalších věcech stanovených nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹),
- h) registruje vědce a vědecké instituce²²) a obchodníky²¹) s uměle vypěstovanými exempláři rostlinného druhu,
- i) zprostředkuje registraci u Sekretariátu Úmluvy¹) podle § 29,
- j) povoluje nebo pověřuje záchranná centra, hradí náklady na péči o zadržené a zabavené exempláře, včetně s tím spojených provozních nákladů, a koordinuje činnost záchranných center,
- k) vydává potvrzení o původu zabavených exemplářů,
- l) zjišťuje skutečnosti týkající se regulace obchodních činností podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy³⁵),
- m) zajišťuje vydání formulářů všech povolení, potvrzení, oznámení dovozu, žádosti a dalších tiskopisů, s výjimkou rostlinolékařských osvědčení podle § 17, jejichž vzory stanoví prováděcím právním předpisem nebo jejichž vzory stanoví právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů²),
- n) zajišťuje další úkoly podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství³⁴),
- o) vede evidence podle § 3 odst. 8, § 15b odst. 4, § 15c odst. 2, registry podle § 16a a spravuje centrální registr dokladů CITES a registr zadržených a zabavených exemplářů podle § 35 odst. 1 a 4,
- p) uděluje licenci k výrobě a distribuci kroužků a značek a rozhoduje o jejím odnětí nebo změně, vede registr výrobců a distributorů kroužků a značek, jimž byla licence udělena, a jeho obsah zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup,

q) mění nebo ruší rozhodnutí vydaná podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ a podle § 38a,

r) zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup povinné informace spojené s převodem exempláře.

(3) Generální ředitelství cel

a) spolupracuje s ministerstvem a inspekcí při kontrole dovozu, vývozu a tranzitu exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů a regulovaných kožešin, na které se vztahuje právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ a tento zákon, jakož i při kontrole zákazu držení a prodeje dovezených exemplářů, výrobků z tuleňů a regulovaných kožešin chráněných podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ a tohoto zákona,

b) plní další úkoly podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů ve spolupráci s ministerstvem,

c) zajišťuje materiálně a organizačně podmínky pro umístění exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů nebo regulovaných kožešin během kontroly na celních úřadech ve spolupráci s inspekcí, orgány rostlinolékařské péče, orgány veterinární správy a s ministerstvem.

(4) Inspekce

a) provádí kontrolu dodržování tohoto zákona,

b) zjišťuje totožnost osob v souvislosti s ochranou ohrožených druhů podle tohoto zákona,

c) kontroluje dodržování licence udělené ministerstvem podle § 23d odst. 1,

d) ukládá opatření k zajištění povinností vyplývajících z tohoto zákona,

e) ukládá pokuty podle § 34c a 34d,

f) zadržuje nebo zabavuje exempláře podle § 34 a 34a,

g) ukládá opatření k zajištění povinností vyplývajících z nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,

h) vede evidenci osob uznaných vinnými z přestupků nebo odpovědnými ze správních deliktů podle tohoto zákona,

i) zjišťuje skutečnosti týkající se dovozu a vývozu exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů nebo regulovaných kožešin a regulace obchodních činností podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů²⁾,

j) spolupracuje s celními úřady při kontrole, zda exemplář, jiný jedinec, výrobek z tuleňů nebo regulovaná kožešina odpovídají údajům uvedeným na příslušných dokladech.

(5) Celní úřady³⁶⁾

- a) při celním dohledu nad zbožím, které je exemplářem, provádějí kontroly exemplářů v době dovozu, vývozu, zpětného vývozu a tranzitu a plní další povinnosti podle tohoto zákona (§ 26, 34),
 - b) kontrolují, ve spolupráci s orgány veterinární správy nebo rostlinolékařské péče, zda je přeprava živých exemplářů v souladu s právem Evropských společenství¹¹⁾ a tímto zákonem,
 - c) zadržují exempláře podle § 26 odst. 5,
 - d) zjišťují skutečnosti týkající se regulace obchodní činnosti podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů.³⁵⁾
- Pro jiné jedince, výrobky z tuleňů a regulované kožešiny platí písmena a) až c) obdobně, pokud není dále stanoveno jinak.

(6) Orgány veterinární správy³⁷⁾

- a) spolupůsobí v určených celních úřadech,
- b) pomáhají celním úřadům kontrolovat, zda exemplář, jiný jedinec, výrobek z tuleně a regulovaná kožešina odpovídají údajům uvedeným na příslušných dokladech,
- c) pomáhají celním úřadům kontrolovat, zda přeprava živých exemplářů nebo živých jiných jedinců odpovídá podmínkám pro přepravu stanoveným tímto zákonem a podmínkám podle jiných právních předpisů,¹³⁾
- d) podle jiných právních předpisů^{37a)} a přímo použitelných předpisů Evropských společenství ^{37a)} stanovují a kontrolují veterinární podmínky
 - 1. pro konání putovních výstav, pokud jsou jejich předmětem živé exempláře živočišného druhu,
 - 2. pro dovoz, vývoz z České republiky, zpětný vývoz a tranzit živých exemplářů živočišného druhu, a pro manipulaci s živými exempláři živočišného druhu za účelem obchodování,
 - 3. pro zřizování a provoz záchranných center,
 - 4. pro manipulaci s živým exemplářem nebo jiným jedincem živočišného druhu při jejich zadržení nebo zabavení podle § 26 odst. 5 nebo § 34.

(7) Orgány rostlinolékařské péče³⁸⁾

- a) spolupůsobí v určených celních úřadech,
- b) pomáhají celním úřadům kontrolovat, zda exemplář nebo jiný jedinec odpovídá údajům uvedeným na příslušných dokladech,
- c) pomáhají celním úřadům kontrolovat, zda přeprava živého exempláře rostlinného druhu odpovídá podmínkám pro přepravu stanoveným tímto zákonem a podmínkám podle zvláštních právních předpisů,³⁹⁾
- d) jako výkonný orgán vydávají doklady pro vývoz exemplářů rostlin v případě stanoveném v § 17.

(8) Krajské úřady zajišťují výkon činností dalšího výkonného orgánu podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů²⁾ a tohoto zákona tím, že udělují výjimky ze zákazu obchodních činností s exempláři, včetně současného potvrzení o povolení k přemístění exempláře podle § 15a odst. 3, a mimo případy, kdy výjimku vydává ministerstvo v rámci řízení o jiných dokladech podle § 3 odst. 3 a § 15b. Dále zajišťují registraci exemplářů podle § 23 a zjišťují skutečnosti týkající se regulace obchodních činností podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁵⁾. Krajské úřady vedou evidenci žadatelů o výjimku ze zákazu obchodních činností a vydávají potvrzené kopie dokladu CITES^{32b)} podle § 24 odst. 5.

§ 25a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje orgánům vykonávajícím státní správu podle tohoto zákona

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) datum a místo úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- d) adresa místa pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) rodné číslo,
- d) adresa místa trvalého pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) druh a adresa místa pobytu,
- e) počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

HLAVA VIII NĚKTERÁ OPATŘENÍ K REGULACI OBCHODU S OHROŽENÝMI DRUHY

§ 26

Spolupráce příslušných správních orgánů na hranicích Evropských společenství

(1) Celní orgány³⁶⁾ poskytují ministerstvu i dalším orgánům příslušným podle tohoto zákona informace o porušování práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů 2) nebo tohoto zákona nebo o podezření na takové porušování a informace potřebné ke zjištění osob odpovědných za porušování těchto předpisů a k dalšímu postupu podle § 30 a 34 tohoto zákona. Dále také poskytují odbornou pomoc v mezích své působnosti⁴⁰⁾ a spolupracují s nimi při plnění úkolů vyplývajících z tohoto zákona (§ 34).

(2) Všechny exempláře, jiní jedinci, výrobky z tuleňů a regulované kožešiny jsou zbožím, které při přechodu státních hranic podléhá celnímu dohledu.

(3) Celní úřady při celním dohledu nad zbožím, které je exemplářem,

a) kontrolují, zda příslušný exemplář je doprovázen dokladem CITES nebo obdobným dokladem vydaným příslušným členským státem Evropského společenství, popřípadě jiným předepsaným dokladem vydaným podle Úmluvy,¹⁾

b) ve spolupráci s inspekcí a s orgánem veterinární správy nebo orgánem rostlinolékařské péče kontrolují, zda exemplář odpovídá údajům uvedeným na dokladech CITES podle písmene a) a stanoveným veterinárními a rostlinolékařskými podmínkami, 3)

c) ve spolupráci s inspekcí a s orgány veterinární správy kontrolují, zda přeprava živých exemplářů živočišného původu odpovídá podmínkám pro přepravu stanoveným na dokladech podle písmene a),

d) dále postupují podle příslušných ustanovení tohoto zákona (§ 34).

(4) Celní úřady odešlou ministerstvu odebrané doklady nejpozději do 15 dnů od doby jejich předložení celnímu úřadu, s výjimkou případů, kdy jsou údaje z těchto dokladů zaslány elektronicky.

(5) V případě zjištění porušení práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů 11) nebo tohoto zákona nebo v případě pochybnosti celní úřad exemplář zadrží a neprodleně o tom informuje inspekci. Inspekce zadržený exemplář posoudí přednostně v místě zadržení a stanoví, zda zahájí řízení o zabavení exempláře (§ 34a), nebo zda bude zadržený exemplář ponechán v režimu zadržení k provedení nezbytných kontrol podle tohoto zákona a dalšího nakládání s exemplářem, zejména cílového určení exempláře, doplnění dokladů, objasnění skutkových okolností nebo exemplář vrátí tomu, kdo jej má v držení. V případě, že do 8 hodin od zadržení živého exempláře není možné posouzení inspekci v místě zadržení zajistit, celní úřad zajistí jeho umístění v záchranném centru a informuje inspekci. Pokud se má exemplář zabavit (§ 34a), postupuje se podle tohoto zákona a nikoli podle celních předpisů.41) V případě zadržení nebo zabavení exempláře sdělí inspekce tuto skutečnost příslušnému úřadu veterinární správy nebo rostlinolékařské péče a přemístění a umístění exempláře provede v souladu se stanovenými podmínkami podle jiných právních předpisů.39)

(6) Pokud dojde k porušení celních předpisů, aniž by bylo porušeno právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů 11) nebo tento zákon, a dojde k zabavení exempláře nebo zabrání exempláře podle celního předpisu, zajistí celní úřad neprodlené umístění živého exempláře živočišného nebo rostlinného druhu, který je zabaveným zbožím, v záchranném centru. S exemplářem druhu přímo ohroženého vyhynutím bude dále naloženo podle doporučení ministerstva.

(7) Obdobně jako u exemplářů se postupuje u jiných jedinců, nemají-li povolení k vývozu (§ 18).

(8) Celní úřady dále kontrolují, zda se dovoz nebo tranzit regulovaných kožešin uskutečňuje v souladu s právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů 7) a zda se dovoz a uvádění na trh výrobků z tuleňů uskutečňuje v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o obchodování s produkty z tuleňů 63). V případě, že je takové zboží přihláшено k celnímu řízení a jeho dovezením nebo tranzitem by došlo k porušení těchto předpisů, vydá celní úřad rozhodnutí o nepropuštění zboží do navrženého režimu a vrátí je zpět v přiměřené lhůtě do země vývozu na náklady deklaranta zboží. Zjistí-li celní úřad dovoz, tranzit nebo uvedení na trh takového zboží v rozporu s těmito předpisy, zadrží takové zboží obdobným postupem podle odstavce 5 a případně je zabaví podle zvláštního právního předpisu.41) Celní úřady informují ministerstvo o dovozu nebo tranzitu tohoto zboží a o případech jeho vrácení, zadržení a zabavení.

(9) Celní úřady dále kontrolují, zda dovozem nebo tranzitem výrobků z tuleňů není porušován zákaz podle § 19. V případě, že je takové zboží přihláшено k celnímu řízení a jeho dovezením by došlo k porušení zákazu podle § 19, vydá celní úřad rozhodnutí o nepropuštění zboží do navrženého režimu a vrátí je zpět v přiměřené lhůtě do země vývozu na náklady deklaranta zboží. Zjistí-li celní úřad dovoz takového zboží v rozporu se zákazem podle § 19, zadrží takové zboží obdobným postupem podle odstavce 5 a případně je zabaví podle

zvláštního právního předpisu.⁴¹⁾ Celní úřady informují ministerstvo o dovozu tohoto zboží a o případech jeho vrácení, zadržení a zabavení.

(10) Kontrolu podle odstavců 3, 7, 8 a 9 celní úřady provádějí ve spolupráci s inspekcí.

§ 27 Vědecký orgán

(1) Vědeckým orgánem⁴²⁾ je Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky je organizační složkou státu, zřízenou Ministerstvem životního prostředí, se sídlem v Praze.

(2) Vědecký orgán

- a) se vyjadřuje na žádost ministerstva k návrhu na zřízení nebo pověření a smluvní zajištění záchranného centra,
- b) na žádost ministerstva se vyjadřuje k registraci chovného nebo pěstebního zařízení podle § 29,
- c) na žádost registračního úřadu vydává odborné stanovisko k registraci exempláře a k vydání potvrzení o výjimce a vyjadřuje se ke splnění podmínek při udělování výjimky ze zákazu obchodních činností,
- d) v mezích své funkce vědeckého orgánu podle Úmluvy¹⁾ vydává odborná stanoviska, popřípadě plní další úkoly na základě pokynů ministerstva a poskytuje další odbornou pomoc na žádost příslušných orgánů státní správy podle tohoto zákona,
- e) shromažďuje odborné údaje o druzích živočichů a rostlin, na které se vztahuje tento zákon, a připravuje informace pro Komisi,
- f) spolupracuje s vědeckými orgány členských zemí Úmluvy¹⁾ a ostatními mezinárodními organizacemi v oblasti ochrany přírody; v součinnosti s ministerstvem spolupracuje s výkonnými orgány členských zemí Úmluvy¹⁾ a se Sekretariátem Úmluvy, ¹⁾
- g) v součinnosti s příslušnými orgány státní správy podle tohoto zákona shromažďuje, zpracovává a vyhodnocuje údaje o obchodu s druhy živočichů a rostlin, na které se vztahuje tento zákon, včetně obchodu nedovoleného, a vypracovává doporučení k ochraně druhů, regulaci obchodu s nimi a k zamezení nedovoleného obchodu,
- h) na žádost ministerstva vydá stanovisko k udělení výjimky z lovu kytovců podle § 20 odst. 2.

§ 28

Ministerstvo po obdržení návrhů doporučení vědeckého orgánu podle § 27 odst. 2 písm. g) zašle tyto informace spolu se svým vyjádřením Komisi.

§ 29

Fyzické osoby s trvalým pobytem na území České republiky a právnické osoby se sídlem na území České republiky mohou zaregistrovat chovné nebo pěstební zařízení u Sekretariátu Úmluvy¹⁾ pro účely vývozu exemplářů v souladu s Úmluvou¹⁾ prostřednictvím ministerstva a s právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů.⁴³⁾

Záchranná centra

§ 29a

(1) Záchranným centrem je trvalé zařízení, v němž jsou chovány nebo pěstovány zadržené nebo zabavené živé exempláře.

(2) Ministerstvo vede a způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejňuje seznam záchranných center s uvedením taxonů živých exemplářů, které mohou být do záchranného centra umístovány.

§ 29b

(1) Záchranné centrum může být provozováno pouze na základě povolení ministerstva. Na základě pověření ministerstva může být záchranné centrum provozováno rovněž organizační složkou státu; odstavce 2 až 8 se na pověřování organizační složky státu provozováním záchranného centra použijí přiměřeně.

(2) Žádost o povolení k provozování záchranného centra podává ministerstvu právnická nebo fyzická osoba, která hodlá záchranné centrum provozovat.

(3) Žádost o povolení k provozování záchranného centra musí obsahovat

a) označení osoby vlastníka a osoby žadatele o povolení k provozování záchranného centra, nejsou-li totožné s osobou žadatele,

b) čestné prohlášení žadatele o povolení k provozování záchranného centra, že nebude bez souhlasu složitele zadržených exemplářů a prozatímního správce zabavených exemplářů poskytovat informace o těchto exemplářích třetím osobám,

c) seznam taxonů živých exemplářů, které žadatel o povolení k provozování záchranného centra navrhuje do zařízení umístit,

d) popis zařízení a jeho kapacity z hlediska jednotlivých taxonů nebo jejich skupin, způsobu umístění exemplářů z hlediska zdraví a vhodných životních podmínek a opatření k zabránění úniků exemplářů,

e) návrh provozního řádu zařízení, který obsahuje také kontakty na odpovědné osoby, jež zajistí převzetí a vydání zadržených a zabavených exemplářů, počet odborného personálu a způsob zajištění pravidelné veterinární nebo rostlinolékařské péče,

f) adresu místa, kde bude záchranné centrum provozováno.

(4) Je-li žadatelem o vydání povolení k provozování záchraného centra zoologická zahrada s licenci podle jiného právního předpisu²⁹⁾, nahrazuje předložení platné licence náležitost žádosti uvedenou v odstavci 3 písm. a) a b).

(5) Podmínkou k vydání povolení k provozování záchraného centra je bezúhonnost žadatele, je-li jím fyzická osoba; je-li žadatelem právnická osoba, vztahuje se podmínka bezúhonnosti i na všechny členy statutárního orgánu žadatele; za bezúhonnou se považuje osoba, která splňuje podmínky stanovené v § 6 odst. 2 písm. b) zákona o zoologických zahradách. Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů; u zoologických zahrad je dokladem o bezúhonnosti platná licence podle jiného právního předpisu⁶⁵⁾. Ministerstvo si za účelem doložení bezúhonnosti vyžádá podle zvláštního právního předpisu⁶⁵⁾ výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence obdobné Rejstříku trestů vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož i doklady vydanými státy, ve kterých se déle než 3 měsíce nepřetržitě zdržovala v posledních 3 letech. Právnická osoba, která má sídlo mimo území České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence obdobné Rejstříku trestů vydaným státem, v němž má sídlo, pokud tento stát takovéto doklady vydává, jakož i doklady vydanými státy, ve kterých podnikala déle než 3 měsíce v posledních 3 letech, pokud tyto státy takovéto doklady vydávají. Výpisy dokladující bezúhonnost nesmí být starší 3 měsíců. Nevydává-li stát výpisy nebo doklady podle věty páté a šesté, předloží ministerstvu fyzická nebo právnická osoba čestné prohlášení o své bezúhonnosti.

(6) Ministerstvo si v rámci řízení o vydání povolení k provozování záchraného centra vyžádá vyjádření vědeckého orgánu a inspekce a závazné stanovisko^{43a)} Státní rostlinolékařské správy nebo Státní veterinární správy České republiky.

(7) Účastníkem správního řízení o povolení k provozování záchraného centra je také obec, na jejímž území má být záchrané centrum provozováno.

(8) Rozhodnutí o povolení k provozování záchraného centra obsahuje seznam taxonů, které budou do záchraného centra umístovány, určení kapacity zařízení a dále povinnosti, popřípadě podmínky, za kterých se povolení vydává.

§ 29c

(1) Provozovatel záchraného centra je povinen

- a) chovat svěřené exempláře v podmínkách, které zajišťují jejich biologické nároky a požadavky, jejich zdraví a pohodu, a zajišťovat péči o svěřené exempláře odborně způsobilými fyzickými osobami,
- b) předcházet a účinně zabráňovat únikům svěřených exemplářů,
- c) předcházet a účinně zabráňovat šíření parazitů a původců nález pomocí vhodných technických a protinálezových opatření,
- d) vést evidenci svěřených exemplářů; evidence obsahuje zejména údaje o zdravotním stavu

exemplářů, údaje o provedených veterinárních vyšetřeních a ošetřeních, případně údaje o likvidaci uhynulých exemplářů,

e) předkládat na vyžádání inspekce, ministerstva, orgánů veterinární správy, orgánů rostlinolékařské péče nebo celního úřadu evidenci exemplářů,

(2) Výši náhrady nákladů péče o skupinu druhů exemplářů zahrnující náklady na krmivo, energie a chovatelskou péči s výjimkou nákladů veterinární péče stanoví prováděcí právní předpis.

§ 29d

(1) Ministerstvo může předběžným opatřením pozastavit provoz záchranného centra v případě, že jsou závažným způsobem porušovány jiné právní předpisy v oblasti ochrany přírody, ochrany zvířat proti týrání, veterinární nebo rostlinolékařské.

(2) Ministerstvo může z vlastního podnětu nebo na návrh provozovatele záchranného centra změnit nebo zrušit povolení k provozování záchranného centra, jestliže se změnila nebo zanikly podmínky, za jakých bylo povolení vydáno, zejména pokud záchranné centrum přestalo plnit svou funkci nebo se stalo nadbytečným, nebo jestliže provozovatel záchranného centra porušuje ustanovení tohoto zákona nebo předpisy na ochranu zvířat proti týrání¹³⁾. Je-li to nezbytné, ministerstvo v rozhodnutí o zrušení nebo změně povolení k provozování záchranného centra stanoví způsob zabezpečení další péče o živé exempláře, které se v záchranném centru nacházejí.

(3) Povolení k provozování záchranného centra zaniká, jestliže byla zrušena nebo zanikla licence pro zoologickou zahradu, která záchranné centrum provozovala.

HLAVA IX KONTROLA DODRŽOVÁNÍ ZÁKONA, ZADRŽOVÁNÍ A ZABAVOVÁNÍ

§ 30 **Kontrola**

(1) Inspekce vykonává kontrolu nad dodržováním práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ a tohoto zákona, ukládá opatření k zajištění povinností z nich vyplývajících, zjišťuje totožnost osob odpovědných za jejich porušování, ukládá pokuty, popřípadě zadržuje nebo zabavuje exempláře podle tohoto zákona. Tím není dotčeno oprávnění celního úřadu vyplývající z celních předpisů,⁴¹⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak. Inspekce dále kontroluje vydávání potvrzení uznaným orgánem zřízeným a činným v České republice podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o obchodování s produkty z tuleňů⁶⁴⁾.

(2) Inspekce je při výkonu kontroly oprávněna

a) vstupovat do objektů, chovných a pěstebních zařízení, zařízení a provozů sloužících k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti a na pozemky vlastníka nebo držitele exempláře, jiného jedince, výrobku z tuleňů nebo regulované kožešiny nebo pozemky kontrolovaných osob, pokud je to nutné k výkonu kontroly,

- b) požadovat na kontrolované osobě, která nakládá s exemplářem, jiným jedincem, výrobkem z tuleně nebo regulovanou kožešinou, aby podala vysvětlení, předložila příslušné doklady prokazující původ exempláře a doložila další potřebné údaje,
- c) zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí kontrolované osobě písemně potvrdit a ponechat jí kopie převzatých dokladů nebo jí tyto kopie neprodleně zaslat,
- d) v odůvodněném případě odebrat pro účely identifikace z exempláře, jiného jedince, výrobku z tuleně nebo regulované kožešiny bezúplatně vzory a vzorky nebo umožnit držiteli, aby provedl odběr vzorků za přítomnosti inspektora sám nebo prostřednictvím třetí osoby,
- e) prohlédnout exemplář, jiného jedince, výrobek z tuleňů nebo regulovanou kožešinu včetně pořízení fotodokumentace nebo videodokumentace,
- f) ověřit totožnost exempláře nebo jiného jedince podle označení nebo identifikace.

(3) O provedené kontrole je pořizován protokol, který obsahuje záznam o úkonech učiněných inspekci podle odstavce 2.

(4) Osoba, která nakládá s exemplářem, jiným jedincem, výrobkem z tuleně nebo regulovanou kožešinou, je povinna též umožnit inspekci vykonávající kontrolu zjištění jejich identifikačního označení k určení totožnosti exempláře a další úkony potřebné k určení jejich totožnosti. Dále je tato osoba povinna umožnit inspekci vykonávající kontrolu provést analýzu krve nebo tkáně nebo části exempláře nebo jiného jedince k zjištění rodového původu (předků) exempláře a umožnit zajištění a odběr potřebných vzorků.

(5) Úkoly inspekce plní inspektoři. Inspektoři se prokazují průkazem inspekce, který je zároveň dokladem o jejich pověření k provedení kontroly^{43b}).

(6) Inspekce je oprávněna v případech porušení tohoto zákona nebo nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹) nařídit omezení nebo zastavení činnosti až do doby odstranění příčin a nedostatků. Inspekce může vyzvat provozovatele prostředku komunikace na dálku k odstranění inzerátu, který je v rozporu s § 23b.

§ 30a

(1) Osobě, která neumožní inspekci kontrolu podle § 30, nepodá vysvětlení, nepředloží příslušné doklady, nedoloží potřebné údaje, nestrpí prohlídku nebo odebrání vzoru a vzorku týkajících se exempláře, jiného jedince, výrobku z tuleně nebo regulované kožešiny, lze uložit pořádkovou pokutu do 200 000 Kč.

(2) Pořádková pokuta může být uložena i opakovaně. Úhrn takto uložených pořádkových pokut nesmí přesáhnout 2 000 000 Kč. Příjem z pořádkových pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 31 zrušen

§ 32
zrušen

§ 33

(1) Ministerstvo může zamítnout žádost o vydání dokladu CITES pro účely dovozu, vývozu nebo zpětného vývozu exempláře osobě, která byla pravomocně uznána vinnou z přestupku nebo odpovědnou z jiného správního deliktu podle tohoto zákona, popřípadě již byl zabaven exemplář podle tohoto zákona, a to po dobu až 2 let od nabytí právní moci takového rozhodnutí.

(2) Ministerstvo může zamítnout žádost o vydání dokladu CITES pro účely dovozu, vývozu nebo zpětného vývozu exempláře osobě, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin podle jiného právního předpisu,⁴⁸⁾ a to až do doby zahlázení odsouzení.⁴⁹⁾

§ 34
Zadržení exempláře

(1) Zjistí-li inspekce nebo celní úřad porušení práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů nebo tohoto zákona nebo mají-li tyto úřady důvodné pochybnosti o původu exempláře, zákonném nakládání s ním, pravosti nebo platnosti povolení nebo potvrzení nebo o tom, zda exemplář patří ke druhům nebo populacím, jejichž dovoz, vývoz, zpětný vývoz, tranzit nebo obchodní činnosti s nimi jsou omezeny nebo zakázány nebo je zakázáno jejich držení, zadrží exemplář. Inspekce nebo celní úřad může exemplář zadržet spolu s přenosným zařízením, v němž se exemplář nachází v okamžiku zadržení. Osoba, které je exemplář zadržen, je povinna jej inspekci nebo celnímu úřadu vydat. Pokud tak neučiní, může jí být exemplář odňat.

(2) Pokud exemplář zadrží celní úřad, uvědomí o tom neprodleně inspekci. Inspekce předá zadržený živý exemplář záchrannému centru. O zadržení živého exempláře a o jeho předání do záchranného centra informuje inspekce nebo celní úřad příslušný orgán veterinární správy nebo příslušný orgán rostlinolékařské péče. V odůvodněných případech lze zadržený exemplář ponechat v péči jeho držitele, který s ním po dobu zadržení nesmí kromě nezbytné péče bez souhlasu inspekce jinak nakládat.

(3) O zadržení exempláře vydá celní úřad nebo inspekce osobě, které byl exemplář zadržen, písemné potvrzení. O zadržení exempláře inspekce informuje ministerstvo. Pokud inspekce exemplář zadrží nebo jej zadržený převezme od celního úřadu, zahájí inspekce do 30 dnů od zadržení exempláře řízení o zabavení exempláře, a to v případě, že nejsou do té doby vyjasněny pochybnosti podle odstavce 1. Za účelem vyjasnění pochybností může celní úřad nebo inspekce vyžadovat od vlastníka, dlouhodobého držitele, držitele nebo přepravce exemplářů předložení nezbytných dokladů, potvrzení, popřípadě posudku soudního znalce v příslušném oboru nebo si takový posudek obstarají samy. Pokud se pochybnosti ukáží jako neodůvodněné, je povinen příslušný orgán tyto exempláře vrátit jejich vlastníkovi, oprávněnému držiteli nebo přepravci včetně všech zadržených dokladů.

§ 34a
Zabavení exempláře

(1) Inspekce zabaví nelegálně získaný, dovážený, vyvážený, zpětně vyvážený nebo držený exemplář, exemplář, který nebyl zaregistrován podle § 23, anebo exemplář, u něhož nebyl prokázán původ ve smyslu § 24 zákona. Pouze v odůvodněných případech a pokud to není v rozporu s jinými právními předpisy, může inspekce od zabavení upustit. Stejně postupuje inspekce v případě, že bylo porušeno právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů²). Rozhodnutí o zabavení vydá inspekce do 90 dnů ode dne zahájení řízení o zabavení. V odůvodněných případech může ministerstvo tuto lhůtu přiměřeně vzhledem k požadavkům šetření prodloužit. Odvolání proti rozhodnutí o zabavení nemá odkladný účinek.

(2) V případě, že poštovní nebo jiná zásilka obsahuje exempláře, se kterými je omezeno nebo zakázáno nakládání podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů nebo tohoto zákona, a je důvodné podezření, že byl porušen tento zákon nebo právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů a příjemce zásilky písemně odmítne tuto zásilku přijmout, zadrží inspekce nebo celní úřad exemplář postupem podle § 34. Následně inspekce zahájí řízení o zabavení s posledním známým držitelem zásilky.

(3) Zabaveným exemplářem je též exemplář, který byl zabaven za porušení Úmluvy na území jiného státu a který byl zaslán úřadem tohoto státu ministerstvu v souladu s Úmluvou. Zabavené exempláře nelze vrátit zpět osobě, které byly zabaveny, a to ani zprostředkovaně. Dojde-li k vrácení exempláře v rozporu s tímto ustanovením, inspekce jej opětovně zabaví.

(4) Osoba, již byl exemplář zadržen a která porušila svým jednáním právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů nebo tento zákon, hradí náklady spojené s péčí o zadržený exemplář, a to až do pravomocného rozhodnutí o jeho zabavení nebo vrácení. Inspekce náklady vyčíslí na základě jejich vyúčtování provozovatelem záchranného centra, do něhož byl exemplář umístěn, a rozhodnutím uloží jejich úhradu osobě, které byl exemplář zadržen. Tato úhrada nákladů je příjmem Státního fondu životního prostředí.

(5) Náklady spojené se zadržením a dalším nakládáním s exemplářem, které nese správní orgán nebo které musí vynaložit, než může náklady vyčíslit a vybírat podle odstavce 4, hradí ministerstvo.

(6) Rozhodnutí o zabavení exempláře zašle inspekce do 10 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí ministerstvu. Současně inspekce informuje ministerstvo o tom, kde se exemplář ke dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí nachází.

(7) Vlastníkem exempláře zabaveného na základě pravomocného rozhodnutí se stává stát, přičemž hospodaření s tímto exemplářem přísluší ministerstvu. Ministerstvo do 3 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zabavení určí, jak bude s exemplářem dále naloženo, přičemž může převést právo k hospodaření s exemplářem na jinou organizační složku státu nebo právnickou osobu, v odůvodněných případech může převést exemplář i do vlastnictví vhodné osoby.

(8) V případě výpůjčky delší než 90 dnů, pronájmu, prodeje nebo jiného převodu zabaveného exempláře, který se stal majetkem státu podle odstavce 7, vystaví ministerstvo

vypůjčitel, nájemci nebo novému nabyvateli potvrzení o původu zabaveného exempláře na formuláři, jehož náležitosti stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 34b

Ustanovení o zadržení a zabavení exempláře se obdobně vztahují na zadržení nebo zabavení regulované kožešiny, výrobku z tuleňů nebo jiného jedince.

HLAVA X
SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 34c
Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s tímto zákonem nebo s nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy 9) použije nepravé, padělané, pozměněné nebo neplatné povolení nebo potvrzení,
- b) v rozporu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy 27) nepředloží příslušnému úřadu oznámení o dovozu exempláře,
- c) jako žadatel v rozporu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy 50) neinformuje příslušný orgán, u kterého žádost podává, o předchozím zamítnutí své žádosti o povolení nebo potvrzení podle tohoto zákona nebo nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy,
- d) nedodrží podmínku uvedenou v povolení nebo v potvrzení vyžadovaném nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy 9) nebo tímto zákonem nebo v registračním listu,
- e) drží, získá, daruje, prodá nebo nabízí k prodeji registrační list nebo potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností, ke kterému fyzicky neexistuje příslušný exemplář,
- f) prodává nebo nabízí k prodeji exemplář v rozporu s § 23b odst. 1 až 3 nebo jako provozovatel místa nebo prostředku komunikace na dálku, jejichž prostřednictvím se nabízejí k prodeji nebo prodávají exempláře, nezajistí zveřejnění povinné informace podle § 23b odst. 4,
- g) jako provozovatel prostředku komunikace na dálku neodstraní inzerát podle § 23b odst. 4, nebo
- h) v případech stanovených § 24 odst. 7 nevede záznamy o chovu exempláře.

(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) jako vlastník nebo dlouhodobý držitel dovezeného exempláře, jiného jedince, výrobku z kytovců, výrobku z tuleňů nebo regulované kožešiny v rozporu s § 24 odst. 4 nepředá při převodu vlastnického práva k exempláři, výpůjčce či nájmu exempláře novému vlastníkovi či držiteli originál příslušného dokladu CITES nebo obdobného dokladu o dovozu vyžadovaný

nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ nebo tímto zákonem,

b) jako osoba, které byl exemplář, jiný jedinec, výrobek z kytovce, výrobek z tuleně nebo regulovaná kožešina zadržen nebo zabaven a ponechán v péči, s tímto exemplářem, jiným jedincem, výrobkem z kytovce, výrobkem z tuleně, regulovanou kožešinou neoprávněně nakládá,

c) nakládá s exemplářem druhu přímo ohroženého vyhynutím v rozporu s dovozním povolením nebo jiným oprávněním uděleným podle tohoto zákona nebo podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,

d) použije povolení, potvrzení nebo osvědčení podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ nebo registrační list u jiného exempláře, jiného jedince, výrobku z tuleně nebo regulované kožešiny, než byl ten, pro který byl tento doklad vydán,

e) jako žadatel úmyslně poskytne nesprávné prohlášení anebo nesprávné nebo neúplné informace za účelem získání povolení, potvrzení nebo dokladu o registraci podle tohoto zákona nebo podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,

f) doveze regulovanou kožešinu nebo provádí její tranzit v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství⁷⁾,

g) vyveze nebo se pokusí o vývoz jiného jedince bez povolení v rozporu s § 18 odst. 1,

h) doveze výrobek z tuleně v rozporu s § 19 nebo s přímo použitelným předpisem Evropské unie o obchodování s produkty z tuleňů⁶³⁾,

i) vyveze uměle vypěstovaný exemplář rostlinného druhu v rozporu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁴⁴⁾ nebo § 17 nebo se o takový vývoz pokusí, nebo

j) jako vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře jej ve lhůtě nepřihlásí k registraci podle § 23, nenahlásí změny týkající se exempláře nebo změny na exempláři podle § 23a, nezajistí, aby exemplář byl vždy doprovázen svým registračním listem, popřípadě dalšími doklady stanovenými v § 23 odst. 2, nebo neoznačí exemplář podle § 23c.

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) doveze, vyveze nebo zpětně vyveze exemplář, pokusí se o vývoz, zpětně vyveze nebo se pokusí o zpětný vývoz exempláře do České republiky nebo z České republiky nebo zprostředkuje dovoz exempláře nebo s exemplářem jinak nakládá v rozporu s tímto zákonem nebo nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,

b) zasílá exempláře do České republiky nebo odesílá z České republiky a provádí jejich tranzit přes území České republiky v rozporu s tímto zákonem nebo nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,

c) nakupuje, vybízí k prodeji, prodává, drží za účelem prodeje, nabízí k prodeji nebo přepravuje za účelem prodeje exemplář v rozporu s tímto zákonem nebo nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,

d) padělá registrační list nebo pozmění jeho obsah, aby ho bylo použito jako pravého, nebo použije registrační list jako pravý za účelem prodeje nebo získání povolení, potvrzení nebo registračního listu,

e) poruší zákaz lovu kytovců stanovený v § 20 odst. 1, nebo

f) v případech stanovených v § 24 neprokáže zákonný původ exempláře nebo zákonný původ jiného jedince, na kterého se vztahuje tento zákon, nebo původ regulované kožešiny nebo výrobku z tuleně.

(4) Za přestupky lze uložit pokutu do výše

a) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1,

b) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2,

c) 1 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3.

§ 34d

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s tímto zákonem nebo s nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy 9) použije nepravé, padělané, pozměněné nebo neplatné povolení nebo potvrzení,

b) v rozporu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy 27) nepředloží příslušnému úřadu oznámení o dovozu exempláře,

c) jako žadatel v rozporu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy 50) neinformuje příslušný orgán, u kterého žádost podává, o předchozím zamítnutí své žádosti o povolení nebo potvrzení podle tohoto zákona nebo nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy,

d) nedodrží podmínku uvedenou v povolení nebo v potvrzení vyžadovaném nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy 9) nebo tímto zákonem nebo v registračním listu,

e) drží, získá, daruje, prodá nebo nabízí k prodeji registrační list nebo potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností, ke kterému fyzicky neexistuje příslušný exemplář,

f) prodává nebo nabízí k prodeji exemplář v rozporu s § 23b odst. 1 až 3 nebo jako provozovatel místa nebo prostředku komunikace na dálku, jejichž prostřednictvím se nabízejí k prodeji nebo prodávají exempláře, nezajistí zveřejnění povinné informace podle § 23b odst. 4,

g) jako provozovatel prostředku komunikace na dálku neodstraní inzerát podle § 23b odst. 4, nebo

h) v případech stanovených § 24 odst. 2 a 7 nevede záznamy o obchodu nebo záznamy o chovu exempláře.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) jako vlastník nebo dlouhodobý držitel dovezeného exempláře, jiného jedince, výrobku z kytovců, výrobku z tuleně nebo regulované kožešiny v rozporu s § 24 odst. 4 nepředá při převodu vlastnického práva k exempláři, výpůjčce či nájmu exempláře novému vlastníkovvi či držiteli originál příslušného dokladu CITES nebo obdobného dokladu o dovozu vyžadovaný nařízenými v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ nebo tímto zákonem,
- b) jako osoba, které byl exemplář, jiný jedinec, výrobek z kytovce, výrobek z tuleně nebo regulovaná kožešina zadržen nebo zabaven a ponechán v péči, s tímto exemplářem, jiným jedincem, výrobkem z kytovce, výrobkem z tuleně, regulovanou kožešinou neoprávněně nakládá,
- c) nakládá s exemplářem druhu přímo ohroženého vyhynutím v rozporu s dovozním povolením nebo jiným oprávněním uděleným podle tohoto zákona nebo podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,
- d) použije povolení, potvrzení nebo osvědčení podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ nebo registrační list u jiného exempláře, jiného jedince, výrobku z tuleně nebo regulované kožešiny, než byl ten, pro který byl tento doklad vydán,
- e) jako žadatel poskytne nesprávné prohlášení anebo nesprávné nebo neúplné informace za účelem získání povolení, potvrzení nebo dokladu o registraci podle tohoto zákona nebo podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,
- f) doveze regulovanou kožešinu nebo provádí její tranzit v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství⁷⁾,
- g) vyveze jiného jedince bez povolení v rozporu s § 18 odst. 1,
- h) doveze výrobek z tuleně v rozporu s § 19 nebo s přímo použitelným předpisem Evropské unie o obchodování s produkty z tuleňů⁶³⁾,
- i) vyveze uměle vypěstovaný exemplář rostlinného druhu v rozporu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁴⁴⁾ nebo § 17, nebo
- j) jako vlastník nebo dlouhodobý držitel exempláře jej ve lhůtě nepřihlásí k registraci podle § 23, nenahlásí změny týkající se exempláře nebo změny na exempláři podle § 23a, nezajistí, aby exemplář byl vždy doprovázen svým registračním listem, popřípadě dalšími doklady stanovenými v § 23 odst. 2, nebo neoznačí exemplář podle § 23c.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) doveze, vyveze nebo zpětně vyveze exemplář do České republiky nebo z České republiky nebo zprostředkuje dovoz exempláře nebo s exemplářem jinak nakládá v rozporu s tímto zákonem nebo nařízenými v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾,
- b) zasílá exempláře do České republiky nebo odesílá z České republiky a provádí jejich tranzit přes území České republiky v rozporu s tímto zákonem nebo nařízenými v oblasti

obchodování s ohroženými druhy⁹),

c) zpracovává, balí nebo přebaluje kaviár bez licence nebo označí nádobu s kaviárem v rozporu s nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{22d}) nebo obchoduje s kaviárem v rozporu s tímto zákonem nebo nařízením v oblasti obchodování s ohroženými druhy,

d) padělá registrační list nebo neoprávněně pozmění jeho obsah nebo použije padělaný nebo pozměněný registrační list jako pravý při prodeji nebo získávání povolení, potvrzení nebo registračního listu,

e) nakupuje, vybízí k prodeji, nabývá pro obchodní účely, veřejně vystavuje pro obchodní účely, zprostředkuje prodej, využívá pro obchodní zisk a prodej, prodává, drží za účelem prodeje, nabízí k prodeji anebo přepravuje za účelem prodeje exemplář v rozporu s nařízeními v oblasti obchodování s ohroženými druhy nebo tímto zákonem,

f) poruší zákaz lovu kytovců stanovený v § 20 odst. 1, nebo

g) v případech stanovených v § 24 neprokáže zákonný původ exempláře nebo zákonný původ jiného jedince, na kterého se vztahuje tento zákon, nebo původ regulované kožešiny nebo výrobku z tuleně.

(4) Za správní delikty právnické osoby se uloží pokuta do výše

a) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1,

b) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2,

c) 1 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3.

§ 34e

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne

a) ke způsobu a okolnostem spáchání správního deliktu, k významu a rozsahu jeho následků, k době trvání protiprávního jednání nebo protiprávního stavu vyvolaného správním deliktem,

b) k tomu, zda a jak se pachatel přičinil o odstranění nebo zmírnění škodlivých následků správního deliktu,

c) k tomu, jak pachatel napomáhá příslušným orgánům při objasňování správního deliktu, který spáchal,

d) k tomu, zda pachatel splnil řádně a včas povinnost uloženou mu k odstranění zjištěných nedostatků nebo k provedení opatření k nápravě.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm ne zahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle § 34c a 34d projednává v prvním stupni inspekce.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁵¹⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuta podle § 34c a 34d je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena. Je příjmem Státního fondu životního prostředí⁴⁵⁾. Pokutu vybírá orgán, který ji uložil.

HLAVA XI EVIDENCE, ZPRÁVY A INFORMACE

§ 35

(1) Ministerstvo vede evidenci žadatelů o dovoz, vývoz nebo zpětný vývoz exemplářů a o jiné doklady, které ministerstvo vydává podle tohoto zákona, a jiné evidence a registrace podle tohoto zákona. Ministerstvo vede a spravuje centrální registr povolení, potvrzení a registračních listů vydaných ministerstvem nebo krajskými úřady pro dovoz, vývoz, zpětný vývoz nebo jiné nakládání s exempláři a databázi přijatých dokladů cizích států a vydaných potvrzení pro účely prokázání povoleného dovozu. Ministerstvo vede a spravuje také registr o exemplářích zadržených a zabavených inspekcí podle § 34 odst. 5. Databáze obsahují všechny údaje nezbytné pro zpracování zpráv podle odstavce 2 a údaje prokazující totožnost vývozce a dovozce. Údaje z evidence žadatelů o dovoz, vývoz nebo zpětný vývoz exemplářů včetně spisového materiálu a údaje z jiné evidence a registrace podle tohoto zákona se uchovávají po dobu 5 let od podání žádosti, ostatní údaje v registru se uchovávají po dobu 10 let.

(2) Ministerstvo zpracovává zprávy podle požadavků Úmluvy¹⁾ s přehledem evidovaného vývozu, zpětného vývozu a dovozu exemplářů na základě výpisu z evidencí podle odstavce 1. Osobní údaje o vývozcích a dovozcích výroční zpráva neobsahuje. Výroční zpráva se vydává v češtině a angličtině a dnem vydání bude zpřístupněna veřejnosti.

(3) Ministerstvo dále zpracovává zprávy podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů.⁵³⁾

(4) Orgány, které vydávají výjimky ze zákazu obchodních činností podle § 15a a provádějí registraci exemplářů podle § 23, ukládají podle zvláštních právních předpisů⁵²⁾ kopie vydaných dokladů v listinné podobě nebo údaje z nich v elektronické podobě po dobu nejméně 5 let po úhynu, trvalém vývozu z České republiky nebo zániku exempláře. Údaje o vydaných potvrzeních o výjimce ze zákazu obchodních činností a registračních listech zasílají vydávající orgány elektronicky do centrálního registru vedeného ministerstvem podle odstavce 1.

(5) Údaje z uchovávaných dokumentů a evidencí podle odstavců 1 až 4, včetně údajů o vývozcích a dovozcích a údajů o registrovaných exemplářích a jejich vlastnících, popřípadě dlouhodobých držitelích, poskytují příslušné orgány v nezbytném rozsahu na vyžádání

orgánům podle § 25, vědeckému orgánu, orgánům ochrany zvířat a Policii České republiky. Ministerstvo může, v souladu se zvláštním právním předpisem, 54) údaje podle odstavce 1 v nezbytném rozsahu poskytnout též Sekretariátu Úmluvy¹⁾ a příslušným úřadům cizích států podle Úmluvy¹⁾ a Komisi.

(6) Ministerstvo, krajské úřady, vědecký orgán, Generální ředitelství cel, inspekce, celní úřady, orgány veterinární správy, orgány ochrany zvířat a rostlinolékařské péče a Policie České republiky jsou povinny si navzájem poskytovat na požádání v nezbytném rozsahu údaje, včetně osobních údajů, které mají k dispozici, vztahující se k výkonu kontrolní činnosti podle § 30.

(7) Inspekce vede evidenci osob, které byly pravomocným rozhodnutím uznány vinnými z přestupků nebo odpovědnými ze správních deliktů podle tohoto zákona, a uchovává podle zvláštních právních předpisů⁵²⁾ spisový materiál týkající se řízení o přestupcích nebo správních deliktech nebo podle tohoto zákona po dobu nejméně 5 let. Evidence obsahuje údaje prokazující totožnost osob pravomocně uznaných vinnými z přestupků nebo odpovědnými ze správních deliktů.

(8) Zaměstnanci orgánů podle odstavce 5 jsou povinni zachovávat ve vztahu k jiným osobám mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ nebo tohoto zákona nebo v souvislosti s nimi a které v zájmu zabezpečení úkolů podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ nebo tohoto zákona nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního poměru.

(9) Ustanovením odstavce 8 není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost podle zvláštního zákona.⁵⁴⁾

§ 35a
zrušen

HLAVA XII
USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

§ 36

V případě exempláře, který byl zaregistrován podle § 22 zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v období do dne nabytí účinnosti tohoto zákona platí jako doklad o registraci nadále registrační list vydaný příslušným registračním úřadem v uvedeném období. Takový registrační list platí pouze na území České republiky.

§ 37

(1) Povolení vydané v souladu s právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ nebo podle tohoto zákona ani registrace nenahrazuje povolení, popřípadě opatření vydávaná podle jiných právních předpisů.⁵⁵⁾

(2) Povolení vydané v souladu s právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ nebo podle tohoto zákona nenahrazuje výjimku ze zákazu chovu u zvláště chráněných druhů podle jiného právního předpisu.⁵⁶⁾

(3) Doklad CITES (§ 21 odst. 1), potvrzená kopie dokladu CITES vydaná krajským úřadem ^{32b)} podle § 24 odst. 5, potvrzení ministerstva pro účely prokázání povoleného dovozu (§ 22 odst. 3), výjimka ze zákazu obchodních činností s exemplářem,¹⁰⁾ rozhodnutí ministerstva o povolení vývozu jedince zvláště chráněného druhu (§ 18) a potvrzení o původu zabaveného exempláře (§ 23 odst. 8, § 34a odst. 8) jsou veřejnou listinou.

(4) Veřejnou listinou je též:

- a) doklad obdobný dokladům podle odstavce 3 vydaný příslušným výkonným orgánem jiného členského státu Evropských společenství,
- b) doklad vydaný příslušným úřadem jiného státu než členského státu Evropských společenství pro exemplář podle Úmluvy,¹⁾
- c) osvědčení pro regulované kožešiny vydané příslušným úřadem jiného státu než členského státu Evropských společenství.

§ 38

(1) Pro řízení vedená podle tohoto zákona, která se týkají exemplářů, platí lhůty pro vydávání povolení a potvrzení stanovené Komisí podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů.⁵⁸⁾

(2) Výjimkou z ustanovení odstavce 1 je vydávání dokladů o registraci podle § 23 odst. 3 a potvrzení o původu zabaveného exempláře podle § 23 odst. 8 a § 34a odst. 8; v těchto případech musí být žádost o doklad nebo potvrzení vyřízena do 30 dnů ode dne doručení žádosti, popřípadě ode dne doplnění žádosti o potřebné náležitosti nebo, v případě potvrzení o původu zabaveného exempláře, ode dne převedení exempláře z ministerstva na jiného vypůjčitele, nájemce nebo nového nabyvatele.

§ 38a

Změny a zrušení rozhodnutí

Rozhodnutí vydané podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy⁹⁾ a tohoto zákona může ministerstvo změnit nebo zrušit, pokud

- a) bylo rozhodnutí vydáno na základě mylných předpokladů, že podmínky pro jeho vydání byly splněny^{58a)},
- b) dojde ke změně skutečností rozhodných pro vydání takového rozhodnutí,
- c) oprávněný nedodržuje podmínky rozhodnutí nebo povinnosti v něm stanovené, nebo
- d) při činnosti vykonávané na základě rozhodnutí dochází k porušování ustanovení tohoto zákona nebo práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů nebo k podstatnému

poškození jiných oprávněných zájmů v ochraně ohrožených druhů.

§ 39

Podání žádosti o povolení a potvrzení, s výjimkou potvrzení potřebného k přemístění v souladu s právem Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů³⁴⁾ nebo tohoto zákona, podléhá správnímu poplatku, pokud jeho výši stanoví jiný právní předpis. 59) Ministerstvo může v případech zvláštního zřetele hodných (například přispěje-li dovoz, vývoz nebo zpětný vývoz k zachování druhu) poplatek na žádost prominout. Tato žádost o prominutí poplatku nepodléhá správnímu poplatku.

§ 40

(1) Osoba, která nakládá s exemplářem nebo jiným jedincem, výrobkem z tuleň nebo regulovanou kožešinou, je povinna pro účely podle § 24, 26 a 30 inspekci, celnímu úřadu nebo dalším orgánům podle tohoto zákona podat vysvětlení, předložit příslušné doklady a doložit další potřebné údaje, strpět prohlídky a odebrání vzorů a vzorků týkajících se exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů a regulovaných kožešin.

(2) Stát odpovídá za škodu způsobenou pracovníky orgánů vykonávajícími kontrolu podle § 26 nebo § 30 v souvislosti s plněním jejich úkolů; to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala. Přitom se postupuje podle jiného právního předpisu.⁶⁰⁾

§ 41

Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§ 42

Zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 1 odst. 2 písm. c), § 3 odst. 7 a 9, § 15a odst. 4, § 15c odst. 3, § 17, § 18 odst. 1, § 23 odst. 3, 8 a 9, § 23a odst. 6, § 23b odst. 5, § 23c odst. 5, § 23d odst. 8, § 24 odst. 2 a 9, § 25 odst. 2 písm. m) a § 34a odst. 7.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů

§ 43

V zákoně č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, se části první až sedmá zrušují.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o ochraně přírody a krajiny

§ 44

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 4a) zní:

"4a) Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy).".

2. V § 53 odstavec 1 zní:

"(1) Vývoz zvláště chráněných nerostů je zakázán. Povolení k vývozu může výjimečně v případech hodných zvláštního zřetele udělit Ministerstvo životního prostředí. Vývoz zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů je upraven zvláštním právním předpisem. 4a)".

3. V § 54 odst. 1 se slova "(§ 5 odst. 6)" nahrazují slovy "nebo podle zvláštního právního předpisu4a) o dovozu a vývozu ohrožených druhů".

4. V § 79 odst. 3 písm. j) se slova "rostlin, živočichů a" zrušují.

5. V § 87 odst. 3 písm. i) se slovo "druhy" před středníkem nahrazuje slovem "nerosty".

6. V § 88 odst. 2 písm. k) se slovo "druhy" před středníkem nahrazuje slovem "nerosty".

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 45

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

(2) Ustanovení § 35a pozbývá platnosti uplynutím dne 30. června 2010.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

Příloha 1
Výrobky z některých tuleních mláďat podle § 2 písm. j)

Číslo	Číslo nadpisu CCT	Popis
1	ex 43.01	Kožešinové kůže surové a vyčiněné či vydělané, včetně kožešinových kůží sestavených do plátů, křížů a podobných forem:
	ex 43.02 A	- bílých kožešin mláďat tuleňů grónských (<i>Pagophilus groenlandicus</i>) - mláďat s modrými zády čepcolů hřebenatých (<i>Cystophora cristata</i>)
2	ex 43.03	výrobky a jejich části z kožešin uvedených pod položkou 1

Příloha 2
Seznam jiných druhů než druhů přímo ohrožených vyhynutím, na jejichž exempláře se vztahuje povinnost registrace

Registrační povinnost podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona se vztahuje také na následující jiné druhy než druhy přímo ohrožené vyhynutím:

a) živé exempláře následujících druhů savců:

Elephantidae spp. (všechny druhy čeledi slonovitých)

Felidae spp. (všechny druhy čeledi kočkovitých s výjimkou domestikované formy „kočka domácí“)

Primates spp. (všechny druhy z řádu primátů)

Rhinocerotidae spp. (všechny druhy čeledi nosorožcovitých),

b) živé exempláře následujících druhů ptáků:

Aquila nipalensis (orel stepní)

Aquila rapax (orel okrový).

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 346/2009 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Záchranná centra zřízená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za záchranná centra povolená nebo pověřená podle zákona č. 100/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti.

2. Správní řízení podle zákona č. 100/2004 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájená správou národního parku nebo správou chráněné krajinné oblasti a pravomocně neskončená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí krajský úřad.

1) Vyhlášená pod č. 572/1992 Sb.

2) Nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, další předpisy Evropských společenství vydané na jeho základě, zejména nařízení Komise (ES) č. 865/2006.

Nařízení Rady (EHS) č. 348/81 ze dne 20. ledna 1981 o společných předpisech pro dovoz výrobků z velryb a ostatních kytovců.

Nařízení Rady (EHS) č. 3254/91 ze dne 4. listopadu 1991 o zákazu používání nášlapných pastí ve Společenství a zakazující do Společenství přivážet kožešiny a zboží vyrobené z některých druhů volně žijících živočichů pocházejících ze zemí, kde jsou k jejich odchytu používány nášlapné pasti nebo jiné lapací metody, které nesplňují mezinárodní humánní normy pastí, další předpisy Evropských společenství vydané na jeho základě, zejména nařízení Komise (ES) č. 35/97, nařízení Komise (ES) č. 2087/2001, rozhodnutí Rady č. 97/602/ES.

Směrnice Rady č. 83/129/EHS ze dne 28. března 1983 o dovážení kůží z určitých tuleních mláďat a výrobků z nich do členských států.

3) Přílohy A - D k nařízení Rady (ES) č. 338/97.

Příloha k nařízení Rady (EHS) č. 348/81.

Přílohy I a II k nařízení Rady (EHS) č. 3254/91.

4) § 48 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

5) Příloha A k nařízení Rady (ES) č. 338/97.

6) Příloha k nařízení Rady (EHS) č. 348/81.

7) Nařízení Rady (EHS) č. 3254/91.

8) Čl. 2 písm. t) nařízení Rady (ES) č. 338/97.

9) Nařízení Rady (ES) č. 338/97. Nařízení Komise (ES) č. 865/2006 ze dne 4. května 2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s těmito druhy.

9a) Například zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 46 vyhlášky č. 382/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí.

10) Čl. 8 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

11) Kapitola VII a VIIIa nařízení Komise (ES) č. 865/2006.

11a) Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

11b) Čl. 12 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

12) Čl. 4 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

13) Například zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

14) Čl. 4 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

15) Čl. 5 odst. 1 a 2 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

16) Čl. 5 odst. 1 a 3 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

17) Čl. 24 nařízení Komise (ES) č. 1808/2001 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97.

18) Čl. 5 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

19) Čl. 4 odst. 3 a 4, čl. 5 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

20) Čl. 9 nařízení Rady (ES) č. 338/97.

20a) § 56 a 5b zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 16/1991 Sb. a zákona č. 218/2004 Sb.

- 20b) Čl. 8 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 20c) Čl. 9 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 20d) Kapitola VIII nařízení Komise (ES) č. 865/2006.
- 21) Čl. 7 odst. 1 písm. b) body ii) a iii) nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 22) Čl. 7 odst. 1 písm. b) bod ii) a odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 22a) Čl. 18 nařízení Komise (ES) č. 865/2006.
- 22b) Čl. 66 odst. 7 nařízení Komise (ES) č. 865/2006.
- 22c) § 22 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).
- 22d) Čl. 64 odst. 2 a čl. 66 odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 865/2006.
- 23) § 13 odst. 4 zákona č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 24) Čl. 8 odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 1808/2001 ze dne 20. srpna 2001 o podrobných prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 25) § 54 zákona č. 114/1992 Sb.
- 26) Čl. 19 odst. 1 bod i) nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 27) Čl. 4 odst. 3 a 4 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 28) § 78 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 289/1995 Sb. a zákona č. 161/1999 Sb.
- 30) § 13 zákona č. 246/1992 Sb.
- 31) Zákon č. 246/1992 Sb.
- 31a) Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- 32) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
- 32a) Kapitola XVI nařízení Komise (ES) č. 865/2006.
- 32b) Čl. 51 nařízení Komise (ES) č. 865/2006.
- 32c) Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách), ve znění pozdějších předpisů.
- 33) Zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů.
- 34) Nařízení Rady (ES) č. 338/97 a další předpisy Evropských společenství vydané na jeho základě.
Nařízení Rady (ES) č. 3254/91 a další předpisy Evropských společenství vydané na jeho základě.
Nařízení Rady (EHS) č. 348/81 a další předpisy Evropských společenství vydané na jeho základě.
- 35) Čl. 8 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 36) § 3 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 13/1997 Sb.
- 37) § 47 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).
- 37a) Například zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 na ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES, ve znění nařízení ES č. 1255/97, nařízení Komise (ES) č. 1739/2005, kterým se stanoví veterinární požadavky na přesun cirkusových zvířat mezi členskými státy.
- 38) § 38 zákona č. 147/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 39) Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 147/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- 40) § 2 písm. r) zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 1/2002 Sb.
- 41) Zákon č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 42) Čl. 13 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 43) Čl. 18 nařízení Komise (ES) č. 1808/2001.
- 43a) § 149 správního řádu.
- 43b) § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
- 44) Čl. 7 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 45) Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 46) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 47) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
- 48) § 181f a 181g zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon.
- 49) § 69 zákona č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 50) Čl. VIII odst. 4 písm. b) Úmluvy.
- 51) § 7 odst. 1 písm. r) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
- 52) Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 53) Čl. 15 odst. 4 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 54) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.
- 54a) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 54b) § 1 zákona č. 133/2000 Sb.
- 54c) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 55) Například zákon č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 56) § 56 zákona č. 114/1992 Sb.
- 57) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- 58) Čl. 11 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 58a) Čl. 11 odst. 2 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 338/97.
- 59) Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- 60) Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. 120/2001 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 234/2002 Sb.
- 61) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 ze dne 16. září 2009 o obchodování s produkty z tuleňů. Směrnice Rady č. 83/129/EHS.
- 62) Směrnice Rady č. 83/129/EHS.
- 63) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 ze dne 16. září 2009 o obchodování s produkty z tuleňů.
- 64) Nařízení Komise (EU) č. 737/2010 ze dne 10. srpna 2010, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 o obchodování s produkty z tuleňů.
- 65) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

I/11

Zákon č. 440/2003 Sb. o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů

Obsah

ČÁST PRVNÍ - NAKLÁDÁNÍ SE SUROVÝMI DIAMANTY A PODMÍNKY JEJICH DOVOZU, VÝVOZU A TRANZITU (§ 1 - § 41)

Přechodná ustanovení

Přílohy

440/2003 Sb.

ZÁKON

ze dne 3. prosince 2003

o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů

Změna: 60/2005 Sb.

Změna: 413/2005 Sb.

Změna: 70/2006 Sb.

Změna: 296/2007 Sb.

Změna: 124/2008 Sb.

Změna: 254/2008 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Změna: 187/2011 Sb.

Změna: 18/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
NAKLÁDÁNÍ SE SUROVÝMI DIAMANTY A PODMÍNKY JEJICH DOVOZU,
VÝVOZU A TRANZITU**

**HLAVA I
ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje nakládání se surovými diamanty, podmínky jejich dovozu, vývozu a tranzitu a stanoví podmínky pro provádění certifikace, evidence a kontroly surových diamantů (dále jen "Kimberleýský systém certifikace") v rozsahu stanoveném nařízením Rady (ES) č. 2368/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se provádí Kimberleýský systém certifikace pro mezinárodní obchod se surovými diamanty (dále jen "nařízení").

nadpis vypuštěn

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) kontejnerem¹⁾ schránka odolná proti porušení, opatřitelná závěrou proti neoprávněnému otevření,
- b) nakládáním se surovými diamanty jakékoli zacházení se surovými diamanty, které nejsou uzavřeny v neporušeném kontejneru opatřeném závěrou,
- c) Sekretariátem orgán pověřený účastníky^{1a)} koordinací Kimberleyského systému certifikace surových diamantů,
- d) nezvratným důkazem
 1. certifikát nebo jeho autorizovaná kopie, vystavená příslušným orgánem, který při dovozu doprovázel surové diamanty, pro které je požadováno vystavení certifikátu Evropských společenství (dále jen "Společenství")^{1b)} (dále jen "certifikát"),
 2. faktura nebo jiný doklad, ze kterého jsou zřejmé údaje o prodávajícím, dárci či zůstaviteli a nabyvateli surových diamantů, a ze kterého vyplývá, že vyvážené surové diamanty, pro které je požadováno vystavení certifikátu Společenství, se nacházejí na území Společenství podle zásad Kimberleyského systému certifikace, ^{1b)}
 3. doklad potvrzující certifikaci zásob, popřípadě potvrzení podle čl. 6 nařízení,^{1b)} nebo
 4. písemné prohlášení podle čl. 13 nařízení,
- e) ředitelstvím Generální ředitelství cel,
- f) určeným úřadem Celní úřad Praha Ruzyně,
- g) příslušným pracovníkem ředitelství celník nebo občanský zaměstnanec, který pracuje v ředitelství a plní úkoly v systému certifikace surových diamantů,
- h) příslušným pracovníkem úřadu celník nebo občanský zaměstnanec, který pracuje v určeném úřadu a který plní úkoly v systému certifikace surových diamantů.

§ 3

zrušen

HLAVA II

PŘÍSLUŠNÝ ORGÁN ČESKÉ REPUBLIKY, JEHO ORGANIZACE A ÚKOLY

§ 4

(1) Příslušným orgánem Společenství²⁾ je ředitelství.

(2) Ředitelství při plnění úkolů podle tohoto zákona a nařízení spolupracuje s Evropskou komisí, příslušnými zahraničními orgány, státními orgány jiných států zodpovědnými za plnění úkolů v rámci systému certifikace surových diamantů, Sekretariátem

a mezinárodními organizacemi, které plní úkoly ve vztahu k systému certifikace surových diamantů, a poskytuje jim informace, k nimž se Česká republika zavázala.

(3) Zjistí-li ředitelství nebo určený celní úřad skutečnosti, odůvodňující podezření z financování organizovaného zločinu nebo terorismu, sdělí je neprodleně Policii České republiky (dále jen "Policie") a zpravodajským službám České republiky (dále jen "zpravodajské služby").2a)

(4) Policie a zpravodajské služby poskytují ředitelství a určenému celnímu úřadu při výkonu jejich působnosti podle tohoto zákona a nařízení potřebné informace; to neplatí, jestliže by poskytnutí informací ohrozilo důležitý zájem sledovaný Policií nebo příslušnou zpravodajskou službou.

§ 5

Ředitelství

a) kontroluje a potvrzuje pravost certifikátu při dovozu; potvrzení pravosti certifikátu je veřejnou listinou,

b) při vývozu vystavuje certifikát Společenství, který je veřejnou listinou,

c) porovnává obsah zásilky s údaji v certifikátu formou fyzické kontroly, včetně stanovení fyzikálně-chemických vlastností surových diamantů nezbytných pro jejich ztotožnění,

d) zjišťuje, zda číselná hodnota aktivity surových diamantů nepřesahuje hodnotu povolenou zvláštním právním předpisem,3)

e) pořizuje dokumentaci zásilky a jejího obsahu,

f) vede evidence o dovozu, vývozu a tranzitu surových diamantů, o registraci osob (§ 28 a 29), o ročních hlášeních (§ 32), o prováděných kontrolách a jejich výsledcích (§ 33), o osobách, kterým byly uloženy sankce za porušení tohoto zákona nebo nařízení, a o osobách, které porušily zásady Kimberleyského systému certifikace surových diamantů a tato skutečnost byla ředitelství úředně sdělena příslušným orgánem; pro účely evidence zpracovává osobní údaje bez souhlasu příslušných osob,3a)

g) vyhodnocuje údaje týkající se nakládání se surovými diamanty.

§ 6

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o tom, co se při své činnosti nebo v souvislosti s ní dozvěděli, zejména o poměrech osob nakládajících se surovými diamanty, jak osobních, tak i souvisejících s jejich podnikáním. Příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu jsou zavázáni povinností zachovávat mlčenlivost podle tohoto zákona i po skončení výkonu své činnosti.

(2) Příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu jsou povinni informace získané při své činnosti poskytnout na žádost správnímu orgánu a soudu, projednává-li tento orgán opravný prostředek, projednává-li dědictví, vede-li insolvenční řízení u osoby nakládající se surovými diamanty, projednává-li návrh správce daně, jímž se domáhá určení neúčinnosti právních úkonů osoby nakládající se surovými diamanty nebo výkon exekuce ohledně daňové pohledávky.

(3) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu zproštěni osobou nakládající se surovými diamanty pouze písemně, s uvedením rozsahu a účelu.

(4) Povinnost zachovávat mlčenlivost neplatí

a) vůči Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, pokud provádí v rozsahu svého oprávnění kontrolu podle schváleného plánu kontrolní činnosti,⁴⁾

b) jestliže je toho v trestním řízení třeba k řádnému objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin,

c) vůči příslušné organizační složce Ministerstva financí, vyžaduje-li údaje na základě zvláštního právního předpisu o boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo zvláštního právního předpisu o provádění mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu,

d) vůči Nejvyššímu státnímu zastupitelství, pokud provádí šetření k zjištění podmínek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle zvláštního zákona,

e) vůči Policii a zpravodajským službám za podmínek stanovených v § 4 odst. 3.

(5) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se považuje i využití informací získaných v rámci plnění úkolů v systému certifikace surových diamantů nebo v souvislosti s ní pro jednání přinášející prospěch osobě zavázané touto povinností nebo osobám jiným a nebo pro jednání, které by způsobilo někomu újmu.

(6) Příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu mohou při vědecké, publikační a pedagogické činnosti využívat informace v anonymizované formě.

(7) Povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích podle zvláštních právních předpisů^{5a)} není tímto zákonem dotčena.

(8) Povinnost zachovávat mlčenlivost neplatí rovněž vůči orgánům Společenství, které plní úkoly související s prováděním Kimberleyského systému certifikace.

HLAVA III PROPUŠTĚNÍ SUROVÝCH DIAMANTŮ DO CELNÍHO REŽIMU

§ 7

Celní prohlášení⁶⁾ na propuštění surových diamantů do celního režimu^{6a)} podává deklarant ⁷⁾ písemně nebo prostřednictvím zařízení pro zpracování dat u určeného celního

úřadu, nestanoví-li tento zákon nebo nařízení jinak. Současně s celním prohlášením je deklarant povinen předložit zásilku určenému celnímu úřadu. Deklarant zajistí na své náklady a nebezpečí dopravu zásilky na určený celní úřad.

Dovoz

§ 8

(1) Celní řízení⁸⁾ provádí určený celní úřad, nestanoví-li tento zákon nebo nařízení jinak.

(2) Určený celní úřad ověřuje správnost a úplnost přijatých celních prohlášení.

(3) Od okamžiku předložení zásilky určenému celnímu úřadu do vydání rozhodnutí v celním řízení je tato zásilka pod přímým celním dohledem.

§ 9

(1) Surové diamanty, které nemají status zboží Společenství^{8a)}, lze dopravit na území České republiky

a) letecky pouze na vybraná mezinárodní letiště Společenství, kterými jsou letiště Praha-Ruzyně, letiště Brno-Tuřany a letiště Ostrava-Mošnov, nebo

b) poštovní přepravou.

(2) Osoba, která surové diamanty dopravila poštovní přepravou nebo letecky na vybrané mezinárodní letiště, je povinna je neprodleně předložit na určený celní úřad. To neplatí, pokud jsou surové diamanty dopraveny na místo, které se nachází v územní působnosti jiného celního úřadu.

(3) Jsou-li surové diamanty dopraveny na místo, které se nachází v územní působnosti jiného celního úřadu, předloží se neprodleně tomuto úřadu (dále jen „vybraný celní úřad“).

(4) Vybraný celní úřad při vstupu surových diamantů na území České republiky zkontroluje, zda je zásilka doprovázena certifikátem, zkontroluje neporušenost kontejneru a jeho závěry, přiloží na kontejner svou celní závěru a propustí zásilku do režimu tranzitu. Celním úřadem určení je určený celní úřad.

(5) Není-li zásilka doprovázena certifikátem nebo je-li kontejner nebo jeho závěra porušena, vybraný celní úřad zásilku neotvírá, provede dokumentaci poškození a sepíše o tom úřední záznam. Vybraný celní úřad přiloží svou celní závěru a dopraví zásilku pod přímým celním dohledem na náklady deklaranta na určený celní úřad.

(6) Vybraný celní úřad neprodleně oznámí vstup a veškeré údaje o zásilce určenému celnímu úřadu a ředitelství.

(7) Surové diamanty, které nemají status zboží Společenství, dopravené na území České republiky jiným druhem dopravy než uvedeným v odstavci 1, musí být předloženy určenému celnímu úřadu.

§ 10

(1) Příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu společně při předložení zásilky zkontrolují stav kontejneru a jeho závěry a následně otevřou kontejner a každý balíček v něm obsažený.

(2) Deklarant má právo být přítomen při kontrole stavu kontejneru a jeho závěry a následném otevření každého balíčku.

§ 11

nadpis vypuštěn

(1) Kontrolu shody dovážených surových diamantů s certifikátem, který je provází, zahájí ředitelství otevřením kontejneru.

(2) Po dobu řízení podle odstavce 1 je celní řízení přerušeno.

(3) Příslušný pracovník ředitelství zkontroluje pravost a platnost certifikátu a porovná obsah zásilky s údaji uvedenými v certifikátu.

§ 12

Jsou-li splněny podmínky stanovené tímto zákonem, nařízením a zvláštním právním předpisem, 9) vydá určený celní úřad rozhodnutí, kterým se surové diamanty propouštějí do navrženého celního režimu.

Vývoz

§ 13

nadpis vypuštěn

(1) Určený celní úřad ověřuje správnost a úplnost přijatých celních prohlášení na vývoz.

(2) Po zahájení celního řízení zkontrolují příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu předložený kontejner, surové diamanty, nezvratný důkaz podle § 2 písm. d) a zda deklarant uvedl veškeré údaje potřebné k vystavení certifikátu Společenství.

(3) Deklarant má právo být přítomen při kontrole podle odstavce 2.

§ 14

(1) K řízení o vystavení certifikátu Společenství je příslušné ředitelství.

(2) Řízení podle odstavce 1 je zahájeno jakmile ředitelství převezme kontejner, surové diamanty, nezvratný důkaz a údaje potřebné k vystavení certifikátu Společenství.

(3) Po dobu řízení podle odstavce 1 je celní řízení přerušeno.

(4) Příslušný pracovník ředitelství zkontroluje, zda deklarant poskytl nezvratný důkaz podle § 2 písm. d) a správné a úplné údaje potřebné k vystavení certifikátu Společenství, zda deklarantem předložený kontejner odpovídá přepravě surových diamantů podle tohoto zákona a nařízení, a provede porovnání předložených surových diamantů s údaji uvedenými deklarantem, včetně jejich přibližné aktuální ceny.

§ 15

(1) Příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu vloží společně s autorizovanou kopií certifikátu Společenství do kontejneru surové diamanty nebo balíčky, které je obsahují, a opatří kontejner závěrou. Deklarant obdrží certifikát Společenství.

(2) Deklarant má právo být přítomen při vkládání obsahu do kontejneru a jeho opatření závěrou.

§ 16

(1) Pouze určený celní úřad je oprávněn při splnění podmínek stanovených tímto zákonem, nařízením a zvláštním právním předpisem⁹⁾ propustit surové diamanty do režimu vývozu.

(2) Osoba, které byly surové diamanty propuštěny do vývozu, je povinna zajistit na vlastní náklady a nebezpečí jejich dopravení na výstupní celní úřad Společenství, který je schválený určeným celním úřadem. Určený celní úřad stanoví lhůtu pro předložení zásilky výstupnímu celnímu úřadu, trasu a způsob dopravy zásilky. Zásilka je po dobu přepravy pod celním dohledem.

(3) Mají-li surové diamanty propuštěné ve vývozu opustit území Společenství z místa ležícího na území České republiky, musí z něj vystoupit pouze na určeném celním úřadu nebo na celním úřadu, v jehož územní působnosti se nacházejí vybraná mezinárodní letiště uvedená v § 9 odst. 1.

(4) Celní úřad uvedený v odstavci 3 zkontroluje neporušenost kontejneru a jeho závěry a zkontroluje, zda je zásilka doprovázena certifikátem podle nařízení. Je-li kontejner nebo jeho závěra porušena, nebo zásilka není doprovázena certifikátem podle nařízení, vybraný celní úřad zásilku neotevře, provede dokumentaci stavu zásilky včetně dokumentů, které ji doprovázejí, a sepíše o tom úřední záznam, opatří zásilku svou celní závěrou a pod přímým celním dohledem ji na náklady deklaranta odešle určenému celnímu úřadu. Určený celní úřad a ředitelství se zásilkou nakládají přiměřeně podle ustanovení § 13 až 16 a odstavců 1 až 3.

(5) Celní úřad uvedený v odstavci 3 neprodleně oznámí výstup zásilky a veškeré údaje o zásilce určenému celnímu úřadu a ředitelství.

§ 17
zrušen

§ 18
zrušen

§ 19
zrušen

HLAVA IV
TRANZIT SUROVÝCH DIAMANTŮ

§ 20

(1) Surové diamanty lze propustit do celního režimu vnějšího tranzitu¹⁰⁾ pouze na celních úřadech uvedených v § 16 odst. 3.

(2) Vstoupí-li surové diamanty na území České republiky na jiném celním úřadu než uvedeném v odstavci 1, musí být dopraveny v režimu tranzitu určenému celnímu úřadu. V odůvodněných případech, zejména existuje-li nebezpečí, že by surové diamanty mohly uniknout celnímu dohledu nebo jinak ohrozit základní cíle Kimberleyského systému certifikace, zajistí celní úřad dopravu zásilky k určenému celnímu úřadu pod přímým celním dohledem na náklady deklaranta.

(3) Celní úřad zkontroluje neporušenost kontejneru a jeho závěry a zkontroluje, zda je zásilka doprovázena certifikátem podle nařízení. Je-li kontejner nebo jeho závěra porušena, nebo zásilka není doprovázena certifikátem podle nařízení, celní úřad zásilku neotevře, provede dokumentaci stavu zásilky včetně dokumentů, které ji doprovázejí, a sepíše o tom úřední záznam. Celní úřad opatří zásilku svou celní závěrou a pod přímým celním dohledem ji na náklady deklaranta dopraví určenému celnímu úřadu. Určený celní úřad a ředitelství se zásilkou nakládají přiměřeně podle hlavy III.

§ 21
zrušen

nadpis vypuštěn

§ 22
zrušen

§ 23
zrušen

nadpis vypuštěn

§ 24
zrušen

§ 25
zrušen

§ 26
Režim společného tranzitu

(1) Pouze celní úřady uvedené v § 16 odst. 3 jsou při splnění podmínek stanovených tímto zákonem, nařízením a zvláštním právním předpisem⁹⁾ oprávněny propustit surové

diamanty do celního režimu společného tranzitu.10a) Tranzitními celními úřady na území České republiky pro přepravy zásilek surových diamantů v režimu společného tranzitu jsou celní úřady uvedené v § 16 odst. 3.

(2) Celní úřad odeslání při propuštění surových diamantů do režimu společného tranzitu 10a) zkontroluje neporušenost kontejneru a jeho závěry, přiloží na kontejner svou celní závěru, stanoví lhůtu pro dopravení zásilky celnímu úřadu určení, a jsou-li splněny podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,9) zásilku propustí do režimu společného tranzitu. Výstupním celním úřadem je vybraný celní úřad.

(3) Je-li kontejner nebo jeho závěra porušena, celní úřad odeslání zásilku do navrženého režimu tranzitu nepropustí, zásilku neotvírá a sepíše protokol, včetně zdokumentování poškození.

(4) Celní úřad uvedený v § 16 odst. 3 oznámí neprodleně veškeré údaje o zásilce a jejím propuštění nebo nepropuštění do režimu tranzitu ředitelství.

(5) Celní úřad uvedený v § 16 odst. 3, u kterého zásilka surových diamantů v souvislosti s přestupem státních hranic vystupuje ze Společenství, zkontroluje neporušenost kontejneru, jeho závěry, a pokud tím nejsou dotčena ustanovení zvláštního právního předpisu,9) umožní výstup zboží ze Společenství.

(6) Je-li kontejner nebo jeho závěra porušena, výstupní vybraný celní úřad zásilku neotvírá a sepíše protokol včetně zdokumentování poškození. Celní úřad uvedený v § 16 odst. 3 opatří zásilku celní závěrou a pod celním dohledem ji na náklady deklaranta odešle určenému celnímu úřadu. To neplatí, je-li výstupním celním úřadem určený celní úřad. Určený celní úřad a ředitelství dále se zásilkou nakládají přiměřeně podle hlavy III.

(7) Celní úřad uvedený v § 16 odst. 3 neprodleně oznámí veškeré údaje o zásilce a jejím výstupu z území České republiky v režimu společného tranzitu ředitelství.

(8) Tranzitní celní úřad, u kterého zásilka surových diamantů v souvislosti s přestupem státních hranic vstupuje na území České republiky v režimu společného tranzitu, zkontroluje neporušenost kontejneru, jeho závěry, a jsou-li splněny podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,9) umožní vstup zásilky na území České republiky a pokračování režimu tranzitu.

(9) Je-li kontejner nebo jeho závěra porušena, tranzitní celní úřad zásilku neotevře, provede dokumentaci stavu zásilky včetně dokladů, které ji doprovázejí, a sepíše o tom úřední záznam. Tranzitní celní úřad opatří zásilku svou celní závěrou a pod přímým celním dohledem ji na náklady deklaranta odešle určenému celnímu úřadu. To neplatí, je-li tranzitním celním úřadem určený celní úřad. Určený celní úřad a ředitelství dále se zásilkou nakládají přiměřeně podle hlavy III.

(10) Tranzitní celní úřad neprodleně oznámí veškeré údaje o zásilce a jejím vpuštění nebo nevpuštění na území České republiky v režimu společného tranzitu ředitelství.

HLAVA V
REGISTRACE

§ 27
Obecná registrace

(1) Osoby, které nakládají se surovými diamanty, jsou povinny se zaregistrovat.

(2) Žádost fyzické osoby, která není podnikatelem, o obecnou registraci obsahuje

a) jméno a příjmení,

b) datum narození a

c) u státních občanů České republiky místo trvalého pobytu na území České republiky, u cizinců místo pobytu na území České republiky, popřípadě obvyklé bydliště na území nebo mimo území Společenství.10b)

(3) Žádost fyzické osoby, která je podnikatelem, o obecnou registraci obsahuje

a) jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu,

b) datum narození,

c) u státních občanů České republiky místo trvalého pobytu na území České republiky, u cizinců místo pobytu na území České republiky, popřípadě obvyklé bydliště na území nebo mimo území Společenství,10b)

d) identifikační číslo osoby,

e) místo podnikání, sídlo, stálou provozovnu nebo organizační složku podniku, je-li zřízena, a

f) u zahraniční fyzické osoby umístění organizační složky podniku, je-li zřízena.

(4) Žádost právnické osoby o obecnou registraci obsahuje

a) obchodní firmu nebo její název,

b) identifikační číslo osoby a

c) sídlo, řídicí ústředí, stálou provozovnu nebo organizační složku podniku, je-li zřízena.

(5) V řízení o obecné registraci je fyzická osoba povinna prokázat svou totožnost a státní příslušnost nebo zemi pobytu platným dokladem. Osoba žádající o registraci odpovídá za správnost a pravdivost údajů uvedených v žádosti o registraci a za pravost předložených dokladů.

(6) Na osobu, která je zaměstnancem, se povinnost registrace pro nakládání se surovými diamanty v rámci plnění jejích pracovních povinností nevztahuje a za nakládání se

surovými diamanty odpovídá zaměstnavatel.

(7) Obecnou registrací nevzniká oprávnění nakládat se surovými diamanty způsobem uvedeným v § 28 odst. 1.

§ 28 **Zvláštní registrace**

(1) Kromě obecné registrace podle § 27 musí mít osoby nakládající se surovými diamanty způsobem, který zahrnuje dovoz, vývoz, obchod nebo zpracování surových diamantů za účelem podnikání, zvláštní registraci.

(2) Osoba žádající o zvláštní registraci předloží doklad o registraci podle § 27 a dále výpis z obchodního rejstříku ne starší 1 měsíce nebo úředně ověřenou kopii živnostenského listu nebo jiného dokladu, který ji opravňuje na území Společenství k podnikání v činnostech uvedených v odstavci 1, ne starší 1 měsíce. Osoba žádající o zvláštní registraci odpovídá za správnost a pravdivost údajů uvedených v žádosti o registraci a za pravost předložených dokladů.

(3) Osobu žádající o zvláštní registraci nelze registrovat, pokud byla v době 3 let před podáním žádosti o registraci odsouzena pro úmyslný trestný čin majetkové povahy, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena, nebo jí byla udělena sankce za závažné nebo opakované porušení celních nebo daňových předpisů, tohoto zákona nebo nařízení, nebo pokud tato osoba porušila zásady Kimberleyského systému certifikace surových diamantů a tato skutečnost byla určenému celnímu úřadu nebo ředitelství úředně sdělena jiným příslušným orgánem.

(4) Za účelem posouzení bezúhonnosti osoby pro účely zvláštní registrace si určený celní úřad vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu 10c). Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Za závažné porušení celních nebo daňových předpisů, tohoto zákona nebo nařízení podle odstavce 3 se považuje takové jednání, za které byla osoba pravomocně odsouzena pro trestný čin nebo za které jí byla pravomocně uložena pokuta ve výši nejméně 250 000 Kč.

(6) Za opakované porušení celních nebo daňových předpisů, tohoto zákona nebo nařízení podle odstavce 3 se považuje porušení některého z těchto právních předpisů v době do 3 let od právní moci rozhodnutí, kterým byla téže osobě za porušení celního nebo daňového předpisu nebo tohoto zákona uložena pokuta ve výši nejméně 50 000 Kč.

(7) Zvláštní registrace nenahrazuje živnostenské oprávnění vydané podle zvláštního právního předpisu.11)

§ 29

(1) Žádost o obecnou a zvláštní registraci se podává písemně u Generálního ředitelství cel.

(2) Žádost o obecnou a zvláštní registraci lze podat současně.

(3) Splňuje-li žadatel podmínky stanovené v § 27 nebo v § 28, určený celní úřad provede registraci, v opačném případě žádost zamítne.

(4) Jakékoliv změny údajů uvedených v registraci je registrovaná osoba povinna do 15 dnů od jejich vzniku písemně sdělit určenému celnímu úřadu.

(5) Zjistí-li určený celní úřad, že osoba registrovaná podle § 28 již nesplňuje stanovené podmínky, registraci rozhodnutím zruší.

(6) Přestane-li osoba nakládat se surovými diamanty, může písemně určený celní úřad požádat o zrušení registrace.

HLAVA VI EVIDENCE A KONTROLA

§ 30

Každá koupě a prodej, jakož i jiný převod surových diamantů musí být doprovázeny průvodním dokladem, ze kterého jsou zřejmé údaje o prodávajícím, darujícím nebo zůstaviteli a nabyvateli surových diamantů a o číslech všech certifikátů, které doprovázely tyto surové diamanty při dovozu.

§ 31

(1) Osoba, která nakládá se surovými diamanty, je povinna vést jejich evidenci. Tato evidence obsahuje údaje o změně vlastnických práv k surovým diamantům podle § 30 a údaje pro určení surových diamantů, zejména

a) jméno, příjmení a adresu nebo obchodní firmu nebo její název a sídlo prodávajícího, darujícího, zůstavitele nebo nabyvatele a číslo jeho registrace, pokud je registrován,

b) název zboží a položku celního sazebníku,

c) množství v karátech (ct),

d) čísla všech certifikátů, které doprovázely tyto surové diamanty při dovozu, nebo číslo dokladu potvrzujícího certifikaci zásob,

e) účel užití zboží a

f) datum převodu.

(2) Evidence vedená osobou, která nakládá se surovými diamanty tak, že je opracovává nebo zpracovává na výrobek, kromě údajů uvedených v odstavci 1 dále obsahuje údaje o množství a kvalitativních charakteristikách zpracovávaných surových diamantů, názvu zboží a položkách celního sazebníku, množství a kvalitě opracovaných a zpracovaných diamantů a o odpadu vzniklém jejich zpracováním.

(3) Osoba, která vede evidenci podle odstavce 1, popřípadě odstavce 2, je povinna ji

uchovávat nejméně 10 let od konce kalendářního roku, v němž došlo ke změně údajů.

(4) Na výzvu určeného celního úřadu nebo ředitelství předloží osoba evidenci vedenou podle odstavce 1, popřípadě odstavce 2 včetně dokladů, ze kterých jsou požadované údaje zřejmé.

(5) Osoba, která vede evidenci podle odstavce 1 nebo 2, odpovídá za správnost údajů v ní vedených.

§ 32

(1) Osoba, která nakládá se surovými diamanty tak, že její činnost zahrnuje dovoz, vývoz, obchod nebo zpracování surových diamantů, je povinna předložit ředitelství do 31. března každého roku za uplynulý kalendářní rok roční hlášení o nakládání se surovými diamanty (dále jen "roční hlášení"), které obsahuje údaje z evidence vedené podle § 31.

(2) Roční hlášení lze účinně podat jen na tiskopise vydaném ředitelstvím nebo na počítačových sestavách, které mají údaje, obsah i uspořádání údajů zcela totožné s tiskopisem vydaným ředitelstvím. Součástí ročního hlášení jsou i přílohy vyznačené v příslušném tiskopise.

(3) Vzor tiskopisu ročního hlášení stanoví Ministerstvo financí prováděcím právním předpisem.

§ 33

(1) Kontrolu Kimberleyského systému certifikace provádí společně příslušný pracovník ředitelství a příslušný pracovník úřadu (dále jen „kontroloři“).

(2) Kontroloři se při kontrole podle odstavce 1 prokazují průkazem podle zvláštního právního předpisu a předložením pověření ke kontrole, jehož součástí je určení vedoucího kontrolní skupiny.

(3) Kontrola je zahájena prvním úkonem kontrolorů vůči kontrolované osobě.

(4) Kontrolovaná osoba je povinna

- a) vytvořit podmínky pro provedení kontroly podle odstavce 1,
- b) předložit kontrolorům veškeré vyžádané doklady a písemnosti, poskytnout mu informace k předmětu kontroly,
- c) předložit kontrolorům surové diamanty, které jsou v jeho držení, včetně zboží nebo odpadu vzniklého jejich opracováním nebo zpracováním, které má ještě v držení,
- d) předložit v průběhu kontroly důkazní prostředky prokazující její tvrzení,
- e) umožnit kontrolorům jednání s jakýmkoli svým zaměstnancem,
- f) zapůjčit kontrolorům potřebné obchodní doklady, účetní doklady a jiné účetní záznamy,

nebo jiné písemnosti.

(5) Při kontrole podle odstavce 1 jsou kontroloři oprávněni pořizovat kopie dokladů a písemností, které je kontrolovaná osoba povinna uchovávat podle tohoto zákona, požadovat potřebná vysvětlení od kontrolovaných osob a pořizovat dokumentaci. V případě podezření z porušení tohoto zákona jsou kontroloři oprávněni zadržet originály kontrolovaných dokladů a písemností. Tento postup se použije vždy, hrozí-li nebezpečí, že takto označené důkazní prostředky budou zničeny, pozměněny, zadrženy nebo učiněny jinak nepotřebnými.

(6) Při kontrole podle odstavce 1 jsou kontroloři dále oprávněni odebírat vzorky surových diamantů a zboží nebo odpadu vzniklého jejich zpracováním. O odebrání vzorků sepíše kontrolorův protokol, jehož součástí je i fotodokumentace odebraných vzorků, který podepíše spolu s kontrolovanou osobou. Odebrané vzorky budou vráceny kontrolované osobě nejpozději při projednání kontrolního protokolu, nebude-li o nich rozhodnuto jinak.

(7) Odpovědnost za zajištěné doklady a odebrané vzorky nese Česká republika.

(8) Kontrolovaná osoba je oprávněna

- a) požadovat předložení průkazu a pověření ke kontrole podle § 12 odst. 2,
- b) být přítomna kontrole, včetně jednání s jejími zaměstnanci,
- c) předkládat v průběhu kontroly důkazní prostředky, případně navrhopvat předložení důkazních prostředků, které sama nemá k dispozici,
- d) podávat námitky proti postupu kontrolorů,
- e) vyjádřit se před ukončením kontroly k výsledku uvedenému v protokolu, ke způsobu jeho zjištění, případně navrhnout jeho doplnění,
- f) nahlížet u určeného celního úřadu a ředitelství do převzatých nebo zadržovaných dokladů.

(9) O námitce podle odstavce 8 písm. d) rozhodne přímý nadřízený příslušného pracovníka ředitelství nebo příslušného pracovníka úřadu, proti němuž je námitka vznesena. Proti rozhodnutí o námitkách se nelze samostatně odvolat.

(10) O provedené kontrole sepíše kontrolorův protokol o kontrole, který obsahuje zejména

- a) jména a příjmení kontrolorů, kteří kontrolu provedli,
- b) datum a místo provedení kontroly,
- c) kontrolní zjištění a opatření provedená v průběhu kontroly,
- d) opatření, která budou na základě výsledku kontroly provedena,
- e) seznam originálních dokladů, které byly při kontrole zadrženy,

- f) datum sepsání protokolu,
- g) otisk úředního razítka,
- h) podpis vedoucího kontrolní skupiny nebo podpisy všech osob, které kontrolu provedly.

(11) Po projednání kontrolního protokolu jej spolupodepisuje kontrolovaná osoba a vedoucí kontrolní skupiny. Odmítne-li kontrolovaná osoba potvrdit svým podpisem seznámení s obsahem kontrolního protokolu, vyznačí se tato skutečnost v protokolu, včetně data odmítnutí. Jedno vyhotovení kontrolního protokolu obdrží kontrolovaná osoba. Den podpisu kontrolního protokolu je též dnem jeho doručení a ukončení kontroly. Odmítne-li kontrolovaná osoba kontrolní protokol převzít, doručí se jí poštou na doručenkou. Odmítne-li se kontrolovaná osoba projednání zúčastnit nebo se tomuto projednání vyhýbá, považuje se den, kdy jí byl protokol o kontrole doručen, za den ukončení kontroly.

(12) Na provádění kontroly podle tohoto zákona se nevztahují předpisy o státní kontrole 12) ani ustanovení o daňové kontrole.13)

HLAVA VII SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 34 **Přestupky**

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) doveze, vyveze nebo dopraví v režimu tranzitu surové diamanty v rozporu s nařízením,
- b) nakládá se surovými diamanty bez obecné registrace v rozporu s § 27 odst. 1,
- c) v rozporu s § 27 odst. 5 uvede v žádosti o registraci nesprávné nebo nepravdivé údaje nebo pro účely registrace předloží nepravé nebo pozměněné doklady,
- d) v rozporu s § 31 odst. 4 nepředloží evidenci surových diamantů nebo související doklady nebo předloží evidenci obsahující nesprávné údaje nebo padělané nebo pozměněné související doklady,
- e) v rozporu s § 31 nevede evidenci surových diamantů nebo v evidenci neuvede zákonem stanovené údaje, nebo
- f) nepředloží ve stanoveném termínu roční hlášení podle § 32.

(2) Za přestupek lze uložit

- a) pokutu do 1 000 000 Kč nebo propadnutí věci, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c),
- b) pokutu do 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d) až f).

§ 35

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická a podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) doveze, vyveze nebo dopraví v režimu tranzitu surové diamanty v rozporu s nařízením,
- b) nakládá se surovými diamanty bez obecné nebo zvláštní registrace v rozporu s § 27 odst. 1 a § 28 odst. 1,
- c) v rozporu s § 27 odst. 5 nebo § 28 odst. 2 uvede v žádosti o registraci nesprávné nebo nepravdivé údaje nebo pro účely registrace předloží nepravé nebo pozměněné doklady,
- d) v rozporu s § 31 odst. 4 nepředloží evidenci surových diamantů nebo související doklady nebo předloží evidenci obsahující nesprávné údaje nebo padělané nebo pozměněné související doklady,
- e) v rozporu s § 31 nevede evidenci surových diamantů nebo v evidenci neuvede zákonem stanovené údaje, nebo
- f) nepředloží ve stanoveném termínu roční hlášení podle § 32.

(2) Za správní delikty právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby se uloží pokuta do

- a) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo b),
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c),
- c) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d) až f).

(3) Za správní delikty právnické nebo podnikající fyzické osoby lze samostatně nebo společně s pokutou uložit propadnutí věci, jestliže věc náleží pachateli správního deliktu a byla

- a) ke spáchání správního deliktu užita, nebo
- b) správním deliktem získána nebo nabyta za věc správním deliktem získanou.

(4) Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu.

(5) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

§ 36

Zabráni věci

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí věci podle § 34 odst. 2 nebo § 35 odst. 3, lze rozhodnout, že se věc zabírá, jestliže

- a) náleží právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, kterou nelze za protiprávní jednání podle § 35 odst. 1 stíhat,
- b) nenáleží právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, která byla za protiprávní jednání podle § 35 odst. 1 postižena, nebo jí nenáleží zcela,
- c) náleží fyzické osobě, kterou nelze za protiprávní jednání podle § 34 odst. 1 stíhat,
- d) nenáleží fyzické osobě, která byla za protiprávní jednání podle § 34 odst. 1 postižena, nebo jí nenáleží zcela.

(2) O zabrání věci nelze rozhodnout po uplynutí 6 let od spáchání správního deliktu podle § 34 odst. 1 nebo § 35 odst. 1.

(3) Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

§ 37 **Společná ustanovení**

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává určený celní úřad.

(5) Odpovědnost za správní delikt podle tohoto zákona zaniká, jestliže řízení o něm nebylo zahájeno do 1 roku ode dne, kdy se o něm určený celní úřad dozví, nejpozději však do 6 let ode dne, kdy k jeho spáchání došlo.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

HLAVA VIII USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Společná ustanovení

§ 38
zrušen

§ 39
zrušen

§ 40
zrušen

§ 41
Náhrada nákladů

Celní úřad uloží deklarantovi povinnost zaplatit náklady podle § 9 odst. 4, § 17 odst. 4, § 20 odst. 2 a 3 a § 26 odst. 6 a 9. Deklarant je povinen zaplatit náklady ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o jejich uložení.

nadpis vypuštěn

§ 42
zrušen

§ 43
zrušen

§ 44
zrušen

§ 45
zrušen

ČÁST DRUHÁ
zrušena

§ 46
zrušen

ČÁST TŘETÍ
zrušena

§ 47
zrušen

ČÁST ČTVRTÁ
ÚČINNOST

§ 48

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

Příloha
Certifikát České republiky

1. Vzor certifikátu České republiky.

2. Neutajovanými ochrannými prvky certifikátu České republiky jsou

(a) *Ofsetové barvy svítící v UV spektru žlutě a červeně,*

(b) *dvě textové barvy (metamerie IR bílá a IR černá),*

(c) *hlubotiskový rámeček se sklopným efektem a*

(d) *irisový přechod barev.*

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona 60/2005 Sb.

Přechodná ustanovení

Certifikáty vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za certifikáty vydané podle tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 187/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení ve věci správních deliktů podle zákona č. 440/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 440/2003 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, není-li právní úprava uvedená v zákoně č. 440/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pro osobu, která se dopustila správního deliktu, příznivější.

1) Čl. 3 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 2368/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se provádí Kimberleýský systém certifikace pro mezinárodní obchod se surovými diamanty.

1a) Čl. 12 písm. c) nařízení Rady (ES) č. 2368/2002.

1b) Článek 12 nařízení Rady (ES) č.2368/2002.

2) Článek 19 nařízení Rady (ES) č. 2368/2002.

2a) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně.

3a) § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

4) Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

5a) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

6) Čl. 4 odst. 17 nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství.

6a) Čl. 4 odst. 16 nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992.

7) Čl. 4 odst. 18 nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992.

8) Článek 37 a následující nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992.

8a) Čl. 4 odst. 6 nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992.

- 9) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992.
10) Článek 91 a následující nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992.
10a) Rozhodnutí Rady (EHS) č. 415/1987 ze dne 15. června 1987 o uzavření Úmluvy mezi Evropským společenstvím, Rakouskou republikou, Finskou republikou, Islandskou republikou, Norským královstvím, Švédským královstvím a Švýcarskou konfederací o společném tranzitním režimu, ve znění pozdějších předpisů.
10b) Článek 3 nařízení Rady (EHS) 2913/1992.
10c) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.
11) Živnostenský zákon.
12) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
13) § 16 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
14) Nařízení Rady (ES) č. 2368/2002
14a) § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 85/2004 Sb.
15) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
16) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.
17) Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

I/12

Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Obsah

- ČÁST PRVNÍ** - ODPOVĚDNOST MLÁDEŽE ZA PROTIPRÁVNÍ ČINY A SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE (§ 1 - § 98)
ČÁST TŘETÍ - Změna trestního řádu (§ 100)
ČÁST ČTVRTÁ - Změna zákona o přestupcích (§ 101)
ČÁST PÁTÁ - Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody (§ 102)
ČÁST ŠESTÁ - Změna zákona o výkonu vazby (§ 103)

218/2003 Sb. ZÁKON

**ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
(zákon o soudnictví ve věcech mládeže)**

Změna: 383/2005 Sb.
Změna: 253/2006 Sb.
Změna: 345/2007 Sb.
Změna: 129/2008 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 181/2011 Sb.
Změna: 301/2011 Sb.
Změna: 357/2011 Sb., 459/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 193/2012 Sb.
Změna: 390/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ODPOVĚDNOST MLÁDEŽE ZA PROTIPRÁVNÍ ČINY A SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Účel zákona a jeho vztah k jiným zákonům

(1) Tento zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoníku, opatření ukládaná za takové protiprávní činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže.

(2) Projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a podle svých sil a schopností přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho protiprávním činem; řízení musí být vedeno tak, aby přispívalo k předcházení a zamezování páčání protiprávních činů.

(3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, užije se na toho, kdo v době spáčení činu nepřekročil osmnáctý rok věku, obecných právních předpisů.¹⁾

§ 2

Vymezení některých pojmů

(1) Není-li zákonem stanoveno jinak, pak se rozumí

- a) mládeží děti a mladiství,
- b) dítětem mladším patnácti let ten, kdo v době spáčení činu jinak trestného nedovršil patnáctý rok věku,
- c) mladistvým ten, kdo v době spáčení provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku.

(2) Podle tohoto zákona se dále rozumí

- a) protiprávním činem provinění, trestný čin nebo čin jinak trestný,
- b) opatřeními výchovná opatření (§ 15 až 20), ochranná opatření (§ 21 až 23) a trestní opatření (§ 24 až 35) u mladistvých a opatření ukládaná dětem mladším patnácti let (§ 93); přiměřená omezení a přiměřené povinnosti ve smyslu trestního zákoníku a trestního řádu nahrazují výchovná opatření,
- c) orgány činnými podle tohoto zákona jsou policejní orgány, státní zástupci a soudy pro mládež²⁾,

d) soudem pro mládež zvláštní senát anebo v zákonem stanovených případech předseda takového senátu nebo samosoudce příslušného okresního, krajského, vrchního a Nejvyššího soudu,

e) obecným soudem jiný senát nebo samosoudce téhož soudu nebo jiný soud, který neprojednává protiprávní činy mládeže.

§ 3

Základní zásady

(1) Nikdo nemůže být podle tohoto zákona postižen za čin, který nebyl trestný podle zákona v době, kdy byl spáchán, a jen tento zákon v návaznosti na trestní zákoník stanoví, které jednání je proviněním nebo činem jinak trestným, a sankce a způsob jejich ukládání, směřující především k obnovení narušených sociálních vztahů, začlenění dítěte mladšího patnácti let nebo mladistvého do rodinného a sociálního prostředí a k předcházení protiprávními činům.

(2) Trestní opatření lze použít pouze tehdy, jestliže zvláštní způsoby řízení a opatření, zejména obnovující narušené sociální vztahy a přispívající k předcházení protiprávními činům, by zřejmě nevedly k dosažení účelu tohoto zákona.

(3) Opatření uložené podle tohoto zákona musí přihlížet k osobnosti toho, komu je ukládáno, včetně jeho věku a rozumové a mravní vyspělosti, zdravotnímu stavu, jakož i jeho osobním, rodinným a sociálním poměrům, a musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného činu. Politické, národní, sociální nebo náboženské smýšlení mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let, jeho rodiny nebo rodiny, v níž žije, anebo způsob výchovy mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let nemůže být důvodem k uložení opatření podle tohoto zákona.

(4) V řízení podle tohoto zákona je třeba postupovat s přihlédnutím k věku, zdravotnímu stavu, rozumové a mravní vyspělosti osoby, proti níž se vede, aby její další vývoj byl co nejméně ohrožen a aby projednávané činy a jejich příčiny i okolnosti, které je umožnily, byly náležitě objasněny a za jejich spáchání byla vyvozena odpovědnost podle tohoto zákona. Řízení je přitom třeba vést tak, aby působilo k předcházení dalším protiprávními činům. Orgány činné podle tohoto zákona přitom spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

(5) V řízení podle tohoto zákona je třeba chránit osobní údaje osoby, proti níž se řízení vede, a její soukromí, aby každá taková osoba byla chráněna před škodlivými vlivy, a při dodržení zásady, že je považována za nevinnou, dokud její vina nebyla prokázána zákonným způsobem.

(6) Každé dítě mladší patnácti let nebo mladistvý, nestanoví-li tento zákon jinak, má právo na to, aby jeho čin byl projednán bez zbytečného odkladu a v přiměřené lhůtě soudem pro mládež.

(7) Řízení podle tohoto zákona musí směřovat k tomu, aby poškozený dosáhl náhrady škody způsobené protiprávními činem, nebo se mu dostalo jiného přiměřeného zadostiučinění.

(8) Soudci, státní zástupci, příslušníci policejních orgánů a úředníci Probační a mediační služby působící v trestních věcech mládeže musí mít zvláštní průpravu pro zacházení s mládeží.

§ 4

Výkon soudnictví ve věcech mládeže

Soudnictví ve věcech mladistvých a ve věcech posuzování činů jinak trestných spáchaných dětmi mladšími patnácti let vykonávají soudy pro mládež.

HLAVA II
MLADISTVÍ

Díl 1

Trestní odpovědnost mladistvých

§ 5

Odpovědnost mladistvého

(1) Mladistvý, který v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

(2) Dopustí-li se mladistvý uvedený v odstavci 1 činu jinak trestného nebo není-li z jiných zákonných důvodů trestně odpovědný, lze vůči němu použít vedle ochranných opatření (§ 21) obdobně postupů a opatření uplatňovaných podle tohoto zákona u dětí mladších patnácti let.

§ 6

Provinění

(1) Trestný čin³⁾ spáchaný mladistvým se nazývá provinění.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro posouzení provinění spáchaného mladistvým trestní zákoník.

Díl 2

Zánik trestnosti

§ 7

Účinná lítost

Trestnost činu, na který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, spáchaného mladistvým zaniká, jestliže mladistvý po spáchání činu

a) dobrovolně odstranil nebo napravil způsobený následek, anebo se o to pokusil, zejména nahradil způsobenou škodu, učinil opatření potřebná k její náhradě nebo se jinak pokusil odčinit způsobené následky,

- b) svým chováním projevil účinnou snahu po nápravě a
- c) čin neměl trvale nepříznivých následků pro poškozeného nebo pro společnost.

§ 8

Promlčení trestního stíhání

(1) Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí

- a) deset let, jde-li o provinění, na které trestní zákoník stanoví výjimečný trest,
- b) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,
- c) tři léta u ostatních provinění.

(2) Ohledně počátku, stavení a přerušení promlčecí doby platí obdobně ustanovení trestního zákoníku.⁴⁾

(3) Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost provinění, stanoví-li tak ohledně promlčení trestných činů trestní zákoník.⁵⁾

Díl 3

Opatření ukládaná mladistvým

§ 9

Účel opatření

(1) Účelem opatření vůči mladistvému je především vytvoření podmínek pro sociální a duševní rozvoj mladistvého se zřetelem k jím dosaženému stupni rozumového a mravního vývoje, osobním vlastnostem, k rodinné výchově a k prostředí mladistvého, z něhož pochází, i jeho ochrana před škodlivými vlivy a předcházení dalšímu páčání provinění.

(2) Ustanovení trestního zákoníku o mimořádném zvýšení trestu odnětí svobody⁶⁾ se u mladistvých neužije.

§ 10

Druhy opatření

(1) Mladistvému lze uložit pouze tato opatření:

- a) výchovná opatření,
- b) ochranná opatření a
- c) trestní opatření.

(2) Výchovná opatření je možné mladistvému, proti němuž se řízení vede, uložit s jeho souhlasem již v průběhu tohoto řízení před rozhodnutím soudu pro mládež o vině mladistvého.

Upuštění od uložení trestního opatření

§ 11

(1) Soud pro mládež může upustit od uložení trestního opatření mladistvému, který spáchal provinění, na které trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě,

a) jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu mladistvého lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem pro mládež postačí k jeho nápravě,

b) dopustil-li se činu z neznalosti právních předpisů, která je zejména vzhledem k jeho věku, rozumové vyspělosti a prostředí, ve kterém žil, omluvitelná, nebo

c) jestliže soud pro mládež přijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, povaze spáchaného činu a osobě mladistvého se uložení trestního opatření nejeví nutným.

(2) Upustí-li soud pro mládež od uložení trestního opatření, může věc vyřídit tím, že mladistvého napomene, anebo může přenechat postižení mladistvého zákonnému zástupci, škole, již je mladistvý žákem, nebo školskému zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy⁷⁾ (dále jen "výchovné zařízení"), v němž žije; v takovém případě si soud pro mládež předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud pro mládež.

§ 12

Soud pro mládež může upustit od uložení trestního opatření mladistvému i tehdy, jestliže

a) mladistvý spáchal provinění ve stavu vyvolaném duševní poruchou a soud pro mládež má za to, že zabezpečovací detence nebo ochranné léčení, které zároveň ukládá, zajistí nápravu mladistvého lépe než trestní opatření, nebo

b) je vůči němu užito ochranné nebo výchovné opatření a k dosažení účelu tohoto zákona není třeba uložit trestní opatření.

§ 13

Upustí-li soud pro mládež od uložení trestního opatření, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

§ 14

Podmíněné upuštění od uložení trestního opatření

(1) Za podmínek uvedených v § 11 odst. 1 může soud pro mládež podmíněně upustit od uložení trestního opatření, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování mladistvého.

(2) Při podmíněném upuštění od uložení trestního opatření soud pro mládež stanoví

zkušební dobu až na jeden rok. Zároveň mladistvému může uložit ochranné opatření nebo výchovné opatření směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou proviněním způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané proviněním.

(3) Soud pro mládež může vzhledem k okolnostem případu a osobě mladistvého ponechat podmíněné upuštění od uložení trestního opatření v platnosti i přesto, že mladistvý zavinil příčinu k uložení trestního opatření, a

- a) stanovit nad mladistvým dohled, pokud nebyl již uložen,
- b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než jeden rok, nebo
- c) stanovit dosud neuložená výchovná opatření uvedená v § 15 až 20 směřující k tomu, aby mladistvý vedl řádný život.

(4) Jestliže mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým opatřením, vysloví soud pro mládež, že se osvědčil; jinak rozhodne o uložení trestního opatření, a to popřípadě již během zkušební doby.

(5) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 4, aniž na tom měl mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, vinu, má se za to, že se osvědčil.

(6) Bylo-li vysloveno, že se mladistvý, u něhož bylo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

Díl 4 **Výchovná opatření**

§ 15

Ukládání a druhy výchovných opatření

(1) Při upuštění od trestního opatření nebo podmíněném upuštění od trestního opatření mohou být k dosažení účelu tohoto zákona uložena mladistvému výchovná opatření. Dovoluje-li to jejich povaha, je možné použít vůči mladistvému výchovného opatření i vedle uloženého ochranného nebo trestního opatření nebo v souvislosti se zvláštními způsoby řízení. Výchovná opatření lze uložit nejdéle na dobu současně stanovené zkušební doby u podmíněného odsouzení nebo podmíněného odložení peněžitého opatření; jsou-li ukládána samostatně nebo vedle jiného ochranného nebo trestního opatření, lze je uložit nejdéle na dobu tří let.

(2) Výchovnými opatřeními jsou

- a) dohled probačního úředníka,
- b) probační program,

- c) výchovné povinnosti,
- d) výchovná omezení,
- e) napomenutí s výstrahou.

(3) Výchovná opatření může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce ukládat se souhlasem osoby, proti níž se řízení vede, již v průběhu trestního řízení, a to nejdéle do jeho pravomocného skončení. Mladistvý může kdykoli v průběhu řízení až do jeho pravomocného skončení svůj souhlas odvolat prohlášením adresovaným soudu pro mládež a v přípravném řízení státnímu zástupci, který vede řízení. Výkon výchovného opatření tím končí.

(4) Výchovná opatření usměrňují způsob života mladistvého, a tím podporují a zajišťují jeho výchovu.

(5) Jestliže se ukáže, že úplné nebo včasné plnění výchovného opatření je pro mladistvého nemožné nebo je nelze na něm spravedlivě požadovat, soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce nařízené výchovné opatření zruší nebo změní.

(6) Zjistí-li soud pro mládež, že jsou dány důvody pro nařízení ústavní výchovy podle zákona o rodině, dá obecnému soudu podnět k zahájení řízení.

§ 16 Dohled probačního úředníka

(1) Dohledem probačního úředníka se rozumí pravidelné sledování chování mladistvého v jeho rodině a způsobu výchovného působení rodičů na něj, kontrola dodržování uloženého probačního programu a výchovných povinností a omezení uložených mladistvému soudem pro mládež a v přípravném řízení státním zástupcem nebo vyplývajících ze zákona a jeho pozitivní vedení probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem.

(2) Účelem dohledu probačního úředníka je:

- a) sledování a kontrola chování mladistvého, zaměřená na zajištění ochrany společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- b) odborné vedení a pomoc mladistvému s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

(3) Mladistvý, kterému byl uložen dohled probačního úředníka, je povinen

- a) spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví na základě vytvořeného probačního plánu dohledu,
- b) dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu budou stanoveny probačním úředníkem; při stanovení těchto lhůt probační úředník přihlédne k poměrům mladistvého, jeho životní situaci v době výkonu dohledu i k prostředí, v němž žije,
- c) informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání, dodržování uložených výchovných omezení nebo povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,

d) nebránit probačnímu úředníkovi ve vstupu do obydlí.

§ 17

Probační program

(1) Probačním programem se rozumí zejména program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném způsobu života, který směřuje k tomu, aby se mladistvý vyhnul chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jeho vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi ním a poškozeným. Probační program schvaluje ministr spravedlnosti a zapisuje se do seznamu probačních programů vedeného Ministerstvem spravedlnosti.

(2) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může uložit mladistvému povinnost podrobit se probačnímu programu podle odstavce 1, jestliže

- a) je vhodný vzhledem k potřebám mladistvého a zájmům společnosti,
- b) je mu poskytnuta dostatečná možnost seznámit se s obsahem probačního programu a
- c) mladistvý souhlasí se svou účastí na něm.

(3) Mladistvému se zpravidla uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou proviněním způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané proviněním.

(4) Dohledem nad výkonem probačního programu soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce pověří probačního úředníka. Neplní-li mladistvý probační program, postupuje probační úředník podle § 80 odst. 4.

(5) O ukončení probačního programu a jeho výsledku podá probační úředník bez zbytečného odkladu zprávu soudu pro mládež nebo státnímu zástupci, který probační program uložil.

§ 18

Výchovné povinnosti

(1) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může mladistvému uložit výchovnou povinnost, kterou stanoví, aby zejména

- a) bydlel s rodičem nebo jiným dospělým, který je odpovědný za jeho výchovu,
- b) jednorázově nebo ve splátkách zaplatil přiměřenou peněžitou částku, kterou zároveň určí, na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti poskytovanou podle zvláštního zákona,
- c) vykonal bezplatně ve volném čase společensky prospěšnou činnost určitého druhu,
- d) usiloval o vyrovnání s poškozeným,

e) nahradil podle svých sil škodu způsobenou proviněním anebo jinak přispěl k odstranění následku provinění,

f) podrobil se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením nebo zabezpečovací detencí podle trestního zákoníku,

g) podrobil se ve svém volném čase vhodnému programu sociálního výcviku, psychologickému poradenství, terapeutickému programu, vzdělávacímu, doškolovacímu, rekvalifikačnímu nebo jinému vhodnému programu k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, který není probačním programem.

(2) Výchovní povinnost zaplatit peněžitou částku se uloží, jestliže lze předpokládat, že peněžitá částka bude zaplacená z peněžitých prostředků, s nimiž smí mladistvý samostatně nakládat. Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může stanovit, že peněžitá částka bude zaplacená v přiměřených měsíčních splátkách.

(3) Vykonání společensky prospěšné činnosti určitého druhu smí být mladistvému uloženo jen tak, aby nenarušilo jeho přípravu na budoucí povolání, především plnění povinností souvisejících se vzdělávacím programem školy, nebo výkon povolání či zaměstnání, a na dobu nejvýše čtyř hodin denně, osmnácti hodin týdně a šedesáti hodin celkem.

(4) Při ukládání výchovní povinnosti podle odstavce 1 písm. c) a g) soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce přihlédne ke zdravotní způsobilosti mladistvého.

§ 19

Výchovní omezení

(1) Soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce může mladistvému uložit výchovní omezení, kterým stanoví, aby zejména

a) nenavštěvoval určité akce, zařízení nebo jiné pro mladistvého nevhodné prostředí,

b) nestýkal se s určitými osobami,

c) nezdržoval se na určitém místě,

d) nepřechovával předměty, které by mohly sloužit k páchání dalších provinění,

e) neužíval návykové látky,

f) neúčastnil se hazardních her, sázek a hraní na výherních hracích přístrojích,

g) neměnil bez předchozího ohlášení probačnímu úředníkovi místo svého pobytu,

h) neměnil bez předchozího oznámení probačnímu úředníkovi bezdůvodně svoje zaměstnání.

(2) Výchovní omezení podle odstavce 1 písm. a), b), c), d) a g) smí být mladistvému uloženo jen tak, aby nenarušilo jeho přípravu na budoucí povolání, především plnění

povinností souvisejících se vzdělávacím programem školy, nebo výkon povolání či zaměstnání.

§ 20

Napomenutí s výstrahou

(1) Napomenutím s výstrahou soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle tohoto zákona v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost.

(2) Je-li to účelné a vhodné, může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce při vyslovení napomenutí s výstrahou současně přenechat postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole, jíž je mladistvý žákem, nebo výchovnému zařízení, v němž žije; v takovém případě si soud pro mládež předem vyžádá stanovisko školy nebo výchovného zařízení. Zákonný zástupce, škola nebo výchovné zařízení jsou povinni o výsledku vyrozumět soud pro mládež nebo státního zástupce.

(3) Napomenul-li soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce mladistvého a udělil mu zároveň výstrahu, popřípadě přenechal-li postižení mladistvého jeho zákonnému zástupci, škole nebo výchovnému zařízení, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

Díl 5

Ochranná opatření

§ 21

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení⁸⁾, zabezpečovací detence^{8a)}, zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty⁹⁾ a ochranná výchova. Jejich účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před pácháním provinění mladistvými.

(2) Ochrannou výchovu lze uložit pouze podle tohoto zákona, ochranné léčení, zabezpečovací detence a zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty se ukládají podle trestního zákoníku¹⁰⁾.

§ 22

Ochranná výchova

(1) Soud pro mládež může mladistvému uložit ochrannou výchovu, pokud

- a) o výchovu mladistvého není náležitě postaráno a nedostatek řádné výchovy nelze odstranit v jeho vlastní rodině nebo v rodině, v níž žije,
- b) dosavadní výchova mladistvého byla zanedbána, nebo
- c) prostředí, v němž mladistvý žije, neposkytuje záruku jeho náležité výchovy, a nepostačuje uložení výchovných opatření.

(2) Ochranná výchova potrvá, dokud to vyžaduje její účel, nejdéle však do dovršení osmnáctého roku věku mladistvého; vyžaduje-li to zájem mladistvého, může soud pro mládež ochrannou výchovu prodloužit do dovršení jeho devatenáctého roku.

(3) Není-li možné ochrannou výchovu ihned vykonat, nařídí soud pro mládež do doby jejího zahájení dohled probačního úředníka.

(4) Od výkonu ochranné výchovy soud pro mládež upustí, pominou-li před jejím započítím důvody, pro něž byla uložena.

§ 23

Přeměna ústavní a ochranné výchovy

(1) Jestliže převýchova mladistvého pokročila do té míry, že lze očekávat, že i bez omezení, kterým je podroben během výkonu ochranné výchovy, se bude řádně chovat a pracovat, avšak dosud nepominuly všechny okolnosti, pro něž byla ochranná výchova uložena, může soud ochrannou výchovu přeměnit v ústavní výchovu, nebo může rozhodnout o podmíněném umístění mladistvého mimo takové výchovné zařízení. Přitom může mladistvému uložit dohled probačního úředníka nebo jiné výchovné opatření.

(2) Nesplní-li mladistvý očekávání, že bez omezení, jimž byl podroben ve výchovném zařízení, kde vykonával ochrannou výchovu, se bude řádně chovat, soud pro mládež podmíněné umístění mimo výchovné zařízení zruší a rozhodne, že se ve výkonu ochranné výchovy pokračuje. Obdobně postupuje soud pro mládež při přeměně ústavní výchovy na ochrannou výchovu.

Díl 6

Trestní opatření

§ 24

Druhy trestních opatření

(1) Za spáchané provinění může soud pro mládež mladistvému uložit pouze tato trestní opatření:

- a) obecně prospěšné práce,
- b) peněžitě opatření,
- c) peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- d) propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- e) zákaz činnosti,
- f) vyhoštění,
- g) domácí vězení,
- h) zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,

- i) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmíněně odsouzení),
- j) odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- k) odnětí svobody nepodmíněné.

(2) Trestní opatření uložené podle tohoto zákona v návaznosti na trestní zákoník musí vzhledem k okolnostem případu a osobě i poměrům mladistvého napomáhat k vytváření vhodných podmínek pro další vývoj mladistvého; výkonem trestního opatření nesmí být ponížena lidská důstojnost.

§ 25

Ukládání trestního opatření

(1) Při výměře trestního opatření se jako k polehčující okolnosti přihlídnou zejména k tomu, že mladistvý

- a) úspěšně vykonal probační program nebo jiný vhodný program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého,
- b) poskytl zadostiučinění poškozenému, nahradil úplně nebo alespoň částečně způsobenou škodu, odčinil nebo alespoň zmírnil újmu, kterou mu způsobil, a přičinil se o obnovení právních a společenských vztahů, které narušil svým chováním, nebo
- c) po spáchání provinění se choval tak, že lze důvodně předpokládat, že se v budoucnu již trestné činnosti nedopustí.

(2) Při stanovení druhu trestního opatření a jeho výměry soud pro mládež přihlídnou také k tomu, že mladistvý spáchal provinění ve stavu zmenšené přičetnosti, který si přivodil vlivem návykové látky.

(3) Ukládá-li soud pro mládež úhrnné nebo souhrnné trestní opatření mladistvému, který spáchal provinění jednak před tím, než překročil osmnáctý rok svého věku, jednak po tom, co tento věk dovršil, postupuje podle ustanovení o úhrnném nebo souhrnném trestu,¹¹⁾ popřípadě o upuštění od uložení souhrnného nebo dalšího trestu,¹²⁾ přičemž se hranice trestních sazeb u provinění spáchaných před tím, než mladistvý překročil osmnáctý rok, posuzují podle tohoto zákona.

§ 26

Obecně prospěšné práce, domácí vězení, zákaz činnosti, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a vyhoštění

(1) Za podmínek stanovených v trestním zákoníku může soud pro mládež uložit mladistvému obecně prospěšné práce¹³⁾ s přihlédnutím k jeho stanovisku k možnosti jejich uložení, které je povinen zjistit; horní hranice sazby tohoto trestního opatření u mladistvého nesmí převyšovat polovinu horní hranice stanovené v trestním zákoníku. Obecně prospěšné práce nesmí vzhledem ke své povaze nebo okolnostem, za kterých jsou vykonávány,

ohrožovat zdraví, bezpečnost nebo mravní vývoj mladistvých. Soud pro mládež může vedle trestního opatření obecně prospěšných prací uložit i vhodná výchovná opatření.

(2) Za podmínek stanovených v trestním zákoníku může soud pro mládež uložit mladistvému domácí vězení. Horní hranice sazby tohoto trestního opatření u mladistvého nesmí převyšovat polovinu horní hranice stanovené v trestním zákoníku. Soud pro mládež může vedle trestního opatření domácího vězení uložit i vhodná výchovná opatření.

(3) Zákaz činnosti může soud pro mládež mladistvému uložit, není-li to na překážku přípravě na jeho povolání, přičemž horní hranice sazby nesmí převyšovat pět let. Soud pro mládež může vedle trestního opatření zákazu činnosti uložit i vhodná výchovná opatření.

(4) Za podmínek stanovených v trestním zákoníku^{13a)} může soud pro mládež mladistvému uložit zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, přičemž horní hranice sazby nesmí převyšovat pět let. Soud pro mládež může vedle trestního opatření zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložit i vhodná výchovná opatření.

(5) Vyhoštění ve výměře od jednoho do pěti let může soud pro mládež uložit jen za podmínek stanovených v trestním zákoníku¹⁴⁾; u mladistvého, který je občanem Evropské unie, musí být navíc splněna podmínka, že neuložením tohoto druhu trestního opatření by došlo k vážnému ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku, nebo že vyhoštění je v nejlepším zájmu takového mladistvého. Při ukládání vyhoštění přihlédne soud pro mládež též k nejlepšímu zájmu mladistvého, zejména k rodinným a osobním poměrům mladistvého a dbá toho, aby tímto trestním opatřením nebyl vydán nebezpečí zpustnutí.

§ 27

Peněžitě opatření

(1) Peněžitě opatření se ukládá za podmínek stanovených v trestním zákoníku¹⁵⁾, je-li mladistvý výdělečně činný nebo jeho majetkové poměry uložení takového trestního opatření umožňují. Soud pro mládež může vedle peněžitě opatření uložit i vhodná výchovná opatření.

(2) Soud pro mládež uloží peněžitě opatření v rozmezí od deseti do třistašedesátipěti denních sazeb.

(3) Denní sazba činí nejméně 100 Kč a nejvíce 5 000 Kč.

(4) Náhradní trestní opatření stanoví soud pro mládež až na jeden rok. Náhradní trestní opatření nesmí však ani spolu s uloženým odnětím svobody přesahovat horní hranici trestní sazby snížené podle § 31 odst. 1.

(5) Soud pro mládež může po právní moci rozhodnutí o uložení peněžitě opatření rozhodnout po vyjádření mladistvého, že jeho zaplacení nebo nevykonaný zbytek bude nahrazen tím, že mladistvý vykoná obecně prospěšnou činnost v rámci probačního programu podle § 17 odst. 1, 2 pro tento účel zřízeného, nebo společensky prospěšnou činnost v rámci výchovné povinnosti podle § 18 odst. 1 písm. c).

§ 28

Peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu

(1) Soud pro mládež může podmíněně odložit výkon peněžitě opatření,

a) jestliže vzhledem k osobě mladistvého, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že účelu trestního opatření bude dosaženo i bez jeho výkonu, nebo

b) jestliže přijme záruku za nápravu mladistvého a vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, má důvodně za to, že účelu trestního opatření bude dosaženo i bez jeho výkonu.

(2) Povolení podmíněného odložení výkonu peněžitě opatření se netýká výkonu ostatních trestních opatření uložených vedle tohoto trestního opatření, pokud není v rozsudku stanoveno jinak.

§ 29

Zkušební doba

(1) Při podmíněném odložení výkonu peněžitě opatření stanoví soud pro mládež zkušební dobu až na tři léta; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému mladistvému může soud pro mládež uložit výchovná opatření.

(3) Doba, po kterou podmíněně odsouzený mladistvý vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, se započítá do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odložení výkonu peněžitě opatření pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestního opatření.

§ 30

Rozhodnutí o osvědčení

(1) Jestliže mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitě opatření, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud pro mládež, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se peněžitě opatření vykoná.

(2) Jestliže byla záruka za nápravu mladistvého, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitě opatření, odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud pro mládež chování mladistvého během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněné odložení výkonu peněžitě opatření neplní své poslání, rozhodne, že se peněžitě opatření vykoná; jinak podmíněné odložení výkonu peněžitě opatření ponechá v platnosti.

(3) Neučiní-li soud pro mládež do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl vinu mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitě opatření, má se za to, že se mladistvý osvědčil.

(4) Bylo-li vysloveno, že se mladistvý, kterému byl podmíněně odložen výkon peněžitého opatření, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se něj, jako by nebyl odsouzen.

(5) Rozhodne-li soud pro mládež podle odstavce 1 nebo 2, že se trestní opatření vykoná, rozhodne zároveň o náhradním trestním opatření odnětí svobody (§ 27 odst. 3).

(6) Ustanovení § 27 odst. 4 se tu užije obdobně.

§ 31 **Odnětí svobody**

(1) Trestní sazby odnětí svobody stanovené v trestním zákoníku se u mladistvých snižují na polovinu, přičemž však horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat pět let a dolní hranice jeden rok.

(2) Nepodmíněné odnětí svobody může soud pro mládež mladistvému uložit jen tehdy, jestliže by s ohledem na okolnosti případu, osobu mladistvého nebo předchozí použítá opatření uložení jiného trestního opatření zjevně nepostačovalo k dosažení účelu tohoto zákona.

(3) V případě, že mladistvý spáchal provinění, za které trestní zákoník dovoluje uložení výjimečného trestu, a že povaha a závažnost provinění je vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku mimořádně vysoká, může soud pro mládež uložit mladistvému odnětí svobody na pět až deset let, má-li za to, že by odnětí svobody v rozmezí uvedeném v odstavci 1 k dosažení účelu trestního opatření nepostačovalo.

(4) Nepodmíněné odnětí svobody se u mladistvých, kteří nepřekročili devatenáctý rok svého věku, vykonává odděleně od ostatních odsouzených ve věznicích nebo ve zvláštních odděleních pro mladistvé.

(5) Ukládá-li soud pro mládež nepodmíněné odnětí svobody mladistvému, který již dovršil devatenáctý rok věku, může s přihlédnutím zejména k délce ukládaného odnětí svobody a ke stupni a povaze narušení mladistvého rozhodnout, že mladistvý toto trestní opatření vykoná ve věznici pro ostatní odsouzené; učiní-li takové rozhodnutí, musí zároveň rozhodnout, do kterého typu věznice bude odsouzený pro další výkon nepodmíněného odnětí svobody zařazen.

§ 32 **Mimořádné snížení odnětí svobody**

Má-li soud pro mládež vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům mladistvého za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody stanovené trestním zákoníkem bylo pro mladistvého nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestního opatření dosáhnout i odnětím svobody kratšího trvání, může snížit trestní opatření odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby zákonem stanovené bez omezení uvedeného v trestním zákoníku.¹⁶⁾

§ 33

Podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení s dohledem

(1) Při podmíněném odsouzení¹⁸⁾ mladistvého nebo jeho podmíněném odsouzení k odnětí svobody s dohledem¹⁹⁾ stanoví soud pro mládež zkušební dobu na jeden rok až tři léta. Současně může soud pro mládež uložit i výchovná opatření.

(2) Soud pro mládež může vzhledem k okolnostem případu a osobě mladistvého ponechat podmíněné odsouzení v platnosti i přesto, že mladistvý odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestního opatření odnětí svobody, a

- a) stanovit nad mladistvým odsouzeným dohled, pokud nebyl již uložen,
- b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby v trvání pěti let,²⁰⁾ nebo
- c) uložit další výchovné opatření uvedené v § 15 až 20 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(3) Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 16.

§ 34

Promlčení výkonu trestního opatření

(1) Uložené trestní opatření nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí pět let, a bylo-li uloženo výjimečné trestní opatření odnětí svobody nad pět let až do deseti let, činí promlčecí doba deset let.

(2) Ohledně počátku, stavení a přerušení promlčecí doby platí ustanovení trestního zákoníku. ²¹⁾

(3) Výkon trestního opatření uloženého pro trestné činy, o nichž tak stanoví trestní zákoník, ²²⁾ se nepromlčuje.

§ 35

Zahlazení odsouzení

(1) Na mladistvého, kterému bylo uloženo nebo rozhodnutím prezidenta republiky zmírněno nebo prominuto trestní opatření odnětí svobody v délce nepřevyšující jeden rok, se hledí jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo vykonáno nebo bylo od výkonu takového trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(2) O tom, zda se zahlazuje odsouzení mladistvého k odnětí svobody, na které se nevztahuje odstavec 1, rozhodne soud pro mládež, přihlížející k jeho chování ve výkonu odnětí svobody, po výkonu tohoto trestního opatření. Bylo-li trestní opatření odnětí svobody podle rozhodnutí prezidenta republiky zmírněno, soud pro mládež takto postupuje poté, co byl mladistvý po výkonu zmírněného odnětí svobody propuštěn na svobodu.

(3) Vyslovil-li soud pro mládež, že se mladistvý podmíněně propuštěný z výkonu trestního opatření odnětí svobody osvědčil, hledí se na něho, jako by nebyl odsouzen.

(4) Na mladistvého, kterému bylo uloženo peněžité opatření, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo vykonáno nebo bylo od výkonu tohoto trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(5) Na mladistvého, kterému bylo uloženo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile nabyl právní moci rozsudek, jímž bylo toto trestní opatření uloženo.

(6) Na mladistvého, kterému bylo uloženo trestní opatření domácího vězení nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile bylo takové trestní opatření vykonáno nebo bylo od výkonu trestního opatření nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(7) Na mladistvého, kterému bylo uloženo trestní opatření vyhoštění, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile uplyne doba, na kterou bylo uloženo.

Díl 7 **Řízení v trestních věcech mladistvých**

Oddíl 1 **Soud a osoby na řízení zúčastněné**

§ 36 **Osobní a odborné předpoklady**

V řízení proti mladistvým je třeba dbát toho, aby vyšetřování, projednávání i rozhodování jejich trestních věcí bylo svěřováno osobám, jejichž znalost otázek souvisících s výchovou mládeže zaručí splnění výchovného účelu řízení. Orgány činné podle tohoto zákona postupují ve spolupráci s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí a s Probační a mediační službou.

§ 37 **Místní příslušnost**

(1) Řízení koná soud pro mládež, v jehož obvodu mladistvý bydlí, a nemá-li stálé bydliště, soud, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje.

(2) Nelze-li žádné takové místo zjistit nebo jsou-li mimo území České republiky, koná řízení soud pro mládež, v jehož obvodu bylo provinění spácháno; jestliže nelze místo činu zjistit, koná řízení soud pro mládež, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

§ 38 **Společné řízení**

(1) O všech proviněních mladistvého a proti všem mladistvým, jejichž provinění spolu souvisí, se koná společné řízení, pokud to je vhodné z hlediska všestranného a objektivního objasnění věci, hospodárnosti a rychlosti řízení s přihlédnutím k osobám mladistvých, ohledně nichž se koná společné řízení.

(2) Pouze výjimečně lze konat společné řízení proti mladistvému a dospělému, jestliže je to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci a není to na újmu mladistvého. Takové společné řízení koná soud pro mládež, a pokud jde o mladistvého, užije se i ve společném řízení ustanovení tohoto zákona.

(3) Nejsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 2 a byla-li podána společná obžaloba na mladistvého a dospělého, vyloučí soud pro mládež věc dospělého a postoupí ji příslušnému obecnému soudu.

§ 39

Postoupení věci

Vyžaduje-li to prospěch mladistvého, může příslušný soud postoupit věc soudu pro mládež, u něhož je konání trestního řízení se zřetelem na zájmy mladistvého nejúčelnější.

§ 40

Spolupráce s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, se zájmovými sdruženími občanů a s osobami realizujícími probační programy

(1) Orgány činné podle tohoto zákona a úředníci Probační a mediační služby spolupracují s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí, zájmovými sdruženími občanů a s osobami realizujícími probační programy, aby posílili výchovné působení řízení ve věcech mladistvých, vytvořili podmínky pro individuální přístup k řešení jednotlivých věcí, včas reagovali na potřeby a zájmy mladistvých a poškozených osob i všech dalších subjektů dotčených trestnou činností a také tímto způsobem trestné činnosti zamezovali a jí předcházeli. Do řešení jednotlivých provinění podle tohoto zákona zapojují též zájmová sdružení občanů a jiné subjekty působící ve společenském prostředí mladistvého, v němž došlo k provinění, a blízké sociální okolí obviněného a poškozeného.

(2) Zájmová sdružení občanů a osoby realizující probační i jiné programy nebo věnující se sociální práci mohou způsobem stanoveným v zákoně upozorňovat orgány činné podle tohoto zákona a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí na skutečnosti nasvědčující tomu, že bylo spácháno provinění, a dávat tak podnět k vhodné reakci na něj. Zároveň se mohou podílet na výkonu soudních rozhodnutí a spolupůsobit při nápravě mladistvých a při vytváření jejich vhodného sociálního zázemí.

Oddíl 2

Provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých

§ 41

Způsob provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých

(1) Při provádění úkonů řízení ve věcech mladistvých se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti. Při jednání s mladistvými se musí s přihlédnutím k jejich věku a duševní vyspělosti postupovat tak, aby nedošlo k narušení jejich psychické a sociální rovnováhy a jejich další vývoj byl co nejméně ohrožen.

(2) Úkony přípravného řízení, kterých se účastní mladistvý, provede zpravidla policejní orgán určený k úkonům v trestních věcech mladistvých osob, státní zástupce

specializovaný na věci mládeže nebo soudce soudu pro mládež, ledaže nelze zajistit provedení úkonu takovým orgánem činným podle tohoto zákona a provedení úkonu nelze odložit. To platí i o provádění dožádání.

Oddíl 3 **Mladistvý**

§ 42 **Práva mladistvého**

(1) Mladistvý má právo na zacházení přiměřené jeho věku, duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

(2) Mladistvý musí mít obhájce

a) od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle tohoto zákona nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce o něm zajistit,

b) ve vykonávacím řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,

c) v řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,
a to do dovršení osmnácti let věku.

(3) Všechny orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny vždy mladistvého poučit o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění. Ve vhodných případech jej poučí i o podmínkách pro podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání nebo odstoupení od trestního stíhání.

§ 43 **Zákonný zástupce mladistvého**

(1) Zákonný zástupce mladistvého je oprávněn mladistvého zastupovat, zejména zvolit mu obhájce, činit za mladistvého návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se těch úkonů, kterých se podle zákona může zúčastnit mladistvý. Ve prospěch mladistvého může zákonný zástupce tato práva vykonávat i proti jeho vůli.

(2) V případech, v nichž zákonný zástupce mladistvého nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ustanoví k výkonu těchto práv mladistvému opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

§ 44 **Obhájce mladistvého**

(1) Obhájcem mladistvého nemůže být ten, kdo současně zastupuje osobu, jejíž zájmy si odporují se zájmy mladistvého, a ten, kdo byl mladistvému jako obhájce takovou osobou zvolen.

(2) Neužije-li mladistvý práva zvolit si obhájce a nezvolí-li mu ho ani jeho zákonný zástupce, může mu ho zvolit jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel, druh, jakož i zúčastněná osoba. Jestliže mladistvý nepřekročil osmnáctý rok svého věku, mohou tak tyto osoby učinit i proti jeho vůli.

(3) Mladistvý si může místo obhájce, který mu byl ustanoven nebo osobou k tomu oprávněnou zvolen, zvolit obhájce jiného.

Oddíl 4 Poškozený

§ 45 Zájmy a práva poškozeného

(1) Orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny přihlížet k oprávněným zájmům poškozeného, poučit ho o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění; státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu posoudí vhodnost a účelnost některého ze zvláštních způsobů řízení vedoucích mimo jiné k náhradě škody nebo jinému odčinění škodlivých následků činu.

(2) Poškozený, jehož adresa pobytu, sídla nebo místa podnikání je známa, musí být příslušným orgánem činným podle tohoto zákona vyrozuměn, jestliže mladistvý prohlásí, že je připraven škodu vzniklou činem nahradit, jinak odčinit nebo přispět k narovnání škodlivých následků činu. Totéž platí v případě, že mladistvý na sebe vezme povinnost, která se bezprostředně dotýká zájmů poškozeného.

Oddíl 5 Zvláštní ustanovení o vazbě a zadržení mladistvého

§ 46 Vazba mladistvého

(1) Mladistvý může být vzat do vazby jedině tehdy, nelze-li účelu vazby dosáhnout jinak.

(2) O zadržení, zatčení nebo vzetí do vazby mladistvého je třeba bez zbytečného odkladu vyrozumět jeho zákonného zástupce, jeho zaměstnavatele, příslušné středisko Probační a mediační služby a příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; jde-li o mladistvého, kterému byla uložena ochranná výchova, vyrozumí se o tom výchovné zařízení, ve kterém vykonává ochranou výchovu.

§ 47 Trvání vazby

(1) Vazba v řízení ve věcech mladistvých nesmí trvat déle než dva měsíce, a jde-li o zvlášť závažné provinění²³⁾ nesmí trvat déle než šest měsíců. Po uplynutí této doby může být vazba výjimečně prodloužena až o další dva měsíce a v řízení o zvlášť závažném provinění až o dalších šest měsíců, pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním mladistvého na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. K takovému

prodloužení může dojít pouze jednou v přípravném řízení a jednou v řízení před soudem pro mládež.

(2) O prodloužení lhůty vazby v přípravném řízení rozhoduje soudce okresního soudu pro mládež na návrh státního zástupce. Návrh na prodloužení lhůty vazby je povinen doručit státní zástupce tomuto soudu nejpozději 15 dnů před skončením lhůty; stejně je povinen postupovat i tehdy, jestliže v době kratší než 15 dnů před skončením vazební lhůty podá obžalobu.

(3) O prodloužení vazby v řízení před soudem rozhoduje soudce soudu pro mládež nadřízeného soudu pro mládež, který je příslušný věc projednat nebo který věc již projednává. Návrh na prodloužení lhůty vazby je povinen předseda senátu doručit nadřízenému soudu pro mládež nejpozději 15 dnů před skončením lhůty.

(4) Pokud návrh není způsobem uvedeným v odstavci 2 nebo 3 doručen, musí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce propustit mladistvého na svobodu nejpozději den po uplynutí lhůty, na niž bylo trvání vazby omezeno.

(5) Lhůty uvedené v odstavci 1 se počítají od doby, kdy došlo k zatčení nebo zadržení mladistvého, anebo nepředcházelo-li zatčení nebo zadržení, od doby, kdy došlo na základě rozhodnutí o vazbě k omezení osobní svobody mladistvého. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření běží lhůta uvedená v odstavci 2 ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(6) Délka trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto v rámci mimořádných opravných prostředků, 24) se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.

(7) Po propuštění mladistvého z vazby lze nařídít dohled probačního úředníka nad mladistvým, který může trvat až do skončení trestního stíhání. Pro výkon dohledu platí obdobně § 16.

§ 48

Přezkoumávání důvodů vazby

Všechny orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny zkoumat v každém období trestního stíhání, zda důvody vazby trvají nebo zda se nezměnily; pomine-li důvod vazby, musí být mladistvý ihned propuštěn na svobodu. Je-li shledán u mladistvého některý z důvodů vazby, jsou orgány činné podle tohoto zákona povinny zkoumat, zda nelze další výkon vazby mladistvého nahradit jiným opatřením. Jakmile bude zajištěno takové náhradní opatření, musí být mladistvý bez zbytečného odkladu propuštěn z vazby. Orgány činné podle tohoto zákona přitom postupují v součinnosti s Probační a mediační službou a s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

§ 49

Nahrazení vazby jiným opatřením

(1) Vazbu mladistvého lze nahradit zárukou, dohledem, slibem²⁵⁾ nebo jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby.

(2) Vazbu mladistvého lze také nahradit peněžitou zárukou.²⁶⁾

§ 50

Náhrada vazby mladistvého jeho umístěním v péči důvěryhodné osoby

(1) Mladistvý, u něhož jsou dány důvody vazby, může být místo vzetí do vazby svěřen do péče důvěryhodné osoby, jestliže

a) taková osoba je ochotná a schopná se ujmout péče o něho a dohledu nad ním, písemně se zaváže, že bude o mladistvého pečovat a převezme odpovědnost za to, že se mladistvý na předvolání dostaví k orgánu činnému podle tohoto zákona a splní i další podmínky, které určí soud,

b) mladistvý souhlasí s tím, že bude svěřen do její péče, a písemně se zaváže, že se bude chovat podle dohodnutých podmínek a splní i další podmínky stanovené soudem pro mládež.

(2) Neplní-li důvěryhodná osoba nebo mladistvý své závazky podle odstavce 1, rozhodne orgán rozhodující o vazbě na návrh mladistvého, důvěryhodné osoby, v jejíž péči se mladistvý nalézá, nebo i bez návrhu, že

a) tuto osobu i mladistvého zproští závazků, které přijali podle odstavce 1, a

b) současně určí jinou důvěryhodnou osobu za podmínek podle odstavce 1 nebo přijme jiné opatření nahrazující vazbu, anebo není-li to možné, rozhodne o vazbě nebo vydá příkaz k zatčení mladistvého.

§ 51

Zadržení mladistvého

(1) Mladistvý, který nedovršil v době zadržení osmnáctý rok svého věku, musí být umístěn odděleně od dospělých.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, pokud

a) mladistvý nemůže být zadržen na místě určeném pro výkon zadržení mladistvých vzhledem k nutnosti zajistit jeho bezpečnost nebo bezpečnost jiných osob, nebo

b) není k dispozici dosažitelné místo pro zadržení mladistvých.

Oddíl 6

Ochrana soukromí mladistvých a veřejnost řízení

§ 52

Zveřejňování informací

Dokud není trestní stíhání pravomocně skončeno, mohou orgány činné podle tohoto zákona zveřejňovat jen takové informace o řízení vedeném proti mladistvému, kterými nebude ohroženo dosažení účelu trestního řízení a které neodporují požadavku ochrany osobnosti mladistvého a osobních údajů, a to i jiných osob zúčastněných na řízení.

§ 53

Rozsah zákazu zveřejňování

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, nikdo nesmí jakýmkoli způsobem zveřejnit žádnou informaci, ve které je uvedeno jméno, popřípadě jména, a příjmení mladistvého, nebo která obsahuje informace, které by umožnily tohoto mladistvého identifikovat.

(2) Za postup v rozporu s odstavcem 1 se nepovažuje sdělení informací během trestního řízení, pokud účelem takového postupu není jejich zveřejnění, anebo je-li jejich účelem pátrání po mladistvém. Totéž obdobně platí o sdělení informací probačním úředníkem dalším osobám, pokud je jejich sdělení nutné pro získání informací, které se vztahují k vypracování zprávy vyžadované tímto zákonem, nebo bez nichž nelze kvalifikovaně provádět dohled nad mladistvým nebo o něj pečovat, popřípadě kontrolovat plnění podmínek a omezení, které mu byly stanoveny, a zajistit bezpečnost osob, jež s ním přicházejí do kontaktu.

(3) Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, je nesmějí nikomu dále sdělovat, pokud toto sdělení není nutné pro účely uvedené v tomto ustanovení. O tom musí být poučeny.

(4) Osoby, kterým byly sděleny informace podle odstavce 2, jsou povinny

a) uložit tyto informace odděleně od jakýchkoliv dalších záznamů o mladistvém, kterého se tyto informace týkají,

b) zajistit, pokud tento zákon nestanoví jinak, aby nikdo další neměl k těmto informacím přístup.

§ 54

Hlavní líčení a veřejné zasedání a publikování informací o nich

(1) Hlavního líčení a veřejného zasedání se mohou účastnit pouze obžalovaný mladistvý, jeho dva důvěrníci,²⁷⁾ jeho obhájce, zákonní zástupci a příbuzní v přímém pokolení, sourozenci, manžel nebo druh, poškozený a jeho zmocněnec, zúčastněná osoba a její zmocněnec, zákonní zástupci poškozeného a zúčastněné osoby, svědci, znalci, tlumočníci, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, úředníci Probační a mediační služby a zástupce školy nebo výchovného zařízení. Na návrh mladistvého může být hlavní líčení nebo veřejné zasedání konáno veřejně.²⁸⁾

(2) Publikování informací o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, které by vedly ke ztotožnění mladistvého ve veřejných sdělovacích prostředcích nebo jiným způsobem, je zakázáno. Stejně tak je zakázáno publikování každého textu nebo každého vyobrazení týkajícího se totožnosti mladistvého.

(3) Rozsudek se vyhláší veřejně v hlavním líčení v přítomnosti mladistvého. Pravomocný odsuzující rozsudek může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích jen bez uvedení jména, popřípadě jmen, a příjmení mladistvého, při přiměřené ochraně mladistvého před nežádoucími účinky jeho uveřejnění.

(4) Předseda senátu může s přihlédnutím k osobě mladistvého a povaze a charakteru provinění rozhodnout

a) o dalších omezeních spojených s uveřejněním pravomocného odsuzujícího rozsudku neuvedených v odstavci 3 za účelem přiměřené ochrany zájmů mladistvého,

b) o uveřejnění pravomocného odsuzujícího rozsudku s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení mladistvého, jakož i o uveřejnění jeho dalších osobních údajů, jde-li o zvláště závažné provinění a takové uveřejnění je potřebné z hlediska ochrany společnosti.

Oddíl 7 Dokazování

§ 55

Zjištění poměrů mladistvého

(1) V trestních věcech mladistvých obviněných jsou orgány činné podle tohoto zákona povinny se zvláštní pečlivostí objasňovat a dokazovat příčiny jejich provinění a skutečnosti významné pro posouzení jejich osobních, rodinných i jiných poměrů. Orgány činné podle tohoto zákona provádějí s veškerou pečlivostí všechna šetření potřebná pro poznání osobnosti a dosavadního způsobu života mladistvého, jakož i prostředků vhodných k jeho znovuzачlenění do společnosti a zamezení opakování provinění.

(2) V řízení je nutno co nejdůkladněji zjistit též stupeň rozumového a mravního vývoje mladistvého, jeho povahu, poměry i prostředí, v němž žil a byl vychován, jeho chování před spácháním provinění a po něm a jiné okolnosti důležité pro volbu prostředků vhodných pro jeho nápravu, včetně posouzení toho, zda a v jakém rozsahu má být uloženo výchovné opatření, ochranné opatření nebo trestní opatření.

(3) Orgány činné podle tohoto zákona uloží zjištění poměrů mladistvého příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně též Probační a mediační službě.

§ 56

Zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci mladistvého

(1) Je-li nezbytné zjistit podrobnější informace pro další postup řízení a pro uložení nejvhodnějšího opatření, je třeba vypracovat zprávu o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého, ke které soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce přihlédne při konečném rozhodnutí ve věci.

(2) Vypracování podrobné zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého uloží předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí, případně též Probační a mediační službě.

(3) Zpráva o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého musí být písemná, pokud předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce neurčí jinak, a musí obsahovat zejména věk mladistvého, stupeň jeho zralosti, dále jeho postoj k provinění a jeho ochotu zajistit nápravu způsobených škod nebo odčinění

dalších následků, rodinné poměry mladistvého, včetně vztahu mladistvého k jeho rodičům, stupeň vlivu rodičů na něho a vztah mezi mladistvým, jeho širší rodinou a blízkým sociálním okolím, záznamy o školní docházce, jeho chování a prospěchu ve škole, a je-li zaměstnán, i skutečnosti významné pro posouzení jeho chování v zaměstnání, přehled jeho předchozích provinění a opatření vůči němu použitých, jakož i popis jejich výkonu, včetně způsobu chování mladistvého.

§ 57

Výslech mladistvého

(1) Při výslechu obviněného mladistvého je nutno postupovat ohleduplně a šetřit jeho osobnost.

(2) Ke konfrontaci mladistvého je možno přistoupit jen výjimečně, a to až v řízení před soudem pro mládež.

§ 58

Vyšetření duševního stavu

(1) K vyšetření duševního stavu mladistvého se přibere znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie se specializací na dětskou psychiatrii a znalec z oboru zdravotnictví nebo pedagogiky, odvětví psychologie, se specializací na dětskou psychologii.

(2) Pozorování duševního stavu nemá trvat déle než jeden měsíc; do té doby je třeba podat posudek. Na odůvodněnou žádost znalců může soud pro mládež a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce tuto lhůtu prodloužit, nikoli však více než o jeden měsíc. Proti rozhodnutí o prodloužení lhůty je přípustná stížnost.

Oddíl 8

Společná ustanovení o přípravném řízení

§ 59

Obecné ustanovení

Ve věcech provinění mladistvých je státní zástupce povinen věnovat výkonu dozoru²⁹⁾ zvýšenou pozornost; dbá přitom o to, aby policejní orgány zacházely s mladistvými ohleduplně, a svou činnost organizuje tak, aby bylo možné ve všech vhodných případech využít přiměřená výchovná opatření a zvláštní způsoby řízení.

§ 60

Zahájení trestního stíhání

O zahájení trestního stíhání mladistvého³⁰⁾ je třeba bez zbytečného odkladu informovat též jeho zákonného zástupce, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službu.

Oddíl 9 Společná ustanovení o řízení před soude

§ 61 Předběžné projednání obžaloby

(1) K usnadnění rozhodnutí při předběžném projednání obžaloby může předseda senátu vyslechnout mladistvého, opatřit potřebná vysvětlení a objasnit poměry mladistvého. Objasněním poměrů mladistvého může být pověřen probační úředník, který také může být požádán o mimosoudní zprostředkování mezi obviněným a poškozeným za účelem rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo narovnání.

(2) Předseda senátu nařídí předběžné projednání obžaloby v trestních věcech mladistvých také tehdy, má-li za to, že jsou tu okolnosti odůvodňující odstoupení od trestního stíhání podle § 70 odst. 1.

§ 62 Rozhodnutí po předběžném projednání obžaloby

(1) Po předběžném projednání obžaloby soud pro mládež může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 70 odst. 1.

(2) Samosoudce soudu pro mládež obžalobu předběžně neprojednává,³¹⁾ ale podle výsledků jejího přezkoumání může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 70 odst. 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2 mohou státní zástupce, obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 63 Nepřípustnost trestního příkazu a dohody o vině a trestu

V řízení ve věci mladistvého, který nedovršil osmnáct let věku, nelze vydat trestní příkaz ani sjednat dohodu o vině a trestu.

§ 64 Hlavní líčení a veřejné zasedání

(1) Nejde-li o řízení proti uprchlému, nelze hlavní líčení a veřejné zasedání konat v nepřítomnosti mladistvého.

(2) O hlavním líčení a veřejném zasedání je třeba vyrozumět též příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí. Státní zástupce musí být i při veřejném zasedání vždy přítomen.

(3) Při hlavním líčení a veřejném zasedání proti mladistvému

a) soud pro mládež vyloučí veřejnost, i když předtím rozhodl o jeho veřejném konání podle § 54 odst. 1, také tehdy, jestliže je to na prospěch mladistvého,

b) zástupce příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí má právo činit návrhy a dávat vyslýchaným otázky; slovo k závěrečné řeči mu přísluší po mladistvém.

(4) V průběhu celého hlavního líčení a veřejného zasedání dbá předseda senátu ochrany zájmů mladistvého obviněného a zájmů poškozeného.

§ 65

Rozhodnutí soudu v hlavním líčení

(1) Při svém rozhodování soud pro mládež přihlédne také k okolnostem vyplývajícím ze zprávy o osobních, rodinných a sociálních poměrech mladistvého a aktuální životní situaci mladistvého, byla-li vyžádána a předložena.

(2) Soud pro mládež v hlavním líčení může také odstoupit od trestního stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 70 odst. 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 může státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 66

Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení

(1) Vyjdou-li mimo hlavní líčení najevo okolnosti odůvodňující rozhodnutí podle § 70 odst. 1, soud pro mládež může odstoupit od trestního stíhání.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 67

Doručení rozhodnutí

(1) Opis rozsudku se doručí vždy též příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službě.

(2) Nebyl-li zástupce příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí přítomen při vyhlášení usnesení, proti němuž je přípustná stížnost nebo jímž bylo trestní stíhání zastaveno nebo přerušeno anebo věc postoupena, doručí se mu opis tohoto usnesení.

Oddíl 10

Zvláštní způsoby řízení

§ 68

Obecné ustanovení

Zvláštní způsoby řízení je možno v trestních věcech mladistvých použít, jen jestliže se podezření ze spáchání provinění jeví na základě dostatečného objasnění skutkového stavu věci zcela důvodným a mladistvý je připraven nést odpovědnost za spáchaný čin, vypořádat se s jeho příčinami a přičinit se o odstranění škodlivých následků jeho provinění. V případě potřeby lze na mladistvém požadovat, aby se zavázal k chování omezujícímu možnosti spáchání dalších provinění.

§ 69

Druhy zvláštních způsobů řízení

(1) V trestních věcech mladistvých lze použít těchto zvláštních způsobů řízení:

- a) podmíněného zastavení trestního stíhání,³²⁾
- b) narovnání³³⁾ a
- c) odstoupení od trestního stíhání.

(2) V rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, v souvislosti s kterým se mladistvý zavázal zdržet se po zkušební dobu určité činnosti nebo složil peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, se stanoví zkušební doba na šest měsíců až tři roky.

Odstoupení od trestního stíhání

§ 70

(1) V řízení o provinění, na které trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, může soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce z důvodu chybějícího veřejného zájmu na dalším stíhání mladistvého a s přihlédnutím k povaze a závažnosti provinění a osobě mladistvého odstoupit od trestního stíhání mladistvého, jestliže

- a) trestní stíhání není účelné a
- b) potrestání není nutné k odvrácení mladistvého od páchání dalších provinění.

(2) Součástí rozhodnutí o odstoupení od trestního stíhání je též výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém bylo spatřováno provinění, jehož se odstoupení od trestního stíhání týká.

(3) Odstoupit od trestního stíhání lze zejména v případě, jestliže mladistvý již úspěšně vykonal vhodný probační program, byla úplně nebo alespoň částečně nahrazena škoda způsobená proviněním a poškozený s takovým odškodněním souhlasil, bylo úplně nebo alespoň částečně vráceno bezdůvodné obohacení získané proviněním a poškozený s takovým rozsahem vrácení bezdůvodného obohacení souhlasil, anebo bylo mladistvému vysloveno napomenutí s výstrahou a takové řešení lze považovat z hlediska účelu řízení za dostatečné.

(4) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Poškozený se o odstoupení od trestního stíhání vyzoomí.

(5) V trestním stíhání mladistvého, od něhož bylo odstoupeno, se však pokračuje, prohlásí-li mladistvý do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o odstoupení od trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

(6) Jestliže bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého a v řízení se pokračovalo

jen proto, že mladistvý na projednání věci trval, soud pro mládež, neshledá-li důvod ke zproštění mladistvého, vysloví sice vinu, trestní opatření však neuloží.

§ 71

Odstoupení od trestního stíhání se eviduje jako skutečnost významná pro trestní řízení podle zvláštního zákona.³⁴⁾

Oddíl 11
Opravné prostředky a řízení o nich

§ 72

Osoby oprávněné podat opravné prostředky

(1) Opravné prostředky ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně.

(2) Stížnost ve prospěch mladistvého mohou podat též jeho příbuzní v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel a druh; lhůta k podání stížnosti jim končí tímž dnem jako mladistvému.

(3) Návrh na povolení obnovy řízení v neprospěch obviněného může podat jen státní zástupce do šesti měsíců od doby, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících podání návrhu na povolení obnovy, nejdéle však do uplynutí poloviny doby promlčení trestního stíhání.

Oddíl 12
Společná ustanovení

§ 73

(1) Zvláštní ustanovení o trestním řízení ve věcech mladistvých se neužije

a) v řízení o proviněních, která obviněný spáchal jednak před dovršením osmnáctého roku, jednak po jeho dovršení, jestliže trestní zákoník na čin spáchaný po dovršení osmnáctého roku stanoví trest stejný nebo přísnější, nebo

b) bylo-li zahájeno trestní stíhání až po dovršení devatenáctého roku mladistvého.

(2) Ustanovení tohoto zákona o účasti orgánu sociálně-právní ochrany dětí se neužije, jestliže se úkon provádí po dovršení devatenáctého roku věku mladistvého.

Oddíl 13
Výkon rozhodnutí

§ 74

Obecné ustanovení

Jestliže tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na výkon ochranných a

trestních opatření obecných ustanovení trestního řádu o výkonu odpovídajících ochranných opatření a trestů.

§ 75

Působnost Probační a mediační služby při výkonu rozhodnutí

(1) Probační a mediační služba zajišťuje v řízení podle tohoto zákona dohled nad mladistvým a v případech, kdy dohled nebyl uložen, provádí úkony směřující k tomu, aby mladistvý vedl ve zkušební době řádný život, pokud bylo rozhodnuto

- a) o propuštění mladistvého z vazby za současného uložení dohledu,
- b) o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- c) o podmíněném upuštění od trestního opatření s dohledem,
- d) o uložení obecně prospěšných prací za současného uložení výchovných opatření,
- e) o uložení peněžitého opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- f) o podmíněném odsouzení, včetně podmíněného odsouzení s dohledem,
- g) o podmíněném propuštění z výkonu odnětí svobody, včetně podmíněného propuštění z výkonu odnětí svobody za současného uložení dohledu, a
- h) o uložení dalších trestních, ochranných a výchovných opatření a soud předal věc Probační a mediační službě.

(2) Probační úředník může být i ve vykonávacím řízení pověřen předsedou senátu zjišťováním potřebných údajů o osobě mladistvého a jeho poměrech.

§ 75a

Výkon trestního opatření vyhoštění

Nebyl-li mladistvý, který je občanem Evropské unie, vyhoštěn do dvou let od pravomocného uložení trestního opatření vyhoštění, předseda senátu soudu pro mládež ověří, zda nenastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit.

§ 76

Výkon trestního opatření odnětí svobody

Výkon trestního opatření odnětí svobody upravuje zvláštní zákon.

§ 77

Zvláštní důvod odkladu výkonu trestního opatření odnětí svobody

(1) Výkon odnětí svobody nepřevyšující jeden rok uložený mladistvému lze na jeho návrh odložit na dobu potřebnou k dokončení jeho vzdělání nebo jiné přípravy k povolání, nejdéle však na dobu dvou let.

(2) Jestliže mladistvý v době odkladu nespáchal žádné provinění ani trestný čin a úspěšně dokončil své vzdělávání nebo jinou přípravu k povolání, může soud pro mládež s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného provinění, k délce vzdělání nebo jiné přípravy k povolání, osobě mladistvého a jeho poměrům rozhodnout o upuštění od výkonu odnětí svobody.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Bylo-li upuštěno od výkonu odnětí svobody podle odstavce 2, hledí se na mladistvého, jako by nebyl odsouzen.

§ 78

Podmíněné propuštění mladistvého

(1) Mladistvého lze na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice podmíněně propustit z výkonu odnětí svobody za podmínek stanovených v trestním zákoníku³⁵⁾ i dříve, než vykoná jeho třetinu, polovinu nebo dvě třetiny.

(2) Při podmíněném propuštění podle odstavce 1 stanoví soud zkušební dobu u odsouzených za přečin až na tři roky a u odsouzených za zločin až na pět let.

§ 79

Přeřazení mladistvého

(1) Dověrší-li mladistvý ve výkonu odnětí svobody devatenáctý rok svého věku, může soud pro mládež rozhodnout, že se odsouzený přeřadí do věznice pro ostatní odsouzené. Při rozhodování přihlédne zejména k dosaženému stupni jeho převýchovy a k délce zbytku trestního opatření. Přeřadí-li soud pro mládež odsouzeného do věznice pro ostatní odsouzené, musí zároveň rozhodnout, do kterého typu věznice bude odsouzený pro další výkon trestního opatření zařazen.

(2) Rozhodnutí o přeřazení odsouzeného do věznice pro ostatní odsouzené se vždy považuje za rozhodnutí o přeřazení do věznice s přísnějším režimem.

§ 80

Výkon dohledu probačního úředníka

(1) Výkon dohledu nařídí předseda senátu soudu pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu mladistvý bydlí nebo se zdržuje.

(2) Probační úředník při výkonu dohledu dohlíží na plnění povinností uložených mladistvému, a za tím účelem také pravidelně navštěvuje mladistvého, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti, na pracovišti a ve škole.

(3) Pomoc a poradenství provádí probační úředník v rámci přípravy a realizace individuálně vytvořeného probačního plánu dohledu nad mladistvým.

(4) Poruší-li mladistvý, kterému byl uložen dohled, závažně nebo opakovaně podmínky dohledu nebo jiná uložená výchovná opatření, informuje o tom probační úředník

bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu pro mládež a v přípravném řízení státního zástupce, který dohled uložil. V případě méně závažného porušení stanovených podmínek a výchovných opatření může probační úředník udělit mladistvému výstrahu; tyto výstrahy však mohou být uděleny nejvýše dvě v průběhu jednoho roku. Udělení výstrahy není rozhodnutím podle trestního řádu.

(5) Nestanoví-li předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce jinak, zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, ve které informuje předsedu senátu soudu pro mládež a v přípravném řízení státního zástupce, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad mladistvým, o plnění uložených výchovných opatření mladistvým a o jeho osobních, rodinných a sociálních poměrech a aktuální životní situaci.

§ 81

Změna výchovných opatření

(1) O změně nebo zrušení výchovných opatření rozhoduje ve veřejném zasedání soud pro mládež, který výchovné opatření uložil, a to na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) O změně nebo zrušení výchovných opatření podle odstavce 1 rozhodne soud do 30 dnů od zahájení řízení.

§ 82

Výkon ochranné výchovy

(1) Ochranná výchova se vykonává ve výchovných zařízeních; vyžaduje-li to však zdravotní stav mladistvého, má jeho přijetí do péče poskytovatele zdravotních služeb přednost před výkonem ochranné výchovy.

(2) Výkon ochranné výchovy nařídí předseda senátu diagnostickému ústavu podle zvláštního zákona.⁷⁾

(3) Jestliže mladistvý není ve vazbě a není obava, že uprchne, může mu předseda senátu poskytnout před nástupem přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí.

§ 83

Upuštění od výkonu ochranné výchovy

(1) O upuštění od výkonu ochranné výchovy před jejím započítáním rozhodne soud pro mládež, který ochrannou výchovu uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 84

Propuštění z ochranné výchovy

(1) O propuštění z ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, mladistvého, nebo výchovného zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán výchovným zařízením, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 85

Podmíněné umístění mimo výchovné zařízení

(1) O podmíněném umístění mladistvého mimo výchovné zařízení, ve kterém vykonává ochrannou výchovu, rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, výchovného zařízení, na žádost mladistvého, anebo i bez takového návrhu, okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 86

Prodloužení ochranné výchovy

(1) O prodloužení ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, probačního úředníka, nebo výchovného zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán výchovným zařízením, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení.

(3) Prodloužit ochrannou výchovu lze jen tehdy, jestliže bylo s jejím výkonem již započato.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

§ 87

Změna ochranné výchovy

(1) O změně ochranné výchovy v ústavní výchovu a naopak rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud pro mládež, v jehož obvodu se ochranná výchova nebo ústavní výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, probačního úředníka, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, výchovného zařízení, nebo mladistvého, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 88

Zahlázení odsouzení

(1) O zahlázení odsouzení mladistvého rozhodne předseda senátu soudu pro mládež, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, i bez návrhu nebo žádosti.

(2) Proti rozhodnutí o zahlázení odsouzení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

HLAVA III

ŘÍZENÍ VE VĚCECH DĚTÍ MLADŠÍCH PATNÁCTI LET

§ 89

Dítě mladší patnácti let

(1) Dítě mladší patnácti let není trestně odpovědné.

(2) Dopustí-li se dítě mladší než patnáct let činu jinak trestného, učiní soud pro mládež opatření potřebná k jeho nápravě, která jsou uvedena v § 93 (dále jen "opatření").

(3) Jednání dítěte mladšího než patnáct let, které je jiným protiprávním činem, než je uveden v odstavci 2, se posuzuje a projednává podle obecných předpisů.

§ 90

Zahájení řízení

(1) Dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, lze opatření uložit na návrh státního zastupitelství. Státní zastupitelství je povinno návrh podat bezodkladně poté, jakmile se dozví, že trestní stíhání je nepřípustné, protože jde o osobu, která není pro nedostatek věku trestně odpovědná.

(2) Nebylo-li řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, zahájeno na návrh státního zastupitelství podle odstavce 1, může je soud pro mládež zahájit i bez návrhu.

(3) Řízení o návrhu na uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, podaném někým jiným než státním zastupitelstvím soud pro mládež zastaví. To nevylučuje zahájení řízení soudem pro mládež podle odstavce 2.

§ 91

Účastníci řízení

(1) Účastníky řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, jsou nezletilé dítě, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, zákonní zástupci dítěte, osoby, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, jakož i další osoby, o jejichž právech a povinnostech má být v řízení jednáno. Podalo-li návrh podle § 90 odst. 1, je účastníkem řízení také státní zastupitelství.

(2) Opatrovníkem dítěte pro řízení ustanoví soud pro mládež advokáta. Advokát tu

vykonává svá oprávnění i po dosažení zletilosti dítěte až do skončení řízení ve věci dítěte mladšího patnácti let.

§ 92
Jednání

(1) V řízení nemusí být dítě vyslechnuto, bylo-li jeho jednání, v němž je spatřován čin jinak trestný, spolehlivě prokázáno jiným způsobem. Jeho názor ve věci musí být vždy zjištěn.

(2) Nerozhodne-li soud pro mládež jinak, konají se jednání ve věcech uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, s vyloučením veřejnosti; účast při jednání soud pro mládež vždy povolí úředníkům Probační a mediační služby.

(3) Ustanovení § 52 až 54 platí obdobně.

§ 93
Opatření

(1) Dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud pro mládež uložit, a to zpravidla na základě výsledků předchozího pedagogicko-psychologického vyšetření, tato opatření

- a) výchovnou povinnost,
- b) výchovné omezení,
- c) napomenutí s výstrahou,
- d) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče⁷⁾,
- e) dohled probačního úředníka,
- f) ochrannou výchovu,
- g) ochranné léčení.

(2) Ochrannou výchovu soud pro mládež uloží dítěti, které spáchalo čin, za nějž trestní zákoník dovoluje uložení výjimečného trestu, a které v době spáchání činu dovršilo dvanáctý rok svého věku a bylo mladší patnácti let.

(3) Ochranná výchova může být uložena též dítěti, které v době spáchání činu bylo mladší patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy.

(4) Ochranné léčení může soud pro mládež uložit dítěti mladšímu patnácti let a to na základě výsledků předchozího vyšetření duševního stavu dítěte (§ 58), jestliže spáchalo čin jinak trestný

a) ve stavu vyvolaném duševní poruchou, nebo

b) pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním, jde-li o dítě, které se oddává zneužívání takové látky,
a jeho pobyt na svobodě bez uložení ochranného léčení je nebezpečný.

(5) Podle povahy nemoci a léčebných možností soud pro mládež uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní. Ústavní léčení může soud pro mládež změnit dodatečně na léčení ambulantní a naopak. Ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel. Soud pro mládež nejméně jednou za dvanáct měsíců přezkoumá, zda důvody pro další pokračování ochranného léčení trvají, jinak je zruší.

(6) Na dohled probačního úředníka se s přihlédnutím k věku dítěte použijí přiměřeně ustanovení § 16 odst. 1, 2 a 3 a § 80 odst. 1, 3, 4 a 5. Probační úředník při výkonu dohledu také pravidelně navštěvuje dítě mladší patnácti let, nad nímž vykonává dohled, v jeho bydlišti a ve škole.

(7) Na ukládání výchovných povinností, výchovných omezení a napomenutí s výstrahou se s přihlédnutím k věku dítěte použijí přiměřeně ustanovení § 18, 19 a 20. Tato opatření může dítěti mladšímu patnácti let uložit pouze soud pro mládež.

(8) Při ukládání opatření podle odstavce 1 soud pro mládež dbá na výchovné působení na dítě a sleduje i preventivní účinek opatření. Dítěti lze opatření podle odstavce 1 uložit až do dovršení osmnácti let věku, s výjimkou ochranného léčení, které lze uložit a vykonávat i po dovršení osmnácti let věku dítěte.

(9) Dítěti může být současně uloženo i více opatření, je-li to potřebné k dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst. 2).

(10) Soud pro mládež může upustit od uložení opatření, postačuje-li k dosažení účelu tohoto zákona (§ 1 odst. 2) projednání činu dítěte státním zástupcem nebo před soudem pro mládež.

(11) O uložení opatření soud pro mládež rozhoduje rozsudkem. O zamítnutí návrhu státního zástupce, o zastavení řízení, o upuštění od uložení opatření, o změně uloženého opatření a o zrušení uloženého opatření rozhoduje soud pro mládež usnesením.

§ 94

Uveřejnění výsledků řízení

(1) Výsledek řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, může být uveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích jen po právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno, a jen bez uvedení jména a příjmení dítěte, dalších účastníků řízení a jejich opatrovníků nebo jiných zástupců.

(2) Výjimky ze zákazů uveřejnění uvedených v odstavci 1 může povolit v odůvodněných případech soud pro mládež.

§ 95

Náhrada nákladů řízení

(1) Za poskytnutí právních služeb při výkonu funkce opatrovníka dítěte náleží advokátu odměna, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas ve výši a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem;³⁶⁾ výše odměny se přitom řídí ustanoveními tohoto zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.

(2) Odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas za poskytnuté právní služby je povinen zaplatit stát. V odůvodněných případech stát poskytne advokátu na jeho žádost přiměřenou zálohu.

(3) V odůvodněných případech přizná soud pro mládež státu náhradu nákladů, které mu vznikly zaplacením odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas advokátu podle odstavce 2, a to proti dítěti, jeho zákonným zástupcům, osobám, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, popřípadě proti dalším osobám, o jejichž právech a povinnostech bylo v řízení jednáno, bylo-li uloženo některé z opatření uvedených v § 93 odst. 1, lze-li to po nich spravedlivě žádat a odůvodňují-li to jejich majetkové poměry. Byla-li náhrada nákladů uložena více osobám, jsou ji povinny poskytnout státu společně a nerozdílně.

§ 95a

Výkon ochranného léčení

(1) Výkon ochranného léčení nařídí soud pro mládež zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. K nařízení výkonu ochranného léčení soud pro mládež pro potřeby zdravotnického zařízení připojí znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu dítěte mladšího patnácti let, pokud v průběhu řízení byly opatřeny. Je-li dítě, u něhož bylo uloženo ústavní ochranné léčení, při pobytu na svobodě nebezpečné pro své okolí, zařídí soud pro mládež bezodkladně jeho dodání do zdravotnického zařízení; jinak je vyzve prostřednictvím jeho rodičů nebo jiného zákonného zástupce nebo osoby, které bylo dítě svěřeno do výchovy nebo jiné obdobné péče, k nástupu ochranného léčení v přiměřené lhůtě, kterou zároveň stanoví. Nenastoupí-li dítě uložené ochranné léčení ve stanovené lhůtě, může soud pro mládež u ústavního ochranného léčení nařídit jeho dodání do zdravotnického zařízení nebo u ambulantního ochranného léčení nařídit jeho předvedení v součinnosti s příslušnými státními orgány.

(2) Soud pro mládež požádá zdravotnické zařízení, aby mu oznámilo, kdy bylo s výkonem ochranného léčení započato. Zároveň požádá zdravotnické zařízení, aby soudu pro mládež podalo neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další pokračování ochranného léčení nebo nastanou důvody pro jeho změnu. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do jednoho roku od jeho započetí bylo rozhodnuto o jeho zrušení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty jednoho roku od počátku výkonu ochranného léčení nebo od předchozího rozhodnutí o jeho pokračování návrh na jeho další pokračování. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho změnu nebo zrušení anebo v návrhu na jeho další pokračování zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.

(3) O změně způsobu výkonu ochranného léčení rozhoduje soud pro mládež na návrh

zdravotnického zařízení, státního zástupce, dítěte, na němž se vykonává ochranné léčení, zákonného zástupce dítěte, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

(4) Soud pro mládež na podkladě vyžádaných zpráv sleduje výkon ochranného léčení a nejméně jednou za dvanáct měsíců od započetí jeho výkonu nebo od předchozího rozhodnutí o jeho pokračování přezkoumá, zda důvody pro jeho další pokračování trvají. Odalším pokračování ochranného léčení nebo o zrušení uloženého ochranného léčení rozhodne soud pro mládež na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce, dítěte, na němž se vykonává ochranné léčení, zákonného zástupce dítěte, příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo i bez takového návrhu.

§ 96

Užití předpisů o občanském soudním řízení

Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje soud pro mládež v řízení podle této hlavy podle předpisů upravujících občanské soudní řízení.

HLAVA IV SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ K ČÁSTI PRVNÍ

§ 97

(1) Pokud jiné předpisy mluví o trestech, rozumí se jimi podle povahy věci též trestní opatření podle tohoto zákona.

(2) Pokud jiné předpisy mluví o trestním řízení, rozumí se jím podle povahy věci též řízení ve věcech mladistvých podle tohoto zákona.

§ 98

Na řízení ve věcech, v nichž byla podána obžaloba přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se užijí dosavadní předpisy.

ČÁST DRUHÁ zrušena

§ 99

zrušen

ČÁST TŘETÍ Změna trestního řádu

§ 100

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky

uverejňného pod č. 214/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky uverejňného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky uverejňného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky uverejňného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 10 se za slovo "tomto" vkládají slova "nebo zvláštním".

2. V § 36 odst. 1 se na konci písmene b) doplňuje slovo "nebo" a písmeno c) se zrušuje.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

3. V § 36a odst. 1 se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena b) a c).

4. V § 36a odst. 2 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmena d) a e) se označují jako písmena c) a d).

5. V § 265r odst. 3 se slova "písm. a) až d)" nahrazují slovy "písm. a) až c)".

6. V § 278 odst. 1 se slova "uvedené v § 26 odst. 5 a 6" nahrazují slovy "uvedené v § 26 odst. 6 a 7".

7. V části třetí hlavě dvacáté nadpis oddílu prvního zní: "Řízení ve věcech mladistvých".

8. § 291 zní:

"§ 291

Právní úprava řízení

Řízení v trestních věcech mladistvých upravuje zvláštní zákon. Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona."

9. § 292 až 301 se zrušují.

10. V § 314e odst. 4 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena a) až c).

11. V části třetí hlavě dvacáté první v nadpisu oddílu pátého se slova "a ochranné výchovy" zrušují.

12. § 354 až 357 se zrušují.

13. V § 363 se věta druhá zrušuje.

14. V § 364 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

ČÁST ČTVRTÁ **Změna zákona o přestupcích**

§ 101

V zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky uveřejněného pod č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 312/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 78/2002 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., § 26 zní:

"§ 26

Přestupky na úseku soudnictví mládeže

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo v rozporu se zákonem uveřejní informaci o provinění spáchaném mladistvým nebo informaci z řízení ve věci mladistvého, anebo informaci z řízení ve věci dítěte mladšího patnácti let a uvede přitom jeho jméno, příjmení nebo jiné okolnosti, z nichž lze usuzovat na jeho osobu, anebo kdo v té souvislosti uveřejní podobiznu mladistvého nebo dítěte mladšího patnácti let.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč."

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody

§ 102

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 359/1999 Sb., zákona č. 3/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se doplňuje odstavec 3, který zní:

"(3) Výkonem trestu se podle tohoto zákona rozumí též výkon trestního opatření odnětí svobody uloženého mladistvému; jeho výkonem se sleduje dosažení účelu stanoveného zákonem o soudnictví ve věcech mládeže."

2. V § 65 odst. 2 se slova "výchovného zařízení" nahrazují slovy "školského zařízení

pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy".

ČÁST ŠESTÁ **Změna zákona o výkonu vazby**

§ 103

Zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. 208/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb. a zákona č. 3/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 26a odst. 1 se slova "výchovního zařízení" nahrazují slovy "školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy".

2. V § 26a odst. 2 se slova "výchovní zařízení" nahrazují slovy "školské zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy".

ČÁST SEDMÁ **ÚČINNOST**

§ 104

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

1) Trestní zákoník.

Trestní řád.

Občanský soudní řád.

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

2) § 12 odst. 1 až 5 trestního řádu.

3) § 13, 20, 21, 24 a 111 trestního zákoníku.

4) § 34 odst. 2 až 5 trestního zákoníku.

5) § 35 trestního zákoníku.

6) § 41 a 42 trestního zákona.

6) § 59 trestního zákoníku.

7) Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

8) § 99 trestního zákoníku.

8a) § 100 trestního zákoníku.

9) § 101 až 104 trestního zákoníku.

10) § 99 až 104 trestního zákoníku.

11) § 43 trestního zákoníku.

12) § 37 trestního zákona.

12) § 44 trestního zákoníku.

13) § 45 a 45a trestního zákona.

13) § 62 až 65 trestního zákoníku.

- 13a) § 76 a 77 trestního zákoníku.
- 14) § 57 trestního zákona.
- 14) § 80 trestního zákoníku.
- 15) § 67 až 69 trestního zákoníku.
- 16) § 58 odst. 3 trestního zákoníku.
- 17) § 40 odst. 2 trestního zákona.
- 18) § 81 až 83 trestního zákoníku.
- 19) § 84 až 87 trestního zákoníku.
- 20) § 82 odst. 1 trestního zákoníku.
- 21) § 94 odst. 2 až 5 trestního zákoníku.
- 22) § 95 trestního zákoníku.
- 23) § 14 odst. 3 věta za středníkem trestního zákoníku.
- 24) § 265o odst. 2, § 275 odst. 3, § 287 a § 314k odst. 1 trestního řádu.
- 25) § 73 trestního řádu.
- 26) § 73a trestního řádu.
- 27) § 201 odst. 2 trestního řádu.
- 28) § 199 trestního řádu.
- 29) § 157 odst. 2 a § 174 trestního řádu.
- 30) § 160 trestního řádu.
- 31) § 314c trestního řádu.
- 32) § 307 a 308 trestního řádu.
- 33) § 309 až 314 trestního řádu.
- 34) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb.
- 35) § 88, 89 a 91 trestního zákoníku.
- 36) Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

I/13

Zákon č. 285/2002 Sb. o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon)

Obsah

- ČÁST PRVNÍ** - DAROVÁNÍ, ODBĚRY A TRANSPLANTACE TKÁNÍ A ORGÁNŮ
(§ 1 - § 32)
- ČÁST TŘETÍ** - Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění (§ 34)
- ČÁST SEDMÁ** - Změna zákona o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře (§ 38)

Virtual Redakční novela

Přílohy

285/2002 Sb.

ZÁKON

ze dne 30. května 2002

**o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů
(transplantační zákon)**

Změna: 228/2005 Sb.

Změna: 296/2008 Sb.

Změna: 129/2008 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 44/2013 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ **DAROVÁNÍ, ODBĚRY A TRANSPLANTACE TKÁNÍ A ORGÁNŮ**

HLAVA I **OBEČNÁ USTANOVENÍ**

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie²¹⁾ a stanoví pravidla pro zajištění jakosti a bezpečnosti lidských orgánů (dále jen „orgán“) určených k transplantaci do lidského těla za účelem zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, a to při jejich darování, vyšetřování, charakterizaci, odběru, konzervaci, převozu a transplantaci.

(2) Tento zákon dále upravuje podmínky darování, odběrů a transplantací tkání, buněk a orgánů prováděných výhradně za účelem poskytování zdravotních služeb¹⁾. Jde-li o jakost a bezpečnost tkání a buněk, postupuje se podle zákona upravujícího lidské tkáně a buňky^{7a)}.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) orgánem samostatná a životaschopná část lidského těla tvořená strukturovaným uspořádáním různých tkání, která má zachování svoji strukturu, cévní zásobení a schopnost vykonávat fyziologické funkce s významnou mírou autonomie; za orgán se rovněž považuje část orgánu, má-li v lidském těle sloužit stejnému účelu jako celý orgán, při zachování požadavků na strukturu a cévní zásobení,
- b) tkáněmi a buňkami stavební součásti lidského těla včetně pozůstatků získaných při chirurgických operacích, dále krve, krvetvorné buňky získané z kostní dřeně, z periferní a pupečnickové krve, s výjimkou orgánů, krve a jejích složek,²⁾ pohlavních buněk, embryonálních a fetálních tkání a orgánů, vlasů, nehtů, placenty a odpadových produktů tělního metabolismu (dále jen "tkáň"),
- c) možným dárce pacient, u něhož se s ohledem na jeho zdravotní stav předpokládá smrt a možnost odběru tkáně nebo orgánu, nebo tělo zemřelé osoby, u níž byla prokázána smrt a u níž se předpokládá možnost odběru tkáně nebo orgánu,
- d) dárce osoba, která daruje orgán nebo tkáň, ať už k darování dojde během života této osoby nebo po její smrti,

- e) smrtí nevratná ztráta funkce celého mozku, včetně mozkového kmene, nebo nevratná zástava krevního oběhu,
- f) čekatelem osoba evidovaná v Národním registru osob čekajících na transplantaci orgánů,
- g) příjemcem osoba přijímající transplantovaný orgán nebo tkáň,
- h) odběrem všechny zákroky nutné pro získání tkání nebo orgánů určených pro transplantaci včetně vyšetření za účelem posouzení zdravotní způsobilosti dárce a jeho přípravy na odběr,
- i) darováním darování orgánu nebo tkáně k transplantaci,
- j) transplantací proces směřující k obnovení specifických funkcí lidského organismu přenosem orgánu nebo tkáně od dárce do těla příjemce,
- k) charakterizací dárce shromáždění relevantních informací o charakteristických znacích dárce, které jsou potřebné k posouzení jeho zdravotní způsobilosti k darování orgánu nebo tkáně, za účelem provedení náležitého posouzení a minimalizace rizika pro příjemce a optimalizace alokace orgánu,
- l) charakterizací orgánu shromáždění relevantních informací o charakteristických znacích orgánu, které jsou potřebné k posouzení jeho vhodnosti k transplantaci, za účelem posouzení a minimalizace rizika pro příjemce a optimalizace alokace orgánu,
- m) konzervací použití chemických látek, změn okolních podmínek nebo jiných prostředků za účelem předcházení biologickému nebo fyzikálnímu poškození orgánu nebo zpomalení takového poškození po dobu od odběru do transplantace,
- n) závažným nežádoucím účinkem jakákoliv nežádoucí a neočekávaná příhoda související s darováním, vyšetřováním, charakterizací, odběrem, konzervací nebo převozem orgánu určeného k transplantaci a transplantací orgánu, která by mohla vést k přenosu přenosného onemocnění, k úmrtí nebo k ohrožení života, poškození zdraví nebo omezení schopností pacienta, nebo která by mohla zapříčinit nebo prodloužit jeho hospitalizaci nebo onemocnění,
- o) závažnou nežádoucí reakcí neočekávaná odezva žijícího dárce nebo příjemce, včetně přenosného onemocnění, která by mohla souviset s darováním, vyšetřováním, charakterizací, odběrem, konzervací nebo převozem orgánu určeného k transplantaci a transplantací orgánu, která má za následek úmrtí, ohrožení života, poškození zdraví nebo omezení schopností nebo má za následek nebo prodlouží jeho hospitalizaci nebo onemocnění,
- p) pracovními postupy písemné pokyny popisující jednotlivé etapy procesu od darování po transplantaci orgánu, včetně materiálů a metod, které mají být použity, a očekávaného celkového výsledku,
- q) sledovatelností možnost
 1. zjistit místo, kde se orgán nachází, a identifikovat jej během každé etapy zacházení s ním, a zjistit též místo jeho likvidace,
 2. identifikovat žijícího nebo zemřelého dárce,
 3. identifikovat poskytovatele zdravotních služeb, který provedl odběr orgánu,
 4. identifikovat příjemce v transplantačním centru a

5. najít a identifikovat všechny potřebné údaje týkající se produktů a materiálů, které přicházejí do styku s orgánem,

r) osobou blízkou příbuzný v řadě přímé, manžel, registrovaný partner, sourozenec nebo osoba sešvagřená.

HLAVA II ODBĚR TKÁNÍ A ORGÁNŮ

Díl 1 Odběr tkání a orgánů od žijících dárců

§ 3 Přípustnost odběru tkání a orgánů od žijícího dárce

(1) Odběr tkání nebo orgánů (dále jen "odběr") od žijícího dárce, pokud dále není stanoveno jinak, lze provést, pouze pokud

- a) je prováděn výhradně v zájmu léčebného přínosu pro příjemce,
- b) v době odběru není k dispozici vhodná tkáň nebo orgán od zemřelého dárce a neexistuje jiná léčebná metoda srovnatelného účinku,
- c) je dárce osoba způsobilá dát způsobem stanoveným tímto zákonem svobodný, informovaný a konkrétní souhlas (§ 7) a tento souhlas skutečně vyslovila, a
- d) jedná se o obnovitelné tkáň nebo jeden z funkčních párových orgánů.

(2) Odběr orgánů od žijícího dárce, pokud dále není stanoveno jinak, lze provést ve prospěch příjemce, který

- a) je osobou blízkou dárce, pokud dárce vyslovil svobodný, informovaný a konkrétní souhlas (§ 7) ve vztahu k této osobě,
- b) není osobou blízkou dárce, pouze za podmínek, že
 1. dárce prokazatelným způsobem výslovně projevil vůli darovat svůj orgán tomuto příjemci; výslovný projev vůle (dále jen "vyjádření") musí být učiněn písemně a musí mít úředně ověřený podpis dárce; vyjádření je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace dárce,
 2. s tímto darováním vyslovila etická komise podle § 5 odst. 5 písm. a) souhlas.

(3) Odběr od žijícího dárce nelze provést, pokud

- a) lze důvodně předpokládat, že provedení odběru by mohlo vážným způsobem ohrozit zdraví nebo život dárce,
- b) je dárce osoba nacházející se ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě ve výkonu zabezpečovací detence nebo v ochranném léčení, s výjimkou dárce mezi dětmi a rodiči, sourozenci a mezi manželi, nebo
- c) vzniklo na základě posouzení zdravotní způsobilosti dárce důvodné podezření, že dárce trpí

nemoci nebo stavem, které by mohly ohrozit zdraví nebo život příjemce. To neplatí, pokud riziko poškození zdraví příjemce je zanedbatelné ve srovnání se život zachraňující transplantací. Podmínky prevence nákazy viru lidského imunodeficitu stanoví zvláštní právní předpis.⁴⁾

§ 4

Ochrana nezletilých osob, osob zbavených způsobilosti k právním úkonům a osob, které s ohledem na svůj momentální zdravotní stav nejsou schopny zvážit veškeré důsledky provedení odběru obnovitelné tkáně pro vlastní zdraví

(1) Od dárců, kterými jsou nezletilé osoby,⁵⁾ osoby s omezenou způsobilostí k právním úkonům nebo osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům v plném rozsahu⁶⁾ (dále jen "osoba zbavená způsobilosti") nebo osoby, které s odběrem vyslovily souhlas, avšak s ohledem na jejich momentální zdravotní stav lze důvodně předpokládat, že i přes úplné poučení nezhodily nebo nemohly zvážit veškeré důsledky spojené s odběrem obnovitelné tkáně pro vlastní zdraví (dále jen "osoba neschopná vyslovit souhlas"), lze provést pouze odběr obnovitelné tkáně, není-li dále stanoveno jinak, a to pouze pokud

- a) není k dispozici žádný vhodný dárců, který je schopen dát výslovný a konkrétní souhlas,
- b) příjemcem je sourozenec dárce,
- c) darování představuje možnost záchrany života příjemce,
- d) zákonný zástupce dárce, kterým je nezletilá osoba nebo osoba zbavená způsobilosti, vyslovil podle § 7 odst. 4 s tímto odběrem souhlas,
- e) etická komise vyslovila podle § 5 odst. 5 písm. b) s tímto odběrem souhlas, a
- f) tento dárců neprojevuje s darováním nesouhlas.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. b) a c) se nevztahuje na odběr buněk, pokud tento odběr představuje jen minimální riziko pro zdraví a život dárce.

§ 5

Etická komise

(1) Etická komise je nezávislá komise, kterou ustavuje a zrušuje statutární orgán poskytovatele zdravotních služeb provádějícího odběr orgánu dárce ve prospěch příjemce, který není jeho osobou blízkou [§ 3 odst. 2 písm. b)], nebo obnovitelné tkáně nezletilým osobám, osobám zbaveným způsobilosti nebo osobám neschopným vyslovit souhlas (§ 4). Etická komise může být ustavena jako stálá komise nebo podle potřeby k jednotlivým případům.

(2) Etická komise má nejméně 5 členů; je tvořena lékaři, jedním klinickým psychologem a právníkem. Nejméně dvě třetiny členů etické komise nesmí být v pracovněprávním nebo obdobném vztahu k poskytovateli zdravotních služeb uvedenému v odstavci 1. Předsedu a další členy etické komise jmenuje a odvolává statutární orgán poskytovatele zdravotních služeb, ve kterém byla tato komise ustavena. Předseda a členové etické komise při výkonu činnosti etické komise nejsou vázáni pokyny statutárního orgánu

poskytovatele zdravotních služeb ani pokyny jiných vedoucích zaměstnanců poskytovatele zdravotních služeb. Členy etické komise mohou být pouze fyzické osoby bez osobního zájmu nebo účasti na provádění odběru

- a) orgánu ve prospěch příjemce, který není osobou blízkou dárce, nebo na transplantaci tohoto orgánu,
- b) obnovitelné tkáně nezletilé osobě, osobě zbavené způsobilosti nebo osobě neschopné vyslovit souhlas nebo na transplantaci této tkáně.

(3) Členové etické komise jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s výkonem své funkce, s výjimkou případů, kdy tyto skutečnosti sdělují se souhlasem dárce, příjemce nebo zákonného zástupce nezletilé osoby nebo osoby zbavené způsobilosti anebo na základě zproštění povinné mlčenlivosti. Skutečnosti lze se souhlasem osob uvedených ve větě první sdělovat tak, aby z nich nebylo možné získat informace o dalších osobách a aby byla respektována anonymita mezi dárce a příjemcem (§ 20). Pro zproštění povinné mlčenlivosti členů komise se použije zvláštní právní předpis,¹⁾ který stanoví práva a povinnosti zdravotnických pracovníků při poskytování zdravotních služeb. Činnost členů etické komise je jiným úkonem v obecném zájmu, při němž se poskytuje zaměstnanci pracovní volno s náhradou mzdy ve výši průměrného výdělku⁷⁾ v nezbytně nutném rozsahu.

(4) Jednání etické komise řídí předseda. Etická komise rozhoduje většinou hlasů svých členů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

(5) Etická komise udělí na základě písemné žádosti předložené statutárním orgánem poskytovatele zdravotních služeb, který komisi ustavil, písemný souhlas nebo nesouhlas s provedením odběru

- a) orgánu dárce ve prospěch příjemce, který není jeho osobou blízkou,
- b) obnovitelné tkáně nezletilé osobě, osobě zbavené způsobilosti nebo osobě neschopné vyslovit souhlas.

Udělení souhlasu nebo vyjádření nesouhlasu je součástí zdravotnické dokumentace osoby, která hodlá darovat orgán nebo tkáň, dárce, nezletilé osoby, osoby zbavené způsobilosti nebo osoby neschopné vyslovit souhlas. Etická komise zašle do 7 dnů od udělení souhlasu nebo vyjádření nesouhlasu stejnopis listiny Koordináčnímu středisku transplantací.

(6) Žádost o udělení souhlasu musí obsahovat

- a) údaje o zdravotním stavu dárce, nezletilé osoby, osoby zbavené způsobilosti nebo osoby neschopné vyslovit souhlas, které jsou rozhodné pro posouzení možného odběru obnovitelné tkáně,
- b) vyjádření klinického psychologa o schopnosti nezletilé osoby, osoby zbavené způsobilosti nebo osoby neschopné vyslovit souhlas vyjádřit se k odběru vyžádané lékařem posuzujícím zdravotní způsobilost této osoby,
- c) údaje o zdravotním stavu příjemce orgánu nebo obnovitelné tkáně,

d) kopii úplného poučení a informovaného souhlasu dárce orgánu nebo zákonného zástupce dárce (§ 7 odst. 1 a 2), popřípadě též vyjádření nezletilé osoby nebo osoby zbavené způsobilosti (§ 7 odst. 6),

e) kopii úplného poučení a souhlasu osoby neschopné vyslovit souhlas,

f) kopii vyjádření dárce učiněného podle § 3 odst. 2 písm. b), a

g) lhůtu, do které je etická komise povinna sdělit souhlas nebo nesouhlas s provedením odběru orgánu dárce nebo obnovitelné tkáně nezletilé osoby, osoby zbavené způsobilosti nebo osoby neschopné dát souhlas.

(7) V případě potřeby může etická komise přizvat k jednání o udělení souhlasu nebo nesouhlasu s odběrem dárce orgánu nebo zákonného zástupce nezletilé osoby nebo osoby zbavené způsobilosti, popřípadě též tuto osobu. Etická komise k jednání přizve vždy

a) nezletilou osobu nebo osobu zbavenou způsobilosti v případě, že klinický psycholog ve svém vyjádření uvedl, že tato osoba je schopna vyslovit se k odběru,

b) osobu neschopnou vyslovit souhlas,

c) dárce orgánu uvedeného v § 3 odst. 2 písm. b); v tomto případě vedle zdravotních hledisek etická komise zjišťuje a posuzuje též důvody, které vedly dárce k darování orgánu.

(8) Etická komise v případě udělení souhlasu podle odstavce 5 vykonává dohled nad průběhem odběru a zachováváním práv dárce, nezletilé osoby, osoby zbavené způsobilosti nebo osoby neschopné vyslovit souhlas.

(9) Etická komise řádně uchovává podstatné záznamy o své činnosti, zejména písemné pracovní postupy, seznam členů s uvedením jejich odborné způsobilosti, předložené žádosti a podklady, zápisy ze schůzí, zprávy a korespondenci týkající se její činnosti a posuzování žádostí po dobu nejméně 10 let, a to u poskytovatele zdravotních služeb, u kterého je ustavena je ustavena. V případě zániku etické komise zajistí řádné uchovávání dokumentace statutární orgán poskytovatele zdravotních služeb, ve kterém byla etická komise ustavena.

§ 6

Posouzení zdravotní způsobilosti žijícího dárce

(1) Před odběrem od žijícího dárce musí být posouzena jeho zdravotní způsobilost k darování tkáně nebo orgánu. Za tím účelem se provedou taková lékařská vyšetření a postupy, která zhodnotí zdravotní stav žijícího dárce a možná rizika pro zdraví a život dárce spojená s darováním tkáně nebo orgánu. Zároveň musí být stanoveny takové postupy, které všemi dostupnými způsoby omezí rizika pro zdraví a život dárce, která pro něj odebrání tkáně nebo orgánu představuje, aniž by byla ohrožena kvalita a životaschopnost odebraných tkání nebo orgánů. Nedílnou součástí posouzení zdravotní způsobilosti dárce je charakterizace dárce a charakterizace orgánu.

(2) Za posouzení zdravotní způsobilosti dárce k darování orgánů je odpovědný poskytovatel zdravotních služeb, který provádí odběr. V případě darování tkání se při posuzování zdravotní způsobilosti dárce postupuje podle zákona o lidských tkáních a

buňkách7a).

(3) Posuzující lékař provede záznam o posouzení zdravotní způsobilosti dárce s vymezením rozsahu posouzení a se závěrem o způsobilosti či nezpůsobilosti dárce k odběru. Tento záznam stvrzený podpisem posuzujícího lékaře a datem je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace dárce. Posuzující lékař předá do 7 dnů od posouzení zdravotní způsobilosti dárce výpis ze zdravotnické dokumentace v rozsahu záznamu podle věty první Koordinačnímu středisku transplantací.

(4) Poskytovatel zdravotních služeb, který provedl odběr, zajistí dárci poskytnutí preventivní zdravotní péče.

(5) Bližší podmínky posuzování zdravotní způsobilosti, rozsah vyšetření žijícího dárce orgánů a rozsah údajů potřebných k charakterizaci tohoto dárce a k charakterizaci orgánů od tohoto dárce stanoví Ministerstvo zdravotnictví (dále jen "ministerstvo") vyhláškou.

(6) Dárce nebo zákonný zástupce nezletilé osoby nebo zákonný zástupce osoby zbavené způsobilosti, je-li dárce tato osoba, může požádat dalšího lékaře, který není na odběru ani na dalších postupech spojených s transplantací zapojen, o posouzení zdravotních rizik odběru pro osobu dárce. Pro toto posouzení neplatí ustanovení odstavců 1 až 5.

§ 7

Úplné poučení a souhlas

(1) Lékař posuzující zdravotní způsobilost žijícího dárce je povinen poskytnout dárci úplné poučení o účelu, povaze a důsledcích darování tkáně nebo orgánu a o možných rizicích s tím spojených, včetně rizik dlouhodobých. Pokud je dárce nezletilá osoba nebo osoba zbavená způsobilosti, poskytne toto poučení jejímu zákonnému zástupci. Poučení musí být srozumitelné. Dárce a zákonný zástupce nezletilé osoby nebo zákonný zástupce osoby zbavené způsobilosti má právo klást otázky, a to v rozsahu stanoveném ve větě první, a lékař je povinen je zodpovědět. Součástí poučení je rovněž podání informace o právech a ochraně dárce stanovených tímto zákonem.

(2) Dárce a zákonný zástupce nezletilé osoby nebo zákonný zástupce osoby zbavené způsobilosti může požadovat, aby při poučení byl přítomen další svědek. O této možnosti je předem informuje lékař poskytující úplné poučení. Lékař vyhotoví záznam o provedení úplného poučení s jeho stručným obsahem a tento záznam s uvedením data, kdy bylo poučení provedeno, podepíší všechny zúčastněné osoby. Záznam o úplném poučení dárce nebo zákonného zástupce nezletilé osoby nebo zákonného zástupce osoby zbavené způsobilosti je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace dárce.

(3) Lékař provádějící odběr je povinen bezprostředně před provedením odběru úplné poučení za podmínek stanovených v odstavci 1 zopakovat.

(4) Souhlas dárce nebo zákonného zástupce nezletilé osoby nebo zákonného zástupce osoby zbavené způsobilosti vyslovený na základě úplného poučení podle odstavce 1 musí být svobodný, informovaný a konkrétní. Musí být proveden písemnou formou, stvrzen podpisem a datem a založen ve zdravotnické dokumentaci dárce. Součástí souhlasu vysloveného v souvislosti s odběrem tkáně je vymezení účelu jejího použití.

(5) Dárce nebo zákonný zástupce nezletilé osoby nebo zákonný zástupce osoby zbavené způsobilosti může svůj souhlas kdykoliv odvolat. Lékař provádějící odběr je povinen toto odvolání respektovat, pokud nebyly provedeny při odběru nevratné úkony, jejichž přerušeni by znamenalo ohrožení zdraví nebo života dárce.

(6) Pokud jsou nezletilé osoby nebo osoby zbavené způsobilosti schopné v dostatečné míře porozumět důsledkům provedení nebo neprovedení odběru pro ně samé nebo pro příjemce, je nutné poskytnout i jim úplné poučení. Pokud osoba uvedená ve větě první vysloví nesouhlas s darováním, je třeba tento nesouhlas respektovat.

(7) Poskytovatel zdravotních služeb, jde-li o souhlas vyslovený v souvislosti s odběrem tkání, poskytne kopii tohoto souhlasu, popřípadě jeho změnu, tkáňovému zařízení^{7a}), kterému tkáň předává. Shodu kopie souhlasu s originálem potvrdí předávající poskytovatel zdravotních služeb.

§ 8

Podmínění odběru od žijícího dárce

(1) Odběr orgánu od žijícího dárce lze provést pouze ve prospěch osoby, kterou dárce určil (§ 3 odst. 2). Pokud žijící dárce tkáň podmíní jejich odběr darováním určité osobě, lze tento odběr provést pouze ve prospěch této osoby.

(2) V případě, kdy odebranou tkáň nebo orgán nebude možno implantovat určené osobě, je nutno si vyžádat, a to před provedením odběru, k užití této tkáň nebo orgánu pro jinou osobu souhlas dárce. Důvody, které vedly příslušné lékaře k rozhodnutí, že odebranou tkáň nebo orgán nelze implantovat dárcem určené osobě, se zaznamenají do zdravotnické dokumentace dárce a osoby určené dárcem.

§ 9

Transplantace tkání nebo orgánů odebraných z jiného důvodu než za účelem transplantace

(1) Pokud byly tkáň nebo orgán pacientovi odebrány z jiného důvodu než za účelem transplantace, mohou být implantovány příjemci pouze tehdy, jestliže pacient byl o důsledcích a možných rizicích tohoto odebrání poučen a před nebo po odebrání tkáň nebo orgánu vyslovil s jejich použitím pro transplantaci souhlas.

(2) Při provedení poučení a získání souhlasu podle odstavce 1 se ustanovení § 7 použije obdobně.

Díl 2

Odběr od zemřelých dárců

§ 10

Přípustnost odběru od zemřelého dárce a náležitosti zjištění smrti

(1) Odběr od zemřelého dárce lze provést, jen byla-li zjištěna smrt. Pokud by měl být odběr od zemřelého dárce proveden před uplynutím 2 hodin od zjištění smrti, lze tento odběr provést nejdříve po podepsání protokolu podle odstavce 2. Lékaři, kteří zjišťují smrt, se nesmějí zúčastnit odběru od zemřelého dárce nebo transplantace a nesmějí být ošetřujícími

lékaři uvažovaného příjemce.

(2) Zjištění smrti možného dárce musí být vždy prováděno nejméně 2 lékaři s příslušnou specializovanou způsobilostí, kteří dárce vyšetřili nezávisle na sobě. Zjištění smrti možného dárce se v případě předpokládaného odběru před uplynutím 2 hodin od tohoto zjištění zaznamená v protokolu, který je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace dárce. Protokol o zjištění smrti podepíší lékaři, kteří zjistili smrt.

(3) Smrt [§ 2 písm. e)] se zjišťuje prokázáním

a) nevratné zástavy krevního oběhu, nebo

b) nevratné ztráty funkce celého mozku, včetně mozkového kmene v případech, kdy jsou funkce dýchání nebo krevního oběhu udržovány uměle (dále jen "smrt mozku").

(4) V případě zjištění smrti prokázáním nevratné zástavy krevního oběhu lze odběr provést před uplynutím 2 hodin od tohoto zjištění,

a) pokud je známa doba zjištění smrti, a byla-li smrt zjištěna ve zdravotnickém zařízení

1. na jednotce intenzivní péče,

2. na anesteziologicko-resuscitačním oddělení,

3. na operačním sále,

4. na příjmové ambulanci oddělení nebo na příjmovém oddělení nemocnice,

b) pokud smrt byla zjištěna na základě ukončení neúspěšné resuscitace.

(5) Smrt mozku se prokazuje, pokud

a) se pacient nachází ve stavu, na jehož základě lze uvažovat o diagnóze smrti mozku, a

b) lze prokázat klinické známky smrti mozku pacienta, na jejichž základě lze stanovit diagnózu smrti mozku, doplněné vyšetřením potvrzujícím nevratnost smrti mozku.

(6) Stav, na jehož základě lze uvažovat o diagnóze smrti mozku, klinické známky smrti mozku pacienta, na jejichž základě lze stanovit diagnózu smrti mozku, vyšetření je prokazující a vyšetření potvrzující nevratnost smrti mozku jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.

(7) Ministerstvo stanoví rozsah údajů potřebných k charakterizaci zemřelého dárce a k charakterizaci orgánů od zemřelého dárce, náležitosti a vzor protokolu o zjištění smrti a specializovanou způsobilost lékařů zjišťujících smrt a lékařů provádějících vyšetření potvrzující nevratnost smrti vyhláškou. Ministerstvo může stanovit bližší podmínky o způsobu provádění vyšetření prokazujících smrt, vyšetření potvrzujících nevratnost zástavy krevního oběhu nebo smrti mozku a podmínky jejich provádění vyhláškou.

§ 10a

Přípustnost odběru od zemřelého dárce, který je cizincem

(1) Cizinci⁹⁾, u něhož lze předpokládat odběr tkání nebo orgánů podle tohoto zákona, lze odběr provést v případě, je-li cizinec držitelem platného dokladu o souhlasném projevu

vůle k posmrtnému darování tkání nebo orgánů vydaného k tomu příslušným orgánem státu, jehož je cizinec občanem (dále jen „dárcovská karta“).

(2) Jde-li o cizince, který není držitelem dárcovské karty a u něhož lze předpokládat odběr tkání nebo orgánů podle tohoto zákona, učiní Koordinační středisko transplantací na základě podnětu poskytovatele zdravotních služeb písemný dotaz u příslušného orgánu státu, jehož je cizinec občanem, zda cizinec

a) neučinil projev vůle směřující k vyjádření nesouhlasu s posmrtným odběrem tkání nebo orgánů, nebo

b) vyslovil souhlas s darováním tkání nebo orgánů, je-li ve státě, jehož je cizinec občanem, uplatňována zásada předpokládaného nesouhlasu.

(3) Při zjišťování kontaktu na osobu blízkou cizince za účelem splnění povinnosti podle § 15 odst. 1 učiní Koordinační středisko transplantací na základě podnětu poskytovatele zdravotních služeb písemný dotaz u příslušného orgánu státu, jehož je cizinec občanem.

(4) Neobdrží-li poskytovatel zdravotních služeb do 72 hodin informaci o skutečnostech podle odstavce 2 nebo nelze-li informovat osobu blízkou cizince podle § 15 odst. 1, má se za to, že podmínky pro odběr nejsou splněny.

§ 11

Nepřípustnost odběru od zemřelého dárce

(1) Odběr od zemřelého dárce je vyloučen, pokud

a) zemřelý za svého života nebo zákonný zástupce zemřelého, který byl nezletilou osobou nebo osobou zbavenou způsobilosti, vyslovil prokazatelně nesouhlas s posmrtným odběrem tkání a orgánů (§ 16),

b) nelze na základě posouzení zdravotní způsobilosti vyloučit, že zemřelý trpěl nemocí či stavem, které by mohly ohrozit zdraví nebo život příjemce; za posouzení zdravotní způsobilosti zemřelého dárce orgánů zodpovídá poskytovatel zdravotních služeb provádějící odběr; v případě darování tkání se při posuzování zdravotní způsobilosti zemřelého dárce postupuje podle zákona upravujícího lidské tkáně a buňky, nebo

c) zemřelého nelze identifikovat.

(2) Posuzující lékař provede záznam o posouzení zdravotní způsobilosti zemřelého dárce s vymezením rozsahu posouzení a se závěrem o způsobilosti či nezpůsobilosti zemřelého dárce k odběru. Tento záznam s datem provedení posouzení, stvrzený podpisem posuzujícího lékaře, je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace zemřelého dárce.

(3) Bližší podmínky posuzování zdravotní způsobilosti a rozsah vyšetření zemřelého dárce orgánů stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 12

Odebrané tkáně a orgány

(1) Lékař, který provedl odběr tkáně nebo orgánu, zaznamená výčet odebraných tkání a orgánů a předpokládaný účel jejich použití do zdravotnické dokumentace dárce.

(2) Poskytovatelé zdravotních služeb, kteří se podílejí na odběru orgánů nebo tkání od zemřelého dárce a na jejich transplantaci, se vzájemně bezodkladně informují o dodatečném zjištění zdravotní nezpůsobilosti zemřelého dárce a též bezodkladně informují ve stejném rozsahu i Koordinační středisko transplantací.

(3) Tkáně odebrané podle zákona upravujícího nakládání s lidskými tkáněmi a buňkami, které nebyly použity pro transplantaci, lze k dalšímu vyšetření, zpracování, preparování, konzervaci, uchovávání a distribuci předat pouze tkáňové bance.

§ 13

Pitvy

(1) Na těle zemřelého, u kterého byl proveden odběr, se vždy provádí pitva podle zvláštního právního předpisu.10)

(2) Pitva zemřelého, u kterého byl proveden odběr, se provede v době co možná nejkratší tak, aby v případě dodatečného zjištění, že zemřelý trpěl nemocí nebo stavem, které by mohly ohrozit zdraví nebo život příjemce, mohl být učiněn závěr o zdravotní nezpůsobilosti zemřelého.

(3) V případě, že lékař provádějící prohlídku zemřelého má podezření, že smrt nastala za nejasných okolností nebo násilným úmrtím, včetně sebevraždy anebo vraždy, lze provést odběr pouze za podmínky, že nebude zmařen účel pitvy nařízené podle zvláštního právního předpisu.11) Současně je nezbytné pro potřeby dalšího šetření provést prohlídku odebírané tkáně nebo orgánu a též části těla, z níž byly odebrány tak, aby se výsledek prohlídky mohl stát součástí pitevního protokolu.

(4) Pokud lékař, který provedl pitvu, na základě výsledků této pitvy zjistí, že zemřelý trpěl nemocí nebo stavem, které by mohly ohrozit život nebo zdraví příjemce, oznámí tuto skutečnost bezodkladně poskytovateli zdravotních služeb, který provedl odběr tkáně nebo orgánu. Pokud bylo na základě pitvy učiněno dodatečné zjištění zdravotní nezpůsobilosti zemřelého dárce a orgán nebo tkáň odebraná od tohoto dárce byla již transplantována, učiní poskytovatel zdravotních služeb, který transplantaci provedl, neprodleně preventivní opatření k zabránění ohrožení života nebo zdraví příjemce, popřípadě zajistí příjemci poskytnutí potřebné zdravotní péče, a oznámí tuto skutečnost bezodkladně Koordinačnímu středisku transplantací.

§ 14

Úcta k lidskému tělu

Při provádění odběru ze zemřelého a při provádění pitev se musí zacházet s tělem zemřelého s úctou a musí být provedeny všechny úkony tak, aby bylo tělo pokud možno upraveno do původní podoby.

Díl 3

Sdělení předpokládaného odběru osobě blízké a nesouhlas s posmrtným odběrem

§ 15

(1) Ošetřující lékař pacienta, u něhož lze předpokládat odběr tkání nebo orgánů podle tohoto zákona, sdělí vhodným způsobem osobám blízkým, neurčil-li pacient podle § 19 jinak (dále jen "určená osoba"), předpokládanou možnost odběru, a to za podmínky, že určená osoba projevuje zájem o pacienta a pacient za svého života prokazatelným způsobem nevyslovil zákaz sdělování informací o svém zdravotním stavu. Pokud je pacientem uvedeným ve větě první nezletilá osoba nebo osoba zbavená způsobilosti, možnost odběru sdělí ošetřující lékař jejímu zákonnému zástupci a zároveň ho poučí o možnosti vyslovit prokazatelný nesouhlas s odběrem podle § 16 odst. 1 písm. c). V tomto případě neplatí podmínka projevu zájmu o pacienta. Ošetřující lékař zároveň určeným osobám, popřípadě zákonnému zástupci vysvětlí rozsah a účel předpokládaného odběru, a to při respektování anonymity příjemce. Určené osoby, popřípadě zákonný zástupce mají právo klást otázky, s výjimkou dotazu na příjemce. Pokud určená osoba, popřípadě zákonný zástupce odmítne vysvětlení podle věty čtvrté, ošetřující lékař její odmítnutí respektuje a o této skutečnosti provede záznam do zdravotnické dokumentace pacienta.

(2) Pokud se jedná o zemřelého, u něhož lze předpokládat odběr tkání nebo orgánů podle tohoto zákona, podá informaci, a je-li zemřelým nezletilá osoba nebo osoba zbavená způsobilosti též poučení, podle odstavce 1 lékař pověřený statutárním orgánem poskytovatele zdravotních služeb, v němž se zemřelý nachází.

(3) O informaci podané podle odstavce 1 provede lékař zápis ve zdravotnické dokumentaci pacienta nebo zemřelého.

§ 16

(1) Odběr z těla zemřelé osoby lze uskutečnit, pouze pokud s tím zemřelý za svého života nebo zákonný zástupce nezletilé osoby nebo zákonný zástupce osoby zbavené způsobilosti nevyslovil prokazatelně nesouhlas. Nesouhlas se považuje za prokazatelně vyslovený, pokud

a) je zemřelý evidován v Národním registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů, nebo

b) zemřelý ještě za svého života přímo ve zdravotnickém zařízení před ošetřujícím lékařem a jedním svědkem prohlásí, že nesouhlasí s odběrem v případě své smrti, nebo

c) zákonný zástupce nezletilé osoby nebo zákonný zástupce osoby zbavené způsobilosti přímo ve zdravotnickém zařízení před ošetřujícím lékařem a jedním svědkem prohlásí, že nesouhlasí s odběrem; toto prohlášení lze učinit pro případ smrti nezletilé osoby nebo osoby zbavené způsobilosti ještě za jejího života nebo i po úmrtí této osoby.

(2) O nesouhlasu s odběrem podle odstavce 1 písm. b) nebo c) se provede neprodleně zápis, který je součástí zdravotnické dokumentace. Tento zápis podepíše pacient, ošetřující lékař a svědek, a pokud se pacient s ohledem na svůj zdravotní stav nemůže podepsat, potvrdí

projev jeho vůle ještě další svědek. Pokud se jedná o nezletilou osobu nebo osobu zbavenou způsobilosti, podepíše zápis její zákonný zástupce a ošetřující lékař, popřípadě lékař uvedený v § 15 odst. 2. V zápise se uvede též datum a hodina, kdy bylo prohlášení učiněno. Kopii zápisu o prohlášení podle odstavce 1 písm. b) nebo kopii zápisu prohlášení učiněného pro případ smrti podle odstavce 1 písm. c) je poskytovatel zdravotních služeb povinen do 3 dnů od jeho sepsání zaslat Národnímu registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů.

(3) Pokud nebylo prokázáno, že zemřelý vyslovil za svého života prokazatelně nesouhlas s posmrtným odběrem, platí, že s odběrem souhlasí.

HLAVA III PŘÍJEMCE

§ 17

(1) Výběr nejvhodnějších příjemců orgánů je založen na principu medicínské naléhavosti a rovnosti čekatelů; při rovnosti medicínské naléhavosti se přihlíží též k celkové době registrace v Národním registru osob čekajících na transplantaci orgánů.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na odběr orgánů od žijících dárců.

(3) Příjemce nebo jeho zákonný zástupce musí dát k provedení transplantace informovaný písemný souhlas vyslovený na základě úplného poučení poskytnutého příjemci lékařem posuzujícím jeho zdravotní způsobilost, popřípadě lékařem provádějícím příjemci transplantaci; při poskytnutí úplného poučení a vyslovení informovaného písemného souhlasu se použijí ustanovení § 7 obdobně. Pokud není možné vyžádat si vzhledem ke zdravotnímu stavu příjemce jeho písemný souhlas nebo souhlas jeho zákonného zástupce a pokud je transplantace neodkladným výkonem nutným k záchraně života nebo zdraví příjemce, tento souhlas se předpokládá. O důvodech, pro které nebyl získán souhlas podle předcházejících vět, se provede záznam do zdravotnické dokumentace příjemce.

(4) Součástí zdravotnické dokumentace příjemce jsou i údaje o zdravotním stavu dárce související s odběrem. Zdravotnická dokumentace obsahující údaje o zdravotním stavu dárce musí být vedena tak, aby byla zachována anonymita dárce.

HLAVA IV NÁRODNÍ ZDRAVOTNÍ REGISTRY SOUVISEJÍCÍ S TRANSPLANTACEMI

§ 18

(1) Součástí národních zdravotních registrů¹²⁾ je Národní registr osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů, Národní registr dárců orgánů, Národní registr osob čekajících na transplantaci orgánů a Národní registr provedených transplantací orgánů. Tyto registry zřizuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu.¹²⁾

(2) Pro vedení registrů, shromažďování dat v nich a nakládání s těmito daty platí zvláštní právní předpis, ¹²⁾ 13) pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Úkoly související se správou Národního registru dárců orgánů, Národního registru

osob čekajících na transplantaci orgánů a Národního registru provedených transplantací orgánů plní Koordinační středisko transplantací (§ 25), které je podle zvláštního právního předpisu¹³⁾ zpracovatelem osobních údajů vedených v těchto registrech. Úkoly související se správou Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů plní Koordinační středisko pro resortní zdravotnické informační systémy.¹²⁾ Středisko uvedené ve větě druhé je pro potřeby vedení registrů zpracovatelem osobních údajů podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

(4) Do Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů se povinně uvádí jméno a příjmení, rodné číslo a adresa bydliště osoby nesouhlasící s posmrtným odběrem tkání a orgánů a nezbytné údaje o rozsahu nesouhlasu. Do Národního registru dárců tkání a orgánů a Národního registru osob čekajících na transplantaci orgánů se povinně uvádějí nezbytné identifikační údaje dárce, osoby čekající na transplantaci orgánů, osoby, které byla provedena transplantace, a nezbytné údaje o zdravotním stavu těchto osob. Podrobnosti o rozsahu a obsahu povinně uváděných dat do Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů, Národního registru dárců orgánů, Národního registru osob čekajících na transplantaci orgánů a Národního registru provedených transplantací orgánů a soubor dat předávaných z těchto registrů do Národního zdravotnického informačního systému¹²⁾ stanoví ministerstvo vyhláškou. Ministerstvo může rovněž vyhláškou stanovit soubor dat předávaných střediskem pro vyhledávání dárců krvevorných buněk z registru potenciálních dárců krvevorných buněk do Národního zdravotnického informačního systému.¹²⁾

(5) Pro účely plnění úkolů

- a) Národního registru dárců orgánů se dárce rozumí též dárce tkáně,
- b) Národního registru osob čekajících na transplantaci orgánů se osobou čekající na transplantaci rozumí též osoba čekající na transplantaci tkáně,
- c) Národního registru provedených transplantací orgánů se provedenou transplantací rozumí též provedená transplantace tkáně.

HLAVA V

POVINNOSTI POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB V SOUVISLOSTI S DAROVÁNÍM A TRANSPLANTACEMI TKÁNÍ A ORGÁNŮ

§ 19

Součinnost při poskytování údajů ze základních registrů a dalších informačních systémů veřejné správy

(1) Koordinační středisko transplantací a Koordinační středisko pro resortní zdravotnické informační systémy využívají ze základního registru obyvatel pro plnění úkolů při správě národních zdravotních registrů vedených podle tohoto zákona tyto referenční údaje:

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,

c) adresa místa pobytu, popřípadě též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu,

d) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

e) datum, místo a okres úmrtí, jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(2) Koordinační středisko transplantací a Koordinační středisko pro resortní zdravotnické informační systémy využívají z informačního systému evidence obyvatel pro plnění úkolů při správě národních zdravotních registrů vedených podle tohoto zákona tyto referenční údaje:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a okres narození a u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se občan narodil,

e) rodné číslo,

f) adresa místa trvalého pobytu, případně též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu,

g) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

h) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

i) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého.

(3) Koordinační středisko transplantací a Koordinační středisko pro resortní zdravotnické informační systémy využívají z informačního systému cizinců pro plnění úkolů při správě národních zdravotních registrů vedených podle tohoto zákona tyto referenční údaje:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a stát, kde se cizinec narodil; v případě že se narodil na území České republiky, místo a okres narození,

e) rodné číslo,

f) druh a adresa místa pobytu na území České republiky, popřípadě adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu,

g) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí cizince mimo území České republiky, stát, ve kterém k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Koordinační středisko transplantací a Koordinační středisko pro resortní zdravotnické informační systémy využívají z registru rodných čísel pro plnění úkolů při správě národních zdravotních registrů vedených podle tohoto zákona tyto referenční údaje:

a) rodné číslo,

b) v případě změny rodného čísla původní rodné číslo,

c) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení nositele rodného čísla,

d) datum, místo a okres narození a u nositele rodného čísla, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území se narodil.

(5) Z údajů podle odstavců 1 až 4 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu. Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

§ 20

Respektování anonymity mezi dárci a příjemci a informační povinnost poskytovatelů zdravotních služeb

(1) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni zachovat anonymitu

a) zemřelého dárce tkání nebo orgánů vůči příjemci,

b) žijícího dárce tkáně nebo orgánu vůči osobě uvedené v § 3 odst. 2, pokud si to dárce přeje,

c) žijícího dárce obnovitelné tkáně, pokud se nejedná o osobu uvedenou v § 3 odst. 2.

(2) Poskytovatel zdravotních služeb provádějící odběry a transplantace tkání, transplantační centra a Koordinační středisko transplantací zaznamenají a vedou rodné číslo pro potřeby identifikace dárce. Za tímto účelem je poskytovatel zdravotních služeb oprávněn vyžadovat předložení dokladu, ve kterém je rodné číslo uvedeno. Rodné číslo dárce se uchová pro potřeby sledovatelnosti.

(3) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni neprodleně informovat o možných dárcích orgánů příslušné transplantační centrum (§ 22).

§ 21

Poskytovatel zdravotních služeb provádějící odběry tkání a transplantace tkání

Poskytovatel zdravotních služeb provádějící odběry tkání a transplantace tkání, který není transplantačním centrem (§ 22), je kromě povinností vyplývajících ze zvláštního právního předpisu¹⁵⁾ dále povinen

- a) hlásit osoby, kterým byl proveden odběr do Národního registru dárců orgánů,
- b) provedené transplantace hlásit do Národního registru provedených transplantací orgánů,
- c) jde-li o tkáň, poskytovat údaje, které vyžádá Koordinační středisko transplantací,
- d) zjišťovat informace z Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů pro účely provádění odběrů od zemřelých dárců a respektovat takto vyslovený nesouhlas s odběrem,
- e) ověřovat další způsoby prokazatelného vyslovení nesouhlasu s posmrtným odběrem stanovené tímto zákonem a respektovat takto vyslovený nesouhlas,
- f) vést dokumentaci o provedených odběrech a transplantacích a nakládání s odebranými tkáněmi nebo orgány zaznamenávat do protokolu o konečném určení odebraných tkání nebo orgánů,
- g) zajistit sledování zdravotního stavu žijících dárců a příjemců,
- h) mít k dovozu nebo vývozu dovozní nebo vývozní povolení (§ 26a až 26g).

§ 22

Transplantační centrum

(1) Transplantačním centrem se rozumí poskytovatel zdravotních služeb, kterému byl udělen statut centra vysoce specializované péče²²⁾ a který na základě toho může provádět odběry a transplantace krvevorných buněk, orgánů a tkání, které nebyly předány tkáňové bance podle § 12 odst. 3. Transplantační centrum plní povinnosti podle § 21 a dále je povinno

- a) hlásit osoby indikované k transplantaci tkání a orgánů do Národního registru osob čekajících na transplantaci orgánů,
- b) provádět transplantaci tkání a orgánů výlučně příjemcům registrovaným v Národním registru osob čekajících na transplantaci orgánů,
- c) spolupracovat s Koordinačním střediskem transplantací při výběru nejvhodnějších příjemců orgánů,
- d) po obdržení informace podle § 20 odst. 3 zjistit, zda jsou splněny podmínky pro odběr (§ 10 až 11),

- e) po zjištění splnění podmínek pro odběr informovat o možném dárci Koordinační středisko transplantací,
- f) ověřit, zda bylo provedeno a zaznamenáno posouzení zdravotní způsobilosti dárce včetně dokončení charakterizace orgánu a dárce,
- g) ověřit, zda byly u dodaných orgánů dodrženy podmínky konzervace a převozu,
- h) vést dokumentaci o provedených odběrech a transplantacích a nakládání s odebranými orgány zaznamenávat do protokolu o konečném určení odebraných orgánů,
- i) hlásit jakékoli závažné nežádoucí účinky a závažné nežádoucí reakce Koordinačnímu středisku transplantací a poskytovateli zdravotních služeb provádějícímu odběr tkání a transplantace tkání nebo jinému transplantačnímu centru provádějícímu odběr nebo transplantaci,
- j) hlásit provedená opatření pro řešení závažných nežádoucích účinků a reakcí Koordinačnímu středisku transplantací.

(2) Transplantační centrum je dále povinno

- a) zpracovat a udržovat interní systém zajištění jakosti a bezpečnosti pro všechny fáze procesu od darování po transplantaci,
- b) pro potřeby sledovatelnosti používat identifikační systém dárců a příjemců, jehož prostřednictvím lze identifikovat každé darování, každý s ním spojený orgán a každého s ním spojeného příjemce; údaje potřebné pro zajištění sledovatelnosti transplantační centrum uchovává nejméně po dobu 30 let,
- c) uplatňovat pracovní postupy při odběru, konzervaci, balení a označování orgánů,
- d) uplatňovat pracovní postupy pro oznamování, šetření, registraci a předávání informací o závažných nežádoucích účincích, které mohou mít vliv na jakost a bezpečnost orgánů, a které mohou být způsobeny vyšetřováním, charakterizací, odběrem, konzervací a převozem orgánů, a rovněž informací o jakýchkoli nežádoucích reakcích pozorovaných během transplantace nebo po ní, které mohou souviset s těmito činnostmi,
- e) zajistit uplatňování pracovních postupů zajišťujících integritu orgánu během převozu a vhodnou dobu převozu,
- f) zajistit, aby zdravotničtí pracovníci přímo se podílející na procesu od darování po transplantaci nebo likvidaci orgánu nebo tkáně měli vhodnou kvalifikaci nebo odbornou přípravu, byli odborně způsobilí k výkonu povolání a byli odpovídajícím způsobem vyškoleni.

(3) Transplantační centrum provádějící transplantace krvevorných buněk plní povinnosti podle § 21 písm. c) a g), dále je povinno spolupracovat se středisky pro vyhledávání dárců krvevorných buněk (§ 24) při výběru nejvhodnějších nepříbuzných potenciálních dárců krvevorných buněk a provádí konečný výběr vhodného dárce

krvetvorných buněk pro konkrétního příjemce.

§ 22a

Protokol o nakládání s tkáněmi a orgány

Zdravotničtí pracovníci, kteří se účastnili odběru nebo transplantace tkání a orgánů, zaznamenají nakládání s odebranými tkáněmi nebo orgány do protokolu, který je přiložen k odebrané tkáni nebo orgánu. Do tohoto protokolu se zaznamená zejména datum a místo odběru a konečné určení odebrané tkáně nebo orgánu. Pokud se odebraná tkáň nebo orgán použijí pro transplantaci, do protokolu se zaznamená datum, místo a osoba, jíž byla transplantace provedena. Pokud bylo rozhodnuto, že odebrané tkáně a orgány jsou k transplantaci nevhodné, do protokolu se zaznamená důvod, proč byly shledány nevhodnými, a způsob dalšího naložení s nimi. Poskytovatel zdravotních služeb zajistí odeslání protokolu Koordinačnímu středisku transplantací do 7 dnů ode dne, kdy došlo ke konečnému určení odebrané tkáně nebo orgánu.

§ 23

Tkáňová banka

(1) Tkáňová banka je určena k zajišťování odběrů, dalšího zpracování, vyšetřování, konzervaci, skladování a distribuci tkání pro transplantace; při těchto činnostech postupuje podle zákona o lidských tkáních a buňkách.

(2) Tkáňové banky jsou povinny

- a) při organizaci odběrů tkání spolupracovat s odděleními patologie soudního lékařství, odděleními gynekologicko-porodnickými poskytovateli zdravotních služeb, se zařízeními transfúzní služby a s poskytovateli zdravotních služeb uvedenými v § 21 a 22,
- b) využívat informace Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů a Národního registru dárců orgánů,
- c) vést dokumentaci o odebraných a přijatých tkáních, provedených vyšetřeních odebraných tkání, o připravených transplantabilních tkáňových štěpech, které mají v zásobě, a štěpech vydaných na pracoviště provádějící transplantaci.

§ 24

Středisko pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk

(1) Středisko pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk je určeno pro vyhledávání nepříbuzných dárců krvetvorných buněk, jejich vyšetřování a zprostředkování transplantací krvetvorných buněk od nepříbuzných dárců. Středisko pro vyhledávání krvetvorných buněk lze zřídit pouze se souhlasem ministerstva. 17)

(2) Středisko pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk zejména

- a) vede dokumentaci o provedených vyšetřeních potenciálních dárců krvetvorných buněk a o zprostředkování transplantací krvetvorných buněk,
- b) vede registr potenciálních dárců krvetvorných buněk,

- c) poskytuje na základě žádosti poskytovatele zdravotních služeb informace o potenciálních dárcích krvetvorných buněk, a to z hlediska posouzení jejich vhodnosti pro konkrétního příjemce,
- d) zajišťuje a koordinuje mezinárodní spolupráci při provádění výměny krvetvorných buněk určených k transplantaci,
- e) zajišťuje informovanost veřejnosti o významu a o možnostech darování krvetvorných buněk v souvislosti se získáváním nových dárců a zajišťuje poučení potenciálních dobrovolných dárců krvetvorných buněk o skutečnostech souvisejících s dobrovolným darováním,
- f) zajišťuje provedení posouzení zdravotní způsobilosti potenciálních dárců před jejich zařazením do registru potenciálních dárců krvetvorných buněk,
- g) vyhledává v registru potenciálních dárců krvetvorných buněk vhodné nepříbuzné dárce krvetvorných buněk pro konkrétního příjemce,
- h) zajišťuje sledování zdravotního stavu nepříbuzných dárců po odběru,
- i) zajišťuje propuštění nepříbuzného dárce k dalším vyšetřením.

(3) Středisko pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk pro vedení registru podle odstavce 2 písm. b) zavede a udržuje informační systém umožňující dohledání potenciálních dárců krvetvorných buněk. Údaje o potenciálních dárcích se uchovávají po dobu evidence dárců v registru, minimálně však po dobu 30 let ode dne odběru krvetvorných buněk. Souhlas potenciálního dárce s vedením údajů o jeho osobě v registru musí být písemný.

(4) Středisko pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk zpracuje do 1. března každého roku výroční zprávu o činnosti střediska pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk za předcházející kalendářní rok. Výroční zprávu nejpozději k uvedenému datu zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup a předloží ji Koordinačnímu středisku transplantací.

§ 25

Koordinační středisko transplantací

(1) Ministerstvo zdravotnictví zřizuje Koordinační středisko transplantací pro plnění úkolů uvedených v odstavci 2. Při zřízení Koordinačního střediska transplantací ministerstvo postupuje tak, aby byla zachována jeho nezávislost na transplantačních centrech, a to z hlediska prostorového, věcného a technického vybavení a umístění sídla střediska.

(2) Koordinační středisko transplantací plní tyto úkoly:

- a) vede Národní registr osob čekajících na transplantaci orgánů,
- b) vede Národní registr dárců orgánů,
- c) vede Národní registr provedených transplantací orgánů,

- d) koordinuje odběrové a transplantační týmy jednotlivých transplantačních center,
- e) provádí výběr nejvhodnějších příjemců pro odebrané orgány; výběr se provádí výlučně z Národního registru osob čekajících na transplantaci orgánů na základě písemného předem definovaného alokačního algoritmu,
- f) metodicky koordinuje činnost střediska pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk,
- g) zajišťuje a koordinuje mezinárodní spolupráci při provádění výměny orgánů určených k transplantaci (§ 26),
- h) spolupracuje s ministerstvem na zajištění jakosti a bezpečnosti transplantací orgánů,
- i) plní úkoly související s výměnou orgánů mezi členskými státy Evropské unie (dále jen „členský stát“) a mezi členskými státy a třetími zeměmi,
- j) uzavírá písemnou dohodu s evropskými organizacemi pro výměnu orgánů, pokud takové organizace zajišťují soulad s požadavky stanovenými tímto zákonem,
- k) zpracovává další pracovní postupy,
- l) plní další úkoly určené ministerstvem.

(3) Součástí Koordinačního střediska transplantací je centrální monitorovací jednotka, která zpracovává souhrnná data o provedených odběrech, transplantacích a jejich výsledcích za každý kalendářní rok a zprávu o tom předává ministerstvu nejpozději do 31. března následujícího kalendářního roku.

(4) Soubor požadavků na vytvoření pracovních postupů pro zajištění systému jakosti a bezpečnosti orgánů, a to pro odběr, konzervaci, balení, označování a převoz orgánů, sledovatelnost a dále pro podávání přesných, rychlých a ověřitelných hlášení o závažných nežádoucích účincích a reakcích a řešení závažných nežádoucích účinků a reakcí, stanoví ministerstvo vyhláškou.

HLAVA VI MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

§ 26

(1) Mezinárodní výměna tkání a orgánů k transplantacím je přípustná pouze za předpokladu, že jejím cílem je nalezení nejvhodnějšího příjemce nebo záchrana čekatele na transplantaci, jehož život je bezprostředně ohrožen, a za předpokladu, že tkáň a orgány splňují požadavky na jakost a bezpečnost a že je zajištěna jejich sledovatelnost.

(2) Nabídka orgánu do zahraničí v rámci mezinárodní výměny orgánů podle odstavce 1 je možná pouze tehdy, pokud v České republice není v Národním registru osob čekajících na transplantaci evidován vhodný čekatel nebo se jedná o postup v rámci členství v mezinárodních transplantačních organizacích.

(3) Tkáň a orgány k transplantacím lze ze zahraničí v rámci výměny tkání a orgánů

podle odstavce 1 přijmout pouze v případě, že byl odběr proveden k tomu způsobilým poskytovatelem zdravotních služeb a způsobem, který je v souladu s platnou právní úpravou země původu. Musí být prokázáno, že před odběrem byla posouzena zdravotní způsobilost dárce, a zdravotnická dokumentace dárce související s odběrem musí být dohledatelná.

(4) Podmínky mezinárodní spolupráce při transplantaci krvetvorných buněk může stanovit ministerstvo vyhláškou.

§ 26a

(1) K dovozu tkání do České republiky nebo k jejich vývozu z České republiky anebo k dovozu nebo vývozu orgánů v rámci mezinárodní výměny nebo nabídky podle § 26 odst. 1 a 2 (dále jen „dovoz nebo vývoz tkání nebo orgánů“) vydává ministerstvo dovozní nebo vývozní povolení. O žádosti o dovozní nebo vývozní povolení ministerstvo rozhodne do 90 dnů ode dne jejího podání.

(2) Žádost o udělení dovozního nebo vývozního povolení musí kromě obecných náležitostí podle správního řádu obsahovat

a) desetimístnou podpoložku kombinované nomenklatury společného celního sazebníku a její název označující stanovené tkáně nebo orgány, na jejichž dovoz nebo vývoz se dovozní nebo vývozní povolení žádá, stanovenou nařízením vlády,

b) navrhované maximální množství tkání nebo orgánů v kusech nebo buněk v mililitrech,

c) navrhovanou dobu platnosti dovozního nebo vývozního povolení,

d) účel dovozu nebo vývozu,

e) název státu nebo států původu tkání nebo orgánů v případě dovozu, název státu (států) určení tkání nebo orgánů v případě vývozu.

(3) K žádosti o udělení dovozního nebo vývozního povolení žadatel připojí

a) výpis z obchodního rejstříku nebo úředně ověřenou kopii zřizovací listiny,

b) výčet a specifikace druhů vyvážených nebo dovážených tkání nebo orgánů,

c) v případě vývozu doklad nebo jeho úředně ověřenou kopii vydanou státním orgánem potvrzující, že se jedná o poskytovatele zdravotních služeb oprávněného provádět odběry tkání nebo orgánů.

(4) V případě, že dovoz orgánu do České republiky nebo vývoz orgánu z České republiky je nezbytné z důvodu záchrany života provést za méně než 90 dnů, může ministerstvo tento dovoz nebo vývoz schválit dodatečně po jeho uskutečnění. Žádost o toto dodatečné schválení dovozu orgánu do České republiky nebo vývozu orgánu z České republiky se ministerstvu podává bezprostředně po jeho uskutečnění.

§ 26b

(1) Rozhodnutí o udělení dovozního nebo vývozního povolení kromě obecných náležitostí podle správního řádu obsahuje

- a) evidenční číslo dovozního nebo vývozního povolení,
- b) podpoložku kombinované nomenklatury celního sazebníku a její název označující tkáň nebo orgány, na jejichž dovoz a vývoz se dovozní nebo vývozní povolení uděluje,
- c) dobu platnosti dovozního nebo vývozního povolení, včetně povoleného maximálního množství kusů orgánů nebo tkání nebo buněk v mililitrech, které lze dovézt nebo vyvézt,
- d) název státu nebo států původu tkání nebo orgánů v případě dovozu, název státu (států) určení tkání nebo orgánů v případě vývozu,
- e) poučení o povinnosti vrátit stejnopis písemného vyhotovení dovozního nebo vývozního povolení do 10 pracovních dnů po jeho vyčerpání nebo ukončení jeho platnosti (§ 26e),
- f) účel dovozu nebo vývozu,
- g) přílohy rozhodnutí; v každé příloze je vymezeno místo pro záznam identifikačních údajů poskytovatele zdravotních služeb, který provedl odběr tkáně nebo orgánu, a pro záznamy celních orgánů o využívání uděleného dovozního nebo vývozního povolení (množství, datum, otisk razítka, podpis); počet příloh odpovídá počtu povoleného maximálního dovozu nebo vývozu podle písmene c).

(2) Ministerstvo udělí dovozní nebo vývozní povolení nejdéle na dobu 12 měsíců.

§ 26c

(1) Ministerstvo dovozní nebo vývozní povolení neudělí, jestliže to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky (možnost rizika ohrožení zdraví a života obyvatel).

(2) Ministerstvo odejme dovozní nebo vývozní povolení, jestliže

- a) dovozní nebo vývozní povolení bylo uděleno na základě nepravdivých nebo neúplných údajů,
- b) nebyly dodrženy podmínky nebo rozsah v něm stanovené, nebo
- c) to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o odejmutí dovozního nebo vývozního povolení podle odstavce 2 nemá odkladný účinek.

(4) Ministerstvo a Generální ředitelství cel si vzájemně poskytují údaje týkající se dovozního nebo vývozního povolení, a to v rozsahu údajů uvedených v rozhodnutí podle § 26b. Navzájem se neprodleně informují o skutečnostech významných pro správní řízení o udělení, neudělení nebo odejmutí dovozního nebo vývozního povolení podle tohoto zákona, kontrolují dodržování podmínek stanovených v dovozních nebo vývozních povoleních a ukládání sankcí.

§ 26d

(1) Dovoz nebo vývoz tkáně nebo orgánu podle § 26a odst. 1 v konkrétním případě a dovoz nebo vývoz orgánu podle § 26a odst. 4 lze uskutečnit pouze se souhlasem Koordinačního střediska transplantací, které může souhlas

a) ke konkrétnímu vývozu udělit, pokud v České republice není v Národním registru osob čekajících na transplantaci orgánu evidován vhodný čekatel,

b) ke konkrétnímu dovozu udělit, pokud je orgán nebo tkáň určena pro konkrétního příjemce.

(2) Koordinační středisko transplantací spolupracuje za účelem zajištění sledovatelnosti s Generálním ředitelstvím cel.

§ 26e

Dovozní nebo vývozní povolení nelze převést ani nepřechází na právního nástupce. Poskytovatel zdravotních služeb, kterému bylo dovozní nebo vývozní povolení uděleno, je povinen toto povolení ministerstvu vrátit do 10 pracovních dnů po jeho vyčerpání nebo ukončení jeho platnosti, a to včetně záznamů celních orgánů o jeho využívání a seznamu osob v zahraničí schválených státní autoritou, do kterých byly orgány nebo tkáně z České republiky vyvezeny, nebo z kterých byly orgány nebo tkáně do České republiky dovezeny.

§ 26f

zrušen

§ 26g

Pro dovoz nebo vývoz tkání nebo orgánů mezi Českou republikou a členskými státy se ustanovení § 26a až 26d použijí obdobně.

HLAVA VII
JINÉ ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S DAROVÁNÍM, ODBĚREM A TRANSPLANTACEMI

§ 27

Ministerstvo

Ministerstvo

a) zajišťuje informovanost veřejnosti o významu a o možnostech darování tkání a orgánů, a to zvláště dárcovství krvetvorných buněk, o způsobu vyjádření nesouhlasu s posmrtným odběrem a o významu transplantací; přitom spolupracuje s ostatními správními úřady a orgány územní samosprávy, se zdravotními pojišťovnami, poskytovateli zdravotních služeb, profesními organizacemi ve zdravotnictví a dalšími orgány a institucemi,

b) na základě žádosti Evropské komise nebo jiného členského státu informuje o
1. podmínkách, které podle právních předpisů musí splnit poskytovatel zdravotních služeb, který hodlá poskytovat zdravotní služby podle tohoto zákona,

2. činnostech poskytovatelů zdravotních služeb provádějících odběr a transplantace podle tohoto zákona, o agregovaném počtu žijících a zemřelých dárců, o druhu a počtu transplantovaných nebo zlikvidovaných orgánů, včetně poskytnutí zprávy podle § 25 odst. 3.

§ 28

Zákaz finančního prospěchu nebo jiných výhod a obchodování s tkáněmi a orgány

(1) Lidské tělo a jeho části nesmějí být jako takové zdrojem finančního prospěchu nebo jiných výhod; tím nejsou dotčena ustanovení § 28a až 28d.

(2) Dárce ani jiné osoby nesmí uplatňovat vůči příjemci žádné nároky.

(3) Inzerování a reklama za účelem poptávky nebo nabídky orgánů jsou zakázány. Za inzerování a reklamu se nepovažuje postup podle § 27.

(4) Obchodování s tkáněmi a orgány odebranými za účelem transplantace je zakázáno.

§ 28a

Příspěvek na náklady pohřbu

(1) Osobě, která vypravila pohřeb zemřelému dárci, kterému byl proveden odběr orgánu, náleží příspěvek na náklady související s vypravením pohřbu ve výši 5 000 Kč.

(2) Žádost o výplatu příspěvku na náklady pohřbu musí kromě obecných náležitostí podle správního řádu obsahovat

- a) doklad o zaplacení nákladů na vypravení pohřbu dárci,
- b) údaje vztahující se k zemřelému dárci, a to jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a datum úmrtí,
- c) název a adresu poskytovatele zdravotních služeb, ve kterém byl proveden odběr orgánu,
- d) určení, jakým způsobem má být částka vyplacena.

(3) Není-li žádost ministerstvu podána do 12 měsíců ode dne vypravení pohřbu zemřelému dárci, nárok na příspěvek na náklady pohřbu zaniká.

(4) Dopravu těla zemřelého dárce z místa pitvy do místa pohřbu hradí zdravotní pojišťovna příjemce.

§ 28b

Náhrada poskytovaná žijícímu dárci orgánu

(1) Dárci orgánu náleží náhrada účelně a prokazatelně vynaložených výdajů (dále jen „náhrada výdajů“) a rozdíl mezi ušlým výdělkem a obdrženou náhradou mzdy, platu nebo odměny a obdrženým nemocenským z nemocenského pojištění, který mu vznikl dočasnou pracovní neschopností v souvislosti s odběrem orgánu a poskytováním zdravotních služeb, které si tento odběr vyžádal (dále jen „ušlý výdělek“).

(2) Žádost o výplatu náhrady výdajů a ušlého výdělku musí kromě obecných náležitostí podle správního řádu obsahovat

- a) datum provedení odběru orgánu a období, v němž mu byly poskytnuty zdravotní služby související s odběrem orgánu,
- b) název a adresu transplantačního centra, které provedlo odběr, a adresu poskytovatele zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení byly dárci poskytnuty zdravotní služby související s odběrem orgánu,
- c) doklad osvědčující výši účelně a prokazatelně vynaložených výdajů a výši ušlého výdělku, popřípadě jeho ověřenou kopii,
- d) ověřenou kopii dokladu o ukončení dočasné pracovní neschopnosti související s odběrem; osoba, které se nevydává doklad o dočasné pracovní neschopnosti, doloží písemné vyjádření poskytovatele zdravotních služeb o době, po kterou nemohl vykonávat činnost, za niž vyžaduje náhradu ušlého výdělku.

(3) Ministerstvo požádá transplantační centrum, které provedlo odběr, a poskytovatele zdravotních služeb, který zajišťoval poskytnutí zdravotních služeb dárci, o potvrzení skutečností podle odstavce 2 písm. b) a dále o vyjádření, zda požadované výdaje a ušlý výdělek souhlasí s obdobím, kdy byl dárci proveden odběr orgánu a kdy mu byly poskytovány s odběrem související zdravotní služby. Transplantační centrum a poskytovatel zdravotních služeb jsou povinni poskytnout požadované informace do 10 dnů ode dne doručení žádosti.

(4) Není-li žádost o výplatu náhrady výdajů nebo ušlého výdělku podána do 24 měsíců ode dne provedení odběru orgánu, nárok na jejich náhradu zaniká.

(5) Dárci se uhradí náhrada výdajů a ušlý výdělek v prokázané výši, nejvýše však ve výši dvojnásobku průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené a zveřejněné Ministerstvem práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů pro účely zaměstnanosti²³). Do náhrady výdajů se nezapočítává náhrada cestovních výdajů dárce hrazená podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění.

(6) Poskytovatel zdravotních služeb je povinen zajistit, aby byl dárci před odběrem orgánu informován o možnosti požadovat náhradu výdajů a ušlý výdělek a za tím účelem podat žádost podle odstavce 2. Záznam o této informaci, podepsaný zdravotnickým pracovníkem a dárce, je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace vedené o dárci.

§ 28c

Ministerstvo rozhodne o příspěvku na náklady pohřbu podle § 28a nebo o náhradě poskytované podle § 28b. V případě postupu podle § 28b odst. 3 se lhůta pro vydání rozhodnutí prodlužuje o 30 dnů.

§ 28d

Ministerstvo může pověřit Koordinální středisko transplantací výkonem působnosti podle § 28a až 28c.

HLAVA VIII
POKUTY

§ 29

(1) Za nesplnění nebo porušení povinností anebo zákazů stanovených tímto zákonem (dále jen „protiprávní jednání“) se uloží pokuta. Pokutu ukládá,

a) jde-li o protiprávní jednání podle § 10a, 22, § 24 odst. 2 až 4 a § 26d odst. 1, ministerstvo,

b) nejde-li o protiprávní jednání podle písmene a),

1. krajský úřad poskytovateli zdravotních služeb, kterému udělil podle zvláštního právního předpisu oprávnění k poskytování zdravotních služeb¹⁾,

2. krajský úřad právnickým osobám s adresou sídla na jejím území a fyzickým osobám podnikajícím vlastním jménem s adresou trvalého pobytu na jejím území, které nejsou poskytovateli zdravotních služeb.

(2) Pokutu lze uložit

a) poskytovateli zdravotních služeb

1. do výše 100 000 Kč za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 3, 4, § 6 odst. 1 a 4, § 8 odst. 1, § 10 odst. 1, 2 a 4, § 10a, 11, 13, § 16 odst. 1 a 2, § 20 odst. 1 a 3, § 21, 22, § 23 odst. 2, § 24 odst. 2 až 4, § 25 odst. 2, § 26 odst. 1 až 3, § 26d odst. 1 nebo § 28 odst. 1, 3 a 4,

2. do výše 50 000 Kč za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 6 odst. 3, § 7 odst. 1 až 3, 6 a 7, § 8 odst. 2, § 9 odst. 1, § 12, 14, § 15 odst. 1, § 16 odst. 3, § 22a nebo § 25 odst. 3,

3. který dováží nebo vyváží orgány bez dovozního nebo vývozního povolení do výše 5 000 000 Kč,

4. který dováží nebo vyváží orgány v rozporu s uděleným dovozním nebo vývozním povolením do výše 1 000 000 Kč,

b) právnickým osobám a fyzickým osobám podnikajícím vlastním jménem do výše 500 000 Kč za porušení zákazu v § 28 odst. 3.

(3) Protiprávní jednání uvedené v odstavci 2 je opakované, pokud se ho poskytovatel zdravotních služeb, právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající vlastním jménem dopustil v době do 1 roku od předchozího protiprávního jednání, za něž mu byla pravomocně uložena pokuta podle odstavce 2.

(4) Za opakované protiprávní jednání se zvyšují horní hranice pokut uvedených v odstavci 2 o polovinu.

§ 30

(1) Správní úřad, který uložil pokutu poskytovateli zdravotních služeb, zašle opis rozhodnutí o uložení pokuty podle tohoto zákona zdravotní pojišťovně, se kterou má poskytovatel zdravotních služeb uzavřenu smlouvu o poskytování zdravotních služeb.

(2) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se správní úřad

oprávněný k uložení pokuty nebo obec oprávněná k uložení pokuty o protiprávním jednání dozvěděly, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k protiprávnímu jednání došlo.

(3) Při ukládání pokuty a stanovení její výše se přihlíží k závažnosti protiprávního jednání, způsobenému následku, míře zavinění a okolnostem, za nichž k protiprávnímu jednání došlo.

(4) Pokutu vybírá a vymáhá správní úřad, který ji uložil, nebo obec, která ji uložila. Pokuta uložená ministerstvem je příjmem státního rozpočtu, pokuta uložená krajem je příjmem rozpočtu kraje, pokuta uložená obcí je příjmem rozpočtu obce.

(5) Jestliže protiprávní jednání uvedené v § 29 odst. 2 zakládá skutkovou podstatu protiprávního jednání podle jiného právního předpisu a příslušný správní úřad podle jiného právního předpisu řízení o uložení pokuty již zahájil, řízení o uložení pokuty podle tohoto zákona se zastaví.

HLAVA IX SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 31

Pokud se v tomto zákoně používá pojem "dárce" nebo "darování", nepoužijí se obecné právní předpisy upravující darování a náležitosti s tím související.²⁰⁾

§ 32

(1) Zdravotnická zařízení provádějící odběry a transplantace, transplantační centra, tkáňové banky a střediska pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk a součástí národních zdravotních registrů (§ 18) musí splnit podmínky stanovené tímto zákonem nejpozději do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Ministerstvo uveřejní zřízení Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů a způsob registrace občanů v tomto registru, a to způsobem, který zajistí, aby tyto skutečnosti vešly v co možná nejširší známost. Do doby zřízení registru se při zjišťování nesouhlasu s posmrtným odběrem postupuje podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou případů, kdy občan svůj prokazatelný nesouhlas vyjádřil podle § 16 odst. 1 písm. b).

ČÁST DRUHÁ zrušena

§ 33 zrušen

ČÁST TŘETÍ Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění

§ 34

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění

některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 167/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000 Sb., zákona č. 176/2002 Sb. a zákona č. 198/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 13 odst. 2 písmeno a) včetně poznámky pod čarou č. 23a) zní:

"a) léčebnou péči ambulantní a ústavní (včetně diagnostické péče, rehabilitace, péče o chronicky nemocné a zdravotní péče o dárce tkání nebo orgánů související s jejich odběrem),23a)

23a) Zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon).".

2. V § 13 odst. 2 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

"e) odběr tkání nebo orgánů určených k transplantaci a nezbytné nakládání s nimi (uchovávání, skladování, zpracování a vyšetření),23a)".

Dosavadní písmena e) až j) se označují jako písmena f) až k).

3. V § 13 odst. 2 se za písmeno i) vkládají nová písmena j) až l), která znějí:

"j) dopravu žijícího dárce do místa odběru a z tohoto místa, do místa poskytnutí zdravotní péče související s odběrem a z tohoto místa a náhradu cestovních nákladů,

k) dopravu zemřelého dárce do místa odběru a z tohoto místa,

l) dopravu odebraných tkání a orgánů (§ 36 odst. 4).".

Dosavadní písmena j) a k) se označují jako písmena m) a n).

4. Za § 35 se vkládá nový § 35a , který včetně nadpisu zní:

§ 35a
Transplantace tkání a orgánů

Zdravotní péči o živého dárce související s odběrem tkání a orgánů, odběr tkání a orgánů od žijícího nebo zemřelého dárce, nezbytné nakládání s odebranými tkáněmi a orgány a dopravu žijícího dárce nebo náhradu jeho cestovních nákladů a dopravu zemřelého dárce hradí zdravotní pojišťovna, jejímž pojištěncem je žijící dárce nebo jejímž pojištěncem byl zemřelý dárce.".

**ČÁST ČTVRTÁ
zrušena**

§ 35
zrušen

ČÁST PÁTÁ

zrušena

§ 36

zrušen

ČÁST ŠESTÁ

zrušena

§ 37

zrušen

ČÁST SEDMÁ

**Změna zákona o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České
lékárnické komoře**

§ 38

V zákoně č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění zákona č. 160/1992 Sb., v § 2 odst. 1 písmeno c) zní:

"c) posuzují a hájí práva a profesní zájmy svých členů,".

ČÁST OSMÁ

ÚČINNOST

§ 39

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 2002, s výjimkou části páté bodů 3 a 5, které nabývají účinnosti dnem 1. března 2003.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

Příloha

Zjišťování smrti v případech prokazování smrti mozku

A.

Stav, na jehož základě lze uvažovat o diagnóze smrti mozku

Stavem, na jehož základě lze uvažovat o diagnóze smrti mozku, je stav, kdy

a) u pacienta není pochybnost o diagnóze strukturálního poškození mozku ani o jeho nevratnosti, a

b) pacient je v hlubokém bezvědomí, na umělé plicní ventilaci a je vyloučeno, že se na bezvědomí v okamžiku vyšetření podílí

1. intoxikace,
2. tlumivé a relaxační účinky léčiv,
3. metabolický nebo endokrinní rozvrat, nebo
4. primární podchlazení.

B.

Klinické známky smrti mozku a vyšetření je prokazující

1. Klinickými známkami smrti mozku, na základě jejichž prokázání lze stanovit diagnózu smrti mozku, jsou

- a) zornicová areflexie,
- b) korneální areflexie,
- c) vestibulookulární areflexie,
- d) absence jakékoli motorické reakce na algický podnět aplikovaný v inervační oblasti hlavových nervů,
- e) absence kašlacího reflexu nebo jakékoli bezprostřední motorické reakce na hluboké tracheobronchiální odsávání,
- f) trvalá zástava spontánního dýchání prokázaná apnoickým testem,
- g) hluboké bezvědomí.

2. Vyšetření za účelem prokázání klinických známek smrti mozku (dále jen "vyšetření klinických známek smrti mozku") provádí 2 na sobě nezávislí lékaři, a to v rozsahu stanoveném v bodu 1.

3. U dětí do 1 roku věku se vyšetření klinických známek smrti mozku v rozsahu stanoveném v bodu 1 provádí dvakrát v odstupu nejméně 48 hodin.

4. Důvody, pro které nelze vyšetření klinických známek smrti mozku uvedených v bodu 1 provést, zaznamená lékař provádějící vyšetření klinických známek smrti mozku do protokolu o zjištění smrti.

C

Vyšetření potvrzující nevratnost klinických známek smrti mozku

1. Vyšetřeními potvrzujícími nevratnost smrti mozku jsou

- a) angiografie mozkových tepen,
- b) mozková perfuzní scintigrafie,
- c) počítačová tomografická angiografie,
- d) transkraniální dopplerovská ultrasonografie, nebo

e) vyšetření sluchových kmenových evokovaných potenciálů (BAEP).

2. U zemřelých osob s jasně objektivně prokázanou těžkou strukturální infratentoriální lézí se provádí pouze klinické vyšetření.

Příloha 2 zrušena

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 44/2013 Sb. Přechodná ustanovení

1. Údaje vedené v Registru provedených transplantací krvetvorných buněk přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona předá Česká hematologická společnost České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně ve spolupráci s Koordinačním střediskem transplantací do Národního registru provedených transplantací orgánů, a to do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Poskytovatelé zdravotních služeb začnou předávat údaje o dárcích tkání, osobách čekajících na transplantaci tkání a osobách, kterým byla provedena transplantace tkáně, včetně nezbytných údajů o jejich zdravotním stavu do Národních zdravotních registrů vedených podle zákona č. 285/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a to nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Náhrada výdajů a ušlého výdělku podle § 28b zákona č. 285/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží i žijícímu dárci, pokud v době nabytí účinnosti tohoto zákona již byl žijící dárcem v pracovní neschopnosti. V takovém případě mu náleží náhrada ode dne vzniku pracovní neschopnosti v plné výši.

4. Středisko pro vyhledávání dárců krvetvorných buněk zpracuje výroční zprávu podle § 24 odst. 4 zákona č. 285/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, poprvé k 1. březnu 2013.

5. Transplantační centra jsou povinna zpracovat interní systém zajištění jakosti a bezpečnosti pro všechny fáze procesu od darování po transplantaci podle § 22 odst. 2 písm. a) zákona č. 285/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a to do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

2) Zákon č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

5) § 8 občanského zákoníku.

6) § 10 občanského zákoníku.

- 7) § 124 odst. 2 a § 275 zákoníku práce.
7a) Zákon č. 296/2008 Sb., o zajištění jakosti a bezpečnosti lidských tkání a buněk určených k použití u člověka a o změně souvisejících zákonů (zákon o lidských tkáních a buňkách).
9) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
10) § 28 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a pohřebnictví, ve znění zákona č. 256/2001 Sb.
11) § 105 a 115 trestního řádu.
12) § 70 zákona č. 372/2011 Sb.
13) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
15) Například zákon č. 372/2011 Sb., zákon č. 296/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
17) § 70 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
20) Například občanský zákoník, zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
21) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/53/EU ze dne 7. července 2010 o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci.
22) § 112 zákona č. 372/2011 Sb.
23) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

I/14

Zákon č. 146/2002 Sb. o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů

§ 1-24 zákona 146/2002 Sb. o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů

- § 1-19 ČÁST PRVNÍ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE
§ 8 nadpis vypuštěn
§ 10 zrušen
§ 11 Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob
§ 11a Propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků
§ 11b Zabrání zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků
§ 11c Společná ustanovení ke správním deliktům
§ 14 Zmocnění
§ 15-19 Přejícná a zrušovácí ustanovení
§ 20 ČÁST DRUHÁ Změna zákona o správních poplatcích
§ 21 ČÁST TŘETÍ Změna zákona o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů
§ 22 ČÁST ČTVRTÁ Změna zákona č. 145/2000 Sb.
§ 23 ČÁST PÁTÁ Změna zákona č. 102/2001 Sb.
§ 24 ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

146/2002 Sb.

ZÁKON

ze dne 20. března 2002

o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů

Změna: 94/2004 Sb.

Změna: 316/2004 Sb.

Změna: 321/2004 Sb.

Změna: 444/2005 Sb.

Změna: 120/2008 Sb.

Změna: 291/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Změna: 407/2012 Sb.

Změna: 309/2002 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE

§ 1

(1) Účelem zákona je zřízení Státní zemědělské a potravinářské inspekce (dále jen "inspekce"), která je správním úřadem podřízeným Ministerstvu zemědělství (dále jen "ministerstvo"), a stanovit její působnost pro výkon státního dozoru.

(2) Zřizuje se inspekce, kterou tvoří ústřední inspektorát a jemu podřízené inspektoráty mající územní působnost pro tyto kraje (dále jen "inspektoráty") a toto sídlo:

- a) Středočeský a Hlavní město Prahu se sídlem v Praze,
- b) Jihočeský a Vysočina se sídlem v Táboře,
- c) Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni,
- d) Ústecký a Liberecký se sídlem v Ústí nad Labem,
- e) Královéhradecký a Pardubický se sídlem v Hradci Králové,
- f) Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně,
- g) Olomoucký a Moravskoslezský se sídlem v Olomouci.

(3) Inspekce je organizační složkou státu, 1) je účetní jednotkou. 2)

(4) Sídlem inspekce je Brno.

(5) V čele inspekce je ústřední ředitel, který řídí ústřední inspektorát a ředitele inspektorátů. Ústředního ředitele řídí ministerstvo. Jmenování a odvolání ústředního ředitele a

ředitele inspektorátů se řídí služebním zákonem.1a)

(6) Jako orgán prvního stupně rozhoduje ve správním řízení inspektorát příslušný podle své územní působnosti, o odvolání proti rozhodnutí inspektorátu rozhoduje ústřední inspektorát.

§ 2

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) kontrolou zjišťování prováděné inspektorem, zda jsou plněny požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{3a)}, na jejichž základě ukládá inspektor opatření k odstranění zjištěných nedostatků a o nichž pořizuje protokol,
- b) zemědělským výrobkem produkt zemědělské prvovýroby, s výjimkou živočišných produktů,⁴⁾
- c) opatřením úkony k odstranění zjištěných nedostatků, pozastavení nebo zákaz výroby nebo uvádění zemědělských výrobků, potravin⁵⁾ nebo surovin anebo tabákových výrobků do oběhu, nařízení nebo provedení jejich zničení, zákaz používání obalů, přístrojů nebo zařízení, zákaz užívání prostor, které nesplňují podmínky stanovené zvláštními právními předpisy,³⁾ zajištění nebo uskladnění potravin nebo výrobků, které nesplňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy,
- d) posudkem na místě písemné vyhodnocení výsledků kontroly v místě provedené kontroly,
- e) osvědčením písemné potvrzení vystavené fyzické nebo právnické osobě o tom, zda zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky splňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy,³⁾ a to na její žádost,
- f) monitorováním soustavné nebo výběrově účelové sledování zejména toxikologicky významných látek v zemědělských výrobcích, potravinách, surovinách a tabákových výrobcích.

§ 3

(1) Inspekce u fyzických a právnických osob (dále jen "kontrolované osoby") kontroluje zemědělské výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě (dále jen "suroviny") anebo tabákové výrobky, přitom kontroluje zejména,

- a) zda tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky splňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾,⁶⁾ nebo mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které jsou vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů, ⁷⁾ (dále jen "mezinárodní smlouvy"),
- b) zda při výrobě nebo uvádění do oběhu těchto zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků jsou dodržovány podmínky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami,⁷⁾

c) zda kontrolované osoby splnily povinnosti stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami,⁷⁾

d) zda nedochází ke klamání spotřebitele,⁸⁾

e) zda zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky uváděné na trh jsou bezpečné, ⁹⁾

f) zda nedochází k porušování práva osob, jimž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků,¹⁰⁾ nebo zaručených tradičních specialit^{10a)}

g) zda kontrolované osoby plní povinnosti vyplývající pro ně z přímo použitelných předpisů Evropských společenství a plní úkoly vyplývající pro ni jako pro orgán dozoru z přímo použitelných předpisů Evropských společenství, přičemž je pro zjednání nápravy protiprávního stavu oprávněna využívat i opatření v nich uvedená.

(2) Státní zemědělská a potravinářská inspekce kontroluje, zda zásoby jí ohlášené podnikatelem podle zákona o potravinách a tabákových výrobcích^{10b)} odpovídají skutečnosti.

(3) Inspekce dále u kontrolovaných osob

a) zjišťuje nedostatky při výrobě nebo uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin ¹¹⁾ anebo tabákových výrobků a jejich příčiny,

b) kontroluje, zda čerstvé ovoce, čerstvá zelenina nebo konzumní brambory splňují požadavky na jakost stanovené zvláštním právním předpisem¹²⁾ a soulad a správnost údajů uvedených v průvodních dokumentech,

c) ukládá opatřením povinnost odstranit zjištěné nedostatky a stanoví lhůtu k jejich odstranění,

d) kontroluje splnění uložených opatření k odstranění zjištěných nedostatků,

e) provádí kontrolu v pravidelných intervalech nebo při podezření z porušení právních předpisů,³⁾

f) kontroluje dodržování požadavků na osobní a provozní hygienu v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropských společenství o hygieně potravin^{12a)} a zvláštními právními předpisy, ¹³⁾

g) kontroluje dodržování povinností při značení tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně,

h) kontroluje dodržování zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně.

(4) Inspekce při plnění úkolů podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů³⁾

- a) ukládá kontrolovaným osobám pokuty a opatření podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů, 3)
- b) provádí nebo zajišťuje podle zvláštního zákona¹⁴⁾ provedení rozborů zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků uvedených v odstavci 1 v laboratořích, které splňují podmínky pro provoz laboratoří stanovené v ČSN EN ISO/IEC 17025; bylo-li rozbořem zjištěno, že zemědělské výrobky a potraviny nebo suroviny určené k jejich výrobě anebo tabákové výrobky nesplňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo mezinárodními smlouvami,⁷⁾ hradí náklady rozboru kontrolovaná osoba; v případě, že rozbor provedla inspekce, hradí kontrolovaná osoba náklady rozboru podle vyhlášky,
- c) vydává na základě provedených rozborů podle písmena b) posudky nebo osvědčení; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- d) vydává osvědčení pro zápis označení původu, zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit do rejstříku¹⁰⁾, ^{10a)} vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- e) vydává osvědčení na čerstvé ovoce, čerstvou zeleninu nebo konzumní brambory; vydání osvědčení podléhá správnímu poplatku,
- f) vydává pro místně příslušný celní orgán závazné stanovisko podle § 7,
- g) vede evidenci provozovatelů potravinářských podniků,
- h) spolupracuje s příslušnými správními úřady, orgány územní samosprávy, zahraničními institucemi a s příslušnými orgány Evropské unie, jejíž spolupráce je nezbytná pro výkon kontroly nebo vyplývá z mezinárodních smluv a informuje je neprodleně o závažných skutečnostech, které narušují nebo jsou způsobilé narušit ochranu spotřebitele,
- i) poskytuje informace o výsledcích své činnosti důležitých pro ochranu spotřebitele,
- j) provádí monitorování,
- k) ověřuje pro účely prováděných kontrol metody zkoušení podle dostupných vědeckých poznatků,
- l) zajišťuje odborné vzdělávání svých zaměstnanců,
- m) vydává na žádost doklad o skutečnostech jí zjištěných; vydání dokladu podléhá správnímu poplatku,
- n) v případě, že vydání osvědčení nebo dokladu o skutečnostech jí zjištěných vyžaduje laboratorní rozbor a tento rozbor provede laboratoř inspekce, uhradí žadatel jeho náklady stanovené vyhláškou, a to ve výši dle sazebníku náhrad za rozborů prováděné laboratořemi inspekce pro účely kontroly,
- o) ověřuje způsobilost laboratořích pověřených prováděním rozborů pro své potřeby; náklady vynaložené na ověření způsobilosti hradí pověřovaná laboratoř, přičemž výše náhrady vychází z propočtu nákladů spojených s provedenými úkony,

- p) provádí bezúplatně ve svých laboratořích rozborů na žádost organizačních složek státu,
- q) schvaluje po projednání s dotčenými správními úřady postup a způsob ozařování potravin a surovin ionizujícím zářením podle zvláštního právního předpisu,³⁾
- r) informuje Komisi Evropských společenství o schválení ozařovny, předává související dokumentaci a informuje Komisi Evropských společenství o případném pozastavení nebo odebrání rozhodnutí o schválení ozařovny,
- s) informuje nejméně jednou ročně Komisi Evropských společenství o výsledcích kontrol prováděných u provozovatele ozařovny a ozářených potravinách nebo surovinách uváděných do oběhu, ve vztahu k použitým dávkám záření, dodržení stanovených limitů v potravině podle jednotlivých druhů a ozářeném množství,
- t) prověřuje, zda úprava balené pramenité vody pomocí vzduchu obohaceného ozonem odpovídá požadavkům zvláštního právního předpisu,^{14a)}
- u) provádí kontrolu při vstupu a dovozu potravin a surovin ze třetích zemí^{14b)}
- v) je oprávněna vyžadovat od orgánů celní správy informace^{14c)} nezbytné pro výkon své kontrolní činnosti,
- w) ověřuje odrůdu, původ, cukernatost a hmotnost vinných hroznů určených pro výrobu jakostního vína s přívlastkem a vydává o tom doklad,
- x) provádí zařídování vín podle zvláštního právního předpisu,^{14d)}
- y) rozhoduje o způsobu zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{14e)} nebo zvláštním právním předpisem,^{14d)} nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů,
- z) informuje bezodkladně správce spotřební daně a obecní živnostenský úřad, zjistí-li, že byla porušena povinnost při značení tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně nebo že byl porušen zákaz prodeje lihovin a tabákových výrobků,
- aa) vydává doklady podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství,^{14f)}
- bb) rozhoduje o sestupnění^{14g)} jakostních vín stanovených oblastí za podmínek stanovených přímo použitelnými předpisy Evropských společenství,^{14g)}
- cc) zajišťuje odpovídající a pravidelnou odbornou přípravu osob provádějících kontrolu shody podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství o kontrolách dodržování obchodních norem^{14h)} ,
- dd) provádí ověření souladu se specifikacemi podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství upravujících ochranu zeměpisných označení, označení původu a zaručené tradiční speciality ^{10a)},
- ee) v případě přeshraniční spolupráce provádí dozor a postupuje přitom podle příslušného

předpisu Evropských společenství¹⁴ⁱ) v rozsahu věcné působnosti zvláštních právních předpisů, kterými je promítnuta směrnice uvedená v bodě 16 přílohy k tomuto předpisu.

(5) Za odebrané kontrolní vzorky se kontrolované osobě poskytne náhrada ve výši ceny, za kterou kontrolovaná osoba zemědělský výrobek, potravinu nebo surovinu anebo tabákové výrobky prodává nebo za kterou ji pořídila, pokud o náhradu požádá ve lhůtě do 6 měsíců ode dne, kdy byla seznámena se skutečností, že zemědělský výrobek, potravina nebo surovina anebo tabákové výrobky splnily požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³) nebo mezinárodními smlouvami.⁷) Náhrada se kontrolované osobě poskytne nejdéle do 30 dnů ode dne, kdy o ni požádala.

(6) Inspekce provádí dodatečnou kontrolu podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o úředních kontrolách^{14j}). Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů dodatečné kontroly. O náhradě nákladů za dodatečnou kontrolu rozhodne inspekce.

(7) Provozovatel potravinářského podniku je povinen uhradit náklady spojené s ověřením souladu se specifikacemi podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství upravujících ochranu zeměpisných označení, označení původu a zaručené tradiční speciality^{14k}) před uvedením potraviny do oběhu. Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů na ověření souladu se specifikacemi. O náhradě nákladů na ověření souladu se specifikacemi rozhodne inspekce.

(8) Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů, které vznikly v souvislosti se vstupem potravin a surovin ze třetích zemí podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o úředních kontrolách^{14l}). O náhradě těchto nákladů rozhodne inspekce.

(9) Provozovatel potravinářského podniku je povinen uhradit náklady, které vznikly v souvislosti s dovozem potravin a surovin ze třetích zemí, pokud tak stanoví přímo použitelný předpis Evropských společenství ^{14m}). Zvláštní právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů vzniklých v souvislosti s dovozem potravin a surovin ze třetích zemí a prováděcí právní předpis stanoví výši nákladů za laboratorní rozbor kontrolních vzorků, je-li prováděn laboratoří inspekce. O náhradě těchto nákladů rozhodne inspekce.

(10) Inspekce dále provádí kontrolní a dozorové činnosti podle zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu¹⁴ⁿ).

(11) Inspekce dále provádí kontroly podmíněnosti podle zákona o zemědělství^{14o}) v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém^{14p}).

§ 4

(1) Zaměstnanci inspekce pověřeni plněním jejích kontrolních úkolů (dále jen "inspektoři") jsou při výkonu kontrolní činnosti mimo oprávnění stanovená zvláštním zákonem¹⁵) oprávněni

a) odebírat u kontrolovaných osob vzorky zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků k posouzení bezpečnosti⁹) a ke zjištění, zda tyto zemědělských

výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky odpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy³⁾ a mezinárodními smlouvami,⁷⁾

b) požadovat od kontrolovaných osob odstranění zjištěných nedostatků nebo neprodlené provedení nezbytných opatření k jejich odstranění,

c) ověřovat totožnost kontrolovaných fyzických osob,

d) ověřovat při kontrole právnických osob totožnost fyzických osob, které je při kontrole zastupují, jakož i oprávnění těchto osob k zastupování,

e) provádět na základě vlastního podnětu nebo podnětu jiného státního orgánu, dále na základě podnětu spotřebitele nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem ve věci, kontrolu dodržování zákazu klamání spotřebitele,^{8),16)}

f) vydávat posudky na místě,

g) vydávat osvědčení podle § 3 odst. 4 písm. e),

h) požadovat od pracovníků přicházejících do přímého styku s potravinami předložení zdravotních průkazů,

i) pořizovat kopie nebo výpisy z písemných materiálů, které jsou jim předkládány ke kontrole,

j) pořizovat v souvislosti s prováděnou kontrolou fotodokumentaci,

k) odebírat vzorky v rámci své působnosti za účelem monitorování,

l) vyzvat majitele práva duševního vlastnictví k předložení dokumentace potřebné k posouzení, zda nedošlo k porušení zákazu klamání spotřebitele,

m) při kontrole internetové nebo jiné formy zásilkového prodeje provést na základě pověření inspektorátu kontrolní nákup.

(2) Inspektoři se při plnění svých povinností prokazují průkazy inspekce bez vyzvání.

§ 5

(1) Inspektor na základě výsledků provedené kontroly kontrolované osoby

a) zakáže

1. výrobu nebo uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků, jestliže tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo suroviny anebo tabákové výrobky nesplňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ anebo mezinárodními smlouvami, 7)

2. používání obalů, přístrojů a zařízení, ke kterým není přiloženo písemné prohlášení podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ nebo jsou používány v rozporu s údaji uvedenými v tomto prohlášení nebo zjevně neodpovídají požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy,^{13),17)}

3. užívání prostor pro výrobu a uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo

surovin anebo tabákových výrobků, pokud nesplňují podmínky, které umožňují uchovat zdravotní nezávadnost potravin,6), 18)

b) nařídí nebo provede po prokázaném zjištění zdravotně závadných zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků jejich zničení, a to na náklad kontrolované osoby, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak,

c) uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků,

d) uloží opatření k zajištění nabízených, prodávaných nebo skladovaných zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, označených nebo nabízených klamavým způsobem,8),16)

e) pozastaví uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků při podezření, že jsou jiné než zdravotně nezávadné,19)

f) uloží opatření o způsobu zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství14e) nebo zvláštním právním předpisem,14d) nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů,

g) uloží opatření provádět na náklady kontrolované osoby po určitou dobu rozborů v laboratoři splňující podmínky stanovené v ČSN EN ISO/IEC 17025, a to při zjištění zdravotně závadných potravin nebo při podezření, že se jedná o zdravotně závadné potraviny,

h) v případě zjištění protiprávního jednání14q), kterého se kontrolovaná osoba dopustila na území Evropských společenství nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor a které poškozuje nebo může poškodit společný zájem spotřebitelů14r), takové jednání opatřením zakáže.

(2) Opatření podle odstavce 1 oznámí inspektor kontrolované osobě a neprodleně o něm učiní písemný záznam. V případě uložení opatření k zajištění uvede v písemném záznamu též důvod zajištění, popis zajištěných zemědělských výrobků, potravin anebo tabákových výrobků a jejich množství.

(3) Pokud kontrolovaná osoba s opatřením uloženým podle odstavce 2 nesouhlasí, může proti němu podat nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne seznámení s uloženým opatřením námitky. Podané námitky nemají odkladný účinek.

(4) O podaných námitkách rozhodne ředitel inspektorátu ve lhůtě nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne doručení námitek. V uvedené lhůtě s rozhodnutím seznámí kontrolovanou osobu. Rozhodnutí ředitele o námitkách je konečné. Tím není dotčeno právo uplatnit přezkoumání soudní cestou. 20)

(5) Inspektor povolí obnovení výroby zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků nebo jejich uvádění do oběhu nebo použití surovin k jejich výrobě anebo používání obalů nebo vadných přístrojů nebo zařízení, které byly zakázány podle odstavce 1 písm. a), pokud byl závadný stav odstraněn; souhlas musí být vydán neprodleně, nejpozději však do 30 dnů ode dne oznámení odstranění závadného stavu.

(6) Inspektor zajistí zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky, které

nesplňují požadavky zvláštního právního předpisu^{8),16)} nebo přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{3a)} do doby, než bude inspektorátem pravomocně rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání, popřípadě do doby, kdy bude prokázáno, že se nejedná o takovéto zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky.

(7) Kontrolovaná osoba je povinna zajištěné zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky inspektorovi vydat. V případě, že kontrolovaná osoba jejich vydání odmítne, provede inspektor jejich odnětí. O vydání, případně odnětí zemědělského výrobku, potravin anebo tabákových výrobků sepiše inspektor písemný záznam.

(8) Inspektor je povinen uskladnit zajištěné zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky, které nesplňují požadavky zvláštního právního předpisu^{8),16)} způsobem, který vylučuje jakékoliv nakládání s nimi do doby, než bude inspektorátem pravomocně rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání, popřípadě do doby, kdy bude prokázáno, že se nejedná o takovéto zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky.

(9) Náklady na uskladnění hradí kontrolovaná osoba. Náklady nehradí, prokáže-li, že zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky zvláštnímu právnímu předpisu odpovídají.^{8),16)}

(10) V krizové situaci^{20a)} může inspektor i bez provedené kontroly uložit provozovateli potravinářského podniku opatření za účelem odvrácení rizika ohrožení zdraví z potravin nebo surovin nebo tabákových výrobků za podmínky, že orgánem příslušným podle zvláštního právního předpisu^{20b)} byl vyhlášen a trvá stav nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

§ 6

(1) Inspektorát rozhodne o zrušení opatření podle § 5 odst. 6 a 8 ve lhůtě nejdéle do 1 roku ode dne uložení opatření inspektorem a s tímto rozhodnutím seznámí kontrolovanou osobu.

(2) Inspektorát neprodleně zruší opatření podle § 5 odst. 6 a 8, bude-li prokázáno, že se jedná o zemědělské výrobky, potraviny anebo tabákové výrobky, které splňují požadavky zvláštního právního předpisu.^{8), 16)}

(3) Inspektorát rozhodne o zničení zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků zajištěných podle § 5 odst. 6 a 8. Zničení se provede úředně pod dohledem tříčlenné komise jmenované ředitelem inspektorátu ve lhůtě stanovené v rozhodnutí. O zničení sepiše komise protokol. Zničení se provede na náklad kontrolované osoby, která tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky uváděla do oběhu.

(4) Inspektorát vydá rozhodnutí o schválení postupu a způsobu ozařování potravin a surovin ionizujícím zářením. Součástí tohoto rozhodnutí je rozhodnutí o přidělení registračního čísla ozařovně. V případě, že inspektorát zjistí porušení stanovených podmínek a požadavků pro ozařování, rozhodne o odebrání souhlasu.

(5) Inspektorát rozhoduje o způsobu zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství^{14e)} nebo zvláštním právním předpisem, ^{14d)} nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů.

(6) Inspektorát rozhoduje o sestupnění^{14g)} jakostních vín stanovených oblastí za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropských společenství.^{14g)}

§ 7

Inspektorát vydá na žádost místně příslušného celního orgánu ve lhůtě 3 pracovních dnů závazné stanovisko ke sdělení o přerušení řízení o propuštění zboží do volného oběhu z důvodu podezření, že zemědělský výrobek, potravinu nebo surovinu anebo tabákové výrobky nejsou bezpečné nebo nejsou označeny v souladu s právními předpisy nebo mezinárodními smlouvami.

§ 8

nadpis vypuštěn

Inspektorát vydá osvědčení podle § 3 odst. 4 písm. c), d) a e) a doklad podle § 3 odst. 4 písm. m) a p) ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti.

§ 9

(1) Ústřední inspektorát a inspektorát jsou oprávněny přibírat k provedení odborných činností souvisejících s výkonem kontroly i jiné odborníky.

(2) Odborníci podle odstavce 1 jsou oprávněni a povinni plnit úkoly v rozsahu pověření daného jim ústředním inspektorátem nebo inspektorátem; nemohou však ukládat opatření a sankce.

§ 10

zrušen

§ 11

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) poruší zákaz podle § 5 odst. 1 písm. a),
- b) nesplní nařízení o zničení zdravotně závadných zemědělských výrobků, potravin, surovin, nebo tabákových výrobků podle § 5 odst. 1 písm. b),
- c) nesplní opatření podle § 5 odst. 1 písm. c), d), e) nebo f), nebo
- d) poruší povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropských společenství²¹⁾ upravujícím požadavky na zemědělské výrobky.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b) nebo c),
- b) 3 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d).

Spolu s pokutou nebo samostatně lze uložit propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků.

(3) Orgán dozoru může upustit od uložení pokuty v případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s opatřením uloženým podle § 5 nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a zjištěným protiprávním jednáním nemohlo dojít k poškození zdraví fyzických osob nebo se nejednalo o klamání spotřebitele spočívající v porušování práv duševního vlastnictví²²).

§ 11a

Propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků

(1) Propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků lze uložit, jestliže zemědělské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky náleží pachateli správního deliktu, a

- a) byly ke spáchání správního deliktu užity nebo určeny, nebo
- b) byly v souvislosti se spácháním správního deliktu získány.

(2) Vlastníkem propadlých zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků se stává stát.

§ 11b

Zabrání zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, uvedených v § 11a odst. 1 písm. a) nebo b), lze rozhodnout o jejich zabránění,

- a) jestliže náleží pachateli správního deliktu, kterého nelze za správní delikt stíhat, nebo
- b) jestliže nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela.

(2) Vlastníkem zabraných zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků se stává stát.

§ 11c

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu.

(5) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od jednání majícího znaky správního deliktu uplynuly 3 roky.

(6) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(7) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává inspektorát.

(8) Pokuty vybírá správní orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 12 **Zrušen**

§ 12a

Kde se v přímo použitelných předpisech Evropských společenství mluví o příslušném úřadu, příslušném ústředním úřadu nebo kompetentní autoritě, rozumí se tím pro účely tohoto zákona ústřední inspektorát nebo inspektorát, do jehož působnosti náleží výkon příslušného oprávnění nebo provedení příslušného opatření.

§ 13

Tento zákon se nevztahuje na kontrolu výrobků, potravin nebo surovin anebo tabákových výrobků v útvarech a zařízeních Armády České republiky a Policie České republiky a v objektech Správy státních hmotných rezerv.

§ 14 **Zmocnění**

Ministerstvo stanoví vyhláškou sazebník náhrad nákladů za rozборы prováděné laboratořemi inspekce pro účely kontroly podle § 3 odst. 4 písm. b).

Přechodná a zrušovací ustanovení

§ 15

Výrobci saponátových nebo mydlářských výrobků, kteří zahájili výrobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinni oznámit zahájení výroby podle § 10 odst. 2 nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 16

Řízení zahájená a neukončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§ 17

V právních vztazích, v nichž podle dosavadních právních předpisů vystupovala a jednala Česká zemědělská a potravinářská inspekce, od nabytí účinnosti tohoto zákona vystupuje a jedná Státní zemědělská a potravinářská inspekce.

§ 18

(1) Zrušuje se Česká zemědělská a potravinářská inspekce.

(2) Práva a povinnosti České zemědělské a potravinářské inspekce včetně práv a povinností z pracovně-právních vztahů přechází dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci.

§ 19

Zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů, se zrušuje.

ČÁST DRUHÁ
Změna zákona o správních poplatcích

§ 20

Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 301/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 223/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 352/1999 Sb., zákona č. 357/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 62/2000 Sb., zákona č. 117/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 153/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb., zákona č. 156/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 242/2000 Sb., zákona č. 307/2000 Sb., zákona č. 365/2000 Sb., zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 120/2002 Sb. a zákona č. 149/2002 Sb., se mění takto:

V Sazebníku správních poplatků se doplňuje položka 91a, která zní:

"Položka 91a

- a) vydání osvědčení pro zápis označení původu
a zeměpisných označení do rejstříku Kč 1 000,-
- b) vydání osvědčení o splnění odborné způsobilosti
k uvádění do oběhu volně rostoucích a pěstovaných
jedlých hub určených pro potravinářské účely Kč 500,-
- c) vydání osvědčení pro výrobky, potraviny nebo
suroviny určené k jejich výrobě a tabákové výrobky,
včetně čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny nebo
konzumních brambor Kč 1 000,-

Poznámka:

Za řízení předcházející vydání osvědčení podle písmen b) a c) se vyměřuje poplatek podle položky 19."

ČÁST TŘETÍ
Změna zákona o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

§ 21

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 119/2000 Sb. a zákona č. 306/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se doplňují odstavce 6 až 10, které včetně poznámek pod čarou č. 9d) a 9e) znějí:

"(6) Osoba, která uvádí do oběhu nebo používá k výrobě volně rostoucí nebo pěstované jedlé houby 9d) určené k prodeji spotřebiteli nebo k dalšímu zpracování pro potravinářské účely, musí mít osvědčení prokazující znalost hub a oprávnění k podnikání.

(7) Právnícká osoba, která je výrobcem, prodejcem nebo dovozcem, může činnost uvedenou v odstavci 6 vykonávat jen prostřednictvím ustanoveného odpovědného zástupce, který získal osvědčení prokazující znalost hub.

(8) Osvědčení prokazující znalost hub vydávají orgány ochrany veřejného zdraví a) na základě úspěšného složení zkoušky ze znalosti hub. Za vydání osvědčení platí žadatel správní poplatek podle zvláštního zákona. 9e)

(9) Ke zkoušce ze znalosti hub se může přihlásit jen osoba plnoletá, bezúhonná, mající osvědčení o zdravotní způsobilosti k této činnosti. Zdravotní způsobilost osvědčuje na základě odborného vyšetření zraku praktický lékař, který osobu registruje. Bezúhonnost pro účely tohoto zákona se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce.

(10) Platnost osvědčení zaniká

a) dopustí-li se osoba, která jej získala, trestného činu ublížení na zdraví nebo obecného ohrožení, je pro takový trestný čin pravomocně odsouzena a jeho skutková podstata souvisí s předmětem její činnosti,

b) po uplynutí 10 let ode dne jeho vydání u osob ve věku do 60 let,

c) po uplynutí 5 let ode dne jeho vydání u osob ve věku od 60 do 65 let,

d) po uplynutí 2 let ode dne jeho vydání u osob starších 65 let,

e) úmrtím osoby, která jej získala.

9d) Vyhláška č. 332/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých

souvisejících zákonů, pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich.

9e) Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů."

2. V § 11 odst. 2 písm. b) se na konci textu bodu 4 čárka zrušuje a doplňují se tato slova: "dosud neuvedené ve vyhlášce nebo vyrobené ze surovin nového typu, dosud neuvedených ve vyhlášce nebo neschválených Ministerstvem zdravotnictví,".

3. V § 11 se doplňují odstavce 7, 8 a 9, které včetně poznámky pod čarou č. 10f) znějí:

"(7) Podnikatel, který uvádí do oběhu nebo vyváží čerstvé ovoce, čerstvou zeleninu nebo konzumní brambory, je povinen písemně oznámit tuto skutečnost příslušnému orgánu dozoru,¹⁰⁾ a to nejpozději v den zahájení uvádění do oběhu nebo v den vývozu. Jakékoliv změny týkající se tohoto oznámení musí být neprodleně písemně sděleny příslušnému orgánu dozoru.¹⁰⁾

(8) V oznámení podle odstavce 7 podnikatel uvede jméno, příjmení a místo podnikání, jde-li o osobu fyzickou, obchodní firmu, popřípadě název a sídlo, jde-li o osobu právnickou, dále pak druh, skupinu a podskupinu čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny nebo konzumních brambor, které bude uvádět do oběhu nebo vyvážet.

(9) Podnikatelské zájmy právnických osob, které jsou v souladu s tímto zákonem, ochraňuje zájmové sdružení právnických osob s názvem "Potravinařská komora" založené podle zvláštního zákona. 10f)

10f) § 20f a následující zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů."

4. V § 12 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

"(3) Tabák určený k orálnímu užití je zakázáno uvádět do oběhu."

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4 a doplňují se nové odstavce 5, 6 a 7, které včetně poznámky pod čarou č. 10g) znějí:

"(5) Výrobce nebo dovozce tabákových výrobků je povinen

a) předložit úplný výčet složek použitých při výrobě jednotlivých typů a značek tabákových výrobků s členěním do jednotlivých kategorií podle zvláštního právního předpisu^{10g)} a jejich hmotnostní podíly v daném výrobku, v sestupném pořadí, za účelem zveřejnění,

b) seznam složek podle písmene a) doplnit prohlášením obsahujícím důvody použití těchto složek a jejich funkci ve výrobku, jejich toxikologické účinky na zdraví člověka a návykové účinky, podle dostupných údajů, a to ve shořelé nebo neshořelé formě.

(6) Seznamy složek každého výrobku a prohlášení podle odstavce 5 předloží výrobce nebo dovozce vždy jedenkrát ročně, nejpozději do 31. prosince kalendářního roku

a) Ministerstvu zemědělství, které je poskytne Ministerstvu zdravotnictví k posouzení,

b) Státní zemědělské a potravinářské inspekci, která zveřejní seznam složek každého výrobku, s údaji o celkovém obsahu dehtu, nikotinu a oxidu uhelnatého v příslušném výrobku, za účelem informovat spotřebitele.

(7) Při zveřejňování seznamu složek podle odstavce 6 musí být zachována ochrana údajů představujících obchodní tajemství, které výrobce nebo dovozce za tímto účelem takto označí.

10g) Vyhláška č. 325/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), j), k), l) a m) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro tabákové výrobky."

5. V § 17 odst. 1 písm. a) bod 1 zní:

"1. v § 3 odst. 1 písm. b) nebo d) nebo § 3 odst. 2, 3, 4, 6 nebo 7 nebo § 4a odst. 1,".

6. V § 17 odst. 1 písm. a) bod 2 zní:

"2. v § 11 odst. 1 písm. b) nebo d) nebo § 11 odst. 2 písm. c) nebo d) nebo § 11 odst. 5, 6, 7 nebo 8."

7. V § 17 odst. 2 písm. a) bodě 1 se slova "§ 3 odst. 1 písm. c) a e)" nahrazují slovy "§ 3 odst. 1 písm. c), e), j), k), l) a m) a § 3 odst. 4 nebo 5" a slova "§ 3a odst. 1 písm. a)" se nahrazují slovy "§ 3a odst. 1 nebo 2".

8. V § 17 odst. 2 písm. a) bodě 4 se slova "§ 11 odst. 1 písm. a) a c)" nahrazují slovy "§ 11 odst. 1 písm. a), c), e) a f)".

9. V § 17 odst. 2 písm. a) bod 5 zní:

"5. v § 12 odst. 1 písm. a) nebo § 12 odst. 3, 4, 5 nebo 6,".

10. V § 17 odstavec 7 včetně poznámek pod čarou č. 14a) a 14b) zní:

"(7) Při rozhodování o uložení pokuty a její výši orgány dozoru přihlíží k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. V případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením 14a) nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a nejednalo se o jinou než zdravotně nezávadnou potravinu nebo o klamání spotřebitele spočívající v porušování některých práv duševního vlastnictví, 14b) může orgán dozoru od uložení pokuty upustit.

14a) § 5 odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů.

14b) § 8 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů."

11. V § 18 se vkládá nové písmeno f), které zní:

"f) podmínky a požadavky na provozní a osobní hygienu při výrobě potravin, kromě potravin živočišného původu,".

Dosavadní písmena f) až n) se označují jako písmena g) až o).

12. V § 19 se na konci tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

"h) rozsah znalostí pro získání osvědčení prokazujícího znalost hub, způsob zkoušek, jakož i náležitosti žádosti a osvědčení."

13. V § 19 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

"(2) Ministerstvo zdravotnictví může vyhláškou určit potraviny a suroviny nového typu, schválené k uvádění do oběhu v zemích Evropských společenství, včetně podmínek jejich uvádění do oběhu, jestliže Česká republika obdrží k tomuto potřebné podklady od orgánů Evropských společenství."

14. Část druhá se zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona č. 145/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění zákona č. 110/1997 Sb.

§ 22

V zákoně č. 145/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění zákona č. 110/1997 Sb., se část třetí zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků)

§ 23

V zákoně č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), se část pátá zrušuje.

ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

§ 24

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003, s výjimkou ustanovení § 21 bodů 1, 2 a 13, která nabývají účinnosti šedesátým dnem po jeho vyhlášení, ustanovení bodu 4, které nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, a ustanovení bodu 11, které nabývá účinnosti dnem 1. července 2003.

**Klaus v. r.
Havel v. r.
v z. Rychetský v. r.**

-
- 1) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
- 1a) § 53 odst. 5 zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).
- 2) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) Například zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 444/2005 Sb., zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů.
- 3a) Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin, nařízení (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, nařízení Rady (ES) č. 509/2006 ze dne 20. března 2006 o zemědělských produktech a potravinách, jež představují zaručené tradiční speciality, nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin.
- 4) § 3 odst. 1 písm. l) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).
- 5) § 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb.
- 6) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.
- 7) Například Dohoda o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), uveřejněná pod č. 61/1983 Sb., ve znění změn uveřejněných pod č. 54/1998 Sb. a č. 92/2000 Sb. m. s.
- 8) § 8 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění zákona č. 145/2000 Sb.
- 9) Zákon č. 102/2001 Sb.
- 10) Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele.
- 10a) § 3b zákona č. 110/1997 Sb.
- 10b) § 3b zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 316/2004 Sb.
- 11) § 16 zákona č. 110/1997 Sb., ve znění zákona č. 306/2000 Sb.
- 12) Vyhláška č. 332/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých

souvisejících zákonů, pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich.

12a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004.

13) Zákon č. 258/2000 Sb.

Zákon č. 110/1997 Sb.

Vyhláška č. 107/2001 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.

14) Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

14a) Vyhláška č. 292/1997 Sb., o požadavcích na zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy, ve znění pozdějších předpisů.

14b) Čl. 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004.

14c) Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

14d) Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství).

14e) Čl. 2, 3, 4 a 6 nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 ze dne 17. května 1999 o společné organizaci trhu s vínem, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1227/2000, nařízení Komise (ES) č. 1607/2000, nařízení Komise (ES) č. 1622/2000, nařízení Komise (ES) č. 1623/2000, nařízení Rady (ES) č. 2826/2000, nařízení Rady (ES) č. 1037/2001, nařízení Rady (ES) č. 2585/2001 a nařízení Rady (ES) č. 527/2003.

Čl. 2 až 4 nařízení Komise (ES) č. 1227/2000 ze dne 31. května 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem, jež se týkají produkčního potenciálu, ve znění nařízení Komise (ES) č. 784/2001, nařízení Komise (ES) č. 1253/2001, nařízení Komise (ES) č. 1342/2002, nařízení Komise (ES) č. 315/2003 a nařízení Komise (ES) č. 571/2003.

14f) Nařízení Komise (ES) č. 883/2001 ze dne 24. dubna 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 pro obchod se třetími zeměmi s produkty v odvětví vína, ve znění nařízení Komise (ES) č. 885/2001, nařízení Komise (ES) č. 812/2002 a nařízení Komise (ES) č. 2380/2002.

14g) Čl. 56 nařízení Komise (ES) č. 1493/1999.

14h) Například nařízení Komise (ES) č. 1148/2001 ze dne 12. června 2001 o kontrolách dodržování obchodních norem pro ovoce a zeleninu.

14i) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).

14j) Čl. 28 nařízení (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.

14k) Čl. 15 nařízení Rady (ES) č. 509/2006. Čl. 11 nařízení Rady (ES) č. 510/2006.

14l) Čl. 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004.

14m) Například rozhodnutí Komise 2006/504/ES/, rozhodnutí Komise 2005/402/ES ze dne 23. května 2005 o mimořádných opatřeních týkajících se chilli papriček, výrobků z chilli papriček, kurkumy a palmového oleje, rozhodnutí Komise 2006/601/ES ze dne 5. září 2006 o mimořádných opatřeních týkajících se nepovoleného geneticky modifikovaného organismu LL RICE 601 v produktech z rýže.

14n) § 12a zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.

14o) § 4c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 291/2009 Sb.

14p) Čl. 48 nařízení Komise (ES) č. 796/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k podmíněnosti, odlišení a integrovanému administrativnímu a

kontrolnímu systému uvedených v nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce, v platném znění.

14q) Čl. 3 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).

14r) Čl. 3 písm. k) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).

15) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

16) § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb.

17) § 8 odst. 4 vyhlášky č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmami.

18) Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

19) § 2 písm. f) zákona 110/1997 Sb.

20) § 244 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

20a) § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

20b) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

21) Například nařízení Rady (ES) č. 316/68 ze dne 12. března 1968 o stanovení norem jakosti pro čerstvé řezané květiny a čerstvou okrasnou zeleň, v platném znění.

22) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

23) Například § 17 zákona č. 110/1997 Sb., § 23 zákona č. 115/1995 Sb., § 24 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění zákona č. 104/1995 Sb., § 7 zákona č. 303/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

24) § 84 a 85 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

25) § 8 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb.

27) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

I/15

Zákon č. 3/2002 Sb. o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech)

Obsah

ČÁST PRVNÍ - SVOBODA NÁBOŽENSKÉHO VYZNÁNÍ A POSTAVENÍ CÍRKVÍ
A NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ (§ 1 - § 30)

ČÁST TŘETÍ - Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých
souvisejících zákonů (§ 32)

ČÁST ČTVRTÁ - Změna zákona o výkonu vazby (§ 33)

Přechodná ustanovení

Přílohy

3/2002 Sb.

ZÁKON

ze dne 27. listopadu 2001

**o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o
změně některých zákonů
(zákon o církvích a náboženských společnostech)**

Změna: 4/2003 Sb.

Změna: 562/2004 Sb.

Změna: 495/2005 Sb.

Změna: 296/2007 Sb.

Změna: 129/2008 Sb.

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 420/2011 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Změna: 428/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
SVOBODA NÁBOŽENSKÉHO VYZNÁNÍ A POSTAVENÍ CÍRKVÍ A
NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ**

**HLAVA I
ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje

- a) postavení církví a náboženských společností,
- b) vedení veřejně přístupných seznamů registrovaných církví a náboženských společností, svazů církví a náboženských společností a právnických osob založených registrovanou církví a náboženskou společností a evidovaných podle tohoto zákona (dále jen "evidovaná právnická osoba"),
- c) působnost Ministerstva kultury (dále jen "ministerstvo") ve věcech církví a náboženských společností.

§ 2

Svoboda náboženského vyznání

(1) Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu. Každý má právo změnit své náboženství nebo víru anebo být bez náboženského vyznání.

(2) Právo nezletilých dětí na svobodu náboženského vyznání nebo být bez vyznání je zaručeno.¹⁾ Zákonní zástupci nezletilých dětí mohou výkon tohoto práva usměrňovat způsobem odpovídajícím rozvíjejícím se schopnostem nezletilých dětí.

(3) Nikdo nesmí být nucen ke vstupu do církve a náboženské společnosti ani k vystoupení z ní, k účasti nebo neúčasti na náboženských úkonech či úkonech církve a náboženské společnosti.

(4) Každý má právo volit si duchovní nebo řeholní stav a rozhodovat se pro život v komunitách, řádech a podobných společenstvích.

(5) Nikdo nesmí být omezen na svých právech proto, že se hlásí k církvi a náboženské společnosti, že se účastní její činnosti nebo že ji podporuje, anebo je bez vyznání.

§ 3 Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) církví a náboženskou společností dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování a duchovní služby,
- b) osobou hlásící se k církvi a náboženské společnosti osoba, která podle svého přesvědčení a vnitřních předpisů církve a náboženské společnosti k ní přináleží,
- c) osobními údaji jméno, popřípadě jména a příjmení, adresa místa trvalého pobytu v České republice; v případě občanů České republiky dále jejich rodná čísla, anebo v případě cizinců údaj o jejich státním občanství a čísla průkazu o povolení k pobytu,²⁾ nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak,
- d) sídlem registrované církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností a evidované právnické osoby adresa ústředí registrované církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností a evidované právnické osoby na území České republiky.

HLAVA II CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI

§ 4 Postavení církví a náboženských společností

(1) Církev a náboženská společnost vzniká dobrovolným sdružováním fyzických osob a svébytně rozhoduje o věcech spojených s vyznáváním víry, o organizaci náboženského společenství a o vytváření k tomu určených institucí.

(2) Stát, kraje a obce nemohou provádět náboženskou nebo protináboženskou činnost.

(3) Církve a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustanovují a ruší své orgány, ustanovují a odvolávají své duchovní a zřizují a ruší církevní a jiné instituce podle svých předpisů nezávisle na státních orgánech.³⁾

(4) Církev a náboženská společnost nesmí používat název, který by ji mohl podle názvu činit zaměnitelnou s registrovanou církví a náboženskou společností nebo jinou právnickou osobou.

§ 5

Podmínky vzniku a působení církví a náboženských společností

Vznikat a vyvíjet činnost nemůže církev a náboženská společnost, jejíž činnost je v rozporu s právními předpisy a jejíž učení nebo činnost ohrožuje práva, svobody a rovnoprávnost osob a jejich sdružení včetně jiných církví a náboženských společností, ohrožuje demokratické základy státu, jeho suverenitu, nezávislost a územní celistvost, a

a) je v rozporu s ochranou veřejné mravnosti, veřejného pořádku, veřejného zdraví, principy lidskosti a snášenlivosti a bezpečnosti osob,

b) popírá nebo omezuje osobní, politická nebo jiná práva fyzických osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání nebo sociální postavení, rozněcuje nenávist a nesnášenlivost z těchto důvodů, podporuje násilí nebo porušování právních předpisů,

c) omezuje osobní svobodu osob zejména tím, že využívá psychický a fyzický nátlak k vytvoření závislosti, která vede k fyzickému, psychickému a ekonomickému poškozování těchto osob a jejich rodinných příslušníků, k poškozování jejich sociálních vazeb včetně omezování psychického vývoje nezletilých a omezování jejich práva na vzdělání,⁴⁾ zabraňuje nezletilým přijmout zdravotní služby odpovídající zdravotním potřebám, nebo

d) je utajována vcelku nebo v některých částech, stejně jako organizační struktura církve a náboženské společnosti a vazby na zahraniční složky, je-li částí církve nebo náboženské společnosti působící mimo území České republiky.

§ 6

Registrované církve a náboženské společnosti

(1) Církev a náboženská společnost se stává právnickou osobou registrací (dále jen "registrovaná církev a náboženská společnost") podle tohoto zákona, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) zrušen

(3) Registrovaná církev a náboženská společnost může k plnění svého poslání zejména

a) vyučovat a vychovávat své duchovní i laické pracovníky ve vlastních školách a jiných zařízeních i na vysokých školách bohosloveckých a bohosloveckých fakultách za podmínek podle zvláštních právních předpisů,⁵⁾

b) získat oprávnění k výkonu zvláštních práv podle tohoto zákona.

§ 7

Zvláštní práva registrovaných církví a náboženských společností

(1) Registrovaná církev a náboženská společnost může za podmínek stanovených tímto zákonem k plnění svého poslání získat oprávnění k výkonu těchto zvláštních práv:

- a) vyučovat náboženství na státních školách podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾
- b) pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách České republiky, v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranné léčení a ochranná výchova,
- c) konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky podle zvláštního právního předpisu,⁷⁾
- d) zřizovat církevní školy podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾
- e) zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství, je-li tato povinnost tradiční součástí učení církve a náboženské společnosti nejméně 50 let; tím není dotčena povinnost překazít trestný čin uložená zvláštním zákonem.⁸⁾

(2) Výkon zvláštních práv podle odstavce 1 písm. a) až d) upravují zvláštní právní předpisy.⁹⁾

(3) Registrovaná církev a náboženská společnost s oprávněním k výkonu zvláštních práv každoročně zveřejňuje výroční zprávu o výkonu práv podle odstavce 1 písm. a) až d).

§ 8

Svazy církví a náboženských společností

(1) K výkonu práva náboženské svobody podle tohoto zákona mohou registrované církve a náboženské společnosti založit svaz církví a náboženských společností.

(2) Členy svazu církví a náboženských společností mohou být jen registrované církve a náboženské společnosti.

(3) Svaz církví a náboženských společností nemůže navrhnout k evidenci právnickou osobu podle § 15a odst. 1 písm. a).

HLAVA III

REGISTRACE CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI, SVAZU CÍRKVÍ A
NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ A PŘIZNÁNÍ OPRAVNĚNÍ K VÝKONU
ZVLÁŠTNÍCH PRÁV

§ 9

Společná ustanovení o registraci

(1) Návrh na registraci církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských

společností a návrh na přiznání oprávnění registrované církve a náboženské společnosti k výkonu zvláštních práv podává ministerstvu osoba nebo orgán podle tohoto zákona.

(2) Církev a náboženská společnost nebo svaz církví a náboženských společností jsou registrovány a registrované církvi a náboženské společnosti se přiznává oprávnění k výkonu zvláštních práv ke dni, kdy rozhodnutí o registraci církve a náboženské společnosti nebo svazu církví a náboženských společností nebo rozhodnutí o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv registrované církvi a náboženské společnosti ministerstvem nabylo právní moci.

§ 10

Návrh na registraci církve a náboženské společnosti

(1) Návrh na registraci církve a náboženské společnosti podávají ministerstvu nejméně tři fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let, mají způsobilost k právním úkonům a jsou občany České republiky nebo cizinci s trvalým pobytem v České republice (dále jen "přípravný výbor"). Členové přípravného výboru návrh podepíší a uvedou své osobní údaje. V návrhu přípravný výbor určí, kdo z jeho členů je zmocněn jednat jménem přípravného výboru. Podpisy členů přípravného výboru musí být úředně ověřeny.¹⁰⁾

(2) Návrh na registraci církve a náboženské společnosti musí obsahovat

- a) základní charakteristiku církve a náboženské společnosti, jejího učení a poslání,
- b) zápis o založení církve a náboženské společnosti na území České republiky,
- c) v originále podpisy nejméně 300 zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem v České republice hlásících se k této církvi a náboženské společnosti, s uvedením jejich osobních údajů podle tohoto zákona a s uvedením totožného textu na každém podpisovém archu, který uvádí plný název církve a náboženské společnosti, sbírající podpisy pro účel její registrace, a z něhož je patrné, že podpisový arch je podepisován pouze osobou hlásící se k této církvi a náboženské společnosti,¹¹⁾
- d) základní dokument.

(3) Základní dokument církve a náboženské společnosti předkládaný podle odstavce 2 písm. d) musí obsahovat

- a) název církve a náboženské společnosti, který se musí lišit od názvu právnické osoby, která již působí na území České republiky nebo která již o registraci požádala,
- b) poslání církve a náboženské společnosti a základní články její víry,
- c) sídlo církve a náboženské společnosti na území České republiky,
- d) označení orgánu církve a náboženské společnosti, který jedná jejím jménem s orgány veřejné správy a třetími osobami na území České republiky jako statutární orgán, způsob jeho jednání a jeho ustavování a odvolávání, délku funkčního období jeho členů, popřípadě označení dalších orgánů církve a náboženské společnosti a orgánů řeholních institucí, které jsou oprávněny podávat návrhy podle tohoto zákona, rozsah tohoto oprávnění a způsob

jednání jménem církve a náboženské společnosti,

e) osobní údaje členů orgánu podle písmene d), jsou-li členové statutárního orgánu v době podání návrhu ustaveni,

f) organizační strukturu církve a náboženské společnosti, včetně výčtu všech typů právnických osob, které budou navrhovány k evidenci v souladu s tímto zákonem podle § 15a odst. 1, způsob jejich zřizování a rušení, včetně případného uvedení právního nástupce při jejich zániku, označení jejich statutárních orgánů, způsob jejich ustavování a odvolávání, délku funkčního období členů statutárních orgánů,

g) způsob ustavování a odvolávání duchovních a seznam v církvi a náboženské společnosti používaných označení duchovních,

h) způsob schvalování změn základního dokumentu a těch dokumentů církve a náboženské společnosti a jejich změn, které jsou přikládány k základnímu dokumentu, nebo z nichž jsou uváděny údaje do základního dokumentu,

i) začlenění církve a náboženské společnosti do struktur církve a náboženské společnosti mimo území České republiky,

j) zásady hospodaření církve a náboženské společnosti, zejména způsob získávání finančních prostředků, včetně rozsahu oprávnění osob, orgánů a jiných institucí církve nebo náboženské společnosti k nakládání s majetkem a údaje podle § 27 odst. 5,

k) způsob naložení s likvidačním zůstatkem, který vyplyne z likvidace církve a náboženské společnosti,

l) práva a povinnosti osob hlásících se k církvi a náboženské společnosti.

(4) Jménem církve a náboženské společnosti jedná až do vytvoření orgánu podle odstavce 3 písm. d) přípravný výbor.

(5) Pokud v době podání návrhu na registraci církve a náboženské společnosti nejsou členové orgánu podle odstavce 3 písm. d) ustaveni, oznámí jejich osobní údaje podle odstavce 3 písm. e) církev a náboženská společnost do 10 dnů od jejich ustavení.

§ 11

Návrh na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv

(1) Návrh na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv může podat registrovaná církev a náboženská společnost, která

a) je registrována podle tohoto zákona nepřetržitě ke dni podání návrhu nejméně 10 let,

b) zveřejňovala každoročně 10 let před podáním tohoto návrhu výroční zprávy o činnosti za kalendářní rok,

c) plní řádně závazky vůči státu¹²⁾ a třetím osobám,

d) je bezúhonná.

(2) Návrh na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv podává orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d).

(3) Návrh na přiznání zvláštních práv může být podán buď pro výkon všech zvláštních práv podle § 7 odst. 1 anebo pouze pro výkon zvláštních práv podle § 7 odst. 1 písm. a) až d).

(4) Návrh na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv podle § 7 odst. 1 písm. a) až d) musí obsahovat

a) v originále podpisy tolika zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem v České republice hlásících se k této církvi a náboženské společnosti, kolik činí nejméně 1 promile obyvatel České republiky podle posledního sčítání lidu,¹³⁾ s uvedením jejich osobních údajů podle tohoto zákona a s uvedením totožného textu na každém podpisovém archu, který uvádí plný název církve a náboženské společnosti, která sbírá podpisy pro účel její registrace, a z něhož je patrné, že podpisový arch je podepisován pouze osobou hlásící se k této církvi a náboženské společnosti,¹¹⁾

b) prohlášení, že její dosavadní činnost jako právnické osoby podle tohoto zákona neodporuje podmínkám stanoveným tímto zákonem a že vyhovuje podmínkám podle odstavce 1 písm. c),

c) texty výročních zpráv podle odstavce 1 písm. b) a účetních závěrek¹⁴⁾ za dobu 10 let předcházející podání tohoto návrhu.

(5) Návrh na přiznání oprávnění k výkonu všech zvláštních práv podle § 7 odst. 1 musí obsahovat náležitosti podle odstavce 4 a navíc dokument potvrzující, že povinnost mlčenlivosti duchovních v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo v souvislosti s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství je tradiční součástí učení církve a náboženské společnosti nejméně 50 let.

(6) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje registrovaná církev a náboženská společnost, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin související s výkonem zvláštních práv anebo pro zločin, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(7) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Ministerstvo si vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 12

Návrh na registraci svazu církví a náboženských společností

(1) Návrh na registraci svazu církví a náboženských společností musí obsahovat

a) název svazu církví a náboženských společností, který se musí lišit od názvu právnické osoby, která již působí na území České republiky nebo která již o registraci požádala,

b) sídlo svazu církví a náboženských společností na území České republiky,

c) písemnou zakladatelskou smlouvu uzavřenou zakládajícími církvemi a náboženskými společnostmi, v níž se uvedou jejich názvy a sídla,

d) stanovy svazu, v nichž je určen předmět činnosti svazu církví a náboženských společností, úprava majetkových poměrů, vznik a zánik členství, práva a povinnosti členů, statutární orgán svazu církví a náboženských společností a další orgány svazu, délku funkčního období členů jeho orgánů, způsob jejich ustavování a rozsah jejich oprávnění jednat jménem svazu, způsob zrušení svazu a naložení s jeho likvidačním zůstatkem,

e) osobní údaje osob oprávněných jednat do vytvoření orgánů svazu církví a náboženských společností jeho jménem (dále jen "přípravný výbor svazu") a určení, kdo z jeho členů je zmocněn jednat jménem přípravného výboru svazu.

(2) Písemná zakladatelská smlouva o založení svazu církví a náboženských společností se předkládá ve formě notářského zápisu.

(3) Návrh na registraci svazu církví a náboženských společností podává přípravný výbor svazu. Podpisy členů přípravného výboru svazu musí být úředně ověřeny.¹⁰⁾

§ 13

Doplňování návrhů na registraci církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností a na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv

(1) Neobsahuje-li návrh na registraci církve a náboženské společnosti, na registraci jejich svazů a návrh na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv všechny náležitosti podle tohoto zákona, ministerstvo určí lhůtu pro doplnění údajů v trvání alespoň 1 měsíce ode dne doručení výzvy.

(2) Výzva podle odstavce 1 se doručuje

a) v případě řízení o registraci církve a náboženské společnosti a o registraci svazu církví a náboženských společností do vlastních rukou zmocněnce přípravného výboru nebo přípravného výboru svazu,

b) v případě řízení o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv orgánu registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d).

(3) Nedoplní-li navrhovatel údaje ve stanovené lhůtě, ministerstvo řízení zastaví.

§ 14

Postup ministerstva

(1) Ministerstvo při řízení o registraci církve a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností nebo při řízení o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv registrovaných církví a náboženských společností podle § 11 odst. 3 (dále jen "návrh na registraci") přezkoumá

a) zda návrh na registraci podává osoba splňující podmínky stanovené tímto zákonem,

b) zda návrh na registraci obsahuje všechny náležitosti stanovené tímto zákonem,

c) v případě řízení o registraci církve a náboženské společnosti a řízení o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv, zda činnost církve a náboženské společnosti není v rozporu s jejím základním dokumentem a s podmínkami stanovenými tímto zákonem.

(2) Odpovídají-li údaje v návrhu na registraci podle odstavce 1 skutečnému stavu věci a jsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, rozhodne ministerstvo o tom, že se církev a náboženská společnost registruje nebo že se registruje svaz církví a náboženských společností nebo že se přiznává oprávnění k výkonu zvláštních práv.

(3) Neodpovídají-li údaje v návrhu na registraci podle odstavce 1 skutečnému stavu věci anebo nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, rozhodne ministerstvo, že se registrace církve a náboženské společnosti nebo registrace jejich svazu nebo přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv podle § 11 odst. 3 zamítá.

(4) Registraci církve a náboženské společnosti a přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv ministerstvo zapíše do Rejstříku registrovaných církví a náboženských společností ke dni, kdy rozhodnutí o registraci nabylo právní moci.

(5) Registraci svazu církví a náboženských společností zapíše ministerstvo do Rejstříku svazů církví a náboženských společností ke dni, kdy rozhodnutí o registraci nabylo právní moci.

(6) Rozhodnutí o

a) registraci církve a náboženské společnosti a o registraci svazu církví a náboženských společností se doručuje do vlastních rukou zmocněnce přípravného výboru nebo přípravného výboru svazu,

b) přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv se doručuje orgánu registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d).

(7) Ministerstvo je povinno vydat rozhodnutí podle odstavce 2 nebo 3 nebo rozhodnout o zastavení řízení podle § 13 odst. 3 ve lhůtě stanovené obecnými předpisy o správním řízení. Nelze-li vzhledem k povaze věci rozhodnout v této lhůtě, může ji přiměřeně prodloužit ministr. Ministerstvo je povinno s uvedením důvodů uvědomit o prodloužení lhůty zmocněnce přípravného výboru v případě řízení o registraci církve a náboženské společnosti nebo zmocněnce přípravného výboru svazu v případě řízení o registraci svazu církví a náboženských společností nebo orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) v případě řízení o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv.

§ 15

Registrace změn

(1) Registrace je nutná i ke změnám základního dokumentu církve a náboženské společnosti, ke změnám zakladatelské smlouvy svazu církví a náboženských společností, jeho názvu, sídla a stanov. Návrh na registraci změn podává ministerstvu církev a náboženská společnost a svaz církví a náboženských společností nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

(2) Návrh na registraci změny základního dokumentu církve a náboženské společnosti a změny zakladatelské smlouvy stanov svazu církví a náboženských společností musí obsahovat úplné znění těch částí textu, kterých se změny týkají.

(3) Registraci nepodléhají změny ve složení orgánu registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d), statutárních orgánů svazů církví a náboženských společností ani změny osobních údajů členů jejich orgánu a statutárních orgánů. Tyto změny ministerstvo eviduje podle odstavce 5.

(4) Změny podle odstavce 3 je orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) a statutární orgán svazu církví a náboženských společností, včetně dokladů o ustavení těchto osob k tomu příslušným orgánem podle vnitřních předpisů církve nebo náboženské společnosti a stanov svazu církví a náboženských společností, povinen oznámit ministerstvu nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

(5) Ministerstvo provede zápis o změně podle odstavce 3 do 5 pracovních dnů ode dne doručení úplné žádosti o změny údajů do Rejstříku registrovaných církví a náboženských společností nebo Rejstříku svazu církví a náboženských společností. V případě, že je žádost o provedení změny podle odstavce 3 neúplná, vyzve ministerstvo do 5 pracovních dnů písemně orgán církve, náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) nebo statutární orgán svazů církví a náboženských společností o doplnění údajů do 10 dnů od doručení této výzvy.

HLAVA IV EVIDOVANÉ PRÁVNICKÉ OSOBY

§ 15a

Společná ustanovení o evidovaných právnických osobách

(1) Orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) může navrhnout k evidenci podle tohoto zákona

a) orgán registrované církve a náboženské společnosti, řeholní a jinou církevní instituci^{14a)} osob hlásících se k církvi a náboženské společnosti založené za účelem vyznávání náboženské víry,

b) účelové zařízení registrované církve a náboženské společnosti založené církví a náboženskou společností pro poskytování charitativních služeb (dále jen "účelové zařízení").

Evidenci podle tohoto zákona se právnické osoby podle písmen a) a b) stávají právnickými osobami podle tohoto zákona.

(2) Ostatní právnické osoby založené registrovanou církví a náboženskou společností, které nejsou evidovány podle tohoto zákona, se mohou stát právnickými osobami registrací nebo zápisem podle zvláštních právních předpisů^{14b)}.

(3) Návrhy na evidenci změn podle tohoto zákona podává orgán registrované církve a náboženské společnosti, který navrhl právnickou osobu založenou v církvi a náboženské společnosti k evidenci podle tohoto zákona. Návrh na evidenci změn je tento orgán povinen podat nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy ke změně došlo. Ministerstvo postupuje podle § 15 odst. 5 obdobně.

(4) Podnikání a jiná výdělečná činnost právnických osob evidovaných podle odstavce 1 vedle obecně prospěšné činnosti charitativní, sociální nebo zdravotnické mohou být pouze jejich doplňkovou činností.

§ 16

**Evidence právnických osob založených registrovanou církví a náboženskou společností
podle § 15a odst. 1 písm. a)**

(1) Návrh na evidenci právnické osoby podle § 15a odst. 1 písm. a) podává orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d).

(2) Návrh na evidenci právnické osoby podle § 15a odst. 1 písm. a) musí obsahovat

a) doklad o jejím založení k tomu příslušným orgánem registrované církve a náboženské společnosti podle jejího základního dokumentu,

b) předmět obecně prospěšné, podnikatelské a jiné výdělečné činnosti a její stanovy, pokud existují,

c) její název, který se musí lišit od názvu právnické osoby, která již vyvíjí činnost na území České republiky nebo která již o evidenci požádala,

d) její sídlo na území České republiky,

e) označení jejího statutárního orgánu na území České republiky,

f) osobní údaje členů jejího statutárního orgánu,

g) způsob jednání statutárního orgánu evidované právnické osoby.

(3) Návrh podle odstavce 1 podá orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) do 10 dnů ode dne založení právnické osoby podle § 15a odst. 1 písm. a). Ministerstvo provede evidenci církevní právnické osoby zápisem do Rejstříku evidovaných právnických osob do 5 pracovních dnů ode dne doručení návrhu. Evidence se provede zápisem ke dni jejího založení v registrované církvi a náboženské společnosti.

(4) Nedodrží-li orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) lhůtu uvedenou v odstavci 3, evidence se provede zápisem ke dni doručení návrhu podle odstavce 1 ministerstvu.

(5) Neobsahuje-li návrh podle odstavce 1 všechny náležitosti podle odstavce 2, ministerstvo vyzve nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne doručení návrhu orgán registrované církve a náboženské společnosti, podle § 10 odst. 3 písm. d), aby návrh doplnil, popřípadě odstranil nedostatky, a to ve lhůtě 30 dnů, a upozorní ho, že nebude-li tato lhůta dodržena, řízení o návrhu se zastaví.

(6) Nejde-li o právnickou osobu evidovanou podle tohoto zákona, ministerstvo návrh na evidenci zamítne.

§ 16a

**Evidence právnických osob založených registrovanou církví a náboženskou společností
podle § 15a odst. 1 písm. b)**

(1) Účelové zařízení registrované církve a náboženské společnosti pro poskytování služeb sociálních nebo zdravotnických nebo působící jako charita či diakonie, které bude navrženo k evidenci podle tohoto zákona, se zakládá zakládací listinou registrované církve a náboženské společnosti, podepsanou členem nebo členy orgánu registrované církve a náboženské společnosti, jednajícími jako statutární orgán jménem církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d). Podpisy musí být úředně ověřeny.

(2) Účelové zařízení poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek.

(3) Zakládací listina účelového zařízení musí obsahovat

- a) název, sídlo a identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo") zakladatele,
- b) název a sídlo účelového zařízení na území České republiky,
- c) dobu, na kterou se účelové zařízení zakládá, pokud není založeno na dobu neurčitou,
- d) označení jeho statutárního orgánu na území České republiky,
- e) osobní údaje členů statutárního orgánu,
- f) jeho stanovy,
- g) způsob zveřejňování výroční zprávy o činnosti a hospodaření účelového zařízení za kalendářní rok,
- h) způsob schvalování změn zakládací listiny.

(4) Stanovy účelového zařízení podle odstavce 3 písm. f) musí obsahovat

- a) údaje podle odstavce 3 písm. b) a d),
- b) způsob ustavování a odvolávání členů statutárního orgánu a délku jejich funkčního období, je-li omezena,
- c) způsob, jakým statutární orgán jedná a činí právní úkony jménem účelového zařízení,
- d) druh obecně prospěšných služeb, které má účelové zařízení poskytovat, podmínky jejich poskytování a předmět podnikatelské a jiné doplňkové činnosti, budou-li provozovány.

(5) Výroční zpráva účelového zařízení musí obsahovat

- a) přehled činností vykonávaných v průběhu předchozího kalendářního roku s uvedením vztahu k účelu založení účelového zařízení,

- b) účetní závěrku a zhodnocení základních údajů v ní obsažených,
- c) výrok auditora k roční účetní závěrce u těch účelových zařízení, do jejichž majetku byl vložen majetek státu nebo obce nebo která používají majetek státu nebo obce nebo jsou příjemci dotací z veřejných rozpočtů,
- d) přehled o peněžních příjmech a výdajích,
- e) přehled rozsahu příjmů (výnosů) v členění podle zdrojů,
- f) vývoj a konečný stav fondů účelového zařízení,
- g) stav a pohyb majetku účelového zařízení,
- h) úplný objem výdajů (nákladů) v členění na výdaje (náklady) vynaložené pro plnění obecně prospěšných služeb, pro plnění činností doplňkových a na vlastní činnost (správu) účelového zařízení,
- i) změny zakládací listiny a složení statutárního orgánu účelového zařízení, k nimž došlo v průběhu předchozího kalendářního roku,
- j) další údaje stanovené stanovami.

(6) Návrh na evidenci účelového zařízení musí obsahovat zakládací listinu podle § 16a odst. 3.

(7) Neobsahuje-li návrh na evidenci účelového zařízení všechny náležitosti podle odstavců 1, 3 a 4, postupuje ministerstvo podle § 16 odst. 5.

(8) Ministerstvo provede evidenci účelového zařízení zápisem do Rejstříku evidovaných právnických osob po předložení návrhu podle odstavců 1 a 6 nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy byly splněny všechny náležitosti pro tento zápis.

(9) Nejde-li o právnickou osobu evidovanou podle tohoto zákona, ministerstvo návrh na evidenci účelového zařízení zamítne.

HLAVA V REJSTŘÍKY REGISTROVANÝCH CÍRKVÍ A NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ, SVAZŮ CÍRKVÍ A NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ A EVIDOVANÝCH PRÁVNICKÝCH OSOB

§ 17

Společná ustanovení o rejstřících registrovaných církví a náboženských společností, svazů církví a náboženských společností a evidovaných právnických osob

(1) Ministerstvo vede Rejstřík registrovaných církví a náboženských společností, Rejstřík svazů církví a náboženských společností a Rejstřík evidovaných právnických osob, do kterých se zapisují právnické osoby registrované nebo evidované podle tohoto zákona a tímto zákonem stanovené údaje a jejichž součástí je sbírka listin předkládaných církvemi a

náboženskými společnostmi a svazy církví a náboženských společností podle tohoto zákona.

(2) Rejstříky podle odstavce 1 jsou veřejnými seznamy s výjimkou údajů o adrese místa trvalého pobytu fyzických osob a jejich rodných číslech anebo o státním občanství a číslu průkazu o povolení k pobytu cizinců a s výjimkou listin podle § 10 odst. 2 písm. c) a podle § 11 odst. 4 písm. a).

(3) Do rejstříků podle odstavce 1 v části, ve které jsou veřejným seznamem, má právo nahlížet každý a pořizovat si z něj výpisy či opisy. Na písemnou žádost lze z veřejné části rejstříků vydat úřední opis, výpis nebo potvrzení o určitém zápisu anebo o tom, že v nich určitý zápis není. Z neveřejné části rejstříků lze takový doklad vydat jen tehdy, osvědčí-li žadatel právní zájem.

(4) Skutečnosti zapsané v rejstřících podle odstavce 1 jsou účinné vůči každému ode dne jejich zápisu. Proti tomu, kdo jedná v důvěře v zápis do rejstříků, nemůže ten, jehož se zápis týká, namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti.

(5) Zápis do rejstříků podle odstavce 1 o skutečnostech, ke kterým vydává ministerstvo rozhodnutí, provede ministerstvo dnem, kdy rozhodnutí nabylo právní moci. Zápisy a jejich změny, ke kterým nevydává ministerstvo rozhodnutí, provede ministerstvo ke dni určenému tímto zákonem.

(6) Ministerstvo přidělí registrované církvi a náboženské společnosti, svazu církví a náboženských společností a evidovaným právnickým osobám při zápisu těchto právnických osob do rejstříků podle odstavce 1 identifikační číslo; identifikační číslo poskytne ministerstvu správce základního registru osob 15).

(7) Ministerstvo uveřejní části rejstříků podle odstavce 1, které jsou veřejným seznamem, způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Zápis předmětu činnosti do rejstříků podle odstavce 1 nenahrazuje oprávnění k jeho výkonu. Toto oprávnění vzniká až na základě splnění podmínek podle zvláštních právních předpisů 15a).

§ 18

Rejstřík registrovaných církví a náboženských společností

(1) Do Rejstříku registrovaných církví a náboženských společností se zapisují tyto údaje a jejich změny:

- a) název a sídlo registrované církve a náboženské společnosti s uvedením dne a čísla registrace,
- b) název a sídlo orgánu registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d),
- c) osobní údaje členů orgánu podle § 10 odst. 3 písm. d),
- d) předmět obecně prospěšné, podnikatelské a jiné výdělečné činnosti, jsou-li provozovány,

- e) identifikační číslo registrované církve a náboženské společnosti,
- f) přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv s uvedením dne a čísla registrace s vyznačením, zda registrované církvi a náboženské společnosti byla přiznána všechna zvláštní práva podle § 7 odst. 1 nebo zvláštní práva podle § 7 odst. 1 písm. a) až d),
- g) zrušení registrace církve a náboženské společnosti, vstup do likvidace a osobní údaje likvidátora, rozhodnutí o úpadku, zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, zrušení konkursu proto, že majetek je zcela nepostačující, a jméno, příjmení (obchodní firma) a sídlo insolvenčního správce s uvedením dne a čísla rozhodnutí o těchto skutečnostech, zánik registrované církve a náboženské společnosti,
- h) identifikační údaje o právním nástupci církve a náboženské společnosti, dojde-li k jejich zrušení s právním nástupcem,
- i) způsob jednání orgánu registrované církve a náboženské společnosti, podle § 10 odst. 3 písm. d).

(2) Součástí rejstříku podle odstavce 1 je sbírka listin obsahující dokumenty předkládané v návrhu na registraci církve a náboženské společnosti, v návrhu na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv, v návrzích na registraci změn těchto dokumentů a rozhodnutí ministerstva.

§ 19 Rejstřík svazů církví a náboženských společností

(1) Do Rejstříku svazů církví a náboženských společností se zapisují tyto údaje a jejich změny:

- a) název a sídlo svazu církví a náboženských společností s uvedením dne a čísla registrace,
- b) názvy členů svazu církví a náboženských společností a jejich sídla,
- c) název a sídlo statutárního orgánu svazu církví a náboženských společností,
- d) osobní údaje členů statutárního orgánu svazu církví a náboženských společností,
- e) předmět činnosti svazu církví a náboženských společností,
- f) identifikační číslo svazu církví a náboženských společností,
- g) zrušení registrace svazu církví a náboženských společností, vstup do likvidace a osobní údaje likvidátora, rozhodnutí o úpadku, zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, zrušení konkursu proto, že majetek je zcela nepostačující, a jméno, příjmení (obchodní firma) a sídlo insolvenčního správce s uvedením dne a čísla rozhodnutí o těchto skutečnostech,
- h) identifikační údaje o právním nástupci svazu církví a náboženských společností, dojde-li k jeho zrušení s právním nástupcem,

i) způsob jednání statutárního orgánu svazu církví a náboženských společností.

(2) Součástí Rejstříku svazů církví a náboženských společností je sbírka listin obsahující dokumenty předkládané v návrhu na registraci svazu církví a náboženských společností, v návrzích na registraci změn těchto dokumentů a rozhodnutí ministerstva.

§ 20

Rejstřík evidovaných právnických osob

(1) Do Rejstříku evidovaných právnických osob podle tohoto zákona se zapisují tyto údaje a jejich změny o evidované právnické osobě

- a) název s uvedením dne a čísla evidence,
- b) sídlo na území České republiky,
- c) označení jejího statutárního orgánu na území České republiky,
- d) osobní údaje členů jejího statutárního orgánu,
- e) identifikační číslo,
- f) předmět obecně prospěšné, podnikatelské a jiné výdělečné činnosti, jsou-li provozovány,
- g) zrušení její evidence, vstup do likvidace a osobní údaje likvidátora, rozhodnutí o úpadku, zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, zrušení konkursu proto, že majetek je zcela nepostačující, a jméno, příjmení (obchodní firma) a sídlo insolvenčního správce s uvedením dne a čísla rozhodnutí o těchto skutečnostech,
- h) identifikační údaje o jejím právním nástupci, dojde-li k jejímu zrušení s právním nástupcem,
- i) zánik jako právnické osoby evidované podle tohoto zákona,
- j) způsob jednání statutárního orgánu.

(2) Součástí Rejstříku evidovaných právnických osob podle tohoto zákona je sbírka listin obsahující dokumenty přikládávané k návrhu na evidenci právnické osoby a k návrhům na evidenci jejich změny.

HLAVA VI
ZRUŠENÍ A ZÁNİK REGISTROVANÉ CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI,
SVAZU CÍRKVÍ A NÁBOŽENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ A EVIDOVANÉ PRÁVNICKÉ
OSOBY, ZRUŠENÍ OPRÁVNĚNÍ REGISTROVANÉ CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ
SPOLEČNOSTI K VÝKONU ZVLÁŠTNÍCH PRÁV

§ 21

Zrušení oprávnění k výkonu zvláštních práv

(1) Ministerstvo zahájí řízení o zrušení oprávnění k výkonu zvláštních práv

a) pokud registrovaná církev a náboženská společnost porušuje závažným způsobem nebo opakovaně závazky vůči státu nebo třetím osobám,

b) zrušeno

c) na základě podnětu orgánu státní správy podle jeho působnosti dané zvláštním právním předpisem, v němž je doloženo závažné nebo opakované porušování povinností pro působení registrované církve a náboženské společnosti podle zvláštního právního předpisu nebo dohody s tímto orgánem státní správy,

d) pokud registrovaná církev a náboženská společnost přestala být bezúhonná.

(2) Ministerstvo řízení o zrušení oprávnění k výkonu zvláštních práv registrované církve a náboženské společnosti podle odstavce 1 zastaví, zanikne-li důvod zahájeného řízení anebo doloží-li registrovaná církev a náboženská společnost písemně, že postupem jí navrženým dojde v přiměřené lhůtě k odstranění důvodu zahájeného řízení v dohodě s osobami, které byly dotčeny jednáním, které vedlo k zahájení řízení o zrušení oprávnění k výkonu zvláštních práv.

(3) Rozhodnutí ministerstva o zrušení oprávnění k výkonu zvláštních práv registrované církve a náboženské společnosti se týká všech zvláštních práv podle § 7 odst. 1.

(4) Rozhodnutí ministerstva o zrušení oprávnění k výkonu zvláštních práv registrované církve a náboženské společnosti, které nabylo právní moci, zasílá ministerstvo na vědomí Ministerstvu vnitra.

§ 22

**Zrušení registrace církve a náboženské společnosti a svazu církví a náboženských
společností**

(1) Ministerstvo zahájí řízení o zrušení registrace církve a náboženské společnosti anebo řízení o zrušení registrace svazu církví a náboženských společností

a) na základě žádosti registrované církve a náboženské společnosti o zrušení její registrace anebo na základě žádosti svazu církví a náboženských společností o zrušení jeho registrace,

b) dojde-li ke zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo ke zrušení konkursu z

důvodu, že majetek církve a náboženské společnosti nebo svazu církví a náboženských společností je zcela nepostačující, nebo dojde k zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek církve nebo náboženské společnosti nebo svazu církví a náboženských společností nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení,

c) vyvíjí-li registrovaná církev a náboženská společnost nebo svaz církví a náboženských společností činnost v rozporu s právním řádem,

d) pokud nebyl po dobu delší než 2 roky ustaven orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) nebo statutární orgány svazu církví a náboženských společností nebo dosavadním orgánům a statutárním orgánům skončilo funkční období před více než 2 roky a nedošlo k ustanovení nových.

(2) Jde-li o činnost uvedenou v odstavci 1 písm. c), ministerstvo registrovanou církev a náboženskou společnost nebo svaz církví a náboženských společností před zahájením řízení vyzve, aby od vytýkané činnosti v přiměřené lhůtě upustily. Jestliže registrovaná církev a náboženská společnost nebo svaz církví a náboženských společností v činnosti pokračují, ministerstvo zahájí řízení o zrušení registrace.

(3) Obdobně jako v odstavci 2 postupuje ministerstvo, pokud nastal stav podle odstavce 1 písm. d).

(4) Je-li proti registrované církvi a náboženské společnosti nebo proti svazu církví a náboženských společností vedeno trestní stíhání nebo vykonávají-li trest uložený podle zvláštního právního předpisu, je přílohou žádosti podle odstavce 1 písm. a) kopie rozhodnutí, kterým soud povolil jejich zrušení podle zvláštního právního předpisu.

§ 23

Postup podle zvláštních právních předpisů

Při insolvenčním návrhu nebo při návrhu na likvidaci registrované církve a náboženské společnosti nebo svazu církví a náboženských společností nebo evidované právnické osoby podle tohoto zákona se použije přiměřeně zvláštní právní předpis,¹⁶⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 24

Způsob zrušení registrace církve a náboženské společnosti a svazu církví a náboženských společností

(1) Registrace církve a náboženské společnosti nebo svazu církví a náboženských společností se zrušuje nabytím právní moci rozhodnutí o zrušení jejich registrace.

(2) Po zrušení registrace církve a náboženské společnosti musí být provedena likvidace a likvidace všech jejích evidovaných právnických osob, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Zrušení s likvidací se nevyžaduje pouze tehdy, dochází-li ke zrušení registrace církve a náboženské společnosti podle § 22 odst. 1 písm. a) a přechod všech jejích práv a závazků a práv a závazků jejích evidovaných právnických osob je průkazně doložen písemným závazkem jiné registrované církve a náboženské společnosti o převzetí všech

těchto práv a závazků.

(4) Po zrušení registrace svazu církví a náboženských společností následuje jeho likvidace, která se nevyžaduje, dochází-li ke zrušení registrace podle § 22 odst. 1 písm. a) a přechod všech práv a závazků svazu církví a náboženských společností, jehož registrace byla zrušena, je průkazně doložen písemným závazkem jiného registrovaného svazu církví a náboženských společností o převzetí všech jeho práv a závazků.

(5) Do 5 pracovních dnů od skončení likvidace oznámí tuto skutečnost likvidátor ministerstvu.

(6) Likvidační zůstatek z likvidace podle odstavce 2 přechází na jinou registrovanou církev a náboženskou společnost určenou v jejím základním dokumentu. Pokud toto určení základní dokument neobsahuje nebo pokud byla registrace takto určené církve a náboženské společnosti zrušena anebo pokud registrovaná církev a náboženská společnost likvidační zůstatek odmítne, připadá likvidační zůstatek státu, který jej musí využít ve prospěch registrovaných církví a náboženských společností.

§ 25

Zánik registrované církve a náboženské společnosti nebo svazu církví a náboženských společností

(1) Registrovaná církev a náboženská společnost nebo svaz církví a náboženských společností zaniká jako právnická osoba dnem jejího výmazu z rejstříků podle § 18 odst. 1 písm. g) a § 19 odst. 1 písm. g) tohoto zákona.

(2) Ministerstvo provede výmaz podle předchozího odstavce do 5 pracovních dnů od oznámení skončení likvidace likvidátorem nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení registrace, pokud k likvidaci podle tohoto zákona nedochází. Před provedením výmazu ministerstvo zkoumá, zda jeho provedení nebrání probíhající trestní stíhání proti registrované církvi a náboženské společnosti nebo proti svazu církví a náboženských společností, nebo výkon trestu, který jim byl uložen podle zvláštního právního předpisu.

§ 26

Zrušení evidence evidované právnické osoby a její zánik

(1) Ministerstvo zruší evidenci evidované právnické osoby podle § 15a odst. 1

a) na návrh orgánu registrované církve a náboženské společnosti, který ji navrhl k evidenci, do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto návrhu,

b) z vlastního podnětu, zjistí-li, že tato právnická osoba jedná v rozporu s vymezením její působnosti v návrhu na evidenci podle § 16 odst. 2 nebo § 16a odst. 3 a 4 nebo v rozporu s právními předpisy, a nezjedná-li nápravu k tomu příslušný orgán registrované církve a náboženské společnosti, který ji navrhl k evidenci, po výzvě ministerstva, ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení evidence,

c) z vlastního podnětu, zanikne-li registrace církve a náboženské společnosti, jejíž orgán tuto právnickou osobu navrhl k evidenci, ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení registrace církve a náboženské společnosti podle § 24 odst. 3,

d) po zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo po zrušení konkursu z důvodu, že její majetek je zcela nepostačující, nebo po zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že její majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, ke dni nabytí právní moci usnesení soudu,

e) z vlastního podnětu, nebyli-li ustaveni členové statutárního orgánu a všem dosavadním členům statutárního orgánu skončilo funkční období před více než rokem, ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení evidence,

f) po uplynutí doby, na kterou byla založena, ke dni uplynutí této doby,

g) ke dni uvedenému v rozhodnutí o zrušení právnické osoby podle § 15a odst. 1 písm. b) podle zakládací listiny účelového zařízení, nebo

h) jestliže účelové zařízení neposkytuje obecně prospěšné služby uvedené v zakládací listině po dobu delší než jeden rok, ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení evidence.

(2) Evidence právnické osoby podle § 15a odst. 1 zaniká výmazem z Rejstříku evidovaných právnických osob.

(3) Zániku evidované právnické osoby podle odstavce 2 předchází její zrušení s likvidací, anebo zrušení bez likvidace, přechází-li její majetek a závazky na registrovanou církev a náboženskou společnost nebo její jinou právnickou osobu evidovanou podle tohoto zákona.

(4) Nepostačuje-li při likvidaci evidované právnické osoby její majetek k úhradě závazků, ručí za tyto závazky registrovaná církev a náboženská společnost, jejíž orgán ji navrhl k evidenci. Likvidační zůstatek z likvidace evidované právnické osoby přechází na registrovanou církev a náboženskou společnost, jejíž orgán ji navrhl k evidenci.

(5) Zaniká-li evidovaná právnická osoba podle § 15a odst. 1 s likvidací, je datum jejího výmazu z evidence totožné s datem ukončení její likvidace.

(6) Do 5 pracovních dnů od skončení likvidace oznámí tuto skutečnost likvidátor ministerstvu.

(7) Zaniká-li evidovaná právnická osoba bez likvidace a není-li její majetek podán insolvenční návrh, je datum jejího zrušení totožné s datem jejího výmazu z Rejstříku evidovaných právnických osob.

(8) Je-li proti evidované právnické osobě vedeno trestní stíhání nebo vykonává-li trest uložený podle zvláštního právního předpisu, je přílohou návrhu podle odstavce 1 písm. a) kopie rozhodnutí, kterým soud povolil její zrušení podle zvláštního právního předpisu. Před provedením výmazu z Rejstříku evidovaných právnických osob ministerstvo zkoumá, zda jeho provedení nebrání probíhající trestní stíhání proti evidované právnické osobě nebo výkon trestu, který jí byl uložen podle zvláštního právního předpisu.

HLAVA VII
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ, ZMOCŇOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 27
Společná ustanovení

(1) Pro řízení podle tohoto zákona platí obecné předpisy o správním řízení,¹⁷⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Návrhy podle tohoto zákona se podávají písemně ve dvojím vyhotovení.

(3) Návrhy podle tohoto zákona se podávají v českém jazyce. Doklady v jiném než českém jazyce musí být přeloženy do českého jazyka a úředně ověřeny, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(4) Příjmy církve a náboženské společnosti tvoří zejména

- a) příspěvky fyzických a právnických osob,
- b) příjmy z prodeje a z pronájmu movitého, nemovitého a nehmotného majetku církví a náboženských společností,
- c) úroky z vkladů,
- d) dary a dědictví,
- e) sbírky a příspěvky z části výtěžků podle zvláštního zákona,¹⁸⁾
- f) půjčky a úvěry,
- g) příjmy z podnikání nebo z jiné výdělečné činnosti,
- h) dotace.

(5) Předmět podnikání a jiné výdělečné činnosti musí být vymezen v základním dokumentu registrované církve a náboženské společnosti. Podnikání a jiná výdělečná činnost církve a náboženské společnosti mohou být pouze její doplňkovou výdělečnou činností.

(6) Církev a náboženská společnost vede účetnictví podle zvláštních předpisů.¹⁴⁾

(7) Ministerstvo může přidělit identifikační číslo pouze právnickým osobám podle tohoto zákona. Přidělování a zrušování identifikačních čísel se řídí zvláštním právním předpisem.¹⁵⁾

(8) Ministerstvo se souhlasem vlády může učinit výjimku a přiznat oprávnění ke zvláštním právům podle § 7 odst. 1 církvím a náboženským společnostem, které reprezentují významné světové náboženství s dlouhou historickou tradicí, působí na území České republiky a jsou registrovány podle tohoto zákona. V tomto případě se nevyžaduje splnění podmínek podle § 11 odst. 1 a 4. Návrh na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv může

podat registrovaná církev a náboženská společnost, která plní řádně závazky vůči státu a třetím osobám. Výjimku podle tohoto odstavce lze udělit pouze do 5 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.

(9) Ministerstvo sdělí Českému statistickému úřadu údaje o zapsaných právnických osobách nejpozději do 30 pracovních dnů od provedení zápisu do rejstříku podle odstavce 1 v rozsahu údajů nezbytně nutných pro vedení statistických registrů.

§ 27a

(1) Ministerstvu jsou poskytovány v rozsahu potřebném pro řízení o návrhu na registraci církve a náboženské společnosti, pro řízení o návrhu na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv a pro potřeby ověření osobních údajů členů orgánu církve nebo náboženské společnosti, statutárního orgánu evidované právnické osoby a svazu církví a náboženských společností ze základního registru obyvatel referenční údaje, a to

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(2) Ministerstvu jsou poskytovány v rozsahu potřebném pro řízení o návrhu na registraci církve a náboženské společnosti, pro řízení o návrhu na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv a pro potřeby ověření osobních údajů členů orgánu církve nebo náboženské společnosti, statutárního orgánu evidované právnické osoby a svazu církví a náboženských společností z agendového informačního systému evidence obyvatel údaje, a to

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) pohlaví,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- e) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu, popřípadě též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle jiného právního předpisu,
- f) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo

datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

g) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka; nebylo-li opatrovníkovi rodné číslo přiděleno, datum, místo a okres narození; je-li opatrovníkem ustanoven orgán místní správy, název a adresa sídla.

(3) Ministerstvu jsou poskytovány v rozsahu potřebném pro řízení o návrhu na registraci církve a náboženské společnosti, pro řízení o návrhu na přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv a pro potřeby ověření osobních údajů členů orgánu církve nebo náboženské společnosti, statutárního orgánu evidované právnické osoby a svazu církví a náboženských společností z agendového informačního systému cizinců údaje, a to

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

d) druh a adresa místa pobytu,

e) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům.

(4) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo z agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(5) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 28

Přechodná ustanovení

(1) Církve a náboženské společnosti, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vyvíjely svou činnost jako registrované ze zákona, se považují za registrované podle tohoto zákona. Jejich seznam je uveden v příloze k tomuto zákonu. Rozsah oprávnění k výkonu zvláštních práv podle § 7 odst. 1, které mají tyto církve a náboženské společnosti ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstává zachován.

(2) Do doby přijetí zvláštních právních předpisů podle § 7 odst. 2 lze zvláštní práva vykonávat podle dosavadních právních předpisů. Dohody o výkonu těchto práv registrovaných církví a náboženských společností uzavřené před nabytím účinnosti tohoto zákona zůstávají do této doby v platnosti.

(3) Církevní právnické osoby evidované ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za evidované podle tohoto zákona. Datum jejich evidence podle dosavadních právních předpisů se zachovává.

(4) Registrované církve a náboženské společnosti podle odstavce 1 jsou povinny ve

lhůtě do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona doplnit ministerstvu údaje podle tohoto zákona k jejich registraci nebo evidenci. Nedoplní-li registrovaná církev a náboženská společnost tyto údaje, ministerstvo ji vyzve k doplnění údajů v termínu nejméně 30 dnů ode dne doručení výzvy. Nedoplní-li registrovaná církev a náboženská společnost údaje v tomto termínu, ministerstvo může podle povahy nedoplněných údajů zahájit řízení o zrušení její registrace.

(5) zrušen

(6) Ministerstvo provede do 2 let ode dne účinnosti tohoto zákona kontrolu přidělených identifikačních čísel právnickým osobám podle tohoto zákona a do této doby zajistí jejich přidělení nebo změnu v souladu se zvláštní právní úpravou.¹⁵⁾

§ 29

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví vyhláškou podrobnosti a podmínky pro vedení Rejstříku registrovaných církví a náboženských společností, Rejstříku svazů církví a náboženských společností a Rejstříku evidovaných právnických osob a vzory všech výpisů z registrace nebo evidence podle tohoto zákona a návrhů na evidenci právnické osoby a evidenci změn.

§ 30

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.

2. Zákon č. 161/1992 Sb., o registraci církví a náboženských společností.

ČÁST DRUHÁ

zrušena

§ 31

zrušen

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů

§ 32

V § 20 odst. 3 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, se za slovo "společnostmi" vkládá čárka a slova "kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv,".

ČÁST ČTVRTÁ
Změna zákona o výkonu vazby

§ 33

1. V § 15 odst. 2 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. 208/2000 Sb., se za slovo "společnostmi" vkládá čárka a slova "kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv,".

2. Poznámka pod čarou č. 5) zní:

"5) Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech).

§ 91 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 180/1990 Sb.".

ČÁST PÁTÁ
zrušena

§ 34
zrušen

ČÁST ŠESTÁ
zrušena

§ 35
zrušen

ČÁST SEDMÁ
ÚČINNOST

§ 36

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.
Zeman v. r.

Příl.

Seznam registrovaných církví a náboženských společností v České republice

1. Apoštolská církev
2. Bratrská jednota baptistů
3. Církev adventistů sedmého dne

4. Církev bratrská
5. Církev československá husitská
6. Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů
7. Církev řeckokatolická
8. Církev římskokatolická
9. Českobratrská církev evangelická
10. Evangelická církev augsburského vyznání v České republice
11. Evangelická církev metodistická
12. Federace židovských obcí v České republice
13. Jednota bratrská
14. Křesťanské sbory
15. Luterská evangelická církev a. v. v České republice
16. Náboženská společnost českých unitářů
17. Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
18. Novoapoštolská církev v České republice
19. Pravoslavná církev v českých zemích
20. Slezská církev evangelická augsburského vyznání
21. Starokatolická církev v České republice

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 495/2005 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Dosavadní Rejstřík církevních právnických osob se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona mění na Rejstřík evidovaných právnických osob podle zákona č. 3/2002 Sb., ve znění nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 4/2003 Sb. a zákona č. 562/2004 Sb., ve znění tohoto zákona.

2. Církevní právnické osoby evidované v Rejstříku církevních právnických osob se stávají ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona evidovanými právnickými osobami podle zákona č. 3/2002 Sb., ve znění nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 4/2003 Sb. a zákona č. 562/2004 Sb., ve znění tohoto zákona. Datum jejich evidence podle dosavadních

právních předpisů je zachováno.

3. Orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, je povinen doplnit ve lhůtě do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona údaje o evidovaných právnických osobách podle zákona č. 3/2002 Sb., ve znění nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 4/2003 Sb., ve znění tohoto zákona, s výjimkou údajů podle § 16 odst. 2 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, nejsou-li již tyto údaje doplněny. Nebudou-li údaje v této lhůtě doplněny, vyzve ministerstvo orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, k jejich doplnění ve lhůtě nejméně 30 dnů ode dne doručení výzvy. Stanovená lhůta může být na základě písemné žádosti orgánu registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, prodloužena. Nedoplní-li registrovaná církev a náboženská společnost údaje ani v této lhůtě, ministerstvo může podle povahy nedoplněných údajů zahájit řízení o zrušení evidence evidované právnické osoby.

4. Orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, je povinen doplnit ve lhůtě do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona údaje podle § 10 odst. 3 písm. d) až h) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona. Nebudou-li údaje v této lhůtě doplněny, vyzve ministerstvo orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, k jejich doplnění ve lhůtě nejméně 30 dnů ode dne doručení výzvy. Tato lhůta může být na základě písemné žádosti orgánu registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, prodloužena. Nedoplní-li registrovaná církev a náboženská společnost tyto údaje ani v této lhůtě, ministerstvo může podle povahy nedoplněných údajů zahájit řízení o zrušení registrace této registrované církve a náboženské společnosti.

5. Orgán registrované církve a náboženské společnosti podle § 10 odst. 3 písm. d) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění tohoto zákona, uvede do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona stanovy a zakládací listiny evidovaných právnických osob, které navrhl k evidenci, do souladu se zákonem č. 3/2002 Sb., ve znění nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 4/2003 Sb., ve znění tohoto zákona.

Čl. XXVIII zákona č. 420/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neukončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

1) Úmluva o právech dítěte, vyhlášená pod č. 104/1991 Sb.

2) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.

3) Čl. 16 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

4) Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 29/1984 Sb.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o

vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, ve znění pozdějších předpisů.

7) Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

8) § 167 trestního zákona.

9) Například zákon č. 94/1963 Sb., zákon č. 29/1984 Sb., zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 359/1999 Sb., zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb.

10) Zákon č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu obecními úřady a o vydávání potvrzení orgány obcí a okresními úřady, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním.

12) Například zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

13) Zákon č. 158/1999 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001.

14) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

14a) Čl. 16 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

14b) Například Občanský zákoník, Obchodní zákoník, zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

15) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

15a) Například živnostenský zákon, zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

16) Obchodní zákoník.

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

17) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

18) Zákon č. 37/1973 Sb., o veřejných sbírkách a o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

19) Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.

20) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (zákon o Probační a mediační službě)

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA (§ 1 - § 15)
ČÁST DRUHÁ	- Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (§ 16)
ČÁST ČTVRTÁ	- Změna zákona o sociálně-právní ochraně dětí (§ 18)

257/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 14. července 2000

o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

(zákon o Probační a mediační službě)

Změna: 342/2006 Sb.

Změna: 112/2006 Sb., 264/2006 Sb.

Změna: 218/2009 Sb.

Změna: 227/2009 Sb., 181/2011 Sb.

Změna: 181/2011 Sb.

Změna: 357/2011 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

HLAVA I ZŘÍZENÍ, ORGANIZACE A ČINNOST PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY

Probační a mediační služba

§ 1

(1) Zřizuje se Probační a mediační služba, která provádí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem¹⁾ úkony probace a mediace ve věcech projednávaných v trestním řízení.

(2) Probační a mediační služba je organizační složkou státu a účetní jednotkou.

§ 2

(1) Probací se pro účely tohoto zákona rozumí organizování a vykonávání dohledu nad obviněným, obžalovaným nebo odsouzeným (dále jen "obviněný"), kontrola výkonu trestů nespojených s odnětím svobody, včetně uložených povinností a omezení, sledování chování

odsouzeného ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, dále individuální pomoc obviněnému a působení na něj, aby vedl řádný život, vyhověl soudem nebo státním zástupcem uloženým podmínkám, a tím došlo k obnově narušených právních i společenských vztahů.

(2) Mediací se pro účely tohoto zákona rozumí mimosoudní zprostředkování za účelem řešení sporu mezi obviněným a poškozeným a činnost směřující k urovnání konfliktního stavu vykonávaná v souvislosti s trestním řízením. Mediace lze provádět jen s výslovným souhlasem obviněného a poškozeného.

§ 3

Organizace Probační a mediační služby

(1) V čele Probační a mediační služby je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti. Ředitel Probační a mediační služby zajišťuje její chod po stránce personální, organizační, hospodářské, materiální a finanční.

(2) Plnění úkolů Probační a mediační služby ve vztahu k soudům, státním zastupitelstvím a orgánům Policie České republiky zajišťují její střediska, která působí v sídlech okresních soudů nebo naroveň jim postavených obvodních nebo městských soudů (dále jen "okresní soudy"). Střediska Probační a mediační služby (dále jen "střediska") působící v sídlech okresních soudů, která jsou současně sídly krajských soudů nebo Městského soudu v Praze, zajišťují úkoly Probační a mediační služby i ve vztahu k těmto soudům, příslušným státním zastupitelstvím a policejním orgánům.

(3) Příslušnost středisek k provádění úkonů probace a mediace se řídí příslušností soudu a v přípravném řízení státního zástupce, v jehož obvodu středisko působí. K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů může předseda senátu nebo samosoudce příslušného soudu a v přípravném řízení příslušný státní zástupce uložit provedení potřebných úkonů středisku, v jehož obvodu bydlí osoba, které se takové úkony týkají.

(4) V obcích, jež jsou sídly dvou nebo více okresních soudů, mohou být střediska sloučena tak, že jejich počet bude nižší, než odpovídá počtu zde sídlících soudů.

(5) Středisko lze dále členit podle potřeby na oddělení zaměřená zejména na mladistvé obviněné, obviněné ve věku blízkém věku mladistvých nebo na uživatele omamných a psychotropních látek.

(6) Podrobnosti pro vytváření středisek a jejich vnitřní organizaci upraví Statut Probační a mediační služby, který vydá Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "ministerstvo").

§ 4

Činnost Probační a mediační služby

(1) Probační a mediační služba vytváří předpoklady k tomu, aby věc mohla být ve vhodných případech projednána v některém ze zvláštních druhů trestního řízení, nebo mohl být uložen a vykonán trest nespojený s odnětím svobody, anebo vazba byla nahrazena jiným opatřením. Za tím účelem poskytuje obviněnému odborné vedení a pomoc, sleduje a kontroluje jeho chování a spolupracuje s rodinným a sociálním prostředím, ve kterém žije a pracuje, s cílem, aby v budoucnu vedl řádný život.

(2) Probační a mediační činnost podle odstavce 1 spočívá zejména

- a) v obstarávání podkladů k osobě obviněného a jeho rodinnému i sociálnímu zázemí,
- b) ve vytváření podmínek pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání, nebo pro schválení narovnání, zejména projednání a uzavření dohody mezi obviněným a poškozeným o náhradě škody nebo o vydání bezdůvodného obohacení, nebo dohody o narovnání, případně podmínek pro další takové procesní postupy či tresty nespojené s odnětím svobody,
- c) ve vykonávání dohledu nad chováním obviněného v případech, kdy bylo rozhodnuto o nahrazení vazby probačním dohledem,
- d) ve vykonávání dohledu nad chováním obviněného v případech, kdy byl dohled uložen, ve sledování a kontrole obviněného v průběhu zkušební doby, v kontrole výkonu dalších trestů nespojených s odnětím svobody, včetně trestu obecně prospěšných prací, ve sledování výkonu ochranných opatření,
- e) ve sledování a kontrole chování odsouzeného v průběhu zkušební doby v případech, kdy bylo rozhodnuto o podmíněném propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody.

(3) Probační a mediační služba současně pomáhá při odstraňování následků trestného činu poškozeným a dalším osobám dotčeným trestným činem.

(4) Probační a mediační služba věnuje zvláštní péči mladistvým obviněným a obviněným ve věku blízkém věku mladistvých, přispívá k ochraně práv osob poškozených trestnou činností a ke koordinaci sociálních a terapeutických programů práce s obviněnými, zejména jde-li o mladistvé a uživatele omamných a psychotropních látek.

(5) Probační a mediační služba se podílí na prevenci trestné činnosti.

(6) Úkony probace a mediace, pokud nejsou tímto nebo zvláštním zákonem svěřeny do výlučné působnosti Probační a mediační služby, mohou vykonávat nebo se na nich podílet i jiné osoby.

(7) Probační a mediační služba provádí v rámci své působnosti úkony na pokyn orgánů činných v trestním řízení a ve vhodných případech v oblasti mediace i bez takového pokynu zejména z podnětu obviněného a poškozeného; v těchto případech o tom neprodleně informuje příslušný orgán činný v trestním řízení, který může rozhodnout, že věc se k mediaci nepředává a mediace proto dále prováděna nebude.

(8) V souvislosti s úkony probace a mediace je Probační a mediační služba oprávněna opatřovat informace a poznatky o osobě obviněného nebo o stanoviscích poškozeného významných pro rozhodnutí soudu či státního zástupce.

(9) Policejní orgán a státní zástupce vyrozumívá středisko o věcech vhodných k mediaci; zejména v trestních věcech mladistvých postupuje tak, aby mediace byla využita od počátku trestního stíhání nebo místo něj.

Součinnost Probační a mediační služby se státními orgány a dalšími institucemi

(1) Probační a mediační služba postupuje, je-li to účelné, v součinnosti s orgány sociálního zabezpečení, školami a školskými zařízeními, poskytovateli zdravotních služeb, s registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi, zájmovými sdruženími občanů, nadacemi a dalšími institucemi sledujícími humanitární cíle a v případě potřeby tuto součinnost koordinuje z hlediska využití probace a mediace v trestním řízení.

(2) Probační a mediační služba při výkonu své působnosti úzce spolupracuje s orgány, kterým přísluší podle zvláštního zákona výkon sociálně-právní ochrany dětí a poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi občanům společensky nepřízpůsobeným.

(3) V souvislosti s výkonem probace a mediace jsou zaměstnanci Probační a mediační služby oprávněni obracet se na státní orgány a právnické i fyzické osoby s dožádáním o sdělení potřebných údajů a tyto jsou povinny, pokud tomu nebrání zvláštní zákon nebo oprávnění v něm uvedené, 2) požadované údaje bez zbytečného odkladu sdělit. V souvislosti s výkonem probace a mediace je dále Probační a mediační služba oprávněna vyžádat si opis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu; žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Odmítne-li státní orgán, právnická nebo fyzická osoba bezdůvodně vyhovět dožádání podle odstavce 3, předloží zaměstnanec Probační a mediační služby věc předsedovi senátu nebo samosoudci a v přípravném řízení státnímu zástupci k dalšímu opatření.

(5) Je-li vedeno trestní řízení proti obviněnému ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody anebo je-li ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody spolupachatel anebo poškozený, postupuje Probační a mediační služba při výkonu své působnosti v součinnosti s Vězeňskou službou a justiční stráží České republiky. Jestliže je to třeba v souvislosti se zjištěním a projednáním jeho stanoviska k trestní věci nebo s přípravou podkladů pro rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, Vězeňská služba umožní úředníkovi Probační a mediační služby návštěvu obviněného ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody. Je-li obviněný ve vazbě z důvodu uvedeného v § 67 odst. 1 písm. b) trestního řádu, může jej úředník Probační a mediační služby navštívit jen se souhlasem předsedy senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státního zástupce. Ostatní obviněné ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody může navštěvovat bez takového souhlasu.

§ 5a nadpis vypuštěn

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje Probační a mediační službě pro výkon působnosti podle tohoto zákona a dalších právních předpisů

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo,

avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se občan narodil,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- j) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- k) rodinný stav, datum jeho změny a místo uzavření manželství,
- l) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,

m) rodné číslo dítěte,

n) osvojení dítěte,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,

b) datum narození,

c) pohlaví,

d) místo a stát, kde se cizinec narodil,

e) rodné číslo,

f) státní občanství,

g) druh a adresa místa pobytu,

h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,

j) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

k) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,

l) rodinný stav, datum a místo jeho změny, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela, rodné číslo nebo datum narození,

m) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, rodné číslo, pokud je dítě cizincem; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,

n) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, jejich rodné číslo, pokud jsou cizinci; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den,

který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. d) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,

b) rodné číslo,

c) v případě změny rodného čísla původní rodné číslo,

d) den, měsíc a rok narození,

e) místo a okres narození; u fyzické osoby narozené v cizině stát, na jehož území se narodila.

(6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

HLAVA II ÚŘEDNÍCI A ASISTENTI

§ 6

Postavení úředníků a asistentů

(1) Úkoly Probační a mediační služby plní v rámci jejích středisek v pracovním poměru zaměstnanci státu ve funkcích úředníků nebo asistentů Probační a mediační služby. Pracovní poměr úředníků a asistentů Probační a mediační služby se řídí zákoníkem práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Úředník Probační a mediační služby musí být bezúhonný a způsobilý k právním úkonům a musí mít vysokoškolské vzdělání v oblasti společenskovední získané ukončením studia v magisterském studijním programu a odbornou zkoušku, kterou mu středisko umožní vykonat po absolvování základního kvalifikačního vzdělání pro úředníky Probační a mediační služby.

(3) Asistentem Probační a mediační služby se může stát bezúhonná fyzická osoba starší 21 let, která je způsobilá k právním úkonům a získala středoškolské vzdělání v oblasti společenskovední.

(4) Úředníci a asistenti jsou povinni se dále vzdělávat a prohlubovat si své odborné znalosti.

(5) Rozsah a obsah kvalifikačního vzdělávání a odborné zkoušky pro úředníky a obsah specializačního kursu pro asistenty Probační a mediační služby stanoví Statut Probační a mediační služby.

Práva a povinnosti úředníků a asistentů

§ 7

(1) Úředník Probační a mediační služby je při výkonu své funkce povinen řídit se zákony, jinými právními předpisy a pokyny předsedy senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státního zástupce, které však nesmí směřovat ke způsobu a výsledku prováděné mediace. Přitom musí postupovat odpovědně, respektovat a chránit lidská práva a svobody, důstojnost člověka a vyvarovat se jednání, které by mohlo vést ke zmaření účelu trestního řízení nebo vzbuzovalo pochybnosti o jeho objektivitě a nestrannosti. Při nedodržení těchto povinností může předseda senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státní zástupce věc úředníkovi Probační a mediační služby odejmout.

(2) Úředník Probační a mediační služby je oprávněn zjišťovat stanovisko obviněného k podmíněnému zastavení trestního stíhání, k uložení trestu obecně prospěšných prací nebo k uložení jiného trestu nespojeného s odnětím svobody, a pokud jde o schválení narovnání, zjišťovat stanovisko obviněného i poškozeného.

(3) Poruší-li obviněný podmínky, omezení či povinnosti stanovené mu v rámci dohledu, nebo omezení či povinnosti uložené mu v rámci některého trestu nespojeného s odnětím svobody, podmíněného zastavení trestního stíhání anebo podmíněného propuštění prováděného úředníkem Probační a mediační služby, informuje o tom úředník předsedu senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státního zástupce. Při méně závažném porušení stanovených podmínek, omezení či povinností může úředník Probační a mediační služby upozornit obviněného na zjištěné nedostatky a dát mu poučení, že v případě opakování nebo závažnějšího porušení stanovených podmínek, omezení či povinností bude o tom informovat předsedu senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státního zástupce.

(4) Úředník Probační a mediační služby má právo v mezích její působnosti nahlížet do trestních spisů vedených u soudu, státního zastupitelství a Policie České republiky, činit si z nich výpisky a poznámky a pořizovat si kopie spisů a jejich částí.

(5) Úředník Probační a mediační služby nesmí v téže věci provádět úkony probace a mediace.

(6) Jednotlivé úkony podle pokynů úředníka Probační a mediační služby provádějí a organizačně zabezpečují asistenti střediska, kteří vykonávají i potřebné administrativní práce. Pokud asistenti vykonávají jednotlivé úkony podle pokynů úředníka, platí pro ně obdobně odstavce 1 až 5.

§ 8

(1) Úředník i asistent Probační a mediační služby jsou vyloučeni z provedení úkonů probace nebo mediace z obdobných důvodů, které zákon stanoví pro vyloučení orgánů činných v trestním řízení. 3) Jakmile se úředník nebo asistent dozví o skutečnostech, pro které by mohl být vyloučen, oznámí to neprodleně předsedovi senátu nebo samosoudci a v přípravném řízení státnímu zástupci. V řízení může do doby, než je o vyloučení rozhodnuto, učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(2) O vyloučení podle odstavce 1 rozhoduje předseda senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státní zástupce usnesením; proti tomuto rozhodnutí není opravný prostředek přípustný.

(3) Jestliže bylo rozhodnuto, že úředník nebo asistent je vyloučen, určí místo něho předseda senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státní zástupce jiného úředníka nebo asistenta.

§ 9

(1) Úředník i asistent Probační a mediační služby jsou povinni i po skončení pracovního poměru zachovávat mlčenlivost o věcech, které se dozvěděli v souvislosti s výkonem své funkce. Povinnosti mlčenlivosti se při výkonu probace nemohou dovolávat ve vztahu k policejnímu orgánu, soudu nebo státnímu zástupci. Stejně se nemohou dovolávat mlčenlivosti vůči ministerstvu, pokud jde o údaje potřebné k plnění závazků podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

(2) Úředníka ani asistenta Probační a mediační služby nelze v návaznosti na jeho mediační činnost vyslýchat ke skutkovým okolnostem, které se dozvěděl při zprostředkování řešení sporu nebo v souvislosti s ním a které se neprojevily při uzavírání dohody mezi obviněným a poškozeným, s výjimkou případů zákonem uložené povinnosti překazit spáchání trestného činu nebo oznámit trestný čin.

§ 10

Vedoucí střediska Probační a mediační služby

(1) Práci střediska organizuje a řídí jeho vedoucí, kterého z úředníků příslušného střediska jmenuje a odvolává na návrh ředitele Probační a mediační služby ministr spravedlnosti po projednání s Radou pro probaci a mediaci.

(2) Vedoucí střediska nesmí dávat pokyny úředníkům a asistentům Probační a mediační služby k provádění úkonů probace a mediace v rozporu s pokyny předsedy senátu nebo samosoudce a v přípravném řízení státního zástupce.

HLAVA III

STÁTNÍ SPRÁVA PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY

§ 11

(1) Ministerstvo při výkonu státní správy vytváří Probační a mediační službě podmínky k řádnému výkonu probace a mediace, zejména po stránce personální, organizační, hospodářské a finanční.

(2) Ministerstvo vykonává nad činností Probační a mediační služby dohled.

§ 12

Rada pro probaci a mediaci

(1) V zájmu koncepčního a metodického ovlivňování a usměrňování činnosti Probační a mediační služby se zřizuje Rada pro probaci a mediaci jako poradní orgán ministra

spravedlnosti.

(2) Členy Rady pro probaci a mediaci jmenuje ministr spravedlnosti ze soudců, státních zástupců, úředníků Probační a mediační služby a dalších osob majících odborné znalosti a zkušenosti z oblasti probace a mediace.

(3) Rada pro probaci a mediaci zejména

a) navrhuje pravidla, na jejichž základě jsou vytvářeny probační programy, a pravidla a standardy probační a mediační činnosti, které schvaluje svým rozhodnutím ministr spravedlnosti,

b) projednává koncepční a metodické materiály připravené ministerstvem,

c) vyjadřuje se ke jmenování a odvolání vedoucích středisek Probační a mediační služby,

d) vyjadřuje se k dočasnému přidělení úředníků Probační a mediační služby k ministerstvu.

HLAVA IV USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 13

(1) Probační úředníci, vyšší soudní úředníci, soudní tajemníci a úředníci státního zastupitelství, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona vykonávali probační činnost, se stanou na vlastní žádost podanou do jednoho měsíce od účinnosti tohoto zákona zaměstnanci Probační a mediační služby ve středisku působícím v sídle orgánu, jehož byli zaměstnanci.

(2) Probační úředníci, vyšší soudní úředníci, soudní tajemníci a úředníci státního zastupitelství, kteří se podle odstavce 1 stali zaměstnanci Probační a mediační služby, mohou po dobu dvou let od účinnosti zákona vykonávat činnost úředníků Probační a mediační služby, i když nesplňují kvalifikační předpoklady stanovené tímto zákonem. Zahájí-li v této době studium na vysoké škole v rámci magisterského studijního programu v oblasti společenskovední a v tomto studiu řádně pokračují, možnost vykonávat činnost úředníků Probační a mediační služby se prodlužuje do doby dokončení studia.

(3) Úředníci Probační a mediační služby, kteří nezahájí studium uvedené v odstavci 2, se uplynutím dvouleté doby stávají asistenty Probační a mediační služby.

§ 14

Za závěrečnou odbornou zkoušku úředníka Probační a mediační služby může ministr spravedlnosti uznat též zkoušku pro probační úředníky před komisí jmenovanou ministrem spravedlnosti, která byla úspěšně složena před nabytím účinnosti tohoto zákona.

§ 15

(1) Pro prokazování bezúhonnosti a způsobilosti k právním úkonům státního občana členského státu Evropské unie nebo jiného státu anebo osoby bez státní příslušnosti postačí úřední dokument, který se pro takové účely vydává ve státě, z kterého žadatel pochází nebo

přichází. Nevydává-li se v tomto státě takový dokument, postačí čestné prohlášení žadatele.

(2) K splnění požadavků na vzdělání podle § 6 odst. 2 postačí, aby žadatel o funkci úředníka Probační a mediační služby, který je státním občanem členského státu Evropské unie nebo jiného státu anebo osobou bez státní příslušnosti, prokázal,

- a) že má kvalifikaci, která je vyžadována pro výkon funkce úředníka Probační a mediační služby v členském státě Evropské unie nebo jiném státě, odkud pochází nebo přichází, a složil rozdílovou zkoušku, nebo
- b) že vykonával obdobnou funkci úředníka Probační a mediační služby po dobu dvou let během uplynulých deseti let v členském státě Evropské unie nebo jiném státě, který pro tuto funkci nestanoví kvalifikační předpoklady, a složil rozdílovou zkoušku.

(3) Obsah a rozsah rozdílové zkoušky stanoví Statut Probační a mediační služby.

(4) Ke splnění požadavků na vzdělání podle § 6 odst. 3 postačí, aby žadatel o funkci asistenta Probační a mediační služby, který je státním občanem členského státu Evropské unie nebo jiného státu anebo osobou bez státní příslušnosti, prokázal,

- a) že má kvalifikaci, která je vyžadována pro výkon funkce asistenta Probační a mediační služby v členském státě Evropské unie nebo jiném státě, odkud pochází nebo přichází, nebo
- b) že vykonával obdobnou funkci asistenta Probační a mediační služby po dobu dvou let během uplynulých deseti let v členském státě Evropské unie nebo jiném státě, který pro tuto funkci nestanoví kvalifikační předpoklady.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

§ 16

§ 11 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 358/1992 Sb., zákona č. 548/1992 Sb., zákona č. 285/1993 Sb., zákona č. 135/1996 Sb. a zákona č. 272/1996 Sb., se mění takto:

1. Za odstavec 3 se vkládá nový odstavec 4, který zní:

"(4) Ministerstvo spravedlnosti je ústředním orgánem státní správy pro probaci a mediaci."

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

2. Dosavadní odstavec 5 se zrušuje.

ČÁST TŘETÍ **zrušena**

§ 17
zrušen

ČÁST ČTVRTÁ
Změna zákona o sociálně-právní ochraně dětí

§ 18

V § 51 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, se na konci tečka nahrazuje středníkem a doplňuje se písmeno c), které zní:

"c) poskytnout Probační a mediační službě na její žádost informace v rozsahu potřebném pro trestní řízení."

ČÁST PÁTÁ
ÚČINNOST

§ 19

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.
Havel v. r.
v z. Rychetský v. r.

-
- 1) Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
2) Například § 99 a 100 trestního řádu.
2a) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.
2c) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.
3) § 30 odst. 1 trestního řádu.

I/17

Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

Obsah

ČÁST PRVNÍ - OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ (§ 1 - § 48)
ČÁST TŘETÍ (§ 50)
Přechodná ustanovení

101/2000 Sb.
ZÁKON
ze dne 4. dubna 2000
o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

Změna: 227/2000 Sb.
Změna: 177/2001 Sb.
Změna: 450/2001 Sb.
Změna: 107/2002 Sb.
Změna: 310/2002 Sb.
Změna: 517/2002 Sb.
Změna: 439/2004 Sb.
Změna: 480/2004 Sb.
Změna: 439/2004 Sb. (část), 626/2004 Sb.
Změna: 413/2005 Sb., 444/2005 Sb.
Změna: 342/2006 Sb.
Změna: 109/2006 Sb.
Změna: 170/2007 Sb.
Změna: 52/2009 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb.
Změna: 468/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 309/2002 Sb., 267/2006 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

HLAVA I ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1 Předmět úpravy

Tento zákon v souladu s právem Evropských společenství,¹⁾ mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána,^{1a)} a k naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje předání osobních údajů do jiných států.

§ 2

(1) Zřizuje se Úřad pro ochranu osobních údajů se sídlem v Praze (dále jen "Úřad").

(2) Úřadu jsou svěřeny kompetence ústředního správního úřadu pro oblast ochrany osobních údajů v rozsahu stanoveném tímto zákonem a další kompetence stanovené zvláštním právním předpisem, 1) mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.

(3) Úřad vykonává působnost dozorového úřadu pro oblast ochrany osobních údajů vyplývající z mezinárodních smluv, které jsou součástí právního řádu.

§ 3

Působnost zákona

(1) Tento zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby.

(2) Tento zákon se vztahuje na veškeré zpracovávání osobních údajů, ať k němu dochází automatizovaně nebo jinými prostředky.

(3) Tento zákon se nevztahuje na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu.

(4) Tento zákon se nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány.

(5) Tento zákon se dále vztahuje na zpracování osobních údajů,

a) jestliže se právní řád České republiky použije přednostně na základě mezinárodního práva veřejného, i když správce není usazen na území České republiky,

b) jestliže správce, který je usazen mimo území Evropské unie, provádí zpracování na území České republiky a nejedná se pouze o předání osobních údajů přes území Evropské unie; v tomto případě je správce povinen zmocnit postupem podle § 6 na území České republiky zpracovatele.

Jestliže zpracování provádí správce prostřednictvím svých organizačních jednotek umístěných na území Evropské unie, musí zajistit, že tyto organizační jednotky budou zpracovávat osobní údaje v souladu s národním právem příslušného členského státu Evropské unie.

(6) Ustanovení § 5 odst. 1 a § 11 a 12 se nepoužijí pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony pro zajištění

a) bezpečnosti České republiky,⁴⁾

b) obrany České republiky,⁵⁾

c) veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti,⁶⁾

d) předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů,⁷⁾

e) významného hospodářského zájmu České republiky nebo Evropské unie,⁸⁾

f) významného finančního zájmu České republiky nebo Evropské unie, kterým je zejména stabilita finančního trhu a měny, fungování peněžního oběhu a platebního styku, jakož i rozpočtová a daňová opatření,⁹⁾

g) výkonu kontroly, dozoru, dohledu a regulace spojených s výkonem veřejné moci v případech uvedených v písmenech c), d), e) a f),¹⁰⁾ nebo

h) činností spojených se zpřístupňováním svazků bývalé Státní bezpečnosti.^{10a)}

§ 4

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu,
- b) citlivým údajem osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů,
- c) anonymním údajem takový údaj, který buď v původním tvaru nebo po provedeném zpracování nelze vztáhnout k určenému nebo určitelnému subjektu údajů,
- d) subjektem údajů fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují,
- e) zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace,
- f) shromažďováním osobních údajů systematický postup nebo soubor postupů, jehož cílem je získání osobních údajů za účelem jejich dalšího uložení na nosič informací pro jejich okamžité nebo pozdější zpracování,
- g) uchováváním osobních údajů udržování údajů v takové podobě, která je umožňuje dále zpracovávat,
- h) blokováním operace nebo soustava operací, kterými se na stanovenou dobu omezí způsob nebo prostředky zpracování osobních údajů, s výjimkou nezbytných zásahů,
- i) likvidací osobních údajů se rozumí fyzické zničení jejich nosiče, jejich fyzické vymazání nebo jejich trvalé vyloučení z dalších zpracování,
- j) správcem každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit nebo pověřit zpracovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,
- k) zpracovatelem každý subjekt, který na základě zvláštního zákona nebo pověření správcem zpracovává osobní údaje podle tohoto zákona,
- l) zveřejněným osobním údajem osobní údaj zpřístupněný zejména hromadnými sdělovacími

prostředky, jiným veřejným sdělením nebo jako součást veřejného seznamu,

m) evidencí nebo datovým souborem osobních údajů (dále jen "datový soubor") jakýkoliv soubor osobních údajů uspořádaný nebo zpřístupnitelný podle společných nebo zvláštních kritérií,

n) souhlasem subjektu údajů svobodný a vědomý projev vůle subjektu údajů, jehož obsahem je svolení subjektu údajů se zpracováním osobních údajů,

o) příjemcem každý subjekt, kterému jsou osobní údaje zpřístupněny; za příjemce se nepovažuje subjekt, který zpracovává osobní údaje podle § 3 odst. 6 písm. g).

HLAVA II PRÁVA A POVINNOSTI PŘI ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

§ 5

(1) Správce je povinen

a) stanovit účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovány,

b) stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů,

c) zpracovat pouze přesné osobní údaje, které získal v souladu s tímto zákonem. Je-li to nezbytné, osobní údaje aktualizuje. Zjistí-li správce, že jím zpracované osobní údaje nejsou s ohledem na stanovený účel přesné, provede bez zbytečného odkladu přiměřená opatření, zejména zpracování blokuje a osobní údaje opraví nebo doplní, jinak osobní údaje zlikviduje. Nepřesné osobní údaje lze zpracovat pouze v mezích uvedených v § 3 odst. 6.11) Nepřesné osobní údaje se musí označit. Informaci o blokování, opravě, doplnění nebo likvidaci osobních údajů je správce povinen bez zbytečného odkladu předat všem příjemcům,

d) shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanového účelu,

e) uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Při použití pro tyto účely je třeba dbát práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů a osobní údaje anonymizovat, jakmile je to možné,

f) zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny. Zpracovávat k jinému účelu lze osobní údaje jen v mezích ustanovení § 3 odst. 6, nebo pokud k tomu dal subjekt údajů předem souhlas,

g) shromažďovat osobní údaje pouze otevřeně; je vyloučeno shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti,

h) nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům.

(2) Správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez

tohoto souhlasu je může zpracovávat,

- a) jestliže provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce,¹²⁾
- b) jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů,
- c) pokud je to nezbytně třeba k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů. V tomto případě je třeba bez zbytečného odkladu získat jeho souhlas. Pokud souhlas není dán, musí správce ukončit zpracování a údaje zlikvidovat,
- d) jedná-li se o oprávněně zveřejněné osobní údaje v souladu se zvláštním právním předpisem.¹³⁾ Tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů,
- e) pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života,
- f) pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení, nebo,
- g) jedná-li se o zpracování výlučně pro účely archivnictví podle zvláštního zákona.

(3) Provádí-li správce zpracování osobních údajů na základě zvláštního zákona,¹²⁾ je povinen dbát práva na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů.

(4) Subjekt údajů musí být při udělení souhlasu informován o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Souhlas subjektu údajů se zpracováním osobních údajů musí být správce schopen prokázat po celou dobu zpracování.

(5) Provádí-li správce nebo zpracovatel zpracování osobních údajů za účelem nabízení obchodu nebo služeb subjektu údajů, lze pro tento účel použít jméno, příjmení a adresu subjektu údajů, pokud tyto údaje byly získány z veřejného seznamu nebo v souvislosti se svojí činností jakožto správce nebo zpracovatele. Správce nebo zpracovatel však nesmí uvedené údaje dále zpracovávat, pokud s tím subjekt údajů vyslovil nesouhlas. Nesouhlas se zpracováním je nutné vyjádřit písemně. Bez souhlasu subjektu údajů nelze k uvedeným údajům přiřazovat další osobní údaje.

(6) Správce, který zpracovává osobní údaje podle odstavce 5, může tyto údaje předat jinému správci pouze za splnění těchto podmínek:

- a) údaje subjektu údajů byly získány v souvislosti s činností správce nebo se jedná o zveřejněné osobní údaje,
- b) údaje budou využívány pouze za účelem nabízení obchodu a služeb,
- c) subjekt údajů byl o tomto postupu správce předem informován a nevyslovil s tímto

postupem nesouhlas.

(7) Jiný správce, kterému byly předány údaje podle odstavce 6, nesmí tyto údaje předávat jiné osobě.

(8) Nesouhlas se zpracováním podle odstavce 6 písm. c) musí subjekt údajů učinit písemně. Správce je povinen informovat každého správce, kterému předal jméno, příjmení a adresu subjektu údajů, o tom, že subjekt údajů vyslovil nesouhlas se zpracováním.

(9) Za účelem vyloučení možnosti, že jméno, příjmení a adresa subjektu údajů budou opakovaně použity k nabídce obchodu a služeb, je správce oprávněn dále zpracovávat pro svoji vlastní potřebu jméno, příjmení a adresu subjektu údajů přesto, že subjekt údajů vyslovil nesouhlas podle odstavce 5.

§ 6

Pokud zmocnění nevylývá z právního předpisu, musí správce se zpracovatelem uzavřít smlouvu o zpracování osobních údajů. Smlouva musí mít písemnou formu. Musí v ní být zejména výslovně uvedeno, v jakém rozsahu, za jakým účelem a na jakou dobu se uzavírá a musí obsahovat záruky zpracovatele o technickém a organizačním zabezpečení ochrany osobních údajů.

§ 7

Povinnosti stanovené v § 5 platí obdobně také pro zpracovatele.

§ 8

Jestliže zpracovatel zjistí, že správce porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem, je povinen jej na to neprodleně upozornit a ukončit zpracování osobních údajů. Pokud tak neučiní, odpovídá za škodu, která subjektu údajů vznikla, společně a nerozdílně se správcem údajů. Tím není dotčena jeho odpovědnost podle tohoto zákona.

§ 9

Citlivé údaje

Citlivé údaje je možné zpracovávat, jen jestliže

a) subjekt údajů dal ke zpracování výslovný souhlas. Subjekt údajů musí být při udělení souhlasu informován o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Existenci souhlasu subjektu údajů se zpracováním osobních údajů musí být správce schopen prokázat po celou dobu zpracování. Správce je povinen předem subjekt údajů poučit o jeho právech podle § 12 a 21,

b) je to nezbytné v zájmu zachování života nebo zdraví subjektu údajů nebo jiné osoby nebo odvrácení bezprostředního závažného nebezpečí hrozícího jejich majetku, pokud není možno jeho souhlas získat zejména z důvodů fyzické, duševní či právní nezpůsobilosti, v případě, že je nezvěstný nebo z jiných podobných důvodů. Správce musí ukončit zpracování údajů, jakmile pominou uvedené důvody, a údaje musí zlikvidovat, ledaže by subjekt údajů dal k dalšímu zpracování souhlas,

- c) se jedná o zpracování při poskytování zdravotních služeb, ochrany veřejného zdraví, zdravotního pojištění a výkon státní správy v oblasti zdravotnictví podle zvláštního zákona¹⁵⁾ nebo se jedná o posuzování zdravotního stavu v jiných případech stanovených zvláštním zákonem,^{15a)}
- d) je zpracování nezbytné pro dodržení povinností a práv správce odpovědného za zpracování v oblasti pracovního práva a zaměstnanosti, stanovené zvláštním zákonem,¹⁶⁾
- e) jde o zpracování, které sleduje politické, filosofické, náboženské nebo odborové cíle, prováděné v rámci oprávněné činnosti občanského sdružení, nadace nebo jiné právnické osoby nevýdělečné povahy (dále jen "sdružení"), a které se týká pouze členů sdružení nebo osob, se kterými je sdružení v opakujícím se kontaktu souvisejícím s oprávněnou činností sdružení, a osobní údaje nejsou zpřístupňovány bez souhlasu subjektu údajů,
- f) se jedná o údaje podle zvláštního zákona nezbytné pro provádění nemocenského pojištění, důchodového pojištění (zabezpečení), úrazového pojištění, státní sociální podpory a dalších státních sociálních dávek, sociálních služeb, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi, a sociálně-právní ochrany dětí, a při zajištění ochrany těchto údajů v souladu se zákonem,
- g) se zpracování týká osobních údajů zveřejněných subjektem údajů,
- h) je zpracování nezbytné pro zajištění a uplatnění právních nároků,
- ch) jsou zpracovány výlučně pro účely archivnictví podle zvláštního zákona, nebo
- i) se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.

§ 10

Při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.

§ 11

(1) Správce je při shromažďování osobních údajů povinen subjekt údajů informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21.

(2) V případě, kdy správce zpracovává osobní údaje získané od subjektu údajů, musí subjekt údajů poučit o tom, zda je poskytnutí osobního údaje povinné či dobrovolné. Je-li subjekt údajů povinen podle zvláštního zákona osobní údaje pro zpracování poskytnout, poučí jej správce o této skutečnosti, jakož i o následcích odmítnutí poskytnutí osobních údajů.

(3) Informace a poučení podle odstavce 1 není povinen správce poskytovat v

případech, kdy osobní údaje nezískal od subjektu údajů, pokud

- a) zpracovává osobní údaje výlučně pro účely výkonu státní statistické služby, vědecké nebo archivní účely a poskytnutí takových informací by vyžadovalo neúměrné úsilí nebo nepřiměřeně vysoké náklady; nebo pokud ukládání na nosiče informací nebo zpřístupnění je výslovně stanoveno zvláštním zákonem. V těchto případech je správce povinen přijmout potřebná opatření proti neoprávněnému zasahování do soukromého a osobního života subjektu údajů,
- b) zpracování osobních údajů mu ukládá zvláštní zákon nebo je takových údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštních zákonů,
- c) zpracovává výlučně oprávněně zveřejněné osobní údaje, nebo
- d) zpracovává osobní údaje získané se souhlasem subjektu údajů.

(4) Předchozími ustanoveními nejsou dotčena práva subjektu údajů požadovat informace podle zvláštních zákonů.¹⁸⁾

(5) Při zpracování osobních údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) a § 9 písm. h) je správce povinen bez zbytečného odkladu subjekt údajů informovat o zpracování jeho osobních údajů.

(6) Žádné rozhodnutí správce nebo zpracovatele, jehož důsledkem je zásah do právních a právem chráněných zájmů subjektu údajů, nelze bez ověření vydat nebo učinit výlučně na základě automatizovaného zpracování osobních údajů. To neplatí v případě, že takové rozhodnutí bylo učiněno ve prospěch subjektu údajů a na jeho žádost.

(7) Informační povinnost upravenou v § 11 může za správce plnit zpracovatel.

§ 12 **Přístup subjektu údajů k informacím**

(1) Požádá-li subjekt údajů o informaci o zpracování svých osobních údajů, je mu správce povinen tuto informaci bez zbytečného odkladu předat.

(2) Obsahem informace je vždy sdělení o

- a) účelu zpracování osobních údajů,
- b) osobních údajích, případně kategoriích osobních údajů, které jsou předmětem zpracování, včetně veškerých dostupných informací o jejich zdroji,
- c) povaze automatizovaného zpracování v souvislosti s jeho využitím pro rozhodování, jestliže jsou na základě tohoto zpracování činěny úkony nebo rozhodnutí, jejichž obsahem je zásah do práva a oprávněných zájmů subjektu údajů,
- d) příjemci, případně kategoriích příjemců.

(3) Správce má právo za poskytnutí informace požadovat přiměřenou úhradu nepřevyšující náklady nezbytné na poskytnutí informace.

(4) Povinnost správce poskytnout informace subjektu údajů upravenou v § 12 může za správce plnit zpracovatel.

Povinnosti osob při zabezpečení osobních údajů

§ 13

(1) Správce a zpracovatel jsou povinni přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů.

(2) Správce nebo zpracovatel je povinen zpracovat a dokumentovat přijatá a provedená technicko-organizační opatření k zajištění ochrany osobních údajů v souladu se zákonem a jinými právními předpisy.

(3) V rámci opatření podle odstavce 1 správce nebo zpracovatel posuzuje rizika týkající se

- a) plnění pokynů pro zpracování osobních údajů osobami, které mají bezprostřední přístup k osobním údajům,
- b) zabránění neoprávněným osobám přistupovat k osobním údajům a k prostředkům pro jejich zpracování,
- c) zabránění neoprávněnému čtení, vytváření, kopírování, přenosu, úpravě či vymazání záznamů obsahujících osobní údaje a
- d) opatření, která umožní určit a ověřit, komu byly osobní údaje předány.

(4) V oblasti automatizovaného zpracování osobních údajů je správce nebo zpracovatel v rámci opatření podle odstavce 1 povinen také

- a) zajistit, aby systémy pro automatizovaná zpracování osobních údajů používaly pouze oprávněné osoby,
- b) zajistit, aby fyzické osoby oprávněné k používání systémů pro automatizovaná zpracování osobních údajů měly přístup pouze k osobním údajům odpovídajícím oprávnění těchto osob, a to na základě zvláštních uživatelských oprávnění zřízených výlučně pro tyto osoby,
- c) pořizovat elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány, a
- d) zabránit neoprávněnému přístupu k datovým nosičům.

§ 14

Zaměstnanci správce nebo zpracovatele a jiné osoby, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, mohou zpracovávat osobní údaje pouze

za podmínek a v rozsahu správcem nebo zpracovatelem stanoveném.

§ 15

(1) Zaměstnanci správce nebo zpracovatele, jiné fyzické osoby, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, a další osoby, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení zaměstnání nebo příslušných prací.

(2) Ustanovením předchozího odstavce není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost podle zvláštních zákonů. 19)

(3) Povinnost zachovávat mlčenlivost se nevztahuje na informační povinnost podle zvláštních zákonů. 20)

§ 16

Oznamovací povinnost

(1) Ten, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování uvedených v § 18, je povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu před zpracováváním osobních údajů.

(2) Oznámení musí obsahovat tyto informace:

- a) identifikační údaje správce, u fyzické osoby, která není podnikatelem, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu, u jiných subjektů obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo osoby, pokud bylo přiděleno, a jméno, popřípadě jména, a příjmení osob, které jsou jejich statutárními zástupci,
- b) účel nebo účely zpracování,
- c) kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají,
- d) zdroje osobních údajů,
- e) popis způsobu zpracování osobních údajů,
- f) místo nebo místa zpracování osobních údajů,
- g) příjemce nebo kategorie příjemců,
- h) předpokládaná předání osobních údajů do jiných států,
- i) popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů podle § 13.

(3) Obsahuje-li oznámení všechny náležitosti podle odstavce 2 a není-li zahájeno řízení podle § 17 odst. 1, lze po uplynutí lhůty 30 dnů ode dne doručení oznámení zahájit zpracování osobních údajů. Úřad v takovém případě zapíše informace uvedené v oznámení do

registru.

(4) Neobsahuje-li oznámení všechny náležitosti podle odstavce 2, Úřad neprodleně zašle oznamovateli výzvu, v níž upozorní na chybějící nebo nedostatečné informace a stanoví lhůtu k doplnění oznámení. V případě doplnění oznámení začíná běžet lhůta podle odstavce 3 dnem doručení doplnění oznámení. V případě, že Úřad neobdrží doplnění oznámení ve stanovené lhůtě, nahlíží na učiněné oznámení tak, jako by nebylo podáno.

(5) O provedení registrace vydá Úřad na žádost správce osvědčení, které obsahuje datum vyhotovení, číslo jednací, jméno, příjmení a podpis osoby, která osvědčení vydala, otisk úředního razítka, identifikační údaje správce a účel zpracování.

(6) Na postup Úřadu podle odstavců 1 až 5 se nevztahuje správní řád.

§ 17

(1) Vznikne-li z oznámení důvodná obava, že při zpracování osobních údajů by mohlo dojít k porušení tohoto zákona, zahájí Úřad z vlastního podnětu řízení.

(2) Zjistí-li Úřad, že oznámeným zpracováním neporušuje správce podmínky stanovené tímto zákonem, řízení zastaví a provede zápis podle § 16 odst. 3. Nejdříve dnem následujícím po provedení zápisu lze zahájit zpracování osobních údajů. V případě, že oznámené zpracování nesplňuje podmínky stanovené tímto zákonem, zpracování osobních údajů Úřad nepovolí.

§ 17a

(1) Zjistí-li Úřad, že správce, jehož oznámení bylo zapsáno do registru, porušuje podmínky stanovené tímto zákonem, rozhodne o zrušení registrace.

(2) Pomine-li účel, pro který bylo zpracování zaregistrováno, Úřad z vlastního podnětu nebo na žádost správce rozhodne o zrušení registrace.

§ 18

(1) Oznamovací povinnost podle § 16 se nevztahuje na zpracování osobních údajů,

a) které jsou součástí datových souborů veřejně přístupných na základě zvláštního zákona,

b) které správci ukládá zvláštní zákon nebo je takových osobních údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona, nebo

c) jde-li o zpracování, které sleduje politické, filosofické, náboženské nebo odborové cíle, prováděné v rámci oprávněné činnosti sdružení, a které se týká pouze členů sdružení, nebo osob, se kterými je sdružení v opakujícím se kontaktu souvisejícím s oprávněnou činností sdružení, a osobní údaje nejsou zpřístupňovány bez souhlasu subjektu údajů.

(2) Správce, který provádí zpracování podle § 18 odst. 1 písm. b), je povinen zajistit, aby informace, týkající se zejména účelu zpracování, kategorií osobních údajů, kategorií subjektů údajů, kategorií příjemců a doby uchování, které by byly jinak přístupné

prostřednictvím registru vedeného Úřadem podle § 35, byly zpřístupněny, a to i dálkovým přístupem nebo jinou vhodnou formou.

§ 19

Jestliže správce hodlá ukončit svoji činnost, je povinen Úřadu neprodleně oznámit, jak naložil s osobními údaji, pokud se na jejich zpracování vztahuje oznamovací povinnost.

§ 20

Likvidace osobních údajů

(1) Správce nebo na základě jeho pokynu zpracovatel je povinen provést likvidaci osobních údajů, jakmile pomine účel, pro který byly osobní údaje zpracovány, nebo na základě žádosti subjektu údajů podle § 21.

(2) Zvláštní zákon stanoví výjimky týkající se uchovávání osobních údajů pro účely archivnictví a uplatňování práv v občanském soudním řízení, trestním řízení a správním řízení.

Ochrana práv subjektů údajů

§ 21

(1) Každý subjekt údajů, který zjistí nebo se domnívá, že správce nebo zpracovatel provádí zpracování jeho osobních údajů, které je v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu údajů nebo v rozporu se zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, může

a) požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení,

b) požadovat, aby správce nebo zpracovatel odstranil takto vzniklý stav. Zejména se může jednat o blokování, provedení opravy, doplnění nebo likvidaci osobních údajů.

(2) Je-li žádost subjektu údajů podle odstavce 1 shledána oprávněnou, správce nebo zpracovatel odstraní neprodleně závadný stav.

(3) Pokud vznikla v důsledku zpracování osobních údajů subjektu údajů jiná než majetková újma, postupuje se při uplatňování jejího nároku podle zvláštního zákona.²²⁾

(4) Došlo-li při zpracování osobních údajů k porušení povinností uložených zákonem u správce nebo u zpracovatele, odpovídají za ně společně a nerozdílně.

(5) Správce je povinen bez zbytečného odkladu informovat příjemce o žádosti subjektu údajů podle odstavce 1 a o blokování, opravě, doplnění nebo likvidaci osobních údajů. To neplatí, pokud je informování příjemce nemožné nebo by vyžadovalo neúměrné úsilí.

§ 22
zrušen

§ 23
zrušen

§ 24
zrušen

§ 25
Náhrada škody

V otázkách neupravených tímto zákonem se použije obecná úprava odpovědnosti za škodu.23), 24)

§ 26

Povinnosti podle § 21 až 25 se obdobně vztahují i na osoby, které shromáždily osobní údaje neoprávněně.

HLAVA III
PŘEDÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ DO JINÝCH STÁTŮ

§ 27

(1) Volný pohyb osobních údajů nemůže být omezován, pokud jsou údaje předány do členského státu Evropské unie.

(2) Do třetích zemí mohou být osobní údaje předány, pokud zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána,1a) nebo jsou osobní údaje předány na základě rozhodnutí orgánu Evropské unie. Informace o těchto rozhodnutích zveřejňuje Úřad ve Věstníku.

(3) Není-li podmínka podle odstavců 1 a 2 splněna, může být předání osobních údajů uskutečněno, jestliže správce prokáže, že

a) předání údajů se děje se souhlasem nebo na základě pokynu subjektu údajů,

b) jsou v třetí zemi, kde mají být osobní údaje zpracovány, vytvořeny dostatečné zvláštní záruky ochrany osobních údajů, například prostřednictvím jiných právních nebo profesních předpisů a bezpečnostních opatření. Takové záruky mohou být upřesněny zejména smlouvou uzavřenou mezi správcem a příjemcem, pokud tato smlouva zajišťuje uplatnění těchto požadavků nebo pokud smlouva obsahuje smluvní doložky pro předání osobních údajů do třetích zemí zveřejněné ve Věstníku Úřadu,

c) jde o osobní údaje, které jsou na základě zvláštního zákona součástí datových souborů veřejně přístupných nebo přístupných tomu, kdo prokáže právní zájem; v takovém případě lze osobní údaje zpřístupnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem,

d) je předání nutné pro uplatnění důležitého veřejného zájmu vyplývajícího ze zvláštního zákona nebo z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána,

e) je předání nezbytné pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy, uskutečněné z podnětu subjektu údajů, nebo pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů,

f) je předání nezbytné pro plnění smlouvy uzavřené v zájmu subjektu údajů mezi správcem a třetí stranou, nebo pro uplatnění jiných právních nároků, nebo

g) je předání nezbytné pro ochranu práv nebo životně důležitých zájmů subjektu údajů, zejména pro záchranu života nebo pro poskytnutí zdravotních služeb.

(4) Před předáním osobních údajů do třetích zemí podle odstavce 3 je správce povinen požádat Úřad o povolení k předání, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.²⁵⁾ Při posuzování žádosti Úřad přezkoumá všechny okolnosti související s předáním osobních údajů, zejména zdroj, konečné určení a kategorie předávaných osobních údajů, účel a dobu zpracování, s přihlédnutím k dostupným informacím o právních nebo jiných předpisech upravujících zpracování osobních údajů ve třetí zemi. V povolení k předání Úřad stanoví dobu, po kterou může správce předání provádět. Pokud dojde ke změně podmínek, za kterých bylo povolení vydáno, zejména na základě rozhodnutí orgánu Evropské unie, Úřad toto povolení změní nebo zruší.

HLAVA IV POSTAVENÍ A PŮSOBNOST ÚŘADU

§ 28

(1) Úřad je nezávislý orgán. Ve své činnosti postupuje nezávisle a řídí se pouze zákony a jinými právními předpisy.

(2) Do činnosti Úřadu lze zasahovat jen na základě zákona.

(3) Činnost Úřadu je hrazena ze samostatné kapitoly státního rozpočtu České republiky.

§ 29

(1) Úřad

a) provádí dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů,

b) vede registr zpracování osobních údajů,

c) přijímá podněty a stížnosti na porušení povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů a informuje o jejich vyřízení,

d) zpracovává a veřejnosti zpřístupňuje výroční zprávu o své činnosti,

e) vykonává další působnosti stanovené mu zákonem,

- f) projednává přestupky a jiné správní delikty a uděluje pokuty podle tohoto zákona,
- g) zajišťuje plnění požadavků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, a z přímo použitelných předpisů Evropských společenství,
- h) poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů,
- i) spolupracuje s obdobnými úřady jiných států, s orgány Evropské unie a s orgány mezinárodních organizací působícími v oblasti ochrany osobních údajů. Úřad v souladu s právem Evropských společenství plní oznamovací povinnost vůči orgánům Evropské unie.^{25a)}

(2) Při výkonu dozoru ve formě kontroly se postupuje podle zvláštního právního předpisu.²⁶⁾

(3) Dozor nad zpracováním osobních údajů, které provádějí zpravodajské služby, stanoví zvláštní právní předpis.²⁷⁾

§ 29a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje Úřadu pro výkon působnosti stanovené tímto zákonem a dalšími právními předpisy

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum narození.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- d) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) druh a adresa místa pobytu,
- d) číslo a platnost oprávnění k pobytu,
- e) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

HLAVA V ORGANIZACE ÚŘADU

§ 30

(1) Zaměstnanci Úřadu jsou předseda, inspektoři a další zaměstnanci.

(2) Kontrolní činnost Úřadu provádějí inspektoři a pověřeni zaměstnanci (dále jen "kontrolující").

(3) Na zaměstnance Úřadu se vztahují ustanovení zákoníku práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(4) Předseda Úřadu má nárok na plat, náhradu výdajů a naturální plnění jako prezident Nejvyššího kontrolního úřadu podle zvláštního zákona.26a)

(5) Inspektoři Úřadu mají nárok na plat, náhradu výdajů a naturální plnění jako členové Nejvyššího kontrolního úřadu podle zvláštního zákona.26a)

§ 31

Kontrolní činnost Úřadu se provádí na základě kontrolního plánu nebo na základě podnětů a stížností.

§ 32 Předseda Úřadu

(1) Úřad řídí předseda, kterého jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Senátu Parlamentu České republiky.

(2) Předseda Úřadu je jmenován na dobu 5 let. Může být jmenován maximálně na 2 po sobě jdoucí období.

(3) Předsedou Úřadu může být jmenován pouze občan České republiky, který

a) je způsobilý k právním úkonům,

b) je bezúhonný, splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem³⁰⁾ a jeho znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti jsou předpokladem, že bude svoji funkci řádně zastávat,

c) má ukončené vysokoškolské vzdělání.

(4) Bezúhonnou je pro účel tohoto zákona fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo i trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti se zpracováním osobních údajů.

(5) S výkonem funkce předsedy Úřadu je neslučitelná funkce poslance nebo senátora, soudce, státního zástupce, jakákoliv funkce ve veřejné správě, funkce člena orgánů územní samosprávy a členství v politických stranách a hnutích.

(6) Předseda Úřadu nesmí zastávat jinou placenou funkci, být v dalším pracovním poměru ani vykonávat výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost nenarušuje důstojnost nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Úřadu.

(7) Z funkce je předseda Úřadu odvolán, přestal-li splňovat některou z podmínek pro jeho jmenování.

(8) Z funkce může být předseda odvolán také tehdy, jestliže nevykonává po dobu 6 měsíců svoji funkci.

Inspektoři Úřadu § 33

(1) Inspektora jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Senátu Parlamentu České republiky.

(2) Inspektor je jmenován na období 10 let. Může být jmenován opakovaně.

(3) Inspektor vykonává kontrolu, řídí kontrolu, vypracovává kontrolní protokol a provádí další úkony, jež souvisejí s úkoly Úřadu.

(4) Činnosti podle odstavce 3 vykonává 7 inspektorů Úřadu.

§ 34

(1) Inspektorem může být jmenován občan České republiky, který je způsobilý k právním úkonům, bezúhonný, splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem³⁰⁾ a má ukončené odborné vysokoškolské vzdělání.

(2) S výkonem funkce inspektora je neslučitelná funkce poslance nebo senátora, soudce, státního zástupce, jakákoliv funkce ve veřejné správě, funkce člena orgánů územní samosprávy a členství v politických stranách a hnutích. Inspektor nesmí zastávat jinou placenou funkci, být v pracovním poměru ani vykonávat výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost nenarušuje důstojnost nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Úřadu.

(3) Z funkce je inspektor odvolán, přestal-li splňovat některou z podmínek pro jeho jmenování.

HLAVA VI ČINNOST ÚŘADU

§ 35 **Registr**

(1) Do registru zpracování osobních údajů se k osobám správců zapisují informace z oznámení podle § 16 odst. 2 a datum provedení, případně zrušení registrace.

(2) Informace zapsané do registru, s výjimkou informací uvedených v § 16 odst. 2 písm. e) a i), jsou veřejně přístupné, zejména způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Zrušení registrace podle § 17a oznamuje Úřad ve Věstníku Úřadu.

§ 36 **Výroční zpráva**

(1) Výroční zpráva Úřadu obsahuje zejména informace o provedené kontrolní činnosti a její zhodnocení, informace a zhodnocení stavu v oblasti zpracovávání a ochrany osobních údajů v České republice a zhodnocení ostatní činnosti Úřadu.

(2) Výroční zprávu předkládá předseda Úřadu pro informaci Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu České republiky a vládě České republiky do 2 měsíců po skončení rozpočtového roku a zveřejňuje ji.

§ 37 **Oprávnění kontrolujících**

Kontrolující jsou při provádění kontroly oprávněni

a) vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných správců a zpracovatelů nebo každého, kdo zpracovává osobní údaje, (dále jen "kontrolovaný"), pokud to souvisí s předmětem kontroly; do obydlí mohou vstupovat pouze v případě, že tato slouží také k provozování podnikatelské činnosti,

b) požadovat na kontrolovaných a na jiných osobách, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích, výpisy a

zdrojové kódy programů, pokud je vlastní, výpisy a opisy dat (dále jen "doklady"), pokud to souvisí s předmětem kontroly, a provádět vlastní dokumentaci,

c) seznamovat se s utajovanými informacemi za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem, 31) jakož i dalšími skutečnostmi, které jsou chráněny povinností mlčenlivosti,

d) požadovat na fyzických i právnických osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech,

e) zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí kontrolovanému písemně potvrdit a na jeho žádost mu ponechat kopie převzatých dokladů,

f) pořídit kopie obsahu paměťových médií, obsahujících osobní údaje, nacházejících se u kontrolovaného,

g) požadovat, aby kontrolovaní podali ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků,

h) používat telekomunikační zařízení kontrolovaných v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly.

§ 38

Povinnosti kontrolujících

(1) Kontrolu nesmějí provádět ti kontrolující, u nichž se zřetelem na jejich vztah ke kontrolovaným nebo k předmětu kontroly jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti.

(2) Kontrolující je povinen bezprostředně po tom, co se dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho podjatosti, oznámit to předsedovi Úřadu.

(3) O námitce podjatosti kontrolujícího rozhodne předseda Úřadu bez zbytečného odkladu. Do rozhodnutí o námitce podjatosti činí kontrolující pouze úkony, které nesnesou odkladu.

(4) Proti rozhodnutí o námitce podjatosti se nelze odvolat.

(5) Kontrolující jsou povinni

a) prokázat se kontrolovanému průkazem, jehož vzor upraví nařízení vlády,

b) oznámit kontrolovanému zahájení kontroly,

c) šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných,

d) předat neprodleně převzaté doklady, jakož i kopie paměťových médií kontrolovanému, pominou-li důvody jejich převzetí,

e) řádně ochraňovat zajištěné doklady proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití,

f) pořizovat o výsledcích kontroly kontrolní protokol,

g) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech zjištěných při výkonu kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností. Povinností mlčenlivosti není dotčena oznamovací povinnost podle zvláštních zákonů. Povinnost mlčenlivosti přetrvává i po skončení pracovněprávního vztahu k Úřadu. Povinností mlčenlivosti může kontrolujícího zbavit předseda Úřadu. Povinnost mlčenlivosti se nevztahuje na anonymizované a zobecněné informace.

(6) Kontrolní protokol obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny, a opatření, která byla uložena k nápravě, a stanovení lhůt, do kdy je třeba je učinit. V kontrolním protokolu se uvádí označení Úřadu a jména kontrolujících na kontrole zúčastněných, označení kontrolovaného, místo a čas provedení kontroly, předmět kontroly, skutečný stav, označení dokladů a ostatních dokumentů a zjištění, o které se protokol opírá. Kontrolní protokol podepisují kontrolující, kteří se kontroly zúčastnili.

(7) Povinností kontrolujících je seznámit kontrolované s obsahem kontrolního protokolu a předat jim jeho stejnopis. Seznámení s kontrolním protokolem a jeho převzetí potvrzují kontrolovaní podpisem kontrolního protokolu. Odmítne-li kontrolovaný seznámit se s kontrolním protokolem nebo toto seznámení potvrdit, vyznačí se tyto skutečnosti v kontrolním protokolu.

§ 39

(1) Každý je povinen v souvislosti s výkonem kontroly poskytnout kontrolujícím při výkonu jejich činnosti potřebnou součinnost.

(2) Tomu, kdo neposkytne Úřadu při výkonu kontroly potřebnou součinnost, může být uložena pořádková pokuta do výše 25 000 Kč, a to i opakovaně. Za neposkytnutí součinnosti se považuje i nesplnění opatření uložených k nápravě zjištěného stavu ve stanovené lhůtě.

Opatření k nápravě

§ 40

(1) Zjistí-li kontrolující, že došlo k porušení povinností uložených tímto zákonem, uloží inspektor, jaká opatření je třeba učinit, aby byly zjištěné nedostatky odstraněny, a stanoví lhůtu pro jejich odstranění.

(2) Byla-li uložena likvidace osobních údajů, jsou osobní údaje do likvidace blokovány. Proti uložení likvidace může správce podat námitku k předsedovi Úřadu. Do doby, než bude o námitce rozhodnuto, musí být osobní údaje blokovány. Proti rozhodnutí předsedy lze podat žalobu podle předpisů o správním soudnictví. Do doby, než bude soudem rozhodnuto, jsou údaje blokovány.

(3) Kontrolovaný je povinen ve stanovené lhůtě podat zprávu o přijatých opatřeních.

§ 41

V řízení ve věcech upravených tímto zákonem se postupuje podle správního řádu,³²⁾ pokud ustanovení tohoto zákona nestanoví jinak.

§ 42

Provozováním informačních systémů nakládajících s osobními údaji podle dosavadních předpisů se rozumí zpracování osobních údajů.

§ 43

Oprávnění a povinnosti při doзору

Oprávnění a povinnosti kontrolujících a kontrolovaných osob se řídí zvláštním právním předpisem,²⁶⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

HLAVA VII
SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 44

nadpis vypuštěn

(1) Fyzická osoba, která

- a) je ke správci nebo zpracovateli v pracovním nebo jiném obdobném poměru,
 - b) vykonává pro správce nebo zpracovatele činnosti na základě dohody, nebo
 - c) v rámci plnění zvláštním zákonem uložených oprávnění a povinností přichází u správce nebo zpracovatele do styku s osobními údaji,
- se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti (§ 15).

(2) Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů

- a) nestanoví účel, prostředky nebo způsob zpracování [§ 5 odst. 1 písm. a) a b)] nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona,
- b) zpracovává nepřesné osobní údaje [§ 5 odst. 1 písm. c)],
- c) shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu [§ 5 odst. 1 písm. d), f) až h)],
- d) uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování [§ 5 odst. 1 písm. e)],
- e) zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně (§ 5 odst. 2 a § 9),
- f) neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem (§ 11),

- g) odmítne subjektu údajů poskytnout požadované informace (§ 12 a 21),
- h) nepřijme nebo neprovede opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů (§ 13),
- i) nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona (§ 16 a 27).

(3) Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů některým ze způsobů podle odstavce 2

a) ohrozí větší počet osob svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, nebo

b) poruší povinnosti pro zpracování citlivých údajů (§ 9).

(4) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 100 000 Kč.

(5) Za přestupek podle odstavce 2 lze uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč.

(6) Za přestupek podle odstavce 3 lze uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč.

§ 44a

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený jiným právním předpisem.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč.

§ 45 **nadpis vypuštěn**

(1) Právnícká osoba nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů se jako správce nebo zpracovatel dopustí správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů

a) nestanoví účel, prostředky nebo způsob zpracování [§ 5 odst. 1 písm. a) a b)], nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona,

b) zpracovává nepřesné osobní údaje [§ 5 odst. 1 písm. c)],

c) shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu [§ 5 odst. 1 písm. d), f) až h)],

d) uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování [§ 5 odst. 1 písm. e)],

- e) zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně (§ 5 odst. 2 a § 9),
- f) neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem (§ 11),
- g) odmítne subjektu údajů poskytnout požadované informace (§ 12 a 21),
- h) nepřijme nebo neprovede opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů (§ 13),
- i) nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona (§ 16 a 27),
- j) nevede přehled případů porušení ochrany osobních údajů podle § 88 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích.

(2) Právnícká osoba jako správce nebo zpracovatel se dopustí správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů některým ze způsobů podle odstavce 1

a) ohrozí větší počet osob svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, nebo

b) poruší povinnosti pro zpracování citlivých údajů (§ 9).

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do výše 5 000 000 Kč.

(4) Za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do výše 10 000 000 Kč.

§ 45a

(1) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že poruší zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený jiným právním předpisem.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

§ 46 **nadpis vypuštěn**

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o

něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Úřad.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se použijí ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(7) Pokutu vybírá Úřad. Výnos z pokut je příjmem státního rozpočtu.

HLAVA VIII USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 47

Opatření pro přechodné období

(1) Každý, kdo zpracovává ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona osobní údaje a na něhož se vztahuje povinnost oznámení podle § 16, je povinen tak učinit nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Zpracování osobních údajů prováděné před účinností tohoto zákona je nutno uvést do souladu s tímto zákonem do 31. prosince 2001.

(3) V případě, že kontrolující zjistí porušení povinnosti podle odstavce 2, ustanovení § 46 odst. 1 a 2 se v takovém případě do 31. prosince 2002 nepoužijí.

§ 48

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

ČÁST DRUHÁ zrušena

§ 49

zrušen

ČÁST TŘETÍ

§ 50

Novela zákona o svobodném přístupu k informacím

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, se mění takto:

1. V § 2 odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 1) zní:

"(3) Zákon se nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu. 1)

1) Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí."

2. V § 5 odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou, která včetně poznámky pod čarou č. 3a) zní:

"Na tyto subjekty se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle zvláštního právního předpisu.3a)

3a) § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů."

3. V § 8 se odstavce 1 a 2 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 5) zrušují.

ČÁST ČTVRTÁ ÚČINNOST

§ 51

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 2000, s výjimkou ustanovení § 16, 17 a 35, která nabývají účinnosti dnem 1. prosince 2000.

Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 439/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Oznámení a rozhodnutí ve věci registrace zpracování osobních údajů podle § 16, 17 a 17a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 450/2001 Sb., podaná a vydaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají v platnosti.

2. Povolení k předání nebo předávání osobních údajů do jiného státu vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pozbývá dnem nabytí účinnosti tohoto zákona platnosti, pokud státem, pro který bylo povolení určeno, je členský stát Evropské unie nebo stát, pro který zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána. Povolení k předání nebo předávání osobních údajů do státu, který není uveden v předchozí větě, vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstává v platnosti.

3. Řízení zahájené a neskončené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou řízení o povolení k předání nebo předávání osobních údajů do členského státu Evropské unie nebo státu, pro který zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána, které se zastaví.

4. Správce provádějící zpracování osobních údajů, ke kterému podle dosavadních právních předpisů nebylo zapotřebí registrace, a které ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona registraci podléhá, musí takové zpracování osobních údajů oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti).

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

1a) Úmluva o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat č. 108, vyhlášená pod č. 115/2001 Sb.m. s.

3) § 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

4) Například ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění zákona č. 300/2000 Sb., zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

5) Například zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů.

6) Například zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

7) Například zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

8) Například zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., a zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9) Například zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 212/1992 Sb., o soustavě daní, ve znění zákona č. 302/1993 Sb.

10) Například zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších

předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

10a) Zákon č. 140/1996 Sb., o zpřístupnění svazků vzniklých činnostmi bývalé Státní bezpečnosti, ve znění zákona č. 107/2002 Sb.

11) Například zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

12) Například zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby).

13) Zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích, ve znění pozdějších předpisů.

15) Například zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

15a) Například zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

16) Například zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

18) Například zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

19) Například zákon č. 148/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 89/1995 Sb., zákon č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů.

20) Například § 167 a 168 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

22) § 13 občanského zákoníku.

23) Zákon č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

24) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

25) Například § 5c zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 155/2000 Sb. a zákona č. 220/2002 Sb., § 71a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů,

(zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., § 35 odst. 3 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a § 4a odst. 3 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 1/2002 Sb.

25a) Článek 8 odst. 6 a článek 26 odst. 3 Směrnice č. 95/46/ES.

26) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

26a) Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů.

27) § 12 zákona č. 153/1994 Sb.

30) Zákon č. 451/1991 Sb.

31) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

32) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

I/18

Zákon č. 305/1999 Sb. o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení a o změně zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 1-6 zákona č. 305/1999 Sb. o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení a o změně zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 1-4 ČÁST PRVNÍ Zákaz použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a jejich zničení

§ 5 ČÁST DRUHÁ zrušena

§ 6 ČÁST TŘETÍ Účinnost zákona

305/1999 Sb.

ZÁKON

ze dne 18. listopadu 1999 **o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení a o změně zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů**

Změna: 41/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Zákaz použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a jejich zničení

§ 1

(1) Zakazuje se vlastnit, držet a používat všechny typy protipěchotních min uvedených v Úmluvě o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení (dále jen "protipěchotní miny") nebo jejich součástky, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Zakazuje se vývoj, výroba, převod, skladování nebo shromažďování zásob protipěchotních min nebo jejich součástek.

(3) Zakazuje se používat a převádět patentová práva na výrobu protipěchotních min nebo jejich součástí a práva k patentům na výrobní postupy určené pro výrobu protipěchotních min nebo jejich součástí.

§ 2

(1) Každý, kdo má v držení protipěchotní miny nebo jejich součástky, je povinen ohlásit jejich počet Ministerstvu obrany (dále jen "ministerstvo") do 180 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a do 60 dnů po ohlášení je ministerstvu předat.

(2) Majitelé patentů pro výrobu protipěchotních min nebo jejich součástí a majitelé patentů na výrobní postupy určené pro výrobu protipěchotních min nebo jejich součástí jsou povinni ohlásit tuto skutečnost ministerstvu do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 3

(1) Do čtyř let ode dne účinnosti tohoto zákona zabezpečí ministerstvo zničení shromážděných zásob všech protipěchotních min.

(2) Ministerstvo může mít v držení nebo může převést minimum protipěchotních min absolutně nezbytné pro účely vývoje a výuky techniky detekce min, odminování nebo jejich zničení.

§ 4

(1) Každý, kdo má v držení protipěchotní miny nebo jejich součástky, podléhá dozoru nad dodržováním tohoto zákona. Dozor provádí ministerstvo.

(2) Výkonu dozoru se spolu s kontrolními pracovníky mohou účastnit i členové mezinárodní vyšetřující mise v souladu se svým mandátem podle Úmluvy o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení.

(3) Každý, kdo má v držení protipěchotní miny nebo jejich součástky, je povinen umožnit kontrolním pracovníkům a členům mezinárodní vyšetřující mise přístup k požadovanému místu dozoru.

ČÁST DRUHÁ **zrušena**

§ 5 **zrušen**

ČÁST TŘETÍ **Účinnost zákona**

§ 6

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení, s výjimkou části druhé, která nabývá účinnosti po uplynutí 240 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.

I/19

Zákon č. 191/1999 Sb. o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů

Obsah

ČÁST PRVNÍ - ÚVODNÍ USTANOVENÍ (§ 1 - § 28c)
ČÁST ČTVRTÁ - PROVÁDĚNÍ DOZORU V RÁMCI OCHRANY SPOTŘEBITELE
(§ 29 - § 30a)
ČÁST PÁTÁ - SPOLEČNÁ USTANOVENÍ (§ 31 - § 31c)
ČÁST SEDMÁ - Změna trestního řádu (§ 39)
Přechodná ustanovení

191/1999 Sb.

ZÁKON

ze dne 29. července 1999

o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů

Změna: 121/2000 Sb.
Změna: 260/2002 Sb.
Změna: 255/2004 Sb.
Změna: 173/2007 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 219/2011 Sb.
Změna: 18/2012 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

nadpis vypuštěn

§ 1

(1) Tento zákon upravuje

a) v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie v oblasti postupu celních orgánů při ochraně práv duševního vlastnictví (dále jen „nařízení Evropské unie“) provádění opatření celních orgánů, existuje-li podezření, že zboží porušuje práva k duševnímu vlastnictví, nebo v případě zjištění, že takové zboží práva k duševnímu vlastnictví porušuje,

b) provádění dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele.

(2) Tento zákon rovněž stanoví podmínky, za kterých je celní úřad oprávněn

- a) zadržet zboží, o němž má důvodné podezření, že jsou jím porušena práva k duševnímu vlastnictví,
- b) zajistit zničení zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví,
- c) vyřadit zboží z obchodování a jiného nakládání se zbožím, bylo-li soudem rozhodnuto, že se jedná o zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví,
- d) projednávat správní delikty při porušení tohoto zákona.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) dovozcem osoba, která je deklarantem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁴⁴), je-li na dovážené zboží podáno celní prohlášení, nebo osoba, která má v době provedení celní kontroly zboží vstupující na celní území Evropské unie nebo nacházející se na tomto území u sebe, není-li na dovážené zboží podáno celní prohlášení,
- b) vývozcem osoba, která je deklarantem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁴⁴), je-li na vyvážené nebo zpětně vyvážené zboží podáno celní prohlášení, nebo osoba, která má v době provedení celní kontroly zboží vystupující z celního území Evropské unie u sebe, není-li na vyvážené nebo zpětně vyvážené zboží podáno celní prohlášení.

§ 3

Zákazy

Zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, je zakázáno

- a) navrhnout na propuštění do režimu volného oběhu, režimu vývozu nebo režimu s podmíněným osvobozením od cla,
- b) navrhnout na propuštění ke zpětnému vývozu nebo na umístění do svobodného pásma nebo svobodného skladu,
- c) přepravit na celní území Evropské unie, vlastnit, držet, skladovat nebo prodávat na území České republiky, jestliže tím dochází k úniku zboží celnímu dohledu.

ČÁST DRUHÁ

OPATŘENÍ CELNÍHO ÚŘADU PŘI PROVÁDĚNÍ CELNÍHO DOHLEDU

nadpis vypuštěn

§ 4

Podání a projednání žádosti o přijetí opatření celního úřadu a náhrada nákladů

(1) Držitel práva²⁾ podává na předepsaném tiskopisu⁴⁵⁾ žádost o přijetí opatření celního úřadu (dále jen „žádost“) Celnímu úřadu pro Královéhradecký kraj, který je příslušný k přijímání a projednání žádostí podle nařízení Evropské unie⁴⁶⁾ (dále jen „určený celní úřad“).

(2) V případech, kdy v souvislosti s držením zboží pod celním dohledem vzniknou celnímu úřadu náklady, k jejichž úhradě je držitel práva povinen se zavázat podle nařízení Evropské unie⁴⁾, stanoví celní úřad držiteli práva rozhodnutím částku, kterou je držitel práva povinen uhradit.

§ 5

zrušen

§ 6

zrušen

§ 7

zrušen

§ 8

zrušen

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

§ 9

Zadržení zboží podezřelého z porušení práv k duševnímu vlastnictví

(1) Celní úřad v případech stanovených nařízením Evropské unie⁷⁾ zadrží zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví bez ohledu na práva třetích osob a oznámí toto opatření ústně dovozci nebo vývozci zboží podezřelého z porušení práv k duševnímu vlastnictví.

(2) Bylo-li zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví předáno celnímu úřadu jiným orgánem podle zvláštního právního předpisu⁸⁾, postupuje celní úřad podle odstavce 1 obdobně.

(3) Osoba, které bylo oznámeno opatření o zadržení zboží podezřelého z porušení práv k duševnímu vlastnictví, je povinna toto zboží celnímu úřadu vydat nebo zajistit jeho vydání. Není-li celnímu úřadu zboží vydáno bezprostředně po oznámení tohoto opatření, může být tomu, kdo je má u sebe, odňato. O vydání nebo odnětí zadrženého zboží se sepíše protokol, v němž se uvede množství a popis zadrženého zboží. Protokol podepisují dva celníci a osoba, která zboží vydala nebo již bylo odňato. Případné odmítnutí podpisu touto osobou se poznamená do protokolu. Osobě, která zboží vydala nebo které bylo zboží odňato, předá celní úřad druhopis protokolu.

(4) Zadržené zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví může celní úřad ponechat osobě, které bylo zboží zadrženo, a rozhodnutím jí uložit, že zboží nesmí používat, zcizit nebo s ním jiným způsobem nakládat. Právní úkony, kterými byl tento zákaz porušen, jsou neplatné.

(5) Uplynula-li lhůta pro zadržení zboží, nebo nelze-li u zadrženého zboží uložit propadnutí nebo zabrání, nebo rozhodnout o jeho zničení podle § 14, celní úřad povolí propuštění zboží nebo jeho zadržení ukončí a zboží vrátí osobě, které bylo zadrženo.

(6) Osoba dotčená uložením opatření podle odstavce 1 může do 3 pracovních dnů ode dne jeho uložení podat písemné námitky celnímu úřadu, který je uložil. Námitky nemají odkladný účinek. Ředitel příslušného celního úřadu rozhodne o námitkách bez zbytečného odkladu. Jeho rozhodnutí je konečné. Písemné rozhodnutí o námitkách se doručí dotčené osobě.

§ 10
zrušen

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

§ 11

Celní úřad, kterému určený celní úřad sdělí informaci o vydaném rozhodnutí o schválení žádosti a který zadržel zboží, oznámí držiteli práva na jeho žádost jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa trvalého pobytu, adresu místa pobytu, adresu bydliště v zahraničí příjemce, odesílatele, deklaranta, vlastníka nebo držitele zboží, jde-li o fyzickou osobu, popřípadě název nebo obchodní firmu a sídlo nebo umístění organizační složky, jde-li o právnickou osobu, jakož i údaje o původu a místě odeslání zboží podezřelého z porušení práv k duševnímu vlastnictví⁹).

§ 12
zrušen

§ 13
nadpis vypuštěn

(1) Má-li být uskladněno zadržené zboží do jeho propuštění do navrženého celního režimu,¹²) uplatní se obdobně podmínky pro dočasné uskladnění zboží.¹³)

(2) Má-li být složena jistota, jíž lze podle nařízení Evropské unie dosáhnout propuštění zboží nebo ukončení jeho zadržení¹⁴), lze jistotu složit v hotovosti na účet celního úřadu nebo nahradit bankovní zárukou¹⁵). Držitel práva je povinen na výzvu celního úřadu předložit ve stanovené lhůtě vyjádření, jakou výši jistoty považuje za dostatečnou k tomu, aby ochránila jeho zájmy.

(3) Bylo-li složením jistoty dosaženo propuštění nebo ukončení zadržení zboží, o němž je pravomocně rozhodnuto, že neporušuje práva k duševnímu vlastnictví, nebo jsou-li

splněny podmínky stanovené nařízením Evropské unie⁴⁷), jistota se vrátí osobě, která ji celnímu úřadu složila. V opačném případě se jistota zúčtuje ve prospěch držitele práva, a to ve výši odpovídající částce stanovené rozhodnutím soudu o náhradě vzniklé škody. Je-li složená jistota nižší nebo rovna přiznané náhradě škody, zúčtuje se ve prospěch držitele práva v plné výši. Je-li složená jistota vyšší než přiznaná náhrada škody, vrátí se osobě, která jistotu složila, její část zbývající po zúčtování jistoty na zaplacení náhrady vzniklé škody, popřípadě po jejím započtení na úhradu pokuty uložené v řízení o správním deliktu podle tohoto zákona a na úhradu nákladů za zničení zboží. Započtení jistoty na úhradu pokuty uložené v řízení o správním deliktu podle tohoto zákona a na úhradu nákladů za zničení zboží se provede i v případě, že o náhradě škody nebylo rozhodnuto.

(4) Nelze-li s jistotou naložit způsobem uvedeným v odstavci 3, složená jistota propadne státu. Propadne jistota je příjmem státního rozpočtu.

Nakládání se zbožím, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví

§ 14

Zničení zboží zjednodušeným postupem

(1) Jestliže bylo zadrženo zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví, může celní úřad na žádost držitele práva rozhodnout o zničení zboží zjednodušeným postupem podle nařízení Evropské unie¹⁶).

(2) Celní úřad spolu s oznámením o zadržení zboží podle § 9 odst. 1 písemně vyzve osobu, které bylo opatření o zadržení zboží oznámeno, aby se ve lhůtě stanovené nařízením Evropské unie¹⁶) písemně vyjádřila, zda souhlasí se zničením zadrženého zboží zjednodušeným postupem v případě, že o to držitel práva požádá. Celní úřad v této výzvě zároveň dotčenou osobu upozorní, že neuplatnění písemných námitek ve lhůtě stanovené nařízením Evropské unie¹⁶) se považuje za souhlas se zničením zboží zjednodušeným postupem.

(3) Souhlas se zničením zboží zjednodušeným postupem podle odstavce 2 nelze vzít zpět a po vyjádření takového souhlasu nelze proti zničení zboží uplatnit námitky.

(4) Zničení se provede na náklady dovozce nebo vývozce; není-li v době, kdy se o nákladech za zničení rozhoduje, dovozce nebo vývozce znám, zemřel nebo již neexistuje nebo se nepodařilo zjistit jeho pobyt či sídlo, zničení se provede na náklady držitele práva. Celní úřad zajistí zničení pod dohledem 3 celníků. O zničení se vyhotoví úřední záznam, v němž se uvede také množství a popis zboží. Úřední záznam podepíší všichni 3 celníci.

(5) Dovoze, vývozce (§ 2) nebo držitel práva mohou zajistit zničení¹⁷) zboží pod dohledem celního úřadu.

(6) Celní úřad rozhodnutím stanoví částku odpovídající nákladům spojeným se zničením zboží. Částku do výše 100 Kč celní úřad k úhradě neuloží.

§ 14a

Další způsoby nakládání se zbožím

(1) Není-li rozhodnuto o zničení zboží zjednodušeným postupem podle § 14,

a) celní úřad informuje o této skutečnosti určený celní úřad a po obdržení jeho vyjádření, že nebude uplatněn postup podle písmene b), rozhodne o zničení padělků a nedovolených napodobenin podle odstavce 2, 3 nebo 4, nebo

b) rozhodne určený celní úřad o bezúplatném převodu upravených padělků k humanitárním účelům za podmínek stanovených v § 14b.

(2) Celní úřad na náklady pachatele správního deliktu zajistí

a) se souhlasem držitele práva odstranění ochranných známek z propadlých nebo zabraných padělků a zničení takto odstraněných ochranných známek, nebo

b) zničení propadlého nebo zabraného zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví.

(3) Je-li pachatel správního deliktu osobou neznámou nebo osobou, která není za spáchání správního deliktu odpovědná, celní úřad informuje o této skutečnosti určený celní úřad a po obdržení jeho vyjádření, že nebude uplatněn postup podle odstavce 1 písm. b), zajistí zničení zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví a u něhož bylo vysloveno zabrání, na náklady držitele práva. Obdobně se postupuje i v případě, že pachatel správního deliktu v době, kdy se o nákladech za zničení rozhoduje, zemřel nebo již neexistuje nebo se nepodařilo zjistit jeho pobyt či sídlo.

(4) Dovozece, vývozce (§ 2) nebo držitel práva mohou zajistit zničení¹⁸⁾ zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, pod dohledem celního úřadu.

(5) V případech uvedených v odstavcích 2 a 3 celní úřad rozhodnutím stanoví částku odpovídající nákladům spojeným se zničením nebo s úpravami zboží. Částku do výše 100 Kč celní úřad k úhradě neuloží.

§ 14b

Bezúplatný převod a úprava padělků k humanitárním účelům

(1) Určený celní úřad podle údajů celního úřadu, na základě pravomocného rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání padělků a za předpokladu, že držitel práva vysloví souhlas s využitím upravených padělků pro humanitární účely, rozhodne, které pravomocně propadlé nebo zabrané padělky jsou vhodné pro humanitární účely a které lze za podmínek stanovených tímto zákonem a zvláštním právním předpisem bezúplatně převést²²⁾ k humanitárním účelům na přejímající organizaci uvedenou v odstavci 2. K těmto účelům nelze převést padělky, které jsou zdravotně závadné nebo nejsou bezpečné. Padělky se bezúplatně převádějí podle účelu i využití nebo naléhavosti potřeb žadatelů podle pořadí došlých žádostí.

(2) Přejímajícími organizacemi mohou být

a) organizační složky státu nebo územního samosprávného celku a právnické osoby zřízené nebo založené státem nebo územním samosprávným celkem anebo zřízené zákonem, pokud jsou zřízeny nebo založeny za účelem poskytování sociálních služeb nebo působí v oblasti zdravotnictví nebo školství²³⁾, nebo

b) jiné právnické osoby²⁴), pokud splňují tyto podmínky:

1. nebyly zřízeny za účelem podnikání,
2. působí v některé z oblastí uvedených v písmenu a),
3. poskytují humanitární pomoc nepřetržitě nejméně 2 roky,
4. doloží potvrzeními, která nejsou starší než 30 dnů, že nemá v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky ani orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek.

(3) Přejímající organizace je povinna

a) přijmout opatření k zabránění zneužití padělků a jejich opětovnému uvedení do obchodního styku,

b) v souladu s rozhodnutím určeného celního úřadu podle odstavce 1 a na své náklady zajistit odstranění ochranných známek a zničení odstraněných ochranných známek, nebylo-li provedení těchto úprav zajištěno podle § 14a odst. 2 před bezúplatným převodem,

c) využívat padělky upravené podle písmene b) pouze k humanitárním účelům,

d) evidovat a archivovat doklady o převzetí padělků a způsobu, jak s nimi bylo naloženo, a to po dobu 3 let od okamžiku bezúplatného převodu; tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů upravující uchovávání stanovených dokladů²⁷).

(4) O bezúplatném převodu padělků k humanitárním účelům uzavře Generální ředitelství cel s přejímající organizací nebo s jejím zřizovatelem, jde-li o organizační složku územního samosprávného celku, písemnou smlouvu, která musí obsahovat konkrétní účel, k jakému přejímající organizace padělky použije. O bezúplatném nakládání s padělky k humanitárním účelům mezi organizačními složkami státu se vyhotoví zápis podle zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

(5) Celní úřad je oprávněn kontrolovat u přejímající organizace plnění povinností podle odstavce 3, jakož i závazků vyplývajících ze smlouvy podle odstavce 4. O výsledku kontroly informuje určený celní úřad.

(6) Humanitárními účely podle odstavců 1, 3 a 4 se rozumí zajišťování základních potřeb obyvatelstva, které se ocitlo v tíživé životní situaci nebo bylo postiženo mimořádnou událostí, kdy je opodstatněno využití mimořádných materiálních zdrojů.

ČÁST TŘETÍ SPRÁVNÍ DELIKTY

HLAVA I PŘESTUPKY

§ 15

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) podá celní prohlášení na propuštění zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu

vlastnictví, do volného oběhu, režimu vývozu nebo režimu s podmíněným osvobozením od cla v rozporu s § 3 písm. a),

b) podá žádost na propuštění zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, ke zpětnému vývozu nebo požádá o jeho umístění do svobodného pásma nebo svobodného skladu v rozporu s § 3 písm. b),

c) přepraví na celní území Evropské unie, vlastní, drží, skladuje nebo prodává na území České republiky zboží, které uniklo celnímu dohledu a jehož výrobou v rozporu s § 3 písm. c), nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, nebo

d) jako osoba, které bylo celním úřadem ponecháno zadržené zboží, ohledně něhož je podezření, že jím došlo k porušení práv k duševnímu vlastnictví, v rozporu s § 9 odst. 4 toto zboží používá, zcizí nebo s ním jiným způsobem nakládá,

nadpis vypuštěn

§ 16

nadpis vypuštěn

(1) Za přestupek podle § 15 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 100 000 Kč. Za přestupek podle § 15 písm. e) lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(2) Za přestupek podle § 15 písm. c) a d) lze uložit pokutu

a) do 1 000 000 Kč,

b) do 5 000 000 Kč, porušil-li pachatel povinnosti ve větším rozsahu,

c) do 20 000 000 Kč, porušil-li pachatel povinnosti ve značném rozsahu.

(3) O porušení povinnosti ve větším rozsahu se jedná v případě, že celní hodnota zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 1 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota zboží uplatněná podle předpisu Evropské unie³⁷⁾ částku 1 000 000 Kč. O porušení povinnosti ve značném rozsahu se jedná v případě, že celní hodnota zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 5 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota uplatněná podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾ částku 5 000 000 Kč.

§ 17

zrušen

§ 18

zrušen

§ 19

zrušen

§ 20
zrušen

§ 21
zrušen

§ 22
zrušen

HLAVA II
SPRÁVNÍ DELIKTY PRÁVNICKÝCH OSOB A PODNIKAJÍCÍCH FYZICKÝCH OSOB

nadpis vypuštěn

§ 23
nadpis vypuštěn

Právníká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) podá celní prohlášení na propuštění zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, do režimu volného oběhu, režimu vývozu nebo režimu s podmíněným osvobozením od cla v rozporu s § 3 písm. a),
- b) podá žádost o propuštění zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, ke zpětnému vývozu nebo požádá o jeho umístění do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu v rozporu s § 3 písm. b),
- c) přepraví na celní území Evropské unie, vlastní, drží, skladuje nebo prodává na území České republiky zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, které uniklo celnímu dohledu v rozporu s § 3 písm. c),
- d) jako osoba, které bylo celním úřadem ponecháno zadržené zboží, ohledně něhož je podezření, že jím došlo k porušení práv k duševnímu vlastnictví, v rozporu s § 9 odst. 4 toto zboží používá, zcizí nebo s ním jiným způsobem nakládá, nebo
- e) jako přejímající organizace nesplní po bezúplatném převodu padělků některou z povinností podle § 14b odst. 3.

§ 24
nadpis vypuštěn

(1) Za správní delikt podle § 23 písm. a), b) a e) se uloží pokuta do 100 000 Kč. Za správní delikt podle § 23 písm. d) se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(2) Za správní delikt podle § 23 odst. 1 písm. c) se uloží pokuta

- a) do 1 000 000 Kč,
- b) do 5 000 000 Kč, porušil-li pachatel povinnosti ve větším rozsahu, nebo

c) do 20 000 000 Kč, porušil-li pachatel povinnosti ve značném rozsahu.

(3) O porušení povinností ve větším rozsahu se jedná v případě, kdy celní hodnota zboží, kterým byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 1 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota uplatněná podle předpisu Evropské unie³⁷⁾ částku 1 000 000 Kč. O porušení povinností ve značném rozsahu se jedná v případě, že celní hodnota zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, přesahuje částku 5 000 000 Kč, a jde-li o zboží vyvážené nebo zpět vyvážené, přesahuje-li statistická hodnota uplatněná podle předpisu Evropských společenství³⁷⁾ částku 5 000 000 Kč.

§ 25
zrušen

§ 26
zrušen

§ 27
zrušen

§ 28
zrušen

HLAVA III SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 28a

Propadnutí zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví

(1) Propadnutí zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, se uloží, jestliže takové zboží náleží pachateli správního deliktu a

- a) bylo ke spáchání správního deliktu užito nebo určeno, nebo
- b) bylo správním deliktem získáno nebo bylo nabyto za zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, správním deliktem získané.

(2) Vlastníkem propadlého zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, se stává stát 37a).

§ 28b

Zabrání zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, uvedeného v § 28a odst. 1 písm. a) nebo b), rozhodne se, že se takové zboží zabírá, jestliže

- a) pachatel správního deliktu není znám,

b) náleží osobě, kterou nelze za správní delikt stíhat, nebo

c) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela a jestliže to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obecný zájem.

(2) Vlastníkem zabraného zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, se stává stát.

§ 28c

(1) Právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právní osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 6 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává celní úřad, v jehož územním obvodu bylo zboží, kterým jsou porušena práva k duševnímu vlastnictví, zadrženo.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání^{37b)} fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právní osoby.

(6) Pokuta uložená za správní delikt je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

ČÁST ČTVRTÁ PROVÁDĚNÍ DOZORU V RÁMCI OCHRANY SPOTŘEBITELE

§ 29 **nadpis vypuštěn**

(1) Při provádění dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele je celník oprávněn

a) zastavovat osoby a vozidla, provádět kontrolu zavazadel, vozidel, jejich nákladů, přepravních a průvodních listin,

b) vstupovat

1. do provozoven a skladových prostor určených k nabídce, skladování nebo prodeji zboží,
2. do provozoven a objektů užívaných výrobcem, dovozcem⁴⁸⁾ nebo distributorem a vyžadovat předložení příslušné dokumentace a poskytnutí pravdivých informací,

c) ověřovat totožnost fyzických osob, které jsou kontrolovanými osobami nebo zastupují kontrolované osoby, a vyžadovat od nich potřebné údaje a písemná nebo ústní vysvětlení,

d) vyzvat držitele práva, aby se vyjádřil ke zjištění zakládajícím podezření z porušení jeho práv, nebo si jej přizvat k výkonu dozoru,

e) odebírat vzorky kontrolovaného zboží za účelem provedení analýzy.

(2) Kontrolované osoby jsou povinny umožnit celníkům plnit jejich úkoly související s výkonem dozoru a poskytnout jim potřebnou součinnost.

(3) Celní úřad informuje toho, kdo podal podnět ke kontrole, o zjištěném porušení právních předpisů nebo o jiných zjištěných nedostatcích a jejich příčinách.

§ 29a

(1) Celní úřad může při provádění dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele, bez ohledu na práva třetích osob, zadržet zboží, existuje-li podezření, že v souvislosti s jeho nabízením nebo prodejem dochází k porušení ustanovení zvláštního právního předpisu⁴⁹⁾ nebo zákazu nabízení, prodeje a vývozu výrobků určených pro humanitární účely podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu⁵⁰⁾.

(2) Při zadržení zboží podle odstavce 1 se použije § 9 odst. 3, 4 a 6 obdobně.

(3) Celní úřad může uskladnit zadržené zboží na náklady kontrolované osoby, včetně nákladů na zajištění a přepravu v souvislosti se skladováním.

(4) Nelze-li u zadrženého zboží uložit propadnutí nebo zabrání zboží, celní úřad zadržení zboží ukončí a zboží vrátí osobě, které bylo zadrženo.

nadpis vypuštěn

§ 30

(1) Zjistí-li celní úřad v řízení o správním deliktu vedeném podle zákona o ochraně spotřebitele, že byl porušen zákaz používání klamavých obchodních praktik⁵¹⁾ nebo zákaz nabízení, prodeje a vývozu výrobků určených pro humanitární účely, uloží rozhodnutím kromě pokuty i propadnutí nebo zabrání zboží, kterým jsou právní předpisy porušeny. Pro ukládání propadnutí a zabrání zboží se použije § 28a a 28b obdobně.

(2) Celní úřad na náklady pachatele správního deliktu zajistí

a) se souhlasem držitele práva odstranění ochranných známek z propadlých nebo zabraných padělků a zničení takto odstraněných ochranných známek, nebo

b) zničení propadlého nebo zabraného zboží, v souvislosti s jehož nabízením nebo prodejem došlo k porušení zákazu používání klamavých obchodních praktik.

(3) Je-li pachatel správního deliktu osobou neznámou nebo osobou, která není za spáchání správního deliktu odpovědná, celní úřad zajistí zničení zboží, v souvislosti s jehož nabízením nebo prodejem byl porušen zákaz používání klamavých obchodních praktik a u něhož bylo vysloveno zabrání. V takovém případě nese náklady na zničení zboží stát.

(4) Jsou-li propadlé nebo zabrané padělky využitelné pro humanitární účely, může celní úřad rozhodnout, že budou bezplatně převedeny na přejímající organizaci podle § 14b.

(5) V případech uvedených v odstavci 2 celní úřad rozhodnutím stanoví částku odpovídající nákladům spojeným se zničením nebo s úpravami zboží.

§ 30a

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, mají celní úřady při výkonu dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele stejná práva a povinnosti jako při jimi prováděném dohledu podle celního zákona. Totéž platí o právech a povinnostech osob, které tomuto dozoru podléhají.

(2) Na kontrolu prováděnou celními úřady při dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele se nevztahuje zákon o státní kontrole, s výjimkou ustanovení o protokolu⁵²).

**ČÁST PÁTÁ
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ**

nadpis vypuštěn

§ 31

(1) Náklady podle § 4 odst. 2, § 14 odst. 6, § 14a odst. 5 a § 30 odst. 5 jsou splatné do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí celního úřadu o jejich výši dotčeným osobám.

(2) Náklady lze předepsat ve vztahu ke zboží a osobám uvedeným v ustanoveních, na něž odkazuje odstavec 1, rozhodnutím pouze do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém se celní úřad dozvěděl o

a) pravomocném rozhodnutí soudu, že jde o padělky nebo nedovolené napodobeniny,

b) přijetí předběžného opatření soudu ke zničení zboží,

c) posledních nákladech, vzniklých celnímu úřadu s udržováním zboží pod celním dohledem a se zničením zboží a jiným nakládáním se zbožím, které vznikly ve vztahu k danému zboží.

§ 31a

(1) Odvolání proti rozhodnutí celních úřadů podle tohoto zákona nemá odkladný účinek. To neplatí pro odvolání podané proti rozhodnutí o správních deliktech a pořádkové pokutě.

(2) Odvolací orgán v rozhodnutí, kterým se zamítá odvolání proti rozhodnutí podle tohoto zákona, uvede v poučení rovněž lhůtu, ve které je možno podat soudu žalobu o přezkoumání tohoto rozhodnutí. 39)

§ 31b

Ve věcech vybírání a vymáhání náhrad nákladů účelně vynaložených celními úřady, vyplývajících z povinnosti mít zboží pod celním dohledem, a nákladů na odnětí, zničení a úpravy zboží postupují celní úřady obdobně podle zvláštního právního předpisu o správě daní a poplatků.⁴⁰)

§ 31c
Pořádková pokuta

(1) Celní úřad může uložit kontrolované osobě pořádkovou pokutu do 50 000 Kč, jestliže neumožní celníkům plnit jejich úkoly související s výkonem dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele nebo jim neposkytne potřebnou součinnost.

(2) Pořádkovou pokutu lze ukládat opakovaně.

(3) Při určení výše pořádkové pokuty celní úřad přihlíží zejména k závažnosti, době trvání a následkům protiprávního jednání ve vztahu k povaze a účelu kontroly.

nadpis vypuštěn

§ 32
zrušen

§ 33
zrušen

§ 34
zrušen

§ 35
zrušen

§ 36
zrušen

nadpis vypuštěn

§ 37
zrušen

ČÁST ŠESTÁ
zrušena

§ 38
zrušen

ČÁST SEDMÁ
Změna trestního řádu

§ 39

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb.,

zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb. a zákona č. 166/1998 Sb., se mění takto:

V § 12 odst. 2 písm. g) se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h), i) a j), která znějí:

"h) porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu podle § 150 trestního zákona, pokud čin byl spáchán v souvislosti s dovozem, vývozem nebo průvozem zboží,

i) porušování průmyslových práv podle § 151 trestního zákona, pokud byl čin spáchán v souvislosti s dovozem, vývozem nebo průvozem zboží,

j) porušování autorského práva podle § 152 trestního zákona, pokud byl čin spáchán v souvislosti s dovozem, vývozem nebo průvozem zboží."

ČÁST OSMÁ zrušena

§ 40

ČÁST DEVÁTÁ ÚČINNOST

§ 41

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

**Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.**

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 260/2002 Sb. Přechodná ustanovení

1. Řízení o posouzení žádosti o přijetí opatření celního úřadu, která nebyla dokončena ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, ukončí Celní ředitelství Hradec Králové podle tohoto zákona.

2. Opatření celních úřadů přijímaná na základě rozhodnutí příslušných celních ředitelství podle stávajících právních předpisů přijímají celní úřady do konce lhůty stanovené v těchto rozhodnutích; informace podle § 9 odst. 1 a 2 a podle § 11 odst. 1 a 2 poskytují celní úřady ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona pouze Celnímu ředitelství Hradec Králové.

Čl.II zákona č. 255/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se ukončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou nakládání se zbožím, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k duševnímu vlastnictví podle ustanovení § 14 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 260/2002 Sb., které se dokončí podle tohoto zákona.

2. Pokud došlo k porušení právních předpisů z oblasti ochrany práv duševního vlastnictví přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, v řízení o přestupku a v řízení o správním deliktu se postupuje podle právních předpisů platných v době, kdy byly porušeny.

3. Při uplatňování ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 8 tohoto zákona, se za prohlášení majitele práva považuje do 31. prosince 2004 jistota složená v hotovosti podle dosavadních právních předpisů.

4. Při uplatňování ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 25 tohoto zákona, se jistota složená v hotovosti na ochranu práv majitele práva podle dosavadních právních předpisů považuje za jistotu složenou v hotovosti podle tohoto zákona.

5. V období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 1. července 2004 se ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 26 tohoto zákona, nepoužije.

6. V období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 1. července 2004 se žádost podle § 4 odst. 2 a 3 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění čl. I bodu 8 tohoto zákona, podává na formuláři stanoveném v nařízení Komise (ES) č. 1367/95. Náležitosti stanoví čl. 3 odst. 2 a 3 nařízení Rady (ES) č. 3295/94 a články 2, 2a a 3 nařízení Komise (ES) č. 1367/95.

1) Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo.

Nařízení Komise (ES) č. 1891/2004 ze dne 21. října 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 o zásahu celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení práv k duševnímu vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata vůči zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1172/2007 ze dne 5. října 2007.

1a) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

2) Čl. 2 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

- 3) Příloha II-B nařízení Komise (ES) č. 1891/2004 ze dne 31. října 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 o zásahu celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení některých práv k duševnímu vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata vůči zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo.
- 4) Čl. 6 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 5) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
- 7) Čl. 4 a 9 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 8) Například § 23 odst. 8 zákona č. 634/1992 Sb., ve znění zákona č. 145/2000 Sb.
- 9) Čl. 9 odst. 3, čl. 10 a 11 a čl. 13 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 10) Čl. 9 odst. 3 druhý pododstavec nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 11) Čl. 10 druhý pododstavec nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 2) Čl. 14 odst. 1 a článek 15 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 13) Články 50 až 53 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.
- 14) Čl. 14 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003
- 15) § 313 až 322 obchodního zákoníku.
- 16) Čl. 11 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 17) Čl. 182 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.
- 18) Čl. 17 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 22) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
- 23) Například zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění zákona č. 190/2005 Sb.
- 24) Například zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.
- 25) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 26) § 20a zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 27) Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 29) Článek 19 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 30) Článek 19 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
- 31) Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.
- 35) Čl. 182 odst. 1 první odrážka nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.
- 36) Čl. 84 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EHS) č. 2913/92.

- 37) Čl. 9 nařízení Komise (ES) č. 1917/2000 ze dne 7. září 2000, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1172/95, pokud se jedná o statistiku zahraničního obchodu, v platném znění.
37a) § 316 celního zákona.
37b) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.
38) Čl. 6 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
39) Občanský soudní řád, soudní řád správní.
40) § 59, 73 a 73a zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
44) Čl. 4 bod 18 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.
45) Přílohy I a II nařízení Komise (ES) č. 1891/2004.
46) Čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
47) Čl. 14 odst. 2 třetí pododstavec nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.
48) § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 634/1992 Sb.
49) § 4 odst. 3 a § 5 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb.
50) § 7b zákona č. 634/1992 Sb.
51) § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb.
52) § 15 a 16 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

§ 1-Přil.11 zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

- § 1-45 ČÁST PRVNÍ
§ 1-2 HLAVA I ÚVODNÍ USTANOVENÍ
§ 1 Předmět úpravy
§ 2 Pojmy
§ 3-16 HLAVA II ZACHÁZENÍ S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI, PŘÍPRAVKY, PREKURSORY A POMOCNÝMI LÁTKAMI
§ 3 Zacházení s návykovými látkami a přípravky
§ 3a Zacházení s prekursory a pomocnými látkami
§ 4 Povolení k zacházení
§ 5 Zacházení s návykovými látkami a přípravky bez povolení k zacházení
§ 6 zrušen
§ 8 Vydávání povolení k zacházení
§ 9 Odpovědná osoba
§ 10 Skladování
§ 11 Doprava
§ 12 Obchod
§ 13 Tiskopisy receptů a žádanek s modrým pruhem
§ 14 Zneškodňování odpadů a přebytečných a nepoužitelných návykových látek, přípravků a prekursorů
§ 15 Zákazy
§ 16 Registrace subjektů zabývajících se činnostmi s pomocnými látkami
§ 17-19 HLAVA III ZPŮSOBILOST K ZACHÁZENÍ S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI, PŘÍPRAVKY A PREKURSORY
§ 17 Obecná způsobilost

- § 18 Zdravotní způsobilost
- § 19 Odborná způsobilost
- § 20-23 HLAVA IV VÝVOZ, DOVOZ A TRANZITNÍ OPERACE
- § 20 Vývoz návykových látek a přípravků (1) Ke každému jednotlivému vývozu návykových látek a přípravků je třeba povolení Ministerstva
- § 20a Vývoz a dovoz prekursorů
- § 20b Vývoz pomocných látek
- § 21 Dovoz návykových látek a přípravků
- § 22 Společná ustanovení o vývozu a dovozu
- § 23 Transzitní operace
- § 24-25 HLAVA V PĚSTOVÁNÍ KONOPÍ A KOKY A VÝVOZ A DOVOZ MAKOVINY
- § 24 Pěstování konopí a koky
- § 25 Vývoz a dovoz makoviny
- § 26-33 HLAVA VI OHLAŠOVACÍ POVINNOSTI A EVIDENCE
- § 26 Ohlašovací povinnost na základě povolení k zacházení
- § 27 Ohlašovací povinnost osob provozujících lékárnu
- § 28 Ohlašovací povinnost při činnostech s pomocnými látkami
- § 29 Ohlašovací povinnost osob pěstujících mák setý nebo konopí
- § 30 Ohlašovací povinnost při vývozu a dovozu makoviny
- § 31 Forma hlášení
- § 32 Evidence a dokumentace
- § 33 Uchovávání dokumentace
- § 34-35 HLAVA VII KONTROLA
- § 34 Inspektoři
- § 35 Kontrola při přebírání
- § 36-40 HLAVA VIII SPRÁVNÍ DELIKTY
- § 36 Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob
- § 37 Sankce
- § 38 Propadnutí a zabránění věci
- § 39 Přestupky
- § 40 Společná ustanovení
- § 41-45 HLAVA IX USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ
- § 41 Vztah ke zvláštním právním předpisům
- § 43 Součinnost státních orgánů
- § 43a Působnost orgánů státní správy
- § 44 Použití předpisů o správním řízení
- § 44b Tiskopisy formulářů
- § 45 Přejícná ustanovení
- § 46 ČÁST DRUHÁ zrušena
- § 46 zrušen
- § 47 ČÁST TŘETÍ
- § 47 Změna živnostenského zákona
- § 48 ČÁST ČTVRTÁ zrušena
- § 48 zrušen
- § 49 ČÁST PÁTÁ
- § 49 Změna zákona o správních poplatcích
- § 50 ČÁST ŠESTÁ Zrušena
- § 50 zrušen
- § 51 ČÁST SEDMÁ

§ 51	Účinnost
Příl.1	OMAMNÉ LÁTKY ZAŘAZENÉ DO SEZNAMU I
Příl.2	OMAMNÉ LÁTKY ZAŘAZENÉ DO SEZNAMU II
Příl.3	OMAMNÉ LÁTKY ZAŘAZENÉ DO SEZNAMU IV
Příl.4	PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu I
Příl.5	PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu II
Příl.6	PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu III
Příl.7	PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu IV
Příl.8	PŘÍPRAVKY zařazené do seznamu III
Příl.9	zrušena
Příl.10	zrušena
Příl.11	zrušena
Vybraná ustanovení novel	

Pozn . **znění příloh viz zákon**

167/1998 Sb.
ZÁKON
ze dne 11. června 1998
o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Změna: 354/1999 Sb.
Změna: 117/2000 Sb.
Změna: 132/2000 Sb.
Změna: 57/2001 Sb.
Změna: 117/2000 Sb. (část)
Změna: 185/2001 Sb., 407/2001 Sb.
Změna: 320/2002 Sb.
Změna: 223/2003 Sb.
Změna: 362/2004 Sb.
Změna: 362/2004 Sb. (část)
Změna: 228/2005 Sb.
Změna: 74/2006 Sb.
Změna: 124/2008 Sb.
Změna: 141/2009 Sb.
Změna: 291/2009 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb.
Změna: 106/2011 Sb.
Změna: 341/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 18/2012 Sb.
Změna: 50/2013 Sb.
Změna: 50/2013 Sb. (část)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

HLAVA I ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství¹⁾ zacházení s prekursory a pomocnými látkami a stanoví pravomoc a působnost správních orgánů nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství¹⁾, které podle těchto přímo použitelných předpisů Evropských společenství vykonává členský stát.

(2) Tento zákon dále upravuje

- a) zacházení s návykovými látkami, jejich vývoz, dovoz a tranzitní operace s nimi,
- b) zacházení s přípravky obsahujícími návykové látky nebo prekursory nebo obsahujícími návykové látky a prekursory (dále jen "přípravky"), jejich vývoz, dovoz a tranzitní operace s nimi,
- c) zacházení s přípravky obsahujícími efedrin nebo pseudoefedrin,
- d) pěstování máku, konopí a koky a vývoz a dovoz makoviny.

§ 2

Pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) návykovými látkami omamné látky a psychotropní látky uvedené v přílohách č. 1 až 7 tohoto zákona,
- b) přípravkem roztok nebo směs v jakémkoli fyzikálním stavu obsahující jednu nebo více návykových látek nebo jeden nebo více prekursorů,
- c) prekursorem látka uvedená v kategorii 1 přílohy I přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{1a)} nebo v kategorii 1 přílohy přímo použitelného předpisu Evropských společenství²⁾,
- d) pomocnou látkou látka uvedená
 - 1. v kategorii 2 a 3 přílohy I přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{1a)}, nebo
 - 2. v kategorii 2 a 3 přílohy přímo použitelného předpisu Evropských společenství²⁾,
- e) makovinou všechny nadzemní části (kromě semen) máku setého (*Papaver somniferum*), jakož i jejich drť po sklizni,

- f) konopím kvetoucí nebo plodonosný vrcholík rostliny z rodu konopí (*Cannabis*) nebo nadzemní část rostliny z rodu konopí, jejíž součástí je vrcholík,
- g) keřem koka všechny druhy keře rodu *Erythroxylon* a listem koka listy z keře koka, s výjimkou listů, z nichž byl extrahován všechny ekgonin, kokain a jiné ekgoninové alkaloidy,2a)
- h) konečným příjemcem prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství1) každá fyzická osoba nebo právnická osoba podle bezprostředně závazného předpisu Evropských společenství,2b)
- i) uváděním na trh dodání prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství1a),
- j) vývozem nebo dovozem návykových látek a přípravků je obsahujících jejich fyzické přemístění z jednoho státu do druhého.2a),2c)

HLAVA II ZACHÁZENÍ S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI, PŘÍPRAVKY, PREKURSORY A POMOCNÝMI LÁTKAMI

§ 3

Zacházení s návykovými látkami a přípravky

(1) Zacházením s návykovými látkami a přípravky se rozumí

- a) výzkum, výroba, zpracování, odběr, skladování, dodávání a používání návykových látek a přípravků,
- b) koupě a prodej návykových látek a přípravků, jakož i nabývání a pozbývání dalších věcných nebo závazkových práv s nimi spojených, zprostředkování takových smluv a zastupování při jejich uzavírání.

(2) Návykové látky uvedené v příloze č. 3 nebo 4 tohoto zákona a přípravky je obsahující mohou být použity pouze k vědeckým a velmi omezeným terapeutickým účelům vymezeným v povolení k zacházení. Ostatní návykové látky a přípravky je obsahující mohou být použity pouze k terapeutickým, vědeckým, výukovým, veterinárním účelům nebo i k jiným účelům na základě povolení Ministerstva zdravotnictví.

§ 3a

Zacházení s prekursory a pomocnými látkami

(1) Zacházením s prekursory a pomocnými látkami se rozumí činnosti uvedené v přímo použitelných předpisech Evropských společenství1).

(2) K zacházení s prekursory je třeba povolení nebo zvláštního povolení podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství1).

(3) K zacházení s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 je třeba registrace nebo zvláštní

registrace podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹).

§ 4

Povolení k zacházení

K zacházení s návykovými látkami a přípravky je třeba povolení k zacházení, nestanoví-li tento zákon dále jinak.

§ 5

Zacházení s návykovými látkami a přípravky bez povolení k zacházení

(1) Návykové látky uvedené v příloze č. 1, 2, 5, 6 nebo 7 tohoto zákona a přípravky je obsahující nebo přípravky obsahující efedrin a pseudoefedrin mohou bez povolení k zacházení

a) nabývat, pozbývat a skladovat osoby poskytující lékárenskou péči²e) pouze pro provoz lékárny,

b) zneškodňovat, pokud nejsou skladovány, osoby oprávněné k tomu podle zvláštního zákona.³)

(2) Přípravky obsahující návykové látky uvedené v příloze č. 1, 2, 5, 6 nebo 7 tohoto zákona a přípravky obsahující efedrin a pseudoefedrin mohou bez povolení k zacházení

a) pouze pro poskytování zdravotních služeb nabývat, pozbývat a skladovat poskytovatelé zdravotních služeb nebo osoby provozující zařízení ústavní sociální péče,

b) pouze pro poskytování veterinární péče nabývat, pozbývat a skladovat fyzické nebo právnické osoby oprávněné k výkonu odborných veterinárních činností,

c) předepisovat lékaři při poskytování zdravotních služeb ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociální péče,

d) používat pro terapeutické účely lékaři a jiní zdravotničtí pracovníci ve zdravotnických zařízeních lůžkové a ambulantní péče a v zařízeních ústavní sociální péče,

e) předepisovat a používat pro účely veterinární péče veterinární lékaři,⁴)

f) podle lékařem vyplněného a podepsaného recepturního tiskopisu (dále jen "recept") nebo objednávky poskytovatelů zdravotních služeb nebo fyzických a právnických osob oprávněných poskytovat veterinární péči (dále jen "žádanka") připravovat a vydávat lékárníci v lékárnách,

g) přejímat a připravovat do lékových forem v lékárnách lékárníci nebo farmaceutičtí asistenti pod dohledem lékárníka,

h) nabývat, a to i v zastoupení, na základě lékařem vydaného receptu, uchovávat a používat podle vydaného receptu pro vlastní potřebu fyzické osoby,

i) nabývat, a to i v zastoupení, na základě receptu veterinárního lékaře nebo nabývat od

fyzické nebo právnické osoby oprávněné k výkonu veterinárních činností, uchovávat a používat podle vydaného receptu nebo podle stanovené diagnózy pro účely poskytování veterinární péče fyzické a právnické osoby,

j) nabývat, pozbývat, skladovat, přepravovat a používat zadavatelé a zkoušející při přípravě a provádění klinického hodnocení humánních léčiv podle zvláštního zákona,⁵⁾

k) nabývat, pozbývat, skladovat, přepravovat nebo používat zadavatelé nebo zkoušející při přípravě nebo provádění klinického hodnocení veterinárních léčiv podle zvláštního právního předpisu.^{5a)}

(3) Povolení k zacházení se nevyžaduje při dopravě návykových látek a přípravků, uskutečňované pro osobu, která je oprávněna k zacházení s návykovými látkami a přípravky.

(4) Bez povolení k zacházení lze přepravovat v dopravních prostředcích určených k mezinárodní dopravě omezená množství přípravků obsahujících návykové látky uvedené v příloze č. 2, 6 nebo 7 tohoto zákona a přípravky obsahující efedrin a pseudoefedrin pro poskytnutí první pomoci a pro naléhavé případy.

(5) Povolení k zacházení se nevyžaduje k získávání, skladování a zpracování konopí, které může obsahovat nejvíce 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, a to pouze k účelům průmyslovým (pro vlákna a semena) a pokusnickým, jakož i k obchodu s konopím za těmito účely.

(6) Povolení k zacházení se nevyžaduje pro činnost státních orgánů v rámci jejich působnosti, pro činnost územních samosprávných celků v rámci jejich přenesené působnosti a při zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku v jejich samostatné působnosti a pro činnost Armády České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Vězeňské služby České republiky a Celní správy České republiky při plnění jejich úkolů.

(7) Povolení k zacházení se nevyžaduje pro činnost právnických nebo fyzických osob, které zřizují soudně toxikologické laboratoře, laboratoře zdravotních ústavů, specializovaná diagnostická, vědecko-výzkumná a výuková pracoviště vysokých škol a specializovaná diagnostická a vědecko-výzkumná pracoviště Akademie věd České republiky, jejichž seznam stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou. Žádost o zařazení do tohoto seznamu se podává na formuláři vydaném Ministerstvem zdravotnictví.

(8) Povolení k zacházení se nevyžaduje pro osoby provozující lékárnu, které nabývají, pozbývají a skladují návykové látky uvedené v přílohách č. 3 a 4 tohoto zákona za účelem jejich dodání osobám uvedeným v odstavci 7.

§ 6 zrušen

§ 7

Ministerstvo zdravotnictví může stanovit vyhláškou další případy, kdy se k zacházení s návykovými látkami a přípravky nevyžaduje povolení k zacházení.

§ 8

Vydávání povolení k zacházení

(1) Povolení k zacházení vydává Ministerstvo zdravotnictví. Povolení k zacházení není vydáno, pokud osoba nesplní požadavky kladené na žádost podle odstavce 7.

(2) Povolení k zacházení opravňuje pouze k činnostem v něm uvedeným, a jedná-li se o povolení k výrobě, může v něm být stanoven nejvyšší přípustný objem výroby návykových látek, přípravků nebo prekursorů. Změny v povolených činnostech nebo jejich rozšíření je možno provést jedině na základě nového povolení k zacházení. Vydáním nového povolení k zacházení zaniká dosavadní povolení k zacházení.

(3) Povolení k zacházení s

a) návykovými látkami a přípravky se vydává na dobu 5 let,

b) prekursory se vydává na dobu 3 let a zvláštní povolení k zacházení s prekursory se vydává na dobu neomezenou.

Pokud o to žadatel požádá, může být povolení k zacházení s návykovými látkami, přípravky nebo prekursory vydáno i na kratší dobu.

(4) Povolení k zacházení je nepřevoditelné.

(5) Povolení k zacházení může být vydáno pouze bezúhonné fyzické osobě, která má trvalý pobyt na území České republiky, nebo právnické osobě se sídlem v České republice. Podmínka trvalého pobytu nebo sídla v České republice neplatí, jedná-li se o občana členského státu Evropské unie, o státního občana České republiky, který nemá na území České republiky pobyt, nebo o právnickou osobu se sídlem v členském státě Evropské unie. U právnické osoby se prokazuje bezúhonnost fyzických osob, které jsou zapsány v obchodním rejstříku jako osoby oprávněné za ni jednat; u právnické osoby, která se nezapisuje do obchodního rejstříku, se prokazuje bezúhonnost fyzických osob, které jsou označeny ve zřizovacích dokumentech jako osoby oprávněné za ni jednat. Bezúhonností se pro účely tohoto zákona rozumí skutečnost, že fyzická osoba nebyla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti se zacházením s návykovými látkami, prekursory a léčivy. Za účelem doložení bezúhonnosti žadatele si Ministerstvo zdravotnictví vyžádá podle zvláštního právního předpisu 5f) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Povolení k zacházení může být vydáno pouze právnické nebo fyzické osobě, která ustanovila odpovědnou osobu. To neplatí, pokud fyzická osoba - podnikatel prokáže, že splňuje požadavky kladené na odpovědnou osobu tímto zákonem.

(7) Žádost o povolení k zacházení se podává na formuláři vydaném Ministerstvem zdravotnictví. K žádosti se doloží prohlášení žadatele, že v případě činností, při kterých se přichází do přímého styku s návykovými látkami a přípravky, bude zvolen odpovídající způsob jejich zabezpečení podle § 10 a 11. Pokud se žádá o povolení k výrobě návykových látek, přípravků a prekursorů, přiloží se k žádosti technologický předpis zamýšlené výroby.

(8) Osoba, které končí platnost povolení k zacházení a má v úmyslu i nadále zacházet s návykovými látkami, přípravky a prekursory, je povinna předat Ministerstvu zdravotnictví žádost o vydání nového povolení k zacházení nejpozději 6 týdnů před skončením platnosti povolení k zacházení.

(9) Jakékoliv změny údajů uvedených v žádosti o vydání povolení k zacházení je osoba, již bylo vydáno povolení k zacházení, povinna neprodleně písemně sdělit Ministerstvu zdravotnictví.

(10) Při porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona nebo z rozhodnutí vydaného na jeho základě, jakož i při uvedení nesprávných nebo neúplných údajů v žádosti o povolení k zacházení, a z důvodů stanovených bezprostředně závazným předpisem Evropských společenství, 5c) může Ministerstvo zdravotnictví rozhodnout o odnětí povolení k zacházení. Ministerstvo zdravotnictví povolení k zacházení odejme, pokud byl držitel povolení pravomocně odsouzen za trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s touto činností. 5d)

(11) Přestane-li fyzická nebo právnická osoba vykonávat činnost, ke které jí bylo vydáno povolení k zacházení, oznámí tuto skutečnost neprodleně Ministerstvu zdravotnictví, které povolení k zacházení svým rozhodnutím zruší. Žádost o zrušení povolení k zacházení se podává na formuláři vydaném Ministerstvem zdravotnictví.

(12) Rozhodne-li Ministerstvo zdravotnictví o odejmutí povolení k zacházení nebo nové povolení k zacházení nevydá nebo svým rozhodnutím povolení k zacházení zruší, určí v rozhodnutí lhůtu k provedení úkonů spojených s ukončením činnosti a způsob, jakým se má s návykovými látkami, přípravky a prekursory naložit.

§ 9

Odpovědná osoba

(1) Osoba, která zachází s návykovými látkami, přípravky a prekursory na základě povolení k zacházení, musí mít ustanovenu odpovědnou osobu po celou dobu platnosti povolení k zacházení. To neplatí, bylo-li při vydání povolení k zacházení upuštěno od ustanovení odpovědné osoby podle § 8 odst. 6 věty druhé tohoto zákona.

(2) Odpovědná osoba odpovídá a) za evidenci a dokumentaci předepsanou tímto zákonem, b) za plnění ohlašovacích povinností předepsaných tímto zákonem.

(3) Odpovědnou osobou může být ustanovena fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky. Podmínka trvalého pobytu v České republice neplatí, jedná-li se o občana členského státu Evropské unie nebo o občana České republiky, který nemá na území České republiky pobyt. Tato osoba musí splňovat předpoklady obecné, zdravotní a odborné způsobilosti.

(4) Zdravotní způsobilost odpovědné osoby se prokazuje lékařským posudkem, který v den ustanovení odpovědné osoby není starší 3 měsíců. Posudek o zdravotní způsobilosti vydává posuzující lékař na základě výsledku lékařské prohlídky, popřípadě dalších odborných vyšetření. V případech, kdy je odpovědná osoba zaměstnancem v pracovním poměru, je posuzujícím lékařem lékař poskytovatele pracovnělékařských služeb, v ostatních případech registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství. Za

zdravotně způsobilou odpovědnou osobu nemůže být uznána osoba, u které vzniklo důvodné podezření, že by při výkonu této funkce bylo ohroženo její zdraví nebo život nebo že by mohlo dojít při výkonu funkce odpovědné osoby v souvislosti se zdravotním stavem této osoby k ohrožení zdraví nebo života dalších osob.

(5) Odpovědnou osobou může být ustanoven jedině zaměstnanec v pracovním poměru sjednaném na stanovenou týdenní pracovní dobu, nebo společník veřejné obchodní společnosti, komplementář komanditní společnosti, jednatel společnosti s ručením omezeným, člen představenstva akciové společnosti nebo družstva, člen správní rady obecně prospěšné společnosti nebo prokurista.

(6) Vnitřní předpisy vydané osobou, která je povinna ustanovit odpovědnou osobu, musí zajišťovat, že činnosti, ke kterým se vyžaduje povolení k zacházení, nemohou být prováděny bez souhlasu odpovědné osoby.

(7) Odpovědná osoba spolupodepisuje

- a) žádost o vydání povolení k zacházení,
- b) žádost o vydání vývozního povolení nebo dovozního povolení,
- c) hlášení podávaná v rámci plnění ohlašovací povinnosti podle tohoto zákona.

(8) Odpovědná osoba, která není zaměstnancem, se může vzdát výkonu své funkce písemným oznámením osobě, pro kterou funkci odpovědné osoby vykonává.

(9) Je-li odpovědná osoba nebo osoba plnící její funkci podle § 8 odst. 6 dočasně neschopna vykonávat svoji funkci, ustanoví osoba, které bylo vydáno povolení k zacházení, neprodleně zástupce odpovědné osoby. Ustanovení zástupce odpovědné osoby a ukončení jeho funkce musí být neprodleně sděleno písemnou formou Ministerstvu zdravotnictví. Zástupce odpovědné osoby musí splňovat předpoklady obecné, zdravotní a odborné způsobilosti stanovené tímto zákonem pro odpovědnou osobu.

(10) Přestane-li odpovědná osoba splňovat stanovené předpoklady nebo je z jiných důvodů trvale neschopna vykonávat svoji funkci nebo se vzdá výkonu své funkce, je osoba, které bylo vydáno povolení k zacházení, povinna do 10 dnů ustanovit novou odpovědnou osobu a požádat Ministerstvo zdravotnictví o změnu povolení k zacházení. Žádost o změnu povolení k zacházení se podává na formuláři vydaném Ministerstvem zdravotnictví a spolupodepisuje ji nově ustanovená odpovědná osoba.

§ 10 Skladování

(1) Návykové látky, přípravky a prekursory musí být skladovány v uzamčených místnostech, jejichž stěny, stropy, podlahy, okna a dveře jsou z materiálu znesnadňujícího proniknutí ke skladovaným látkám, nebo v nepřenositelných uzamykatelných schránkách z oceli nebo ve zvláštním k tomu účelu vyrobeném uzamykatelném zařízení neoddělitelně ukotveném do stěny, stropu nebo podlahy zhotovených z pevných materiálů (například cihel nebo betonových panelů).

(2) Klíče od místností, ve kterých jsou skladovány návykové látky, přípravky a prekursory, mohou být vydávány pouze určeným osobám a musí být uloženy odděleně od klíčů od ostatních místností v objektu.

(3) Skladované návykové látky, přípravky a prekursory, jakož i výrobní zařízení k jejich výrobě nebo pěstování musí být chráněny před ztrátou, odcizením a zneužitím, a to zejména nepřetržitou fyzickou ostrahou a vhodnými technickými prostředky (oplocení, elektronické zabezpečovací zařízení apod.).

(4) Povinnosti uvedené v předchozích odstavcích nemusí být plněny při skladování, ke kterému není třeba povolení k zacházení. Skladování v těchto případech však musí být zajištěno tak, aby ke skladovaným látkám neměly přístup nepovolané osoby. Ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociální péče a u osob oprávněných k poskytování veterinární péče musí být skladovány v neprenosných uzamykatelných schránkách z kovu návykové látky uvedené v příloze č. 1, 3, 4 nebo 5 tohoto zákona a přípravky je obsahující.

§ 11

Doprava

(1) Návykové látky uvedené v příloze č. 1, 3, 4 nebo 5 tohoto zákona, přípravky je obsahující a prekursory smějí být dopravovány pouze v uzamykatelných kovových kontejnerech nebo ve speciálně konstruovaných zavazadlech opatřených zámkovým mechanismem nebo v uzavřeném prostoru dopravních prostředků, upravených tak, aby nemohlo dojít k úniku těchto látek mimo uzavřený prostor. Při jejich nakládání, přepravě a vykládání musí dopravce zajistit nepřetržitou ostrahu. Dopravní trasy musí být nepravidelně měněny a nesmí být zveřejněny.

(2) Návykové látky uvedené v příloze č. 1, 3, 4 nebo 5 tohoto zákona, přípravky je obsahující a prekursory musí být při dopravě označeny takovým způsobem, aby bylo možné zjistit, že se jedná o tyto látky, přípravky či prekursory, přičemž označení musí být provedeno takovým způsobem, aby nepovolané osoby nemohly zjistit, co se dopravuje.

§ 12

Obchod

(1) Návykové látky, přípravky a prekursory mohou být předány nebo prodány pouze osobám, které jsou oprávněny k zacházení s nimi. Totéž platí o převodu jiných práv spojených s návykovými látkami, přípravky a prekursory.

(2) Prekursory a pomocné látky kategorie 2 mohou být předány nebo prodány pouze osobám, které předloží předávajícímu nebo prodávajícímu vyplněné prohlášení odběratele podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství(a).

(3) Osoby, které se hodlají zabývat činnostmi uvedenými v přímo použitelných předpisech Evropských společenství(1) s prekursory a pomocnými látkami kategorie 2 a 3 uvedenými v těchto předpisech, jsou povinny zabezpečit jejich označování podle těchto předpisů.

§ 13

Tiskopisy receptů a žádank s modrým pruhem

(1) Léčiva⁶⁾ obsahující návykové látky a léčiva obsahující efedrin a pseudoefedrin mohou být vydávána v lékárně osobě, které nebylo vydáno povolení k zacházení, pouze na recept, žádanku nebo bez receptu s omezením^{6a)}. Jedná-li se o léčiva, která obsahují návykové látky uvedené v přílohách č. 1 a 5 tohoto zákona, musí být vydána pouze na recept nebo žádanku označené modrým pruhem směřujícím z levého dolního rohu do pravého horního rohu nebo výhradně na elektronický recept, stanoví-li tak zákon o léčivech. Jedná-li se o léčivé přípravky obsahující návykové látky uvedené v přílohách č. 1 a 5 tohoto zákona a současně uvedené i v příloze č. 8 tohoto zákona, mohou být vydávány v lékárně na recept nebo žádanku bez označení modrým pruhem.

(2) Tiskopisy receptů a žádank s modrým pruhem s vyznačením pořadového čísla tiskopisu a kódu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který je vydal, podléhají evidenci.

(3) Tiskopisy receptů a žádank s modrým pruhem mohou objednávat a odebírat od místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností pouze osoby uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) a b) tohoto zákona prostřednictvím svých pověřených zástupců. O dalším použití vedou tyto osoby evidenci.

(4) Výrobu a distribuci receptů a žádank s modrým pruhem zabezpečují obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

(5) O příjmu, stavu zásob, výdeji, vrácení a znehodnocení vrácených tiskopisů receptů a žádank s modrým pruhem vedou obecní úřady obcí s rozšířenou působností evidenci. V rámci této evidence se provádí roční inventura k poslednímu dni kalendářního roku.

(6) Znehodnocené tiskopisy receptů nebo žádank s modrým pruhem jsou osoby uvedené v § 5 odst. 2 písm. a) a b) tohoto zákona povinny odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který je vydal.

(7) Osoby, které přestaly splňovat podmínky stanovené v § 5 odst. 2 písm. a) a b) tohoto zákona, jsou povinny odevzdat prostřednictvím svých pověřených zástupců nepoužité nebo znehodnocené tiskopisy receptů nebo žádank s modrým pruhem do 5 dnů obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který je vydal. O převzetí odevzdaných tiskopisů vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností potvrzení.

(8) Při úmrtí osoby, které byly vydány tiskopisy receptů nebo žádank s modrým pruhem pověřeným zástupcem nebo přímo obecním úřadem obce s rozšířenou působností, je ten, kdo žil se zemřelým ve společné domácnosti, povinen tyto tiskopisy odevzdat do 10 dnů ode dne úmrtí pověřenému zástupci, jedná-li se o osobu, která vykonávala činnost v pracovním poměru nebo v obdobném vztahu, v ostatních případech obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(9) Distribuci, vrácení, likvidaci a vedení evidence o receptech a žádankách s modrým pruhem upravuje zvláštní právní předpis.^{6b)}

(10) Léčiva obsahující návykové látky a léčiva obsahující efedrin a pseudoefedrin nemohou být vydávána opakovaně na jeden recept.

(11) Ministerstvo obrany a Ministerstvo financí vydávají pro zdravotnická a veterinární zařízení patřící do jejich působnosti tiskopisy receptů a žádanek s modrým pruhem s uvedením kódu příslušného ministerstva. Pro nakládání s těmito tiskopisy platí obdobně ustanovení odstavců 2 až 8 s tím, že místo obecního úřadu obce s rozšířenou působností zajišťuje stanovené činnosti Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo financí.

§ 14

Zneškodňování odpadů a přebytečných a nepoužitelných návykových látek, přípravků a prekursorů

(1) Nepoužitelné návykové látky, přípravky a prekursory, jakož i odpad je obsahující, musí být zneškodněny.

(2) Zneškodňování nepoužitelných návykových látek, přípravků a prekursorů, jakož i odpadu je obsahujícího, které jsou léčivem, se řídí zvláštním právním předpisem.6c)

(3) Zneškodňování nepoužitelných návykových látek, přípravků a prekursorů, jakož i odpadu je obsahujícího, které nejsou léčivem podle zvláštního zákona,6) lze provádět jedině za přítomnosti zástupce krajského úřadu. Osoba provádějící zneškodnění o něm sepíše zápis, který podepíše přítomný zástupce krajského úřadu.

§ 15

Zákazy

Zakazuje se

a) umísťovat návykové látky a přípravky v celních skladech, svobodných celních pásmech a svobodných celních skladech,7)

b) dovážet a vyvážet prekursory a pomocné látky kategorie 2 a 3 podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství2) z důvodů uvedených v přímo použitelném předpisu Evropských společenství, 7a)

c) zasílat návykové látky, přípravky a prekursory

1. poštou jako obyčejné zásilky,
2. prostřednictvím poštovních schránek, nebo
3. osobám, které nejsou oprávněny s nimi zacházet,

d) předávat jakýmkoli způsobem jiné osobě houby rodu lysohlávka (Psilocybe),

e) získávat opium z máku setého (Papaver somniferum),

f) získávat konopnou pryskyřici a látky ze skupiny tetrahydrokanabinolů z rostliny konopí (rod Cannabis), čímž není dotčeno získávání takových látek pro léčebné použití nebo vědecké účely za podmínek stanovených tímto zákonem a zákonem o léčivech6),

g) reklama na návykové látky, přípravky a prekursory.

§ 16

Registrace subjektů zabývajících se činnostmi s pomocnými látkami

(1) Osoby, které se hodlají zabývat činnostmi uvedenými v přímo použitelných předpisech Evropských společenství o prekursorech drog, a to s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 uvedenými v těchto předpisech, jsou povinny se před zahájením této činnosti zaregistrovat u Ministerstva zdravotnictví. Žádost o registraci se podává ve 2 vyhotoveních na formulářích vydaných Ministerstvem zdravotnictví.

(2) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na osoby, které hodlají vyvážet pomocné látky kategorie 3 podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství²⁾, jejichž celkové množství v kalendářním roce nepřekročí množství stanovené v přímo použitelném předpisu Evropských společenství. 7c)

(3) Registrace může být vydána pouze fyzickým nebo právnickým osobám, které splňují podmínky podle § 8 odst. 5.5e)

(4) Jakékoliv změny údajů uvedených v registraci je registrovaná osoba povinna neprodleně písemně sdělit Ministerstvu zdravotnictví.

(5) Přestane-li fyzická nebo právnická osoba vykonávat činnost, která byla předmětem registrace, oznámí tuto skutečnost neprodleně Ministerstvu zdravotnictví, které registraci zruší.

(6) Ministerstvo zdravotnictví rozhodne u osob uvedených v odstavci 1 o zamítnutí žádosti o registraci nebo o pozastavení, odejmutí nebo zrušení již vydané registrace

a) při zjištění nesprávných nebo neúplných údajů v žádosti o registraci,

b) při porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona nebo z rozhodnutí vydaného na jeho základě, nebo

c) pokud byl držitel registrace pravomocně odsouzen za trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s touto činností, ledaže se na něho hledí, jako by nebyl odsouzen.

HLAVA III
ZPŮSOBILOST K ZACHÁZENÍ S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI, PŘÍPRAVKY A
PREKURSORY

§ 17

Obecná způsobilost

(1) Činnosti, pro které se požaduje povolení k zacházení, jakož i činnosti uvedené v § 5 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a b) a odst. 6, a při kterých se přichází do přímého styku s návykovými látkami a přípravky, smějí vykonávat pouze bezúhonné (§ 8 odst. 5) fyzické osoby způsobilé k právním úkonům a starší 18 let. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů nikoli starším 3 měsíců.

(2) Předpoklady uvedené v odstavci 1 musí splňovat rovněž fyzické osoby, které

přímo řídí vykonávání činností uvedených v odstavci 1.

§ 18

Zdravotní způsobilost

(1) Činnosti, pro které se požaduje povolení k zacházení, jakož i činnosti uvedené v § 5 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) až g) a odst. 6, a při kterých se přichází do přímého styku s návykovými látkami a přípravky, nesmějí vykonávat fyzické osoby, v jejichž organismu je přítomna návyková látka, pokud se nejedná o přítomnost návykové látky z důvodu lékařem předepsané léčby.

(2) Předpoklady uvedené v odstavci 1 musí splňovat rovněž fyzické osoby, které přímo řídí vykonávání činností uvedených v odstavci 1.

(3) Zaměstnanci osob uskutečňujících činnosti uvedené v odstavcích 1 a 2 jsou povinni podrobit se na výzvu zaměstnavatele lékařské prohlídce ke zjištění přítomnosti návykové látky v organismu.

§ 19

Odborná způsobilost

(1) Jako odpovědnou osobu lze ustanovit fyzickou osobu, která dosáhla vysokoškolského magisterského vzdělání v oblasti farmacie, lékařství, veterinárního lékařství nebo v oboru chemicko-technologickém.

(2) Každý, kdo provádí činnosti, pro které se vyžaduje povolení k zacházení, jakož i činnosti uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) a b), a při kterých se přichází do přímého styku s návykovými látkami a přípravky, je povinen zabezpečit, aby fyzické osoby, které při těchto činnostech přicházejí do přímého styku s návykovými látkami a přípravky nebo které tyto činnosti přímo řídí, získaly znalosti o povaze a účincích těchto látek a o zacházení s nimi.

HLAVA IV VÝVOZ, DOVOZ A TRANZITNÍ OPERACE

§ 20

Vývoz návykových látek a přípravků

(1) Ke každému jednotlivému vývozu návykových látek a přípravků je třeba povolení Ministerstva zdravotnictví (dále jen "vývozní povolení").

(2) Vývozní povolení se nevyžaduje

a) k vývozu hromadně vyráběných léčivých přípravků obsahujících návykové látky uvedené v příloze č. 1, 2, 5, 6, 7 nebo 8 k tomuto zákonu, anebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin, pokud jsou vyváženy lékařem za účelem poskytnutí první pomoci nebo veterinárním lékařem za účelem poskytnutí neodkladné veterinární péče při přepravě zvířat nebo fyzickou osobou pro vlastní potřebu v množství a druhu odpovídajícím délce cesty a zdravotnímu stavu podle stanovené diagnózy,

b) k vývozu přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona nebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin, pokud je vývoz uskutečňován osobou, které bylo vydáno povolení k zacházení s přípravky uvedenými v příloze č. 8 tohoto zákona nebo přípravky obsahujícími efedrin nebo pseudoefedrin,

c) k vývozu omezeného množství přípravků obsahujících návykové látky uvedené v příloze č. 2, 5, 6, 7 nebo 8 tohoto zákona, anebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin v dopravních prostředcích určených k mezinárodní dopravě za účelem poskytnutí první pomoci nebo pomoci v naléhavých případech,

d) k vývozu hromadně vyráběných léčivých přípravků obsahujících návykové látky uvedené v příloze č. 1, 2, 5, 6, 7 nebo 8 tohoto zákona, anebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin, pokud jsou vyváženy pro potřeby zdravotnické a veterinární služby jednotek Armády České republiky působících v zahraničí,

e) k vývozu konopí, které může obsahovat nejvíce 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, pro výrobu vláken a semen a pro pokusnictví.

(3) Vývozní povolení může být vydáno jedině po předložení dovozního povolení vydaného státem, kam má být uskutečněn vývoz, nebo souhlasu příslušného státního orgánu státu, kam má být uskutečněn vývoz, pokud tento stát nevyžaduje dovozní povolení; přitom nesmí být překročen limit stanovený Mezinárodním úřadem pro kontrolu omamných látek pro zemi dovozu8a).

(4) Jeden stejnopis vývozního povolení zašle Ministerstvo zdravotnictví příslušnému orgánu státu, do kterého se vývoz uskutečňuje.

(5) Jeden stejnopis vývozního povolení musí být předán celnímu úřadu, který rozhoduje o propuštění zboží v zásilce. Tento celní úřad v něm vyznačí údaje o zboží v zásilce.

§ 20a

Vývoz a dovoz prekursorů

Při vývozu a dovozu prekursorů se postupuje podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství o obchodu s prekursory drog8b).

§ 20b

Vývoz pomocných látek

Při vývozu pomocných látek uvedených v kategorii 2 a 3 přímo použitelných předpisů Evropských společenství o prekursorech drog1) se postupuje podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství o obchodu s prekursory drog8b)

§ 21

Dovoz návykových látek a přípravků

(1) Ke každému jednotlivému dovozu návykových látek a přípravků je třeba povolení Ministerstva zdravotnictví (dále jen "dovozní povolení").

(2) Dovození povolení se nevyžaduje

- a) k dovozu hromadně vyráběných léčivých přípravků obsahujících návykové látky uvedené v příloze 1, 2, 5, 6, 7 nebo 8 k tomuto zákonu, anebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin, pokud jsou dováženy lékařem za účelem poskytnutí první pomoci nebo veterinárním lékařem za účelem poskytnutí neodkladné veterinární péče při přepravě zvířat nebo fyzickou osobou pro svoji potřebu v množství a druhu odpovídajícím délce cesty a zdravotnímu stavu podle stanovené diagnózy,
- b) k dovozu přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona nebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin, pokud je dovoz uskutečňován osobou, které bylo vydáno povolení k zacházení s přípravky uvedenými v příloze č. 8 tohoto zákona nebo přípravky obsahujícími efedrin nebo pseudoefedrin,
- c) k dovozu omezeného množství přípravků obsahujících návykové látky uvedené v příloze č. 2, 5, 6, 7 nebo 8 tohoto zákona, anebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin, v prostředcích mezinárodní dopravy za účelem poskytnutí první pomoci nebo pomoci v naléhavých případech,
- d) k dovozu konopí, které může obsahovat nejvíce 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, pro výrobu vláken a semen a pro pokusnictví,
- e) k dovozu hromadně vyráběných léčivých přípravků obsahujících návykové látky uvedené v příloze č. 1, 2, 5, 6, 7 nebo 8 tohoto zákona, anebo léčivých přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin, pokud jsou dováženy jednotkami Armády České republiky po ukončení nebo omezení jejich působení v zahraničí jako zůstatek zásoby, kterou byly pro svoji činnost vybaveny.

(3) Celní úřad, který rozhoduje o propuštění zboží v zásilce, vyznačí na stejnopisu dovozního povolení údaje o zboží v zásilce a datum propuštění a zašle jej Ministerstvu zdravotnictví.

(4) Po uskutečnění dovozu vrátí Ministerstvo zdravotnictví vývozní povolení státu, který jej vydal, s poznámkou o skutečně dovezeném množství návykových látek, přípravků, prekursorů nebo pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství²).

§ 22

Společná ustanovení o vývozu a dovozu

(1) Na vydání vývozního povolení nebo dovozního povolení není právní nárok. Vývozní povolení nebo dovozní povolení je nepřevoditelné a nepřechází na právního nástupce.

(2) Žádost o vývozní povolení nebo o dovozní povolení se podává na formuláři vydaném Ministerstvem zdravotnictví. Změny údajů uvedených v žádosti o vydání vývozního povolení nebo dovozního povolení je fyzická nebo právnická osoba povinna písemně sdělit Ministerstvu zdravotnictví nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy ke změnám došlo.

(3) Dovozní povolení se vydává na dobu 6 měsíců nebo na žádost dovozce se může vydat i na dobu kratší. Doby platnosti vývozního povolení stanoví Ministerstvo zdravotnictví podle doby platnosti dovozního povolení státu, na jehož území má být vývoz uskutečněn, pokud vývozce nepožádá o dobu kratší. Pokud se vývoz nebo dovoz v této době neuskuteční, je osoba, které bylo vydáno vývozní povolení nebo dovozní povolení, povinna to bezodkladně písemně oznámit Ministerstvu zdravotnictví a vrátit Ministerstvu zdravotnictví všechny stejnopisy vývozního povolení nebo dovozního povolení, které má k dispozici, včetně uvedení důvodu, proč se dovoz nebo vývoz neuskutečnil. Ministerstvo zdravotnictví vrátí vývozní povolení státu, který jej vydal, s poznámkou, že dovoz se neuskutečnil, nebo oznámí neuskutečnění vývozu státu, na jehož území byl vývoz povolen Ministerstvem zdravotnictví.

(4) Bez ohledu na to, zda se jedná o vývoz nebo dovoz, musí být zásilka vždy doprovázena vývozním povolením, ledaže podle právního řádu státu původu zásilky se vývozní povolení nevyžaduje nebo je stanoven jiný úřední postup. Při nesplnění této povinnosti se provede zajištění⁹⁾ nebo odnětí¹⁰⁾ zásilky.

(5) Při vývozu návykových látek a přípravků se celní prohlášení na propuštění zboží do režimu vývozu podává u celního úřadu místně příslušného podle bydliště nebo místa podnikání fyzické osoby nebo sídla právnické osoby. Dále se předkládá vývozní povolení podle § 20, 20a a 20b tohoto zákona, pokud musí být podle tohoto zákona vydáno.

(6) Při dovozu návykových látek a přípravků se celní prohlášení na propuštění zboží do režimu volného oběhu nebo do režimu s ekonomickými účinky podává u celního úřadu místně příslušného podle bydliště nebo místa podnikání fyzické osoby nebo sídla právnické osoby. Dále se předkládá dovozní povolení podle § 21 tohoto zákona, pokud musí být podle tohoto zákona vydáno.

(7) Ministerstvo zdravotnictví rozhodne o zamítnutí žádosti o vydání vývozního povolení nebo dovozního povolení, o pozastavení, odejmutí nebo zrušení vývozního povolení nebo dovozního povolení, pokud se jedná o

- a) nedovolený obchod podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána,
- b) uvedení nesprávných údajů nebo nedoplnění neúplných údajů v žádosti o vývozní povolení nebo dovozní povolení ve stanovené lhůtě,
- c) porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona nebo z rozhodnutí vydaného na jeho základě, nebo
- d) držitele povolení k zacházení pravomocně odsouzeného za trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s touto činností, ledaže se na něho hledí, jako by nebyl odsouzen.

§ 23 Tranzitní operace

(1) Tranzitní operace nesmí být prováděna bez předložení vývozního povolení a zásilka musí být vždy doprovázena vývozním povolením, ledaže podle právního řádu státu původu zásilky se vývozní povolení nevyžaduje nebo je stanoven jiný úřední postup. Při nesplnění této povinnosti se provede zajištění⁹⁾ nebo odnětí¹⁰⁾ zásilky.

(2) Zásilka nesmí být během dopravy vyložena z dopravního prostředku.

(3) Povinnost uvedená v odstavci 2 nemusí být plněna při tranzitní operaci uskutečňované letecky, pokud letadlo nepřistane na území České republiky.

HLAVA V PĚSTOVÁNÍ KONOPÍ A KOKY A VÝVOZ A DOVOZ MAKOVINY

§ 24 Pěstování konopí a koky

Zakazuje

a) pěstovat druhy a odrůdy rostliny konopí (rod Cannabis), které mohou obsahovat více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, s výjimkou pěstování na základě licence udělené podle tohoto zákona,

b) pěstovat rostliny rodu Erythroxylon (keř koka).

§ 24a

(1) Pěstovat konopí pro léčebné použití může jen taková právnická nebo podnikající fyzická osoba, které byla k této činnosti udělena licence Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Držitel licence může pěstování konopí pro léčebné použití zahájit, jen pokud má uděleno povolení k zacházení s návykovými látkami a přípravky.

(2) K udělení licence uskutečňuje Státní ústav pro kontrolu léčiv výběrové řízení prováděné podle jiného právního předpisu¹⁴). Výběrové řízení se koná jako dvoukolové. Pro první kolo se stanoví kvalifikační předpoklady, zadávací dokumentace a technické podmínky včetně pravidel správné pěstitelské praxe, při jejichž splnění uchazeč postupuje do kola druhého. Postupujícím může být jen taková osoba, která prokáže předpoklady zajistit vypěstování konopí standardizovaným postupem vedoucím k definovanému obsahu účinných složek konopí a stálou kvalitu vypěstovaného konopí. Ve druhém kole výběrového řízení je základním hodnotícím kritériem nabízená cena vypěstovaného konopí, jejíž váha při stanovení zadávacích podmínek pro posuzování nabídek musí činit ve vztahu k dílčím hodnotícím kritériím nejméně 75 %. V zadávacích podmínkách může být omezen maximální počet osob, kterým může být udělena licence. Státní ústav pro kontrolu léčiv licenci neudělí žádnému z uchazečů, pokud nabízená cena, navýšená o předpokládané náklady podle § 24b odst. 2 věty poslední, bude překračovat cenu konopí pro léčebné použití dostupného z jiných zemí; za účelem průzkumu trhu provede Státní ústav pro kontrolu léčiv před druhým kolem výběrového řízení poptávku v zemích, které mohou konopí pro léčebné použití vyvážet, jejíž parametry budou odpovídat výběrovému řízení co do množství konopí a obsahu účinných látek.

(3) Licence se po konání výběrového řízení uděluje na dobu nejvýše 5 let. V licenci Státní ústav pro kontrolu léčiv vymezí plochu, na které se konopí bude pěstovat. Má-li skončit doba platnosti udělení licence nebo nepostačuje-li vypěstované konopí pro léčebné použití, vyhláší se nové výběrové řízení, přičemž licenci lze udělit i opakovaně.

(4) Osoba, které byla udělena licence k pěstování konopí pro léčebné použití, je

povinna

- a) zajistit pěstování a zpracování v krytých prostorách vhodných pro tento účel,
- b) zabezpečit prostory, kde se pěstování, sklizeň a zpracování uskutečňují, před zneužitím,
- c) zajistit, aby veškerá činnost v souvislosti s pěstováním, sklizní a zpracováním byla zaprotokolována,
- d) kdykoliv umožnit Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv bez předchozího ohlášení provést kontrolu všech prostor, které pro pěstování a zpracování využívá, a zpřístupnit mu protokoly o činnosti a další příslušnou dokumentaci; pro práva a povinnosti kontrolujících a kontrolovaných osob se použije jiný právní předpis¹⁵⁾ obdobně,
- e) zajistit, aby veškerý rostlinný odpad byl uchováván způsobem stanoveným v § 10 a zneškodňován na vlastní náklad této osoby způsobem stanoveným v § 14; za rostlinný odpad se považuje rovněž konopí, které nevyhovuje zadávací dokumentaci a technickým podmínkám stanoveným podle odstavce 2,
- f) dodržovat podmínky stanovené podle odstavce 2.

(5) V případě, že Státní ústav pro kontrolu léčiv zjistí porušení povinnosti uložené podle odstavce 4 osobě, které byla udělena licence k pěstování konopí pro léčebné použití, licenci jí odejme.

§ 24b

(1) Konopí vypěstované a sklizené v souladu s podmínkami stanovenými podle § 24a odst. 2 je osoba, které byla udělena licence, povinna převést výhradně na Státní ústav pro kontrolu léčiv. K tomuto převodu doloží osvědčení o jakosti vydané kontrolní laboratoří, jejíž činnost je povolena podle zákona o léčivech⁶⁾. Státní ústav pro kontrolu léčiv vykoupí sklizené konopí nejpozději 4 měsíce po jeho sklizni. O převodu se uzavírá písemná kupní smlouva, mezi jejíž náležitosti patří přesná specifikace sklizeného konopí k léčebnému použití, uvedení jeho množství, jakosti a určení kupní ceny, která nesmí překročit cenu nabídnutou ve druhém kole výběrového řízení a musí odpovídat tomu, v jakém rozsahu byly splněny technické podmínky výběrového řízení podle § 24a odst. 2. Konopí se předává protokolárně.

(2) Během přepravy sklizeného konopí musí být zajištěno, že dodávka nebude jakkoli zneužita a bude doručena výhradně provozovateli lékárny k přípravě léčivých přípravků. Mezi Státním ústavem pro kontrolu léčiv a provozovatelem lékárny se o převodu konopí uzavírá písemná kupní smlouva, pro jejíž náležitosti se použije ustanovení odstavce 1 obdobně, a konopí se předává rovněž protokolárně. Kupní cena při převodu konopí na provozovatele lékárny je cenou podléhající věcnému usměrňování ceny podle jiného právního předpisu¹⁶⁾. Jejím základem je kupní cena, za kterou bylo konopí vykoupeno od osoby, které byla udělena licence. Kupní cena při převodu konopí na provozovatele lékárny je nezisková, zvýšená o náklady spojené s převzetím konopí od osoby, které byla udělena licence, se zajištěním přepravy konopí a jeho ochrany proti zneužití během této přepravy, o náklady spojené se skladováním a o náklady spojené s předáním konopí provozovateli lékárny.

§ 25

Vývoz a dovoz makoviny

(1) K vývozu nebo dovozu makoviny se vyžaduje povolení k vývozu makoviny nebo povolení k dovozu makoviny. Žádost o vydání vývozního povolení nebo dovozního povolení se podává na formuláři vydaném Ministerstvem zdravotnictví.

(2) Povolení k vývozu makoviny a povolení k dovozu makoviny vydává Ministerstvo zdravotnictví, které je rovněž oprávněno vydané povolení odejmout, pokud je důvodné podezření, že došlo k porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona či z rozhodnutí vydaného na jeho základě nebo že se jedná o nedovolený obchod podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Povolení k vývozu makoviny lze vydat na dobu v něm určenou pro více vývozů. Povolení k dovozu makoviny lze vydat na dobu v něm určenou pro více dovozů. Jinak se při vydávání a odnětí povolení k vývozu makoviny a povolení k dovozu makoviny použijí ustanovení hlavy čtvrté.

HLAVA VI

OHLAŠOVACÍ POVINNOSTI A EVIDENCE

§ 26

Ohlašovací povinnost na základě povolení k zacházení

(1) Osoby, které jsou oprávněny zacházet s návykovými látkami a přípravky na základě povolení k zacházení, jsou povinny předávat Ministerstvu zdravotnictví na formulářích vydaných Ministerstvem zdravotnictví písemně nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu.10a)

a) do konce února za uplynulý kalendářní rok roční hlášení o výrobě, pěstování a spotřebě návykových látek a přípravků, o obchodech s nimi a o stavu a pohybu jejich zásob,

b) do konce dubna odhad výroby, pěstování a dovozu návykových látek a přípravků v příštím kalendářním roce; pro přípravky uvedené v příloze č. 8 tohoto zákona se uvede pouze odhad výroby; výše uvedené odhady mohou být upraveny10b) Mezinárodním úřadem pro kontrolu omamných látek,2a),

c) do patnáctého dne následujícího měsíce měsíční hlášení o dovozu a vývozu návykových látek a přípravků za uplynulý kalendářní měsíc, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 nebo přípravků obsahujících efedrin nebo pseudoefedrin.

(2) Ohlašovací povinnost se vztahuje i na osoby zacházející s návykovými látkami a přípravky uvedenými v § 5 odst. 7. Tyto osoby jsou povinny předávat Ministerstvu zdravotnictví údaje uvedené v odstavci 1.

(3) Osoby, které jsou oprávněny zacházet s návykovými látkami a přípravky na základě povolení k zacházení, a osoby, u kterých se pro jejich činnost nevyžaduje vydání povolení k zacházení s návykovými látkami a přípravky podle § 5 odst. 7, jsou povinny informovat neprodleně Ministerstvo zdravotnictví

a) o odcizení návykových látek a přípravků,

b) o zvláštních okolnostech, například o neobvyklých objednávkách a transakcích s těmito látkami,

c) na základě jeho žádosti o dalších podrobnostech vztahujících se k činnostem, které jsou předmětem povolení k zacházení.

(4) Při ukončení činnosti, ke které se vyžaduje povolení k zacházení nebo v případě osob podle § 5 odst. 7, je osoba, která tuto činnost vykonávala, povinna podat do 30 dnů od ukončení této činnosti mimořádné hlášení v rozsahu stanoveném v odstavci 1 písm. a). Totéž platí o právním nástupci fyzické osoby - podnikatele.

§ 27

Ohlašovací povinnost osob provozujících lékárnu

(1) Osoby provozující lékárnu jsou povinny předávat Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv do konce února roční hlášení za uplynulý kalendářní rok o stavu a pohybu zásob návykových látek uvedených v příloze č. 1 nebo 5 tohoto zákona, jakož i přípravků je obsahujících, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona. Roční hlášení se podává na formuláři vydaném Státním ústavem pro kontrolu léčiv písemně nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu. 10a)

(2) Při ukončení činnosti lékárny 10c) je osoba, která tuto činnost provozovala, povinna podat do 30 dnů od ukončení této činnosti Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv mimořádné hlášení v rozsahu stanoveném v odstavci 1.

§ 27a

(1) Osoby provozující lékárnu a distributoři léčiv 10d) jsou povinni nejpozději do 10. ledna kalendářního roku nahlásit příslušné krajské veterinární správě nebo Městské veterinární správě v Praze odběr přípravků obsahujících návykové látky uvedené v přílohách č. 1 a 5 tohoto zákona, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona, veterinárními lékaři za uplynulý kalendářní rok. Hlášení se podává na formuláři vydaném příslušnou veterinární správou písemně nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu. 10a)

(2) Krajské veterinární správy a Městská veterinární správa v Praze jsou povinny předávat Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv do konce ledna kalendářního roku hlášení za uplynulý kalendářní rok o spotřebě přípravků obsahujících návykové látky uvedené v přílohách č. 1 a 5 tohoto zákona, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona, veterinárními lékaři.

(3) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv je povinen předávat Ministerstvu zdravotnictví do konce února kalendářního roku hlášení za uplynulý kalendářní rok o spotřebě přípravků obsahujících návykové látky uvedené v přílohách č. 1 a 5 tohoto zákona, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona, veterinárními lékaři.

§ 28

Ohlašovací povinnost při činnostech s pomocnými látkami

(1) Osoby, které se zabývají nebo se v uplynulém kalendářním roce zabývaly činnostmi uvedenými v přímo použitelných předpisech Evropských společenství¹⁾ s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 uvedenými v těchto předpisech, jsou povinny předávat Ministerstvu zdravotnictví

a) do 15. února za uplynulý kalendářní rok souhrnně hlášení o činnostech s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾,

b) všechny informace o nezvyklých okolnostech podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾.

(2) Osoby zaregistrované u Ministerstva zdravotnictví podle § 16 jsou povinny do 15. února následujícího kalendářního roku informovat Ministerstvo zdravotnictví o činnostech s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 uvedených v přímo použitelných předpisech Evropských společenství¹⁾, a to i v případě, že se za uplynulý kalendářní rok těmito činnostmi nezabývaly.

(3) Hlášení podle odstavce 1 písm. a) se podávají na formulářích vydaných Ministerstvem zdravotnictví písemně nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem^{10a)}.

§ 29

Ohlašovací povinnost osob pěstujících mák setý nebo konopí

Osoby pěstující mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 m² jsou povinny předat hlášení místně příslušnému celnímu úřadu podle místa pěstování, písemně nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu^{10a)}

a) do konce května

1. výměru pozemků, které byly v příslušném kalendářním roce oseté mákem setým nebo konopím, včetně názvu použité registrované odrůdy,^{10g)} čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území, ^{10h)} nebo identifikačního čísla půdního bloku, případně dílu půdního bloku evidence půdy ¹⁰ⁱ⁾,

2. odhad výměry pozemků, na nichž bude pěstován mák setý nebo konopí v příštím kalendářním roce,

b) v průběhu vegetace a sklizně údaje o výměře pozemků a způsobu zneškodnění máku setého, makoviny nebo konopí, včetně názvu použité registrované odrůdy,^{10g)} čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území,^{10h)} nebo identifikačního čísla půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku, evidence půdy¹⁰ⁱ⁾ a to nejpozději do 5 dnů před provedením jejich zneškodnění,

c) do konce prosince příslušného kalendářního roku

1. výměru pozemků, které byly oseté mákem setým nebo konopím, výměru pozemků, ze kterých byl sklizen mák setý nebo konopí, včetně názvu použité registrované odrůdy,^{10g)} čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území,^{10h)} nebo identifikačního čísla půdního bloku,

případně dílu půdního bloku evidence půdy¹⁰ⁱ),

2. množství sklizené makoviny, konopí, semene máku setého a semene konopí,

3. hmotnost, sklizňový rok makoviny nebo konopí prodaného nebo jinak převedeného a identifikační údaje nového nabyvatele.

§ 30

Ohlašovací povinnost při vývozu a dovozu makoviny

Každý, kdo uskutečnil vývoz nebo dovoz makoviny, je povinen předat Ministerstvu zdravotnictví do patnáctého dne prvního měsíce kalendářního čtvrtletí čtvrtletní hlášení o vývozu nebo dovozu makoviny v uplynulém čtvrtletí. Čtvrtletní hlášení se podává na formuláři vydaném Ministerstvem zdravotnictví písemně nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu.^{10a})

§ 31

Forma hlášení

(1) Hlášení se podávají na formulářích vydaných Ministerstvem zdravotnictví, s výjimkou hlášení podle § 27, která se podávají na formulářích vydávaných Státním ústavem pro kontrolu léčiv, s výjimkou hlášení podle § 27a, která se podávají na formulářích vydaných příslušnými krajskými veterinárními správami nebo Městskou veterinární správou v Praze, a s výjimkou hlášení podle § 29, a to písemně nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu.^{10a})

(2) Ministerstvo financí a Ministerstvo zemědělství stanoví vyhláškou vzor formuláře pro hlášení osob pěstujících mák setý nebo konopí (§ 29) a způsob vyplňování a nakládání s uvedeným formulářem.

§ 32

Evidence a dokumentace

(1) O zacházení s prekursory a pomocnými látkami kategorie 2 a 3 se vede evidence a dokumentace podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹¹).

(2) O zacházení s návykovými látkami a přípravky, jakož i o jejich dovozu a vývozu se vede stanoveným způsobem^{10j}) evidence. Evidenci jsou povinny vést osoby, které uskutečňují činnosti, k nimž je třeba povolení k zacházení, vývozního povolení nebo dovozního povolení, osoby, které provozují zdravotnické zařízení, osoby, které provozují zařízení ústavní sociální péče, osoby, které poskytují veterinární péči, a osoby uvedené v § 5 odst. 6 a v § 5 odst. 7.

(3) Náležitosti a obsah evidence a dokumentace, jejich druhy, formy vedení dokumentace a způsob jejího uchovávání a ověřování stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou."

§ 33

Uchovávání dokumentace

(1) Dokumentace vztahující se k zacházení s návykovými látkami, přípravky, prekursory a pomocnými látkami kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů

Evropských společenství¹⁾) a k jejich vývozu a dovozu musí být uchovávána po dobu 5 let, a v případě prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾) po dobu nejméně 3 let¹⁰ⁿ⁾).

(2) Podrobnosti o způsobu a době uchovávání dokumentace stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

HLAVA VII KONTROLA

§ 34 **Inspektoři**

(1) Kontrolu dodržování povinností vyplývajících z tohoto zákona a z přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾) a z rozhodnutí vydaných na jejich základě vykonávají pověřeni zaměstnanci

a) Ministerstva zdravotnictví,

b) Policie České republiky,

c) krajů zařazení do krajského úřadu, pokud nejde o kontroly lékáren nebo kontroly dodržování povinností vyplývajících z přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾) a z rozhodnutí vydaných na jejich základě,

d) Státního ústavu pro kontrolu léčiv ve věcech týkajících se lékáren a zacházení s konopím pro léčebné použití,

e) celních úřadů pouze ve věcech týkajících se pěstování máku setého a konopí a kontrolních povinností vyplývajících pro celní úřady z přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾) a z rozhodnutí vydaných na jejich základě,

f) krajských veterinárních správ a Městské veterinární správy v Praze pouze ve věcech veterinární péče (dále jen "inspektoři").

(2) Inspektoři jsou oprávněni provádět i předem neoznamované kontroly.

(3) Inspektor je při kontrolní činnosti povinen prokázat se průkazem vydaným některým z orgánů uvedených v odstavci 1.

(4) Inspektor je při výkonu kontrolní činnosti oprávněn

a) vstupovat na pozemky, do objektů a místností,

b) vyžadovat vysvětlení zjištěných skutečností a předložení listin a dokumentů,

c) pořizovat kopie listin a dokumentů a výpisy z nich, a nelze-li tak učinit a současně je to nutné pro provedení kontroly, odebrat listiny a dokumenty,

d) v rozsahu nezbytně nutném pro provedení kontroly odebírat vzorky.

(5) Požádá-li o to písemně kontrolovaná osoba, poskytne kontrolní orgán za odebrané vzorky náhradu ve výši výrobních nebo pořizovacích nákladů.

(6) Inspektor projedná s kontrolovanou osobou nedostatky zjištěné při kontrole a způsob a lhůtu jejich odstranění. O průběhu a výsledku kontroly sepíše inspektor zápis.

(7) Kontrolované osoby jsou povinny strpět kontrolu a poskytnout součinnost potřebnou k jejímu provedení.

(8) Pro účely kontroly pěstování máku setého nebo konopí poskytují katastrální úřady celním úřadům údaje z katastru nemovitostí bezplatně.

§ 35

Kontrola při přebírání

Každý je povinen při přebírání návykových látek, přípravků a prekursorů prověřit, zda jejich množství a druh odpovídá průvodním dokumentům, a zjištěné závažné nesrovnalosti ihned oznámit Policii České republiky a Ministerstvu zdravotnictví.

HLAVA VIII

SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 36

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) vykonává činnost, k níž se vyžaduje registrace k zacházení s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾ (§ 3a odst. 3), bez této registrace,

b) vykonává činnost, k níž se vyžaduje povolení k zacházení s návykovými látkami a přípravky (§ 4), bez tohoto povolení,

c) uvede nesprávné nebo neúplné údaje v žádosti o povolení k zacházení s návykovými látkami, přípravky a prekursory (§ 8),

d) nesdělí písemně Ministerstvu zdravotnictví změny údajů, které uvedla v žádosti o vydání povolení k zacházení s návykovými látkami, přípravky a prekursory, nebo ukončení výkonu činnosti, k níž jí bylo vydáno povolení k zacházení s návykovými látkami, přípravky a prekursory (§ 8 odst. 9 a 11),

e) neoznámí písemně Ministerstvu zdravotnictví ustanovení zástupce odpovědné osoby nebo osoby plnící její funkci nebo ukončení jeho funkce (§ 9 odst. 9),

f) neustanoví novou odpovědnou osobu ve lhůtě do 10 dnů ode dne, kdy stávající odpovědná osoba přestala splňovat stanovené předpoklady nebo je z jiných důvodů trvale neschopna vykonávat svoji funkci nebo se vzdá výkonu funkce a nepožádá Ministerstvo zdravotnictví o změnu odpovědné osoby uvedené v povolení k zacházení (§ 9 odst. 10),

- g) nedodrží při skladování návykových látek, přípravků a prekursorů, jakož i zařízení k jejich výrobě nebo pěstování, povinnosti podle § 10,
- h) předá nebo prodá návykové látky, přípravky a prekursory osobám, které nejsou oprávněny s nimi zacházet, nebo na tyto osoby převede práva spojená s návykovými látkami, přípravky a prekursory (§ 12 odst. 1),
- i) předá nebo prodá prekursory nebo pomocné látky kategorie 2 osobám, které nepředloží předávajícímu nebo prodávajícímu vyplněné prohlášení podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství¹) (§ 12 odst. 2),
- j) vyrábí, dováží, vyváží nebo prodává prekursory nebo pomocné látky kategorie 2 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹) a nezabezpečí označení těchto látek před jejich uvedením na trh štítkem s uvedením jejich názvu (§ 12 odst. 3),
- k) neprovede zneškodnění nepoužitelných návykových látek, přípravků a prekursorů, jakož i odpadů je obsahujících podle § 14,
- l) umísťuje návykové látky a přípravky v celních skladech, svobodných celních pásmech a svobodných celních skladech⁷) (§ 15 písm. a),
- m) zasílá návykové látky, přípravky a prekursory poštou jako obyčejné zásilky, prostřednictvím poštovních schránek nebo osobám, které nejsou oprávněny zacházet s návykovými látkami (§ 15 písm. c),
- n) nesplní před zahájením činnosti povinnost registrace nebo v žádosti o registraci uvede nesprávné nebo neúplné údaje (§ 16),
- o) nesdělí písemně Ministerstvu zdravotnictví změny údajů uváděných pro udělení registrace (§ 16 odst. 4) nebo skutečnost, že přestává vykonávat činnost, která byla předmětem registrace (§ 16 odst. 5),
- p) vyveze návykové látky nebo přípravky s jejich obsahem bez vývozního povolení podle § 20,
- q) *zrušeno*
- r) doveze návykové látky nebo přípravky s jejich obsahem bez dovozního povolení (§ 21) nebo doveze prekursory bez dovozního povolení²),
- s) uvede nesprávné nebo neúplné údaje v žádosti o vývozní nebo dovozní povolení (§ 22),
- t) pěstuje (§ 24) druhy a odrůdy rostliny konopí (rod Cannabis), které mohou obsahovat více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, kromě pěstování konopí pro léčebné použití, ke kterému má udělenou licenci,
- u) doveze nebo vyveze makovinu bez dovozního nebo bez vývozního povolení (§ 25),
- v) nesplní ohlašovací povinnosti nebo v hlášení uvede nesprávné nebo neúplné údaje (§ 26),

w) nesplní ohlašovací povinnost při zacházení s návykovými látkami, přípravky a prekursory, k němuž se nevyžaduje povolení k zacházení (§ 26 odst. 2),

x) nepředá Ministerstvu zdravotnictví do patnáctého dne prvního měsíce kalendářního čtvrtletí čtvrtletní hlášení o vývozu nebo dovozu makoviny v uplynulém čtvrtletí nebo v hlášení uvede nesprávné nebo neúplné údaje (§ 30),

y) neplní povinnost evidence a dokumentace podle § 32 a 33 tohoto zákona,

z) neplní kontrolní povinnost nebo oznamovací povinnost podle § 35.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí správního deliktu tím, že

a) vykonává činnost, k níž se vyžaduje podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o prekursorech drog¹⁾ povolení k zacházení nebo zvláštní povolení k zacházení, bez tohoto povolení,

b) postupuje při vývozu nebo dovozu prekursorů v rozporu s § 20a,

c) postupuje při vývozu nebo dovozu pomocných látek v rozporu s § 20b.

(3) Provozovatel lékárny se dopustí správního deliktu tím, že

a) nepředá Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv do konce února roční hlášení za uplynulý kalendářní rok o stavu a pohybu zásob návykových látek uvedených v příloze č. 1 nebo 5 tohoto zákona, včetně přípravků je obsahujících, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona (§ 27),

b) uvede v ročním hlášení o stavu a pohybu zásob návykových látek uvedených v příloze č. 1 nebo 5 tohoto zákona, včetně přípravků je obsahujících, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona, za uplynulý kalendářní rok (§ 27) nesprávné nebo neúplné údaje,

c) při ukončení činnosti lékárny nepředá Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv mimořádné hlášení o stavu a pohybu zásob návykových látek uvedených v příloze č. 1 nebo 5 tohoto zákona, včetně přípravků je obsahujících, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona, nebo v hlášení uvede nesprávné nebo neúplné údaje.

(4) Provozovatel lékárny nebo distributor léčiv se dopustí správního deliktu tím, že

a) nesplní povinnost (§ 27a odst. 1) nahlásit do 10. ledna kalendářního roku příslušné krajské veterinární správě nebo Městské veterinární správě v Praze odběr přípravků obsahujících návykové látky uvedené v přílohách č. 1 a 5 tohoto zákona, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona, veterinárními lékaři za uplynulý kalendářní rok,

b) uvede v hlášení (§ 27a odst. 1) o odběru přípravků obsahujících návykové látky uvedené v přílohách č. 1 a 5 tohoto zákona, s výjimkou přípravků uvedených v příloze č. 8 tohoto zákona, veterinárními lékaři za uplynulý kalendářní rok nesprávné nebo neúplné údaje.

(5) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která se zabývá nebo se v uplynulém kalendářním roce zabývala činnostmi s pomocnými látkami kategorie 2 a 3

uvedenými v přímo použitelných předpisech Evropských společenství¹⁾, se dopustí správního deliktu tím, že

a) nepředá souhrnné hlášení o činnostech s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 v rozporu s § 28 odst. 1 písm. a) a odst. 3 nebo v hlášení uvede nesprávné nebo neúplné údaje, nebo

b) nepředá všechny informace o nezvyklých okolnostech podle § 28 odst. 1 písm. b).

(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba zaregistrovaná u Ministerstva zdravotnictví podle § 16 dopustí správního deliktu tím, že neinformuje o činnostech s pomocnými látkami kategorie 2 a 3 v rozporu s § 28 odst. 2.

(7) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, pěstující mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 m², se dopustí správního deliktu tím, že

a) nesplní ohlašovací povinnost podle § 29,

b) uvede nesprávné nebo neúplné údaje v hlášeních podle § 29.

(8) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako osoba, které byla udělena licence k pěstování konopí pro léčebné použití, poruší povinnost podle § 24a odst. 4 písm. a), b), c), d), e) nebo f) anebo podle § 24b odst. 1.

§ 37 **Sankce**

(1) Za správní delikt podle § 36 odst. 1 se uloží pokuta do

a) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), t), u), v), w), x), y) a z),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene c) a s),

c) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene a), b), p) a r).

(2) Za správní delikt podle § 36 odst. 2 se uloží pokuta do

a) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene a), b) nebo písmene c), pokud se jedná o vývoz nebo dovoz pomocných látek kategorie 21),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene c), pokud se jedná o vývoz nebo dovoz pomocných látek kategorie 31).

(3) Za správní delikt podle § 36 odst. 3 se uloží pokuta do

a) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene a) a c),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene b).

(4) Za správní delikt podle § 36 odst. 4 se uloží pokuta do

- a) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene a),
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene b).

(5) Za správní delikt podle § 36 odst. 5 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(6) Za správní delikt podle § 36 odst. 6 se uloží pokuta do 500 000 Kč.

(7) Za správní delikt podle § 36 odst. 7 se uloží pokuta do

- a) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene a),
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene b).

(8) Za správní delikt podle § 36 odst. 8 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

§ 38

Propadnutí a zabránění věci

(1) Za správní delikt podle § 36 lze uložit propadnutí návykových látek, přípravků, prekurzorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾, zařízení a materiálů potřebných k jejich výrobě nebo pěstování, jestliže

- a) náleží pachateli správního deliktu a byly ke spáchání správního deliktu určeny,
- b) byly ke spáchání správního deliktu použity,
- c) byly spácháním správního deliktu získány, nebo
- d) byly nabyty za věc správním deliktem získanou.

(2) Nebylo-li uloženo propadnutí věci uvedené v odstavci 1, lze rozhodnout, že se taková věc zabírá, jestliže náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat, nebo nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela, a vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku, anebo jiný obecný zájem.

(3) Vlastníkem propadlé nebo zabrané věci se stává stát.

§ 39

Přestupky

(1) Fyzická osoba pěstující mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 m² se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní ohlašovací povinnosti podle § 29,
- b) uvede nesprávné nebo neúplné údaje v hlášeních podle § 29.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 100 000 Kč a za

přestupek podle odstavce 1 písm. b) lze uložit pokutu do 200 000 Kč.

§ 40

Společná ustanovení

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže příslušný správní orgán o něm nezačal řízení do 5 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán.

(4) Správní delikty podle § 36 odst. 1, s výjimkou správního deliktu podle § 36 odst. 1 písm. t) a správních deliktů podle § 36 odst. 1 písm. g), k), y) a z) spáchaných ve zdravotnickém zařízení, a správní delikt podle § 36 odst. 5 v prvním stupni projednává Ministerstvo zdravotnictví.

(5) Správní delikty podle § 36 odst. 1 písm. g), k), y) a z), spáchané ve zdravotnickém zařízení mimo lékárnu, v prvním stupni projednává krajský úřad.

(6) Správní delikty podle § 36 odst. 1 písm. g), k), y) a z) a podle § 36 odst. 3 písm. a), b) a c), spáchané v lékárnách, v prvním stupni projednává Státní ústav pro kontrolu léčiv.

(7) Správní delikty podle § 36 odst. 1 písm. t) a podle § 36 odst. 7 písm. a) a b) a přestupky podle § 39 odst. 1 písm. a) a b) v prvním stupni projednává celní úřad.

(8) Správní delikty podle § 36 odst. 4 písm. a) a b) v prvním stupni projednává příslušná krajská veterinární správa nebo Městská veterinární správa v Praze.

(9) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby^{10p}) nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(10) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Rozhodnutí o uložení pokuty lze vykonat do 5 let po uplynutí lhůty určené pro jejich zaplacení.

(11) Příjem z pokut uložených Ministerstvem zdravotnictví, celními úřady, příslušnými krajskými veterinárními správami nebo Městskou veterinární správou v Praze je příjmem státního rozpočtu. Příjem z pokut uložených krajským úřadem je příjmem kraje.

HLAVA IX USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 41

Vztah ke zvláštním právním předpisům

Ustanovení zvláštních právních předpisů týkajících se návykových látek, přípravků, prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾ zůstávají nedotčena.¹¹⁾

§ 41a

Na fyzické osoby a právnické osoby při zacházení s prekursory a pomocnými látkami kategorie 2 a 3 podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství²⁾ v celních skladech a svobodných obchodních zónách^{11a)} se nevztahují ustanovení § 4, 16, 20a, 20b, 26 a 28 tohoto zákona.

§ 42

Ve veškerých úředních dokladech, obchodních dokladech a tiskopisech musí být používány názvy návykových látek podle příloh k tomuto zákonu, v případě prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 názvy podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾. V případě hromadně vyráběných léčivých přípravků^{11b)} se jejich názvy označují jen registrovaným názvem.

§ 43

Součinnost státních orgánů

(1) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady spolupracují s Ministerstvem zdravotnictví při přípravě podkladů pro mezinárodní organizace o zacházení s návykovými látkami, přípravky, prekursory a pomocnými látkami kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾ v rozsahu vyplývajícím z jejich působnosti.

(2) Krajské úřady sdělují Ministerstvu zdravotnictví do konce února za uplynulý kalendářní rok údaje o návykových látkách, přípravcích a prekursorech zneškodněných podle § 14 odst. 3.

(3) Celní úřady jsou povinny předávat Policii České republiky jednotlivá hlášení osob pěstujících mák setý nebo konopí podle § 29 takto:

a) hlášení podle § 29 písm. a) do 10. června příslušného kalendářního roku,

b) hlášení podle § 29 písm. b) neprodleně.

(4) Celní úřady jsou povinny předávat Generálnímu ředitelství cel jednotlivá hlášení osob pěstujících mák setý nebo konopí podle § 29 takto:

- a) hlášení podle § 29 písm. a) do 10. června příslušného kalendářního roku,
- b) hlášení podle § 29 písm. b) neprodleně,
- c) hlášení podle § 29 písm. c) do 31. ledna za uplynulý kalendářní rok.

(5) Generální ředitelství cel sděluje Ministerstvu zemědělství údaje

- a) podle § 29 písm. a) do 20. června příslušného kalendářního roku,
- b) podle § 29 písm. b) do 31. března za uplynulý kalendářní rok,
- c) podle § 29 písm. c) do 31. března za uplynulý kalendářní rok na formulářích vydaných Ministerstvem zemědělství.

(6) Generální ředitelství cel sděluje Ministerstvu zdravotnictví údaje

- a) podle § 29 písm. a) do 20. června příslušného kalendářního roku,
- b) podle § 29 písm. c) do 31. března za uplynulý kalendářní rok na formulářích vydaných Ministerstvem zdravotnictví.

(7) Státní ústav pro kontrolu léčiv a Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

- a) informují průběžně Ministerstvo zdravotnictví o
 1. přijatých žádostech k registraci léčivých přípravků obsahujících návykové látky nebo prekursory,
 2. porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona a rozhodnutí vydaných na jeho základě,
- b) předávají průběžně Ministerstvu zdravotnictví stejnopisy pravomocných rozhodnutí o registraci léčivých přípravků obsahujících návykové látky nebo prekursory,
- c) předávají Ministerstvu zdravotnictví roční hlášení podle § 26 odst. 1 písm. a),
- d) informují průběžně příslušný krajský úřad o porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona a o rozhodnutích vydaných na tomto základě.

(8) Státní ústav pro kontrolu léčiv

- a) plní úkoly státní agentury pro konopí pro léčebné použití^{2a}),
- b) informuje průběžně Ministerstvo zdravotnictví a Policii České republiky o
 1. přijatých opatřeních k zabezpečení pěstování a zpracování konopí pro léčebné použití,
 2. udělených licencí pro pěstování konopí pro léčebné použití,
 3. porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona a rozhodnutích vydaných na jeho základě,
- c) plní oznamovací povinnost vůči Ministerstvu zdravotnictví podle § 43a odst. 4 písm. f).

§ 43a

Působnost orgánů státní správy

(1) Ministerstvo zdravotnictví mimo činnosti stanovené tímto zákonem dále v oblasti návykových látek, přípravků, prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství1),

a) monitoruje pohyb vybraných pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství1),, případně prekursorů, mezi Českou republikou a ostatními zeměmi v rámci mezinárodních projektů,

b) rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutí krajského úřadu v případech uvedených v § 40 odst. 5,

c) poskytuje Mezinárodnímu úřadu pro kontrolu omamných látek

1. čtvrtletně údaje týkající se dovozu a vývozu omamných látek,11c) psychotropních látek11d)přílohy č. 5 tohoto zákona a přípravků obsahujících tyto látky za uplynulé 3 měsíce,

2. jednou za rok do 30. června údaje týkající se produkce, výroby, pěstování, spotřeby, stavu zásob a zadržených množství omamných látek a přípravků obsahujících tyto látky za uplynulý kalendářní rok,11e)

3. jednou za rok do 30. června údaje týkající se výroby, stavu zásob, dovozu a vývozu psychotropních látek a přípravků obsahujících tyto látky za uplynulý kalendářní rok,11f)

4. do 30. června odhad potřeby omamných látek,11g) psychotropních látek11h) a přípravků obsahujících tyto látky na následující kalendářní rok a jejich doplňky11i) během kalendářního roku,

d) poskytuje Evropské komisi jednou za rok údaje podle bezprostředně závazného předpisu Evropských společenství,11j)

e) vykonává působnost v oblasti prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství1) podle bezprostředně závazných předpisů Evropských společenství,11k)

f) spolupracuje s příslušnými orgány státu dovozce a vývozce.

(2) Policie České republiky

a) informuje Ministerstvo zdravotnictví o všech důležitých skutečnostech nezbytných pro rozhodování Ministerstva zdravotnictví podle tohoto zákona,11j) zejména o pokusech odcizení a odcizení návykových látek, přípravků, prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství1),,

b) do 30. dubna za uplynulý kalendářní rok zasílá Ministerstvu zdravotnictví přehled o odňatých11l) množstvích prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství1), údaje o jakékoliv jiné látce neuvedené v příloze I přímo použitelného předpisu Evropských společenství1a) a v příloze přímo použitelného předpisu Evropských společenství 2), o níž bylo zjištěno, že byla použita k nedovolené výrobě omamných látek nebo psychotropních látek, o formách, metodách a prostředcích nedovolené výroby omamných látek a psychotropních látek s použitím prekursorů a pomocných látek podle bezprostředně závazného předpisu Evropských

společenství,11j)

c) je kdykoliv oprávněna dálkově prostřednictvím určeného kontaktního pracoviště v případě zjištění konopí nebo přípravku s obsahem konopí u osoby vznést požadavek vůči registru pro léčivé přípravky s omezením vedenému podle zákona o léčivech⁶⁾, zda je tato osoba vedena mezi osobami, kterým byl vydán individuálně připravovaný léčivý přípravek s obsahem konopí pro léčebné použití; takovému požadavku registr neprodleně vyhoví a bezúplatně požadovaný údaj sdělí. V případě, že je tato osoba vedena mezi osobami, kterým byl vydán individuálně připravovaný léčivý přípravek s obsahem konopí pro léčebné účely, sdělí dále datum vydání a celkové vydané množství individuálně připravovaného léčivého přípravku s obsahem konopí pro léčebné použití.

(3) Celní úřady

a) informují prostřednictvím Generálního ředitelství cel Ministerstvo zdravotnictví o všech důležitých skutečnostech nezbytných pro jeho rozhodování podle tohoto zákona,^{11j)} zejména o případech zajištění ^{11o)} návykových látek, přípravků, prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾),

b) do 30. dubna za uplynulý kalendářní rok zasílají prostřednictvím Generálního ředitelství cel Ministerstvu zdravotnictví přehled o zajištěných^{11o)} množstvích prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾), údaje o jakékoliv jiné látce neuvedené v příloze I přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{1a)} a v příloze přímo použitelného předpisu Evropských společenství²⁾), o níž bylo zjištěno, že byla použita k nedovolené výrobě omamných látek nebo psychotropních látek, o formách, metodách a prostředcích nedovolené výroby omamných látek a psychotropních látek s použitím prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství¹⁾ podle bezprostředně závazného předpisu Evropských společenství,^{11j)}

c) doplňují podle bezprostředně závazného předpisu Evropských společenství^{11p)} v případě prekursorů a pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství ¹⁾ údaje na vývozním povolení,

d) kontrolují vyvezená množství pomocných látek kategorie 3, zda nepřesahují limity stanovené přímo použitelným předpisem Evropských společenství²⁾), ^{7c)},

e) poskytují prostřednictvím Generálního ředitelství cel informace o dovozu nebo vývozu návykových látek, přípravků, prekursorů nebo pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství²⁾ Ministerstvu zdravotnictví.

(4) Státní ústav pro kontrolu léčiv

a) uděluje licenci k pěstování konopí pro léčebné použití; tato licence obsahuje uvedení plochy, čísla parcely, názvu katastrálního území, názvu použité registrované odrůdy a identifikačního čísla půdního bloku, případně dílu půdního bloku podle evidence využití půdy,

b) kontroluje soulad pěstování konopí pro léčebné použití s podmínkami stanovenými podle § 24a odst. 2 a soulad zpracování a skladování konopí pro léčebné použití s pravidly správné

výrobní praxe a kontroluje jeho zabezpečení proti krádeži a zneužití v rámci ochrany veřejného zdraví,

c) vykupuje veškerou úrodu vypěstovaného a sklizeného konopí pro léčebné použití, jehož jakost je doložena osvědčením podle § 24b odst. 1, a to nejpozději do 4 měsíců po jeho sklizni,

d) vyváží konopí pro léčebné použití za podmínek stanovených tímto zákonem,

e) zajišťuje bezpečné skladování, přepravu a distribuci konopí pro léčebné použití, a to i prostřednictvím jiných osob na základě smlouvy,

f) oznamuje Ministerstvu zdravotnictví písemně nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem podle jiného právního předpisu^{10a)}

1. do konce února za uplynulý kalendářní rok roční hlášení o množství vypěstovaného, zpracovaného, zneškodněného, přijatého, vydaného konopí pro léčebné použití, včetně vývozu, obchodu, stavu a pohybu jeho zásob,

2. do konce dubna odhad produkce konopí pro léčebné použití na následující kalendářní rok; uvedený odhad může být upraven^{10b)} Mezinárodním úřadem pro kontrolu omamných látek^{2a)},

3. do patnáctého dne následujícího kalendářního měsíce měsíční hlášení o vývozu konopí pro léčebné použití za uplynulý kalendářní měsíc.

§ 44

Použití předpisů o správním řízení

(1) V rozhodování o věcech podle tohoto zákona se použijí obecné předpisy o správním řízení,¹²⁾ s výjimkou registrace podle § 16 odst. 1 až 5.

(2) Skutečnosti uvedené v žádostech o povolení k zacházení, o vývozní povolení, o dovozní povolení, o povolení k vývozu makoviny a o povolení k dovozu makoviny je žadatel povinen vhodným způsobem doložit.

(3) U rozhodnutí o odnětí povolení k zacházení, o odnětí vývozního povolení, o odnětí dovozního povolení, o odnětí povolení k vývozu makoviny a o odnětí povolení k dovozu makoviny se vylučuje odkladný účinek odvolání.

§ 44a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti .

§ 44b

Tiskopisy formulářů

Tiskopisy formulářů uvedených v § 5 odst. 7, § 8 odst. 7 a 11, § 9 odst. 10, § 16 odst. 1, § 22 odst. 2, § 25 odst. 1, § 26 odst. 1, § 27 odst. 1, § 28 odst. 3, § 30, § 31 odst. 1 a § 43 odst. 6 včetně příloh, které jsou jejich nedílnou součástí, stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou a zveřejní též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 45

Přechodná ustanovení

(1) Povolení k zacházení s omamnými látkami a psychotropními látkami nebo přípravky a zvláštní povolení k vývozu nebo dovozu omamných látek nebo psychotropních látek nebo přípravků vydaná podle dosavadních předpisů se považují za povolení k zacházení, vývozní povolení, dovozní povolení, povolení k vývozu makoviny nebo povolení k dovozu makoviny podle tohoto zákona po dobu 6 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

(2) Řízení o vydání povolení k zacházení s omamnými látkami a psychotropními látkami nebo přípravky a o vydání zvláštního povolení k vývozu nebo dovozu omamných látek nebo psychotropních látek nebo přípravků podle dosavadních předpisů,¹³⁾ která nebyla pravomocně ukončena ke dni účinnosti tohoto zákona, se zastavují.

(3) Výrobci pomocných látek kategorie 2 a 3 podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství 1a) jsou povinni se zaregistrovat u Ministerstva zdravotnictví (§ 16) do 3 měsíců od účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

zrušena

§ 46

zrušen

ČÁST TŘETÍ

§ 47

Změna živnostenského zákona

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb. a zákona č. 157/1998 Sb., se mění takto:

V § 3 odst. 3 písmeno k) včetně poznámky pod čarou č. 21) zní:

"k) zacházení s návykovými látkami, přípravky je obsahujícími a s některými látkami používanými k výrobě nebo zpracování návykových látek podle zvláštního zákona,²¹⁾

21) Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů."

ČÁST ČTVRTÁ

zrušena

§ 48

zrušen

ČÁST PÁTÁ

§ 49

Změna zákona o správních poplatcích

Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 72/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 301/1995 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 305/1997 Sb. a zákona č. 157/1998 Sb., se mění takto:

V Sazebníku správních poplatků se za položku 131a vkládá položka 131b, která zní:

"Položka 131b

- a) Povolení k zacházení s omamnými látkami, psychotropními látkami, přípravky je obsahujícími a některými látkami používanými při výrobě nebo zpracování omamných nebo psychotropních látek Kč 3 000,-
- b) Povolení k vývozu nebo dovozu omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících, některých látek používaných při výrobě nebo zpracování omamných nebo psychotropních látek a k vývozu pomocných látek Kč 500,-
- c) Povolení k vývozu nebo dovozu makoviny Kč 500,-".

ČÁST ŠESTÁ

Zrušena

§ 50

zrušen

ČÁST SEDMÁ

§ 51

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1999.

Zeman v. r.

Havel v. r.

Tošovský v. r.

Příl.1

OMAMNÉ LÁTKY ZAŘAZENÉ DO SEZNAMU I

podle Jednotné Úmluvy o omamných látkách

(vyhláška č. 47/1965 Sb. ve znění sdělení č. 458/1991 Sb.)

Příl.2

OMAMNÉ LÁTKY ZAŘAZENÉ DO SEZNAMU II

podle Jednotné Úmluvy o omamných látkách

(vyhláška č. 47/1965 Sb. ve znění sdělení č. 458/1991 Sb.)

Příl.3
OMAMNÉ LÁTKY ZAŘAZENÉ DO SEZNAMU IV
podle Jednotné Úmluvy o omamných látkách
(vyhláška č. 47/1965 Sb. ve znění sdělení č. 458/1991 Sb.)

Příl.4
PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu I
podle Úmluvy o psychotropních látkách
nebo podle rozhodnutí orgánů Evropských společenství
(vyhláška č. 62/1989 Sb.)

Příl.5
PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu II
podle Úmluvy o psychotropních látkách
(vyhláška č. 62/1989 Sb.)

Příl.6
PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu III
podle Úmluvy o psychotropních látkách
(vyhláška č. 62/1989 Sb.)

Příl.7
PSYCHOTROPNÍ LÁTKY zařazené do seznamu IV
podle Úmluvy o psychotropních látkách
(vyhláška č. 62/1989 Sb.)

Příl.8
PŘÍPRAVKY zařazené do seznamu III
podle Jednotné Úmluvy o omamných látkách
(vyhláška č. 47/1965 Sb. ve znění sdělení č. 458/1991 Sb.)

Příl.9
zrušena

Příl.10
zrušena

Příl.11
zrušena

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 362/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Zahájená řízení o registraci, která nebyla pravomocně ukončena ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.
2. Zahájená řízení o pokutách, která nebyla pravomocně ukončena ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

3. Ohlašovací povinnost podle § 29 splní osoby poprvé za rok 2005.

4. Odpovědná osoba ustanovená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považuje za odpovědnou osobu podle tohoto zákona.

Čl.II zákona č. 74/2006 Sb.

Přechodné ustanovení

Povolení k zacházení s návykovými látkami, přípravky a prekursory vydaná Ministerstvem zdravotnictví podle zákona č. 167/1998 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají v platnosti do uplynutí doby, na kterou byla vydána.

1) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekurech drog.

Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekurech drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

Nařízení Komise (ES) č. 1277/2005 ze dne 27. července 2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekurech drog a k nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekurech drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

1a) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004.

2) Nařízení Rady (ES) č. 111/2005.

2a) Vyhláška č. 47/1965 Sb., o Jednotné Úmluvě o omamných látkách, ve znění sdělení č. 458/1991 Sb., Protokol o změnách Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961.

2b) Čl. 1 odst. 2 písm. f) nařízení Rady (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 900/92.

2c) Úmluva o psychotropních látkách vyhlášená pod č. 62/1989 Sb.

2d) Čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90.

2e) Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

4) § 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 87/1987 Sb., o veterinární péči.

5) § 33 a násl. zákona č. 79/1997 Sb.

5a) § 39 zákona č. 79/1997 Sb.

5b) § 107 odst. 2 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

5c) Čl. 2a odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 900/92.

5d) § 187, 187a, 188 a 188a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

5e) Zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5f) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů.

6a) § 39 odst. 3 zákona č. 378/2007 Sb.

6b) Vyhláška č. 343/1997 Sb., kterou se stanoví způsob předepisování léčivých přípravků, náležitosti lékařských předpisů a pravidla jejich užívání.

6c) § 50 zákona č. 79/1997 Sb.

7) § 162, 162a a 220 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb.

7a) Čl. 6 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Rady (ES) č. 988/2002.

- 7c) Čl. 1 odst. 1 nařízení Komise (EHS) č. 3769/92 ze dne 21. prosince 1992, kterou se provádí a mění nařízení Rady (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Komise (ES) č. 1232/2002.
- 8a) Vyhláška č. 47/1965 Sb., ve znění sdělení č. 458/1991 Sb. Úmluva o psychotropních látkách vyhlášená pod č. 62/1989 Sb.
- 8b) Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.
Nařízení komise (ES) č. 1277/2005 ze dne 27. července 2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekursorech drog a k nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.
- 9) § 309 až 311 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb.
- 10) Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 10a) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. Nařízení vlády č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).
- 10b) Čl. 19 odst. 2 a čl. 21 odst. 3 vyhlášky č. 47/1965 Sb.
- 10c) Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.
- 10d) § 4 odst. 3 zákona č. 79/1997 Sb.
- 10g) Vyhláška č. 304/1998 Sb., ve znění vyhlášky č. 143/2000 Sb.
- 10h) Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 10i) § 3a zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 128/2003 Sb., zákona č. 441/2005 Sb. a zákona č. 291/2009 Sb.
- 10j) Vyhláška č. 304/1998 Sb., ve znění vyhlášky č. 143/2000 Sb.
- 10n) Čl. 2 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 900/92.
- 10o) Článek 8 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90.
- 10p) § 2 obchodního zákoníku.
- 11) Např. zákon č. 79/1997 Sb., zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 11a) Článek 18 Úmluvy Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, vyhlášené pod č. 462/1991 Sb.
- 11b) Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplněních některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 11c) Čl. 1, 2, 13, 20 a 25 vyhlášky č. 47/1965 Sb.
- 11d) Čl. 1 a 2 Úmluvy o psychotropních látkách vyhlášené pod č. 62/1989 Sb.
- 11e) Čl. 1, 2, 13, 20 a 27 vyhlášky č. 47/1965 Sb.
- 11f) Čl. 1, 2, 3, 12 a 16 Úmluvy o psychotropních látkách vyhlášené pod č. 62/1989 Sb.
- 11g) Čl. 1, 12 a 19 vyhlášky č. 47/1965 Sb.
- 11h) Rezoluce Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů č. 1981/7.
Implementace Úmluvy o psychotropních látkách z r. 1971.
Rezoluce Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů č. 1991/44.
Prevence úniku psychotropních látek seznamu III a IV Úmluvy o psychotropních látkách z r. 1971 do nezákonných kanálů při mezinárodním obchodování.
- 11i) Čl. 12 odst. 4 a odst. 5 a čl. 19 odst. 3 vyhlášky č. 47/1965 Sb.
- 11j) Čl. 9 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90.
- 11k) Nařízení Rady (EHS) č. 3677/90.

11l) § 79 trestního řádu.

11m) Čl. 5a odst. 3 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 900/92.

11n) Článek 5 nařízení Komise (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 900/92 a nařízení Rady (ES) č. 988/2002.

11o) § 309 až 312 zákona č. 13/1993 Sb.

11p) Čl. 4a odst. 6 nařízení Rady (EHS) č. 3677/90, ve znění nařízení Rady (ES) č. 988/2002.

12) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

13) Nařízení vlády č. 192/1988 Sb., o jedech a některých jiných látkách škodlivých zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

14) Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

15) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

16) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

I/21

Zákon č. 19/1997 Sb. o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

ČÁST PRVNÍ - ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ (§ 1 - § 2)
ČÁST DRUHÁ - ZÁKAZ CHEMICKÝCH ZBRANÍ (§ 3 - § 5)
ČÁST TŘETÍ - STANOVENÉ LÁTKY (§ 6 - § 27)
ČÁST ČTVRTÁ - DOZOR NAD DODRŽOVÁNÍM ZÁKONA (§ 28 - § 34)
ČÁST PÁTÁ - USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ (§ 35)
ČÁST SEDMÁ - DOPLNĚNÍ ZÁKONA Č. 455/1991 SB., O ŽIVNOSTENSKÉM
PODNIKÁNÍ (ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON), VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH
PŘEDPISŮ (§ 37)

Přechodná ustanovení

19/1997 Sb.

ZÁKON

ze dne 24. ledna 1997

o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Změna: 249/2000 Sb.

Změna: 356/2003 Sb., 186/2004 Sb.

Změna: 186/2006 Sb.

Změna: 124/2008 Sb., 138/2008 Sb.

Změna: 223/2009 Sb.

Změna: 41/2009 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických nebo právnických osob, související se zákazem chemických zbraní a nakládáním s toxickými chemickými látkami a jejich prekurzory, zneužitelnými k porušování zákazu chemických zbraní.

(2) Výkon státní správy a kontrolu v této oblasti provádí Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen "Úřad"), který současně vykonává působnost Úřadu pro kontrolu zákazu chemických zbraní.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) chemickými zbraněmi:

1. toxické chemické látky a jejich prekurzory, jichž může být vzhledem k jejich toxickým vlastnostem a množství využito jako prostředku vedení bojové činnosti, s výjimkou těch, které jsou určeny pro účely nezakázané tímto zákonem,
2. munice a prostředky určené k usmrcení nebo způsobení újmy na zdraví člověka nebo zvířete anebo k poškození rostlin nebo ekosystémů,¹⁾ § 3 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, pokud tyto účinky nastávají v důsledku toxických vlastností toxických chemických látek, které se uvolňují z munice nebo prostředků,
3. jakékoli zařízení zvláště určené k použití munice a prostředků uvedených v bodu 2;

b) toxickou chemickou látkou jakákoli chemická látka, která může svým chemickým působením na životní procesy způsobit smrt, dočasné zneschopnění nebo trvalou újmu na zdraví lidem nebo zvířatům anebo zničení rostlin;

c) prekurzorem jakákoli chemicky reagující látka, která se účastní kteréhokoli stadia výroby toxické chemické látky;

d) stanovenou látkou toxická chemická látka a její prekurzory v členění podle § 7;

e) určitou organickou chemickou látkou jakákoli chemická látka tvořená sloučeninami uhlíku, mimo jeho oxidy, sulfidy a uhličitany kovů;

f) chemickými látkami používanými k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti jakékoli chemické látky, které jsou schopny rychle vyvolat u člověka krátkodobé podráždění smyslových orgánů nebo rychlé a krátkodobé fyzické zneschopnění;

g) výrobou stanovených látek jejich vytváření chemickou reakcí;

- h) zpracováním stanovených látek fyzikální proces, při němž nejsou přetvářeny v jinou látku;
- i) spotřebou stanovených látek jejich přeměna chemickou reakcí v jinou látku;
- j) nakládáním se stanovenými látkami jejich vývoj, výroba, spotřeba, držení, jiné nabývání, zpracovávání nebo převádění; nakládání se stanovenými látkami není službou podle zákona o volném pohybu služeb;
- k) provozem prostor, kde jsou umístěna zařízení sloužící k výrobě, zpracování nebo spotřebě stanovených látek, jakož i místa pro jejich skladování a místa, v nichž s nimi dochází k manipulaci, nebo prostor k výrobě určitých organických chemických látek;
- l) zničením chemických zbraní jejich likvidace;
- m) nakládáním s chemickými zbraněmi převod vlastnického práva, jakož i jiná dispozice s chemickými zbraněmi, z níž vyplývá změna držitele, místa nebo způsobu použití;
- n) převodem výstup stanovených látek z území České republiky nebo vstup stanovených látek na území České republiky.

ČÁST DRUHÁ ZÁKAZ CHEMICKÝCH ZBRANÍ

§ 3

- (1) Vývoj, výroba, držení, použití a nakládání s chemickými zbraněmi se zakazují.
- (2) Převod chemických zbraní do České republiky nebo jejich tranzit se zakazují.

§ 4

Nález chemických zbraní

- (1) Nález nebo důvodné podezření na nález chemických zbraní je každý povinen bezodkladně ohlásit Policii České republiky, která tyto informace neprodleně sdělí Hasičskému záchrannému sboru České republiky a Úřadu.
- (2) Fyzická nebo právnická osoba, která je vlastníkem nebo držitelem chemické zbraně, je povinna s ní naložit způsobem a ve lhůtě, které určí Úřad. Není-li tato osoba známa, zajistí zničení chemické zbraně Úřad.
- (3) Náklady spojené s činností uvedenou v odstavci 2 nese ten, kdo porušil zákaz podle § 3. Není-li tato osoba známa nebo nelze-li vůči ní náhradu nákladů uplatňovat a vymáhat a neuhradí-li je dobrovolně jiná osoba, nese náklady stát.

§ 5

Zařízení pro výrobu chemických zbraní

- (1) Vývoj, výroba, převod, montáž, jakož i jiné nabývání a držení zařízení pro výrobu chemických zbraní nebo projektování, výstavba a užívání provozů pro výrobu chemických

zbraní se zakazují.

(2) Pro nález zařízení pro výrobu chemických zbraní se obdobně užije ustanovení § 4.

ČÁST TŘETÍ **STANOVENÉ LÁTKY**

HLAVA I **NAKLÁDÁNÍ SE STANOVENÝMI LÁTKAMI A JEJICH ČLENĚNÍ**

§ 6

(1) Nakládat se stanovenými látkami lze jen za podmínek stanovených tímto zákonem a jen

a) k průmyslovým, zemědělským, výzkumným, zdravotnickým, farmaceutickým a dalším mírovým účelům,

b) k ochranným účelům, které se přímo týkají ochrany proti chemickým zbraním (dále jen "ochranné účely").

(2) Fyzická nebo právnická osoba, která nakládá se stanovenými látkami k ochranným účelům, je povinna ohlásit Úřadu údaje o činnostech uskutečňovaných k těmto účelům v uplynulém kalendářním roce do 31. ledna následujícího roku. Obsah hlášení stanoví Úřad prováděcím právním předpisem.

§ 7

(1) Stanovené látky se pro účely tohoto zákona z hlediska nebezpečnosti svých toxických vlastností nebo možnosti zneužití k porušování zákazů určených tímto zákonem člení na

a) vysoce nebezpečné látky,

b) nebezpečné látky,

c) méně nebezpečné látky.

(2) Seznamy stanovených látek v členění podle odstavce 1 stanoví Úřad vyhláškou.

§ 7a

(1) Před prvním převodem nebo jiným nabytím stanovené látky jsou výrobce nebo dovozce povinni zjistit, zda má stanovená látka 1 nebo více nebezpečných vlastností, a na základě toho ji klasifikovat podle tohoto zákona a podle zvláštního právního předpisu. 1a)

(2) Stanovené látky podléhají povinnosti registrace podle zvláštního právního předpisu. 1a)

(3) V případě, že stanovené látky nepodléhají povinnosti registrace podle odstavce 2,

je osoba, která je vyrábí nebo dováží, povinna splnit povinnost oznamování podle zvláštního právního předpisu.1a)

(4) První úplatné nebo bezúplatné předání stanovené látky, jakož i další úplatné nebo bezúplatné předání stanovené látky další osobě je možné jen tehdy, pokud jsou zabaleny, označeny a vybaveny bezpečnostním listem podle zvláštního právního předpisu.1a)

HLAVA II VYSOCE NEBEZPEČNÉ LÁTKY

§ 8

(1) Nakládat s vysoce nebezpečnými látkami lze jen na základě licence udělené Úřadem a jen k výzkumným, zdravotnickým, farmaceutickým nebo ochranným účelům.

(2) Úhrnné množství vysoce nebezpečných látek nacházejících se na území České republiky nesmí převýšit v souladu s Úmluvou o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení (dále jen "Úmluva")2) za jeden rok jednu tunu.

§ 9

Podmínky pro udělení licence

(1) Licenci lze udělit pouze právnické osobě.

(2) Podmínkou pro udělení licence právnické osobě je

a) místo usazení na území některého z členských států Evropské unie nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru,

b) ustanovení odpovědného zástupce.

(3) Úřad licenci udělí, pokud úhrnné množství vysoce nebezpečných látek na území České republiky nepřesáhne výši uvedenou v § 8 odst. 2 a pokud se výroba vysoce nebezpečných látek uskutečňuje v objektech stanovených prováděcím právním předpisem.

(4) Úřad licenci neudělí,

a) byla-li žadateli v uplynulých deseti letech přede dnem podání žádosti o vydání licence odňata, nebo

b) je-li to v rozporu s bezpečnostními zájmy České republiky; stanovisko, zda je udělení licence v souladu s těmito zájmy, sdělí Úřadu Ministerstvo vnitra, Bezpečnostní informační služba, Vojenské zpravodajství a Úřad pro zahraniční styky a informace; tyto orgány jsou povinny se k žádosti o vydání licence písemně vyjádřit do 30 dnů ode dne, kdy jim byl doručen stejnopis žádosti Úřadu, jinak se má za to, že s udělením licence souhlasí.

§ 10

Odpovědný zástupce

(1) Odpovědným zástupcem se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba, která

odpovídá za řádný výkon činností, na který se uděluje licence, ustanovená právnickou osobou.

(2) Podmínkou pro ustanovení odpovědného zástupce je

- a) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru, Švýcarské konfederace nebo jiného státu, pokud jde o osobu oprávněnou k uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu2a),
- b) skutečnost, že se trvale zdržuje na území České republiky,
- c) způsobilost k právním úkonům,
- d) bezúhonnost,
- e) odborná způsobilost pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické podle zvláštního právního předpisu2b),
- f) 3 roky praxe v oblasti oborů chemie.

(3) Funkci odpovědného zástupce lze vykonávat vždy jen pro jednu právnickou osobu.

(4) Odpovědným zástupcem právnické osoby nemůže být člen dozorčí rady, popřípadě jiného kontrolního orgánu této právnické osoby.

(5) Přestane-li v průběhu výkonu činnosti, na který se uděluje licence, odpovědný zástupce svoji funkci vykonávat, musí právnická osoba, již se uděluje licence, neprodleně požádat o změnu licence.

§ 11 **Bezúhonnost**

(1) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen

- a) za trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s činností, na kterou má být licence udělena,
- b) pro jiný trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže vzhledem k povaze činnosti, na kterou má být udělena licence, a osobě odpovědného zástupce je obava, že se dopustí stejného nebo podobného činu při provozování výkonu odpovědného zástupce, pokud se na něj nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(2) Za účelem doložení bezúhonnosti si Úřad vyžádá podle zvláštního právního předpisu2a) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 12 **Žádost o udělení licence**

(1) Písemná žádost o udělení licence obsahuje

- a) název nebo obchodní jméno, místo usazení právnické osoby, která žádá o udělení licence, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
- b) jméno a příjmení, datum narození a adresa odpovědného zástupce, na které se trvale zdržuje,
- c) údaj o předpokládaném nakládání s vysoce nebezpečnými látkami, na které je udělení licence požadováno,
- d) specifikaci provozů a zařízení pro výrobu, týká-li se žádost o udělení licence výroby nebo uvádění zařízení do provozu,
- e) název vysoce nebezpečné látky podle seznamu, její množství, údaje o účelu užití a o jejím konečném určení.

(2) K žádosti podle odstavce 1 se připojí

- a) kopie smlouvy nebo listiny o zřízení nebo založení právnické osoby a u osob zapsaných v obchodním rejstříku výpis z obchodního rejstříku,
- b) v případě cizího státního příslušníka doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů cizího státu, v němž pobýval nepřetržitě déle než 3 měsíce, který nesmí být starší 6 měsíců, nebo čestné prohlášení s úředně ověřeným podpisem v případě, že tento stát takový doklad nevydává.
- c) doklad o odborné způsobilosti odpovědného zástupce, popřípadě rozhodnutí o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu^{2a}),
- d) doklad o účelu nakládání s vysoce nebezpečnými látkami,
- e) údaje z evidence o držených vysoce nebezpečných látkách, jestliže žadatel je povinen takovou evidenci vést podle § 25a,
- f) výkresová dokumentace k doložení údajů podle odstavce 1 písm. d),
- g) doklad o účetní závěrce ověřené auditorem, která není starší než šest měsíců od podání žádosti,
- h) kopie rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví o zařazení pracoviště do kategorie z hlediska rizikovosti pro zdraví podle zvláštního právního předpisu^{2c}).

(3) Žadatel o udělení licence předloží písemnou žádost o udělení licence Úřadu, týká-li se žádost o udělení licence

- a) výroby vysoce nebezpečných látek nebo uvádění zařízení na jejich výrobu do provozu, nejpozději sedm měsíců před předpokládaným zahájením výroby,
- b) ostatních činností, nejpozději čtyři měsíce před počátkem kalendářního roku, ve kterém má být s vysoce nebezpečnou látkou nakládáno.

(4) V případě, že na činnosti uvedené v odstavci 1 bude uzavírána smlouva, je třeba požádat o licenci nejpozději sedm měsíců před uzavřením smlouvy.

§ 13

Udělení licence

(1) Úřad udělí licenci právnické osobě (dále jen "držitel licence"), jsou-li splněny podmínky pro její udělení podle § 9.

(2) Zjistí-li Úřad před vydáním rozhodnutí, že žádost není úplná, poskytne tomu, kdo žádá, přiměřenou lhůtu k odstranění nedostatků.

(3) Rozhodnutí o udělení licence obsahuje

- a) název nebo obchodní jméno a místo usazení právnické osoby, již se licence uděluje, a identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru osob^{2d}),
- b) jméno a příjmení, datum narození a adresa odpovědného zástupce, na které se trvale zdržuje,
- c) předmět a rozsah licence,
- d) účel užití vysoce nebezpečné látky a její povolené množství,
- e) další podmínky licence vyplývající z mezinárodních závazků.

(4) Licence není třeba k záchranným pracím směřujícím k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí nebo k likvidačním pracím směřujícím k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí^{2e}); osoba provádějící záchranné nebo likvidační práce neprodleně ohlásí jejich provádění Policii České republiky a Úřadu.

§ 14

Zánik licence

(1) Licence zaniká

- a) dnem zániku právnické osoby, která je držitelem licence,
- b) rozhodnutím Úřadu o odnětí licence.

(2) Úřad licenci odejme, zjistí-li, že

- a) držitel licence přestal splňovat podmínky licence podle tohoto zákona,
- b) licence byla udělena na základě nepravdivých údajů, nebo
- c) výkon oprávnění držitele licence je v rozporu s bezpečnostními zájmy České republiky; stanovisko, zda je výkon oprávnění držitele licence v rozporu s těmito zájmy, sdělí Úřadu

Ministerstvo vnitra, Bezpečnostní informační služba, Vojenské zpravodajství nebo Úřad pro zahraniční styky a informace.

(3) V případě odnětí licence nevzniká nárok na náhradu škody, která takovým odnětím vznikla.

§ 15 **Změna licence**

(1) Úřad může rozhodnout o změně licence

- a) na základě odůvodněné žádosti držitele licence,
- b) došlo-li ke změně skutečností, na základě kterých byla licence udělena.

(2) V případě, kdy dojde ke změně skutečností uvedených v § 13 odst. 3, je držitel licence povinen písemně požádat Úřad o její změnu, a to neprodleně po jejím zjištění, nejpozději však

- a) do sedmi měsíců před zahájením změny předmětu licence, týká-li se změna licence výroby vysoce nebezpečných látek nebo uvádění zařízení na jejich výrobu do provozu,
- b) do čtyř měsíců před počátkem kalendářního roku, týká-li se změna licence ostatních skutečností uvedených v § 13 odst. 3.

(3) V žádosti o změnu licence musí být uveden odkaz na číslo původního rozhodnutí o udělení licence a důvody požadované změny, které musí být řádně doloženy.

§ 16 **Umístění kontrolních přístrojů**

Držitelé licence na nakládání s vysoce nebezpečnými látkami a zařízeními na jejich výrobu jsou povinni umožnit

- a) mezinárodním inspektorům Organizace pro zákaz chemických zbraní (dále jen "mezinárodní inspektoři") umístění kontrolních přístrojů umožňujících trvalé a nepřetržité sledování vysoce nebezpečných látek v provozech a zařízeních na jejich výrobu,
- b) kontrolním orgánům kdykoli okamžitý přístup k těmto přístrojům.

§ 17 **Převod vysoce nebezpečných látek**

(1) Převod vysoce nebezpečných látek je možný jen mezi členskými státy Úmluvy a jen za podmínek stanovených touto Úmluvou.

(2) Údaje o předpokládaném převodu vysoce nebezpečných látek je držitel licence povinen ohlásit Úřadu nejpozději do 40 dnů před jeho uskutečněním.

§ 18

Ohlašování vysoce nebezpečných látek

Držitel licence je povinen ohlásit Úřadu údaje o nakládání s vysoce nebezpečnými látkami za uplynulý kalendářní rok do 31. ledna následujícího roku a údaje o předpokládaném nakládání pro následující kalendářní rok každoročně do 31. srpna běžného roku. Údaje, které je držitel licence povinen ohlásit, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 19

Ztráta, odcizení nebo nález vysoce nebezpečných látek

(1) Ztrátu nebo odcizení vysoce nebezpečných látek je každý povinen bezodkladně ohlásit nejbližšímu útvaru Policie České republiky a Úřadu. Současně je povinen sdělit všechny údaje, které je nezbytné znát pro případ úniku vysoce nebezpečných látek do okolního prostředí nebo zasažení živých organismů.

(2) Nález vysoce nebezpečných látek je každý povinen bezodkladně ohlásit nejbližšímu útvaru Policie České republiky, který tuto informaci neprodleně sdělí Hasičskému záchrannému sboru České republiky a Úřadu.

HLAVA III NEBEZPEČNÉ LÁTKY

§ 20

Ohlašování nebezpečných látek

(1) Fyzická nebo právnická osoba, která nakládá s nebezpečnými látkami a překročí stanovené množství nebezpečných látek nebo jejich stanovenou koncentraci, je povinna ohlásit Úřadu údaje o výrobě, zpracování, spotřebě a převodu nebezpečných látek za uplynulý kalendářní rok do 31. ledna následujícího roku a údaje o předpokládané výrobě, zpracování a spotřebě nebezpečných látek pro následující kalendářní rok každoročně do 31. srpna běžného roku.

(2) Ohlašovací povinnost se vztahuje i na instalaci nových zařízení na výrobu, zpracování nebo spotřebu nebezpečných látek.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví množství nebezpečných látek, koncentraci nebezpečných látek ve směsi s jinými látkami a obsah hlášení podle odstavců 1 a 2.

(4) V případě, že dojde ke změně předpokládaných údajů pro následující kalendářní rok, je fyzická nebo právnická osoba podle odstavce 1 povinna splnit ohlašovací povinnost do 14 dnů před jejím uskutečněním.

§ 21 zrušen

§ 21a Přeprava

Přepravovat vysoce nebezpečné, nebezpečné a méně nebezpečné látky lze jen v přepravních obalech a způsobem stanoveným zvláštním právním předpisem.2f)

§ 22

Převod nebezpečných látek

(1) Fyzická nebo právnická osoba může převádět nebezpečné látky z členských států nebo do členských států Úmluvy.

(2) Nebezpečné látky lze převádět ze států nebo do států, které nejsou členskými státy Úmluvy, pouze za podmínky, že nebezpečné látky nepřekračují stanovenou koncentraci ve směsi s jinými látkami a splňují stanovený způsob balení výrobků. Prováděcí právní předpis stanoví koncentraci nebezpečné látky ve směsi s jinými látkami a způsob balení výrobků obsahujících nebezpečné látky.

HLAVA IV
MÉNĚ NEBEZPEČNÉ LÁTKY

§ 23

Ohlašování méně nebezpečných látek

(1) Fyzická nebo právnická osoba, která nakládá s méně nebezpečnými látkami a překročí stanovené množství méně nebezpečných látek nebo jejich stanovenou koncentraci, je povinna ohlásit Úřadu údaje o výrobě a převodu méně nebezpečných látek za uplynulý kalendářní rok do 31. ledna následujícího roku a údaje o předpokládané výrobě méně nebezpečných látek pro následující kalendářní rok každoročně do 31. srpna běžného roku.

(2) Ohlašovací povinnost se vztahuje i na instalaci nových zařízení na výrobu méně nebezpečných látek.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví množství méně nebezpečných látek, koncentraci méně nebezpečných látek ve směsi s jinými látkami a obsah hlášení podle odstavců 1 a 2.

(4) V případě, že dojde ke změně předpokládaných údajů pro následující kalendářní rok, je fyzická nebo právnická osoba podle odstavce 1 povinna splnit ohlašovací povinnost do 14 dnů před jejím uskutečněním.

§ 24

zrušen

§ 25

Převod méně nebezpečných látek z území České republiky

(1) Při převodu méně nebezpečných látek do států, které nejsou členy Úmluvy, je fyzická nebo právnická osoba povinna zajistit prohlášení příjemce, který má těchto látek nabýt, že nebudou převedeny do dalšího státu a budou užity jen k účelům uvedeným v § 6.

(2) Méně nebezpečné látky, které nepřekračují stanovenou koncentraci ve směsi s jinými látkami nebo splňují stanovený způsob balení výrobků, lze převádět do států, které nejsou členy Úmluvy, bez povinnosti zajistit prohlášení příjemce podle odstavce 1. Prováděcí právní předpis stanoví koncentraci méně nebezpečné látky ve směsi s jinými látkami a způsob balení výrobků obsahujících méně nebezpečné látky.

HLAVA V EVIDENCE STANOVENÝCH LÁTEK

§ 25a

(1) Držitel licence, fyzická nebo právnická osoba, která nakládá s nebezpečnými látkami, a fyzická nebo právnická osoba, která nakládá s méně nebezpečnými látkami, jsou povinni

- a) průběžně vést evidenci stanovených látek v písemné nebo elektronické podobě,
- b) na požádání předložit evidenci Úřadu k nahlédnutí,
- c) při skončení nakládání se stanovenými látkami evidenci bez zbytečného odkladu předat Úřadu.

(2) Obsah, způsob a formu vedení evidence stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA VI URČITÉ ORGANICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY

§ 26

(1) Fyzická nebo právnická osoba, která vyrobí v souhrnu v kalendářním roce více než 200 tun určitých organických chemických látek, které nejsou stanovenými látkami, nebo více než 30 tun určité organické chemické látky, která není stanovenou látkou, ale obsahuje fosfor, síru nebo fluor, je povinna ohlásit Úřadu tuto skutečnost do 31. ledna následujícího roku.

(2) Ohlašovací povinnost se vztahuje na jednotlivé provozy, v nichž jsou tyto určité organické chemické látky vyráběny, a jejich přesné umístění.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahuje na výrobu výbušnin a uhlovodíků.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví obsah hlášení podle odstavců 1 a 2.

HLAVA VII CHEMICKÉ LÁTKY POUŽÍVANÉ K ZAJIŠTĚNÍ VNITŘNÍHO POŘÁDKU A BEZPEČNOSTI

§ 27

Pokud Policie České republiky, Vojenská policie nebo Vězeňská služba České republiky používají ve své činnosti chemické látky k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti, jsou povinny ohlásit název používané chemické látky. Tyto údaje a změny v nich se ohlašují Úřadu do 10 dnů ode dne, kdy došlo ke vzniku nebo změně údajů.

ČÁST ČTVRTÁ DOZOR NAD DODRŽOVÁNÍM ZÁKONA

§ 28

(1) Dozoru podléhají všechny fyzické nebo právnické osoby, které jakkoli nakládají se stanovenými látkami, které vyrábí určité organické chemické látky, nebo u kterých je důvodné podezření, že s takovými látkami nakládají (dále jen "kontrolovaná osoba").

(2) Kontrolovaná osoba je povinna umožnit kontrolním pracovníkům pořízení fotodokumentace zařízení sloužícího k výrobě, zpracování a spotřebě stanovených látek, jakož i místa pro jejich skladování a místa, v nichž je s nimi manipulováno.

(3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, mají kontrolní pracovníci a kontrolované osoby práva a povinnosti stanovené zvláštním zákonem.³⁾

§ 29

(1) Výkonu dozoru se spolu s kontrolními pracovníky mohou účastnit mezinárodní inspektoři v souladu s inspekčním mandátem Organizace pro zákaz chemických zbraní.²⁾ Na základě tohoto inspekčního mandátu mají mezinárodní inspektoři právo přístupu k požadovanému místu dozoru s cílem zjistit skutečnosti vztahující se k Úmluvě.

(2) Kontrolované osoby jsou povinny zpřístupnit mezinárodním inspektorům veškeré doklady vztahující se ke kontrole, jakož jim i umožnit prohlídku provozu a odběr vzorků, případně pořídit fotodokumentaci.

(3) Kontrolovaná osoba je oprávněna ponechat si části všech odebraných vzorků nebo odebrat duplicitní vzorky a být přítomna jejich analýze na místě.

(4) Úřad oznámí kontrolované osobě zahájení výkonu dozoru mezinárodními inspektory předem, a to nejpozději do 12 hodin před plánovaným příjezdem mezinárodních inspektorů. Zahájení výkonu dozoru, kterým bude mezinárodními inspektory ověřována správnost údajů předaných kontrolovanou osobou, oznámí Úřad kontrolované osobě nejpozději 48 hodin před jeho zahájením.

§ 30

Výkon dozoru podle § 28 a 29 v objektech a zařízeních Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a Bezpečnostní informační služby provádí Úřad způsobem předem dohodnutým s těmito orgány.

§ 31

Zaměstnanci Úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s prováděním dozoru podle tohoto zákona, a to i když přestali být zaměstnanci tohoto úřadu. Této povinnosti mohou být písemně zproštěni z vážných důvodů předsedou Úřadu.

Správní delikty

§ 32

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) neoznámí Policii České republiky nález nebo důvodné podezření na nález chemické zbraně nebo zařízení pro výrobu chemických zbraní nebo nález vysoce nebezpečné látky,
- b) jako vlastník nebo držitel chemické zbraně nenaloží s touto zbraní způsobem a ve lhůtě, kterou určil Úřad, nebo
- c) poruší zákaz vývoje, výroby, převodu, montáže či jiného nabývání a držení zařízení pro výrobu chemických zbraní nebo projektování, výstavby a užívání provozů pro výrobu těchto zbraní.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) pokutu do 1 000 000 Kč.

§ 33

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neoznámí Policii České republiky nález nebo důvodné podezření na nález chemické zbraně nebo zařízení pro výrobu chemických zbraní nebo nález vysoce nebezpečné látky,
- b) jako vlastník nebo držitel chemické zbraně nenaloží s touto zbraní způsobem a ve lhůtě, kterou určí Úřad,
- c) poruší zákaz vývoje, výroby, převodu, montáže či jiného nabývání a držení zařízení pro výrobu chemických zbraní nebo projektování, výstavby a užívání provozů pro výrobu těchto zbraní,
- d) nakládá s vysoce nebezpečnými látkami bez licence udělené Úřadem,
- e) jako osoba, která nakládá s nebezpečnými látkami, nesplní ohlašovací povinnost podle § 20,
- f) jako osoba, která nakládá s méně nebezpečnými látkami, nesplní ohlašovací povinnost podle § 23, nebo
- g) jako osoba, která vyrobí v souhrnu v kalendářním roce více než 200 tun určitých organických chemických látek, které nejsou stanovenými látkami, nebo více než 30 tun určité organické chemické látky, která není stanovenou látkou, ale obsahuje fosfor, síru nebo fluor, nesplní ohlašovací povinnost podle § 26.

(2) Držitel licence se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neumožní umístění kontrolních přístrojů podle § 16 písm. a),
- b) nesplní ohlašovací povinnost podle § 18, nebo
- c) nepožádá o změnu licence podle § 15 odst. 2.

(3) Držitel licence, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která nakládá s nebezpečnými látkami, nebo právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která nakládá s méně nebezpečnými látkami, se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 25a odst. 1 písm. a) neeviduje látky, s nimiž nakládá, v rozporu s § 25a odst. 1 písm. b) nepředloží evidenci Úřadu k nahlédnutí, nebo v rozporu s § 25a odst. 1 písm. c) nepředá Úřadu evidenci stanovených látek po skončení nakládání.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 30 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d),
- b) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) a c),
- c) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2,
- d) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. e) až g) a odstavce 3,
- e) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a).

§ 34

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, okolnostem, za nichž byl spáchán, a k jeho následkům.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do tří let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Úřad.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁶⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuty vybírá Úřad. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST PÁTÁ USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

§ 35

(1) Žádost o udělení licence, jakož i splnění ohlašovací povinnosti podle tohoto zákona, jsou fyzické nebo právnické osoby, které provozují činnosti podle tohoto zákona, povinny předat Úřadu nejpozději do jednoho měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Splněním ohlašovací povinnosti je zachováno právo nadále provádět činnost uvedenou v tomto zákoně.

(3) Fyzické nebo právnické osoby, které mají povinnost žádat o udělení licence nebo plnit ohlašovací povinnost podle tohoto zákona, jsou povinny podat počáteční hlášení do 20 dnů po vstupu Úmluvy v platnost pro Českou republiku.

(4) Úpravou převodu vysoce nebezpečných látek, nebezpečných látek a méně nebezpečných látek podle tohoto zákona není dotčena úprava provedená zvláštními právními předpisy⁷⁾.

(5) Úřad vydá vyhlášku k provedení § 6 odst. 2, § 7 odst. 2, § 9 odst. 3, § 18, § 20 odst. 3, § 22 odst. 2, § 23 odst. 3, § 25 odst. 2, § 25a odst. 2 a § 26 odst. 4.

(6) Úřad a Ministerstvo průmyslu a obchodu si poskytují údaje týkající se udělování licencí a povolení pro stanovené látky. Navzájem se neprodleně informují o skutečnostech významných pro udělování licencí, povolení a kontrolu dodržování Úmluvy a tohoto zákona.

ČÁST ŠESTÁ zrušena

§ 36 zrušen

ČÁST SEDMÁ DOPLNĚNÍ ZÁKONA Č. 455/1991 SB., O ŽIVNOSTENSKÉM PODNIKÁNÍ (ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON), VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

§ 37

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona České národní rady č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb. a zákona č. 147/1996 Sb., se doplňuje takto:

V § 3 odst. 3 písm. v) se tečka na konci věty nahrazuje čárkou a připojuje se písmeno x), které včetně poznámky č. 23e) zní:

"x) nakládání s vysoce nebezpečnými látkami.23e)

23e) Zákon č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů."

ČÁST OSMÁ

zrušena

§ 38

zrušen

ČÁST DEVÁTÁ **ÚČINNOST ZÁKONA**

§ 39

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Zeman v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 249/2000 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Dosavadní právní předpisy, vydané k provedení zákona č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a licence a jiná rozhodnutí, vydaná na základě tohoto zákona, se považují za právní předpisy, licence a jiná rozhodnutí vydaná podle zákona č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění tohoto zákona.

2. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí Státní úřad pro jadernou bezpečnost.

Čl. XXI zákona č. 223/2009 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle dosavadních

právních předpisů.

- 1) § 3 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.
1a) Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů.
2) Úmluva o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení, vyhlášená pod č. 94/1997 Sb.
2a) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.
2a) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.
2b) § 44b zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
2c) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
2d) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.
2e) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
2f) Například sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 6/2002 Sb. m. s., kterým se doplňuje sdělení č. 159/1997 Sb., č. 186/1998 Sb., č. 54/1999 Sb. a č. 93/2000 Sb. m. s. o vyhlášení a přijetí změn a doplňků "Přílohy A - Všeobecná ustanovení a ustanovení týkající se nebezpečných látek a předmětů" a "Přílohy B - Ustanovení o dopravních prostředcích a o přepravě" Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).
3) § 8 až 12 a § 14 až 19 zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
4) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).
5) Zákon ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
6) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.
7) Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití.

I/22

Zákon č. 38/1994 Sb. o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

- ČÁST PRVNÍ - OBECNÁ USTANOVENÍ (§ 1 - § 5)
ČÁST DRUHÁ - POVOLOVÁNÍ OBCHODU S VOJENSKÝM MATERIÁLEM
(§ 6 - § 13)
ČÁST TŘETÍ - PODMÍNKY UDĚLOVÁNÍ LICENCE A JEJÍ UŽÍVÁNÍ (§ 14 - § 22j)
ČÁST ČTVRTÁ - KONTROLA PROVÁDĚNÍ OBCHODU S VOJENSKÝM

MATERIÁLEM (§ 23 - § 24)
ČÁST PÁTÁ - SPRÁVNÍ DELIKTY (§ 25 - § 27a)
ČÁST ŠESTÁ - Doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
(živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (§ 28)
Přechodná ustanovení

38/1994 Sb.

ZÁKON

ze dne 15. února 1994

o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Změna: 310/2002 Sb.
Změna: 357/2004 Sb.
Změna: 413/2005 Sb.
Změna: 296/2007 Sb.
Změna: 124/2008 Sb.
Změna: 220/2009 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 248/2011 Sb. (část)
Změna: 248/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Obecná ustanovení

Rozsah působnosti zákona a vymezení základních pojmů

§ 1

(1) Tento zákon upravuje podmínky provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem (dále jen "obchod s vojenským materiálem") a působnost orgánů státní správy v této oblasti.

(2) Výkon státní správy v oblasti obchodu s vojenským materiálem musí být v souladu s mezinárodními závazky České republiky a jejími zahraničně politickými, obchodními a bezpečnostními zájmy.

§ 2

(1) Obchodem s vojenským materiálem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) vývoz vojenského materiálu z území České republiky do jiného než členského státu Evropské unie,
- b) dovoz vojenského materiálu na území České republiky z jiného než členského státu Evropské unie,

c) nákup vojenského materiálu od zahraniční osoby, prodej vojenského materiálu zahraniční osobě¹), jakož i plnění dalších závazků vůči zahraniční osobě a přijímání dalších plnění od zahraniční osoby, jejichž předmětem je vojenský materiál, pokud jde o obchod s vojenským materiálem ve vztahu k jiným než členským státům Evropské unie,

d) transfer vojenského materiálu uvnitř Evropské unie.

(2) Obchodem s vojenským materiálem se rozumí rovněž

a) zprostředkování činností uvedených v odstavci 1,

b) nákup vojenského materiálu v zahraničí a jeho následný prodej do jiného než členského státu Evropské unie.

(3) Za obchod s vojenským materiálem se pro účely tohoto zákona považuje také písemný projev vůle směřující k uzavření smluv, které upravují vztahy podle odstavců 1 a 2.

§ 3

(1) Tento zákon se nevztahuje na

a) vývoz nebo nakládání s vojenským materiálem mimo území České republiky při působení ozbrojených sil České republiky, bezpečnostních sborů^{1a}) nebo základních složek integrovaného záchranného systému České republiky^{1b}) podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, včetně zpětného dovozu,

b) dovoz nebo nakládání s vojenským materiálem na území České republiky v souvislosti s působením ozbrojených nebo záchranných složek jiných států, Organizace spojených národů a dalších mezinárodních organizací na území České republiky podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, včetně zpětného vývozu,

c) vývoz nebo nakládání s vojenským materiálem mimo území České republiky za účelem poskytování humanitární nebo rozvojové pomoci anebo zapojení do mezinárodních humanitárních záchranných operací, včetně zpětného dovozu, nebo daru představiteli jiného státu, rozhodne-li o tom vláda, a to za podmínek vládou stanovených,

d) dovoz nebo nakládání s vojenským materiálem na území České republiky za účelem přijímání humanitární pomoci, včetně zpětného vývozu, rozhodne-li o tom vláda, a to za podmínek vládou stanovených.

(2) Tento zákon se dále nevztahuje na poskytování informací, vysílání a přijímání odborníků za účelem výzkumu, vývoje, konstrukce, výroby, úprav, oprav, údržby, použití a ovládání vojenského materiálu v rámci studijních programů akreditovaných podle zvláštního právního předpisu^{1c}), které jsou uskutečňovány vojenskou vysokou školou.

§ 4

Předmětem obchodu s vojenským materiálem nesmí být

a) zbraně hromadného ničení, kterými se rozumí jaderné, chemické a biologické zbraně^{1d}),

b) zboží, na které se vztahují ustanovení zvláštních právních předpisů nebo vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, zakazujících použití, skladování, výrobu a převod protipěchotních min a nařizujících jejich zničení^e) a zakazujících nebo omezujících použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné utrpení nebo mohou mít nerozlišující účinky^{1f}), pokud vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

§ 5

(1) Vojenským materiálem pro účely tohoto zákona jsou

a) výrobky, jejich součásti a náhradní díly, které jsou vzhledem ke svým charakteristickým technicko-konstrukčním vlastnostem posuzovány jako zkonstruované nebo přizpůsobené pro použití v ozbrojených silách nebo bezpečnostních sborech, nebo jsou hromadně v těchto složkách užívány k zabezpečení úkolů obrany a bezpečnosti státu,

b) stroje, zařízení, investiční celky, technologie, programové vybavení, technická dokumentace nebo návody vyrobené, upravené, vybavené, zkonstruované nebo přizpůsobené pro vojenské použití, zejména pro vývoj, výrobu, kontrolu a zkoušení dalších výrobků, jejich součástí a náhradních dílů uvedených v písmenu a).

(2) Vojenským materiálem se pro účely tohoto zákona rozumí i služby poskytované v souvislosti s vojenským materiálem uvedeným v odstavci 1, zejména provádění oprav, úprav, jakož i poskytování informací, vysílání a přijímání odborníků za účelem výzkumu, vývoje, konstrukce, výroby, úprav, oprav, údržby, použití a ovládání vojenského materiálu.

(3) Seznam vojenského materiálu podle předcházejících odstavců stanoví prováděcí předpis na základě Společného seznamu vojenského materiálu Evropské unie.

ČÁST DRUHÁ **Povolování obchodu s vojenským materiálem**

§ 6

(1) Obchod s vojenským materiálem může provádět pouze právnická osoba se sídlem na území České republiky (dále jen "právnická osoba") nebo podnikající fyzická osoba v případech stanovených tímto zákonem (dále jen „fyzická osoba“) na základě povolení; povolení se nevyžaduje v případě, že obchod s vojenským materiálem provádí Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra za podmínek stanovených v § 12a.

(2) Povolení vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) na základě závazných stanovisek dotčených orgánů, kterými jsou

a) Ministerstvo zahraničních věcí z hlediska zahraničně politických zájmů České republiky, dodržování závazků vyplývajících pro Českou republiku z mezinárodních smluv, jakož i z členství České republiky v mezinárodních organizacích,

b) Ministerstvo vnitra z hlediska veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva,

c) Ministerstvo obrany z hlediska zabezpečování obrany České republiky.

(3) Závazné stanovisko vydá dotčený orgán uvedený v odstavci 2 ve lhůtě 20 dnů od doručení stejnopisu žádosti; závazné stanovisko musí obsahovat souhlas nebo nesouhlas dotčeného orgánu s vydáním povolení.

Podmínky pro vydání povolení

§ 7

(1) Povolení může být vydáno právnické osobě za podmínky, že

a) základní kapitál právnické osoby není více než z 49 % tvořen vklady pocházejícími od zahraničních osob, s výjimkou vkladů od zahraničních osob se sídlem nebo bydlištěm v některém z členských států Evropské unie,

b) členové statutárního orgánu právnické osoby a prokuristé, je-li prokura udělena, a členové dozorčí rady, je-li zřízena,

1. dosáhli věku 21 let,

2. jsou občany členského státu Evropské unie,

3. mají trvalý pobyt na území členského státu Evropské unie,

4. jsou způsobilí k právním úkonům,

5. splňují předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích podle zvláštního právního předpisu²⁾,

6. splňují předpoklady pro výkon citlivé činnosti podle zvláštního zákona^{2a)},

c) obchod s vojenským materiálem bude prováděn právnickou osobou vlastním jménem a na vlastní účet,

d) finanční zajištění obchodu s vojenským materiálem právnickou osobou je dostatečné vzhledem k jeho předpokládanému rozsahu.

(2) Podmínky stanovené v odstavci 1 písm. b) musí být splněny i u zakladatelů, zřizovatelů, popřípadě zakládajících členů právnické osoby, jsou-li fyzickými osobami a právnická osoba není dosud zapsána v obchodním rejstříku.

(3) Povolení může být vydáno fyzické osobě, která je občanem České republiky, má trvalý pobyt na území České republiky a splňuje podmínky uvedené v odstavci 1 písm. b) bodech 1, 4, 5 a 6 a odstavci 1 písm. c) a d).

§ 8

Za citlivou činnost podle zvláštního zákona^{2a)} se považuje
zákona

a) výkon funkce člena statutárního orgánu právnické osoby, která provádí obchod s vojenským materiálem,

b) výkon funkce prokuristy u právnické nebo fyzické osoby, která provádí obchod s vojenským materiálem,

- c) výkon funkce člena dozorčí rady právnické osoby, která provádí obchod s vojenským materiálem,
- d) provádění obchodu s vojenským materiálem fyzickou osobou, která je držitelem povolení.

§ 9

Žádost o vydání povolení

(1) V žádosti o vydání povolení (dále jen "žádost o povolení") se uvede

- a) obchodní firma nebo název a adresa sídla právnické osoby nebo jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa místa podnikání, adresa místa trvalého pobytu a rodné číslo v případě, že žadatelem o povolení je fyzická osoba,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa místa trvalého pobytu a rodné číslo členů statutárního orgánu právnické osoby a prokuristy, je-li prokura udělena, s uvedením způsobu, jakým jednají jejím jménem, jakož i jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa místa trvalého pobytu a rodné číslo členů dozorčí rady, je-li zřízena; u občanů jiného členského státu Evropské unie se uvede jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a další údaje, které jsou způsobilé danou osobu jednoznačně identifikovat,
- c) identifikační číslo osoby (dále jen „identifikační číslo“), bylo-li přiděleno,
- d) předmět podnikání,
- e) specifikace vojenského materiálu ve smyslu § 5 odst. 3 tohoto zákona s teritoriálním zaměřením obchodu.

(2) Žádost o povolení musí být doložena

- a) smlouvou nebo listinou o zřízení nebo založení právnické osoby notářským zápisem nebo smlouvou nebo listinou s úředně ověřenými podpisy zakladatelů či zřizovatelů, pokud právnická osoba není dosud zapsána v obchodním rejstříku,
- b) příslušnými doklady v případě, že se údaje uvedené v žádosti liší od údajů zapsaných v obchodním nebo jiném obdobném rejstříku,
- c) osvědčením o splnění předpokladů pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- d) dokladem o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby pro výkon citlivé činnosti nebo osvědčením fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné nebo vyšším, vydanými podle zvláštního zákona^{2a)}, u členů statutárního orgánu právnické osoby, prokuristů, je-li prokura udělena, členů dozorčí rady, je-li zřízena, a fyzické osoby, která žádá o povolení.

(3) Vzor žádosti o povolení stanoví prováděcí předpis.

§ 10

(1) Rozhodnutí o vydání povolení obsahuje

- a) obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby nebo jméno, popřípadě jména, příjmení, místo podnikání, trvalý pobyt a rodné číslo u fyzické osoby a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- b) vymezení vojenského materiálu, který je předmětem obchodu,
- c) teritoriální zaměření obchodu s vojenským materiálem,
- d) další podmínky pro provádění obchodu s vojenským materiálem stanovené právnické osobě v souladu s § 1 odst. 2 tohoto zákona,
- e) číslo povolení, datum jeho vydání, razítko a podpis pověřeného pracovníka ministerstva.

(2) Právnická nebo fyzická osoba, které bylo vydáno povolení, je povinna písemně oznámit a doložit ministerstvu změnu každého údaje obsaženého v žádosti o vydání povolení nebo dokladech připojených k žádosti, a to nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy změna nastala.

§ 11

(1) Ministerstvo nevydává povolení v případě, že nebudou splněny podmínky pro jeho vydání stanovené v § 7 až 9, nebo v případě, že by vydáním povolení došlo k ohrožení zahraničně politických nebo obchodních zájmů České republiky nebo veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva.

(2) Povolení se nevydává po dobu tří let po ukončení insolvenčního řízení nebo od vydání předchozího rozhodnutí, jímž nebylo vydáno povolení provádět obchod s vojenským materiálem, anebo od zániku povolení podle § 13 odst. 1 písm. c).

§ 12

(1) Ministerstvo rozhodne o žádosti o povolení do 60 dnů ode dne jejího doručení. Proti tomuto rozhodnutí není možno podat rozklad.

(2) Obchodovat s vojenským materiálem lze v souladu s vydaným povolením, nejdříve od zápisu tohoto předmětu činnosti do obchodního nebo jiného obdobného rejstříku.

§ 12a

(1) Obchod s vojenským materiálem spočívající v jeho nákupu nebo dovozu může provádět jménem České republiky Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra, a to v rozsahu zabezpečení plnění svých úkolů.

(2) Ministerstvo vydá Ministerstvu obrany nebo Ministerstvu vnitra namísto licence licenční potvrzení po předložení

- a) návrhu na vydání licenčního potvrzení, který obsahuje
1. označení organizační složky státu, její název a sídlo,
 2. jméno, popřípadě jména, příjmení a rodná čísla osob oprávněných za Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra jednat,
 3. označení uzavřené smlouvy, která je podmínkou provádění obchodu,
 4. název státu, ze kterého má být vojenský materiál dovezen,
 5. název vojenského materiálu podle seznamu vojenského materiálu, jeho množství, evidenční nebo výrobní čísla, pokud byla přidělena,
 6. číslo, popřípadě položku nebo podpoložku kombinované nomenklatury celního sazebníku^{3a}),
 7. smluvní cenu za jednotku množství vojenského materiálu v Kč a celkovou cenu v Kč,
 8. předpokládanou dobu, v níž bude možné obchod podle uzavřené smlouvy uskutečnit,
 9. další údaje mající vztah ke konkrétnímu obchodu s vojenským materiálem,
- b) uzavřené smlouvy k obchodu s vojenským materiálem,
- c) dokladu o konečném užití vojenského materiálu podle § 15 odst. 5.

(3) Licenční potvrzení obsahuje údaje uvedené v odstavci 2 písm. a).

§ 13 Zánik povolení

(1) Povolení zaniká

- a) výmazem právnické osoby z obchodního nebo jiného rejstříku, u fyzické osoby její smrtí,
- b) rozhodnutím o úpadku právnické nebo fyzické osoby,
- c) rozhodnutím ministerstva o zrušení povolení, jestliže
1. povolení bylo uděleno na základě nesprávných nebo neúplných údajů,
 2. právnická nebo fyzická osoba přestala splňovat předpoklady pro udělení povolení,
 3. zahraničně politické, obchodní a bezpečnostní zájmy České republiky to vyžadují,
 4. držitel povolení porušil závažným způsobem ustanovení tohoto zákona nebo předpis Evropské unie, právní předpis členského státu Evropské unie, nebo vyhlášenou mezinárodní smlouvu, kterou je Česká republika vázána, pokud upravují obchodování nebo nakládání s vojenským materiálem,
- d) oznámením právnické nebo fyzické osoby o ukončení výkonu povolované činnosti.

(2) Povolení je nepřenosné; při zániku právnické osoby nebo úmrtí fyzické osoby nepřechází na jejího právního nástupce.

ČÁST TŘETÍ Podmínky udělování licence a její užívání

HLAVA PRVNÍ LICENCE PRO PROVÁDĚNÍ ZAHRANIČNÍHO OBCHODU S VOJENSKÝM MATERIÁLEM

§ 14
Licence

(1) Právnícká osoba, které bylo vydáno povolení podle tohoto zákona, je oprávněna určitý obchod s vojenským materiálem provádět jen na základě, v rozsahu a za podmínek stanovených v licenci.

(2) O udělení licence požádá právnická osoba pro každou smlouvu, jejímž předmětem je obchod s vojenským materiálem podle § 2 odst. 1 písm. a) až c) nebo § 2 odst. 2; obchod s vojenským materiálem podle § 2 odst. 3 lze provádět i bez licence.

Žádost o udělení licence

§ 15

(1) Žádost o udělení licence předkládá ministerstvu právnická osoba, které bylo povoleno provádět obchod s vojenským materiálem (dále jen „žadatel“).

(2) Žádost o udělení licence podle § 14 odst. 2 se předkládá po písemném projevu vůle zahraničního smluvního partnera, učiněném za účelem uzavření smlouvy v oblasti obchodu s konkrétním druhem a množstvím vojenského materiálu. V případě vstupu žadatele do mezinárodní veřejné soutěže může žadatel předložit žádost o udělení licence již po vyhlášení veřejné soutěže nebo po vyzvání k předložení nabídky v rámci veřejné soutěže.

(3) Žádost o udělení licence podle § 14 odst. 2 musí obsahovat

- a) obchodní firmu nebo název a sídlo žadatele,
- b) identifikační číslo žadatele,
- c) obchodní firmu nebo název a sídlo, nebo jméno, popřípadě jména, příjmení a místo podnikání zahraničního smluvního partnera, popřípadě tuzemského smluvního partnera,
- d) číslo povolení k provádění obchodu s vojenským materiálem,
- e) číslo, případně položku nebo podpoložku kombinované nomenklatury celního sazebníku^{3a}),
- f) název vojenského materiálu podle seznamu vojenského materiálu a jeho množství, u významného vojenského materiálu podle § 20 dále evidenční nebo výrobní čísla, pokud byla přidělena,
- g) navrhovanou dobu platnosti licence,
- h) název státu,
 - 1. ze kterého má být vojenský materiál dovezen v případě jeho dovozu pro konečného uživatele na území České republiky,
 - 2. ze kterého má být vojenský materiál dovezen, a dále název státu, na jehož území se nachází konečný uživatel vojenského materiálu, v případě jeho dovozu na území České republiky a následného vývozu, nebo

3. na jehož území se nachází konečný uživatel v případě vývozu vojenského materiálu,
4. ve kterém má být vojenský materiál nakoupen, a dále název státu, na jehož území se nachází konečný uživatel vojenského materiálu v případě, že tento nebude dovezen na území České republiky,

i) účel zahraničního obchodu s vojenským materiálem s uvedením informace, zda se jedná o obchod ve smyslu § 2 odst. 2,

j) nabídkovou nebo smluvní cenu za jednotku množství vojenského materiálu v Kč a celkovou cenu v Kč,

k) obchodní firmu nebo název a sídlo, nebo jméno, popřípadě jména, příjmení a místo podnikání konečného uživatele,

l) geografický název a souřadnice místa uložení vojenského materiálu omezeného mezinárodní smlouvou na území České republiky před vývozem nebo po dovozu, je-li předmětem smlouvy vojenský materiál významný ve smyslu § 20 odst. 4.

(4) Žádost o udělení licence podle § 14 odst. 2 musí být doložena

a) návrhem na uzavření smlouvy anebo uzavřenou smlouvou s tím, že tyto doklady musí obsahovat přesnou specifikaci vojenského materiálu včetně uvedení jeho množství,

b) dokladem o konečném užití; v případě, že se jedná o vojenský materiál dovezený na základě licence k transferu podle hlavy druhé, k němuž se váže vývozní omezení, prohlášením žadatele, že dodržel podmínky uvedené ve vývozním omezení, a příslušným dokladem souhlasu odpovědného orgánu členského státu původu vojenského materiálu,

c) dalšími údaji identifikujícími vojenský materiál, pokud je to nezbytné pro řádné posouzení žádosti.

(5) Doklad o konečném užití podle odstavce 4 písm. b) nesmí být starší než 12 měsíců a musí obsahovat

a) název státu, na jehož území se nachází místo konečného užití vojenského materiálu,

b) název orgánu, který jej vydal,

c) obchodní firmu nebo název a sídlo žadatele,

d) obchodní firmu nebo název a sídlo, nebo jméno, popřípadě jména, příjmení a místo podnikání konečného uživatele,

e) přesný popis vojenského materiálu, zejména jeho množství, charakteristiku a hodnotu,

f) datum vydání,

g) antireexportní doložku,

h) jméno, popřípadě jména, příjmení a razítko a podpis pověřeného zástupce orgánu, který

doklad vydal,

i) informace o konečném užití vojenského materiálu.

(6) Vzory žádostí o udělení licence stanoví prováděcí předpis.

§ 16

(1) Ministerstvo rozhodne o žádosti o udělení licence ve lhůtě 60 dnů ode dne jejího doručení na základě závazných stanovisek

a) Ministerstva zahraničních věcí z hlediska zahraničně politických zájmů České republiky a dodržování mezinárodních závazků České republiky, zejména závazků vyplývajících z vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, a z členství České republiky v mezinárodních organizacích,

b) Ministerstva vnitra z hlediska veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva,

c) Ministerstva obrany z hlediska zajišťování obrany České republiky, pokud jde o významný vojenský materiál podle § 20.

(2) Závazné stanovisko podle odstavce 1 vydá dotčený orgán ve lhůtě 20 dnů od doručení stejnopisu žádosti; ve zvlášť složitých případech a na základě písemné dohody ministerstev lze tuto lhůtu přiměřeně prodloužit. Závazné stanovisko musí obsahovat souhlas či nesouhlas dotčeného orgánu.

(3) Rozhodnutí o udělení licence podle § 14 odst. 2 obsahuje

a) obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo žadatele,

b) číslo povolení k provádění obchodu s vojenským materiálem,

c) číslo, případně položku nebo podpoložku kombinované nomenklatury celního sazebníku,

d) název vojenského materiálu a jeho množství,

e) celkovou cenu vojenského materiálu v Kč,

f) obchodní firmu nebo název a sídlo, nebo jméno, popřípadě jména, příjmení a místo podnikání zahraničního smluvního partnera a konečného uživatele vojenského materiálu,

g) dobu platnosti licence,

h) případné další podmínky licence.

(4) V rozhodnutí se vymezí místo pro záznamy celních orgánů o využívání udělené licence.

§ 17

(1) Právnícká osoba, které byla licence udělena, je povinna informovat ministerstvo o využívání licence vždy do desátého dne měsíce následujícího po uplynutí prvního a druhého kalendářního pololetí. Informace se podává v rozsahu stanoveném prováděcím předpisem. Správnost a úplnost informace o využívání licence potvrdí podpisem osoba, která je oprávněna jménem právnické osoby jednat.

(2) Originál rozhodnutí o udělení licence, která nebude použita nebo na základě které byl splněn účel, pro který byla udělena, nebo jejíž platnost skončila, je povinna právnická osoba, které byla udělena, do 15 dnů vrátit ministerstvu.

(3) Právnícká osoba, které byla udělena licence, je povinna do 15 dnů od okamžiku, kdy se dozví o okolnostech, které brání využít udělenou licenci, sdělit tuto skutečnost písemně ministerstvu.

Neudělení a odnětí licence

§ 18

Ministerstvo licenci neudělí, jestliže

- a) žadatel nesplnil náležitosti stanovené v § 15, nebo
- b) žadatel porušil závažným způsobem ustanovení tohoto zákona nebo předpis Evropské unie, právní předpis členského státu Evropské unie nebo vyhlášenou mezinárodní smlouvu, kterou je Česká republika vázána, pokud upravují obchodování nebo nakládání s vojenským materiálem, nebo
- c) je to odůvodněno zahraničně politickými nebo obchodními zájmy České republiky nebo ochranou veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva.

§ 19

(1) Udělenou licenci ministerstvo odejme, jestliže obchod s vojenským materiálem nebyl uskutečněn nebo nebyl ještě plně dokončen, a

- a) licence byla udělena na základě nepravdivých nebo neúplných údajů, nebo
- b) je to odůvodněno zahraničně politickými zájmy České republiky nebo ochranou veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva nebo
- c) nebyly dodrženy podmínky stanovené v udělené licenci nebo
- d) zaniklo povolení podle § 13 tohoto zákona.

(2) V případě, že je to z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. b) nezbytné, může ministerstvo na návrh dotčeného orgánu pozastavit čerpání licence na dobu nezbytně nutnou. Rozklad proti rozhodnutí o pozastavení čerpání licence nemá odkladný účinek. Pominou-li důvody podle věty první a není-li důvod k postupu podle odstavce 1, ministerstvo na návrh dotčeného orgánu rozhodnutí o pozastavení čerpání licence zruší.

(3) V případech uvedených v odstavci 1 nebo 2 stát neodpovídá právnické osobě, které byla udělena licence, za případnou škodu, která jí vznikla odnětím nebo pozastavením licence.

§ 20

Významný vojenský materiál

(1) U vojenského materiálu významného z hlediska efektivnosti jeho bojového použití anebo jeho množství (dále jen "významný vojenský materiál") může žadatel ještě před předložením žádosti o udělení licence předložit žádost o předběžný souhlas k jednání se zahraničním partnerem.

(2) V žádosti o předběžný souhlas je třeba uvést předpokládané skutečnosti uvedené v § 15 odst. 2.

(3) O žádosti ministerstvo rozhodne po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí do 30 dnů od jeho vyžádání. Udělený předběžný souhlas může být změněn, došlo-li ke změně podmínek, za kterých byl vydán. Tento předběžný souhlas nenahrazuje udělení licence.

(4) Určení významného vojenského materiálu podle odstavce 1 stanoví prováděcí předpis.

§ 21

Právnická osoba, které byla udělena licence umožňující vyvézt nebo dovézt vojenský materiál z území nebo na území České republiky (dále jen "držitel licence") a jedná-li se o takový obchod s vojenským materiálem, kde zahraniční smluvní partner nebo konečný uživatel nemá sídlo v členském státě Evropské unie, je povinna řízení o přidělení celně schváleného určení^{3b}) uskutečnit a předložit originál této licence u místně příslušného celního úřadu se sídlem v České republice.

§ 22

Prohlášení o konečném užití vojenského materiálu dováženého do České republiky vystavuje pro potřeby zahraničních osob ministerstvo.

HLAVA DRUHÁ LICENCE K TRANSFERU VOJENSKÉHO MATERIÁLU UVNITŘ EVROPSKÉ UNIE A CERTIFIKACE

§ 22a

Definice

Pro účely udělování licencí k transferu vojenského materiálu uvnitř Evropské unie podle této hlavy se rozumí

a) transferem každé přemístění vojenského materiálu od dodavatele v jednom členském státě Evropské unie (dále jen „členský stát“) k příjemci v jiném členském státě,

b) dodavatelem právnická nebo fyzická osoba, které bylo vydáno povolení a která nese

odpovědnost za transfer,

c) příjemcem právnická nebo fyzická osoba usazená v některém z členských států, která nese odpovědnost za přijetí transferu,

d) licencí k transferu oprávnění dodavatele k transferu vojenského materiálu příjemci v jiném členském státě,

e) obecnou licencí oprávnění dodavatele provádět transfer, pokud splňuje podmínky uvedené v § 22b.

§ 22b **Obecná licence**

(1) Právnická nebo fyzická osoba, které bylo vydáno povolení, je oprávněna provádět transfery, pokud

a) příjemce je součástí ozbrojených sil členského státu nebo je veřejným zadavatelem, který provádí nákupy výlučně pro ozbrojené síly členského státu,

b) příjemcem je právnická nebo fyzická osoba certifikovaná podle příslušného právního předpisu členského státu, který zapracovává předpis Evropské unie upravující zjednodušení podmínek transferů vojenského materiálu^{3c}),

c) transfer je uskutečněn pro účely předvádění vzorků zboží, hodnocení nebo výstav, nebo

d) transfer je uskutečněn pro účely údržby nebo opravy vojenského materiálu.

(2) V případě, kdy u obecné licence podle odstavce 1 písm. b) certifikovaný příjemce porušuje podmínky certifikace anebo by mohl být dotčen veřejný pořádek, bezpečnost nebo ochrana obyvatelstva, ministerstvo rozhodne o pozastavení transferu k tomuto příjemci. O přijatém rozhodnutí ministerstvo informuje příslušné orgány ostatních členských států a Evropskou komisi.

(3) Obecná licence podle odstavce 1 písm. c) se vztahuje na poskytování informací při školeních, přednáškách nebo seminářích, při činnostech spojených s výzkumem, vývojem, konstrukcí, projekčními pracemi a výrobou, dále na transfery vojenského materiálu při předvádění, prezentacích, výstavách a veletrzích, testování, zkouškách, účastích ve výběrových řízeních a při průzkumu trhu. Obecná licence neopravňuje do davatele k prodeji, darování nebo následnému reexportu do zemí mimo Evropskou unii. Není-li předmět transferu při předvádění nebo vystavování zcela spotřebován nebo jinak znehodnocen, musí být vrácen na území České republiky.

(4) Obecná licence podle odstavce 1 písm. d) se vztahuje na

a) vysílání odborníků a na transfery vojenského materiálu při činnostech spojených s výrobou, úpravami, instalací, defektací, opravami, údržbou, servisem, reklamacemi, školením a výcvikem obsluh, použitím a ovládáním vojenského materiálu,

b) transfer vojenského materiálu, který je předmětem údržby a opravy k provedení smluvně

ujednaných činností. V případě neopravitelnosti lze vyměnit vadný kus vojenského materiálu za nový, avšak celkový počet kusů vojenského materiálu musí být zachován. Předmět údržby a opravy se musí vrátit na území České republiky v době, která je stanovena ve smlouvě s příjemcem.

(5) Dodavatel, který hodlá vyvážet z území České republiky vojenský materiál na základě obecné licence, je povinen se před uskutečněním prvního transferu zaregistrovat u ministerstva. K tomu písemně oznámí ministerstvu

a) druh obecné licence podle odstavce 1 písm. a) až d), kterou hodlá využít, a dobu jejího využívání,

b) své identifikační údaje

1. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu na území České republiky; je-li podnikající fyzickou osobou, uvede též adresu místa podnikání a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,

2. u právnické osoby obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a předmět podnikání.

(6) Dodavatel na vyžádání ministerstva bezodkladně, nejdéle však do 15 dnů, předloží údaje podle odstavce 7 o transferech uskutečněných na základě této obecné licence.

(7) Dodavatel je u obecné licence podle odstavce 1 písm. a) a b) povinen uchovávat údaje o uskutečněných transferech po dobu 10 let od uskutečnění transferu. Údaje musí obsahovat

a) jméno, obchodní firmu nebo název a adresu příjemce,

b) podrobný popis vojenského materiálu s uvedením množství jednotlivých položek a celkové ceny,

c) dokument dokládající uzavřený smluvní vztah,

d) doklad o konečném užití,

e) potvrzení příjemce, že byl předem seznámen se všemi podmínkami transferu; potvrzení musí obsahovat konkretizaci těchto podmínek.

(8) Dodavatel je u obecné licence podle odstavce 1 písm. b) povinen ještě před prvním transferem ověřit, že příjemce transferu je certifikovaný podle příslušných právních předpisů členského státu příjemce.

(9) Dodavatel zajistí u obecné licence podle odstavce 1 písm. a) a b) před uskutečněním transferu doklad o konečném užití potvrzený příjemcem v členském státě transferu. Doklad o konečném užití nesmí být starší než 12 měsíců a musí obsahovat

a) název členského státu, na jehož území je místo dodání vojenského materiálu,

b) název orgánu, který jej vydal,

- c) obchodní firmu nebo název nebo jméno, popřípadě jména, a příjmení a adresu sídla nebo místa podnikání žadatele,
- d) přesný popis vojenského materiálu, zejména jeho množství, charakteristiku a hodnotu,
- e) datum vydání a
- f) antireexportní doložku.

(10) Dodavatel informuje ministerstvo do desátého dne měsíce následujícího po uplynutí pololetí o uskutečněných transferech v rámci této obecné licence.

(11) Dodavatel ještě před uskutečněním každého transferu vypracuje přehled složení dodávky obsahující soupis transferovaného zboží s uvedením názvu, počtu, typového (výrobního, evidenčního) označení a ceny vojenského materiálu, který bude doprovázet zásilku.

(12) Jakékoliv změny údajů v registraci je dodavatel povinen do 15 dnů ode dne, kdy se o nich dozví, sdělit ministerstvu.

(13) Ministerstvo zveřejňuje seznam dodavatelů, kteří využívají obecnou licenci, způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 22c **Souhrnná licence**

(1) Právnická nebo fyzická osoba, které bylo vydáno povolení, je oprávněna provádět na základě souhrnné licence transfery více příjemcům v jednom nebo více členských státech.

(2) Žádost o udělení souhrnné licence musí obsahovat

- a) číslo povolení k provádění obchodu s vojenským materiálem,
- b) číslo, případně položku nebo podpoložku kombinované nomenklatury celního sazebníku,
- c) vymezení vojenského materiálu podle seznamu vojenského materiálu,
- d) navrhovanou dobu platnosti licence,
- e) název členských států, do kterých má být prováděn transfer vojenského materiálu, a
- f) vymezení příjemců a konečných uživatelů vojenského materiálu.

(3) Ministerstvo rozhodne o žádosti o udělení souhrnné licence ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení. Ustanovení § 16 se použije obdobně s tím, že závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí se nevyžaduje. Souhrnná licence se uděluje na dobu 3 let.

(4) Rozhodnutí o udělení souhrnné licence kromě obecných náležitostí obsahuje

- a) číslo povolení k provádění obchodu s vojenským materiálem,

- b) vymezení vojenského materiálu podle seznamu vojenského materiálu,
- c) vymezení příjemců a konečných uživatelů vojenského materiálu,
- d) datum, místo vydání a dobu platnosti,
- e) případné další bezpečnostní podmínky.

§ 22d
Individuální licence

(1) Právnická nebo fyzická osoba, které bylo vydáno povolení, je oprávněna provést transfer na základě individuální licence jednomu určitému příjemci.

(2) Žádost o udělení individuální licence musí obsahovat

- a) číslo povolení k provádění obchodu s vojenským materiálem,
- b) číslo, případně položku nebo podpoložku kombinované nomenklatury celního sazebníku,
- c) specifikaci vojenského materiálu s uvedením jeho názvu podle seznamu vojenského materiálu a množství,
- d) navrhovanou dobu platnosti licence,
- e) název členského státu, do kterého má být prováděn transfer, obchodní firmu nebo název a sídlo, nebo jméno, popřípadě jména, příjmení a místo podnikání příjemce.

(3) Ministerstvo rozhodne o žádosti o udělení individuální licence ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení. Ustanovení § 16 se použije obdobně s tím, že závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí se nevyžaduje.

(4) Rozhodnutí o udělení individuální licence kromě obecných náležitostí obsahuje

- a) číslo a název položky podle kombinované nomenklatury celního sazebníku,
- b) název vojenského materiálu podle seznamu vojenského materiálu a jeho množství,
- c) název členského státu, na jehož území se nachází sídlo, místo podnikání nebo bydliště příjemce,
- d) datum, místo vydání a dobu platnosti licence,
- e) případné další bezpečnostní podmínky licence.

§ 22e
Společné ustanovení o licencích k transferu vojenského materiálu uvnitř Evropské unie

(1) Ustanovení § 16 až 19 se pro účely této hlavy použijí obdobně, není-li v této hlavě

stanoveno jinak.

(2) Licencím podle této hlavy nepodléhají transfery vojenského materiálu, pokud

a) dodavatelem je Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra, nebo

b) transfer je nezbytný k uplatňování kooperačního zbrojního programu mezi členskými státy.

Certifikace

§ 22f

(1) Certifikace je postup, při kterém ministerstvo zjišťuje spolehlivost příjemce, pokud jde o jeho schopnost dodržet vývozní omezení vojenského materiálu na základě licence k transferu od jiného členského státu.

(2) Splnění stanovených požadavků se potvrzuje vydáním osvědčení o spolehlivosti příjemce (dále jen „certifikát“).

§ 22g

Podmínky pro vydání certifikátu

(1) Podmínkou pro vydání certifikátu je, že žadatel

a) je držitelem platného povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem,

b) uvádí na trh pod vlastním názvem nebo obchodní značkou vojenský materiál nebo jeho součásti nebo systémy a subsystémy vojenského materiálu,

c) využívá vojenský materiál přijatý na základě obecných licencí k transferu pro vlastní výrobu a zdrží se jejich opětovného transferu nebo vývozu, vyjma údržby nebo opravy a k tomuto se písemně zaváže,

d) doloží spolehlivost podle odstavce 3.

(2) V žádosti o vydání certifikátu se uvede

a) obchodní firma nebo název a sídlo nebo jméno, popřípadě jména, a adresa žadatele,

b) identifikační číslo žadatele,

c) adresy výrobních jednotek, jsou-li zavedeny,

d) jméno vedoucího pracovníka jako osoby osobně odpovědné za transfery a vývoz.

(3) Žádost o vydání certifikátu pro účely zhodnocení spolehlivosti musí být doložena

a) příslušnými doklady o odpovídající zkušenosti v oblasti činností souvisejících s nakládáním s vojenským materiálem, zejména s ohledem na dodržování vývozních omezení, povolení vyrábět nebo uvádět na trh vojenský materiál a zaměstnávání zkušeného řídicího

personálu, dokumentací o příslušné průmyslové činnosti v oblasti vojenského materiálu, zejména schopnost montáže systémů či subsystémů,

b) písemným závazkem žadatele podepsaným oprávněnou osobou, že učiní veškeré nezbytné kroky k dodržení a prosazení všech zvláštních podmínek pro konečné použití a vývoz každé určité součásti či produktu, které byly přijaty,

c) písemným závazkem žadatele podepsaným oprávněnou osobou, že příslušným orgánům s náležitou péčí poskytne podrobné informace týkající se konečných uživatelů či konečného použití všech produktů podnikem vyvážených, přepravovaných či přijatých na základě licence k transferu z jiného členského státu,

d) popisem interního programu dodržování právních norem nebo systému řízení transferů a vývozu uplatňovaného v podniku, podepsaným oprávněnou osobou; popis musí zahrnovat podrobné informace o organizačních, lidských a technických zdrojích vyčleněných na řízení transferů a vývozu, řetězci odpovědnosti ve struktuře podniku, postupech interního auditu, zvyšování informovanosti a odborné přípravě zaměstnanců, opatření k zajištění fyzické a technické bezpečnosti, vedení záznamů a sledovatelnosti transferů a vývozu.

(4) Vzor žádosti o vydání certifikátu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 22h

Vydání certifikátu

(1) Ministerstvo posoudí, zda žadatel splňuje podmínky pro vydání certifikátu a vyžádá si za tím účelem závazná stanoviska dotčených orgánů, kterými jsou

a) Ministerstvo vnitra z hlediska veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva,

b) Ministerstvo obrany z hlediska zabezpečování obrany České republiky,

c) Generální ředitelství cel z hlediska dodržování dovozních a vývozních opatření.

(2) Závazné stanovisko vydá dotčený orgán uvedený v odstavci 1 ve lhůtě 20 dnů od doručení stejnopisu žádosti; závazné stanovisko musí obsahovat souhlas nebo nesouhlas dotčeného orgánu s vydáním certifikátu.

(3) Při splnění podmínek ministerstvo vydá do 60 dnů ode dne doručení žádosti certifikát, který kromě obecných náležitostí obsahuje

a) číslo certifikátu,

b) obchodní firmu nebo název a adresu sídla nebo jméno, popřípadě jména, a adresu trvalého pobytu žadatele a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,

c) adresy organizačních složek, jichž se certifikace týká,

d) prohlášení o splnění podmínek uvedených v § 22g,

e) dobu platnosti certifikátu,

f) datum vydání certifikátu, razítko a podpis pověřeného pracovníka ministerstva.

(4) Certifikát vydává ministerstvo v českém a anglickém jazyce. Certifikát se vydává na dobu 5 let. Certifikát vydaný v jiném členském státě je platný i na území České republiky.

§ 22i

Povinnosti držitele certifikátu

(1) Držitel certifikátu je povinen splňovat všechny podmínky stanovené pro jeho vydání po celou dobu jeho platnosti.

(2) Držitel certifikátu je povinen ministerstvu neprodleně oznámit a doložit všechny změny, které vyvstaly nebo k nimž došlo po udělení osvědčení, a které mohou ovlivnit platnost nebo obsah osvědčení. Držitel certifikátu oznámí zejména

- a) všechny důležité změny své průmyslové činnosti týkající se vojenského materiálu,
- b) jakoukoli změnu údajů uvedených v § 22g odst. 2.

(3) Ministerstvo provádí alespoň každé 3 roky kontrolu, zda držitel certifikátu splňuje podmínky stanovené v § 22g. Za účelem kontroly je ministerstvo a jím pověřený kontrolní orgán oprávněno

- a) vstupovat do příslušných prostor držitele osvědčení,
- b) prověřovat a kopírovat záznamy nebo údaje týkající se výrobků vyvážených, převáděných nebo přijatých na základě licence k transferu od jiného členského státu.

§ 22j

Zánik certifikátu

(1) Certifikát zaniká

- a) rozhodnutím o úpadku,
- b) uplynutím doby platnosti certifikátu,
- c) úmrtím fyzické osoby,
- d) rozhodnutím ministerstva o zrušení platnosti certifikátu, jestliže
 1. certifikát byl udělen na základě nesprávných nebo neúplných údajů,
 2. držitel certifikátu přestal splňovat podmínky pro jeho udělení, nebo
 3. to vyžadují bezpečnostní zájmy České republiky, zejména jestliže držitel certifikátu porušil závažným způsobem ustanovení tohoto zákona nebo předpis Evropské unie, právní předpis členského státu Evropské unie, nebo vyhlášenou mezinárodní smlouvu, kterou je Česká republika vázána, pokud upravují obchodování nebo nakládání s vojenským materiálem, nebo
- e) vrácením certifikátu ministerstvu.

(2) Certifikát je neprenosný; při zániku právnické osoby nebo úmrtí fyzické osoby nepřechází na jejího právního nástupce.

(3) V případě, že je certifikát zrušen, je příjemce povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit svým dodavatelům, kteří používají obecné licence. Ministerstvo o této skutečnosti informuje příslušné orgány ostatních členských států a Evropskou komisi.

(4) Ministerstvo zveřejní a pravidelně aktualizuje seznam držitelů certifikátů a uvědomí o tom Evropskou komisi, Evropský parlament a ostatní členské státy na internetových stránkách Evropské komise.

ČÁST ČTVRTÁ

Kontrola provádění obchodu s vojenským materiálem

§ 23

(1) Ministerstvo kontroluje dodržování tohoto zákona u právnických a fyzických osob, kterým bylo vydáno povolení k obchodu s vojenským materiálem, a u právnických i fyzických osob, o nichž lze důvodně předpokládat, že uskutečňují obchod s vojenským materiálem, a u Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra, které provádějí obchod s vojenským materiálem podle § 12a (dále jen "osoba"). Ministerstvo o provedené kontrole sepíše protokol o kontrolním zjištění.

(2) Osoby, u kterých je kontrola podle odstavce 1 prováděna, jsou povinny zaměstnancům zmocněným ministerstvem ke kontrole zpřístupnit veškeré doklady a písemnosti vztahující se ke kontrole, jakož i umožnit prohlídku objektů a zboží, a to v rozsahu předem písemně stanoveném ministerstvem; nedotknutelnost obydlí je zaručena. Osoby, kterým bylo vydáno povolení k obchodu s vojenským materiálem, jsou povinny písemně sdělovat ministerstvu ve lhůtě jím stanovené požadované údaje týkající se obchodu s vojenským materiálem, zejména hlásit využívání udělené licence.

(3) Kontrolované osoby mají právo seznámit se s obsahem protokolu o kontrolním zjištění, obdržet jeho stejnopis a vyjádřit se k obsahu protokolu v určené lhůtě.

(4) Ustanoveními předcházejících odstavců nejsou dotčeny kontrolní pravomoci podle zvláštních zákonů. 4)

§ 23a

Dohled celních orgánů

(1) Celní orgány dohlíží, zda je obchod s vojenským materiálem prováděn pouze osobami, kterým bylo uděleno povolení podle tohoto zákona, a zda je prováděn v rozsahu a za podmínek stanovených příslušnými licencemi.

(2) Celní úřad je při výkonu dohledu podle odstavce 1 oprávněn vyzvat držitele licence k předložení jejího originálu a zapisovat na originál licence podstatné údaje o skutečnostech, které se váží k jejímu využívání; zápisy do licence opatří datem provedení zápisu a údajem jednoznačně identifikujícím toho, kdo zápis provedl.

(3) Shledá-li celní úřad, že obchod s vojenským materiálem není prováděn v souladu s

tímto zákonem nebo dalšími právními předpisy nebo podmínkami související licence, neprodleně o tom písemně informuje ministerstvo.

(4) Pro zabezpečení dohledu podle odstavce 1 poskytne ministerstvo Generálnímu ředitelství cel v míře nezbytně nutné údaje o licencích udělených podle tohoto zákona. Generální ředitelství cel poskytne ministerstvu údaje vzniklé při činnosti celních úřadů a vztahující se k využívání licencí udělených podle tohoto zákona.

Zajištění vojenského materiálu

§ 23b

(1) Celní úřad může zajistit vojenský materiál, lze-li důvodně předpokládat, že vojenský materiál byl užit nebo určen ke spáchání správního deliktu anebo byl správním deliktem získán nebo byl nabyt za jinou věc správním deliktem získanou.

(2) Celní úřad při zajištění vojenského materiálu podle odstavce 1 postupuje tak, aby práva třetích osob nebyla omezena nad míru nutnou ke splnění účelu zajištění.

§ 23c

(1) Celní úřad vydá o zajištění vojenského materiálu rozhodnutí. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(2) V rozhodnutí o zajištění vojenského materiálu se uvedou důvody, pro které se vojenský materiál zajišťuje, a dále se uvede, že rozhodnutí o zajištění vojenského materiálu má účinky rozhodnutí o záruce za splnění povinnosti podle § 147 odst. 6 správního řádu, nebude-li zaplácena pokuta.

(3) Pokud je to účelné, může celní úřad v rozhodnutí podle odstavce 2 stanovit, že se vojenský materiál ponechává osobě, která jej vlastní nebo drží; přitom tato osoba nesmí vojenský materiál používat, převést na jinou osobu, nebo s ním jinak nakládat.

§ 23d

(1) Osoba, které bylo doručeno rozhodnutí o zajištění vojenského materiálu, je povinna tento vojenský materiál celnímu úřadu vydat, pokud celní úřad nepostupuje podle § 23c odst. 3.

(2) Není-li zajištěný vojenský materiál na výzvu celního úřadu vydán, může celní úřad vojenský materiál odejmout osobě, která ho má u sebe.

(3) O vydání nebo odnětí zajištěného vojenského materiálu se vyhotoví úřední záznam, v němž se uvede též popis vojenského materiálu. Osobě, která vojenský materiál vydala, nebo které byl vojenský materiál odňat, vystaví celní úřad potvrzení o vydání nebo odnětí vojenského materiálu.

§ 23e

Není-li zajištěný vojenský materiál k dalšímu řízení již třeba a nepřichází-li v úvahu

jeho propadnutí nebo zabrání v řízení o správním deliktu anebo prodej nebo jiné nakládání, vrátí se osobě, které byl zajištěn.

§ 24

(1) Ministerstvo je oprávněno žádat od všech státních orgánů informace o osobách provádějících obchod s vojenským materiálem anebo o osobách žádajících o povolení k tomuto obchodu, jakož i o jejich podnikatelské činnosti, jestliže se vztahuje k obchodu s vojenským materiálem. Poskytování těchto informací se řídí zvláštními právními předpisy⁵).

(2) Ministerstvo bez zbytečného odkladu poskytuje

a) dotčeným orgánům podle tohoto zákona

1. údaje uvedené v žádosti o vydání povolení nebo o udělení licence,
2. údaje uvedené v pravomocném rozhodnutí o vydání nebo nevydání povolení,
3. údaje uvedené v pravomocném rozhodnutí o neudělení, pozastavení čerpání, zrušení pozastavení čerpání nebo odnětí licence,
4. informace o zániku povolení,

b) Generálnímu ředitelství cel

1. údaje uvedené v pravomocném rozhodnutí o vydání nebo nevydání povolení,
2. údaje uvedené v pravomocném rozhodnutí o udělení, pozastavení čerpání, zrušení pozastavení čerpání nebo odnětí licence,
3. informace o zániku povolení,

c) Ministerstvu obrany kromě údajů a informací uvedených v písmenu a) též údaje o kontrolách obchodování s významným vojenským materiálem a informace o dohledu nebo zajištění vojenského materiálu podle § 23 až 23e,

d) Českému úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva informace o vydaných licencích v případech, kdy předmětem zahraničního obchodu jsou výrobky podléhající ověřování podle zvláštního právního předpisu 5a).

ČÁST PÁTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY

nadpis vypuštěn

§ 25

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že obchoduje s vojenským materiálem bez povolení podle § 6 odst. 1 nebo licence podle § 14 odst. 1.

(2) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která žádá o vydání povolení, se dopustí správního deliktu tím, že

a) uvede v žádosti o vydání povolení podle § 9 odst. 1 nesprávný nebo neúplný údaj, který je nezbytný pro vydání povolení, nebo

b) doloží podklady podle § 9 odst. 2 neoprávněně pozměněné nebo padělané.

(3) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, které bylo vydáno povolení, se dopustí správního deliktu tím, že

a) neoznámí nebo nedoloží ministerstvu změnu podle § 10 odst. 2,

b) pozmění údaje v povolení,

c) provede transfer jednomu určitému příjemci bez individuální licence podle § 22d nebo více příjemcům v jednom nebo více členských státech bez souhrnné licence podle § 22c, nebo

d) provede transfer na základě obecné licence v rozporu s § 22b.

(4) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, které bylo vydáno povolení a která žádá o udělení licence, se dopustí správního deliktu tím, že

a) uvede v žádosti o udělení licence podle § 15 odst. 3, § 22c odst. 2 nebo § 22d odst. 2 nesprávný nebo neúplný údaj, který je nezbytný pro udělení licence, nebo

b) doloží podklady podle § 15 odst. 4 neoprávněně pozměněné nebo padělané.

(5) Právnícká osoba, které byla udělena licence, se dopustí správního deliktu tím, že

a) nesplní informační povinnost o využívání licence podle § 17 odst. 1,

b) pozmění údaje v licenci, včetně záznamů celních orgánů, nebo

c) nesplní povinnost vrátit originál licence podle § 17 odst. 2 nebo informační povinnost podle § 17 odst. 3.

(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která žádá o vydání certifikátu podle § 22g odst. 2, se dopustí správního deliktu tím, že

a) uvede v žádosti o vydání certifikátu nesprávný nebo neúplný údaj, který je nezbytný pro jeho vydání, nebo

b) doloží podklady podle § 22g odst. 3 neoprávněně pozměněné nebo padělané.

(7) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, které byl vydán certifikát podle § 22f odst. 1 a 2, se dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 22i neoznámí a nedoloží všechny změny, k nimž došlo po udělení certifikátu, a které mohou ovlivnit platnost nebo obsah certifikátu, nebo

b) pozmění údaje v certifikátu.

(8) Za správní delikt se uloží pokuta

a) do 50 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 nebo odstavce 3 písm. c) nebo

d),

b) do 15 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 5 písm. a) nebo b),

c) do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2, odstavce 3 písm. a) nebo b), odstavce 4, odstavce 5 písm. c), odstavce 6 nebo 7.

§ 26

Propadnutí vojenského materiálu

(1) Propadnutí vojenského materiálu lze uložit samostatně nebo společně s pokutou, jestliže vojenský materiál náleží právnické nebo podnikající fyzické osobě, která se dopustila správního deliktu, a vojenský materiál byl

a) ke spáchání správního deliktu užit nebo určen, nebo

b) správním deliktem získán nebo byl nabyt za věc správním deliktem získanou.

(2) Propadnutí vojenského materiálu nelze uložit, jestliže je jeho hodnota v nepoměru k povaze správního deliktu.

(3) Vlastníkem propadlého vojenského materiálu se stává stát.

§ 27

Zabrání vojenského materiálu

(1) Nebylo-li za správní delikt uloženo propadnutí vojenského materiálu podle § 26, lze rozhodnout, že se takový vojenský materiál zabírá, jestliže

a) náleží právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, kterou nelze za správní delikt postihnout, nebo

b) nenáleží právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, která se správního deliktu dopustila, nebo jí nenáleží zcela,

a jestliže to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obecný zájem.

(2) Rozhodnout o zabrání vojenského materiálu nelze, jestliže je jeho hodnota v nepoměru k povaze správního deliktu nebo jestliže od jednání majícího znaky správního deliktu uplynulo 6 let.

(3) Vlastníkem zabraného vojenského materiálu se stává stát.

§ 27a

Společná ustanovení

(1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení sankce právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě se přihlédne k

závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 4 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle § 25 odst. 1 až 4, § 25 odst. 5 písm. a) a c) a § 25 odst. 6 a 7 v prvním stupni projednává ministerstvo a správní delikty podle § 25 odst. 5 písm. b) v prvním stupni projednává celní úřad.

(5) Pokuty vybírá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST ŠESTÁ

Doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 28

V § 3 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb. a zákona č. 273/1993 Sb., se doplňuje písmeno m), které zní: "m) zahraniční obchod s vojenským materiálem".

ČÁST SEDMÁ

zrušena

§ 29

zrušen

ČÁST OSMÁ

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 30

Jestliže stanoviska dotčených orgánů podle § 6 a 16, jakož i informace poskytnuté na základě § 24, obsahují utajované informace^{2a}), uchovávají se části spisu, v nichž jsou tyto informace obsaženy, odděleně mimo spis.

§ 30a

(1) V soudním řízení vedeném na základě žaloby proti rozhodnutí vydanému podle tohoto zákona se dokazování provádí tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích obsažených ve stanoviscích dotčených orgánů poskytnutých podle § 6 a 16, jakož i informacích poskytnutých na základě § 24. K těmto okolnostem lze provést důkaz výsledkem jen tehdy, byl-li ten, kdo povinnost mlčenlivosti má, této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zprostit mlčenlivosti nelze v případě, kdy by mohlo dojít k ohrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo Policie České republiky; přiměřeně se postupuje v případech, kdy se důkaz provádí jinak než výsledkem.

(2) Orgán, který informace poskytl, označí okolnosti uvedené v odstavci 1, o kterých tvrdí, že ve vztahu k nim nelze zprostit mlčenlivosti, a předseda senátu rozhodne, že části spisu, k nimž se tyto okolnosti váží, budou odděleny, jestliže by jinak mohlo dojít k ohrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo Policie České republiky.

§ 31

(1) Zaměstnanci a příslušníci ve služebním poměru ke správním orgánům uvedeným v § 24 odst. 2, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech majících povahu obchodního a služebního tajemství, o nichž se dověděli v souvislosti s vydáváním povolení, udělováním licence nebo kontrolou obchodu s vojenským materiálem, a to i když přestali být zaměstnanci těchto orgánů nebo jejich služební poměr k těmto orgánům zanikl. Této povinnosti mohou být zproštěni z vážných důvodů vedoucím správního orgánu uvedeného ve větě první, kterému jsou nebo byli podřízeni.

(2) Zaměstnanci a příslušníci ve služebním poměru ke správním orgánům uvedeným v § 24 odst. 2, kteří se podílejí na provádění tohoto zákona a jsou povinni zachovávat mlčenlivost podle předchozího odstavce, nesmějí být zaměstnáni u právnických osob oprávněných obchodovat s vojenským materiálem po dobu tří let od skončení pracovního nebo služebního poměru.

§ 32

(1) Platná úřední povolení vydaná podle dosavadních předpisů⁶⁾ se považují za licence podle tohoto zákona.

(2) Právnické osoby, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona jsou držiteli platných úředních povolení pro obchod s vojenským materiálem, mohou pokračovat v provádění tohoto obchodu po dobu šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona; v této lhůtě jsou povinny předložit žádost o povolení podle části druhé tohoto zákona, pro kterou platí ustanovení § 9 odst. 3, i když právnická osoba je zapsána v obchodním rejstříku. V případě, že tak neučiní, dosavadní úřední povolení k obchodu s vojenským materiálem uplynutím této lhůty zanikají.

§ 33

Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra vydá k provedení § 5 odst. 3, § 9 odst. 3, § 15 odst. 7, § 17 odst. 1, § 20 odst. 4 a § 22g odst. 4 tohoto zákona vyhlášku.

§ 34

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1994.

Uhde v.r.
Havel v.r.
Klaus v.r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. XXIV zákona č. 413/2005 Sb.

Přechodné ustanovení

Právnícké osoby, které jsou držiteli povolení pro zahraniční obchod s vojenským materiálem a zřídily dozorčí radu, jsou povinny předložit ministerstvu pro každého člena dozorčí rady doklady podle § 7 odst. 1 písm. b) do 8 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

Čl. II zákona č. 220/2009 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení o vydání povolení nebo udělení licence zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 38/1994 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 248/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení o žádostech podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 38/1994 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) § 21 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

1a) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

1b) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1c) Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

1d) Například Smlouva o nešíření jaderných zbraní, vyhlášená pod č. 61/1974 Sb., Úmluva o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení, vyhlášená pod č. 14/2009 Sb. m. s., zákon č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, Úmluva o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení, vyhlášená pod č. 96/1975 Sb., zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

1e) Zákon č. 305/1999 Sb., o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení a o změně zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 41/2009 Sb.

1f) Úmluva o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné utrpení nebo mít nerozlišující účinky, vyhlášená pod č. 21/1999 Sb.

2) § 2 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další

předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky.

2a) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

3) § 4 odst. 1 zákona č. 451/1991 Sb.

3a) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o Společném celním sazebníku, ve znění nařízení Komise (ES) č. 2031/2001 ze dne 6. srpna 2001.

3b) § 102 celního zákona.

3c) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství.

4) Např. zákon ČNR č. 13/1993 Sb., celní zákon.

5) Například zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

5a) Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

6) Vyhláška Federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 560/1991 Sb., o podmínkách vydávání úředního povolení k dovozu a vývozu zboží a služeb, ve znění pozdějších předpisů.

I/23

Zákon č. 198/1993 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu

Obsah

§ 1 - § 8

198/1993 Sb.

ZÁKON

ze dne 9. července 1993 o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu

Změna: 220/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Vědom si povinnosti svobodně zvoleného parlamentu vyrovnat se s komunistickým režimem, Parlament

konstatuje, že Komunistická strana Československa, její vedení i členové jsou odpovědní za způsob vlády v naší zemi v letech 1948 - 1989, a to zejména za programové ničení tradičních hodnot evropské civilizace, za vědomé porušování lidských práv a svobod, za morální a hospodářský úpadek provázený justičními zločiny a terorem proti nositelům odlišných názorů, nahrazením fungujícího tržního hospodářství direktivním řízením, destrukcí tradičních principů vlastnického práva, zneužíváním výchovy, vzdělávání, vědy a kultury k politickým a ideologickým účelům, bezohledným ničením přírody,

a prohlašuje, že ve své další činnosti bude vycházet z tohoto zákona.

§ 1

(1) Komunistický režim a ti, kteří ho aktivně prosazovali,

- a) upíral občanům jakoukoliv možnost svobodného vyjádření politické vůle, nutil je skrývat své názory na situaci ve státě a společnosti a nutil je veřejně vyslovovat svůj souhlas i s tím, co považovali za lež nebo zločin, a to perzekucemi nebo hrozbou perzekucí vůči nim samotným, jejich rodinám a blízkým,
- b) systematicky a trvale porušoval lidská práva, přičemž zvlášť závažným způsobem utlačoval některé politické, sociální a náboženské skupiny občanů,
- c) porušoval základní zásady demokratického právního státu, mezinárodní smlouvy i své vlastní zákony a prakticky tím postavil vůli a zájmy komunistické strany a jejich představitelů nad zákon,
- d) používal k perzekuci občanů všech mocenských nástrojů, a to zejména:
- popravoval, vraždil je a žalářoval je ve věznicích a táborech nucených prací, při vyšetřování a v době žalářování vůči nim používal brutální metody včetně fyzického a psychického mučení a vystavování nelidským útrapám,
 - zbavoval je svévolně majetku a porušoval jejich vlastnická práva,
 - znemožňoval jim výkon zaměstnání, povolání nebo funkce a dosažení vyššího nebo odborného vzdělání,
 - zabráňoval jim svobodně vycestovat do zahraničí či vrátit se svobodně zpět,
 - povolával je k výkonu vojenské služby v Pomocných technických praporech a Technických praporech na neomezenou dobu,
- e) pro dosažení svých cílů neváhal páchat zločiny, umožňoval jejich beztrestné páchání a poskytoval neoprávněné výhody těm, kteří se na zločinech a perzekucích podíleli,
- f) spojil se s cizí mocností a od roku 1968 udržoval uvedený stav pomocí jejich okupačních vojsk.

(2) Za spáchané zločiny a další skutečnosti, uvedené v odstavci 1 jsou plně spoluodpovědní ti, kteří komunistický režim prosazovali jako funkcionáři, organizátoři a podněcovatelé v politické i ideologické oblasti.

§ 2

(1) Zejména pro skutečnosti uvedené v § 1 odst. 1 tohoto zákona byl režim založený na komunistické ideologii, který rozhodoval o řízení státu a osudech občanů v Československu od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989, zločinný, nelegitimní a je zavrženíhodný.

(2) Komunistická strana Československa byla organizací zločinnou a zavrženíhodnou obdobně jako další organizace založené na její ideologii, které ve své činnosti směřovaly k potlačování lidských práv a demokratického systému.

§ 3

Odpor občanů proti tomuto režimu, který ať již jednotlivě či ve skupině na základě demokratického přesvědčení politického, náboženského či mravního projevovali odbojem nebo jinou činností nebo vědomě a veřejně vyjadřovali, na území státu i v zahraničí, a to i ve

spojení s cizí demokratickou mocností, byl legitimní, spravedlivý, morálně oprávněný a je hodný úcty.

§ 4

Každý, kdo byl komunistickým režimem nespravedlivě postižen a perzekuován a nepodílel se na skutečnostech uvedených v § 1 odst. 1 tohoto zákona, si zaslouží účast a morální zadostiučinění.

§ 5

Do promlčecí lhůty trestných činů se nezapočítává doba od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby.

§ 6

Soud na návrh zruší či zmírní trest uložený za trestný čin, na který se nevztahuje rehabilitace podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, prokáže-li se během řízení, že jednání odsouzeného směřovalo k ochraně základních lidských a občanských práv a svobod ne zjevně nepřiměřenými prostředky. Pro účely tohoto řízení a následného odškodnění se přiměřeně použijí ustanovení § 4 a násl. zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci.

§ 7

Státní rehabilitační dluhopisy, vydané občanům, kteří mají nárok na odškodnění podle § 23 odst. 5 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, jsou splatné do konce roku 1995.

§ 8

(1) Vláda je zmocněna, aby nařízením napravila některé křivdy spáchané na odpůrcích komunistického režimu a na osobách, které byly postiženy jeho perzekucemi, v oblasti sociální, zdravotní a finanční.

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí zvýší vyhláškou příplatek k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální¹⁾, a to stejným způsobem a ve stejných termínech, jako se zvyšuje procentní výměra důchodů podle zákona upravujícího důchodové pojištění.

§ 9

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1993.

Uhde v.r.
Havel v.r.
Klaus v.r.

1) Nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých

křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů.

I/24

Zákon č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele

Obsah

ČÁST PRVNÍ - ÚVODNÍ USTANOVENÍ (§ 1 - § 2)
ČÁST DRUHÁ - POVINNOSTI PŘI PRODEJI VÝROBKŮ A POSKYTOVÁNÍ
SLUŽEB (§ 3 - § 19)
ČÁST TŘETÍ - ÚKOLY VEŘEJNÉ SPRÁVY (§ 21 - § 24b)
ČÁST ČTVRTÁ - SDRUŽENÍ SPOTŘEBITELŮ A JINÉ PRÁVNICKÉ OSOBY
ZALOŽENÉ K OCHRANĚ SPOTŘEBITELE (§ 25 - § 26)

Přechodná ustanovení

Přílohy

634/1992 Sb.

ZÁKON

ze dne 16. prosince 1992

o ochraně spotřebitele

Změna: 217/1993 Sb.
Změna: 40/1995 Sb.
Změna: 104/1995 Sb.
Změna: 110/1997 Sb.
Změna: 356/1999 Sb.
Změna: 64/2000 Sb.
Změna: 145/2000 Sb.
Změna: 64/2000 Sb. (část), 258/2000 Sb.
Změna: 102/2001 Sb.
Změna: 477/2001 Sb.
Změna: 452/2001 Sb.
Změna: 151/2002 Sb., 320/2002 Sb.
Změna: 227/2003 Sb.
Změna: 277/2003 Sb. (část)
Změna: 439/2003 Sb.
Změna: 119/2004 Sb.
Změna: 217/2004 Sb.
Změna: 277/2003 Sb., 186/2004 Sb.
Změna: 444/2005 Sb.
Změna: 229/2006 Sb.
Změna: 36/2008 Sb.
Změna: 293/2009 Sb., 298/2009 Sb.
Změna: 285/2009 Sb.
Změna: 301/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 155/2010 Sb.
Změna: 281/2009 Sb.

Změna: 28/2011 Sb.
Změna: 139/2011 Sb.
Změna: 211/2011 Sb.
Změna: 219/2011 Sb.
Změna: 468/2011 Sb.
Změna: 238/2012 Sb.
Změna: 221/2012 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ **Úvodní ustanovení**

§ 1

Předmět a rozsah úpravy

(1) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie^{31),32)}, a upravuje některé podmínky podnikání^{1a)} významné pro ochranu spotřebitele, úkoly veřejné správy v oblasti ochrany spotřebitele a oprávnění spotřebitelů, sdružení spotřebitelů²⁾ nebo jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele.

(2) Ustanovení zvláštních předpisů³⁾ týkající se podmínek výroby, dovozu, prodeje a označování výrobků a poskytování služeb nejsou tímto zákonem dotčena.

(3) Tento zákon se vztahuje na nabízení a prodej výrobků a na nabízení a poskytování služeb v případech, kdy k plnění dochází na území České republiky. Na ostatní případy se vztahuje tehdy, souvisí-li plnění s podnikatelskou činností provozovanou na území České republiky.

§ 2

Vymezení některých pojmů

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) spotřebitelem fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání,
- b) prodávajícím podnikatel⁴⁾ který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby,
- c) výrobcem podnikatel, který zhotovil výrobek anebo jeho součást nebo poskytl služby, který vytěžil prvotní surovinu nebo ji dále zpracoval, anebo který se za výrobce označil,
- d) dovozcem podnikatel, který uvede na trh výrobek z jiného než členského státu Evropské unie,
- e) dodavatelem každý další podnikatel, který přímo nebo prostřednictvím jiných podnikatelů dodal prodávajícímu výrobky,

f) výrobkem věc nebo jiné hodnoty určené k nabídce spotřebiteli, které mohou být předmětem právního vztahu,

g) službou jakákoliv podnikatelská činnost, která je určena k nabídce spotřebiteli, s výjimkou činností upravených zvláštními zákony,^{4a)} kde se dozor nad ochranou spotřebitele svěřuje profesním sdružením nebo jiným orgánům státní správy než uvedeným v § 23,

h) výrobkem nebezpečným svou zaměnitelností s potravinou výrobek, který není potravinou, má však tvar, vůni, barvu, vzhled, obal, označení, objem nebo rozměry, které mohou způsobit, že spotřebitelé, zejména děti, jej mohou zaměnit s potravinou a v důsledku toho si jej mohou dávat do úst, cucat nebo polykat, což může být nebezpečné pro lidské zdraví, zejména způsobit dušení, otravu nebo perforaci či zablokování zažívacího ústrojí,

i) obuví výrobek určený k ochraně nebo pokrytí nohou, který má připevněnou podešev, včetně hlavních částí takové obuvi, i když jsou prodávány samostatně,

j) hlavními částmi obuvi součástí nebo dílce používané k výrobě obuvi, které tvoří:

1. vrchní část obuvi jako sestava součástí vnější části svršku, která je připevněna k podešvi nebo mezipodešvi,
2. stélka a podšívka, které jsou sestavou stélky a podšívky svršku, tvořící vnitřní část obuvi,
3. podešev jako spodní část obuvi, připevněná ke svršku, která je vystavena oděru při používání obuvi,

k) usní vyčíněná kůže, jejíž vláknitá struktura zůstala zachována a u níž tloušťka konečné povrchové úpravy je menší než 0,15 mm včetně,

l) povrstvenou usní useň s nánosem vrstvy, která je menší než třetina celkové tloušťky usně, ale je větší než 0,15 mm,

m) křišťálovým sklem sklo, které obsahuje oxid olovnatý, oxid barnatý, oxid zinečnatý a oxid draselný samostatně nebo v kombinaci, a to v množství stanoveném prováděcím právním předpisem. Prováděcí právní předpis upraví i další technické podrobnosti,

n) výrobkem nebo zbožím porušujícím některá práva duševního vlastnictví se rozumí

1. padělek, jímž je výrobek nebo zboží, včetně jeho obalu, na němž je bez souhlasu majitele ochranné známky umístěno označení stejné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou, porušující práva majitele ochranné známky podle zvláštního právního předpisu,^{4b)} dále veškeré věci nesoucí takové označení (značky, loga, etikety, nálepky, prospekty, návody k použití, doklady o záruce apod.), a to i tehdy, jsou-li uváděny samostatně, a samostatné obaly, na nichž je umístěno takové označení,
2. nedovolená napodobenina, jíž je výrobek nebo zboží, které je rozmnoženinou nebo zahrnuje rozmnoženinu vyrobenou bez souhlasu majitele autorských nebo příbuzných práv nebo bez souhlasu majitele práv k průmyslovému vzoru, jestliže pořízení rozmnoženiny porušuje tato práva podle zvláštních právních předpisů,^{4c)}
3. výrobek nebo zboží, porušující práva majitele patentu^{4d)} nebo užitného vzoru^{4e)} nebo práva majitele dodatkového ochranného osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin podle zvláštního právního předpisu,^{4d)}
4. výrobek nebo zboží, porušující práva toho, jemuž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení,^{4f)}

o) odbornou péčí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti.

(2) Prodávajícím se pro účely tohoto zákona rozumí i fyzická osoba, která prodává spotřebiteli rostlinné a živočišné výrobky z vlastní drobné pěstitelské nebo chovatelské činnosti anebo lesní plodiny.

ČÁST DRUHÁ

Povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb

§ 3

Poctivost prodeje výrobků a poskytování služeb

Prodávající je povinen:

- a) prodávat výrobky ve správné hmotnosti, míře nebo množství a umožnit spotřebiteli přikontrolovat si správnost těchto údajů,
- b) prodávat výrobky a poskytovat služby v předepsané nebo schválené jakosti, pokud je závazně stanovena nebo pokud to vyplývá ze zvláštních předpisů anebo v jakosti jím uváděné; není-li jakost předepsána, schválena nebo uváděna, v jakosti obvyklé,
- c) prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy 6) a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat; při konečném účtování prodáváných výrobků a poskytovaných služeb v hotovosti se celková částka zaokrouhluje vždy k nejbližší platné nominální hodnotě zákonných peněz v oběhu.6a)

§ 4

Nekalé obchodní praktiky

(1) Obchodní praktika je nekalá, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobilé podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil.

(2) Je-li obchodní praktika zaměřena na spotřebitele, kteří jsou z důvodu duševní nebo fyzické slabosti nebo věku zvlášť zranitelní, hodnotí se její nekalost z hlediska průměrného člena této skupiny; tím není dotčeno obvyklé reklamní přehánění.

(3) Užívání nekalých obchodních praktik při nabízení nebo prodeji výrobků, při nabízení nebo poskytování služeb či práv se zakazuje. Nekalé jsou zejména klamavé a agresivní obchodní praktiky.

§ 5

Klamavé obchodní praktiky

(1) Obchodní praktika je klamavá,

- a) je-li při ní užit nepravdivý údaj,

b) je-li důležitý údaj sám o sobě pravdivý, ale může uvést spotřebitele v omyl vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl užit,

c) opomene-li podnikatel uvést důležitý údaj, jenž s přihlédnutím ke všem okolnostem lze po podnikateli spravedlivě požadovat; za opomenutí se považuje též uvedení důležitého údaje nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem, nebo

d) vede-li způsob prezentace výrobku či služby, včetně srovnávací reklamy, nebo jejich uvádění na trh k záměně s jinými výrobky či službami, nebo rozlišovacími znaky jiného podnikatele,

e) není-li dodržen závazek obsažený v kodexu chování, k jehož dodržování se podnikatel zavázal, jde-li o jednoznačný závazek, který lze ověřit, a podnikatel v obchodní praxi uvádí, že je vázán kodexem.

(2) Za klamavou obchodní praktiku se považuje také nabízení nebo prodej výrobků nebo služeb porušujících některá práva duševního vlastnictví, jakož i skladování takových výrobků za účelem jejich nabízení nebo prodeje a dále neoprávněné užívání označení chráněného podle zvláštního právního předpisu^{4b)} v obchodním styku.

(3) Klamavou obchodní praktikou je vždy praktika uvedená v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(4) Za důležitý údaj ve smyslu odstavce 1 písm. b) a c) se považují údaje poskytované podle § 10 odst. 1 a 2, § 12, 13, dále identifikační údaje o prodávajícím a informace požadované pro uzavření smlouvy nebo uplatnění práv z ní podle zvláštních právních předpisů^{6b)}.

§ 5a **Agresivní obchodní praktiky**

(1) Obchodní praktika je agresivní, pokud s přihlédnutím ke všem okolnostem svým obtěžováním, donucováním, včetně použití síly nebo nepatřičným ovlivňováním výrazně zhoršuje možnost svobodného rozhodnutí spotřebitele. Při posuzování, zda je obchodní praktika agresivní, se přihlíží zejména k těmto okolnostem:

a) načasování, místo a doba trvání obchodní praktiky,

b) způsob jednání, jeho výhružnost a urážlivost,

c) vědomé využití nepříznivé situace spotřebitele,

d) nepřiměřené překážky pro uplatnění práv spotřebitele, nebo

e) hrozba protiprávním jednáním.

(2) Agresivní obchodní praktikou je vždy praktika uvedená v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

§ 6

Zákaz diskriminace spotřebitele

Prodávající nesmí při prodeji výrobků nebo poskytování služeb spotřebitele diskriminovat.

§ 7

Zrušen

§ 7a

Zákaz výroby, dovozu, vývozu, nabízení, prodeje a darování výrobků nebezpečných svou zaměnitelností s potravinami

Vyrábět, dovážet, vyvážet, nabízet, prodávat nebo darovat výrobky nebezpečné svou zaměnitelností s potravinami se zakazuje.

§ 7b

Zákaz nabízení, prodeje a vývozu výrobků určených pro humanitární účely

Nabízet za účelem prodeje, prodávat a vyvážet mimo území České republiky výrobky, které jsou určeny pro humanitární účely podle zvláštního právního předpisu⁷⁾, se zakazuje.

§ 8

zrušen

§ 8a

(1) Vykonává-li dozorový orgán kontrolu na podnět majitele práva duševního vlastnictví nebo jiné osoby, která prokázala právní zájem ve věci, jsou tyto osoby povinny složit přiměřenou jistotu (dále jen "jistota") za účelem úhrady nákladů dozorového orgánu v případech, kdy kontrolou nebude prokázána oprávněnost podnětu. Výši jistoty stanoví vedoucí dozorového orgánu. Základem pro výpočet výše jistoty jsou průměrné náklady na výkon kontrolní činnosti za jednoho kontrolního pracovníka a den podle skutečnosti předcházejícího roku. Jistotu je majitel práva duševního vlastnictví nebo osoba, která prokázala právní zájem ve věci, povinen složit na účet dozorového orgánu do 15 dnů od podání podnětu. Nebude-li jistota ve stanoveném termínu složena, nemá dozorový orgán povinnost podnět prošetřit.

(2) Prokáže-li se kontrolou oprávněnost podnětu, je dozorový orgán povinen poukázat zpět složenou jistotu do 10 dnů od ukončení kontroly. Nebude-li prokázána oprávněnost podnětu, dozorový orgán zúčtuje skutečně vynaložené náklady na provedenou kontrolu. V případě, že bude částka skutečně vynaložených nákladů dozoru nižší než výše jistoty, je dozorový orgán povinen majiteli práva duševního vlastnictví nebo osobě, která prokázala právní zájem ve věci, poukázat zpět do 10 dnů zjištěný rozdíl. V případě, že skutečně vynaložené náklady budou vyšší než složená jistota, je majitel práva duševního vlastnictví nebo osoba, která prokázala právní zájem ve věci, povinen uhradit rozdíl do výše skutečně vynaložených nákladů do 10 dnů ode dne doručení vyrozumění.

(3) V případě, kdy majitel práva duševního vlastnictví předá dozorovému orgánu

nepravdivou, nepřesnou, neúplnou nebo neplatnou dokumentaci a vznikne-li na základě těchto podkladů rozhodnutím dozorového orgánu kontrolované osobě škoda, odpovídá za tuto škodu majitel práva duševního vlastnictví.

Informační povinnosti

§ 9

(1) Prodávající je povinen řádně informovat spotřebitele o vlastnostech prodáváných výrobků nebo charakteru poskytovaných služeb, o způsobu použití a údržby výrobku a o nebezpečí, které vyplývá z jeho nesprávného použití nebo údržby, jakož i o riziku souvisejícím s poskytovanou službou. Jestliže je to potřebné s ohledem na povahu výrobku, způsob a dobu jeho užívání, je prodávající povinen zajistit, aby tyto informace byly obsaženy v příloženém písemném návodu a aby byly srozumitelné.

(2) Povinností uvedených v odstavci 1 se nemůže prodávající zprostit poukazem na skutečnost, že mu potřebné nebo správné informace neposkytl výrobce, dovozce nebo dodavatel. Tyto povinnosti se však nevztahují na případy, kdy se jedná o zřejmé nebo obecně známé skutečnosti.

§ 10

(1) Prodávající musí zajistit, aby jím prodávané výrobky byly přímo viditelně a srozumitelně označeny

a) označením výrobce nebo dovozce, popřípadě dodavatele, a pokud to povaha výrobku nebo forma prodeje vyžaduje, názvem výrobku, údaji o hmotnosti nebo množství nebo velikosti, popřípadě rozměru, dalšími údaji potřebnými dle povahy výrobku k jeho identifikaci, popřípadě užití,

b) též údaji o materiálech použitých v jejích hlavních částech, jde-li o obuv, s výjimkou těch výrobků, které podle prováděcího právního předpisu označování nepodléhají.

(2) Je-li třeba, aby při užívání věci byla zachována zvláštní pravidla, zejména řídí-li se užívání návodem, je prodávající povinen spotřebitele s nimi seznámit, ledaže jde o pravidla obecně známá.

(3) Nelze-li prodávané výrobky označit přímo, musí je prodávající viditelně a srozumitelně označit údaji uvedenými v odstavci 1 jiným vhodným způsobem. Není-li možné nebo účelné prodávané výrobky vzhledem k jejich povaze takto označit, je prodávající povinen tyto údaje na požádání spotřebitele nebo orgánů, které provádějí dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona, pravdivě sdělit, popřípadě doložit.

(4) Zvláštní právní předpisy mohou označování výrobků upravit odchylně.

(5) Prodávající nesmí odstraňovat ani měnit označení výrobků ani jiné údaje uvedené výrobcem, dovozcem nebo dodavatelem.

(6) Při prodeji použitých nebo upravovaných výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užitné vlastnosti jsou jinak omezeny, musí prodávající na tyto skutečnosti spotřebitele

předem zřetelně upozornit. Takové výrobky musí být prodávány odděleně od ostatních výrobků. V provozovně, v místě vyhrazeném k prodeji takových výrobků, nesmí být uloženy předměty, které neslouží k prodeji.

(7) Na prodej použitého zboží se ustanovení odstavců 1 až 3 vztahuje pouze přiměřeně.

§ 10a

Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce^{9b)} odpovídá za označení materiálů použitých v hlavních částech obuvi v souladu s prováděcím právním předpisem a za přesnost informací v označení obsažených. Tyto údaje je povinen poskytnout dodavateli, jakož i prodávajícímu. Pokud výrobce ani jeho zplnomocněný zástupce nemají sídlo v členském státě Evropské unie, přechází tato povinnost na osobu odpovědnou za první uvedení obuvi na trh Evropského společenství.

§ 11

(1) Prodávající musí zajistit, aby informace uvedené v § 9, 10, 13 a 19, jsou-li poskytovány písemně, byly poskytnuty v českém jazyce.

(2) Jednotlivé informace uvedené v § 9 a 10 mohou být poskytnuty v podobě symbolů (piktogramů), které musí být srozumitelné, čitelné a úplné. V případě prodeje výrobků, při jejichž označení byly použity symboly (piktogramy), je prodávající povinen na požádání vysvětlit nebo vhodně zpřístupnit spotřebiteli jejich význam.

(3) Fyzikální veličiny musí být vyjádřeny v měřicích jednotkách stanovených zvláštním právním předpisem 10).

§ 12

(1) Prodávající je povinen informovat v souladu s cenovými předpisy¹¹⁾ a přímo použitelným předpisem Evropských společenství^{11a)} spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.

(2) Informace o ceně nebo okolnost, že informace je neúplná anebo chybí, nesmí zejména vzbuzovat zdání, že:

- a) cena je nižší, než jaká je ve skutečnosti,
- b) stanovení ceny závisí na okolnostech, na nichž ve skutečnosti nezávisí,
- c) v ceně jsou zahrnuty dodávky výrobků, výkonů, prací nebo služeb, za které se ve skutečnosti platí zvlášť,
- d) cena byla nebo bude zvýšena, snížena nebo nezměněna, i když tomu tak není,
- e) vztah ceny a užitečnosti nabízeného výrobku nebo služby a ceny a užitečnosti srovnatelného výrobku nebo služby je takový, jaký ve skutečnosti není.

(3) Ustanovení odstavce 2 se vztahuje obdobně i na informace o způsobech stanovení cen.

§ 13

Prodávající je povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění odpovědnosti za vady výrobků a služeb, včetně podmínek uplatnění rozporu s kupní smlouvou (dále jen "reklamáce") spolu s údaji o tom, kde lze reklamaci uplatnit, a o provádění záručních oprav.

§ 14 **zrušen**

§ 14a

Provozovatel tržišť (tržnice)^{11d}), včetně obce pronajímající část veřejného prostranství k příležitostnému stánkovému prodeji, jsou povinni vést evidenci prodávajících, která musí obsahovat údaje v rozsahu uvedeném ve zvláštním právním předpise^{11e}), a předložit ji na žádost dozorovému orgánu. Evidenci je povinen uchovávat po dobu jednoho roku ode dne provedení evidenčního záznamu.

Další povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb

§ 15

(1) Umožňuje-li to povaha výrobku, je prodávající povinen na žádost spotřebitele výrobek předvést.

(2) V případech stanovených zákonem ¹²⁾ je prodávající povinen řádně vyplnit záruční list.

(3) Není-li služba poskytnuta na počkání, je prodávající povinen vydat spotřebiteli písemné potvrzení o převzetí objednávky. Potvrzení musí obsahovat označení předmětu služby, její rozsah, jakost, cenu za provedení služby a termín jejího plnění.

§ 16

(1) Na žádost spotřebitele je prodávající povinen vydat doklad o zakoupení výrobku nebo o poskytnutí služby s uvedením data prodeje výrobku nebo poskytnutí služby, o jaký výrobek nebo o jakou službu se jedná a za jakou cenu byl výrobek prodán nebo služba poskytnuta, spolu s identifikačními údaji prodávajícího obsahujícími jméno a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, případně název prodávajícího, jeho identifikační číslo osoby, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Při prodeji výrobků s následnou dodávkou musí doklad obsahovat také místo určení a datum dodávky.

(3) Při prodeji použitých nebo upravovaných výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užitné vlastnosti jsou jinak omezeny, musí být tyto skutečnosti v dokladu zřetelně

vyznačeny.

(4) Na žádost orgánů dozoru nebo Policie v mezích jejich oprávnění je prodávající povinen, jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu o nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování nebo nákupu či přijetí do zástavy, předložit identifikační údaje podle zvláštního právního předpisu.^{12b)}

§ 17

Vyžaduje-li to povaha výrobků, zejména s ohledem na hygienické podmínky prodeje a charakter použití, je prodávající povinen výrobky prodávat v hygienicky nezávadných obalech nebo je do takových obalů při prodeji zabalit, při samoobslužném prodeji je povinen spotřebiteli poskytnout vhodný obalový materiál.

§ 18

(1) Prodávající je povinen informovat spotřebitele o peněžní částce za výkup vratných zálohovaných obalů a tuto informaci na viditelném místě zpřístupnit.

(2) O změně peněžní částky za vykupované vratné zálohované obaly nebo o ukončení výkupu vratných zálohovaných obalů je prodávající povinen informovat spotřebitele po dobu nejméně 30 kalendářních dnů před dnem provedení změny nebo ukončení výkupu. Po tuto dobu nesmí být výkup těchto obalů zastaven.

§ 18a

Výrobce nebo dovozce a prodávající nesmí používat názvy jednotlivých druhů křišťálového skla a jim přiřazené symboly, uvedené v prováděcím právním předpisu, u těch výrobků, které nejsou tímto prováděcím právním předpisem blíže charakterizovány, a to ani při reklamě těchto výrobků. Pokud výrobek ze skla nese firemní nebo výrobní označení či značku nebo obchodní jméno nebo název obsahující označení "křišťál", "křišťálové", "crystal" nebo odvozeniny, jsou výrobce nebo dovozce a prodávající povinni toto označení doplnit upřesňujícími údaji v souladu s prováděcím právním předpisem.

§ 18b

Neoprávněné používání ekoznačky^{12c)} se zakazuje.

§ 19

(1) S výjimkou případů, kdy je k provedení opravy určena jiná osoba,¹³⁾ je prodávající povinen přijmout reklamaci v kterékoli provozovně, v níž je přijetí reklamace možné s ohledem na sortiment prodávajícího zboží nebo poskytovaných služeb, případně i v sídle nebo místě podnikání. Prodávající je povinen spotřebiteli vydat písemné potvrzení o tom, kdy spotřebitel právo uplatnil, co je obsahem reklamace a jaký způsob vyřízení reklamace spotřebitel požaduje; a dále potvrzení o datu a způsobu vyřízení reklamace, včetně potvrzení o provedení opravy a době jejího trvání, případně písemné odůvodnění zamítnutí reklamace. Tato povinnost se vztahuje i na jiné osoby určené k provedení opravy.

(2) V provozovně musí být po celou provozní dobu přítomen pracovník pověřený

vyřizovat reklamace.

(3) Prodávající nebo jím pověřený pracovník rozhodne o reklamaci ihned, ve složitých případech do tří pracovních dnů. Do této lhůty se nezapočítává doba přiměřená podle druhu výrobku či služby potřebná k odbornému posouzení vady. Reklamace včetně odstranění vady musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodne na delší lhůtě. Po uplynutí této lhůty má spotřebitel stejná práva, jako by se jednalo o vadu, kterou nelze odstranit.

(4) Při prodeji nebo poskytování služeb mimo ohlášenou provozovnu je prodávající povinen k informacím podle § 13 písemnou formou poskytnout zejména název nebo jméno a adresu prodávajícího, kde může spotřebitel i po ukončení takového prodeje nebo poskytování služeb uplatnit reklamaci.

§ 20
zrušen

ČÁST TŘETÍ
Úkoly veřejné správy

§ 21
Ochrana před výrobky nebezpečnými svou zaměnitelností s potravinami

Orgány státní správy, orgány územní samosprávy a ostatní orgány veřejné správy jsou povinny činit v mezích své působnosti veškerá opatření, aby zamezily dovozu, vývozu a uvádění výrobků nebezpečných svou zaměnitelností s potravinami do oběhu nebo zamezily jejich další oběh. O výrobcích nebezpečných svou zaměnitelností s potravinami v oběhu jsou povinny všemi dostupnými prostředky, zejména prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, informovat spotřebitelskou veřejnost.

§ 22
zrušen

§ 23
Dohled nad ochranou spotřebitele

(1) Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem provádí Česká obchodní inspekce 16), s výjimkou dozoru podle odstavců 2, 3, 4 a 8 až 11 a 16.

(2) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 3 písm. b), § 4 až 5a, § 9, 14a a 17 na úseku zemědělských, potravinářských a tabákových výrobků provádí Státní zemědělská a potravinářská inspekce 17).

(3) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 3 písm. b), § 4 až 5a, § 9, § 10 odst. 1 a 3, § 14a a 17, pokud jde o prodej výrobků a poskytování služeb, které jsou upraveny zákonem o ochraně veřejného zdraví, provádějí krajské hygienické stanice 18).

(4) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 3 písm. b), § 4 až 5a, § 9, 14a a 17 na úseku veterinární péče provádějí Státní veterinární správa, krajské veterinární správy a Městská veterinární správa v Praze 19).

(5) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 9 až 13, § 14a až 16 a § 18 v oblasti obchodu a služeb²¹⁾ provádějí též obecní živnostenské úřady, příslušné podle umístění provozovny. Nelze-li určit místní příslušnost podle umístění provozovny, provádějí dozor obecní živnostenské úřady podle místa realizované činnosti.

(6) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 5 odst. 2, § 7b a 14a provádějí též celní úřady. V případě zjištění výrobků nebo zboží, které naplňují znaky porušení ustanovení § 5 odst. 2, je celní úřad oprávněn takovéto výrobky nebo zboží zajistit a následně rozhodnout o jejich propadnutí nebo zabrání.

(7) Inspektor České obchodní inspekce nebo Státní zemědělské a potravinářské inspekce, který provedl dozor na trhu podle tohoto zákona a zjistil výrobky nebo zboží, které naplňují znaky porušení ustanovení § 5 odst. 2, a bylo-li prokázáno, že se jedná o výrobky nebo zboží pod celním dohledem²²⁾, je oprávněn takovéto výrobky nebo zboží zajistit. Zjištění a zajištěné výrobky nebo zboží postoupí příslušnému celnímu úřadu²³⁾, ²⁴⁾ k provedení celního řízení a dalšího řízení.

(8) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 4 až 5a, § 9, § 10 odst. 1 písm. a) a § 10 odst. 5 až 7, § 11, 12 a 14a na úseku střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických výrobků provádí Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva²⁵⁾.

(9) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 4 až 5a, § 6 a 12 vykonává Česká národní banka u osob podléhajících jejímu dohledu podle zákona upravujícího postavení a působnost České národní banky při výkonu činnosti, kterou tyto osoby vykonávají na základě povolení, licence nebo registrace České národní banky.

(10) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 4 až 5a na úseku léčiv provádí Státní ústav pro kontrolu léčiv²⁷⁾.

(11) Při výkonu dozoru v oblasti regulace reklamy, která je nekalou obchodní praktikou podle tohoto zákona, se postupuje podle zákona o regulaci reklamy²⁸⁾.

(12) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 4 až 6 a § 12 na úseku podnikání v energetických odvětvích provádí Energetický regulační úřad.

(13) Česká obchodní inspekce provádí dozor nad dodržováním povinností nebo požadavků stanovených přímo použitelným předpisem Evropských společenství, kterým se zakazuje uvádět na trh, dovážet do Společenství a vyvážet z něj kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže²⁹⁾, nejedná-li se o surové kočičí a psí kůže.

(14) Česká obchodní inspekce provádí dozor nad dodržováním povinností nebo požadavků stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie, který upravuje názvy textilních vláken a související označování materiálového složení textilních výrobků³¹⁾. Postup při provádění dozoru se řídí též přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým se stanoví požadavky na dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh³²⁾.

(15) Česká obchodní inspekce provádí dozor nad dodržováním povinností vyplývajících z ustanovení občanského zákoníku³⁰⁾ upravujících smlouvu, ve které se za úplatu sjednává

- a) užívání jednoho nebo více ubytovacích zařízení na více než jeden časový úsek, je-li smlouva sjednána na dobu delší než 1 rok (dále jen „dočasné užívání ubytovacího zařízení“),
- b) výhoda spojená s ubytováním, je-li smlouva sjednána na dobu delší než 1 rok (dále jen „dlouhodobý rekreační produkt“),
- c) pomoc při úplatném převodu dočasného užívání ubytovacího zařízení nebo dlouhodobého rekreačního produktu (dále jen „další prodej“), nebo
- d) účast ve výměnném systému, který umožňuje spotřebiteli vzájemně převést právo užívat ubytovací zařízení nebo jiné služby spojené s dočasným užíváním ubytovacího zařízení (dále jen „výměna“).

(16) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 3 až 5a, § 6, § 9, § 11 až 13, § 15 až 16 a v § 19 na úseku služeb elektronických komunikací a poštovních služeb provádí Český telekomunikační úřad.

§ 23a

(1) Orgány uvedené v § 23 jsou oprávněny vydávat závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků. V případě bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo majetku jsou oprávněny pozastavit prodej výrobků nebo poskytování služeb anebo uzavřít provozovnu; vyžaduje-li to naléhavost situace, lze toto rozhodnutí oznámit ústně a neprodleně doručit písemné vyhotovení rozhodnutí.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 věta druhá je možno podat odvolání do tří dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Odvolání nemá odkladný účinek a odvolací orgán o něm rozhodne neodkladně.

(3) Obnovit prodej výrobků nebo poskytování služeb anebo otevřít provozovnu lze až po uvedení do nezávadného stavu a jen s písemným souhlasem orgánu, který o pozastavení prodeje výrobků nebo poskytování služeb anebo uzavření provozovny rozhodl.

(4) Česká obchodní inspekce je oprávněna zajistit kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže, s výjimkou surových kočičích a psích kůží, a nařídít jejich zničení, a to na náklady toho, kdo porušil zákaz stanovený přímo použitelným předpisem Evropských společenství²⁹).

(5) Orgány uvedené v § 23 jsou oprávněny uložit rozhodnutím výrobcí, dovozci, dodavateli nebo prodávajícímu povinnost stáhnout výrobek nebezpečný svou zaměnitelností s potravinou z trhu. V případě bezprostředního ohrožení života, vyžaduje-li to naléhavost situace, lze toto rozhodnutí oznámit ústně a neprodleně doručit písemné vyhotovení rozhodnutí.

(6) Prodávající je povinen vyrozumět výrobce, dovozce nebo dodavatele, že výrobek je na základě rozhodnutí dozorového orgánu stahován z trhu, a neprodleně zajistit v součinnosti s nimi způsob vrácení výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou. Dodavatel je povinen na základě vyrozumění prodávajícího nebo na základě rozhodnutí dozorového orgánu o stažení výrobku z trhu neprodleně zajistit v součinnosti s výrobcem

způsob vrácení výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou. Výrobce nebo dovozce je povinen na základě rozhodnutí dozorového orgánu o stažení výrobku z trhu nebo na základě vyrozumění dodavatelem nebo prodávajícím o stáhnutí výrobku z trhu zajistit v součinnosti s nimi způsob převzetí výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou. Vrácení nebo zpětné převzetí jsou účastníci dodávek těchto výrobků stahovaných z trhu povinni zajistit ve lhůtě stanovené dozorovým orgánem nebo, není-li lhůta stanovena, bez zbytečných průtahů a vyrozumět o tom dozorový orgán.

(7) Nedojde-li k vrácení nebo zpětnému převzetí výrobků podle odstavce 5 v souladu s rozhodnutím dozorového orgánu nebo bez zbytečných průtahů, je dozorový orgán oprávněn vedle uložení pokuty, je-li ohrožen život, zdraví nebo majetek, nařídit zničení výrobku na náklady toho, kdo povinnost vrácení nebo zpětného převzetí těchto výrobků nesplnil.

§ 23b
zrušen

§ 23c
zrušen

Správní delikty

§ 24
nadpis vypuštěn

(1) Výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel se dopustí správního deliktu tím, že

- a) poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik,
- b) vyrábí, dováží, vyváží, nabízí, prodává nebo daruje výrobky nebezpečné svou zaměnitelností s potravinami,
- c) poruší zákaz vyplývající z přímo použitelného předpisu Evropských společenství, kterým se zakazuje uvádět na trh, dovážet do Společenství a vyvážet z něj kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže²⁹),
- d) vyrábí, dováží, uvádí na trh, nabízí nebo prodává textilní výrobky neoznačené podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího názvy textilních vláken a související označování materiálového složení textilních výrobků³¹), nebo textilní výrobky, k nimž není připojena obchodní dokumentace podle tohoto přímo použitelného předpisu Evropské unie³³), nebo
- e) použije neoprávněně ekoznačku.

(2) Výrobce nebo podnikatel jako osoba odpovědná za první uvedení obuvi na trh Evropského společenství se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 10a neoznačí materiály použité v hlavních částech obuvi nebo tyto údaje neposkytne dodavateli, či prodávajícímu.

(3) Výrobce, dovozce nebo prodávající se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu

s § 18a používá názvy jednotlivých druhů křišťálového skla a jim přiřazené symboly nebo nedoplní firemní nebo výrobní označení či značku nebo obchodní firmu nebo název obsahující označení „křišťál“, „křišťálové“, „crystal“ nebo odvozeniny upřesňujícími údaji.

(4) Dodavatel, prodávající nebo vývozce se dopustí správního deliktu tím, že nabízí, prodává nebo vyváží výrobky, které byly určeny pro humanitární účely a označeny nápisem „humanita“ podle zvláštního právního předpisu⁷⁾.

(5) Výrobce nebo dovozce se dopustí správního deliktu tím, že bez zbytečných průtahů nebo ve lhůtě stanovené dozorovým orgánem nezajistí na základě rozhodnutí dozorového orgánu o stažení výrobku z trhu nebo na základě vyrozumění dodavatelem nebo prodávajícím o stažení výrobku z trhu způsob převzetí výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou, anebo o vrácení nebo zpětném převzetí výrobku stahovaného z trhu nevyrozumí dozorový orgán.

(6) Dodavatel se dopustí správního deliktu tím, že nezajistí neprodleně na základě vyrozumění prodávajícího nebo na základě rozhodnutí dozorového orgánu o stažení výrobku z trhu vrácení výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou, anebo o vrácení nebo zpětném převzetí výrobku stahovaného z trhu nevyrozumí dozorový orgán.

(7) Prodávající se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesplní povinnost poctivého prodeje výrobků nebo poskytování služeb podle § 3,
- b) při prodeji výrobků nebo poskytování služeb poruší zákaz diskriminace spotřebitele podle § 6,
- c) nesplní informační povinnost podle § 9 a § 10 odst. 2,
- d) nezajistí, aby jím prodávané výrobky byly označeny podle § 10 odst. 1, 3 a 4,
- e) odstraní nebo změní označení výrobků nebo jiné údaje uvedené výrobcem, dovozcem nebo dodavatelem,
- f) neupozorní při prodeji použitých nebo upravovaných výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užité vlastnosti jsou jinak omezeny, spotřebitele předem na tyto skutečnosti nebo takové výrobky prodává společně s ostatními výrobky anebo v provozovně, v místě vyhrazeném k prodeji takových výrobků, umístí předměty, které neslouží k prodeji,
- g) poskytuje informace v rozporu s § 11,
- h) informaci o ceně poskytuje v rozporu s § 12,
- i) neinformuje spotřebitele podle § 13,
- j) nepředvede spotřebiteli výrobek podle § 15 odst. 1,
- k) nevyplní záruční list podle § 15 odst. 2,
- l) nevydá spotřebiteli písemné potvrzení o převzetí objednávky podle § 15 odst. 3,

- m) nevydá spotřebiteli na jeho žádost řádně vyplněný doklad o zakoupení výrobku nebo o poskytnutí služby s údaji stanovenými v § 16 odst. 1,
- n) nevyznačí v dokladu o zakoupení výrobku v případě prodeje s následnou dodávkou místo určení a datum dodávky,
- o) nevyznačí při prodeji použitých nebo upravovaných výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užitné vlastnosti jsou jinak omezeny, tyto skutečnosti v dokladu o zakoupení výrobku,
- p) nesplní povinnost prodeje výrobku v hygienicky nezávadném obalu podle § 17,
- q) neinformuje spotřebitele o peněžní částce za výkup vratných zálohovaných obalů podle § 18 odst. 1, nebo v rozporu s § 18 odst. 2 neinformuje spotřebitele o změně peněžní částky za výkup vratných zálohovaných obalů anebo o ukončení výkupu vratných zálohovaných obalů anebo výkup vratných zálohovaných obalů zastaví,
- r) v rozporu s § 19 odst. 1 nepřijme reklamaci nebo nevydá spotřebiteli písemné potvrzení o reklamaci se stanovenými údaji,
- s) nezajistí, aby v provozovně byl po celou provozní dobu přítomen pracovník pověřený vyřizováním reklamace,
- t) nerozhodne o reklamaci nebo ji nevyřídí podle § 19 odst. 3,
- u) neposkytne při prodeji nebo poskytování služeb mimo ohlášenou provozovnu informace podle § 19 odst. 4, nebo
- v) nevyrozumí bez zbytečných průtahů nebo ve lhůtě stanovené dozorovým orgánem výrobce, dovozce nebo dodavatele, že výrobek je na základě rozhodnutí dozorového orgánu stahován z trhu, nebo neprodleně nezajistí způsob vrácení výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou, anebo o vrácení nebo zpětném převzetí výrobku stahovaného z trhu nevyrozumí dozorový orgán.

(8) Správního deliktu se dopustí ten, kdo v souvislosti s nabízením nebo uzavíráním smlouvy, ve které se za úplatu sjednává dočasné užívání ubytovacího zařízení, dlouhodobý rekreační produkt, další prodej nebo výměna,

- a) neposkytne spotřebiteli informace, které stanoví zvláštní právní předpis, bezplatně a v dostatečném předstihu před uzavřením smlouvy, nebo než je spotřebitel vázán svým návrhem na uzavření smlouvy (dále jen „předsmluvní informace“),
- b) neupozorní prokazatelně spotřebitele s dostatečným předstihem před uzavřením smlouvy, nebo než je spotřebitel vázán svým návrhem na uzavření smlouvy, na jeho právo odstoupit od smlouvy, nebo na délku lhůty pro odstoupení nebo na zákaz přijetí záloh, jiných plnění nebo zajištění v průběhu lhůty pro odstoupení od smlouvy,
- c) neuvede informace o tom, kde a jak lze získat předsmluvní informace při nabízení dočasného užívání ubytovacího zařízení, dlouhodobého rekreačního produktu, dalšího prodeje

nebo výměny,

d) neuvede zřetelně účel a povahu akce na pozvánce na prodejní nebo nabídkovou akci nebo nezajistí, aby byly po dobu trvání akce předmluvní informace spotřebiteli k dispozici,

e) uvádí na trh nebo nabízí dočasné užívání ubytovacího zařízení nebo dlouhodobý rekreační produkt jako způsob zhodnocení finančních prostředků spotřebitele,

f) neupozorní spotřebitele před uzavřením smlouvy písemně na změny, liší-li se informace uvedené v návrhu smlouvy od předmluvních informací, nebo tyto změny ve smlouvě výslovně neuvede,

g) neuvede ve smlouvě bydliště, místo podnikání nebo sídlo každé ze smluvních stran a datum a místo uzavření smlouvy,

h) nezajistí, aby spotřebitel podepsal zvlášť každé ujednání o právu na odstoupení od smlouvy, o délce lhůty pro odstoupení od smlouvy a o zákazu přijetí záloh, jiných plnění nebo jejich zajištění v průběhu lhůty pro odstoupení od smlouvy,

i) neposkytne spotřebiteli řádně vyplněný formulář pro odstoupení od smlouvy,

j) nepředá spotřebiteli ihned po uzavření smlouvy její podepsané vyhotovení,

k) neposkytne spotřebiteli předmluvní informace písemně nebo písemně neupozorní na změny předmluvních informací podle § 62 odst. 2 občanského zákoníku tak, aby k nim měl spotřebitel snadný přístup,

l) neposkytne předmluvní informace nebo neuzavře se spotřebitelem smlouvu v jazyce požadovaném v § 65 občanského zákoníku,

m) nerozdělí spotřebiteli u dlouhodobého rekreačního produktu platby do ročních splátek v téže výši, popřípadě se zohledněním vývoje cen, je-li to sjednáno, nebo nezašle spotřebiteli výzvu k provedení platby písemně nejpozději 14 dnů přede dnem splatnosti, nebo

n) požaduje nebo přijímá od spotřebitele platby záloh nebo jiné plnění nebo jejich zajištění v rozporu s § 66 odst. 2 a § 69 občanského zákoníku.

(9) Provozovatel tržiště (tržnice) se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 14a nevede nebo nepředloží evidenci prodávajících.

(10) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 7 písm. c), j) až o), q), s), u),

b) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 8,

c) 3 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c) až e), odstavců 2 a 3, odstavce 7 písm. b), d), f), g), i), p), r), t),

d) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) a b), odstavce 4, odstavce 7

písm. a), e), h) a odstavce 9,

e) 50 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavců 5 a 6 a odstavce 7 písm. v).

(11) Příkazem vydaným na místě lze za správní delikt uložit pokutu do výše 5 000 Kč.

§ 24a

(1) Fyzická osoba, která prodává spotřebiteli rostlinné a živočišné výrobky z vlastní drobné pěstitelské nebo chovatelské činnosti anebo lesní plodiny, se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní povinnost poctivého prodeje výrobků nebo poskytování služeb podle § 3,

b) při prodeji výrobků nebo poskytování služeb poruší zákaz diskriminace spotřebitele podle § 6,

c) poruší zákaz vyplývající z přímo použitelného předpisu Evropských společenství, kterým se zakazuje uvádět na trh, dovážet do Společenství a vyvážet z něj kočky a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže²⁹),

d) poskytuje informaci o ceně v rozporu s § 12,

e) nevydá spotřebiteli na jeho žádost řádně vyplněný doklad o zakoupení výrobku nebo o poskytnutí služby s údaji stanovenými v § 16 odst. 1, nebo

f) použije neoprávněně ekoznačku.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 100 000 Kč. V blokovém řízení lze uložit pokutu do 5 000 Kč.

§ 24b

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona projedná správní orgán, který podle § 23 vykonává dozor nad dodržováním povinností, jež byla spácháním správního deliktu porušena. Je-li k projednání správního deliktu příslušných více správních orgánů, správní delikt projedná ten z nich, který nejdříve zahájil správní řízení, a nebylo-li správní řízení zahájeno,

tak ten, který porušení povinnosti zjistil jako první. O zjištěném porušení povinnosti správní orgán bezodkladně informuje správní orgán, který vykonává dozor nad dodržováním povinnosti z jiného hlediska nebo v rámci své působnosti v jiné oblasti.

(6) Pokuty vybírá správní orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním deliktu.

ČÁST ČTVRTÁ

Sdružení spotřebitelů a jiné právnické osoby založené k ochraně spotřebitele

§ 25

Právní postavení

(1) Právní postavení sdružení spotřebitelů a jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele (dále jen "sdružení") upravují zvláštní zákony.¹⁵⁾

(2) Návrh na zahájení řízení u soudu o zdržení se protiprávního jednání ve věci ochrany práv spotřebitelů může podat a účastníkem takového řízení může být

- a) sdružení nebo profesní organizace, jež mají oprávněný zájem na ochraně spotřebitele, nebo
- b) subjekt uvedený v seznamu osob oprávněných k podání žalob na zdržení se protiprávního jednání v oblasti ochrany práv spotřebitelů (dále jen "seznam oprávněných osob"), aniž je dotčeno právo soudu přezkoumat, zda návrh na zahájení řízení byl podán oprávněným subjektem.

(3) Seznam oprávněných osob je veden Komisí Evropských společenství a je zveřejňován v Úředním věstníku Evropské unie²⁰⁾.

(4) Do seznamu oprávněných osob může být za Českou republiku navrženo sdružení, pokud

- a) bylo založeno v souladu s právním řádem České republiky¹⁵⁾,
- b) aktivně působí v oblasti ochrany spotřebitelů po dobu alespoň dvou let,
- c) je nezávislé a neziskové a
- d) má vypořádány veškeré finanční závazky k České republice.

(5) Žádost o zařazení do seznamu předloží sdružení Ministerstvu průmyslu a obchodu spolu s doklady o splnění podmínek podle odstavce 4. Splňuje-li sdružení stanovené podmínky, navrhne Ministerstvo průmyslu a obchodu Komisi Evropských společenství jeho zařazení do seznamu oprávněných osob.

§ 26

Oprávnění vůči orgánům veřejné správy

Sdružení nebo profesní organizace, jež mají oprávněný zájem na ochraně spotřebitele,

jsou oprávněna činit podněty orgánům veřejné správy v souvislosti s jejich dozorem nad ochranou zájmů spotřebitelů. Orgány veřejné správy, které tyto podněty obdrží, jsou povinny informovat sdružení nebo profesní organizace, jež mají oprávněný zájem na ochraně spotřebitele, o jejich vyřízení bez zbytečného odkladu, nejpozději však do dvou měsíců od obdržení podnětu.

ČÁST PÁTÁ **Společná a závěrečná ustanovení**

§ 27

Ochrana spotřebitele při neoprávněném podnikání

Povinnosti prodávajících, výrobců, dovozců nebo dodavatelů mají i osoby, které provozují činnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. b) až e) bez příslušného oprávnění.

§ 28

zrušen

§ 28a

Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví vyhláškou

- a) podrobnosti o způsobu označování obuvi údaji o materiálech použitých v jejích hlavních částech,
- b) seznam druhů obuvi, které nemusí být označeny údaji o materiálech použitých v jejích hlavních částech,
- c) podmínky pro určování jednotlivých druhů křišťálového skla včetně názvů těchto druhů, vlastností, které je charakterizují, jim přidáných symbolů a metod stanovení příslušných chemických a fyzikálních vlastností, jakož i pro označování výrobků z křišťálového skla včetně stanovení výrobků z křišťálového skla, které označování podléhají.

§ 29

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Stráský v.r.
Kováč v.r.

Příloha 1 **Klamavé obchodní praktiky**

Obchodní praktiky jsou vždy považovány za klamavé, pokud podnikatel

- a) prohlašuje, že se zavázal dodržovat určitá pravidla chování (kodex chování) nebo že tato pravidla chování byla schválena určitým subjektem, ačkoli tomu tak není,
- b) neoprávněně používá značku jakosti nebo jiné obdobné označení,

- c) prohlašuje, že jemu, jeho výrobku nebo jím poskytované službě bylo uděleno schválení, potvrzení nebo povolení, ačkoli tomu tak není, nebo takové prohlášení není v souladu s podmínkami schválení, potvrzení nebo povolení,
- d) nabízí ke koupi výrobky nebo služby za určitou cenu, aniž by zveřejnil důvody, na jejichž základě se může domnívat, že nebude sám nebo prostřednictvím jiného podnikatele schopen zajistit dodávku uvedených nebo rovnocenných výrobků nebo služeb za cenu platnou pro dané období a v přiměřeném množství vzhledem k povaze výrobku nebo služby, rozsahu reklamy a nabízené ceny (vábívá reklama),
- e) s úmyslem propagovat jiný výrobek nebo službu nabízí výrobek nebo službu za určitou cenu a poté je odmítá ukázat spotřebiteli nebo odmítá přijetí objednávky nebo dodání výrobku nebo služby v přiměřené lhůtě nebo předvede vadný výrobek,
- f) nepravdivě uvádí, že výrobek nebo služba budou nabízeny pouze po omezenou dobu nebo že budou nabízeny pouze po omezenou dobu za určitých podmínek s cílem přimět spotřebitele k okamžitému rozhodnutí, aniž by mu poskytl přiměřenou lhůtu potřebnou k informovanému rozhodnutí,
- g) přislíbí poskytnout záruční a pozáruční servis spotřebitelům, s nimiž před uzavřením smlouvy jednal jazykem, který není úředním jazykem členského státu, v němž proběhlo jednání, a následně poskytne servis pouze v jiném jazyce, aniž to spotřebiteli jasně sdělil před uzavřením smlouvy,
- h) tvrdí nebo vytváří dojem, že prodávaný výrobek nebo poskytovaná služba jsou dovolené, i když tomu tak není,
- i) uvádí jako přednost nabídky práva, která vyplývají spotřebiteli přímo ze zákona,
- j) propaguje ve sdělovacích prostředcích výrobky nebo služby způsobem, při němž si spotřebitel nemusí uvědomit, že se jedná o placenou reklamu výrobku nebo služby,
- k) uvádí nesprávné údaje o povaze a míře rizika pro osobní bezpečnost spotřebitele nebo jeho rodiny, pokud si jeho výrobek nekoupí nebo nevyužije jím nabízenou službu,
- l) propaguje výrobek způsobem, který u spotřebitele může vyvolat dojem, že byl vyroben určitým výrobcem, ačkoliv tomu tak není,
- m) vytvoří, provozuje nebo propaguje program, ve kterém odměna pro spotřebitele závisí především na získání dalších spotřebitelů do programu, nikoli na prodeji nebo spotřebě výrobku (pyramidový program),
- n) učiní nepravdivé prohlášení, že zamýšlí ukončit svoji činnost nebo že přemísťuje provozovnu,
- o) prohlašuje, že jím nabízené nebo prodávané výrobky nebo služby usnadní výhru ve hrách založených na náhodě,
- p) nepravdivě prohlašuje, že výrobek nebo poskytnutá služba může vyléčit nemoc, zdravotní

poruchu nebo postižení,

q) poskytuje nesprávné informace o tržních podmínkách nebo o možnosti opatřit si výrobek nebo službu, aby tak přiměl spotřebitele koupit si tento výrobek nebo nabízenou službu za méně výhodných podmínek, než jsou běžné tržní podmínky,

r) nabízí výrobky nebo služby prostřednictvím soutěže o ceny, aniž by byly ceny uděleny nebo aniž by ceny odpovídaly původní nabídce nebo byla udělena odpovídající náhrada,

s) uvádí u výrobku nebo služby slova „gratis“, „zdarma“, „bezplatně“ nebo slova podobného významu, pokud spotřebitel musí za výrobek nebo službu vynaložit jakékoli náklady, s výjimkou nezbytných nákladů spojených s reakcí na nabídku, s převzetím výrobku nebo služby nebo jejich doručením,

t) přiloží k propagačnímu materiálu výzvu k provedení platby s cílem vyvolat u spotřebitele dojem, že si nabízený výrobek nebo službu již objednal, ačkoli tomu tak není,

u) vyvolává dojem nebo nepravdivě uvádí, že nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo se prezentuje jako spotřebitel, nebo

v) vyvolává dojem nebo nepravdivě uvádí, že záruční i pozáruční servis k výrobku je poskytován i v jiném členském státě, než ve kterém je výrobek prodáván.

Příloha 2 **Agresivní obchodní praktiky**

Obchodní praktiky jsou vždy považovány za agresivní, pokud podnikatel

a) vytváří dojem, že spotřebitel nemůže opustit provozovnu nebo místo, kde je nabízen nebo prodáván výrobek nebo poskytována služba, bez uzavření smlouvy,

b) osobně navštíví spotřebitele v jeho bydlišti, ačkoli ho spotřebitel vyzval, aby jeho bydliště opustil a nevracel se, s výjimkou vymáhání splatných smluvních závazků způsobem, který je v souladu s příslušnými právními předpisy,

c) opakovaně činí spotřebiteli nevyžádané nabídky prostřednictvím telefonu, faxu, elektronické pošty, nebo jiných prostředků přenosu na dálku, s výjimkou vymáhání splatných smluvních závazků způsobem, který je v souladu s příslušnými právními předpisy; tím nejsou dotčena ustanovení § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1995 Sb., v platném znění a příslušná ustanovení zákona č. 480/2004 Sb. a zákona č. 101/2000 Sb.,

d) požaduje na spotřebiteli, aby při uplatňování práva vyplývajícího z pojistné smlouvy předložil doklady, které nelze při posuzování oprávněnosti nároku pokládat za důvodné nebo neodpovídá na korespondenci, aby odradil spotřebitele od uplatnění práv vyplývajících ze smlouvy,

e) prostřednictvím reklamy přímo nabádá děti, aby si nabízené výrobky nebo služby koupily nebo aby k jejich koupi přesvědčily dospělou osobu,

f) požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které

mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy,

g) prohlašuje, že pokud si spotřebitel výrobek nebo službu nekoupí, ohrozí tím jeho podnikání, pracovní místo nebo existenci, nebo

h) vytváří klamný dojem, že spotřebitel vyhrál nebo vyhraje, pokud bude jednat určitým způsobem, ačkoli ve skutečnosti žádná taková výhra nebo výhoda neexistuje nebo pro získání výhry nebo výhody musí spotřebitel vynaložit finanční prostředky nebo jiné výdaje.

Vybraná ustanovení novel

Čl.III zákona č. 217/2004 Sb.

Řízení o uložení pokut zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách).

Směrnice Rady 69/493/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se křišťálového skla.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/11/ES o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se označování materiálů používaných v hlavních částech obuvi prodávané spotřebiteli.

Směrnice Rady 87/357/EHS o sbližování právních předpisů členských států, týkajících se výrobků, jejichž skutečná povaha není rozpoznatelná a které proto ohrožují zdraví nebo bezpečnost spotřebitelů.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/122/ES o ochraně spotřebitele ve vztahu k některým aspektům smluv o dočasném užívání ubytovacího zařízení (timeshare), o dlouhodobých rekreačních produktech, o dalším prodeji a výměně.

1a) § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

2) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

3) Např. zákon č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon SNR č. 126/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 240/1991 Sb., o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat, zákon SNR č. 110/1972 Sb., o plemenitbě hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů,

zákon č. 51/1964 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 222/1946 Sb., o poště (poštovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

4) § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb.

4a) Např. zákon ČNR č. 128/1990 Sb., o advokacii, zákon ČNR č. 209/1990 Sb., o komerčních právnících a právní pomoci jimi poskytované, zákon ČNR č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, a zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů.

4b) Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů.

4c) Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

4d) Zákon č. 527/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4e) Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění zákona č. 116/2000 Sb.

4f) Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele.

6) Zákon č. 526/1990 Sb.

6a) Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

6b) Například zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a o změně zákona č. 64/1986 Sb., zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), ve znění pozdějších předpisů.

7) § 7b zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci.

9) Hlava V části první zákona č. 513/1991 Sb.

9b) § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 102/2001 Sb., ve znění zákona č. 277/2003.

10) § 2 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

11) § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb. § 5 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění vyhlášky č. 580/1992 Sb.

11a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství (přepracované znění).

11d) § 132 písm. d) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 217/2005 Sb.

11e) § 17 odst. 7 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

12) § 620 odst. 2 a 3 a § 621 občanského zákoníku.

12a) § 31 odst. 12 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 356/1999 Sb.

12b) § 31 odst. 4 až 7 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský

zákon), ve znění pozdějších předpisů.

12c) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1980/2000 o revidovaném systému Společenství pro udělování ekoznačky.

13) Věta druhá § 625 občanského zákoníku.

15) Zejména zákon č. 83/1990 Sb. nebo občanský zákoník.

16) Zákon ČNR č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů.

17) Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

18) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

18) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9) Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

20) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/27/ES o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů.

21) § 33 a 43 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

21a) Například § 11a zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb., zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

21b) Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.

21c) § 47 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon.

21d) § 11 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb.

21e) Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

21f)

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

21g) § 17 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

21h) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

21i) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

21j) Například zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění zákona č. 190/2005 Sb.

21k) Například zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění zákona č. 210/2002 Sb. a zákona č. 257/2004 Sb., zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění nálezu Ústavního soudu č. 4/2003 Sb., zákona č. 562/2004 Sb. a zákona č. 495/2005 Sb., zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

21l) § 51 občanského zákoníku.

21m) Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č.

337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

22) Čl. 4 bod 13 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.

23) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Zákon ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

23) Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění zákona č. 635/2004 Sb. a zákona č. 669/2004 Sb.

24) § 5 zákona č. 185/2004 Sb.

25) Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

26) Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

27) Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

28) Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

29) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1523/2007 ze dne 11. prosince 2007, kterým se zakazuje uvádět na trh, dovážet do Společenství a vyvážet z něj kočičí a psí kůže a výrobky obsahující tyto kůže.

30) § 58 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

31) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011 ze dne 27. září 2011 o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků a o zrušení směrnice Rady 73/44/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 96/73/ES a 2008/121/ES.

32) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh, a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93.

33) Článek 14 odst. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1007/2011 ze dne 27. září 2011 o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků a o zrušení směrnice Rady 73/44/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 96/73/ES a 2008/121/ES.

Zákon č. 246/1992 Sb. České národní rady na ochranu zvířat proti týrání

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- OBECNÁ USTANOVENÍ (§ 1 - § 5)
ČÁST DRUHÁ	- OCHRANA ZVÍŘAT PŘI USMRCOVÁNÍ, POUŽITÍ ZNECITLIVĚNÍ A OCHRANA ZVÍŘAT PŘI VEŘEJNÝCH VYSTOUPENÍCH (§ 5a - § 8)
ČÁST TŘETÍ	- OCHRANA ZVÍŘAT PŘI PŘEPRAVĚ (§ 8a - § 8g)

ČÁST ČTVRTÁ - OCHRANA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT, ZVÍŘAT V
ZÁJMOVÝCH CHOVECH A VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ZVÍŘAT
(§ 9 - § 14b)
ČÁST PÁTÁ - OCHRANA POKUSNÝCH ZVÍŘAT (§ 15 - § 18g)
ČÁST ŠESTÁ - ORGÁNY OCHRANY ZVÍŘAT (§ 19 - § 26c)
ČÁST SEDMÁ - SPRÁVNÍ DELIKTY (§ 27 - § 28c)
Přechodná ustanovení

246/1992 Sb.
ZÁKON
České národní rady
ze dne 15. dubna 1992
na ochranu zvířat proti týrání

Změna: 162/1993 Sb.
Změna: 193/1994 Sb.
Změna: 243/1997 Sb.
Změna: 30/1998 Sb.
Změna: 77/2004 Sb.
Změna: 77/2004 Sb.(část)
Změna: 413/2005 Sb.
Změna: 77/2006 Sb.
Změna: 312/2008 Sb.
Změna: 291/2009 Sb.
Změna: 291/2009 Sb. (část)
Změna: 291/2009 Sb. (část)
Změna: 308/2011 Sb.
Změna: 359/2012 Sb.
Změna: 359/2012 Sb. (část)
Změna: 359/2012 Sb. (část)

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:
Zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka.

ČÁST PRVNÍ
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1
Účel zákona

(1) Účelem zákona je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem.

(2) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie^{1a)}

- a) požadavky a podmínky ochrany zvířat proti týrání,
- b) práva a povinnosti fyzických a právnických osob na úseku ochrany zvířat proti týrání, včetně požadavků na jejich kvalifikaci a odbornou způsobilost,
- c) soustavu, působnost a pravomoce orgánů vykonávajících státní správu na úseku ochrany zvířat proti týrání,
- d) opatření pro ochranu pokusných zvířat, která jsou používána pro vědecké nebo vzdělávací účely.

§ 2

- (1) Zakazuje se týrání zvířat.
- (2) Zakazují se všechny formy propagace týrání zvířat.

§ 3

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) zvířetem každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo,
- b) volně žijícím zvířetem zvíře, patřící k druhu, jehož populace se udržuje v přírodě samovolně, a to i v případě jeho chovu v zajetí,
- c) zvířetem v lidské péči zvíře, které je přímo závislé na bezprostřední péči člověka,
- d) hospodářským zvířetem zvíře chované pro produkci živočišných produktů, vlny, kůže nebo kožešin, popřípadě pro další hospodářské nebo podnikatelské účely, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, králíci, kožešinová zvířata, zvěř a jiná zvířata ve farmovém chovu a ryby, včetně zvířat produkovaných jako výsledek genetických modifikací nebo nových genetických kombinací,
- e) zvířetem v zájmovém chovu zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách k tomu určených nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti člověka, nebo zvíře sloužící člověku jako jeho společník,
- f) handicapovaným zvířetem volně žijící zvíře, které je v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně či trvale neschopno přežít ve volné přírodě,
- g) druhem zvířete vyžadujícím zvláštní péči druh zvířete v zájmovém chovu, který vzhledem ke svým biologickým vlastnostem má zvláštní nároky na zacházení, umístění, krmení, napájení, případně ošetřování,
- h) toulavým zvířetem zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběhové prostory nebo mimo domácnost svého chovatele,

i) opuštěným zvířetem zvíře původně v lidské péči, které není pod přímou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a ze zjištěných skutečností vyplývá, že ho jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo ho vyhnal,

j) pokusným zvířetem živý obratlovec, s výjimkou člověka, včetně samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, který je nebo má být použit k pokusům; za pokusné zvíře se považuje také zvíře, které je v ranějším stadiu vývoje, než je stadium samostatně se živících larválních forem a plodů savců od poslední třetiny jejich běžného vývoje, pokud má být zvířeti umožněno žít nad rámec tohoto stadia vývoje a v důsledku prováděných pokusů je pravděpodobné, že po dosažení tohoto stadia vývoje je postihne bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození. Za pokusné zvíře se považují také živí hlavonožci,

k) chovatelem každá právnická nebo fyzická osoba, která drží nebo chová (dále jen "chová") zvíře nebo zvířata, trvale nebo dočasně, přemísťuje zvíř e, nebo obchoduje se zvířaty, provozuje jatky, útulky, záchrané stanice, hotely a penziony pro zvířata nebo zoologické zahrady,¹⁾ provádí pokusy na zvířeti nebo zvířatech anebo pořádá jejich veřejná vystoupení,

l) utrpením stav zvířete způsobený jakýmkoliv podnětem nebo zákrokem, kterého se zvíře nemůže samo zbavit a který u zvířete způsobuje bolest, zranění, zdravotní poruchu anebo smrt,

m) nepřiměřenou bolestí bolest neodpovídající povaze potřebného zákroku,

n) usmrcením jakýkoliv zákrok nebo jednání, které způsobí smrt zvířete,

o) porážkou usmrcení jatečného zvířete l c) za účelem využití jeho produktů,

p) utracením usmrcení zvířete, pokud možno bezbolestně, stanovenými veterinárními prostředky a vybavením, provedené veterinárním lékařem, nebo osobou pod jeho kontrolou, nebo provedené v rámci schváleného projektu pokusů osobou odborně způsobilou k navrhování pokusů nebo projektů pokusů anebo osobou odborně způsobilou k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat,

r) utýráním přivození smrti zvířete v důsledku bolestivého anebo jinou trýzeň zvířeti působícího jednání člověka, které zvíře přežije, ale které má za následek nutnost jeho utracení pro následky z utrpení, anebo usmrcení zvířete zakázanými metodami (§ 5 odst. 5 a § 14 odst. 1),

s) kupírováním uší kosmetický zákrok na obou stranách hlavy zvířete, v jehož důsledku dochází v podobném tvaru ke ztrátě ušního boltce, a tím ke změně vzhledu zvířete,

t) pokusem jakékoli invazivní či neinvazivní použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely se známým nebo neznámým výsledkem nebo pro vzdělávací účely, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození nejméně o intenzitě odpovídající vpichu jehly podle běžné veterinární praxe. Pokusem se rozumí rovněž jakýkoli způsob jednání, který má nebo může vést k tomu, že se zvíře narodí nebo vylíhne nebo že vznikne a je zachována geneticky modifikovaná linie zvířete v takovém stavu; usmrcení zvířete pouze pro využití jeho orgánů nebo tkání se za pokus nepovažuje,

- u) projektem pokusů pracovní program s definovaným vědeckým cílem, jehož součástí je jeden nebo více pokusů,
- v) zařízením stavba, budova, komplexy budov nebo jiné prostory, v nichž je provozována činnost se zvířaty; může se jednat o zařízení, která nejsou úplně oplocena nebo zastřešena, jakož i o pohyblivá zařízení,
- w) chovatelem pokusných zvířat fyzická nebo právnická osoba, která chová zvířata uvedená v § 17f odst. 1 pro následné použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň nebo orgány byly použity pro vědecké účely, nebo která chová jiná zvířata především pro tyto účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- x) dodavatelem pokusných zvířat fyzická nebo právnická osoba jiná než chovatel pokusných zvířat, která dodává pokusná zvířata pro použití k pokusům nebo proto, aby jejich tkáň a orgány byly použity pro vědecké účely, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- y) uživatelem pokusných zvířat fyzická nebo právnická osoba, která používá pokusná zvířata k pokusům, ať již v zájmu dosažení zisku či nikoli,
- z) přepravou přesun živých zvířat v dopravních prostředcích, 1a) včetně jejich nakládky, vykládky nebo překládky,
- aa) intenzivním chovem chov, při kterém jsou využívány chovatelské metody, při nichž jsou hospodářská zvířata chována v takových počtech nebo hustotě, nebo za takových podmínek, nebo na takové úrovni produkce, že jejich zdraví a životní pohoda závisejí na častém dohledu člověka.

§ 4

(1) Za týrání se považuje

- a) nutit zvíře k výkonům, které neodpovídají jeho fyzickému stavu a biologickým schopnostem a prokazatelně překračují jeho síly,
- b) podrobit zvíře výcviku nebo veřejnému vystoupení anebo obdobnému účelu, je-li toto pro zvíře spojeno s bolestí, utrpením, zraněním nebo jiným poškozením, jakož i vychovávat, cvičit nebo účelově používat zvíře k agresivnímu chování vůči člověku nebo jiným zvířatům,
- c) z jiných než zdravotních důvodů
 1. omezovat výživu zvířete včetně jeho napájení, nestanoví-li zvláštní předpis jinak, 1f)
 2. podávat zvířeti potravu obsahující příměsi nebo předměty, které mu způsobují bolest, utrpení nebo jej jinak poškozují,
 3. omezovat bez nutnosti svobodu pohybu nutnou pro zvíře určitého druhu, pokud by omezování způsobilo utrpení zvířete,
- d) vydat slabé, nevléčitelně nemocné, vyčerpané nebo staré zvíře, pro které je další přežívání spojeno s trvalou bolestí nebo utrpením, k jinému účelu než neodkladnému a bezbolestnému usmrcení,
- e) podávat zvířeti dopingové látky a jiné látky poškozující organismus s cílem změnit jeho

výkon nebo vzhled,

f) cvičit nebo zkoušet zvíře na jiném živém zvířeti, s výjimkou výcviku loveckého dravce^{1e}), používat jiných živých zvířat jako lákadel nebo nástrah, aniž by to vyžadoval lov^{1d}), štvát zvířata proti sobě, aniž by to vyžadoval lov, výcvik nebo použití ovčáckého nebo pasteveckého psa, příprava zvířete k jeho vypuštění do volné přírody nebo k činnosti uvedené v § 14 odst. 8,

g) provádět chirurgické zákroky za účelem změny vzhledu nebo jiných vlastností zvířete, a to i v případě, že by uvedené zákroky byly provedeny za použití prostředků pro celkové nebo místní znecitlivění, prostředků snižujících bolest nebo jiných metod, nejde-li o případy uvedené v § 7 odst. 3 a 4, zejména

1. kupírovat uši, ničit hlasivky nebo používat jiných prostředků k omezení hlasitých projevů zvířat anebo z jiných než zdravotních důvodů amputovat drápy, zuby, jedové nebo pachové žlázy,
2. z jiných než zdravotních důvodů řezat paroží nebo jeho části ve vývojové fázi živé tkáně,
3. poškozovat kosti, svaly nebo nervy křídel ptáků starších 3 dnů tak, aby bylo zabráněno jejich létání,

h) používat podnětů, předmětů nebo bolest vyvolávajících pomůcek tak, že působí klinicky zjevné poranění nebo následné dlouhodobé klinicky prokazatelné negativní změny v činnosti nervové soustavy nebo jiných orgánových systémů zvířat,

i) podávat zvířeti bez souhlasu veterinárního lékaře^{1f}) veterinární léčiva a přípravky²) s výjimkou těch, které jsou volně v prodeji, provádět krvavé zákroky, pokud nejsou prováděny osobou odborně způsobilou^{1f}) nebo úprava kopyt a podkovářské úkony, pokud nejsou prováděny osobou, která splňuje odbornou způsobilost podle zvláštního právního předpisu;¹⁰) za tyto zákroky se nepovažují paznehtářské úkony,

j) vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,

k) chovat zvířata v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení,

l) zasahovat do průběhu porodu způsobem, který neodpovídá obtížnosti porodu, zvyšuje bolest anebo poškozují zdraví matky i mláďate,

m) zacházet se zvířetem, přepravovat je nebo je pohánět způsobem, který vyvolává nepřiměřenou bolest, utrpení nebo poškození zdraví anebo vede k jeho neúměrnému fyzickému vyčerpání,

n) používat k vázání nebo k jinému omezení pohybu zvířete prostředky, které zvířeti způsobují anebo lze předpokládat, že budou způsobovat, poranění, bolest nebo jiné poškození zdraví,

o) usmrtit zvíře způsobem působícím nepřiměřenou bolest nebo utrpení,

p) překrmovat nebo krmit zvíře násilným způsobem, nejde-li o zákrok nezbytný k záchraně jeho života nebo zachování jeho zdraví,

r) používat živá zvířata ke krmení těch druhů zvířat, u nichž z biologických důvodů není takový způsob výživy nutný,

s) opustit zvíře s výjimkou zvířete volně žijícího s úmyslem se ho zbavit nebo zvíře vyhnat,

t) při manipulaci s živými rybami zbavovat ryby šupin nebo ploutví, vsouvat rybám prsty pod skřele do žáber nebo jim vtlačovat prsty do očnic anebo násilně vytlačovat jikry nebo mlíčí, pokud se nejedná o výzkum a umělý chov ryb a nejde-li o postup stanovený zákonem o rybářství a zákonem o ochraně přírody a krajiny^{1g)}

u) označovat zvíře vymrazováním s výjimkou ryb, a označovat zvíře výžehem, s výjimkou koní, stanoví-li tak zvláštní právní předpis^{1h)},

v) používat elektrický proud k omezení pohybu končetin nebo těla zvířete mimo použití elektrických ohradníků nebo přístrojů pro elektrické omračování a usmrcování zvířat anebo odchyt ryb podle zvláštního právního předpisu,^{1d)}

w) jiné tímto zákonem zakázané jednání, v jehož důsledku dojde k utrpení zvířete.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na zákroky nebo činnosti

a) spojené s naléhavou potřebou záchrany života zvířat nebo lidí v naléhavých situacích záchranných prací podle zvláštních právních předpisů,^{1j)}

b) prováděné podle schváleného projektu pokusů.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. b) se nevztahuje na výchovu, výcvik a použití zvířete k plnění úkolů, stanovených ozbrojeným silám, bezpečnostním sborům nebo obecní policií zvláštními právními předpisy^{1k)}, jakož i na výchovu a výcvik psů prováděný chovatelskými sdruženími nebo organizacemi v rámci zájmové činnosti.

§ 4a

Za propagaci týrání se považuje zejména

a) vystavování, jiné demonstrace nebo předvádění zvířete, na kterém byl proveden zákrok uvedený v § 4 odst. 1 písm. g), na veřejném vystoupení,

b) zveřejnění popisu, vyobrazení nebo audiovizuálního záznamu, které navádí k postupům, praktikám chovu nebo výcviku, odchytu nebo usmrcování, úpravám vzhledu zvířete a zásahům do jeho zdravotního stavu spojeným s týráním zvířete tak, jak je vymezeno tímto zákonem, pokud v doprovodné informaci není uvedeno, nebo to jinak nevyplývá, že se jedná o činnosti zakázané tímto zákonem.

§ 5

(1) Nikdo nesmí bez důvodu usmrtit zvíře.

(2) Důvodem k usmrcení je:

- a) využití produktů zvířete chovaného nebo drženého pro produkci potravin, vlny, kůže, kožešin nebo jiných produktů,
- b) slabost, nevyléčitelná nemoc, těžké poranění, genetická nebo vrozená vada, celkové vyčerpání nebo stáří zvířete, jsou-li pro další přežívání spojeny s trvalým utrpením,
- c) bezprostřední ohrožení člověka zvířetem,
- d) výkon práva myslivosti a rybářství podle zvláštních předpisů,2a)
- e) nařízené mimořádné veterinární2b) nebo hygienické opatření2c) při ochraně před nákazami,2d)
- f) ukončení pokusu na pokusném zvířeti, není-li v projektu pokusů stanoveno jinak,
- g) regulování populace zvířat v lidské péči a volně žijících zvířat; tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů,2a), 2e) regulováním populace zvířat se rozumí soubor soustavně prováděných preventivních opatření, která mají přispět k udržení populace v určité zdravotní a genetické kvalitě, zejména omezením nepřirozené nabídky potravních zdrojů a možností rozmnožování populace, a jejichž cílem je omezit rizika, která mohou vzniknout nárůstem populace v jejím teritoriu nebo rizika ohrožení populací volně žijících zvířat, a zabránit vzniku utrpení zvířat a nadměrných škod, zejména šíření nákaz nebo jiných nežádoucích vlivů,
- h) deratizace2c) a opatření v boji proti škodlivým organismům,2f)
- i) uložené zvláštní opatření v případě nemožnosti identifikovat zvíře podle zvláštních právních předpisů, 2g)
- j) depopulace11).

(3) Utracení smí provádět pouze veterinární lékař nebo zletilá osoba, tato však pouze pod odborným dohledem veterinárního lékaře.

(4) Osoby provádějící usmrcení zvířete jsou povinny přesvědčit se, že zvíře je podle prokazatelných příznaků mrtvé; v rámci schváleného projektu pokusů smí utracení provádět také osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

(5) Nestanoví-li tento zákon jinak, zakazují se následující metody usmrcování zvířat:

- a) utopení a jiné metody udušení včetně použití farmak typu myorelaxantů,
- b) použití takových látek a přípravků2i), jejichž dávkování neuvede zvíře do hlubokého celkového znecitlivění a bezpečně nezpůsobí následnou smrt,
- c) ubití, ubodání nebo jiné metody, které zvířeti způsobí nepřiměřenou bolest nebo utrpení,

- d) použití elektrického proudu, pokud nenastane okamžitá ztráta vědomí,
- e) použití lepů a jiných podobných prostředků, které dlouhodobě omezují pohyb zvířete tak, že k usmrcení zvířete dochází v důsledku nedostatku potravy nebo tekutin anebo v důsledku jiných metabolických poruch.

(6) Zakazuje se výroba, dovoz a prodej čelistových a lepících pastí.

ČÁST DRUHÁ **OCHRANA ZVÍŘAT PŘI USMRCOVÁNÍ, POUŽITÍ ZNECITLIVĚNÍ A OCHRANA** **ZVÍŘAT PŘI VEŘEJNÝCH VYSTOUPENÍCH**

§ 5a

Odborná způsobilost na úseku ochrany zvířat při porážení

(1) Provozovatel podniku¹²⁾ je povinen zajistit, aby činnosti podle čl. 7 odst. 2 písm. c) až g) přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾ na jatkách prováděly pouze osoby, které získaly

- a) střední vzdělání s výučním listem v oboru řezník,
- b) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru technologie potravin,
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru veterinářství nebo vyšší odborné vzdělání v oboru veterinářství, nebo
- d) vysokoškolské vzdělání na vysoké škole, která uskutečňuje studijní programy v oblasti veterinárního lékařství a hygieny nebo v oblasti zemědělství se zaměřením na veterinární oblast.

Tyto osoby mohou kromě činností podle čl. 7 odst. 2 písm. c) až g) přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾ u všech kategorií zvířat provádět také úkony související s porážením zvířat.

(2) Na osoby uvedené v odstavci 1 se nevztahuje povinnost získat osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾.

(3) V průběhu výuky k získání odborné kvalifikace podle odstavce 1 mohou osoby, které se k získání této kvalifikace připravují, provádět porážení zvířat pouze na jatkách a pod odborným dohledem osoby odborně způsobilé podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d), která dbá na to, aby bylo zamezeno týrání zvířat, a zajistí, aby při nesprávném způsobu omráčení zvířete byla neprodleně zjednána náprava.

(4) Kvalifikace získané pro jiné účely, pokud byly získány za podmínek odpovídajících podmínkám stanoveným v přímo použitelném předpise Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹⁴⁾, jsou považovány za rovnocenné kvalifikacím uvedeným v odstavci 1. Kvalifikace uvedené ve větě první a kvalifikace uvedené v odstavci 1 jsou považovány za rovnocenné osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat¹⁴⁾. Ministerstvo zemědělství (dále jen „ministerstvo“) zveřejňuje a aktualizuje také způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam kvalifikací

získaných pro jiné účely považovaných za rovnocenné osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat¹⁴).

(5) Ministerstvo vydává dočasná osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat za podmínek stanovených v přímo použitelném předpise Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹⁵).

(6) Provozovatel podniku¹²) je povinen vést záznamy

a) o odborné způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat a uvádět v nich

1. jméno, popřípadě jména, příjmení a datum a místo narození (dále jen „osobní údaje“) osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat,
2. datum vydání a evidenční číslo osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat,
3. kategorie zvířat, typ zařízení a činnosti, na které se osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat vztahuje,

b) o odborné způsobilosti osob uvedených v odstavci 1 a uvádět v nich osobní údaje osob provádějící porážení zvířat. Záznamy podle písmen a) a b) lze vést také elektronickou formou.

Provozovatel podniku¹²) je povinen ještě 3 roky po ukončení činnosti těchto osob záznamy podle písmen a) a b) uchovávat a na vyžádání je předložit příslušnému orgánu ochrany zvířat. Součástí záznamů podle písmene b) musí být kopie dokladu o vzdělání uvedeném v odstavci 1.

(7) Obsah a rozsah kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, vzor osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat, způsob doložení odpovídající odborné praxe a co se za ni považuje, a vzor dočasného osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat podle odstavce 5 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 5b

Porážení nebo utrácení nemocných, vyčerpaných nebo zraněných zvířat

(1) Pokud je přežívání nemocného, vyčerpaného nebo zraněného zvířete spojeno s jeho nepřiměřeným utrpením, provede se jeho porážka nebo utrácení na místě, kde k nemoci, vyčerpání nebo zranění zvířete došlo, a to za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.²⁾

(2) Pokud chovatel hodlá přepravovat nemocné, vyčerpané nebo zraněné zvíře k porážce na jatkách, a není-li to v rozporu se zvláštním právním předpisem,²⁾ je povinen si vyžádat vyšetření a zhodnocení jeho stavu veterinárním lékařem, který způsobilost zvířete pro přepravu posoudí a v případě souhlasu uvede tuto skutečnost v dokumentaci vydané podle zvláštního právního předpisu.²⁾ Chovatel je povinen se před započítím přepravy uvedeného zvířete přesvědčit, že zvíře bude na jatkách přijato, a teprve potom může přepravu zahájit; při tom provede opatření, aby zvíře bylo přepravováno šetrně, nejkratší cestou a na nejbližší jatky. Délka cesty nesmí překročit 100 km. Chovatel nesmí přepravovat zvířata, jejichž přepravu zakazují přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující ochranu zvířat během

přepravy a úřední kontroly produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě (c), 2k).

(3) Provozovatel podniku¹²⁾ je povinen zajistit, aby zvířata, u nichž došlo během přepravy do zařízení nebo přehánění v zařízení ke strádání nebo bolestivým stavům, byla ihned poražena, utracena nebo jiným způsobem usmrcena; obdobně to platí pro usmrcení neodstavených mláďat. Pokud to není možné, musí být tato zvířata umístěna odděleně a poražena, utracena nebo usmrcena v co nejkratší době, nejpozději však do dvou hodin od dokončení jejich přepravy nebo přehánění. Zvířata, která nejsou schopna pohybu, nesmí být dále přepravována nebo v uvedeném zařízení na místo porážení, utrácení nebo usmrcení vlečena. Taková zvířata musí být usmrcena tam, kde leží, nebo pokud je to možné a nevyvolá to zbytečné utrpení, mohou být v zařízení převezena na vozíku nebo pohyblivé plošině na místo porážení, utrácení nebo jiného způsobu usmrcení.

§ 5c

Usmrcování kožešinových zvířat a hlodavců

(1) Chovatel, který jako podnikatel chová kožešinová zvířata, je povinen písemně 7 dnů přede dnem, kdy mají být tato zvířata usmrcena, oznámit tuto skutečnost krajské veterinární správě Státní veterinární správy nebo Městské veterinární správě v Praze Státní veterinární správy (dále jen „krajská veterinární správa“).

(2) Za rovnocenné osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat získané podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹⁴⁾ se považují kvalifikace získané pro jiné účely, pokud byly získány za podmínek odpovídajících podmínkám stanoveným v přímo použitelném předpise Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹⁴⁾, a kvalifikace podle § 5a odst. 1.

(3) Na osoby, které získaly kvalifikaci podle § 5a odst. 1, a na osoby, které získaly kvalifikaci pro jiné účely podle odstavce 2, se nevztahuje povinnost získat osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾.

(4) Ministerstvo vydává dočasná osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat za podmínek stanovených v přímo použitelném předpise Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹⁵⁾.

(5) Chovatel, který jako podnikatel chová kožešinová zvířata, je povinen vést záznamy

a) o odborné způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat a uvádět v nich

1. osobní údaje osoby usmrcující kožešinová zvířata,
2. datum vydání a evidenční číslo osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat,

b) o odborné způsobilosti osob uvedených v § 5a odst. 1 a uvádět v nich osobní údaje těchto osob.

Záznamy podle písmen a) a b) lze vést také elektronickou formou. Chovatel, který jako podnikatel chová kožešinová zvířata, je povinen ještě 3 roky po ukončení činnosti těchto osob záznamy podle písmen a) a b) uchovávat a na vyžádání je předložit příslušnému orgánu ochrany zvířat. Součástí záznamů podle písmene b) musí být kopie dokladu o vzdělání uvedeném v § 5a odst. 1.

(6) Chovatel, který chová hlodavce za účelem jejich hospodářského využití, může kromě způsobů stanovených v příloze I přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹⁶⁾ použít k jejich usmrcování také oxid uhličitý nebo zlomení vazů.

(7) Obsah a rozsah kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, vzor osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat, způsob doložení odpovídající odborné praxe a co se za ni považuje, a vzor dočasného osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 5d

Kontaktní místo podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování

Kontaktní místo podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹⁷⁾ uveřejňuje ministerstvo rovněž ve Věstníku Ministerstva zemědělství (dále jen „Věstník“).

§ 5e

zrušen

§ 5f

Porážení zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat

(1) Použit k porážce zvířat zvláštní metody stanovené náboženskými obřady¹⁹⁾ za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾ může pouze církev a náboženská společnost²⁰⁾, a to na základě rozhodnutí ministerstva o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, a veterinárních podmínek stanovených krajskou veterinární správou.

(2) Provádět porážku zvířat lze pouze pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat a jen na jatkách. Církev a náboženská společnost je povinna požádat krajskou veterinární správu o stanovení veterinárních podmínek pro provádění porážky pro jednotlivá jatka; porážku musí církev a náboženská společnost provádět v souladu s těmito podmínkami.

(3) Žádost o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, se podává na předepsaném formuláři, jehož vzor stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

a) osobní údaje a adresu místa trvalého pobytu, popřípadě též adresu pro doručování, není-li shodná s adresou místa trvalého pobytu, osoby, která splňuje podmínky podle § 5a,

b) údaje identifikující jatky, na kterých má být porážka prováděna,

- c) druh zvířat, která mají být na jatkách porážena,
- d) maximální počet zvířat, která hodlá žadatel na jednotlivých jatkách porazit za den a za kalendářní rok a odůvodnění požadovaného počtu,
- e) způsob porážky zvířat.

(4) Kromě náležitostí uvedených v odstavci 3 jsou součástí žádosti o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat,

a) písemný souhlas provozovatele podniku¹²⁾ s prováděním porážky zvířat pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, na uvedených jatkách, s uvedením maximální denní a roční kapacity jatek pro daný druh a kategorii zvířat,

b) popis náboženského obřadu nebo předpis církve a náboženské společnosti, který stanoví zvláštní metody porážky zvířat, a to v českém jazyce,

c) podrobný popis způsobu provedení porážky zvířete a písemné potvrzení církve a náboženské společnosti²⁰⁾ o způsobilosti osoby uvedené v odstavci 3 písm. a) k provedení požadovaného způsobu porážky tak, aby bylo minimalizováno utrpení poráženého zvířete.

(5) Rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností²¹⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, musí obsahovat náležitosti uvedené v odstavci 3 a dobu platnosti. Toto rozhodnutí vydává ministerstvo nejdéle na dobu 1 roku.

(6) Ministerstvo zašle rozhodnutí o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, na vědomí krajské veterinární správy, Ústřední veterinární správy a provozovateli podniku¹²⁾, ve kterém se má porážka uskutečnit.

(7) Vzor žádosti o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností²⁰⁾, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 5g **Omračování zvířat**

Nákresy a popis stanovených míst na hlavě vybraných druhů zvířat pro vedení omračovacího úderu a umístění mechanického omračovacího nástroje stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 5h **Usmrcování králíků, zajíců a drůbeže při domácí porážce**

(1) Králíci, zajíci a drůbež nesmějí být během domácí porážky a souvisejících úkonů vystaveni nepřiměřené bolesti nebo utrpení.

(2) Zvířata uvedená v odstavci 1 lze před omráčením zavěsit pouze za předpokladu, že se učiní opatření k tomu, aby v okamžiku omráčení byla v takovém fyzickém stavu, který umožní jeho provedení účinným a rychlým způsobem.

(3) Při usmrcování drůbeže při domácí porážce lze k vykrvení použít odtěti hlavy bez předchozího omráčení.

§ 5i

Postupy při usmrcování ryb

(1) Usmrcení ryb vykrvením se smí provádět pouze po jejich omráčení zaručujícím ztrátu citlivosti a vnímání po celou dobu vykrvování. Jatečné zpracování ryb před jejich vykrvením je zakázáno.

(2) Vykrvování ryb při prodeji se provádí po omráčení silným úderem tupým předmětem na temeno hlavy a přetětím žaberních oblouků nebo přetětím míchy a cév řezem bezprostředně za hlavou.

(3) Při průmyslovém zpracování ryb krajská veterinární správa povolí na žádost provozovatele podniku výjimku z povinnosti a zákazu stanovených v odstavci 1, pokud technologie umožňuje zpracování ryb ihned po jejich porážce.

(4) Ryby při průmyslovém zpracování lze omračovat zařízením využívajícím střídavý elektrický proud o napětí 230 V, plyn CO₂ nebo jiný plyn nebo směs plynů schválených podle zvláštního právního předpisu²).

(5) Živé ryby v zařízení používaném v rámci podnikatelské činnosti se před usmrcením přechovávají v kádích a příručních nádržích při neustálé výměně a přítoku vody, která neohrožuje jejich zdravotní stav, popřípadě při zajištění jiného účinného způsobu provzdušňování nebo okysličování vody.

(6) Poměr hmotnosti vybraných druhů živých ryb a vody (hustotu obsádky) v kádích a příručních nádržích, včetně nejnižšího množství kyslíku ve vodě a teploty vody, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 6

Nikdo nesmí zvíře opustit s úmyslem se ho zbavit nebo je vyhnat. Za opuštění zvířete se nepovažuje vypuštění zvířete do jeho přirozeného prostředí, pokud je to vhodné z hlediska stavu zvířete a podmínek prostředí.

§ 7

(1) S výjimkou pokusů na pokusných zvířatech se mohou vykonávat zásahy, které způsobují bolest, jedině po celkovém nebo místním znecitlivění zvířete osobou odborně způsobilou.^{1d})

(2) Znecitlivění se nepožaduje,

a) jestliže se při srovnatelných zákrocích na lidech znecitlivění neprovádí,

b) pokud podle úsudku veterinárního lékaře není znecitlivění proveditelné nebo nutné anebo by způsobilo bolest větší než zákrok sám.

(3) Jestliže je zákrok prováděn osobou odborně způsobilou podle veterinárního zákona,1f) pak se znecitlivění rovněž nepožaduje při

a) kastraci samců mladších 7 dnů u prasat a mladších 8 týdnů u skotu, ovcí, koz nebo králíků, kteří netrpí anatomickou vadou pohlavních orgánů,

b) odrohování nebo tlumení růstu rohů u telat a kůzlat ve věku do 4 týdnů provedenou chemickou kauterizací, tepelnou kauterizací nástrojem, který vyvíjí potřebné teplo po dobu nejméně 10 sekund,

c) krácení ocasu u selat mladších 7 dnů, jehňat a štěňat mladších 8 dnů,

d) odstraňování ostruh, hřebců, posledních článků křídel, krácení zobáků, drápů, nastříhování mezprstních blan během prvního dne života drůbeže, u pižmových kachen odstraňování drápů a zkrácení horní části zobáku do 21 dní věku,

e) kauterizaci zobáků u kuřat mladších 10 dnů, která jsou určena k produkci konzumních vajec,

f) obrušování nebo odštípnutí zubů savých selat,

g) označování zvířat jejich tetováním, ušní známkou nebo elektronickým čipem,

h) označování zvířat vrubováním uší, označování koní výžehem nebo označování ryb vymrazováním.

(4) Zákroky uvedené v odstavci 3 písm. a) a b) je možné u zvířat starších, než je uvedeno v těchto ustanoveních, provádět pouze se znecitlivěním.

§ 7a

Ochrana zvířat při chovu

(1) Sdružení právnických nebo fyzických osob, která se zabývají chovem zvířat, a chovatelé, kteří jsou jejich členy, nebo podnikatelé, kteří se v rámci podnikatelské činnosti zabývají chovem zvířat, musí chovat psy nebo kočky v souladu s podmínkami stanovenými prováděcím právním předpisem.

(2) Podmínky chovu psů a koček, pokud se jedná o chovná zvířata, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 8

Veřejná vystoupení zvířat

(1) Veřejným vystoupením se rozumí jednorázové nebo opakované provádění činnosti se zvířetem nebo zvířaty chovatele, které je přístupné veřejnosti, a to i prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, za účelem výchovy, vzdělávání, reklamy, soutěže nebo

za účelem podnikání, nebo činnost, při které vznikne doklad o zvířeti, který je hodnocením jeho vzhledu, výkonu nebo určitých vloh; za veřejné vystoupení se nepovažuje svod zvířat l c).

(2) Fyzická nebo právnická osoba, která pořádá nebo provádí veřejné vystoupení (dále jen „pořadatel“), je povinna zajistit, aby při veřejném vystoupení byla přítomna fyzická osoba, která je schopna

- a) rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu zvířat,
- b) zjistit změny v chování zvířat,
- c) určit, zda celkové prostředí je vhodné k zachování zdraví a pohody zvířat,
- d) bezpečně manipulovat s daným druhem zvířat,
- e) organizačně zabezpečit ochranu zvířat při pořádání veřejného vystoupení.

(3) Pořadatel je povinen

a) oznámit nejméně 14 dnů přede dnem konání veřejného vystoupení krajské veterinární správě a příslušné obci

- 1. místo a datum konání,
- 2. druh a počet zvířat, která se mají veřejného vystoupení zúčastnit,
- 3. údaje umožňující identifikaci osoby podle odstavce 2,

b) současně s oznámením podle písmene a) předložit seznam činností se zvířaty,

c) poučit osoby, které se aktivně zúčastňují veřejného vystoupení zvířat, jak mají manipulovat se zvířaty, připravovat pomůcky nebo jiné vybavení a seznámit je se zásadami zabezpečení pohody a ochrany zvířat podle tohoto zákona a kontrolovat, zda je v průběhu veřejného vystoupení zvířat dodržují,

d) oznámit porušení podmínek ochrany zvířat účastníkem veřejného vystoupení krajské veterinární správě.

(4) Povinnosti stanovené v odstavci 3 písm. a) a b) se nevztahují

- a) na ozbrojené síly, bezpečností sbory nebo obecní policii,
- b) na zoologickou zahradu nebo záchranou stanici, pokud se veřejné vystoupení koná v prostoru této zoologické zahrady nebo záchrané stanice, a
- c) na zpětné vypuštění zvířete do volné přírody zoologickou zahradou nebo záchranou stanicí.

(5) Pořadatel je oprávněn při důvodném podezření na porušení podmínek ochrany zvířat stanovených tímto zákonem účastníkem veřejného vystoupení konání veřejného vystoupení zvířat až do provedení nápravy zastavit, nebo osobu, která stanovené podmínky porušila, vyloučit a její zvíře z veřejného vystoupení zvířat vyřadit.

ČÁST TŘETÍ OCHRANA ZVÍŘAT PŘI PŘEPRAVĚ

§ 8a

Maximální doba trvání přepravy

Doba trvání cesty při vnitrostátní přepravě hospodářských zvířat určených k porážce na jatkách nesmí překročit 8 hodin.

§ 8b

Odborná způsobilost na úseku ochrany zvířat při přepravě

(1) Zaměstnanci dopravce nebo provozovatele sběrného střediska^{2l}) či shromažďovacího střediska^{2m}) (dále jen „sběrné středisko“), kteří provádějí manipulaci se zvířaty, musí absolvovat školení, které stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie²ⁿ), a získat potvrzení o absolvování tohoto školení. Toto školení zajistí dopravce nebo provozovatel sběrného střediska.

(2) Zaměstnanci dopravce nebo provozovatele sběrného střediska nemusí absolvovat školení podle odstavce 1 v případě, že předloží potvrzení o absolvování školení, které stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie²ⁿ), vydané v jiném členském státě Evropské unie.

(3) Dopravce nebo provozovatel sběrného střediska je povinen vést evidenci o školení osob vykonávajících činnosti uvedené v odstavci 1. Obsahem této evidence je jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu nebo pobytu^{2o}) školených osob, obsah školení, jméno a příjmení školitelů a datum, kdy bylo školení provedeno. Dopravce nebo provozovatel sběrného střediska je povinen ještě 3 roky ode dne ukončení činnosti těchto osob tuto evidenci uchovávat a na vyžádání ji předložit příslušnému orgánu ochrany zvířat.

(4) Obsah školení a způsob potvrzení o absolvování školení zaměstnanců dopravce nebo provozovatele sběrného střediska stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(5) Řidiči nebo průvodci^{2p}) silničních vozidel musí absolvovat obecný nebo specializovaný kurz a získat osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce silničních vozidel v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie^{2q}). Toto osvědčení vydává ministerstvo, a to i ve formě průkazu. Zkušební řády schvaluje a zkoušky provádí ministerstvo.

(6) Řidiči nebo průvodci silničních vozidel nemusí absolvovat kurz podle odstavce 5 v případě, že předloží osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce silničních vozidel^{2q}) vydané v jiném členském státě Evropské unie.

(7) Obsah a rozsah odborného kurzu pro získání osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce silničních vozidel, a to jak pro obecný kurz vztahující se na přepravu všech druhů zvířat, tak pro specializovaný kurz vztahující se pouze na přepravu některých druhů zvířat, požadavky na vybavení školicího pracoviště, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, složení zkušební komise, průběh zkoušky, podmínky a způsob vydávání osvědčení ve formě průkazu a jeho vzor stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 8c

Obecné podmínky pro přepravu zvířat

(1) Nikdo nesmí provádět ani nařídit přepravu zvířat způsobem, který jim může přivodit zranění nebo zbytečné utrpení.

(2) Dopravce musí při přepravě zvířat splnit tyto podmínky:

- a) dopravní prostředky musí být navrženy, konstruovány, udržovány a provozovány tak, aby se předešlo zranění a utrpení zvířat a byla zajištěna jejich bezpečnost,
- b) zařízení k nakládce a vykládce, pokud jsou použita, musí být navržena, konstruována, udržována a provozována tak, aby se předešlo zranění a utrpení zvířat a byla zajištěna jejich bezpečnost,
- c) pro zvířata musí být zajištěna dostatečná plocha a výška přiměřená jejich vzrůstu a zamýšlené cestě.

(3) Chovatel musí zajistit

- a) napojení a nakrmení zvířete v kvalitě a množství odpovídajícím druhu zvířete a jeho vzrůstu,
- b) aby zvířeti byl poskytnut odpočinek ve vhodných intervalech,
- c) zvířeti, které během přepravy onemocnělo nebo bylo zraněno, poskytnutí první pomoci; vyžaduje-li to zdravotní stav zvířete, zajistí jeho veterinární ošetření.

§ 8d

Způsobilost zvířat k přepravě

(1) Chovatel může zvířata přepravovat nebo je předat k přepravě dopravci pouze tehdy, jsou-li pro plánovanou cestu způsobilá.

(2) Poraněná zvířata a zvířata s fyziologickými potížemi nebo patologickými stavy se nepovažují za způsobilá k přepravě, zejména pokud

- a) se bez bolesti nebo pomoci nemohou sama pohybovat,
- b) mají velké otevřené rány nebo výhřezy,
- c) jde o březí zvířata, u nichž již uplynulo 90 % či více očekávané doby březosti, nebo jde o samice, které porodily v předcházejícím týdnu,
- d) jde o novorozená zvířata, která ještě nemají úplně zahojený pupek,
- e) jde o selata mladší 3 týdnů, jehňata mladší 1 týdne a telata mladší 10 dnů, ledaže jsou přepravována na vzdálenost menší než 100 km,

f) savce, kteří dosud nebyli odstaveni od matky nebo kteří dosud nepřivykli samostatnému přijímání potravy a tekutin, pokud nejsou přepravováni společně s matkou; to neplatí u volně žijících zvířat v případě, kdy může dojít k ohrožení mláďete matkou, g) jde o jelenovité v období, kdy se jim obnovuje paroží.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí pro přepravu zvířat

a) k ošetření veterinárním lékařem a zpět, nebo je-li přeprava jinak nutná k zamezení dalších bolestí, utrpení nebo škod,

b) na pokyn veterinárního lékaře k diagnostickým účelům.

§ 8e

Dopravní prostředky

(1) Chovatel musí zajistit, aby dopravní prostředky, kontejnery, klece a podobně a jejich vybavení byly konstruovány, udržovány a provozovány tak, aby

a) se předešlo zranění a utrpení a zajistila bezpečnost zvířat,

b) zvířata byla chráněna před nepříznivým počasím, příliš vysokými či nízkými teplotami a nepříznivými změnami klimatických podmínek,

c) zvířata neměla možnost z nich uniknout nebo vypadnout a mohla snášet případný stres související s pohybem vozidla,

d) podlaha nebyla kluzká,

e) podlaha minimalizovala prosakování moči a výkalů.

(2) Chovatel musí zajistit

a) aby uvnitř prostoru pro zvířata byl dostatek místa a dostatečné proudění vzduchu, když zvíře stojí v přirozeném postoji,

b) studenokrevným obratlovcům, danému druhu odpovídající okysličením vody, popřípadě přívod vody nebo kyslíku, a to po celou dobu jejich přepravy.

(3) Velikost prostor pro přepravu zvířat stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 8f

Postupy při přepravě

(1) Předměty, které mají být přepravovány ve stejném dopravním prostředku společně se zvířaty, musí chovatel umístit tak, aby nemohly zvířatům přivodit zranění, utrpení nebo stres.

(2) Pokud jsou zvířata přepravována v kontejnerech, musí chovatel zajistit, aby

- a) nedocházelo k jejich strkání, házení, svrhávání, nárazům, převrácení nebo shazování,
- b) s přepravovanými zvířaty nebylo manipulováno hlavou dolů,
- c) nebylo omezeno větrání nebo u studenokrevných obratlovců okysličování, pokud jsou kontejnery přepravovány naskládány na sobě nebo vedle sebe,
- d) přeprava probíhala ve vodorovné poloze za účelem zamezení vytékání nebo vypadávání výkalů,
- e) byla zajištěna stabilita kontejnerů, zejména pokud jsou umístěny na sebe,
- f) kontejnery, jejichž celková hmotnost přesáhne 50 kg, byly vybaveny úchyty a byly během přepravy upevněny.

(3) Nikdo nesmí při přepravě

- a) zvířata bít, kopat nebo užívat jiného násilí,
- b) používat tlak na zvlášť citlivé části těla tak, aby tím byla způsobena zbytečná bolest nebo utrpení,
- c) zavěšovat zvířata pomocí mechanických prostředků,
- d) zvedat nebo tahat zvířata za hlavu, uši, rohy, končetiny, ocas nebo srst, nebo s nimi zacházet tak, aby jim tím byla působena zbytečná bolest nebo utrpení,
- e) používat poháněče nebo pomůcky se špičatými konci,
- f) úmyslně zdržovat zvířata, která jsou poháněna nebo vedena prostorem, ve kterém se manipuluje se zvířaty,
- g) přepravovat zvířata se svázanými končetinami s výjimkou handicapovaných zvířat, přivazovat zvířata za končetiny s výjimkou dravců chovaných v zajetí podle zákona o myslivosti^{1e}).

(4) Elektrické poháněče se smějí používat jen u dospělého skotu a prasat v případě, když odmítají pohyb, a to jen tehdy, když zvířata mají dostatečný prostor k průchodu. Výboje nesmějí trvat déle než 1 vteřinu, musí být vhodným způsobem časově rozloženy a smějí být aplikovány jen na svaly zadních končetin. Výboje se nesmějí používat opakovaně, pokud zvíře nereaguje.

(5) Chovatel musí při přepravě zajistit, aby

- a) zvířata nebyla přivázána za rohy, parohy, kroužky v nose ani za nohy svázané k sobě,
- b) telata neměla náhubek,
- c) domácí koňovití starší 8 měsíců během přepravy měli ohlávku, vyjma nezkrocené koně.

(6) Pokud musí být zvířata přivázána, musí chovatel zajistit, aby provazy, řetězy nebo jiné použité prostředky upevnění

a) byly dostatečně pevné a za normálních přepravních podmínek se nemohly přetrhnout,

b) v případě potřeby umožnily zvířatům ulehnutí, nakrmení a napojení,

c) zabránily jakémukoli riziku uškrcení nebo poranění a aby umožňovaly zvířata v případě potřeby rychle uvolnit.

§ 8g
nadpis vypuštěn

(1) Ustanovení § 8c až 8f se vztahují na přepravu, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a na přepravu hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvýše 50 km nebo v rámci hospodářství²⁾.

(2) Na přepravu ryb se vztahují ustanovení § 8c odst. 1, § 8c odst. 2 písm. a) a b), § 8d odst. 1, § 8e odst. 1 písm. a), b) a c), § 8e odst. 2 písm. b), § 8f odst. 2 písm. a), c), e) a f) a § 8f odst. 3 písm. b).

§ 8h
zrušen

§ 8i
zrušen

§ 8j
zrušen

§ 8k
zrušen

§ 8l
zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

**OCHRANA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT, ZVÍŘAT V ZÁJMOVÝCH CHOVECH A
VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ZVÍŘAT**

Ochrana hospodářských zvířat

§ 9

(1) Při chovu hospodářských zvířat je zakázáno

a) chovat zvíře v izolaci, působí-li mu to utrpení, pokud to nevyžadují zvláštní předpisy,³⁾

b) chovat zvířata v tak velkých nebo v tak uspořádaných skupinách anebo v takových

prostorách,

1. ve kterých jim míra nebo četnost vzájemných útoků působí utrpení,
2. které neumožňují přirozený odpočinek či řádnou péči,
3. ve kterých nemohou uspokojit své potřeby v příjmu potravy a vody anebo jiné potřeby nezbytné pro jejich život a zdraví,

c) chovat zvířata trvale ve tmě nebo je ponechat bez náležité doby odpočinku od umělého osvětlení,

d) používat takové způsoby nebo postupy plemenitby, které způsobují nebo mohou způsobit zvířeti utrpení nebo zranění,

e) chovat zvíře k hospodářským účelům, u něhož lze na základě jeho fenotypu nebo genotypu očekávat, že bude chováno v dalších generacích se škodlivými účinky na jeho zdraví a životní pohodu.

(2) Je zakázáno hospodářská zvířata používat k dosažení jiných cílů, včetně nátlakových akcí, nejedná-li se o veřejné vystoupení nebo použití zvířete k plnění úkolů stanovených ozbrojeným silám, bezpečnostním sborům nebo obecní policii zvláštními právními předpisy^{1k}).

§ 10

Dojde-li k utrpení nebo jinému poškození zvířat prokazatelně v důsledku nevhodné technologie, je chovatel povinen tuto technologii upravit nebo změnit.

§ 10a

Hospodářská zvířata dovážená do České republiky ze zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie (třetí země), musí být doprovázena osvědčením vystaveným úředním nebo státem pověřeným veterinárním lékařem země původu, v němž se osvědčuje, že se zvířaty bylo zacházeno způsobem přinejmenším rovnocenným způsobu používanému v České republice a v zemích Evropské unie.

§ 11

(1) V intenzivních chovech je chovatel povinen zabezpečit nejméně jedenkrát denně prohlídku hospodářských zvířat a technologických zařízení a odstranit v nejkratší možné době každou zjištěnou závadu tak, aby nebylo ohroženo zdraví a život zvířat. K zajištění prohlídky hospodářských zvířat v kterékoli době musí být připraveno stabilní nebo mobilní osvětlení, které umožní důsledné provedení prohlídky.

(2) Chovatel je povinen učinit opatření nezbytná pro zabránění úniku hospodářských zvířat a mít pohotově k dispozici nástroje a pomůcky k okamžitému poskytnutí první pomoci, pomoci při porodu či náhlém onemocnění a vlastní vyprošťovací nářadí odpovídající druhu chovaných zvířat a používané technologii, zařízení k nakládce a vykládce zvířat, jakož i nástroje k okamžitému omráčení a vykrvení hospodářského zvířete při nutné porážce.

§ 12

(1) Chovatel je povinen zajistit s ohledem na druh hospodářského zvířete, stupeň jeho vývoje, adaptaci a domestikaci, životní podmínky odpovídající fyziologickým a etologickým potřebám hospodářských zvířat tak, aby jim nebylo působeno utrpení a byla zajištěna jejich pohoda v souladu se získanými zkušenostmi a vědeckými poznatky.

(2) Chovatel hospodářských zvířat musí zajistit dostatečně početný a odborně způsobilý personál s takovými teoretickými a praktickými znalostmi o příslušném druhu a kategorii hospodářských zvířat a používaném chovatelském systému, aby

a) byl schopen rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu hospodářského zvířete,

b) zjistit změny v chování hospodářského zvířete,

c) byl schopen určit, zda celkové prostředí je vhodné k zachování zdraví a pohody hospodářského zvířete.

(3) Hospodářským zvířatům nesmí být podáváno krmivo nebo nápoj způsobem, který vyvolává zbytečné utrpení. Krmiva musí splňovat podmínky stanovené zvláštními právními předpisy.^{3a)}

(4) Pro zabezpečení podmínek ochrany zvířat každé hospodářské zvíře, na němž se projeví příznaky onemocnění nebo zranění, musí být bez odkladu náležitě ošetřeno v souladu se zvláštními právními předpisy;²⁾ vyžaduje-li to situace, musí být nemocná nebo zraněná zvířata izolována ve vhodném ustájení.

§ 12a

(1) Volnost pohybu hospodářského zvířete nesmí být omezována způsobem, který by mu působil utrpení. Ustájení musí umožnit hospodářským zvířatům bez obtíží uléhat, odpočívat, vstávat a pečovat o povrch svého těla a vidět na ostatní zvířata. Prostor pro ležení musí být pohodlný, čistý a s řádným odtokem tekutých odpadů a nesmí působit nepříznivě na hospodářská zvířata.

(2) Pomůcky na přivazování hospodářských zvířat musí být pravidelně kontrolovány a upravovány, aby maximálně omezily riziko udušení nebo jiného poranění hospodářského zvířete.

(3) Pro zajištění pohody a zdraví hospodářských zvířat v intenzivních chovech, pokud větrání závisí na umělém větracím systému, musí být tento systém vybaven poplašným systémem, který bude varovat při selhání, nebo musí být k dispozici náležitý pomocný systém, který zaručí obnovení větrání. Všechna automatická a mechanická zařízení, která mají podstatný význam pro zdraví a pohodu zvířat, musí být kontrolována alespoň jednou denně. Jsou-li shledány závady, musí být okamžitě odstraněny, nebo není-li to možné, musí být podniknuty náležité kroky k zajištění zdraví a příznivého stavu zvířat.

(4) Hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, se poskytuje

přiměřená ochrana před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a riziky ohrožujícími jejich zdraví.

(5) Podrobnosti stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 12b

Hospodářská zvířata musí

- a) dostávat potravu, která je vhodná pro jejich stáří, druh a která je podávána v dostatečném množství, aby uspokojovala jejich potřeby. Všechna hospodářská zvířata musí mít přístup ke krmivu v intervalech vhodných pro jejich fyziologické potřeby,
- b) mít přístup k vodě, která neohrožuje zdravotní stav zvířat, nebo jim musí být umožněno, podle druhu a věkové kategorie, uspokojovat potřeby tekutin,
- c) mít možnost přístupu k zařízení pro krmení a napájení tak, aby bylo minimalizováno znečištění krmiva a vody i vyloučeny nepříznivé účinky zápolení o krmivo a napájecí vodu mezi hospodářskými zvířaty.

§ 12c

(1) Hospodářská zvířata musí být chována s ohledem na druh a věkovou kategorii nebo hmotnost a další specifické podmínky nároků na jejich ochranu a pohodu podle stanovených minimálních standardů.

(2) Minimální standardy pro ochranu nosnic druhu Kur domácí (*Gallus gallus*), které dosáhly snáškové zralosti a jsou chovány pro produkci vajec nezamýšlených k vylíhnutí (dále jen "nosnice"), se nevztahují na chovy s méně než 350 nosnicemi a zařízení pro chov chovných nosnic.

(3) Minimální standardy pro chov hospodářských zvířat stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 12d

(1) Při chovu kuřat druhu Kur domácí (*Gallus gallus*), která jsou chována na maso (dále jen „kuřata chovaná na maso“) musí chovatel

- a) dodržovat požadavky na hospodářství a požadavky na chov kuřat chovaných na maso stanovené prováděcím právním předpisem,
- b) předávat pověřené osobě podle plemenářského zákona^{3b}) hlášení o chovu kuřat chovaných na maso,
- c) vést záznamy o chovu kuřat chovaných na maso stanovené prováděcím právním předpisem; tyto záznamy musí chovatel uchovávat alespoň po dobu 3 let a na vyžádání je předložit příslušnému orgánu ochrany zvířat,
- d) poskytovat osobě uvedené v § 20 odst. 1 písm. j) zákona údaje a vzorky stanovené

prováděcím právním předpisem.

(2) Maximální hustota osazení v hospodářství, kterým se rozumí výrobní provoz s chovem kuřat chovaných na maso, nebo v hale hospodářství, kterou se rozumí budova hospodářství, ve které je chováno hejno kuřat chovaných na maso, nesmí překročit 33 kg/m². Hustotou osazení se rozumí celková živá hmotnost kuřat chovaných na maso, která se ve stejném čase nacházejí v hale, a to na čtvereční metr využitelné plochy. Využitelnou plochou se rozumí plocha se stelivem kdykoliv přístupná kuřatům chovaným na maso. Hejnem kuřat chovaných na maso se rozumí skupina kuřat chovaných na maso, která jsou umístěna v hale hospodářství a která se v této hale nacházejí současně.

(3) Chovatel, který splňuje požadavky podle odstavců 1 a 2, může provozovat chov kuřat chovaných na maso s hustotou osazení vyšší než 33 kg/m², pokud

a) sdělí pověřené osobě podle plemenářského zákona^{3b)} úmysl používat vyšší hustotu osazení hlášením o chovu kuřat chovaných na maso a

b) splňuje požadavky na hospodářství, požadavky na obsah a vedení dokumentace a požadavky pro vyšší hustotu osazení stanovené prováděcím právním předpisem. Maximální hustota osazení v tomto případě nesmí překročit 39 kg/m². Chovatel je povinen hlásit změnu hustoty osazení nejméně 15 dnů před umístěním hejna kuřat chovaných na maso do haly.

(4) Chovatel může provozovat chov kuřat chovaných na maso se zvýšenou hustotou osazení, která překračuje hustotu uvedenou v odstavci 3 maximálně o 3 kg/m², pokud mu bude na žádost a po splnění kritérií pro povolení zvýšené hustoty osazení stanovených prováděcím právním předpisem vydáno krajskou veterinární správou rozhodnutí o povolení chovu kuřat chovaných na maso se zvýšenou hustotou osazení. Krajská veterinární správa povolení rozhodnutím odejme či změní, jestliže chovatel přestane splňovat kritéria, za kterých bylo rozhodnutí o povolení vydáno. Požadavky stanovené v odstavci 3 platí obdobně.

(5) Chovatel, který chová kuřata chovaná na maso s hustotou osazení vyšší než 33 kg/m², je povinen

a) z údajů vedených podle odstavce 1 písm. c) vypočítat údaje o denní míře úmrtnosti hejna a kumulativní denní míře úmrtnosti hejna a

b) v doprovodné dokumentaci^{3c)} k dodávce kuřat chovaných na maso na jatky uvést údaje o denní míře úmrtnosti hejna a kumulativní denní míře úmrtnosti hejna a údaje o hybridu a plemeni kuřete.

(6) Chovatel musí poskytnout osobám, které jsou jím zaměstnány nebo najaty, aby pečovaly o kuřata chovaná na maso nebo aby je chytaly a nakládaly, poučení týkající se požadavků na ochranu zvířat, včetně požadavků na způsoby porážení používané v hospodářstvích. Splnění této povinnosti je na vyžádání orgánů ochrany zvířat chovatel povinen doložit.

(7) Chovatel musí zajistit, aby za každý chov kuřat chovaných na maso byla stanovena osoba odborně způsobilá k péči o kuřata chovaná na maso, která má osvědčení o způsobilosti k péči o kuřata chovaná na maso. Toto osvědčení vydává ministerstvo na základě absolvování

kurzu odborné přípravy k péči o kuřata chovaná na maso.

(8) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem požadavky na hospodářství a požadavky na chov kuřat chovaných na maso, obsah záznamů o chovu kuřat chovaných na maso, obsah údajů a seznam vzorků, které jsou chovatelé povinni poskytovat osobě uvedené v § 20 odst. 1 písm. j) zákona, požadavky na hospodářství, požadavky na obsah a vedení dokumentace a požadavky na chov kuřat chovaných na maso při hustotě osazení vyšší než 33 kg/m², kritéria pro povolení zvýšené hustoty osazení, obsah a rozsah kurzu odborné přípravy k péči o kuřata chovaná na maso pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o kuřata chovaná na maso, požadavky na vybavení školicího pracoviště, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání a vzor osvědčení.

§ 12e

Ustanovení § 12d se nevztahuje na

- a) hospodářství s méně než 500 kuřaty,
- b) hejna kuřat pro rozmnožovací chov,
- c) líhně,
- d) kuřata z extenzivního chovu ve vnitřních prostorách a z chovu ve volném výběhu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{3d}),
- e) kuřata z ekologického chovu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{3e}).

§ 12f

Pokyny a poučení o péči o prasata a kurz k péči o prasata

(1) Chovatel, který chová prasata ustájená pro odchov a výkrm (dále jen „chovatel prasat“), zajistí, aby prasata ošetřovala osoba, která obdržela pokyny a poučení o péči o prasata v rozsahu stanoveném tímto zákonem a právními předpisy vydanými k jeho provedení.

(2) Za osobu podle odstavce 1 se považuje osoba, která

- a) od chovatele prasat obdržela pokyny a poučení o péči o prasata, nebo
- b) se zúčastnila kurzu k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata, organizovaného školicím pracovištěm.

(3) Účastníkovi kurzu k péči o prasata podle odstavce 2 písm. b) vydá školicí pracoviště osvědčení o způsobilosti k péči o prasata.

(4) Chovatel prasat je povinen vést záznamy o předání pokynů a poučení o péči o prasata a o vydaných osvědčeních o způsobilosti k péči o prasata u osob, které zaměstnává k ošetřování prasat, a uvádět v nich

- a) osobní údaje osoby, která je jím zaměstnávána k ošetřování prasat, a

b) datum vydání a evidenční číslo osvědčení o způsobilosti k péči o prasata nebo jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, která pokyny a poučení o péči o prasata předala, a datum, kdy k jejich předání došlo.

Tyto záznamy lze vést také elektronickou formou. Chovatel je povinen ještě 3 roky po ukončení činnosti těchto osob tyto záznamy uchovávat a na vyžádání je předložit příslušnému orgánu ochrany zvířat.

(5) Obsah a rozsah kurzu k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, vzor osvědčení o způsobilosti k péči o prasata a vzor pokynů a poučení o péči o prasata stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 13

Ochrana zvířat v zájmových chovech

(1) Každý je povinen zabezpečit zvířeti v zájmovém chovu přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb tak, aby nedocházelo k bolesti, utrpení nebo poškození zdraví zvířete, a učinit opatření proti úniku zvířat. Zvíře nesmí být chováno jako zvíře v zájmovém chovu, jestliže nejsou zabezpečeny přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb nebo jestliže se zvíře nemůže adaptovat, přestože tyto podmínky zabezpečeny jsou.

(2) Každý, kdo chová zvíře v zájmovém chovu nebo se ujal toulavého, případně opuštěného zvířete, odpovídá za jeho zdraví a dobrý stav; za splnění této povinnosti se považuje i oznámení místa nálezu obci nebo předání toulavého, případně opuštěného zvířete do útulku.

(3) Je zakázáno chovat zvířata v zájmových chovech, jestliže chovatel nebo občan vytvořil takové podmínky chovu, že v dalších generacích zvířat na základě dědičnosti budou zvířatům chybět části těla nebo orgány nebo budou-li orgány zvířat funkčně nezpůsobilé anebo znetvořené.

(4) Zvíře v zájmovém chovu nesmí být prodáno nebo darováno osobě

a) mladší 15 let bez souhlasu jejích rodičů nebo jiné osoby mající k uvedené osobě mladší 15 let rodičovskou odpovědnost,

b) která byla pravomocným rozhodnutím soudu zbavena způsobilosti k právním úkonům,

c) již byla pravomocným rozhodnutím soudu způsobilost k právním úkonům omezena, bez souhlasu jejího opatrovníka.

(5) Chovatelem druhu zvířete vyžadujícího zvláštní péči může být fyzická osoba starší 18 let nebo právnická osoba; je-li chovatelem takového zvířete právnická osoba, musí stanovit osobu starší 18 let, již bude svěřena péče o zvíře. Nejde-li o chov zvířat v zoologických zahradách^{1b}) a záchranných stanicích, nebo o chov loveckých dravců držených podle zákona o myslivosti^{1e}), je k chovu zvířete vyžadujícího zvláštní péči potřeba povolení krajské veterinární správy příslušné podle místa chovu zvířete.

(6) Žádost o povolení chovu podle odstavce 5 musí obsahovat

- a) identifikační údaje žadatele a místo chovu na území České republiky,
- b) druh a počet chovaných jedinců,
- c) stručný popis chovu a jeho vybavení,
- d) souhlas odpovědné osoby s prováděním kontroly chovaného jedince nebo skupiny druhu zvířat vyžadujícího zvláštní péči, míst a zařízení, v němž jsou tato zvířata chována, a prostor s chovem spojených, zejména prostor pro skladování krmiv.

(7) Krajská veterinární správa neudělí povolení podle odstavce 5, nejsou-li dodrženy podmínky podle odstavce 1. Krajská veterinární správa v povolení podle odstavce 5 stanoví maximální počty zvířat, které je možno chovat ve vybavení uvedeném v žádosti podle odstavce 6 písm. c). Krajská veterinární správa může rozhodnutím povolení změnit nebo odejmout, jestliže se změnily nebo zanikly podmínky, za jakých bylo uděleno. Povolení k chovu druhu zvířat vyžadujícího zvláštní péči se vydává na tři roky a může být na písemnou žádost prodlouženo. Krajská veterinární správa, která povolení vydala, je povinna alespoň jednou za rok provádět dozor nad dodržováním podmínek chovu. Záznamy o provedené kontrole uchová po dobu pěti let.

(8) Dojde-li ke změně podmínek, za nichž bylo povolení vydáno, je chovatel povinen do 30 dnů tuto změnu oznámit krajské veterinární správě.

(9) Chovatel, jemuž bylo vydáno povolení podle odstavce 5, je povinen bez zbytečného odkladu oznámit změny v údajích uvedených v žádosti podle odstavce 6, k nimž dojde po vydání povolení. Má-li dojít k rozšíření chovu zvířat vyžadujících zvláštní péči z hlediska jejich počtu nebo druhů, je chovatel povinen podat novou žádost o povolení chovu.

(10) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhu zvířat vyžadující zvláštní péči a vzor žádosti o povolení chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči.

§ 13a

Zvláštní podmínky pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy

(1) Právnická nebo fyzická osoba, která na základě živnostenského oprávnění

- a) chová zvířata určená pro zájmové chovy pro účely obchodu s nimi nebo s těmito zvířaty obchoduje,
- b) provozuje jezdeckou firmu nebo povoznictví, anebo chová zvířata pro cirkusová nebo veřejná vystoupení,
je povinna nejpozději 30 dnů před zahájením nebo ukončením podnikání oznámit výkon živnosti, druhu a počty zvířat příslušné krajské veterinární správě a současně je povinna doložit, jakým způsobem bude zabezpečena péče o zvířata, jejich zdraví a pohodu v případě zahájení činnosti.

(2) Zjistí-li krajská veterinární správa závažné nebo opětovné porušení povinností právnické nebo fyzické osoby uvedené v odstavci 1 stanovených tímto zákonem, může podat

návrh příslušnému živnostenskému úřadu, aby živnostenské oprávnění zrušil nebo provozování pozastavil.

(3) Právnická nebo fyzická osoba, která obchoduje se zvířaty pro zájmové chovy, je povinna vést evidenci o nakoupených a prodaných zvířatech včetně dokladů o původu zvířete a uchovávat ji po dobu tří let.

(4) Právnická nebo fyzická osoba, která obchoduje se zvířaty určenými pro zájmové chovy, je při prodeji každého zvířete povinna poskytnout bezplatně kupujícímu v písemné podobě správné a podrobné informace o podmínkách chovu a péči o zdraví a pohodu kupovaného zvířete.

(5) Ministerstvo může stanovit prováděcím právním předpisem podmínky pro chov, ochranu a péči o zdraví a pohodu zvířat určených pro zájmové chovy v době, kdy jsou umístěna v obchodech se zvířaty a na ostatních místech prodeje.

§ 13b

Toulavá a opuštěná zvířata

(1) Obec může k regulaci populace toulavých a opuštěných zvířat provést

- a) informační, osvětové a jiné účelově cílené preventivní aktivity zaměřené na prohloubení odpovědného chování člověka k zvířatům, zejména k zvířatům v lidské péči,
- b) finanční nebo jiné zvýhodnění osob, které se ujaly péče o toulavé nebo opuštěné zvíře, zejména psa nebo kočku,
- c) odchyt toulavých a opuštěných zvířat osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona^{1f)},
- d) podporu činnosti k uskutečnění regulace populace omezováním nekontrolovaných zdrojů potravy a neplánovaného rozmnožování psů a koček podporováním jejich sterilizace.

(2) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, kteří dosud označeni nejsou, osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona^{1f)}, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů.

(3) Obec může nechat trvale označit osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona^{1f)} toulavé a opuštěné psy v obci, kteří dosud označeni nejsou, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Označení těchto psů hradí obec. Přihlásí-li se chovatel psa nebo zjistí-li jej obec, je povinen obci jí vynaložené náklady na označení toulavého psa nahradit.

§ 14
Ochrana volně žijících zvířat

(1) Je zakázáno odchyťávat nebo usmrcovat volně žijící zvíře

- a) pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelistových pastí anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení,
- b) pomocí jedovatých návnad a jedů v jakýchkoliv formách včetně plynování a vykuřování, nejde-li o případ podle odstavce 4,
- c) do jestřábích košů a pomocí lepu,
- d) pomocí výbušnin,
- e) pomocí luků a samostřílů,
- f) pomocí elektrického proudu, nejde-li o výkon práva upravený zvláštními právními předpisy,2a)
- g) pomocí poloautomatické nebo automatické zbraně se zásobníkem schopným pojmout více než 2 náboje, nejedná-li se o případ podle § 5 odst. 2 písm. c),
- h) pomocí zbraně s hledím pro střelbu v noci, s elektronickým hledím apod.,
- i) pomocí letadla nebo motorového vozidla,
- j) pomocí zvuku magnetofonu nebo podobného zařízení, mimo zařízení používaných v souladu se zvláštními právními předpisy,2a)
- k) pomocí zrcadla nebo jiného oslňujícího zařízení,
- l) pomocí zdroje umělého osvětlení a zařízení pro osvětlení terčů,
- m) pomocí formalínových nebo lepících pastí,
- n) pomocí zvířat použitých jako živá návnada, nebo nástraha, nejde-li o lov podle zvláštních předpisů 1g).

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. k) a l) se nevztahuje na lov nebo usmrcování ryb podle zákona o rybářství4).

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. h), k) a l) se nevztahuje na případy, kdy orgán státní správy myslivosti rozhodne o povolení, popřípadě o uložení úpravy stavu zvěře podle zákona o myslivosti4a), a je zabezpečeno, že účinek opatření se bude vztahovat cíleně na vyjmenovaný druh zvěře a nezpůsobí utrpení jiným zvířatům.

(4) Deratizace, odchyt a usmrcování volně žijících zvířat patřících mezi škodlivé organismy se řídí zvláštními právními předpisy.2), 2c), 2e), 2f)

(5) Provozovatel odchytových zařízení je musí provozovat tak, aby odchycená zvířata nebyla týrána.

(6) Zákaz odchytu do sítí se nevztahuje na odchyt savců nebo ptáků za účelem zazvěřování honiteb 4b), za účelem jejich návratu do přirozeného prostředí, ptáků a netopýrů za účelem výzkumu, na odchyt zvířete drženého v zajetí anebo na odchyt toulavého nebo opuštěného zvířete. Zákaz se nevztahuje na odchyt ryb v rybářských revírech, který provádí uživatel revíru. Pro účely ornitologického výzkumu dále neplatí zákaz odchytu ptáků do sítí za použití zvuku magnetofonu nebo podobného zařízení a za použití zdroje umělého osvětlení. Zákaz odchytu do sítí a smyček se nevztahuje na odchyt handicapovaných zvířat za účelem jejich přijetí do záchrané stanice. Ustanovení odstavce 1 písm. a), pokud jde o sítě, a písm. f), j) a l), pokud jde o zdroj umělého osvětlení, se nevztahují na odchyt volně žijících zvířat s jejich zpětným vypuštěním do volné přírody prováděný za účelem určení druhu, pohlaví, stáří a získání biometrických údajů v rámci sledování stavu volně žijících zvířat.

(7) Zakazuje se odchyt jedinců druhů původních volně žijících na území České republiky pro chov ve farmovém chovu, zájmovém chovu nebo chovu, jehož cílem je domestikace, včetně drezúry; to neplatí pro odchyt a chov loveckých dravců provedený v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny a zákonem o obchodování s ohroženými druhy 4c), jakožto pro odlov generačních ryb pro potřeby umělého výtěru.

(8) Pro ochranu letišť, městských aglomerací nebo jiných objektů je povoleno použít loveckých vycvičených dravců, je-li to v souladu se zvláštním právním předpisem 1e), 2e).

(9) Úpravou ochrany volně žijících zvířat podle tohoto zákona nejsou dotčeny zvláštní právní předpisy na úseku ochrany přírody a krajiny 2e).

§ 14a

Zakázané činnosti s volně žijícími zvířaty

(1) Je zakázáno

a) provozovat mobilní zařízení typů pojízdných zvěřinců, exotarií, terárií a akvárií, v nichž jsou jedinci volně žijících druhů umístěni převážně v prostoru dopravního prostředku, s výjimkou zvířat, se kterými je pracováno v cirkusové manéži,

b) u nově narozených primátů, ploutvonožců, kytovců, vyjma delfinovitých, nosorožců, hrochů nebo žiraf provádět zvláštní způsob výcviku pro přípravu a provedení triků nebo výkonu v cirkuse, divadelním a varietním představení, filmu, televizním programu nebo podobném veřejném představení, s výjimkou cílených pohybových aktivit zvířat, v zoologických zahradách (dále jen "drezúra") a k těmto účelům s nimi vstupovat na území státu.

(2) Volně žijící zvířata musí být chována a jejich drezúra musí být prováděna s ohledem na druh a věkovou kategorii nebo hmotnost a další specifické podmínky nároků na jejich ochranu podle podmínek pro chov a drezúru stanovených prováděcím právním předpisem.

(3) Bližší podmínky pro chov a drezúru zvířat stanoví ministerstvo prováděcím

právním předpisem.

§ 14b

Ochrana handicapovaných zvířat

(1) Každý, kdo se ujal handicapovaného zvířete, je povinen zajistit péči o ně podle odstavce 2 nebo předat toto zvíře záchranné stanici, popřípadě oznámit místo jeho nálezu záchranné stanici.

(2) Chovatel, který poskytuje soustavnou nezbytnou péči handicapovaným zvířatům, je povinen

a) vytvářet podmínky pro zachování jejich fyziologických funkcí a biologických potřeb, a to zejména vybavením prostor pro handicapovaná zvířata,

b) předcházet jejich únikům,

c) mít osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata, udělené příslušným orgánem ochrany zvířat, nebo zajistit, aby péči o handicapovaná zvířata zajišťovala osoba s tímto osvědčením, pokud se jedná o záchrannou stanici,

d) dodržovat podmínky chovu handicapovaných zvířat, vybavení a minimální velikost prostor pro handicapovaná zvířata, stanovené prováděcím právním předpisem.

(3) Osoba, která provozuje záchrannou stanici, je povinna stanovit alespoň 1 osobu odpovědnou za péči o handicapovaná zvířata. Osoba odpovědná za péči o handicapovaná zvířata musí úspěšně absolvovat odborný kurz a získat osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata; další osoby, které provádějí činnosti související s chovem a péčí o handicapovaná zvířata, musí osoba odpovědná za péči o handicapovaná zvířata poučit tak, aby uvedené činnosti prováděly kvalifikovaným způsobem. Osoba, která provozuje záchrannou stanici, je povinna uchovávat osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata a vést dokumentaci o poučení osob, které provádějí činnosti související s chovem a péčí o handicapovaná zvířata, uchovávat ji od doby zahájení činnosti těchto osob související s chovem a péčí o handicapovaná zvířata, a to ještě po dobu 3 let od ukončení této činnosti.

(4) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem rozsah odborných znalostí nezbytných pro získání osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata, obsah odborného kurzu pro získání této odborné způsobilosti, složení zkušební komise, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, průběh zkoušky, vzor osvědčení a podmínky pro chov handicapovaných zvířat, vybavení a minimální velikost prostor pro handicapovaná zvířata.

**ČÁST PÁTÁ
OCHRANA POKUSNÝCH ZVÍŘAT**

§ 15

Použití ustanovení o ochraně pokusných zvířat

(1) Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se použijí v

případech,

a) kdy jsou pokusná zvířata používána nebo mají být použita k pokusům nebo jsou specificky chována tak, aby mohly být jejich orgány nebo tkáně použity pro vědecké účely,

b) dokud pokusná zvířata nejsou usmrcena, umístěna do zájmového chovu nebo navracena do vhodného přírodního stanoviště nebo chovu.

(2) Odstranění bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození pokusných zvířat pomocí úspěšného použití anestetik, analgetik nebo jiných metod nevylučuje z oblasti působnosti tohoto zákona použití pokusných zvířat při pokusech.

(3) Ustanovení tohoto zákona, která upravují ochranu pokusných zvířat, se nevztahují na případy, kdy jsou pokusná zvířata použita pro:

a) nepokusné úkony prováděné v zemědělství,

b) nepokusné klinické veterinární úkony,

c) veterinární klinická hodnocení požadovaná při registraci veterinárního léčivého přípravku,

d) úkony prováděné pro účely uznaných chovatelských postupů,

e) úkony, jejichž hlavním účelem je identifikace zvířete,

f) úkony, které pravděpodobně zvířeti nezpůsobí bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození o intenzitě odpovídající nejmeně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobenému vpichem jehly podle řádné veterinární praxe.

(4) Ustanovení tohoto zákona za účelem uvedeným v § 1 odst. 2 písm. d) stanovují pravidla, která se týkají

a) nahrazení a omezení používání pokusných zvířat k pokusům a šetrného zacházení s pokusnými zvířaty při jejich chovu, umístění, péči o ně a používání k pokusům,

b) původu, chovu, označení pokusných zvířat, péče o ně a jejich umístění a usmrcování,

c) úkonů chovatelů pokusných zvířat, dodavatelů pokusných zvířat a uživatelů pokusných zvířat,

d) hodnocení a schvalování projektů pokusů, při nichž jsou v rámci pokusů používána pokusná zvířata.

(5) Tímto zákonem nejsou dotčena ustanovení zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 15a

Oprávnění k chovu, oprávnění k dodávce a oprávnění k používání pokusných zvířat

(1) Chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata smí jen osoba, které bylo k těmto

činností uděleno oprávnění.

(2) Pokusy mohou být prováděny pouze ve schválených zařízeních uživatele pokusných zvířat. Ministerstvo může udělit výjimku z požadavku uvedeného ve větě první, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je to vědecky odůvodněno.

(3) Osoba, která je držitelem oprávnění k dodávce pokusných zvířat, smí dodávat pokusná zvířata osobě, která je držitelem oprávnění k používání pokusných zvířat, pouze z chovného zařízení osoby, která je držitelem oprávnění k chovu pokusných zvířat.

(4) Zařízení určená k chovu a dodávce pokusných zvířat musí být oddělena od zařízení určených k používání pokusných zvířat, to neplatí v případě chovu, dodávky a využití ryb a pokusů, při nichž je prováděn u pokusných zvířat pouze odběr krve.

§ 15b

Rozhodnutí o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, oprávnění k dodávce pokusných zvířat a oprávnění k používání pokusných zvířat

(1) Oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat uděluje ministerstvo na základě žádosti podané na předepsaném formuláři, jehož vzor stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

a) adresu místa, kde hodlá žadatel vykonávat svoji činnost, včetně přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí o udělení daného oprávnění stanoveno, že je možno chovat, dodávat nebo používat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území,

b) druh činnosti; u uživatelů pokusných zvířat také účel, za jakým mohou být pokusy prováděny,

c) druhy pokusných zvířat určených k chovu, dodávce nebo použití a jejich maximální denní stavy,

d) osobní údaje, adresu místa trvalého pobytu a číslo osvědčení podle § 15d nebo § 15e osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata a určeného veterinárního lékaře a osobní údaje statutárního orgánu, který je odpovědný za dodržování tohoto zákona.

(2) Ministerstvo udělí oprávnění uvedené v odstavci 1, splňuje-li žadatel požadavky stanovené tímto zákonem a právními předpisy vydanými k jeho provedení. Žadatel je povinen předložit posuzovateli údaje vztahující se k provozu zařízení stanovené prováděcím právním předpisem.

(3) Rozhodnutí o udělení oprávnění podle odstavce 1 vydává ministerstvo na dobu určitou. V případě prvního udělení oprávnění se oprávnění vydává na dobu 3 let, při každém dalším udělení oprávnění se oprávnění vydává na dobu 5 let; na základě žádosti žadatele může ministerstvo udělit oprávnění i na dobu kratší.

(4) Rozhodnutí o udělení oprávnění podle odstavce 1 obsahuje kromě obecných náležitostí

a) náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až d),

b) dobu jeho platnosti.

(5) Ministerstvo zašle rozhodnutí o udělení oprávnění podle odstavce 1 na vědomí krajské veterinární správě nebo orgánu příslušnému podle § 19 odst. 1 písm. d). Rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat zašle ministerstvo na vědomí také státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů podle § 23.

(6) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat je povinen bez zbytečného odkladu ohlásit ministerstvu změnu údajů uvedených v rozhodnutí o udělení oprávnění podle odstavce 1.

(7) V případě jakékoli významné změny struktury nebo funkce zařízení podle odstavce 1, která by mohla nepříznivě ovlivnit životní podmínky pokusných zvířat, v případě změny místa, kde jsou prováděny činnosti s pokusnými zvířaty, rozšíření druhů činností nebo zvýšení počtu chovaných, dodávaných nebo užívaných druhů pokusných zvířat musí chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat podat novou žádost podle odstavce 1. Provést změny uvedené v předchozí větě je možné až po nabytí právní moci rozhodnutí o udělení oprávnění chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat.

(8) Ministerstvo vede evidenci chovatelů pokusných zvířat, dodavatelů pokusných zvířat a uživatelů pokusných zvířat, kterým bylo uděleno oprávnění. Obsahem této evidence je název zařízení a název obce sídla tohoto zařízení.

§ 15c **Posuzovatelé**

(1) Zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat před rozhodnutím o udělení oprávnění podle § 15b odst. 1 posoudí nejméně 2 posuzovatelé, kteří posuzují, zda zařízení splňuje všechny požadavky stanovené tímto zákonem a právními předpisy vydanými k jeho provedení, a vypracují společný písemný posudek. Společně s posuzovateli se posouzení zařízení může zúčastnit zaměstnanec ministerstva.

(2) Posuzovatele jmenuje a odvolává ministerstvo. Na jmenování posuzovatelem není právní nárok. Posuzovatelem může být jmenována osoba, která

a) je lékařem, veterinárním lékařem nebo osobou s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, která se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod,

b) má osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů,

c) předloží

1. přehled o své odborné činnosti a publikační činnosti a
2. doklad o minimálně 5 letech odborné praxe při využívání pokusných zvířat k vědeckým účelům, a to za posledních 10 let.

(3) Ministerstvo může posuzovatele odvolat, jestliže

- a) neplní povinnosti posuzovatele,
- b) opakovaně odevzdá posudek nepravdivý nebo chybný, nebo
- c) požádal o odvolání.

(4) Jmenování posuzovatele zaniká

- a) dnem uvedeným v odvolání, nebo
- b) úmrtím posuzovatele nebo jeho prohlášením za mrtvého.

(5) Před posouzením konkrétního zařízení zašle ministerstvo posuzovateli písemné pověření k posouzení určeného zařízení s požadavkem na zpracování posudku.

(6) Posuzovatel

a) je povinen

1. se v určeném zařízení prokázat pověřením k posouzení vydaným ministerstvem,
2. na základě pověření posoudit určené zařízení fyzickou kontrolou na místě, včetně posouzení stanovené dokumentace, o zjištěných skutečnostech zpracovat písemný posudek a zaslat jej ministerstvu,
3. oznámit neprodleně ministerstvu skutečnosti, pro které by nemohl vypracovat posudek pravdivě nebo pro které je z činnosti posuzovatele vyloučen,
4. předložit v souladu s platnými právními předpisy vyúčtování nákladů spojených s posuzováním určeného zařízení,
5. se na vyzvání ministerstva zúčastnit školení k dané problematice,

b) je oprávněn

1. si vyžádat písemné stanovisko osoby zmocněné k zastupování žadatele ve správním řízení k posudku, který v souvislosti s posuzováním určeného zařízení zpracoval,
2. se účastnit jednání ministerstva při projednávání posudku, který na určené zařízení zpracoval.

(7) Seznam údajů, které je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat povinen předložit posuzovatelům, obsah písemného posudku posuzovatelů a postup posuzovatelů při posuzování stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 15d

**Kurzy odborné přípravy k získání kvalifikace a odborné způsobilosti na úseku
pokusných zvířat**

(1) Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) mít v daném zařízení nebo na daném místě dostatečný počet zaměstnanců, aby byla zajištěna řádná péče o pokusná zvířata,

b) zabezpečit, aby péči o pokusná zvířata vykonávaly osoby odborně způsobilé k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat, schopné rozpoznat změny v chování pokusného zvířete a posoudit zjevné příznaky jeho zhoršeného zdravotního stavu, jakož i vhodnost, případně přiměřenost vnějšího prostředí ve vztahu k zdravotnímu stavu pokusného zvířete a přijmout potřebná opatření.

(2) Osoba, která bude navrhovat pokusy a projekty pokusů, provádět pokusy na pokusných zvířatech, pečovat o pokusná zvířata nebo usmrcovat pokusná zvířata, musí před prováděním těchto úkonů absolvovat náležité vzdělávání a odbornou přípravu v

a) navrhování pokusů a projektů pokusů,

b) provádění pokusů na pokusných zvířatech,

c) péči o pokusná zvířata, nebo

d) usmrcování pokusných zvířat.

(3) Úkony uvedené v odstavci 2 písm. a) mohou provádět pouze lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří absolvovali kurz odborné přípravy a získali osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Na základě tohoto osvědčení mohou tyto osoby provádět také pokusy na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. Osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

(4) Provádět úkony uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d) mohou pouze osoby, které absolvovaly kurz odborné přípravy a získaly osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. Toto osvědčení vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

(5) Nad osobami, které provádějí úkony uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo d), musí chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat při plnění jejich úkolů zajistit dohled, dokud neprokáží požadovanou kvalifikaci. Osoba, která ke dni vzniku pracovního nebo obdobného poměru není držitelem osvědčení o odborné způsobilosti, nebo u níž nebylo rozhodnuto o uznání odborné kvalifikace podle zákona o uznávání odborné kvalifikace^{4d}), musí zkoušku odborné způsobilosti složit do 6 měsíců ode

dne vzniku pracovního nebo obdobného poměru.

(6) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést záznamy o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů a o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat a uvádět v nich

a) osobní údaje osob, kterým byla vydána uvedená osvědčení, a

b) datum vydání a evidenční číslo uvedených osvědčení.

Tyto záznamy lze vést také elektronickou formou. Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen ještě 3 roky po ukončení činnosti osob tuto dokumentaci uchovávat a na vyžádání ji předložit příslušnému orgánu ochrany zvířat.

(7) Obsah a rozsah kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, obsah a rozsah kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, složení zkušební komise, průběh zkoušky, vzor osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů a vzor osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 15e

Kurzy odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti na úseku pokusných zvířat

(1) Osoby, které získaly osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, nebo kterým byla prodloužena doba platnosti tohoto osvědčení podle tohoto ustanovení, a které chtějí nadále provádět úkony uvedené v § 15d odst. 2, musí před uplynutím doby platnosti uvedeného osvědčení, nejdříve však 1 rok před uplynutím doby jeho platnosti, absolvovat kurz odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

(2) Osoby, které získaly osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat nebo kterým byla prodloužena doba platnosti tohoto osvědčení podle tohoto ustanovení, a které chtějí nadále provádět úkony uvedené v § 15d odst. 2 písm. b), c) nebo d), musí před uplynutím doby platnosti uvedeného osvědčení, nejdříve však 1 rok před uplynutím doby jeho platnosti, absolvovat kurz odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. Osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat vydává ministerstvo, a to na dobu 7 let.

(3) Obsah a rozsah kurzu odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o

odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, obsah a rozsah kurzu odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, složení zkušební komise, průběh zkoušky, vzor osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, vzor osvědčení o prodloužení doby platnosti odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 15f
Specifické požadavky na pracovníky

(1) Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí mít v daném místě jednu či více osob, které zajišťují

- a) dohled nad životními podmínkami pokusných zvířat v daném zařízení a péči o ně,
- b) přístup osob zacházejících s pokusnými zvířaty k informacím o jednotlivých druzích pokusných zvířat, které jsou v zařízení umístěny, a
- c) náležité vzdělání a kvalifikaci osob zacházejících s pokusnými zvířaty, průběžné absolvování kurzů odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti podle § 15e těmito osobami a výkon dohledu nad těmito osobami, dokud neprokáží požadovanou kvalifikaci,
(dále jen „osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata“).

(2) Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata je povinna vykonávat činnosti uvedené v odstavci 1.

(3) Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), musí zajistit, aby

- a) bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou pokusnému zvířeti v průběhu pokusu způsobovány, pokud nejsou nevyhnutelné, byly minimalizovány na nejnižší možnou úroveň,
- b) projekty pokusů byly prováděny v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů, a aby v případě porušení požadavků byla přijata a zaznamenána vhodná nápravná opatření,
- c) byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat,
- d) v případě schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě,
- e) po zahájení pokusu byl veden protokol a v něm potvrzovány úkony stanovené projektem pokusů,
- f) byla umožněna osobě odpovědné za péči o pokusná zvířata, odborné komisi pro zajišťování

dobrych životních podmínek pokusných zvířat a orgánům ochrany zvířat kontrola plnění podmínek projektu pokusů, včetně provádění zápisů o této kontrole do protokolu,

g) byla zabezpečena péče o pokusná zvířata při pokusu a kontrolována činnost dalších zaměstnanců související s pokusem, zejména ošetřovatelů, kteří se na ní podílejí,

h) byl pokus ukončen po dosažení cíle nebo nejpozději v termínu stanoveném projektem pokusů.

(4) Vedoucí projektu pokusů si v odůvodněných případech může stanovit svého zástupce; ustanovení odstavce 3 se na zástupce vedoucího pokusů použije obdobně. Vedoucí projektu pokusů nebo jeho zástupce se nesmí účastnit zpracování stanoviska, které se týká jejich projektu pokusů, jako člen odborné komise pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat nebo státního orgánu příslušného ke schvalování projektů pokusů.

(5) Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat musí určit veterinárního lékaře s odbornou způsobilostí v oblasti zdravotní problematiky pokusných zvířat (dále jen „určený veterinární lékař“), nebo kvalifikovaného odborníka, který je pověřen poskytováním poradenství ohledně dobrých životních podmínek pokusných zvířat a zacházení s nimi. Za patřičně kvalifikovaného odborníka podle věty první se považuje lékař nebo osoba s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, pokud se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod.

(6) Osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí projektu pokusů, jeho zástupce nebo jiný kvalifikovaný odborník podle odstavce 5, a členové odborné komise zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat musí mít osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů.

§ 15g

Odborná komise pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat

(1) Každý chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen pro své zařízení zřídit odbornou komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat (dále jen „odborná komise“) a zajistit podmínky pro řádné plnění úkolů komise stanovené jí tímto zákonem.

(2) Odborná komise zřízená uživatelem pokusných zvířat musí mít alespoň 3 členy. Odborná komise zřízená chovatelem pokusných zvířat nebo dodavatelem pokusných zvířat musí mít alespoň 2 členy.

(3) Členy odborné komise musí být všechny osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata a v případě uživatele pokusných zvířat i vědecký pracovník, který je lékařem, veterinárním lékařem nebo osobou s odpovídajícím vzděláním podle § 15d odst. 3. Odborná komise rovněž získává informace od určeného veterinárního lékaře nebo odborníka uvedeného v § 15f odst. 5.

(4) Odborná komise plní tyto úkoly:

- a) osobám, které zacházejí s pokusnými zvířaty, poskytuje poradenství týkající se dobrých životních podmínek pokusných zvířat v souvislosti se získáváním a umísťováním pokusných zvířat, péčí o ně a jejich používáním, a kontroluje jejich činnost,
- b) poskytuje osobám uvedeným v písmeni a) poradenství k uplatňování požadavku nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi a informuje je o technickém a vědeckém pokroku při uplatňování tohoto požadavku,
- c) zavádí, kontroluje a přezkoumává vnitřní provozní postupy, pokud jde o monitorování, podávání zpráv a návazné kroky týkající se dobrých životních podmínek pokusných zvířat, která jsou v zařízení umístěna nebo používána,
- d) sleduje a kontroluje průběh a výsledky projektů pokusů a přitom zohledňuje jejich dopad na používaná pokusná zvířata, určuje prvky, které dále přispívají k nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrnému zacházení s nimi, a poskytuje v těchto věcech poradenství,
- e) poskytuje poradenství o režimech pro umístění pokusných zvířat do zájmového chovu včetně odpovídající socializace pokusných zvířat, která mají být do zájmového chovu umístěna,
- f) projednává a předkládá odpovědnému pracovníkovi zařízení návrhy provozního řádu, technologických postupů a návrhy na opatření k ochraně pokusných zvířat a
- g) kontroluje stanovenou evidenci pokusných zvířat podle odstavce 5 písm. d) bodu 4.

(5) Odborná komise v zařízení provozovaném uživatelem pokusných zvířat plní dále tyto úkoly:

- a) projednává a vyjadřuje se k předloženému projektu pokusů písemným stanoviskem s odůvodněním, které postoupí státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů a současně o tomto písemně vyrozumí předkladatele; nemá-li projekt pokusů veškeré náležitosti, vrátí jej předkladateli k doplnění, přitom je povinna ověřit všechny náležitosti projektu pokusů,
- b) na základě rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaného státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů vydává vedoucímu projektu pokusů souhlas k zahájení projektu pokusů; zahájit projekt pokusů je možné až po vydání tohoto souhlasu,
- c) kontroluje, zda jsou o pokusech vedeny protokoly a jsou v nich zaznamenávány údaje stanovené příslušným projektem pokusů,
- d) zpracovává a odevzdává státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů nejpozději do 31. ledna roku následujícího souhrnnou zprávu o činnosti za kalendářní rok včetně statistických tabulek, jejichž vzor stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem, s uvedením
 1. identifikace uživatele pokusných zvířat, označení rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat a doby jeho platnosti,
 2. jména, popřípadě jmen, příjmení a čísla osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování

pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů členů odborné komise,

3. počtu projednaných a z toho doporučených projektů pokusů s označením účelů pokusů uvedených v § 18 odst. 1,

4. evidence počtu pokusných zvířat použitých pro pokusy a počtu a druhu provedených pokusů, včetně informací o skutečné závažnosti pokusů a původu a druzích subhumánních primátů, kteří byli k pokusům použiti,

5. podrobných informací o výjimkách udělených podle § 18g odst. 6,

6. dalších údajů stanovených dohodami Rady Evropy na úseku ochrany pokusných zvířat nebo prováděcím právním předpisem nebo požadovaných ministerstvem,

e) zpracovává a odevzdává státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů nejpozději do 31. srpna 2018, a poté každých 5 let vždy do 31. srpna daného kalendářního roku, souhrnnou zprávu s uvedením informací o uplatňování § 15g, § 16a odst. 2 a 3, § 16b, 16c, § 17c odst. 4 a § 17f.

(6) Záznamy o každém poradenství poskytnutém odbornou komisí a o rozhodnutích přijatých na základě tohoto poradenství musí chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat uchovávat nejméně po dobu 3 let. Záznamy musí být na vyžádání poskytnuty příslušnému orgánu ochrany zvířat.

(7) Vzory statistických tabulek, pokyny pro jejich vyplnění a další údaje, které musí obsahovat souhrnná zpráva o činnosti zařízení, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 16

Schvalování projektů pokusů

Nikdo nesmí provést nebo nařídit provedení projektu pokusů nebo pokusu bez jeho předchozího schválení státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů. Pokusy smí uživatel pokusných zvířat provádět výhradně v rámci určitého schváleného projektu pokusů. Projekt pokusů musí být prováděn v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů.

§ 16a

Žádost o schválení projektu pokusů

(1) Uživatel pokusných zvířat musí podat státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů žádost o schválení projektu pokusů na předepsaném formuláři, jehož vzor stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

a) adresu místa, kde hodlá vykonávat uživatel pokusných zvířat svoji činnost, včetně přesného umístění, názvu, případně jiného označení jednotlivých prostor, kde má být činnost prováděna; pokud má být na základě žádosti v rozhodnutí stanoveno, že je možno využívat pokusná zvířata i mimo zařízení, uvede žadatel v žádosti specifikaci místa, kde bude činnost prováděna, zejména zda bude činnost prováděna ve volné přírodě a na jakém území,

b) číslo jednací a spisovou značku rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat a dobu jeho platnosti,

c) název projektu pokusů, úkolu studie, případně označení grantu,

d) následující informace

1. význam a zdůvodnění používání pokusných zvířat, včetně jejich původu, odhadovaného počtu, druhů a stadií vývoje; význam a zdůvodnění pokusů,
2. uplatnění metod v zájmu nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,
3. plánované použití anestezie, analgezie nebo jiných metod tlumících bolest,
4. případné omezení a zmírnění všech forem utrpení pokusných zvířat od narození po smrt a zabránění tomuto utrpení,
5. používání hledisek humánního zacházení s pokusnými zvířaty,
6. pokusné nebo pozorovací strategie a statistický plán pro minimalizaci počtu pokusných zvířat, jejich bolesti, utrpení a strachu a případného dopadu na životní prostředí,
7. opětovné použití pokusných zvířat a jeho kumulativní dopad na daná pokusná zvířata,
8. navrhované klasifikace závažnosti pokusů,
9. zabránění případnému neodůvodněnému opakování pokusů,
10. podmínky umístění a chovu pokusných zvířat a péče o ně,
11. metody usmrcování pokusných zvířat,
12. seznam osob, které se na projektu pokusů podílejí, a čísla jejich osvědčení podle § 15d odst. 3 a 4 nebo § 15e,

e) návrh projektu pokusů, včetně písemného stanoviska odborné komise podle § 15g k předloženému projektu pokusů,

f) netechnické shrnutí projektu pokusů,

g) veterinární podmínky pro provádění pokusů na pokusných zvířatech stanovené krajskou veterinární správou v případech uvedených v jiném právním předpise2),

h) v případě použití jedinců druhů volně žijících zvířat vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody.

(2) Netechnické shrnutí projektu pokusů je anonymní a neobsahuje jména ani adresy uživatele pokusných zvířat ani jeho zaměstnanců. S výhradou ochrany duševního vlastnictví a důvěrných informací obsahuje netechnické shrnutí projektu pokusů tyto údaje:

a) informace o cílech projektu pokusů, včetně předpokládané újmy a předpokládaného přínosu, a počtu a druhů pokusných zvířat, která mají být použita,

b) prokázání toho, že byl dodržen požadavek nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi.

(3) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů netechnická shrnutí schválených projektů pokusů a veškeré jejich aktualizace zveřejňuje, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup, nejpozději do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o schválení projektu pokusů.

§ 16b
Hodnocení projektu pokusů

(1) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů musí provést hodnocení projektu pokusů dostatečně podrobně v závislosti na druhu projektu pokusů a ověřit, zda projekt pokusů vyhovuje těmto kritériím:

- a) projekt pokusů je odůvodněný z vědeckého nebo vzdělávacího hlediska nebo jeho provedení vyžadují právní předpisy,
- b) použití pokusných zvířat je odůvodněno účely projektu pokusů,
- c) projekt pokusů je koncipován tak, aby pokusy mohly být prováděny způsobem co nejhumánnějším a co nejcitlivějším vůči životnímu prostředí.

(2) Hodnocení projektu pokusů se skládá z

- a) hodnocení cílů projektu pokusů, předpokládaného vědeckého přínosu nebo vzdělávací hodnoty,
- b) posouzení souladu projektu pokusů s požadavkem nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi,
- c) posouzení a klasifikace závažnosti pokusů,
- d) analýzy újmy a přínosů spojených s projektem pokusů, aby bylo možné posoudit, zda je újma, která je pokusným zvířatům způsobena utrpením, bolestí a strachem, obhajitelná z hlediska očekávaného výsledku, při zohlednění etického hlediska, a může být v konečném důsledku přínosem pro člověka, zvířata či životní prostředí,
- e) posouzení všech odůvodnění uvedených v § 17a až 17f, § 18b, 18d a 18g.

(3) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů, který provádí hodnocení projektu pokusů, zohledňuje odborná stanoviska, zejména pokud jde o

- a) oblasti vědeckého použití, v nichž budou pokusná zvířata použita, včetně nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi v těchto oblastech,
- b) koncepci pokusu, případně včetně statistických hodnocení,
- c) veterinární praxi v oblasti pokusných zvířat nebo případně veterinární praxi týkající se volně žijících zvířat,
- d) chovatelské postupy a péči o pokusná zvířata druhů, které mají být použity k pokusům.

(4) Proces hodnocení projektu musí být transparentní. Hodnocení projektu pokusů se provádí s výhradou ochrany duševního vlastnictví a důvěrných informací nestranně a mohou při něm být zohledněna stanoviska nezávislých subjektů.

(5) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve vyhodnocení projektu pokusů uvede, zda projekt pokusů obdržel příznivé nebo nepříznivé hodnocení, a určí, zda a kdy by se měl projekt pokusů zpětně posoudit, obdržel-li projekt pokusů příznivé hodnocení projektu pokusů.

§ 16c **Zpětné posouzení**

(1) V případě, že tak určí státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů v souladu s § 16b odst. 5, provede státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů zpětné posouzení, a na jeho základě vydá stanovisko, které zhodnotí

- a) zda bylo dosaženo cílů projektu pokusů,
- b) újmu způsobenou pokusným zvířatům, včetně počtu a druhů použitých pokusných zvířat a závažnosti pokusů,
- c) skutečnosti, které mohou přispět k dalšímu provádění požadavku nahrazení a omezení používání pokusných zvířat a šetrného zacházení s nimi.

(2) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů posuzuje zpětně všechny projekty pokusů, při nichž jsou použiti subhumánní primáti, a projekty pokusů, jejichž součástí jsou pokusy označené jako závažné, včetně pokusů uvedených v § 18c odst. 3 a 4.

(3) Povinnost zpětného posouzení se nevztahuje na projekty pokusů zahrnující pouze pokusy klasifikované jako mírné nebo jako pokusy, při nichž pokusné zvíře nenabude vědomí.

(4) Uživatel pokusných zvířat je povinen na vyžádání poskytnout státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů všechny doklady a informace nezbytné k provedení zpětného posouzení.

(5) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve stanovisku o zpětném posouzení projektu pokusů uvede, zda projekt pokusů obdržel příznivé nebo nepříznivé hodnocení zpětného posouzení.

§ 16d **Rozhodnutí o schválení projektu pokusů a lhůty pro jeho vydání**

(1) Projekt pokusů lze schválit, pokud obdržel příznivé hodnocení projektu pokusů podle § 16b.

(2) V rozhodnutí o schválení projektu pokusů musí být kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem uvedeny

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a evidenční číslo osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů vedoucího projektu pokusů a jeho zástupce, pokud byl ustanoven,

- b) adresy zařízení nebo jiné označení místa, na kterém bude projekt pokusů prováděn,
- c) údaje o veškerých specifických podmínkách vyplývajících z hodnocení projektu pokusů včetně toho, zda a kdy bude projekt pokusů zpětně posuzován,
- d) doba platnosti rozhodnutí.

(3) Rozhodnutí o schválení projektu pokusů se vydává nejdéle na dobu 5 let. Rozhodnutí o schválení projektu pokusů však nesmí být uděleno na delší dobu, než je platnost rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat.

(4) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může povolit provádění vícenásobných generických projektů pokusů prováděných týměž uživatelem pokusných zvířat, pokud jsou tyto projekty pokusů nezbytné ke splnění požadavků stanovených právními předpisy nebo pokud používají pokusná zvířata určená k produkci nebo diagnostickým účelům za použití zavedených metod.

(5) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů musí vydat rozhodnutí o schválení projektu pokusů do 40 pracovních dnů po přijetí úplné a správně vyplněné žádosti. Tato lhůta zahrnuje i hodnocení projektu pokusů. Pokud je to odůvodněno složitostí projektu pokusů nebo jeho víceoborovou povahou, může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů lhůtu uvedenou ve větě první jednou prodloužit o dobu nepřesahující 15 pracovních dnů. Prodloužení lhůty musí být odůvodněno a žadatel musí být o této skutečnosti informován před uplynutím lhůty uvedené ve větě první.

(6) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů bezodkladně potvrdí žadateli přijetí všech žádostí o schválení projektu pokusů a uvede lhůtu podle odstavce 5, v níž má být rozhodnuto.

§ 16e

Změna, pozastavení, odnětí nebo zánik platnosti rozhodnutí o schválení projektu pokusů

(1) Uživatel pokusných zvířat je povinen bez zbytečného odkladu ohlásit státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů změnu údajů uvedených v rozhodnutí o schválení projektu pokusů.

(2) V případě jakékoli významné změny struktury nebo funkce daného zařízení uživatele pokusných zvířat, která by mohla nepříznivě ovlivnit životní podmínky pokusných zvířat, nebo změny místa, na kterém jsou prováděny činnosti s pokusnými zvířaty, anebo zvýšení počtu užívaných druhů pokusných zvířat, musí uživatel pokusných zvířat podat žádost o změnu rozhodnutí o schválení projektu pokusů. Provést změny uvedené v předchozí větě je možné až po nabytí právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o schválení projektu pokusů. V případě změny druhů činností, které mají být s pokusnými zvířaty prováděny, musí uživatel pokusných zvířat podat novou žádost o schválení projektu pokusů.

(3) Každá změna rozhodnutí o schválení projektu pokusů je podmíněna dalším příznivým výsledkem hodnocení projektu pokusů.

(4) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů na základě nepříznivého hodnocení zpětného posouzení projektu pokusů podle § 16c pozastaví nebo odejme schválení

projektu pokusů podle § 16d.

(5) Pro rozhodnutí o změně, pozastavení nebo odnětí schválení projektu pokusů platí ustanovení § 20a odst. 1 až 3 obdobně. Pro zánik platnosti schválení projektu pokusů platí ustanovení § 20a odst. 4 obdobně.

§ 16f

Uchovávání dokumentace o projektech pokusů

(1) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů musí uchovávat a mít k dispozici veškerou příslušnou dokumentaci, včetně rozhodnutí o schválení projektu pokusů, a výsledek hodnocení projektu pokusů po dobu alespoň 3 let ode dne zániku platnosti rozhodnutí o schválení projektu pokusů.

(2) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů uchovává dokumentaci vztahující se k projektům pokusů, u nichž musí být provedeno zpětné posouzení, dokud není zpětné posouzení dokončeno; tím není dotčeno ustanovení odstavce 1.

§ 16g

Alternativní přístupy a kontaktní místo

(1) Kontaktní místo, které poskytuje poradenství ohledně právní závažnosti a vhodnosti alternativních přístupů navrhovaných k validaci, uveřejňuje ministerstvo rovněž ve Věstníku.

(2) Kontaktní místo uvedené v odstavci 1 poskytuje bezplatně státním orgánům příslušným ke schvalování projektů pokusů a za úplaty odborným komisím podle § 15g poradenství ohledně právní závažnosti a vhodnosti alternativních přístupů navrhovaných k validaci.

§ 17

Požadavky na zařízení, prostory a vybavení

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) zajistit, aby všechna jeho zařízení měla prostory a vybavení vhodné pro druhy pokusných zvířat, které jsou v nich umístěny, a jsou-li v daném zařízení prováděny pokusy, rovněž pro provádění těchto pokusů,

b) dodržovat další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Řešení, konstrukce a způsob fungování prostor a vybavení, které jsou uvedeny v odstavci 1 písm. a), musí zajišťovat, aby byly pokusy prováděny co nejúčelněji s cílem dosáhnout spolehlivých výsledků za použití co nejmenšího počtu pokusných zvířat, jimž se musí způsobit co nejméně bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození.

(3) Požadavky na prostory a vybavení zařízení, pokud jde o jejich funkci a obecné uspořádání, chovné prostory, prostory pro provádění obecných a specifických pokusů,

provozní prostory, požadavky na prostředí a jeho kontrolu, pokud jde o větrání a teplotu, osvětlení, hluk, poplašné systémy, a další požadavky na zařízení, prostory a vybavení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 17a

Podmínky péče o pokusná zvířata

(1) Pokud jde o péči a umístění pokusných zvířat, je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen zajistit, aby

- a) všem pokusným zvířatům bylo zajištěno umístění, životní prostředí, krmivo, voda a péče, které odpovídají jejich zdravotnímu stavu a dobrým životním podmínkám,
- b) veškerá omezení, která pokusnému zvířeti brání v uspokojování fyziologických a etologických potřeb, byla udržována na minimu,
- c) podmínky prostředí, v němž jsou pokusná zvířata chována, držena nebo používána, byly denně kontrolovány,
- d) byla přijata opatření, která zajistí co nejrychlejší odstranění jakýchkoli zjištěných nedostatků nebo jiné než nezbytné bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození, a
- e) pokusná zvířata byla přepravována za vhodných podmínek a v kontejnerech označených symbolem upozorňujícím na přepravu pokusných zvířat; tato skutečnost musí být vyznačena v průvodní dokumentaci.

(2) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je dále povinen,

- a) zabezpečit v bariérových systémech vstup pouze přes propust a přemísťování veškerého materiálu pouze podle stanoveného standardního operačního postupu nebo postupu, podle kterého se zajišťuje, kontroluje a eviduje soubor navazujících úkonů spojených s opakovanou činností související s chovem zvířat, zejména provozem a využitím technologického vybavení (dále jen "technologický postup"),
- b) zabezpečit, aby osoby, které do prostor pro zvířata vstupují, používaly technologickým postupem stanovený pracovní oděv, obuv a další ochranné pomůcky,
- c) stanovit a zabezpečit dodržování zákazu kouření v prostorách pro zvířata a minimalizovat působení dráždivých podnětů, zejména pachů a toxických plynů a ozdobných předmětů u osob manipulujících se zvířaty,
- d) zabezpečit dezinfekci, dezinsekci, deratizaci a při pokusech s radioaktivními látkami též dezaktivaci, jakož i úklid a čištění prostor, technologického vybavení, nástrojů, nářadí, pracovních pomůcek, přepravních prostředků a osobních ochranných prostředků osob podle technologického postupu tak, aby přitom byly minimalizovány pro zvířata dráždivé podněty, vést o tom evidenci a uchovávat ji po dobu 3 let,
- e) zřídit samostatné prostory a stanovit technologický postup pro skladování a úpravu tekutin a krmiv, podestýlky a pomůcek,

f) zřídit a vybavit prostory a stanovit technologický postup pro neškodné ukládání a likvidaci používaných biologických materiálů, pomůcek a odpadů způsobem, který zabezpečuje ochranu pokusných zvířat a vnějšího prostředí,

g) zpracovat, dodržovat a kontrolovat soubor personálních, materiálních a technických opatření a zařízení zabezpečujících provoz zařízení a ochranu pokusných zvířat (provozní řád zařízení),

h) operace a metody práce pro opakované pracovní postupy zpracovat ve formě technologického postupu a stanovit způsob jejich kontroly.

(3) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může z vědeckých důvodů, z důvodu dobrých životních podmínek pokusných zvířat nebo z důvodu zdraví pokusných zvířat v rozhodnutí o schválení projektu pokusů povolit výjimky z požadavků podle odstavce 1 písm. a) a z požadavků na péči a umístění pokusných zvířat stanovených prováděcím právním předpisem.

(4) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen dodržovat požadavky týkající se péče a umístění pokusných zvířat a požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat stanovených prováděcím právním předpisem.

(5) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem

a) bližší podmínky chovu a využití pokusných zvířat,

b) počet pokusných zvířat při jejich přepravě v kontejneru,

c) požadavky týkající se péče a umístění pokusných zvířat, pokud se jedná o zdravotní stav, zvířata odchycená ve volné přírodě k pokusům, umístění pokusných zvířat, úpravu prostředí, konstrukci uzavřených prostor, krmení, napájení, konstrukci a vybavení prostor pro odpočinek a spánek a manipulaci s pokusnými zvířaty, a

d) požadavky týkající se péče a umístění ve vztahu k jednotlivým druhům pokusných zvířat.

§ 17b

Ohrožené druhy zvířat

(1) Jedinci ohrožených druhů uvedených v příloze A nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, na které se nevztahuje čl. 7 odst. 1 uvedeného nařízení, se k pokusům nesmějí používat, s výjimkou pokusů, které splňují tyto podmínky:

a) pokus slouží jednomu z účelů uvedených v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo v § 18 odst. 1 písm. c) nebo e),

b) je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití jiných druhů pokusných zvířat než těch, které jsou vyjmenovány v uvedené příloze.

(2) Výjimka uvedená v odstavci 1 se nevztahuje na žádný druh subhumánních primátů.

§ 17c

Subhumánní primáti

(1) Subhumánní primáti se nesmějí používat k pokusům s výjimkou uvedenou v odstavci 2 a s výjimkou pokusů, které splňují tyto podmínky:

a) pokus slouží jednomu z účelů uvedených

1. v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo § 18 odst. 1 písm. c) a provádí se s cílem zabránit nebo předcházet klinickým stavům, které oslabují člověka nebo které mohou ohrozit lidský život, nebo takové stavy diagnostikovat či léčit; klinickým stavem, který oslabuje, se rozumí omezení běžných tělesných nebo duševních schopností člověka; nebo

2. v § 18 odst. 1 písm. a) nebo e) a

b) je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití jiných druhů pokusných zvířat než subhumánních primátů.

(2) Subhumánní primáti uvedení v příloze A nařízení (ES) č. 338/97, na které se nevztahuje čl. 7 odst. 1 uvedeného nařízení, se k pokusům nesmějí používat, s výjimkou pokusů, které splňují tyto podmínky:

a) pokus slouží jednomu z účelů uvedených

1. v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1 nebo § 18 odst. 1 písm. c) a provádí se s cílem zabránit nebo předcházet klinickým stavům, které oslabují člověka nebo které mohou ohrozit lidský život, nebo takové stavy diagnostikovat či léčit, nebo

2. v § 18 odst. 1 písm. e) a

b) je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití jiných druhů pokusných zvířat než subhumánních primátů a za použití druhů, které nejsou uvedeny v dané příloze.

(3) K pokusům nesmějí být používáni lidoopi, s výjimkou uvedenou v odstavci 6.

(4) Chovatel pokusných zvířat, který chová subhumánní primáty, musí uplatňovat strategii pro zvýšení podílu pokusných zvířat, která jsou potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí.

(5) Pokud má státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů vědecky podložené důvody domnívat se, že je s ohledem na člověka zásadně důležité použít subhumánní primáty pro účely uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 1, ale pokus se neprovádí s cílem zabránit nebo předcházet klinickým stavům, které oslabují člověka nebo které mohou ohrozit lidský život, nebo takové stavy diagnostikovat či léčit, může v rozhodnutí o schválení projektu pokusů povolit takové použití, pokud účelu nelze dosáhnout za použití jiných druhů zvířat než subhumánních primátů.

(6) Pokud je třeba přijmout opatření v zájmu ochrany určitého druhu zvířat nebo v souvislosti s neočekávaným výskytem klinických stavů, které ohrožují lidský život nebo člověka oslabují, může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů rozhodnutím o schválení projektu pokusů povolit použití lidoopů k pokusům prováděným za jedním z účelů

uvedených v § 18 odst. 1 písm. b) bodě 1, § 18 odst. 1 písm. c) nebo e), pokud účelu pokusu nelze dosáhnout použitím jiných druhů zvířat než lidoopů nebo použitím alternativních metod. Výjimka z § 18 odst. 1 písm. b) bodu 1 se nevztahuje na případy, kdy se jedná o zvířata a rostliny.

§ 17d

Zvířata odchycená ve volné přírodě

(1) Zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat.

(2) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může na základě žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití pokusného zvířete, které je pro použití k pokusům chováno. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit tuto výjimku, pokud je použití zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům povoleno uživateli pokusných zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které vydává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Odchyt zvířat žijících ve volné přírodě, která mají být použita k pokusům, může provádět pouze osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat a za použití metod, jež pokusným zvířatům způsobí jen takovou bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, které jsou nevyhnutelné.

(4) Každé zvíře, u něhož se při odchytu ve volné přírodě nebo po něm zjistí, že je zraněné nebo ve špatném zdravotním stavu, prohlédne veterinární lékař. Veterinární lékař nebo uživatel pokusných zvířat musí učinit kroky k minimalizaci utrpení zvířete odchyceného ve volné přírodě, které má být použito k pokusům. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rámci rozhodnutí o schválení projektu pokusů udělit výjimky z požadavku na učinění kroků k minimalizaci utrpení pokusného zvířete, pokud pro to existují vědecké důvody.

§ 17e

Opuštěná a toulavá zvířata domestikovaných druhů

(1) Opuštěná a toulavá zvířata domestikovaných druhů se k pokusům nesmějí používat.

(2) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může udělit výjimku z odstavce 1, pouze jsou-li splněny tyto podmínky:

a) uživatel pokusných zvířat prokáže, že je nezbytně nutné provést studie týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat,

b) uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete,

c) ministerstvo povolilo použití opuštěných nebo toulavých zvířat v rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat.

(3) Ministerstvo může v rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat udělit výjimku z odstavce 1, pokud uživatel pokusných zvířat prokáže, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu může být dosaženo pouze za použití opuštěného nebo toulavého zvířete, a zároveň, že je nezbytně nutné provést studie týkající se zdraví a dobrých životních podmínek těchto zvířat nebo vážného ohrožení životního prostředí nebo zdraví lidí nebo zvířat.

§ 17f

Zvířata chovaná pro použití k pokusům

(1) Myši laboratorní (*Mus musculus*), potkani laboratorní (*Rattus norvegicus*), morčata domácí (*Cavia porcellus*), křečci zlatí (*Mesocricetus auratus*), křečci čínští (*Cricetulus griseus*), pískomilové mongolští (*Meriones unguiculatus*), králíci domácí (*Oryctolagus cuniculus*), psi domácí (*Canis familiaris*), kočky domácí (*Felis catus*), subhumánní primáti, drápatky vodní a tropické (*Xenopus laevis a tropicalis*), skokani hnědí a levhartí (*Rana temporaria a pipiens*) nebo danio pruhované (*Danio rerio*) smějí být používáni k pokusům pouze tehdy, byli-li pro použití k pokusům chováni.

(2) Od 1. ledna 2013 kosman bělovousý (*Callithrix jacchus*) a 5 let po zveřejnění studie proveditelnosti, která bude obsahovat posouzení zdraví a dobrých životních podmínek zvířat²¹), pokud tato studie nedoporučuje prodlouženou lhůtu, makak jávský (*Macaca fascicularis*), makak rhesus (*Macaca mulatta*) a ostatní druhy subhumánních primátů mohou být používáni k pokusům, pouze pokud jsou potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí nebo pokud pocházejí ze soběstačných populací. Soběstačnou populací se rozumí populace, ve které jsou chována zvířata pocházející pouze z této populace nebo z jiných populací, ne však pocházející z volné přírody, a ve které jsou zvířata chována způsobem, který zajišťuje, že jsou zvyklá na člověka.

(3) Ministerstvo může udělit výjimku z odstavců 1 a 2, je-li uživatelem pokusných zvířat prokázáno, že je to vědecky doloženo.

§ 17g

Záznamy o pokusných zvířatech

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen vést záznamy o těchto skutečnostech:

- a) počet a druh pokusných zvířat, která jsou chována, nebo byla získána, dodána, použita k pokusům, vypuštěna do volné přírody či umístěna do chovu,
- b) původ pokusných zvířat, včetně údajů o tom, zda jsou chována pro použití k pokusům,
- c) data, kdy byla pokusná zvířata získána, dodána, vypuštěna do volné přírody nebo umístěna do chovu,
- d) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa nebo název nebo obchodní firma, identifikační číslo nebo obdobný údaj a adresa sídla (dále jen „identifikační údaje“) osoby, která zvířata dodala,
- e) identifikační údaje příjemce pokusných zvířat,

f) počet a druh pokusných zvířat, která v jednotlivých zařízeních uhynula nebo byla usmrcena; u pokusných zvířat, která uhynula, je třeba zaznamenat příčinu smrti, je-li známa, a

g) v případě uživatelů pokusných zvířat projekty pokusů, v jejichž rámci se pokusná zvířata používají k pokusům.

(2) Záznamy uvedené v odstavci 1 je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen uchovávat po dobu nejméně 5 let a musí je na požádání poskytnout příslušnému orgánu ochrany zvířat.

§ 17h

Informace o psech, kočkách a subhumánních primátech a jejich označování a identifikace

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen o jednotlivých psech, kočkách a subhumánních primátech

a) zaznamenávat následující informace:

1. podrobnosti o jejich identitě,
2. místo a datum jejich narození, pokud jsou tyto údaje dostupné,
3. zda jsou chováni pro použití k pokusům a
4. u subhumánních primátů, zda jde o potomky subhumánních primátů chovaných v zajetí, a

b) vést úplnou dokumentaci, která sleduje život pokusného zvířete, dokud je chováno pro použití k pokusům; tato dokumentace musí

1. být založena při jeho narození nebo co nejdříve poté a
2. obsahovat veškeré důležité informace o reprodukci a veterinární a sociální informace o jednotlivých pokusných zvířatech a projektech pokusů, k nimž se používala.

(2) Informace a dokumentaci uvedené v odstavci 1 je chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat povinen uchovávat po dobu nejméně 3 let po smrti pokusného zvířete nebo jeho umístění do chovu a musí být na požádání poskytnuty příslušnému orgánu ochrany zvířat. V případě umístění zvířete do chovu musí být současně se zvířetem předány informace o příslušné veterinární péči a sociální informace z jeho dokumentace uvedené v odstavci 1.

(3) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen

a) všechny psy, kočky a subhumánní primáty nejpozději při odstavení od matky co nejméně bolestivým způsobem trvale označit individuálním identifikačním prostředkem,

b) po přijetí neoznačeného psa, kočky nebo subhumánního primáta odstaveného od matky jej co nejdříve a co nejméně bolestivým způsobem trvale označit, nebo

c) na požádání příslušného orgánu ochrany zvířat zdůvodnit, proč není pokusné zvíře označeno.

(4) Je-li pes, kočka nebo subhumánní primát před odstavením od matky přemístěn od

jednoho chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat k jinému a není z praktických důvodů možné pokusné zvíře předem označit, musí příjemce pokusného zvířete až do jeho označení uchovat údaje o matce pokusného zvířete.

§ 18
Účely pokusů

(1) Pokusy lze provádět výhradně pro tyto účely:

- a) základní výzkum,
- b) translační nebo aplikovaný výzkum s cílem
 1. zabránit a předejít onemocnění, špatnému zdravotnímu stavu nebo jiným anomáliím nebo jejich následkům u lidí, zvířat nebo rostlin a diagnostikovat je nebo léčit,
 2. posoudit, zjistit, regulovat nebo upravit fyziologické předpoklady lidí, zvířat nebo rostlin, nebo
 3. zlepšit životní podmínky a podmínky produkce zvířat chovaných k zemědělským účelům,
- c) pro jakýkoli z cílů uvedených v písmeni b) při vývoji, výrobě nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků,
- d) ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví nebo dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat,
- e) výzkum zaměřený na zachování druhů,
- f) vyšší vzdělávání nebo odborná příprava za účelem získání, udržení nebo zlepšení odborných znalostí,
- g) trestní řízení a jiné soudní řízení.

(2) Provádět na zvířatech pokusy za účelem vývoje nebo zkoušení zbraní, bojových látek nebo munice a k nim příslušných zařízení je zakázáno.

§ 18a
Volba metod

(1) Uživatel pokusných zvířat nesmí pokus provádět a státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů nesmí pokus schválit, je-li pro dosažení žádaného výsledku dostupná jiná metoda či zkušební strategie, která nevyžaduje použití živého pokusného zvířete a která je uznána podle předpisů Evropské unie.

(2) Při výběru mezi pokusy musí uživatel pokusných zvířat volit ty, které v co nejvyšší míře splňují tyto požadavky:

- a) používají nejnižší počet pokusných zvířat,
- b) používají pokusná zvířata s nejnižší schopností cítit bolest, utrpení nebo strach nebo utrpět trvalé poškození, nebo

- c) působí nejmenší bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození,
a je u nich největší pravděpodobnost, že bude dosaženo uspokojivých výsledků.

(3) V co největší míře musí uživatel pokusných zvířat předcházet tomu, aby pokus končil úhynem nebo usmrcením pokusného zvířete, a ukončení pokusu musí být včasné a humánní. Je-li úhyn nebo usmrcení pokusného zvířete na konci pokusu nevyhnutelné, musí uživatel pokusných zvířat pokus koncipovat tak, aby

- a) jeho výsledkem byla smrt co nejnižšího počtu pokusných zvířat a
b) pro pokusná zvířata se doba trvání a intenzita utrpení snížila na možné minimum, a pokud je to možné, byla zajištěna bezbolestná smrt.

§ 18b **Znecitlivění**

(1) Uživatel pokusných zvířat musí v případě, že je to z hlediska účelu pokusu možné, provádět pokusy za použití prostředků pro celkové nebo místní znecitlivění. Ke znecitlivění musí použít prostředky snižující bolest či jinou vhodnou metodu zajišťující co největší omezení bolesti, utrpení a strachu. Znecitlivění musí být provedeno vždy při pokusech, při nichž dochází k vážným zraněním pokusného zvířete, která mu mohou způsobit značnou bolest.

(2) Při rozhodování o vhodnosti použití znecitlivění se přihlíží k tomu,

- a) zda se předpokládá, že znecitlivění způsobí pokusnému zvířeti větší újmu než samotný pokus,
b) zda je znecitlivění neslučitelné s účelem pokusu.

(3) Uživatel pokusných zvířat nesmí pokusným zvířatům bez odpovídajícího znecitlivění nebo snížení bolesti podávat látky, které jim brání v projevu bolesti nebo je v něm omezují. V těchto případech musí uživatel pokusných zvířat poskytnout státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů vědecké odůvodnění s podrobnými údaji o režimu znecitlivění a snížení bolesti.

(4) Pokusné zvíře, které by mohlo po odeznění účinků znecitlivění trpět bolestí, musí být ošetřeno preventivním nebo pooperačním podáním prostředků snižujících bolest nebo jinými vhodnými metodami tlumícími bolest, pokud je to slučitelné s účelem pokusu.

(5) Jakmile je dosaženo účelu pokusu, učiní uživatel pokusných zvířat příslušná opatření podle § 18f nebo 18g s cílem omezit utrpení pokusného zvířete na minimum.

§ 18c **Klasifikace závažnosti pokusů**

(1) Závažnost pokusu se určuje podle míry bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození, které jednotlivé pokusné zvíře v průběhu pokusu pravděpodobně pocítí.

(2) Každý pokus musí být za použití kritérií přiřazování uvedených v prováděcím právním předpise klasifikován podle kategorie závažnosti jako

- a) pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, kterým se rozumí pokus, který se provádí v celkové anestézii, po jehož provedení již pokusné zvíře nenabude vědomí,
- b) mírný, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který výrazně nezhoršuje dobré životní podmínky nebo celkový stav pokusných zvířat,
- c) střední, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí krátkodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou mírnou bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí středně závažné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat, nebo
- d) závažný, kterým se rozumí pokus prováděný na pokusných zvířatech, v jehož důsledku pokusná zvířata pravděpodobně pocítí značnou bolest, utrpení či strach, nebo dlouhodobou středně intenzivní bolest, utrpení či strach, jakož i pokus, který pravděpodobně způsobí značné zhoršení dobrých životních podmínek nebo celkového stavu pokusných zvířat.

(3) S výjimkou uvedenou v odstavci 4 nesmí uživatel pokusných zvířat pokus provádět, pokud je jeho součástí způsobení značné bolesti, utrpení nebo strachu, u nichž je pravděpodobné, že budou dlouhodobé a nezmírnitelné.

(4) Pokud je z výjimečných a vědecky podložených důvodů, které je povinen prokázat uživatel pokusných zvířat, nezbytné umožnit provedení pokusu, při němž je působena značná bolest, utrpení nebo strach, které budou pravděpodobně dlouhodobé a není možné je zmírnit, jak je uvedeno v odstavci 3, může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů takový pokus povolit.

(5) Kritéria přiřazování, faktory, jež se vztahují k danému pokusu, a příklady různých pokusů zařazených do jednotlivých kategorií závažnosti na základě faktorů, jež se vztahují k danému druhu pokusu, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 18d

Opětovné použití pokusných zvířat

(1) Pokusné zvíře již použité k jednomu či více pokusům smí uživatel pokusných zvířat opětovně použít k novému pokusu, k němuž by bylo možné použít pokusné zvíře dosud k žádnému pokusu nepoužité, pouze pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) skutečná závažnost předchozího pokusu byla mírná nebo střední,
- b) je prokázáno, že pokusné zvíře je v dobrém zdravotním stavu a má znovu v plné míře dobré životní podmínky,
- c) další pokus je klasifikován jako mírný, střední nebo jako pokus, při němž již pokusné zvíře nenabude vědomí, a

d) je to v souladu s doporučením veterinárního lékaře s ohledem na způsob předchozího použití pokusného zvířete.

(2) Odchylně od odstavce 1 písm. a) může státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů ve výjimečných případech a po veterinárním vyšetření pokusného zvířete povolit jeho opětovné použití, pokud pokusné zvíře nebylo použito více než jedenkrát k pokusu spojenému se značnými bolestmi, strachem nebo odpovídajícím utrpením.

§ 18e **Konec pokusu**

(1) Pokus je považován za ukončený, nemají-li být v jeho rámci provedena žádná další pozorování, nebo pokud jde o nově geneticky modifikované linie pokusných zvířat, jestliže již nejsou u potomstva pozorovány nebo očekávány bolesti, utrpení, strach nebo trvalé poškození, jež nejméně odpovídají bolesti, utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobeným vpichem jehly.

(2) Na konci pokusu rozhodne veterinární lékař nebo osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů, zda bude pokusné zvíře ponecháno naživu. Pokusné zvíře bude usmrceno, pokud je pravděpodobné, že bude nadále trpět střední nebo značnou bolestí, utrpením, strachem nebo trvalým poškozením.

(3) Má-li být pokusné zvíře ponecháno naživu, musí mu uživatel pokusných zvířat poskytnout péči a umístění přiměřené jeho zdravotnímu stavu.

(4) Při výskytu nákazy s klinickými projevy onemocnění, případně úhynů, a při laboratorním průkazu nákazy přenosné ze zvířat na jiná zvířata nebo na člověka se pokus ukončí, pokud sledování uvedených projevů není stanoveno projektem pokusů.

§ 18f **Vypuštění pokusných zvířat do volné přírody a umístění pokusných zvířat do chovu**

(1) Pokusná zvířata, která byla nebo měla být použita k pokusům, mohou být umístěna do zájmového chovu nebo vrácena do vhodného přírodního stanoviště či chovu odpovídajícího danému druhu pokusných zvířat, pokud

a) to umožňuje zdravotní stav pokusného zvířete,

b) není ohroženo veřejné zdraví, zdraví zvířat ani životní prostředí,

c) byla přijata vhodná opatření, na základě kterých budou pokusnému zvířeti zajištěny dobré životní podmínky, a

d) pokud to není v rozporu s právními předpisy upravujícími ochranu přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy^{2e)} a myslivosti nebo rybářství^{2a)}.

(2) Chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat, od nichž mají být pokusná zvířata umístěna do zájmového chovu, musí uplatňovat režim pro umístění zvířat do zájmového chovu, který zajišťuje socializaci těchto zvířat. Pokud to je vhodné, musí osoby uvedené ve větě první zavést v případě zvířat žijících ve volné

přírodě program rehabilitace před jejich navrácením do jejich přírodních stanovišť.

§ 18g
Metody usmrcování pokusných zvířat

(1) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby pokusná zvířata byla při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu.

(2) Chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat a uživatel pokusných zvířat je povinen zajistit, aby usmrcování pokusných zvířat prováděla v jeho zařízení osoba odborně způsobilá k navrhování pokusů nebo projektů pokusů nebo osoba odborně způsobilá k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. V případě terénní studie však může osoba uvedená ve větě první pokusné zvíře usmrtit mimo zařízení.

(3) Při usmrcování pokusných zvířat použijí osoby uvedené v odstavci 2 následující metody:

- a) předávkování anestetikem,
- b) upoutaný projektil,
- c) oxid uhličitý,
- d) zlomení vazů,
- e) tupý úder do hlavy,
- f) oddělení hlavy od trupu,
- g) omráčení elektrickým proudem,
- h) inertní plyny (Ar, N₂), nebo
- i) zastřelení volným projektilem odpovídající střelnou zbraní a střelivem.

(4) Jiné metody, které nejsou uvedeny v odstavci 3, je možné použít u pokusných zvířat, která

- a) nejsou při vědomí, pokud pokusné zvíře před smrtí opět nenabude vědomí, a
- b) jsou používána k zemědělskému výzkumu, při němž cíl projektu pokusů vyžaduje, aby byla pokusná zvířata chována za obdobných podmínek jako hospodářská zvířata; tato pokusná zvířata mohou být usmrcena v souladu s požadavky stanovenými v přímo použitelném předpisu Evropské unie upravujícím ochranu zvířat při usmrcování¹⁶).

(5) Usmrcení pokusných zvířat musí být dokončeno jedním z těchto způsobů:

- a) potvrzením trvalého zastavení oběhu,

- b) destrukcí mozku,
- c) zlomením vazů,
- d) vykrvením, nebo
- e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

(6) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů může v rozhodnutí o schválení projektu pokusů na základě odůvodněné žádosti uživatele pokusných zvířat udělit výjimky z požadavků uvedených v odstavcích 3 až 5

- a) s cílem povolit použití jiné metody za předpokladu, že je tato metoda na základě vědeckých poznatků považována za alespoň stejně humánní, nebo
- b) pokud uživatel pokusných zvířat předloží doklady o tom, že je vědecky doloženo, že účelu pokusu nelze dosáhnout za použití metody usmrcování uvedené v odstavci 3 nebo 4.

(7) Odstavce 2 až 5 se nevztahují na případy, kdy je třeba pokusné zvíře usmrtit za mimořádných okolností z důvodu ochrany zvířat proti týrání, veřejného zdraví, veřejného pořádku a bezpečnosti, zdraví zvířat nebo životního prostředí.

(8) Metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat podle odstavce 3 stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

ČÁST ŠESTÁ ORGÁNY OCHRANY ZVÍŘAT

§ 19

(1) Orgány ochrany zvířat jsou

- a) ministerstvo,
- b) Státní veterinární správa,²⁾
- c) státní orgány příslušné ke schvalování projektů pokusů,
- d) Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany v rámci své působnosti,
- e) obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

(2) Na úseku ochrany zvířat vykonávají též ve vymezeném rozsahu působnost obce.

(3) Kde se v přímo použitelných předpisech Evropské unie⁵⁾ mluví o

- a) příslušném úřadu, příslušném ústředním úřadu nebo kompetentní autoritě, rozumí se tím pro účely tohoto zákona ústřední orgán státní správy nebo jiný orgán státní správy, do jehož působnosti náleží výkon příslušného oprávnění nebo provedení příslušného opatření, anebo

orgán, na který byly výkon příslušného oprávnění nebo provádění příslušného opatření přeneseny,

b) příslušném veterinárním úřadu, rozumí se tím pro účely tohoto zákona Státní veterinární správa.

(4) Kde se v předpisech uvedených v odstavci 3 mluví o opatřeních k zajištění dodržování povinností a jednotného uplatňování požadavků stanovených těmito předpisy nebo k odstranění zjištěných nedostatků, rozumí se tím odpovídající opatření podle tohoto zákona.

(5) Osoby, které jsou povinny plnit povinnosti uložené jim tímto zákonem, jsou povinny plnit v oblasti ochrany zvířat také povinnosti, které pro ně vyplývají z předpisů uvedených v odstavci 3.

§ 20 **Ministerstvo**

(1) Ministerstvo

a) projednává, koordinuje a kontroluje plnění úkolů ochrany hospodářských zvířat, pokusných zvířat, zvířat v zájmových chovech a volně žijících zvířat, včetně zvířat v zoologických zahradách, a předkládá příslušným státním orgánům návrhy na nezbytná opatření,

b) spolupracuje s ostatními ústředními orgány státní správy, Akademií věd České republiky, vysokými školami a právníckými osobami zabývajícími se ochranou nebo chovem zvířat, které se podílejí na plnění úkolů ochrany zvířat,

c) schvaluje statut a jednací řád Ústřední komise pro ochranu zvířat (dále jen „ústřední komise“) a výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely,

d) plní úkoly vyplývající pro něj z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činností⁵⁾ a z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾,

e) ustanovuje kontaktní místa v případech, kdy je to požadováno předpisy Evropské unie, a uveřejňuje je rovněž ve Věstníku,

f) rozhoduje o udělení, změně nebo odnětí povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, a to i na základě řízení zahájeného z moci úřední,

g) rozhoduje o udělení, změně, pozastavení nebo odnětí oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat a k používání pokusných zvířat, a to i na základě řízení zahájeného z moci úřední,

h) jmenuje a odvolává posuzovatele ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat a k užívání pokusných zvířat; metodicky řídí, kontroluje, organizačně a materiálně zabezpečuje činnost posuzovatelů,

i) na úseku ochrany pokusných zvířat zasílá Evropské komisi (dále jen „Komise“) informace o uplatňování § 15g, § 16a odst. 2 a 3, § 16b, 16c, § 17c odst. 4, § 17f, § 20b odst. 2 písm. b) a § 22 odst. 1 písm. s), a to do 10. listopadu 2018 a poté každých 5 let; každoročně shromažďuje a zveřejňuje statistické informace o používání pokusných zvířat k pokusům, včetně informací o skutečné závažnosti pokusů a původu a druzích subhumánních primátů, kteří byli k pokusům použiti, tyto statistické informace předkládá Komisi do 10. listopadu 2015 a poté každý rok; předkládá každý rok Komisi podrobné informace o výjimkách udělených podle § 18g odst. 6,

j) stanoví osobu, která zajistí od chovatelů sběr a vědecky podloženou objektivní a srovnatelnou analýzu údajů založených na sledování reprezentativního vzorku hejn kuřat chovaných na maso, porážených během období o délce minimálně 1 roku, a předloží tuto analýzu ministerstvu,

k) vydává písemné vyjádření ve schvalovacím řízení zoologických zahrad1b).

(2) Ministerstvo dále

a) může udělit, pozastavit nebo odejmout akreditaci školicím pracovištím k pořádání

1. kurzu odborné přípravy k získání osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat,
2. kurzu odborné přípravy k získání osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat,
3. odborného kurzu pro získání osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce silničních vozidel,
4. kurzu odborné přípravy k péči o kuřata chovaná na maso,
5. kurzu k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata,
6. odborného kurzu pro získání osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata,
7. kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů a kurzu odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů,
8. kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat a kurzu odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat,
9. odborného kurzu pro získání odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat, (dále jen „kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání“),

b) vede seznam akreditovaných školicích pracovišť a uveřejňuje ho způsobem umožňujícím dálkový přístup,

c) jmenuje na základě návrhu školicího pracoviště lektory v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, a to do 30 dnů ode dne doručení návrhu na jmenování lektora,

d) ve spolupráci se Státní veterinární správou provádí zkoušky pro získání odborné způsobilosti v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,

e) jmenuje zkušební komise v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, a to do 30 dnů ode

dne doručení návrhu na jmenování zkušební komise,

f) vydává osvědčení o úspěšném složení zkoušky, odnímá osvědčení nebo pozastavuje jeho platnost,

g) vede seznam osob, kterým vydalo osvědčení,

h) vede seznam osob, kterým vydalo osvědčení školicí pracoviště,

i) provádí kontroly školicích pracovišť, zejména jejich činnosti a úrovně kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání.

(3) Ustanovení odstavce 2 písm. c) až g) se nevztahují na kurz k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata, kurz odborné přípravy k získání osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat a kurz odborné přípravy k získání osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat.

(4) Ministerstvo ve správním řízení podle odstavce 1 písm. g) rozhodne nejdéle do 120 dnů ode dne zahájení řízení. Požádá-li žadatel, kterému již bylo vydáno rozhodnutí podle odstavce 1 písm. g), o vydání dalšího rozhodnutí, které má na předchozí rozhodnutí navazovat, rozhodnutí nezanikne, dokud o žádosti není pravomocně rozhodnuto. Žádost je nutné podat minimálně 60 dnů přede dnem uplynutí platnosti vydaného rozhodnutí, jinak předchozí rozhodnutí zanikne uplynutím doby v něm stanovené.

§ 20a

Změna, pozastavení nebo odnětí oprávnění nebo povolení udělených ministerstvem

(1) Ministerstvo může z moci úřední oprávnění nebo povolení udělená podle § 20 odst. 1 změnit, pozastavit nebo odejmout, pokud ten, komu bylo oprávnění nebo povolení uděleno, nedodržuje podmínky stanovené zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo těmito oprávněními nebo povoleními.

(2) Změna, pozastavení nebo odnětí oprávnění udělených podle § 20 odst. 1 písm. g) nesmí mít nepříznivý vliv na životní podmínky pokusných zvířat, která jsou v zařízení umístěna. V rozhodnutí o změně, pozastavení nebo odnětí oprávnění k chovu pokusných zvířat, oprávnění k dodávce pokusných zvířat a oprávnění k používání pokusných zvířat podle § 20 odst. 1 písm. g) ministerstvo stanoví, je-li to nezbytné, způsob zabezpečení další péče o pokusná zvířata chovaná chovatelem pokusných zvířat, dodávaná dodavatelem pokusných zvířat nebo používaná uživatelem pokusných zvířat.

(3) Ministerstvo může oprávnění nebo povolení udělená podle § 20 odst. 1 změnit nebo odejmout na žádost žadatele. Bylo-li oprávnění nebo povolení uděleno jiné osobě, musí žadatel doložit, že je oprávněným z tohoto povolení nebo oprávnění.

(4) Platnost oprávnění nebo povolení udělených podle § 20 odst. 1 zaniká

a) uplynutím doby, na kterou byla udělena,

b) zánikem zařízení, ve kterém měla být prováděna povolená činnost,

c) zánikem právnické osoby nebo smrtí fyzické osoby anebo jejím prohlášením za mrtvou.

§ 20b

Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely

(1) Ministerstvo zřizuje výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely. Tento výbor není součástí ústřední komise.

(2) Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely

a) poskytuje bezplatně státním orgánům příslušným ke schvalování projektů pokusů a za úplatu odborným komisím podle § 15g poradenství, pokud jde o získání, chov a umístění pokusných zvířat, péči o ně a používání pokusných zvířat k pokusům, a zaručuje, že jsou sdíleny osvědčené postupy,

b) na úseku ochrany pokusných zvířat přijímá za účelem zamezení opakování pokusů od ostatních členských států Evropské unie údaje, které vznikají při pokusech uznaných právními předpisy Evropské unie, pokud není třeba provést v souvislosti s těmito údaji další pokusy pro účely ochrany veřejného zdraví, bezpečnosti nebo životního prostředí, a předává je státním orgánům příslušným ke schvalování projektů pokusů, kontaktnímu místu, případně odborným komisím podle § 15g,

c) zpracovává a odevzdává ministerstvu nejpozději do 30. září 2018, a poté každých 5 let vždy do 30. září, zprávu s uvedením informací o uplatňování písmene b).

(3) Výbory pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely členských států Evropské unie si vyměňují informace o fungování odborných komisí podle § 15g a o provádění hodnocení projektů pokusů a sdílejí osvědčené postupy.

(4) Předsedu a členy výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely jmenuje a odvolává ministr zemědělství. Na jmenování členem výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely není právní nárok. Ministr zemědělství může jmenovat členem výboru osobu, která

a) je lékařem, veterinárním lékařem nebo osobou s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů, která se během studia nebo postgraduálního studia prokazatelně seznámila s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou, s vyhledáváním a používáním alternativních metod,

b) má osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů a

c) předloží

1. přehled o své odborné činnosti a publikační činnosti a
2. doklad o minimálně 5 letech odborné praxe při využívání pokusných zvířat k vědeckým účelům, a to za posledních 10 let.

(5) Další podrobnosti o složení a způsobu činnosti výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely stanoví statut a jednací řád výboru pro ochranu zvířat

používaných pro vědecké účely.

§ 21

Ústřední komise

(1) K plnění úkolů uvedených v § 20 odst. 1 zřizuje ministr zemědělství jako svůj odborný poradní orgán na úseku ochrany zvířat ústřední komisi. Předsedu a členy ústřední komise jmenuje a odvolává ministr zemědělství po dohodě s ministrem životního prostředí, a to z odborníků navržených příslušnými státními orgány a právníckými osobami zabývajícími se ochranou nebo chovem zvířat, které se podílejí na plnění úkolů ochrany zvířat.

(2) Členství v ústřední komisi je veřejnou funkcí, která nezakládá pracovněprávní poměr k České republice. Odměny členům ústřední komise stanoví ministerstvo. Členové ústřední komise mají nárok na úhradu nákladů spojených s výkonem funkce člena ústřední komise.

(3) Orgány ústřední komise jsou předseda a rada. Ústřední komise se člení na výbor pro ochranu hospodářských zvířat, výbor pro ochranu zvířat v zájmových chovech, výbor pro ochranu volně žijících zvířat a výbor pro ochranu pokusných zvířat. Radu tvoří předseda a 4 místopředsedové volení z členů ústřední komise, kteří jsou zároveň předsedy výborů. Rada řídí činnost ústřední komise mezi jejími zasedáními a koordinuje činnost výborů.

(4) Další podrobnosti o složení a způsobu rozhodování ústřední komise stanoví statut a jednací řád ústřední komise.

§ 22

Státní veterinární správa

(1) Krajské veterinární správy a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat

a) vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právníckým osobám,

b) plní úkoly vyplývající pro ně z přímo použitelných předpisů Evropské unie⁵⁾, upravujících ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činností a z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾ zejména vykonávají dozor nad plněním povinností fyzických a právníckých osob vyplývajících z těchto předpisů,

c) povolují výjimku podle § 5i odst. 3,

d) vydávají, mění nebo odnímají rozhodnutí o povolení chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, a to jedinců i skupin podle § 13 odst. 5,

e) přijímají oznámení podle § 13a odst. 1 a podávají návrh příslušnému živnostenskému úřadu podle § 13a odst. 2,

f) vypracovávají odborná vyjádření a vydávají osvědčení o schválení silničního dopravního prostředku nebo plavidla pro přepravu hospodářských zvířat^{5b)}, pozastavují a odnímají tato osvědčení,

- g) vydávají, pozastavují a odnímají povolení dopravce a povolení dopravce pro dlouhotrvající cesty^{5c}),
- h) oznamují ministerstvu porušení přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činností^{1a}) řidičem nebo průvodcem, který je držitelem osvědčení,
- i) provádí kontroly a jiná opatření související s knihou jízd^{5d}),
- j) rozhodují o udělení, pozastavení nebo odnětí schválení vydaného kontrolního stanoviště^{5e}),
- k) stanovují veterinární podmínky pro provádění pokusů na zvířatech a pro provádění porážky podle § 5f,
- l) na základě kontrolního zjištění mohou vydávat v případě porušení právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání rozhodnutí o závazném pokynu k odstranění zjištěných nedostatků; v tomto rozhodnutí stanoví, jaká právní povinnost byla porušena, jakým způsobem a v jaké lhůtě mají být zjištěné nedostatky odstraněny, a kontrolují odstranění těchto nedostatků,
- m) podávají podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat,
- n) provádějí kontroly podmíněnosti podle zákona o zemědělství^{5f}) v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém^{5g}),
- o) vydávají a odnímají povolení chovu kuřat chovaných na maso se zvýšenou hustotou osazení podle § 12d odst. 4,
- p) na jatkách přijímají s dodávkou kuřat chovaných na maso údaje podle § 12d odst. 5 písm. b), posuzují plnění pravidel ochrany kuřat při chovu způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,
- q) plní úkoly spojené s depopulací stanovené v čl. 18 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování,
- r) plní úkoly stanovené v čl. 22 odst. 1 písm. a), b) a e) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování,
- s) vykonávají pravidelný dozor nad plněním povinností stanovených chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat, při výkonu dozoru přizpůsobují četnost kontrol výsledků analýzy rizik u každého zařízení s přihlédnutím k počtu a druhu umístěných pokusných zvířat, dosavadnímu dodržování právních předpisů chovatelem pokusných zvířat, dodavatelem pokusných zvířat a uživatelem pokusných zvířat, počtu a typům projektů pokusů prováděných daným uživatelem pokusných zvířat a veškerým informacím, které by mohly ukazovat na nedodržení tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení; kontroly se provádějí každoročně alespoň u třetiny uživatelů

pokusných zvířat v souladu s analýzou rizik podle tohoto písmene, v případě subhumánních primátů jsou chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat kontrolováni alespoň jednou ročně; přiměřený počet kontrol se provádí bez předchozího upozornění; záznamy o všech inspekcích se uchovávají po dobu nejméně 5 let.

(2) Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy na úseku ochrany zvířat

- a) zpracovává a realizuje program ochrany zvířat,
- b) vykonává dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a obecně závaznými právními předpisy vydanými na jeho základě v případech, kdy si to vyhradí,
- c) plní úkoly vyplývající pro ni z přímo použitelných předpisů Evropské unie^{5b)} upravujících ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činností a z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování¹³⁾, zejména vykonává dozor nad plněním povinností fyzických a právnických osob vyplývajících z těchto předpisů, kdy si to vyhradí,
- d) spolupracuje na úseku dozoru nad ochranou zvířat s orgány ochrany zvířat Rady Evropy, Evropské unie a třetích zemí a na vyžádání jim poskytuje příslušné informace,
- e) vede záznamy o povoleních dopravců a o povoleních dopravců pro dlouhotrvající cesty, o osvědčeních o schválení silničních dopravních prostředků a o schválení plavidel pro přepravu hospodářských zvířat^{5h)},
- f) může zakázat přepravu zvířat určitým dopravcem nebo určitým dopravním prostředkem v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činností⁵ⁱ⁾,
- g) vede a zveřejňuje na webové stránce Státní veterinární správy informace o programu ochrany zvířat,
- h) v oboru ochrany zvířat a péče o jejich pohodu organizuje odbornou přípravu a celoživotní vzdělávání úředních veterinárních lékařů podle § 26, případně dalších odborně způsobilých pracovníků pro výkon činností podle zvláštních právních předpisů,²⁾
- i) plní úkoly podle čl. 13 odst. 3 až 5 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování,
- j) zpracuje a odevzdá ministerstvu nejpozději do 30. září 2018, a poté zpracovává a odevzdává každý rok vždy do 30. září, zprávu s uvedením informací o uplatňování odstavce 1 písm. s).

(3) Úkoly orgánů ochrany zvířat provádějících dozor nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení podle odstavce 1 písm. a) plní v oboru působnosti při chovu a využití zvířat pro účely Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra příslušné orgány těchto ministerstev a poskytují o nich informace Státní veterinární správě a ministerstvu.

§ 23

Státní orgány příslušné ke schvalování projektů pokusů

(1) Státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů je ústřední orgán státní správy věcně příslušný podle předmětu činnosti uživatele pokusných zvířat podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Jedná-li se

- a) o pokusy na volně žijících zvířatech, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Ministerstvo životního prostředí, s výjimkou použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání,
- b) o použití pokusných zvířat v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů ministerstvo,
- c) o pokusy prováděné veřejnou výzkumnou institucí Akademie věd České republiky, je státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů Akademie věd České republiky.

§ 23a

Úkoly státních orgánů příslušných ke schvalování projektů pokusů

(1) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů

- a) rozhoduje o schválení nebo neschválení projektu pokusů z hlediska jeho souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými k jeho provedení, a o změně, pozastavení nebo odnětí rozhodnutí o schválení projektu pokusů,
- b) zpracovává a odevzdává ministerstvu nejpozději do 28. února roku následujícího souhrnnou zprávu o činnosti uživatelských zařízení, pro která jsou státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů, za kalendářní rok včetně statistických tabulek, jejichž vzor stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem, s uvedením
 1. identifikace uživatele pokusných zvířat, označení rozhodnutí o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat a doby jeho platnosti,
 2. jména, popřípadě jmen, příjmení a čísel osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů členů odborné komise podle § 15g,
 3. počtu projednaných a z toho doporučených projektů pokusů s označením účelů pokusů uvedených v § 18 odst. 1,
 4. evidence počtu pokusných zvířat použitých pro pokusy a počtu a druhu provedených pokusů, včetně informací o skutečné závažnosti pokusů a původu a druzích subhumánních primátů, kteří byli k pokusům použiti,
 5. podrobných informací o výjimkách udělených podle § 18g odst. 6,
 6. dalších údajů stanovených dohodami Rady Evropy na úseku ochrany pokusných zvířat, prováděcím právním předpisem nebo požadovaných ministerstvem,
- c) zpracuje a odevzdá ministerstvu nejpozději do 30. září 2018, a poté zpracovává a odevzdává každých 5 let vždy do 30. září, souhrnnou zprávu s uvedením informací o

uplatňování § 15g, § 16a odst. 2 a 3, § 16b, 16c, § 17c odst. 4 a § 17f.

(2) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů neschválí ty projekty pokusů, které neobdržely příznivé hodnocení projektu pokusů podle § 16b.

(3) Místně příslušný orgán ochrany přírody^{2e)} podle místa, kde má být proveden pokus na volně žijících zvířatech, se na žádost uživatele pokusných zvířat vyjadřuje k projektům pokusů na jedincích druhů volně žijících zvířat. Jeho vyjádření je pro státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů závazné.

(4) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů, který povolil ve svém rozhodnutí pokus podle § 17c odst. 5 nebo 6 nebo podle § 18c odst. 4, o něm neprodleně informuje Komisi a ostatní členské státy, přičemž své rozhodnutí odůvodní a poskytne důkazy o situaci odůvodňující jeho rozhodnutí, na jejichž základě bylo rozhodnutí vydáno²²⁾.

(5) Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů učiní potřebná opatření, aby měl k plnění úkolů podle odstavce 1 poradce z kruhu odborníků s osvědčením o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů, osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů nebo s kvalifikací podle § 26, kteří ustaví rezortní odbornou komisi pro schvalování projektů pokusů. Státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů si v každém řízení o schválení projektu pokusů vyžádá stanovisko rezortní odborné komise pro schvalování projektů pokusů.

§ 24

Obce

(1) Obec může zřizovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata.⁶⁾

(2) Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů.

§ 24a

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

a) rozhodují o zvláštním opatření podle § 28a a § 28b a o předběžné náhradní péči podle § 28c, včetně náhrady nákladů za toto opatření,

b) plní další úkoly v ochraně zvířat stanovené tímto zákonem a zvláštními právními předpisy, není-li příslušný jiný orgán ochrany zvířat.

(2) Na území hlavního města Prahy plní úkoly podle odstavce 1 příslušný úřad městské části hlavního města Prahy.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vedou a 3 roky od nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku uchovávají evidenci osob, které se dopustily přestupku podle tohoto zákona.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty

podané podle § 22 odst. 1 písm. m), písemně vyrozumět příslušnou krajskou veterinární správu do 1 měsíce od podání podnětu o učiněných opatřeních a po vydání rozhodnutí jej bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě; to platí i v případech, kdy nebylo správní řízení zahájeno na základě podnětu příslušné krajské veterinární správy s výjimkou řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení povinnosti učinit opatření proti úniku zvířete. Totéž platí pro rozhodnutí vydaná v řízení o odvolání, v přezkumném řízení a při obnově řízení a vydání nového rozhodnutí.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností si vyžádá v řízení o správním deliktu odborné vyjádření krajské veterinární správy, které je pro toto řízení závazné. Je-li řízení zahájeno z podnětu krajské veterinární správy a součástí podnětu je i odborné vyjádření, další odborné vyjádření se nevyžaduje. Odborné vyjádření se rovněž nevyžaduje v řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení povinnosti učinit opatření proti úniku zvířete.

§ 25

(1) Zaměstnanci zařazení v orgánu ochrany zvířat, pověřeni výkonem dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelnými předpisy Evropské unie, posuzovatelé zařízení ve správním řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat a při dodržení podmínek stanovených veterinárním zákonem²⁾ také zaměstnanci obcí zařazení v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, pokud je to nezbytné k provedení řízení o správním deliktu nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona, jsou oprávněni

a) vstupovat do zařízení chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat, do objektů, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, do objektů a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou provozovány útulky pro zvířata, do objektů chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a do objektů, v nichž jsou zvířata usmrcována,

b) vyžadovat od chovatelů potřebné doklady, informace, věcnou osobní a jinou pomoc nezbytnou k výkonu své činnosti; tato pomoc je bezplatná,

c) pořizovat obrazovou dokumentaci.

(2) Každý chovatel nebo pořadatel veřejného vystoupení je povinen pracovníkům orgánů ochrany zvířat provádějícím dozor nad dodržováním tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení a osobám uvedeným v odstavci 1

a) umožnit vstup do prostor a míst uvedených v odstavci 1 písm. a),

b) poskytnout potřebné informace, doklady, věcnou a osobní pomoc nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně umožnění bezplatného přístupu na veřejná vystoupení,

c) předvést na požádání zvíře nebo zvířata na místo určené pracovníkem provádějícím dozor.

(3) Provozovatel útulku nebo záchranné stanice musí kromě povinností stanovených v odstavci 2 vést a poskytnout pracovníkům orgánů ochrany zvířat, provádějícím dozor nad dodržováním právních předpisů na úseku ochrany zvířat, tyto informace a doklady:

- a) provozní řád zabezpečující ochranu pohody zvířat a organizaci práce a pracovních postupů stanovených zvláštními právními předpisy^{6a)},
- b) seznam přijatých zvířat s uvedením počtu, druhu, popisu včetně identifikačních znaků, hmotnosti, data a místa nálezu zvířat nebo uvedení jejich původních chovatelů^{6b)},
- c) seznam vydaných zvířat a jejich nových chovatelů^{6b)}, včetně data předání, adresy, kde budou zvířata chována, nebo míst, kde byla zvířata opětně vypuštěna do původního prostředí,
- d) evidenci úniků zvířat z útulku,
- e) doklad o odborné způsobilosti.

(4) Provádí-li Evropská komise v České republice svými odborníky, popřípadě i odborníky z jiných členských států, kteří jsou zapsáni v seznamu vedeném Evropskou komisí pro tyto účely, ve spolupráci s orgány ochrany zvířat (§ 19 odst. 1) kontroly dodržování a jednotného uplatňování povinností a požadavků, stanovených tímto zákonem a prováděcími právními předpisy vydanými na jeho základě, anebo přímo použitelnými předpisy Evropské unie^{5b)}, orgány ochrany zvířat jim poskytují věcnou a osobní pomoc a informace potřebné k provedení této kontroly.

(5) Pro provádění kontrol uvedených v odstavci 4 platí ustanovení odstavce 1 obdobně. Zejména musí být těmto odborníkům umožněn stejný přístup do míst, zařízení a části dopravních prostředků, v nichž jsou přepravována zvířata, jaký mají pracovníci orgánu ochrany zvířat pověřeni výkonem dozoru. Informace získané těmito odborníky v průběhu kontrol a závěry z nich nesmí sloužit jiným účelům než předmětu kontroly.

(6) Orgán nebo jiná osoba, která provádí zapečetění bytu nebo jiného prostoru, či jiné opatření, v jehož důsledku nebude do bytu nebo jiného prostoru dočasně nikdo vcházet, je povinna se ujistit, že v bytě nebo jiném prostoru nezůstane živé zvíře, které by mohlo být týráno v důsledku omezení jeho výživy a napájení. Pokud zjistí, že takové ohrožení existuje, neprodleně to oznámí příslušnému obecnímu úřadu nebo úřadu městské části. Tento úřad bezodkladně zajistí zvířeti potřebnou péči, popřípadě je za tímto účelem umístí do náhradní péče; účelně vynaložené náklady spojené s touto péčí hradí stát. Vlastník zvířete je povinen nahradit státu náklady, které byly vynaloženy na úhradu nákladů spojených se zajištěním náhradní péče o zvíře.

(7) Účelně vynaloženými náklady podle odstavce 6 se rozumí náklady na přepravu zvířete, náklady na krmivo, na veterinární péči, na léky a zdravotnický materiál a ostatní podle zdravotního stavu zvířete, mzdové a obdobné náklady na zabezpečení potřebné péče nebo náhradní péče o zvíře. Žádost o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním péče o zvíře podle odstavce 6 se podává vždy nejpozději do 3 měsíců od ukončení péče o zvíře ministerstvu. V případě péče o zvíře, která trvá déle než 3 měsíce, je možné požádat o zálohu na úhradu nákladů za uplynulé období. Ministerstvo může poskytnout přiměřenou zálohu na doložené účelně vynaložené náklady. Po ukončení péče o zvíře, na kterou byla vyplacena záloha, se podává žádost o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním péče o zvíře podle odstavce 6.

(8) Žádost o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním péče o zvíře

podle odstavce 6 se podává na formuláři, jehož vzor uveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také

- a) celkovou výši účelně vynaložených nákladů,
- b) osobní údaje a adresu bydliště nebo identifikační údaje vlastníka zvířete, popřípadě též osobní údaje a adresu bydliště nebo identifikační údaje chovatele zvířete, pokud zvíře chová osoba odlišná od vlastníka zvířete,
- c) osobní údaje a adresu bydliště nebo identifikační údaje osoby zajišťující péči o zvíře.

(9) Přílohou žádosti o úhradu účelně vynaložených nákladů spojených se zajištěním péče o zvíře podle odstavce 6 musí být

- a) identifikace zvířete nebo zvířat, na které je požadována úhrada účelně vynaložených nákladů,
- b) odůvodnění žádosti, včetně uvedení skutečnosti, který orgán a z jakého důvodu zajistil péči o zvíře,
- c) doklad o skutečnosti, že chovatel nemůže zabezpečit péči o zvíře, zejména potvrzení o hospitalizaci nebo potvrzení o nástupu výkonu trestu odnětí svobody,
- d) protokol o předání zvířete do péče,
- e) smlouva o zajištění péče o zvíře, byla-li uzavřena,
- f) doklad o účelně vynaložených nákladech, včetně finanční rozvahy zdůvodňující výši požadované náhrady nákladů,
- g) doklad o oprávnění jednat jménem žadatele.

§ 26

(1) Pověřen výkonem dozoru může být pouze odborný pracovník s vysokoškolským vzděláním v oblasti veterinárního lékařství a hygieny, který získal osvědčení o způsobilosti po úspěšném složení zkoušek podle zkušebního řádu a prokázal v rámci zkoušky znalost právních předpisů vztahujících se k činnosti jím vykonávané. Zkušební řády schvaluje a zkoušky provádí ministerstvo.

(2) Obsah a rozsah odborného kurzu pro získání odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat, požadavky na školicí pracoviště, požadavky na nejvyšší dosažené vzdělání a praxi lektorů od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, složení zkušební komise, průběh zkoušky a vzor osvědčení stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

§ 26a

Akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání

(1) Kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání mohou pořádat pouze školicí pracoviště, která k tomu jsou akreditována ministerstvem a splňují podmínky stanovené tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a přímo použitelným předpisem Evropské unie na úseku ochrany zvířat proti týrání. Akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání je nepřevoditelná a nepřechází na právní nástupce. Pověřením se podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování²³⁾ rozumí akreditace podle tohoto ustanovení.

(2) Školicí pracoviště musí zaslat ministerstvu žádost o akreditaci k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání. Žádost obsahuje kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem také název kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání, který hodlá školicí pracoviště pořádat.

(3) Kromě náležitostí uvedených v odstavci 2 jsou součástí žádosti o akreditaci k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání

a) oprávnění ke vzdělávací činnosti nebo doklad o tom, že školicí pracoviště má v předmětu činnosti vzdělávání,

b) přehled dosavadní činnosti školicího pracoviště v oblasti vzdělávání,

c) doklady o dostatečném technickém, materiálním a organizačním zabezpečení kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání, zejména adresy budov, ve kterých budou vzdělávací programy uskutečňovány, údaje o počtu a kapacitě učeben a údaje o technickém vybavení učeben,

d) vyplněné dotazníky odborných lektorů s uvedením jejich jména, popřípadě jmen, příjmení a titulu, údaje o jejich nejvyšším dosaženém vzdělání, údaje o jejich praxi od ukončení nejvyššího dosaženého vzdělání, nejdéle však za posledních 10 let, přehled o jejich odborné a případně i publikační činnosti, doklad o jejich způsobilosti k lektorské činnosti, například osvědčení o absolvování kurzu a doklady o jejich odborné způsobilosti v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem,

e) písemný souhlas lektora s jeho účastí v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání a jeho souhlas s uveřejněním osobních údajů v žádosti o akreditaci,

f) program kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání, tedy podrobný rozpis obsahu a rozsahu jednotlivých přednášených témat, rozvrh hodin,

g) způsob zajištění zpětné vazby od absolventů kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání,

h) rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, pokud jsou v rámci kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání používána živá zvířata; toto rozhodnutí musí být vydáno školicímu pracovišti nebo jiné osobě, v jejímž zařízení se kurz na úseku ochrany zvířat proti týrání bude konat.

(4) Na udělení akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání není právní nárok. Ministerstvo může akreditaci udělit, pokud školicí pracoviště

- a) předloží a řádně doloží všechny náležitosti uvedené v odstavcích 2 a 3,
- b) má náležitou způsobilost, personální obsazení a vybavení pro pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání.

(5) Ministerstvo může akreditace udělené podle odstavce 1 změnit nebo odejmout na žádost školicího pracoviště. Ministerstvo může z moci úřední akreditace udělené podle odstavce 1 změnit nebo odejmout, pokud ten, komu byla akreditace udělena,

- a) nejméně po dobu 2 let neuspořádá kurz na úseku ochrany zvířat proti týrání, k jehož pořádání mu byla udělena akreditace,
- b) nedodržuje při pořádání kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání podmínky stanovené zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo v rozhodnutí o udělení akreditace.

V případě změny lektora v kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání je školicí pracoviště povinno požádat o změnu akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání. Lektor neuvedený v akreditaci k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání může vyučovat v kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání až po změně akreditace.

(6) Zjistí-li ministerstvo při kontrole nedostatky při uskutečňování kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání, vyzve školicí pracoviště, aby v přiměřené lhůtě zjednálo nápravu. Nejedná-li toto školicí pracoviště ve stanovené lhůtě nápravu, ministerstvo mu akreditaci odejme.

§ 26b

Požadavky na školicí pracoviště, která hodlají pořádat nebo pořádají kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání

(1) Kromě požadavků na školicí pracoviště, která hodlají pořádat nebo pořádají kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání, uvedených v § 26a, musí tato školicí pracoviště splňovat požadavky uvedené v odstavcích 2 až 6.

(2) Kurz odborné přípravy pro získání osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat pořádá střední nebo vysoká škola s akreditovaným studijním programem v oblasti veterinářství nebo technologie zpracování masa nebo právnická osoba, která provádí usmrcování zvířat nebo sdružuje osoby, které provádějí usmrcování zvířat, nebo státní orgán vykonávající státní veterinární dozor²⁾ nebo právnická osoba, která sdružuje veterinární lékaře podle zákona o Komoře veterinárních lékařů České republiky.

(3) Kurz odborné přípravy k péči o kuřata chovaná na maso pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o kuřata chovaná na maso pořádá střední nebo vysoká škola s akreditovaným studijním programem v oblasti veterinářství nebo chovatelství nebo právnická osoba, která se zabývá chovem kuřat chovaných na maso nebo sdružuje osoby, které chovají kuřata chovaná na maso, nebo jiná osoba, která splňuje zákonem stanovené požadavky.

(4) Kurz k péči o prasata pro získání osvědčení k péči o prasata pořádá střední nebo vysoká škola s akreditovaným studijním programem v oblasti veterinářství nebo chovatelství nebo právnická osoba, která se zabývá chovem prasat nebo sdružuje osoby, které chovají prasata, nebo jiná osoba, která splňuje zákonem stanovené požadavky.

(5) Kurzy odborné přípravy na úseku ochrany pokusných zvířat proti týrání pořádá vysoká škola, které bylo vydáno rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat; to platí i v případě, kdy při výuce v kurzu odborné přípravy na úseku ochrany pokusných zvířat proti týrání nejsou používána živá pokusná zvířata.

(6) Kurz odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání pořádá vysoká škola s akreditovaným studijním programem v oblasti veterinárního lékařství a hygieny.

§ 26c

Podmínky pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání a uznávání kvalifikace

(1) Školici pracoviště je povinno při pořádání kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání dodržovat podmínky stanovené tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo akreditací.

(2) Kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání není možno pořádat formou dálkového studia nebo samostudia.

(3) Kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání, při kterých se provádí manipulace se zvířaty, smí pořádat pouze školici pracoviště, které v žádosti o akreditaci doložilo rozhodnutí o udělení oprávnění uživatele pokusných zvířat, které bylo vydáno tomuto školicímu pracovišti nebo jiné osobě, v jejímž zařízení se bude kurz na úseku ochrany zvířat proti týrání konat. Toto rozhodnutí musí být účinné ke dni konání kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání.

(4) Lektorem v kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání může být pouze osoba, která je uvedena v akreditaci k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání podle § 26a.

(5) Školici pracoviště smí umožnit vykonání zkoušky v kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů pouze lékařům, veterinárním lékařům a osobám s jiným vysokoškolským vzděláním v oblasti biologických oborů. Školici pracoviště je povinno vyžádat si od účastníka kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů kopii vysokoškolského diplomu a účastník uvedeného kurzu je povinen tuto kopii předložit. Školici pracoviště je povinno posuzovat, zda doklad o dosaženém vzdělání odpovídá požadavkům stanoveným v § 15d odst. 3.

(6) Školici pracoviště smí umožnit vykonání zkoušky v odborném kurzu pro získání odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat pouze odborným pracovníkům s vysokoškolským vzděláním v oblasti veterinárního lékařství a hygieny. Školici pracoviště je povinno vyžádat si od účastníka odborného kurzu pro získání odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat kopii vysokoškolského diplomu a účastník uvedeného kurzu je povinen tuto kopii předložit. Školici pracoviště je povinno posuzovat, zda doklad o dosaženém vzdělání odpovídá požadavkům stanoveným v § 26 odst. 1.

(7) Zkušební komise může vyloučit ze zkoušky účastníka kurzu, který v průběhu zkoušky použije nedovolené pomůcky nebo průběh zkoušky jinak vážně narušuje.

(8) Školící pracoviště vydává osvědčení o úspěšném složení zkoušky, nestanoví-li zákon jinak. Školící pracoviště je povinno, není-li dále uvedeno jinak, zaslat seznam účastníků kurzu s uvedením osobních údajů a čísla příslušného osvědčení do 7 dnů ode dne konání kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání ministerstvu.

(9) Při uznávání kvalifikace získané v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci se postupuje podle zvláštního právního předpisu o uznávání odborné kvalifikace^{4d}). Pokud uznávací orgán uzná odbornou kvalifikaci podle jiného právního předpisu^{4d}) pouze částečně, může uchazeč skládat rozdílovou zkoušku před zkušební komisí. U rozdílové zkoušky není uchazeč zkoušen z těch oblastí, ve kterých mu byla uznána odborná kvalifikace.

ČÁST SEDMÁ SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 27 Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) propaguje týrání zvířat,
- b) týrá zvíře nebo utýrá zvíře,
- c) jako zákonný zástupce nezletilé osoby nebo osoby, která byla rozhodnutím soudu zbavena způsobilosti k právním úkonům, nebo jejíž způsobilost k právním úkonům byla rozhodnutím soudu omezena, nepřekazí týrání zvířete, o němž se hodnověrně dozví, touto osobou,
- d) usmrtí zvíře, aniž by byl naplněn důvod uvedený v § 5 odst. 2,
- e) usmrtí zvíře veterinárními prostředky, ačkoliv není osobou uvedenou v § 5 odst. 3,
- f) vyrobí, doveze nebo prodá čelist'ovou nebo lepicí past,
- g) usmrtí zvíře při domácí porážce v rozporu s § 5h,
- h) usmrtí rybu v rozporu s § 5i odst. 1, 2 nebo 4,
- i) poruší zákaz odchyty podle § 14 odst. 7,
- j) provede pokus nebo projekt pokusů bez osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15d odst. 3 nebo bez osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15e odst. 1,
- k) provede pokus na pokusném zvířeti, pečuje o pokusné zvíře nebo usmrtí pokusné zvíře,

aniž k tomu získala osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat podle § 15d odst. 4 nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat podle § 15e odst. 2,

l) provede nebo přikáže provést projekt pokusů nebo pokus bez předchozího schválení státním orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů podle § 16,

m) odchytí zvíře ve volné přírodě, které má být použito k pokusům, aniž splňuje podmínky stanovené v § 17d odst. 3,

n) usmrtí pokusné zvíře v rozporu s požadavky stanovenými v § 18g odst. 3, 4 nebo 5,

o) neposkytne součinnost podle § 25 odst. 2, nesplní povinnost předvést zvíře nebo jinak maří výkon oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1,

p) pořádá kurz na úseku ochrany zvířat proti týrání bez akreditace podle § 26a odst. 1,

q) nesplní povinnost stanovenou na základě tohoto zákona v obecně závazné vyhlášce obce, nebo

r) nesplní povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropské unie¹a) na úseku ochrany zvířat proti týrání.

(2) Fyzická osoba se jako chovatel dopustí přestupku tím, že

a) poruší povinnost týkající se podmínek chovu psa nebo kočky stanovenou v § 7a odst. 1,

b) přepravuje zvíře v rozporu s § 8a nebo § 8c až 8f,

c) prodá nebo daruje zvíře v zájmovém chovu osobě uvedené v § 13 odst. 4,

d) chová druh zvířete vyžadující zvláštní péči v rozporu s § 13 odst. 5, nebo

e) poruší zákaz činnosti s volně žijícími zvířaty podle § 14a odst. 1,

f) neučiní opatření proti úniku zvířat podle § 13 odst. 1.

(3) Fyzická osoba se jako chovatel hospodářských zvířat dopustí přestupku tím, že

a) nevyžádá vyšetření a zhodnocení stavu zvířete veterinárním lékařem podle § 5b odst. 2,

b) v rozporu s § 5b odst. 2 zahájí přepravu zvířete nebo jej přepravuje na vzdálenost delší než 100 km,

c) doveze hospodářské zvíře bez osvědčení podle § 10a,

d) nezajistí provádění prohlídky hospodářských zvířat podle § 11 odst. 1,

e) neučiní opatření nezbytná pro zabránění úniku hospodářských zvířat nebo nemá k dispozici nástroje a pomůcky uvedené v § 11 odst. 2,

f) nezajistí pro chov hospodářských zvířat dostatečně početný a odborně způsobilý personál podle § 12 odst. 2,

g) v rozporu s § 12a odst. 3 chová hospodářská zvířata v intenzivním chovu bez zajištění poplašného systému větrání nebo bez pomocného systému větrání anebo v případě zjištěné závady automatických a mechanických zařízení neprovede náležité kroky k zajištění zdraví a příznivého stavu zvířat, nebo

h) nedodrží minimální standardy pro chov hospodářských zvířat podle § 12c odst. 3,

i) při chovu kuřat chovaných na maso neplní podmínky chovu stanovené v § 12d odst. 1 písm. a) a odst. 2 až 5,

j) při chovu kuřat chovaných na maso nevede, neuchovává a při kontrole nepředloží záznamy podle § 12d odst. 1 písm. c), nepředává pověřené osobě údaje podle § 12d odst. 1 písm. b), neposkytne údaje a vzorky podle § 12d odst. 1 písm. d), neposkytuje údaje podle § 12d odst. 5, neprovede poučení podle § 12d odst. 6 nebo pečuje o kuřata chovaná na maso bez zajištění osoby odborně způsobilé podle § 12d odst. 7,

k) nezajistí požadavky podle § 12f odst. 1, nebo

l) nevede záznamy podle § 12f odst. 4.

(4) Fyzická osoba se jako chovatel druhu zvířete vyžadujícího zvláštní péči dopustí přestupku tím, že neoznámí změnu podmínek podle § 13 odst. 8.

(5) Fyzická osoba se jako chovatel poskytující soustavnou nezbytnou péči handicapovanému zvířeti dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost podle § 14b odst. 2.

(6) Fyzická osoba se jako pořadatel dopustí přestupku tím, že

a) nezajistí při veřejném vystoupení zvířat přítomnost fyzické osoby podle § 8 odst. 2,

b) neprovede oznámení podle § 8 odst. 3 písm. a) nebo d), nebo

c) neprovede poučení podle § 8 odst. 3 písm. c).

(7) Fyzická osoba se jako osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost podle § 15f odst. 2.

(8) Vedoucí projektu pokusů se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost podle § 15f odst. 3.

(9) Vedoucí projektu pokusů nebo jeho zástupce se dopustí přestupku tím, že se účastní na zpracování stanoviska v rozporu s § 15f odst. 4.

(10) Fyzická osoba se jako osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, vedoucí

projektu pokusů, jeho zástupce, nebo jiný kvalifikovaný odborník, anebo člen odborné komise podle § 15g dopustí přestupku tím, že není držitelem osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15d odst. 3 nebo osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15e odst. 1.

(11) Fyzická osoba se jako provozovatel útulku nebo záchranné stanice dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 25 odst. 3.

(12) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), c), d), f), g), h), i), j), k), l), n) nebo r) anebo podle odstavce 2 písm. e),

b) do 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), e) nebo p), podle odstavce 2 písm. a) nebo b), podle odstavce 3 písm. g) až i), podle odstavce 5, podle odstavce 6 písm. a) až c), podle odstavce 7, odstavce 8 nebo 10,

c) do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. m), o) nebo q), j), k) nebo l), podle odstavce 2 písm. c), d) nebo f), podle odstavce 3 písm. a) až f) nebo j), podle odstavce 4, 9 nebo 11.

(13) Spolu s pokutou lze za přestupek podle odstavce 1 písm. a) uložit zákaz činnosti a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo c) propadnutí zvířete nebo zákaz chovu zvířat na dobu až 5 let.

§ 27a

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) propaguje týrání zvířat,

b) týrá zvíře nebo utýrá zvíře,

c) usmrtí zvíře bez důvodu uvedeného v § 5 odst. 2,

d) vyrobí, doveze nebo prodá čelist'ovou nebo lepící past,

e) usmrtí zvíře při domácí porážce v rozporu s § 5h,

f) usmrtí rybu v rozporu s § 5i odst. 1 až 4,

g) poruší zákaz odchyту podle § 14 odst. 7,

h) chová pokusná zvířata bez oprávnění k chovu pokusných zvířat, dodává pokusná zvířata bez oprávnění k dodávce pokusných zvířat nebo používá pokusná zvířata bez oprávnění k používání pokusných zvířat podle § 15a odst. 1,

i) provede nebo přikáže provést projekt pokusů nebo pokus bez předchozího schválení státním

orgánem příslušným ke schvalování projektů pokusů podle § 16,

j) odchytí zvíře ve volné přírodě, které má být použito k pokusům, aniž splňuje podmínky stanovené v § 17d odst. 3,

k) usmrtí pokusné zvíře v rozporu s požadavky podle § 18g odst. 3, 4 nebo 5,

l) neposkytne součinnost podle § 25 odst. 2, nesplní povinnost předvést zvíře nebo jinak maří výkon oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1,

m) pořádá kurz na úseku ochrany zvířat proti týrání bez akreditace podle § 26a odst. 1,

n) nesplní povinnost stanovenou na základě tohoto zákona v obecně závazné vyhlášce obce, nebo

o) nesplní povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropské unie^{1a)} na úseku ochrany zvířat proti týrání.

(2) Podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) usmrtí zvíře veterinárními prostředky, ačkoliv není osobou uvedenou v § 5 odst. 3,

b) provede pokus nebo projekt pokusů bez osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15d odst. 3 nebo bez osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15e odst. 1, nebo

c) provede pokus na pokusném zvířeti, pečuje o pokusné zvíře nebo usmrtí pokusné zvíře, aniž k tomu získala osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat podle § 15d odst. 4 nebo bez osvědčení o prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů podle § 15e odst. 2.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel dopustí správního deliktu tím, že

a) přepravuje zvíře v rozporu s § 8a nebo § 8c až 8f,

b) prodá nebo daruje zvíře v zájmovém chovu osobě uvedené v § 13 odst. 4, nebo

c) poruší zákaz činnosti s volně žijícími zvířaty podle § 14a odst. 1,

d) neučiní opatření proti úniku zvířat podle § 13 odst. 1.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel hospodářských zvířat dopustí správního deliktu tím, že

a) nevyžádá vyšetření a zhodnocení stavu zvířete veterinárním lékařem podle § 5b odst. 2,

b) v rozporu s § 5b odst. 2 zahájí přepravu zvířete nebo jej přepravuje na vzdálenost delší než

100 km,

- c) doveze hospodářské zvíře bez osvědčení podle § 10a,
- d) nezajistí provádění prohlídky hospodářských zvířat podle § 11 odst. 1,
- e) neučiní opatření nezbytná pro zabránění úniku hospodářských zvířat nebo nemá k dispozici nástroje a pomůcky uvedené v § 11 odst. 2,
- f) nezajistí pro chov hospodářských zvířat dostatečně početný a odborně způsobilý personál podle § 12 odst. 2,
- g) v rozporu s § 12a odst. 3 chová hospodářská zvířata v intenzivním chovu bez zajištění poplašného systému větrání nebo bez pomocného systému větrání anebo v případě zjištěné závady automatických a mechanických zařízení neprovede náležité kroky k zajištění zdraví a příznivého stavu zvířat,
- h) nedodrží minimální standardy pro chov hospodářských zvířat podle § 12c odst. 3,
- i) při chovu kuřat chovaných na maso neplní podmínky chovu stanovené v § 12d odst. 1 písm. a) a odst. 2 až 5,
- j) při chovu kuřat chovaných na maso nevede, neuchovává a při kontrole nepředloží záznamy podle § 12d odst. 1 písm. c), nepředává pověřené osobě údaje podle § 12d odst. 1 písm. b), neposkytne údaje a vzorky podle § 12d odst. 1 písm. d), neposkytuje údaje podle § 12d odst. 5, neprovede poučení podle § 12d odst. 6 nebo pečuje o kuřata chovaná na maso bez zajištění osoby odborně způsobilé podle § 12d odst. 7,
- k) nezajistí požadavky podle § 12f odst. 1, nebo
- l) nevede záznamy podle § 12f odst. 4.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel druhu zvířete vyžadujícího zvláštní péči dopustí správního deliktu tím, že

- a) neoznámí změnu podmínek podle § 13 odst. 8, nebo
- b) nestanoví osobu starší 18 let v rozporu s § 13 odst. 5.

(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel poskytující soustavnou nezbytnou péči handicapovanému zvířeti dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost podle § 14b odst. 2.

(7) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel, který se zabývá chovem zvířat v rámci podnikatelské činnosti, anebo sdružení právnických nebo fyzických osob, která se zabývají chovem zvířat, dopustí správního deliktu tím, že chová psa nebo kočku v rozporu s § 7a odst. 1.

(8) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako pořadatel dopustí správního deliktu tím, že

- a) nezajistí při veřejném vystoupení zvířat přítomnost fyzické osoby podle § 8 odst. 2,
- b) neprovede oznámení podle § 8 odst. 3 písm. a) nebo d),
- c) nepředloží seznam činností se zvířaty podle § 8 odst. 3 písm. b), nebo
- d) neprovede poučení podle § 8 odst. 3 písm. c).

(9) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba uvedená v § 13a odst. 1 dopustí správního deliktu tím, že neoznámí nejpozději 30 dnů před zahájením nebo ukončením podnikání výkon živnosti, druhy a počty zvířat příslušné krajské veterinární správě nebo nedoloží, jakým způsobem bude zabezpečena péče o zvířata, jejich zdraví a pohodu v případě zahájení činnosti, nebo nevede evidenci podle § 13a odst. 3, nebo prodá zvíře určené pro zájmové chovy bez poskytnutí informací podle § 13a odst. 4 nebo poskytne nesprávné nebo neúplné informace nebo za poskytnutí informací vyžaduje úhradu v rozporu s § 13a odst. 4.

(10) Církev nebo náboženská společnost se dopustí správního deliktu tím, že provede porážku zvířete pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat,

- a) v rozporu s rozhodnutím ministerstva o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, podle § 5f odst. 1,
- b) bez rozhodnutí ministerstva o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, podle § 5f odst. 1,
- c) v rozporu se stanovenými veterinárními podmínkami pro provádění porážky podle § 5f odst. 2, nebo
- d) bez stanovených veterinárních podmínek pro provádění porážky podle § 5f odst. 2.

(11) Provozovatel podniku¹²⁾ se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nezajistí, aby usmrcování zvířat prováděla osoba podle § 5a odst. 1 nebo 4,
- b) nezajistí, aby se na úkonech souvisejících s porážením zvířat podílela osoba, která získala osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat, nebo která má kvalifikaci považovanou za rovnocennou tomuto osvědčení, nebo která má kvalifikaci podle § 5a odst. 1,
- c) nevede anebo neuchovává záznamy podle § 5a odst. 6, nebo
- d) v rozporu s § 5a odst. 3 nezajistí v průběhu výuky k získání kvalifikace, která je považována za rovnocennou osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících při porážení zvířat, odborný dohled.

(12) Chovatel, který jako podnikatel chová kožешinová zvířata, se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 5c odst. 1 neoznámí, kdy mají být zvířata usmrcena, nebo
- b) nevede nebo neuchovává záznamy podle § 5c odst. 5.

(13) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 15a odst. 4 neoddělí zařízení určené k chovu a dodávce pokusných zvířat od zařízení určeného k používání pokusných zvířat,
- b) neohlásí bez zbytečného odkladu změnu údajů uvedených v rozhodnutí o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat podle § 15b odst. 6,
- c) v rozporu s § 15b odst. 7 provede významnou změnu struktury nebo funkce zařízení k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat, která by mohla nepříznivě ovlivnit životní podmínky pokusných zvířat, provede změnu místa, kde jsou prováděny činnosti s pokusnými zvířaty, rozšíření druhů činností nebo zvýšení počtu chovaných, dodávaných nebo užívaných druhů pokusných zvířat, bez nového rozhodnutí o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat,
- d) nezabezpečí, aby péči o pokusná zvířata vykonávaly osoby podle § 15d odst. 1,
- e) v rozporu s § 15d odst. 5 nezajistí nad osobami, které provádějí úkony podle § 15d odst. 2 písm. b), c) nebo d) dohled, dokud neprokáží požadovanou kvalifikaci,
- f) v rozporu s § 15d odst. 6 nevede záznamy nebo neuchovává dokumentaci,
- g) v rozporu s § 15f odst. 1 nemá v daném místě osobu odpovědnou za péči o pokusná zvířata,
- h) v rozporu s § 15f odst. 5 neurčí určeného veterinárního lékaře nebo kvalifikovaného odborníka,
- i) v rozporu s § 15g odst. 1 nezřídí odbornou komisi podle § 15g, nebo nezajistí podmínky pro řádný výkon činnosti této komise nebo nesplní podmínky podle § 15g odst. 2 nebo 3,
- j) nevede nebo neuchovává záznamy nebo je neposkytne příslušnému orgánu ochrany zvířat podle § 15g odst. 6,
- k) nezajistí požadavky na zařízení, prostory a vybavení podle § 17,
- l) nezajistí požadavky na péči a umístění pokusných zvířat podle § 17a odst. 1, 2 nebo 4,
- m) nevede záznamy podle § 17g odst. 1 nebo tyto záznamy v rozporu s § 17g odst. 2 neuchovává nebo neposkytne příslušnému orgánu ochrany zvířat,

n) nevede záznamy nebo dokumentaci podle § 17h odst. 1 nebo tyto záznamy nebo dokumentaci v rozporu s § 17h odst. 2 neuchovává nebo neposkytne příslušnému orgánu ochrany zvířat, nebo je nepředá při umístění zvířete do chovu podle § 17h odst. 2,

o) neoznačí psa, kočku nebo subhumánního primáta trvale individuálním identifikačním prostředkem podle § 17h odst. 3 písm. a) nebo b), nebo nezdůvodní, proč není pokusné zvíře označeno podle § 17h odst. 3 písm. c), nebo neuchovává údaje podle § 17h odst. 4,

p) postupuje v rozporu s § 18f odst. 1, nebo

q) usmrtí pokusné zvíře v rozporu s požadavky podle § 18g odst. 1 nebo 2 nebo nezajistí dodržování těchto požadavků podle § 18g odst. 1 nebo 2.

(14) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako chovatel pokusných zvířat dopustí správního deliktu tím, že neuplatňuje strategii podle § 17c odst. 4.

(15) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dodavatel pokusných zvířat dopustí správního deliktu tím, že dodá pokusné zvíře v rozporu s § 15a odst. 3.

(16) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako uživatel pokusných zvířat dopustí správního deliktu tím, že

a) provede pokus v rozporu s § 15a odst. 2,

b) v rozporu s § 16 provede pokus mimo rámec schváleného projektu pokusů nebo v rozporu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů,

c) v rozporu s § 16c odst. 4 neposkytne státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů všechny doklady nebo informace nezbytné k provedení zpětného posouzení,

d) neohlásí bez zbytečného odkladu státnímu orgánu příslušnému ke schvalování projektů pokusů změnu údajů uvedených v rozhodnutí o schválení projektu pokusů podle § 16e odst. 1,

e) v rozporu s § 16e odst. 2 provede významnou změnu struktury nebo funkce zařízení uživatele pokusných zvířat, která by mohla nepříznivě ovlivnit životní podmínky pokusných zvířat, provede změnu místa, kde jsou prováděny činnosti s pokusnými zvířaty, rozšíření druhů činností nebo zvýšení počtu užívaných druhů pokusných zvířat, bez nového rozhodnutí o schválení projektu pokusů,

f) v rozporu s § 17b odst. 1 provede pokus na jedinci ohroženého druhu zvířat, v rozporu s § 17c odst. 1, 2 nebo 3 provede pokus na subhumánním primátovi nebo lidoopovi, nebo v rozporu s § 17d odst. 1 nebo 2 provede pokus na zvířeti odchyceném ve volné přírodě,

g) neučiní kroky k minimalizaci utrpení pokusného zvířete podle § 17d odst. 4,

h) v rozporu s § 17e odst. 1 nebo 2 použije k pokusu opuštěné nebo toulavé zvíře,

i) použije k pokusu zvířata v rozporu s § 17f odst. 1 nebo 2,

j) provede pokus v rozporu s požadavky podle § 18a,

k) provede pokus na pokusném zvířeti v rozporu s požadavky podle § 18b,

l) provede pokus na pokusném zvířeti v rozporu s § 18c odst. 3,

m) provede pokus v rozporu s § 18d, nebo

n) nesplní některou z povinností podle § 18e odst. 3 nebo 4.

(17) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel útulku nebo záchrané stanice dopustí správního deliktu tím, že nesplní některou z povinností podle § 25 odst. 3.

(18) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako školicí pracoviště dopustí správního deliktu tím, že nedodržuje při pořádání kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání podmínky nebo nesplní některou z povinností podle § 26c odst. 1 až 6 nebo 8.

(19) Fyzická podnikající osoba se jako určený veterinární lékař dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 17d odst. 4 neprohlédne pokusné zvíře nebo neučiní kroky k minimalizaci utrpení pokusného zvířete.

(20) Za správní delikt se uloží pokuta

a) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c), d), e), f), g), h), i), k) nebo o), podle odstavce 2 písm. b) nebo c), podle odstavce 3 písm. c), podle odstavce 10, podle odst. 13 písm. c) nebo q) anebo podle odstavce 16 písm. a), b), e), f), g), i) až m),

b) do 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo m), podle odstavce 2 písm. a), podle odstavce 3 písm. a), podle odstavce 4 písm. g) až i), podle odstavce 6 nebo 7, podle odstavce 8, podle odstavce 9, podle odstavce 11 písm. a), b) nebo d), podle odstavce 13 písm. d), g), k) nebo l), podle odstavce 15, odstavce 16 písm. h) nebo n), podle odstavce 18 anebo podle odstavce 19,

c) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. j), l) nebo n), podle odstavce 3 písm. b) nebo d), podle odstavce 4 písm. a) až f), j), k) nebo l), podle odstavce 5, podle odstavce 11 písm. c), podle odstavce 12, podle odstavce 13 písm. a), b), e), f), h), i), j), m) až p), podle odstavce 14, podle odstavce 16 písm. c) nebo d) anebo podle odstavce 17.

(21) Spolu s pokutou lze za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo podle odstavce 16 písm. b), e), f), g), i), j), k), l) nebo m) uložit zákaz činnosti a za správní delikt podle odstavce 1 písm. b) propadnutí zvířete nebo zákaz chovu na dobu až 5 let.

§ 27b

Zákaz chovu zvířat a propadnutí týraného zvířete

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může rozhodnout o uložení zákazu chovu zvířat, jestliže je důvodná obava, že pachatel správního deliktu

a) bude v týrání zvířete pokračovat, zejména, jde-li o pachatele, který byl za týrání zvířete v posledních 3 letech potrestán za správní delikt nebo odsouzen,

b) neposkytne týranému zvířeti péči, kterou vyžaduje jeho zdravotní stav, nebo

c) začne chovat další zvířata stejným způsobem, za který byl v minulosti v souvislosti s jiným zvířetem potrestán za správní delikt nebo odsouzen.

(2) Propadnutí týraného zvířete může obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnutím uložit, jestliže týrané zvíře náleží pachateli správního deliktu a je důvodná obava, že pachatel správního deliktu

a) bude v týrání zvířete pokračovat, zejména, jde-li o pachatele, který byl za týrání zvířete v posledních 3 letech potrestán za správní delikt nebo odsouzen, nebo

b) neposkytne týranému zvířeti péči, kterou vyžaduje jeho zdravotní stav.

(3) Pokud je uložen zákaz chovu zvířat nebo propadnutí týraného zvířete, musí obecní úřad obce s rozšířenou působností uložit vždy také pokutu podle tohoto zákona. Zákaz chovu zvířat nebo propadnutí týraného zvířete nelze uložit, pokud je závažnost správního deliktu tak nízká, že je pokuta, která byla zároveň uložena, na dolní hranici sazby stanovené za daný správní delikt.

(4) Vlastníkem propadlého zvířete se stává stát.

§ 27c

Zabrání týraného zvířete

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí týraného zvířete podle § 27b a týrané zvíře náleží osobě, kterou nelze za správní delikt stíhat, lze rozhodnout o zabrání týraného zvířete.

(2) Vlastníkem zabraného zvířete se stává stát.

§ 28

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže příslušný orgán ochrany zvířat o něm nezačal řízení do 2 let, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Zákaz činnosti lze právnícké osobě uložit nejdéle na 5 let, jde-li o činnost, k níž je třeba povolení nebo souhlasu státního orgánu, a byl-li správní delikt touto činností nebo v souvislosti s ní spáchán. Do doby zákazu činnosti se započítává doba, po kterou pachatel na základě opatření správního orgánu učiněného v souvislosti s projednávaným správním deliktem nesměl již tuto činnost vykonávat.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁷⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou správních deliktů podle § 27 odst. 1 písm. q) a podle § 27a odst. 1 písm. n), které v prvním stupni projednává obec. Na území hlavního města Prahy projednávají v prvním stupni správní delikty podle tohoto zákona městské části hlavního města Prahy.

(7) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

(8) Pokuta je splatná do 15 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

§ 28a **Zvláštní opatření**

(1) Na návrh krajské veterinární správy může obecní úřad obce s rozšířenou působností správním rozhodnutím

a) nařídit a zajistit umístění týraného zvířete do náhradní péče, vyžaduje-li to jeho zdravotní stav, nebo pokud je opakovaně týráno,

b) nařídit chovateli zajistit opatření ke snížení počtu zvířat včetně jejich usmrcení v souladu s tímto zákonem, dochází-li k jejich týrání,

c) nařídit chovateli pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat, a to do doby odstranění závad. Pozastavení činnosti není zákazem činnosti. Pozastavení činnosti nezahrnuje povinnost chovatele zajistit náhradní péči o zvířata. Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje o ukončení pozastavení činnosti na základě odborného vyjádření krajské veterinární správy, která posuzuje, zda došlo k odstranění závad,

d) nařídit vlastníkovvi zvířete zajistit utracení zvířete odborně způsobilou osobou podle veterinárního zákona, pokud je dán důvod k usmrcení zvířete podle § 5 odst. 2 písm. b),

e) nařídit chovateli umožnit provádění péče o zvíře jinou osobou na pozemku, ve stájích nebo v jiných objektech chovatele, kde se zvíře nachází.

(2) Odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a), c) a e) nemá odkladný účinek.

(3) Náklady spojené s umístěním týraného zvířete do náhradní péče a s následnou péčí o něj hradí osoba, již bylo zvíře odebráno.

(4) Náklady na léčení zvířete, které bylo týráno a poškozeno tak na jeho zdraví, ponese osoba, jež tento stav způsobila, i když přesahují hodnotu zvířete.

(5) Náklady spojené se snížením počtu zvířat nebo s utracením zvířat hradí chovatel.

(6) O nákladech podle odstavců 3 a 4 rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností ve správním řízení. Pokud osoba, jejíž zvíře bylo umístěno do náhradní péče, neuhradí náklady podle věty první do 3 měsíců ode dne oznámení rozhodnutí o nákladech, a zvíře je vlastnictvím této osoby, může obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnout, že se zvíře stává vlastnictvím státu. Na tuto skutečnost musí být vlastník v rozhodnutí o nákladech výslovně upozorněn. Stát zabezpečí péči o takové zvíře.

(7) Pokud je zahájeno správní řízení o zvláštním opatření, zahájí obecní úřad obce s rozšířenou působností vždy také řízení o správním deliktu; to neplatí, jestliže bylo zahájeno v dané věci trestní řízení. Rozhodnutí o zvláštním opatření nelze vydat, pokud je závažnost správního deliktu tak nízká, že je pokuta, která by měla být nebo byla zároveň uložena, na dolní hranici sazby stanovené za daný správní delikt.

§ 28b

Náhradní péče o týrané zvíře

(1) Rozhodnutí podle § 28a odst. 1 písm. a) musí kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem obsahovat také stanovení podmínek k zabezpečení ochrany zvířete, po jejichž splnění bude zvíře vráceno vlastníkovu zvířete. Obecní úřad obce s rozšířenou působností může na základě podnětu vlastníka rozhodnout o ukončení provádění zvláštního opatření a o navrácení zvířete vlastníkovu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o navrácení zvířete vlastníkovu na základě odborného vyjádření krajské veterinární správy, která posuzuje splnění podmínek uvedených ve větě první.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, pokud po posouzení všech okolností případu nelze předpokládat, že dojde k nápravě pachatele, a zároveň je nepochybné, že nebude v budoucnosti zabezpečena řádná péče o zvíře.

(3) Vlastník zvířete, kterému bylo oznámeno rozhodnutí o umístění zvířete do náhradní péče, je povinen zvíře obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností vydat. Není-li zvíře v určené lhůtě správnímu orgánu vydáno, může být tomu, kdo ho má u sebe, odňato. Za účelem odnětí týraného zvířete, je osoba, která odnětí provádí, oprávněna vstupovat do všech prostor, kde je zvíře chováno. O vydání nebo odnětí zvířete se sepíše protokol, v němž se uvede též popis zvířete.

(4) Náhradní péči zajišťuje osoba, která má zkušenosti s chovem daného druhu zvířat (dále jen „pečovatel“), na základě smlouvy uzavřené s obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Součástí smlouvy je rovněž povinnost pečovatele poskytnout obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklady o nákladech spojených se zajištěním náhradní péče. Pečovatel je povinen starat se o zvíře s péčí řádného hospodáře.

(5) Pokud se v době náhradní péče narodí mláďata, vztahuje se na ně také rozhodnutí o zvláštním opatření. Jiné produkty a užitky zvířete vzniklé v době náhradní péče jsou vlastnictvím pečovatele.

§ 28c

Předběžná náhradní péče

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může rozhodnutím nařídit předběžnou

náhradní péči o týrané zvíře, jestliže lze ve správním řízení očekávat uložení propadnutí týraného zvířete, rozhodnutí o jeho zabránění nebo rozhodnutí o umístění týraného zvířete do náhradní péče. Toto rozhodnutí nemá odkladný účinek. Prvním úkonem v řízení o předběžném opatření může být vydání rozhodnutí o předběžném opatření. Toto rozhodnutí je ihned po jeho vyhlášení vykonatelné. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek. Zvíře může být odebráno a umístěno do předběžné náhradní péče, i když není při vyhlášení rozhodnutí a odebrání zvířete přítomen chovatel zvířete. Ustanovení § 28b odst. 3 platí pro předběžnou náhradní péči obdobně.

(2) Není-li propadnutí týraného zvířete uloženo, nebo není-li rozhodnuto o jeho zabránění nebo umístění do náhradní péče, obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o vydání zvířete z předběžné náhradní péče na žádost chovatele.

(3) Za účelem zajištění předběžné náhradní péče o týrané zvíře může obecní úřad obce s rozšířenou působností uzavřít smlouvu o provádění předběžné náhradní péče s pečovatelem. Ustanovení § 28b odst. 4 a 5 platí pro předběžnou náhradní péči obdobně.

(4) Do doby, než je zvíře odvedeno do předběžné náhradní péče z prostor, v nichž je chováno, je uživatel těchto prostor povinen strpět v nich provádění činnosti, která je při péči o zvíře obvyklá. To platí i v případě, má-li být odvedeno zvíře již propadlé nebo zabrané.

(5) Obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který předběžnou náhradní péči o zvíře zajišťuje, náleží náhrada nákladů, které účelně vynaložil na zajištění předběžné náhradní péče a na veterinární péči za účelem odstranění nebo zmírnění újmy na zdraví způsobené zvířeti týráním. Náhradu uvedených nákladů je povinen uhradit pachatel správního deliktu, bylo-li uloženo propadnutí týraného zvířete nebo rozhodnuto o umístění týraného zvířete do náhradní péče, nebo osoba, kterou nelze za správní delikt stíhat, bylo-li rozhodnuto o zabránění týraného zvířete.

(6) Pro předběžnou náhradní péči platí ustanovení správního řádu o předběžném opatření obdobně.

ČÁST OSMÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 29

(1) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 5a odst. 7, § 5c odst. 7, § 5f odst. 7, § 5g, § 5i odst. 6, § 7a odst. 2, § 8b odst. 4 a 7, § 8e odst. 3, § 12a odst. 5, § 12c odst. 3, § 12d odst. 8, § 12f odst. 5, § 13 odst. 10, § 14a odst. 3, § 14b odst. 4, § 15b odst. 1, § 15c odst. 7, § 15d odst. 7, § 15e odst. 3, § 15g odst. 7, § 16a odst. 1, § 17 odst. 3, § 17a odst. 5, § 18c odst. 5, § 18g odst. 8 a § 26 odst. 2.

(2) Ministerstvo může vydat vyhlášku k provedení § 13a odst. 5.

§ 29a

(1) Osoba, která je k 1. březnu 2004 již zaregistrována podle zvláštních právních předpisů,⁹⁾ je povinna předložit ústřední komisi ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu zvířat a řády ochrany zvířat při chovu [§ 21 odst. 3 písm. g)]

nejpozději do 1. července 2004.

(2) Chová-li chovatel v podniku uvedeném v prováděcím právním předpisu nosnice za použití již instalované technologie, která má minimální výšku 36 cm na více než 65 % plochy klece a jinde minimálně 33 cm, a není starší než 16 let, nepovažuje se jeho jednání do 31. prosince 2009 za týrání zvířat podle § 4 odst. 1 písm. v).

(3) Akreditace udělené uživatelským zařízením podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do doby stanovené v rozhodnutí o jejím vydání.

(4) Osvědčení udělená chovným zařízením a dodavatelským zařízením podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do doby stanovené v rozhodnutí o jejich vydání.

(5) Řády pro chov a zkoušky zvířat, řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu zvířat schválené ústřední komisí podle dosavadních právních předpisů uvedou jejich předkladatelé do souladu s tímto zákonem nejdéle do 2 let od nabytí jeho účinnosti.

(6) Osvědčení udělená podle dosavadních právních předpisů k řízení a kontrole pokusů na zvířatech a k výkonu dozoru zůstávají nadále v platnosti.

§ 29b

Působnosti stanovené obci v § 25 odst. 6 a § 28 odst. 6, působnosti stanovené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo příslušnému úřadu městské části hlavního města Prahy v § 28 odst. 6 a § 28a až § 28c jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 30

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 312/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Osvědčení o odborné kvalifikaci dopravce přepravujícího zvířata, průkaz osoby přepravující zvířata a registrační list dopravce přepravujícího zvířata, vydané podle dosavadních právních předpisů, pozbývají platnosti uplynutím 6 měsíců po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Osoby, které získaly osvědčení o odborné kvalifikaci dopravce přepravujícího zvířata a průkaz osoby přepravující zvířata podle dosavadních právních předpisů, jsou povinny požádat ministerstvo o výměnu tohoto průkazu do 6 měsíců po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Při výměně osvědčení budou tyto osoby poučeny o přímo použitelných předpisech Evropských společenství na úseku ochrany zvířat.

3. Osoby, které získaly registrační list dopravce podle dosavadních právních předpisů, jsou povinny požádat do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona příslušný orgán

veterinární správy o

a) povolení dopravce, nebo

b) povolení dopravce pro dlouhotrvající cesty a osvědčení o schválení silničních dopravních prostředků nebo osvědčení o schválení plavidel pro přepravu hospodářských zvířat.

4. U vybraných druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, musí chovatel zabezpečit, aby odborně způsobilá osoba provedla jejich trvalé nezaměnitelné označení prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem, a to do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Osoba odpovědná za péči o handicapovaná zvířata musí úspěšně absolvovat odborný kurz a získat osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Akreditace udělené uživatelským zařízením a osvědčení udělená chovným a dodavatelským zařízením podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do doby stanovené v rozhodnutí o jejich vydání.

7. Rozhodnutí o schválení řádu ochrany zvířat při chovu a řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu, vydaná podle dosavadních právních předpisů, zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat, vydaná podle dosavadních právních předpisů, zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Správní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Čl. II zákona č. 359/2012 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Pravomocná rozhodnutí o povolení výjimky k porážení jatečných zvířat pro potřeby církví a náboženských společností vydaná podle dosavadních právních předpisů pozbývají platnosti uplynutím 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Do 8. prosince 2015 Ministerstvo zemědělství vydává osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat a osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat osobám, které řádně doloží odpovídající odbornou praxi v délce nejméně 3 let.

3. Osobě, která ošetřuje prasata, musí chovatel prasat předat pokyny a poučení o péči o prasata ve lhůtě do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebo se v této lhůtě taková osoba musí zúčastnit kurzu k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata.

4. Akreditace udělené osobám provozujícím uživatelská zařízení a osvědčení udělená

osobám provozujícím chovná a dodavatelská zařízení podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona do doby stanovené v rozhodnutí o jejich vydání, nejdéle však do 1. ledna 2018.

5. Osvědčení o odborné způsobilosti k řízení, provádění a kontrole pokusů na zvířatech podle § 17 odst. 1 zákona vydaná podle dosavadních právních předpisů pozbývají platnosti uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Osvědčení o odborné způsobilosti pro laboranty, techniky a ošetřovatele podle § 17 odst. 3 zákona vydaná podle dosavadních právních předpisů pozbývají platnosti uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Pravomocná rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaná podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do doby stanovené v rozhodnutí o jejich vydání. Rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaná podle dosavadních právních předpisů, jejichž doba platnosti přesahuje 1. leden 2018, zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do 1. ledna 2018. Rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydaná podle dosavadních právních předpisů, ve kterých není doba platnosti výslovně uvedena, zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do doby ukončení platnosti rozhodnutí o udělení akreditace osoby provozující uživatelské zařízení, na jehož základě bylo rozhodnutí o schválení projektu pokusů vydáno.

8. Správní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

9. Školící pracoviště, která pořádají kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání podle dosavadních právních předpisů, musí požádat o akreditaci k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Jestliže školící pracoviště podá žádost podle předchozí věty, je oprávněno pořádat do doby 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání bez akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání.

1) Směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování.

Směrnice Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998 o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely.

Směrnice Rady 2007/43/ES ze dne 28. června 2007 o minimálních pravidlech pro ochranu kuřat chovaných na maso.

Směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

1a) Nařízení Rady (ES) č. 1255/97 ze dne 25. června 1997 o kritériích Společenství pro místa zastávek a o změně plánu cesty uvedeného v příloze směrnice 91/628/EHS.

Nařízení Rady (ES) č. 1040/2003 ze dne 11. června 2003, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1255/97, pokud jde o použití míst zastávek.

Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení Rady (ES) č.

1255/97.

Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

1b) Zákon č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách a o změně některých dalších zákonů (zákon o zoologických zahradách).

1c) § 3 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).

1d) Například vyhláška č. 286/1999 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), o zdraví zvířat a jeho ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a tranzitu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu, ve znění vyhlášky č. 399/2001 Sb., vyhláška č. 287/1999 Sb., o veterinárních požadavcích na živočišné produkty, ve znění pozdějších předpisů.

1e) § 44 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti.

1f) § 59 a 59a zákona č. 166/1999 Sb.

1g) Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

1h) Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.

1j) Například zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1k) Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.

2) Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2a) Zákon č. 449/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 99/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2b) § 54 zákona č. 166/1999 Sb.

2c) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2d) § 10 a násl. zákona č. 166/1999 Sb.

2e) Zákon č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění zákona č. 444/2005 Sb.

2f) Zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2g) § 22 zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění zákona č. 309/2002 Sb.

§ 53 zákona č. 166/1999 Sb.

2i) Například zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2j) § 21 odst. 2 a 3 zákona č. 166/1999 Sb.

2k) Příloha 1 oddíl 2 kapitola 3 bod 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě.

2l) Čl. 2 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

2m) § 3 odst. 1 písm. f) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění zákona č. 131/2003 Sb. a zákona č. 48/2006 Sb.

2n) Čl. 6 odst. 4, čl. 9 odst. 2 písm. a), čl. 17 odst. 1 a přílohy I a II nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

2o) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2p) Čl. 2 písm. c) nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

2q) Čl. 6 odst. 5, čl. 17 odst. 2, příloha III kapitola III a příloha IV nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

3) Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, ve znění pozdějších předpisů.

3a) Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.

3b) § 23c zákona č. 154/2000 Sb., ve znění zákona č. 282/2003 Sb. a zákona č. 130/2006 Sb.

3c) Oddíl III přílohy II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu, v platném znění.

3d) Písmena b) až e) přílohy IV nařízení Komise (EHS) č. 1538/91 ze dne 5. června 1991, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1906/90 o některých obchodních normách pro drůbeží maso, v platném znění.

3e) Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin, v platném znění.

4) Zákon č. 99/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4a) § 45 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb.

4b) Zákon č. 449/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4c) Zákon č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 100/2004 Sb., ve znění zákona č. 444/2005 Sb.

4d) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

5) Například nařízení Rady č. 1255/97 ze dne 25. června 1997 o kritériích Společenství pro místa zastávek a o změně plánu cesty uvedeného v příloze směrnice 91/628/EHS, nařízení Rady 1040/2003 ze dne 11. června 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 1255/1997, pokud jde o použití míst zastávek, nařízení Rady (ES) č. 411/98 o doplňkových požadavcích na ochranu zvířat u silničních vozidel používaných pro delší než osmihodinovou přepravu zvířat.

5a) Čl. 26 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

5b) Čl. 18 a 19 nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

5c) Čl. 10 a 11 nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

5d) Čl. 14 nařízení Rady (ES) č. 1/2005.

- 5e) Čl. 2 písm. h) nařízení Rady (ES) č. 1/2005.
- 5f) § 4c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 291/2009 Sb.
- 5g) Čl. 48 nařízení Komise (ES) č. 796/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k podmíněnosti, odlišení a integrovanému administrativnímu a kontrolnímu systému uvedených v nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce, v platném znění.
- 5h) Čl. 13 odst. 3, čl. 18 odst. 3 a čl. 19 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1/2005.
- 5i) Čl. 26 odst. 6 nařízení Rady (ES) č. 1/2005.
- 6) § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb.
- 6a) Například nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat.
- 6b) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 7) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.
- 9) Například zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) § 21 a 22 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 11) Čl. 2 písm. n) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 12) Čl. 2 písm. l) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 13) Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 14) Čl. 21 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 15) Čl. 21 odst. 5 a 6 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 16) Příloha I nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 17) Čl. 20 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 18) § 1b vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů.
- § 50 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Čl. 2 písm. g) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009.
- 20) § 3 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a o postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.
- 21) Čl. 10 odst. 1 čtvrtý pododstavec směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU.
- 22) Čl. 55 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU.
- 23) Čl. 21 odst. 2 nařízení Rady (ES) 1099/2009.

Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí

Obsah

§ 1 - Účel zákona

ZÁKLADNÍ POJMY (§ 2 - § 10)

ZÁSADY OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (§ 11 - § 16)

POVINNOSTI PŘI OCHRANĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (§ 17 - § 19)

ODPOVĚDNOST ZA PORUŠENÍ POVINNOSTÍ PŘI OCHRANĚ ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ (§ 27 – § 30)
EKONOMICKÉ NÁSTROJE (§ 31 - § 33)

17/1992 Sb.
ZÁKON
ze dne 5. prosince 1991
o životním prostředí

Změna: 123/1998 Sb.

Změna: 100/2001 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky,
vycházejíc ze skutečnosti, že člověk je spolu s ostatními organismy neoddělitelnou
součástí přírody,
připomínajíc si přirozenou vzájemnou závislost člověka a ostatních organismů,
respektujíc přitom právo člověka přetvářet přírodu v souladu s principem trvale
udržitelného rozvoje,
vědomo si své odpovědnosti za zachování příznivého životního prostředí budoucím
generacím a
zdůrazňujíc právo na příznivé životní prostředí jakožto jedno ze základních práv
člověka,
usneslo se na tomto zákoně:

§ 1
Účel zákona

Zákon vymezuje základní pojmy a stanoví základní zásady ochrany životního
prostředí a povinnosti právnických a fyzických osob při ochraně a zlepšování stavu životního
prostředí a při využívání přírodních zdrojů; vychází přitom z principu trvale udržitelného
rozvoje.

Základní pojmy

§ 2
Životní prostředí

Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů
včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší,
voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.

§ 3
Ekosystém

Ekosystém je funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou
navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně
ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase.

§ 4

Ekologická stabilita

Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce.

§ 5

Únosné zatížení území

Únosné zatížení území je takové zatížení území lidskou činností, při kterém nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability.

§ 6

Trvale udržitelný rozvoj

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

§ 7

Přírodní zdroje

(1) Přírodní zdroje jsou ty části živé nebo neživé přírody, které člověk využívá nebo může využívat k uspokojování svých potřeb.

(2) Obnovitelné přírodní zdroje mají schopnost se při postupném spotřebovávání částečně nebo úplně obnovovat, a to samy nebo za přispění člověka. Neobnovitelné přírodní zdroje spotřebováváním zanikají.

§ 8

Znečišťování a poškozování životního prostředí

(1) Znečišťování životního prostředí je vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí.

(2) Poškození životního prostředí je zhoršování jeho stavu znečišťováním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou zvláštními předpisy.

§ 9

Ochrana životního prostředí

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.

§ 10
Ekologická újma

Ekologická újma je ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti.

Zásady ochrany životního prostředí

§ 11

Území nesmí být zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení.

§ 12

(1) Přípustnou míru znečišťování životního prostředí určují mezní hodnoty stanovené zvláštními předpisy; tyto hodnoty se stanoví v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí.

(2) Mezní hodnoty musejí být stanoveny s přihlédnutím k možnému kumulativnímu působení nebo spolupůsobení znečišťujících látek a činností.

§ 13

Lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde, důvodem pro odklad opatření, jež mají poškození zabránit.

§ 14
zrušen

§ 15

Každý se může stanoveným způsobem domáhat u příslušného orgánu svých práv vyplývajících z tohoto zákona a dalších předpisů upravujících věci životního prostředí.

§ 16

Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Povinnosti při ochraně životního prostředí

§ 17

(1) Každý je povinen, především opatřeními přímo u zdroje, předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na

životní prostředí.

(2) Každý, kdo využívá území nebo přírodní zdroje, projektuje, provádí nebo odstraňuje stavby, je povinen takové činnosti provádět jen po zhodnocení jejich vlivů na životní prostředí a zatížení území, a to v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními předpisy.

(3) Každý, kdo hodlá zavést do výroby, oběhu či spotřeby technologie, výrobky a látky, či kdo je hodlá dovážet, je povinen zabezpečit, aby splňovaly podmínky ochrany životního prostředí a aby v případech stanovených tímto zákonem a zvláštními předpisy byly posouzeny z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí.

§ 18

(1) Každý, kdo svou činností znečišťuje nebo poškozuje životní prostředí, nebo kdo využívá přírodní zdroje, je povinen na vlastní náklady zajišťovat sledování tohoto působení a znát jeho možné důsledky.

(2) Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání jsou povinny v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními předpisy poskytovat informace o svém působení na životní prostředí.

§ 19

Každý, kdo zjistí, že hrozí poškození životního prostředí, nebo že k němu již došlo, je povinen učinit v mezích svých možností nezbytná opatření k odvrácení hrozby nebo ke zmírnění následků a neprodleně ohlásit tyto skutečnosti orgánu státní správy; povinnost zasáhnout nemá ten, kdo by tím ohrozil život nebo zdraví své nebo osoby blízké.¹⁾

nadpis zrušen

§ 20
zrušen

§ 21
zrušen

§ 22
zrušen

§ 23
zrušen

nadpis zrušen

§ 24
zrušen

§ 25
zrušen

§ 26
zrušen

Odpovědnost za porušení povinností při ochraně životního prostředí

§ 27

(1) Každý, kdo poškozováním životního prostředí nebo jiným protiprávním jednáním způsobil ekologickou újmu, je povinen obnovit přirozené funkce narušeného ekosystému nebo jeho části. Není-li to možné nebo z vážných důvodů účelné, je povinen ekologickou újmu nahradit jiným způsobem (náhradní plnění); není-li to možné, je povinen nahradit tuto újmu v penězích. Souběh těchto náhrad se nevylučuje. Způsob výpočtu ekologické újmy a další podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

(2) O uložení povinnosti podle odstavce 1 rozhodne příslušný orgán státní správy.

(3) Oprávněným ze způsobené ekologické újmy je stát; podrobnosti stanoví zákony České národní rady a Slovenské národní rady.

(4) Pro ekologickou újmu se použijí obecné předpisy o odpovědnosti za škodu a o náhradě škody, pokud odstavce 1 až 3 nestanoví jinak.

(5) Ustanoveními odstavců 1 až 3 nejsou dotčeny obecné předpisy o odpovědnosti za škodu a o náhradě škody.

§ 28

Sankce za poškozování životního prostředí

(1) Orgány pro životní prostředí uloží pokutu

a) až do výše 1 000 000 Kčs právnické nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání, která při své činnosti porušením právních předpisů způsobí ekologickou újmu,

b) až do výše 500 000 Kčs právnické nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání, která neučiní opatření k nápravě nebo neupozorní orgán státní správy (§ 19).

(2) Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy orgán pro životní prostředí zjistil porušení povinnosti, nejpozději však do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(3) Uložením pokuty nejsou dotčeny obecné předpisy o náhradě škody.

§ 29

Za porušení povinností stanovených zvláštními předpisy o ochraně životního prostředí se ukládají pokuty nebo jiná opatření podle těchto předpisů; tím nejsou dotčeny případná trestní odpovědnost ani odpovědnost za škodu podle obecných právních předpisů.

§ 30

Příslušné orgány státní správy pro životní prostředí jsou oprávněny v případech, kdy hrozí závažné poškození životního prostředí nebo kdy k poškození již došlo, rozhodnout o dočasném zastavení nebo omezení činnosti, která může toto poškození způsobit nebo je již způsobila, na dobu nejdéle 30 dnů (předběžné opatření) a současně navrhnout opatření k nápravě věcně příslušným orgánům státní správy. Podrobnosti stanoví zvláštní předpisy.

Ekonomické nástroje

§ 31

Za znečišťování životního prostředí, případně jeho složek a za hospodářské využívání přírodních zdrojů platí fyzické nebo právnické osoby daně, poplatky, odvody a další platby, stanoví-li tak zvláštní předpisy.

§ 32

Zvláštní předpisy stanoví, kdy mohou být právnické nebo fyzické osoby, které chrání životní prostředí nebo využívají přírodní zdroje v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, zvýhodněny úpravami daní a odvodů nebo poskytováním úvěrů a dotací.

§ 33

Nástroji ochrany životního prostředí jsou také fondy životního prostředí; podrobnosti stanoví zvláštní předpisy.

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 34

(1) Využívání území, přírodních zdrojů, staveb, technologií, výrobků a látek, které neodpovídá ustanovením tohoto zákona a podmínkám vyplývajícím ze zvláštních předpisů o ochraně jednotlivých složek životního prostředí, musí být uvedeno do souladu s těmito předpisy ve lhůtách jimi stanovených.

(2) Pokud nebude ve lhůtách stanovených zvláštními předpisy dosaženo souladu podle odstavce 1, musí být činnost omezena nebo zastavena. Rozhodnutí vydají příslušné orgány státní správy.

§ 35

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

**Příl.1
zrušena**

**Příl.2
zrušena**

**Příl.3
zrušena**

**Příl.4
zrušena**

1) § 116 občanského zákoníku.

I/27

Zákon č. 553/1991 Sb. České národní rady o obecní policii

Obsah

Úvodní ustanovení (§ 1 - § 3c)

Strážníci (§ 4 - § 5a)

Povinnosti strážníků (§ 6 - § 10)

Oprávnění strážníků (§ 11 - § 17c)

Použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně strážníkem (§ 18 - § 24b)

Přechodná ustanovení

553/1991 Sb.

ZÁKON

České národní rady

ze dne 6. prosince 1991

o obecní policii

Změna: 67/1993 Sb.

Změna: 163/1993 Sb.

Změna: 82/1995 Sb.

Změna: 153/1995 Sb.

Změna: 132/2000 Sb.

Změna: 311/2002 Sb., 320/2002 Sb.

Změna: 274/2008 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 427/2010 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Změna: 142/2012 Sb.

Změna: 494/2012 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou.

(2) Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce²⁾ a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

(3) Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků.

(4) Obecní policie zřízená obcí, která je městem³⁾ nebo statutárním městem⁴⁾, a v hlavním městě Praze 4a) se označuje městská policie.

(5) Obecní policie může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

§ 1a

(1) Obecní policie je tvořena zaměstnanci obce zařazenými do obecní policie, kteří

- a) splňují podmínky § 4 odst. 1 písm. a) až e) (dále jen „čekatel“),
- b) splňují podmínky § 4 odst. 1 (dále jen „strážník“),
- c) nejsou čekatelem nebo strážníkem.

(2) Zaměstnanci obce podle odstavce 1 písm. a) a c) nemohou

- a) vykonávat oprávnění strážníka,
- b) prokazovat příslušnost k obecní policii podle § 7 odst. 2 a 3 a § 9.

§ 2

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,

- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci,
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích⁵⁾ v obci,
- h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.

§ 3

(1) Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce.

(2) Na návrh osoby podle odstavce 1 zastupitelstvo obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka. Podmínkou pověření určeného strážníka je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích^{5a)}.

§ 3a

(1) Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy.

(2) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 vyžaduje ke svému uzavření nebo změně obsahu souhlasu krajského úřadu. O udělení souhlasu rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti ve správním řízení podle zvláštního zákona.

(3) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 musí obsahovat

- a) označení obcí, které jsou jejími smluvními stranami,
- b) určení rozsahu úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, které bude obecní policie vykonávat na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a které jsou smluvními stranami této smlouvy, jakož i den, od kterého bude obecní policie tyto úkoly vykonávat,
- c) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem úkolů podle písmena b).

(4) Obec, která obecní policii nezřídila a je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 1, vydá strážníkovi obce druhé smluvní strany této smlouvy písemné zmocnění, kterým prokazuje oprávněnost výkonu pravomoci na jejím území.

§ 3b

(1) K plnění úkolů podle § 2 na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“)⁶⁾, je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, oprávněn uzavřít veřejnoprávní smlouvu se starostou jiné obce o poskytnutí strážníků.

(2) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 obsahuje zejména

- a) názvy obcí, které jsou účastníky veřejnoprávní smlouvy,
- b) právní titul pro uzavření veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 1,
- c) počet poskytnutých strážníků,
- d) časový úsek, na který jsou strážníci poskytnuti,
- e) vymezení konkrétních úkolů plněných poskytnutými strážníky.

§ 3c

(1) Starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav,

- a) informuje před použitím poskytnutých strážníků hejtmana kraje, na jehož území se obec nachází,
- b) řídí činnost poskytnutých strážníků, pokud se starostové dotčených obcí nedohodnou jinak.

(2) Poskytnutí strážníci prokazují oprávnění k plnění úkolů podle § 2 na území obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, písemným potvrzením vydaným starostou uvedeným v odstavci 1.

(3) Písemné potvrzení obsahuje

- a) identifikační číslo strážníka,
- b) název obce, k níž je strážník v pracovním poměru,
- c) informaci o dohodě starostů podle § 3b.

(4) Platnost písemného potvrzení končí dnem skončení krizového stavu.

(5) Obec podle odstavce 1 odpovídá za vzniklou škodu, pokud byla způsobena v souvislosti s výkonem práce poskytnutých strážníků.

Strážníci

§ 4

(1) Strážníkem může být občan České republiky, který

- a) je bezúhonný,
- b) je spolehlivý,
- c) je starší 21 let,
- d) je zdravotně způsobilý,
- e) dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a
- f) má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (dále jen „osvědčení“).

(2) Jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích čekatelů, strážníků a dalších zaměstnanců obce podle § 1a odst. 1 písm. c) starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii; to neplatí, pokud rada obce svěří tuto pravomoc určenému strážníku podle § 3 odst. 2.

§ 4a **Bezúhonnost**

(1) Bezúhonným pro účely tohoto zákona není ten,

- a) kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo byl v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona,
- b) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo na základě pravomocného rozhodnutí o schválení narovnání zastaveno, a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona,
- c) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno, a od uplynutí zkušební doby nebo lhůty, v níž může být rozhodnuto, že se osvědčil, neuplynulo ještě 5 let, nebo bylo v trestním řízení, které bylo proti němu vedeno, rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona,
- d) kdo v čestném prohlášení podle odstavce 2 uvede nesprávné údaje nezbytné pro posouzení bezúhonnosti.

(2) Bezúhonnost uchazeče o zaměstnání strážníka podle odstavce 1 písm. a) se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší 3 měsíců. Bezúhonnost podle odstavce 1 písm. b) a c) prokazuje uchazeč o zaměstnání strážníka čestným prohlášením, které nesmí být starší 3 měsíců.

(3) Uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel nebo strážník je povinen osobě, která jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích (§ 4 odst. 2), do 15 dnů ode dne zahájení trestního stíhání písemně oznámit, že proti němu bylo zahájeno trestní stíhání. K oznámení připojí kopii usnesení o zahájení trestního stíhání nebo v oznámení uvede výrok tohoto

rozhodnutí, včetně označení orgánu, který jej vydal.

§ 4b
Spolehlivost

(1) Spolehlivým pro účely tohoto zákona není ten, kdo byl v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznán vinným z přestupku

a) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,

b) na úseku obrany České republiky,

c) proti veřejnému pořádku,

d) proti občanskému soužití,

e) proti majetku,

f) na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství spáchaný tím, že úmyslně neoprávněně zasáhl do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovil zvěř nebo chytil ryby v době hájení,

g) na úseku všeobecné vnitřní správy spáchaný tím, že porušil povinnost nebo nedodržel zákaz stanovený právními předpisy na úseku zbraní a střeliva podle zvláštního právního předpisu⁷⁾, nebo h) podle § 28 odst. 1 nebo 2,

jestliže jeho jednání, kterým spáchal přestupek, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona.

(2) Podmínka opakovaného uznání vinným z přestupku podle odstavce 1 je splněna, jestliže rozhodnutí o odpovědnosti za některý z přestupků uvedených v odstavci 1 nabude právní moci před uplynutím 3 let ode dne, kdy nabylo právní moci jiné rozhodnutí o odpovědnosti za některý z těchto přestupků spáchaných tímž pachatelem.

(3) Spolehlivým pro účely tohoto zákona není dále ten, kdo uvedl nesprávné údaje v čestném prohlášení podle odstavce 4.

(4) Spolehlivost prokazuje uchazeč o zaměstnání strážníka čestným prohlášením, které nesmí být starší 3 měsíců.

(5) Čekatel nebo strážník je povinen osobě, která jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích (§ 4 odst. 2), do 15 dnů písemně oznámit skutečnost, že byl pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku uvedeného v odstavci 1.

(6) K oznámení podle odstavce 5 se připojí kopie rozhodnutí o přestupku.

§ 4c
Zdravotní způsobilost

(1) Zdravotní způsobilost posuzuje poskytovatel pracovnělékařských služeb.

(2) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou seznam tělesných a duševních vad, nemocí nebo stavů, které vylučují zdravotní způsobilost uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele nebo strážníka pro výkon zaměstnání, obsah a termíny lékařských vyšetření a dobu platnosti posudku o zdravotní způsobilosti.

§ 4d
Odborná způsobilost

(1) Odbornou způsobilost čekatele a strážníka ověřuje zkušební komise ministerstva formou zkoušky. Zkušební komise ministerstva je složena z předsedy a dalších členů. Členství ve zkušební komisi je podmíněno vysokoškolským vzděláním v oblastech zahrnutých do odborných předpokladů strážníka ověřovaných podle odstavce 5.

(2) Přihlášku ke zkoušce podává obec.

(3) Obec je povinna zabezpečit školení

a) čekatele před první zkouškou do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru,

b) strážníka před každou zkouškou, a to nejpozději 3 měsíce před skončením platnosti osvědčení ve specializovaném školicím zařízení s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nebo v obdobném zařízení obecní policie.

(4) Obec je povinna zabezpečit výcvik čekatele a strážníka k používání služební zbraně a donucovacích prostředků a realizaci oprávnění podle tohoto nebo zvláštního zákona (dále jen „výcvik“). Výcvik se provádí v zařízeních podle odstavce 3. Na základě dohody mezi obcí a policií může výcvik provést policie. Zařízení podle odstavce 3 nebo policie vydá čekateli nebo strážníkovi potvrzení o vykonání výcviku, které je podmínkou, aby čekatel nebo strážník mohl složit zkoušku z odborné způsobilosti. Náklady výcviku hradí obec.

(5) Zkouška se koná v jeden den a sestává ze dvou samostatně vykonávaných a hodnocených částí

a) písemné, tvořené testem, kterou se ověřují znalosti právní úpravy v rozsahu potřebném pro plnění úkolů obecní policie,

b) ústní, spočívající v pohovoru, kterou se ověřují schopnosti aplikace teoretických znalostí.

(6) Čekatel nebo strážník úspěšně vykoná zkoušku splněním podmínek obou částí zkoušky.

(7) Pokud čekatel nebo strážník neuspěje u zkoušky, zašle ministerstvo protokol o zkoušce obci s vyznačením těchto skutečností. Čekatel a strážník je oprávněn zkoušku, u které neuspěl, dvakrát opakovat bez podání přihlášky. Termín opakování zkoušky určí ministerstvo tak, aby se konala nejdříve měsíc a nejdéle tři měsíce ode dne jejího konání nebo prvního opakování. Termín a místo konání opakované zkoušky sdělí ministerstvo obci nejméně 15 dnů předem.

(8) V případě, že čekatel nebo strážník ani při druhém opakování zkoušky neuspěje,

ministerstvo stanoví termín další zkoušky nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne konání poslední neúspěšné zkoušky.

(9) Ministerstvo vyzve strážníka k přezkoumání odborné způsobilosti v době platnosti osvědčení před zkušební komisí ministerstva, pokud z vlastní činnosti nebo na základě podnětu obce dospěje k důvodné pochybnosti o tom, že strážník je odborně způsobilý. V případě, že strážník u zkoušky neuspěje ani po jejím druhém opakování, ministerstvo stanoví termín zkoušky nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne konání poslední neúspěšné zkoušky. Ustanovení odstavců 7 a 8 se v tomto případě použijí obdobně.

(10) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) rozsah odborných předpokladů čekatele a strážníka,
- b) zkušební řád,
- c) náležitosti přihlášky ke zkoušce,
- d) rozsah výcviku čekatele a strážníka,
- e) náležitosti protokolu o zkoušce.

§ 4e **Osvědčení**

(1) Osvědčení vydává ministerstvo strážníkovi na dobu 3 let, pokud úspěšně vykonal zkoušku.

(2) Dojde-li ke změně osobních údajů strážníka obsažených v osvědčení nebo navazuje-li na skončený pracovní poměr strážníka ve lhůtě 3 měsíců nový pracovní poměr strážníka k jiné obci, ministerstvo vydá na žádost strážníka nové vyhotovení osvědčení s uvedením těchto změn osobních údajů nebo změny názvu příslušné obce do 15 dnů ode dne jejich oznámení.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti osvědčení.

§ 5 **Odnětí a zánik platnosti osvědčení**

(1) Ministerstvo odejme osvědčení strážníkovi, který přestal splňovat podmínky

- a) bezúhonnosti,
- b) spolehlivosti,
- c) zdravotní způsobilosti, nebo
- d) odborné způsobilosti.

(2) Ministerstvo dále odejme osvědčení strážníkovi, pokud se strážník bez omluvy

nedostaví na výzvu ministerstva k přezkoumání odborné způsobilosti podle § 4d odst. 9.

(3) Platnost osvědčení zaniká

- a) dnem nabytí právní moci rozhodnutí o pozbytí státního občanství České republiky, způsobilosti k právním úkonům nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- b) uplynutím doby uvedené v § 4e odst. 1 větě první,
- c) skončením pracovního poměru strážníka. To neplatí, navazuje-li na skončený pracovní poměr strážníka ve lhůtě 3 měsíců nový pracovní poměr strážníka. Obec je povinna ve lhůtě do 15 dnů od skončení pracovního poměru strážníka oznámit skončení pracovního poměru ministerstvu, nebo
- d) neuspěním u zkoušky ani po jejím druhém opakování podle § 4d.

§ 5a

(1) Obec může převést strážníka k výkonu práce čekatele nebo jiného zaměstnance obce ode dne zahájení

- a) trestního stíhání strážníka pro podezření ze spáchání trestného činu zakládajícího ztrátu bezúhonnosti podle § 4a, nebo
- b) správního řízení o odnětí osvědčení,
a to až do doby nabytí právní moci rozhodnutí v trestním nebo správním řízení.

(2) Neprokáží-li se skutečnosti zakládající ztrátu bezúhonnosti podle § 4a nebo důvody pro odnětí osvědčení podle § 5 odst. 1 nebo § 5 odst. 2, obec převede strážníka zpět k výkonu práce strážníka. Plat strážníka se doplatí za dobu, po kterou byl převeden k výkonu práce čekatele nebo jiného zaměstnance obce podle odstavce 1.

(3) Obec je dále oprávněna převést strážníka k výkonu práce čekatele nebo jiného zaměstnance obce, pokud neuspěje

- a) při výcviku podle § 4d odst. 4 nebo při druhém opakování zkoušky podle § 4d odst. 8, a to do doby úspěšného vykonání výcviku nebo zkoušky, nebo
- b) při druhém opakování zkoušky podle § 4d odst. 9, a to do doby úspěšného vykonání zkoušky.

Povinnosti strážníků

§ 6

(1) Při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie je strážník povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem.

(2) Strážník je povinen poučit osoby o jejich právech, provádí-li podle tohoto zákona zákrok nebo úkon spojený se zásahem do jejich práv nebo svobod, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují; v opačném případě je poučí okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí.

(3) Strážník je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá.

§ 7

(1) Strážník je v pracovní době povinen v mezích tohoto nebo zvláštního zákona provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření, je-li páčán trestný čin nebo přestupek či jiný správní delikt anebo je-li důvodné podezření z jejich páčání.

(2) Strážník je i mimo pracovní dobu povinen v mezích tohoto zákona provést zákrok, popřípadě učinit jiné opatření, zejména vyrozumět nejbližší útvar policie, je-li páčán trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Pokud se v tomto případě strážník neprokazuje podle § 9 odst. 1, prokáže příslušnost k obecní policii průkazem obecní policie.

(3) Jestliže okolnosti zákroku nebo jiného opatření neumožňují, aby strážník prokázal svoji příslušnost k obecní policii průkazem obecní policie (odstavec 2), prokáže se ústním prohlášením "obecní policie" nebo "městská policie" (§ 1 odst. 4). Průkazem obecní policie se strážník prokáže ihned, jakmile to okolnosti zákroku nebo jiného opatření dovolí.

(4) Strážník je při provádění zákroku povinen, pokud to povaha a okolnosti zákroku dovolují, použít odpovídající výzvy. Pokud to povaha zákroku dovoluje, použije strážník před výzvou slov „Jménem zákona!“.

(5) Každý je povinen uposlechnout výzvy zakročujícího strážníka.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor průkazu obecní policie.

§ 8

(1) Strážník není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, jestliže

a) je pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost jednání,

b) k jeho provedení nebyl odborně vyškolen ani vycvičen a povaha zákroku takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, nebo

c) je zřejmé, že zákrok nebo úkon nemůže úspěšně dokončit.

(2) Strážník neprovede zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, jestliže by jeho provedením došlo k maření úkolů bezpečnostního sboru.

§ 9

(1) Strážník je povinen při výkonu své pravomoci prokázat svou příslušnost k obecní policii stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. Vykonává-li strážník svou pravomoc na území obce, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle § 3a, prokáže se na požádání rovněž zmocněním této obce; při zákroku, který nesnese odkladu, tak učiní, jakmile to povaha a okolnosti tohoto zákroku dovolí.

(2) Odznak obecní policie nosí strážník na pravé straně prsou a identifikační číslo pod odznakem obecní policie. Nášivka s názvem obce se nosí na záloktí levého rukávu.

Obrázek 553-91.pcx

(3) Stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie musí obsahovat jednotné prvky. Stejnokroj nesmí být zaměnitelný se stejnokrojem vymezeným zvláštním právním předpisem⁸).

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) vzor odznaku obecní policie,

b) jednotné prvky stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie.

§ 10

(1) Strážník je povinen bez zbytečného odkladu oznámit policii důvodné podezření, že byl spáchán trestný čin a podle povahy věci též zajistit místo trestného činu proti vstupu nepovolaných osob.

(2) Strážník je povinen oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu.

(3) Oznámení podle odstavců 1 až 2 musí být doloženo důvody nebo důkazy, o něž se podezření opírá.

Oprávnění strážníků

§ 11

Oprávnění požadovat vysvětlení

(1) Strážník je oprávněn

a) požadovat potřebná vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu nebo jeho pachatele, jakož i ke zjištění skutečného stavu věci,

b) vyzvat osobu podle písmena a), aby se ve stanovenou dobu dostavila na určené místo k

sepsání zápisu o podání vysvětlení,

c) vyzvat osobu podle písmena a), aby předložila doklady potřebné ke zjištění skutečností podle písmena a).

(2) Jestliže zápis o podání vysvětlení má být sepsán s osobou mladší 15 let, musí být zajištěna přítomnost jejího zákonného zástupce.

(3) Osoba je povinna výzvě podle odstavce 1 vyhovět.

(4) Vysvětlení může odepřít pouze osoba, která by jím sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pociťovala jako vlastní, způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek.

(5) Vysvětlení nesmí být požadováno od osoby, která by jím porušila státem uloženou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna.

(6) Strážník je povinen osobu předem poučit o možnosti odepřít vysvětlení podle odstavců 4 a 5.

(7) Kdo se dostaví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku (dále jen "náhrada"). Náhradu poskytuje obec. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání, anebo ten, kdo má nárok na náhradu podle zvláštních předpisů. 9)

(8) Nárok na náhradu podle odstavce 7 zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do sedmi dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(9) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažného důvodu žádosti nebo výzvě podle odstavce 1, může být předvedena.

(10) Zápis o podaném vysvětlení musí být s osobou sepsán bez zbytečného odkladu.

(11) O předvedení sepíše strážník úřední záznam.

§ 11a

(1) Obecní policie je v rozsahu nezbytném k plnění svých úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů

a) policie o

1. hledaných a pohřešovaných osobách a věcech,

2. odcizených motorových vozidlech a odcizených registračních značkách motorových vozidel,

3. totožnosti osob, které byly předvedeny na policii podle § 13 odst. 1 až 3 nebo omezeny na osobní svobodě podle § 76 odst. 2 trestního řádu,

4. totožnosti cizinců,

b) obecních úřadů obcí s rozšířenou působností o

1. totožnosti provozovatele motorového nebo přípojného vozidla, kterým byl na území obce spáchán přešupek,
2. řidiči, který je podezřelý ze spáchání přešupku na území obce,
3. osobě mladší 18 let, které se poskytuje sociálně-právní ochrana dětí podle zvláštního právního předpisu^{8a}),
4. totožnosti občana obce, kde obecní policie plní úkoly podle tohoto nebo zvláštního zákona,

c) obecních úřadů o

1. psech přihlášených podle zvláštního právního předpisu u správce místního poplatku ze psa, o jejich držitelích a o uhrazení místních poplatků ze psa v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku ze psů,
2. povoleních ke zvláštnímu užívání pozemních komunikací na území obce,
3. povoleních ke zvláštnímu užívání veřejného prostranství v obci v rozsahu nezbytném k provádění kontroly dodržování obecně závazné vyhlášky obce o místním poplatku za užívání veřejného prostranství,

d) ministerstva o číslech, popřípadě sériích ztracených, odcizených, zničených nebo neplatných občanských průkazů a datu ohlášení jejich ztráty, odcizení nebo zničení,

e) ministerstva nebo policie:

1. základního registru obyvatel,
2. agendového informačního systému evidence obyvatel,
3. agendového informačního systému cizinců,
4. registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v bodech 2 a 3.

(2) Při plnění svých úkolů může obecní policie využívat ze základního registru obyvatel tyto referenční údaje:

a) příjmení,

b) jméno, popřípadě jména,

c) adresa místa pobytu, případně též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu,

d) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Při plnění svých úkolů může obecní policie využívat z informačního systému evidence obyvatel tyto údaje:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení,

b) datum narození,

c) místo a okres narození, v případě narození v cizině místo a stát,

d) rodné číslo,

e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

f) adresa místa trvalého pobytu, případně též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu,

g) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka, nebylo-li mu přiděleno, datum, místo a okres jeho narození a u opatrovníka, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil,

h) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce.

Dožádaný orgán poskytne dále údaj o zákazu pobytu, místu a době jeho trvání.

(4) Při plnění svých úkolů může obecní policie mimo údajů obsažených v základním registru obyvatel vyžadovat z informačního systému cizinců tyto údaje:

a) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

b) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu na území České republiky,

c) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

d) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není cizinci umožněn vstup na území České republiky.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke ztotožnění osoby a v rozsahu splnění daného úkolu. Jestliže vyžadované údaje mají povahu osobních údajů, dožádaný orgán je poskytne pouze v rozsahu nezbytně nutném ke ztotožnění osoby podle § 12 odst. 1. Dokumentace každého použití údajů podle odstavců 2 až 4 se uchovává po dobu 1 roku.

(7) Dožádaný orgán, který požadované údaje ve svém informačním systému vede, je povinen je obecní policii poskytnout, pokud mu v tom nebrání plnění nebo dodržování povinností podle zvláštních předpisů. V případě, že na straně obecní policie a dožádaných orgánů podle odstavce 1 jsou splněny technické a bezpečnostní podmínky, lze v případě, že dožádaný orgán je zároveň správcem informačního systému, údaje poskytnout způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

nadpis vypuštěn

§ 12

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

(1) Prokázáním totožnosti se pro účely tohoto zákona rozumí zjištění jména, příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště osoby. Důvod ke zjišťování totožnosti určuje míru spolehlivosti, s níž se zjištění provádí.

(2) Strážník je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost,

- a) jde-li o osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie,
- b) jde-li o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku či jiného správního deliktu,
- c) jde-li o osobu, od níž bude třeba požadovat vysvětlení (§ 11),
- d) jde-li o osobu, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované,
- e) na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem,
- f) jde-li o osobu, která žádá o prokázání totožnosti podle písmena e),
- g) jde-li o osobu, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu.

(3) Osoba je povinna výzvě podle odstavce 2 vyhovět.

(4) Strážník je oprávněn údaje zjištěné podle odstavce 1 poskytnout osobě podle odstavce 2 písm. e).

§ 12a

Strážník je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu obecní policie oprávněn požadovat od každého věcnou a osobní pomoc. Kdo byl o tuto pomoc požádán, je povinen ji poskytnout bez zbytečného odkladu. Nemusí tak učinit, brání-li mu v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

§ 13

Oprávnění předvést osobu

(1) Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, která odmítla vyhovět výzvě strážníka k prokázání totožnosti podle § 12 odst. 2 nebo nemůže ani po poskytnutí nezbytné

součinnosti strážníka svou totožnost prokázat.

(2) Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, u které se při zjišťování její totožnosti prokáže, že je osobou hledanou policií nebo osobou pohřešovanou.

(3) Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, která přes opětovnou výzvu strážníka pokračuje v jednání narušujícím veřejný pořádek nebo ohrožujícím život nebo zdraví jiných osob anebo své vlastní nebo majetek a nelze jí jiným způsobem v takovém jednání zabránit.

(4) Strážník je oprávněn předvést osobu na žádost příslušného orgánu obce podle zvláštních předpisů. 10)

(5) O předvedení se sepíše úřední záznam. Obecní policie osoby předvedené podle odstavců 2 a 3 předá policii k dalšímu opatření. Převzetí osoby potvrdí policie strážníkovi v úředním záznamu nebo v potvrzení o převzetí.

§ 14

Oprávnění odebrat zbraň

(1) Strážník je oprávněn přesvědčit se, zda osoba, kterou předvádí nebo omezuje na osobní svobodě 11) nebo proti které směřuje zákrok z důvodu jejího agresivního chování, nemá u sebe zbraň, a tuto odebrat.

(2) Strážník je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání zbraně odebrat zbraň osobě na místě veřejně přístupném, je-li to nezbytné v zájmu ochrany veřejného pořádku, života a zdraví osob nebo bezpečnosti majetku a hrozí-li, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůzce násilím. Osobě, která zbraň vydala nebo již byla zbraň odebrána podle věty první nebo podle odstavce 1, vystaví strážník potvrzení o jejím převzetí. Odebranou střelnou zbraň podléhající registraci podle zvláštního zákona⁷⁾ předá strážník nejbližšímu útvaru policie, jehož název a sídlo uvede v potvrzení podle věty druhé.

(3) Zbraní podle odstavců 1 a 2 se rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším. 12)

(4) Zbraň odebranou podle odstavce 1 nebo 2, s výjimkou střelné zbraně podléhající registraci podle zvláštního zákona⁷⁾, je strážník povinen vrátit proti podpisu při propuštění osoby, nebrání-li tomu zákonné důvody, anebo ji předat spolu s osobou policii; o odebrání zbraně sepíše strážník úřední záznam.

(5) Jestliže pominuly důvody pro odebrání zbraně podle odstavce 1 nebo 2 a nebrání-li tomu jiné zákonné důvody, vrátí se zbraň tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odebrána, pokud se tato osoba o vrácení zbraně přihlásí u úřadovny obecní policie, a jde-li o střelnou zbraň podléhající registraci podle zvláštního zákona⁷⁾, u útvaru policie, uvedených v potvrzení o převzetí zbraně.

§ 15

Oprávnění zakázat vstup na určená místa

(1) Vyžaduje-li to plnění úkolů obecní policie, je strážník oprávněn přikázat každému,

aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na strážníkem určená místa nebo se na nich nezdržoval nebo po dobu nezbytně nutnou setrval na určeném místě, hrozí-li závažné ohrožení zdraví nebo života. Každý je povinen příkazu strážníka uposlechnout. K vyznačení nebo ohraničení určeného místa může být použito technických prostředků. Je-li jako technický prostředek použit pás s názvem obce a nápisem „zákaz vstupu“, pás s nápisy „obecní policie“ a „zákaz vstupu“ nebo pás s nápisy „městská policie“ a „zákaz vstupu“, jde o příkaz ve smyslu tohoto ustanovení.

(2) Úkon podle odstavce 1 je strážník oprávněn provést též na žádost orgánu, který má obdobné oprávnění podle zvláštních předpisů. 13)

§ 16

Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor

(1) Je-li důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví osoby anebo hrozí-li větší škoda na majetku, je strážník oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor (dále jen "byt"), vstoupit do něho a provést v souladu s tímto zákonem zákroky, úkony nebo jiná opatření k odvrácení bezprostředního nebezpečí.

(2) Při provádění zákroků, úkonů nebo jiných opatření podle odstavce 1 je strážník povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby; nemusí tak učinit, hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Po provedení zákroků, úkonů nebo jiných opatření podle odstavce 1 je strážník povinen neprodleně vyzoomět uživatele bytu a zabezpečit zajištění bytu, nemůže-li tak učinit uživatel nebo jiná oprávněná osoba.

(4) O otevření bytu a provedených opatřeních sepíše strážník úřední záznam.

§ 17

Oprávnění odejmout věc

(1) Strážník je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání věci tuto věc odejmout, jestliže lze mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí 14) nebo může být zabráná. 15)

(2) Nelze odejmout věc, jejíž hodnota je v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) O odnětí nebo vydání věci sepíše strážník úřední záznam a osobě, jíž byla věc odňata nebo která na výzvu strážníka věc vydala, vystaví potvrzení o odnětí nebo vydání věci. Odňatou nebo vydanou věc předá strážník orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout.

§ 17a

(1) Strážník je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,

a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,

b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,

c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo

d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství a jeho řidič není na místě přítomen.

(2) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla lze podle odstavce 1 použít, jen je-li zajištěna možnost jeho odstranění bez zbytečného odkladu.

(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečných průtahů po projednání přestupku v blokovém řízení, po zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala, po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti takové osoby nebo po uhrazení nákladů provozovatelem podle odstavce 5.

(4) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla z důvodů uvedených v odstavci 1 nelze použít, jde-li o vozidlo, které

a) tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo

b) je viditelně označeno jako vozidlo ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, požární ochrany, vozidlo určené k poskytování zdravotnických služeb, vozidlo invalidy nebo jako vozidlo osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána.

(5) Přiložení a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala, a nelze-li ji zjistit, na náklady provozovatele vozidla. Pokud došlo k přiložení technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla v rozporu s odstavcem 1, uhrazené náklady musí být neprodleně vráceny tomu, kdo je vynaložil.

(6) Nepožádá-li nikdo o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla do 30 dní od jeho přiložení, je vlastník komunikace oprávněn po dohodě s obecní policií vozidlo na náklady jeho provozovatele odstranit. Povinnosti úhrady nákladů na odstranění vozidla se jeho provozovatel zproští, pokud prokáže závažné důvody, které mu znemožnily, aby před odstraněním vozidla požádal o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

(7) Na použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla z důvodu podle odstavce 1 se nevztahují ustanovení o donucovacích prostředcích.

§ 17b

Strážník je oprávněn zabezpečovat dopravu osob do zdravotnického zařízení nebo do záchranné stanice podle zvláštního právního předpisu^{15a)} i mimo území obce, která zřídila obecní policii nebo která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle § 3a. Povinnosti a oprávnění podle zákona může strážník plnit pouze vůči přepravované osobě v rozsahu nezbytném pro zajištění této přepravy.

§ 17c

Oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven

Strážník je při plnění úkolů obecní policie oprávněn vstupovat v živnostenských provozovnách^{15d} v prodejní nebo provozní době do všech prostor určených pro zákazníky. Tím není dotčeno ustanovení § 16, pokud jde o vstup do bytu nebo jiného uzavřeného prostoru.

Použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně strážníkem

§ 18

Donucovací prostředky

(1) Donucovacími prostředky jsou

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,
- d) pouta,
- e) úder služební zbraní,
- f) hrozba namířenou služební zbraní,
- g) varovný výstřel ze služební zbraně,
- h) technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

(2) Donucovací prostředky je strážník oprávněn použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek.

(3) Před použitím donucovacích prostředků podle odstavce 1 písm. a) až g) je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání slovy "jménem zákona" s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků; to neplatí, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(4) O tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje strážník podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného zákrokem; přitom použije takového donucovacího prostředku, který je nezbytně nutný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního jednání.

(5) Strážník je povinen dbát, aby použitím donucovacích prostředků nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

§ 18a

(1) Strážník je oprávněn použít pouta

- a) při omezení osobní svobody osoby podle § 76 odst. 2 trestního řádu,
- b) při předvedení osoby podle tohoto nebo zvláštního zákona¹⁰⁾, která klade odpor, nebo
- c) proti osobě, která fyzicky napadá jinou osobu nebo strážníka, ohrožuje vlastní život, poškozuje cizí majetek nebo se pokusí o útěk při zákroku strážníka.

(2) V případě podle odstavce 1 písm. c) může strážník omezit možnost volného pohybu osoby připoutáním ke vhodnému předmětu za použití pout. Omezení volného pohybu může trvat nejdéle do doby, kdy je zřejmé, že osoba nebude protiprávní jednání opakovat nebo než bude předána policii, nejdéle však 2 hodiny.

(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla může strážník použít v rámci zákroku proti osobě, jejíž osobní svoboda má být omezena, lze-li předpokládat, že se tato osoba pokusí vozidlo použít k útěku. Na toto použití technického prostředku se nevztahuje ustanovení § 17a.

§ 19

Použití psa

(1) Strážník je oprávněn použít namísto nebo vedle donucovacích prostředků též psa; ustanovení tohoto zákona o donucovacích prostředcích se přitom použije obdobně.

(2) Způsobnost psa k použití podle odstavce 1 musí být osvědčena policií.

§ 20

Použití služební zbraně

(1) Strážník je oprávněn použít služební zbraň

- a) za podmínek nutné obrany¹⁶⁾ nebo za podmínek krajní nouze,¹⁷⁾
- b) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet.

(2) Použití služební zbraně v případě uvedeném v odstavci 1 písm. b) je přípustné pouze tehdy, jestliže použití donucovacích prostředků by bylo zřejmě neúčinné.

(3) Služební zbraní podle tohoto zákona se rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštního zákona⁷⁾ obec.

(4) Před použitím služební zbraně je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito služební zbraně. Od výzvy s výstrahou může upustit jen v případě, že je ohrožen jeho život nebo zdraví anebo je-li ohrožen život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(5) Při použití služební zbraně je strážník povinen dbát nutné opatrnosti, zejména aby

nebyl ohrožen život jiných osob, a co nejvíce šetřit život a zdraví osoby, proti níž zákrok směřuje.

§ 21

Povinnosti strážníka po použití donucovacích prostředků a služební zbraně

(1) Jestliže strážník zjistí, že při použití donucovacích prostředků došlo ke zranění osoby, je povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření.

(2) Po každém použití služební zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, musí strážník ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Bezprostředně po každém použití služební zbraně, jakmile to okolnosti dovolí, je strážník povinen učinit všechny neodkladné úkony, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití služební zbraně.

(3) O každém použití donucovacích prostředků nebo služební zbraně je strážník povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu osobu, která řídí obecní policii (§ 3 odst. 1), a sepsat úřední záznam.

§ 22

Zvláštní omezení

Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí strážník použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, psa, úderu služební zbraní, hrozby namířenou služební zbraní, varovného výstřelu ze služební zbraně a služební zbraně, vyjma případů, kdy útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život a zdraví strážníka nebo jiných osob nebo hrozí větší škoda na majetku a nelze-li nebezpečí odvrátit jinak.

§ 23

(1) Dojde-li při použití donucovacích prostředků nebo psa ke zranění nebo usmrcení osoby anebo ke škodě nikoli nepatrné¹⁹), je starosta, jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii nebo určený strážník podle § 3 odst. 2 povinen neprodleně vyrozumět nejbližší útvar policie.

(2) Starosta, jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii nebo určený strážník podle § 3 odst. 2 je povinen neprodleně vyrozumět nejbližší útvar policie o použití služební zbraně.

§ 24

Náhrada škody

(1) Obec odpovídá za škodu způsobenou strážníkem v souvislosti s plněním úkolů stanovených tímto nebo zvláštním zákonem; to neplatí, jde-li o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

(2) Obec odpovídá za škodu osobě, která poskytla pomoc strážníkovi na jeho žádost

nebo s jeho vědomím (dále jen "poškozený"). Obec se této odpovědnosti může zprostit jen tehdy, způsobil-li si tuto škodu poškozený úmyslně.

(3) Obec odpovídá i za škodu na věcech, která poškozenému vznikla v souvislosti s poskytnutím pomoci podle odstavce 2. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to možné nebo účelné, hradí se v penězích. Poškozenému může být přiznána i náhrada nákladů spojených s pořízením nové věci náhradou za věc poškozenou.

(4) Došlo-li u poškozeného k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady škody podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech. V případech hodných zvláštního zřetele lze kromě náhrady podle občanského zákoníku poskytnout jednorázové mimořádné odškodnění.

(5) Obec odpovídá i za škodu, kterou osoba způsobilá v souvislosti s pomocí poskytnutou strážníkovi nebo obecní policii; ustanovení odstavce 1 se použije obdobně.

§ 24a

(1) Obecní policie zpracovává osobní údaje, které potřebuje k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona.

(2) Obecní policie poskytuje osobní údaje podle odstavce 1 policii, orgánům obce a dalším orgánům veřejné moci, je-li to nutné k plnění jejich úkolů.

(3) Obecní policie nejméně jednou za 3 roky prověřuje, jsou-li osobní údaje zpracovávány podle odstavce 1 potřebné k plnění jejich úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona. Zjistí-li, že tyto údaje nejsou potřebné k plnění jejich úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, provede bez zbytečného odkladu jejich likvidaci.

(4) Ustanovení právních předpisů upravujících ochranu osobních údajů nejsou dotčena.

§ 24b

(1) Obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejich úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.

Společná a závěrečná ustanovení

§ 25 **nadpis vypuštěn**

(1) Policie bezodkladně oznámí obci zahájení trestního stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu strážníka.

(2) Soudy a státní zastupitelství bezodkladně poskytují ministerstvu kopie rozhodnutí zakládajících ztrátu bezúhonnosti strážníka podle § 4a odst. 1.

§ 26

(1) Strážník je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámil při plnění úkolů obecní policie nebo v souvislosti s nimi a které v zájmu zabezpečení úkolů obecní policie nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního poměru strážníka.

(2) Každý, koho obecní policie nebo strážníci požádají o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dozvěděl.

(3) Povinnosti mlčenlivosti je oprávněn zprostit strážníka nebo osobu uvedenou v odstavci 2 starosta nebo jiná pověřená osoba.

§ 26a

Působnost stanovená krajskému úřadu podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

§ 27

Působnost ministerstva

(1) Ministerstvo

- a) ověřuje odborné předpoklady strážníka,
- b) vydává a odnímá osvědčení,
- c) vede informační systémy potřebné k plnění zákonem stanovených úkolů týkající se
 - 1. protokolů o zkoušce,
 - 2. přihlášek čekatelů a strážníků ke zkoušce,
 - 3. strážníků,
 - 4. osvědčení,
 - 5. zřízených a zrušených obecních policií,
 - 6. počtu strážníků,
 - 7. činnosti obecních policií.

(2) Ministerstvo vykonává dozor nad a) odbornou způsobilostí strážníka k výkonu povinností a oprávnění podle tohoto nebo jiného zákona, b) dodržováním stanovených jednotných prvků stejnokroje strážníka nebo označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie.

(3) Při výkonu dozoru je ministerstvo oprávněno vyžadovat od obce poskytnutí údajů potřebných pro výkon dozoru.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah statistických údajů a způsob jejich

poskytování [§ 2 písm. i)].

Správní delikty

§ 27a

(1) Obec se dopustí správního deliktu tím, že pověří plněním úkolů obecní policie osobu, která nemá osvědčení, nebo nezajistí, aby stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie obsahovaly jednotné prvky.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 20 000 Kč.

§ 28

(1) Uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel nebo strážník se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost podle § 4a odst. 3.

(2) Čekatel nebo strážník se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost podle § 4b odst. 5.

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) úmyslně na místě veřejnosti přístupném nosí neoprávněně stejnokroj strážníka obecní policie nebo takové součásti stejnokroje, které jsou s úplným stejnokrojem zaměnitelné, ačkoliv není strážníkem nebo čekatelem, nebo

b) neoprávněně užívá na vozidle nebo jiném dopravním prostředku barevné provedení nebo označení používané na motorových vozidlech a dalších dopravních prostředcích obecní policie, anebo zvláštního barevného provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelného.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za přestupek podle odstavce 2 pokutu do 5 000 Kč a za přestupek podle odstavce 3 pokutu do 3 000 Kč.

§ 28a

nadpis vypuštěn

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikt podle § 27a v prvním stupni projednává ministerstvo; přestupek obec.

(5) Pokuta za správní delikty je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

§ 28b
zrušen

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Burešová v.r.
Pithart v.r.

Příl.
zrušena

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 311/2002 Sb.
Přechodné ustanovení

Ten, kdo je ke dni 1. ledna 2003 zaměstnancem obce zařazeným do obecní policie, je povinen do 6 měsíců od tohoto dne předložit zaměstnavateli doklady vyžadované podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění čl. I tohoto zákona, k prokázání bezúhonnosti a spolehlivosti.

Čl. VI zákona č. 274/2008 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Určený strážník pověřený radou obce plněním některých úkolů při řízení obecní policie podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za určeného strážníka podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Strážník, který je v pracovním poměru k obci ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona a nedosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou, je povinen tuto podmínku splnit do 31. prosince 2015. To neplatí, pokud strážník, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona dosáhl věku 45 let, třikrát úspěšně absolvoval zkoušku z odborné způsobilosti před zkušební komisí ministerstva a obec je držitelem platného osvědčení strážníka.

3. Platnost osvědčení vydaného podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Nášivka s názvem obce podle § 9 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se na záloktí levého rukávu umístí nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) § 27 zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).

2) § 14 odst. 1 písm. d) zákona ČNR č. 367/1990 Sb.

3) § 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 234/2006 Sb.

- 4) § 4 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 313/2002 Sb. a zákona č. 234/2006 Sb.
- 4a) § 1 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 311/2002 Sb.
- 5) § 34 zákona č. 128/2000 Sb.
- 5a) § 8 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky.
- 6) Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb.
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 7) Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů.
- 8) Například zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- 8a) Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- 9) § 124 odst. 1 a 2 zákoníku práce.
- 10) § 42 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).
- 11) § 76 odst. 2 trestního řádu.
- 12) § 89 odst. 5 trestního zákona.
- 13) Např. § 20 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.
- 14) § 15 zákona ČNR č. 200/1990 Sb.
- 15) § 18 zákona ČNR č. 200/1990 Sb.
- 15a) § 37 vyhlášky federálního ministerstva vnitra č. 99/1989 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (pravidla silničního provozu).
- 15a) § 16 odst. 9 a § 17 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.
- 15d) § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 16) § 13 trestního zákona.
- 17) § 14 trestního zákona.
- 18) Zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění zákona č. 49/1990 Sb.
- 19) § 89 odst. 11 trestního zákona.
- 20) Např. zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1974 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 51/1964 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 490/1991 Sb. o způsobu provádění referenda

Obsah

§ 1	- Úvodní ustanovení
ČÁST PRVNÍ	- ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ (§ 2 - § 6)
ČÁST DRUHÁ	- OKRSKY A OKRESY PRO KONÁNÍ REFERENDA (§ 7 - § 8)
ČÁST TŘETÍ	- SEZNAMY PRO HLASOVÁNÍ V REFERENDU, LEGITIMAČNÍ LÍSTKY A HLASOVACÍ PRŮKAZY (§ 9 - § 11)
ČÁST ČTVRTÁ	- ORGÁNY PRO REFERENDUM (§ 12 - § 16)
ČÁST PÁTÁ	- KONÁNÍ REFERENDA (§ 17 - § 22)
ČÁST ŠESTÁ	- ZJIŠTĚNÍ VÝSLEDKŮ REFERENDA (§ 23 - § 27)
ČÁST SEDMÁ	- OPATŘENÍ K ZAJIŠTĚNÍ REFERENDA (§ 28 - § 34)

490/1991 Sb.

ZÁKON

ze dne 6. listopadu 1991

o způsobu provádění referenda

Změna: 41/2009 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

Pokud se v tomto zákoně užívá výraz

- a) "ústavní zákon", rozumí se jím ústavní zákon o referendu, 1)
- b) "příslušný volební zákon", rozumí se jím buď zákon České národní rady o volbách do České národní rady, 2) nebo zákon Slovenské národní rady o volbách do Slovenské národní rady 3) podle toho, zda jde o referendum vyhlášené v České republice nebo ve Slovenské republice,
- c) "oprávněný občan", rozumí se jím občan, který je podle příslušného volebního zákona oprávněn volit do České národní rady nebo do Slovenské národní rady a má proto hlasovací právo v referendu (čl. 1 odst. 3 ústavního zákona).

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 2

Překážkou ve výkonu hlasovacího práva v referendu je zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu. 4)

§ 3

(1) Návrh na vyhlášení referenda předloží Federální shromáždění do 5 dnů od jeho přijetí 5) národním radám k vyjádření. Vyjádření národních rad Federální shromáždění připojí k návrhu předkládanému prezidentovi České a Slovenské Federativní Republiky. Pokud se národní rada k návrhu na vyhlášení referenda nevyjádří do 20 dnů ode dne, kdy jí byl předložen, platí, že se k němu vyjádřila poslední den této lhůty.

(2) Otázka předložená k rozhodnutí v referendu (čl. 1 odst. 1 ústavního zákona) musí být formulována tak, aby na ni bylo možno jednoznačně odpovědět "ano" nebo "ne".

(3) V referendu může být rozhodováno o více otázkách.

(4) Ustanovení odstavce 2 platí obdobně i pro návrh předložený k referendu (čl. 1 odst. 2 ústavního zákona).

§ 4

(1) V oznámení o vyhlášení referenda (čl. 2 ústavního zákona) se uvede:

- a) který zákonodárny sbor konání referenda navrhl a kdy byl návrh prezidentovi České a Slovenské Federativní Republiky doručen,
- b) jaká otázka nebo jaké otázky anebo jaký návrh jsou občanům předkládány k rozhodnutí,
- c) zda se bude referendum konat v České republice nebo ve Slovenské republice anebo v obou republikách současně,
- d) den, popřípadě dny konání referenda,
- e) lhůta k vytvoření orgánů pro referendum a k jejich prvnímu zasedání,
- f) den vyhlášení referenda.

(2) Je-li to vzhledem k obsáhlosti otázky potřebné, uvede se její celý obsah v příloze k oznámení podle odstavce 1 a v textu oznámení se na tuto přílohu výslovně odkáže. Příloha je nedílnou součástí oznámení.

§ 5

(1) Oznámení o vyhlášení referenda (§ 4) se ve všech obcích republiky, v níž se referendum koná, vyvěsí na úřední desce obecního úřadu (obce) do 5 dnů ode dne rozeslání částky Sbírky zákonů, ve které je oznámení o vyhlášení referenda uveřejněno. 6) Oznámení o vyhlášení referenda musí být takto vyvěšeno až do ukončení hlasování v obci.

(2) Oznámení o vyhlášení referenda musí být vyvěšeno v místnosti pro hlasování (§ 7 odst. 2) po celou dobu hlasování v obci.

§ 6

(1) Je-li referendum vyhlášeno současně v obou republikách (čl. 3 odst. 1 ústavního zákona), koná se téhož dne na celém území České a Slovenské Federativní Republiky. Je-li referendum vyhlášeno v jedné republice (čl. 3 odst. 2 ústavního zákona), koná se téhož dne na celém území příslušné republiky. Prezident České a Slovenské Federativní Republiky může stanovit, že se referendum koná ve dvou dnech.

(2) Referendum se koná v určený den od 7 do 22 hodin. Vyžadují-li to místní potřeby, může v České republice obecní rada nebo ve městech, která se člení na městské obvody nebo na městské části, obvodní nebo místní rada 7) a ve Slovenské republice starosta obce nebo primátor města nebo ve městech, která se člení na městské části, starosta městské části 8) (dále jen "příslušný orgán obce") stanovit začátek referenda na dřívější hodinu.

(3) Koná-li se referendum ve dvou dnech, začíná ve 14 hodin a končí ve 22 hodin prvního dne. Druhý den referendum začíná v 7 hodin a končí ve 14 hodin. Vyžadují-li to místní podmínky, může příslušný orgán obce stanovit začátek referenda na dřívější hodinu.

ČÁST DRUHÁ

Okrsky a okresy pro konání referenda

§ 7

Okrsky pro konání referenda

(1) Pro hlasování (§ 20) a pro sčítání hlasů (§ 23) se vytvářejí v obcích okrsky pro konání referenda (dále jen "okrsek").

(2) Území okrsku a místnost pro hlasování v každém z nich určí příslušný orgán obce nejpozději 5 dnů před posledním dnem lhůty k vytvoření orgánů pro referendum.

(3) Pro vytváření okrsků jinak platí obdobně ustanovení příslušného volebního zákona o volebních okrscích s tím, že okrsek může zahrnovat až 2000 oprávněných občanů.

§ 8

Okresy pro konání referenda

(1) Pro sčítání hlasovacích lístků odevzdaných v okrscích se vytvářejí okresy pro konání referenda.

(2) Okresy pro konání referenda tvoří území okresů podle předpisů o územním členění státu 9) a dále území hlavního města České republiky a České a Slovenské Federativní Republiky Prahy (dále jen "hlavní město Praha") podle stavu v den vyhlášení referenda.

ČÁST TŘETÍ

Seznamy pro hlasování v referendu, legitimační lístky a hlasovací průkazy

§ 9

Sestavení seznamů pro hlasování v referendu (dále jen "seznam") zajišťuje příslušný orgán obce. O seznamech platí obdobně ustanovení příslušných volebních zákonů o seznamech voličů.

§ 10

O legitimačních lístcích pro hlasování platí obdobně ustanovení příslušných volebních zákonů o legitimačních lístcích s tím, že působnost bývalých místních národních výborů náleží příslušným orgánům obcí.

§ 11

(1) Oprávněným občanům, kteří nebudou moci hlasovat v okrsku, kde jsou zapsáni do seznamu, vydá příslušný orgán obce na jejich žádost hlasovací průkaz a současně je z tohoto seznamu vyškrtne s poznámkou o vydání hlasovacího průkazu.

(2) Hlasovací průkaz opravňuje k zápisu a k hlasování v jiném okrsku v té republice, v níž je okrsek uvedený v odstavci 1; účast při hlasování se oprávněnému občanovi vyznačí v jeho občanském průkazu nebo v jiném jeho průkazu, který občanský průkaz nahrazuje.

ČÁST ČTVRTÁ
Orgány pro referendum

§ 12

Všeobecná ustanovení

(1) Pro organizaci referenda a zajišťování jeho výsledků se vytvářejí orgány pro referendum (dále jen "komise"), kterými jsou:

a) Federální komise pro referendum (dále jen "federální komise"), koná-li se referendum současně v obou republikách (čl. 3 odst. 1 ústavního zákona),

b) Ústřední komise pro referendum České republiky nebo Ústřední komise pro referendum Slovenské republiky (dále jen "Ústřední komise"), koná-li se referendum jen v jedné z republik. Koná-li se referendum v obou republikách současně, vytvářejí se obě Ústřední komise,

c) okresní komise pro referendum (dále jen "okresní komise") pro každý okres pro konání referenda (§ 8),

d) okrskové komise pro referendum (dále jen "okrskové komise") pro každý okrsek (§ 7).

(2) Členem komise může být jen oprávněný občan.

(3) Člen komise se ujímá své funkce složením slibu tohoto znění: "Slibuji na svou čest, že budu svou funkci vykonávat svědomitě a nestranně a budu se přitom řídit zákony a jinými právními předpisy." Slib skládá člen komise tak, že se podepíše pod znění slibu, jež mu předloží osoba, která svolala první zasedání komise.

(4) Komise je způsobilá se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. Usnesení je přijato, jestliže se pro ně vyslovila nadpoloviční většina přítomných členů. Dojde-li k rovnosti hlasů, návrh se považuje za zamítnutý.

(5) Nemůže-li se člen komise jednání komise zúčastnit, nastoupí na jeho místo jeho náhradník. Osobu, která je místopředsdou komise ze zákona, může při výkonu této funkce zastupovat zaměstnanec již řízeného úřadu, kterého určí.

(6) Ústřední komise a okresní komise si k výpočetnímu zpracování vytvářejí odborné (sumarizační) útvary složené z pracovníků aparátu státní statistiky k tomuto účelu přidělených. Tito pracovníci skládají slib ve znění uvedeném v odstavci 3 a při plnění těchto úkolů jsou podřízeni předsedovi příslušné komise.

§ 13 **Federální komise**

(1) Každá politická strana a politické hnutí, 10) které mají ve Federálním shromáždění poslanecký klub, 11) určí ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda [§ 4 odst. 1 písm. e)], jednoho člena Federální komise a jeho náhradníka a sdělí jejich jména a příjmení osobě, která svolá první zasedání Federální komise (odstavec 5).

(2) Na první zasedání určí los z členů Federální komise jejího předsedu a prvního místopředsedu. Losování řídí nejstarší člen Federální komise.

(3) Dalšími místopředsedy Federální komise jsou ministr vnitra České a Slovenské Federativní Republiky a předseda Federálního statistického úřadu.

(4) Místopředsedové Federální komise podle odstavce 3 vyčlení ze zaměstnanců úřadů, které řídí, potřebný počet pracovníků pro zajištění organizačních a administrativních prací.

(5) První zasedání Federální komise svolá ministr vnitra České a Slovenské Federativní Republiky ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda [§ 4 odst. 1 písm. e)].

(6) Federální komise zejména

- a) dozírá na dodržování právních předpisů při přípravě a provádění referenda,
- b) rozhoduje o stížnostech na postup Ústředních komisí,
- c) zjišťuje výsledky hlasování v rámci federace,
- d) odevzdá zápis o výsledku hlasování předsednictvu Federálního shromáždění a zašle jej předsednictvům národních rad obou republik,
- e) plní další úkoly podle tohoto zákona a jiných právních předpisů.

§ 14 **Ústřední komise**

(1) Každá politická strana a politické hnutí, 10) které mají v České národní radě nebo Slovenské národní radě poslanecký klub, 12) určí ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda [§ 4 odst. 1 písm. e)] jednoho člena příslušné Ústřední komise a jeho náhradníka a

sdělí jejich jména a příjmení osobě, která svolá první zasedání Ústřední komise (odstavec 5).

(2) Na prvním zasedání určí los z členů Ústřední komise jejího předsedu a prvního místopředsedu. Losování řídí nejstarší člen Ústřední komise.

(3) Dalšími místopředsedy Ústřední komise jsou ministr vnitra a předseda ústředního statistického orgánu příslušné republiky.

(4) Místopředsedové podle odstavce 3 vyčlení ze zaměstnanců úřadů, které řídí, potřebný počet pracovníků pro zajištění úkolů podle § 12 odst. 6 a pro organizační a administrativní práce.

(5) První zasedání Ústřední komise svolá ministr vnitra příslušné republiky ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda [§ 4 odst. 1 písm. e)].

(6) Ústřední komise zejména

a) dozírá na dodržování právních předpisů při přípravě a konání referenda,

b) rozhoduje o stížnostech na postup okresních komisí,

c) zjišťuje výsledky hlasování v rámci příslušné republiky,

d) odevzdá zápis o výsledku hlasování předsednictvu národní rady příslušné republiky, a jde-li o referendum vykonané podle čl. 3 odst. 2 ústavního zákona, zašle zápis předsednictvu národní rady druhé republiky a předsednictvu Federálního shromáždění,

e) odevzdá zápis o výsledku hlasování Federální komisi, jde-li o referendum vykonané podle čl. 3 odst. 1 ústavního zákona,

f) plní další úkoly podle tohoto zákona a jiných právních předpisů.

§ 15 **Okresní komise**

(1) Každá politická strana a politické hnutí, 10) uvedené v § 14 odst. 1, může určit ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda [§ 4 odst. 1 písm. e)] jednoho člena každé okresní komise a jeho náhradníka. Jejich jména a příjmení sdělí osobě, která svolá první zasedání okresní komise (odstavec 6).

(2) Na prvním zasedání určí los z členů okresní komise jejího předsedu a prvního místopředsedu. Losování řídí nejstarší člen okresní komise.

(3) Okresní komise musí mít nejméně 5 členů. Není-li okresní komise takto vytvořena způsobem uvedeným v odstavci 1, jmenuje zbývající členy okresní komise přednosta příslušného okresního úřadu, v hlavním městě Praze tajemník magistrátního úřadu.

(4) Dalšími místopředsedy okresní komise jsou přednosta příslušného okresního úřadu, v hlavním městě Praze tajemník magistrátního úřadu, a ředitel příslušného okresního oddělení statistického úřadu, v hlavním městě Praze ředitel Městské správy Českého

statistické úřadu.

(5) Místopředsedové okresní komise podle odstavce 4 vyčlení ze zaměstnanců úřadů, které řídí, potřebný počet pracovníků pro zajištění úkolů podle § 12 odst. 6 a pro potřebné organizační a administrativní práce.

(6) První zasedání okresní komise svolá přednosta příslušného okresního úřadu, v hlavním městě Praze tajemník magistrátního úřadu, ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda [§ 4 odst. 1 písm. e)].

(7) Okresní komise zejména

a) dozírá na dodržování právních předpisů při přípravě a provádění referenda,

b) rozhoduje o stížnostech na postup okrskových komisí,

c) dohlíží na zjišťování výsledků hlasování v okrscích; je oprávněna vyžadovat od okrskových komisí vysvětlení nebo jiné informace a může zjištěné chyby v dohodě s okrskovou komisí odstranit sama nebo požádat okrskovou komisi, aby zjištěné nedostatky odstranila,

d) zjišťuje výsledky hlasování v rámci okresu,

e) odevzdá zápis o výsledku hlasování Ústřední komisi příslušné republiky,

f) plní další úkoly podle tohoto zákona a jiných právních předpisů a úkoly, které jí uloží Ústřední komise příslušné republiky.

§ 16 **Okrskové komise**

(1) Každá politická strana a politické hnutí 10) zastoupené 13) v obecním zastupitelstvu, ve městech, která se člení na městské obvody nebo městské části, v obvodním nebo místním zastupitelstvu, může určit ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda jednoho člena okrskové komise a jeho náhradníka a sdělí jejich jména a příjmení příslušnému orgánu obce.

(2) Na prvním zasedání určí los z členů okrskové komise jejího předsedu a místopředsedu. Losování řídí nejstarší člen okrskové komise.

(3) Okrsková komise musí mít nejméně 5 členů. Není-li okrsková komise takto vytvořena způsobem uvedeným v odstavci 1, jmenuje zbývající členy příslušný orgán obce.

(4) Svolání prvního zasedání okrskové komise ve lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení referenda zajistí příslušný orgán obce.

(5) Pracovníky pro potřebné organizační a administrativní práce zajistí příslušný orgán obce.

(6) Okrsková komise zejména

- a) zajišťuje řádný průběh hlasování, zejména dozírá na správné odevzdání hlasovacích lístků a dbá o pořádek v místnosti pro hlasování a v jejím bezprostředním okolí,
- b) provádí sčítání hlasů (§ 23),
- c) odevzdá zápis o výsledku hlasování příslušné okresní komisi,
- d) plní další úkoly podle tohoto zákona a jiných právních předpisů a úkoly, které jí uloží příslušné okresní nebo Ústřední komise.

ČÁST PÁTÁ **Konání referenda**

ODDÍL PRVNÍ **Příprava hlasování**

§ 17 **Hlasovací lístky**

(1) Na hlasovacím lístku musí být uvedeno:

- a) den, popřípadě dny konání referenda,
- b) otázka nebo otázky anebo návrh pro hlasování (§ 3). Je-li více otázek, označí se pořadovými čísly. U každé otázky nebo u návrhu se vytisknou dva rámečky, z nichž jeden je nadepsán slovem "ano" a druhý slovem "ne",
- c) poučení o způsobu hlasování.

(2) Každý hlasovací lístek musí být opatřen otiskem razítka Federální komise.

(3) Federální komise stanoví vzor hlasovacího lístku a zašle jej federálnímu ministerstvu vnitra, které v součinnosti s ministerstvy vnitra republik zajistí, aby hlasovací lístky byly vytištěny a v potřebném množství doručeny příslušným orgánům obcí.

(4) Příslušný orgán obce zajistí, aby hlasovací lístky byly doručeny nejpozději 3 dny před konání referenda všem oprávněným občanům a v den konání referenda všem okrskovým komisím.

(5) Je-li referendum vyhlášeno jen v České republice nebo jen ve Slovenské republice (čl. 3 odst. 2 ústavního zákona), náleží působnost podle odstavce 3 Ústřední komisi a ministerstvu vnitra příslušné republiky. Na hlasovacím lístku se otiskne razítko Ústřední komise příslušné republiky (odstavec 2).

§ 18 **Informování občanů**

O informování oprávněných občanů o době a místě konání hlasování v obci platí obdobně ustanovení příslušných volebních zákonů o informování voličů s tím, že působnost

bývalých místních národních výborů náleží příslušným orgánům obcí.

ODDÍL DRUHÝ

§ 19

Kampaň před referendem

(1) Dobou kampaně před referendem se pro účely tohoto zákona rozumí období počínající 12 dnů a končící 2 dny před konání referenda. Doba mezi dnem vyhlášení referenda a konáním referenda nesmí být kratší než 20 dnů.

(2) Je-li referendum vyhlášeno současně v obou republikách (čl. 3 odst. 1 ústavního zákona), mají politické strany a politická hnutí, uvedené v § 13 odst. 1 a v § 14 odst. 1, právo, aby jim v době kampaně před referendem každý, kdo získal oprávnění k televiznímu a rozhlasovému vysílání na základě zákona Federálního shromáždění, zákona České národní rady nebo zákona Slovenské národní rady, poskytl bezplatně celkem 15 hodin vysílacího času na každém svém vysílacím okruhu.

(3) Je-li referendum vyhlášeno jen v jedné republice (čl. 3 odst. 2 ústavního zákona), mají politické strany a politická hnutí, uvedené v § 14 odst. 1, právo, aby jim v době kampaně před referendem každý, kdo získal oprávnění k televiznímu a rozhlasovému vysílání na základě zákona národní rady příslušné republiky, poskytl bezplatně celkem 15 hodin vysílacího času na každém svém vysílacím okruhu.

(4) 15 hodin vysílacího času poskytnutého politickým stranám a politickým hnutím podle odstavce 2 nebo 3 se mezi politické strany a politická hnutí rozdělí úměrně k celkovému počtu členů jejich poslaneckých klubů v příslušných zákonodárných sborech s tím, že každému z těchto politických stran a politických hnutí musí být poskytnuto alespoň 10 minut vysílacího času.

(5) Případné spory o poskytnutí vysílacího času podle odstavců 1, 2 a 4 rozhoduje Federální komise, jde-li o referendum vyhlášené podle čl. 3 odst. 1 ústavního zákona, případné spory o poskytnutí vysílacího času podle odstavců 1, 3 a 4 rozhoduje Ústřední komise příslušné republiky, jde-li o referendum vyhlášené jen v jedné republice podle čl. 3 odst. 2 ústavního zákona.

(6) Úhrady za užívání telekomunikačního zařízení 14) se hradí v rozsahu vysílacího času poskytnutého podle odstavce 2 ze státního rozpočtu federace a v rozsahu vysílacího času poskytnutého podle odstavce 3 ze státního rozpočtu příslušné republiky.

(7) Po uplynutí doby kampaně před referendem (odstavce 1) je další přesvědčování pro určitý způsob hlasování v referendu slovem, písmem, zvukem a obrazem zakázáno ve veřejných informačních prostředcích, v budovách, kde sídlí okrskové komise a v jejich bezprostředním okolí. Zveřejňovat výsledky průzkumů veřejného mínění, týkajících se otázek předložených v referendu, je dovoleno nejdéle do sedmého dne před dnem konání referenda.

(8) Členové komisí a pracovníci jejich odborných útvarů nesmějí poskytovat informace o průběhu a dílčích výsledcích hlasování až do podepsání zápisu o výsledku hlasování.

(9) V průběhu hlasování (§ 6) je zakázáno uveřejňovat výsledky průzkumů hlasování.

ODDÍL TŘETÍ **Hlasování**

§ 20

(1) Oprávněný občan hlasuje osobně; zastoupení není přípustné.

(2) Oprávněný občan hlasuje odevzdáním platného hlasovacího lístku, na kterém v příslušném rámečku křížkem vyznačí, že na otázku nebo návrh odpovídá "ano" nebo že na otázku nebo návrh odpovídá "ne". Hlasování je tajné.

(3) Oprávněný občan se zdrží hlasování odevzdáním nevyplněného platného hlasovacího lístku.

(4) Je-li v referendu rozhodováno o více otázkách, platí ustanovení odstavců 2 a 3 pro každou z těchto otázek samostatně.

§ 21

(1) Hlasování je neplatné, jestliže byl odevzdán hlasovací lístek bez ústřední obálky anebo jestliže v odevzdané úřední obálce není žádný hlasovací lístek nebo je v ní více hlasovacích lístků nebo je v ní pouze písemnost, která není úředním hlasovacím lístkem (§ 17).

(2) Hlasovací lístek (§ 17) je neplatný, je-li přetržen na dvě nebo více částí anebo je-li vyplněn jiným způsobem, než jak je stanoveno v § 20 odst. 2 a 3 nebo je jinak upraven.

(3) O platnosti úřední obálky, o platnosti hlasování a o platnosti hlasovacího lístku rozhoduje okrsková komise.

§ 22

Jinak o přípravách v místnosti pro hlasování, prostorách pro úpravu hlasovacích lístků, zahájení hlasování, hlasování, pořádku v místnosti pro hlasování a v jejím bezprostředním okolí, přerušení hlasování a ukončení hlasování platí přiměřeně odpovídající ustanovení příslušných volebních zákonů.

ČÁST ŠESTÁ **Zjištění výsledků referenda**

§ 23

Sčítání hlasů okrskovou komisí

(1) Po otevření schránky pro hlasování vyloučí okrsková komise hlasovací lístky odevzdané bez úřední obálky. Po sečtení odevzdaných úředních obálek a při vynětí hlasovacích lístků z těchto obálek vyloučí případy neplatného hlasování (§ 21 odst. 1) a zjistí:

a) celkový počet odevzdaných hlasovacích lístků,

- b) počet neplatných hlasovacích lístků (§ 21 odst. 2), který vyloučí z dalšího sčítání,
- c) počet platných hlasovacích lístků,
- d) počet hlasů "ano" a počet hlasů "ne" ke každé jednotlivé otázce nebo k návrhu,
- e) počet zdržení se hlasování (§ 20 odst. 3) u každé jednotlivé otázky nebo u návrhu.

(2) Jinak pro postup při sčítání hlasů okrskovou komisí platí přiměřeně ustanovení příslušných volebních zákonů o sčítání hlasů okrskovou komisí.

§ 24

Zápis o průběhu a výsledku hlasování v okrsku

(1) Okrsková komise vyhotoví ve dvojím stejnopisu zápis o průběhu a výsledku hlasování, který podepíší předseda, místopředseda a ostatní členové komise. Důvody případného odmítnutí podpisu se poznamenají.

(2) V zápise okrskové komise o průběhu a výsledku hlasování musí být uvedeny:

- a) doba zahájení a ukončení hlasování, popřípadě jeho přerušení,
- b) počet oprávněných občanů zapsaných v okrsku do seznamu pro hlasování,
- c) počet oprávněných občanů, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) počet odevzdaných úředních obálek,
- e) počet odevzdaných platných a počet odevzdaných neplatných hlasovacích lístků,
- f) počet hlasů "ano" a počet hlasů "ne" ke každé jednotlivé otázce nebo k návrhu,
- g) počet zdržení se hlasování u každé jednotlivé otázky nebo u návrhu.

(3) K zápisu okrsková komise přiloží stručnou zprávu o obsahu stížností, které jí byly podány, a usneseníh, která k nim přijala.

(4) Po podepsání obou stejnopisů zápisu o průběhu a výsledku hlasování předseda okrskové komise jedno vyhotovení zápisu odevzdá neprodleně okresní komisi a vyčká jejího pokynu k ukončení činnosti okrskové komise.

(5) Okrsková komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky, úřední obálky a seznamy pro hlasování a předá je spolu s ostatními doklady o hlasování do úschovy příslušnému orgánu obce.

§ 25

Zápis okresní komise

(1) Okresní komise vyhotoví ve dvojím stejnopisu zápis o výsledku hlasování v

okrese, který podepíše předseda, místopředsedové a ostatní členové komise. Důvody případného odmítnutí podpisu se poznamenají.

(2) Okresní komise provádí sčítání a zjišťuje výsledky hlasování v okrese na základě zápisů o průběhu a výsledku hlasování odevzdaných okrskovými komisemi.

(3) V zápisu okresní komise musí být uvedeny:

- a) počet okrsků v okrese a počet okrskových komisí, které zaslaly zápis o průběhu a výsledku hlasování,
- b) celkový počet oprávněných občanů zapsaných v seznamech pro hlasování v rámci okresu,
- c) celkový počet oprávněných občanů, kterým byly v rámci okresu vydány úřední obálky,
- d) celkový počet odevzdaných úředních obálek v rámci okresu,
- e) celkový počet odevzdaných platných hlasovacích lístků a celkový počet odevzdaných neplatných hlasovacích lístků v rámci okresu,
- f) celkový počet hlasů "ano" a celkový počet hlasů "ne" ke každé jednotlivé otázce nebo k návrhu v rámci okresu,
- g) celkový počet zdržení se hlasování u každé jednotlivé otázky nebo u návrhu v rámci okresu.

(4) K zápisu okresní komise přiloží stručnou zprávu o obsahu stížností, které jí byly podány a usneseních, která k nim přijala, jakož i o případech porušení právních předpisů při přípravě a provádění referenda, nebyla-li zjištěná závada odstraněna.

(5) Po podepsání obou stejnopisů zápisu o výsledku hlasování v okrsku odevzdá předseda okresní komise jeden stejnopis zápisu neprodleně ústřední komisi příslušné republiky a vyčká jejího pokynu k ukončení činnosti okresní komise. Ostatní doklady o hlasování předá do úschovy příslušnému okresnímu úřadu.

§ 26

Zápis Ústřední komise

(1) Ústřední komise vyhotoví v potřebném počtu stejnopisů zápis o výsledku hlasování v příslušné republice, který podepíše předseda, místopředsedové a ostatní členové Ústřední komise. Důvody případného odmítnutí podpisu se poznamenají.

(2) Ústřední komise přezkoumá zápisy okresních komisí a na jejich základě provádí sčítání a zjišťuje výsledky hlasování v rámci příslušné republiky.

(3) V zápisu Ústřední komise uvede:

- a) celkový počet okresů a okrsků v rámci republiky a celkový počet okrskových a okresních komisí, které odevzdaly zápis o výsledku hlasování,

- b) celkový počet oprávněných občanů zapsaných v seznamech pro hlasování v rámci republiky,
- c) celkový počet oprávněných občanů, kterým byly v rámci republiky vydány úřední obálky,
- d) celkový počet odevzdaných úředních obálek v rámci republiky,
- e) celkový počet odevzdaných platných hlasovacích lístků a celkový počet odevzdaných neplatných hlasovacích lístků v rámci republiky,
- f) celkový počet hlasů "ano" a celkový počet hlasů "ne" ke každé jednotlivé otázce nebo k návrhu v rámci republiky,
- g) celkový počet zdržení se hlasování u každé jednotlivé otázky nebo u návrhu v rámci republiky.

(4) V zápisu Ústřední komise dále uvede stručný obsah stížností, které jí byly podány a usnesení, která k nim přijala, jakož i případy porušení právních předpisů při přípravě a provádění referenda, nebyla-li zjištěná závada odstraněna.

(5) Po podepsání všech stejnopisů zápisu o výsledku hlasování v republice odevzdá předseda Ústřední komise jeden stejnopis zápisu neprodleně předsednictvu národní rady příslušné republiky. Jde-li o referendum vykonané podle čl. 3 odst. 2 ústavního zákona, zašle dále neprodleně po jednom stejnopisu zápisu předsednictvu národní rady druhé republiky, předsednictvu Federálního shromáždění a prezidentovi České a Slovenské Federativní Republiky. Jde-li o referendum vykonané podle čl. 3 odst. 1 ústavního zákona, odevzdá neprodleně též čtyři stejnopisy zápisu o výsledku hlasování v republice Federální komisi a vyčká jejího pokynu k ukončení činnosti Ústřední komise. Dokumentaci o činnosti Ústřední komise předá její předseda do úschovy ministerstvu vnitra příslušné republiky.

(6) Neprodleně po odeslání zápisu (odstavec 5) zveřejní Ústřední komise pro referendum České republiky prostřednictvím Československé tiskové kanceláře České republiky, nebo Ústřední komise pro referendum Slovenské republiky prostřednictvím Československé tiskové kanceláře Slovenské republiky, výsledky hlasování v příslušné republice [odstavec 3 písm. b), e), f), g)].

§ 27

Zápis Federální komise

(1) Federální komise vyhotoví v potřebném počtu stejnopisů zápis o výsledku hlasování v České a Slovenské Federativní Republice, který podepíše předseda, místopředsedové a ostatní členové Federální komise. Důvody případného odmítnutí podpisu se poznamenají.

(2) Federální komise přezkoumá zápisy Ústředních komisí republik a výsledek přezkoumání uvede v zápisu.

(3) V zápisu Federální komise dále uvede stručný obsah stížností, které jí byly podány, a usnesení, která k nim přijala, jakož i případy porušení právních předpisů při přípravě a provádění referenda, nebyla-li zjištěná závada odstraněna.

(4) Po podepsání všech stejnopisů zápisu Federální komise odevzdá její předseda jeden stejnopis zápisu spolu se zápisy Ústředních komisí obou republik neprodleně předsednictvu Federálního shromáždění a po jednom stejnopisu zápisu spolu se zápisy Ústředních komisí obou republik zašle předsednictvům národních rad obou republik a prezidentu České a Slovenské Federativní Republiky.

(5) Neprodleně po podepsání zápisu (odstavec 4) Federální komise zveřejní prostřednictvím Československé tiskové kanceláře výsledky hlasování v České republice a ve Slovenské republice [§ 26 odst. 3 písm. b), e), f), g)].

ČÁST SEDMÁ

Opatření k zajištění referenda

§ 28

Opatření pomocných prostředků

(1) Všechny pomocné prostředky, zejména místnosti pro hlasování a potřeby pro ně, zajistí pro okrskové komise příslušné orgány obcí.

(2) Pro okresní komise zajistí pomocné prostředky příslušný okresní úřad, v hlavním městě Praze magistrátní úřad.

§ 29

Spolupráce jiných orgánů a osob

(1) Všechny státní orgány a orgány místní samosprávy jsou povinny spolupůsobit při provádění tohoto zákona.

(2) Fyzické i právnické osoby podnikající v oboru polygrafické činnosti jsou povinny, v rozsahu odpovídajícím technickým možnostem jejich provozu, na žádost státních orgánů nebo orgánů místní samosprávy plnit úkoly podle tohoto zákona za úplaty zajistit, aby hlasovací lístky, legitimační lístky, hlasovací průkazy a všechny ostatní dokumenty potřebné pro referendum byly včas a řádně rozmnoženy. Nároky na náhradu škody vzniklé při plnění těchto úkolů nejsou tímto ustanovením dotčeny.

§ 30

Nároky členů komisí

O nárocích členů komisí platí obdobně ustanovení příslušných volebních zákonů o nárocích členů volebních komisí.

§ 31

Úhrada nákladů spojených s referendem

(1) Výdaje spojené s přípravou, provedením a zjišťováním výsledků referenda vyhlášeného podle čl. 3 odst. 1 ústavního zákona se hradí ze státního rozpočtu federace. Federální ministerstvo financí stanoví způsob úhrady výdajů, které vznikly republikám a obcím.

(2) Výdaje spojené s přípravou, provedením a zjišťováním výsledků referenda vyhlášeného podle čl. 3 odst. 2 ústavního zákona se hradí ze státního rozpočtu republiky, v níž bylo referendum vyhlášeno. Ministerstvo financí příslušné republiky stanoví způsob úhrady výdajů, které vznikly obcím.

(3) Výdaji podle odstavců 1 a 2 nejsou výdaje spojené s kampaní před referendem, s výjimkou úhrad za užívání telekomunikačního zařízení (§ 19 odst. 6).

§ 32 **Výsledek referenda**

(1) Jde-li o referendum vyhlášené podle čl. 1 odst. 1 a čl. 3 odst. 1 ústavního zákona, je přijato rozhodnutí, vyslovila-li se nadpoloviční většina všech oprávněných občanů v každé z republik (čl. 5 odst. 1 ústavního zákona) k předložené otázce "ano" nebo vyslovila-li se "ne".

(2) Jde-li o referendum vyhlášené podle čl. 1 odst. 2 a čl. 3 odst. 2 ústavního zákona, je přijato rozhodnutí, vyslovila-li se nadpoloviční většina všech oprávněných občanů v příslušné republice (čl. 5 odst. 2 ústavního zákona) k předloženému návrhu "ano" nebo vyslovila-li se "ne".

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 je výsledkem referenda ve smyslu čl. 6 odst. 11 ústavního zákona; má závaznost ústavního zákona Federálního shromáždění a nabývá účinnosti dnem vyhlášení rozhodnutí přijatého v referendu (§ 33 odst. 1) ve Sbírce zákonů.

(4) Lhůta podle čl. 6 odst. 2 ústavního zákona se počítá ode dne, kdy rozhodnutí přijaté v referendu (§ 33 odst. 2) bylo vyhlášeno ve Sbírce zákonů.

(5) Za vykonané referendum ve smyslu čl. 5 odst. 5 ústavního zákona se považuje referendum, v němž bylo přijato rozhodnutí (odstavce 1, 2), jakož i referendum, v němž rozhodnutí nebylo přijato.

§ 33 **Vyhlášení výsledku referenda**

(1) Rozhodnutí přijaté v referendu k zásadní otázce formy státoprávního uspořádání České a Slovenské Federativní Republiky (čl. 1 odst. 1, čl. 3 odst. 1 ústavního zákona), vyhlásí předsednictvo Federálního shromáždění jako zákon Federálního shromáždění. Vyhlášení v referendu přijatého rozhodnutí musí obsahovat tyto údaje:

- a) že se referendum konalo současně v České republice i ve Slovenské republice,
- b) den, popřípadě dny konání referenda,
- c) celkový počet oprávněných občanů,
- d) celkový počet oprávněných občanů, kteří na otázku odpověděli "ano" a celkový počet oprávněných občanů, kteří na otázku odpověděli "ne",
- e) celkový počet oprávněných občanů, kteří se zúčastnili hlasování,

f) otázka nebo otázky, k nimž bylo přijato shodné rozhodnutí (§ 32 odst. 1) v České republice i ve Slovenské republice a obsah tohoto rozhodnutí,

g) ustanovení o tom, že rozhodnutí přijaté v referendu má závaznost ústavního zákona Federálního shromáždění.

(2) Rozhodnutí přijaté v referendu o návrhu na vystoupení České republiky nebo Slovenské republiky z České a Slovenské Federativní Republiky (čl. 1 odst. 2, čl. 3 odst. 2 ústavního zákona), vyhlásí předsednictvo národní rady příslušné republiky jako zákon národní rady. Vyhlášení v referendu přijatého rozhodnutí musí obsahovat tyto údaje:

a) že se referendum konalo v České republice nebo ve Slovenské republice,

b) den, popřípadě dny konání referenda,

c) celkový počet oprávněných občanů,

d) celkový počet oprávněných občanů, kteří na návrh odpověděli "ano", a celkový počet oprávněných občanů, kteří na návrh odpověděli "ne",

e) že v referendu bylo přijato rozhodnutí (§ 32 odst. 2) o návrhu na vystoupení příslušné republiky z České a Slovenské Federativní Republiky a obsah tohoto rozhodnutí,

f) poučení o dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky, pokud byl návrh podle čl. 1 odst. 2 ústavního zákona přijat alespoň v jedné z republik.

§ 34

Přezkoumání ústavnosti postupu referenda

(1) Žádost o přezkoumání ústavnosti postupu referenda (čl. 5 odst. 4 ústavního zákona) může být Ústavnímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen "Ústavní soud") podána po vyhlášení referenda (čl. 2 ústavního zákona); žádost mu musí být doručena do 10 dnů ode dne, kdy k porušení ústavního zákona došlo, nejpozději však do 10 dnů od podepsání zápisu Federální komise (§ 27), jde-li o referendum vyhlášené podle čl. 1 odst. 1 a čl. 3 odst. 1 ústavního zákona, nebo od podepsání zápisu Ústřední komise příslušné republiky (§ 26), jde-li o referendum vyhlášené podle čl. 1 odst. 2 a čl. 3 odst. 2 ústavního zákona.

(2) Pokud žádost o přezkoumání ústavnosti postupu referenda, vyhlášeného podle čl. 3 odst. 1 ústavního zákona, nebyla Ústavnímu soudu doručena ve lhůtách podle odstavce 1, zašle předsednictvo Federálního shromáždění rozhodnutí přijaté v referendu (§ 33 odst. 1) k vyhlášení ve Sbírce zákonů (čl. 5 odst. 3 ústavního zákona) do 3 dnů po uplynutí nejzazší lhůty podle odstavce 1.

(3) Pokud žádost o přezkoumání ústavnosti postupu referenda, vyhlášeného podle čl. 3 odst. 2 ústavního zákona, nebyla Ústavnímu soudu doručena ve lhůtách podle odstavce 1, zašle předsednictvo národní rady příslušné republiky rozhodnutí přijaté v referendu (§ 33 odst. 2) k vyhlášení ve Sbírce zákonů (čl. 5 odst. 3 ústavního zákona) do 3 dnů po uplynutí nejzazší lhůty podle odstavce 1.

(4) Byla-li žádost o přezkoumání ústavnosti postupu referenda Ústavnímu soudu doručena ve lhůtách podle odstavce 1, avšak Ústavní soud porušení ústavnosti postupu referenda nezjistil, zašle předsednictvo Federálního shromáždění, jde-li o referendum vyhlášené podle čl. 3 odst. 1 ústavního zákona, nebo předsednictvo národní rady příslušné republiky, jde-li o referendum vyhlášené podle čl. 3 odst. 2 ústavního zákona, rozhodnutí přijaté v referendu (§ 33 odst. 1, 2 ústavního zákona) k vyhlášení ve Sbírce zákonů (čl. 5 odst. 3 ústavního zákona) do 3 dnů od vyhlášení nálezu Ústavního soudu.

§ 35

Řízení před Ústavním soudem podle čl. 5 odst. 4 ústavního zákona upravuje zvláštní zákon. 15)

§ 36

Závěrečné ustanovení

(1) Federální ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem vnitra České republiky a ministerstvem vnitra Slovenské republiky stanoví:

- a) vzory seznamů pro hlasování, legitimačních lístků, hlasovacích, průkazů, zápisů komisí a popřípadě dalších dokladů pro referendum,
- b) podrobnosti o úkolech příslušných orgánů obcí při
 1. vytváření okrsků pro hlasování,
 2. sestavování a vedení seznamů pro hlasování,
 3. vystavování legitimačních lístků pro hlasování a hlasovacích průkazů,
 4. zajišťování a vybavování místností pro hlasování,
 5. úschově hlasovacích lístků a jiných dokladů o hlasování.

(2) Federální statistický úřad v dohodě s federálním ministerstvem vnitra, ministerstvem vnitra České republiky a ministerstvem vnitra Slovenské republiky a v součinnosti s Českým statistickým úřadem a Slovenským statistickým úřadem vydá metodiku zpracování výsledků hlasování.

(3) Je-li referendum vyhlášeno jen v České republice nebo jen ve Slovenské republice (čl. 3 odst. 2 ústavního zákona), náleží působnost podle odstavce 1 ministerstvu vnitra příslušné republiky, které jí vykonává v dohodě s federálním ministerstvem vnitra; působnost podle odstavce 2 náleží ústřednímu statistickému orgánu příslušné republiky, který ji vykonává v dohodě s ministerstvem vnitra příslušné republiky.

§ 37

zrušen

§ 38

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

- 1) Ústavní zákon č. 327/1991 Sb., o referendu.
- 2) Zákon ČNR č. 54/1990 Sb., o volbách do České národní rady, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) Zákon SNR č. 80/1990 Sb., o volbách do Slovenské národní rady.
- 4) § 5 odst. 2 písm. b), § 9 odst. 2 písm. a) a § 24 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.
- 5) Čl. 41 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších ústavních zákonů.
- 6) § 8 a 11 zákona č. 131/1989 Sb., o Sbírce zákonů, ve znění zákona č. 426/1990 Sb.
- 7) § 3 odst. 1 a 2 a § 44 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).
§ 22 zákona ČNR č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze.
- 8) § 13 odst. 1 a § 24 odst. 2 zákona SNR č. 369/1990 Sb., o obecním zřízení.
§ 17 odst. 1 zákona SNR č. 377/1990 Sb., o hlavním městě Slovenské republiky Bratislavě.
§ 15 odst. 1 zákona SNR č. 401/1990 Sb., o městě Košice.
- 9) Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon SNR č. 517/1990 Sb., o územním a správním členění Slovenské republiky.
- 10) Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.
- 11) § 8 zákona č. 56/1991 Sb., o jednacím řádu Federálního shromáždění.
- 12) § 55b zákona ČNR č. 35/1989 Sb., o jednacím řádu České národní rady, ve znění zákona ČNR č. 280/1991 Sb.
§ 17 zákona SNR č. 45/1989 Sb., o poslancích Slovenské národní rady.
- 13) Zákon ČNR č. 368/1990 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích.
Zákon SNR č. 346/1990 Sb., o volbách do orgánů samosprávy obcí.
- 14) Zákon č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích.
- 15) Zákon č. 491/1991 Sb., o organizaci Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky a o řízení před ním.

I/29

Zákon č. 64/1986 Sb. České národní rady o České obchodní inspekci

Obsah

§ 1 - 20

**64/1986 Sb.
ZÁKON
České národní rady
ze dne 20. října 1986
o České obchodní inspekci**

Změna: 240/1992 Sb.
Změna: 22/1997 Sb., 110/1997 Sb.
Změna: 189/1990 Sb.
Změna: 71/2000 Sb.
Změna: 145/2000 Sb.
Změna: 102/2001 Sb.
Změna: 321/2001 Sb.

Změna: 205/2002 Sb.
Změna: 439/2003 Sb.
Změna: 205/2002 Sb. (část), 226/2003 Sb.
Změna: 444/2005 Sb.
Změna: 229/2006 Sb.
Změna: 160/2007 Sb.
Změna: 36/2008 Sb.
Změna: 490/2009 Sb.
Změna: 155/2010 Sb.
Změna: 281/2009 Sb., 145/2010 Sb.
Změna: 219/2011 Sb.
Změna: 18/2012 Sb., 407/2012 Sb.
Změna: 309/2002 Sb., 458/2011 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

(1) Česká obchodní inspekce je orgánem státní správy podřízeným Ministerstvu průmyslu a obchodu; člení se na ústřední inspektorát a jemu podřízené inspektoráty.

(2) V čele České obchodní inspekce je ústřední ředitel, kterého řídí Ministerstvo průmyslu a obchodu; jmenování a odvolání ústředního ředitele se řídí služebním zákonem.¹⁾ V čele inspektorátu je ředitel, kterého řídí ústřední ředitel.

(3) Sídla inspektorátů stanoví ústřední ředitel.

(4) Česká obchodní inspekce je rozpočtovou organizací.

§ 2

(1) Česká obchodní inspekce kontroluje právnické a fyzické osoby prodávající nebo dodávající výrobky a zboží na vnitřní trh, poskytující služby nebo vyvíjející jinou podobnou činnost na vnitřním trhu, poskytující spotřebitelský úvěr nebo provozující tržiště (tržnice) (dále jen "kontrolované osoby"), pokud podle zvláštních právních předpisů nevykonává dozor jiný správní úřad, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 7b).

(2) Česká obchodní inspekce kontroluje

a) dodržování podmínek stanovených k zabezpečení jakosti zboží nebo výrobků včetně zdravotní nezávadnosti, podmínek pro skladování a dopravu,

b) zda se při prodeji zboží používají ověřená měřidla, pokud ověření podléhají, a zda používaná měřidla odpovídají zvláštním právním předpisům, technickým normám, jiným technickým předpisům, popřípadě schválenému typu,^{1a)}

c) dodržování ostatních podmínek stanovených zvláštními právními předpisy nebo jinými závaznými opatřeními pro provozování nebo poskytování činností uvedených v odstavci 1,

d) zda při uvádění stanovených výrobků na trh byly podle zvláštního právního předpisu^{1b)}

výrobky řádně opatřeny stanoveným označením, popřípadě zda k nim byl vydán či přiložen stanovený dokument, zda vlastnosti stanovených výrobků uvedených na trh odpovídají stanoveným technickým požadavkům^{1b)} a zda v souvislosti s označením stanoveného výrobku byly splněny i požadavky stanovené zvláštními právními předpisy,^{1d)}

e) zda výrobky uváděné na trh jsou bezpečné,^{1g)}

f) zda jsou dodržovány povinnosti stanovené právním předpisem^{1f)} upravujícím sjednávání spotřebitelského úvěru, pokud jej nevykonává Česká národní banka.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na kontrolu potravin, pokrmů a tabákových výrobků, s výjimkou kontroly poctivosti prodeje a kontroly podle § 2a.

§ 2a

(1) Česká obchodní inspekce kontroluje dodržování

- a) povinností při značení tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně,
- b) zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně,
- c) povinností při značkování nebo barvení vybraných minerálních olejů podle zákona upravujícího spotřební daně,
- d) povinností při značkování některých dalších minerálních olejů podle zákona upravujícího spotřební daně.

(2) Zjistí-li Česká obchodní inspekce, že byla porušena povinnost podle odstavce 1, sdělí tuto skutečnost bezodkladně správci spotřební daně a obecnímu živnostenskému úřadu.

(3) Analýzu vzorků vybraných minerálních olejů a některých dalších minerálních olejů podle zákona upravujícího spotřební daně odebraných Českou obchodní inspekci mohou provádět na žádost České obchodní inspekce pouze akreditované osoby podle zákona upravujícího technické požadavky na výrobky.

§ 3

Česká obchodní inspekce

- a) zjišťuje u kontrolovaných osob nedostatky a jejich příčiny,
- b) vyžaduje odstranění zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků a ukládá, popřípadě navrhuje opatření k jejich odstranění,
- c) zabezpečuje a provádí systematickou kontrolu plnění opatření k odstranění zjištěných nedostatků a jejich příčin,
- d) zobecňuje poznatky z výkonu kontroly a předchází vzniku nedostatků, zejména včasným odhalováním jejich příčin, výchovným působením a zveřejňováním výsledků kontrol,

e) provádí rozborů nebo zajišťuje provedení rozborů k ověření jakosti a bezpečnosti výrobků nebo zboží nebo pro účely kontroly, zda nedochází ke klamavé obchodní praxi^{1h}), s výjimkou potravin, pokrmů a tabákových výrobků; provedení těchto rozborů zajišťuje u příslušných orgánů nebo osob; na náklady kontrolovaných osob provádí rozborů nebo jejich provedení požaduje jen tehdy, byla-li rozbořem zjištěna neodpovídající jakost a bezpečnost výrobků nebo zboží nebo jestliže byla prokázána klamavá obchodní praxe,

f) ukládá sankční a jiná opatření podle tohoto zákona nebo podle zvláštního právního předpisu,

g) provádí v případě přeshraniční spolupráce dozor a postupuje přitom podle příslušného předpisu Evropských společenství¹ⁱ) v rozsahu věcné působnosti zvláštních právních předpisů, kterými jsou promítnuty směrnice uvedené v bodech 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11 a 14 přílohy k tomuto předpisu.

§ 4

(1) Pracovníci České obchodní inspekce pověřeni plněním jejich kontrolních úkolů (dále jen "inspektoři") jsou při kontrole oprávněni

a) vstupovat při výkonu kontroly do provozoven, ve kterých jsou vykonávány činnosti uvedené v § 2 odst. 1 tohoto zákona; za škodu přitom způsobenou odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit,

b) ověřovat totožnost fyzických osob, jsou-li kontrolovanými osobami, a též totožnost fyzických osob, které při kontrole zastupují kontrolované osoby, a oprávnění těchto osob k zastupování,

c) požadovat od kontrolovaných osob potřebné doklady, údaje a písemná nebo ústní vysvětlení,

d) odebírat za náhradu od kontrolovaných osob potřebné vzorky výrobků nebo zboží k posouzení jakosti a bezpečnosti těchto výrobků nebo zboží, nejde-li o vzorky potravin, pokrmů a tabákových výrobků, nebo k posouzení, zda nedochází ke klamavé obchodní praxi^{1h}). Za odebrané vzorky výrobků nebo zboží se kontrolované osobě poskytne náhrada ve výši ceny, za kterou se výrobek nebo zboží v okamžiku odebrání vzorku nabízí. Náhrada se neposkytne, jestliže se jí kontrolovaná osoba vzdá. Nárok na náhradu nevzniká, pokud jde o výrobek nebo zboží, které nesplňuje požadavky stanovené zvláštními předpisy,

e) požadovat od kontrolovaných osob, popřípadě orgánů, které tyto osoby řídí, aby ve stanovené lhůtě odstranily zjištěné nedostatky, jejich příčiny a škodlivé následky nebo aby k jejich odstranění neprodleně provedly nezbytná opatření,

f) vstupovat do objektů výrobce, dovozce nebo distributora a vyžadovat předložení příslušné dokumentace a poskytnutí pravdivých informací. Výrobce, dovozce nebo distributor může být inspektorem vyzván, aby mu zajistil a předložil odborná vyjádření autorizované osoby k předmětu dozoru, nebo si k dozoru může inspektor autorizovanou osobu za úhradu přizvat. Cena za výkony autorizované osoby se sjednává podle zvláštního předpisu.^{1e})

(2) Při plnění úkolů podle tohoto zákona se inspektoři prokazují průkazy České

obchodní inspekce bez vyzvání.

(3) Inspektoři jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících předmět obchodního tajemství,²⁾ o nichž se dozvěděli při plnění kontrolních úkolů nebo při plnění povinností souvisejících s ním, s výjimkou podání potřebných informací pro účely a v rámci trestního řízení.

§ 5
zrušen

§ 5a
zrušen

§ 6

(1) Česká obchodní inspekce je oprávněna přizvat k účasti na kontrole osoby odborně způsobilé podle zvláštních právních předpisů,^{3a)} je-li to odůvodněno povahou kontrolní činnosti. Tyto osoby mají práva a povinnosti inspektorů podle tohoto zákona v rozsahu pověření daného jim Českou obchodní inspekcí. Odborně způsobilé osoby nemohou být pověřeny ukládat opatření a sankce podle tohoto nebo jiných zákonů.^{3b)}

(2) Kontrolované osoby jsou povinny umožnit inspektorům a odborně způsobilým osobám přizvaným k účasti na kontrole plnit jejich úkoly související s výkonem kontroly.

(3) Kontrolované osoby jsou povinny ve stanovené lhůtě odstranit zjištěné nedostatky, jejich příčiny a škodlivé následky nebo provést neodkladně nezbytná opatření k jejich odstranění.

§ 7

(1) Inspektor na základě provedené kontroly zakáže až do doby zjednání nápravy

a) uvedení na trh, distribuci včetně nákupu, dodávky, prodeje nebo použití výrobků nebo zboží, které neodpovídají požadavkům zvláštních právních předpisů^{3c)} pro činnosti uvedené v § 2, nebo které byly neoprávněně nebo klamavě opatřeny označením stanoveným zvláštním právním předpisem,^{3d)}

b) používání neověřených měřidel, pokud ověření podléhají, nebo měřidel neodpovídajících obecně závazným právním předpisům, technickým normám, jiným technickým předpisům, popřípadě schválenému typu.

(2) Inspektor může po prokázaném a zjevném zjištění zdravotní závadnosti toto zboží na místě znehodnotit nebo nařídít jeho znehodnocení. V případě nařízeného znehodnocení zdravotně závadného zboží je kontrolovaná osoba povinna doložit a předat údaje o provedeném znehodnocení, zejména sdělit jméno a příjmení nebo název nebo obchodní jméno, dále sídlo (jde-li o právnickou osobu) nebo místo podnikání (jde-li o fyzickou osobu) subjektu, který znehodnocení provedl, datum provedení znehodnocení, množství znehodnoceného zboží, a to písemnou formou bezprostředně po provedeném znehodnocení.

(3) Opatření podle odstavce 1 oznámí inspektor ústně kontrolované osobě a

neprodleně o něm učiní písemný záznam.

(4) Nesouhlasí-li kontrolovaná osoba s uloženým opatřením, může proti němu podat námitky, které se uvedou v záznamu podle odstavce 3, nebo je může podat písemně nejpozději do tří dnů. Podané námitky nemají odkladný účinek. O podaných námitkách rozhodne bezodkladně ředitel krajského inspektorátu, a pokud opatření podle odstavce 1 uložil inspektor ústředního inspektorátu, ústřední ředitel. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručuje kontrolované osobě a je konečné.

§ 7a
zrušen

§ 7b

(1) Inspektor je povinen při prokázaném zjištění nabídky, prodeje nebo skladování výrobků nebo zboží, které neodpovídají zvláštním právním předpisům,^{3f}) uložit zajištění těchto výrobků nebo zboží. Inspektor ústně oznámí opatření o zajištění výrobků nebo zboží kontrolované osobě nebo osobě zúčastněné při kontrole a neprodleně vyhotoví úřední záznam, ve kterém bude uveden i důvod zajištění, popis zajištěných výrobků nebo zboží a jejich množství. Inspektor předá kopii úředního záznamu kontrolované osobě.

(2) Česká obchodní inspekce je oprávněna uskladnit zajištěné výrobky nebo zboží, které neodpovídají zvláštním právním předpisům,^{3f}) mimo dosah kontrolované osoby. Kontrolovaná osoba je povinna zajištěné výrobky nebo zboží inspektorovi vydat. Odmítá-li vydání, budou tyto výrobky nebo zboží kontrolované osobě odňaty. O vydání nebo odnětí sepíše inspektor úřední záznam. Náklady na skladování hradí kontrolovaná osoba, u které bylo nabízení, prodej nebo skladování takovýchto výrobků nebo zboží zjištěno. Kontrolovaná osoba není povinna uhradit náklady na uskladněné výrobky, jestliže se prokáže, že výrobky nebo zboží zvláštním právním předpisům^{3f}) odpovídají.

(3) Proti uloženému opatření o zajištění výrobků nebo zboží, které neodpovídají zvláštním právním předpisům,^{3f}) může kontrolovaná osoba podat do 3 pracovních dnů ode dne seznámení s uloženým opatřením písemné námitky místně příslušnému inspektorátu. Námitky nemají odkladný účinek. Ředitel inspektorátu rozhodne o námitkách bez zbytečných průtahů. Jeho rozhodnutí je konečné. Písemné rozhodnutí o námitkách se doručí kontrolované osobě.

(4) Zajištění výrobků nebo zboží, které neodpovídají zvláštním právním předpisům,^{3f}) trvá do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání, případně do doby, kdy bude prokázáno, že se nejedná o takovéto výrobky nebo zboží. Zrušení opatření o zajištění výrobků nebo zboží, o kterých se prokáže, že odpovídají zvláštním právním předpisům,^{3f}) provede písemně ředitel inspektorátu. Písemnost se doručí kontrolované osobě. Pokud bylo zrušeno opatření o zajištění, musí být kontrolované osobě zajištěné výrobky nebo zboží bez zbytečných průtahů vráceny v neporušeném stavu, s výjimkou výrobků nebo zboží použitých pro posouzení. O vrácení sepíše inspektor písemný záznam.

(5) Ředitel inspektorátu uloží rozhodnutím kromě pokuty i propadnutí nebo zabrání výrobků nebo zboží, které neodpovídají zvláštním právním předpisům.^{3f}) Vlastníkem propadnutých nebo zabraných výrobků nebo zboží se stává stát.^{3g})

(6) Ředitel inspektorátu určí, že zabrané nebo propadnuté výrobky nebo zboží budou zničeny, anebo jsou-li využitelné pro humanitární účely, může ředitel inspektorátu určit, že budou poskytnuty k těmto účelům, a to bezplatně. Humanitárními účely se rozumí činnosti prováděné s cílem zajistit základní potřeby obyvatelstva, které se ocitlo v tíživé životní situaci nebo bylo postiženo mimořádnou událostí, kdy je opodstatněno využití mimořádných materiálních zdrojů.

(7) Je-li rozhodnutí podle odstavce 5 pravomocné a určil-li ředitel inspektorátu, že zabrané nebo propadnuté výrobky nebo zboží budou zničeny, zničení se provede úředně pod dohledem tříčlenné komise jmenované ředitelem inspektorátu. O zničení sepíše komise protokol, který podepíší všichni tři členové komise. Zničení se provede na náklad kontrolované osoby, která tyto výrobky nebo zboží nabízela, prodávala nebo skladovala.

(8) Výrobky nebo zboží propadnuté nebo zabrané na základě rozhodnutí, které nabylo právní moci, mohou být poskytnuty k humanitárním účelům za podmínek stanovených tímto zákonem pouze přejímajícím organizacím, jimiž mohou být

a) organizační složky a příspěvkové organizace státu nebo územních samosprávných celků, zřízené za účelem poskytování sociální péče nebo působících v oblasti zdravotnictví nebo školství,^{3h}) nebo

b) jiné právnické osoby,³ⁱ) pokud splňují následující podmínky:

1. nebyly zřízeny za účelem podnikání,
2. předmětem jejich činnosti je pouze činnost v oblastech uvedených v písmenu a),
3. poskytují humanitární pomoc nejméně 2 roky, a
4. doloží potvrzeními, která nejsou starší než 30 dnů, že nemají v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky ani orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek, a není-li proti nim vedeno soudní řízení.

(9) Pro humanitární účely mohou být poskytnuty výrobky nebo zboží, které nejsou zdravotně závadné, jsou bezpečné a ze kterých byly přejímající organizací beze zbytku odstraněny a zničeny prvky porušující práva duševního vlastnictví.

(10) O poskytnutí výrobku nebo zboží k humanitárním účelům uzavře Česká obchodní inspekce a přejímající organizace písemnou smlouvu,^{3j}) která musí kromě obvyklých podstatných náležitostí obsahovat vždy druh a množství poskytnutých výrobků nebo zboží a dále ustanovení o smluvní pokutě pro případ porušení závazku o poskytnutí výrobku nebo zboží výhradně pro humanitární účely a konkrétní účel, k jakému je přejímající organizace použije; změnou smlouvy lze tento účel změnit, při zachování souladu s tímto zákonem. Výrobky nebo zboží budou poskytovány přejímajícím organizacím podle pořadí došlých žádostí a s přihlédnutím k účelnosti využití nebo naléhavosti potřeb. Odstranění prvků porušujících práva duševního vlastnictví, jejich zničení a příslušné označení podle odstavce 9 provede nebo zajistí na své náklady přejímající organizace. O provedených úpravách a zničení sepíše protokol tříčlenná komise jmenovaná ředitelem inspektorátu, jejímiž členy mohou být majitelé práva duševního vlastnictví nebo jejich zástupci. Protokol podepíší všichni tři členové komise.

(11) Přejímající organizace po převzetí výrobku nebo zboží je povinna

a) neprodleně odstranit a zničit prvky porušující práva duševního vlastnictví,

- b) použít výrobky nebo zboží pouze k humanitárním účelům na území České republiky, a
- c) přijmout opatření k zabránění zneužití výrobků nebo zboží a jejich opětovnému uvedení do obchodního styku.

(12) Česká obchodní inspekce kontroluje u přejímající organizace plnění povinností stanovených tímto zákonem a povinností, k nimž se přejímající organizace smluvně zavázala.

(13) Přejímající organizace po dobu 3 let od okamžiku poskytnutí výrobků nebo zboží eviduje a archivuje pro účely kontroly, prováděné Českou obchodní inspekcí, doklady o příjmu výrobků nebo zboží a o odstranění a zničení prvků porušujících práva duševního vlastnictví a jak s nimi bylo prokazatelně naloženo. Tímto ustanovením nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů upravující evidenci a archivaci stanovených dokladů.^{3k)}

§ 7c

Ředitel inspektorátu v případě zjištění protiprávního jednání³ⁿ⁾, kterého se kontrolovaná osoba dopustila na území Evropských společenství nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor a které poškozuje nebo může poškodit společný zájem spotřebitelů^{3o)}, rozhodnutím takové jednání zakáže.

§ 8

(1) Na základě zjištěného porušení právní povinnosti, která může mít za následek ohrožení života nebo zdraví spotřebitelů, je inspektor oprávněn zakázat výkon další činnosti nebo nařídít uzavření provozovny až na dobu dvou prodejních nebo provozních dnů následujících po dni zjištění nedostatků.

(2) Opatření podle odstavce 1 oznámí inspektor kontrolované osobě a neprodleně o něm pořídí písemný záznam.

(3) Nedojde-li k odstranění zjištěného nedostatku ve lhůtě uvedené v odstavci 1, je ředitel inspektorátu oprávněn tuto lhůtu prodloužit, a to až do doby, kdy k odstranění nedostatku dojde.

(4) Opatření ukládané podle odstavce 3 oznámí ředitel inspektorátu písemně kontrolované osobě.

(5) Nesouhlasí-li kontrolovaná osoba s opatřením uloženým podle odstavce 3, může proti němu podat nejpozději do tří dnů písemné námitky. Podané námitky nemají odkladný účinek. O podaných námitkách rozhodne bezodkladně ředitel inspektorátu. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručuje kontrolované osobě a je konečné.

§ 9

(1) Ředitel inspektorátu uloží kontrolované osobě, která

- a) použije úředně neověřená měřidla, pokud ověření podléhají, nebo měřidla neodpovídající zvláštním právním předpisům, technickým normám, jiným technickým předpisům, případně

schválenému typu,

b) nedodrží požadavky stanovené k zabezpečení zdravotní nezávadnosti zboží nebo výrobků a jejich bezpečného používání,

c) poruší ostatní podmínky stanovené zvláštními právními předpisy pro činnosti uvedené v § 2 odst. 1 a 2, pokud právo uložit sankční postih nemá jiný správní úřad, nebo

d) nesplní opatření uložená podle tohoto zákona, pokutu až do výše 1 000 000 Kč. Za opakované porušení povinností v průběhu jednoho roku ode dne poslední kontroly lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

(2) Ředitel inspektorátu uloží přejímající organizaci, která porušila povinnosti podle § 7b odst. 11 a 13, pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

(3) Inspektor na základě svého zjištění při kontrole může uložit kontrolované fyzické osobě za méně závažné zavinění porušení povinností uvedených v odstavci 1 pokutu až do výše 5000 Kčs bez dalšího projednání, bylo-li porušení povinnosti spolehlivě zjištěno a kontrolovaná fyzická osoba je ochotna pokutu zaplatit. Proti uložení takové pokuty se nelze odvolat; o tom musí být kontrolovaná fyzická osoba předem poučena. Inspektor je oprávněn uloženou pokutu vybrat; k jejímu uložení a vybrání použije bloků, kterých se používá pro ukládání a vybírání pokut v blokovém řízení o přestupcích.

(4) Ředitel inspektorátu může uložit kontrolované fyzické osobě, která maří, narušuje nebo jinak ztěžuje výkon kontroly, pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kčs, a to i opětovně.

(5) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se ředitel inspektorátu o porušení povinnosti podle odstavců 1 až 4 dověděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Pokutu nelze uložit, uplynuly-li od porušení 3 roky.

(6) Pokutu nebo pořádkovou pokutu nelze uložit tomu, kdo byl za totéž jednání postižen podle jiných právních předpisů.

§ 10 zrušen

§ 11 zrušen

§ 12

(1) Při určení výše pokuty a pořádkové pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

(2) O odvolání proti uložení pokuty nebo pořádkové pokuty rozhoduje ústřední ředitel.

(3) Pokuty a pořádkové pokuty uložené podle tohoto zákona jsou příjmem státního rozpočtu České republiky.

- (4) Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty.
- (5) Pokutu vybírá Česká obchodní inspekce.

§ 13

(1) Česká obchodní inspekce při své činnosti spolupracuje:

- a) se správními úřady a orgány územní samosprávy v oblasti přenesené působnosti, jakož i s jinými státními orgány a institucemi, jejichž spolupráce je nezbytná pro výkon kontroly,
- b) s občanskými sdruženími⁴⁾ za účelem zvyšování ochrany a bezpečnosti spotřebitele, zlepšování informovanosti a překonání nežádoucího chování spotřebitelů a podnikatelských subjektů, působících na vnitřním trhu a vytváření příznivého prostředí pro prodej výrobků, zboží a poskytování služeb,
- c) s profesními stavovskými sdruženími, pokud budou zřízena zvláštním zákonem.

(2) Česká obchodní inspekce

- a) při své činnosti využívá stížností, oznámení a podnětů občanů,
- b) zajišťuje pro občany poradensko-informační činnost.

(3) Orgány a osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) poskytují České obchodní inspekci podklady, údaje a vysvětlení nezbytné pro její kontrolní činnost. Vyžaduje-li to povaha věci, zejména při zjišťování příčin nedostatků, poskytují jí kontrolní orgány a orgány státního zkušebnictví, hygienické služby a veterinární péče také potřebnou odbornou pomoc.

(4) Zjistí-li Česká obchodní inspekce při kontrole skutečnosti, na jejichž základě je třeba učinit opatření, jež jsou v pravomoci jiných orgánů, oznámí je těmto orgánům.

(5) Obdrží-li Česká obchodní inspekce sdělení celních orgánů o přerušení řízení o propuštění zboží do volného oběhu z důvodu podezření, že výrobek není bezpečný nebo není označen v souladu s právními předpisy nebo s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, vydá ve lhůtě tří pracovních dnů pro tento orgán závazné stanovisko, zda přerušení řízení považuje za důvodné a jaká byla v konkrétním případě přijata opatření, nebo že výrobek lze uvolnit do oběhu.

§ 14

Česká obchodní inspekce oznamuje zjištění závažného porušení podmínek stanovených pro výkon činností uvedených v § 2 odst. 1 tohoto zákona bez zbytečného odkladu příslušnému živnostenskému úřadu.⁵⁾

§ 15

Výkon kontroly prodeje zboží v útvech a zařízeních ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů vzájemně dohodnou v souladu s tímto zákonem Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti.

§ 16
zrušen

§ 17

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, vztahuje se na řízení podle tohoto zákona správní řád.

(2) Pravomocná rozhodnutí ve věcech upravených tímto zákonem jsou přezkoumatelná soudem podle zvláštních předpisů.

§ 18

Tímto zákonem není dotčena působnost orgánů, které provádějí kontrolní činnost podle zvláštních předpisů.⁶⁾

§ 19

Ustanovení zákona č. 122/1962 Sb., o státní zemědělské, potravinářské a obchodní inspekci, ve znění zákona č. 31/1968 Sb., pokud se týkají Státní obchodní inspekce, se v České socialistické republice zrušují.

§ 20

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1987.

Kempný v. r.
Korčák v. r.

1) § 53 odst. 5 zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

1a) Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění zákona č. 119/2000 Sb.

1b) Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb.

1d) Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 181/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na zdravotnické prostředky, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 191/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na aktivní implantabilní zdravotnické prostředky, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 286/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na diagnostické zdravotnické prostředky in vitro.

1e) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění zákona č. 135/1994 Sb.

1f) Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů.

1g) Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků).

- 1h) § 5 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 36/2008 Sb.
- 1i) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).
- 2) § 17 a násl. obchodního zákoníku.
- 3a) Například § 11 zákona č. 22/1997 Sb., ve znění zákona č. 71/2000 Sb., zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.
- 3b) Například zákon č. 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 22/1997 Sb., ve znění zákona č. 71/2000 Sb.
- 3c) Například zákon č. 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 3d) Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.
- 3e) Například § 5 nařízení vlády č. 17/2003 Sb.
- 3f) § 8 odst. 2 a § 7b zákona č. 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 3g) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
- 3h) Například zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, vyhláška č. 242/1991 Sb., o soustavě zdravotnických zařízení zřizovaných okresními úřady a obcemi.
- 3i) Například zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění zákona č. 210/2002 Sb., zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
- 3j) § 51 občanského zákoníku.
- 3k) Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 3n) Čl. 3 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).
- 3o) Čl. 3 písm. k) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele).
- 4) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb.
- 5) Zákon České národní rady č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech.
- 6) Např. zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.), zákon č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 84/1987 Sb.), zákon České národní rady č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění zákona č. 239/1991 Sb., zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, zákon České národní rady č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, zákon České národní rady č. 61/1992 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadě České republiky.

Zákon č. 87/1991 Sb. o mimosoudních rehabilitacích

§ 1-35 zákona č. 87/1991 Sb. o mimosoudních rehabilitacích

- § 1 ČÁST PRVNÍ Předmět úpravy
 - § 2-18 ČÁST DRUHÁ Oblast občanskoprávních a správních vztahů
 - § 3-13 HLAVA PRVNÍ Občanskoprávní vztahy
 - § 3 Oprávněné osoby
 - § 4 Povinné osoby
 - § 5-13 Vydání věci
 - § 14-18 HLAVA DRUHÁ Správní vztahy
 - § 14 Oprávněné osoby
 - § 15 Povinné osoby
 - § 19-20 ČÁST TŘETÍ Oblast trestněprávních vztahů
 - § 19 Oprávněné osoby
 - § 21-30 ČÁST ČTVRTÁ Oblast pracovněprávních vztahů a vztahů sociálního zabezpečení
 - § 31-35 ČÁST PÁTÁ Ustanovení společná a závěrečná
- Vybraná ustanovení novel

87/1991 Sb.

ZÁKON

ze dne 21. února 1991

o mimosoudních rehabilitacích

Změna: 267/1992 Sb.
Změna: 264/1992 Sb.
Změna: 133/1993 Sb.
Změna: 115/1994 Sb.
Změna: 116/1994 Sb.
Změna: 164/1994 Sb.
Změna: 107/1995 Sb.
Změna: 2/1997 Sb.
Změna: 134/1997 Sb.
Změna: 78/1998 Sb.
Změna: 153/1998 Sb.
Změna: 57/1999 Sb.
Změna: 351/1999 Sb.
Změna: 357/2005 Sb.
Změna: 89/2012 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky ve snaze zmírnit následky některých majetkových a jiných křivd, k nimž došlo v období let 1948 až 1989,

vědomo si, že tyto křivdy tím méně pak různé nespravedlnosti z období ještě vzdálenějších, včetně křivd na občanech německé a maďarské národnosti, nelze nikdy zcela

napravit,

chtějíc však potvrdit svoji vůli, aby k podobným křivdám už nikdy nedocházelo, usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ **Předmět úpravy**

§ 1

(1) Zákon se vztahuje na zmírnění následků některých majetkových a jiných křivd vzniklých občanskoprávními a pracovněprávními úkony a správními akty, učiněnými v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 (dále jen "rozhodné období") v rozporu se zásadami demokratické společnosti, respektující práva občanů vyjádřená Chartou Organizace spojených národů, Všeobecnou deklarací lidských práv a navazujícími mezinárodními pakty o občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních právech.¹⁾

(2) Zákon též upravuje podmínky uplatňování nároků vyplývajících ze zrušených výroků o trestu propadnutí majetku, propadnutí věci nebo zabránění věci, jakož i způsob náhrady a rozsah těchto nároků. 2)

(3) Tohoto zákona se nepoužije na zmírnění křivd, jež jsou předmětem úpravy zvláštního zákona. 3)

(4) Tohoto zákona se nepoužije na zmírnění křivd, které vznikly převzetím zemědělské půdy, využívané k zemědělské výrobě, včetně souvisejících obytných a hospodářských budov, lesní půdy a vodních ploch.

(5) Tohoto zákona nelze použít pro případy, kdy byl majetek získán v době nesvobody osobami státně nespolehlivými nebo v důsledku rasové perzekuce.

ČÁST DRUHÁ **Oblast občanskoprávních a správních vztahů**

§ 2

(1) Zmírnění následků majetkových a jiných křivd způsobených občanskoprávními úkony, správními akty nebo jinými protiprávními postupy, k nimž došlo v rozhodném období, spočívá ve vydání věci nebo v poskytnutí finanční náhrady nebo ve zrušení některých správních aktů, popřípadě v úpravách v oblasti sociálního zabezpečení,

a) je-li to v zákoně výslovně stanoveno,

b) došlo-li k nim na základě ustanovení právních předpisů, které tento zákon zrušuje, nebo

c) byl-li důsledkem politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody.

(2) Politickou perzekucí se pro účely tohoto zákona rozumí postižení osob, které vzniklo

a) v přímé souvislosti s jejich demokraticky motivovaným politickým a společenským jednáním a občanskými postoji, nebo

b) jako důsledek jejich příslušnosti k určité sociální, náboženské, majetkové nebo jiné skupině či vrstvě.

(3) Postupem porušujícím obecně uznávaná lidská práva a svobody se pro účely tohoto zákona rozumí takové jednání, které je v rozporu se zásadami uvedenými v § 1 odst. 1 zákona. V případě, že k odnětí vlastnického práva podle předpisů o znárodnění z let 1945 až 1948 došlo v rozhodném období, aniž byla poskytnuta příslušná náhrada, vzniká osobám oprávněným podle tohoto zákona nárok, který lze uplatnit podle zvláštního zákona.⁴⁾

HLAVA PRVNÍ Občanskoprávní vztahy

§ 3

Oprávněné osoby

(1) Oprávněnou osobou je fyzická osoba, jejíž věc přešla do vlastnictví státu v případech uvedených v § 6 zákona, pokud je státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Oprávněnou osobou je též fyzická osoba, která splňuje podmínky stanovené v odstavci 1 a která v den přechodu věci na stát podle § 6 měla na ni nárok podle dekretu prezidenta republiky č. 5/1945 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, nebo podle zákona č. 128/1946 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzcházejících, pokud k převodu nebo přechodu vlastnického práva prohlášeným za neplatné podle těchto zvláštních předpisů došlo z důvodu rasové perzekuce a tento nárok nebyl po 25. únoru 1948 uspokojen z důvodů uvedených v § 2 odst. 1 písm. c) zákona.

(3) Bylo-li v den přechodu věci na stát oprávněných osob uvedených v odstavci 2 více, je oprávněnou osobou k celé věci kterákoliv z nich.

(4) Zemřela-li osoba, jejíž věc přešla do vlastnictví státu v případech uvedených v § 6 nebo osoba, která na věc uvedenou v odstavci 2 měla nárok uvedený v odstavci 2, před uplynutím lhůty, v níž mohla nárok na vydání věci uplatnit, nebo, byla-li prohlášena za mrtvou, kde dni předcházejícímu uplynutí této lhůty, jsou oprávněnými osobami, pokud jsou státními občany České republiky, fyzické osoby v tomto pořadí:

a) dědic ze závěti, jež byla předložena při dědickém řízení, který nabyl celé dědictví,

b) dědic ze závěti, který nabyl část dědictví, avšak pouze v míře odpovídající jeho dědickému podílu; to neplatí, jestliže dědici podle závěti připadly jen jednotlivé věci nebo práva; byl-li dědic závěti ustanoven jen k určité části věci, na kterou se vztahuje povinnost vydání podle § 6, je oprávněn pouze k této věci,

c) děti a manžel osoby, jejíž věc přešla do vlastnictví státu v případech uvedených v § 6, všichni rovným dílem; zemřelo-li dítě před uplynutím lhůty uvedené v § 5 odst. 2, jsou na jeho místě oprávněnými osobami jeho potomci, a zemřel-li některý z nich, jeho děti,

d) rodiče osoby, jejíž věc přešla do vlastnictví státu v případech uvedených v § 6,

e) sourozenci osoby, jejíž věc přešla do vlastnictví státu v případech uvedených v § 6, a zemřel-li některý z nich, jsou na jeho místě oprávněnými jeho děti.

(5) V případech uvedených v § 6 odst. 1 písm. f) jsou oprávněnými osoby tam uvedené; ustanovení odstavce 2 písm. c) až e) platí obdobně.

§ 4 Povinné osoby

(1) Povinnými osobami jsou stát nebo právnické osoby, které ke dni účinnosti tohoto zákona věc drží, s výjimkou

a) podniků se zahraniční majetkovou účastí a obchodních společností, jejichž společníky nebo účastníky jsou výhradně fyzické osoby. Tato výjimka však neplatí, jde-li o věci nabyté od právnických osob po 1. říjnu 1990,

b) cizích států.

(2) Povinnými osobami jsou též fyzické osoby, jež nabyly věc od státu, který získal oprávnění s ní nakládat za okolností uvedených v § 6 zákona, a to v případech, kdy tyto osoby nabyly věc buď v rozporu s tehdy platnými předpisy, nebo na základě protiprávního zvýhodnění osoby nabyvatele, dále i osoby blízké těmto osob, pokud na ně věc byla těmito osobami převedena.

Vydání věci

§ 5

(1) Povinná osoba vydá věc na písemnou výzvu oprávněné osobě, jež prokáže svůj nárok na vydání věci a uvede způsob jejího převzetí státem. Jde-li o vydání movité věci, prokáže-li též, kde se věc nalézá. Je-li oprávněných osob více a nárok na vydání věci uplatní ve lhůtě podle odstavce 2 jen některé z nich, vydá se jim věc celá.

(2) K vydání věci vyzve oprávněná osoba povinnou osobu do šesti měsíců, jinak její nárok zanikne.

(3) Povinná osoba uzavře s oprávněnou osobou dohodu o vydání věci a věc jí vydá nejpozději do třiceti dnů po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 2. Je-li předmětem dohody o vydání nemovitost, použije se § 133 odst. 2 občanského zákoníku.

(4) Nevyhoví-li povinná osoba výzvě podle odstavce 2, může oprávněná osoba uplatnit své nároky u soudu ve lhůtě jednoho roku.

(5) Byla-li věc vydána, mohou osoby, jejichž nároky uplatněné ve lhůtě uvedené v

odstavci 2 nebyly uspokojeny, tyto nároky uplatnit u soudu vůči osobám, kterým byla věc vydána.

(6) Notářské poplatky z návrhu na registraci dohody podle odstavce 3 a správní poplatky související s vydáním nemovitosti se nevyměřují.

§ 6

(1) Povinnost vydat věc se vztahuje na ty případy, kdy v rozhodném období věc přešla na stát

a) podle § 453a občanského zákoníku nebo podle § 287a zákona č. 87/1950 Sb., ve znění zákona č. 67/1952 Sb.,

b) na základě prohlášení a smlouvy o postoupení pohledávek pro případ vystěhování (tzv. renunciační prohlášení),

c) v případech, kdy občan zdržující se v cizině věc zanechal na území republiky,

d) smlouvou o darování nemovitosti uzavřenou dárce v tísni,

e) v dražebním řízení provedeném zkrácenou formou na úhradu pohledávky státu,

f) na základě soudního rozhodnutí, kterým byla prohlášena za neplatnou smlouva o převodu majetku, kterou občan před odchodem do ciziny převedl věc na jiného, bylo-li důvodem neplatnosti opuštění republiky. V takovém případě je však oprávněnou osobou nabyvatel podle uvedené smlouvy, a to i pokud tato smlouva nenabyla účinnosti,

g) na základě kupní smlouvy uzavřené v tísni za nápadně nevýhodných podmínek,

h) na základě odmítnutí dědictví v dědickém řízení, učiněného v tísni,

i) vyvlastněním za náhradu, pokud věc existuje a nikdy nesloužila účelu, pro který byla vyvlastněna,

j) vyvlastněním bez vyplacení náhrady,

k) znárodněním vykonaným v rozporu s tehdy platnými zákonnými předpisy.

(2) Povinnost vydat věc se vztahuje i na další případy neuvedené v odstavci 1, jež spadají pod § 2 odst. 1 písm. c) zákona, jakož i na případy, kdy stát převzal věc bez právního důvodu.

§ 7

(1) Věc se vydá oprávněné osobě ve stavu, v němž se nalézala ke dni doručení písemné výzvy k vydání věci povinné osobě.

(2) Sjednala-li povinná osoba před tímto dnem smlouvu o dodávce stavebních prací, o rekonstrukci nebo o modernizaci vydávané nemovitosti, popřípadě jinou smlouvu týkající se

této nemovitosti, uzavře se dohoda o tom, zda a v jakém rozsahu přejímá oprávněná osoba práva a závazky z této smlouvy.

(3) Je-li vydávaná nemovitost proti svému stavu v době odnětí znehodnocena do té míry, že ji nelze užívat pro potřeby bydlení, výroby, obchodu nebo jiných služeb bez okamžité stavební úpravy, může oprávněná osoba místo vydání nemovitosti požadovat finanční náhradu podle § 13.

(4) Jde-li o nemovitost zhodnocenou tak, že její cena určená ke dni podání písemné výzvy oprávněnou osobou podstatně převyšuje cenu původní věci, je na vůli oprávněné osoby, zda bude požadovat finanční náhradu podle § 13 nebo zda bude požadovat vydání nemovitosti. Pokud bude trvat na vydání nemovitosti, oprávněná osoba nahradí povinné osobě rozdíl mezi cenami uvedenými v předchozí větě. Obě ceny se stanoví podle cenových předpisů platných ke dni účinnosti tohoto zákona.

(5) Podle odstavce 4 se postupuje i v případech, kdy se věc stala neoddělitelnou součástí jiné věci.

§ 8

(1) Stavby, které zásadní přestavbou ztratily svůj původní stavebně technický charakter, se nevydávají.

(2) Povinná osoba je povinna vydat pozemek, na němž byla umístěna zaniklá stavba, pokud nejde o případ podle odstavce 3.

(3) Pozemek, na němž je umístěna stavba, která byla zřízena až po převzetí pozemku státem, se nevydává.

(4) Pozemek, k němuž bylo zřízeno právo osobního užívání, se oprávněné osobě nevydává.

(5) V případech uvedených v odstavcích 1 až 4 náleží oprávněné osobě finanční náhrada podle § 13 zákona, pokud jí nebyla věc vydána.

§ 9

(1) Povinná osoba je povinna s věcmi až do jejich vydání oprávněné osobě nakládat s péčí řádného hospodáře; ode dne účinnosti tohoto zákona nemůže tyto věci, jejich součásti a příslušenství převést do vlastnictví jiného ani přenechat jinému do užívání s výjimkou dohod o odevzdání a převzetí bytu, uzavřených na podkladě dohod o výměně bytu. Takové právní úkony jsou neplatné.

(2) Právo na náhradu škody, kterou povinná osoba způsobí osobě oprávněné porušením svých povinností podle odstavce 1, zůstává ustanovením § 10 zákona nedotčeno.

§ 10

(1) Povinná osoba nemůže proti oprávněné osobě uplatňovat žádné finanční nebo jiné nároky související s vydávanými věcmi. Rovněž oprávněná osoba, které byla věc vydána,

nemůže proti povinné osobě uplatňovat jiné nároky související s vydávanou věcí, než jsou uvedeny v tomto zákoně.

(2) Pokud vázly na nemovitosti ke dni převzetí státem pohledávky peněžních ústavů, zajištěné omezením převodu nemovitosti, vypořádané podle zvláštních předpisů, uhradí oprávněná osoba částku, kterou stát takto vypořádal.

(3) Pokud vázlo na věci v době jejího vydání zástavní právo a věc se vydá, je povinná osoba povinna závazek vypořádat nebo jinak zajistit.

(4) Vyplatil-li stát za převzatou věc kupní cenu nebo náhradu, je osoba, které byla věc vydána, povinna vyplacenou částku vrátit příslušnému orgánu státní správy. Požádá-li oprávněná osoba o finanční náhradu za nevydanou věc, tato částka se od náhrady odečte.

§ 11

Vydá-li nemovitost jiná osoba než stát, vznikne této osobě nárok na vrácení kupní ceny, kterou zaplatila při koupi věci. Tento nárok musí být uplatněn u příslušného ústředního orgánu státní správy republiky.

§ 12

(1) Dnem převzetí nemovitosti oprávněná osoba vstupuje do práv a závazků pronajímatele, který uzavřel dohodu o odevzdání a převzetí bytu nebo smlouvu o nájmu nebytového prostoru v převzaté nemovitosti.

(2) Dosavadním uživatelům bytů a nebytových prostor ve vydávaných nemovitostech, které slouží pro

- a) činnost diplomatických a konzulárních misí,
- b) poskytování zdravotnických a sociálních služeb,
- c) potřeby školství,
- d) provoz kulturních zařízení,

e) pracovní rehabilitaci a zaměstnání zdravotně postižených osob, vzniká nárok vůči oprávněné osobě, které byla nemovitost vydána, na uzavření dohody o užívání bytů a nájmu nebytových prostor, které se řídí ustanoveními občanského zákoníku, zákona o nájmu a podnájmu nebytových prostor a předpisy souvisejícími. Oprávněná osoba může smlouvu vypovědět nejdříve po uplynutí deseti let ode dne účinnosti tohoto zákona. Tento závazek oprávněné osoby přechází na všechny další vlastníky v uvedené době.

(3) Nedohodne-li se o výši nájemného a jeho podmínkách jeho placení oprávněná osoba s uživatelem bytu nebo nebytových prostor uvedených v odstavci 2, rozhodne o výši nájemného příslušný orgán státní správy podle obecně platných cenových předpisů.

(4) Uživatel bytu nebo nebytových prostor, který v souladu se stavebními předpisy provedl vlastním nákladem úpravy, jimiž se byt nebo nebytové prostory zhodnotily, má nárok

na náhradu zhodnocení, stanovenou podle platných cenových předpisů, skončí-li mu právo jejich užívání.

§ 13

(1) Finanční náhrada se oprávněné osobě poskytuje jen za nemovitost, kterou jí nelze vydat, nebo požádá-li tato osoba o finanční náhradu podle § 7 odst. 3, 4 a 5 zákona.

(2) V případě, že celý majetek občana, jehož součástí nebyla nemovitost, převzal stát na základě soudního rozhodnutí, které bylo nebo bude zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., popřípadě na základě rozhodnutí, které se zrušuje podle tohoto zákona, přísluší oprávněné osobě náhrada ve výši 60 000 Kčs, která se vyplátí způsobem uvedeným v odstavci 5.

(3) Písemnou žádost o finanční náhradu je třeba podat u příslušného ústředního orgánu státní správy republiky nejpozději ve lhůtě jednoho roku nebo ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy právní moci nabyl rozsudek, kterým byl zamítnut návrh na vydání věci.

(4) Finanční náhrada spočívá ve vyplacení hotovosti nejvíce ve výši 30 000 Kčs a ve vydání cenných papírů, které nemají povahu státního dluhopisu. Výši finanční náhrady v hotovosti upraví vláda svým nařízením. Finanční náhrada podle odstavce 1 se stanoví podle cenových předpisů pro oceňování nemovitostí ke dni účinnosti tohoto zákona.

(5) Není-li oprávněná osoba uvedená v § 3 odst. 1 nebo 2, vydá se finanční náhrada osobě oprávněné podle § 3 odst. 4, a to pouze v cenných papírech, které nemají povahu státního dluhopisu.

HLAVA DRUHÁ

Správní vztahy

§ 14

Oprávněné osoby

(1) Oprávněnými osobami jsou osoby uvedené v § 3 zákona, jejichž věc přešla do vlastnictví státu způsobem uvedeným v § 16 zákona.

(2) Oprávněnými osobami jsou rovněž fyzické osoby, jimž byla způsobena jiná křivda orgány státní správy, jejichž rozhodnutí jsou zrušena podle ustanovení § 16, 17, 18 a na základě protestu prokurátora podaného podle § 31.

§ 15

Povinné osoby

Povinnými osobami jsou stát nebo právnické osoby podle § 4 odst. 1 a fyzické osoby podle § 4 odst. 2, pokud nabyly věc od státu, který získal oprávnění s věcí nakládat za okolností uvedených v § 16 odst. 1 zákona, a příslušné ústřední orgány státní správy republiky (§ 16 a § 17 odst. 2 zákona).

§ 16

(1) Zrušují se rozhodnutí, jimiž byl uložen podle zákona č. 88/1950 Sb. trest propadnutí jmění.

(2) Byla-li součástí jmění nemovitost, postupuje se podle ustanovení předchozích částí tohoto zákona. Nebyla-li součástí jmění nemovitost, postupuje se podle § 13 odst. 2.

(3) Náhradu za vazbu a výkon trestu odnětí svobody přesahující tři měsíce je v rozsahu a za podmínek stanovených v § 23 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb., povinen poskytnout příslušný ústřední orgán státní správy republiky.

§ 17

(1) Zrušují se rozhodnutí o zařazení do tábora nucených prací vyslovená podle zákona č. 247/1948 Sb., o táborech nucené práce, a zařazení do pracovního útvaru vyslovená podle nařízení Slovenské národní rady č. 7/1948 Sb. SNR, o zřízení pracovních útvarů, ledaže by už předchozí potrestání jasně ukazovala, že šlo o osobu soustavně páchající majetkovou trestnou činnost.

(2) Příslušný ústřední orgán státní správy republiky je povinen poskytnout peněžní náhradu za dobu strávenou v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru v rozsahu a za podmínek stanovených v § 23 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb.

§ 18

(1) Zrušují se rozkazy, kterými byly občané označení za politicky nespolehlivé zařazení v letech 1948 až 1954 do vojenských táborů nucených prací po dobu základní vojenské služby a výjimečného vojenského cvičení podle § 39 zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon. Za vojenské tábory nucených prací se pro účely tohoto zákona považují silniční prapory ženijního vojska zřízené od 2. 8. 1948 do 1. 9. 1950 a pomocné technické prapory a vojenské báňské oddíly, jejichž příslušníci byli na důlní práce odvedeni od 25. února 1948 do 1. září 1950 a pracovali v dolech nejméně 12 měsíců bez předepsaného pravidelného střídání. Příslušníci vojenských báňských oddílů uvedených ve větě druhé se považují za osoby oprávněné podle § 14 odst. 2, i kdyby nebyli do vojenských báňských oddílů zařazení na základě rozkazů.

(2) Řeholníkům a kněžím internovaným v centralizovaných klášterech s režimem obdobným táborům nucených prací přísluší nárok na odškodnění za dobu takové internace v rozsahu stanoveném v § 17 odst. 2 zákona.

(3) Zrušují se rozhodnutí, jimiž byli žáci a studenti vyloučeni ze studia na školách poskytujících střední nebo vyšší vzdělání a na vysokých školách, pokud se tak stalo v důsledku politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody. Studijní rehabilitace se řídí pokynem příslušného resortního ministra.

ČÁST TŘETÍ

Oblast trestněprávních vztahů

§ 19

Oprávněné osoby

(1) Oprávněnými osobami jsou osoby rehabilitované podle zákona č. 119/1990 Sb., splňují-li podmínky uvedené v § 3 odst. 1 nebo 2 zákona, a v případě jejich úmrtí nebo prohlášení za mrtvého osoby uvedené v § 3 odst. 4 zákona.

(2) Nároky uvedené v odstavci 1 mají i osoby, kterým vznikl nárok na odškodnění podle § 27 odst. 1 písm. f) zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, pokud jde o nemovité věci, které jim nebyly vráceny.

§ 20

(1) Povinnými osobami jsou právnické osoby podle § 4 odst. 1 zákona, fyzické osoby podle § 4 odst. 2 zákona, pokud nabyly věc od státu, který k ní získal oprávnění soudním rozhodnutím, a příslušný ústřední orgán státní správy republiky.

(2) Povinné osoby jsou povinny vydat věci podle ustanovení § 5, 7 až 12 zákona; není-li to možné, mají oprávněné osoby právo žádat o poskytnutí náhrady podle § 13 zákona.

(3) V případech uplatňování nároku na vydání majetku vyplývajícího ze zrušení výroku o trestu propadnutí majetku, propadnutí věci nebo zabránění věci, kde rozhodnutí o zrušení tohoto výroku nabude právní moci po účinnosti tohoto zákona, počne běžet lhůta k uplatnění nároku dnem, kdy se uvedený výrok stane pravomocným.

ČÁST ČTVRTÁ

Oblast pracovněprávních vztahů a vztahů sociálního zabezpečení

§ 21

(1) Za neplatný se pro účely tohoto zákona považuje právní úkon, jímž došlo v rozhodném období ke skončení pracovního nebo služebního poměru nebo členského poměru k družstvu (dále jen "pracovní vztah") z důvodu politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody (§ 2 odst. 2 a 3), zejména

a) spočívá-li jeho důvod v odsouzení pro trestný čin (zločin, přečin, přestupek), jestliže soudní rozhodnutí bylo zrušeno podle oddílu druhého a třetího zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., a trestní stíhání bylo zastaveno nebo obviněný byl v celém rozsahu zproštěn viny;

b) byl-li učiněn podle zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 99/1969 Sb., o některých přechodných opatřeních nutných k upevnění a ochraně veřejného pořádku;

c) byla-li dána výpověď podle § 46 odst. 1 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 153/1969 Sb., proto, že pracovník narušil svou činností socialistický společenský řád a neměl proto důvěru potřebnou k zastávání dosavadní funkce nebo svého dosavadního pracovního místa;

d) byl-li pracovní poměr okamžitě zrušen podle § 53 odst. 1 písm. c) zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 153/1969 Sb.;

e) dohoda o skončení pracovního vztahu, byla-li pracovníkem uzavřena pod tlakem politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody.

(2) Zrušují se soudní rozhodnutí, jimiž byly zamítnuty návrhy nebo schváleny smíry ve věcech určení neplatnosti skončení pracovního vztahu v případech uvedených v odstavci 1.

§ 22

(1) Na žádost toho, jehož pracovní vztah skončil z důvodů uvedených v § 21, vydá mu o tom osvědčení organizace, u níž byl v pracovním vztahu, nebo její právní nástupce, a není-li ani nástupce, ústřední orgán, do jehož působnosti by organizace, popřípadě její činnost v době podání žádosti náležela (dále jen "organizace"). Nežije-li ten, jehož pracovní poměr takto skončil, mohou žádost podat jeho manžel nebo děti.

(2) Žádost podle odstavce 1 lze podat do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

(3) Nevydá-li organizace osvědčení do tří měsíců ode dne, kdy žádost obdržela, může osoba uvedená v odstavci 1 podat do dvou let ode dne účinnosti tohoto zákona soudu návrh na určení, že důvodem skončení pracovního vztahu byly okolnosti uvedené v § 21.

(4) Za osvědčení ve smyslu odstavce 1 se považuje i osvědčení nebo jiný doklad vydaný organizací přede dnem účinnosti tohoto zákona, jakož i soudní rozhodnutí, jestliže z nich vyplývá, že pracovní poměr skončil z důvodů uvedených v § 21.

(5) O tom, že pracovní vztah skončil z důvodů uvedených v § 21, vydá osvědčení na žádost (odstavce 1 a 2)

a) u vojáků z povolání Ministerstvo obrany;

b) u příslušníků ozbrojených sborů Ministerstvo vnitra nebo příslušný ústřední orgán státní správy;

c) u soudců předseda Nejvyššího soudu nebo příslušný ústřední orgán státní správy;

d) u státních zástupců ministr spravedlnosti;

e) u advokátů příslušná advokátní komora.
Ustanovení odstavce 3 platí obdobně.

(6) Neplatnost právního úkonu podle § 21 neobnovuje skončený pracovní vztah a nezakládá nárok na náhradu mzdy, náhradu škody ani na jiná plnění související s trváním pracovního vztahu.

(7) Požádá-li ten, jehož pracovní vztah skončil z důvodů uvedených v § 21 do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona, aby ho organizace, která byla účastníkem pracovního vztahu, znovu zaměstnala, je tato organizace povinna ho zaměstnat na místě

odpovídajícím pracovní smlouvě platné v době skončení pracovního vztahu, pokud splňuje předpoklady a požadavky pro výkon takové práce a organizace má možnost ho zaměstnat.

§ 23

(1) Neplatné je rozhodnutí, kterým orgán příslušný k provádění sociálního zabezpečení umělců rozhodl z důvodů uvedených v § 2 odst. 2 a 3 zákona

- a) o skončení účasti na sociálním zabezpečení umělců,
- b) o tom, že sociální zabezpečení umělce nevzniká.

(2) O neplatnosti rozhodnutí podle odstavce 1 rozhoduje na návrh příslušný ústřední orgán státní správy republiky; posouzení toho, kdo se v těchto případech považuje za umělce, náleží do působnosti příslušného ústředního orgánu státní správy republiky.

§ 24

(1) Je-li skončení pracovního vztahu neplatné podle § 21 zákona nebo byla-li v řízení podle § 22 zákona určena neplatnost právního úkonu, na jehož základě skončil pracovní vztah, považuje se pro účely důchodového zabezpečení doba od skončení tohoto pracovního vztahu do dne vzniku nároku na starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod, nejdéle však do dne účinnosti tohoto zákona, za dobu zaměstnání.

(2) Je-li rozhodnutí příslušného orgánu podle § 23 zákona neplatné, považuje se pro účely důchodového zabezpečení doba ode dne právní moci tohoto rozhodnutí do dne vzniku nároku na starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod, nejdéle však do 30. dubna 1990, za dobu zaměstnání.

(3) Jestliže zaměstnání, které bylo pro účely důchodového zabezpečení zařazeno do I. (II.) pracovní kategorie, skončilo z důvodů uvedených v § 21 zákona nebo na základě neplatného právního úkonu podle § 22 zákona, hodnotí se doba zaměstnání uvedená v odstavci 1 v I. (II.) pracovní kategorii, nejvýše však v rozsahu potřebném pro vznik nároku na důchod z I. (II.) pracovní kategorie. Kategorie funkcí se však hodnotí podle odstavce 1.

(4) Za účelem zmírnění křivd způsobených osobám uvedeným v § 18 odst. 1 se k důchodu poskytuje příplatek 15,- Kčs za každý měsíc této služby. Příplatek k důchodu se vyplácí jen do výše, která spolu s důchodem nepřevyšuje nejvyšší výměru důchodu stanovenou zvláštními předpisy^{4a}). Pro příplatek k důchodu platí obdobně § 58a zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 306/1991 Sb.

(5) Za účelem zmírnění křivd způsobených vyloučením ze studia studentů vysokých škol se doba jejich vysokoškolského studia hodnotí pro účely důchodového zabezpečení tak, že se rok studia včetně let předepsaných pro ukončení tohoto studia, které nebylo možno z důvodů vyloučení absolvovat, započítává jako dva roky zaměstnání.

(6) Průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodů se u občanů, jimž se hodnotí doba zaměstnání podle odstavce 1 nebo 2, zjišťuje ze skutečně dosaženého výdělku v posledním kalendářním roce před skončením zaměstnání, zvýšeného o mzdový nárůst v národním hospodářství za dobu před vznikem nároku na důchod. Způsob zvýšení skutečně dosaženého

výdělku stanoví vláda nařízením. Je-li to pro občana výhodnější, zjišťuje se průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodů z výdělkově nejlepšího kalendářního roku vybraného z rozhodného období, které činí pět po sobě následujících kalendářních roků před rokem, v němž skončilo zaměstnání; zvýšení takto zjištěného průměrného měsíčního výdělku se provede obdobným způsobem jako ve větě první. Při výběru tohoto výdělkově nejlepšího kalendářního roku se postupuje obdobně jako při zjišťování průměrného měsíčního výdělku podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995.

§ 25

Výpočet důchodu nebo úprava jeho výše podle § 24 zákona se provede jen tehdy, je-li to pro občana výhodnější než podle obecných předpisů důchodového zabezpečení nebo než podle § 25 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb.

§ 26

Důchody přiznané přede dnem účinnosti tohoto zákona se upraví podle § 24 zákona na žádost; důchod se přitom přepočte podle těch předpisů, podle kterých byl přiznán.

§ 27

Výše důchodu podle předchozích ustanovení se upraví nejdříve od splátky důchodu náležejícího po dni účinnosti tohoto zákona.

§ 28

Podle § 24 až 27 zákona se postupuje též při výpočtu nebo úpravě výše důchodů vdovských, vdoveckých a sirotčích.

§ 29

(1) Občanům, kteří byli zařazeni do tábora nucených prací nebo pracovního útvaru rozhodnutím, jež se zrušuje podle § 17 zákona, a řeholníkům a kněžím internovaným v centralizačních kláštorech s režimem obdobným táborům nucených prací (§ 18 odst. 2 zákona) se přiznávají nároky uvedené v § 25 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije jen v případě občanů,

- a) na kterých byl vykonán trest smrti,
- b) kteří zemřeli v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru,
- c) kteří byli zařazeni v táboře nucených prací nebo centralizačních kláštorech s režimem obdobným táborům nucených prací nebo v pracovním útvaru alespoň 12 měsíců.

(3) Federální ministerstvo obrany odškodní podle vyhlášky č. 32/1965 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů, na žádost poškozeného, poškození zdraví občanů uvedených v § 18 odst. 1, ke kterému došlo v souvislosti s výkonem služby ve vojenských táborech nucených prací.

(4) Došlo-li v souvislosti s výkonem trestu odnětí svobody podle § 16 nebo s výkonem práce v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru podle § 17 anebo s výkonem služby ve vojenském táboře nucených prací podle § 18 odst. 1 k úmrtí občana, poskytne se manželce, dětem a není-li jich, rodičům poškozeného, jednorázové odškodnění ve výši 100 000,- Kčs v hotovosti.

§ 30

Došlo-li k neplatnému ukončení služebního poměru vojáků z povolání nebo příslušníků ozbrojených sborů, posuzují se nároky na sociální dávky vyplývající ze zákonů o služebních poměrech těchto osob, jako kdyby byly propuštěny z reorganizačních důvodů. Pro výši těchto dávek se zhodnocuje skutečně vykonaná doba služby a dosažený výdělek (základ pro výpočet dávky). Podrobnosti stanoví v oboru své působnosti federální ministerstvo obrany, federální ministerstvo vnitra a příslušné ústřední orgány státní správy republik.

ČÁST PÁTÁ
Ustanovení společná a závěrečná

§ 31

Proti rozhodnutím, opatřením a jiným aktům státní správy, které byly vydány v rozhodném období v rozporu se zákony a jinými právními předpisy a které směřovaly k politické perzekuci nebo ke zvýhodnění z politických důvodů, může prokurátor podat protest 7) do 31. prosince 1993.

§ 32
zrušen

§ 33
zrušen

§ 34

Není-li oprávněné osoby nebo neuplatní-li žádná z oprávněných osob nárok na vydání věci ve lhůtě stanovené v § 5 odst. 2, stává se oprávněnou osobou stát, který uplatní toto své právo nejpozději do 18 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Postup při uplatnění nároku státu stanoví zvláštním předpisem příslušný orgán.

§ 35

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1991.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 267/1992 Sb.

1. Příplatek k důchodu podle čl. I bodu 4 se přizná na žádost nejdříve od splátky důchodu splatné po 31. březnu 1991; přitom neplatí ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. o dvojnásobném hodnocení doby. Příplatek k důchodu náleží místo dvojnásobného hodnocení doby a dosud vyplacené částky důchodu se zúčtují.

2. Žádost o odškodnění podle čl. I bodu 5 lze uplatnit do 31.12.2000.

Čl.IV zákona č. 115/1994 Sb.

1. Nárok na finanční náhradu podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, uplatněný do dne účinnosti tohoto zákona ve lhůtě podle § 13 odst. 3 a neuspokojený do šesti měsíců ode dne doručení žádosti, je splatný do tří let ode dne účinnosti tohoto zákona. To neplatí o nároku na finanční náhradu, o kterém bylo do účinnosti tohoto zákona zahájeno řízení před soudem.

2. Na žádost o finanční náhradu podle § 13 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, podanou po účinnosti tohoto zákona, poskytne příslušný ústřední orgán státní správy finanční náhradu nejpozději do jednoho roku ode dne doručení žádosti.

Čl.II zákona č. 116/1994 Sb.

1. Nároky založené tímto zákonem v čl. I mohou oprávněné osoby uplatnit do šesti měsíců od účinnosti tohoto zákona, přičemž lhůta 30 dní uvedená v § 5 odst. 3 počíná běžet ode dne uplatnění návrhu.

2. Věc nelze vydat, byla-li po 1. říjnu 1991 nabyta do vlastnictví jiné osoby než státu nebo byl-li schválen ohledně takové věci privatizační projekt nebo vydáno rozhodnutí o její privatizaci.

3. Lhůta jednoho roku k uplatnění nároků u soudu uvedená v § 5 odst. 4 a 5 zákona pro případy uvedené v bodu 1 počíná běžet ode dne účinnosti tohoto zákona.

4. Lhůta jednoho roku podle § 13 odst. 3 zákona k uplatnění nároku na finanční náhradu osobou oprávněnou podle čl. I tohoto zákona počíná běžet ode dne účinnosti tohoto zákona. Tím není dotčena lhůta jednoho roku k uplatnění nároku na finanční náhradu osobou oprávněnou podle čl. I tohoto zákona ode dne právní moci rozsudku, kterým byl zamítnut návrh na vydání věci.

1) Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.

2) § 23 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb. Zákon č. 82/1968 Sb., ve znění zákona č. 70/1970 Sb.

- 3) Např. zákon č. 298/1990 Sb., o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého, zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění zákona č. 458/1990 Sb.
4) Zákon č. 92/1991 Sb., o převodu majetku státu na jiné osoby.
4a) § 24 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.
7) § 15 zákona č. 60/1965 Sb., o prokuratuře, ve znění pozdějších předpisů.

I/31

Zákon č. 452/2001 Sb. o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele

Obsah

ČÁST PRVNÍ - OCHRANA OZNAČENÍ PŮVODU A ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ
(§ 1 - § 27)

ČÁST DRUHÁ - Změna zákona o ochraně spotřebitele (§ 28)

452/2001 Sb.

ZÁKON

ze dne 29. listopadu 2001

o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele

Změna: 131/2003 Sb.

Změna: 501/2004 Sb.

Změna: 221/2006 Sb.

Změna: 375/2007 Sb.

Změna: 256/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
OCHRANA OZNAČENÍ PŮVODU A ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ

HLAVA I
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Zákon upravuje podmínky, za nichž lze získat v České republice ochranu označení původu, popřípadě zeměpisného označení pro zboží, jakož i právní účinky této ochrany.

(2) Zákon dále upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující ochranu zeměpisných označení a označení původu 1)

a) pravomoci správních orgánů k činnostem, které podle přímo použitelného předpisu Evropské unie vykonává členský stát,

- b) vnitrostátní postup při podávání žádostí o zápis označení původu či zeměpisného označení výrobků s původem v České republice, popřípadě i v zeměpisné oblasti, která se zčásti nachází na území České republiky (dále jen „přeshraniční zeměpisná oblast“), v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie,
- c) vnitrostátní postup při změnách specifikace v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie,
- d) vnitrostátní postup při změně zápisu označení původu vín na zeměpisné označení vín v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie,
- e) vnitrostátní postup při podávání žádostí o zrušení zápisu označení původu či zeměpisného označení v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) označením původu název oblasti, určitého místa nebo země (dále jen "území") používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory a jestliže výroba, zpracování a příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území; za označení původu pro zemědělské výrobky nebo potraviny jsou pokládána i tradiční zeměpisná nebo nezeměpisná označení pro zboží pocházející z vymezeného území, splňuje-li takové zboží ostatní podmínky podle tohoto ustanovení;
- b) zeměpisným označením název území používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování anebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území;
- c) zbožím jakákoliv movitá věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování a je určena k nabídce spotřebiteli; za zboží podle tohoto zákona se považují i služby;
- d) obecným názvem druhu zboží označení, které se stalo pro takovéto zboží běžným názvem, přestože se vztahuje k území, kde bylo toto zboží původně vyrobeno nebo uvedeno na trh.

§ 3

Označení původu a zeměpisné označení se zapisuje do rejstříku označení původu a zeměpisných označení (dále jen "rejstřík"), který vede Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen "Úřad").

§ 4

Vyluky ze zápisu

- (1) Jako označení původu ani jako zeměpisné označení nemůže být do rejstříku

zapsáno takové označení, jehož doslovné znění sice pravdivě označuje území, ze kterého zboží pochází, přesto je však způsobilé vyvolat mylnou domněnku, že zboží pochází z jiného území.

(2) Je-li žadatelem o zápis označení původu nebo zeměpisného označení do rejstříku pro víno zajištěn takový způsob užívání těchto označení, který není způsobilý vyvolat mylnou domněnku o skutečném původu zboží, mohou být při zachování zásady rovného postavení výrobců na trhu zapsána do rejstříku dvě nebo více označení původu nebo zeměpisných označení, která obsahují stejně psané nebo stejně znějící (homonymní) názvy míst.

(3) Jako označení původu ani jako zeměpisné označení nemůže být do rejstříku zapsán obecný název druhu zboží, a to bez ohledu na to, zda zboží pochází z takto vymezeného území.

(4) Jako označení původu či zeměpisné označení nemůže být pro shodné zboží s výjimkou stanovenou v odstavci 2 zapsáno označení shodné s již chráněným označením původu, zeměpisným označením, všeobecně známou známkou či zapsanou ochrannou známkou nebo označení shodné s názvem odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, které by v důsledku této shody mohlo vést ke klamným domněnkám o skutečném původu zboží.

HLAVA II OZNAČENÍ PŮVODU

§ 5

Žádost o zápis označení původu

(1) O zápis označení původu do rejstříku může požádat u Úřadu sdružení^{1b}) výrobci nebo zpracovatelů (dále jen "sdružení") pro zboží vyrobené nebo zpracované anebo připravené na území a za podmínek vymezených v § 2 písm. a). Jednotlivá fyzická nebo právnická osoba může o zápis označení původu do rejstříku požádat, jestliže v době podání žádosti jako jediná vyrábí, zpracovává a připravuje zboží na území a za podmínek vymezených v § 2 písm. a).

(2) Pokud žadatelem podle odstavce 1 je sdružení, které nemá právní subjektivitu, musí k řízení podle tohoto zákona zmocnit jednoho z účastníků sdružení.

(3) Žadatel podle odstavce 1 v žádosti o zápis označení původu do rejstříku (dále jen "žádost") uvede

a) znění označení původu;

b) název, popřípadě obchodní firmu a sídlo nebo jméno, příjmení a místo trvalého pobytu žadatele, popřípadě i jeho zástupce;

c) zeměpisné vymezení území, na němž probíhá výroba, zpracování a příprava zboží;

d) označení provozovny, která zboží opatřované označením původu vyrábí, zpracovává a připravuje v místě, jehož zeměpisný název je částí označení původu;

e) výčet zboží, jehož se má označení původu týkat;

f) popis vlastností nebo kvalitativních znaků zboží, které jsou dány zvláštním zeměpisným prostředím.

(4) K žádosti žadatel přiloží výpis z evidence vedené orgánem státní správy²⁾ příslušným podle území, v němž probíhá výroba, zpracování a příprava zboží, pokud osvědčuje, že provozovna žadatele podle odstavce 3 písm. d) je umístěna v daném území nebo že žadatel zboží podle odstavce 3 písm. f) vyrábí nebo zpracovává.

(5) Má-li být označení původu zapsáno pro zemědělské výrobky nebo potraviny, které jsou určené pro lidskou výživu, a zemědělské výrobky neurčené pro lidskou výživu, jejichž seznamy stanoví Ministerstvo zemědělství vyhláškou, (dále jen "zemědělské výrobky a potraviny"), musí být žádost doložena specifikací podle § 6, která stanoví jeho charakteristické vlastnosti a vymezí zvláštnosti zeměpisného prostředí.

(6) Splňuje-li další výrobce, popřípadě zpracovatel podmínky stanovené zákonem pro zápis označení původu do rejstříku a podmínky členství ve sdružení, které nesmějí být diskriminační ani nesmějí být v rozporu s právně závaznými pravidly hospodářské soutěže, má právo na přijetí za člena sdružení. Sdružení je povinno vydat na žádost členům osvědčení o členství.

(7) Žadatel o zápis označení původu do rejstříku, který nemá místo trvalého pobytu ani sídlo v České republice a má označení původu chráněno podle práva platného v zemi původu zboží, může nahradit doklad vyžadovaný podle odstavce 4 osvědčením o ochraně označení původu podle práva platného v tomto státě.

§ 6 **Specifikace**

Specifikace musí obsahovat

- a) název zemědělského výrobku nebo potraviny, včetně znění označení původu;
- b) popis zemědělského výrobku nebo potraviny, včetně případné suroviny, a popis základních fyzikálních, chemických, mikrobiologických anebo organoleptických vlastností zemědělského výrobku nebo potraviny;
- c) zeměpisné vymezení území, popřípadě údaje, které svědčí o splnění požadavku podle § 2 písm. a) věty za středníkem;
- d) údaje prokazující že zemědělský výrobek nebo potravina pochází z vymezeného území;
- e) popis způsobu získání zemědělského výrobku nebo potraviny, popřípadě popis hodnověrných a neměnných místních způsobů jejich získávání;
- f) údaje potvrzující souvislost mezi kvalitou, vlastnostmi nebo znaky zemědělského výrobku nebo potraviny a zeměpisným původem ve smyslu § 2 písm. a).

§ 7

Řízení o žádosti

(1) Úřad přezkoumá, zda označení původu uvedené v žádosti splňuje podmínky pro zápis do rejstříku a zda žádost má náležitosti podle § 5.

(2) Nemá-li žádost některou z náležitostí podle § 5, vyzve Úřad žadatele, aby žádost doplnil, stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu, která nesmí být kratší než dva měsíce, a upozorní jej, že jinak řízení zastaví.

(3) Je-li označení původu vyloučeno ze zápisu podle § 4 nebo nesplňuje-li označení původu podmínky zápisu stanovené tímto zákonem, Úřad žádost zamítne.

(4) Obsahuje-li žádost o zápis označení původu do rejstříku potřebné náležitosti a není-li žádost zamítnuta podle odstavce 3, Úřad označení původu zapíše do rejstříku a zápis oznámí ve Věstníku vydávaném Úřadem (dále jen "Věstník"). O zápisu vydá žadateli osvědčení.

(5) Má-li být označení původu zapsáno do rejstříku pro zemědělský výrobek či potravinu, může Úřad v odůvodněných případech žadatele vyzvat, aby nálezem kontrolního orgánu doložil, že zemědělský výrobek či potravinu splňuje náležitosti specifikace stanovené podle § 6. K předložení nálezu kontrolního orgánu stanoví Úřad žadateli přiměřenou lhůtu a upozorní jej, že nebude-li nález kontrolního orgánu v této lhůtě Úřadu předložen, bude řízení zastaveno.

HLAVA III ZÁPIS OZNAČENÍ PŮVODU

§ 8

Účinky zápisu označení původu do rejstříku

(1) Ochrana označení původu vzniká dnem zápisu do rejstříku. Doba ochrany označení původu není časově omezena.

(2) Zapsané označení původu je oprávněn užívat, zejména umisťovat na zboží, jehož se označení původu týká, každý, kdo vyrábí, zpracovává a připravuje zboží s odpovídající kvalitou či vlastnostmi na vymezeném území; v případě zemědělských výrobků či potravin uvedených ve vyhlášce podle § 26 je podmínkou užití označení původu na tomto zboží, které pochází z vymezeného území, rovněž dodržení specifikace stanovené podle § 6.

(3) Na zapsané označení původu nelze poskytovat licenci.

(4) Zapsané označení původu nesmí být poskytnuto jako zástava.

§ 9

Zápis změn specifikace

Žadatel o zápis označení původu může u Úřadu požádat o změnu specifikace, zejména se zřetelem k vývoji v oblasti vědeckých a technických znalostí nebo z důvodu nového vymezení území.

§ 10

Kontrola specifikace

(1) Orgánem, kterému přísluší kontrola specifikace podle tohoto zákona, je v rozsahu své působnosti Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský³⁾.

(2) Kontrolní orgán podle odstavce 1 vydává závazné nálezy nebo posudky anebo osvědčení důležité pro zápis označení původu do rejstříku. K žádosti o změnu specifikace zemědělského výrobku nebo potraviny, k návrhu na zrušení zápisu označení původu zemědělského výrobku nebo potraviny (§ 11), popřípadě k žádosti o zápis označení původu zemědělského výrobku nebo potraviny do rejstříku je žadatel, popřípadě navrhovatel povinen předložit nález kontrolního orgánu.

(3) Každý může žádat kontrolní orgán podle odstavce 1 o vydání závazného nálezu nebo posudku anebo osvědčení důležitých pro uplatnění či obranu jeho práva. Kontrolní orgán je povinen požadovaný nález nebo posudek anebo osvědčení vydat bez zbytečného odkladu.

(4) Zjistí-li kontrolní orgán při provádění kontrolní činnosti nedostatky, je oprávněn vyžadovat jejich odstranění a uložit, popřípadě navrhnout opatření k jejich odstranění, včetně kontroly plnění opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

(5) Výsledky kontroly, kterou provedl zahraniční kontrolní orgán, budou v řízení před Úřadem brány v úvahu na základě mezinárodní smlouvy nebo na základě vzájemnosti. Předseda Úřadu může v jednotlivém případě rozhodnout, že nález zahraničního kontrolního orgánu bude brán v úvahu i při nesplnění podmínek podle věty první.

§ 11

Zrušení zápisu označení původu

(1) Úřad zruší zápis označení původu, zjistí-li na základě návrhu dotčené osoby nebo příslušného kontrolního orgánu anebo z vlastního podnětu, že

a) označení původu bylo zapsáno, aniž vyhovuje podmínkám stanoveným tímto zákonem; v tomto případě se na označení původu hledí, jako by nebylo zapsáno;

b) podmínky stanovené pro zápis označení původu odpadly;

c) výrobek, pro nějž je označení původu zapsáno, podle nálezu příslušného kontrolního orgánu nesplňuje požadavky stanovené specifikací na zemědělský výrobek nebo potravinu a tyto požadavky nebyly splněny ani dodatečně ve lhůtě stanovené kontrolním orgánem.

(2) Zápis označení původu v případě podle odstavce 1 písm. c) nelze zrušit, jestliže se na trhu vyskytuje zboží, které splňuje podmínky stanovené tímto zákonem.

(3) V rozhodnutí z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. b) nebo c) uvede Úřad den, k němuž se zrušuje zápis označení původu.

(4) Zrušení zápisu označení původu zapíše Úřad do rejstříku a oznámí ve Věstníku.

HLAVA IV ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

§ 12 **Zeměpisné označení**

Pro náležitosti žádosti o zápis zeměpisného označení do rejstříku, pro řízení o žádosti o zápis zeměpisného označení, pro zápis změn týkajících se zapsaného zeměpisného označení, pro obsah a kontrolu specifikace zemědělského výrobku nebo potraviny, pro účinky zápisu zeměpisného označení, změny zápisu zeměpisného označení a jeho zrušení se obdobně použijí ustanovení týkající se označení původu.

HLAVA V USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ

§ 13 **nadpis vypuštěn**

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro řízení podle tohoto zákona správní řád s výjimkou ustanovení o ověřování plných mocí pro neurčitý počet řízení,⁴⁾ o možnosti volby několika společných zmocněnců, 4a) a z ustanovení o zvláštnostech řízení o rozkladu ustanovení o složení rozkladové komise a o možném způsobu ukončení řízení o rozkladu.^{4b)}

(2) Proti pravomocnému rozhodnutí Úřadu je přípustná žaloba proti rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu^{4c)}.

§ 14

Osoby, které nemají na území České republiky trvalý pobyt nebo sídlo, musí být v řízení o žádosti o zápis označení původu, popřípadě zeměpisného označení zastoupeny advokátem nebo patentovým zástupcem podle zvláštních právních předpisů.⁵⁾

§ 15 **Rejstřík a Věstník**

(1) Rejstřík je veřejný a každý má právo do něj nahlížet.

(2) Do rejstříku Úřad zapisuje tyto rozhodné údaje o označení původu a zeměpisném označení:

- a) číslo zápisu označení původu, popřípadě zeměpisného označení a datum zápisu do rejstříku;
- b) znění označení původu, popřípadě znění zeměpisného označení;
- c) datum podání žádosti o zápis označení původu, popřípadě zeměpisného označení;
- d) zeměpisné vymezení území, na němž probíhá výroba nebo zpracování anebo příprava

zboží;

e) název, popřípadě obchodní firmu a sídlo nebo jméno, příjmení a místo trvalého pobytu žadatele, popřípadě i jeho zástupce;

f) adresu provozovny, která zboží opatřované označením původu, popřípadě zeměpisným označením vyrábí nebo zpracovává anebo připravuje v místě, jehož zeměpisný název tvoří označení původu nebo zeměpisné označení;

g) zboží, jehož se označení původu, popřípadě zeměpisné označení týká, včetně vymezení kvality a znaků pro zboží charakteristických, a je-li zbožím zemědělský výrobek nebo potravinu uvedená ve vyhlášce podle § 26, její specifikace, včetně jejích případných změn;

h) zrušení zápisu označení původu, popřípadě zeměpisného označení.

(3) Do rejstříku lze zapsat i jiné údaje důležité pro označení původu a pro zeměpisné označení.

(4) Ve Věstníku Úřad oznamuje zápis označení původu, popřípadě zeměpisného označení do rejstříku, jeho zrušení a jiné důležité skutečnosti, které se označení původu, popřípadě zeměpisného označení týkají.

(5) Na žádost po provedeném ověření předložených údajů se do rejstříku zapíší změny, ke kterým došlo po zápisu označení původu, popřípadě zeměpisného označení.

(6) Na žádost vydá Úřad výpis z rejstříku každému, kdo o to požádá. Výpis z rejstříku obsahuje údaje platné ke dni vystavení výpisu z rejstříku.

HLAVA VI VZTAHY K ZAHRANIČÍ

§ 16

(1) Osoby, které mají trvalý pobyt nebo sídlo v České republice, mohou požádat o mezinárodní zápis označení původu podle mezinárodní smlouvy⁶⁾ prostřednictvím Úřadu.

(2) Žadatel o mezinárodní zápis označení původu je povinen za úkony podle odstavce 1 zaplatit rovněž poplatky stanovené podle mezinárodní smlouvy; výši poplatků stanovených mezinárodní smlouvou oznámí Úřad ve Věstníku.

§ 17

(1) Mezinárodní zápis označení původu se žádostí o ochranu v České republice má též účinky jako zápis označení původu do rejstříku vedeného Úřadem.

(2) Jestliže byla mezinárodně zapsanému označení původu odmítnuta ochrana pro území České republiky, hledí se na ně tak, jako by v České republice nebylo zapsáno.

HLAVA VII
PROJEDNÁNÍ A POSTOUPENÍ ŽÁDOSTÍ O ZÁPIS OZNAČENÍ PŮVODU A
ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ PODLE PŘÍMO POUŽITELNÉHO PŘEDPISU EVROPSKÉ
UNIE

§ 18
nadpis vypuštěn

Orgány České republiky, které plní úkoly podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, jsou Úřad a Ministerstvo zemědělství, s výjimkou činností, které provádějí kontrolní orgány stanovené v § 10 odst. 1.

Žádost o zápis označení původu a zeměpisného označení

§ 19
nadpis vypuštěn

(1) Žádost o zápis označení původu či zeměpisného označení (dále jen "označení") podle přímo použitelného předpisu Evropské unie (dále jen "žádost o komunitární zápis") týkajícího se výrobku s původem v České republice, popřípadě v přeshraniční zeměpisné oblasti, a toto označení je v České republice užíváno v souvislosti s tímto výrobkem, se podává Úřadu.

(2) K žádosti o komunitární zápis musí být přiloženy doklady vyžadované přímo použitelným předpisem Evropské unie a závazný nález kontrolního orgánu.

(3) Nejsou-li k žádosti o komunitární zápis přiloženy doklady podle odstavce 2, vyzve Úřad žadatele, aby ve lhůtě 2 měsíců nedostatky odstranil.

(4) Úřad požádá Ministerstvo zemědělství o vyjádření k žádosti o komunitární zápis, zda označení, jehož zápis je požadován, neobsahuje název, který zdruhověl, název odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, nebo název homonymní. K tomu stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů. Pokud se Ministerstvo zemědělství ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že k podané žádosti nemá připomínky.

(5) Pokud se žádost o komunitární zápis týká názvu označujícího zeměpisnou oblast, která zasahuje také území jiného členského státu Evropské unie, mají fyzické nebo právnické osoby usazené nebo fyzické osoby s bydlištěm na území tohoto státu v řízení před Úřadem stejná práva jako fyzické nebo právnické osoby usazené nebo fyzické osoby s bydlištěm na území České republiky.

§ 20
nadpis vypuštěn

Žádost o komunitární zápis, která má náležitosti a jsou k ní přiloženy doklady podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a tohoto zákona a pokud označení v ní uvedené není vyloučeno ze zápisu podle přímo použitelného předpisu Společenství, Úřad

a) zveřejní s uvedením základních údajů vyžadovaných přímo použitelným předpisem

Společenství o podané žádosti ve Věstníku a s oznámením, že každá fyzická nebo právnická osoba usazená nebo fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky s oprávněným zájmem může vznést u Úřadu proti žádosti o komunitární zápis námitky, a

b) vyloží po dobu 3 měsíců k veřejnému nahlížení.

Námitky

§ 21

(1) Námitky se podávají písemně ve lhůtě 3 měsíců ode dne zveřejnění žádosti o komunitární zápis ve Věstníku podle § 20. Námitky musí obsahovat důvody a musí v nich být označeny důkazy, že označení, jehož zápis je požadován, nesplňuje podmínky stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie pro zápis do rejstříku vedeného Evropskou komisí (dále jen „Komise“). Úřad informuje o podaných námitkách Ministerstvo zemědělství.

(2) Pokud namítající neprokáže, že je osobou, která má oprávněný zájem, Úřad námitky rozhodnutím zamítne.

(3) Podané námitky, které jsou v souladu s odstavcem 1, předloží Úřad ve lhůtě 15 dnů ode dne jejich doručení, popřípadě od právní moci rozhodnutí o jejich přípustnosti žadateli k vyjádření a současně jej vyzve, aby smírným jednáním s namítajícím rozpor odstranili. K tomu Úřad stanoví přiměřenou lhůtu, která nesmí být kratší než 15 dnů. V případě, že mezi žadatelem a tím, kdo uplatnil námitku, byl rozpor odstraněn, má se za to, že námitka byla vzata zpět.

(4) Nepodaří-li se jednáním podle odstavce 3 rozpor odstranit, Úřad v případě, že se námitky týkají skutečností uvedených v § 19 odst. 4, požádá Ministerstvo zemědělství o vyjádření k důvodnosti námitek. K tomu stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů. Úřad o námitkách rozhodne poté, co obdrží vyjádření Ministerstva zemědělství, nebo poté, co lhůta k vyjádření marně uplyne. Pokud se Ministerstvo zemědělství ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že k podané žádosti nemá připomínky.

(5) V případě, že se námitky týkají specifikace výrobku, například souvislosti mezi výrobkem a zeměpisným prostředím, v němž má výrobek původ, požádá Úřad kontrolní orgán o vydání závazného nálezu pro účely postoupení žádosti o komunitární zápis.

(6) Kontrolní orgán je povinen podat závazný nálezn podle odstavce 5 do 2 měsíců ode dne, kdy mu Úřad předloží úplný spis žádosti o komunitární zápis.

(7) Jestliže námitky podané proti žádosti o komunitární zápis jsou podle přímo použitelného předpisu Evropské unie důvodné, Úřad žádost o komunitární zápis zamítne a k dalšímu řízení Komisi ji nepostoupí.

§ 22

Rozhodnutí o postoupení žádosti o komunitární zápis Úřad doručí veřejnou vyhláškou7). Dnem po vyvěšení na úřední desce Úřadu se rozhodnutí považuje za doručené. Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad.

§ 22a
Změna specifikace

(1) Žádost o změnu specifikace výrobku s původem v České republice, popřípadě v přeshraniční zeměpisné oblasti, se podává Úřadu.

(2) Úřad změnu specifikace vyloží po dobu 3 měsíců k veřejnému nahlížení a žádost o změnu specifikace zveřejní ve Věstníku s oznámením, že námitky proti změně specifikace může namítající podat ve lhůtě 3 měsíců ode dne tohoto zveřejnění. Námitky musí obsahovat důvody a musí v nich být označeny důkazy, že změněná specifikace nesplňuje podmínky stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie pro zápis do rejstříku vedeného Komisí.

(3) Pokud namítající neprokáže, že je osobou, která má oprávněný zájem, Úřad námitky rozhodnutím zamítne.

(4) Podané námitky, které jsou v souladu s odstavcem 2, předloží Úřad ve lhůtě 15 dnů ode dne jejich doručení, popřípadě od právní moci rozhodnutí o přípustnosti námitek držiteli komunitárního označení k vyjádření a současně jej vyzve, aby smírným jednáním s namítajícím rozpor odstranili. K tomu Úřad stanoví přiměřenou lhůtu, která nesmí být kratší než 15 dnů. V případě, že mezi žadatelem a tím, kdo uplatnil námitku, byl rozpor odstraněn, má se za to, že námitka byla vzata zpět.

(5) Nepodaří-li se jednáním podle odstavce 4 rozpor odstranit, Úřad o námitkách rozhodne na základě závazného nálezu kontrolního orgánu o splnění podmínek pro změnu specifikace stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie, který jej vydá do 2 měsíců ode dne, kdy mu Úřad předloží úplný spis žádosti o změnu specifikace.

(6) Jestliže námitky podané proti žádosti o změnu specifikace jsou podle přímo použitelného předpisu Evropské unie důvodné, Úřad žádost o změnu specifikace zamítne a k dalšímu řízení Komisi ji nepostoupí.

(7) Rozhodnutí o postoupení žádosti o změnu specifikace Úřad doručí veřejnou vyhláškou⁷⁾. Dnem po vyvěšení na úřední desce Úřadu se rozhodnutí považuje za doručené. Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná dnem uveřejnění rozhodnutí.

§ 22b
Žádost o zrušení zápisu označení

(1) Žádost o zrušení zápisu označení výrobku s původem v České republice, popřípadě v přeshraniční zeměpisné oblasti, se podává Úřadu.

(2) Úřad žádost podle odstavce 1 zveřejní ve Věstníku s oznámením, že námitky proti žádosti o zrušení komunitárního zápisu může vznést každý, kdo prokáže oprávněný zájem, ve lhůtě 3 měsíců ode dne zveřejnění žádosti. Námitky musí obsahovat důvody a musí v nich být doloženy důkazy, z nichž vyplývá, že zapsané označení splňuje podmínky stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie pro zápis do rejstříku vedeného Komisí.

(3) Pokud namítající neprokáže, že je osobou, která má oprávněný zájem, Úřad

námítky rozhodnutím zamítne.

(4) Žádost o zrušení komunitárního zápisu včetně podaných námitek, které jsou v souladu s odstavcem 2, předloží Úřad ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení námitek, popřípadě od právní moci rozhodnutí o přípustnosti námitek držiteli komunitárního označení k vyjádření a současně jej vyzve, aby smírným jednáním s žadatelem o zrušení komunitárního zápisu a s namítajícím rozpor odstranili. K tomu Úřad stanoví přiměřenou lhůtu, která nesmí být kratší než 15 dnů. V případě, že mezi žadatelem, tuzemským držitelem komunitárního označení a tím, kdo uplatnil námitku, byl rozpor odstraněn, má se za to, že žádost byla vzata zpět.

(5) Nepodaří-li se jednáním podle odstavce 4 rozpor odstranit a důvod zrušení komunitárního zápisu spočívá ve specifikaci výrobku, například souvislosti mezi výrobkem a zeměpisným prostředím, v němž má výrobek původ, požádá Úřad kontrolní orgán o vydání závazného nálezu o splnění podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie.

(6) Kontrolní orgán vydá závazný nálezn podle odstavce 5 do 2 měsíců ode dne, kdy mu Úřad předloží úplný spis žádosti o zrušení komunitárního zápisu.

(7) Pokud označení nesplňuje podmínky stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie, Úřad postoupí žádost o zrušení komunitárního zápisu Komisi k dalšímu řízení. V opačném případě žádost zamítne.

(8) Rozhodnutí o postoupení žádosti o zrušení komunitárního zápisu Úřad doručí veřejnou vyhláškou 7). Dnem po vyvěšení na úřední desce Úřadu se rozhodnutí považuje za doručené. Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad.

§ 22c

Námítky proti žádosti o komunitární zápis, jeho zrušení nebo změnu specifikace označení pocházejícího z jiného státu

Pokud námítka proti žádosti o komunitární zápis, proti žádosti o jeho zrušení nebo proti žádosti o změnu specifikace označení pocházejí z jiného státu a mají být uplatněny v řízení před Komisí prostřednictvím Úřadu, podávají se Úřadu nejpozději 1 měsíc před skončením lhůty⁸⁾ stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie.

HLAVA VIII

PRÁVA ZE ZÁPISU OZNAČENÍ PŮVODU A ZEMĚPISNÉHO OZNAČENÍ

§ 23

(1) Zapsaná označení jsou chráněna proti

a) jakémukoliv přímému či nepřímému obchodnímu užití zapsaného označení na zboží, na něž se zápis nevztahuje, pokud je toto zboží srovnatelné se zbožím zapsaným pod tímto označením nebo pokud užívání tohoto označení těží z dobré pověsti chráněného označení;

b) jakémukoliv zneužití, napodobení nebo připomínání, i když je skutečný původ zboží uveden nebo je chráněné označení přeloženo nebo doprovázeno výrazy jako "druh", "typ", "metoda", "na způsob", "napodobeno" nebo podobným výrazem;

c) jakémukoliv jinému lživému nebo klamavému údaji o zeměpisném původu, povaze nebo základních vlastnostech zboží uvedených na vnitřním či vnějším obalu, reklamních materiálech nebo dokumentech týkajících se příslušného zboží, jakož i proti použití přepravních obalů způsobilých vyvolat nepravdivý dojem o jeho původu;

d) všemu ostatnímu jednání, které by mohlo vést ke klamným domněnkám o skutečném původu zboží.

(2) Zapsané označení se nemůže stát druhovým označením zboží; pokud vlastní zapsané označení zahrnuje i název zboží, který je považován za druhový, není užití tohoto druhového názvu na odpovídajícím zboží porušením odstavce 1 písm. a) nebo b).

§ 24

Ohrožení nebo porušení práva

Každý se může u příslušného soudu domáhat, aby bylo zakázáno užívat zapsané označení pro srovnatelné zboží, které nesplňuje podmínky pro užívání označení původu či zeměpisného označení, a aby zboží označené způsobem, jímž došlo k ohrožení nebo porušení práv ze zapsaného označení původu, popřípadě zeměpisného označení, bylo staženo z trhu.

HLAVA IX

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ, ZMOCŇOVACÍ A ZRUŠOVACÍ

§ 25

Přechodná ustanovení

(1) Ustanovení tohoto zákona se použijí, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv, nestanoví něco jiného.

(2) Výrobky, jimž byla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona přiznána ochrana označení původu podle dosavadních předpisů, požívají ochrany označení původu podle tohoto zákona.

(3) Řízení o přihláškách označení původu výrobků, která neskončila přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle tohoto zákona s tím, že přihlašovatel je povinen na výzvu Úřadu v jím stanovené lhůtě uvést svou přihlášku do souladu s požadavky, které klade tento zákon na žádost o zápis označení původu do rejstříku.

(4) Vztahy z označení původu výrobků zapsaných do rejstříku přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se řídí ustanoveními tohoto zákona. Vznik těchto vztahů, jakož i nároky z nich vzniklé před nabytím účinnosti tohoto zákona se posuzují podle předpisů platných v době jejich vzniku.

§ 26

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo zemědělství stanoví vyhláškou seznamy zemědělských výrobků a potravin, u nichž žádost o zápis označení původu do rejstříku musí být doložená specifikací.

§ 27

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 159/1973 Sb., o ochraně označení původu výrobků.
2. Vyhláška č. 160/1973 Sb., o řízení ve věcech označení původu výrobků.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o ochraně spotřebitele

§ 28

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 217/1993 Sb., zákona č. 40/1995 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 110/1997 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 64/2000 Sb., zákona č. 145/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb. a zákona č. 102/2001 Sb., se mění takto:

V § 2 odst. 1 písm. r) se na konci bodu 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 4, který včetně poznámky pod čarou č. 4f) zní:

"4. výrobek nebo zboží, porušující práva toho, jemuž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení.4f)

4f) Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele."

ČÁST TŘETÍ
ÚČINNOST

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2002, s výjimkou ustanovení § 18 až 22, která nabývají účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky do Evropské unie v platnost.

Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.

1) Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89.

Nařízení Rady (ES) č. 491/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení

pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“).

Nařízení Komise (ES) č. 607/2009 ze dne 14. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů.

1b) Například § 69 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, § 20f a následující a § 829 a následující zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

2) Například § 60 zákona č. 455/1991 Sb., § 12c zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů.

4) § 33 odst. 2 písm. c) správního řádu.

4a) § 35 odst. 3 správního řádu.

4b) § 152 odst. 3 a 5 správního řádu.

4c) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, ve znění pozdějších předpisů.

6) Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. října 1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14. července 1967, uveřejněná pod č. 67/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 79/1985 Sb.

7) § 25 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

8) Čl. 7 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin.

Čl. 118h nařízení Rady (ES) č. 491/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“).

Čl. 17 odst. 7 nařízení Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89.

Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech)

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- ZÁKON O OBALECH (§ 1 - § 51a)
ČÁST DRUHÁ	- Změna zákona o ochraně spotřebitele (§ 52)
ČÁST TŘETÍ	- Změna živnostenského zákona (§ 53)

ČÁST ČTVRTÁ - Změna zákona o odpadech (§ 54)

Přechodná ustanovení

Přílohy (znění příloh viz zákon)

477/2001 Sb.

ZÁKON

ze dne 4. prosince 2001

**o obalech a o změně některých zákonů
(zákon o obalech)**

Změna: 274/2003 Sb.

Změna: 94/2004 Sb.

Změna: 237/2004 Sb., 257/2004 Sb.

Změna: 444/2005 Sb.

Změna: 66/2006 Sb.

Změna: 296/2007 Sb.

Změna: 25/2008 Sb.

Změna: 126/2008 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Změna: 77/2011 Sb.

Změna: 167/2012 Sb.

Změna: 18/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZÁKON O OBALECH

HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Účel a předmět zákona

(1) Účelem tohoto zákona je chránit životní prostředí předcházením vzniku odpadů z obalů, a to zejména snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek¹⁾ (dále jen "látky") v těchto obalech obsažených v souladu s právem Evropských společenství.²⁾ Tento zákon stanoví práva a povinnosti podnikajících právnických a fyzických osob (dále jen "osoba") a působnost správních úřadů při nakládání s obaly a uvádění obalů a balených výrobků na trh nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů a stanoví poplatky a ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty.

(2) Tento zákon se vztahuje na nakládání se všemi obaly, které jsou v České republice uváděny na trh nebo do oběhu, s výjimkou kontejnerů užívaných v silniční, železniční nebo letecké dopravě nebo při námořní nebo vnitrozemské plavbě podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů.³⁾

(3) Na nakládání s odpady z obalů se vztahují právní předpisy platné pro hospodaření s odpady,⁴⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(4) Tímto zákonem nejsou dotčeny další požadavky na obaly stanovené zvláštními právními předpisy. 5)

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) obalem výrobek zhotovený z materiálu jakékoli povahy a určený k pojmnutí, ochraně, manipulaci, dodávce, popřípadě prezentaci výrobku nebo výrobků určených spotřebiteli nebo jinému konečnému uživateli, jestliže má zároveň

1. v místě nákupu tvořit prodejní jednotku pro spotřebitele nebo jiného konečného uživatele (dále jen "prodejní obal"),

2. v místě nákupu tvořit skupinu určitého počtu prodejních jednotek, ať již je tato skupina prodávána spotřebiteli nebo jinému konečnému uživateli, anebo slouží pouze jako pomůcka pro umístění do regálů v místě prodeje a může být z výrobku odstraněn, aniž se tím ovlivní jeho vlastnosti (dále jen "skupinový obal"), nebo

3. usnadnit manipulaci s určitým množstvím prodejních jednotek nebo skupinových obalů a usnadnit jejich přepravu tak, aby se při manipulaci a přepravě zabránilo jejich fyzickému poškození (dále jen "přepravní obal"); kritéria a názorné příklady, které upřesňují pojem obal, jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu;

b) výrobkem jakákoli věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování a je určena k uvedení na trh nebo do oběhu;

c) nakládáním s obaly výroba obalů, uvádění obalů nebo balených výrobků na trh nebo do oběhu, použití obalů, úprava obalů a opakované použití obalů;

d) uvedením obalu na trh okamžik, kdy je obal, bez ohledu na to, zda samostatně nebo spolu s výrobkem, v České republice poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva; za uvedení obalu na trh se považuje též přeshraniční přeprava obalu nebo baleného výrobku z jiného členského státu Evropské unie do České republiky nebo dovoz obalu nebo baleného výrobku, s výjimkou propuštění do režimu aktivního zušlechťovacího styku nebo do režimu dočasného použití⁷⁾ v případě, že po ukončení tohoto režimu budou obaly nebo balené výrobky z České republiky vyvezeny v plném rozsahu do zahraničí;

e) uvedením obalu do oběhu úplatné nebo bezúplatné předání obalu v České republice bez ohledu na to, zda samostatně nebo spolu s výrobkem, jiné osobě za účelem distribuce nebo použití, s výjimkou uvedení obalu na trh;

f) dovozem obalu nebo baleného výrobku propuštění ze státu, který není členem Evropské unie, na území České republiky do celního režimu volného oběhu, do režimu aktivního zušlechťovacího styku, do režimu dočasného použití nebo do režimu přepracování pod celním dohledem;⁷⁾

g) opakovaným použitím obalu činnost, při níž se obal, který byl navržen a určen, aby během

doby své životnosti vykonal určitý minimální počet obrátek či cyklů (dále jen "opakovaně použitelný obal"), znovu plní nebo se používá k témuž účelu, pro nějž byl určen, s pomocí nebo bez pomoci dodatečných prostředků, které opětovné plnění umožňují, jako jsou zejména náhradní doplňková balení a prostředky k jejich použití;

h) vratným obalem obal, pro který existuje zvláště pro něj vytvořený způsob vracení použitého obalu osobě, která jej uvedla do oběhu;

i) zpětným odběrem odebrání použitých obalů od spotřebitelů na území České republiky za účelem opakovaného použití obalů nebo za účelem využití⁴⁾ nebo odstranění⁴⁾ odpadu z obalů,

j) jiným konečným uživatelem podnikající fyzická nebo právnická osoba, která nakupuje obaly nebo balené výrobky pro svoji podnikatelskou činnost a neuvádí je dále do oběhu,

k) průmyslovým obalem obal určený výhradně k balení výrobku určeného výhradně pro jiného konečného uživatele,

l) obalový prostředek je výrobek, z něhož je obal prodejní, obal skupinový nebo obal přepravní přímo vyroben nebo který je součástí obalu sestávajícího se z více částí.

HLAVA II ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŘI NAKLÁDÁNÍ S OBALY A ODPADY Z OBALŮ

§ 3 Prevence

(1) Osoba, která uvádí na trh obal, je povinna zajistit, aby hmotnost a objem obalu byly co nejmenší při dodržení požadavků kladených na balený výrobek a při zachování jeho přijatelnosti pro spotřebitele nebo jiného konečného uživatele, s cílem snížit množství odpadu z obalů, který je nutno odstranit.

(2) Je-li obal pro určitý výrobek zhotoven v souladu s harmonizovanými českými technickými normami 7a), považují se požadavky podle odstavce 1 za splněné.

§ 4 Podmínky uvádění obalů na trh

(1) Osoba, která uvádí na trh obal, balený výrobek nebo obalový prostředek, je povinna zajistit, aby

a) koncentrace látek uvedených v Seznamu dosud klasifikovaných nebezpečných chemických látek 8) v obalu nebo obalovém prostředku byla v souladu s limitními hodnotami stanovenými zvláštními právními předpisy,⁹⁾ vzhledem k přítomnosti těchto látek v emisích, popelu nebo výluhu v případě spalování nebo skládkování odpadu vzniklého z tohoto obalu nebo obalového prostředku;

b) součet koncentrací olova, kadmia, rtuti a chromu s oxidačním číslem VI v obalu nebo obalovém prostředku nepřekročil hodnotu 100 mikrogramů/g (dále jen "limitní hodnota");

c) obal nebo obalový prostředek po použití, pro které byl určen, po vynětí výrobku nebo všech jeho zbytků obvyklým způsobem, byl dále opakovaně použitelný nebo aby odpad z tohoto obalu nebo obalového prostředku byl využitelný za obvyklých podmínek alespoň jedním z těchto postupů:

1. procesem, kterým jsou odpady z obalů nebo obalových prostředků nebo jejich zbytky případně spolu s dalšími materiály přeměněny ve výrobek nebo surovinu (dále jen "recyklace"),
2. přímým spalováním za uvolňování energie hořením, a to samostatně nebo spolu s jiným odpadem a se zužitkováním získaného tepla (dále jen "energetické využití"),
3. aerobním zpracováním nebo anaerobním zpracováním biologicky rozložitelných složek tohoto odpadu za kontrolovaných podmínek a s použitím mikroorganismů za vzniku stabilizovaných organických zbytků nebo metanu (dále jen "organická recyklace"); skládkování se za organickou recyklaci nepovažuje.

(2) Ustanovením odstavce 1 písm. c) nejsou dotčena ustanovení vztahující se k nakládání s odpady podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(3) Jestliže je obal nebo obalový prostředek zhotoven v souladu s harmonizovanými českými technickými normami^{7a)}, považují se požadavky podle odstavce 1 za splněné.

(4) Limitní hodnota podle odstavce 1 písm. b) se nestanovuje u obalů a obalových prostředků vyrobených výhradně z oloveného křišťálového skla^{9a)}.

(5) Překročení limitní hodnoty podle odstavce 1 písm. b) je možné ve skleněných obalech a obalových prostředcích, jestliže

a) během výrobního procesu není do obalu nebo obalového prostředku záměrně zavedeno žádné olovo, kadmium, rtuť nebo chróm s oxidačním číslem VI; záměrným zavedením se pro účely tohoto zákona v souladu s právem Evropských společenství^{9b)} rozumí proces úmyslného použití určité látky k vytvoření obalu nebo obalového prostředku tak, aby tato látka byla přítomna ve vyrobeném obalu nebo obalovém prostředku s tím, že bude nositelem určité specifické charakteristiky, vzhledu či jakosti obalu; za záměrné zavedení se nepovažuje využívání recyklovaných materiálů pro výrobu obalů nebo obalových prostředků v případech, kdy určitá část recyklovaných materiálů může obsahovat určitá regulovaná množství těžkých kovů,

b) k překročení limitní hodnoty dojde pouze v důsledku přidání recyklovaných materiálů a

c) výrobce obalu nebo obalového prostředku provádí jedenkrát měsíčně měření koncentrace těžkých kovů ve vzorcích výroby, které reprezentují normální a pravidelnou výrobní činnost. Tyto vzorky se odebírají z každého jednotlivého tavicího agregátu. Naměřené hodnoty koncentrace těžkých kovů se evidují a ohlašují způsobem, který stanoví příloha č. 5 k tomuto zákonu.

(6) Překročení limitní hodnoty podle odstavce 1 písm. b) je možné u plastových přepravek a plastových palet, jestliže

a) během výrobního procesu nebo během distribuce není do těchto přepravek nebo palet záměrně zavedeno žádné olovo, kadmium, rtuť nebo chróm s oxidačním číslem VI,

- b) k překročení limitní hodnoty dojde pouze v důsledku přidání recyklovaných materiálů,
- c) přepravky nebo palety jsou vyrobeny recyklačním procesem, do kterého vstupuje pouze takový recyklovaný materiál, který vznikl recyklací jiných plastových přepravek nebo palet, a vstup dalšího materiálu mimo tento recyklační cyklus je omezen na nejmenší přípustnou míru a nepřesahuje v žádném případě 20 % hmotnosti materiálu použitého k výrobě těchto přepravek nebo palet a
- d) materiál, z něhož jsou přepravky nebo palety vyrobeny, je na nich viditelně označen v souladu s právem Evropských společenství^{9c}).

§ 5 **nadpis vypuštěn**

(1) Osoba, která uvádí na trh obal, je povinna

- a) na požádání předložit kontrolním orgánům technickou dokumentaci nezbytnou k prokázání splnění povinností stanovených v § 3 a 4, s tím, že informace podle odstavce 2 písm. b) pro účely kontroly nahrazuje dokumentaci k prokázání splnění povinností stanovených v § 4,
- b) průkazně informovat své odběratele o tom, že obal splňuje požadavky stanovené v § 3 a 4.

(2) Osoba, která uvádí na trh obalový prostředek, je povinna

- a) na požádání předložit kontrolním orgánům technickou dokumentaci nezbytnou k prokázání splnění povinností stanovených v § 4,
- b) průkazně informovat své odběratele o tom, že obalový prostředek splňuje požadavky stanovené v § 4.

§ 6 **Označování obalů**

Pokud osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obal nebo balený výrobek, označí na tomto obalu nebo baleném výrobku materiál, ze kterého je obal vyroben, je povinna provést toto značení v souladu s právem Evropských společenství^{9c}).

§ 7 **Opakovaně použitelné obaly**

(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou opakovaně použitelné, je povinna učinit organizační, technická nebo finanční opatření odpovídající kritériím, která jsou stanovena v příloze č. 2 k tomuto zákonu a která umožňují opakované použití obalů.

(2) Náležitosti těchto opatření a způsob a postup opakovaného použití stanoví příslušná harmonizovaná česká technická norma^{7a}).

§ 8

Vratné obaly

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou vratné, je povinna zajistit opakované použití těchto obalů podle bodu B. 1 nebo B. 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu nebo využití odpadů z těchto obalů podle § 12.

§ 9

Vratné zálohované obaly

(1) Pokud je součástí opatření podle § 8 účtování zvláštní peněžní částky (dále jen "záloha"), která je přímo vázána k vratnému obalu použitému k prodeji výrobku a jejíž vrácení po vrácení tohoto obalu je kupujícímu při prodeji výrobku zaručeno, je tento obal vratným zálohovaným obalem podle tohoto zákona.

(2) Osoby jsou povinny dodržovat výši zálohy vratných zálohovaných obalů stanovenou prováděcím právním předpisem.

(3) Osoba, která uvádí na trh výrobky ve vratných zálohovaných obalech, je povinna označit tyto obaly jako vratné zálohované obaly způsobem, který stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech, je povinna vykupovat tyto vratné zálohované obaly bez omezení množství a bez vázání tohoto výkupu na nákup zboží.

(5) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech prodejem spotřebiteli v provozovně,¹¹⁾ je povinna zajistit, aby tyto vratné zálohované obaly byly v této provozovně vykupovány po celou provozní dobu.

(6) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech jinak než prodejem spotřebiteli, je povinna informovat osoby, které uvádějí výrobky v těchto obalech na trh nebo je uvádějí do oběhu prodejem spotřebiteli, o připravované změně druhu vratného zálohovaného obalu nebo o ukončení výkupu vratného zálohovaného obalu nejméně 6 měsíců před provedením této změny nebo před ukončením výkupu; po tuto dobu nesmí být výkup těchto vratných zálohovaných obalů zastaven.

(7) Oznámí-li osoba, která uvedla na trh nebo do oběhu vratné zálohované obaly, že přestává používat dosud zálohovaný obal, je povinna tento vratný zálohovaný obal odebrat zpět za podmínek platných pro dosud zálohovaný obal po dobu nejméně 1 roku od posledního uvedení tohoto obalu na trh nebo do oběhu.

(8) Ustanovením odstavců 3 až 7 nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů.⁶⁾

(9) Prováděcí právní předpis stanoví výši zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů nebo pro vratné zálohované obaly určené pro vybrané druhy výrobků.

(10) Osoba, která uvádí do oběhu nápoje¹²⁾ v obalech, které nejsou vratnými zálohovanými obaly, je povinna nabízet stejné nápoje rovněž ve vratných zálohovaných

obalech, pokud jsou v nich tyto nápoje uváděny na trh. Tato povinnost se nevztahuje na osoby uvádějící tyto nápoje do oběhu na prodejní ploše menší než 200 m².

§ 10
Zpětný odběr

(1) Pokud osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, neprokáže, že se z těchto obalů nestaly na území České republiky odpady, je povinna zajistit zpětný odběr těchto obalů nebo odpadů z těchto obalů. Zpětný odběr zajišťuje bez nároku na úplatu za tento odběr. Přitom je povinna dbát zejména na dostatečnou četnost sběrných míst a jejich dostupnost.

(2) Osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu výrobky prodejem spotřebiteli, a autorizované obalové společnosti (§ 16) v rozsahu uvedeném v rozhodnutí o autorizaci (§ 17) jsou povinny informovat odběratele a spotřebitele o způsobu zajištění zpětného odběru podle odstavce 1.

§ 11
zrušen

§ 12
Využití odpadu z obalů

(1) Pokud osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, neprokáže, že se z těchto obalů nestaly na území České republiky odpady, je povinna zajistit, aby odpady z obalů jí uvedených na trh nebo do oběhu byly využity v rozsahu stanoveném přílohou č. 3 k tomuto zákonu.

(2) Na osobu, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly naplněné nebezpečnými věcmi,¹³⁾ nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými přípravky,¹⁾ se povinnost podle odstavce 1 vztahuje nejméně v rozsahu stanoveném v sloupci B přílohy č. 3 k tomuto zákonu.

§ 13

(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, splní povinnosti stanovené v § 10 a 12

a) samostatně organizačně a technicky na vlastní náklady, nebo

b) přenesením těchto povinností na jinou osobu spolu s převedením vlastnického práva k obalu, k němuž se tyto povinnosti vztahují, za účelem jeho dalšího uvedení do oběhu, jestliže tak smlouva o převedení vlastnického práva výslovně stanoví, nebo

c) uzavřením smlouvy o zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů podle tohoto zákona s autorizovanou obalovou společností (§ 16) (dále jen "smlouva o sdruženém plnění").

(2) Jsou-li na trh nebo do oběhu uvedeny opakovaně použitelné obaly, pro které je opakované použití organizačně zajištěno způsobem podle bodu B. 1 nebo B. 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu, platí, že pro tyto obaly byl zajištěn zpětný odběr a využití, jestliže z těchto

obalů nově uvedených na trh nebo do oběhu je opakovaně použito alespoň 55 % hmotnostních.

§ 14
Seznam osob

(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, je povinna podat návrh na zápis do Seznamu osob, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů (dále jen "Seznam") v rozsahu podle odstavce 3.

(2) Návrh na zápis do Seznamu se podává Ministerstvu životního prostředí nejpozději do 60 dnů od vzniku povinnosti podle odstavce 1

a) ve dvou listinných vyhotoveních a současně v elektronické podobě na technickém nosiči dat, nebo

b) v elektronické podobě označené uznávanou elektronickou značkou nebo podepsané uznávaným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu 13a).

(3) Návrh na zápis do Seznamu obsahuje

a) jméno a příjmení, adresa bydliště, místo podnikání, identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo") bylo-li přiděleno, a úředně ověřená kopie podnikatelského oprávnění, například živnostenský list, jde-li o fyzickou osobu; je-li fyzická osoba zapsána v obchodním rejstříku, též výpis z obchodního rejstříku ne starší než 3 měsíce,

b) obchodní firmu nebo název, právní formu, sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a výpis z obchodního rejstříku ne starší než 3 měsíce, jde-li o právnickou osobu a je-li v tomto rejstříku zapsána,

c) popis zajištění zpětného odběru podle § 10 odst. 1,

d) způsob informování spotřebitelů podle § 10 odst. 2,

e) popis zajištění využití odpadů z obalů podle § 12,

f) doklad o zaplacení registračního poplatku (§ 30 odst. 1),

g) z jakého materiálu je vyroben obal, který uvádí na trh nebo do oběhu, a zda je určen k prodeji spotřebiteli.

(4) Je-li navrhovatelem fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem mimo území České republiky, může podat návrh podle odstavce 1 v anglickém jazyce.

(5) Nesplňuje-li návrh náležitosti podle odstavců 2 a 3 nebo údaje podle odstavce 3 písm. c), d), e) a g) nejsou dostačující pro posouzení, zda je navrhovatelem zajištěno plnění povinností stanovených tímto zákonem, Ministerstvo životního prostředí vyzve navrhovatele, aby ve lhůtě, kterou zároveň určí a která nesmí být kratší než 30 dnů, návrh doplnil nebo upřesnil. Zároveň jej poučí, jak to má učinit. Nedoplní-li nebo neupřesní-li navrhovatel návrh ve stanovené lhůtě, Ministerstvo životního prostředí provede zápis do Seznamu na základě

dostupných údajů, a vznikne-li pochybnost, zda je navrhovatelem zajištěno plnění povinností stanovených tímto zákonem, vyzve Ministerstvo životního prostředí příslušný kontrolní orgán ke kontrole.

(6) Ministerstvo životního prostředí provede zápis navrhovatele do Seznamu do 30 dnů ode dne doručení návrhu, který splňuje všechny náležitosti podle odstavců 2 a 3 a který obsahuje údaje dostačující pro posouzení, zda je navrhovatelem zajištěno plnění povinností stanovených tímto zákonem, a zároveň nejpozději do 14 dnů od provedení zápisu oznámí navrhovateli provedení tohoto zápisu.

(7) Osoba zapsaná v Seznamu je povinna oznámit Ministerstvu životního prostředí jakékoli změny údajů předložených podle odstavce 3 do 14 dnů od jejich uskutečnění. V téže lhůtě je povinna oznámit Ministerstvu životního prostředí, že zanikly zákonné důvody pro její vedení v Seznamu.

(8) Ministerstvo životního prostředí na základě oznámení podle odstavce 7 nebo na základě vlastních zjištění provede změnu v zápisu v Seznamu nebo vyřadí ze Seznamu osobu, jejíž zákonné důvody pro vedení v Seznamu zanikly.

(9) Seznam je veřejným seznamem. Každý má právo do něj nahlížet nebo si pořizovat kopie či výpisy.

(10) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na osobu, která

a) má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění na všechny obaly, které uvádí na trh nebo do oběhu, nebo

b) uvádí obaly na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli, pokud ve vztahu ke všem obalům jí uváděným na trh nebo do oběhu prokazatelně plní povinnosti podle § 10 a 12 jiná osoba.

§ 15 **Evidence**

(1) Osoba, na kterou se vztahuje povinnost zapsat se do Seznamu podle § 14, je povinna

a) vést průběžně evidenci o obalech a odpadech z obalů a o způsobech nakládání s nimi,

b) ohlašovat údaje z této evidence za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku Ministerstvu životního prostředí prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí nebo datové schránky ministerstva určené k plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů,

c) prokázat na vyžádání Ministerstva životního prostředí nebo České inspekce životního prostředí pravdivost údajů vedených a ohlašovaných podle písmen a) a b),

d) uschovávat doklady s údaji vedenými v této evidenci a ohlašovanými z této evidence po dobu nejméně 5 let.

(2) Ministerstvo životního prostředí zajišťuje vedení souhrnné evidence údajů shromážděných podle odstavce 1 písm. b). Tato souhrnná evidence je veřejně přístupná; každý má právo do ní nahlížet, pořizovat si z ní kopie nebo výpisy.

(3) Rozsah a způsob vedení evidence a ohlašování údajů z této evidence, jakož i zjednodušené vedení evidence a ohlašování údajů z této evidence pro osoby podle § 30 odst. 3 stanoví prováděcí právní předpis.

§ 15a

(1) Osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly, nemusí plnit povinnosti uvedené v § 10 až 15, pokud splňují podmínku, že

a) celkové množství obalů jimi uvedených na trh nebo do oběhu za kalendářní rok nepřekročí 300 kg a zároveň

b) jejich roční obrat nepřekročí 4 500 000 Kč.

(2) Osoba, která využije výjimky podle odstavce 1, je povinna zajistit splnění povinností podle § 10 až 15 neprodleně poté, co se stane zřejmým, že podmínky podle odstavce 1 nebudou v daném kalendářním roce splněny.

(3) Osoba, která užívá výjimky podle odstavce 1, je povinna na požádání prokázat splnění podmínek uvedených v odstavci 1 kontrolním orgánům uvedeným v § 31.

(4) Na osobu, která neprokáže splnění podmínek uvedených v odstavci 1 pro určité období, je nahlíženo jako na osobu, která v tomto období měla veškeré povinnosti uvedené v § 10 až 15.

HLAVA III AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

§ 16

Autorizovaná obalová společnost

(1) Autorizovaná obalová společnost (dále jen "autorizovaná společnost") je právnickou osobou založenou jako akciová společnost, které bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci podle § 17. Autorizací se pro účely tohoto zákona rozumí oprávnění zajišťovat sdružené plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů a k tomuto účelu uzavírat smlouvy o sdruženém plnění podle § 13 odst. 1 písm. c).

(2) Pro autorizovanou společnost platí ustanovení obchodního zákoníku,¹⁴⁾ nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 17

Autorizace k zajišťování sdruženého plnění

(1) Rozhodnutí o autorizaci vydává Ministerstvo životního prostředí na podkladě žádosti akciové společnosti a po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a s Ministerstvem zemědělství.

(2) Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci se podává Ministerstvu životního prostředí ve 4 písemných vyhotoveních v českém jazyce a současně na technickém nosiči dat. Je-li podávána žádost jménem založené společnosti, která dosud nebyla zapsána do obchodního rejstříku, podávají ji zakladatelé.

(3) Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci obsahuje obchodní firmu a sídlo akciové společnosti, která žádá o vydání rozhodnutí o autorizaci, (dále jen "žadatel") a seznam všech akcionářů žadatele, včetně výše jejich podílu na základním kapitálu, a k žádosti se připojí

a) stanovy akciové společnosti;

b) výpis z obchodního rejstříku ne starší než 7 dní, pokud je již v tomto rejstříku zapsána;

c) prohlášení žadatele o splnění podmínek uvedených v § 20 odst. 4 a 9;

d) poslední výroční zpráva, nebo neexistuje-li, zakladatelská smlouva, nebo zakladatelská listina, a podrobná informace o činnosti žadatele od jeho založení;

e) projekt zajišťování sdruženého plnění zahrnující zejména

1. popis technických, organizačních a finančních opatření, která zajistí sdružené plnění, včetně údaje, zda k zajišťování sdruženého plnění bude využívána spolupráce s obcemi,
2. označení druhu, popřípadě typu obalů, pro které žadatel hodlá zajišťovat sdružené plnění v jednotlivých letech platnosti rozhodnutí o autorizaci,
3. předpokládaný počet uzavřených smluv o sdruženém plnění a předpokládaná množství obalů, pro něž bude zajištěno sdružené plnění v jednotlivých letech platnosti autorizace,
4. předpokládaná množství odpadů z obalů, pro které bude zajištěna recyklace, energetické využití, organická recyklace nebo odstranění v jednotlivých letech platnosti rozhodnutí o autorizaci,
5. navrhovanou strukturu evidence obalů a evidence odpadů z obalů,
6. podrobný popis předpokládaného finančního zajištění sdruženého plnění po dobu prvního roku platnosti rozhodnutí o autorizaci a dokumenty prokazující jeho pravdivost, zejména účetní závěrku a smlouvy o čerpání úvěru, pokud se jeho použití předpokládá.

(4) Rozhodnutí o autorizaci vydává Ministerstvo životního prostředí na podkladě posouzení údajů uvedených v žádosti a podkladů k této žádosti připojených. Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci zamítne, pokud některý z akcionářů žadatele nesplňuje podmínky uvedené v § 18 odst. 1, 3 nebo 4 nebo žadatel nesplňuje podmínky uvedené v § 20 odst. 1, 4 nebo 9 nebo jestliže projekt zajišťování sdruženého plnění neposkytuje dostatečné záruky, že sdružené plnění bude provozováno řádně a dostatečně dlouhodobě, že projekt zajišťování sdruženého plnění je dostatečně finančně zajištěn a že neohrozí zajišťování plnění povinnostmi zpětného odběru a využití realizované jinými osobami podle § 13 odst. 1.

(5) Rozhodnutí o autorizaci se uděluje na dobu určitou, nejdéle na dobu 10 let, a nepřechází na jinou právnickou nebo fyzickou osobu.

(6) Rozhodnutí o autorizaci obsahuje

- a) obchodní firmu, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a sídlo akciové společnosti, již se rozhodnutí o autorizaci vydává,
- b) dobu platnosti rozhodnutí o autorizaci,
- c) druhy, popřípadě typy obalů, pro které je autorizovaná společnost oprávněna zajišťovat sdružené plnění,
- d) požadovaný podíl využití a recyklace, popřípadě energetického využití a organické recyklace odpadů z celkového množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu osobami, které budou mít s autorizovanou společností uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění; tyto požadavky mohou být stanoveny odlišně pro jednotlivé roky platnosti rozhodnutí o autorizaci; při jejich stanovení se vychází z plánu odpadového hospodářství podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾
- e) požadavky na způsob vedení a předkládání evidence podle § 23,
- f) požadavky na zajištění informování spotřebitelů o jejich úloze při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů.

(7) Platnost rozhodnutí o autorizaci lze prodloužit, pokud autorizovaná společnost o toto požádá alespoň 1 rok před uplynutím doby platnosti rozhodnutí o autorizaci. Pro řízení o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci platí obdobně odstavce 1 až 6. Jestliže autorizovaná společnost prokáže, že splňuje zákonem stanovené podmínky a řádně hospodáří, má na prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci nárok.

§ 18

Povinnosti akcionářů autorizované společnosti

(1) Akcionáři autorizované společnosti mohou být pouze osoby, které uvádějí obaly na trh nebo do oběhu.

(2) Akcionář autorizované společnosti je povinen uzavřít s autorizovanou společností, jejímž je akcionářem, smlouvu o sdruženém plnění.

(3) Podíl jednotlivého akcionáře nebo akcionářů jednajících ve shodě na základním kapitálu autorizované společnosti nesmí přesáhnout 33 %. Jestliže se tak stane, je tento akcionář povinen nebo tito akcionáři povinni neprodleně tuto skutečnost oznámit Ministerstvu životního prostředí a snížit svůj podíl na hranici nejvýše 33 % nejpozději do 1 roku ode dne jejího překročení.

(4) Akcionář autorizované společnosti nesmí podnikat v oblasti nakládání s odpady.⁴⁾

(5) V případě nedodržení podmínek uvedených v odstavcích 1 až 4 může Ministerstvo životního prostředí rozhodnout o pozastavení výkonu práva majitele akcií na účast a hlasování na valné hromadě nebo výkonu práva požádat o svolání mimořádné valné hromady.

§ 19
Střet zájmů

(1) Vedoucí zaměstnanec autorizované společnosti jmenovaný do funkce statutárním orgánem autorizované společnosti nesmí být statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu jiné právnické osoby, která je podnikatelem podle obchodního zákoníku.

(2) Akcionáři, členové orgánů autorizované společnosti a zaměstnanci autorizované společnosti nesmějí jednat v zájmu jiných osob, jejichž předmětem podnikání je nakládání s odpady, zejména s odpady z obalů, nebo osob, jejichž činnost přímo souvisí s nakládáním s odpady.

§ 20
Některá omezení autorizované společnosti

(1) Autorizovaná společnost smí vydávat pouze kmenové akcie, a to pouze jako akcie zaknihované znějící na jméno. Akcie lze upisovat pouze peněžitými vklady. Autorizovaná společnost nesmí žádat o přijetí svých akcií k obchodování na regulovaném trhu.

(2) Zisk autorizované společnosti nesmí být rozdělen mezi akcionáře.

(3) Autorizovaná společnost nesmí snížit svůj základní kapitál za jiným účelem než k úhradě ztráty nebo k plnění povinností stanovených zákonem a nesmí zvýšit svůj základní kapitál podmíněným způsobem.

(4) Autorizovaná společnost se nesmí účastnit v orgánech ani podnikání jiné právnické osoby, s výjimkou právnické osoby sdružující subjekty s obdobným předmětem činnosti.

(5) Autorizovaná společnost nesmí konat valnou hromadu bez předložení výpisu emise zaknihovaných akcií Ministerstvu životního prostředí. Tento výpis pořízený ke dni, který o 7 dní předchází den konání valné hromady, je povinna předložit Ministerstvu životního prostředí též den, kdy byl pořízen. Ministerstvo ve výpisu akcionářů označí ty akcionáře, kterým byla pozastavena akcionářská práva podle § 18 odst. 5, a vrátí výpis autorizované společnosti do 6 dnů od jeho obdržení. Nevrátí-li Ministerstvo životního prostředí výpis v této lhůtě, platí, že proti výkonu práv účasti a hlasování na valné hromadě akcionářů uvedených ve výpisu nemá námitek. Autorizovaná společnost předá Ministerstvu životního prostředí usnesení každé valné hromady do 30 dnů od jejího konání.

(6) Autorizovaná společnost nesmí umožnit účast na valné hromadě osobě, které byla Ministerstvem životního prostředí pozastavena akcionářská práva podle § 18 odst. 5, nebo osobě, která nebyla uvedena ve výpisu emise.

(7) Autorizovaná společnost nesmí uzavřít s právnickou osobou nebo fyzickou osobou, která k ní má zvláštní vztah (odstavec 8), smlouvu, která vzhledem ke své povaze, účelu nebo riziku by nebyla uzavřena při vynaložení náležité péče o majetek autorizované společnosti s jinou právnickou nebo fyzickou osobou, nesmí zajišťovat závazky této právnické osoby nebo fyzické osoby ani na ni bezúplatně převádět majetek. Smlouvy uzavřené v rozporu s tímto ustanovením nejsou neplatné, je-li druhá strana v dobré víře. Kdo uzavřel jménem autorizované společnosti takovou smlouvu, odpovídá za škodu tím způsobenou a odpovědnosti se nemůže zprostit. Jeho odpovědnost se jinak řídí obchodním

zákoníkem.

(8) Za právnické osoby nebo fyzické osoby, které mají k autorizované společnosti zvláštní vztah, se považují

- a) členové představenstva, členové dozorčí rady a zaměstnanci autorizované společnosti jmenovaní do funkce statutárním orgánem autorizované společnosti,
- b) akcionáři autorizované společnosti, kteří jsou fyzickými osobami oprávněnými k podnikání, a členové statutárních orgánů právnických osob, které jsou akcionáři autorizované společnosti,
- c) osoby blízké¹⁵⁾ osobám uvedeným v písmenu a) nebo b),
- d) právnické osoby, v nichž některá z osob uvedených pod písmenem a) nebo b) má podíl na základním kapitálu přesahující 33 %,
- e) akcionáři autorizované společnosti, kteří jsou právnickými osobami, a další jimi ovládané právnické osoby,
- f) zaměstnanci Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zemědělství a Ministerstva průmyslu a obchodu a zaměstnanci organizačních složek státu zřízených těmito ministerstvy.¹⁶⁾

(9) S akcionářem autorizované společnosti, s právnickou osobou jím ovládanou nebo s osobou ovládající některého z akcionářů autorizované společnosti nesmí autorizovaná společnost uzavřít jinou smlouvu než smlouvu o sdruženém plnění nebo smlouvu na základě § 22.

(10) Usnesení valné hromady o zrušení autorizované společnosti v době platnosti rozhodnutí o autorizaci, o schválení projektu fúze autorizované společnosti s jinou právnickou osobou nebo o schválení projektu rozdělení autorizované společnosti nebo o změně předmětu podnikání je možné jen s předchozím souhlasem Ministerstva životního prostředí vydaném po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu.

(11) Ministerstvo životního prostředí může do 60 dnů ode dne konání valné hromady autorizované společnosti podat návrh soudu, aby rozhodl o neplatnosti usnesení této valné hromady, jestliže má zato, že toto usnesení je v rozporu s právními předpisy nebo stanovami autorizované společnosti.

§ 21

Podmínky pro zajišťování sdruženého plnění

(1) Autorizovaná společnost je povinna

- a) stanovit podmínky uzavření smlouvy o sdruženém plnění pro všechny osoby jednotně a tak, aby žádný typ obalu nebyl neodůvodněně znevýhodněn v hospodářské soutěži,
- b) uzavřít smlouvu o sdruženém plnění s každou osobou, která o uzavření smlouvy projeví zájem a nemá vůči autorizované společnosti nesplněné splatné závazky,

c) uzavřít smlouvu o sdruženém plnění vždy pro všechny obaly uváděné na trh nebo do oběhu osobou podle písmene b), k jejichž zajišťování sdruženého plnění je rozhodnutím o autorizaci oprávněna,

d) v souladu s rozhodnutím o autorizaci zajišťovat zpětný odběr a využití odpadu z obalů, na něž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem a v rozhodnutí o autorizaci.

(2) Autorizovaná společnost nesmí sdělovat informace o množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu jednotlivými osobami, s nimiž uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, třetím osobám, s výjimkou jejich sdělení příslušnému správnímu úřadu.

(3) Jestliže autorizovaná společnost provádí zajišťování sdruženého plnění ve spolupráci s obcemi na základě smluv s nimi, je povinna uzavřít smlouvu s každou obcí, která o její uzavření projeví zájem, za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi.

§ 22

Další činnost autorizované společnosti

Kromě činností spojených se zajišťováním sdruženého plnění nesmí autorizovaná společnost vykonávat jinou činnost než poradenskou činnost v oblasti předcházení vzniku odpadu z obalů a značení obalů nebo výzkumnou, osvětovou nebo propagační činnost v oblasti zpětného odběru a využití obalů. Výzkumnou, osvětovou nebo propagační činnost smí autorizovaná společnost vyvíjet pouze jako vedlejší činnost.

§ 23

Evidenční a informační povinnosti

(1) Autorizovaná společnost je povinna vést a ohlašovat Ministerstvu životního prostředí způsobem stanoveným v rozhodnutí o autorizaci

a) evidenci osob, s nimiž má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění,

b) evidenci množství obalů a množství odpadů z obalů, k nimž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění a způsobu jejich využití v rozsahu stanoveném v příloze č. 4 k tomuto zákonu, a zajistit prostřednictvím auditora¹⁷⁾ ověření vedení této evidence a vypracování zprávy o jejím ověření; auditorem nesmí být osoba, která má k autorizované společnosti zvláštní vztah podle § 20 odst. 8.

(2) Ministerstvo životního prostředí zajišťuje vedení souhrnné evidence údajů shromážděných podle odstavce 1 písm. a) a b) od všech autorizovaných společností. Zvláštní částí této evidence je seznam osob, s nimiž mají jednotlivé autorizované společnosti uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění. Tato souhrnná evidence je veřejně přístupná; každý má právo do ní nahlížet nebo si z ní pořizovat kopie či výpisy.

(3) Autorizovaná společnost je povinna nejpozději do 30. června kalendářního roku zveřejnit hospodářské výsledky za uplynulý kalendářní rok ve zkrácené verzi v Obchodním věstníku.

§ 24

Dohled nad činností autorizované společnosti

(1) Na činnost autorizovaných společností dohlíží Ministerstvo životního prostředí; přitom postupuje podle zákona o státní kontrole.¹⁸⁾

(2) Zjistí-li Ministerstvo životního prostředí v činnosti autorizované společnosti nedostatky, může podle závažnosti a povahy zjištěného nedostatku

a) uložit, aby autorizovaná společnost ve stanovené lhůtě zjednala nápravu; odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek,

b) podat podnět České inspekci životního prostředí k zahájení řízení o uložení pokuty autorizované společnosti,

c) rozhodnout po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství o změně nebo zrušení rozhodnutí o autorizaci.

(3) Nedostatkem v činnosti autorizované společnosti se rozumí porušení povinnosti stanovené autorizované společnosti tímto zákonem nebo povinnosti stanovené akciové společnosti jinými právními předpisy¹⁹⁾ nebo porušení podmínek stanovených v rozhodnutí o autorizaci.

§ 25

Změna rozhodnutí o autorizaci

Ministerstvo životního prostředí může změnit rozhodnutí o autorizaci též

a) na žádost autorizované společnosti, nebo

b) z důvodu změn v závazcích týkajících se výše podílu využití a recyklace odpadu z obalů, jestliže vyplývají z práva Evropských společenství.²⁾

§ 26

Zrušení rozhodnutí o autorizaci

(1) Ministerstvo životního prostředí po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství zruší rozhodnutí o autorizaci, jestliže

a) autorizovaná společnost neuzavřela po dobu 3 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci žádnou smlouvu o sdruženém plnění kromě smluv uzavřených podle § 18 odst. 2,

b) autorizované společnosti bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci na základě nepravdivých údajů uvedených v žádosti nebo v dokladech připojených k žádosti,

c) autorizovaná společnost nezjedná nápravu uloženou podle § 24 odst. 2 písm. a) ani v dodatečně stanovené lhůtě, nebo

d) na autorizovanou společnost byl prohlášen konkurs podle zvláštního právního předpisu.²⁰⁾

(2) Ministerstvo životního prostředí po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství může zrušit rozhodnutí o autorizaci, pokud

- a) autorizovaná společnost nedosáhla do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci využití alespoň 15 % hmotnostních odpadů z obalů, pro něž uzavřela smlouvy o sdruženém plnění,
- b) autorizovaná společnost nedosáhla v prvním roce činnosti využití odpadu z obalů v rozsahu alespoň dvou třetin množství požadovaného v rozhodnutí o autorizaci, nebo
- c) celkové množství obalů, pro něž autorizovaná společnost uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, netvoří po uplynutí 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci alespoň 10 % hmotnostních všech obalů uvedených na trh nebo do oběhu v České republice, na které se vztahuje rozhodnutí o autorizaci.

(3) Jestliže valná hromada autorizované společnosti rozhodne, že autorizovaná společnost nebude nadále vykonávat činnost, pro kterou jí bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci, je autorizovaná společnost povinna bezodkladně tuto skutečnost oznámit Ministerstvu životního prostředí, které rozhodnutí o autorizaci zruší, a to nejpozději do 30 dnů ode dne přijetí tohoto oznámení.

§ 27

Účastníkem řízení podle § 25 a 26 je pouze žadatel.

§ 28

Zánik rozhodnutí o autorizaci

(1) Rozhodnutí o autorizaci zaniká

- a) jeho zrušením,
- b) uplynutím doby jeho platnosti,
- c) zánikem autorizované společnosti bez likvidace nebo zrušením s likvidací.

(2) Zánikem rozhodnutí o autorizaci podle odstavce 1 písm. a) nejsou dotčeny nároky osob, které měly s autorizovanou společností ke dni zániku rozhodnutí o autorizaci uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění, při vypořádání práv a povinností s autorizovanou společností.

§ 29

Zveřejňování rozhodnutí o autorizaci

Seznam vydaných rozhodnutí o autorizaci, rozhodnutí o jejich změnách nebo o jejich zrušení, jakož i obsah těchto rozhodnutí s výjimkou údajů, které jsou předmětem obchodního tajemství nebo ochrany osobních údajů, zveřejňuje Ministerstvo životního prostředí ve svém Věstníku.

HLAVA IV REGISTRAČNÍ A EVIDENČNÍ POPLATKY

§ 30

(1) Za zápis do Seznamu (§ 14) se platí registrační poplatek ve výši 800 Kč a za evidenci v tomto Seznamu v následujících kalendářních letech se platí evidenční poplatek ve stejné výši vždy za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku.

(2) Za vydání rozhodnutí o autorizaci podle § 17 platí žadatel registrační poplatek ve výši 2 000 Kč. V každém následujícím kalendářním roce platí autorizovaná společnost za vedení evidence evidenční poplatek ve výši 800 Kč za každou osobu, s níž má autorizovaná společnost uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění alespoň po část kalendářního roku, a to za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku.

(3) Autorizovaná společnost není povinna platit evidenční poplatek podle odstavce 2 za osobu, se kterou měla uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění pouze po část kalendářního roku, pokud tato osoba za tuto část kalendářního roku uvedla na trh nebo do oběhu méně než 300 kg obalů.

(4) Nezaplatí-li osoba poplatek nebo jeho část podle odstavce 1 nebo 2 ve stanovené lhůtě, je povinna za každý den prodlení zaplatit penále ve výši 0,1 % z dlužné částky.

(5) Registrační a evidenční poplatky podle odstavců 1 a 2 a penále podle odstavce 3 se platí na účet Státního fondu životního prostředí,²¹⁾ jehož příjem tvoří.

(6) Neuhrazené poplatky vymáhá Státní fond životního prostředí podle zvláštních právních předpisů.²²⁾

HLAVA V VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S OBALY A ODPADY Z OBALŮ

§ 31

Správní úřady v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů

Státní správu v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vykonávají

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- c) Ministerstvo zemědělství,
- d) krajské hygienické stanice (Hygienická stanice hlavního města Prahy),
- e) Česká obchodní inspekce,
- f) Česká zemědělská a potravinářská inspekce,

- g) Česká inspekce životního prostředí,
- h) Státní ústav pro kontrolu léčiv,
- i) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv,
- j) celní úřady.

§ 31a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje orgánům státní správy v oblasti nakládání s odpady a obaly z odpadů

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) datum a místo úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- d) adresa místa pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) rodné číslo,
- d) adresa místa trvalého pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) druh a adresa místa pobytu,
- e) počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 32
Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí jako ústřední správní úřad v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů

- a) vede Seznam podle § 14,
- b) vydává rozhodnutí o autorizaci po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství podle § 17 odst. 1 a rozhoduje o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 7,
- c) vede seznam vydaných rozhodnutí o autorizaci, rozhodnutí o změně nebo zrušení rozhodnutí o autorizaci a zveřejňuje jej ve Věstníku Ministerstva životního prostředí podle § 29,
- d) označuje ve výpisu emise akcionáře, kterým byla pozastavena akcionářská práva podle § 20 odst. 5,
- e) rozhoduje po předchozím projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zemědělství o předchozím souhlasu se zrušením autorizované společnosti v době platnosti rozhodnutí o autorizaci, s fúzí autorizované společnosti s jinou právnickou osobou nebo s rozdělením autorizované společnosti podle § 20 odst. 10,
- f) podává návrh soudu, aby rozhodl o neplatnosti usnesení valné hromady autorizované společnosti podle § 20 odst. 11,
- g) zpracovává a vede souhrnnou evidenci podle § 15 odst. 2 a § 23 odst. 2,
- h) dohlíží na činnost autorizovaných společností podle § 24 odst. 1,
- i) ukládá autorizované společnosti opatření ke zjednání nápravy podle § 24 odst. 2 písm. a),

- j) podává podnět České inspekci životního prostředí k zahájení řízení o uložení pokuty autorizované společnosti podle § 24 odst. 2 písm. b),
- k) rozhoduje o změně rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 25,
- l) rozhoduje o zrušení rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 26,
- m) stanoví po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a s Ministerstvem zemědělství v pochybnostech, zda určitý typ výrobku je nebo není obalem,
- n) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím České inspekce životního prostředí,
- o) poskytuje Evropské komisi v požadovaném rozsahu a požadovaným způsobem údaje o nakládání s obaly a odpady z obalů v České republice,
- p) zajišťuje, aby celkové množství využitých odpadů z obalů bylo v souladu s mezinárodními závazky, kterými je Česká republika vázána,²³⁾
- q) jmenuje po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu zástupce České republiky do výborů, komisí, odborných a pracovních skupin a dalších grémií založených v souladu s právem Evropských společenství v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů,²⁾
- r) zajišťuje ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu vhodnou formou informování veřejnosti o úloze spotřebitelů při přispívání k opakovanému používání, využívání a recyklaci obalů a odpadu z obalů,
- s) podává podnět České obchodní inspekci ke kontrole v oblasti nakládání s obaly.

§ 33

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává stanovisko Ministerstvu životního prostředí k žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 1, k žádosti o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 7, k žádosti o předchozí souhlas podle § 20 odst. 10, ke změně rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 25 a ke zrušení rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 26 odst. 1 a 2.

§ 34

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství vydává stanovisko Ministerstvu životního prostředí k žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 1, k žádosti o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 7, k žádosti o předchozí souhlas podle § 20 odst. 10, ke změně rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 25 a ke zrušení rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 26 odst. 1 a 2.

§ 35

Krajské hygienické stanice

Krajské hygienické stanice (Hygienická stanice hlavního města Prahy) kontrolují plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů kosmetických prostředků;²⁴⁾ při zjištění porušení těchto povinností ukládají ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Při kontrole postupují podle zvláštních právních předpisů. ²⁵⁾

§ 36

Česká obchodní inspekce

Česká obchodní inspekce

a) kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití, s výjimkou obalů kosmetických prostředků;²⁴⁾ obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami, obalů léčivých přípravků¹⁰⁾ a obalů surovin pro přípravu humánních léčivých přípravků;¹⁰⁾

b) kontroluje zajištění zpětného odběru osobami, které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli; tyto osoby jsou povinny jí na žádost prokázat způsob zajištění zpětného odběru,

c) kontroluje zajištění prodeje nápojů ve vratných zálohovaných obalech u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, které uvádějí balené nápoje na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli,

d) v případě zjištění porušení povinností při kontrole podle písmene a), b) nebo c) ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty.

Při kontrole postupuje podle zvláštních právních předpisů.²⁶⁾

§ 37

Česká zemědělská a potravinářská inspekce

Česká zemědělská a potravinářská inspekce kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Při kontrole postupuje podle zvláštních právních předpisů.²⁷⁾

§ 38

Státní ústav pro kontrolu léčiv

Státní ústav pro kontrolu léčiv kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů humánních léčivých přípravků a obalů surovin pro přípravu humánních léčivých přípravků; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Při kontrole postupuje podle zvláštních právních předpisů.¹⁰⁾

§ 39

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů veterinárních léčivých přípravků a obalů surovin pro přípravu veterinárních léčivých přípravků; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Při kontrole postupuje podle zvláštních právních předpisů.¹⁰⁾

§ 40

Česká inspekce životního prostředí

Česká inspekce životního prostředí²⁸⁾ kontroluje plnění povinnosti zpětného odběru, s výjimkou povinnosti zpětného odběru uvedeného v § 36 písm. b), a povinnosti využití odpadu z obalů a dalších povinností s tím souvisejících; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Nositelé těchto povinností jsou povinni jí na žádost prokázat zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů.

§ 41

Celní úřady

Celní úřady jsou oprávněny kontrolovat, zda obaly nebo balené výrobky dovážené do České republiky nebo přepravované z členských států Evropské unie do České republiky splňují požadavky tohoto zákona. V případě pochybností, zda jsou naplněny podmínky tohoto zákona, celní úřady propustí kontrolované zboží do příslušného celního režimu nebo k další přepravě a manipulaci, vyzvou příslušný kontrolní orgán ke kontrole a současně uvědomí o této výzvě Ministerstvo životního prostředí. Při kontrole postupují podle zvláštních právních předpisů⁷⁾.

§ 42

Oprávnění a povinnosti inspektorů a pověřených zaměstnanců správních úřadů

(1) Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, jsou inspektoři a pověřeni zaměstnanci správních úřadů vykonávajících působnost v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů podle tohoto zákona oprávněni při výkonu své kontrolní činnosti v rozsahu stanovených pravomocí

- a) vstupovat nebo vjíždět v nezbytně nutném rozsahu na cizí pozemky nebo vstupovat do cizích objektů užívaných pro podnikatelskou činnost nebo provozování jiné hospodářské činnosti,
- b) ověřovat totožnost fyzických osob, jsou-li kontrolovanými osobami, případně totožnost fyzických osob, které při kontrole zastupují kontrolované osoby, a oprávnění těchto osob k zastupování,
- c) požadovat potřebné doklady, údaje nebo písemná či ústní vysvětlení týkající se předmětu kontroly,

d) provádět místní šetření, odebírat vzorky a pořizovat fotodokumentaci.

(2) Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, jsou inspektoři a pověřeni zaměstnanci Ministerstva životního prostředí a ostatních správních úřadů vykonávajících působnost v oblasti nakládání s obaly podle tohoto zákona povinni při výkonu své kontrolní činnosti

a) prokázat se průkazem příslušného kontrolního orgánu,

b) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících předmět obchodního nebo služebního tajemství, o kterých se dozvěděli v souvislosti s výkonem své kontrolní činnosti,

c) respektovat provozní, bezpečnostní a další předpisy upravující činnost v prostorách, kde probíhá kontrola,

d) pořizovat protokol o provedené kontrole včetně fotodokumentace,

e) šetřit majetek kontrolovaného subjektu.

HLAVA VI OCHRANNÁ OPATŘENÍ, OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ A POKUTY

§ 43

Ochranná opatření a opatření k nápravě

(1) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, může příslušný správní úřad při zjištění porušení povinností podle tohoto zákona podle povahy a závažnosti tohoto porušení

a) zakázat do zjednání nápravy uvádět na trh nebo do oběhu obaly nebo výrobky v obalech, které nesplňují požadavky stanovené v § 4 odst. 1 písm. a), b) nebo c), § 6 nebo § 10 odst. 1, nebo pozastavit uvádění takových obalů nebo výrobků na trh nebo do oběhu,

b) uložit povinnost bezodkladně informovat osoby, které by mohly být vystaveny nebezpečí plynoucímu z nesplnění požadavků uvedených v písmenu a), o tomto nebezpečí.

(2) Odvolání proti zákazu nebo pozastavení podle odstavce 1 nemá odkladný účinek.

(3) Osobě, která nesplní povinnost podle § 10 nebo 12, uloží Česká inspekce životního prostředí opatření k nápravě za podmínek stanovených tímto zákonem.

(4) Příslušným správním úřadem podle odstavců 1 až 3 je orgán příslušný k uložení ochranného opatření nebo opatření k nápravě podle § 35 až 40.

(5) Uložením opatření podle odstavce 1 nebo 3 není dotčeno ustanovení § 44.

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

§ 44 nadpis vypuštěn

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že vykonává činnost, k níž je třeba autorizace podle § 17, bez této autorizace, nebo bez autorizace nabízí třetím osobám uzavření smluv, jejichž obsahem je činnost, k jejímuž výkonu je autorizace třeba.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) jako osoba, která uvádí na trh obal, poruší povinnost stanovenou v § 3,
- b) jako osoba, která uvádí na trh obal, balený výrobek nebo obalový prostředek, nezajistí některou z podmínek uvádění obalů, balených výrobků nebo obalových prostředků na trh podle § 4,
- c) jako osoba, která uvádí na trh obal, nepředloží na požádání kontrolnímu orgánu technickou dokumentaci podle § 5 odst. 1 písm. a), nebo neinformuje průkazně své odběratele podle § 5 odst. 1 písm. b),
- d) jako osoba, která uvádí na trh obalový prostředek, nepředloží na požádání kontrolnímu orgánu technickou dokumentaci podle § 5 odst. 2 písm. a), nebo neinformuje průkazně své odběratele podle § 5 odst. 2 písm. b),
- e) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou opakovaně použitelné, nebo vratné, neučiní opatření, která umožňují opakované použití opakovaně použitelných obalů podle § 7, nebo nezajistí opakované použití vratných obalů nebo využití odpadů z těchto obalů podle § 8,
- f) jako osoba uvedená v § 9 poruší některou z povinností týkajících se vratných zálohovaných obalů podle § 9,
- g) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, nezajistí zpětný odběr těchto obalů nebo odpadů z těchto obalů podle § 10 odst. 1,
- h) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, nezajistí využití odpadů z obalů podle § 12,
- i) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, poruší povinnost podat návrh na zápis do Seznamu podle § 14 odst. 1,
- j) jako osoba zapsaná v Seznamu nesplní povinnost oznámit změny údajů podle § 14 odst. 7, nebo
- k) jako osoba, na kterou se vztahuje povinnost zapsat se do Seznamu, poruší některou z povinností evidence podle § 15.

(3) Autorizovaná společnost se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesplní některou z podmínek autorizace stanovených v rozhodnutí o autorizaci na základě § 17 odst. 6 písm. c) až f),
- b) poruší omezení pro nakládání s akcemi podle § 20 odst. 1,
- c) poruší zákaz rozdělit zisk mezi akcionáře podle § 20 odst. 2,
- d) poruší zákaz snížit nebo zvýšit svůj základní kapitál podle § 20 odst. 3,
- e) poruší zákaz účastnit se v orgánech nebo podnikání jiné právnické osoby podle § 20 odst. 4,
- f) poruší zákaz konat valnou hromadu bez předložení výpisu z registru emitenta zaknihovaných akcií podle § 20 odst. 5,
- g) v rozporu s § 20 odst. 6 umožní účast na valné hromadě osobě, které byla Ministerstvem životního prostředí pozastavena akcionářská práva, nebo osobě, která nebyla uvedena ve výpisu emise,
- h) poruší zákaz uzavřít smlouvu, zajišťovat závazky nebo bezúplatně převádět majetek podle § 20 odst. 7,
- i) poruší zákaz uzavřít smlouvu podle § 20 odst. 9,
- j) nevyžádá souhlas Ministerstva životního prostředí k vydání usnesení valné hromady v případech uvedených v § 20 odst. 10,
- k) stanoví podmínky uzavření smlouvy o sdruženém plnění v rozporu s § 21 odst. 1 písm. a),
- l) poruší povinnost uzavřít smlouvu podle § 21 odst. 1 písm. b) nebo c),
- m) poruší zákaz sdělovat informace třetím osobám podle § 21 odst. 2,
- n) uzavře smlouvu s obcí v rozporu s § 21 odst. 3 nebo smlouvu s obcí v rozporu s § 21 odst. 3 odmítne uzavřít,
- o) poruší zákaz výkonu činností podle § 22,
- p) poruší povinnost vést a ohlašovat evidenci osob, s nimiž má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění nebo evidenci množství obalů a odpadů z obalů a způsobu jejich využití, anebo povinnost zajistit prostřednictvím auditora ověření vedení této evidence množství obalů a odpadů z obalů a způsobu jejich využití podle § 23 odst. 1, nebo
- q) nezveřejní hospodářské výsledky podle § 23 odst. 3.

(4) Autorizovaná společnost nebo právnická osoba anebo podnikající fyzická osoba se jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky prodejem spotřebiteli, dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost informovat odběratele a spotřebitele podle § 10

odst. 2.

§ 45

Za správní delikt podle § 44 se uloží pokuta

- a) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a), c) až f) a písm. i) a j) nebo podle odstavce 4,
- b) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. k),
- c) do 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1, podle odstavce 2 písm. b), g) nebo h), nebo podle odstavce 3 písm. a) až q).

§ 46

(1) Právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Jde-li o správní delikt podle § 44 odst. 2 písm. g) a h), právní osoba je odpovědnosti zproštěna, jestliže k porušení povinnosti došlo do 3 měsíců ode dne, kdy autorizovaná společnost, s níž právní nebo podnikající fyzická osoba uzavřela smlouvu o sdruženém plnění povinností stanovených právní nebo podnikající fyzické osobě v § 10 odst. 1 nebo v § 12, pozbyla oprávnění k činnosti.

(2) Při určení výměry pokuty právní osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právní osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Krajská hygienická stanice, Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv nebo Česká inspekce životního prostředí, a to v rozsahu své působnosti vymezené v § 35 až 40. Je-li podle rozsahu své působnosti příslušným k projednání správního deliktu více jak jeden správní orgán, správní delikt projedná ten z příslušných správních orgánů, který jako první zahájil řízení. Správní orgán, který zahájí řízení, informuje o tom všechny správní orgány, které jsou k projednání správních deliktů podle tohoto zákona příslušné.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právní osoby.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(7) Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

(8) Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil, s výjimkou pokut uložených Českou inspekcí životního prostředí, které jsou příjmem Státního fondu životního prostředí.

HLAVA VII USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ A PŘECHODNÁ

§ 47 zrušen

§ 48

Pro účely plnění povinností využití odpadu z obalů podle § 12 a vedení evidence podle § 15 se za obaly z jednoho materiálu považují obaly, v nichž určitý materiál tvoří alespoň 70 % hmotnosti obalu.

§ 49 Vztah ke správnímu řádu

Na řízení podle tohoto zákona se vztahuje správní řád,³²⁾ s výjimkou ustanovení § 14 a § 32 písm. m) tohoto zákona.

§ 50 Zmocňovací ustanovení

- (1) Vláda vydá nařízení k provedení § 9 odst. 9.
- (2) Ministerstvo životního prostředí vydá vyhlášku k provedení § 15 odst. 3.
- (3) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 3.

§ 51 Přechodná ustanovení

(1) Osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, jsou povinny plnit povinnosti uvedené v § 3, § 4 odst. 1 písm. a) a c), § 5, 10 a 14 nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Řízení zahájená přede dnem účinnosti tohoto zákona podle § 18 a 19 zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(3) Požadavky na uvádění na trh nebo do oběhu obalů vyrobených přede dnem účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

§ 51a

(1) Rozhodnutí vydaná Ministerstvem průmyslu a obchodu podle § 47 pozbývají platnosti ke dni účinnosti tohoto zákona.

(2) Řízení zahájená podle § 47, která nebyla skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se ke dni účinnosti tohoto zákona zastavují.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o ochraně spotřebitele

§ 52

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 217/1993 Sb., zákona č. 40/1995 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 110/1997 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 64/2000 Sb., zákona č. 145/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb. a zákona č. 452/2001 Sb., se mění takto:

V § 18 se odstavce 1, 2, 3, 5, 6 a 8 zrušují.

Dosavadní odstavce 4 a 7 se označují jako odstavce 1 a 2.

ČÁST TŘETÍ

Změna živnostenského zákona

§ 53

V zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 61/2001 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb. a zákona č. 274/2001 Sb., se v § 3 odst. 3 na konci písmene ad) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno ae), které včetně poznámky pod čarou č. 231) zní:

"ae) činnost autorizovaných obalových společností podle zvláštního právního předpisu.231)

231) Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech).".

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o odpadech

§ 54

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, se mění

takto:

1. V § 3 odst. 3 písm. b) se slova "aniž by bezprostředně vzniklo jiné" zrušují.
2. V § 38 odst. 7 písm. a) se slova "samostatně, tedy tak" nahrazují slovem "tím".
3. V § 42 odst. 1 se slova "schvaluje jej vláda" nahrazují slovy "vyhlašuje jej vláda svým nařízením".
4. V § 42 se odstavce 5, 6 a 7 zrušují.

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 5.

5. V § 43 odst. 6 se slova "od uveřejnění závazné části řešení plánu odpadového hospodářství České republiky nebo její změny ve Sbírce zákonů" nahrazují slovy "od nabytí účinnosti nařízení vlády, kterým se vyhlašuje plán odpadového hospodářství České republiky nebo jeho změny".

6. V § 72 odst. 1 se písmeno m) zrušuje.

Dosavadní písmena n) až r) se označují jako písmena m) až p).

7. V § 89 se slova "dnem 1. ledna 2003" nahrazují slovy "dnem 23. února 2002".
8. V § 89 se doplňuje tato věta:

"Ustanovení § 38 odst. 1 písm. f) nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003."

ČÁST PÁTÁ zrušena

§ 55 zrušen

ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

§ 56

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

**Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.**

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona 66/2006 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Řízení o správních deliktech zahájená a neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Požadavky na uvádění na trh nebo do oběhu obalů vyrobených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

§ 20 zákona č. 25/2008 Sb.
Přechodné ustanovení

Osoba, na kterou se vztahuje povinnost zapsat se do Seznamu osob, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů podle § 14 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, splní první ohlašovací povinnost prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí za rok 2011. Při ohlašování povinných údajů za rok 2008 až 2010 se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

1) Zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/12/ES ze dne 11. února 2004, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

3) Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 8/1985 Sb., ve znění pozdějších změn a doplnění.

Úmluva o mezinárodním civilním letectví, vyhlášená ve Sbírce zákonů a nařízení republiky Československé pod č. 147/1947 Sb. Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 64/1987 Sb., ve znění pozdějších změn a doplnění.

4) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

5) Například zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 157/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

7) Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

7a) § 4a zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 157/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 25/1999 Sb., kterým se stanoví postup hodnocení nebezpečnosti

chemických látek a chemických přípravků, způsob jejich klasifikace a označování a vydává Seznam dosud klasifikovaných nebezpečných chemických látek, ve znění nařízení vlády č. 258/2001 Sb.

9) Například zákon č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákon č. 185/2001 Sb., ve znění zákona č. 477/2001 Sb.

9a) Vyhláška č. 379/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky pro určování jednotlivých druhů křišťálového skla, jejich vlastnosti a způsoby označování výrobků z křišťálového skla.

9b) Rozhodnutí Komise 2001/171/ES ze dne 19. února 2001, kterým se stanoví podmínky pro odchylku u skleněných obalů týkající se úrovně koncentrací těžkých kovů stanovených ve směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

9c) Přílohy č. I až VII rozhodnutí Komise 97/129/ES ze dne 28. ledna 1997, kterým se zavádí identifikační systém pro obalové materiály podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

10) Zákon č. 79/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11) § 17 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

12) § 23 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb.

13) Vyhláška č. 64/1987 Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), ve znění pozdějších změn a doplnění.

13a) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů.

14) Obchodní zákoník.

15) § 116 občanského zákoníku.

16) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

17) Zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb.

18) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

19) Například obchodní zákoník.

20) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

21) Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

22) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

23) Článek 6 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech z 20. prosince 1994.

24) Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

25) Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 552/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

26) Zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 552/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

27) Zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 552/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

28) Zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa.

29) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.

31) Část šestá zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

32) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Obsah

ČÁST **PRVNÍ** - OBECNÁ ČÁST (§ 1 - § 243)
ČÁST **DRUHÁ** - ZPŮSOBY ŘEŠENÍ ÚPADKU (§ 244 - § 418)
Přechodná ustanovení

182/2006 Sb.

ZÁKON

ze dne 30. března 2006
o úpadku a způsobech jeho řešení
(insolvenční zákon)

Změna: 108/2007 Sb.
Změna: 312/2006 Sb., 296/2007 Sb., 362/2007 Sb.
Změna: 458/2008 Sb.
Změna: 163/2009 Sb.
Změna: 301/2008 Sb., 7/2009 Sb.
Změna: 217/2009 Sb.
Změna: 285/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 260/2010 Sb.
Změna: 409/2010 Sb.
Změna: 69/2011 Sb.
Změna: 241/2010 Sb., 73/2011 Sb.
Změna: 139/2011 Sb.
Změna: 188/2011 Sb.
Změna: 466/2011 Sb.
Změna: 217/2009 Sb. (část)
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 334/2012 Sb.
Změna: 396/2012 Sb., 399/2012 Sb.
Změna: 45/2013 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ ČÁST

Hlava I
Základní ustanovení

§ 1
Předmět úpravy

Tento zákon upravuje

a) řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením některým ze stanovených způsobů tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužnickým úpadkem nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužnickových věřitelů,

b) oddlužení dlužníka.

§ 2
Vymezení některých základních pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) insolvenčním řízením soudní řízení, jehož předmětem je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení,

b) insolvenčním soudem soud, před nímž probíhá insolvenční řízení,

c) insolvenčním návrhem u insolvenčního soudu podaný návrh na zahájení insolvenčního řízení,

d) incidenčním sporem spory vyvolané insolvenčním řízením, o kterých tak stanoví tento zákon, projednávané v rámci insolvenčního řízení,

e) majetkovou podstatou majetek určený k uspokojení dlužnickových věřitelů,

f) osobou s dispozičními oprávněními osoba, které v průběhu insolvenčního řízení přísluší právo nakládat s majetkovou podstatou ohledně všech oprávnění, ze kterých se skládá,

g) zajištěným věřitelem věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva nebo postoupením pohledávky k zajištění anebo obdobným právem podle zahraniční právní úpravy,

h) přihláškou pohledávky procesní úkon, kterým věřitel uplatňuje uspokojení svých práv v insolvenčním řízení,

i) insolvenčním rejstříkem informační systém, který obsahuje údaje podle tohoto zákona,

j) společným zájmem věřitelů zájem nadřazený jejich jednotlivým zájmům, je-li jeho cílem, aby zvolený způsob řešení úpadku byl pro ně spravedlivý a výnosnější než ostatní způsoby řešení úpadku; tím není dotčeno zákonem zaručené zvláštní postavení některých věřitelů,

k) finanční institucí banka, spořitelní a úvěrní družstvo, pojišťovna a zajišťovna, a za dále

stanovených podmínek tohoto zákona i některé další osoby.

§ 3 **Úpadek**

(1) Dlužník je v úpadku, jestliže má

- a) více věřitelů a
- b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a
- c) tyto závazky není schopen plnit (dále jen "platební neschopnost").

(2) Má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže

- a) zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo
- b) je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo
- c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo
- d) nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud.

(3) Dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou - podnikatelem, je v úpadku i tehdy, je-li předlužen. O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Při stanovení hodnoty dlužníkova majetku se přihlíží také k další správě jeho majetku, případně k dalšímu provozování jeho podniku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo v provozu podniku pokračovat.

(4) O hrozící úpadek jde tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.

§ 4 **Způsob řešení úpadku**

(1) Způsobem řešení úpadku nebo hrozícího úpadku dlužníka v insolvenčním řízení (dále jen "způsob řešení úpadku") se rozumí

- a) konkurs,
- b) reorganizace,
- c) oddlužení a
- d) zvláštní způsoby řešení úpadku, které tento zákon stanoví pro určité subjekty nebo pro určité druhy případů.

(2) Rozhodnutím insolvenčního soudu o způsobu řešení úpadku se rozumí,

- a) jde-li o konkurs nebo o některý ze zvláštních způsobů řešení úpadku, rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek dlužníka (dále jen "rozhodnutí o prohlášení konkursu"),
- b) jde-li o reorganizaci, rozhodnutí o povolení reorganizace a
- c) jde-li o oddlužení, rozhodnutí o povolení oddlužení.

§ 5

Zásady insolvenčního řízení

Insolvenční řízení spočívá zejména na těchto zásadách:

- a) insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů;
- b) věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti;
- c) nestanoví-li tento zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce;
- d) věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.

§ 6

Výjimky z působnosti zákona

(1) Tohoto zákona nelze použít, jde-li o

- a) stát,
- b) územní samosprávný celek²⁾,
- c) Českou národní banku,
- d) Všeobecnou zdravotní pojišťovnu České republiky,
- e) Fond pojištění vkladů,
- f) Garanční fond obchodníků s cennými papíry,
- g) veřejnou vysokou školu, nebo
- h) právnickou osobu, jestliže stát nebo vyšší územní samosprávný celek²⁾ před zahájením insolvenčního řízení převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil.

(2) Tohoto zákona nelze dále použít, jde-li o

- a) finanční instituci, po dobu, po kterou je nositelem licence nebo povolení podle zvláštních právních předpisů, upravujících její činnost,
- b) zdravotní pojišťovnu zřízenou podle zvláštního právního předpisu³⁾, po dobu, po kterou je nositelem povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění,
- c) politickou stranu nebo politické hnutí v době vyhlášených voleb podle zvláštního právního předpisu.

§ 7

Použití občanského soudního řádu

(1) Pro insolvenční řízení a pro incidenční spory se použijí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu⁴⁾, nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení.

(2) Pro určení věcné a místní příslušnosti soudu, který rozhoduje v insolvenčním řízení a v incidenčních sporech, platí ustanovení občanského soudního řádu⁵⁾.

§ 8

Ustanovení části první a třetí tohoto zákona se použijí, jen nestanoví-li tento zákon v části druhé ohledně některého ze způsobů řešení úpadku jinak.

Hlava II Procesní subjekty

Díl 1 Procesní subjekty

§ 9

Procesními subjekty podle tohoto zákona jsou

- a) insolvenční soud,
- b) dlužník,
- c) věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníku,
- d) insolvenční správce, popřípadě další správce,
- e) státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu, a
- f) likvidátor dlužníka.

§ 10
Insolvenční soud

Insolvenční soud v insolvenčním řízení

- a) vydává rozhodnutí, jejichž vydání zákon ukládá nebo předpokládá,
- b) průběžně vykonává dohled nad postupem a činností ostatních procesních subjektů a rozhoduje o záležitostech s tím souvisejících (dále jen "dohledací činnost").

§ 11

(1) Při výkonu dohlédací činnosti insolvenční soud rozhoduje o záležitostech, které se týkají průběhu insolvenčního řízení, činí opatření potřebná k zajištění jeho účelu a ukládá povinnosti, týkající se činnosti jednotlivých subjektů řízení.

(2) Insolvenční soud je oprávněn vyžadovat od insolvenčního správce zprávy a vysvětlení o jeho postupu, nahlížet do jeho účtů a konat potřebná šetření. Je oprávněn dávat insolvenčnímu správci pokyny a uložit mu, aby si vyžádal k určitým otázkám stanovisko věřitelského výboru.

§ 12

(1) V insolvenčním řízení a v incidenčních sporech jedná a rozhoduje v prvním stupni jediný soudce (samosoudce).

(2) Zvláštní právní předpis⁶⁾ stanoví, kdy je v insolvenčním řízení oprávněn jednat a rozhodovat vyšší soudní úředník.

§ 13
Asistent soudce insolvenčního soudu

Asistent soudce insolvenčního soudu činí jednotlivé úkony insolvenčního řízení z pověření soudce insolvenčního soudu.

**Díl 2
Účastníci řízení**

§ 14

(1) Účastníky insolvenčního řízení jsou dlužník a věřitelé, kteří uplatňují své právo vůči dlužníku.

(2) Vedlejší účastenství není v insolvenčním řízení přípustné; ustanovení § 16 odst. 2 tím není dotčeno.

§ 15

Nejde-li o přihlášené věřitele, jsou jiné osoby uplatňující své právo v insolvenčním

řízení účastníky tohoto řízení jen po dobu, po kterou insolvenční soud o tomto právu jedná a rozhoduje.

§ 16

(1) Účastníky řízení v incidenčních sporech jsou žalobce a žalovaný, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Vedlejší účastenství v incidenčních sporech je přípustné.

§ 17

Vstup do řízení⁷⁾ a záměna účastníka řízení⁸⁾ nejsou v insolvenčním řízení přípustné.

§ 18

(1) Nastane-li v průběhu insolvenčního řízení skutečnost, se kterou právní předpisy spojují převod nebo přechod přihlášené pohledávky z původního věřitele na nabyvatele pohledávky, aniž původní věřitel ztrácí způsobilost být účastníkem řízení, insolvenční soud rozhodne, že místo tohoto věřitele vstupuje do insolvenčního řízení nabyvatel jeho pohledávky. Učiní tak na základě návrhu věřitele a po písemném souhlasu nabyvatele jeho pohledávky. Převod nebo přechod pohledávky, který nevyplývá přímo z právního předpisu, je nutné doložit veřejnou listinou⁹⁾ nebo listinou, na které je úředně ověřena pravost podpisů osob, které ji podepsaly.

(2) O návrhu podle odstavce 1 rozhodne insolvenční soud do konce pracovního dne nejbližší následujícího po dni, kdy mu takový návrh došel; nestane-li se tak, má se po uplynutí této lhůty za to, že insolvenční soud vydal rozhodnutí, jímž návrhu vyhověl.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 vydá insolvenční soud také tehdy, učiní-li věřitel a nabyvatel jeho pohledávky do protokolu u tohoto soudu společné prohlášení o tom, že nastala skutečnost uvedená v odstavci 1; odstavec 2 platí obdobně.

(4) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 3 se doručuje věřiteli, nabyvateli jeho pohledávky, dlužníku a insolvenčnímu správci; těmto osobám se doručuje zvlášť. Odvolání proti němu není přípustné, insolvenční soud však tímto rozhodnutím není vázán.

§ 19

Nabyvatel pohledávky se stává účastníkem insolvenčního řízení, jakmile insolvenční soud podle § 18 rozhodne o jeho vstupu do insolvenčního řízení, a platí pro něj stav insolvenčního řízení v době, kdy se stal jeho účastníkem. Nabyvatel takto vstupuje na místo původního věřitele i do incidenčních sporů, které se týkají jím nabyté pohledávky.

§ 20

(1) Ustanovení části první hlavy třetí občanského soudního řádu, která se týkají jednání za právnickou osobu, stát a územní samosprávné celky a zastoupení účastníků řízení, platí obdobně pro insolvenční řízení a incidenční spory.

(2) Odborová organizace může v insolvenčním řízení a v incidenčních sporech zastupovat dlužníkovu zaměstnanci, jde-li o uplatňování jeho pracovněprávních pohledávek.

Díl 3 Insolvenční správce a další správci

§ 21

(1) Insolvenční správce se ustanovuje ze seznamu insolvenčních správců, který vede Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "ministerstvo").

(2) Náležitosti seznamu insolvenčních správců, údaje do něj zapisované, jeho členění, vedení a podmínky zápisu do něj a vznik práva vykonávat činnost insolvenčního správce a hostujícího insolvenčního správce upravuje zvláštní právní předpis^{9a}).

(3) Insolvenčním správcem se pro účely tohoto zákona rozumí i hostující insolvenční správce.

§ 22

(1) Osoba zapsaná do seznamu insolvenčních správců může své ustanovení insolvenčním správcem odmítnout, jen má-li pro to důležité důvody.

(2) Nelze-li insolvenčního správce vybrat ze seznamu insolvenčních správců, je možné jím ustanovit i fyzickou osobu, která splňuje obecné a kvalifikační předpoklady pro zápis do seznamu a se svým ustanovením souhlasí.

§ 23

Insolvenční správce uzavře na svůj náklad smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem jeho funkce nebo s činností jeho zaměstnanců pro celou dobu trvání jeho funkce.

§ 24

(1) Insolvenční správce je z insolvenčního řízení vyloučen, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci nebo k osobám účastníků je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti; to neplatí v případě uvedeném v § 34. Jakmile se ustanovený insolvenční správce dozví, že jsou zde důvody pro jeho vyloučení, je povinen oznámit to neprodleně insolvenčnímu soudu.

(2) Veřejná obchodní společnost, která je ustanovena insolvenčním správcem, oznámí insolvenčnímu soudu neprodleně, kdo z jejích společníků bude jejím jménem funkci insolvenčního správce vykonávat; odstavec 1 platí pro tohoto společníka obdobně.

§ 25

(1) Insolvenčního správce pro insolvenční řízení ustanovuje insolvenční soud. Je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení reorganizace podle § 148 odst. 2 a je-li v předloženém reorganizačním plánu určena osoba insolvenčního správce, ustanoví insolvenční soud insolvenčním správcem tuto osobu; to neplatí, nesplňuje-li takto určený

insolvenční správce podmínky uvedené v § 21 až 24. Ustanovení § 29 tím není dotčeno.

(2) Nejde-li o případ podle odstavce 1, insolvenční soud ustanoví insolvenčním správcem osobu, kterou určí předseda insolvenčního soudu. Při určení osoby insolvenčního správce předseda insolvenčního soudu se zřetelem k dosavadnímu stavu insolvenčního řízení přihlédne zejména k osobě dlužníka a k jeho majetkovým poměrům, jakož i k odborné způsobilosti insolvenčního správce a k jeho zatížení. Nebrání-li tomu jiné okolnosti, určí předseda insolvenčního soudu insolvenčním správcem dlužníků, kteří tvoří koncern, stejnou osobu.

§ 26

Proti rozhodnutí o ustanovení insolvenčního správce je odvolání přípustné. V odvolání lze však namítat pouze to, že ustanovený insolvenční správce nesplňuje podmínky pro ustanovení nebo že není nepodjatý. Ke skutečnostem, které nastaly nebo vznikly po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně, se v odvolacím řízení nepřihlíží.

§ 27

(1) Insolvenční soud ustanoví insolvenčního správce nejpozději v rozhodnutí o úpadku. Za podmínek stanovených tímto zákonem může insolvenční soud ustanovit před rozhodnutím o úpadku předběžného insolvenčního správce (dále jen "předběžný správce"); toto rozhodnutí se zveřejní stejným způsobem jako rozhodnutí o úpadku.

(2) Předběžný správce vykonává před rozhodnutím o úpadku činnosti stanovené v tomto zákoně a uložené mu insolvenčním soudem a má práva a povinnosti, které mu tento soud vymezí. Tato práva a povinnosti nemůže insolvenční soud vymezit v širším rozsahu, než v jakém náleží insolvenčnímu správci po rozhodnutí o úpadku. Nestanoví-li insolvenční soud o osobě insolvenčního správce jinak v rozhodnutí o úpadku, stává se předběžný správce po tomto rozhodnutí insolvenčním správcem s plnou působností.

(3) Ustanovení o insolvenčním správci platí přiměřeně i pro předběžného správce.

§ 28

Za podmínek stanovených tímto zákonem rozhodují o změně v osobě insolvenčního správce i věřitelské orgány; pro jejich rozhodnutí platí § 21 až 24 obdobně.

§ 29

(1) Na schůzi věřitelů, která nejbližší následuje po přezkumném jednání, se mohou věřitelé usnést, že insolvenčním soudem ustanoveného insolvenčního správce odvolávají z funkce a že ustanovují nového insolvenčního správce. Toto usnesení je přijato, jestliže pro ně hlasovala nejméně polovina všech věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů, počítaná podle výše jejich pohledávek.

(2) Usnesení o ustanovení insolvenčního správce podle odstavce 1 potvrzuje insolvenční soud; nepotvrdí je pouze tehdy, nesplňuje-li insolvenční správce podmínky uvedené v § 21 až 24; § 54 odst. 1 se nepoužije.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 2 vydá insolvenční soud do skončení schůze věřitelů, která usnesení podle odstavce 1 přijala; odvolání je přípustné, jen jestliže insolvenční soud usnesení schůze věřitelů nepotvrdí. Osobou oprávněnou k podání odvolání je pouze věřitel, který na schůzi věřitelů hlasoval pro přijetí usnesení; § 55 odst. 1 platí obdobně.

§ 30

(1) Přijme-li schůze věřitelů usnesení o odvolání ustanoveného insolvenčního správce, aniž se usnese na ustanovení insolvenčního správce nového, nebo byl-li touto schůzí ustanovený insolvenční správce odvolán z funkce podle § 31 odst. 2, ustanoví insolvenční správce svým rozhodnutím insolvenční soud; pro takto ustanoveného insolvenčního správce se § 29 odst. 1 nepoužije.

(2) Jestliže v důsledku rozhodnutí insolvenčního soudu o odmítnutí přihlášky pohledávky dojde k takové změně v osobách věřitelů nebo výši jejich pohledávek, která by měla vliv na výsledek usnesení schůze věřitelů podle odstavce 1, může usnesení podle § 29 odst. 1 přijmout i schůze věřitelů, která nejbližší následuje po této změně.

§ 31

Odvolání insolvenčního správce

(1) Z důležitých důvodů, které nemají původ v porušení povinností insolvenčního správce, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského orgánu anebo i bez tohoto návrhu odvolat insolvenčního správce z funkce. Učiní tak zpravidla po slyšení insolvenčního správce; o podaném návrhu rozhodne neprodleně.

(2) Insolvenčního správce ustanoveného postupem podle § 29 odst. 1 až 3 insolvenční soud odvolá z funkce i tehdy, požádá-li o to do 3 dnů poté, co se o svém ustanovení dozvěděl; to neplatí, jestliže insolvenční správce se svým ustanovením předem souhlasil.

(3) Odvolá-li insolvenční soud insolvenčního správce z funkce, ustanoví současně nového insolvenčního správce. Odvolání proti tomuto rozhodnutí je přípustné; proti výroku o ustanovení nového insolvenčního správce se však lze samostatně odvolat jen z důvodů uvedených v § 26.

(4) Odvolaný insolvenční správce je povinen bez zbytečného odkladu řádně informovat nového insolvenčního správce o své dosavadní činnosti a předá mu všechny doklady souvisící s výkonem jeho funkce; jeho odpovědnost za dobu výkonu funkce nezaniká.

§ 32

Zproštění insolvenčního správce

(1) Insolvenčního správce, který neplní řádně své povinnosti nebo který nepostupuje při výkonu své funkce s odbornou péčí anebo který závažně porušil důležitou povinnost, uloženou mu zákonem nebo soudem, může insolvenční soud na návrh věřitelského orgánu nebo dlužníka anebo i bez tohoto návrhu jeho funkce zprostit. Učiní tak zpravidla po slyšení insolvenčního správce; o podaném návrhu rozhodne neprodleně.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 se mohou odvolat insolvenční správce a osoby

oprávněné podat návrh podle odstavce 1. Ustanovení § 31 odst. 3 a 4 platí obdobně.

§ 33

Zástupce insolvenčního správce

Je-li to účelné, může insolvenční soud ustanovit insolvenčnímu správci zástupce pro případ, že by ze závažných důvodů nemohl přechodně svou funkci vykonávat. Pro zástupce insolvenčního správce platí § 29 až 31 přiměřeně.

§ 34

Oddělený insolvenční správce

(1) Je-li insolvenční správce vyloučen z některých úkonů pro svůj poměr jen k některému z dlužníkových věřitelů nebo jen k některému ze zástupců dlužníkových věřitelů a není-li se zřetelem k charakteru pohledávky dlužníkovy věřitele a jeho postavení v insolvenčním řízení důvod pochybovat, že tento vztah ovlivní celkový způsob výkonu práv a povinností insolvenčního správce, může insolvenční soud ustanovit pro tyto úkony odděleného insolvenčního správce.

(2) Je-li insolvenční správce vyloučen z některých úkonů proto, že mohou odporovat společnému zájmu věřitelů v insolvenčním řízení, ve kterém byl rovněž ustanoven insolvenčním správcem, ustanoví insolvenční soud pro tyto úkony odděleného insolvenčního správce vždy.

§ 35

Zvláštní insolvenční správce

(1) V případech, kdy je nutné v rámci insolvenčního řízení řešit zvláštní problematiku vyžadující odborné specializace, může insolvenční soud ustanovit i zvláštního insolvenčního správce a upravit jeho vztah k insolvenčnímu správci.

(2) Pro ustanovení do funkce, odměňování a zprošťování funkce zástupce insolvenčního správce, odděleného insolvenčního správce a zvláštního insolvenčního správce platí ustanovení o insolvenčním správci obdobně.

(3) Zvláštního insolvenčního správce ustanoví soud pro výplatu nároku uživatelů platebních služeb nebo držitelů elektronických peněz postupem stanoveným zákonem upravujícím platební styk.

§ 36

(1) Insolvenční správce je povinen při výkonu funkce postupovat svědomitě a s odbornou péčí; je povinen vyvinout veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře. Společnému zájmu věřitelů je povinen dát při výkonu funkce přednost před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob.

(2) Insolvenční správce poskytuje věřitelským orgánům součinnost nezbytnou k řádnému výkonu jejich funkce; zejména se na žádost věřitelského orgánu účastní jeho jednání a nejméně jednou za 3 měsíce předkládá věřitelskému orgánu a insolvenčnímu soudu písemnou zprávu o stavu insolvenčního řízení.

§ 37

(1) Insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, kterou dlužníku, věřitelům nebo třetím osobám způsobil tím, že při výkonu své funkce porušil povinnosti, které jsou mu uloženy zákonem nebo rozhodnutím soudu, jakož i tím, že při jejím výkonu nepostupoval s odbornou péčí. Této odpovědnosti se insolvenční správce zproští, jen když prokáže, že škodě nebo jiné újmě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které po něm bylo možné spravedlivě požadovat se zřetelem k průběhu insolvenčního řízení.

(2) Podle odstavce 1 insolvenční správce odpovídá i za škodu nebo jinou újmu způsobenou osobami, kterých použil k plnění svých úkolů. To platí i pro zaměstnance dlužníka, působící v rozsahu své dosavadní činnosti, nebo pro jiné osoby ve smluvním vztahu s dlužníkem.

(3) Insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, která věřiteli s pohledávkou za majetkovou podstatou vznikla tím, že nemohla být uspokojena jeho pohledávka vzniklá na základě právního úkonu insolvenčního správce; této odpovědnosti se insolvenční správce zproští, jen když prokáže, že v době, kdy tento právní úkon činil, nemohl poznat, že majetková podstata nebude stačit k úhradě jím vzniklé pohledávky za majetkovou podstatou.

(4) Právo na náhradu škody nebo jiné újmy proti insolvenčnímu správci se promlčí do 2 let poté, kdy se poškozený dozvěděl o výši škody a odpovědnosti insolvenčního správce, nejpozději však do 3 let, a jde-li o škodu způsobenou úmyslným trestným činem, za který byl insolvenční správce pravomocně odsouzen, nejpozději do 10 let od skončení insolvenčního řízení.

§ 38

(1) Insolvenční správce má právo na odměnu a náhradu hotových výdajů. V případě konkursu se výše odměny určí z výtěžku zpeněžení určeného k rozdělení mezi věřitele. Je-li insolvenční správce plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k odměně a k náhradě hotových výdajů částka odpovídající této dani, kterou je insolvenční správce povinen z odměny a z náhrady hotových výdajů odvést podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

(2) Odměna a náhrada hotových výdajů insolvenčního správce se uspokojují z majetkové podstaty, a pokud k tomu nestačí, ze zálohy na náklady insolvenčního řízení; není-li jejich uspokojení z těchto zdrojů možné, hradí je stát.

(3) Vyúčtování odměny a hotových výdajů provede insolvenční správce v konečné zprávě, a není-li jí, ve zprávě o své činnosti. Insolvenční soud může podle okolností případu po projednání s věřitelským výborem odměnu insolvenčního správce přiměřeně zvýšit nebo snížit. Důvodem ke snížení odměny je zejména skutečnost, že insolvenční správce porušil některou ze svých povinností nebo že nenavrhoval provedení částečného rozvrhu, ačkoliv to stav zpeněžení majetkové podstaty umožňoval.

(4) Insolvenční soud může v průběhu insolvenčního řízení rozhodnout o vyplacení zálohy odměny insolvenčnímu správci, a to i opětovně.

(5) Způsob určení odměny a některých hotových výdajů insolvenčního správce, jejich nejvyšší přípustnou výši a podmínky a rozsah hrazení odměny a hotových výdajů státem stanoví prováděcí právní předpis.

§ 39

(1) Věřitelé jsou oprávněni se souhlasem insolvenčního soudu na základě rozhodnutí věřitelského výboru poskytnout insolvenčnímu správci zálohu k úhradě jeho výdajů, a to i opětovně. Při poskytnutí zálohy se určí podmínky jejího vyúčtování; určit lze též účel, na který má být záloha vynaložena.

(2) Náklady na činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen podle zákona nebo podle rozhodnutí insolvenčního soudu, jsou zahrnuty v jeho odměně a nese je ze svého. Výjimečně může splnění těchto činností zadat jiným osobám na účet majetkové podstaty se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru; tím nejsou dotčeny jeho povinnosti ani odpovědnost podle tohoto zákona.

(3) Náklady insolvenčního správce spojené s využitím právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků lze hradit z majetkové podstaty, jen je-li jejich využití účelné vzhledem k rozsahu a náročnosti insolvenčního řízení a jsou-li předem schváleny věřitelským výborem.

§ 40

(1) Insolvenční správce jedná svým jménem na účet dlužníka, pokud na něho přešlo oprávnění nakládat s majetkovou podstatou. Označuje se způsobem, z něhož je patrné, že tak činí při výkonu funkce insolvenčního správce; součástí jeho označení je i nezaměnitelné označení dlužníka, s jehož majetkovou podstatou nakládá.

(2) Jednáním podle odstavce 1 jsou zejména právní úkony, jimiž insolvenční správce zpeněžuje majetkovou podstatu nebo s ní jinak nakládá, a jeho úkony v incidenčních sporech, jakož i v dalších sporech, kterých se účastní místo dlužníka.

(3) Insolvenční správce může pověřit svého zaměstnance i zaměstnance dlužníka, aby za něho jednal v soudních a jiných řízeních; tím není dotčena jeho odpovědnost podle tohoto zákona.

Úvěrové financování

§ 41

(1) Insolvenční správce může pro udržení provozu podniku, který je součástí majetkové podstaty, uzavřít za obvyklých obchodních podmínek smlouvy o úvěru a smlouvy obdobné, jakož i smlouvy na dodávky energií¹⁾ a surovin, včetně smluv o zajištění splnění těchto smluv (dále jen "úvěrové financování").

(2) Nenabídnou-li horší podmínky než nejlepší nabídka, mají dosavadní zajištění věřitelé přednostní právo, aby smlouvy podle odstavce 1 byly uzavřeny s nimi; to platí obdobně pro věřitele ze smluv na dodávky energií a surovin podle odstavce 1.

§ 42

(1) Majetek získaný z prostředků poskytnutých v rámci úvěrového financování není předmětem zajištění podle dříve uzavřených smluv.

(2) Prostředky získané z úvěrového financování lze použít jen k účelu uvedenému ve smlouvách o úvěrovém financování.

(3) K uzavření smluv o úvěrovém financování je oprávněn také dlužník s dispozičními oprávněními nebo dlužník po dobu trvání moratoria.

§ 43

(1) Orgány veřejné správy, zejména katastrální úřady, orgány evidující motorová vozidla a jiné správní úřady, jakož i notáři, soudní exekutoři, osoby vedoucí evidenci cenných papírů, finanční instituce, provozovatelé telekomunikačních služeb, provozovatelé poštovních služeb a jiné osoby, které se zabývají přepravou zásilek, vydavatelé tisku a dopravci poskytnou insolvenčnímu správci na jeho písemnou žádost bez zbytečného odkladu součinnost dále uvedeným způsobem.

(2) Součinnost podle odstavce 1 spočívá v tom, že orgány a osoby v něm uvedené poskytují insolvenčnímu správci údaje o majetku dlužníka a některé další údaje, které jsou nutné pro výkon správy, a to ve stejném rozsahu, v jakém by je poskytly přímo dlužníku. Tato součinnost spočívá také v tom, že uvedené orgány a osoby, které mají u sebe listiny nebo jiné věci, které mohou sloužit ke zjištění dlužníkovy majetku, je bez zbytečného odkladu po doručení žádosti vydají nebo zapůjčí insolvenčnímu správci. Součinnost se poskytuje bezplatně; nejde-li o orgány veřejné správy, přísluší tomu, kdo součinnost poskytl, právo na náhradu s tím spojených hotových výdajů.

(3) Povinnost orgánů a osob uvedených v odstavci 1 poskytnout insolvenčnímu správci součinnost podle jiných ustanovení tohoto zákona, případně podle ustanovení zvláštního právního předpisu, tím není dotčena.

§ 44

.. (1) Součinnost podle § 43 se poskytuje zejména tak, že

a) osoby vedoucí evidenci cenných papírů sdělí insolvenčnímu správci údaje o tam evidovaných cenných papírech, které náleží do majetku dlužníka,

b) banky, spořitelny a úvěrní družstva a pobočky zahraničních bank sdělí insolvenčnímu správci čísla dlužníkových účtů, informují jej o stavech těchto účtů a pohybech peněžních prostředků na nich a podají mu informace o dlužníkových úschovách a vkladních knížkách,

c) provozovatelé poštovních služeb a jiné osoby, které se zabývají přepravou zásilek, informují insolvenčního správce o dlužníkových doručovacích místech, rozsahu a povaze doručovaných zásilek a úhrnu peněžních prostředků, které dlužník přijímá jejich

prostřednictvím,

d) poskytovatelé služeb elektronických komunikací oznámí insolvenčnímu správci údaje o dlužníkových telefonních, dálnopisných, telefaxových a jiných elektronických stanicích a adresách, které nejsou uvedeny v dostupných seznamech,

e) pojišťovny sdělí insolvenčnímu správci údaje o dlužníkových pojistných smlouvách a pojistných plněních,

f) vydavatelé tisku sdělí insolvenčnímu správci údaje o inzerci, která se týká majetkové podstaty,

g) dopravci sdělí insolvenčnímu správci údaje o přepravovaných dlužníkových věcech a jejich příjemci.

(2) Na žádost orgánů a osob, od nichž vyžaduje součinnost, insolvenční správce doloží své ustanovení do funkce rozhodnutím insolvenčního soudu.

(3) Osoby a orgány, které jsou povinny poskytnout insolvenčnímu soudu nebo insolvenčnímu správci součinnost, odpovídají za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobily, v případě, že tuto součinnost neposkytnou řádně a včas.

§ 45

Insolvenční správce zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých zvláštní právní předpis stanoví povinnost mlčenlivosti, pokud se o nich dozvěděl při výkonu své funkce, a to i po jejím skončení; této mlčenlivosti jej v rozsahu výkonu této funkce může zprostit ten, v jehož zájmu ji má, nebo insolvenční soud. Totéž platí pro třetí osoby vykonávající činnosti, ke kterým je povinen insolvenční správce.

Díl 4 Věřitelské orgány

§ 46

Schůze věřitelů, věřitelský výbor a zástupce věřitelů

(1) Věřitelskými orgány jsou schůze věřitelů a věřitelský výbor nebo zástupce věřitelů.

(2) Schůzi věřitelů přísluší volba a odvolání členů věřitelského výboru a jeho náhradníků nebo zástupce věřitelů; rozhoduje též o tom, zda ponechá ve funkci prozatímní věřitelský výbor. Schůze věřitelů si může vyhradit cokoli, co patří do působnosti věřitelských orgánů. Není-li ustanoven věřitelský výbor ani zástupce věřitelů a není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vykonává schůze věřitelů i jejich působnost.

(3) Věřitelský výbor vykonává působnost věřitelských orgánů s výjimkou věcí, které patří do působnosti schůze věřitelů nebo které si schůze věřitelů vyhradila.

§ 47
Schůze věřitelů

(1) Schůzi věřitelů svolává a řídí insolvenční soud. Svolá ji z vlastní iniciativy, nebo na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru anebo alespoň 2 věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše (§ 49 odst. 1) činí alespoň desetinu přihlášených pohledávek. Insolvenční soud svolá schůzi věřitelů tak, aby se konala do 30 dnů poté, co byl o její svolání požádán, není-li navržen pozdější termín konání.

(2) Právo zúčastnit se schůze věřitelů mají přihlášení věřitelé, dlužník, insolvenční správce a státní zastupitelství, pokud se účastní insolvenčního řízení. Má-li dlužník zaměstnance, má právo zúčastnit se schůze věřitelů také odborová organizace, která u dlužníka působí. Působí-li u dlužníka vedle sebe více odborových organizací, má toto právo odborová organizace s největším počtem členů nebo sdružení odborových organizací s největším počtem členů, nedohodnou-li se odborové organizace působící u dlužníka jinak.

§ 48

(1) Oznámení o svolání schůze věřitelů zveřejní insolvenční soud vyhláškou (§ 71 odst. 3), v níž musí být uveden předmět jednání, jakož i místo a termín konání schůze. Svolává-li schůzi věřitelů na návrh osoby uvedené v § 47 odst. 1, označí insolvenční soud jako předmět jednání vždy i záležitost, pro kterou byl tento návrh podán.

(2) Schůzi věřitelů může být projednán jen předmět jednání, který byl uveden v oznámení o jejím svolání. Jsou-li přítomni všichni věřitelé, mohou se usnést i na dalším předmětu jednání; za přítomného se pro tento účel nepovažuje věřitel, který hlasuje písemně (§ 50 odst. 2). Předmětem jednání první schůze věřitelů je vždy volba věřitelského výboru a usnesení věřitelů podle § 29 odst. 1, byl-li ustanoven insolvenční správce a koná-li se tato schůze po přezkumném jednání, zpráva insolvenčního správce o jeho dosavadní činnosti, a byl-li ustanoven prozatímní věřitelský výbor, zpráva tohoto výboru o jeho dosavadní činnosti.

(3) Věřitel, který podal opakovaně nedůvodně návrh na svolání schůze věřitelů, je povinen uhradit ostatním věřitelům na jejich žádost náklady, které jim vznikly v souvislosti s jejich účastí na schůzi věřitelů, konané na jeho návrh; takovému věřiteli může insolvenční soud také uložit náhradu nákladů, které tento soud vynaložil na svolání a organizaci schůze věřitelů konané na jeho návrh.

Hlasovací právo

§ 49

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, vyžaduje se k platnosti usnesení schůze věřitelů prostá většina hlasů přítomných nebo řádně zastoupených věřitelů, počítaná podle výše jejich pohledávek; přítom platí, že na každou 1 Kč pohledávky připadá jeden hlas.

(2) Náleží-li pohledávka více osobám, musí se dohodnout, kdo bude vykonávat práva s ní spojená. Nedohodnou-li se, vykonávají tato práva jen ohledně svého dílu pohledávky; pro tyto účely platí, že každé z těchto osob náleží stejný díl pohledávky. Ustanovení občanského zákoníku¹²⁾ o spoluvlastnictví se použijí obdobně.

§ 50

(1) Není-li dále stanoveno jinak, právo hlasovat mají všichni na schůzi přítomní věřitelé. Ke hlasu, který je vázán na splnění podmínky, se nepřihlíží.

(2) Věřitelé mohou hlasovat také písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu. K jejich hlasu se přihlíží, jen bylo-li podání obsahující všechny náležitosti doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(3) Náležitosti hlasovacího lístku podle tohoto ustanovení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 51

(1) Věřitelé, jejichž pohledávka byla popřena, mohou v rozsahu popření hlasovat, usnese-li se na tom schůze věřitelů. V rozsahu, v němž takové usnesení není přijato, rozhodne o hlasovacím právu insolvenční soud.

(2) Pro pohledávky věřitelů vázané na odkladací podmínku platí odstavec 1 obdobně.

(3) Popření pohledávky přihlášeným věřitelem nemá vliv na hlasovací právo věřitelů, jejichž pohledávka byla popřena.

(4) Nejde-li o případy uvedené v odstavcích 1 a 2, rozhodne o hlasovacím právu věřitelů, jejichž pohledávka nebyla ještě zjištěna nebo je sporná, insolvenční soud. Učiní tak jen na návrh dlužníka, insolvenčního správce nebo některého z věřitelů. Návrh lze podat i přede dnem konání schůze věřitelů.

§ 52

(1) Hlasovací právo zkoumá insolvenční soud u každého z věřitelů jednotlivě.

(2) Proti rozhodnutí insolvenčního soudu o hlasovacím právu věřitelů není přípustný opravný prostředek. Tímto rozhodnutím není insolvenční soud pro další schůzi věřitelů vázán.

§ 53

Nejde-li o volbu věřitelského výboru, nesmí žádný z věřitelů hlasovat ve vlastní věci nebo ve věci osoby věřiteli blízké anebo osoby, která tvoří s věřitelem koncern.

§ 54

Postup insolvenčního soudu

(1) Odporuje-li usnesení schůze věřitelů společnému zájmu věřitelů, může je insolvenční soud zrušit; to neplatí v případě uvedeném v § 29 odst. 1, § 51 odst. 1 a pro usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení dlužníkovy úpadku, o reorganizačním plánu nebo o

způsobu oddlužení.

(2) Rozhodnutí o zrušení usnesení schůze věřitelů může insolvenční soud vydat jen do skončení schůze věřitelů, která usnesení přijala, a může tak učinit jen na návrh insolvenčního správce nebo věřitele, který hlasoval proti přijetí usnesení schůze věřitelů.

§ 55

(1) Po vyhlášení rozhodnutí, kterým zruší usnesení schůze věřitelů, insolvenční soud vyzve každého z přítomných věřitelů, kteří hlasovali pro přijetí usnesení schůze věřitelů, aby uvedl, zda se vzdává odvolání; současně je poučí, že odvolání, které nebude podáno do skončení schůze věřitelů, již nelze podat. Vyjádření věřitelů a jejich poučení se uvede v protokolu o jednání. Rozhodnutí insolvenční soud doručí pouze osobám, které proti němu podaly odvolání.

(2) Jestliže insolvenční soud návrh na zrušení rozhodnutí schůze věřitelů zamítl, uplatní postup podle odstavce 1 přiměřeně ve vztahu k osobě, která návrh podala.

(3) Osobou oprávněnou k podání odvolání proti rozhodnutí o zrušení usnesení schůze věřitelů je pouze věřitel, který hlasoval pro přijetí tohoto usnesení. K podání odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zrušení usnesení schůze věřitelů je oprávněna pouze osoba, která návrh podala.

Věřitelský výbor

§ 56

(1) Je-li přihlášených věřitelů více než 50, je schůze věřitelů povinna ustanovit věřitelský výbor. Členy věřitelského výboru a jejich náhradníky volí schůze věřitelů.

(2) Věřitelský výbor má nejméně 3 a nejvýše 7 členů. O počtu členů rozhoduje schůze věřitelů. Každý člen věřitelského výboru má svého náhradníka; schůze věřitelů může rozhodnout o vyšším počtu náhradníků členů věřitelského výboru.

§ 57

(1) Ve věřitelském výboru mají být zastoupeny všechny skupiny věřitelů podle povahy jejich pohledávek. Členů věřitelského výboru navržených nezajištěnými věřiteli musí být vždy nejméně tolik, kolik členů navržených zajištěnými věřiteli; to neplatí, jestliže nezajištění věřitelé své členy nenavrhnou nebo jimi navržené osoby s tímto návrhem nesouhlasí anebo nejsou zvoleny z jiných důvodů.

(2) Členové a náhradníci věřitelského výboru navržení nezajištěnými věřiteli se volí hlasy nezajištěných věřitelů. Členové a náhradníci věřitelského výboru navržení zajištěnými věřiteli se volí hlasy zajištěných věřitelů.

(3) Volbu členů a náhradníků věřitelského výboru potvrzuje insolvenční soud; jeho rozhodnutí se nedoručuje. Pro usnesení schůze věřitelů podle § 62 odst. 2 platí věta první obdobně.

§ 58

(1) Věřitelský výbor chrání společný zájem věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem přispívá k naplnění účelu insolvenčního řízení.

(2) Věřitelský výbor zejména

- a) dohlíží na činnost insolvenčního správce,
- b) poskytuje insolvenčnímu správci podporu při jeho činnosti,
- c) uděluje insolvenčnímu správci nebo dlužníku s dispozičními oprávněními souhlas k uzavírání smluv o úvěrovém financování,
- d) schvaluje průběžně výši a správnost hotových výdajů insolvenčního správce a nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty,
- e) může nahlížet do dlužníkovy účetnictví nebo evidence vedené podle zvláštního právního předpisu¹³⁾,
- f) může rozhodnout o ověření řádné účetní závěrky nebo mimořádné účetní závěrky auditorem,
- g) může nahlížet do dlužníkových písemností ve stejném rozsahu jako insolvenční správce,
- h) plní úkoly stanovené tímto zákonem nebo uložené mu insolvenčním soudem,
- i) je oprávněn podávat insolvenčnímu soudu návrhy týkající se průběhu insolvenčního řízení, včetně návrhů na uložení procesních sankcí.

(3) Věřitelský výbor vykonává svou činnost jako sbor; ze svého středu volí předsedu, který svolává a řídí jeho schůze. Jestliže věřitelský výbor nezvolí předsedu ani při opakované volbě, určí ho z řad členů věřitelského výboru insolvenční soud. Věřitelský výbor se schází z vlastní iniciativy nebo jej svolá insolvenční soud anebo insolvenční správce. Rozhoduje většinou hlasů svých členů s tím, že nepřítomné členy zastupují jejich náhradníci; má-li člen věřitelského výboru více náhradníků (§ 56 odst. 2), zastupují jej v pořadí určeném schůzí věřitelů při jejich volbě. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Usnášet se věřitelský výbor může jen tehdy, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů nebo jejich náhradníků. Připouští-li to povaha některé z činností, může věřitelský výbor jejím provedením nebo prováděním pověřit některého ze svých členů nebo jeho náhradníka.

(4) Členové a náhradníci věřitelského výboru se mohou ve věřitelském výboru dát na své nebezpečí zastoupit kteroukoliv fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu; nejde-li o advokáta, může tento zástupce jednat jediné osobně. Náklady, které jim tím vzniknou, platí ze svého.

§ 59

(1) Členy a náhradníky věřitelského výboru mohou být jen přihlášení věřitelé, kteří se svým zvolením souhlasí. Stane-li se členem nebo náhradníkem věřitelského výboru právnická

osoba, oznámí neprodleně insolvenčnímu soudu fyzickou osobu, která bude jejím jménem ve věřitelském výboru jednat.

(2) Členy ani náhradníky věřitelského výboru nemohou být osoby, u kterých je vzhledem k jejich vztahu k dlužníkovi důvod pochybovat o jejich nepodjatosti, zejména osoby dlužníkovi blízké, vedoucí zaměstnanci dlužníka, podle § 33 odst. 3 a § 73 odst. 3 zákoníku práce, společníci dlužníka, s výjimkou akcionářů, pokud nepůsobí v orgánech dlužníka nebo nevlastní dlužnickovy akcie anebo jiné jím vydané účastnické cenné papíry v souhrnné hodnotě více než desetiny základního kapitálu dlužníka, a osoby tvořící s dlužníkem koncern.

(3) Insolvenční soud nepotvrdí volbu člena nebo náhradníka věřitelského výboru, je-li tu důvod pochybovat o jejich důvěryhodnosti nebo o tom, že budou k výkonu funkce způsobilí. Toto rozhodnutí musí insolvenční soud vyhlásit do skončení schůze věřitelů, na které k volbě došlo.

(4) Po vyhlášení rozhodnutí podle odstavce 3 insolvenční soud vyzve každého z přítomných věřitelů, kteří hlasovali pro zvolení, aby uvedl, zda se vzdává odvolání, současně je poučí, že odvolání, které nebude podáno do skončení schůze věřitelů, již nelze podat. Vyjádření věřitelů a jejich poučení se uvede v protokolu o jednání. Rozhodnutí insolvenční soud doručí pouze osobám, které proti němu podaly odvolání.

§ 60

(1) Členové a náhradníci věřitelského výboru jsou povinni při výkonu své funkce postupovat s odbornou péčí a odpovídají za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobili porušením svých povinností nebo neodborným výkonem své funkce. Společnému zájmu věřitelů jsou při výkonu funkce povinni dát přednost před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob. Nabývat majetek z majetkové podstaty mohou jen se souhlasem schůze věřitelů. Odpovídají i za své zaměstnance a jiné osoby, jejichž prostřednictvím plnili či měli plnit své povinnosti.

(2) Členové a náhradníci věřitelského výboru mají právo na náhradu nutných výdajů spojených s výkonem funkce a na přiměřenou odměnu, jejíž výši určí insolvenční soud.

(3) Věřitelský výbor může při své činnosti využívat služeb právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků. Náklady, které tím členům nebo náhradníkům věřitelského výboru vzniknou, lze hradit z majetkové podstaty pouze se souhlasem insolvenčního soudu. Při udělování souhlasu insolvenční soud zkoumá účelnost vynaložených nákladů, jejich rozsah v porovnání s celkovým rozsahem majetkové podstaty a přínos pro majetkovou podstatu. Je-li souhlas udělen, jde o pohledávku za majetkovou podstatou.

(4) Způsob určení nutných výdajů a odměny členů a náhradníků věřitelského výboru a jejich nejvyšší přípustnou výši stanoví prováděcí právní předpis.

§ 61

(1) Do doby, než dojde k ustanovení věřitelského výboru a k potvrzení volby jeho členů a náhradníků, může insolvenční soud, a to i před první schůzí věřitelů a před rozhodnutím o úpadku, jmenovat prozatímní věřitelský výbor; podá-li insolvenční návrh dlužník, učiní tak neprodleně.

(2) Insolvenční soud vždy jmenuje prozatímní věřitelský výbor, jestliže věřitelský výbor neustanovila schůze věřitelů k tomu účelu svolaná. Novou schůzi věřitelů za účelem ustanovení věřitelského výboru svolá insolvenční soud jen na návrh oprávněné osoby (§ 47 odst. 1).

(3) Proti rozhodnutí, jímž insolvenční soud jmenuje prozatímní věřitelský výbor, není odvolání přípustné. Rozhodnutí se doručuje zvlášť dlužníkovi, insolvenčnímu správci nebo předběžnému správci a jmenovaným členům prozatímního věřitelského výboru.

§ 62

(1) Je-li to možné, jmenuje insolvenční soud prozatímní věřitelský výbor tak, aby v něm byly zastoupeny všechny skupiny věřitelů, posuzováno podle povahy jejich pohledávek. Jestliže z celkové výše pohledávek dlužnických věřitelů tvoří významnou část pohledávky dlužnických zaměstnanců, jmenuje insolvenční soud do prozatímního věřitelského výboru i jejich zástupce.

(2) První schůze věřitelů konaná po jmenování prozatímního věřitelského výboru rozhodne o tom, zda ponechá ve funkci prozatímní věřitelský výbor. Může též odvolat některého z členů tohoto věřitelského výboru nebo jeho náhradníka nebo do něj zvolit dalšího člena nebo jeho náhradníka.

(3) Prozatímní věřitelský výbor ukončí svou činnost, jakmile insolvenční soud potvrdí věřitelský výbor ustanovený schůzí věřitelů. Od okamžiku, kdy insolvenční soud potvrdí usnesení, jímž schůze věřitelů ponechá prozatímní věřitelský výbor ve funkci, se tento výbor považuje za věřitelský výbor ustanovený schůzí věřitelů.

§ 63

(1) Funkce člena nebo náhradníka věřitelského výboru zaniká jeho odvoláním z funkce, odstoupením z funkce nebo ukončením jeho účasti v insolvenčním řízení.

(2) Jestliže účast věřitele v insolvenčním řízení skončí postupem podle § 18, přechází na nabyvatele jeho pohledávky i členství tohoto věřitele ve věřitelském výboru; to neplatí, nabylo-li tímto způsobem pohledávku dosavadního věřitele více osob.

(3) Z důležitých důvodů, zejména při porušování nebo zanedbávání povinností, může insolvenční soud odvolat věřitelský výbor nebo některého z jeho členů a náhradníků. Může tak učinit i bez návrhu; podá-li však tento návrh schůze věřitelů, insolvenční soud mu vyhoví, je-li návrh v souladu se zákonem.

§ 64

(1) Proti rozhodnutí o odvolání z funkce může podat odvolání každá z odvolaných osob; těmto osobám se rozhodnutí doručuje zvlášť.

(2) Proti rozhodnutí, kterým se návrh na odvolání z funkce zamítá, může podat odvolání osoba, která návrh podala; jde-li o návrh podaný schůzí věřitelů, může se odvolat každý z věřitelů, který na schůzi hlasoval pro přijetí návrhu. Těmto osobám se rozhodnutí

doručuje zvlášť.

§ 65

(1) Člen nebo náhradník věřitelského výboru může kdykoli ze své funkce odstoupit. Činí tak podáním adresovaným insolvenčnímu soudu, které nemusí obsahovat důvody.

(2) Dojde-li k tomu, že věřitelský výbor nebo některý z jeho členů nebo náhradníků nemůže pro zánik funkce vykonávat svou činnost, svolá insolvenční soud schůzi věřitelů za účelem provedení nové volby nebo doplňující volby. Zanikne-li funkce člena věřitelského výboru, nastoupí na jeho místo jeho náhradník a doplňující volbou bude určen nový náhradník. Jde-li o prozatímní věřitelský výbor jmenovaný insolvenčním soudem, který dosud nepotvrdila schůze věřitelů, pak nový prozatímní věřitelský výbor nebo některého z jeho členů anebo náhradníků jmenuje insolvenční soud.

§ 66

Insolvenční soud jako věřitelský výbor

(1) Jestliže v průběhu insolvenčního řízení poklesne počet členů věřitelského výboru ustanoveného schůzí věřitelů na méně než 3, vykonává působnost věřitelského výboru až do potvrzení nové volby nebo doplňující volby členů věřitelského výboru do počtu nejméně 3 a za podmínek stanovených v odstavci 2 až do jmenování prozatímního věřitelského výboru insolvenční soud.

(2) Jestliže chybějící členy věřitelského výboru do počtu nejméně 3 nezvolila schůze věřitelů k tomu účelu svolaná, jmenuje chybějící členy věřitelského výboru a jejich náhradníky do počtu stanoveného schůzí věřitelů insolvenční soud. Od okamžiku, kdy tak učiní, se tento výbor považuje za prozatímní věřitelský výbor; § 61 odst. 2 věta druhá a odstavec 3 a § 62 platí obdobně.

§ 67

Účast odborové organizace ve věřitelském výboru

Má-li dlužník zaměstnance, má právo zúčastnit se jednání věřitelského výboru nebo prozatímního věřitelského výboru s hlasem poradním také odborová organizace, která u dlužníka působí. Působí-li u dlužníka vedle sebe více odborových organizací, má toto právo odborová organizace s největším počtem členů nebo sdružení odborových organizací s největším počtem členů, nedohodnou-li se odborové organizace působící u dlužníka jinak.

§ 68

Zástupce věřitelů

(1) Není-li volba věřitelského výboru povinná, může schůze věřitelů místo něho zvolit zástupce věřitelů a jeho náhradníka.

(2) Ustanovení o věřitelském výboru platí pro zástupce věřitelů a jeho náhradníka obdobně. Zástupce věřitelů a jeho náhradník však nemohou být jmenováni insolvenčním soudem a neplatí pro ně § 63 odst. 2.

Díl 5
Další procesní subjekty

§ 69
Státní zastupitelství

Státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu, může podat opravný prostředek proti rozhodnutí insolvenčního soudu, jen mají-li toto právo všichni účastníci řízení.

§ 70
Likvidátor dlužníka

(1) Likvidátor dlužníka vykonává v insolvenčním řízení svou působnost v rozsahu, v jakém nepřešla na insolvenčního správce; do jeho působnosti patří i součinnost s insolvenčním správcem uložená zákonem dlužníkovi.

(2) Působnost podle odstavce 1 vykonává likvidátor dlužníka od podání insolvenčního návrhu, a jde-li o insolvenční návrh věřitele, od rozhodnutí o úpadku.

(3) V souvislosti se svou činností v insolvenčním řízení má likvidátor dlužníka právo na náhradu, nutných výdajů a na přiměřenou odměnu, jejíž výši určí insolvenční soud na návrh insolvenčního správce v souladu se zvláštním právním předpisem.

(4) Pro osoby v postavení obdobném postavení likvidátora dlužníka platí odstavce 1 až 3 obdobně.

Hlava III
Ustanovení o insolvenčním řízení

Doručování

§ 71

(1) Soudní rozhodnutí, předvolání, vyznění nebo jiná písemnost insolvenčního soudu nebo účastníků se v insolvenčním řízení doručují pouze vyvěšením písemnosti na úřední desce insolvenčního soudu a jejím současným zveřejněním v insolvenčním rejstříku (dále jen "doručení vyhláškou"), ledaže zákon stanoví pro určité případy nebo pro určité osoby i zvláštní způsob doručení.

(2) Při doručení vyhláškou se písemnost považuje za doručenou dnem, popřípadě okamžikem jejího zveřejnění v insolvenčním rejstříku; okamžikem zveřejnění písemnosti v insolvenčním rejstříku se rozumí den, hodina a minuta zveřejnění.

(3) Povinnost insolvenčního soudu zveřejnit vyhláškou různé údaje, stanovená v tomto zákoně, je splněna vyvěšením příslušné písemnosti na úřední desce insolvenčního soudu se současným zveřejněním v insolvenčním rejstříku, pokud zákon nestanoví pouze zveřejnění písemnosti na úřední desce insolvenčního soudu; při zveřejnění písemnosti v insolvenčním rejstříku platí odstavec 2 obdobně.

§ 72

(1) Vedle doručení vyhláškou nebo zveřejnění vyhláškou může insolvenční soud písemnost nebo údaje zveřejnit i prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků anebo sítě nebo služby elektronických komunikací, je-li to účelné vzhledem k počtu účastníků a povaze věci; toto zveřejnění nemusí obsahovat odůvodnění.

(2) Namísto úplného znění soudního rozhodnutí vydaného v insolvenčním řízení lze na úřední desce insolvenčního soudu zveřejnit vhodně zkrácené znění rozhodnutí. Zkrácené znění rozhodnutí zpravidla neobsahuje odůvodnění.

(3) Předvolání účastníků k insolvenčnímu soudu učiněné vyhláškou musí být zveřejněno nejméně 15 dnů přede dnem, kdy se má jednání nebo jiný úkon insolvenčního soudu konat.

§ 73

(1) Je-li stanoveno, že písemnost má být vyvěšena na úřední desce insolvenčního soudu, vyvěsí se na úřední desce insolvenčního soudu a vyznačí se na ní, kdy se tak stalo. Po uplynutí lhůty, po kterou měla být písemnost vyvěšena, se sejme z úřední desky, vyznačí se na ní den, kdy byla snata, a odevzdá se k založení do příslušného spisu.

(2) Je-li pro zveřejnění nebo doručení písemnosti rozhodný den nebo okamžik jejího zveřejnění v insolvenčním rejstříku, vyznačí se to na písemnosti při jejím vyvěšení. Jakmile je insolvenčnímu soudu znám údaj o tom, kdy byla písemnost zveřejněna v insolvenčním rejstříku, opatří se vyvěšená písemnost i tímto údajem, se současným vyznačením data, kdy byl údaj na písemnost připojen; písemnost nelze z úřední desky sejmut dříve než po 10 dnech od vyznačení uvedeného údaje.

§ 74

(1) Zveřejnění písemnosti v insolvenčním rejstříku je dokladem o doručení i při zvláštním způsobu doručení této písemnosti.

(2) Je-li s doručením písemnosti, pro kterou zákon stanoví zvláštní způsob doručení, spojen začátek běhu lhůty k podání opravného prostředku nebo k jinému procesnímu úkonu, začíná lhůta běžet ode dne, kdy byla písemnost doručena adresátu zvláštním způsobem. O tom musí být adresát poučen.

§ 75

(1) O zvláštní způsob doručení jde tehdy, jestliže zákon ukládá, aby písemnost byla doručena zvlášť nebo do vlastních rukou adresáta.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, doručuje se písemnost v insolvenčním řízení zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Soudní rozhodnutí se doručuje zvlášť také osobám, o jejichž podání insolvenční soud rozhoduje, dále osobám, které mají v insolvenčním řízení něco osobně vykonat, a státnímu zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení. Písemnosti, o nichž tak stanoví zvláštní právní předpis¹⁶⁾, se doručují

zvlášť také orgánu, který vede obchodní nebo jiný rejstřík, v němž je dlužník zapsán.

(3) Vedle doručení vyhláškou mohou být v určitých případech zvlášť doručeny i písemnosti, o kterých tak stanoví předseda senátu. Tento postup insolvenčního soudu však nesmí být v rozporu s principem rovnosti účastníků insolvenčního řízení.

§ 76

(1) Doručuje-li insolvenční správce písemnosti týkající se insolvenčního řízení osobně, má přitom postavení soudního doručovatele.

(2) Písemnosti doručované prostřednictvím provozovatelů poštovních služeb insolvenční správce zasílá, je-li pro insolvenční řízení nutný doklad o doručení písemnosti, jako poštovní zásilku s dodejkou nebo jako poštovní zásilku určenou k dodání do vlastních rukou adresáta.

(3) Nepodaří-li se insolvenčnímu správci písemnost doručit prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací, osobně nebo prostřednictvím provozovatelů poštovních služeb, může požádat o doručení insolvenční soud.

§ 77

(1) Písemnost určenou insolvenčnímu správci doručuje insolvenční soud do datové schránky insolvenčního správce^{16a}). není-li možné doručit písemnost tímto způsobem, předá insolvenční soud písemnost doručujícímu orgánu k doručení na adresu jeho sídla zapsanou v seznamu insolvenčních správců. Jestliže insolvenční správce o to požádá, insolvenční soud předá písemnost k doručení na jinou adresu v České republice, kterou sdělil insolvenčnímu soudu. Na jinou adresu nebo elektronickou adresu lze doručovat jen tehdy, nelze-li doručovat do datové schránky.

(2) Písemnost určenou insolvenčnímu správci včetně písemnosti doručované do vlastních rukou mohou přijmout také jeho zaměstnanci, jakož i jiné fyzické osoby, které k tomu insolvenční správce zmocnil.

§ 78

(1) Je-li insolvenčním správcem fyzická osoba, které se podle občanského soudního řádu písemnosti vzhledem k jejímu postavení doručují jinak než ostatním fyzickým osobám, a není-li možné doručit písemnost do datové schránky insolvenčního správce^{16a}) předá insolvenční soud písemnost určenou insolvenčnímu správci doručujícímu orgánu k doručení tímto způsobem; § 77 se nepoužije.

(2) Nejde-li o případ uvedený v odstavci 1, insolvenční soud v písemnosti, kterou předá k doručení doručujícímu orgánu, připojí k označení insolvenčního správce dodatek "insolvenční správce".

§ 79

(1) Písemnost určenou věřitelskému výboru insolvenční soud doručuje do datové schránky jeho předsedy^{16a}). Není-li možné doručit písemnost tímto způsobem, předá

písemnost doručujícímu orgánu k doručení na adresu pro doručování jeho předsedy.

(2) Jestliže o to věřitelský výbor požádá, insolvenční soud předá písemnost k doručení na jinou adresu v České republice, kterou věřitelský výbor sdělil insolvenčnímu soudu. Na jinou adresu nebo elektronickou adresu lze doručovat jen tehdy, nelze-li doručovat do datové schránky.

(3) Pro doručování věřitelskému výboru platí § 78 odst. 1 obdobně.

§ 80

(1) Jestliže se osobě, které se písemnost doručuje zvlášť, nepodařilo doručit písemnost na adresu uvedenou v podání, které učinila v insolvenčním řízení, jako adresa jejího bydliště nebo sídla anebo jako adresa v České republice, na kterou jí má být písemnost doručována, doručí insolvenční soud písemnost znovu vyhláškou; ustanovení § 74 odst. 2 se v takovém případě nepoužije. Neobsahovala-li písemnost označení adresáta, opatří ji insolvenční soud před doručením vyhláškou i tímto údajem.

(2) Učinila-li osoba, které se písemnost doručuje zvlášť, v insolvenčním řízení více podání, doručuje se jí písemnost podle odstavce 1 na adresu bydliště nebo sídla anebo na adresu v České republice, na kterou má být písemnost doručována, kterou uvedla v posledním podání insolvenčnímu soudu.

(3) Osoba, které bylo rozhodnutí insolvenčního soudu doručeno vyhláškou nebo které bylo doručeno pouze zkrácené znění takového rozhodnutí, má právo na bezplatné vyhotovení stejnopisu rozhodnutí. Insolvenční soud tak učiní na její žádost.

§ 81

Pořádková pokuta

(1) Pořádkovou pokutu¹⁷⁾ může insolvenční soud uložit i členům nebo náhradníkům věřitelského výboru, kteří se bez řádné omluvy neúčastní jeho schůzí nebo jinak neplní své povinnosti.

(2) Insolvenčnímu správci, který nesplnil povinnost uloženou mu soudem nebo řádně neplní jiné své povinnosti, může insolvenční soud uložit pořádkovou pokutu, a to i opakovaně, nejvýše však do úhrnné částky 200 000 Kč.

§ 82

(1) Předběžné opatření v insolvenčním řízení může insolvenční soud nařídit i bez návrhu, nestanoví-li zákon jinak. Navrhovatel předběžného opatření, které by insolvenční soud mohl nařídit i bez návrhu, není povinen složit jistotu. Povinnost složit jistotu jako navrhovatel předběžného opatření nemá dlužník.

(2) Předběžným opatřením může insolvenční soud v době do rozhodnutí o insolvenčním návrhu také

a) ustanovit předběžného správce,

b) omezit z důvodů hodných zvláštního zřetele způsobem stanoveným v předběžném opatření některý z účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení uvedených v § 109 odst. 1 písm. b) a c), neodporuje-li to společnému zájmu věřitelů, nebo

c) uložit insolvenčnímu navrhovateli, který není zaměstnancem dlužníka a jehož pohledávka vůči dlužníkovi nespočívá pouze v pracovněprávních nárocích, aby složil jistotu k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by dlužníku vznikla nedůvodným zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu.

(3) Neodporuje-li to společnému zájmu věřitelů, může insolvenční soud z důvodů hodných zvláštního zřetele předběžným opatřením rovněž

a) udělit souhlas se započtením vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele v době trvání moratoria, nebo

b) udělit souhlas se započtením vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele i po okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku, anebo

c) zakázat pro určité případy nebo na určitou dobu započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele.

(4) Předběžné opatření uložením povinnosti složit jistotu k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by dlužníku vznikla nedůvodným zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, lze nařídit jen na návrh dlužníka podaný při prvním úkonu, který dlužníku přísluší po podání insolvenčního návrhu, a jen tehdy, jestliže dlužník doloží, že mu vznik takové škody nebo jiné újmy zjevně hrozí. Jestliže však podle dosavadních výsledků insolvenčního řízení lze očekávat, že dlužníkův úpadek bude osvědčen, insolvenční soud návrh na nařízení takového předběžného opatření zamítne. Přiměřeně se dále použijí ustanovení § 202 odst. 5 a 6 a ustanovení občanského soudního řádu o jistotě u předběžného opatření. Předběžné opatření podle odstavce 3 lze nařídit jen na návrh dlužníka, insolvenčního správce, věřitele, jehož se započtení týká, nebo osoby, která na tom má právní zájem.

(5) Rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle odstavce 2 písm. b) nebo c) doručí insolvenční soud do vlastních rukou dlužníkovi, insolvenčnímu správci, osobě, která takový návrh podala, a insolvenčnímu navrhovateli. Předběžné opatření podle odstavce 3 doručí insolvenční soud do vlastních rukou dlužníkovi, insolvenčnímu správci, osobě, která takový návrh podala, a v případě, že se předběžné opatření vztahuje na pohledávky jednotlivých věřitelů, i těmto věřitelům. Jestliže insolvenční soud nenařídí předběžné opatření, doručí rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle odstavce 3 zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a osobě, která takový návrh podala.

(6) Je-li dlužník provozovatelem nebo účastníkem platebního systému s neodvolatelností zúčtování, zahraničního platebního systému s neodvolatelností zúčtování, vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání nebo zahraničního vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání, vyrozumí insolvenční soud o vydání předběžného opatření podle odstavce 3 současně s jeho zveřejněním v insolvenčním rejstříku Českou národní banku.

§ 83

Prominutí zmeškání lhůty v insolvenčním řízení není přípustné; totéž platí, jde-li o zmeškání soudního jednání, včetně zmeškání schůze věřitelů nebo přezkumného jednání.

§ 84

(1) Přerušování insolvenčního řízení není přípustné; po dobu, po kterou Česká národní banka pozastavila obchodování se všemi investičními nástroji na regulovaném trhu podle zvláštního právního předpisu 18) , však nelze vydat rozhodnutí o úpadku dlužníka, který je podnikatelem.

(2) Jde-li o případ podle odstavce 1 a navrhne-li to přihlášený věřitel, insolvenční soud ustanoví dlužníku předběžného správce. Nejde-li o insolvenčního navrhovatele, může insolvenční soud takovému věřiteli uložit, aby ve stanovené lhůtě zaplatil zálohu na náklady předběžného správce; § 108 se použije přiměřeně.

§ 85

Jednání

(1) V insolvenčním řízení nařizuje insolvenční soud jednání jen tehdy, stanoví-li to zákon, nebo jestliže to považuje za nutné.

(2) Návrhy, které mohou být podle tohoto zákona podány, a procesní úkony, které mají být provedeny při jednání, při jiném soudním úkonu nebo na schůzi věřitelů, nemohou dodatečně provést osoby, které se nedostavily, ač byly řádně obeslány.

Dokazování

§ 86

V insolvenčním řízení je insolvenční soud povinen provést i jiné důkazy potřebné k osvědčení dlužníkovu úpadku nebo jeho hrozícího úpadku, než byly účastníky navrhovány.

§ 87

(1) I v případě, že podle tohoto zákona může insolvenční soud vydat příslušné rozhodnutí nebo učinit jiný úkon v insolvenčním řízení až po slyšení dlužníka, lze od slyšení dlužníka upustit, jestliže se dlužník zdržuje v cizině a je-li zde nebezpečí nepřiměřeného prodlení; totéž platí, není-li znám pobyt dlužníka. Je-li to možné, insolvenční soud v takovém případě vyslechne zástupce dlužníka nebo osobu dlužníkovi blízkou.

(2) Je-li dlužníkem právnická osoba, platí odstavec 1 přiměřeně pro výslech fyzických osob, které jsou oprávněny za ni jednat.

Rozhodnutí

§ 88

(1) Insolvenční soud rozhoduje v insolvenčním řízení usnesením.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, v záhlaví písemného vyhotovení usnesení vydaného v insolvenčním řízení se uvede označení insolvenčního soudu, jména a příjmení soudců, označení dlužníka a jeho zástupce, označení osoby, o jejímž podání se rozhoduje, a jejího zástupce a označení věci. Je-li to možné, uvede se v označení dlužníka též jeho datum narození nebo jeho identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo").

§ 89

(1) Není-li dále stanoveno jinak, rozhodnutí insolvenčního soudu vydaná v insolvenčním řízení jsou účinná okamžikem jejich zveřejnění v insolvenčním rejstříku.

(2) Rozhodnutí vydaná v insolvenčním řízení v průběhu jednání nebo hned po skončení jednání, jsou proti všem účastníkům insolvenčního řízení a insolvenčnímu správci účinná, jakmile jsou vyhlášena účastníkům a insolvenčnímu správci, kteří byli při jednání přítomní; rozhodnutí ve věci samé jsou v takovém případě proti všem účastníkům insolvenčního řízení a insolvenčnímu správci účinná, jakmile je insolvenční soud vyhlásí veřejně.

(3) Ukládá-li zákon insolvenčnímu soudu vyvěsit rozhodnutí podle odstavce 2 na úřední desce insolvenčního soudu, zveřejnit je v insolvenčním rejstříku nebo je vyvěsit na úřední desce insolvenčního soudu a současně zveřejnit v insolvenčním rejstříku, učiní tak nejpozději do konce pracovního dne nejbližší následujícího po dni jednání, při kterém bylo rozhodnutí vyhlášeno.

§ 90

Ustanovení občanského soudního řádu o odkladu vykonatelnosti rozhodnutí se pro rozhodnutí insolvenčního soudu vydaná v insolvenčním řízení nepoužijí.

Opravné prostředky

§ 91

Proti rozhodnutím, která insolvenční soud učinil při výkonu dohlédací činnosti včetně předběžných opatření, není odvolání přípustné, pokud zákon nestanoví jinak.

§ 92

Odvolací soud je povinen projednat a rozhodnout odvolání proti rozhodnutím insolvenčního soudu vydaným v insolvenčním řízení s nejvyšším urychlením, a to nejprve odvolání proti rozhodnutí o nařízení předběžného opatření, proti rozhodnutí o úpadku a proti rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

§ 93

(1) Jde-li o odvolání proti rozhodnutí o nařízení předběžného opatření, proti rozhodnutí o úpadku a proti rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, předloží soud prvního stupně věc odvolacímu soudu, jakmile všem účastníkům uplyne lhůta k podání odvolání; po uplynutí této lhůty úkony směřující k odstranění vad včasného odvolání, k doručení odvolání ostatním účastníkům, k vyšetření podmínek řízení nebo jiná obdobná šetření činí předseda senátu odvolacího soudu.

(2) Odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 1 odvolací soud projedná a rozhodne o něm nejpozději do 2 měsíců poté, co mu bylo předloženo soudem prvního stupně; ustanovení § 92 tím není dotčeno.

§ 94

(1) K projednání odvolání proti rozhodnutím insolvenčního soudu vydaným v insolvenčním řízení nařídí předseda senátu odvolacího soudu jednání.

(2) Jednání není třeba nařizovat, jestliže

- a) se odmítá odvolání,
- b) se zastavuje nebo přerušuje odvolací řízení,
- c) odvolání směřuje proti rozhodnutí insolvenčního soudu, které se podle zákona vydává bez nařízení jednání nebo kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé,
- d) se zrušuje rozhodnutí podle § 219a odst. 1 občanského soudního řádu,
- e) odvolání se týká toliko nákladů řízení, lhůty k plnění nebo předběžné vykonatelnosti.

(3) Jednání není třeba nařizovat také tehdy, bylo-li odvolání podáno jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí, jestliže odvolací soud opakuje nebo doplňuje dokazování.

§ 95

Rozhodnutí vydaná v insolvenčním řízení, proti kterým je odvolání přípustné, může na jeho základě změnit také soud prvního stupně, pokud odvolání v celém rozsahu vyhoví; to neplatí, jde-li o odvolání proti rozhodnutí o nařízení předběžného opatření nebo o odvolání proti rozhodnutí ve věci samé.

§ 96

Obnova insolvenčního řízení není přípustná.

Hlava IV
Projednání úpadku a rozhodnutí o něm

Díl 1
Zahájení insolvenčního řízení

§ 97

(1) Insolvenční řízení lze zahájit jen na návrh; zahajuje se dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu.

(2) Insolvenční návrh musí být opatřen úředně ověřeným podpisem osoby, která jej podala, nebo jejím uznávaným elektronickým podpisem; jinak se k němu nepřihlíží.

(3) Insolvenční návrh je oprávněn podat dlužník nebo jeho věřitel; jde-li o hrozící úpadek, může insolvenční návrh podat jen dlužník.

§ 98

(1) Dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou - podnikatelem, je povinen podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku. Tuto povinnost má i tehdy, byl-li pravomocně zastaven výkon rozhodnutí prodejem jeho podniku nebo exekuce podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ proto, že cena majetku náležejícího k podniku nepřevyšuje výši závazků náležejících k podniku; to neplatí, má-li dlužník ještě jiný podnik.

(2) Povinnost podle odstavce 1 mají i zákonní zástupci dlužníka a jeho statutární orgán a likvidátor dlužníka, který je právnickou osobou v likvidaci. Je-li těchto osob více a jsou-li oprávněny jednat jménem dlužníka samostatně, má tuto povinnost každá z nich. Insolvenční návrh podávají jménem dlužníka.

(3) Povinnost podat insolvenční návrh podle odstavců 1 a 2 není splněna, bylo-li řízení o insolvenčním návrhu vinou navrhovatele zastaveno nebo byl-li jeho insolvenční návrh odmítnut.

§ 99

(1) Osoba, která v rozporu s ustanovením § 98 nepodala insolvenční návrh, odpovídá věřiteli za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobí porušením této povinnosti.

(2) Škoda nebo jiná újma podle odstavce 1 spočívá v rozdílu mezi v insolvenčním řízení zjištěnou výší pohledávky přihlášené věřitelem k uspokojení a částkou, kterou věřitel v insolvenčním řízení na uspokojení této pohledávky obdržel.

(3) Osoba uvedená v odstavci 1 se odpovědnosti za škodu nebo jinou újmu podle odstavce 2 zproští, jen prokáže-li, že porušení povinnosti podat insolvenční návrh nemělo vliv na rozsah částky určené k uspokojení pohledávky přihlášené věřitelem v insolvenčním řízení, nebo že tuto povinnost nesplnila vzhledem ke skutečnostem, které nastaly nezávisle na její vůli a které nemohla odvrátit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po ní spravedlivě

požadovat.

§ 100

(1) Je-li již v průběhu insolvenčního řízení zřejmé, že věřiteli vznikla škoda nebo jiná újma porušením povinnosti podat insolvenční návrh, může insolvenční soud nařídit předběžné opatření, kterým povinné osobě uloží, aby na náhradu této škody nebo jiné újmy složila do úschovy u soudu přiměřenou peněžitou částku¹⁹⁾. Učiní tak jen na návrh oprávněného věřitele. Nařízení předběžného opatření nebrání, že celkovou výši škody nebo jiné újmy dosud nelze vyčíslit.

(2) Výši částky, která má být složena, určí insolvenční soud tak, aby kryla podstatnou část předpokládané škody nebo jiné újmy. Při nařízení předběžného opatření uloží insolvenční soud navrhovateli, aby ve lhůtě, kterou mu určí a která nesmí skončit dříve, než skončí insolvenční řízení, podal u příslušného soudu žalobu o náhradu škody nebo jiné újmy; řízení o této žalobě není incidenčním sporem.

(3) V rozsahu, ve kterém soud vyhověl žalobě o náhradu škody nebo jiné újmy podle odstavce 2, se jeho rozhodnutí považuje za rozhodnutí o udělení souhlasu s vydáním předmětu úschovy žalobci.

§ 101

Oznámení o zahájení insolvenčního řízení

(1) Zahájení insolvenčního řízení oznámí insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní nejpozději do 2 hodin poté, kdy mu došel insolvenční návrh. Jestliže insolvenční návrh dojde insolvenčnímu soudu v době, kdy do skončení úředních hodin insolvenčního soudu zbývají méně než 2 hodiny, nebo ve dnech pracovního klidu, zveřejní insolvenční soud tuto vyhlášku nejpozději do 2 hodin po zahájení úředních hodin nejbližšího pracovního dne insolvenčního soudu. Vyhláška obsahuje

- a) označení insolvenčního soudu, který ji vydal,
- b) označení insolvenčního navrhovatele,
- c) označení dlužníka,
- d) údaj o okamžiku jejího zveřejnění v insolvenčním rejstříku,
- e) jméno a příjmení osoby, která ji vydala,
- f) den vydání.

(2) Vyhláška podle odstavce 1 se doručuje účastníkům insolvenčního řízení; odvolání proti ní není přípustné.

§ 102

(1) O zahájení insolvenčního řízení vyrozumí insolvenční soud neprodleně

- a) finanční úřad, v jehož obvodu má dlužník sídlo, je-li dlužníkem právnická osoba, jinak finanční úřad, v jehož obvodu má dlužník své bydliště,
- b) celní úřad, v jehož obvodu má dlužník sídlo, je-li dlužníkem právnická osoba, jinak celní úřad, v jehož obvodu má dlužník své bydliště,
- c) Úřad práce České republiky - krajskou pobočku a pobočku pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“), v jejímž obvodu má dlužník, který je zaměstnavatelem, sídlo, je-li dlužníkem právnická osoba, nebo místo podnikání, je-li dlužníkem fyzická osoba, anebo bydliště, je-li dlužníkem fyzická osoba, která nemá místo podnikání,
- d) příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení,
- e) obecný soud dlužníka,
- f) soud, správce daně, soudního exekutora nebo jiný orgán, u kterého podle údajů obsažených v insolvenčním návrhu a listinách k němu připojených probíhá řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce na majetek dlužníka,
- g) Českou národní banku, je-li dlužník účastníkem platebního systému s neodvolatelností zúčtování, zahraničního platebního systému s neodvolatelností zúčtování, vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání nebo zahraničního vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání.

(2) Je-li insolvenčnímu soudu již v době zahájení insolvenčního řízení známo, že správcem daně dlužníka je jiný finanční úřad, vyrozumí jej o zahájení insolvenčního řízení namísto finančního úřadu uvedeného v odstavci 1 písm. a). Pro celní úřad to platí obdobně.

(3) Je-li insolvenčnímu soudu již v době zahájení insolvenčního řízení známo, že dlužník má majetek, ohledně kterého lze vést výkon rozhodnutí nebo exekuci u jiného soudu, než je obecný soud dlužníka, vyrozumí o zahájení insolvenčního řízení i tento soud.

(4) Vyjdou-li údaje nezbytné k postupu insolvenčního soudu podle odstavců 1 až 3 najevo až po zahájení insolvenčního řízení, avšak ještě před rozhodnutím o úpadku, insolvenční soud příslušné osoby vyrozumí o zahájení insolvenčního řízení neprodleně poté, kdy tyto údaje vyšly najevo.

(5) Povinnost vyrozumět osoby podle odstavců 1 až 3 splní insolvenční soud tím, že jim zvlášť, a to prostřednictvím veřejné datové sítě, doručí vyhlášku, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení.

Díl 2 **Insolvenční návrh**

§ 103

(1) Insolvenční návrh musí kromě obecných náležitostí podání²⁰⁾ obsahovat označení insolvenčního navrhovatele a označení dlužníka, kterého se týká, popřípadě označení jejich zástupců. Fyzická osoba musí být označena jménem, příjmením a bydlištěm (sídlem) a v

případě, že jde o podnikatele, též identifikačním číslem. Právnícká osoba musí být označena obchodní firmou nebo názvem, sídlem a identifikačním číslem. Je-li navrhovatelem stát, musí insolvenční návrh obsahovat označení příslušné organizační složky státu, která za stát před insolvenčním soudem vystupuje.

(2) V insolvenčním návrhu musí být dále uvedeny rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek, skutečnosti, ze kterých vyplývá oprávnění podat návrh, není-li insolvenčním navrhovatelem dlužník, označeny důkazy, kterých se insolvenční navrhovatel dovolává, a musí z něj být patrné, čeho se jím insolvenční navrhovatel domáhá.

(3) Insolvenční návrh je nutné předložit s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal u insolvenčního soudu a aby každý, komu se doručuje, dostal jeden stejnopis. Insolvenční navrhovatel je povinen k insolvenčnímu návrhu připojit předepsané přílohy a listinné důkazy, kterých se dovolává; přílohy a listiny však nejsou součástí insolvenčního návrhu.

(4) Stejnopis insolvenčního návrhu věřitele se doručuje pouze dlužníku, a to do vlastních rukou. Insolvenční návrh dlužníka se nedoručuje.

§ 104

(1) Podá-li insolvenční návrh dlužník, je povinen k němu připojit

- a) seznam svého majetku včetně svých pohledávek s uvedením svých dlužníků (dále jen "seznam majetku"),
- b) seznam svých závazků s uvedením svých věřitelů (dále jen "seznam závazků"),
- c) seznam svých zaměstnanců,
- d) listiny, které dokládají úpadek nebo hrozící úpadek.

(2) V seznamu majetku je dlužník povinen označit jednotlivě svůj majetek, včetně pohledávek. U pohledávek stručně uvede skutečnosti, na kterých se zakládají, a uvede jejich výši; výslovně se dále vyjádří k jejich dobytosti. U majetku, včetně pohledávek, o kterých probíhá soudní nebo jiné řízení, nebo ohledně nichž již bylo příslušným orgánem rozhodnuto, dlužník tato řízení (rozhodnutí) označí.

(3) V seznamu závazků je dlužník povinen jako své věřitele označit všechny osoby, o kterých je mu známo, že vůči němu mají pohledávky nebo jiná majetková práva, nebo které vůči němu pohledávky nebo jiná majetková práva uplatňují. Jsou-li věřiteli dlužníka osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, které tvoří s dlužníkem koncern²¹⁾, musí dlužník tyto skutečnosti výslovně uvést. Dlužník v seznamu závazků stručně uvede, které z pohledávek svých věřitelů popírá co do důvodu nebo co do výše a proč. Má-li dlužník věřitele, o kterých je mu známo, že proti němu mají právo na uspokojení ze zajištění, nebo kteří toto právo proti němu uplatňují, uvede je odděleně. U pohledávek těchto věřitelů dále označí věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, u kterých se uplatňuje uspokojení ze zajištění, včetně údaje o tom, které movité věci se nacházejí v držení věřitele nebo třetí osoby, dále označení druhu zajištění a důvodu jeho vzniku. Dále dlužník uvede, zda a v jakém rozsahu

právo na uspokojení ze zajištění popírá a proč.

(4) Nemá-li dlužník žádné zaměstnance nebo žádné dlužníky, uvede to v seznamech výslovně. Pro označení osob v seznamech platí § 103 odst. 1 obdobně. Předložené seznamy musí dlužník podepsat a výslovně v nich uvést, že jsou správné a úplné.

§ 105

Podá-li insolvenční návrh věřitel, je povinen doložit, že má proti dlužníkovi splatnou pohledávku, a k návrhu připojit její přihlášku.

§ 106

(1) Dlužník, který hodlá řešit svůj úpadek nebo hrozící úpadek oddlužením, musí s insolvenčním návrhem spojit i návrh na povolení oddlužení. S insolvenčním návrhem je rovněž možné spojit návrh na povolení reorganizace. V těchto případech musí insolvenční návrh obsahovat i náležitosti předepsané pro tyto návrhy a musí k němu být přiloženy další pro ně požadované přílohy.

(2) I když s insolvenčním návrhem nejsou spojeny návrhy podle odstavce 1, může v něm být uvedeno, jak má být podle insolvenčního navrhovatele řešen úpadek dlužníka.

§ 107

(1) Další insolvenční návrh podaný na majetek téhož dlužníka dříve, než insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku, se považuje za přistoupení k řízení. Od okamžiku, kdy takový návrh dojde insolvenčnímu soudu, u kterého probíhá řízení o původním insolvenčním návrhu, se osoba, která jej podala, považuje za dalšího insolvenčního navrhovatele.

(2) Pro dalšího insolvenčního navrhovatele platí stav řízení v době jeho přistoupení k řízení.

(3) Byl-li další insolvenční návrh podán v době, kdy insolvenční soud již rozhodl o původním insolvenčním návrhu jinak než rozhodnutím o úpadku, avšak toto rozhodnutí dosud nedoručil účastníkům insolvenčního řízení, insolvenční soud vydané rozhodnutí doručí i dalšímu insolvenčnímu navrhovateli. Došel-li další insolvenční návrh insolvenčnímu soudu až po doručení rozhodnutí o původním insolvenčním návrhu, avšak předtím, než toto rozhodnutí nabylo právní moci, může další insolvenční navrhovatel podat proti takovému rozhodnutí odvolání ve lhůtě počítané od jeho doručení posledního z těch účastníků, kteří jsou oprávněni podat proti rozhodnutí odvolání; to neplatí, jestliže rozhodnutí o původním insolvenčním návrhu bylo dalšímu insolvenčnímu navrhovateli již dříve doručeno.

(4) K dalšímu insolvenčnímu návrhu podanému poté, co insolvenční soud vydal rozhodnutí o úpadku, se nepřihlíží. Je-li součástí dalšího insolvenčního návrhu i návrh na způsob řešení dlužníkovy úpadku, který byl podán dříve, než insolvenční soud o způsobu řešení dlužníkovy úpadku rozhodl, zůstávají účinky návrhu na způsob řešení dlužníkovy úpadku zachovány.

(5) Stejnopis dalšího insolvenčního návrhu podaného jinou osobou než dlužníkem se doručuje pouze dosavadnímu insolvenčnímu navrhovateli a dlužníku, a to do vlastních rukou.

§ 108

Záloha na náklady insolvenčního řízení

(1) Insolvenční soud může před rozhodnutím o insolvenčním návrhu uložit insolvenčnímu navrhovateli, aby ve stanovené lhůtě zaplatil zálohu na náklady insolvenčního řízení, je-li to nutné ke krytí nákladů řízení a prostředky k tomu nelze zajistit jinak. Tuto zálohu nelze uložit insolvenčnímu navrhovateli, který je zaměstnancem dlužníka a jehož pohledávka spočívá pouze v pracovněprávních nárocích.

(2) Výši zálohy může insolvenční soud určit až do částky 50 000 Kč. Je-li insolvenčních navrhovatelů více, jsou povinni zaplatit zálohu společně a nerozdílně.

(3) Nebude-li záloha na náklady insolvenčního řízení ve stanovené lhůtě zaplacená, může insolvenční soud před rozhodnutím o insolvenčním návrhu insolvenční řízení zastavit, a neučiní-li tak, může přikročit k jejímu vymáhání; o tom musí insolvenčního navrhovatele poučit.

(4) Nejde-li o dlužníka, může osoba, která zaplatila zálohu na náklady insolvenčního řízení, uplatnit její náhradu v insolvenčním řízení jako pohledávku za majetkovou podstatou.

Díl

Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení

§ 109

(1) Se zahájením insolvenčního řízení se spojují tyto účinky:

a) pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou

b) právo na uspokojení ze zajištění, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, lze uplatnit a nově nabýt jen za podmínek stanovených tímto zákonem, to platí i pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech, které bylo navrženo po zahájení insolvenčního řízení,

c) výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést; k úkonům a rozhodnutím, které tomu odporují, se nepřihlíží.

(2) Se zahájením insolvenčního řízení se spojují také další účinky stanovené zákonem.

(3) Lhůty k uplatnění práv, která lze podle odstavce 1 uplatnit pouze přihláškou, po zahájení insolvenčního řízení nezačínají nebo dále neběží.

(4) Účinky zahájení insolvenčního řízení nastávají okamžikem zveřejnění vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku.

(5) Nestanoví-li zákon u některého ze způsobů řešení úpadku jinak, trvají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení do skončení insolvenčního řízení, a jde-li o

reorganizaci, do schválení reorganizačního plánu.

§ 110

(1) Věřitelé dlužníka jsou od zahájení insolvenčního řízení oprávněni uplatnit v něm své pohledávky přihláškou, a to i v případě, že insolvenční soud ještě nezveřejnil výzvu k podávání přihlášek.

(2) Insolvenční soud vyzve věřitele, kteří chtějí své pohledávky uplatnit v insolvenčním řízení, aby podali přihlášku pohledávky. Tuto výzvu lze spojit s oznámením o zahájení insolvenčního řízení; je-li výzva učiněna samostatně až v průběhu insolvenčního řízení, oznamuje se stejným způsobem, jakým se oznamuje zahájení insolvenčního řízení.

(3) Přihlášky pohledávek na základě výzvy podle odstavce 2 mohou věřitelé podávat až do rozhodnutí o úpadku. Kratší lhůtu není insolvenční soud oprávněn stanovit. Náležitosti této výzvy stanoví prováděcí právní předpis.

Nakládání s majetkovou podstatou

§ 111

(1) Nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy²²⁾, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí.

(3) Právní úkony, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou vůči věřitelům neúčinné.

§ 112

(1) Insolvenční soud ustanoví předběžným opatřením předběžného správce i bez návrhu, jestliže nařídil předběžné opatření, kterým omezil dlužníka v nakládání s majetkovou podstatou v širším rozsahu, než je uvedeno v § 111.

(2) Insolvenční soud může předběžného správce ustanovit i tehdy, jestliže vyhlásil moratorium nebo odůvodňuje-li to rozsah majetkové podstaty, který je vhodné i předběžně zjistit a zajistit, anebo jsou-li zde jiné, stejně závažné důvody.

(3) Povinností předběžného správce je provést opatření ke zjištění dlužníkovy majetku a k jeho zajištění, jakož i k přezkoumání dlužníkovy účetnictví nebo evidence vedené podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.

(4) Jestliže insolvenční soud před rozhodnutím o úpadku zruší předběžné opatření, kterým byl ustanoven předběžný správce, uloží mu současně, aby ve stanovené lhůtě podal insolvenčnímu soudu zprávu o své činnosti, zejména o stavu majetku, který spravoval, a aby vyúčtoval náklady, které mu vznikly. Stejně se postupuje, jestliže na základě odvolání změnil předběžné opatření odvolací soud, ledaže jde o změny, které se netýkají osoby předběžného správce a jeho činnosti.

§ 113

(1) Je-li nutné zabránit v době do vydání rozhodnutí o úpadku změnám v rozsahu majetkové podstaty v neprospěch věřitelů, insolvenční soud může i bez návrhu nařídít předběžné opatření, kterým dlužníkovi uloží, aby nenakládal s určitými věcmi nebo právy náležejícími do jeho majetkové podstaty, nebo rozhodne, že dlužník může nakládat s majetkovou podstatou nebo její částí pouze se souhlasem předběžného správce. Může též nařídít, aby osoby, které mají závazky vůči dlužníkovi, napříště plnění neposkytovaly dlužníkovi, ale předběžnému správci. Současně ustanoví předběžného správce, pokud tak neučinil dříve.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 doručí insolvenční soud do vlastních rukou dlužníkovi a předběžnému správci. Jiné rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření se doručí zvlášť dlužníkovi a osobě, která takový návrh podala.

(3) Týkají-li se omezení uložená dlužníkovi té části jeho majetkové podstaty, která je zapsána v katastru nemovitostí, v Rejstříku zástav nebo v jiných veřejných či neveřejných seznamech, které podle zvláštních právních předpisů osvědčují vlastnictví nebo jiná věcná práva k tomuto majetku, insolvenční soud doručí stejnopis předběžného opatření také katastrálním pracovištěm příslušných katastrálních úřadů (dále jen "katastrální pracoviště"), Notářské komoře České republiky a orgánu nebo osobě, která vede jiný veřejný či neveřejný seznam. Je-li dlužník provozovatelem nebo účastníkem platebního systému s neodvolatelností zúčtování, zahraničního platebního systému s neodvolatelností zúčtování, vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání nebo zahraničního vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání, vyrozumí insolvenční soud o vydání předběžného opatření současně s jeho zveřejněním v insolvenčním rejstříku Českou národní banku.

(4) Proti předběžnému opatření nařízenému podle tohoto ustanovení se může odvolat pouze dlužník. Jde-li o usnesení, kterým insolvenční soud návrh na nařízení takového předběžného opatření zamítl, je osobou oprávněnou k podání odvolání osoba, která návrh podala.

(5) Předběžné opatření zanikne

a) uplynutím doby, po kterou mělo trvat,

b) vydáním rozhodnutí podle § 142, neurčí-li insolvenční soud v takovém rozhodnutí, že předběžné opatření zanikne až právní mocí rozhodnutí,

c) účinností moratoria, ledaže insolvenční soud určil v rozhodnutí o vyhlášení moratoria jinak,

d) vydáním rozhodnutí, kterým se předběžné opatření zruší, jakmile pominou důvody, pro které bylo nařízeno.

(6) Rozhodnutí podle odstavce 5 písm. d) může insolvenční soud vydat i bez návrhu. Pro jeho doručení platí odstavce 2 a 3 obdobně; odvolat se proti němu může pouze osoba, která návrh na nařízení předběžného opatření podala, není-li totožná s osobou, která navrhla zrušení předběžného opatření.

§ 114

Jestliže osoba, která má závazek vůči dlužníkovi, plní tento závazek po zahájení insolvenčního řízení dlužníku, ačkoliv podle předběžného opatření má plnění poskytnout předběžnému správci, a plnění se nedostane do majetkové podstaty, není tím svého závazku zproštěna, ledaže prokáže, že o předběžném opatření nemohla vědět.

Díl 4
Moratorium

§ 115

Dlužník, který je podnikatelem, může do 7 dnů od podání insolvenčního návrhu, a jde-li o insolvenční návrh věřitele, do 15 dnů od jeho doručení insolvenčním soudem, navrhnout insolvenčnímu soudu vyhlášení moratoria; toto právo nemá právnická osoba v likvidaci.

Návrh na moratorium

§ 116

(1) Návrh na moratorium musí kromě obecných náležitostí podání¹⁸⁾ obsahovat všechny skutečnosti, které odůvodňují jeho vyhlášení.

(2) K návrhu podle odstavce 1 je dlužník kromě seznamů a listin, které je povinen připojit k insolvenčnímu návrhu, povinen připojit poslední účetní závěrku a písemné prohlášení většiny jeho věřitelů, počítané podle výše jejich pohledávek, že s vyhlášením moratoria souhlasí; podpisy věřitelů na tomto prohlášení musí být úředně ověřeny.

§ 117

Rozhodnutí o návrhu na moratorium

O návrhu na moratorium rozhodne insolvenční soud do konce pracovního dne nejbližší následujícího po dni, kdy mu takový návrh došel; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

§ 118

Vyhlášení moratoria

(1) Insolvenční soud vyhlásí moratorium, jestliže jsou splněny předpoklady uvedené v § 115 a 116 a nebylo-li dosud rozhodnuto o insolvenčním návrhu; jinak návrh na moratorium odmítne.

(2) Proti rozhodnutí, jímž insolvenční soud vyhlásí moratorium, není odvolání přípustné. Proti rozhodnutí, kterým se návrh na moratorium odmítá, se může odvolat pouze

dlužník.

(3) Je-li dlužník provozovatelem nebo účastníkem platebního systému s neodvolatelností zúčtování, zahraničního platebního systému s neodvolatelností zúčtování, vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání nebo zahraničního vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání, vyrozumí insolvenční soud o vyhlášení moratoria současně se zveřejněním usnesení v insolvenčním rejstříku Českou národní banku.

§ 119 **Účinnost moratoria**

(1) Moratorium je účinné od okamžiku zveřejnění rozhodnutí o jeho vyhlášení v insolvenčním rejstříku a trvá po dobu uvedenou v návrhu na moratorium, nejdéle však 3 měsíce.

(2) Insolvenční soud může na návrh dlužníka prodloužit moratorium nejdéle o 30 dnů, jestliže dlužník k takovému návrhu připojí ke dni podání návrhu aktualizovaný seznam závazků a písemné prohlášení většiny jeho věřitelů, počítané podle výše jejich pohledávek, že s prodloužením moratoria souhlasí; podpisy věřitelů na tomto prohlášení musí být úředně ověřeny.

Účinky moratoria

§ 120

(1) Po dobu trvání moratoria nelze vydat rozhodnutí o úpadku.

(2) Není-li dále stanoveno jinak, po dobu trvání moratoria zůstávají zachovány účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.

§ 121

(1) I v době trvání moratoria mohou oprávněné osoby přistoupit k řízení a věřitelé uplatnit svá práva přihláškou pohledávky. Účinky těchto úkonů však nastávají až zánikem moratoria, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Za věřitele dlužníka se po dobu trvání moratoria považují přihlášení věřitelé a osoby uvedené v seznamu závazků.

§ 122

Nakládání s majetkovou podstatou po dobu trvání moratoria

(1) Závazky bezprostředně souvisící se zachováním provozu podniku vzniklé v posledních 30 dnech před vyhlášením moratoria nebo po něm je dlužník po dobu trvání moratoria oprávněn hradit přednostně před dříve splatnými závazky.

(2) Smlouvy na dodávky energií a surovin, jakož i další smlouvy o dodávkách zboží a služeb, které ke dni vyhlášení moratoria trvaly alespoň po dobu 3 měsíců, nemůže druhý účastník smlouvy po dobu trvání moratoria vypovědět nebo od nich odstoupit pro prodlení dlužníka s placením úhrady za zboží nebo služby, ke kterému došlo před vyhlášením

moratoria, nebo pro zhoršení majetkové situace dlužníka, hradí-li dlužník na základě těchto smluv řádně a včas alespoň závazky podle odstavce 1.

(3) Započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele není po dobu trvání moratoria přípustné, ledaže insolvenční soud určí jinak předběžným opatřením. To platí i tehdy, jestliže zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před vyhlášením moratoria.

§ 123

(1) Navrhne-li to dlužník, ustanoví insolvenční soud v rozhodnutí o vyhlášení moratoria předběžného správce. Za trvání moratoria ustanoví insolvenční soud předběžného správce též na návrh věřitele nebo věřitelů dlužníka, kteří nepodepsali prohlášení podle § 116 odst. 2 a jejichž pohledávky, počítané podle výše, činí alespoň desetinu pohledávek věřitelů, které dlužník uvedl v seznamu závazků.

(2) Nejde-li o insolvenčního navrhovatele, může insolvenční soud navrhovateli nebo navrhovatelům podle odstavce 1 uložit, aby ve stanovené lhůtě zaplatil zálohu na náklady předběžného správce; § 108 se použije přiměřeně.

§ 124

Zánik moratoria

(1) Moratorium zaniká uplynutím doby, na kterou bylo vyhlášeno; před uplynutím této doby zaniká moratorium rozhodnutím insolvenčního soudu o jeho zrušení.

(2) Insolvenční soud zruší moratorium

a) na návrh většiny věřitelů, počítané podle výše jejich pohledávek, uvedené v seznamu závazků,

b) i bez návrhu, jestliže dlužník uvedl v návrhu na moratorium nepravdivé údaje, nebo vyjde-li za trvání moratoria najevo, že dlužník vyhlášením moratoria sledoval nepoctivý záměr, zejména přednostní uspokojení jen některých jeho věřitelů.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 2 písm. b) vydá insolvenční soud po slyšení dlužníka, předběžného správce, byl-li ustanoven, a zpravidla též po vyjádření alespoň 3 věřitelů s nejvyššími pohledávkami, kteří podepsali prohlášení podle § 116 odst. 2.

(4) O návrhu na zrušení moratoria rozhodne insolvenční soud neprodleně.

(5) Před uplynutím stanovené doby zanikne moratorium i tím, že insolvenční soud zamítne nebo odmítne insolvenční návrh anebo řízení o něm zastaví.

§ 125

Dlužník uvedený v § 115 může u insolvenčního soudu podat návrh na moratorium i před zahájením insolvenčního řízení. Není-li dále stanoveno jinak, platí pro řízení o tomto návrhu obdobně § 115 až 124.

§ 126

(1) Rozhoduje-li o návrhu na moratorium před zahájením insolvenčního řízení, nezveřejňuje insolvenční soud až do rozhodnutí o vyhlášení moratoria informace o průběhu řízení; právo nahlížet do spisu, s výjimkou protokolu o hlasování, a činit si z něho výpisy a opisy, má po tuto dobu pouze dlužník.

(2) Před zahájením insolvenčního řízení nastávají vyhlášením moratoria účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení; ustanovení § 122 tím není dotčeno.

(3) Pro vyrozumění o vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení se použije za trvání moratoria ustanovení § 102 obdobně.

(4) Moratorium vyhlášené před zahájením insolvenčního řízení zaniká i tím, že dlužník podá insolvenční návrh.

§ 127

(1) Dlužník, který v době trvání moratoria poruší své povinnosti stanovené tímto zákonem, odpovídá věřitelům za škodu nebo jinou újmu, kterou jim tím způsobí. Této odpovědnosti se dlužník zproští, jen když prokáže, že škodě nebo jiné újmě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které po něm bylo možné spravedlivě požadovat se zřetelem k průběhu moratoria.

(2) Za škodu nebo jinou újmu vzniklou podle odstavce 1 ručí společně a nerozdílně členové statutárního orgánu dlužníka.

Díl 5
Projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm

§ 128

(1) Insolvenční návrh, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý, insolvenční soud odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; učiní tak neprodleně, nejpozději do 7 dnů poté, co byl insolvenční návrh podán. Ustanovení § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(2) Nejsou-li k insolvenčnímu návrhu připojeny zákonem požadované přílohy, nebo neobsahují-li tyto přílohy stanovené náležitosti, určí insolvenční soud navrhovateli lhůtu k doplnění insolvenčního návrhu. Tato lhůta nesmí být delší než 7 dnů; to neplatí, jde-li o insolvenční návrh podle § 98 odst. 1. Nebude-li insolvenční návrh ve stanovené lhůtě doplněn, insolvenční soud jej odmítne.

(3) Insolvenční soud může rozhodnout, aby mu seznamy uvedené v § 104 odst. 1 předložil i dlužník, který není insolvenčním navrhovatelem; má-li insolvenční navrhovatel vůči dlužníku vykonatelnou pohledávku, uloží insolvenční soud tuto povinnost dlužníku vždy.

(4) Rozhodnutí podle odstavce 1 doručí insolvenční soud zvlášť insolvenčnímu navrhovateli a dlužníku; osobou oprávněnou k podání odvolání je insolvenční navrhovatel. Rozhodnutí podle odstavce 3 doručí insolvenční soud zvlášť dlužníku; proti tomuto

rozhodnutí není odvolání přípustné.

§ 128a

Odmítnutí insolvenčního návrhu pro zjevnou bezdůvodnost

(1) Insolvenční návrh podaný věřitelem insolvenční soud odmítne také tehdy, je-li zjevně bezdůvodný; učiní tak neprodleně, nejpozději do 7 dnů poté, co byl insolvenční návrh podán.

(2) Insolvenční návrh je zjevně bezdůvodný zejména tehdy, jestliže

- a) insolvenční navrhovatel dokládá oprávnění jej podat pohledávkou, ke které se pro účely rozhodnutí o úpadku nepřihlíží,
- b) jde o insolvenční návrh podaný opětovně a insolvenční navrhovatel při jeho podání nedoloží, že splnil povinnosti uložené mu případně předchozím rozhodnutím o insolvenčním návrhu, nebo
- c) jeho podáním insolvenční navrhovatel zjevně sleduje zneužití svých práv na úkor dlužníka.

(3) V rozhodnutí, jímž odmítá insolvenční návrh pro zjevnou bezdůvodnost, může insolvenční soud uložit insolvenčnímu navrhovateli, aby za jeho podání zaplatil pořádkovou pokutu určenou do výše 50 000 Kč se zřetelem ke všem okolnostem věci.

§ 129

(1) Insolvenční navrhovatel může vzít insolvenční návrh zpět až do vydání rozhodnutí o úpadku nebo do právní moci jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu.

(2) Věřitel, který vzal zpět insolvenční návrh, jej může pro tutéž pohledávku znovu podat až po 6 měsících ode dne jeho zpětvzetí. Totéž platí pro osobu, která pohledávku od věřitele nabyla.

§ 130

(1) Je-li insolvenční návrh vzat zpět, insolvenční soud řízení zastaví. Je-li insolvenční návrh vzat zpět až poté, co o něm insolvenční soud rozhodl jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku, avšak rozhodnutí není dosud v právní moci, insolvenční soud rozhodne též o zrušení rozhodnutí.

(2) Je-li insolvenčních navrhovatelů více a insolvenční návrh vezme zpět jen některý z nich, insolvenční soud řízení zastaví jen ve vztahu k navrhovateli, který vzal návrh zpět.

(3) Byl-li insolvenční návrh vzat zpět až po vydání rozhodnutí o úpadku nebo poté, co jiné rozhodnutí o insolvenčním návrhu již nabylo právní moci, insolvenční soud rozhodne, že zpětvzetí insolvenčního návrhu není účinné.

(4) Rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 doručí insolvenční soud zvlášť insolvenčnímu navrhovateli a dlužníku; osobou oprávněnou k podání odvolání je pouze insolvenční navrhovatel.

(5) Byl-li insolvenční návrh vzat zpět proto, že dlužník po zahájení insolvenčního řízení uhradil pohledávku insolvenčního navrhovatele, má se při rozhodování o náhradě

nákladů insolvenčního řízení v pochybnostech za to, že dlužník zavinil zastavení insolvenčního řízení.

§ 131

Skutečnosti, na jejichž základě insolvenční soud rozhoduje, musí být v rámci projednání insolvenčního návrhu osvědčeny.

§ 132

(1) U insolvenčního návrhu dlužníka postačí, jsou-li rozhodné skutečnosti osvědčeny údaji insolvenčního návrhu a jeho přílohami.

(2) Má-li dlužník více statutárních orgánů oprávněných jednat jeho jménem samostatně nebo má-li více osob, které mají postavení statutárního orgánu, oprávněných jednat jeho jménem samostatně, a není-li jeho insolvenční návrh některou z těchto osob podepsán, insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku až poté, co se takováto osoba k insolvenčnímu návrhu vyjádřila nebo jí uplynula lhůta k vyjádření. Obdobně se postupuje, má-li dlužník více zákonných zástupců oprávněných jednat jeho jménem samostatně.

(3) Podle odstavce 1 nelze postupovat, vyjdou-li v průběhu insolvenčního řízení najevo skutečnosti, které jsou s tvrzeními dlužníka obsaženými v insolvenčním návrhu nebo se skutečnostmi obsaženými v listinách připojených k insolvenčnímu návrhu v rozporu. Totéž platí, jestliže insolvenční soud zjistí, že další osoby oprávněné jednat jménem dlužníka, které insolvenční návrh nepodepsaly, s podáním insolvenčního návrhu nesouhlasí.

§ 133

(1) Nebyl-li insolvenční návrh odmítnut nebo nebylo-li řízení o něm zastaveno, lze o insolvenčním návrhu jiné osoby než dlužníka rozhodnout bez jednání jen tehdy, jestliže

- a) insolvenční soud plně vyhoví návrhu, kterému nikdo neodporoval, nebo
- b) o něm lze rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí.

(2) Insolvenční soud vždy nařídí jednání o insolvenčním návrhu jiné osoby než dlužníka, závisí-li rozhodnutí na zjištění sporných skutečností o tom, zda dlužník je v úpadku. Provádí-li dokazování ke zjištění dlužníkova úpadku nebo jeho hrozícího úpadku nad rámec důkazních návrhů účastníků, nařídí jednání i v případě insolvenčního návrhu dlužníka.

(3) Dlužníku musí být vždy dána možnost, aby se k insolvenčnímu návrhu před rozhodnutím o úpadku vyjádřil.

§ 134

Insolvenční soud je povinen učinit do 10 dnů od podání insolvenčního návrhu úkony směřující k rozhodnutí věci. O insolvenčním návrhu rozhodne bez zbytečného odkladu, v případě uvedeném v § 132 odst. 1 nejpozději do 15 dnů od jeho podání; je-li vyhlášeno moratorium, neskončí tato lhůta dříve než uplynutím 10 dnů od zániku moratoria.

§ 135

Při projednávání insolvenčního návrhu podaného jinou osobou než dlužníkem mají jiní účastníci insolvenčního řízení než dlužník stejná práva a povinnosti jako insolvenční navrhovatel; jednají však pouze sami za sebe. Odporují-li jejich úkony úkonům insolvenčního navrhovatele, posoudí je insolvenční soud po uvážení všech okolností.

Rozhodnutí o úpadku

§ 136

(1) Insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku, je-li osvědčením nebo dokazováním zjištěno, že dlužník je v úpadku nebo že mu úpadek hrozí.

(2) Rozhodnutí o úpadku musí obsahovat

- a) výrok o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek,
- b) výrok, jímž insolvenční soud ustanovuje insolvenčního správce,
- c) údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku,
- d) výzvu, aby věřitelé, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, tak učinili ve stanovené lhůtě, s poučením o následcích jejího zmeškání,
- e) výzvu, aby osoby, které mají závazky vůči dlužníkovi, napříště plnění neposkytovaly dlužníkovi, ale insolvenčnímu správci,
- f) výzvu, aby věřitelé insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužnických věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, s poučením o následcích nesplnění této povinnosti,
- g) výrok, jímž se určí místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání,
- h) výrok, jímž se uloží dlužníku, který tak dosud neučinil, aby ve stanovené lhůtě sestavil a odevzdal insolvenčnímu správci seznamy svého majetku a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů,
- i) označení hromadných sdělovacích prostředků, ve kterých bude insolvenční soud zveřejňovat svá rozhodnutí.

(3) Lhůta k přihlášení pohledávek stanovená v rozhodnutí nesmí být kratší 30 dnů a delší 2 měsíců.

(4) Je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení, činí lhůta k přihlášení pohledávek 30 dnů.

§ 137

(1) Schůzi věřitelů svolá insolvenční soud tak, aby se konala nejpozději do 3 měsíců od rozhodnutí o úpadku.

(2) Termín přezkumného jednání určí insolvenční soud tak, aby se konalo nejpozději do 2 měsíců po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek, ne však dříve než po 7 dnech od uplynutí této lhůty; z důvodů hodných zvláštního zřetele může insolvenční soud tuto lhůtu prodloužit. Je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení, určí insolvenční soud termín prvního přezkumného jednání tak, aby se konalo nejpozději do 30 dnů po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek.

(3) Jestliže se první schůze věřitelů svolaná po rozhodnutí o úpadku má konat před přezkumným jednáním, svolá insolvenční soud v rozhodnutí o úpadku další schůzi věřitelů na den, kdy se má konat přezkumné jednání, a to tak, aby se konala po skončení přezkumného jednání.

§ 138

(1) Rozhodnutí o úpadku doručí insolvenční soud zvlášť dlužníkovi, insolvenčnímu správci, předběžnému správci, insolvenčnímu navrhovateli a osobám, které přistoupily k řízení; dlužníku a insolvenčnímu správci se toto rozhodnutí doručuje do vlastních rukou.

(2) Považuje-li to za vhodné, může insolvenční soud doručit rozhodnutí o úpadku nebo jeho zkrácené znění zvlášť i věřitelům dlužníka, kteří přihlásili své pohledávky před jeho vydáním.

§ 139

Oznámení o vydání rozhodnutí o úpadku

(1) O vydání rozhodnutí o úpadku vyrozumí insolvenční soud

- a) orgán, který vede obchodní nebo jiný rejstřík, v němž je dlužník zapsán,
- b) finanční úřad, v jehož obvodu má dlužník sídlo, je-li právnickou osobou, jinak finanční úřad, v jehož obvodu má dlužník bydliště; místo toho vyrozumí jiný finanční úřad, o němž je mu známo, že je správcem daně dlužníka,
- c) krajskou pobočku Úřadu práce, v jejímž obvodu má dlužník, který je zaměstnavatelem, sídlo; místo podnikání, je-li dlužníkem fyzická osoba, která nemá sídlo nebo bydliště, je-li dlužníkem fyzická osoba, která nemá ani místo podnikání,
- d) příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení,
- e) obecný soud dlužníka,
- f) soud, správce daně, soudního exekutora nebo jiný orgán, u kterého podle dosavadních výsledků insolvenčního řízení probíhá řízení o nárocích, které se týkají majetkové podstaty

nebo které mají být uspokojeny z majetkové podstaty, včetně řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce na majetek dlužníka,

g) Českou národní banku, je-li dlužník účastníkem platebního systému s neodvolatelností zúčtování, zahraničního platebního systému s neodvolatelností zúčtování, vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání nebo zahraničního vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání,

h) orgán nebo osobu, která vede veřejný či neveřejný seznam, který podle zvláštního právního předpisu osvědčuje vlastnictví dlužníka k majetkové podstatě nebo existenci práva dlužníka náležejícího do majetkové podstaty, zejména katastrální pracoviště, která v katastru nemovitostí evidují majetek, o němž je insolvenčnímu soudu známo, že náleží dlužníkovi; Notářskou komoru České republiky, která v Rejstříku zástav eviduje majetek, o němž je insolvenčnímu soudu známo, že náleží dlužníkovi; Středisko cenných papírů, které eviduje zaknihované cenné papíry dlužníka.

(2) Povinnost vyrozumět osoby podle odstavce 1 splní insolvenční soud tím, že jim zvlášť, a to prostřednictvím veřejné datové sítě, doručí rozhodnutí o úpadku.

§ 140

Účinky rozhodnutí o úpadku

(1) I po rozhodnutí o úpadku trvají účinky spojené s předběžným opatřením nařízeným insolvenčním soudem; insolvenční soud však může i bez návrhu změnit své rozhodnutí o předběžném opatření. V rozsahu, ve kterém není dlužník oprávněn nakládat s majetkovou podstatou, přechází toto právo rozhodnutím o úpadku na insolvenčního správce.

(2) Započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele je po rozhodnutí o úpadku přípustné, jestliže zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Započtení podle odstavce 2 není přípustné, jestliže dlužníkům věřitel

a) se ohledně své započitatelné pohledávky nestal přihlášeným věřitelem, nebo

b) získal započitatelnou pohledávku neúčinným právním úkonem, nebo

c) v době nabytí započitatelné pohledávky věděl o dlužnickém úpadku, anebo

d) dosud neuhradil splatnou pohledávku dlužníka v rozsahu, v němž převyšuje započitatelnou pohledávku tohoto věřitele.

(4) Započtení podle odstavce 2 není rovněž přípustné v případech stanovených dále tímto zákonem nebo předběžným opatřením insolvenčního soudu.

§ 141

Odvolání proti rozhodnutí o úpadku

(1) Proti rozhodnutí o úpadku vydanému na základě insolvenčního návrhu dlužníka

není odvolání přípustné. Proti rozhodnutí o úpadku vydanému na základě insolvenčního návrhu věřitele se může odvolat pouze dlužník; odvoláním však lze namítat pouze to, že rozhodnutí o úpadku nemělo být vydáno proto, že úpadek není osvědčen, nebo proto, že tomu brání překážka stanovená v tomto zákoně. Ke skutečnostem, které nastaly nebo vznikly po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně, se v odvolacím řízení nepřihlíží.

(2) Je-li osvědčen úpadek dlužníka, není důvodem k tomu, aby odvolací soud zrušil nebo změnil rozhodnutí o úpadku, skutečnost, že insolvenční navrhovatel nedoložil, že má proti dlužníkovi splatnou pohledávku, ani skutečnost, že insolvenční navrhovatel v průběhu odvolacího řízení ztratil způsobilost být účastníkem řízení.

Jiná rozhodnutí o insolvenčním návrhu

§ 142

Jinými rozhodnutími o insolvenčním návrhu jsou

- a) odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady nebo pro zjevnou bezdůvodnost,
- b) zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit nebo který se nepodařilo odstranit, nebo pro zpětvzetí insolvenčního návrhu,
- c) zamítnutí insolvenčního návrhu,
- d) zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku dlužníka.

§ 143

(1) Insolvenční soud insolvenční návrh zamítne, nejsou-li splněny zákonem stanovené předpoklady pro vydání rozhodnutí o úpadku.

(2) Insolvenční návrh podaný věřitelem insolvenční soud zamítne, jestliže nebylo osvědčeno, že insolvenční navrhovatel a alespoň jedna další osoba má proti dlužníku splatnou pohledávku. Za další osobu se nepovažuje osoba, na kterou byla převedena některá z pohledávek insolvenčního navrhovatele proti dlužníku nebo její část v době 6 měsíců před podáním insolvenčního návrhu nebo po zahájení insolvenčního řízení.

(3) Není-li dlužník v úpadku pro předlužení, zamítne insolvenční soud insolvenční návrh podaný věřitelem i tehdy, osvědčí-li dlužník jednající v dobré víře, že jeho platební neschopnost vznikla v důsledku protiprávního jednání třetí osoby a že se zřetelem ke všem okolnostem lze důvodně předpokládat, že ji odvrátí v době do 3 měsíců po splatnosti jeho peněžitých závazků.

(4) Je-li dlužníkem právnická osoba, insolvenční soud zamítne insolvenční návrh podaný věřitelem i tehdy, jestliže stát nebo vyšší územní samosprávný celek po zahájení insolvenčního řízení převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil.

§ 144

(1) Insolvenční soud zamítne insolvenční návrh pro nedostatek majetku, jestliže

- a) dlužník je obchodní společností nebo družstvem a byl zrušen rozhodnutím soudu,
- b) jménem dlužníka podal návrh likvidátor, který byl jmenován soudem ze seznamu insolvenčních správců a který v insolvenčním návrhu o vydání takového rozhodnutí požádá,
- c) likvidátor dlužníka předloží insolvenčnímu soudu zprávu o tom, že prověřil možnost uplatnit v insolvenčním řízení neplatnost nebo neúčinnost právních úkonů dlužníka,
- d) ze seznamu majetku dlužníka a šetření insolvenčního soudu vyplývá, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, a
- e) věřitelé dlužníka byli vyhláškou vyzváni ke sdělení údajů o majetku dlužníka a údajů o právních úkonech dlužníka, u kterých by bylo možno uplatnit neplatnost nebo neúčinnost, a žádný majetek ani úkony dlužníka nebyly zjištěny.

(2) Usnesení o zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku je podkladem pro výmaz dlužníka z obchodního rejstříku, nejde-li o právnickou osobu zřízenou zákonem.

§ 145

(1) Rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu se doručuje zvlášť dlužníkovi a insolvenčnímu navrhovateli.

(2) Proti rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu se může odvolat pouze insolvenční navrhovatel.

§ 146

(1) Účinností rozhodnutí podle § 142 zanikají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření. Odůvodňují-li to okolnosti případu, může insolvenční soud určit, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou až právní mocí rozhodnutí.

(2) V řízení o odvolání proti rozhodnutí podle § 142 se nepřihlíží ke skutečnostem, které nastaly nebo vznikly po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně.

(3) Je-li toho podle stavu insolvenčního řízení zapotřebí, rozhodne insolvenční soud po právní moci rozhodnutí podle § 142 o hotových výdajích a odměně předběžného správce, jakož i o způsobu jejich úhrady; § 38 a 39 platí obdobně.

§ 147

(1) Bylo-li řízení o insolvenčním návrhu zastaveno nebo byl-li insolvenční návrh odmítnut vinou insolvenčního navrhovatele, má osoba, které zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu vznikla škoda nebo jiná újma, právo na náhradu takové škody nebo jiné újmy vůči insolvenčnímu navrhovateli. V pochybnostech se má za to, že insolvenční navrhovatel zavinil zastavení insolvenčního řízení nebo odmítnutí insolvenčního návrhu.

(2) Právo na náhradu škody nebo jiné újmy podle odstavce 1 lze uplatnit také tehdy, byl-li insolvenční návrh zamítnut; to neplatí, jestliže insolvenční návrh byl zamítnut proto, že dlužník po jeho podání splnil závazky, které osvědčovaly jeho úpadek, nebo proto, že se s věřiteli dohodl na jiném způsobu plnění těchto závazků, anebo z důvodu uvedeného v § 143 odst. 3.

(3) Je-li insolvenčním navrhovatelem právnická osoba, ručí za splnění náhrady škody nebo jiné újmy podle odstavců 1 a 2 společně a nerozdílně členové jeho statutárního orgánu, ledaže prokáží, že bez zbytečného odkladu po podání insolvenčního návrhu informovali insolvenční soud o tom, že insolvenční návrh není podán důvodně, nebo o tom, že není splněn některý z dalších předpokladů stanovených zákonem pro vydání rozhodnutí o úpadku.

(4) Žalobu, kterou uplatňuje práva podle odstavců 1 až 3, musí dlužník podat nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí, jímž se končí řízení o insolvenčním návrhu, a jiná osoba nejpozději do 6 měsíců od zveřejnění tohoto rozhodnutí v insolvenčním rejstříku; o žalobě však nelze rozhodnout před právní mocí tohoto rozhodnutí. Nejde o incidenční spor.

(5) Nebyla-li včas podána žaloba o uplatnění práva podle odstavců 1 a 2, právo na náhradu škody nebo jiné újmy podle odstavců 1 a 2 tím zaniká. Nebyla-li včas podána žaloba o uplatnění práva podle odstavce 3, právo domáhat se splnění náhrady škody nebo jiné újmy podle odstavců 1 a 2 podle odstavce 3 tím zaniká.

(6) Je-li zřejmé, že určité osobě vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu vinou insolvenčního navrhovatele škoda nebo jiná újma, může insolvenční soud nařídit předběžné opatření, kterým povinné osobě uloží, aby na náhradu této škody nebo jiné újmy složila do úschovy u soudu přiměřenou peněžitou částku¹⁹⁾. Učiní tak jen na návrh oprávněné osoby podaný do 30 dnů od vydání rozhodnutí o zastavení řízení o insolvenčním návrhu, rozhodnutí o odmítnutí insolvenčního návrhu nebo rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu; předběžné opatření však nelze nařídit před nabytím právní moci takového rozhodnutí. Nařízení předběžného opatření nebrání, že celkovou výši škody nebo jiné újmy dosud nelze vyčíslit. Při nařízení předběžného opatření dále insolvenční soud postupuje obdobně podle § 100 odst. 2 a 3.

Díl 6

Stanovení způsobu řešení úpadku

§ 148

(1) Insolvenční soud spojí s rozhodnutím o úpadku rozhodnutí o prohlášení konkursu, je-li dlužníkem osoba, u které tento zákon vylučuje řešení úpadku reorganizací nebo oddlužením.

(2) Jestliže dlužník společně s insolvenčním návrhem, ve kterém jako způsob řešení úpadku navrhuje reorganizaci, předloží reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů, počítanou podle výše jejich pohledávek, a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů, počítanou podle výše pohledávek, spojí insolvenční soud s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

(3) Jestliže dlužník společně s insolvenčním návrhem podá návrh na povolení oddlužení, spojí insolvenční soud s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

§ 149

(1) Nejde-li o případ podle § 148, rozhodne insolvenční soud o způsobu řešení úpadku samostatným rozhodnutím vydaným do 3 měsíců po rozhodnutí o úpadku; nesmí však rozhodnout dříve než po skončení schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku.

(2) Odstavec 1 se nepoužije, jestliže dlužník podal návrh na povolení oddlužení v insolvenčním řízení zahájeném na základě insolvenčního návrhu jiné osoby; v takovém případě rozhodne insolvenční soud o způsobu řešení úpadku samostatným rozhodnutím vydaným do 30 dnů po rozhodnutí o úpadku.

(3) Má-li insolvenční soud rozhodnout o způsobu řešení úpadku podle odstavce 1, je předmětem jednání schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku vždy zpráva insolvenčního správce o jeho dosavadní činnosti a jeho vyjádření o vhodnosti navrženého způsobu řešení úpadku; je-li takových návrhů více, vyjádří se insolvenční správce k tomu, který z nich považuje za nejvhodnější a proč.

§ 150

Má-li insolvenční soud rozhodnout o způsobu řešení úpadku podle § 149 odst. 1, schůze věřitelů svolaná rozhodnutím o úpadku může též přijmout usnesení o způsobu řešení dlužníkovy úpadku.

§ 151

(1) Usnesení schůze věřitelů podle § 150 je přijato, jestliže z věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů

a) pro ně hlasovala nejméně polovina všech přítomných zajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek a nejméně polovina všech přítomných nezajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek, nebo

b) pro ně hlasovalo nejméně 90 % přítomných věřitelů, počítáno podle výše pohledávek.

(2) Za přítomného podle odstavce 1 se nepovažuje věřitel, který hlasoval písemně.

§ 152

Přijme-li schůze věřitelů usnesení podle § 150, rozhodne insolvenční soud o způsobu řešení úpadku podle tohoto usnesení. To neplatí, je-li v době přijetí usnesení o způsobu řešení úpadku dlužníkem osoba, u které zákon tento způsob řešení úpadku vylučuje, nebo je-li přijaté usnesení v rozporu s reorganizačním plánem přijatým všemi skupinami věřitelů, který dlužník předložil insolvenčnímu soudu po rozhodnutí o úpadku; § 54 odst. 1 se nepoužije.

§ 153

(1) Jestliže insolvenční soud rozhodne, že způsobem řešení úpadku je reorganizace, spojí s tímto rozhodnutím i rozhodnutí o ustanovení znalce za účelem ocenění majetkové podstaty; současně znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně. Obdobně insolvenční soud postupuje, jestliže schůze věřitelů vedle usnesení o způsobu řešení úpadku dlužníka konkursem přijme i usnesení, kterým doporučuje zpeněžení majetkové podstaty podle § 290.

(2) Schůze věřitelů, která přijme usnesení o způsobu řešení úpadku reorganizací, nebo schůze věřitelů, která vedle usnesení o způsobu řešení úpadku dlužníka konkursem přijme i usnesení, kterým doporučuje zpeněžení majetkové podstaty podle § 290, může též přijmout usnesení, kterým určí osobu znalce podle odstavce 1; v takovém případě rozhodne insolvenční soud o ustanovení znalce podle tohoto usnesení.

(3) Usnesení schůze věřitelů o určení osoby znalce je přijato, jestliže z věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů pro ně hlasovaly nejméně dvě třetiny všech přítomných věřitelů, počítáno podle výše pohledávek.

§ 154

(1) Odměna znalce ustanoveného insolvenčním soudem podle § 153 se řídí předpisy, které obecně upravují odměňování znalce při úkonech mimo soudní řízení²³⁾.

(2) Výši odměny znalce podle odstavce 1 schvaluje věřitelský výbor; nedojde-li ke schválení odměny do 15 dnů po ustanovení znalce, schvaluje jeho odměnu insolvenční soud.

§ 155

(1) Pro účely ocenění majetkové podstaty na základě rozhodnutí insolvenčního soudu podle § 153 platí, že provoz dlužníkova podniku skončil ke dni podání znaleckého posudku; části majetkové podstaty, ke kterým je uplatněno právo na uspokojení ze zajištění, se ve znaleckém posudku ocení i odděleně.

(2) Znalecký posudek podle odstavce 1 předkládá znalec insolvenčnímu soudu, který neprodleně poté svolá za účelem jeho projednání a schválení schůzi věřitelů, ke které předvolá i znalce; znalecký posudek musí být zveřejněn v insolvenčním rejstříku nejpozději 15 dnů přede dnem, kdy se má schůze věřitelů konat.

(3) Po projednání znaleckého posudku rozhodne schůze věřitelů o tom, zda jej schvaluje; usnesení schůze věřitelů o schválení znaleckého posudku je přijato, jestliže z věřitelů přihlášených ke dni předcházejícímu konání schůze věřitelů pro ně hlasovaly nejméně dvě třetiny všech přítomných věřitelů, počítáno podle výše pohledávek.

(4) Podle usnesení schůze věřitelů o schválení znaleckého posudku vydá insolvenční soud rozhodnutí o ceně majetkové podstaty; proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

§ 156

Jestliže schůze věřitelů znalecký posudek neschválí, může přijmout usnesení, kterým určí osobu nového znalce; ustanovení § 153 až 155 platí obdobně.

§ 157

(1) Zajištění věřitelé uhradí do majetkové podstaty bez zbytečného odkladu společně a nerozdílně polovinu odměny a hotových výdajů uhrazených znalci; mezi sebou se vypořádají podle poměru hodnot jejich zajištění určených znaleckým posudkem.

(2) Po dobu, po kterou je zajištěný věřitel v prodlení se splněním povinnosti podle odstavce 1, se jeho zajištěná pohledávka neúročí.

Díl 7
Rozhodnutí o tom, že dlužník není v úpadku

§ 158

(1) Před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku podle § 149 rozhodne insolvenční soud i bez návrhu, že dlužník není v úpadku, zjistí-li, že

- a) ani po rozhodnutí o úpadku nebyl osvědčen dlužníkův úpadek, nebo
- b) zde není žádný přihlášený věřitel a všechny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou uspokojeny.

(2) Před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku podle § 149 rozhodne insolvenční soud, že dlužník není v úpadku, též na návrh dlužníka, jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili s tímto návrhem souhlas a na které je úředně ověřena pravost podpisu osob, které ji podepsaly.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je vykonatelné a jeho účinky nastávají dnem, kdy nabude právní moci. Právní mocí tohoto rozhodnutí insolvenční řízení končí.

(4) Pro rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 platí ustanovení části druhé hlavy první dílu 8 tohoto zákona o zrušení konkursu přiměřeně.

(5) Tytéž účinky jako rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 má i rozhodnutí, kterým odvolací soud změnil nebo zrušil rozhodnutí o úpadku vydané soudem prvního stupně; právní mocí usnesení, kterým odvolací soud zrušil rozhodnutí o úpadku vydané soudem prvního stupně, však insolvenční řízení nekončí.

Díl 8
Incidenční spory

§ 159

(1) Incidenčními spory jsou

- a) spory o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek,

- b) spory o vyloučení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty nebo o vydání výtěžku zpeněžení podle § 225 odst. 5,
- c) spory o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela,
- d) spory na základě odpůrcí žaloby,
- e) spory o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinností insolvenčním správcem,
- f) další spory, které zákon označí jako spory incidenční.

(2) Pro jiné spory, jejichž účastníkem je insolvenční správce, nelze ustanovení o incidenčních sporech použít, i když probíhají za trvání insolvenčního řízení.

§ 160

(1) Incidenční spor se projedná a rozhodne na návrh oprávněné osoby, podaný v rámci insolvenčního řízení u insolvenčního soudu; tento návrh má povahu žaloby.²⁴⁾

(2) Jestliže by projednání a rozhodnutí incidenčního sporu v rámci insolvenčního řízení mohlo vést k průtahům v insolvenčním řízení, přikáže předseda insolvenčního soudu takový spor jinému soudci insolvenčního soudu.

(3) V řízení o žalobě podle odstavce 1 se z ustanovení části první hlavy třetí tohoto zákona použijí pouze ustanovení o doručování; nejde-li o případ podle § 80 odst. 1, účastníkům řízení se písemnosti doručují zvlášť a rozhodnutí ve věci samé do vlastních rukou. Insolvenčního správce, který není účastníkem incidenčního sporu, insolvenční soud vždy neprodleně vyrozumí o rozhodnutích v tomto sporu vydaných.

(4) Žalobu podanou podle odstavce 1 opožděně nebo osobou, která k tomu nebyla oprávněna, insolvenční soud odmítne. Stejně postupuje, má-li žaloba nedostatky, které se nepodařilo odstranit a které mu brání v řízení o ní pokračovat²⁵⁾.

(5) Brání-li projednání žaloby podle odstavce 1 nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, nebo který se nepodařilo odstranit, insolvenční soud řízení o této žalobě zastaví.

§ 161

(1) Insolvenční soud projedná incidenční spor při jednání, pro které neplatí ustanovení o jednání v insolvenčním řízení. K tomuto jednání předvolá účastníky a osoby, jejichž účasti je třeba. Od jednání může insolvenční soud upustit v případech, kdy to připouští občanský soudní řád.

(2) Jestliže insolvenční soud ukončí účast popírajícího věřitele v insolvenčním řízení v průběhu incidenčního sporu o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky, lze v incidenčním sporu pokračovat jen na návrh insolvenčního správce. Dnem, kdy insolvenčnímu soudu takový návrh dojde, se insolvenční správce stává účastníkem incidenčního sporu místo

popírajícího věřitele; insolvenční soud poté vrátí popírajícímu věřiteli složenou jistotu. Nepodá-li insolvenční správce tento návrh ve lhůtě, kterou mu insolvenční soud za tím účelem určí, insolvenční soud řízení o incidenčním sporu vůči popírajícímu věřiteli zastaví.

§ 162

(1) V incidenčním sporu rozhoduje insolvenční soud rozsudkem, jde-li o rozhodnutí ve věci samé; o smíru však rozhoduje usnesením.

(2) Smír uzavřený v incidenčním sporu insolvenčním správcem může insolvenční soud schválit, jen jestliže s ním souhlasí věřitelský výbor.

§ 163

O nákladech incidenčního sporu a jejich náhradě rozhodne insolvenční soud v rozhodnutí o incidenčním sporu, a to podle ustanovení občanského soudního řádu, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Náhrada nákladů incidenčního sporu je zvláštní pohledávkou, na kterou se nevztahuje § 170 písm. f).

§ 164

Pravomocný rozsudek vydaný v incidenčním sporu je závazný pro všechny procesní subjekty.

Hlava V
Věřitelé a uplatňování pohledávek

Díl 1
Postavení věřitelů a jejich pohledávek

§ 165

(1) Věřitelé, kteří své pohledávky uplatňují podáním přihlášky, se uspokojují v závislosti na způsobu řešení úpadku, a to rozvrhem při konkursu, plněním reorganizačního plánu při reorganizaci nebo plněním při oddlužení, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Zákon může stanovit, že podle odstavce 1 se uspokojují i někteří věřitelé, kteří nepodávají přihlášku pohledávky, splňují-li zákonem stanovené podmínky.

§ 166

Zajištění věřitelé uplatňují své pohledávky přihláškou pohledávky, v níž se musí dovolat svého zajištění, uvést okolnosti, které je osvědčují, a připojit listiny, které se toho týkají. To platí i tehdy, jde-li o zajištěné věřitele, kteří mohou pohledávku vůči dlužníku uspokojit pouze z majetku poskytnutého k zajištění.

§ 167

(1) Zajištění věřitelé se v rozsahu zajištění uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla jejich pohledávka zajištěna, nestanoví-li zákon jinak. Pro pořadí jejich uspokojení je rozhodující doba vzniku zástavního práva nebo

doba vzniku zajištění.

(2) Věřitelé vykonatelných pohledávek na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem se uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, byly-li tyto hodnoty zajištěny v trestním řízení o tomto trestném činu a přihláška pohledávky byla podána v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, nebo podal-li takový věřitel návrh na výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitostech v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvalo. Pro pořadí uspokojení podle odstavce 1 je rozhodující doba vzniku zajištění podle trestního řádu. Ustanovení týkající se postavení zajištěných věřitelů platí pro tyto věřitele obdobně.

(3) Je-li podle znaleckého posudku vypracovaného v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku hodnota zajištění nižší než výše zajištěné pohledávky, považuje se pohledávka co do takto zjištěného rozdílu za pohledávku nezajištěnou.

§ 168

(1) Pohledávkami za majetkovou podstatou, pokud vznikly po zahájení insolvenčního řízení nebo po vyhlášení moratoria, jsou

- a) náhrada hotových výdajů a odměna předběžného správce; to neplatí, byl-li předběžný správce ustanoven insolvenčním správcem,
- b) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora dlužníka jmenovaného soudem a správce podniku dlužníka za součinnost poskytnutou předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci,
- c) náhrada nutných výdajů a odměna členů a náhradníků věřitelského výboru,
- d) náhrada zálohy na náklady insolvenčního řízení, jestliže ji v souladu s rozhodnutím insolvenčního soudu zaplatila jiná osoba než dlužník,
- e) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria ze smluv podle § 122 odst. 2,
- f) pohledávky věřitelů z úvěrového financování.

(2) Pohledávkami za majetkovou podstatou, pokud vznikly po rozhodnutí o úpadku, jsou

- a) hotové výdaje a odměna insolvenčního správce,
- b) náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty dlužníka,
- c) náhrada nutných výdajů a odměna likvidátora, osoby v postavení obdobném postavení likvidátora a odpovědného zástupce za činnost prováděnou po rozhodnutí o úpadku,
- d) náhrada hotových výdajů a odměna znalce ustanoveného insolvenčním soudem za účelem ocenění majetkové podstaty,

- e) daně, poplatky, pojistné na sociální zabezpečení a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- f) pohledávky věřitelů ze smluv uzavřených osobou s dispozičními oprávněními, s výjimkou smluv uzavřených dlužníkem po schválení oddlužení,
- g) pohledávky věřitelů ze smluv, jejichž splnění osoba s dispozičními oprávněními povolila, jakož i ze smluv, které osoba s dispozičními oprávněními nevypověděla,
- h) pohledávky věřitelů odpovídající právu na vrácení plnění ze smluv, od nichž bylo odstoupeno nebo které osoba s dispozičními oprávněními vypověděla,
- i) náhrada hotových výdajů osob, které poskytly insolvenčnímu správci součinnost,
- j) další pohledávky, o nichž tak stanoví tento zákon.

(3) Není-li dále stanoveno jinak, pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku.

§ 169

Pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou

(1) Pohledávkami postavenými na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou jsou

- a) pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců, pokud zákon ohledně některých z nich nestanoví jinak,
- b) pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví,
- c) pohledávky státu - Úřadu práce České republiky za náhradu mzdy vyplacené zaměstnancům a za prostředky odvedené podle zvláštních právních předpisů,
- d) pohledávky účastníků z penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- e) pohledávky věřitelů na výživném ze zákona,
- f) náhrada nákladů, které třetí osoby vynaložily na zhodnocení majetkové podstaty, mají-li z toho důvodu proti dlužníku pohledávku z bezdůvodného obohacení,
- g) pohledávky věřitelů vzniklé za trvání moratoria vyhlášeného před zahájením insolvenčního řízení ze smluv podle § 122 odst. 2, bylo-li insolvenční řízení zahájeno ve lhůtě 1 roku od zániku moratoria,
- h) další pohledávky, o kterých tak stanoví tento zákon.

(2) Není-li dále stanoveno jinak, pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku.

§ 170

V insolvenčním řízení se neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku, není-li dále

stanoveno jinak,

- a) úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek přihlášených věřitelů, vzniklých před rozhodnutím o úpadku, pokud přirostly až v době po tomto rozhodnutí,
- b) úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek věřitelů, které se staly splatné až po rozhodnutí o úpadku,
- c) pohledávky věřitelů z darovacích smluv,
- d) mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou příslušenství daní, poplatků, pojistného na sociální zabezpečení a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto příslušenství vznikla před rozhodnutím o úpadku,
- e) smluvní pokuty, pokud právo na jejich uplatnění vzniklo až po rozhodnutí o úpadku,
- f) náklady účastníků řízení vzniklé jim účastí v insolvenčním řízení.

§ 171

(1) Byl-li sjednán úrok, zajištěná pohledávka se úročí v rozsahu zajištění ode dne následujícího po dni rozhodnutí o způsobu řešení úpadku úrokovou sazbou dohodnutou před tím, než se dlužník dostal do prodlení; to neplatí, jde-li o úrok z prodlení.

(2) Je-li způsobem řešení úpadku konkurs a majetková podstata je zpeněžena podle § 290, zvyšuje se přihlášená pohledávka zajištěného věřitele o úroky přirostlé podle odstavce 1.

(3) Je-li způsobem řešení úpadku konkurs a majetková podstata je zpeněžena jinak než podle § 290, odstavec 1 se nepoužije.

(4) Je-li způsobem řešení úpadku reorganizace, přirůstají úroky podle odstavce 1 věta před středníkem k pohledávce zajištěného věřitele ode dne následujícího po dni rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a splatné jsou měsíčně, jakmile znalec ocení hodnotu zajištění.

§ 172

(1) Po úplném uhrazení všech pohledávek, kterých se týká insolvenční řízení, s výjimkou pohledávek uvedených v § 170, lze v insolvenčním řízení uhradit rovněž podřízené pohledávky a pohledávky společníků nebo členů dlužníka vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu.

(2) Podřízenou pohledávkou je pohledávka, která má být podle smlouvy uspokojena až po uspokojení jiné pohledávky případně ostatních pohledávek dlužníka, zejména je-li vydáno rozhodnutí o úpadku dlužníka; za podřízenou pohledávku se považuje také pohledávka z podřízeného dluhopisu podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾.

(3) Podřízené pohledávky se postupem podle odstavce 1 uspokojují v závislosti na dohodnuté nebo stanovené míře jejich podřízenosti; jinak se uspokojují poměrně. Jako poslední se vždy uspokojují pohledávky společníků nebo členů dlužníka vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu, a to poměrně.

(4) Pohledávky společníků nebo členů dlužníka vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu se v insolvenčním řízení neuplatňují, ale pouze se oznamují insolvenčnímu správci, který vede jejich evidenci.

Díl 2

Příhlášky pohledávek a jejich přezkoumání

§ 173

Podání přihlášky

(1) Věřitelé podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují. Věřitelé vykonatelných pohledávek na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu kdykoli v průběhu insolvenčního řízení, pokud v trestním řízení o tomto trestném činu byl zajištěn majetek v majetkové podstatě dlužníka a přihláška pohledávky byla podána v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá.

(2) Přihlašují se i pohledávky, které již byly uplatněny u soudu, jakož i pohledávky vykonatelné včetně těch, které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí nebo exekucí.

(3) Přihlásit lze i pohledávku nesplatnou nebo pohledávku vázanou na podmínku.

(4) Přihláška pohledávky má pro běh lhůty k promlčení nebo pro zánik práva stejné účinky jako žaloba nebo jiné uplatnění práva u soudu, a to ode dne, kdy došla insolvenčnímu soudu. Přihlášku pohledávky, která je podána u jiného než insolvenčního soudu, postoupí tento soud neprodleně soudu insolvenčnímu, aniž o tom vydává rozhodnutí; účinky spojené s podáním takové přihlášky nastávají dnem, kdy přihláška dojde insolvenčnímu soudu.

Náležitosti přihlášky

§ 174

(1) Přihlášky pohledávek a jejich přílohy se podávají dvojmo. Stejnopis přihlášky a její přílohy doručí insolvenční soud insolvenčnímu správci.

(2) Přihláška pohledávky musí kromě obecných náležitostí podání²⁰) obsahovat důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky. Důvodem vzniku přihlašované pohledávky se rozumí uvedení skutečností, na nichž se pohledávka zakládá.

(3) Jde-li o pohledávku zajištěnou, musí věřitel v přihlášce uvést, zda uplatňuje právo na její uspokojení ze zajištění a označit druh zajištění a dobu jeho vzniku; nestane-li se tak, má se za to, že právo na uspokojení přihlašované pohledávky ze zajištění v insolvenčním řízení uplatněno nebylo.

(4) Jde-li o pohledávku vykonatelnou, musí věřitel v přihlášce uvést i skutečnosti, o které vykonatelnost opírá.

§ 175

Pohledávku je nutné vždy vyčíslit v penězích, i když jde o pohledávku nepeněžitou. Pohledávka v cizí měně musí být přepočítána na českou měnu podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou v den zahájení insolvenčního řízení, a stala-li se pohledávka splatnou dříve, podle kurzu vyhlášeného v den její splatnosti. Pro přepočet pohledávek v cizích měnách, pro něž Česká národní banka nevyhlašuje kurz devizového trhu, se použije střední kurz centrální banky příslušné země, popřípadě aktuální kurz mezibankovního trhu k americkému dolaru nebo k euru. Jde-li o pohledávku nepeněžitou nebo pohledávku neurčité výše, musí být vyjádřena v penězích na základě odhadu její hodnoty.

§ 176

Za správnost údajů uvedených v přihlášce jeho pohledávky odpovídá věřitel. Přihlášku pohledávky lze podat pouze na formuláři; náležitosti formuláře stanoví prováděcí právní předpis. Podobu formuláře zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup; tato služba nesmí být zpoplatněna.

§ 177

K přihlášce pohledávky je nutné připojit listiny, kterých se přihláška dovolává. Vykonalnost pohledávky se prokazuje veřejnou listinou.

§ 178

Bude-li po přezkoumání postupem podle tohoto zákona přihlášená pohledávka zjištěna tak, že skutečná výše přihlášené pohledávky činí méně než 50 % přihlášené částky, k přihlášené pohledávce se nepřihlíží ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna. Věřiteli, který takovou pohledávku přihlásil, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce uložit, aby ve prospěch majetkové podstaty zaplatil částku, kterou určí se zřetelem ke všem okolnostem přihlášení a přezkoumání pohledávky, nejvýše však částku, o kterou přihlášená pohledávka převýšila rozsah, ve kterém byla zjištěna; jde o incidenční spor.

§ 179

Bude-li po přezkoumání postupem podle tohoto zákona přihlášená pohledávka zjištěna tak, že věřitel má právo na uspokojení ze zajištění přihlášené pohledávky v rozsahu menším než 50 % hodnoty zajištění uvedené v přihlášce nebo že má právo na uspokojení ze zajištění v pořadí horším, než uvedl v přihlášce pohledávky, k jeho právu na uspokojení této pohledávky ze zajištění se v insolvenčním řízení nepřihlíží; ustanovení § 299 odst. 2 tím není dotčeno. Věřiteli, který takovou pohledávku přihlásil, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce uložit, aby ve prospěch zajištěných věřitelů, kteří přihlásili pohledávku se zajištěním ke stejnému majetku, zaplatil částku, kterou určí se zřetelem ke všem okolnostem uplatnění a přezkoumání práva na uspokojení ze zajištění, nejvýše však částku, o kterou hodnota zajištění uvedená v přihlášce převýšila hodnotu zjištěného zajištění; jde o incidenční spor.

§ 180

Povinnost zaplatit částku podle § 178 nebo 179 nelze uložit věřiteli, který práva spojená s nezjištěnou pohledávkou v průběhu řízení nevykonával.

§ 181

Osoby, které přihlášku pohledávky podepsaly, ručí za splnění povinnosti zaplatit částku podle § 178 nebo 179 společně a nerozdílně s přihlášeným věřitelem; v případě, že jde o zástupce na základě plné moci, však za splnění této povinnosti ručí osoby, které zástupce k takovému úkonu zmocnily.

§ 182

Jestliže na základě přihlášky pohledávky zjištěné v rozsahu uvedeném v § 178 nebo 179 učinil věřitel v insolvenčním řízení úkon, který zhoršil nebo mohl zhoršit postavení jiného věřitele nebo vyjde-li v průběhu insolvenčního řízení najevo, že tento věřitel nepřihlásil pohledávku v dobré víře, nemá skutečnost, že věřitel vzal přihlášku pohledávky zpět, žádný vliv na rozhodnutí insolvenčního soudu o uložení povinnosti zaplatit částku podle § 178 nebo 179.

§ 183

(1) Přihláškou pohledávky, kterou zajišťují věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty třetích osob, není dotčeno právo věřitele domáhat se uspokojení pohledávky z tohoto zajištění.

(2) Přihláškou pohledávky není dotčeno ani právo věřitele domáhat se uspokojení pohledávky po kterékoli z osob odpovídajících mu společně a nerozdílně s dlužníkem; o právu věřitele požadovat plnění od dlužníkovra ručitele, včetně bankovní záruky a zvláštních případů ručení²⁷⁾, to platí obdobně.

(3) Osoby, od kterých může věřitel požadovat plnění podle odstavců 1 a 2, mohou pohledávku, která by jim proti dlužníku vznikla uspokojením věřitele, přihlásit jako pohledávku podmíněnou, pokud ji nepřihlásí věřitel. Jestliže však věřitel takovou pohledávku přihlásí, mohou se jí tyto osoby v rozsahu, v němž pohledávku uspokojí, v insolvenčním řízení domáhat místo něj s tím, že pro jejich vstup do řízení platí přiměřeně § 18; návrh podle tohoto ustanovení mohou podat samy.

§ 184

Věřitel, který podal přihlášku pohledávky nebo na něhož se hledí jako na věřitele přihlášeného, může kdykoli v průběhu insolvenčního řízení vzít přihlášku pohledávky zpět. Insolvenční soud vezme zpětvzetí přihlášky na vědomí rozhodnutím, které se zvlášť doručuje věřiteli, dlužníku a insolvenčnímu správci; odvolání proti němu může podat jen věřitel. Právní mocí tohoto rozhodnutí věřitelova účast v řízení končí.

§ 185

Jestliže v průběhu insolvenčního řízení nastala skutečnost, na základě které se podle tohoto zákona k přihlášce pohledávky nebo k přihlášené pohledávce nepřihlíží, insolvenční soud odmítne přihlášku rozhodnutím, proti kterému je odvolání přípustné a které se doručuje zvlášť přihlášenému věřiteli, dlužníku a insolvenčnímu správci; odvolání proti němu může podat jen přihlášený věřitel. Právní mocí takového rozhodnutí účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení končí; o tom insolvenční soud přihlášeného věřitele uvědomí ve výroku rozhodnutí.

§ 186

(1) Jestliže pohledávka přihlášeného věřitele byla v průběhu insolvenčního řízení uspokojena nebo zanikla jiným způsobem a přihlášený věřitel nevzal přihlášku bez zbytečného odkladu zpět, insolvenční soud jeho účast v insolvenčním řízení ukončí rozhodnutím, které se doručuje zvlášť přihlášenému věřiteli, dlužníku a insolvenčnímu správci. Proti tomuto rozhodnutí, které musí být odůvodněno, nejsou opravné prostředky přípustné; v odůvodnění však insolvenční soud vždy uvede důvod zániku pohledávky.

(2) Přihlášený věřitel, který tvrdí, že jeho pohledávka nebyla v průběhu insolvenčního řízení uspokojena ani nezanikla jiným způsobem, se může žalobou podanou u insolvenčního soudu domáhat určení, že jeho pohledávka nadále trvá. Žaloba musí být podána proti insolvenčnímu správci, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy přihlášenému věřiteli bylo doručeno rozhodnutí podle odstavce 1. Lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty soudu. Nebyla-li žaloba včas podána, platí, že pohledávka přihlášeného věřitele zanikla způsobem uvedeným v rozhodnutí podle odstavce 1. Totéž platí, jestliže insolvenční soud žalobu zamítne, odmítne ji nebo řízení o ní zastaví. Právní mocí rozhodnutí, kterým insolvenční soud žalobě vyhoví, se účast přihlášeného věřitele v insolvenčním řízení obnovuje. Žaloba se projednává jako incidenční spor.

§ 187

Pro část přihlášené pohledávky platí postup podle § 184 až 186 obdobně.

§ 188

Přezkoumání přihlášek insolvenčním správcem

(1) Insolvenční správce přezkoumá podané přihlášky pohledávek zejména podle přiložených dokladů a podle účetnictví dlužníka nebo jeho evidence vedené podle zvláštního právního předpisu¹³⁾. Dále vyzve dlužníka, aby se k přihlášeným pohledávkám vyjádřil. Je-li to třeba, provede o pohledávkách nezbytná šetření s tím, že využije součinnosti orgánů, které mu ji jsou povinny poskytnout.

(2) Nelze-li přihlášku pohledávky přezkoumat pro její vady nebo neúplnost, vyzve insolvenční správce věřitele, aby ji opravil nebo doplnil do 15 dnů, nestanoví-li lhůtu delší. Současně jej poučí, jak je nutné opravy a doplnění provést. Přihlášky pohledávek, které nebyly včas a řádně doplněny nebo opraveny, předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu k rozhodnutí o tom, že se k přihlášce pohledávky nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen.

§ 189

Seznam přihlášených pohledávek

(1) Insolvenční správce sestaví seznam přihlášených pohledávek; u pohledávek, které popírá, to výslovně uvede. Do seznamu se nezařazují pohledávky, ke kterým se nepřihlíží, pohledávky vyloučené z uspokojení a další pohledávky, u kterých to stanoví zákon. Zajištění věřitelé se v seznamu uvádějí zvlášť. U každého věřitele musí být uvedeny údaje potřebné k jeho identifikaci a údaje pro posouzení důvodu vzniku, výše a pořadí jeho pohledávky; u zajištěných věřitelů se navíc uvádí důvod a způsob zajištění. V seznamu se zvlášť vyznačí pohledávky vykonatelné.

(2) Účastníci jsou oprávněni u insolvenčního správce nahlédnout do seznamu přihlášených pohledávek a do dokladů, na jejichž základě byl sestaven.

(3) Seznam přihlášených pohledávek zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku nejpozději 15 dnů přede dnem, kdy se o nich má konat přezkumné jednání, a má-li se přezkumné jednání konat do 15 dnů po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek, nejpozději 3 dny přede dnem, kdy se o nich má konat přezkumné jednání. Insolvenční soud dále bez zbytečného odkladu zveřejní v insolvenčním rejstříku každou změnu seznamu přihlášených pohledávek.

Přezkoumání přihlášených pohledávek

§ 190

Přezkumné jednání

(1) Přezkoumání přihlášených pohledávek se děje na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem.

(2) Termín a místo konání přezkumného jednání určí insolvenční soud v rozhodnutí o úpadku. Dlužníku a insolvenčnímu správci doručí insolvenční soud předvolání k přezkumnému jednání do vlastních rukou, s poučením o nezbytnosti jejich účasti.

(3) Oznámení o změně termínu nebo místa konání přezkumného jednání doručí insolvenční soud zvlášť osobám uvedeným v odstavci 2 za podmínek tam stanovených. O změně termínu nebo místa konání přezkumného jednání vyrozumí insolvenční soud zvlášť také osoby uvedené v § 139 odst. 1, pokud jde o přihlášené věřitele, a to prostřednictvím veřejné datové sítě.

§ 191

Přezkoumání pohledávek při přezkumném jednání se děje podle seznamu přihlášených pohledávek.

§ 192

Popření přihlášených pohledávek

(1) Pravost, výši a pořadí všech přihlášených pohledávek mohou popírat insolvenční správce, dlužník a přihlášení věřitelé; popření pohledávky lze vzít zpět.

(2) Insolvenční správce může při přezkumném jednání změnit stanovisko, které zaujal k jednotlivým pohledávkám v seznamu přihlášených pohledávek.

(3) Není-li dále stanoveno jinak, nemá popření pohledávky dlužníkem vliv na její zjištění; jeho účinkem však vždy je, že pro pohledávku, kterou dlužník popřel co do její pravosti nebo výše, není v rozsahu popření upravený seznam přihlášených pohledávek exekucním titulem.

(4) Věřitel může až do skončení přezkumného jednání, dokud jeho pohledávka není zjištěna, měnit výši přihlašované pohledávky. Jestliže v důsledku této změny není možné přezkoumat přihlášenou pohledávku při nařízeném přezkumném jednání, nařídí insolvenční soud zvláštní přezkumné jednání. Věřitel je však povinen uhradit ostatním věřitelům na jejich žádost náklady, které jim vznikly v souvislosti s jejich účastí na zvláštním přezkumném jednání.

§ 193

Popření pravosti pohledávky

O popření pohledávky co do její pravosti jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka nevznikla nebo že již zcela zanikla anebo že se zcela promlčela.

§ 194

Popření výše pohledávky

O popření pohledávky co do její výše jde tehdy, je-li namítáno, že dlužníkův závazek je nižší než přihlášená částka. Ten, kdo popírá výši pohledávky, musí současně uvést, jaká je ve skutečnosti výše pohledávky.

§ 195

Popření pořadí pohledávky

O popření pohledávky co do jejího pořadí jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka má méně výhodné pořadí, než je pořadí uvedené v přihlášce pohledávky, nebo je-li popíráno právo na uspokojení pohledávky ze zajištění. Ten, kdo popírá pořadí pohledávky, musí současně uvést, v jakém pořadí má být pohledávka uspokojena.

§ 196

Účinky popření pohledávky

(1) Popření výše pohledávky nemá vliv na její pořadí. Popření pořadí pohledávky nemá vliv na pravost nebo výši pohledávky.

(2) Popření práva na uspokojení pohledávky ze zajištění má však u zajištěného věřitele, který může tuto pohledávku vůči dlužníku uspokojit pouze z majetku poskytnutého k zajištění, tytéž účinky jako popření pravosti pohledávky, a bylo-li toto právo popřeno jen zčásti, tytéž účinky jako popření výše pohledávky.

§ 197

(1) Výsledek přezkumného jednání zapíše insolvenční správce do seznamu

přihlášených pohledávek; takto upravený seznam tvoří součást zápisu o přezkumném jednání. Věřitelům, kteří o to požádají, vydá insolvenční soud z tohoto seznamu výpis.

(2) Věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena při přezkumném jednání, jehož se nezúčastnil, o tom insolvenční správce písemně vyrozumí, a to i tehdy, je-li popření uvedeno v upraveném seznamu přihlášených pohledávek.

§ 198

Popření nevykonatelné pohledávky insolvenčním správcem

(1) Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání; tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění podle § 197 odst. 2. Žalobu podávají vždy proti insolvenčnímu správci. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření.

(2) V žalobě podle odstavce 1 může žalobce uplatnit jako důvod vzniku popřené pohledávky pouze skutečnosti, které jako důvod vzniku této pohledávky uplatnil nejpozději do skončení přezkumného jednání, a dále skutečnosti, o kterých se žalobce dozvěděl později proto, že mu kupující ze smlouvy o prodeji podniku nebo jeho části podle obchodního zákoníku neoznámil včas převzetí dlužníkovu závazku.

(3) Vyjde-li v průběhu řízení o žalobě podle odstavce 1 najevo, že popřená pohledávka je pohledávkou vykonatelnou, není to důvodem k zamítnutí žaloby, žalovaný je však v takovém případě povinen prokázat důvod popření podle § 199.

§ 199

Popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem

(1) Insolvenční správce, který popřel vykonatelnou pohledávku, podá do 30 dnů od přezkumného jednání u insolvenčního soudu žalobu, kterou své popření uplatní proti věřiteli, který vykonatelnou pohledávku přihlásil. Lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty soudu.

(2) Jako důvod popření pravosti nebo výše vykonatelné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu lze uplatnit jen skutečnosti, které nebyly uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání tohoto rozhodnutí; důvodem popření však nemůže být jiné právní posouzení věci.

(3) V žalobě podle odstavce 1 může žalobce proti popřené pohledávce uplatnit pouze skutečnosti, pro které pohledávku popřel.

§ 200

Popření pohledávky přihlášeným věřitelem

(1) Věřitel je oprávněn písemně popřít pohledávku jiného věřitele. Popření pohledávky musí mít stejné náležitosti jako žaloba podle občanského soudního řádu a musí z něj být patrné, zda se popírá pravost, výše nebo pořadí pohledávky. Popření pohledávky lze učinit

pouze na formuláři, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis. Podobu formuláře zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup; tato služba nesmí být zpoplatněna.

(2) K popření pohledávky přihlášeným věřitelem se přihlíží, jen obsahuje-li podání všechny náležitosti a je-li doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději 3 pracovní dny před dnem konání přezkumného jednání o popřené pohledávce; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije. Po uplynutí této lhůty již nelze měnit uplatněný důvod popření. K popření pohledávky učiněnému ve formě, která v době konání přezkumného jednání o popřené pohledávce vyžaduje jeho písemné doplnění, předložení jeho originálu, případně předložení písemného podání shodného znění, se nepřihlíží.

(3) Dospěje-li insolvenční soud k závěru, že k popření pohledávky přihlášeným věřitelem se nepřihlíží, odmítne je rozhodnutím, které může vydat jen do skončení přezkumného jednání o popřené pohledávce.

(4) Rozhodnutí podle odstavce 3 se doručuje zvlášť věřiteli, který popřel pohledávku, věřiteli popřené pohledávky, dlužníkovi a insolvenčnímu správci. Osobou oprávněnou k podání odvolání proti tomuto rozhodnutí je pouze věřitel, který popřel pohledávku.

(5) Jestliže insolvenční soud popření pohledávky neodmítne, považuje se podání, jímž přihlášený věřitel popřel pohledávku, od rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, nejdříve však po uplynutí 10 dnů od skončení přezkumného jednání, za žalobu, kterou tento věřitel uplatnil u insolvenčního soudu své popření vůči věřiteli, který pohledávku přihlásil.

(6) Jako důvod popření pravosti nebo výše vykonatelné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu lze uplatnit jen skutečnosti, které nebyly uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání tohoto rozhodnutí; důvodem popření však nemůže být jiné právní posouzení věci.

§ 201

(1) Pohledávka je zjištěna

- a) jestliže ji nepopřel insolvenční správce ani žádný z přihlášených věřitelů,
- b) jestliže ji nepopřel insolvenční správce a insolvenční soud odmítl její popření přihlášeným věřitelem,
- c) jestliže insolvenční správce nebo přihlášený věřitel, který ji popřel, vezme své popření zpět, nebo
- d) rozhodnutím insolvenčního soudu ve sporu o její pravost, výši nebo pořadí.

(2) Vykonatelná pohledávka je zjištěna, také tehdy, jestliže insolvenční správce nepodal včas žalobu o její popření nebo byla-li taková žaloba zamítnuta anebo řízení o ní skončilo jinak než rozhodnutím ve věci samé.

(3) Výsledek sporu o pravost, výši nebo pořadí pohledávky poznamená insolvenční soud v upraveném seznamu pohledávek; učiní tak i bez návrhu.

(4) Rozhodnutí insolvenčního soudu o pravosti, výši nebo pořadí pohledávek jsou účinná vůči všem procesním subjektům.

§ 202

(1) Ve sporu o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení proti insolvenčnímu správci. Náhrada nákladů řízení přiznaná v tomto sporu vůči dlužníku se pokládá za přihlášenou podle tohoto zákona a uspokojí se v insolvenčním řízení ve stejném pořadí jako pohledávka, o kterou se vedl spor. Náklady, které v tomto sporu vznikly insolvenčnímu správci, se hradí z majetkové podstaty; do ní náleží i náhrada nákladů řízení přiznaná insolvenčnímu správci.

(2) Náklady řízení, které vznikly zaviněním insolvenčního správce nebo náhodou, která se mu přihodila, nese on sám a ostatním účastníkům je povinen je nahradit.

(3) Přihlášený věřitel, který popřel pohledávku, je povinen složit do 15 dnů po skončení přezkumného jednání o popřené pohledávce u insolvenčního soudu jistotu na náklady řízení incidenčního sporu ve výši 10 000 Kč. Nebylo-li v době konání přezkumného jednání o popřené pohledávce ještě rozhodnuto o způsobu řešení úpadku, neskončí tato lhůta dříve než uplynutím 10 dnů od rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

(4) Insolvenční soud může uložit přihlášenému věřiteli, který popřel pohledávku, aby v incidenčním sporu složil i jistotu k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla věřiteli popřené pohledávky nedůvodným popřením pohledávky. Učiní tak jen na návrh věřitele popřené pohledávky, který doloží, že mu vznik takové škody nebo jiné újmy zjevně hrozí. Jestliže však podle dosavadních výsledků insolvenčního řízení lze očekávat, že popření pohledávky bude důvodné, insolvenční soud návrh věřitele popřené pohledávky na složení této jistoty zamítne. Přiměřeně se dále použijí ustanovení občanského soudního řádu o jistotě u předběžného opatření.

(5) Nebude-li jistota podle odstavců 3 a 4 složena, nebo nedoloží-li přihlášený věřitel insolvenčnímu soudu, že povinnost složit jistotu podle zákona nemá, insolvenční soud žalobu, kterou přihlášený věřitel uplatnil popření pohledávky, odmítne.

(6) Povinnost složit jistotu podle odstavců 3 a 4 nemá přihlášený věřitel, který ve lhůtě stanovené ke složení jistoty osvědčí, že jistotu bez své viny nemohl složit a že je tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by mu mohla vzniknout újma. Přihlášený věřitel dále nemá povinnost složit jistotu po dobu, po kterou jeho popření nemá vliv na zjištění popřené pohledávky.

Díl 3 **Jiné způsoby uplatňování pohledávek**

§ 203

(1) Pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň se uplatňují vůči insolvenčnímu správci pořadem práva tak, jako by insolvenční správce byl v nich dlužníkem.

(2) Neuplatní-li dlužníkův zaměstnanec pracovněprávní pohledávku uvedenou v § 169 odst. 1 písm. a) v jiné výši, pokládá se jeho pohledávka za uplatněnou ve výši vyplývající z účetnictví dlužníka nebo z evidence vedené podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.

(3) Insolvenční správce uspokojí pohledávky podle odstavce 1 z majetkové podstaty.

(4) Neuspokojí-li insolvenční správce pohledávky podle odstavce 1 v plné výši a včas, může se věřitel domáhat jejich splnění žalobou podanou proti insolvenčnímu správci; nejde o incidenční spor. Náklady, které v tomto sporu vznikly insolvenčnímu správci, se hradí z majetkové podstaty, pokud nevznikly zaviněním správce nebo náhodou, která se mu přihodila.

(5) Po právní moci rozhodnutí o žalobě podle odstavce 4 určí lhůtu k uspokojení přisouzené pohledávky a jejího příslušenství svým rozhodnutím insolvenční soud; současně rozhodne, která část majetkové podstaty může být použita k uspokojení. Učiní tak jen na návrh oprávněné osoby nebo insolvenčního správce, kterým se rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné, doručuje, a to zvlášť.

§ 204

(1) Zajištění věřitelé, kteří mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena v průběhu insolvenčního řízení, uplatňují její uspokojení vůči insolvenčnímu správci. Pokud jim insolvenční správce nevyhoví, mohou se nápravy domáhat u insolvenčního soudu v rámci jeho dohlédací činnosti; sporné skutečnosti o tom, zda jde o zajištěné věřitele a zda a v jakém rozsahu trvá zajištěná pohledávka nebo zajištění, přitom nelze řešit.

(2) Věřitelé, kteří se domáhají toho, aby věc, právo, pohledávka nebo jiná majetková hodnota byla vyloučena z majetkové podstaty, tak mohou učinit jen vylučovací žalobou podle tohoto zákona.

Hlava VI Majetková podstata

§ 205

Pojem a rozsah majetkové podstaty

(1) Jestliže insolvenční návrh podal dlužník, náleží do majetkové podstaty majetek, který dlužníkovi patřil ke dni zahájení insolvenčního řízení, jakož i majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení.

(2) Podal-li insolvenční návrh věřitel, náleží do majetkové podstaty majetek, který dlužníkovi patřil v době, kdy insolvenční soud nařídil předběžné opatření, kterým zcela nebo zčásti omezil právo dlužníka nakládat s jeho majetkem, majetek, který dlužníkovi patřil v době, kdy insolvenční soud vydal rozhodnutí o úpadku dlužníka, a majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení po vydání těchto rozhodnutí.

(3) Je-li dlužník spoluvlastníkem majetku podle odstavců 1 a 2, náleží do majetkové podstaty podíl dlužníka na tomto majetku. Majetek podle odstavců 1 a 2 náleží do majetkové podstaty i tehdy, je-li ve společném jmění dlužníka a jeho manžela.

(4) Majetek jiných osob než dlužníka náleží do majetkové podstaty, stanoví-li to zákon, zejména jde-li o plnění z neúčinných právních úkonů. Pro účely zpeněžení se na takový majetek pohlíží jako na majetek dlužníka.

Obsah majetkové podstaty

§ 206

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, majetkovou podstatu podle § 205 tvoří zejména

- a) peněžní prostředky,
- b) věci movité a nemovité,
- c) podnik,
- d) soubor věcí a věci hromadné,
- e) vkladní knížky, vkladní listy a jiné formy vkladů,
- f) akcie, směnky, šeky nebo jiné cenné papíry anebo jiné listiny, jejichž předložení je nutné k uplatnění práva,
- g) obchodní podíl,
- h) dlužníkovy peněžité i nepeněžité pohledávky, včetně pohledávek podmíněných a pohledávek, které dosud nejsou splatné,
- i) dlužníková mzda nebo plat, jeho pracovní odměna jako člena družstva a příjmy, které dlužníkovi nahrazují odměnu za práci, zejména důchod, nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, stipendia, náhrady ucházejícího výdělků, náhrady poskytované za výkon společenských funkcí, podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci,
- j) další práva a jiné majetkové hodnoty, mají-li penězi ocenitelnou hodnotu.

(2) Majetkovou podstatu tvoří dále i příslušenství, přírůstky, plody a užitky majetku uvedeného v odstavci 1.

§ 207

(1) Do majetkové podstaty nepatří majetek, který nelze postihnout výkonem rozhodnutí nebo exekucí 28) ; věci sloužící k podnikání dlužníka však z majetkové podstaty vyloučeny nejsou.

(2) Příjmy dlužníka náleží do majetkové podstaty ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky 29) .

§ 208

Do majetkové podstaty nepatří též majetek, se kterým lze podle zvláštního právního předpisu naložit pouze způsobem, k němuž byl určen, zejména účelové dotace a návratné výpomoci ze státního rozpočtu, z Národního fondu, z rozpočtu územního samosprávních celků nebo státního fondu, finanční rezervy vytvářené podle zvláštních právních předpisů³⁰⁾, majetek České národní banky, který byl na základě zvláštních dohod svěřen do správy jiné osobě, zboží propuštěné celním úřadem k dočasnému použití a majetek státu v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem³¹⁾.

Zjišťování majetkové podstaty

§ 209

(1) Zjišťování majetkové podstaty zajišťuje od svého ustanovení insolvenční správce nebo předběžný správce. Přitom je povinen řídit se pokyny insolvenčního soudu.

(2) Dokud insolvenční správce nebo předběžný správce není ustanoven, může insolvenční soud rozhodnout o opatřeních potřebných ke zjištění podstaty a o způsobu jejich provedení.

§ 210

(1) Dlužník je povinen poskytnout insolvenčnímu správci nebo předběžnému správci při zjišťování majetkové podstaty všestrannou součinnost, zejména dbát pokynů insolvenčního správce nebo předběžného správce.

(2) Je-li dlužníkem právnická osoba, mají povinnosti podle odstavce 1 její statutární orgány a jejich členové nebo likvidátor, jde-li o právnickou osobu v likvidaci. Jestliže postavení statutárního orgánu má více osob oprávněných jednat samostatně, lze splnění těchto povinností požadovat od kterékoli z nich. Uvedené osoby mají tuto povinnost i v případě, že jejich postavení zaniklo v posledních 3 měsících před zahájením insolvenčního řízení.

(3) Insolvenční soud může vyžadovat splnění povinností podle odstavců 1 a 2 také od osob, které jsou společníky, zaměstnanci nebo členy právnické osoby, a to v rozsahu jejich oprávnění jednat za právnickou osobu.

(4) Je-li dlužníkem fyzická osoba, mají povinnosti podle odstavců 1 a 2 i její zákonní zástupci; má-li fyzická osoba více zákonných zástupců oprávněných jednat jejím jménem samostatně, může insolvenční soud vyžadovat splnění těchto povinností od každého z nich.

§ 211

(1) Východiskem zjišťování majetkové podstaty je seznam majetku, který je dlužník povinen předložit současně s insolvenčním návrhem, případně na základě rozhodnutí insolvenčního soudu.

(2) Insolvenční správce nebo předběžný správce provede vlastní šetření o tom, zda do majetkové podstaty nepatří i jiné věci, práva, pohledávky a majetkové hodnoty než ty, které dlužník uvedl v seznamu majetku. Potřebnou součinnost mu jsou povinny poskytnout také věřitelské orgány.

(3) Nemůže-li insolvenční správce nebo předběžný správce dosáhnout úplného zjištění majetkové podstaty proto, že mu nebyla poskytnuta požadovaná součinnost, oznámí to insolvenčnímu soudu a navrhne mu přijetí příslušného opatření.

§ 212

(1) Dlužník musí umožnit insolvenčnímu správci přístup na všechna místa, kde má umístěn majetek náležející do majetkové podstaty.

(2) Je-li to potřebné, zejména neposkytuje-li dlužník insolvenčnímu správci součinnost potřebnou ke zjištění a zajištění majetkové podstaty, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce nařídit prohlídku bytu, sídla, místa podnikání a jiných místností dlužníka, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má dlužník svůj majetek; za tím účelem je insolvenční správce oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti dlužníka přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

(3) Písemné vyhotovení rozhodnutí podle odstavce 2 nemusí obsahovat odůvodnění; proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné. Rozhodnutí se doručuje pouze insolvenčnímu správci a dlužníku. Insolvenční soud doručí rozhodnutí insolvenčnímu správci spolu se stejnopisem rozhodnutí, který má být doručen dlužníku. Dlužníku doručí rozhodnutí insolvenční správce při prohlídce místností, kterých se usnesení týká. Nepodaří-li se insolvenčnímu správci doručit rozhodnutí dlužníku při tomto úkonu, vrátí je k doručení insolvenčnímu soudu.

(4) Každý, v jehož objektu má dlužník svůj byt, sídlo, místo podnikání nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby insolvenční správce, který provádí soupis nebo činí úkony směřující k řádnému zajištění a správě majetkové podstaty, provedl prohlídku bytu a jiných místností dlužníka. Nesplní-li tuto povinnost, je insolvenční správce oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti dlužníka přístup.

(5) Je-li to potřebné, přibere insolvenční správce k prohlídce vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce. O prohlídce sepiše insolvenční správce protokol, v němž musí být uveden majetek, který byl při prohlídce zjištěn, a majetek, který byl při prohlídce zajištěn. Protokol podepíše insolvenční správce, případně osoba, kterou k prohlídce přibral. Protokol předá insolvenční správce insolvenčnímu soudu s tím, že si ponechá opis. Opis protokolu insolvenční soud doručí dlužníkovi a věřitelskému výboru.

§ 213

Ten, kdo má u sebe dlužníkův majetek náležející do majetkové podstaty, je povinen to oznámit insolvenčnímu správci nebo předběžnému správci, jakmile se dozví o vydání rozhodnutí o úpadku, a uvést právní důvod, na jehož základě má tento majetek u sebe. Na výzvu insolvenčního správce nebo předběžného správce mu musí umožnit prohlídku tohoto majetku a jeho ocenění.

§ 214

(1) Insolvenční soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského výboru předvolat dlužníka nebo osoby jednající za dlužníka k výslechu a vyzvat je k prohlášení o majetku. Předvolání k prohlášení o majetku musí obsahovat účel výslechu a poučení o

následcích odmítnutí prohlášení nebo uvedení nepravdivých, neúplných nebo hrubě zkreslujících údajů. Předvolání se doručuje předvolanému do vlastních rukou, a to nejméně 10 dnů před výslechem.

(2) Předvolaný je povinen dostavit se k insolvenčnímu soudu osobně. Jestliže se nedostaví bez včasné a důvodné omluvy, bude předveden; o tom musí být předvolaný poučen.

(3) Před zahájením výslechu zopakuje insolvenční soud poučení podle odstavce 1. V prohlášení o majetku musí předvolaný uvést, který majetek náleží do majetkové podstaty.

§ 215

(1) V prohlášení o majetku je předvolaný vždy povinen uvést

- a) plátce mzdy dlužníka nebo jiného jeho příjmu postižitelného srážkami ze mzdy a výši této pohledávky,
- b) banky, pobočky zahraničních bank a spořitelní a úvěrní družstva, u kterých má dlužník účty, výši pohledávek a čísla účtů,
- c) dlužníky, u nichž má dlužník jiné peněžité pohledávky, důvod a výši těchto pohledávek,
- d) osoby, vůči nimž má dlužník jiná majetková práva nebo majetkové hodnoty, jejich důvod a hodnotu,
- e) movité věci dlužníka nebo spoluvlastnický podíl na nich, a kde, popřípadě u koho se nacházejí; totéž platí o vkladních knížkách, vkladních listech a jiných formách vkladů, akciích, směnkách, šecích nebo jiných listinných cenných papírech anebo o jiných listinách, jejichž předložení je nutné k uplatnění práva, jakož i o zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírech dlužníka,
- f) nemovitosti dlužníka nebo spoluvlastnický podíl na nich,
- g) podnik dlužníka a jeho části, a kde se nachází,
- h) další práva a jiné majetkové hodnoty, mají-li penězi ocenitelnou hodnotu.

(2) Pro označení osob v prohlášení o majetku platí § 103 odst. 1 obdobně.

§ 216

(1) O prohlášení o majetku sepíše insolvenční soud protokol; předloží-li předvolaný seznam majetku, tvoří tento seznam přílohu protokolu, jestliže předvolaný o něm prohlásí, že obsahuje úplné a pravdivé údaje, popřípadě jestliže jej do protokolu doplní. V protokolu se dále uvede obsah poučení poskytnutého insolvenčním soudem podle § 214 a výslovné prohlášení předvolaného o tom, že v prohlášení uvedl jen úplné a pravdivé údaje o majetku dlužníka. Protokol podepíše soudce, zapisovatel a předvolaný. Úkony insolvenčního soudu podle tohoto odstavce může učinit jen soudce.

(2) O výslechu k prohlášení o majetku vyrozumí insolvenční soud insolvenčního

správce a věřitelský výbor. Insolvenční správce a věřitelský výbor má právo klást předvolanému otázky. Opis protokolu o výsledku se doručuje insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru.

Soupis majetkové podstaty

§ 217

Pořízení soupisu

Soupis majetkové podstaty (dále jen "soupis") je listinou, do níž se zapisuje majetek náležející do majetkové podstaty. Jakmile dojde k zápisu do soupisu, lze se zapsanými majetkovými hodnotami nakládat jen způsobem stanoveným tímto zákonem; učinit tak může jen osoba s dispozičními oprávněními. Soupis provádí a soustavně doplňuje insolvenční správce v průběhu insolvenčního řízení, a to podle pokynů insolvenčního soudu a za součinnosti věřitelského výboru. Tato jeho povinnost nezaniká uplynutím doby.

§ 218

Označení majetku v soupisu

(1) Majetek náležející do majetkové podstaty se zapisuje do soupisu samostatnými položkami. Není-li to vyloučeno jeho povahou, musí být sepisovaný majetek v soupisu označen způsobem, který umožňuje jeho identifikaci; to neplatí, jde-li o majetek nepatrné hodnoty. Je-li zde překážka dočasné povahy bránící řádné identifikaci sepisovaného majetku, doplní insolvenční správce označení tohoto majetku neprodleně po jejím odpadnutí.

(2) Podnik³²⁾ nebo jiná hromadná věc a soubory věcí se zapisují jedinou položkou, ze které však musí být zřejmé, co všechno do podniku nebo souboru věcí náleží v den zápisu do soupisu podstaty.

§ 219

Ocenění položek soupisu

(1) Součástí soupisu je i ocenění provedené insolvenčním správcem, který přitom vychází z údajů v účetnictví dlužníka nebo v evidenci vedené podle zvláštního právního předpisu¹³⁾ a z dalších dostupných informací. Ocenění se nepromítá do účetnictví dlužníka.

(2) Požaduje-li to věřitelský výbor, provede se ocenění znalcem, za předpokladu, že to věřitelský výbor finančně zajistí.

(3) Ocenění obtížně ocenitelného majetku může insolvenční správce zadat znalci i bez žádosti věřitelského výboru; to neplatí, lze-li důvodně předpokládat, že náklady na ocenění majetku znalcem budou vyšší než přínos pro majetkovou podstatu získaný tímto způsobem jeho ocenění.

(4) Je-li uplatněno právo na uspokojení přihlášené pohledávky ze zajištění nebo má-li být majetková podstata zpeněžena podle § 290 nebo 292, insolvenční správce zadá znalci ocenění hodnoty zajištění a v případě podle § 290 nebo 292 ocenění hodnoty zpeněžovaného majetku vždy; odstavec 3 se použije přiměřeně.

(5) Při ocenění podle odstavců 1 až 4 se majetek oceňuje obvyklou cenou. Postup

podle odstavců 1 až 4 se neuplatní, byl-li ustanoven znalec podle § 153 odst. 1.

§ 220
Důvod soupisu

Vedle označení sepsovaného majetku, jeho ocenění a uvedení dne, kdy byla příslušná položka sepsána, musí být v soupisu vždy uveden i důvod soupisu, případně den a důvod vyloučení sepsaného majetku ze soupisu. V pochybnostech se má za to, že insolvenční správce příslušnou položku sepsal nebo ji ze soupisu vyloučil v den, kdy tuto skutečnost oznámil insolvenčnímu soudu.

§ 221
Prohlášení o správnosti soupisu

Jestliže o to insolvenční správce požádá, je dlužník povinen písemně potvrdit úplnost a správnost soupisu. Prohlášení o správnosti soupisu nebo jeho části může dlužník písemně odmítnout, jen jestliže současně písemně uvede důvody, pro které soupis nebo jeho část nepovažuje za správný.

§ 222
Zveřejnění soupisu

Soupis a doplněný soupis zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku neprodleně po jeho sestavení nebo doplnění.

§ 223
Upuštění od soupisu nebo ocenění

V případech stanovených zákonem lze na základě rozhodnutí insolvenčního soudu upustit od soupisu nebo od ocenění sepsaného majetku. Po právní moci takového rozhodnutí insolvenční správce předloží insolvenčnímu soudu zprávu o stavu majetku náležejícího do majetkové podstaty.

§ 224
Vyrozumění o soupisu

(1) Do soupisu se zapisují i věci, práva, pohledávky a jiné majetkové hodnoty, které nenáleží dlužníku nebo jejichž zahrnutí do majetkové podstaty je sporné zejména proto, že k nim třetí osoba uplatňuje práva, která to vylučují. Do soupisu se poznamená, komu sepsovaný majetek náleží, nebo kdo k němu uplatňuje své právo; tuto osobu insolvenční správce písemně vyrozumí o zahrnutí majetku do soupisu a na její žádost jí o tom vydá osvědčení. Osvědčení musí vždy obsahovat i uvedení důvodu, pro který insolvenční správce tento majetek sepsal.

(2) Je-li do soupisu zapsána nemovitost, která podle katastru nemovitostí není ve vlastnictví dlužníka, vyrozumí o tom insolvenční správce příslušné katastrální pracoviště. Je-li do soupisu sepsána věc, která podle Rejstříku zástav není ve vlastnictví dlužníka, vyrozumí o tom insolvenční správce Notářskou komoru České republiky. Obdobně to platí o majetku uvedeném v jiných veřejných či neveřejných seznámech, jestliže podle zvláštních právních předpisů osvědčují vlastnictví nebo jiná věcná práva k tomuto majetku.

(3) Je-li do soupisu zapsána kulturní památka³³⁾, sbírka muzejní povahy nebo předmět kulturní hodnoty, vyrozumí o tom insolvenční správce neprodleně Ministerstvo kultury.

Vyloučení a vynětí z majtkové podstaty

§ 225

(1) Osoby, které tvrdí, že označený majetek neměl být do soupisu zahrnut proto, že to vylučuje jejich právo k majetku nebo že tu je jiný důvod, pro který neměl být zahrnut do soupisu, se mohou žalobou podanou u insolvenčního soudu domáhat rozhodnutí, že se tento majetek vylučuje z majtkové podstaty.

(2) Žaloba musí být podána proti insolvenčnímu správci, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy osobě uvedené v odstavci 1 bylo doručeno vyrozumění o soupisu majetku, k němuž uplatňuje právo. Lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty insolvenčnímu soudu.

(3) Nebyla-li žaloba podána včas, platí, že označený majetek je do soupisu pojat oprávněně. Totéž platí i tehdy, jestliže insolvenční soud žalobu zamítl, nebo jestliže řízení o žalobě zastavil nebo ji odmítl.

(4) Od počátku běhu lhůty k podání žaloby podle odstavce 2 až do jejího skončení a po dobu řízení o podané žalobě až do jeho pravomocného skončení nesmí insolvenční správce zpeněžit majetek, který je předmětem žaloby, ani s ním jinak nakládat, ledaže tím odvrací újmu tomuto majetku bezprostředně hrozící nebo jestliže tak po podání žaloby činí se souhlasem žalobce. Ustanovení § 217 tím není dotčeno.

(5) Před pravomocným skončením řízení o žalobě lze ke zpeněžení nebo jinému nakládání s majetkem podle odstavce 4 přistoupit, jestliže insolvenční soud v prvním stupni žalobu zamítl, řízení o ní zastavil nebo ji odmítl. Z výtěžku zpeněžení nebo jiného nakládání s takovým majetkem mohou být věřitelé uspokojeni až po pravomocném skončení řízení o žalobě.

(6) Byla-li zpeněžena věc, která neměla být pojata do soupisu, má její vlastník právo na vydání výtěžku zpeněžení; jeho právo na náhradu škody tím není dotčeno.

§ 226

(1) Dlužník může uplatnit vynětí majetku z majtkové podstaty jen tehdy, jde-li o věc, právo, pohledávku nebo jinou majtkovou hodnotu, která do majtkové podstaty nepatří podle § 207 a 208; učiní tak vůči insolvenčnímu správci bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět, že došlo k zahrnutí takové věci, práva, pohledávky nebo jiné majtkové hodnoty do soupisu.

(2) V návrhu podle odstavce 1 musí dlužník kromě obecných náležitostí podání²⁰⁾ označit věc, právo, pohledávku nebo jinou majtkovou hodnotu, o jejíž vynětí ze soupisu žádá, a uvést skutečnosti, ze kterých vyplývá, že tento majetek neměl být sepsán. Je-li návrh neúplný nebo vadný a nelze-li jej pro tyto nedostatky projednat a rozhodnout o něm, vyzve

insolvenční správce dlužníka, aby jej opravil nebo doplnil. K opravě nebo doplnění návrhu určí přiměřenou lhůtu a dlužníka poučí, jak je nutné opravu nebo doplnění provést. Poučí jej rovněž, že návrh, který nebude přes výzvu řádně opraven nebo doplněn, insolvenční soud odmítne.

(3) Nezdaří-li se insolvenčnímu správci odstranit vady a neúplnost dlužníkovra návrhu nebo má-li za to, že návrh je opožděný, předloží insolvenční správce návrh se zprávou o tom insolvenčnímu soudu. Pokládá-li to insolvenční soud za potřebné, může usnesením výzvu k odstranění vad návrhu zopakovat nebo vydat výzvu novou.

(4) Nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, insolvenční správce vyzve věřitelský výbor, aby se k návrhu v určené lhůtě vyjádřil; dospěje-li po uplynutí této lhůty k závěru, že návrhu nelze vyhovět, předloží jej s případným vyjádřením věřitelského výboru a se zprávou o důvodech, pro které majetek nevyloučil, insolvenčnímu soudu; dlužník má právo se k těmto důvodům vyjádřit.

(5) O návrhu podle odstavce 1 rozhoduje insolvenční soud v rámci své dohlédací činnosti. Rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné, se doručuje dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. V době od podání tohoto návrhu do rozhodnutí o něm nesmí insolvenční správce zpeněžit majetek, jehož se návrh týká; § 225 odst. 4 a 5 platí obdobně.

§ 227

Insolvenční správce může z majetkové podstaty kdykoli v průběhu insolvenčního řízení vyjmout věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, které nemohou sloužit k uspokojení věřitelů, zejména neprodejně věci a nedobytné pohledávky nebo majetek, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení a k jehož zpeněžení nebyl udělen souhlas příslušného orgánu činného v trestním řízení. Učiní tak po předchozím souhlasu věřitelského výboru a insolvenčního soudu.

Nakládání s majetkovou podstatou a její správa

§ 228

Nakládáním s majetkovou podstatou se rozumí zejména

- a) právní úkony, které se týkají majetku náležejícího do majetkové podstaty,
- b) výkon práv a povinností akcionáře ohledně akcií zahrnutých do majetkové podstaty, včetně práva hlasovat na valné hromadě akciové společnosti,
- c) výkon práv a povinností společníka jiné obchodní společnosti spojených s obchodním podílem dlužníka zahrnutým do majetkové podstaty, včetně práva hlasovat na valné hromadě obchodní společnosti 34) ,
- d) výkon členských práv a povinností člena družstva,
- e) rozhodování o výrobních, provozních a obchodních záležitostech podniku v majetkové

podstatě, včetně úvěrového financování a jiných úkonů potřebných k zajištění financování podniku,

f) výkon práv a povinností zaměstnavatele ohledně zaměstnanců dlužníka,

g) výkon průmyslových práv,

h) rozhodování o obchodním tajemství a jiné povinnosti mlčenlivosti,

i) plnění povinností podle předpisů o daních, poplatcích a clech, jakož i podle předpisů o sociálním zabezpečení a veřejném zdravotním pojištění,

j) vedení účetnictví,

k) plnění evidenčních povinností,

l) výkon dalších práv a povinností, jestliže se týkají majetkové podstaty.

§ 229

(1) Zákon stanoví v závislosti na průběhu řízení, způsobech řešení úpadku a vlastnictví majetku náležejícího do majetkové podstaty, kdo je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními, případně komu přísluší právo nakládat s majetkovou podstatou ohledně části těchto oprávnění nebo pouze ohledně některých z nich.

(2) Je-li majetek náležející do majetkové podstaty ve vlastnictví jiné osoby než dlužníka, lze právo této osoby s takovým majetkem nakládat omezit jen zákonem nebo rozhodnutím insolvenčního soudu.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními

a) dlužník v době do rozhodnutí o úpadku,

b) insolvenční správce v době od prohlášení konkursu,

c) dlužník v době od povolení reorganizace a

d) dlužník v době od povolení oddlužení.

(4) Má-li dispoziční oprávnění jiná osoba než dlužník, nejsou tím dotčeny povinnosti uložené dlužníku tímto zákonem.

§ 230

(1) Správou majetkové podstaty se rozumí zejména činnost, jakož i právní úkony a opatření z ní vyplývající, pokud směřuje k tomu, aby

a) nedocházelo ke znehodnocení majetkové podstaty, zejména aby nedošlo k odstranění,

zničení, poškození nebo odcizení majetku, který do ní náleží,

b) majetek náležející do majetkové podstaty byl využíván v souladu se svým určením, pokud tomu nebrání jiné okolnosti,

c) se majetková podstata rozmnožila, lze-li takovou činnost rozumně očekávat se zřetelem ke stavu majetkové podstaty a obvyklým obchodním příležitostem,

d) byly vymoženy pohledávky dlužníka včetně plnění z neplatných a neúčinných právních úkonů.

(2) Jde-li o správu věci, práva, pohledávky nebo jiné majetková hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, je insolvenční správce vázán pokyny zajištěného věřitele směřujícími k řádné správě; je-li zajištěných věřitelů více, mohou tyto pokyny udělit insolvenčnímu správci pouze společně. Insolvenční správce může tyto pokyny odmítnout, má-li za to, že nesměřují k řádné správě; v takovém případě požádá insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti.

(3) Náklady spojené s provedením jeho pokynu podle odstavce 2 nese zajištěný věřitel ze svého.

Hlava VII Neplatnost a neúčinnost právních úkonů

Díl 1 Neplatnost právních úkonů

§ 231

(1) Insolvenční soud není vázán rozhodnutím jiného soudu či jiného orgánu, kterým v průběhu insolvenčního řízení došlo ke zjištění neplatnosti právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, ani jiným způsobem tohoto zjištění.

(2) V průběhu insolvenčního řízení posoudí neplatnost takového právního úkonu pouze insolvenční soud, a to buď jako otázku předběžnou nebo v incidenčním sporu, jehož předmětem je tato otázka. Žalobu v tomto sporu mohou podat účastníci insolvenčního řízení s výjimkou dlužníka, nejde-li o dlužníka s dispozičními oprávněními, insolvenční správce a státní zastupitelství. Žalobcem nebo žalovaným musí být vždy insolvenční správce.

(3) Je-li k neplatnosti právního úkonu nutné, aby ten, kdo je takovým úkonem dotčen, se jeho neplatnosti dovolal, může tak učinit i insolvenční správce.

§ 232

Byla-li neplatnost právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka zjištěna rozhodnutím soudu, které nabylo právní moci před zahájením insolvenčního řízení, považuje se právní úkon, jehož se rozhodnutí týká, za neplatný i v insolvenčním řízení.

§ 233

(1) Je-li pravomocným rozhodnutím zjištěna neplatnost právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, musí být vydán majetkový prospěch získaný plněním z neplatného právního úkonu. Insolvenční správce to však může odmítnout, jestliže nedošlo k obohacení majetkové podstaty nebo je-li požadováno více, než činí toto obohacení.

(2) Odmítne-li insolvenční správce vydat majetkový prospěch získaný plněním z neplatného právního úkonu nebo nevyřídí-li žádost o jeho vydání v přiměřené lhůtě, lze se jeho vydání domáhat vylučovací žalobou podle tohoto zákona, která musí být podána nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy insolvenční správce osobě, která o vydání majetkového prospěchu žádá, doručil písemné vyrozumění o odmítnutí její žádosti; právo na náhradu škody tím není dotčeno.

(3) Platnost smluv, kterými došlo ke zpeněžení plnění, jehož se týká neplatný právní úkon, lze napadnout jen žalobou podanou u insolvenčního soudu nejpozději do skončení insolvenčního řízení; jde o incidenční spor.

§ 234

Byla-li zjištěna neplatnost právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, který lze současně považovat za neúčinný, postupuje se podle § 233.

Díl 2
Neúčinnost právních úkonů

§ 235

(1) Neúčinnými jsou právní úkony, kterými dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některé věřitele na úkor jiných. Za právní úkon se považuje též dlužníkovu opomenutí.

(2) Neúčinnost dlužníkových právních úkonů se zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu o žalobě insolvenčního správce, kterou bylo odporováno dlužníkovým právním úkonům (dále jen "odpůrčí žaloba").

§ 236

(1) Neúčinností právního úkonu není dotčena jeho platnost; v insolvenčním řízení však dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty.

(2) Není-li možné vydat do majetkové podstaty původní dlužníkovu plnění z neúčinného právního úkonu, musí být poskytnuta rovnocenná náhrada.

§ 237

(1) Povinnost vydat do majetkové podstaty dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů mají osoby, v jejichž prospěch byl neúčinný právní úkon učiněn nebo které z něho měly prospěch.

(2) Dědici nebo právní nástupci osob uvedených v odstavci 1, na které přešlo dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů, mají povinnost vydat je do majetkové podstaty,

a) jestliže jim v době, kdy toto plnění nabyli, musely být známy okolnosti, které odůvodňují právo dovolávat se neúčinnosti vůči osobám uvedeným v odstavci 1, nebo

b) jde-li o osoby, které tvoří s dlužníkem koncern, anebo o osoby dlužníku blízké.

(3) Osoby, které vydaly dlužníkovu plnění z neúčinného právního úkonu do majetkové podstaty, se mohou po skončení insolvenčního řízení domáhat jeho vrácení, jen nebylo-li použito k uspokojení věřitelů nebo nebylo-li s ním nakládáno jiným zákonem povoleným způsobem.

(4) Bylo-li plnění z neúčinného právního úkonu vzájemné, vydá je insolvenční správce oprávněným osobám bez zbytečného odkladu poté, co tyto osoby vydaly dlužníkovu plnění z takového úkonu do majetkové podstaty. Není-li plnění poskytnuté dlužníku těmito osobami v majetkové podstatě rozpoznatelné nebo se v ní nenachází, považuje se pohledávka, která těmto osobám poskytnutím plnění dlužníku vznikla, za přihlášenou pohledávku a uspokojí se stejně jako tyto pohledávky.

§ 238

Proti pohledávce na vydání dlužníkovu plnění z neúčinného právního úkonu do majetkové podstaty není přípustné započtení.

§ 239

(1) Odporovat právním úkonům dlužníka může v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce, a to odpůřící žalobou podanou proti osobám, které mají povinnost vydat dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty; jde o incidenční spor. Jestliže v době zahájení insolvenčního řízení probíhá o téže věci řízení na základě odpůřící žaloby jiné osoby, nelze v něm až do skončení insolvenčního řízení pokračovat.

(2) Rozhodne-li o tom věřitelský výbor, podá insolvenční správce odpůřící žalobu vždy. Nejsou-li v majetkové podstatě peněžní prostředky potřebné ke krytí nákladů na podání odpůřící žaloby a vedení incidenčního sporu, může insolvenční správce podmínit podání odpůřící žaloby nebo další vedení incidenčního sporu tím, aby mu věřitelé poskytli na úhradu těchto nákladů přiměřenou zálohu. Skončí-li incidenční spor úspěchem insolvenčního správce, mohou věřitelé, kteří zálohu poskytli, požadovat její náhradu jako pohledávku za majetkovou podstatou.

(3) Insolvenční správce může podat odpůřící žalobu ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Nepodá-li ji v této lhůtě, odpůřící nárok zanikne.

(4) Dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty právní mocí rozhodnutí, kterým bylo odpůřící žalobě vyhověno. Vylučovací žaloba není přípustná.

§ 240

Neúčinnost právních úkonů bez přiměřeného protiplnění

(1) Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí právní úkon, jímž se dlužník zavázal poskytnout plnění bezúplatně nebo za protiplnění, jehož obvyklá cena je podstatně nižší než obvyklá cena plnění, k jehož poskytnutí se zavázal dlužník.

(2) Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí pouze právní úkon, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo právní úkon, který vedl k dlužníkovu úpadku. Má se za to, že právní úkon bez přiměřeného protiplnění učiněný ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern²¹), je úkonem, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku.

(3) Právnímu úkonu bez přiměřeného protiplnění lze odporovat, byl-li učiněn v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, anebo v době 1 roku před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch jiné osoby.

(4) Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění není

- a) plnění uložené právním předpisem,
- b) příležitostný dar v přiměřené výši,
- c) poskytnutí plnění, kterým bylo vyhověno ohledům slušnosti, nebo
- d) právní úkon, o kterém dlužník se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládal, že z něj bude mít přiměřený prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovu blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležité pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka.

§ 241

Neúčinnost zvýhodňujících právních úkonů

(1) Zvýhodňujícím právním úkonem se rozumí právní úkon, v jehož důsledku se některému věřiteli dostane na úkor ostatních věřitelů vyššího uspokojení, než jaké by mu jinak náleželo v konkursu.

(2) Zvýhodňujícím právním úkonem se rozumí pouze právní úkon, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo právní úkon, který vedl k dlužníkovu úpadku. Má se za to, že zvýhodňující právní úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern²¹), je úkonem, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku.

(3) Zvýhodňujícími právními úkony jsou zejména úkony, kterými dlužník

- a) splnil dluh dříve, než se stal splatným,

- b) dohodl změnu nebo nahrazení závazku ve svůj neprospěch,
- c) prominul svému dlužníku splnění dluhu nebo jinak dohodl anebo umožnil zánik či nesplnění svého práva,
- d) poskytl svůj majetek k zajištění již existujícího závazku, ledaže jde o vznik zajištění v důsledku změn vnitřního obsahu zastavené věci hromadné.

(4) Zvýhodňujícím právnímu úkonu lze odporovat, byl-li učiněn v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, anebo v době 1 roku před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch jiné osoby.

(5) Zvýhodňujícím právním úkonem není

- a) zřízení zajištění závazku dlužníka, obdržel-li za ně dlužník současně přiměřenou protihodnotu,
- b) právní úkon učiněný za podmínek obvyklých v obchodním styku, na základě kterého dlužník obdržel přiměřené protiplnění nebo jiný přiměřený majtkový prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležité pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka,
- c) právní úkon, který dlužník učinil za trvání moratoria nebo po zahájení insolvenčního řízení za podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 242

Neúčinnost úmyslně zkracujících právních úkonů

(1) Odporovat lze rovněž právnímu úkonu, kterým dlužník úmyslně zkrátil uspokojení věřitele, byl-li tento úmysl druhé straně znám nebo jí se zřetelem ke všem okolnostem musel být znám.

(2) Má se za to, že u úmyslně zkracujícího právního úkonu učiněného ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern²¹), byl dlužníkův úmysl této osobě znám.

(3) Úmyslně zkracujícímu právnímu úkonu lze odporovat, byl-li učiněn v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení.

§ 243

Jestliže dlužníkův věřitel dosáhl na základě své odpůrčí žaloby⁴) rozhodnutí o neúčinnosti právního úkonu, které nabylo právní moci před právní mocí rozhodnutí o úpadku, může se domáhat toho, aby mu do výše jeho pohledávky bylo vydáno plnění z tohoto neúčinného právního úkonu; toto plnění nemusí předat do majetkové podstaty.

ČÁST DRUHÁ ZPŮSOBY ŘEŠENÍ ÚPADKU

Hlava I Konkurs

Díl 1 Prohlášení konkursu a jeho účinky

§ 244

Konkurs je způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak.

§ 245

(1) Účinky prohlášení konkursu nastávají okamžikem zveřejnění rozhodnutí o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku.

(2) Prohlášením konkursu se přerušuje likvidace právnické osoby, končí nucená správa, a pokud insolvenční soud nerozhodne jinak, zaniká předběžné opatření, bylo-li nařízeno.

(3) Prohlášení konkursu nemá vliv na dlužníkovu způsobilost k právním úkonům ani na jeho procesní způsobilost.

(4) Insolvenční soud může po prohlášení konkursu i bez návrhu změnit své předběžné opatření.

§ 246

(1) Prohlášením konkursu přechází na insolvenčního správce oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, jakož i výkon práv a plnění povinností, které přísluší dlužníku, pokud souvisí s majetkovou podstatou. Insolvenční správce vykonává zejména akcionářská práva spojená s akciemi zahrnutými do majetkové podstaty, rozhoduje o obchodním tajemství a jiné mlčenlivosti, vystupuje vůči dlužníkovým zaměstnancům jako zaměstnavatel, zajišťuje provoz dlužníkovy podniku, vedení účetnictví a plnění daňových povinností.

(2) Právní úkony podle odstavce 1, které dlužník učinil poté, co oprávnění nakládat s majetkovou podstatou přešlo na insolvenčního správce, jsou proti jeho věřitelům neúčinné.

(3) Nakládal-li dlužník s majetkovou podstatou v den, kdy se rozhodnutí o úpadku stalo účinným, má se v pochybnostech za to, že tak učinil poté, co oprávnění nakládat s majetkovou podstatou přešlo na insolvenčního správce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(4) Právní úkon, kterým dlužník po prohlášení konkursu odmítne přijetí daru nebo dědictví bez souhlasu insolvenčního správce, je neplatný. Totéž platí, jestliže dlužník uzavře bez souhlasu insolvenčního správce dohodu o vypořádání dědictví, podle které má z dědictví obdržet méně, než činí jeho dědický podíl.

§ 247

Je-li dlužník účastníkem platebního systému s neodvolatelností zúčtování, zahraničního platebního systému s neodvolatelností zúčtování, vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání nebo zahraničního vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání, vyrozumí insolvenční soud o prohlášení konkursu současně se zveřejněním usnesení v insolvenčním rejstříku Českou národní banku.

§ 248

(1) Dlužníkovi věřitelé mohou po prohlášení konkursu svá práva uplatnit jen způsobem a za podmínek stanovených tímto zákonem; to platí i pro ty věřitele, kteří se nestali účastníky insolvenčního řízení.

(2) Nejde-li o zajištění poskytnuté podle § 41 nebo o právo věřitelů podle § 167 odst. 2, stávají se neúčinnými práva na uspokojení ze zajištění, která se týkají majetkové podstaty a která dlužníkovi věřitelé získali poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení; to platí i pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech. Byl-li majetek sloužící k zajištění v této době také zpeněžen, náleží do majetkové podstaty výtěžek získaný zpeněžením a jeho nabyvatel je povinen jej do ní vydat na výzvu insolvenčního správce.

(3) Věcná břemena zatěžující majetkovou podstatu, která vznikla za nápadně nevýhodných podmínek poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, se prohlášením konkursu stávají v insolvenčním řízení neúčinnými.

(4) Návrh na zahájení řízení o nároku, který má být uspokojen z majetkové podstaty, lze po rozhodnutí o úpadku podat pouze proti insolvenčnímu správci; návrh podaný proti jiné osobě soud zamítne.

§ 249

(1) Není-li zákonem stanoveno jinak, je osobou oprávněnou k podání žaloby nebo jiného návrhu k vymožení nároku dlužníka včetně jeho zajištění, který se týká majetkové podstaty, po prohlášení konkursu pouze insolvenční správce; návrh podaný jinou osobou soud zamítne.

(2) Jestliže osoba, která má závazek vůči dlužníkovi, plní tento závazek po prohlášení konkursu dlužníku, a plnění se nedostane do majetkové podstaty, není tím svého závazku zproštěna, ledaže prokáže, že o prohlášení konkursu nemohla vědět nebo že vzhledem k okolnostem plnění dluhu bylo zřejmé, že dlužník plnění vydá do majetkové podstaty.

§ 250

Nesplatné pohledávky proti dlužníku se prohlášením konkursu považují za splatné, nestanoví-li zákon jinak.

§ 251

Pohledávky věřitelů vázané na splnění rozvazovací podmínky se prohlášením konkursu považují v insolvenčním řízení za nepodmíněné, dokud rozvazovací podmínka není splněna. Na pohledávky věřitelů vázané na splnění odkládací podmínky nemá prohlášení konkursu vliv.

§ 252

(1) Prohlášením konkursu zanikají všechny jednostranné právní úkony dlužníka, které se týkají majetkové podstaty, zejména jeho příkazy, pověření a plné moci včetně prokury, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Osoba, které dlužník udělil příkaz, pověření nebo plnou moc, musí v případě, že je nebezpečí z prodlení, pokračovat v obstarávání jeho záležitostí, kterých se tyto jeho úkony týkají, a to až do doby, než se jejich obstarávání ujme insolvenční správce. Náhrada nutných výdajů této osoby a přiměřená odměna za tuto její činnost je pohledávkou za majetkovou podstatou.

(3) Prohlášení konkursu není samo o sobě důvodem zániku pověření a plných mocí udělených dlužníkem pro insolvenční řízení. Pohledávky pověřené osoby nebo zmocněnce vzniklé z tohoto důvodu po prohlášení konkursu nelze uspokojit z majetkové podstaty, pokud nejde o pohledávky pracovněprávní.

(4) Prohlášením konkursu zanikají, pokud se týkají majetkové podstaty, dosud nepřijaté dlužníkovy návrhy na uzavření smlouvy a dlužníkovy přijetí návrhů smluv, pokud na jejich základě již smlouva nevznikla. Návrhy smluv, které dlužník v době prohlášení konkursu ještě nepřijal, může přijmout jen insolvenční správce.

§ 253

(1) Nebyla-li smlouva o vzájemném plnění včetně smlouvy o smlouvě budoucí v době prohlášení konkursu ještě zcela splněna ani dlužníkem ani druhým účastníkem smlouvy, insolvenční správce může smlouvu splnit místo dlužníka a žádat splnění od druhého účastníka smlouvy nebo může od smlouvy odstoupit.

(2) Jestliže se insolvenční správce do 15 dnů od prohlášení konkursu nevyjádří tak, že smlouvu splní, platí, že od smlouvy odstupuje; do té doby nemůže druhá strana od smlouvy odstoupit, není-li v ní ujednáno jinak.

(3) Je-li druhý účastník smlouvy povinen plnit ze smlouvy jako první, může své plnění odepřít až do té doby, kdy bude poskytnuto nebo zabezpečeno plnění vzájemné; to neplatí, jde-li o smlouvu uzavřenou druhým účastníkem po zveřejnění rozhodnutí o úpadku.

(4) Odstoupí-li insolvenční správce od smlouvy, může druhý účastník smlouvy uplatňovat náhradu tím způsobené škody přihláškou pohledávky. Pohledávky druhého účastníka z pokračování smlouvy po prohlášení konkursu jsou pohledávkami za majetkovou podstatou.

(5) Druhý účastník smlouvy se nemůže domáhat vrácení částečného plnění, k němuž došlo před rozhodnutím o úpadku, proto, že za toto plnění neobdržel od dlužníka vzájemné plnění.

§ 254
Fixní smlouvy

(1) Bylo-li dohodnuto, že předmět plnění, který má tržní cenu, bude dodán v přesně určené době nebo v pevně určené lhůtě, a nastane-li doba plnění nebo uplyne-li tato lhůta teprve po prohlášení konkursu, nelze požadovat splnění závazku, nýbrž jen náhradu škody způsobené tím, že dlužník závazek nesplnil.

(2) Škodou podle odstavce 1 se rozumí rozdíl mezi dohodnutou cenou a tržní cenou, která se platí ke dni účinnosti prohlášení konkursu v místě určeném smlouvou jako místo plnění. Druhý účastník smlouvy může uplatňovat náhradu škody jako věřitel přihláškou pohledávky.

§ 255
Výpůjčka

Uzavřel-li dlužník smlouvu o výpůjčce, je insolvenční správce po prohlášení konkursu oprávněn požadovat vrácení věci i před skončením stanovené doby zapůjčení.

Nájemní a podnájemní smlouvy

§ 256

(1) Insolvenční správce je po prohlášení konkursu oprávněn vypovědět nájemní smlouvu nebo podnájemní smlouvu uzavřenou dlužníkem ve lhůtě stanovené zákonem nebo smlouvou, a to i v případě, že byla sjednána na dobu určitou; výpovědní lhůta však nesmí být delší než 3 měsíce. Ustanovení občanského zákoníku o tom, v kterých případech a za jakých podmínek může pronajímatel vypovědět nájem bytu, tím nejsou dotčena.

(2) Jestliže by výpověď nájemní smlouvy sjednané na určitou dobu, v níž je dlužník pronajímatelem, byl nájemce nepřiměřeně dotčen ve svých oprávněných zájmech nebo by tím utrpěl či mohl utrpět značnou škodu, může nájemce do 15 dnů od doručení výpovědi navrhnout insolvenčnímu soudu zrušení výpovědi. Jestliže bude zajištěno, že nájemce koupí předmět nájmu při zpeněžení majetkové podstaty za cenu obvyklou, vyhová insolvenční soud takovému návrhu vždy.

(3) Právo na nájemné nebo jinou úhradu za dobu před prohlášením konkursu může druhý účastník smlouvy uplatnit pouze přihláškou pohledávky. Totéž platí, jde-li o nájemné nebo jinou úhradu zaplacenou předem; tuto pohledávku je nutné přihlásit jako pohledávku podmíněnou.

§ 257

Nájemní nebo podnájemní smlouvu, kterou dlužník uzavřel jako nájemce nebo podnájemce, nemůže druhý účastník smlouvy po rozhodnutí o úpadku vypovědět nebo od ní

odstoupit pro prodlení dlužníka s placením nájemného nebo jiné úhrady, ke kterému došlo před rozhodnutím o úpadku, anebo pro zhoršení majetkové situace dlužníka.

§ 258

Nebyl-li v době prohlášení konkursu ještě předán předmět nájmu, podnájmu nebo výpůjčky, může insolvenční správce i druhý účastník smlouvy od smlouvy odstoupit; učiní-li tak insolvenční správce, může se druhý účastník smlouvy domáhat náhrady škody způsobené předčasným ukončením smlouvy přihláškou pohledávky. Každá ze smluvních stran je povinna druhému účastníku smlouvy do 10 dnů poté, co k tomu byla vyzvána, sdělit, zda od smlouvy odstupuje; jestliže tak neučiní, právo odstoupit od smlouvy podle tohoto ustanovení jí zaniká.

§ 259

Leasingové smlouvy

Ustanovení § 256 až 258 platí přiměřeně i pro leasingové smlouvy a smlouvy o koupi najaté věci.

§ 260

Výhrada vlastnictví

(1) Jestliže dlužník před prohlášením konkursu věc prodal s výhradou vlastnictví a kupujícímu ji předal, může kupující věc vrátit nebo trvat na smlouvě.

(2) Jestliže dlužník před prohlášením konkursu koupil a převzal věc s výhradou vlastnictví, aniž by k ní nabyt vlastnické právo, nemůže prodávající uplatňovat vrácení věci, jestliže insolvenční správce splní povinnosti podle smlouvy bez zbytečného odkladu poté, co k tomu byl prodávajícím vyzván.

§ 261

(1) Prohlášením konkursu nekončí provoz dlužníkovu podniku, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak 35).

(2) Provoz dlužníkovu podniku skončí

a) prodejem podniku jednou smlouvou v rámci zpeněžení majetkové podstaty,

b) rozhodnutím insolvenčního soudu vydaným na návrh insolvenčního správce po vyjádření věřitelského výboru, byl-li již zvolen nebo jmenován; rozhodnutí se doručuje insolvenčnímu správci, dlužníku a věřitelskému výboru a zveřejňuje se vyhláškou; odvolání proti němu není přípustné.

§ 262

Zvláštní právní předpisy stanoví další účinky prohlášení konkursu v souvislosti s předmětem jejich úpravy 36).

Díl 2 Účinky prohlášení konkursu na probíhající řízení

§ 263

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, prohlášením konkursu se přerušují soudní, správní a jiná řízení o právech a povinnostech, která se týkají majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z majetkové podstaty, jejichž účastníkem je dlužník. V těchto řízeních lze pokračovat jen za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Je-li řízení podle odstavce 1 přerušeno, nekonají se jednání a neběží stanovené lhůty. Jestliže se v řízení pokračuje, počínají lhůty běžet znovu.

(3) Přerušování řízení působí na účastníky řízení, kteří v řízení vystupují na téže straně jako dlužník, jen jde-li o nerozlučné společenství³⁷⁾ nebo o vedlejší účastenství³⁸⁾.

(4) Jakmile se soud, správní orgán nebo jiný orgán příslušný k projednání a rozhodnutí věci dozví o přerušování řízení podle odstavce 1, vyrozumí o tom účastníky řízení; současně je poučí, za jakých podmínek lze v řízení pokračovat. Rozhodnutí již vydaná se v době, kdy je řízení přerušeno, nedoručují; bylo-li řízení přerušeno po doručení rozhodnutí, avšak ještě předtím, než rozhodnutí nabylo právní moci, nenabývá rozhodnutí právní moci. Jestliže se v řízení pokračuje, rozhodnutí se doručuje znovu.

§ 264

(1) V přerušovaných řízeních, ve kterých v době prohlášení konkursu dlužník vystupoval jako žalobce nebo jiný navrhovatel, jakož i v dalších řízeních, ve kterých uplatňoval své pohledávky nebo jiná práva týkající se majetkové podstaty, lze pokračovat na návrh insolvenčního správce; dnem, kdy soudu došel jeho návrh na pokračování v řízení, se insolvenční správce stává účastníkem řízení místo dlužníka.

(2) Jestliže insolvenční správce ve lhůtě určené mu soudem nepodal návrh na pokračování v řízení, mohou návrh na pokračování v řízení podat dlužník, popřípadě ostatní účastníci řízení s tím, že dlužník zůstává účastníkem řízení.

§ 265

(1) V přerušovaných řízeních, ve kterých v době prohlášení konkursu věřitelé uplatňovali proti dlužníku pohledávky nebo jiná práva, která se týkají majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z majetkové podstaty, lze pokračovat, jde-li o spory o rozsah majetkové podstaty, s výjimkou sporů o vyloučení majetku z ní, nebo jde-li o řízení o nárocích s právem na uspokojení ze zajištění anebo o řízení o pohledávkách za majetkovou podstatou nebo o pohledávkách postavených jim na roveň.

(2) Nejde-li o případy uvedené v odstavci 1, lze pokračovat v řízeních o nárocích, které je nutné přihlásit, nebo na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, jen

rozhodl-li o tom na návrh oprávněné osoby insolvenční soud. Proti rozhodnutí o tomto návrhu není odvolání přípustné. Rozhodnutí se doručuje dlužníku, insolvenčnímu správci a navrhovateli.

(3) Rozhodnutí o pokračování v řízení podle odstavce 2 může insolvenční soud vydat, jen může-li pokračování v řízení vést k vyjasnění sporných otázek vyvolaných insolvenčním řízením nebo k ukončení dlužnických sporů způsobem, který nezatěžuje majetkovou podstatu. Tímto rozhodnutím se insolvenční správce stává účastníkem řízení místo dlužníka; v řízení však lze pokračovat až po přezkumném jednání.

§ 266

(1) Prohlášením konkursu se nepřerušují

- a) trestní řízení,
- b) řízení o přestupcích a jiných správních deliktech,
- c) daňové řízení,
- d) dědické řízení,
- e) řízení o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela,
- f) řízení o výživném nezletilých dětí bez zřetele k tomu, zda v něm dlužník vystupuje jako osoba oprávněná nebo jako osoba povinná,
- g) řízení ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku, není-li dlužník podnikatelem nebo není-li požadováno peněžité plnění,
- h) řízení ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby, není-li dlužník podnikatelem nebo není-li požadováno peněžité plnění,
- i) řízení ve věcech obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností, nadačního rejstříku a rejstříku společenství vlastníků jednotek, v těchto řízeních však nelze po prohlášení konkursu vydat rozhodnutí o změně obchodní firmy nebo názvu dlužníka,
- j) řízení ve věcech kapitálového trhu,
- k) řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce,
- l) řízení, ve kterých je dlužník jediným účastníkem,
- m) řízení ve věcech vkladu práva k nemovitostem; vklady do katastru nemovitostí však mohou být po prohlášení konkursu povoleny a zapsány, jen řídí-li se pořadí zápisu dnem, který předchází prohlášení konkursu, nebo jde-li o zajištění poskytnuté podle § 41,
- n) řízení u krajské pobočky Úřadu práce o dlužných mzdových nárocích zaměstnanců dlužníka podle zvláštního právního předpisu³⁹⁾,

o) řízení o pojistném na sociální zabezpečení⁴⁰).

(2) Není-li dále stanoveno jinak, účastníkem řízení uvedených v odstavci 1 je i nadále dlužník.

(3) Jde-li o řízení ve věcech kapitálového trhu nebo o řízení, ve kterém je dlužník jediným účastníkem, může insolvenční soud na návrh orgánu, který je vede, nebo i bez návrhu po posouzení povahy předmětu řízení a jeho vlivu na další průběh insolvenčního řízení rozhodnout, že se insolvenční správce stává účastníkem řízení místo dlužníka. Proti tomuto rozhodnutí, které se doručuje zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a orgánu, který řízení vede, není odvolání přípustné.

§ 267

(1) Výkon rozhodnutí nebo exekuci, která by postihovala majetek náležející do majetkové podstaty, lze pro pohledávky věřitelů po prohlášení konkursu nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést. Není-li dále stanoveno jinak, návrh na nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuční návrh se i nadále podává proti povinnému; proti insolvenčnímu správci jej nelze podat, ani má-li být povinným dlužník.

(2) Výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek náležející do majetkové podstaty dlužníka, lze pro pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jím na roveň postavené v průběhu insolvenčního řízení nařídit a provést nebo vést jen na základě rozhodnutí insolvenčního soudu vydaného podle § 203 odst. 5 a s omezeními tímto rozhodnutím založenými. V takovém případě se návrh na nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuční návrh podává proti insolvenčnímu správci.

(3) Na základě rozhodnutí a jiných exekučních titulů vzniklých v průběhu insolvenčního řízení proti insolvenčnímu správci pro pohledávky nebo jiná práva, která se týkají majetkové podstaty nebo která mají být uspokojena z majetkové podstaty, nelze vést výkon rozhodnutí na majetek insolvenčního správce; to neplatí, jde-li o pořádková opatření uložená insolvenčnímu správci v souvislosti s takovými řízeními, rozhodnutí, jimiž bylo insolvenčnímu správci uloženo nahradit náklady řízení, které způsobil svým zaviněním nebo které vznikly náhodou, která se mu přihodila.

(4) Jde-li o řízení o výkon rozhodnutí nebo o exekuci, kde vystupuje dlužník jako oprávněný, stává se prohlášením konkursu insolvenční správce oprávněným místo dlužníka.

Díl 3 **Účinky prohlášení konkursu na společné jmění manželů**

§ 268

(1) Prohlášením konkursu zaniká společné jmění dlužníka a jeho manžela; byl-li vznik společného jmění dlužníka a jeho manžela vyhrazen ke dni zániku manželství, má prohlášení konkursu stejné majetkoprávní účinky jako zánik manželství.

(2) Po prohlášení konkursu se provede vypořádání společného jmění manželů, které

a) zaniklo podle odstavce 1,

b) do prohlášení konkursu zaniklo, ale nebylo vypořádáno, nebo

c) bylo zúženo smlouvou nebo rozhodnutím soudu a do prohlášení konkursu nebylo vypořádáno.

(3) V případech uvedených v odstavci 2 písm. b) a c) se prohlášením konkursu staví lhůta stanovená podle zvláštního právního předpisu k vypořádání společného jmění manželů, jestliže má skončit nejpozději do 6 měsíců od prohlášení konkursu.

§ 269

(1) Smlouvy mezi manželi, které byly uzavřeny po podání insolvenčního návrhu dlužníkem, a jde-li o insolvenční návrh věřitele poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, se stávají prohlášením konkursu neplatnými, jde-li o

a) smlouvy o zúžení rozsahu společného jmění manželů,

b) smlouvy o rozšíření rozsahu společného jmění manželů, jestliže se na jejich základě stal součástí společného jmění manželů majetek do té doby náležející jen dlužníku,

c) smlouvy o rozšíření rozsahu společného jmění manželů, jestliže se na jejich základě staly součástí společného jmění manželů závazky náležející do té doby jen manželu dlužníka,

d) dohody o vypořádání společného jmění manželů včetně soudem schváleného smíru.

(2) Jestliže v době prohlášení konkursu již uplynula lhůta k vypořádání společného jmění manželů, aniž byla uzavřena dohoda o vypořádání společného jmění manželů, nastanou účinky spojené podle zvláštního právního předpisu s uplynutím lhůty k vypořádání společného jmění manželů až po 6 měsících od prohlášení konkursu, do té doby lze uzavřít novou dohodu o vypořádání společného jmění manželů nebo podat návrh na jeho vypořádání rozhodnutím soudu; práva třetích osob nabytá v dobré víře tím však nejsou dotčena.

(3) Pokud v důsledku neplatnosti smluv mezi manželi podle odstavce 1 dochází ke změně práv zapsaných v katastru nemovitostí, ohlásí insolvenční správce nastalé změny příslušnému katastrálnímu pracovišti.

§ 270

(1) Prohlášením konkursu přechází na insolvenčního správce oprávnění uzavřít dohodu o vypořádání společného jmění manželů nebo navrhnout jeho vypořádání u soudu. Dohody o vypořádání společného jmění manželů uzavřené dlužníkem po prohlášení konkursu jsou neplatné.

(2) Část společného jmění manželů, kterou dlužník použil se souhlasem manžela k podnikání, spadá při vypořádání společného jmění manželů vždy do majetkové podstaty.

§ 271

(1) Dohoda o vypořádání společného jmění manželů uzavřená insolvenčním správcem je účinná, jakmile ji schválí insolvenční soud.

(2) Insolvenční soud dohodu o vypořádání společného jmění manželů neschválí, je-li v rozporu s právními předpisy nebo jestliže s ní nesouhlasí věřitelský výbor.

(3) Insolvenčním soudem schválená dohoda o vypořádání společného jmění manželů má účinky pravomocného rozsudku. Pro zrušení rozhodnutí o schválení dohody platí obdobně ustanovení občanského soudního řádu o zrušení usnesení o schválení smíru.

§ 272

(1) Rozhodnutí o tom, zda schvaluje dohodu o vypořádání společného jmění manželů, doručuje insolvenční soud účastníkům dohody a věřitelskému výboru, a to zvlášť.

(2) Proti rozhodnutí o schválení dohody o vypořádání společného jmění manželů není odvolání přípustné. Proti rozhodnutí, kterým insolvenční soud tuto dohodu neschválí, se mohou odvolat jen účastníci dohody.

§ 273

(1) Probíhá-li řízení o vypořádání společného jmění manželů, stává se insolvenční správce prohlášením konkursu účastníkem tohoto řízení místo dlužníka. Trvají-li účinky rozhodnutí o úpadku, nelze toto řízení skončit soudním smírem.

(2) Bylo-li podáno odvolání proti rozhodnutí, jímž insolvenční soud neschválil dohodu o vypořádání společného jmění manželů, soud řízení o vypořádání společného jmění manželů přeruší až do rozhodnutí odvolacího soudu.

§ 274

Nelze-li provést vypořádání společného jmění manželů proto, že závazky dlužníka, které z něj mohou být uspokojeny, jsou vyšší než majetek, který náleží do společného jmění manželů, zahrne se celý majetek náležející do společného jmění manželů do majetkové podstaty.

§ 275

Pohledávka manžela dlužníka vzniklá po prohlášení konkursu vypořádáním společného jmění manželů se považuje za přihlášenou pohledávku a uspokojí se stejně jako tyto pohledávky.

§ 276

(1) Po dobu trvání účinků prohlášení konkursu nemůže vzniknout nové společné jmění manželů; uzavře-li dlužník nové manželství, odkládá se vznik společného jmění manželů ke

dni zániku těchto účinků.

(2) Smlouvy o rozšíření společného jmění manželů, které odporují odstavci 1 nebo jej obcházejí, jsou neplatné.

Díl 4 **Procesní úkony navazující na prohlášení konkursu**

§ 277

(1) Neprodleně poté, co nabude účinnosti prohlášení konkursu, zajistí insolvenční správce provedení procesních úkonů a dalších činností, které z prohlášení konkursu vyplývají.

(2) Insolvenční správce ustanovený v rozhodnutí o úpadku navazuje na činnost předběžného správce, byl-li dříve ustanoven. Nejde-li o stejnou osobu, je předběžný správce povinen podat insolvenčnímu správci úplné informace o své dosavadní činnosti a předat mu její výsledky, jakož i doklady, které má k dispozici, a poskytnout mu potřebnou součinnost.

(3) Insolvenční správce zaměří svou činnost zejména ke zjištění, zajištění a soupisu, k dokončení seznamu přihlášených pohledávek, k přípravě přezkumného jednání a k přípravě schůze věřitelů.

(4) Jde-li o dlužníka, který vede účetnictví nebo evidenci podle zvláštního právního předpisu¹³⁾, sestaví insolvenční správce ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky prohlášení konkursu, mezitímní účetní závěrku nebo přehled o příjmech, výdajích, majetku a závazcích.

§ 278

(1) Seznam přihlášených pohledávek insolvenční správce sestavuje a doplňuje tak, aby jej mohl uzavřít neprodleně po skončení lhůty k podání přihlášek pohledávek a v dostatečném předstihu před termínem konání přezkumného jednání.

(2) Insolvenční soud může insolvenčnímu správci uložit, aby mu poskytl součinnost potřebnou k přípravě přezkumného jednání, a určit povahu této součinnosti.

§ 279

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, povinnosti, které zákon ukládá dlužníku, osobám jednajícím za dlužníka a dalším osobám v souvislosti s prohlášením konkursu, musí být splněny do 15 dnů od prohlášení konkursu; tuto lhůtu může insolvenční soud přiměřeně prodloužit jen z důvodů hodných zvláštního zřetele.

(2) Jestliže povinnosti podle odstavce 1 nejsou ve stanovené lhůtě splněny, přijme insolvenční soud na návrh insolvenčního správce přiměřená opatření k jejich vynucení.

§ 280

Nestanoví-li tento zákon jinak, je soupis listinou, která insolvenčního správce v rámci konkursu opravňuje ke zpeněžení zapsaného majetku.

§ 281

(1) Na základě seznamu přihlášených pohledávek a soupisu a s využitím i jinak získaných poznatků sestaví insolvenční správce zprávu o hospodářské situaci dlužníka ke dni prohlášení konkursu. Ve zprávě zejména porovná majetkovou podstatu se závazky dlužníka a vyjádří se k možnosti dalšího využití dlužníkova podniku.

(2) Zprávu o hospodářské situaci dlužníka předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu nejméně 7 dní přede dnem konání první schůze věřitelů svolané po prohlášení konkursu. Věřitelé mají právo do této zprávy u insolvenčního soudu nahlížet.

§ 282

(1) Schůze věřitelů projedná zprávu insolvenčního správce o hospodářské situaci dlužníka se závěry, které představují doporučení insolvenčnímu správci pro jeho další postup.

(2) Schůze věřitelů dále rozhodne, zda a v jakém rozsahu se má dlužníku, který je fyzickou osobou, a jeho rodině poskytovat plnění z majetkové podstaty k úhradě jejich odůvodněných existenčních potřeb. Učiní tak na žádost dlužníka nebo některého z členů jeho rodiny.

Díl 5
Zpeněžení majetkové podstaty

§ 283

(1) Zpeněžením majetkové podstaty se rozumí převedení veškerého majetku, který do ní náleží, na peníze za účelem uspokojení věřitelů. Za zpeněžení se k tomuto účelu považuje i využití bankovních kont dlužníka a jeho peněžní hotovosti. Zpeněžením majetkové podstaty se rozumí i úplatné postoupení dlužnických pohledávek; ujednáními, která tomu brání, není insolvenční správce omezen.

(2) Ke zpeněžení majetkové podstaty lze přikročit teprve po právní moci rozhodnutí o prohlášení konkursu, nejdříve však po první schůzi věřitelů, pokud nejde o věci bezprostředně ohrožené zkázou nebo znehodnocením anebo pokud insolvenční soud nepovolí výjimku.

(3) Zpeněžení majetku v majetkové podstatě dlužníka, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení. Převyšuje-li dosažený výtěžek zpeněžení majetku podle věty první částku určenou k vyplacení, informuje insolvenční správce o této skutečnosti orgán činný v trestním řízení, který o zajištění rozhodl. Nesdělí-li orgán činný v trestním řízení do 30 dnů insolvenčnímu správci, že se zajištění vztahuje i na zbytek výtěžku, použije se k rozdělení mezi věřitele.

§ 284

Předkupní právo

(1) K nemovitostem, které tvoří pozemní část veřejného přístavu⁴¹⁾, má při jejich zpeněžení předkupní právo stát.

(2) Smluvními předkupními právy není insolvenční správce při zpeněžení majetkové podstaty vázán.

§ 285

(1) Zpeněžením majetkové podstaty zanikají v rozsahu, v němž se týkají zpeněženého majetku,

a) účinky nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuce, účinky doručení vyrozumění o zahájení exekuce a účinky vydaných exekučních příkazů,

b) věcná břemena, která zatěžují zpeněžovaný majetek a která jsou podle ustanovení tohoto zákona v insolvenčním řízení neúčinná.

(2) Byla-li zpeněžena nemovitost, kterou dlužník používá k bydlení své rodiny, anebo byt ve vlastnictví dlužníka, je dlužník povinen je vyklidit. Neučiní-li tak dobrovolně, může se nabyvatel domáhat vyklizení žalobou u soudu; nejde o incidenční spor.

(3) Při vyklizení podle odstavce 2 přísluší dlužníku stejná bytová náhrada jako při výpovědi nájmu bytu dané nájemci pro hrubé porušení povinností vyplývajících z nájmu bytu.

(4) Insolvenční správce je při zpeněžování podstaty vázán zákonným předkupním právem a právy nájemců podle zvláštního právního předpisu⁴²⁾. Byty a nebytové prostory ve vlastnictví bytového družstva, nakládání s nimiž je omezeno právem fyzických osob - členů družstva, které jsou nájemci bytů či nebytových prostor, na výlučné nabytí vlastnictví těchto bytů či nebytových prostor podle § 23 odst. 1 a 3 a § 24 zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, musí insolvenční správce nejprve nabídnout k bezplatnému převodu osobám oprávněným k výlučnému nabytí vlastnictví za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁴³⁾. Insolvenční správce je povinen provést všechny úkony, které jsou k převodu těchto bytů a nebytových prostor potřebné. Za to mu od osob oprávněných k výlučnému nabytí vlastnictví náleží náhrada nákladů nezbytně vynaložených na provedení všech potřebných úkonů a odměna stanovená podle zvláštního právního předpisu. Nepřijme-li osoba oprávněná k výlučnému nabytí vlastnictví takovou nabídku do tří měsíců od jejího doručení, přikročí insolvenční správce ke zpeněžení, přičemž ustanovení zvláštního zákona o ochraně práv nájemců⁴⁴⁾ se v těchto případech již nepoužijí.

§ 286

(1) Majetkovou podstatu lze zpeněžit

a) veřejnou dražbou podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾,

b) prodejem movitých věcí a nemovitostí podle ustanovení občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí,

c) prodejem majetku mimo dražbu.

(2) O způsobu zpeněžení majetkové podstaty podle odstavce 1 rozhodne se souhlasem věřitelského výboru insolvenční správce.

§ 287

(1) Zpeněžení veřejnou dražbou se provede podle ustanovení zvláštního právního předpisu³⁸).

(2) Veřejnou dražbu provede dražebník na návrh insolvenčního správce. Smlouva o provedení dražby se v takovém případě stane účinnou dnem, kdy ji schválí věřitelský výbor.

§ 288

(1) Ke zpeněžení prodejem movitých věcí a nemovitostí je příslušný okresní soud podle ustanovení občanského soudního řádu. Návrh na tento prodej podává insolvenční správce, který je jediným účastníkem tohoto řízení.

(2) Příslušný soud nařídí prodej podle odstavce 1, je-li k návrhu přiloženo rozhodnutí o prohlášení konkursu, soupis potvrzený insolvenčním soudem a souhlas věřitelského výboru s tímto způsobem zpeněžení.

(3) Rozhodnutí vydaná v tomto řízení se doručují pouze insolvenčnímu správci, který proti nim může podat odvolání.

§ 289

(1) Prodej mimo dražbu může insolvenční správce uskutečnit se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru. Při udělení souhlasu může insolvenční soud stanovit podmínky prodeje. Dokud není souhlas insolvenčním soudem a věřitelským výborem udělen, nenabývá smlouva o prodeji mimo dražbu účinnosti. Souhlas insolvenčního soudu a věřitelského výboru není nutný k prodeji věcí bezprostředně ohrožených zkázou nebo znehodnocením, jakož i věcí běžně zcizovaných při pokračujícím provozu dlužníkovy podniku.

(2) Při prodeji mimo dražbu lze kupní cenu stanovit pod cenu odhadní. Insolvenční správce přitom přihlédne i k nákladům, které by jinak bylo nutné vynaložit na správu zpeněžovaného majetku.

(3) Platnost smluv, kterými došlo ke zpeněžení mimo dražbu, lze napadnout jen žalobou podanou u insolvenčního soudu nejpozději do skončení insolvenčního řízení; jde o incidenční spor.

§ 290

(1) Dlužníkuv podnik může insolvenční správce zpeněžit jedinou smlouvou.

(2) Smlouvu podle odstavce 1 může insolvenční správce uzavřít jen se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru. Při udělení souhlasu může insolvenční soud stanovit podmínky prodeje. Dokud není souhlas insolvenčním soudem a věřitelským výborem udělen, nenabývá smlouva účinnosti.

(3) Výtěžek zpeněžení dlužníkovy podniku jedinou smlouvou je součástí celkového výtěžku zpeněžení majetkové podstaty a nemůže sloužit pouze ke krytí závazků souvisejících

s prodáváním podnikem.

§ 291

(1) Zpeněžením dlužníkovu podniku jedinou smlouvou přecházejí na nabyvatele práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům dlužníkovu podniku, s výjimkou pracovněprávních pohledávek dlužnickových zaměstnanců vzniklých do účinnosti smlouvy. Jiné závazky na nabyvatele nepřecházejí.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na smlouvu podle § 290 obdobně příslušná ustanovení obchodního zákoníku o prodeji podniku; za splnění závazků, které přešly na nabyvatele, prodávající neručí.

§ 292

Ustanovení § 290 a 291 platí obdobně, je-li jen jedinou smlouvou zpeněžována celá majetková podstata nebo část dlužníkovu podniku.

§ 293

Jde-li o zpeněžení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetková hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, je insolvenční správce vázán pokyny zajištěného věřitele směřujícími ke zpeněžení; je-li zajištěných věřitelů více, mohou tyto pokyny udělit insolvenčnímu správci pouze společně. Insolvenční správce může tyto pokyny odmítnout, má-li za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji; v takovém případě požádá insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti.

§ 294

(1) Insolvenční správce je povinen uplatnit a vymáhat ve prospěch majetkové podstaty dlužnickovy pohledávky. To platí přiměřeně i pro dlužnickovy nepeněžitě pohledávky ocenitelné penězi.

(2) Povinnost podle odstavce 1 insolvenční správce nemá, pokud náklady na uplatnění a vymáhání těchto pohledávek jsou neúměrně vysoké nebo je nelze krýt z majetkové podstaty.

§ 295

(1) Dlužník, osoby mu blízké a osoby, které s ním tvoří koncern, nesmí nabývat majetek náležející do majetkové podstaty, a to ani v případě, že k jeho zpeněžení došlo dražbou; tento majetek nesmí být na ně převeden ani ve lhůtě 3 let od skončení konkursu. Právní úkony uskutečněné v rozporu s tímto ustanovením jsou neplatné.

(2) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje také na

a) vedoucí zaměstnance dlužníka, podle § 33 odst. 3 a § 73 odst. 3 zákoníku práce, a osoby jim blízké,

b) osoby, které vykonávaly v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení nebo po jeho zahájení rozhodující vliv na provoz dlužníkovu podniku nebo podstatnou měrou

ovlivňovaly jeho jinou majetkovou činnost,

c) společníky dlužníka, je-li jím jiná obchodní společnost než akciová,

d) akcionáře dlužníka, kterým je akciová společnost, pokud jim patří akcie odpovídající více než desetině základního kapitálu,

e) prokuristy dlužníka,

f) členy a náhradníky věřitelského výboru, kterým schůze věřitelů neudělila souhlas s nabytím majetku z majetkové podstaty.

(3) Na návrh osob uvedených v odstavci 1 nebo v odstavci 2 písm. a) až e) a po vyjádření věřitelského výboru může insolvenční soud v odůvodněných případech povolit výjimku ze zákazu nabývání majetku z majetkové podstaty. Má-li k nabytí tohoto majetku dojít až po skončení konkursu, rozhodne o tomto návrhu insolvenční soud samostatně a tuto výjimku může v takovém případě povolit i osobám uvedeným v odstavci 2 písm. f); proti jeho rozhodnutí může podat odvolání jen osoba, která návrh podala.

Díl 6 **Nakládání s výtěžkem zpeněžení**

§ 296

(1) Pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené, jakož i náklady, které souvisí se správou majetkové podstaty, se hradí z výtěžku zpeněžení.

(2) Po ukončení provozu dlužníkova podniku nesmí být výtěžek zpeněžení použit k podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti ani se souhlasem věřitelského výboru. To nebrání tomu, aby s tímto výtěžkem bylo naloženo tak, že se zhodnotí o úroky nebo jiné přírůstky.

§ 297

(1) Nestačí-li výtěžek zpeněžení ke krytí pohledávek a nákladů podle § 296 odst. 1, lze použít prostředků získaných zálohou na náklady insolvenčního řízení nebo zálohou poskytnutou věřitelským výborem.

(2) Pokud nepostačují ani prostředky podle odstavce 1, rozhodne o pořadí úhrady pohledávky nebo o její poměrné úhradě insolvenční soud na základě návrhu insolvenčního správce podle § 305 odst. 2.

§ 298

(1) Zajištění věřitelé mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena z výtěžku zpeněžení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla zajištěna.

(2) Výtěžek zpeněžení po odečtení nákladů spojených se správou a zpeněžením a po odečtení částky připadající na odměnu insolvenčního správce vydá insolvenční správce se souhlasem insolvenčního soudu zajištěnému věřiteli.

(3) Náklady spojené se zpeněžením lze odečíst nejvýše v rozsahu 5 % výtěžku zpeněžení; náklady spojené se správou nejvýše v rozsahu 4 % výtěžku zpeněžení. Se souhlasem zajištěného věřitele lze odečíst náklady i ve větším rozsahu.

(4) Zajištěnému věřiteli, který dosud nesplnil povinnost podle § 157 odst. 1, se vydá výtěžek zpeněžení po odečtení částky připadající na splnění této povinnosti.

(5) Pro zpeněžení podle § 293 se odstavec 2 použije jen tehdy, jestliže zajištěný věřitel dosud nesplnil povinnost podle § 230 odst. 3.

§ 299

(1) Zajištění věřitelé se uspokojí podle pořadí, v jakém vznikl právní důvod zajištění, z té části výtěžku, který na ně připadá, nedohodnou-li se písemně jinak. Neuspokojená část jejich pohledávky se považuje za pohledávku přihlášenou a uspokojí se stejně jako tyto pohledávky.

(2) Zpeněžením věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty v konkursu zaniká zajištění pohledávky zajištěného věřitele, a to i v případě, že nepodal přihlášku své pohledávky.

(3) Je-li zajišťovací právo, které zaniklo zpeněžením podle odstavce 2, zapsáno ve veřejném či neveřejném seznamu, který podle zvláštního právního předpisu osvědčoval vlastnictví nebo jiná věcná práva ke zpeněžené věci, pohledávce, právu nebo jiné majetkové hodnotě, oznámí insolvenční správce zánik zajištění orgánu nebo osobě, která tento seznam vede; § 139 odst. 1 písm. i) platí přiměřeně.

§ 300

Insolvenční správce podává insolvenčnímu soudu a věřitelskému výboru dílčí zprávy o průběhu zpeněžení majetkové podstaty a o nakládání s výtěžkem tohoto zpeněžení. Tyto zprávy podává z vlastního podnětu nebo na základě rozhodnutí insolvenčního soudu anebo žádosti věřitelského výboru. O zpeněžení majetkové podstaty vyrozumí insolvenční správce neprodleně také soud, správce daně, soudního exekutora nebo jiný orgán, u kterého podle dosavadních výsledků insolvenčního řízení probíhá řízení týkající se zpeněženého majetku, včetně řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce na majetek dlužníka.

§ 301

(1) Umožňuje-li to stav zpeněžení majetkové podstaty, insolvenční správce kdykoliv v průběhu insolvenčního řízení navrhne insolvenčnímu soudu, aby povolil částečný rozvrh; s jeho návrhem musí souhlasit věřitelský výbor. V návrhu musí uvést, které pohledávky mají být v částečném rozvrhu uspokojeny a do jaké výše.

(2) Insolvenční soud povolí částečný rozvrh, jestliže jej umožňuje stav výtěžku zpeněžení majetkové podstaty, jestliže jím nejsou dotčena práva zajištěných věřitelů, jestliže jím nemůže být ohrožen rozvrh po konečné zprávě a jestliže je navrhované uspokojení pohledávek, zahrnutých do částečného rozvrhu, nepochybné.

(3) Proti rozhodnutí o povolení částečného rozvrhu není odvolání přípustné.

(4) O pohledávkách zahrnutých do částečného rozvrhu vydá insolvenční soud rozvrhové usnesení, které doručí dlužníkovi, insolvenčnímu správci a všem věřitelům, kteří jsou do něho zahrnuti. Tyto osoby mohou proti němu podat odvolání.

Díl 7 **Konečná zpráva a rozvrh**

§ 302

(1) V závěru zpeněžení majetkové podstaty insolvenční správce předloží insolvenčnímu soudu konečnou zprávu. Předložení konečné zprávy nebrání, jestliže

a) dosud nejsou ukončeny incidenční spory, pokud jejich výsledek nemůže podstatně ovlivnit závěr konečné zprávy,

b) se nepodařilo zpeněžit všechnen majetek náležející do majetkové podstaty, pokud dosud nezpeněžený majetek může být z majetkové podstaty vyňat.

(2) Konečná zpráva insolvenčního správce musí podat celkovou charakteristiku jeho činnosti s vyčíslením jejích finančních výsledků. Konečná zpráva musí obsahovat zejména

a) přehled pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jim na roveň postavených, které insolvenční správce již uspokojil a které ještě uspokojit zbývá,

b) přehled výdajů vynaložených v souvislosti se správou majetkové podstaty se zdůvodněním výdajů, které nejsou obvyklé,

c) přehled zpeněžení majetkové podstaty s výsledkem, jehož bylo dosaženo,

d) uvedení majetku, který nebyl zpeněžen, s odůvodněním, proč k tomu došlo,

e) výsledky částečného rozvrhu, pokud k němu došlo,

f) přehled plnění zajištěným věřitelům s promítnutím do rozvrhu,

g) přehled jednání a právních úkonů, významných pro průběh insolvenčního řízení.

(3) Konečná zpráva insolvenčního správce musí vyústit ve vyčíslení částky, která má být rozdělena mezi věřitele, a v označení těchto věřitelů, s údajem o výši jejich podílů na této částce.

(4) Ke dni sestavení konečné zprávy sestaví insolvenční správce účetní závěrku.

§ 303

(1) Současně s konečnou zprávou insolvenční správce předloží insolvenčnímu soudu i vyúčtování své odměny a výdajů.

(2) Vyúčtování své odměny a výdajů podá i předběžný správce a další správci, kteří se podíleli na správě majetkové podstaty a jsou osobami rozdílnými od insolvenčního správce a jejich odměna netvoří součást jeho odměny.

§ 304

(1) Insolvenční soud přezkoumá konečnou zprávu insolvenčního správce a jeho vyúčtování a odstraní po slyšení insolvenčního správce chyby a nejasnosti v ní obsažené.

(2) O konečné zprávě insolvenčního správce po její úpravě uvědomí insolvenční soud účastníky řízení tím, že ji zveřejní vyhláškou. Současně je uvědomí o tom, že do 15 dnů od zveřejnění konečné zprávy v insolvenčním rejstříku mohou proti ní podat námitky; námitky se podávají u insolvenčního soudu dvojmo s tím, že jedno vyhotovení se doručuje insolvenčnímu správci k vyjádření.

(3) K projednání konečné zprávy insolvenčního správce a jeho vyúčtování nařídí insolvenční soud jednání. Termín a místo tohoto jednání uvede ve vyhlášce na úřední desce; předvolání k tomuto jednání insolvenční soud zvlášť doručí insolvenčnímu správci, dlužníku, věřitelům, kteří podali námitky proti konečné zprávě, a věřitelskému výboru.

(4) Na jednání o konečné zprávě a vyúčtování insolvenčního správce projedná insolvenční soud námitky, které byly proti ní vzneseny. Na základě toho rozhodne buď tak, že

- a) schválí předloženou konečnou zprávu a vyúčtování, nejsou-li námitky vůči nim důvodné,
- b) nařídí doplnění nebo změnu konečné zprávy nebo vyúčtování, jestliže shledá, že některé z námitek proti nim jsou důvodné, avšak nemění její základní obsah,
- c) odmítne přijmout konečnou zprávu, shledá-li že námitky proti ní vznesené důvodně zpochybňují zprávu jako celek; v tomto případě uloží insolvenčnímu správci, aby předložil novou konečnou zprávu ve lhůtě, kterou určí.

(5) Rozhodnutí podle odstavce 4 insolvenční soud vyvěsí na úřední desce soudu. Zvlášť toto rozhodnutí doručí insolvenčnímu správci, dlužníku a věřitelům, o jejichž námitkách bylo rozhodováno. Odvolání proti tomuto rozhodnutí mohou podat věřitelé, jejichž námitkám nebylo vyhověno.

§ 305

(1) Před rozvrhem se uspokojí dosud nezaplacené pohledávky, které se uspokojují kdykoli v průběhu konkursního řízení; a to pohledávky za majetkovou podstatou, pohledávky jím postavené na roveň a zajištěné pohledávky v rozsahu stanoveném v § 298 a § 299 odst. 1.

(2) Nestačí-li dosažený výtěžek ze zpeněžení majetkové podstaty k uspokojení všech pohledávek, uvedených v odstavci 1, uspokojí se nejdříve odměna a hotové výdaje insolvenčního správce, poté pohledávky věřitelů podle § 168 odst. 1 písm. e) a § 169 odst. 1 písm. g), poté pohledávky věřitelů z úvěrového financování, poté náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty, poté pohledávky věřitelů na výživném ze zákona a poté pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví; ostatní pohledávky se uspokojí poměrně. Výtěžku zpeněžení podle § 298 odst. 2 lze však použít k uspokojení jiných pohledávek až po uspokojení pohledávky zajištěného věřitele.

(3) Z výtěžku zpeněžení vyčlení insolvenční správce před rozvrhem částku na

předpokládané výlohy, spojené s ukončením řízení.

§ 306

(1) Po právní moci rozhodnutí o schválení konečné zprávy předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu návrh rozvrhového usnesení, v němž uvede, kolik má být vyplaceno na každou pohledávku uvedenou v upraveném seznamu přihlášených pohledávek.

(2) Insolvenční soud přezkoumá věcnou správnost návrhu předloženého insolvenčním správcem. Poté vydá rozvrhové usnesení, v němž určí částky, které mají být věřitelům vyplaceny.

(3) Všichni věřitelé zahrnutí do rozvrhu se uspokojují poměrně vzhledem k výši jejich pohledávky tak, jak byla zjištěna.

(4) Vydání rozvrhového usnesení nebrání, jestliže ohledně některé z pohledávek z upraveného seznamu přihlášených pohledávek nejsou dosud splněny podmínky pro její výplatu nebo jde-li dosud o pohledávku spornou; jde zejména o pohledávky,

a) kterých se týká odvolání proti konečné zprávě,

b) ohledně kterých dosud nebyl skončen incidenční spor.

(5) Pro zařazení do rozvrhu je u pohledávek vázaných na podmínku rozhodný stav ke dni vydání rozvrhového usnesení.

§ 307

(1) Rozvrhové usnesení doručí insolvenční soud insolvenčnímu správci, dlužníku a věřitelům, jejichž pohledávek se toto usnesení týká; tyto osoby mohou proti rozvrhovému usnesení podat odvolání.

(2) V rozvrhovém usnesení určí insolvenční soud insolvenčnímu správci lhůtu k jeho splnění; lhůta nesmí být delší než 2 měsíce od právní moci tohoto usnesení.

(3) Částky určené pro jednotlivé věřitele v rozvrhovém usnesení jim insolvenční správce proplatí na jejich náklad zpravidla ve svém sídle. Částky nepřesahující 500 Kč může složit do úschovy u soudu a věřitele o tom písemně vyrozumět. Obdobně postupuje, jestliže nedojde k proplacení částek určených pro jednotlivé věřitele do 30 dnů od rozvrhového usnesení pro překážku na jejich straně. O splnění rozvrhového usnesení podá insolvenční správce insolvenčnímu soudu zprávu.

(4) Částky, které by mohly připadnout na pohledávky uvedené v § 306 odst. 4, složí insolvenční správce do úschovy u insolvenčního soudu. Jakmile odpadnou překážky k jejich výplatě, vydá o nich insolvenční soud další rozvrhové usnesení; ustanovení o rozvrhovém usnesení platí obdobně i pro další rozvrhové usnesení. Pokud se ukáže, že ohledně některé z těchto částek nejsou splněny předpoklady pro její zařazení do rozvrhu, vyloučí ji insolvenční soud z rozvrhu; proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné. Obdobně se postupuje ohledně částek vyčleněných na výlohy spojené s ukončením řízení, pokud nebyly použity.

**Díl 8
Zrušení konkursu**

§ 308

(1) Insolvenční soud rozhodne i bez návrhu o zrušení konkursu

- a) zjistí-li, že nebyl ani dodatečně osvědčen dlužníkův úpadek; to neplatí, došlo-li již ke zpeněžení podstatné části majetkové podstaty,
- b) zjistí-li, že zde není žádný přihlášený věřitel a všechny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou uspokojeny,
- c) po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení,
- d) zjistí-li, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující; přitom se nepřihlíží k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám vyloučeným z majetkové podstaty.

(2) Insolvenční soud rozhodne o zrušení konkursu též na návrh dlužníka, jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili se zrušením konkursu souhlas a na které je úředně ověřena pravost podpisu osob, které ji podepsaly.

§ 309

(1) Pro doručení a zveřejnění rozhodnutí, kterým se konkurs ruší, platí totéž co o doručení a zveřejnění rozhodnutí o prohlášení konkursu. Dlužníku a insolvenčnímu správci se toto rozhodnutí doručuje do vlastních rukou.

(2) Proti rozhodnutí podle § 308 odst. 1 mohou podat odvolání pouze insolvenční správce a přihlášení věřitelé.

(3) Rozhodnutí, kterým se konkurs ruší, je vykonatelné a jeho účinky nastávají dnem, kdy nabude právní moci.

(4) Právní mocí rozhodnutí, kterým se konkurs ruší, insolvenční řízení končí.

§ 310

(1) Jestliže dlužník v průběhu konkursu zemře, nastupují na jeho místo jeho dědicové, a není-li jich, stát.

(2) Insolvenční správce předloží insolvenčnímu soudu zprávu o dosavadních výsledcích projednání konkursu spolu s vyúčtováním své poměrné odměny a již vynaložených výloh. Insolvenční soud předloženou zprávu přezkoumá a rozhodne o ní; § 304 platí přiměřeně.

(3) Po právní moci rozhodnutí o schválení zprávy podle odstavce 2 insolvenční soud zruší konkurs a postoupí věc soudu, který projednává dědictví. O doručení a zveřejnění tohoto rozhodnutí platí § 309; odvolání proti němu však není přípustné.

§ 311

Dojde-li v důsledku zrušení konkursu podle § 308 odst. 1 písm. c) a d) ke zrušení a zániku dlužníka, který je právnickou osobou, bez právního nástupce podle zvláštního právního předpisu, neuspokojené pohledávky nebo jejich neuspokojené části zanikají, pokud nebudou uspokojeny ze zajištění.

§ 312

(1) Zrušením konkursu zanikají účinky prohlášení konkursu s výjimkou účinků, u kterých je možné jejich navrácení do stavu před prohlášením konkursu. Platnost a účinnost právních úkonů, které byly provedeny během konkursu, tím není dotčena.

(2) Za dlužníka, který je právnickou osobou, jednájí opět jeho statutární orgány nebo likvidátor, jde-li o právnickou osobu v likvidaci; přerušení likvidace právnické osoby končí.

(3) Zrušení konkursu podle § 308 odst. 1 písm. d) je podkladem pro výmaz dlužníka z obchodního rejstříku, nejde-li o právnickou osobu zřízenou zákonem.

(4) Na základě upraveného seznamu pohledávek lze po zrušení konkursu podat návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci pro zjištěnou neuspokojenou pohledávku, kterou dlužník nepopřel; toto právo se promlčí za 10 let od zrušení konkursu. To neplatí, jde-li o neuspokojenou pohledávku nebo její část, která zaniká podle § 311.

§ 313

(1) Funkce insolvenčního správce nekončí zrušením konkursu, i když jeho oprávnění nakládat se zbývajících částí majetkové podstaty a další dispoziční oprávnění přecházejí na dlužníka.

(2) Insolvenční správce je povinen ke dni zrušení konkursu uzavřít účetní knihy, sestavit účetní závěrku, splnit povinnosti uložené daňovými předpisy a předat dlužníku potřebné účetní záznamy. Dále je povinen předat zbývajících majetek dlužníkovi a zajistit činnosti evidenční a archivační, popřípadě další činnosti související se zrušením konkursu. Nevede-li dlužník účetnictví, týkají se tyto povinnosti přiměřeně jeho daňové evidence.

(3) Po provedení činností podle odstavce 2 insolvenční soud insolvenčního správce zproští jeho funkce. Současně rozhodne o výdajích, které insolvenčnímu správci vznikly v souvislosti se zrušením konkursu, a o způsobu jejich úhrady.

Díl 9 Zvláštní ustanovení o nepatrném konkursu

§ 314

(1) O nepatrný konkurs jde, jestliže

a) dlužníkem je fyzická osoba, která není podnikatelem, nebo

b) celkový obrat dlužníka podle zvláštního právního předpisu⁴⁶⁾ za poslední účetní období předcházející prohlášení konkursu nepřesahuje 2 000 000 Kč a dlužník nemá více než 50 věřitelů.

(2) Rozhodnutí o tom, že jde o nepatrný konkurs, může insolvenční soud vydat i bez návrhu a spojit je s prohlášením konkursu nebo je vydat kdykoli v průběhu insolvenčního řízení po prohlášení konkursu.

(3) Vyjde-li dodatečně najevo, že konkurs neměl být považován za nepatrný, insolvenční soud přijaté rozhodnutí bez zbytečného odkladu zruší.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 není odvolání přípustné, musí však být vždy odůvodněno.

§ 315

(1) Nerozhodne-li schůze věřitelů jinak, v nepatrném konkursu se postupuje podle tohoto zákona s těmito odchylkami:

a) místo věřitelského výboru mohou věřitelé ustanovit zástupce věřitelů,

b) k účinnosti dohody o vypořádání společného jmění manželů není potřeba schválení insolvenčním soudem ani souhlasu věřitelského orgánu,

c) k vyloučení nedobytných pohledávek a věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot, které není možné prodat, není nutný souhlas insolvenčního soudu ani věřitelského orgánu,

d) o včasných námitkách proti konečné zprávě a vyúčtování lze rozhodnout i bez nařízení jednání,

e) při přezkumném jednání lze současně projednat všechny otázky, o kterých by jinak byla oprávněna rozhodnout pouze schůze věřitelů, a je-li to účelné, lze přednést také konečnou zprávu a vyúčtování a projednat námitky proti nim.

(2) Není-li to v rozporu s rozhodnutím schůze věřitelů, insolvenční soud může pro nepatrný konkurs stanovit i další odchylky od zákona, pokud povedou k rychlému a hospodárnému průběhu insolvenčního řízení; těmito odchylkami nesmí být dotčeno postavení zajištěných věřitelů ani zásady insolvenčního řízení. Toto rozhodnutí může insolvenční soud spojit s rozhodnutím o nepatrném konkursu nebo je může vydat kdykoli později.

Hlava II Reorganizace

Díl 1 Přípustnost reorganizace

§ 316

(1) Reorganizací se rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.

(2) Reorganizací lze řešit úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka, který je podnikatelem; reorganizace se týká jeho podniku.

(3) Reorganizace není přípustná, je-li dlužníkem právnická osoba v likvidaci, obchodník s cennými papíry nebo osoba oprávněná k obchodování na komoditní burze podle zvláštního právního předpisu.

(4) Reorganizace je přípustná, jestliže celkový obrat dlužníka podle zvláštního právního předpisu⁴⁶⁾ za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň částku 100 000 000 Kč, nebo zaměstnává-li dlužník nejméně 100 zaměstnanců v pracovním poměru; ustanovení odstavce 3 tím není dotčeno.

(5) Jestliže dlužník společně s insolvenčním návrhem nebo nejpozději do 15 dnů po rozhodnutí o úpadku předložil insolvenčnímu soudu reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů počítanou podle výše jejich pohledávek a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů počítanou podle výše pohledávek, omezení podle odstavce 4 se nepoužije.

Díl 2
Návrh na povolení reorganizace

§ 317

(1) Osobou oprávněnou podat návrh na povolení reorganizace je dlužník nebo přihlášený věřitel.

(2) Návrh na povolení reorganizace může podat pouze ten, kdo je v dobré víře, že jsou nebo budou splněny všechny podmínky pro schválení reorganizačního plánu.

§ 318

(1) Dlužník, který podal insolvenční návrh pro hrozící úpadek, může podat návrh na povolení reorganizace nejpozději do rozhodnutí o úpadku. V ostatních případech lze návrh na povolení reorganizace podat nejpozději do 10 dnů před první schůzí věřitelů, která se má konat po rozhodnutí o úpadku.

(2) Opožděně podaný návrh na povolení reorganizace insolvenční soud odmítne rozhodnutím, které doručí dlužníku, navrhovateli, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání proti němu může podat pouze osoba, která opožděný návrh podala.

§ 319

(1) Návrh na povolení reorganizace, podaný dlužníkem, musí vedle obecných

náležitostí podání²⁰) obsahovat

- a) označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat,
- b) dlužníkovi známé údaje o kapitálové struktuře a majetku osob, které dlužníka ovládají nebo které tvoří s dlužníkem koncern²¹), včetně údaje o tom, zda ohledně některé z těchto osob neprobíhá insolvenční řízení, anebo prohlášení, že není takových osob,
- c) údaj o způsobu navrhované reorganizace.

(2) K návrhu na povolení reorganizace musí dlužník připojit seznam majetku a seznam závazků, popřípadě prohlášení o změnách, ke kterým v mezidobí došlo v porovnání se seznamy, které v insolvenčním řízení již dříve předložil.

(3) Návrh na povolení reorganizace podaný věřitelem musí kromě obecných náležitostí podání²⁰) obsahovat údaje uvedené v odstavci 1 písm. a) a c). Ostatní údaje podle odstavce 1 uvede věřitel, jen pokud jsou mu známy.

(4) Pro označení osob v návrhu na povolení reorganizace a v seznamech k němu připojených platí § 103 odst. 1 obdobně.

(5) Údajem o způsobu reorganizace, obsaženým v návrhu na povolení reorganizace, nejsou osoby sestavující reorganizační plán, ani osoba, která návrh podala, vázány.

§ 320

(1) Neobsahuje-li návrh na povolení reorganizace všechny náležitosti nebo je nesrozumitelný anebo neurčitý, insolvenční soud usnesením vyzve osobu, která jej podala, k jeho opravě nebo doplnění v určené lhůtě, která nesmí být delší než 7 dnů. Současně ji poučí, jak má opravu nebo doplnění provést.

(2) Podle odstavce 1 postupuje insolvenční soud i tehdy, nejsou-li k návrhu na povolení reorganizace připojeny zákonem požadované přílohy nebo neobsahují-li tyto přílohy stanovené náležitosti.

(3) Návrh na povolení reorganizace insolvenční soud odmítne, není-li přes jeho výzvu řádně doplněn a v řízení o něm nelze pro tento nedostatek pokračovat nebo nejsou-li k němu přes jeho výzvu připojeny zákonem požadované přílohy anebo neobsahují-li tyto přílohy přes jeho výzvu stanovené náležitosti.

(4) Rozhodnutí podle odstavce 3 doručí insolvenční soud dlužníku, předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci, věřitelskému výboru a osobě, která návrh na povolení reorganizace podala; odvolání proti němu může podat jen osoba, která návrh na povolení reorganizace podala. K podanému odvolání se nepřihlíží, jestliže před rozhodnutím o něm insolvenční soud povolil reorganizaci na návrh jiné osoby.

§ 321

(1) Jestliže poté, co insolvenčnímu soudu došel návrh na povolení reorganizace, podá

tento návrh i další osoba, považuje se návrh další osoby za přistoupení k řízení, jehož předmětem je reorganizace; § 107 se použije přiměřeně.

(2) Insolvenční soud vyzve osoby podle odstavce 1, aby ve lhůtě, která nesmí být delší než 30 dnů, odstranily odlišnosti svých návrhů a vyrozuměly jej o společném stanovisku. Nestane-li se tak, vychází insolvenční soud z návrhu, který podal dlužník, a není-li jej, pak z návrhu věřitele, který mu došel dříve.

§ 322

(1) Osoba, která podala návrh na povolení reorganizace, jej může vzít zpět do doby, než insolvenční soud reorganizaci povolí nebo o podaném návrhu jinak rozhodne.

(2) Zpětvzetí návrhu na povolení reorganizace vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, které se doručuje osobě, která návrh podala, dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru; odvolání proti němu není přípustné. Po vydání tohoto rozhodnutí insolvenční soud nepokračuje v projednání reorganizace.

(3) Byl-li návrh na povolení reorganizace vzat zpět až poté, co o něm bylo rozhodnuto, insolvenční soud rozhodne, že zpětvzetí není účinné; toto rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné, se doručuje osobě, která návrh podala, dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru.

(4) Osobu, která podala další návrh na povolení reorganizace, vyzve insolvenční soud, aby mu do 15 dnů sdělila, zda trvá na jeho projednání; nestane-li se tak, v projednání reorganizace insolvenční soud nepokračuje.

§ 323

(1) Návrh na povolení reorganizace podaný věřitelem musí schválit schůze věřitelů; učiní tak po zprávě insolvenčního správce o hospodářské situaci dlužníka.

(2) Před rozhodnutím schůze věřitelů o schválení návrhu na povolení reorganizace upozorní insolvenční správce na jemu známé důvody, pro které lze pochybovat o poctivém záměru navrhujícího věřitele.

§ 324

(1) Po podání návrhu na povolení reorganizace a před rozhodnutím o úpadku jsou osoby oprávněné nakládat s majetkovou podstatou povinny zdržet se právních úkonů, jimiž by mohla být zmařena nebo ohrožena navrhovaná reorganizace.

(2) Insolvenční soud může po podání návrhu na povolení reorganizace i bez návrhu změnit své předběžné opatření.

(3) Od okamžiku zveřejnění návrhu na povolení reorganizace v insolvenčním rejstříku není přípustné započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele, ledaže insolvenční soud určí jinak předběžným opatřením. To platí i tehdy, jestliže zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před uvedeným okamžikem.

Díl 3
Rozhodnutí o návrhu na povolení reorganizace

§ 325

Při projednání návrhu na povolení reorganizace postupuje insolvenční soud podle § 148 až 152.

§ 326

(1) Insolvenční soud zamítne návrh na povolení reorganizace,

- a) lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že jím je sledován nepoctivý záměr, nebo
- b) který znovu podala osoba, o jejímž návrhu na povolení reorganizace bylo již dříve rozhodnuto, anebo
- c) který podal věřitel, jestliže jej neschválí schůze věřitelů.

(2) Na nepoctivý záměr sledovaný návrhem na povolení reorganizace lze usuzovat zejména tehdy, jestliže ohledně dlužníka, jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektivního statutárního orgánu

- a) v posledních 5 letech probíhalo insolvenční řízení nebo jiné řízení řešící úpadek, a to v závislosti na výsledku takového řízení, nebo
- b) podle výpisu z rejstříku trestů v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení proběhlo trestní řízení, které skončilo pravomocným odsouzením pro trestný čin majetkové nebo hospodářské povahy.

(3) Rozhodnutí o zamítnutí návrhu na povolení reorganizace se doručuje dlužníku, osobě, která návrh podala, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání proti němu může podat pouze osoba, která návrh podala.

§ 327

(1) Jestliže insolvenční soud návrh na povolení reorganizace odmítne, vezme na vědomí jeho zpětvzetí nebo jej zamítne, pokračuje bez dalšího v insolvenčním řízení. Účinky podání návrhu na povolení reorganizace tímto rozhodnutím zanikají.

(2) Na osobu, jejíž návrh na povolení reorganizace insolvenční soud odmítne, vezme na vědomí jeho zpětvzetí nebo jej zamítne, se použije přiměřeně § 147.

§ 328

Nedojde-li ke zpětvzetí návrhu na povolení reorganizace ani k jeho odmítnutí nebo zamítnutí, insolvenční soud reorganizaci povolí. Rozhodnutí o povolení reorganizace se doručuje dlužníku, navrhovateli, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání

proti němu
není přípustné.

§ 329

(1) Rozhodnutí o povolení reorganizace obsahuje

- a) výrok o povolení reorganizace,
- b) informaci o tom, kdo je insolvenčním správcem, a nebyl-li dosud ustanoven, výrok o jeho ustanovení,
- c) výzvu, aby dlužník ve lhůtě 120 dnů předložil reorganizační plán nebo aby bez zbytečného odkladu insolvenčnímu soudu sdělil, že jej předložit nehodlá,
- d) informaci o tom, za jakých podmínek mohou předložit reorganizační plán další osoby.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. c) se nepoužije, jestliže dlužník před vydáním rozhodnutí podle odstavce 1 insolvenčnímu soudu oznámil, že reorganizační plán předložit nehodlá.

(3) Splatnost závazků a pohledávek se rozhodnutím o povolení reorganizace vždy vrací do původních termínů.

(4) Rozhodnutí o povolení reorganizace může dále obsahovat výrok o jiných opatřeních týkajících se majetkové podstaty a nezbytných k zajištění účelu reorganizace.

§ 330

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je dlužník v průběhu reorganizace dlužníkem s dispozičními oprávněními. Pro povinnosti dlužníka, který je fyzickou osobou, a statutárního orgánu dlužníka, který je právnickou osobou, platí obdobně § 36 a 37.

(2) Právní mocí rozhodnutí o povolení reorganizace se ruší omezení dispozičních oprávnění dlužníka, ke kterým došlo ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v dosavadním průběhu insolvenčního řízení, ledaže insolvenční soud rozhodne podle § 332 jinak.

(3) Právní úkony, které mají z hlediska nakládání s majetkovou podstatou a její správou zásadní význam, činí dlužník s dispozičními oprávněními jen se souhlasem věřitelského výboru. Porušení této povinnosti má za následek odpovědnost dlužníka za škodu nebo jinou újmu, kterou tím věřitelům nebo třetím osobám způsobil; členové statutárního orgánu dlužníka za takto způsobenou škodu nebo jinou újmu ručí společně a nerozdílně.

(4) Za právní úkony, které mají podle odstavce 3 zásadní význam, se považují úkony, jejichž důsledkem se významně změní hodnota majetkové podstaty nebo postavení věřitelů anebo míra uspokojení věřitelů.

(5) Pohledávky vedoucích zaměstnanců dlužníka s dispozičními oprávněními, podle § 33 odst. 3 a § 73 odst. 3 zákoníku práce, které vznikly po povolení reorganizace, lze v

průběhu insolvenčního řízení uspokojit pouze do výše, kterou určí insolvenční správce se souhlasem věřitelského výboru.

(6) Ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky povolení reorganizace, sestaví dlužník mezitímní účetní závěrku.

§ 331

Insolvenční správce vykonává dohled nad činností dlužníka s dispozičními oprávněními, zajišťuje dohled nad zjišťováním a soupisem majetkové podstaty, sestavuje a doplňuje seznam věřitelů a podává zprávy věřitelskému výboru. Kromě toho plní i další úkoly a provádí další činnosti, které mu uložil insolvenční soud.

§ 332

(1) Insolvenční soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského výboru anebo i bez návrhu zakázat dlužníku s dispozičními oprávněními nakládání s majetkovou podstatou nebo může jeho oprávnění ve stanoveném rozsahu omezit. Učiní tak v zájmu věřitelů zejména tehdy, vzniknou-li pochybnosti o poctivém jednání nebo odborné způsobilosti dlužníka nebo osob jednajících jeho jménem.

(2) Je-li návrhů podle odstavce 1 více, insolvenční soud o nich rozhodne jedním rozhodnutím, proti němuž není odvolání přípustné. Zamítne-li je, lze další návrhy podle odstavce 1 podat až po uplynutí 30 dnů. Omezení stanovená rozhodnutím vydaným podle odstavce 1 může insolvenční soud kdykoli před schválením reorganizačního plánu na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského výboru zrušit nebo změnit.

(3) Jestliže insolvenční soud zakáže dlužníku s dispozičními oprávněními nakládat s majetkovou podstatou nebo jeho oprávnění k tomu omezí, přecházejí tato dispoziční oprávnění na insolvenčního správce.

§ 333

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, rozhodnutím o povolení reorganizace se pozastavuje výkon funkce valné hromady nebo členské schůze dlužníka a místo valné hromady nebo členské schůze dlužníka rozhoduje v její působnosti insolvenční správce.

(2) Valné hromadě nebo členské schůzi dlužníka i po rozhodnutí o povolení reorganizace zůstává zachováno právo jmenovat nebo volit a odvolávat členy statutárního orgánu dlužníka a dozorčí rady dlužníka; k účinnosti jejího rozhodnutí se však vyžaduje souhlas věřitelského výboru.

(3) Zanikne-li funkce statutárního orgánu dlužníka nebo dozorčí rady anebo funkce všech členů těchto orgánů a není-li postupem podle zvláštního právního předpisu jmenován nebo zvolen do 30 dnů poté nový statutární orgán nebo dozorčí rada nebo jejich členové, zvolí je věřitelský výbor.

Díl 4 Věřitelé při reorganizaci

§ 334

Reorganizace se účastní přihlášení věřitelé, jakož i věřitelé s pohledávkami za majetkovou podstatou a věřitelé jim na roveň postavení.

§ 335

(1) Při reorganizaci se za věřitele dlužníka považují i společníci a členové dlužníka; za pohledávku těchto osob se považuje právo vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu. To neplatí, je-li dlužník v úpadku pro předlužení.

(2) Platí, že výše pohledávky vyplývající z účasti společníka nebo člena dlužníka ve společnosti nebo v družstvu je rovna nule; ustanovení § 347 odst. 2 tím není dotčeno.

§ 336

(1) Není-li dále stanoveno jinak, platí o přezkoumání přihlášených pohledávek v reorganizaci obdobně § 190 až 202.

(2) Popření pohledávky dlužníkem má v reorganizaci tytéž účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem; pro toto popření platí obdobně ustanovení o zjištění pohledávky týkající se insolvenčního správce. Jestliže dlužník popřel pohledávku při přezkumném jednání, které se konalo dříve, než nastaly účinky povolení reorganizace, nastávají účinky tohoto popření v reorganizaci dnem, kdy nastaly účinky povolení reorganizace; tento den je rozhodný i pro počátek běhu lhůt k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky. Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena dlužníkem, podávají žalobu vždy vůči dlužníku.

(3) Jde-li o vykonatelnou pohledávku přiznanou pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu, může dlužník jako důvod popření její pravosti nebo výše v reorganizaci uplatnit jen skutečnosti, které jsou důvodem pro zastavení výkonu rozhodnutí nebo exekuce proto, že pohledávka zanikla nebo je promlčená.

(4) Popření pohledávky přihlášeným věřitelem nemá po dobu trvání reorganizace vliv na zjištění popřené pohledávky.

§ 337

(1) Pro potřeby určení rozsahu uspokojení zjištěných pohledávek a hlasování věřitelů o přijetí reorganizačního plánu se věřitelé dlužníka při reorganizaci rozdělují do skupin, a to tak, aby v každé skupině byli věřitelé se zásadně shodným právním postavením a se zásadně shodnými hospodářskými zájmy. Rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin obsahuje reorganizační plán, v němž se vždy uvede, podle jakých kritérií k rozdělení věřitelů došlo.

(2) Samostatnou skupinou jsou zejména

- a) každý zajištěný věřitel,
- b) věřitelé uvedení v § 335,
- c) věřitelé, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny.

(3) Pohledávkou nedotčenou reorganizačním plánem je pohledávka, jejíž výši, splatnost ani další její vlastnosti a práva s ní spojená reorganizační plán nemění, nebo pohledávka, o které věřitel písemně uznal, že není reorganizačním plánem dotčena.

(4) Pohledávkou nedotčenou reorganizačním plánem je i pohledávka, u které v důsledku prodlení dlužníka došlo ke ztrátě sjednané výhody splátek, jestliže reorganizační plán

- a) stanoví splatnost jistiny včetně úroků stejně jako před prodlením dlužníka,
- b) nemění žádná další práva spojená s pohledávkou, s výjimkou práv věřitele spojených s účinky zahájení insolvenčního řízení nebo s již nastalým prodlením dlužníka,
- c) stanoví, že všechny splátky jistiny a úroku, které měl dlužník zaplatit před svým prodlením do dne účinnosti reorganizačního plánu, budou uhrazeny neprodleně po účinnosti reorganizačního plánu.

(5) Odůvodněnost a vhodnost rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin posoudí insolvenční soud při schvalování reorganizačního plánu.

(6) Na základě návrhu dotčeného věřitele nebo předkladatele reorganizačního plánu může insolvenční soud rozhodnout o zařazení věřitele do jiné skupiny; učiní tak před schválením reorganizačního plánu. Proti jeho rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

Díl 5 Reorganizační plán

§ 338

(1) Reorganizační plán vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace, a to na základě opatření sledujících ozdravení provozu dlužníkovy podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.

(2) Reorganizační plán se předkládá insolvenčnímu soudu. Po jeho předložení nesmí nikdo až do zprávy o reorganizačním plánu vyvíjet činnost směřující k jeho přijetí nebo odmítnutí. Předkladatel je povinen zdržet se všech činností, které jsou v rozporu s reorganizačním plánem nebo které jinak ovlivňují jeho splnění.

(3) V reorganizačním plánu se lze odchýlit od ustanovení tohoto zákona, pokud jde o uspokojení věřitelů včetně zajištěných věřitelů a věřitelů, jimiž jsou společníci a členové dlužníka uplatňující pohledávku vyplývající z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu, o nakládání s majetkovou podstatou a o závazky dlužníka po skončení insolvenčního řízení.

(4) Další průběh reorganizace nesmí být v rozporu s reorganizačním plánem, pokud

nedošlo stanoveným způsobem k jeho změně.

§ 339

(1) Přednostní právo sestavit reorganizační plán má dlužník, i když návrh na povolení reorganizace podal některý přihlášený věřitel. Může jej předložit současně s návrhem na povolení reorganizace anebo ve lhůtě 120 dnů od rozhodnutí o povolení reorganizace. Tuto lhůtu může insolvenční soud na návrh dlužníka přiměřeně prodloužit, nejdéle však o 120 dnů.

(2) Přednostní právo sestavit reorganizační plán však nemá dlužník, který insolvenčnímu soudu oznámil, že reorganizační plán předložit nehodlá.

(3) Přednostní právo sestavit reorganizační plán nemá rovněž dlužník, jehož věřitelé se tak usnesli na schůzi věřitelů. Schůze věřitelů, na které se projednává nebo schvaluje návrh na povolení reorganizace, je oprávněna přijmout takové usnesení vždy.

(4) Jestliže dlužník před uplynutím lhůty podle odstavce 1 oznámí, že nehodlá předložit reorganizační plán, insolvenční soud rozhodne o ukončení této lhůty; pravost podpisů osob, které oznámení podepsaly, musí být úředně ověřena. Vyjdou-li najevo skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dlužník v sestavování reorganizačního plánu řádně nepokračuje, že postupuje způsobem, kterým může reorganizaci zmařit, nebo že zajištěným věřitelům neplatí úroky podle § 171 odst. 4, může insolvenční soud i bez návrhu rozhodnout o zkrácení nebo ukončení lhůty podle odstavce 1. Učiní tak zpravidla po vyjádření dlužníka, insolvenčního správce a věřitelského výboru.

(5) Proti rozhodnutí insolvenčního soudu podle odstavců 1 a 4 není odvolání přípustné.

(6) Nemá-li dlužník právo přednostně sestavit reorganizační plán nebo zaniklo-li mu toto právo rozhodnutím insolvenčního soudu podle odstavce 4, vyzve insolvenční soud k předložení reorganizačního plánu další osoby; ustanovení odstavců 2 a 4 platí pro tyto osoby obdobně. Ustanovení odstavce 1 o lhůtách k předložení reorganizačního plánu a možnosti jejich prodloužení platí pro tyto osoby přiměřeně.

§ 340

(1) Reorganizační plán obsahuje vždy

a) rozdělení věřitelů do skupin, s určením, jak bude nakládáno s pohledávkami věřitelů v jednotlivých skupinách,

b) určení způsobu reorganizace,

c) určení opatření k plnění reorganizačního plánu, zejména z hlediska nakládání s majetkovou podstatou, a s určením osob, které s ní mohou nakládat, včetně rozsahu jejich práv k nakládání s ní,

d) údaj o tom, zda bude pokračovat provoz dlužníkovy podniku nebo jeho části a za jakých podmínek,

e) uvedení osob, které se budou podílet na financování reorganizačního plánu nebo převezmou některé dlužnickovy závazky anebo zajistí jejich splnění, včetně určení rozsahu, v němž jsou ochotny tak učinit,

f) údaj o tom, zda a jak reorganizační plán ovlivní zaměstnanost v dlužnickově podniku, a o opatřeních, která mají být v tomto směru uskutečněna,

g) údaj o tom, zda a jaké závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace.

(2) V reorganizačním plánu musí být též uvedeno, jak je zajištěno splnění pohledávek, ohledně kterých dosud nebyl skončen incidenční spor, a pohledávek vázaných na odkládací podmínku, jaká je výše částky určené k uspokojení těchto pohledávek pro každou skupinu věřitelů, do které byly zařazeny, a jaká je celková výše částky určené k uspokojení těchto pohledávek podle reorganizačního plánu.

(3) Reorganizační plán musí být sestaven tak, aby údaje v něm obsažené věrně zobrazovaly ekonomické a právní možnosti dlužníka.

§ 341

(1) Reorganizaci lze provést zejména prostřednictvím těchto opatření:

a) restrukturalizací pohledávek věřitelů, spočívající v prominutí části dluhů dlužníka včetně jejich příslušenství nebo v odkladu jejich splatnosti,

b) prodejem celé majetkové podstaty nebo její části anebo prodejem dlužnickova podniku,

c) vydáním části dlužnickových aktiv věřitelům nebo převodem těchto aktiv na nově založenou právnickou osobu, ve které mají věřitelé majetkovou účast,

d) fúzí dlužníka - právnické osoby s jinou osobou nebo převodem jeho jmění na společníka se zachováním nebo změnou práv třetích osob, připouštějí-li to právní předpisy o hospodářské soutěži 47) ,

e) vydáním akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem nebo novou právnickou osobou podle písmene c) nebo d),

f) zajištěním financování provozu dlužnickova podniku nebo jeho části,

g) změnou zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiných dokumentů upravujících vnitřní poměry dlužníka.

(2) V reorganizačním plánu může být uplatněno i více ze základních opatření podle odstavce 1, pokud to jejich povaha připouští.

(3) U věřitelů, do jejichž práv reorganizační plán zasahuje, se v reorganizačním plánu uvede, o jakou částku je jejich pohledávka snížena nebo po jakou dobu bude trvat odklad její splatnosti nebo vykonatelnosti anebo v čem spočívají jiné zásahy do práv věřitelů.

(4) Má-li dojít ke změně údajů, které se zapisují do obchodního rejstříku, musí být z reorganizačního plánu zřejmé, jaké údaje mají být z obchodního rejstříku vymazány a jaké údaje nově zapsány.

§ 342

K reorganizačnímu plánu musí být v závislosti na navrhovaném typu reorganizace připojeny tyto doklady:

- a) nové znění zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiného dokumentu upravujícího vnitřní poměry dlužníka, má-li podle reorganizačního plánu dojít k jeho změně,
- b) prohlášení osob ochotných financovat provedení reorganizačního plánu nebo převzít některé z dlužníkových závazků anebo je zajistit, s uvedením rozsahu, jehož se prohlášení týká; prohlášení musí být vlastnoručně podepsáno a pravost podpisu na něm úředně ověřena,
- c) prohlášení dlužníkova manžela, že souhlasí s použitím majetku ve společném jmění manželů, má-li být podle reorganizačního plánu tento majetek použit; prohlášení musí být vlastnoručně podepsáno a pravost podpisu na něm úředně ověřena,
- d) není-li předkladatelem reorganizačního plánu dlužník, prohlášení dlužníka - fyzické osoby nebo prohlášení neomezeně ručících společníků dlužníka - právnické osoby o ochotě pokračovat v provozu podniku, který předpokládá reorganizační plán; prohlášení musí být vlastnoručně podepsáno a pravost podpisu na něm úředně ověřena,
- e) aktualizované seznamy majetku a závazků dlužníka ke dni předložení reorganizačního plánu, mají-li být věřitelé uspokojováni z provozu dlužníkova podniku,
- f) smlouvy uzavřené s odkládací podmínkou váznoucí na schválení reorganizačního plánu insolvenčním soudem,
- g) seznam a popis významných smluv, které mají být podle reorganizačního plánu po jeho schválení insolvenčním soudem uzavřeny.

§ 343

Zpráva o reorganizačním plánu

(1) Předkladatel reorganizačního plánu zpracuje zprávu o reorganizačním plánu, která musí obsahovat dostatečné informace o návrhu reorganizačního plánu. Součástí této zprávy je reorganizační plán nebo jeho shrnutí a zhodnocení jeho dopadu na věřitele.

(2) Dostatečnými informacemi podle odstavce 1 se rozumí informace, které musí věřitel určité skupiny znát k tomu, aby se mohl rozhodnout, zda přijme reorganizační plán, zejména informace o tom, jaké plnění, v jaké hodnotě se jednotlivým skupinám věřitelů nabízí. Takovými informacemi však nejsou informace, které předkladatel může získat jen s nepoměrnými obtížemi, nebo informace o reorganizačním plánu jiné osoby než předkladatele.

(3) Zpráva o reorganizačním plánu se předkládá věřitelům v dostatečném předstihu před schůzí věřitelů, která má rozhodnout o jeho přijetí, nejpozději 15 dnů před termínem

jejího konání. Tuto zprávu lze zveřejnit až poté, co ji schválil insolvenční soud.

(4) Náležitosti zprávy o reorganizačním plánu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 344

(1) Není-li dále stanoveno jinak, k projednání reorganizačního plánu a hlasování o jeho přijetí dochází na schůzi věřitelů, která je svolána jen za tímto účelem. O přijetí reorganizačního plánu se v takovém případě hlasuje ve skupinách věřitelů, stanovených reorganizačním plánem.

(2) Dlužníku a insolvenčnímu správci doručí insolvenční soud předvolání na schůzi věřitelů podle odstavce 1 do vlastních rukou s poučením o nezbytnosti jejich účasti.

(3) Schůzi věřitelů k projednání a přijetí reorganizačního plánu insolvenční soud nesvolá nebo již svolanou schůzi věřitelů zruší, jestliže mimo schůzi věřitelů hlasovala o přijetí reorganizačního plánu každá jím stanovená skupina věřitelů nebo považuje-li se reorganizační plán podle tohoto zákona za přijatý bez hlasování.

§ 345

(1) O přijetí reorganizačního plánu mohou věřitelé hlasovat i mimo schůzi věřitelů, a to i před podáním návrhu na povolení reorganizace nebo i před podáním insolvenčního návrhu, jestliže měli možnost seznámit se s informacemi, které svým obsahem a rozsahem odpovídají informacím, které musí být obsaženy ve zprávě o reorganizačním plánu; tím není dotčena informační povinnost dlužníka, jehož účastnické cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu¹⁸).

(2) Výsledky hlasování dosažené mimo schůzi věřitelů se připočtou k výsledkům hlasování dosaženým na schůzi věřitelů. Je-li rozpor mezi hlasováním věřitele mimo schůzi věřitelů a jeho hlasováním na schůzi věřitelů, považuje se za rozhodné hlasování věřitele na schůzi věřitelů; o tom insolvenční soud tohoto věřitele neprodleně vyrozumí.

§ 346

Hlasování mimo schůzi věřitelů

(1) Hlasují-li věřitelé o přijetí reorganizačního plánu mimo schůzi věřitelů po zahájení insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu, a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(2) Hlasují-li věřitelé o přijetí reorganizačního plánu mimo schůzi věřitelů před zahájením insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný právní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu, a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno dlužníku nejpozději posledního dne lhůty, kterou dlužník k tomuto účelu stanovil a známým věřitelům písemně oznámil; tato lhůta nesmí být kratší než 15 dnů.

(3) O tom, že k hlasování věřitele mimo schůzi věřitelů nelze přihlídnout z důvodů podle odstavců 1 a 2, tohoto věřitele neprodleně vyrozumí

a) insolvenční správce, jde-li o hlasování po zahájení insolvenčního řízení,

b) dlužník, jde-li o hlasování před zahájením insolvenčního řízení.

(4) Náležitosti hlasovacího lístku stanoví prováděcí právní předpis.

§ 347

(1) Jestliže se pro přijetí reorganizačního plánu vyslovila většina hlasujících věřitelů skupiny, jejíž pohledávky představují nejméně polovinu celkové jmenovité hodnoty pohledávek věřitelů této skupiny, platí, že tato skupina věřitelů reorganizační plán přijala.

(2) Jde-li o skupinu věřitelů uvedených v § 335, platí, že tato skupina přijala reorganizační plán, jestliže se pro jeho přijetí vyslovila většina společníků nebo členů dlužníka; u dlužníka se základním kapitálem musí souhrnný podíl těchto společníků nebo členů dlužníka současně představovat alespoň dvě třetiny základního kapitálu dlužníka.

(3) Má-li věřitel více pohledávek zařazených do různých skupin, hlasuje prostřednictvím každé takové pohledávky v těchto skupinách zvlášť.

(4) Skupina věřitelů, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny, se vždy považuje za skupinu, která reorganizační plán přijala; obdobně to platí pro jednotlivé věřitele této skupiny.

(5) Pokud hlasující věřitel přijal nebo odmítl reorganizační plán v důsledku jednání, které je v rozporu se zákonem nebo jej obchází, rozhodne insolvenční soud, jestliže dosud neschválil reorganizační plán, i bez návrhu a po jednání, že se k hlasu tohoto věřitele nepřihlíží. Rozhodoval-li tento hlas o přijetí nebo odmítnutí reorganizačního plánu, nařídí insolvenční soud nové hlasování o přijetí reorganizačního plánu.

§ 348

(1) Insolvenční soud schválí reorganizační plán, jestliže

a) je v souladu s tímto zákonem a jinými právními předpisy,

b) lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že jím není sledován nepoctivý záměr,

c) jej každá skupina věřitelů přijala nebo se podle § 347 odst. 4 považuje za skupinu, která jej přijala,

d) každý věřitel podle něj získá plnění, jehož celková současná hodnota je ke dni účinnosti reorganizačního plánu stejná nebo vyšší než hodnota plnění, které by zřejmě obdržel, kdyby dlužníkův úpadek byl řešen konkursem, ledaže přijímající věřitel souhlasí s nižším plněním,

e) pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené byly uhrazeny nebo mají být podle reorganizačního plánu uhrazeny ihned poté, co se reorganizační plán stane účinným, ledaže bylo mezi dlužníkem a příslušným věřitelem dohodnuto jinak.

(2) Insolvenční soud může schválit reorganizační plán, i když není splněna podmínka uvedená v odstavci 1 písm. c), jestliže reorganizační plán přijala alespoň jedna skupina věřitelů, s výjimkou skupiny věřitelů uvedených v § 335. Učiní tak za předpokladu, že reorganizační plán zajišťuje rovné zacházení s každou zjištěnou pohledávkou v rámci každé skupiny věřitelů, která jej nepřijala, je-li ve vztahu ke každé takové skupině reorganizační plán spravedlivý a lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že schválení a uskutečnění reorganizačního plánu nepovede k dalšímu úpadku dlužníka nebo k jeho likvidaci, ledaže je likvidace reorganizačním plánem předvídána.

§ 349

(1) Reorganizační plán se považuje ve vztahu ke každé skupině zajištěných věřitelů, která ho nepřijala, za spravedlivý, mají-li podle něj věřitelé takové skupiny získat k zajištění svých pohledávek stejný nebo obdobný druh zajištění, v témže pořadí, ke stejnému nebo obdobnému majetku dlužníka, případně k jinému majetku dlužníka nejméně stejné hodnoty, stanovené ke dni účinnosti reorganizačního plánu a obdržit plnění, jehož současná hodnota ke dni účinnosti reorganizačního plánu se bude rovnat nejméně hodnotě zajištění stanovené ve znaleckém posudku.

(2) Není-li dále stanoveno jinak, reorganizační plán se považuje ve vztahu ke každé skupině nezajištěných věřitelů, která ho nepřijala, za spravedlivý, jestliže podle něj má každý věřitel zařazený do takové skupiny získat plnění, jehož současná hodnota ke dni účinnosti reorganizačního plánu není nižší než jmenovitá hodnota jeho zjištěné pohledávky s úrokem ke dni účinnosti reorganizačního plánu, nebo jestliže podle něj žádný z věřitelů, jehož pohledávka je podřízena pohledávkám takové skupiny, neobdrží žádné plnění.

(3) Reorganizační plán se považuje ve vztahu ke každé skupině věřitelů uvedených v § 335, která ho nepřijala, za spravedlivý, má-li podle něj každý z těchto věřitelů ke dni účinnosti reorganizačního plánu obdržet nejméně takové plnění, kterého by se mu zřejmě dostalo, kdyby po skončení insolvenčního řízení, ve kterém byl dlužníkův úpadek řešen konkursem, proběhla likvidace takového dlužníka.

(4) Podmínka uvedená v odstavci 3 je splněna, jestliže na základě reorganizačního plánu některá skupina nezajištěných věřitelů nezíská plnění, jehož celková současná hodnota ke dni účinnosti reorganizačního plánu je alespoň stejná jako celková jmenovitá hodnota všech zjištěných pohledávek věřitelů zařazených do této skupiny včetně úroku k těmto pohledávkám ke dni účinnosti reorganizačního plánu.

§ 350

(1) Proti rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu mohou podat odvolání jen ti z věřitelů, kteří hlasovali pro odmítnutí reorganizačního plánu.

(2) Až do rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení reorganizačního plánu jej může jeho předkladatel vzít zpět. V takovém případě se k podanému reorganizačnímu plánu

nepřihlíží.

(3) Předkladatel reorganizačního plánu může až do rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu reorganizační plán doplnit nebo změnit; v takovém případě hlasují věřitelé o reorganizačním plánu v podobě po jeho doplnění nebo změně. Schůze věřitelů, která má o reorganizačním plánu rozhodnout, se může konat nejdříve 15 dnů poté, co bylo věřitelům předloženo znění navrhovaných doplnění nebo změn reorganizačního plánu.

§ 351

(1) Nejsou-li splněny všechny podmínky pro schválení reorganizačního plánu, insolvenční soud jej zamítne.

(2) Proti rozhodnutí o zamítnutí reorganizačního plánu mohou podat odvolání dlužník, předkladatel tohoto plánu a věřitelé, kteří hlasovali pro jeho přijetí.

(3) Osoba, jejíž reorganizační plán byl zamítnut, jej může podat znovu, jen neuplynula-li jí dosud lhůta k jeho předložení. Tuto lhůtu může insolvenční soud v odůvodněných případech před jejím uplynutím prodloužit v rozhodnutí, kterým zamítá reorganizační plán.

Díl 6 **Provádění reorganizačního plánu**

§ 352

(1) Reorganizační plán je účinný, jakmile rozhodnutí o jeho schválení nabylo právní moci, nebyla-li reorganizačním plánem jeho účinnost odložena na pozdější dobu nebo nerozhodl-li o jeho pozdější účinnosti insolvenční soud.

(2) Rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu je závazné pro všechny účastníky insolvenčního řízení i pro další osoby, jejichž práva a povinnosti jsou reorganizačním plánem dotčeny.

(3) Účinností reorganizačního plánu se ruší zákaz započtení pohledávek uvedený v § 324 odst. 3.

§ 353

(1) Od účinnosti reorganizačního plánu je oprávněn nakládat s majetkovou podstatou dlužník. Toto jeho oprávnění může být omezeno ve prospěch jiných osob pouze reorganizačním plánem; jiná omezení, ke kterým došlo ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v dosavadním průběhu insolvenčního řízení, účinností reorganizačního plánu zanikají.

(2) Od účinnosti reorganizačního plánu se obnovuje výkon funkce valné hromady nebo členské schůze družstva, pokud z reorganizačního plánu nevyplývá něco jiného. Hlasovací práva spojená s obchodním podílem, cennými papíry nebo členstvím vykonávají osoby uvedené v reorganizačním plánu za podmínek tam stanovených; pokud v reorganizačním plánu tyto osoby nejsou uvedeny nebo stanovené podmínky nebyly splněny,

vykonávají je osoby, kterým tato práva až dosud náležela.

(3) Od účinnosti reorganizačního plánu se mění zakladatelský dokument nebo statuty anebo jiné dokumenty upravující vnitřní poměry dlužníka a údaje, které se zapisují do obchodního rejstříku nebo jiného rejstříku právnických osob, a to způsobem, který je uveden v reorganizačním plánu. Tyto skutečnosti se zapisují do obchodního rejstříku na základě reorganizačního plánu, který se ukládá do sbírky listin. Ustanovení právních předpisů, které obecně upravují způsob změny zapisovaných skutečností, se přitom nepoužijí.

§ 354

(1) Insolvenční správce zajistí, aby byly provedeny procesní úkony spojené s účinností reorganizačního plánu. Dlužníku s dispozičními oprávněními předá zprávu o své dosavadní činnosti a provede další úkony potřebné k tomu, aby dlužník s dispozičními oprávněními mohl vykonávat svá oprávnění.

(2) V průběhu provádění reorganizačního plánu vykonává insolvenční správce dohled nad činností dlužníka. Zaměřuje se na doplňování seznamu majetku a závazků podle stavu řízení a na evidování činnosti dlužníka s dispozičními oprávněními. O výsledcích své činnosti pravidelně, nejméně však jednou za 3 měsíce, informuje insolvenční soud a věřitelský výbor.

(3) Dlužník s dispozičními oprávněními je povinen informovat insolvenčního správce o svých právních úkonech, o plnění reorganizačního plánu a o své jiné činnosti podle reorganizačního plánu. Zprávy o běžných úkonech při podnikatelské činnosti a zprávy o plnění dlouhodobých nebo opakujících se činností podává souhrnně za časové úseky, stanovené reorganizačním plánem nebo rozhodnutím insolvenčního soudu.

(4) Pokud jsou dispoziční oprávnění dlužníka omezena, vykonává je insolvenční správce. Stanoví-li reorganizační plán právní úkony, které může dlužník provést jen se souhlasem insolvenčního správce, jsou tyto úkony neplatné, pokud byly provedeny bez tohoto souhlasu.

§ 355

(1) Věřitelský výbor kontroluje provádění reorganizačního plánu dlužníkem s dispozičními oprávněními způsobem stanoveným v reorganizačním plánu, jakož i na základě zpráv insolvenčního správce.

(2) Věřitelský výbor si může předem vyhradit, že některé právní úkony, které mají zásadní význam, může dlužník s dispozičními oprávněními uskutečnit jen s jeho předběžným souhlasem, i když nejsou uvedeny v reorganizačním plánu.

(3) Věřitelský výbor je oprávněn navrhnout insolvenčnímu soudu opatření k odstranění nedostatků, které zjistil při své kontrolní činnosti, včetně opatření, která vedou ke skončení reorganizace.

§ 356

(1) Není-li tímto zákonem nebo reorganizačním plánem stanoveno jinak, zanikají účinností tohoto plánu práva všech věřitelů vůči dlužníkovi; za věřitele dlužníka se považují

osoby uvedené v reorganizačním plánu za podmínek v něm stanovených, včetně rozsahu jejich práv.

(2) Účinností reorganizačního plánu zanikají práva třetích osob k majetku, který náleží do majetkové podstaty, a tato práva vznikají osobám uvedeným v reorganizačním plánu za podmínek v něm stanovených, není-li v tomto zákoně nebo v reorganizačním plánu stanoveno jinak. To platí i pro majetek, který podle reorganizačního plánu má připadnout osobě odlišné od dlužníka. Právo třetích osob na vyloučení věci nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty tím není dotčeno.

(3) Práva věřitelů vůči spoludlužníkům a ručitelům dlužníka zůstávají reorganizačním plánem nedotčena.

(4) Má-li účinností reorganizačního plánu dojít ke vzniku, změně nebo zániku práv k majetku v majetkové podstatě, lze potřebné projevy vůle jednajících osob zahrnout do reorganizačního plánu. Jsou-li reorganizačním plánem dotčena práva, která se vkládají nebo zapisují do katastru nemovitostí nebo do jiného seznamu podle zvláštních právních předpisů, musí být tato práva v reorganizačním plánu přesně označena a uvedeno i znění záznamu.

§ 357

(1) Pohledávka věřitele z úvěrového financování, kterou přijal dlužník s dispozičními oprávněními nebo insolvenční správce po povolení reorganizace k dosažení jejího účelu, je pohledávkou za majetkovou podstatou, která se uspokojí před všemi jinými pohledávkami, s výjimkou výdajů a odměny insolvenčního správce.

(2) Je-li věřitelem z úvěrového financování osoba, která neměla přednostní právo k jeho poskytnutí podle § 41 odst. 2, má její pohledávka z úvěrového financování stejné pořadí jako pohledávky zajištěných věřitelů, kteří svého práva podle § 41 odst. 2 nevyužili. Mezi zajištěné věřitele, kteří svého práva podle § 41 odst. 2 nevyužili, se pohledávka věřitele z úvěrového financování rozdělí v poměru, v němž jsou ke dni poskytnutí úvěrového financování k sobě navzájem hodnoty věcí, práv a pohledávek sloužících k zajištění pohledávek zajištěných věřitelů, stanovené znaleckým posudkem.

(3) Pohledávky podle odstavce 1, které podle reorganizačního plánu měly být uhrazeny až po skončení reorganizace, a k jejichž úhradě nedošlo pro opětovný úpadek dlužníka, který nastal do 2 let po skončení reorganizace, mají v novém insolvenčním řízení stejné postavení jako v původním insolvenčním řízení.

§ 358

(1) Vydání cenných papírů na základě schváleného reorganizačního plánu není veřejnou nabídkou cenných papírů.

(2) Osoba vedoucí evidenci zaknihovaných cenných papírů provede příslušné změny v této evidenci na základě schváleného reorganizačního plánu, a to na základě žádosti dlužníka nebo jiné osoby, které se taková změna týká.

§ 359

Pohledávky, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170), přijetím reorganizačního plánu zanikají, nejde-li o mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka nebo není-li v reorganizačním plánu uvedeno jinak. Odchylná úprava pohledávek podle věty první v reorganizačním plánu se může týkat krácení jejich výše, odkladu jejich splatnosti nebo jiného zásahu do práv věřitelů; odchylná úprava těchto pohledávek musí být v reorganizačním plánu uvedena výslovně, s přesným vymezením rozsahu a podmínek jejich uspokojení.

§ 360

(1) Po účinnosti reorganizačního plánu lze proti dlužníku nařídit a provést výkon rozhodnutí nebo exekuci k vymožení pohledávky, stanovené reorganizačním plánem. Byla-li však tato pohledávka popřena, lze výkon rozhodnutí nebo exekuci vést pouze v případě právní moci rozhodnutí insolvenčního soudu o zjištění této pohledávky; toto rozhodnutí musí být k návrhu přiloženo.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí i pro výkon rozhodnutí nebo exekuci proti třetí osobě, která převzala na základě reorganizačního plánu povinnost za dlužníka nebo vedle něho.

§ 361

(1) Navrhovatel reorganizačního plánu může navrhnout jeho změnu, v jejímž důsledku má být účel reorganizace lépe splnitelný. V návrhu popíše účel změny, navrhovaný způsob jejího provedení a dopady změny na jednotlivé skupiny původních věřitelů a na nové věřitele.

(2) Návrh změny reorganizačního plánu zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku a na náklady navrhovatele jej doručí zvlášť původním i novým věřitelům. Současně stanoví věřitelům lhůtu, ve které mohou změněný plán odmítnout. Tato lhůta nesmí být kratší než 30 dnů ode dne doručení návrhu změn.

(3) K projednání návrhu změny reorganizačního plánu nařídí insolvenční soud jednání, a to tak, aby se konalo nejpozději do 15 dnů po uplynutí lhůty podle odstavce 2, ne však dříve než v den následující po uplynutí této lhůty.

(4) Ke schválení změny reorganizačního plánu se vyžaduje souhlas

- a) všech skupin původních věřitelů,
- b) většiny nových věřitelů, jejichž pohledávky jsou podle reorganizačního plánu zajištěny,
- c) většiny nových věřitelů, jejichž pohledávky podle reorganizačního plánu nejsou zajištěny, a
- d) většiny společníků dlužníka nebo jiné právnické osoby, na kterou podle reorganizačního plánu přešel majetek dlužníka.

Ustanovení § 347 se použije obdobně

(5) Platí, že věřitelé, kteří ve lhůtě podle odstavce 2 ani při jednání podle odstavce 3 nevyjádřili nesouhlas s navrhovanou změnou plánu, se změnou souhlasí.

(6) Změněný reorganizační plán insolvenční soud schválí, jestliže jej schválili věřitelé podle odstavce 4 nebo platí-li, že byl schválen podle odstavce 5.

(7) Jestliže insolvenční soud změněný insolvenční plán neschválí, zůstává účinný dříve schválený reorganizační plán.

Díl 7 **Skončení reorganizace**

§ 362

(1) Insolvenční soud zruší rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu do 6 měsíců od jeho účinnosti, zjistí-li, že některému věřiteli byly poskytnuty zvláštní výhody, aniž s tím ostatní věřitelé stejné skupiny souhlasili, nebo že schválení reorganizačního plánu bylo dosaženo podvodným způsobem.

(2) Insolvenční soud zruší rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu do 3 let od jeho účinnosti, pokud byl dlužník, jeho statutární orgán nebo člen statutárního orgánu pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterým dosáhl schválení reorganizačního plánu nebo podstatně zkrátil věřitele.

(3) Rozhodne-li insolvenční soud o zrušení reorganizačního plánu, mohou věřitelé bez dalšího požadovat uspokojení pohledávek a jiných práv, která měli před jeho schválením. Práva věřitelů a třetích osob založená reorganizačním plánem nejsou dotčena; je-li to nutné, přijme insolvenční soud opatření k ochraně oprávněných zájmů věřitelů.

§ 363

(1) Insolvenční soud rozhodne o přeměně reorganizace v konkurs, jestliže

- a) reorganizace byla povolena na návrh dlužníka a ten její přeměnu v konkurs po tomto povolení navrhl,
- b) oprávněná osoba nesestaví ve stanovené lhůtě reorganizační plán ani po jejím případném prodloužení insolvenčním soudem nebo předložený reorganizační plán vezme zpět,
- c) insolvenční soud neschválil reorganizační plán a oprávněným osobám uplynula lhůta k jeho předložení,
- d) v průběhu provádění reorganizačního plánu dlužník neplní své podstatné povinnosti stanovené tímto plánem nebo ukáže-li se, že podstatnou část tohoto plánu nebude možné plnit,
- e) dlužník neplatí řádně a včas úroky podle § 171 odst. 4, nebo v podstatném rozsahu neplní své jiné splatné peněžité závazky, nebo
- f) dlužník po schválení reorganizačního plánu přestal podnikat, ačkoli podle reorganizačního plánu podnikat měl.

(2) O přeměně reorganizace v konkurs v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až

c) rozhodne insolvenční soud bez jednání. Své rozhodnutí doručí zvlášť dlužníku, navrhovateli reorganizace, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru; tyto osoby mohou proti tomuto rozhodnutí podat odvolání.

(3) O přeměně reorganizace v konkurs podle odstavce 1 písm. d) až f) rozhodne insolvenční soud po jednání, k němuž předvolá všechny osoby uvedené v odstavci 2; těmto osobám se rozhodnutí insolvenčního soudu doručuje zvlášť a mohou proti němu podat odvolání.

(4) O přeměně reorganizace v konkurs nemůže insolvenční soud rozhodnout, jestliže reorganizační plán byl v podstatných bodech splněn.

(5) Rozhodnutím insolvenčního soudu o přeměně reorganizace v konkurs nastávají účinky spojené s prohlášením konkursu, pokud insolvenční soud ve svém rozhodnutí nestanoví podmínky této přeměny jinak. Tímto rozhodnutím se rovněž ruší zákaz započtení pohledávek uvedený v § 324 odst. 3.

§ 364

(1) V průběhu provádění reorganizačního plánu insolvenční soud bere na vědomí nebo projedná zprávy insolvenčního správce a věřitelského výboru o jeho plnění. Jiná opatření, zejména opatření k zajištění dodržování reorganizačního plánu, provádí jen tehdy, jsou-li navrhována.

(2) Splnění reorganizačního plánu nebo jeho podstatných částí vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, kterým reorganizace končí; proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

(3) Po skončení reorganizace rozhodne insolvenční soud o odměně insolvenčního správce a jeho nákladech.

Hlava III Zvláštní ustanovení o vyloučení účinků zákona

§ 365

(1) Ustanovení tohoto zákona nemají vliv na platnost, účinnost či vymahatelnost závazků dlužníka, který je účastníkem platebního systému s neodvolatelností zúčtování nebo účastníkem zahraničního platebního systému s neodvolatelností zúčtování, za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk.

(2) Ustanovení tohoto zákona nemají vliv na platnost, účinnost či vymahatelnost závazků dlužníka, který je účastníkem vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání nebo účastníkem zahraničního vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání, za podmínek stanovených zákonem upravujícím podnikání na kapitálovém trhu.

§ 366

(1) Ustanovení tohoto zákona nemají vliv na právo na zajištění, které dlužník poskytl, jde-li o

a) zajištění poskytnuté České národní bance, Evropské centrální bance, centrální bance členského státu Evropské unie nebo centrální bance státu patřícího do Evropského hospodářského prostoru,

b) finanční zajištění podle zákona upravujícího finanční zajištění nebo srovnatelného zahraničního právního předpisu, jestliže finanční zajištění bylo sjednáno a vzniklo před zahájením insolvenčního řízení, a to i v případě, že finanční zajištění bylo sjednáno nebo vzniklo v den zahájení insolvenčního řízení, avšak až poté, co tato skutečnost nastala, ledaže příjemce finančního kolaterálu o takové skutečnosti věděl nebo vědět měl a mohl; skutečnost, že zahájení insolvenčního řízení bylo zveřejněno v insolvenčním rejstříku, sama o sobě neznámá, že o zahájení insolvenčního řízení příjemce finančního kolaterálu věděl nebo vědět měl a mohl.

(2) Ustanovení tohoto zákona nemají vliv na závěrečné vyrovnání podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu⁵⁰), jestliže závěrečné vyrovnání bylo uzavřeno před zahájením insolvenčního řízení.

(3) Odstavcem 1 písm. d) a odstavcem 2 nejsou dotčena ustanovení tohoto zákona o neplatnosti právních úkonů a o neúčinnosti právních úkonů bez přiměřeného protiplnění, právních úkonů úmyslně zkracujících, právních úkonů zvýhodňujících a právních úkonů dlužníka, které učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení.

Hlava IV Úpadek finančních institucí

Díl 1 Úpadek bank, spořitelních a úvěrních družstev a některých zahraničních bank

Oddíl 1 Obecná ustanovení

§ 367

(1) Ustanovení tohoto dílu zapracovávají příslušné předpisy Evropských společenství⁵¹) a použijí se na úpadek

a) banky a spořitelního a úvěrního družstva, poté, kdy jim byla odejmuta licence nebo povolení podle zvláštních právních předpisů upravujících jejich činnost,

b) zahraniční banky podnikající na území České republiky na základě jednotné licence podle zvláštního právního předpisu⁵²) ,

c) pobočky zahraniční banky jiné než uvedené v písmenu b).

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 písm. b) je v úpadku, je-li prováděno

a) kolektivní řízení zahájené a sledované správními nebo soudními orgány členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, jehož cílem je

prodej majetku pod dozorem nebo dohledem těchto orgánů, včetně případů, kdy jsou řízení ukončena oddlužením nebo jiným obdobným opatřením,

b) opatření, jehož účelem je uchovat nebo obnovit zdravou finanční situaci osoby a které může mít vliv na již existující práva třetích osob, včetně opatření zahrnujícího možnost pozastavení plateb, pozastavení vymahatelnosti pohledávek, odložení opatření souvisejících s výkonem rozhodnutí nebo exekucí nebo krácení pohledávek.

(3) Při postupu podle tohoto dílu se použijí, není-li stanoveno jinak a jde-li o úpadek osob podle odstavce 1 písm. a) a c), též ustanovení ostatních částí zákona a ustanovení ostatních hlav části druhé zákona, s výjimkou ustanovení upravujících moratorium, reorganizaci a oddlužení.

Oddíl 2

Úpadek banky, spořitelního a úvěrního družstva po odnětí licence nebo povolení a úpadek pobočky zahraniční banky uvedené v § 367 odst. 1 písm. c)

§ 368

Insolvenční návrh

(1) Insolvenční návrh podává orgán, který je oprávněn vykonávat dozor nebo dohled nad činností osob uvedených v § 367 odst. 1 (dále jen "orgán dozoru nebo dohledu"). Tím není dotčeno ustanovení § 97. V návrhu orgán dozoru nebo dohledu uvede rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka, a k návrhu připojí listiny k doložení svých tvrzení.

(2) Záloha na náklady insolvenčního řízení se orgánu dozoru nebo dohledu neukládá.

(3) Úpadek banky, spořitelního a úvěrního družstva a úpadek pobočky zahraniční banky uvedené v § 367 odst. 1 písm. c) lze řešit pouze konkursem.

§ 369

(1) Insolvenční řízení nemá vliv na věcná práva věřitelů nebo třetích osob k hmotnému či nehmotnému, movitému či nemovitému majetku patřícímu dlužníku, včetně souborů přesně neurčených majetkových hodnot, jejichž složení se postupem doby mění, který se v okamžiku rozhodnutí o úpadku nachází na území jiného členského státu Evropské unie nebo dalšího státu tvořícího Evropský hospodářský prostor; zejména není dotčeno

a) právo zpeněžit majetek nebo nechat jej zpeněžit a uspokojit se z výnosu nebo příjmu plynoucího z tohoto majetku, zejména na základě zástavního práva,

b) výhradní právo na plnění, zejména při zajištění zástavním právem k pohledávce nebo postoupením pohledávky,

c) právo požadovat vydání majetkové hodnoty nebo náhrady od kohokoli, kdo majetkovou hodnotu drží nebo užívá proti vůli oprávněné osoby,

d) právo požívat plody.

(2) Insolvenční řízení

- a) nemá vliv na práva prodávajícího plynoucí z výhrady vlastnického práva vůči dlužníkovi jako kupujícímu, pokud se v okamžiku prohlášení konkursu majetek, jehož se výhrada týká, nachází na území jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor,
- b) není důvodem pro odstoupení od kupní smlouvy, u níž je dlužník prodávajícím a zboží již bylo dodáno kupujícímu, nebo pro ukončení takové kupní smlouvy, a nebrání kupujícímu v nabytí vlastnického práva, pokud se v okamžiku prohlášení konkursu na majetek, který je předmětem prodeje, nachází na území jiného členského státu Evropské unie nebo dalšího státu tvořícího Evropský hospodářský prostor,
- c) nemá vliv na právo věřitele požadovat započtení proti pohledávce dlužníka, pokud toto započtení povoluje právo, kterým se řídí pohledávka dlužníka.

(3) Ustanovením odstavce 1 není dotčeno právo podat z důvodů poškozování věřitelů žalobu o určení neplatnosti nebo neúčinnosti právního úkonu ani právo odporovat právnímu úkonu.

(4) Pro účely ustanovení odstavce 1 se za věcné právo považuje právo zapsané ve veřejném seznamu, který podle zvláštního právního předpisu osvědčuje existenci tohoto práva, a účinné vůči třetím osobám.

§ 370

Informování orgánů dozoru nebo dohledu a veřejnosti

(1) Insolvenční soud prostřednictvím orgánu dozoru nebo dohledu informuje o vydání rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu na majetek banky nebo spořitelního a úvěrního družstva orgán dozoru nebo dohledu ve státech, ve kterých tento dlužník vykonává svou činnost na základě jednotné licence podle zvláštního právního předpisu⁵³), a to před zveřejněním rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku, a není-li to možné, neprodleně poté. Informace musí obsahovat i upozornění na možné důsledky rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu. Insolvenční správce bez zbytečného odkladu zajistí zveřejnění podstatných částí rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu (dále jen "výtah") v Úředním věstníku Evropské unie a nejméně ve 2 celostátních denících v každém státě, na jehož území dlužník podnikal nebo vykonával svou činnost prostřednictvím pobočky nebo na základě jednotné licence podle zvláštního právního předpisu⁵¹).

(2) Výtah obsahuje

- a) označení dlužníka údaji potřebnými k jeho identifikaci,
- b) informaci o tom, že insolvenční soud podle českého práva zjistil úpadek dlužníka a prohlásil konkurs na majetek dlužníka,
- c) den vydání rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu,
- d) v případě úpadku banky nebo spořitelního a úvěrního družstva informaci o tom, že pohledávky věřitelů vyplývající z účetnictví dlužníka se považují za přihlášené, o čemž budou věřitelé jednotlivě informováni do 60 dnů od prohlášení konkursu, a informaci o možnosti postupu podle § 373 odst. 4 a 5 včetně uvedení lhůt a dne, kterým lhůty uplynou,

e) označení sídla insolvenčního soudu,

f) označení insolvenčního správce údaji potřebnými k jeho identifikaci.

(3) Výtah musí být pořízen v českém jazyce a musí být opatřen texty "Výzva k přihlášení pohledávky. Dodržte lhůty!" a "Výzva k předložení námitek ohledně pohledávky. Dodržte lhůty!" přeloženými do všech úředních jazyků Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor.

(4) Účinky vyhlášení moratoria, rozhodnutí o úpadku nebo rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, včetně účinků na práva a povinnosti třetích osob, nastanou bez ohledu na splnění informačních povinností podle odstavců 1 až 3 ve všech státech Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru od okamžiku, kdy nastaly v České republice.

(5) Insolvenční soud, který vydal rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu na majetek pobočky zahraniční banky uvedené v § 367 odst. 1 písm. c), informuje prostřednictvím příslušného orgánu dozoru nebo dohledu o takovém rozhodnutí orgány dozoru nebo dohledu v členských státech Evropské unie a dalších státech tvořících Evropský hospodářský prostor, ve kterých má dlužník organizační složku, a to před zveřejněním příslušného rozhodnutí v insolvenčním rejstříku, a není-li to možné, neprodleně poté; tato informace obsahuje i upozornění na možné důsledky přijatého rozhodnutí.

(6) Insolvenční soud i insolvenční správce usilují o koordinaci své činnosti s příslušnými orgány v členských státech Evropské unie a dalších státech tvořících Evropský hospodářský prostor, ve kterých má dlužník organizační složku.

(7) Orgán dozoru nebo dohledu je oprávněn od insolvenčního správce požadovat informace týkající se insolvenčního řízení.

§ 371

Zpráva o postupu insolvenčního řízení

Insolvenční správce je povinen pravidelně, nejméně však jednou ročně, uveřejňovat vhodným způsobem zprávu pro věřitele a veřejnost o postupu insolvenčního řízení. Zpráva musí být odsouhlasena věřitelským výborem.

§ 372

Insolvenční správce

(1) Insolvenční správce může se souhlasem insolvenčního soudu určit osobu, která jej zastupuje při výkonu pravomocí podle tohoto zákona na území jiného členského státu Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru.

(2) Insolvenční správce vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i na území ostatních členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor s výjimkou užití donucovacích prostředků či jiného užití síly a pravomoci závazně rozhodovat spory nebo jiná řízení, ke kterým jsou příslušné soudy, správní orgány nebo jiné orgány daného státu. Totéž platí přiměřeně pro osoby podle odstavce 1.

(3) Insolvenční správce se prokazuje úředně ověřenou kopií rozhodnutí o svém

ustanovení s překladem do úředního jazyka daného státu, pokud je vyžadován; podle možností vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i na území třetích států.

(4) Při výkonu svých pravomocí na území členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor se insolvenční správce řídí právním řádem daného státu, zejména ohledně postupů při prodeji majetku a při poskytování informací zaměstnancům.

(5) Jestliže to právní předpisy daného státu stanoví nebo je-li to potřebné k úspěšnému prosazení práv věřitelů, je insolvenční správce povinen žádat, aby údaj o rozhodnutí o úpadku nebo o rozhodnutí o způsobu řešení úpadku byl zapsán v katastru nemovitostí, v obchodním rejstříku nebo v jiném veřejném seznamu nebo rejstříku. Náklady na pořízení zápisu jsou pohledávkou za majetkovou podstatou.

§ 373

Zjištění pohledávek a závazků z účetnictví dlužníka

(1) Pohledávky věřitelů vyplývající z účetnictví dlužníka se pokládají za přihlášené podle tohoto zákona. Okamžikem přihlášení pohledávky je prohlášení konkursu.

(2) Insolvenční správce je povinen bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů ode dne prohlášení konkursu, zaslat každému věřiteli podle odstavce 1 oznámení, ve kterém uvede

a) že na majetek osoby uvedené v odstavci 1 byl prohlášen konkurs,

b) výši pohledávky dotčeného věřitele za touto osobou, skutečnost, že do této výše se jeho pohledávka považuje za přihlášenou, a případně charakter jeho pohledávky, především, zda jde o věřitele s pohledávkou za majetkovou podstatou (§ 168), věřitele s pohledávkou na roveň postavenou pohledávce za majetkovou podstatou (§ 169), věřitele s pohledávkou s právem na uspokojení ze zajištění [§ 2 písm. g)], věřitele s pohledávkou jinak zajištěnou, věřitele s podřízenou pohledávkou (§ 172 odst. 2) nebo zda je pohledávka spojena s výhradou vlastnictví k předmětu plnění ze závazkového vztahu; do výše pohledávky se nezapočítává nárok věřitele na náhradu za pojištěnou pohledávku z Fondu pojištění vkladů, z Garančního fondu obchodníků s cennými papíry, ze Zajišťovacího fondu družstevních záložen podle zvláštního právního předpisu nebo od jiné osoby plnící obdobný účel; výše nároku věřitele vůči těmto osobám však musí být z oznámení zřejmá, i když k výplatě náhrady již došlo,

c) jakým způsobem, v jaké lhůtě a u koho lze uplatnit námitku proti výši pohledávky, jaké jsou následky marného uplynutí této lhůty, a informaci o postupu pro případ, že nedojde k dohodě o výši nebo charakteru pohledávky,

d) místo a termín konání schůze věřitelů,

e) způsob, jakým budou věřitelé dále informováni,

f) případná další opatření.

(3) Věřitelům, kteří mají sídlo, ústředí, bydliště nebo místo, kde se obvykle zdržují, v členském státě Evropské unie nebo jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, zasílá

insolvenční správce oznámení podle odstavce 2 v českém jazyce, opatřené hlavičkou "Výzva k předložení námitek ohledně pohledávky. Dodržte lhůty!" přeloženou do všech úředních jazyků Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor.

(4) Věřitel, který nesouhlasí s výší své pohledávky nebo charakterem pohledávky uvedeným v oznámení podle odstavce 2, může proti tomu ve lhůtě 4 měsíců ode dne prohlášení konkursu uplatnit u insolvenčního správce písemnou námitku; neučiní-li tak, platí, že s údaji uvedenými v oznámení souhlasí. Ve lhůtě 3 měsíců ode dne zveřejnění výtahu z rozhodnutí o prohlášení konkursu v Úředním věstníku Evropské unie může věřitel uplatnit námitku, že mu nebylo doručeno oznámení podle odstavce 2. V námitce uvede výši své pohledávky vůči dlužníku ke dni prohlášení konkursu na majetek dlužníka. K námitce doloží úředně ověřené kopie případných listin, které osvědčují v námitce tvrzenou výši, den vzniku a charakter pohledávky, zejména zda jde o pohledávku za majetkovou podstatou (§ 168), pohledávku na roveň postavenou pohledávce za majetkovou podstatou (§ 169), pohledávku s právem na uspokojení ze zajištění [§ 2 písm. g)], pohledávku jinak zajištěnou, nebo zda jde o podřízenou pohledávku (§ 172 odst. 2), a uvede případnou výhradu vlastnictví.

(5) Věřitel, který má sídlo, ústředí, bydliště nebo místo, kde se obvykle zdržuje, v členském státě Evropské unie nebo jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, může podat námitku podle odstavce 4 v úředním jazyce daného státu. V případě uvedeném v první větě odstavce 4 musí být námitka opatřena hlavičkou "Podání námity proti výši pohledávky" v českém jazyce. V případě uvedeném ve druhé větě odstavce 4 musí být námitka opatřena hlavičkou "Příhláška pohledávky" v českém jazyce. Je-li mu obsah námity zřejmý, insolvenční správce k ní přihlédně, i když není opatřena uvedenou hlavičkou. K později uplatněné námitce nemusí insolvenční správce přihlédnout, ledaže je zřejmé, že námitka byla včas odevzdána orgánu, který měl povinnost ji doručit. Insolvenční správce může požadovat, aby věřitel předložil překlad námity do českého jazyka.

(6) Věřitel, který uplatnil námitku podle odstavce 4 a který se do 2 měsíců po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 4 nedohodl s insolvenčním správcem písemně na výši nebo charakteru své pohledávky, může uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 3 měsíců po uplynutí lhůty k písemné dohodě; jde o incidenční spor. Nedojde-li žaloba v této lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce se nad rámec údajů uvedených v účetnictví dlužníka nepřihlíží.

(7) Jestliže insolvenční soud vyhověl žalobě na určení podle odstavce 6, je insolvenční správce povinen zaplatit do majetkové podstaty částku odpovídající nákladům sporu, které z ní byly hrazeny; neučiní-li tak dobrovolně, může se splnění této povinnosti domáhat žalobou kterýkoli z věřitelů. Povinnosti podle věty první se insolvenční správce zproští, jestliže prokáže, že o skutečné výši nebo charakteru pohledávky nevěděl a ani při vynaložení odborné péče vědět nemohl.

(8) Na Fond pojištění vkladů, Zajišťovací fond družstevních záložen a Garanční fond obchodníků s cennými papíry se hledí jako na přihlášené věřitele dlužníka s pohledávkou ve výši stanovené zvláštním právním předpisem. Za přihlášeného věřitele se považuje též zahraniční osoba, která poskytla náhradu pohledávky za dlužníka z titulu obdobného pojištění vkladů nebo zákaznického majetku podle práva členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a na kterou z tohoto důvodu pohledávka přešla.

§ 374
zrušen

§ 375
Hypoteční podstata

(1) Je-li dlužníkem banka, které byla odňata licence, majetek sloužící ke krytí hypotečních zástavních listů podle zvláštního právního předpisu tvoří hypoteční podstatu.

(2) Z výtěžku zpeněžení hypoteční podstaty se kdykoli uspokojí náklady spojené se správou a zpeněžováním hypoteční podstaty a po jejím zpeněžení pohledávky majitelů hypotečních zástavních listů. Zbude-li po uspokojení těchto pohledávek část výtěžku zpeněžení hypoteční podstaty, použije se v rozvrhu k uspokojení ostatních pohledávek. Nepostačuje-li výtěžek zpeněžení hypoteční podstaty k uspokojení pohledávek majitelů hypotečních zástavních listů v plné výši, uspokojí se tyto pohledávky poměrně. Neuspokojená část těchto pohledávek se při rozvrhu zařadí mezi ostatní pohledávky.

§ 376

Soudní nebo správní orgán členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, na jehož území banka nebo spořitelna a úvěrní družstvo vykonává svou činnost, může přijmout opatření podle § 367 odst. 2 písm. b) pouze s účinky na území svého státu.

Oddíl 3
Úpadek zahraniční banky podnikající na území České republiky na základě jednotné licence

§ 377

Přijmout opatření podle § 367 odst. 2 může pouze příslušný orgán státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, ve kterém zahraniční banka obdržela oprávnění, na jehož základě vykonává svou činnost na území České republiky. Účinky opatření, včetně účinků na práva a povinnosti třetích osob, se uznávají od okamžiku, kdy nabyly účinnosti ve státě, ve kterém bylo opatření přijato, bez ohledu na splnění případných informačních povinností.

§ 378

(1) Osoba provádějící opatření podle § 367 odst. 2 a její případný zástupce (dále jen "zahraniční insolvenční správce") doloží své ustanovení úředně ověřenou kopií rozhodnutí o ustanovení vydaného příslušným správním nebo soudním orgánem členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. Vyšší ověření kopie se nevyžaduje, lze však požadovat její překlad do českého jazyka.

(2) Zahraniční insolvenční správce je oprávněn vykonávat své pravomoci podle právních předpisů státu, ve kterém byl ustanoven; výkon těchto pravomocí na území České republiky nesmí zahrnovat užití donucovacích prostředků či jiného užití síly a pravomoc závazně rozhodovat spory nebo jiná řízení, ke kterým jsou příslušné soudy, správní orgány

nebo jiné orgány České republiky. V souladu s těmito právními předpisy je zahraniční insolvenční správce oprávněn v průběhu řízení podle tohoto zákona jmenovat osoby, které mu pomáhají nebo jej zastupují.

(3) Při výkonu svých pravomocí na území České republiky se zahraniční insolvenční správce řídí právním řádem České republiky, zejména ohledně postupů při prodeji majetku, povinnosti zápisu do katastru nemovitostí, obchodního rejstříku nebo jiného veřejného seznamu nebo rejstříku, a při poskytování informací zaměstnancům.

(4) Zahraniční insolvenční správce nebo kterýkoli správní nebo soudní orgán členského státu podle § 377 může žádat, aby údaj o rozhodnutí o úpadku nebo o rozhodnutí o způsobu řešení úpadku byl zapsán v katastru nemovitostí, v obchodním rejstříku nebo v jiném veřejném seznamu nebo rejstříku. Náklady na pořízení zápisu jsou pohledávkou za majetkovou podstatou.

Díl 2

Úpadek pojišťoven a tuzemských zajišťoven provozujících svoji činnost na území České republiky

Oddíl 1

Obecná ustanovení

§ 379

(1) Ustanovení tohoto dílu zpracovávají příslušné předpisy Evropských společenství⁵⁴⁾ a použijí se na úpadek

a) tuzemské pojišťovny a tuzemské zajišťovny poté, co jim bylo odejmuto povolení podle zvláštních právních předpisů upravujících jejich činnost,

b) pobočky pojišťovny z třetího státu poté, co jí bylo odejmuto povolení podle zvláštního právního předpisu 55),

c) pobočky pojišťovny z jiného členského státu Evropské unie provozující pojišťovací činnost na území České republiky na základě práva zřizovat své pobočky v rozsahu, v jakém jí bylo uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti ve státě jejího sídla⁵⁶⁾ .

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 písm. c) je v úpadku, jestliže je prováděno

a) kolektivní řízení, jehož součástí je prodej majetku pojišťovny a rozdělení výnosu z prodeje mezi věřitele, akcionáře nebo společníky, zahrnující nevyhnutelně jakoukoliv intervenci správních nebo soudních orgánů členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, včetně případů, kdy je kolektivní řízení ukončeno oddlužením nebo jiným obdobným opatřením, bez ohledu na to, zda je či není způsobeno platební neschopností nebo zda je dobrovolné nebo povinné,

b) opatření, zahrnující jakoukoliv intervenci správních nebo soudních orgánů členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, jehož účelem je uchovat nebo obnovit zdravou finanční situaci osoby a které může mít vliv na již existující práva třetích osob, včetně opatření zahrnujícího možnost pozastavení plateb, pozastavení

vymahatelnosti pohledávek, odložení opatření souvisejících s výkonem rozhodnutí nebo exekucí nebo krácení pohledávek.

(3) Při postupu podle tohoto dílu se použijí, není-li stanoveno jinak, též ustanovení ostatních částí zákona; jde-li o úpadek osob podle odstavce 1 písm. a) a b), pak s výjimkou ustanovení upravujících moratorium, reorganizaci a oddlužení.

Oddíl 2

Úpadek tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny a pobočky pojišťovny z třetího státu po odnětí povolení

§ 380

(1) Insolvenční návrh ohledně osob uvedených v § 379 odst. 1 písm. a) a b) podává orgán dozoru, který uděluje povolení k provozování činnosti podle zvláštního právního předpisu⁵⁷⁾ (dále jen "orgán dozoru"). Tím není dotčeno ustanovení § 97. V návrhu orgán dozoru uvede rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka, a k návrhu připojí listiny k doložení svých tvrzení.

(2) Záloha na náklady insolvenčního řízení se orgánu dozoru neukládá.

§ 381

(1) Insolvenční řízení nemá vliv na věcná práva věřitelů nebo třetích osob k hmotnému či nehmotnému, movitému či nemovitému majetku patřícímu dlužníku, včetně souborů přesně neurčených majetkových hodnot, jejichž složení se postupem doby mění, který se v okamžiku rozhodnutí o úpadku nachází na území jiného členského státu Evropské unie nebo dalšího státu tvořícího Evropský hospodářský prostor; zejména není dotčeno

a) právo zpeněžit majetek nebo nechat jej zpeněžit a uspokojit se z výnosu nebo příjmu plynoucího z tohoto majetku, zejména na základě zástavního práva,

b) výhradní právo na plnění, zejména při zajištění zástavním právem k pohledávce nebo postoupením pohledávky,

c) právo požadovat vydání majetkové hodnoty nebo náhrady od kohokoli, kdo majetkovou hodnotu drží nebo užívá proti vůli oprávněné osoby,

d) právo požívat plody.

(2) Insolvenční řízení

a) nemá vliv na práva prodávajícího plynoucí z výhrady vlastnického práva vůči dlužníkovi jako kupujícímu, pokud se v okamžiku prohlášení konkursu majetek, jehož se výhrada týká, nachází na území jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor,

b) není důvodem pro odstoupení od kupní smlouvy, u níž je dlužník prodávajícím a zboží již bylo dodáno kupujícímu, nebo pro ukončení takové kupní smlouvy, a nebrání kupujícímu v nabytí vlastnického práva, pokud se v okamžiku prohlášení konkursu majetek, který je

předmětem prodeje, nachází na území jiného členského státu Evropské unie nebo dalšího státu tvořícího Evropský hospodářský prostor,

c) nemá vliv na právo věřitele požadovat započtení proti pohledávce dlužníka, pokud toto započtení povoluje právo, kterým se řídí pohledávka dlužníka.

(3) Ustanovením odstavce 1 není dotčeno právo podat z důvodů poškozování věřitelů žalobu o určení neplatnosti nebo neúčinnosti právního úkonu ani právo odporovat právnímu úkonu.

(4) Pro účely ustanovení odstavce 1 se za věcné právo považuje právo zapsané ve veřejném registru a účinné vůči třetím osobám.

§ 382

Informování orgánu dozoru a veřejnosti

(1) Insolvenční soud prostřednictvím orgánu dozoru informuje o vydání rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu na majetek osoby uvedené v § 379 odst. 1 písm. a) orgány dozoru všech členských států Evropské unie a všech dalších státech tvořících Evropský hospodářský prostor, a to před zveřejněním rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku, a není-li to možné, neprodleně poté. Informace musí obsahovat i upozornění na možné důsledky rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu.

(2) Insolvenční správce bez zbytečného odkladu zajistí zveřejnění výtahu z rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu v Úředním věstníku Evropské unie. Výtah se zveřejňuje v českém jazyce.

(3) Výtah obsahuje

- a) označení dlužníka údaji potřebnými k jeho identifikaci,
- b) informaci o tom, že insolvenční soud podle českého práva zjistil úpadek dlužníka a prohlásil konkurs na majetek dlužníka,
- c) den vydání rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu,
- d) označení sídla insolvenčního soudu,
- e) označení insolvenčního správce údaji potřebnými k jeho identifikaci.

(4) Insolvenční soud prostřednictvím orgánu dozoru informuje o vydání rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu na majetek pobočky pojišťovny ze třetího státu orgány dozoru všech členských států Evropské unie a všech dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor, a to před zveřejněním rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku, a není-li to možné, neprodleně poté. Informace obsahuje i upozornění na možné důsledky rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu. Insolvenční soud, insolvenční správce a orgán dozoru usilují o koordinaci své činnosti s příslušnými orgány v ostatních členských státech Evropské unie a dalších státech tvořících Evropský hospodářský prostor, ve kterých má pojišťovna ze třetího státu pobočku.

(5) Orgán dozoru je oprávněn od insolvenčního správce požadovat informace týkající se insolvenčního řízení.

§ 383

Zpráva o postupu insolvenčního řízení

(1) Insolvenční správce je povinen pravidelně, nejméně však jednou ročně, uveřejňovat vhodným způsobem zprávu pro věřitele a veřejnost o postupu insolvenčního řízení. Zpráva musí být odsouhlasena věřitelským výborem.

(2) Orgán dozoru je povinen poskytnout na požádání informace o postupu insolvenčního řízení, které mu poskytl insolvenční správce, orgánu dozoru jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor.

§ 384

Insolvenční správce

(1) Insolvenční správce může se souhlasem insolvenčního soudu určit osobu, která jej zastupuje při výkonu pravomocí podle tohoto zákona na území jiného státu.

(2) Insolvenční správce vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i na území ostatních členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor s výjimkou užití donucovacích prostředků či jiného užití síly a pravomocí závazně rozhodovat spory nebo jiná řízení, ke kterým jsou příslušné soudy nebo správní orgány daného státu. Totéž platí přiměřeně pro osoby podle odstavce 1.

(3) Insolvenční správce se prokazuje úředně ověřenou kopií rozhodnutí o svém ustanovení s překladem do úředního jazyka daného státu, pokud je vyžadován; podle možností vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i na území třetích států.

(4) Při výkonu svých pravomocí na území členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor insolvenční správce dodržuje právní řád daného státu, zejména ohledně postupů při prodeji majetku a při poskytování informací zaměstnancům.

(5) Jestliže to právní předpisy daného státu stanoví nebo je-li to potřebné k úspěšnému prosazení práv věřitelů, je insolvenční správce povinen žádat, aby údaj o rozhodnutí o úpadku nebo o rozhodnutí o prohlášení konkursu byl zapsán v katastru nemovitostí, v obchodním rejstříku nebo v jiném veřejném seznamu nebo rejstříku. Náklady zápisu jsou pohledávkou za majetkovou podstatou.

§ 385

Zjištění pohledávek a závazků z účetnictví dlužníka

(1) Pohledávky věřitelů vyplývající z účetnictví dlužníka se pokládají za přihlášené podle tohoto zákona. Okamžikem přihlášení pohledávky je prohlášení konkursu.

(2) Insolvenční správce je povinen bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů ode dne prohlášení konkursu, zaslat každému věřiteli podle odstavce 1 oznámení, ve kterém uvede

a) že na majetek osoby uvedené v § 379 odst. 1 písm. a) nebo b) byl prohlášen konkurs,

b) výši pohledávky dotčeného věřitele za touto osobou, skutečnost, že do této výše se jeho pohledávka považuje za přihlášenou, a případně charakter jeho pohledávky, především, zda jde o věřitele s pohledávkou za majetkovou podstatou (§ 168), věřitele s pohledávkou na roveň postavenou pohledávce za majetkovou podstatou (§ 169), věřitele s pohledávkou s právem na uspokojení ze zajištění [§ 2 písm. g)], věřitele s pohledávkou jinak zajištěnou, věřitele s podřízenou pohledávkou (§ 172 odst. 2) nebo zda je pohledávka spojena s výhradou vlastnictví k předmětu plnění ze závazkového vztahu,

c) jakým způsobem, v jaké lhůtě a u koho lze uplatnit námitku proti výši pohledávky, jaké jsou následky marného uplynutí této lhůty, a informaci o postupu pro případ, že nedojde k dohodě o výši nebo charakteru pohledávky,

d) v případě pohledávky z pojištění účinky insolvenčního řízení na pojistnou smlouvu, na jejímž základě tato pohledávka vznikla, zejména datum zániku účinnosti pojistné smlouvy, včetně práv a povinností vyplývajících pojištěné osobě nebo pojištěným osobám z této smlouvy,

e) místo a termín konání schůze věřitelů,

f) způsob, jakým budou věřitelé dále informováni,

g) případná další opatření.

(3) Věřitelům, kteří mají sídlo, ústředí, bydliště nebo místo, kde se obvykle zdržují, v členském státě Evropské unie nebo jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, zasílá insolvenční správce oznámení podle odstavce 2 v českém jazyce, které je opatřeno hlavičkou "Výzva k předložení námitek ohledně pohledávky. Dodržte lhůty!" přeloženou do všech úředních jazyků Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor. Jde-li však o pohledávku z pojištění, musí insolvenční správce zaslat věřiteli oznámení podle odstavce 2 v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků členského státu Evropské unie nebo dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor, kde má věřitel sídlo, ústředí, bydliště nebo místo, kde se obvykle zdržuje.

(4) Věřitel, který nesouhlasí s výší své pohledávky nebo charakterem pohledávky uvedeným v oznámení podle odstavce 2, může proti tomu ve lhůtě 4 měsíců ode dne prohlášení konkursu uplatnit u insolvenčního správce písemnou námitku; neučiní-li tak, platí, že s údaji uvedenými v oznámení souhlasí. Ve lhůtě 3 měsíců ode dne zveřejnění výtahu z rozhodnutí o prohlášení konkursu v Úředním věstníku Evropské unie může věřitel uplatnit námitku, že mu nebylo doručeno oznámení podle odstavce 2. V námitce uvede výši své pohledávky za osobou uvedenou v § 379 odst. 1 písm. a) nebo b) ke dni prohlášení konkursu na tuto osobu. K námitce doloží úředně ověřené kopie případných listin, které osvědčují v námitce tvrzenou výši, den vzniku a charakter pohledávky, zejména zda jde o pohledávku za majetkovou podstatou (§ 168), pohledávku na roveň postavenou pohledávce za majetkovou podstatou (§ 169), pohledávku s právem na uspokojení ze zajištění [§ 2 písm. g)], pohledávku jinak zajištěnou nebo zda jde o podřízenou pohledávku (§ 172 odst. 2), a uvede případnou výhradu vlastnictví. Jde-li o pohledávku podle § 386, nemusí věřitel údaj o přednostním pořadí při uspokojení uvádět.

(5) Věřitel, který má sídlo, ústředí, bydliště nebo místo, kde se obvykle zdržuje, v členském státě Evropské unie nebo jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, může podat námitku podle odstavce 4 v úředním jazyce daného státu. V případě uvedeném v první větě odstavce 4 musí být námitka opatřena hlavičkou "Podání námítky proti výši pohledávky" v českém jazyce. V případě uvedeném ve druhé větě odstavce 4 musí být námitka opatřena hlavičkou "Přihláška pohledávky" v českém jazyce. Je-li mu obsah námítky zřejmý, insolvenční správce k ní přihlédně, i když není opatřena uvedenou hlavičkou. K později uplatněné námitce nemusí insolvenční správce přihlédnout, ledaže je zřejmé, že námitka byla včas odevzdána orgánu, který měl povinnost ji doručit. Insolvenční správce může požadovat, aby věřitel předložil překlad námítky do českého jazyka.

(6) Věřitel, který uplatnil námitku podle odstavce 4 a který se do 2 měsíců po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 4 nedohodl s insolvenčním správcem písemně na výši nebo charakteru své pohledávky, může uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 3 měsíců po uplynutí lhůty k písemné dohodě; jde o incidenční spor. Nedojde-li žaloba v této lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce se nad rámec údajů uvedených v účetnictví dlužníka nepřihlíží.

(7) Jestliže insolvenční soud vyhověl žalobě na určení podle odstavce 6, je insolvenční správce povinen zaplatit do majetkové podstaty částku odpovídající nákladům sporu, které z ní byly hrazeny; neučiní-li tak dobrovolně, může se splnění této povinnosti domáhat žalobou kterýkoli z věřitelů. Povinnosti podle věty první se insolvenční správce zproští, jestliže prokáže, že o skutečné výši nebo charakteru pohledávky nevěděl a ani při vynaložení odborné péče vědět nemohl.

§ 386

Zvláštní ustanovení o rozvrhu

Uspokojení pohledávek z pojištění má přednost před jakýmkoli jinými nároky vůči dlužníku, s výjimkou hotových výdajů a odměny insolvenčního správce a náhrady nutných výdajů a odměny likvidátora za činnost prováděnou po rozhodnutí o úpadku.

Oddíl 3

Úpadek pojišťovny z jiného členského státu provozující svoji činnost na území České republiky na základě práva zřizovat své pobočky

§ 387

Opatření podle § 379 odst. 2 může přijmout pouze příslušný orgán státu, v němž osoba uvedená v § 379 odst. 1 písm. c) obdržela oprávnění, na jehož základě provozuje svoji činnost na území České republiky. Účinky opatření včetně účinků na práva a povinnosti třetích osob se uznávají od okamžiku, kdy nabyly účinnosti ve státě, ve kterém bylo opatření přijato.

§ 388

(1) Osoba provádějící opatření podle § 379 odst. 2 a její případný zástupce (dále jen "zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny") doloží své ustanovení úředně ověřenou kopií rozhodnutí o ustanovení vydaného příslušným správním nebo soudním

orgánem členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, ve kterém byla udělena licence nebo vydáno povolení, na základě kterého pojišťovna z jiného členského státu provozuje svoji činnost na území České republiky. Vyšší ověření kopie se nevyžaduje, lze však požadovat její překlad do českého jazyka.

(2) Zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny je oprávněn vykonávat své pravomoci podle právních předpisů státu, ve kterém byl ustanoven; výkon těchto pravomocí na území České republiky nesmí zahrnovat užití donucovacích prostředků či jiného užití síly a pravomoc závazně rozhodovat spory nebo jiná řízení, ke kterým jsou příslušné soudy nebo jiné správní orgány České republiky. V souladu s těmito právními předpisy je zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny oprávněn v průběhu řízení podle tohoto zákona jmenovat osoby, které mu pomáhají nebo jej zastupují.

(3) Při výkonu svých pravomocí na území České republiky se zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny řídí právním řádem České republiky, zejména ohledně postupů při prodeji majetku, povinnosti zápisu do katastru nemovitostí, obchodního rejstříku nebo jiného veřejného seznamu nebo rejstříku, a při poskytování informací zaměstnancům.

(4) Zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny nebo kterýkoli správní nebo soudní orgán členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, v němž byla udělena licence nebo vydáno povolení, může žádat, aby údaj o rozhodnutí o úpadku nebo o rozhodnutí o způsobu řešení úpadku byl zapsán v katastru nemovitostí, v obchodním rejstříku nebo v jiném veřejném seznamu nebo rejstříku.

Náklady na pořízení zápisu jsou pohledávkou za majetkovou podstatou.

Hlava V Oddlužení

§ 389

(1) Dlužník, který není podnikatelem, může insolvenčnímu soudu navrhnout, aby jeho úpadek nebo jeho hrozící úpadek řešil oddlužením.

(2) Jiná osoba než dlužník není oprávněna návrh na oddlužení podat.

§ 390

(1) Návrh na povolení oddlužení musí dlužník podat spolu s insolvenčním návrhem. Podá-li insolvenční návrh jiná osoba, lze návrh na povolení oddlužení podat nejpozději do 30 dnů od doručení insolvenčního návrhu dlužníku; o tom musí být dlužník při doručení insolvenčního návrhu poučen.

(2) Podáním návrhu na povolení oddlužení nejsou dotčeny účinky spojené s nařízením předběžného opatření insolvenčním soudem.

(3) Návrh na povolení oddlužení podaný opožděně nebo někým, kdo k tomu nebyl oprávněn, insolvenční soud odmítne rozhodnutím, které doručí dlužníku, osobě, která takový návrh podala, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání může podat pouze osoba, která takový návrh podala.

§ 391

(1) Návrh na povolení oddlužení musí vedle obecných náležitostí podání²⁰⁾ obsahovat

- a) označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat,
- b) údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících 5 letech,
- c) údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky,
- d) návrh způsobu oddlužení nebo sdělení, že dlužník takový návrh nevznáší.

(2) Dlužník, který navrhuje oddlužení plněním splátkového kalendáře, může v návrhu na povolení oddlužení požádat insolvenční soud o stanovení nižších než zákonem určených měsíčních splátek. V takovém případě musí v návrhu na povolení oddlužení uvést také výši navrhovaných měsíčních splátek nebo způsob jejich určení a vysvětlit důvody, které vedly k jeho úpadku. Ustanovení § 395 tím není dotčeno.

(3) Návrh na povolení oddlužení lze podat pouze na formuláři; náležitosti formuláře stanoví prováděcí právní předpis. Podobu formuláře zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup; tato služba nesmí být zpoplatněna.

§ 392

1) K návrhu na povolení oddlužení musí dlužník připojit

- a) seznam majetku a seznam závazků, popřípadě prohlášení o změnách, ke kterým v mezidobí došlo v porovnání se seznamy, které v insolvenčním řízení již dříve předložil,
- b) listiny dokládající údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky,
- c) písemný souhlas nezajištěného věřitele, který se na tom s dlužníkem dohodl, s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30 % jeho pohledávky.

(2) V seznamu majetku dlužník kromě náležitostí uvedených v § 104 odst. 2 u každé položky tohoto seznamu uvede údaj o době pořízení majetku, o jeho pořizovací ceně a odhad obvyklé ceny majetku ke dni pořízení seznamu. Nejde-li o nemovitosti nebo o majetek, který slouží k zajištění, ocenění znalcem se nevyžaduje. V písemném souhlasu věřitele podle odstavce 1 písm. c) musí být uvedeno, jaká bude nejnižší hodnota plnění, na kterém se s dlužníkem dohodl; podpis věřitele musí být úředně ověřen.

(3) Osoby ochotné zavázat se při povolení oddlužení jako spoludlužníci nebo ručitelé dlužníka musí návrh spolupodepsat. Dále musí návrh podepsat i dlužníkův manžel a výslovně uvést, že s povolením oddlužení souhlasí; to neplatí, jestliže oddlužením nemůže být dotčen majetek z nevypořádaného společného jmění manželů, rozsah vyživovacích povinností dlužníka vůči jeho manželu a nezaopatřeným dětem nebo rozsah vyživovacích povinností dlužníkovy manžela. Všechny podpisy musí být úředně ověřeny.

(4) Pro označení osob v návrhu na povolení oddlužení a v seznamech k němu

připojených platí § 103 odst. 1 obdobně.

§ 393

(1) Neobsahuje-li návrh na povolení oddlužení všechny náležitosti nebo je nesrozumitelný anebo neurčitý, insolvenční soud usnesením vyzve osobu, která jej podala, k jeho opravě nebo doplnění v určené lhůtě, která nesmí být delší než 7 dnů. Současně ji poučí, jak má opravu nebo doplnění provést.

(2) Podle odstavce 1 postupuje insolvenční soud i tehdy, nejsou-li k návrhu na povolení oddlužení připojeny zákonem požadované přílohy nebo neobsahují-li tyto přílohy stanovené náležitosti.

(3) Návrh na povolení oddlužení insolvenční soud odmítne, není-li přes jeho výzvu řádně doplněn a v řízení o něm nelze pro tento nedostatek pokračovat nebo nejsou-li k němu přes jeho výzvu připojeny zákonem požadované přílohy anebo neobsahují-li tyto přílohy přes jeho výzvu stanovené náležitosti.

(4) Rozhodnutí podle odstavce 3 doručí insolvenční soud dlužníku, předběžnému správci nebo insolvenčnímu správci, věřitelskému výboru a osobě, která návrh na povolení oddlužení podala; odvolání proti němu může podat jen osoba, která návrh na povolení oddlužení podala.

§ 394

(1) Návrh na povolení oddlužení může dlužník vzít zpět, dokud insolvenční soud nerozhodne o schválení oddlužení.

(2) Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, které se doručuje osobě, která návrh podala, dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru; odvolání proti němu není přípustné.

(3) Vzal-li dlužník návrh na povolení oddlužení zpět, nemůže jej podat znovu.

(4) Byl-li návrh na povolení oddlužení vzat zpět až poté, co bylo rozhodnuto o schválení oddlužení, insolvenční soud rozhodne, že zpětvzetí není účinné; toto rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné, se doručuje osobě, která návrh podala, dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru.

Rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení

§ 395

(1) Insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení, jestliže se zřetelem ke všem okolnostem lze důvodně předpokládat,
a) že jím je sledován nepoctivý záměr, nebo
b) že hodnota plnění, které by při oddlužení obdrželi nezajištění věřitelé, bude nižší než 30 % jejich pohledávek, ledaže tito věřitelé s nižším plněním souhlasí.

(2) Insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení i tehdy, jestliže

a) jej znovu podala osoba, o jejímž návrhu na povolení oddlužení bylo již dříve rozhodnuto, nebo

b) dosavadní výsledky řízení dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení.

(3) Na nepoctivý záměr sledovaný návrhem na povolení oddlužení lze usuzovat zejména tehdy, jestliže ohledně dlužníka, jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektivního statutárního orgánu

a) v posledních 5 letech probíhalo insolvenční řízení nebo jiné řízení řešící úpadek takové osoby, a to v závislosti na výsledku takového řízení, nebo

b) podle výpisu z rejstříku trestů v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení proběhlo trestní řízení, které skončilo pravomocným odsouzením pro trestný čin majetkové nebo hospodářské povahy; to neplatí, lze-li na základě dlužníkem prokázaných skutečností usuzovat na to, že se o nepoctivý záměr nejedná.

(4) Rozhodnutí o zamítnutí návrhu na povolení oddlužení se doručuje dlužníku, osobě, která návrh podala, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání proti němu může podat pouze osoba, která návrh podala.

§ 396

Jestliže insolvenční soud návrh na povolení oddlužení odmítne, vezme na vědomí jeho zpětvzetí nebo jej zamítne, rozhodne současně o způsobu řešení dlužníkova úpadku konkursem.

§ 397

(1) Nedojde-li ke zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení ani k jeho odmítnutí nebo zamítnutí, insolvenční soud oddlužení povolí. Rozhodnutí o povolení oddlužení se doručuje dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání proti němu není přípustné.

(2) Insolvenční soud může po rozhodnutí o povolení oddlužení i bez návrhu změnit své předběžné opatření.

§ 398

(1) Oddlužení lze provést zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře.

(2) Při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení majetkové podstaty v konkursu. Není-li dále stanoveno jinak, při tomto způsobu oddlužení do majetkové podstaty nenáleží majetek, který dlužník nabyt v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky schválení oddlužení.

(3) Při oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník povinen po dobu 5 let měsíčně splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z

nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky²⁹). Tuto částku rozvrhne dlužník prostřednictvím insolvenčního správce mezi nezajištěné věřitele podle poměru jejich pohledávek způsobem určeným v rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení oddlužení. Zajištění věřitelé se uspokojí jen z výtěžku zpeněžení zajištění; při tomto zpeněžení se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení zajištění v konkursu.

(4) Dlužníku, který o to požádal v návrhu na povolení oddlužení, může insolvenční soud stanovit jinou výši měsíčních splátek. Učiní tak jen tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé, bude stejná nebo vyšší než 50 % jejich pohledávek, anebo stejná nebo vyšší než hodnota plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli. Přitom dále přihlédne k důvodům, které vedly k dlužníkově úpadku, k celkové výši dlužníkových závazků, k dosavadní a očekávané výši dlužníkových příjmů, k opatřením, která dlužník činí k zachování a zvýšení svých příjmů a ke snížení svých závazků, a k doporučení věřitelů. Dlužníkovým návrhem jiné výše měsíčních splátek není insolvenční soud vázán. K opožděné žádosti insolvenční soud nepřihlíží.

§ 399

(1) Není-li dále stanoveno jinak, platí o hlasovacím právu věřitelů při oddlužení obdobně § 49 až 53. K projednání způsobu oddlužení a hlasování o jeho přijetí dochází na schůzi věřitelů za tím účelem svolané nebo za podmínek stanovených tímto zákonem mimo schůzi věřitelů; obdobně to platí pro hlasování věřitelů o tom, zda doporučují vyhovět žádosti dlužníka o stanovení jiné výše měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře.

(2) Dlužníku a insolvenčnímu správci doručí insolvenční soud předvolání na schůzi věřitelů podle odstavce 1 do vlastních rukou s poučením o nezbytnosti jejich účasti. Dlužník je povinen zúčastnit se takové schůze osobně a zodpovědět dotazy přítomných věřitelů.

(3) Schůzi věřitelů k projednání způsobu oddlužení insolvenční soud nesvolá nebo již svolanou schůzi věřitelů zruší, jestliže všichni k tomu oprávnění věřitelé hlasovali o přijetí způsobu oddlužení mimo schůzi věřitelů; obdobně to platí pro hlasování věřitelů o tom, zda doporučují vyhovět žádosti dlužníka o stanovení jiné výše měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře. Výsledky hlasování v takovém případě zveřejní vyhláškou.

§ 400

(1) O přijetí způsobu oddlužení mohou věřitelé hlasovat i mimo schůzi věřitelů, a to i před podáním návrhu na povolení oddlužení nebo i před podáním insolvenčního návrhu, jestliže měli možnost seznámit se s informacemi, které svým obsahem a rozsahem odpovídají informacím, které musí být obsaženy v návrhu na povolení oddlužení a v jeho přílohách. Obdobně to platí pro hlasování věřitelů o tom, zda doporučují vyhovět žádosti dlužníka o stanovení jiné výše měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře.

(2) Výsledky hlasování dosažené mimo schůzi věřitelů se připočtou k výsledkům hlasování dosažených na schůzi věřitelů. Je-li rozpor mezi hlasováním věřitele mimo schůzi věřitelů a jeho hlasováním na schůzi věřitelů, považuje se za rozhodné hlasování věřitele na schůzi věřitelů; o tom insolvenční soud tohoto věřitele neprodleně vyrozumí.

§ 401

Hlasování mimo schůzi věřitelů

(1) Hlasují-li věřitelé o přijetí způsobu oddlužení mimo schůzi věřitelů po zahájení insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu, a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno insolvenčnímu soudu nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů; § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(2) Hlasují-li věřitelé o přijetí způsobu oddlužení mimo schůzi věřitelů před zahájením insolvenčního řízení, k jejich hlasu se přihlíží jen tehdy, hlasují-li písemně, podáním výslovně označeným jako "Hlasovací lístek", které nesmí obsahovat žádný jiný právní úkon, ze kterého je nepochybné, jak hlasovali, a na kterém je úředně ověřena pravost jejich podpisu, a bylo-li toto podání obsahující všechny náležitosti doručeno dlužníku nejpozději posledního dne lhůty, kterou dlužník k tomuto účelu stanovil a známým věřitelům písemně oznámil; tato lhůta nesmí být kratší než 15 dnů.

(3) O tom, že k hlasování věřitele mimo schůzi věřitelů nelze přihlédnout z důvodů podle odstavců 1 a 2, tohoto věřitele neprodleně vyzoomí

a) insolvenční správce, jde-li o hlasování po zahájení insolvenčního řízení,

b) dlužník, jde-li o hlasování před zahájením insolvenčního řízení.

(4) Postup podle odstavců 1 až 3 se obdobně uplatní pro hlasování věřitelů o tom, zda doporučují vyhovět žádosti dlužníka o stanovení jiné výše měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře.

(5) Náležitosti hlasovacího lístku stanoví prováděcí právní předpis.

§ 402

(1) Právo hlasovat o způsobu oddlužení mají pouze nezajištění věřitelé, kteří včas přihlásili svou pohledávku. Zajištění věřitelé nehlasují ani v rozsahu, ve kterém je podle znaleckého posudku vypracovaného v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku hodnota zajištění nižší než výše zajištěné pohledávky. Právo hlasovat nemají osoby dlužníkovi blízké a osoby, které tvoří s dlužníkem koncern²¹).

(2) Svůj souhlas se způsobem oddlužení není věřitel oprávněn změnit.

(3) O způsobu oddlužení rozhodne schůze věřitelů prostou většinou hlasů nezajištěných věřitelů počítanou podle výše jejich pohledávek; obdobně to platí pro hlasování věřitelů mimo schůzi věřitelů.

(4) Postup podle odstavců 1 až 3 se obdobně uplatní pro hlasování věřitelů o tom, zda doporučují vyhovět žádosti dlužníka o stanovení jiné výše měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře.

(5) Jestliže ani jeden ze způsobů oddlužení nezíská prostou většinu hlasů nezajištěných věřitelů podle odstavce 3, rozhodne o způsobu oddlužení insolvenční soud; učiní tak do skončení schůze věřitelů a v případě uvedeném v § 399 odst. 3 do 15 dnů po zveřejnění výsledků hlasování v insolvenčním rejstříku.

§ 403

(1) Má-li insolvenční správce za to, že zde jsou skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, upozorní na ně před rozhodnutím schůze věřitelů o způsobu oddlužení a v případě uvedeném v § 399 odst. 3 do 3 dnů po zveřejnění výsledků hlasování v insolvenčním rejstříku.

(2) Věřitelé, kteří hlasovali o přijetí způsobu oddlužení, mohou namítat, že zde jsou skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. Tyto námitky mohou uplatnit nejpozději do skončení schůze věřitelů, která rozhodovala o způsobu oddlužení, a v případě uvedeném v § 399 odst. 3 do 10 dnů po zveřejnění výsledků hlasování v insolvenčním rejstříku. K později vzneseným námitkám a k námitkám uplatněným věřiteli, kteří nehlasovali o přijetí způsobu oddlužení, se nepřihlíží.

(3) Včas podané námitky podle odstavce 2, uplatněné oprávněnými osobami, projedná insolvenční soud při jednání, ke kterému předvolá dlužníka, insolvenčního správce, věřitelský výbor a věřitele, kteří podali námitky.

Rozhodnutí o schválení oddlužení

§ 404

O tom, zda oddlužení schvaluje, rozhodne insolvenční soud neprodleně po skončení jednání, při kterém byly projednány námitky věřitelů podle § 403 odst. 2 a v případě, že věřitelé takové námitky neuplatnili, neprodleně po uplynutí lhůty k jejich podání.

§ 405

(1) Insolvenční soud oddlužení neschválí, jestliže v průběhu insolvenčního řízení vyšly najevo skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly zamítnutí návrhu na povolení oddlužení; v případě uvedeném v § 402 odst. 5 tak rozhodne namísto rozhodnutí o způsobu oddlužení.

(2) Jestliže insolvenční soud oddlužení neschválí, rozhodne současně o způsobu řešení dlužníkovra úpadku konkursem.

(3) Rozhodnutí, jímž oddlužení neschválí, doručí insolvenční soud zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání proti tomuto rozhodnutí může podat pouze dlužník.

§ 406

(1) Neshledá-li důvody k vydání rozhodnutí podle § 405, insolvenční soud oddlužení schválí. Schválením oddlužení jsou vázáni jak dlužník, tak věřitelé, včetně věřitelů, kteří s oddlužením nesouhlasili nebo o něm nehlasovali.

(2) V rozhodnutí, jímž schvaluje oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, insolvenční soud

- a) uvede informaci o tom, kdo je insolvenčním správcem,
- b) označí majetek, který podle stavu ke dni vydání rozhodnutí náleží do majetkové podstaty,
- c) označí nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30 % jejich pohledávky, a uvede nejnižší hodnotu plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli.

(3) V rozhodnutí, jímž schvaluje oddlužení plněním splátkového kalendáře, insolvenční soud

- a) uloží dlužníku, aby po dobu 5 let platil nezajištěným věřitelům prostřednictvím insolvenčního správce vždy k určenému dni měsíce částku stanovenou podle § 398 z příjmů, které získá po schválení oddlužení, a to podle poměru jejich pohledávek určeného v rozhodnutí. Současně stanoví termín úhrady první splátky, a to tak, aby byla uhrazena nejpozději do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž nastanou účinky schválení oddlužení,
- b) označí příjmy, ze kterých by dlužník podle stavu ke dni vydání rozhodnutí měl uhradit první splátku,
- c) označí nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30 % jejich pohledávky, a uvede nejnižší hodnotu plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli,
- d) přikáže plátcí mzdy dlužníka, nebo plátcí jiného příjmu dlužníka postižitelného výkonem rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného (dále jen „plátce mzdy dlužníka“), aby po doručení rozhodnutí o schválení oddlužení prováděl ze mzdy nebo jiného příjmu dlužníka stanovené srážky a nevypácel sražené částky dlužníku.

(4) Rozhodnutí o schválení oddlužení doručí insolvenční soud zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolání proti tomuto rozhodnutí může podat pouze věřitel, který hlasoval proti přijetí schváleného způsobu oddlužení, nebo věřitel, jehož námitkám uplatněným podle § 403 odst. 2 insolvenční soud nevyhověl. Proti rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře může podat odvolání také dlužník, jehož žádosti o stanovení jiné výše měsíčních splátek insolvenční soud nevyhověl, nebo věřitel, který nesouhlasí se stanovením jiné výše měsíčních splátek a který proti tomu hlasoval.

(5) Rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře doručí insolvenční soud do vlastních rukou také plátcí mzdy dlužníka. O právech a povinnostech plátce mzdy dlužníka po doručení rozhodnutí o schválení oddlužení platí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu o plátcí mzdy při výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného. Částky sražené z dlužnickovy mzdy zasílá plátce mzdy dlužníka insolvenčnímu správci, a to bez zřetele k tomu, že rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře dosud není v právní moci.

§ 407

(1) Účinky schválení oddlužení nastávají okamžikem zveřejnění rozhodnutí o schválení oddlužení v insolvenčním rejstříku.

(2) Právní mocí rozhodnutí o schválení oddlužení se ruší omezení dispozičních oprávnění dlužníka, ke kterým došlo před jeho vydáním v dosavadním průběhu insolvenčního řízení ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu.

(3) Rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře insolvenční soud i bez návrhu změni, jestliže se podstatně změnilы okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání stanovených měsíčních splátek; ustanovení § 418 odst. 1 písm. b) tím není dotčeno. Pro doručení, zveřejnění a účinky tohoto rozhodnutí platí totéž co o doručení, zveřejnění a účincích rozhodnutí o schválení oddlužení. Proti tomuto rozhodnutí může podat odvolání pouze věřitel, který podle něj obdrží na úhradu své pohledávky méně než podle měněného rozhodnutí.

§ 408

(1) O účincích schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty platí ohledně majetku náležejícího do majetkového podstaty v době schválení oddlužení obdobně ustanovení tohoto zákona o účincích prohlášení konkursu. Dispoziční oprávnění k majetku, který dlužník získá po schválení oddlužení, má od právní moci rozhodnutí o schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty dlužník.

(2) Poté, co insolvenční správce zpeněží majetek, který podléhá oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, se v insolvenčním řízení dále postupuje podle ustanovení tohoto zákona o konečné zprávě a rozvrhu v konkursu.

§ 409

(1) Od schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře má dispoziční oprávnění k příjmům, které získá po schválení oddlužení, dlužník. S takto nabytými příjmy je dlužník povinen naložit způsobem uvedeným v rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře.

(2) Dispoziční oprávnění k majetku, náležejícímu do majetkového podstaty v době schválení oddlužení, má od právní moci rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře dlužník; to neplatí, jde-li o majetek, který slouží k zajištění.

(3) Majetek, který slouží k zajištění, zpeněží insolvenční správce po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, nejdříve však po zjištění pravosti výše a pořadí zajištěné pohledávky, požádá-li o to zajištěný věřitel. Výtěžek zpeněžení vydá zajištěnému věřiteli; přitom postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení zajištění v konkursu.

§ 410

(1) Není-li dále stanoveno jinak, platí o přezkoumání přihlášených pohledávek za trvání účinnosti oddlužení obdobně § 190 až 202.

(2) Popření pohledávky nezajištěného věřitele dlužníkem má za trvání účinků schválení oddlužení tytéž účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem; pro toto popření platí obdobně ustanovení o zjištění pohledávky týkající se insolvenčního správce. Jestliže dlužník popřel pohledávku při přezkumném jednání, které se konalo před schválením oddlužení, nastávají účinky tohoto popření dnem, kdy nastaly účinky oddlužení; tento den je rozhodný i pro počátek běhu lhůt k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky. Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena dlužníkem, podávají žalobu vždy vůči dlužníku.

(3) Jde-li o vykonatelnou pohledávku přiznanou pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu, může dlužník jako důvod popření její pravosti nebo výše uplatnit jen skutečnosti, které jsou důvodem pro zastavení výkonu rozhodnutí nebo exekuce proto, že pohledávka zanikla nebo je promlčená.

§ 411

(1) Po dobu trvání účinků schválení oddlužení nemá nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuce nebo zahájení exekuce, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, vliv na povinnost dlužníka naložit s příjmy určenými k plnění splátkového kalendáře způsobem určeným v rozhodnutí o schválení oddlužení.

(2) Byla-li některá z pohledávek, jež mají být uspokojeny podle splátkového kalendáře, popřena, hradí dlužník částky připadající podle splátkového kalendáře na její uspokojení v určených lhůtách k rukám insolvenčního správce, který je věřiteli vyplátí neprodleně po právní moci rozhodnutí insolvenčního soudu o zjištění této pohledávky. Nedojde-li ke zjištění pohledávky, rozdělí insolvenční správce částky připadající podle splátkového kalendáře na její uspokojení mezi ostatní věřitele určené plánem jako mimořádnou splátku poměrně.

§ 412

(1) Po dobu trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník povinen

- a) vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost a v případě, že je nezaměstnaný, o získání příjmu usilovat; nesmí rovněž odmítat splnitelnou možnost si příjem obstarat,
- b) hodnoty získané dědictvím a darem zpeněžit a jejich výtěžek, stejně jako jiné své mimořádné příjmy, použít k mimořádným splátkám nad rámec splátkového kalendáře,
- c) bez zbytečného odkladu oznámit insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru každou změnu svého bydliště nebo sídla a zaměstnání,
- d) vždy k 15. lednu a k 15. červenci kalendářního roku předložit insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru přehled svých příjmů za uplynulých 6 kalendářních měsíců,
- e) nezatajovat žádný ze svých příjmů a na žádost insolvenčního soudu, insolvenčního správce nebo věřitelského výboru předložit k nahlédnutí svá daňová přiznání za období trvání plánu oddlužení,

f) neposkytovat nikomu z věřitelů žádné zvláštní výhody, g) nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit.

(2) Po dobu trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře vykonává insolvenční správce dohled nad činností dlužníka. O výsledcích své činnosti pravidelně informuje insolvenční soud a věřitelský výbor.

(3) Právní úkon, kterým dlužník za trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře odmítne přijetí daru nebo dědictví bez souhlasu insolvenčního správce, je neplatný. Totéž platí, jestliže dlužník uzavře bez souhlasu insolvenčního správce dohodu o vypořádání dědictví, podle které má z dědictví obdržet méně, než činí jeho dědický podíl.

§ 413

Splnění oddlužení vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, proti němuž není odvolání přípustné; právní mocí tohoto rozhodnutí insolvenční řízení končí. Současně insolvenční soud rozhodne o odměně insolvenčního správce a jeho nákladech a zproští insolvenčního správce jeho funkce.

§ 414

(1) Jestliže dlužník splní řádně a včas všechny povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení, vydá insolvenční soud po slyšení dlužníka usnesení, jímž dlužníka osvobodí od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny. Učiní tak jen na návrh dlužníka.

(2) Osvobození podle odstavce 1 se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřihlíželo, a na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak měli učinit.

(3) Osvobození podle odstavců 1 a 2 se vztahuje i na ručitele a jiné osoby, které měly vůči dlužníku pro tyto pohledávky právo postihu.

(4) Při osvobození dlužníka podle odstavce 1 zůstává zajištěnému věřiteli, který po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře nepožádal o zpeněžení majetku sloužícího k zajištění pohledávky, zachováno právo domáhat se uspokojení pohledávky z výtěžku zpeněžení tohoto majetku; pohledávek, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170), se může takto domáhat jen za dobu od skončení insolvenčního řízení.

§ 415

Je-li hodnota plnění, které při splnění oddlužení obdrželi nezajištění věřitelé, nižší než 30 % jejich pohledávek, nebo nedosahuje-li nejnižší hodnotu plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli, může insolvenční soud po slyšení dlužníka a insolvenčního správce přesto přiznat dlužníku osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení v rozsahu, ve kterém dosud nebyly uspokojeny. Učiní tak jen na návrh dlužníka a za předpokladu, že dlužník prokáže, že požadované hodnoty plnění nebylo dosaženo v důsledku okolností, které nezavinil, a zároveň, že částka, kterou tito věřitelé na uspokojení svých pohledávek dosud obdrželi, není nižší než částka, které by se jim dostalo, kdyby dlužníkův úpadek byl řešen

konkursem. Ustanovení § 414 odst. 3 platí obdobně.

§ 416

(1) Osvobození podle § 414 a 415 se nedotýká peněžitého trestu nebo jiné majetkové sankce, která byla dlužníku uložena v trestním řízení pro úmyslný trestný čin, a dále pohledávek na náhradu škody způsobené úmyslným porušením právní povinnosti.

(2) Rozhodnutí insolvenčního soudu o návrhu dlužníka na přiznání osvobození podle § 414 a 415 se doručuje zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Proti rozhodnutí, jímž insolvenční soud takový návrh zamítl, se může odvolat pouze dlužník. Proti rozhodnutí, jímž insolvenční soud přiznává dlužníku osvobození podle § 414 a 415, se může odvolat pouze věřitel, jehož pohledávka vůči dlužníku nebyla v insolvenčním řízení zcela uspokojena. Odvoláním však lze namítat pouze to, že nebyly splněny předpoklady pro přiznání osvobození dlužníku.

§ 417

(1) Osvobození podle § 414 a 415 insolvenční soud dlužníku odejme, jestliže na základě návrhu podaného některým z dotčených věřitelů do 3 let od jeho pravomocného přiznání vyjde najevo, že ke schválení oddlužení nebo k přiznání osvobození došlo na základě podvodného jednání dlužníka, anebo že dlužník poskytl zvláštní výhody některým věřitelům; to neplatí, jestliže věřitel, který návrh podal, mohl takovou námitku uplatnit před rozhodnutím o přiznání osvobození dlužníku.

(2) Přiznané osvobození zaniká, byl-li dlužník do 3 let od právní moci rozhodnutí o něm pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, kterým podstatně ovlivnil schválení nebo provedení oddlužení anebo přiznání osvobození, případně kterým jinak poškodil věřitele.

(3) Zánik osvobození podle odstavců 1 a 2 se nevztahuje na pohledávky věřitelů, kteří se sami účastnili podvodných jednání s dlužníkem nebo nedovolených výhod; o tom musí být rozhodnuto výrokem usnesení.

(4) Rozhodnutí vydané podle odstavců 1 až 3 se doručuje zvlášť dlužníkovi a věřiteli, jehož se zánik osvobození týká; jen tyto osoby mohou proti rozhodnutí podat odvolání.

§ 418

(1) Insolvenční soud schválené oddlužení zruší a současně rozhodne o způsobu řešení dlužníkova úpadku konkursem, jestliže

- a) dlužník neplní podstatné povinnosti podle schváleného způsobu oddlužení, nebo
- b) se ukáže, že podstatnou část splátkového kalendáře nebude možné splnit, nebo
- c) v důsledku zaviněného jednání vznikl dlužníku po schválení plánu oddlužení peněžitý závazek po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti, anebo
- d) to navrhne dlužník.

(2) Má se za to, že dlužník zavinil vznik peněžitého závazku podle odstavce 1 písm. c), byl-li k jeho vymožení vůči dlužníku nařízen výkon rozhodnutí nebo exekuce.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 může insolvenční soud vydat, jen dokud nevezme na vědomí splnění oddlužení. Učiní tak po jednání, ke kterému předvolá dlužníka, insolvenčního správce, věřitelský výbor a věřitele, který zrušení oddlužení navrhl. Rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) až c) může insolvenční soud vydat i bez návrhu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou podat odvolání pouze osoby uvedené v odstavci 3.

ČÁST TŘETÍ **SPOLEČNÁ USTANOVENÍ**

Hlava I Insolvenční rejstřík

§ 419

(1) Insolvenční rejstřík je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "ministerstvo").

(2) Insolvenční rejstřík obsahuje seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a insolvenční spisy. Pro každého dlužníka se vede jeden insolvenční spis.

(3) Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný, s výjimkou údajů, o kterých tak stanoví tento zákon. Každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj kopie a výpisy. Soudce insolvenčního soudu má přístup ke všem údajům vedeným v insolvenčním rejstříku.

(4) Na žádost vydá ministerstvo nebo insolvenční soud úředně ověřený výstup z informačního systému veřejné správy obsahující údaje z insolvenčního rejstříku nebo informaci o tom, že požadovaný údaj není veden v insolvenčním rejstříku.

§ 420

(1) Je-li dlužník fyzickou osobou, zapisuje se do seznamu dlužníků jeho jméno, příjmení, bydliště, rodné číslo, a nemá-li rodné číslo, datum narození; jde-li o fyzickou osobu, která má podle zvláštního právního předpisu sídlo, zapíše se do seznamu dlužníků i její sídlo.

(2) Je-li dlužníkem fyzická osoba, která je podnikatelem, zapisuje se do seznamu dlužníků vedle údajů podle odstavce 1 i dodatek odlišující její firmu, používá-li jej při svém podnikání, dále místo podnikání, jestliže se liší od bydliště, a identifikační číslo.

(3) Je-li dlužník právnickou osobou, zapisuje se do seznamu dlužníků jeho obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo.

(4) Údaje podle odstavců 1 až 3 zapíše insolvenční soud do seznamu dlužníků, jakmile nastanou účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nejpozději však do 7 dnů po tomto okamžiku; není-li mu některý z těchto údajů v uvedené době znám, zapíše jej insolvenční soud do seznamu dlužníků, jakmile v insolvenčním řízení vyjde najevo.

(5) Neprodleně po ustanovení insolvenčního správce запиše insolvenční soud údaj o tom do seznamu dlužníků. Je-li insolvenční správce fyzickou osobou, zapisuje se do seznamu dlužníků jeho jméno, příjmení, sídlo, rodné číslo, a nemá-li rodné číslo, datum narození; je-li insolvenční správce právnickou osobou, zapisuje se do seznamu dlužníků jeho obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo.

§ 421

(1) V insolvenčním rejstříku insolvenční soud zveřejňuje chronologicky s uvedením okamžiku vložení tyto písemnosti a informace:

- a) rozhodnutí insolvenčního soudu vydaná v insolvenčním řízení a v incidenčních sporech,
- b) veškerá podání, která se vkládají do soudního spisu vedeného insolvenčním soudem ohledně dlužníka, nestanoví-li tento zákon jinak,
- c) další informace, o kterých tak stanoví tento zákon.

(2) Podání došlá insolvenčnímu soudu v elektronické podobě a písemnosti pořizované insolvenčním soudem se do insolvenčního rejstříku vkládají pomocí elektronického přenosu dat. Ostatní písemnosti a podání se vkládají přenesením jejich obrazové podoby do insolvenčního rejstříku.

§ 422

(1) Na žádost fyzické osoby, která učinila příslušné podání, může insolvenční soud rozhodnout, že některé z osobních údajů této fyzické osoby, obsažené v podání, nebudou v insolvenčním rejstříku veřejně přístupné. Takovou žádost lze podat nejpozději společně s podáním, o které jde. Jméno a příjmení takové fyzické osoby insolvenční soud v insolvenčním rejstříku zveřejní vždy.

(2) Nejde-li o fyzickou osobu, která učinila podání, zveřejní se u takové fyzické osoby v insolvenčním rejstříku jen její jméno a příjmení.

(3) V případě postupu podle odstavců 1 a 2 insolvenční soud připojí ke vkládanému podání informaci o charakteru osobního údaje, který není zveřejňován.

§ 423

Do insolvenčního rejstříku se nevkládají podání či jiné písemnosti, které podléhají utajení podle zvláštního právního předpisu. Skutečnost, že se v soudním spisu nachází podání, které z uvedeného důvodu nebylo zveřejněno v insolvenčním rejstříku, však musí být v insolvenčním rejstříku vyznačena společně s údaji o charakteru podání; to před zahájením insolvenčního řízení neplatí pro řízení o návrhu na vyhlášení moratoria.

§ 424

(1) Stanoví-li tento zákon, že se písemnost doručuje vyvěšením na úřední desce soudu a současným zveřejněním v insolvenčním rejstříku, pokládá se písemnost za doručenou v

okamžiku jejího zveřejnění v insolvenčním rejstříku.

(2) Okamžik zveřejnění písemnosti musí být v insolvenčním rejstříku vždy uveden.

§ 425

Vyškrtnutí dlužníka ze seznamu dlužníků

(1) Po uplynutí 5 let od nabytí právní moci rozhodnutí, jímž bylo skončeno insolvenční řízení, vyškrtne insolvenční soud dlužníka ze seznamu dlužníků a údaje o něm v insolvenčním rejstříku znepřístupní. Skončí-li insolvenční řízení rozhodnutím podle § 142 písm. a) až c), vyškrtne insolvenční soud dlužníka ze seznamu dlužníků a údaje o něm v insolvenčním rejstříku znepřístupní do 15 dnů od doručení žádosti dlužníka; dlužník je oprávněn požádat o vyškrtnutí nejdříve po uplynutí 3 měsíců od právní moci rozhodnutí.

(2) Při uchovávání znepřístupněných údajů se postupuje podle zvláštního právního předpisu⁵⁸).

(3) Je-li podán opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí podle § 142 písm. a) až c), ponechá insolvenční soud dlužníka v seznamu dlužníků a údaje o něm přístupné v insolvenčním rejstříku po dobu projednání opravného prostředku.“.

Hlava II

Vztah ke státům Evropské unie

§ 426

(1) Insolvenční řízení s evropským mezinárodním prvkem a jeho účinky se řídí přímo použitelným předpisem práva Evropských společenství⁵⁹) a ustanoveními právního řádu toho členského státu Evropské unie, na něj přímo použitelný předpis práva Evropských společenství odkazuje.

(2) Evropským mezinárodním prvkem se rozumí v souladu s přímo použitelným právním předpisem Evropských společenství⁵⁹) skutečnost, že hlavní zájmy dlužníka jsou soustředěny v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska a současně alespoň jeden z věřitelů nebo část majetkové podstaty se nachází v některém z jiných členských států Evropské unie s výjimkou Dánska.

§ 427

Zastavení insolvenčního řízení

Vyjde-li v průběhu insolvenčního řízení najevo, že podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství⁵⁹) byly ke dni zahájení insolvenčního řízení hlavní zájmy dlužníka soustředěny v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska a že dlužník k tomuto dni neměl ani provozovnu na území České republiky, insolvenční soud insolvenční řízení zastaví.

§ 428

Insolvenční správce

Insolvenční správce ustanovený do funkce rozhodnutím příslušného soudu některého z

členských států Evropské unie s výjimkou Dánska se na území České republiky prokazuje úředně ověřenou kopií rozhodnutí o svém ustanovení; je-li o to požádán, je povinen předložit úředně ověřený překlad této kopie do českého jazyka.

§ 429

Zveřejnění některých rozhodnutí

Rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení a rozhodnutí o ustanovení insolvenčního správce vydané v členském státě Evropské unie s výjimkou Dánska podle přímo použitelného předpisu práva Evropských společenství⁵⁹⁾ vůči dlužníku, který má na území České republiky provozovnu, musí být zveřejněno v České republice. Insolvenční soud, v jehož obvodu je umístěna provozovna, rozhodnutí cizího orgánu zveřejní vyhláškou neprodleně poté, co mu bude doručeno insolvenčním správcem nebo jakýmkoliv jiným orgánem k tomu zmocněným v členském státě Evropské unie, v němž bylo rozhodnutí vydáno.

§ 430

Známí věřitelé

(1) Znamé věřitele dlužníka, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska, vyrozumí insolvenční soud neprodleně o zahájení insolvenčního řízení a o vydání rozhodnutí o úpadku.

(2) Povinnost vyrozumět známé věřitele podle odstavce 1 splní insolvenční soud tím, že jim zvlášť doručí rozhodnutí, kterým se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, a rozhodnutí o úpadku nebo jeho zkrácené znění.

(3) Známým věřitelům podle odstavce 1 insolvenční soud zvlášť doručí i výzvu k podávání přihlášek pohledávek.

Hlava III

Závěrečná ustanovení

§ 431

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) náležitosti výzvy k podávání přihlášek pohledávek, soupisu, seznamu přihlášených pohledávek, formuláře přihlášek pohledávek, manipulace s přihláškami pohledávek, pravidla pro jejich úschovu a nahlížení do nich, náležitosti hlasovacích lístků, náležitosti zprávy o reorganizačním plánu a formuláře návrhu na povolení oddlužení, náležitosti formuláře popření pohledávky přihlášeným věřitelem,

b) způsob určení odměny a některých hotových výdajů insolvenčního správce, jejich nejvyšší přípustnou výši a podmínky a rozsah hrazení odměny a hotových výdajů státem,

c) způsob určení nutných výdajů a odměny členů a náhradníků věřitelského výboru a jejich nejvyšší přípustnou výši,

d) jednací řád pro insolvenční řízení,

e) formuláře elektronických podání.

§ 432

Přechodné ustanovení

(1) Pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona se použijí dosavadní právní předpisy.

(2) Jestliže v době do 31. prosince 2008 dojde insolvenční návrh insolvenčnímu soudu mimo rozvrženou pracovní dobu insolvenčního soudu, nebo ve dnech pracovního klidu, pak se povinnost insolvenčního soudu zveřejnit vyhlášku, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení, v insolvenčním rejstříku do 2 hodin poté, kdy mu došel insolvenční návrh (§ 101 odst. 1), pokládá za splněnou i tehdy, učiní-li tak insolvenční soud do 2 hodin po zahájení rozvržené pracovní doby.

(3) Do 31. prosince 2008 obsahuje insolvenční rejstřík seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a veřejně přístupné písemnosti a informace z insolvenčního spisu.

(4) V případě postupu podle § 422 odst. 1 a 2 se do 31. prosince 2008 nepřipojují informace o charakteru osobního údaje, který není zveřejňován.

§ 433

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání.
2. Zákon č. 122/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání.
3. Zákon č. 12/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 214/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 368/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.
6. Vyhláška č. 476/1991 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání.

§ 434

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2008.

**Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.**

Vybraná ustanovení novel

**Čl. II zákona č. 217/2009 Sb.
Přechodné ustanovení**

Zákon č. 182/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, platí i pro insolvenční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v insolvenčním řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

**Čl. II zákona č. 69/2011 Sb.
Přechodná ustanovení**

1. Není-li dále stanoveno jinak, platí zákon č. 182/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i pro insolvenční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jestliže v nich dosud nebylo vydáno rozhodnutí o úpadku; právní účinky úkonů, které v insolvenčním řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Ustanovení § 178 a 179 zákona č. 182/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se uplatní i pro insolvenční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jestliže v nich dosud nebyla zjištěna pohledávka, pro kterou insolvenční správce podal návrh podle těchto ustanovení.

3. Ustanovení § 16, § 160 odst. 3, § 336 odst. 2 a § 410 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se uplatní i pro insolvenční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jestliže v nich účinky popření pohledávky dlužníkem pro účely jejího zjištění v insolvenčním řízení nastaly až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Ustanovení § 202 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se uplatní i pro spory o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek, v nichž dosud nebylo vůči dlužníku pravomocně rozhodnuto o nákladech řízení.

5. Ustanovení § 394 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se uplatní i pro insolvenční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jestliže v nich dlužník vzal návrh na povolení oddlužení zpět až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

**Čl. II zákona č. 334/2012 Sb.
Přechodné ustanovení**

Zákon č. 182/2006 Sb. ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona platí i pro insolvenční řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, právní účinky úkonů, které v insolvenčním řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

Čl. XXIX zákona č. 396/2012 Sb.
Přechodné ustanovení

Ustanovení § 285 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije v souvislosti s exekucním řízením vedeným podle části druhé čl. IV bodu 1.

-
- 2) Čl. 99 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb.
 - 3) Zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.
 - 4) Občanský soudní řád.
 - 5) § 9 odst. 4, § 11, 84 až 89 občanského soudního řádu.
 - 6) Zákon č. 189/1994 Sb., o vyšších soudních úřednících, ve znění pozdějších předpisů.
 - 7) § 92 odst. 1 občanského soudního řádu.
 - 8) § 92 odst. 2 občanského soudního řádu.
 - 9) § 134 občanského soudního řádu.
 - 9a) Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění zákona č. 296/2007 Sb.
 - 10) Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
 - 11) Například zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.
 - 12) § 137 a násl. občanského zákoníku.
 - 13) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 16) Například § 38i odst. 1 písm. h) obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.
 - 16a) Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.
 - 17) § 53 občanského soudního řádu.
 - 18) § 55 odst. 2 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 230/2008 Sb. a zákona č. 188/2011 Sb.
 - 19) § 76 odst. 1 písm. d) občanského soudního řádu.
 - 20) § 42 odst. 4 občanského soudního řádu.
 - 21) § 66a obchodního zákoníku.
 - 22) Například § 6 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.
 - 23) § 29 vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění vyhlášky č. 77/1993 Sb.
 - 24) § 79 odst. 1 občanského soudního řádu.
 - 25) § 43 občanského soudního řádu.
 - 26) Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech.
 - 27) Například § 76 odst. 1 obchodního zákoníku.
 - 28) Například § 321, § 322 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu.
 - 29) § 279 odst. 2 občanského soudního řádu.
 - 30) Například § 31 odst. 6 a § 37a zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- 31) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
- 32) § 5 obchodního zákoníku.
- 33) § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.
- 34) § 58 obchodního zákoníku.
- 35) Například § 7b odst. 1 písm. e) a f) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.
- 36) Například § 8 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 37) § 91 odst. 2 občanského soudního řádu.
- 38) § 93 občanského soudního řádu.
- 39) Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 436/2004 Sb.
- 40) Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- 41) § 8 zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě.
§ 28 vyhlášky č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí.
- 42) § 22, § 23 odst. 1 a 3 a § 27 zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů.
- 43) § 23 až 28 zákona č. 72/1994 Sb.
- 44) § 22 zákona č. 72/1994 Sb.
- 45) Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.
- 46) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 47) Například zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů.
- 48) § 24 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 124/2002 Sb.
- 49) § 29 odst. 4 písm. b) a odst. 5 zákona č. 124/2002 Sb.
- 50) § 193 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 409/2010 Sb.
- 51) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí.
- 52) § 5a až 7a zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.
- 53) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu.
- 54) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/17/ES ze dne 19. března 2001 o reorganizaci a likvidaci pojišťoven.
- 55) § 5c zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění zákona č. 39/2004 Sb.
- 56) § 5a odst. 1 zákona č. 363/1999 Sb., ve znění zákona č. 39/2004 Sb.
- 57) Zákon č. 363/1999 Sb.
- 58) Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 59) Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení.

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

Obsah

ČÁST PRVNÍ	- ÚVODNÍ USTANOVENÍ (§ 1 - § 6)
ČÁST DRUHÁ	- PŘÍSPĚVEK NA PÉČI (§ 7 - § 30)
ČÁST TŘETÍ	- SOCIÁLNÍ SLUŽBY (§ 32 - § 96a)
ČÁST ČTVRTÁ	- INSPEKCE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (§ 97 - § 99)
ČÁST PÁTÁ	- MLČENLIVOST (§ 100)
ČÁST ŠESTÁ	- FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (§ 101 - § 105)
ČÁST SEDMÁ	- SPRÁVNÍ DELIKTY (§ 106 - § 108)
ČÁST OSMÁ	- PŘEDPOKLADY PRO VÝKON POVOLÁNÍ SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA (§ 109 - § 111)
ČÁST DEVÁTÁ	- PŘEDPOKLADY PRO VÝKON ČINNOSTI V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH (§ 115 - § 117)
ČÁST DESÁTÁ	- AKREDITACE VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍ A AKREDITACE VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ (§ 117a - § 117e)
ČÁST JEDENÁCTÁ	- SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ (§ 119 - § 122)
Přechodná ustanovení	

108/2006 Sb.

ZÁKON

ze dne 14. března 2006
o sociálních službách

Změna: 29/2007 Sb.
Změna: 213/2007 Sb.
Změna: 261/2007 Sb. (část)
Změna: 261/2007 Sb.
Změna: 124/2008 Sb.
Změna: 129/2008 Sb., 274/2008 Sb.
Změna: 261/2007 Sb. (část), 479/2008 Sb., 108/2009 Sb., 206/2009 Sb. (část)
Změna: 206/2009 Sb.
Změna: 223/2009 Sb.
Změna: 362/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 206/2009 Sb. (část), 347/2010 Sb., 427/2010 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 206/2009 Sb. (část), 347/2010 Sb. (část), 364/2011 Sb., 366/2011 Sb., 420/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 384/2012 Sb. (část)
Změna: 331/2012 Sb.
Změna: 384/2012 Sb., 401/2012 Sb.

Změna: 45/2013 Sb.

Změna: 366/2011 Sb. (část), 261/2007 Sb. (část)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci (dále jen "osoba") prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.

(2) Tento zákon dále upravuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, u poskytovatelů zdravotních služeb, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních.

§ 2

Základní zásady

(1) Každá osoba má nárok na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství (§ 37 odst. 2) o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení.

(2) Rozsah a forma pomoci a podpory poskytnuté prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost osob. Pomoc musí vycházet z individuálně určených potřeb osob, musí působit na osoby aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, a posilovat jejich sociální začleňování. Sociální služby musí být poskytovány v zájmu osob a v náležitě kvalitě takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod osob.

§ 3

Vymezení některých pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) sociální službou činnost nebo soubor činností podle tohoto zákona zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení,

b) nepříznivou sociální situací oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby

toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením,

c) dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb,

d) přirozeným sociálním prostředím rodina a sociální vazby k osobám blízkým¹⁾, domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost, a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity,

e) sociálním začleňováním proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný,

f) sociálním vyloučením vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace,

g) zdravotním postižením tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby,

h) plánem rozvoje sociálních služeb výsledek procesu aktivního zjišťování potřeb osob ve stanoveném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů, jehož obsahem je popis způsobu zpracování plánu, popis a analýza existujících zdrojů a potřeb osob, kterým jsou sociální služby určeny, včetně ekonomického vyhodnocení, strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb, povinnosti zúčastněných subjektů, způsob sledování a vyhodnocování plnění plánu a způsob, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb.

§ 4

Okruh oprávněných osob

(1) Sociální služby a příspěvek na péči jsou poskytovány při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně

a) osobě, která je na území České republiky hlášena k trvalému pobytu podle zvláštních právních předpisů²⁾,

b) osobě, které byl udělen azyl podle zvláštního právního předpisu³⁾,

c) cizinci bez trvalého pobytu na území České republiky, kterému tato práva zaručuje mezinárodní smlouva⁴⁾,

d) občanovi členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ po dobu delší než 3 měsíce, nestanoví-li přímo použitelný předpis Evropských společenství⁶⁾ jinak,

e) rodinnému příslušníkovi občana členského státu Evropské unie⁷⁾, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ po dobu delší než 3 měsíce, „nestanoví-li přímo použitelný předpis Evropských společenství⁶⁾ jinak,

f) cizinci, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k dlouhodobému pobytu podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ po dobu delší než 3 měsíce, nestanoví-li přímo použitelný předpis Evropských společenství⁴⁸⁾ jinak,

g) cizinci, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem vědeckého výzkumu podle zvláštního právního předpisu⁴⁹⁾,

h) cizinci, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci podle zvláštního právního předpisu⁵⁰⁾.

(2) Sociální služby uvedené v § 57, 59 až 63 a § 69 jsou poskytovány při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně také osobám legálně pobývajícím na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁵⁾. Sociální služby uvedené v § 37, 57, 60 a 69 se poskytují také osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo zavlčení⁵⁴⁾.

§ 5

Působnost v oblasti sociálních služeb

(1) Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

a) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo"),

b) krajské úřady,

c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

d) okresní správy sociálního zabezpečení,

e) Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“).

(2) Výkon působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

(3) V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle tohoto zákona také obce a kraje.

§ 6

Poskytovatelé sociálních služeb

Poskytovateli sociálních služeb jsou při splnění podmínek stanovených tímto zákonem územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby a ministerstvo a jím zřízené organizační složky státu nebo státní příspěvkové organizace, které jsou právnickými osobami.

ČÁST DRUHÁ PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

HLAVA I Podmínky nároku na příspěvek na péči

§ 7

(1) Příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

(2) Nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 nebo dětský domov⁵²⁾, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu^{7a)}; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu^{7b)} poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(3) Nárok na příspěvek nemá osoba mladší jednoho roku.

(4) O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

§ 8

Osoba se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

(1) Osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb,
a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

(2) Osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,

- b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
- c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
- d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

§ 9

(1) Při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

(2) Schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odstavci 1 písm. h) se hodnotí ve vztahu ke konkrétnímu zdravotnímu postižení a režimu stanovenému ošetřujícím lékařem.

(3) Schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odstavci 1 písm. j) se nehodnotí u osob do 18 let věku.

(4) Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

(5) Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a

pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

(6) Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 10

U osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

HLAVA I Výše příspěvku

§ 11

(1) Výše příspěvku pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc

- a) 3 000 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- b) 6 000 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- c) 9 000 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- d) 12 000 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

(2) Výše příspěvku pro osoby starší 18 let činí za kalendářní měsíc

- a) 800 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- b) 4 000 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- c) 8 000 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- d) 12 000 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

(3) Částky příspěvku uvedené v odstavcích 1 a 2 se podle § 12 zvyšují o 2 000 Kč za kalendářní měsíc.

HLAVA III
Zvýšení příspěvku

§ 12

(1) Zvýšení příspěvku podle § 11 odst. 3 náleží

- a) nezaopatřenému dítěti²²⁾ do 18 let věku, kterému náleží příspěvek, s výjimkou
1. dítěte, kterému náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte ze systému dávek pěstounské péče podle zákona o státní sociální podpoře,
 2. dítěte, jemuž nenáleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte ze systému dávek pěstounské péče proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, který je stejný nebo vyšší než tento příspěvek,
 3. dítěte, které je v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež, a
- b) rodiči, kterému náleží příspěvek, a který pečuje o nezaopatřené dítě do 18 let věku, jestliže rozhodný příjem oprávněné osoby a osob s ní společně posuzovaných je nižší než dvojnásobek částky životního minima oprávněné osoby a osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu²⁷⁾.

(2) Zvýšení příspěvku podle § 11 odst. 3 náleží také nezaopatřenému dítěti od 4 do 7 let věku, kterému náleží příspěvek ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost). Výjimka uvedená v odstavci 1 písm. a) bodech 1 až 3 platí obdobně i pro zvýšení příspěvku podle věty první.

(3) Splňuje-li nezaopatřené dítě podmínky nároku na zvýšení příspěvku podle odstavce 1 písm. a) a zároveň podle odstavce 2, náleží zvýšení příspěvku jen jednou, a to podle odstavce 2.

(4) Zvýšení příspěvku náleží v kalendářním měsíci, v němž se vyplácí příspěvek.

(5) Plné přímé zaopatření v zařízení pro péči o děti nebo mládež se posuzuje podle § 7 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře. Pro účely nároku na zvýšení příspěvku podle odstavce 1 se příjmem oprávněné osoby nebo společně posuzovaných osob rozumí příjmy podle § 5 zákona o státní sociální podpoře. Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem, je období kalendářního čtvrtletí, předcházejícího kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu zvýšení příspěvku prokazuje, popřípadě nárok na zvýšení příspěvku uplatňuje. Okruh společně posuzovaných osob se posuzuje podle § 7 zákona o státní sociální podpoře.

(6) Neprokáže-li oprávněná osoba rozhodný příjem, zastaví se výplata zvýšení příspěvku od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů pro výplatu zvýšení příspěvku na následující kalendářní čtvrtletí. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se mělo uvedené zvýšení příspěvku vyplácet, nárok na zvýšení příspěvku zaniká.

HLAVA IV
Nárok na příspěvek a jeho výplatu

§ 13

(1) Nárok na příspěvek vzniká dnem splnění podmínek stanovených v § 7 a 8.

(2) Nárok na výplatu příspěvku vzniká podáním žádosti o přiznání příspěvku, na který vznikl nárok podle odstavce 1, není-li řízení o jeho přiznání zahájeno z moci úřední. Příspěvek může být přiznán a vyplácen nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o přiznání příspěvku.

(3) Splňuje-li oprávněná osoba podmínky nároku na příspěvek jen po část kalendářního měsíce, náleží příspěvek ve výši, v jaké náleží za kalendářní měsíc.

§ 14

Změna nároku na příspěvek a jeho výplatu

(1) Jestliže příspěvek byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, příspěvek se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož příspěvek nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na příspěvek nebo jeho zvýšení.

(2) Jestliže příspěvek byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, příspěvek se odejme nebo se jeho výplata zastaví nebo sníží, a to od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl příspěvek vyplácen.

(3) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku tak, že příspěvek má být zvýšen, provede se zvýšení příspěvku od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato změna nastala.

(4) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku tak, že příspěvek má být snížen, provede se snížení příspěvku od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí o snížení příspěvku.

(5) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek tak, že příspěvek nenáleží, příspěvek se odejme od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl příspěvek vyplácen.

§ 14a

(1) Příspěvek se nevyplácí, jestliže je oprávněné osobě po celý kalendářní měsíc poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace, nejde-li o poskytování sociálních služeb podle § 52; to neplatí v případě, kdy je s oprávněnou osobou k hospitalizaci přijata podle jiného právního předpisu^{7c)} jako průvodce fyzická osoba, která byla uvedena v žádosti o

příspěvek, popřípadě ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c) jako osoba poskytující pomoc. Podmínka celého kalendářního měsíce není splněna, pokud k hospitalizaci došlo první den v kalendářním měsíci nebo k propuštění z tohoto zařízení došlo poslední den v kalendářním měsíci. Výplata příspěvku se zastaví od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla oprávněná osoba k hospitalizaci přijata, není-li podle § 21a odst. 1 ohlášeno propuštění ze zdravotnického zařízení. Výplata příspěvku se obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém hospitalizace netrvala po celý kalendářní měsíc.

(2) Dosáhne-li oprávněná osoba 18 let věku, příspěvek se vyplácí od následujícího kalendářního měsíce ve výši podle § 11 odst. 2 odpovídající stupni závislosti stanovenému před 18. rokem věku. Současně krajská pobočka Úřadu práce zahájí řízení z moci úřední za účelem nového stanovení stupně závislosti podle § 8 a tomu odpovídající výše příspěvku.

§ 15

Zánik nároku na příspěvek a jeho výplatu

(1) Nárok na příspěvek nezaniká uplynutím času.

(2) Nárok na výplatu příspěvku nebo jeho části zaniká uplynutím 1 roku ode dne, od kterého příspěvek nebo jeho část náleží, nejde-li o případy podle § 14 odst. 1. Tato lhůta neplyne po dobu řízení o příspěvku.

§ 16

Přechod nároku na příspěvek a jeho výplatu

(1) Zemřel-li žadatel o příspěvek před pravomocným rozhodnutím o příspěvku, vstupuje do dalšího řízení a nabývá nárok na částky splatné do dne jeho smrti osoba blízká, asistent sociální péče uvedený v § 83, zařízení sociálních služeb poskytující pobytové sociální služby podle § 48, 49 nebo 50, zdravotnické zařízení poskytující sociální služby podle § 52, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu, pokud některá z těchto fyzických nebo právnických osob byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě v průběhu řízení ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d), jako osoba, která poskytuje žadateli o příspěvek pomoc. Účastníky řízení se stávají všechny fyzické nebo právnické osoby uvedené ve větě první, které se od zahájení řízení podílely na pomoci žadateli o příspěvek do dne jeho smrti. Tyto osoby nabývají nárok na částky příspěvku splatné do dne smrti žadatele o příspěvek za kalendářní měsíc, ve kterém poskytovaly pomoc. Pokud se v kalendářním měsíci podílelo na pomoci žadateli o příspěvek více těchto osob, nabývají nárok na částku příspěvku rovným dílem, pokud nepředloží příslušné krajské pobočce Úřadu práce dohodu o jiném rozdělení částky příspěvku. Nárok na výplatu příspěvku nenáleží za kalendářní měsíc, ve kterém žadatel o příspěvek zemřel, pokud mu od prvního dne tohoto kalendářního měsíce do dne smrti byla poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(2) Jestliže byl příspěvek přiznán před smrtí oprávněné osoby, vyplatí se splatné částky příspěvku, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněné osoby, fyzické nebo právnické osobě uvedené v odstavci 1 větě první, pokud v kalendářním měsíci, za který nebyl příspěvek vyplacen, poskytovala oprávněné osobě pomoc a byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c). Pokud se v kalendářním měsíci, za který nebyl příspěvek vyplacen, podílelo na pomoci oprávněné osobě více fyzických nebo právnických osob, nabývají tyto osoby nárok na příspěvek rovným

dílem, pokud nepředloží příslušné krajské pobočce Úřadu práce dohodu o jiném rozdělení částky příspěvku. Nárok na výplatu příspěvku nenáleží za kalendářní měsíc, ve kterém oprávněná osoba zemřela, pokud ji od prvního dne tohoto kalendářního měsíce do dne smrti byla poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(3) Nárok na příspěvek není předmětem dědictví.

§ 17

Postoupení a srážky

(1) Nárok na příspěvek nelze postoupit ani dát do zástavy.

(2) Příspěvek nepodléhá výkonu rozhodnutí a nemůže být předmětem dohody o srážkách.

HLAVA V

Výplata příspěvku

§ 18

Způsob výplaty příspěvku

(1) Příspěvek se vyplácí měsíčně, a to v kalendářním měsíci, za který náleží.

(2) Příspěvek vyplácí krajská pobočka Úřadu práce, která je příslušná k rozhodnutí o příspěvku.

(3) Příspěvek se vyplácí v české měně prostřednictvím karty sociálních systémů⁵³), a to využitím platební funkce karty nebo převodem na platební účet určený příjemcem příspěvku anebo v hotovosti. Požádá-li příjemce příspěvku o změnu způsobu výplaty příspěvku, je krajská pobočka Úřadu práce povinna provést změnu způsobu výplaty od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla taková žádost doručena.

(4) Výši úhrady potřebné pomoci poskytnuté v kalendářním měsíci je poskytovatel sociálních služeb, který poskytuje sociální služby na základě oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1, povinen příjemci příspěvku písemně vyúčtovat nejpozději do 15 kalendářních dnů po uplynutí kalendářního měsíce, v němž byla pomoc poskytnuta.

(5) Podle odstavců 3 a 4 se nepostupuje, jde-li o výplatu příspěvku z důvodu přechodu nároku na jeho výplatu podle § 16, a je-li příspěvek vyplácen do ciziny; v těchto případech způsob výplaty určí plátce příspěvku, a to buď v hotovosti, nebo poukazem na platební účet.

(6) Dojde-li v době, ve které je příspěvek vyplácen, ke změně místa trvalého nebo hlášeného pobytu oprávněné osoby, zastaví krajská pobočka Úřadu práce, která byla před touto změnou k výplatě příspěvku příslušná, výplatu příspěvku, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž se o změně trvalého nebo hlášeného pobytu oprávněné osoby dozvěděla. Krajská pobočka Úřadu práce uvedená ve větě první předá krajské pobočce Úřadu práce příslušné podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu oprávněné osoby podklady, na jejichž základě byl příspěvek přiznán. Příslušná krajská pobočka Úřadu práce vyplácí příspěvek od měsíční splátky následující po kalendářním

měsíci, v němž byla výplata příspěvku zastavena.

§ 18a
zrušen

§ 19
Příjemce příspěvku

(1) Příjemcem příspěvku je oprávněná osoba, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Namísto oprávněné osoby je příjemcem příspěvku

a) zákonný zástupce, nebo

b) jiná fyzická osoba, které byla nezletilá oprávněná osoba svěřena do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

§ 20
Výplata příspěvku zvláštnímu příjemci

(1) Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví zvláštního příjemce příspěvku, jestliže oprávněná osoba, popřípadě jiný příjemce příspěvku uvedený v § 19 odst. 2,

a) nemůže příspěvek přijímat, nebo

b) nevyužívá příspěvek nebo nemůže příspěvek využívat k zajištění potřebné pomoci.

(2) S ustanovením zvláštního příjemce musí oprávněná osoba, popřípadě jiný příjemce příspěvku uvedený v § 19 odst. 2, souhlasit; souhlas této osoby se nevyžaduje, pokud vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření poskytovatele zdravotních služeb nemůže tento souhlas podat, a v případě, kdy zvláštní příjemce je ustanoven z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. b). Zvláštním příjemcem nemůže být ustanoven ten, jehož zájmy jsou ve střetu se zájmy oprávněné osoby.

(3) Krajská pobočka Úřadu práce může ustanovit zvláštním příjemcem jen fyzickou osobu, která s tímto ustanovením souhlasí.

(4) Zvláštní příjemce je povinen příspěvek používat ve prospěch oprávněné osoby. Zvláštní příjemce ustanovený podle odstavce 1 písm. a) používá příspěvek podle pokynů oprávněné osoby, s výjimkou osoby, která vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření poskytovatele zdravotních služeb nemůže tyto pokyny udělovat. Na žádost oprávněné osoby nebo na žádost krajské pobočky Úřadu práce je zvláštní příjemce povinen podat písemné vyúčtování příspěvku, který mu byl vyplacen, a to ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení této žádosti.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce zruší rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce, jestliže odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven, nebo jestliže zvláštní příjemce neplní povinnosti uvedené v odstavci 4.

HLAVA VI

Povinnosti žadatele o příspěvek, oprávněné osoby a jiného příjemce příspěvku

§ 21

(1) Žadatel o příspěvek a oprávněná osoba, jejichž zdravotní stav je třeba posoudit pro stanovení stupně závislosti, jsou povinni

- a) podrobit se sociálnímu šetření,
- b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu u poskytovatele zdravotních služeb určeného okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí,
- c) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu,
- d) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce v průběhu řízení o příspěvku změny ve skutečnostech, které byly uvedeny v žádosti o příspěvek, a změny rozhodné pro průběh řízení, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy taková změna nastala; tato povinnost musí být splněna i v době přerušení řízení.

(2) Příjemce příspěvku je povinen

- a) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu,
- b) na výzvu příslušné krajské pobočky Úřadu práce osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčila-li krajská pobočka Úřadu práce lhůtu delší,
- c) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce změny týkající se zajištění pomoci, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato změna nastala; tuto povinnost plní příjemce příspěvku na tiskopisu předepsaném ministerstvem, jehož součástí je písemný souhlas osoby blízké anebo jiné fyzické osoby nebo právnické osoby s poskytováním pomoci oprávněné osobě,
- d) využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83 nebo poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, nebo dětským domovem anebo speciálním lůžkovým zdravotnickým zařízením hospicového typu,
- e) písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí výši příjmu rozhodnou pro zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1.

(3) Výplata příspěvku může být po předchozím písemném upozornění zastavena, příspěvek může být odňat nebo nepřiznán, jestliže žadatel o příspěvek, oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku nesplní některou povinnost uvedenou v odstavci 1 a 2.

(4) Výplata příspěvku se zastaví, jestliže příjemce příspěvku nesplní oznamovací povinnost uvedenou v odstavci 2 písm. a) až c), a to ani na výzvu krajské pobočky Úřadu práce ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení výzvy, ve které byl příjemce příspěvku na následek porušení oznamovací povinnosti upozorněn. Výplata příspěvku se zastaví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato lhůta uplynula.

(5) Jestliže byla výplata příspěvku zastavena z důvodu nesplnění některé z povinností uvedených v odstavcích 1 a 2, výplata příspěvku se obnoví od třetího kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla povinnost opět splněna.

§ 21a

(1) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, který poskytuje oprávněné osobě pomoc, jsou povinni písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce přijetí oprávněné osoby k hospitalizaci a propuštění z hospitalizace, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala, pokud tuto povinnost nemůže splnit příjemce příspěvku podle § 21 odst. 2 písm. a); tuto povinnost má i zařízení sociálních služeb uvedené v § 48 až 51, jestliže poskytuje oprávněné osobě pobytové sociální služby, a dětský domov.

(2) Osoba blízká, asistent sociální péče uvedený v § 83, poskytovatel sociálních služeb, který poskytuje pobytové sociální služby podle § 48 až 51, zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu a dětský domov, pokud poskytovaly oprávněné osobě pomoc, jsou povinny ohlásit úmrtí oprávněné osoby příslušné krajské pobočce Úřadu práce ve lhůtě do 8 dnů ode dne úmrtí oprávněné osoby.

§ 22

Přeplatky

(1) Příjemce příspěvku, který přijal příspěvek nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo jinak způsobil, že příspěvek byl vyplacen neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen tento přeplatek vrátit.

(2) Nárok na vrácení přeplatku zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byl vyplacen. Tato lhůta neplyne po dobu řízení o opravném prostředku nebo o žalobě.

(3) Přeplatek na vyplacených částkách zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 2 nevzniká za kalendářní měsíce, za které nárok na toto zvýšení příspěvku zanikl, pokud příjemce příspěvku prokáže, že za tyto kalendářní měsíce vznikl témuž dítěti nárok na zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1 písm. a). Obdobně to platí pro přeplatek na zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1 písm. a), je-li prokázáno, že vznikl nárok na zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 2.

(4) O povinnosti vrátit přeplatek podle odstavců 1 a 2 rozhoduje krajská pobočka

Úřadu práce, která příspěvek vyplácí nebo naposledy vyplácela. Přeplatky vybírá krajská pobočka Úřadu práce, která o povinnosti vrátit přeplatek rozhodla.

(5) Povinnost vrátit přeplatek nevzniká, jestliže tento přeplatek nepřesahuje částku 100 Kč.

(6) Krajská pobočka Úřadu práce může rozhodnout o prominutí povinnosti vrátit přeplatek, jde-li o částku do 20 000 Kč v každém jednotlivém případě nebo na základě předchozího souhlasu ministerstva, jde-li o částku nad 20 000 Kč v každém jednotlivém případě.

(7) Vracené prostředky podle odstavce 1 jsou příjmem státního rozpočtu v případě jejich vrácení v jiném roce, než v roce poskytnutí; tyto prostředky je povinen orgán, který je vybral, bezodkladně odvést do státního rozpočtu. Vracené prostředky, k jejichž vrácení došlo v roce jejich poskytnutí ze státního rozpočtu, se použijí ke stejnému účelu v tomtéž roce, popřípadě se stávají předmětem finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem.

HLAVA VII Řízení o příspěvku

§ 23

(1) Řízení o přiznání příspěvku se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem; pokud není osoba schopna jednat samostatně a nemá zástupce, zahajuje se řízení o příspěvku z úřední moci.

(2) Je-li nezletilá osoba svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné fyzické osoby, zastupuje ji v řízení o příspěvku tato fyzická osoba.

(3) Využívá-li nezletilá osoba pobytové služby (§ 48, 50, 52), vyzve krajská pobočka Úřadu práce osobu uvedenou v odstavci 2 nebo zákonného zástupce, aby požádali o příspěvek nejpozději do 2 měsíců ode dne doručení výzvy. Pokud tak v této lhůtě neučiní nebo pokud pobyt zákonného zástupce této osoby anebo osoby uvedené v odstavci 2 není znám, zastupuje tuto osobu v řízení o příspěvku zařízení sociálních služeb.

(4) Řízení o změně výše již přiznaného příspěvku nebo o zastavení jeho výplaty nebo o jeho odnětí se zahajuje na návrh příjemce příspěvku nebo z moci úřední, nejde-li o postup podle § 26a odst. 1, v němž se řízení nevede. Návrh na změnu výše přiznaného příspěvku podává příjemce příspěvku na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví pro řízení o příspěvku opatrovníka též osobě, která není schopna vzhledem ke svému zdravotnímu stavu jednat samostatně a nemá zástupce; o ustanovení opatrovníka rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb.

§ 24

Žádost o příspěvek musí kromě náležitostí stanovených správním řádem dále obsahovat

- a) označení fyzické nebo právnické osoby, která osobě poskytuje nebo bude poskytovat pomoc, rozsah pomoci a písemný souhlas fyzické nebo právnické osoby s jejím poskytováním,
- b) určení, jakým způsobem má být příspěvek vyplácen,
- c) doklad o výši příjmu oprávněné osoby a společně posuzovaných osob v rozhodném období v případech, kdy má být podle § 12 odst. 1 příspěvek zvýšen.

§ 25

(1) Krajská pobočka Úřadu práce provádí pro účely posuzování stupně závislosti podle odstavce 3 sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Sociální šetření provádí sociální pracovník. O provedeném sociálním šetření vyhotovuje sociální pracovník písemný záznam, který na požádání předkládá posuzované osobě.

(2) Krajská pobočka Úřadu práce zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení⁸⁾ žádost o posouzení stupně závislosti osoby; součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žádosti osoby o příspěvek.

(3) Při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

(4) Okresní správa sociálního zabezpečení zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce stejnopis posudku vydaného podle zvláštního právního předpisu⁵¹⁾ s uvedením základních životních potřeb, které osoba není schopna zvládat, a dále s uvedením, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo hluchoslepou, jestliže tato osoba nezvládá základní životní potřeby v oblasti orientace. Toto posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku, které obdrží žadatel.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce provádí sociální šetření také, pokud o to okresní správa sociálního zabezpečení požádá v případech, kdy provádí kontrolu původního posouzení zdravotního stavu osoby.

§ 26

(1) Krajská pobočka Úřadu práce přeruší řízení o příspěvku na dobu, po kterou

- a) okresní správa sociálního zabezpečení posuzuje stupeň závislosti osoby, nebo
- b) je osobě poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace, pokud nebylo do dne přijetí osoby k hospitalizaci provedeno sociální šetření.

(2) Krajská pobočka Úřadu práce zastaví řízení o příspěvku, jestliže žadatel o příspěvek zemřel před provedením sociálního šetření podle § 25 odst. 1.

§ 26a

(1) Řízení se nevede, jestliže krajská pobočka Úřadu práce zastaví výplatu příspěvku podle § 14a odst. 1, § 18 odst. 6 nebo § 21 odst. 4 anebo podle § 14a odst. 2 věty první změni výši vypláceného příspěvku. V těchto případech je krajská pobočka Úřadu práce povinná doručit příjemci příspěvku písemné oznámení o zastavení výplaty příspěvku nebo o změně jeho výše. Písemné oznámení se nedoručuje do vlastních rukou.

(2) Proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit námitky nejpozději do 15 dnů od posledního dne kalendářního měsíce, ve kterém byla výplata příspěvku zastavena nebo ve kterém došlo ke změně jeho výše.

(3) Námitky se podávají písemně u příslušné krajské pobočky Úřadu práce. Tato krajská pobočka Úřadu práce vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o zastavení výplaty příspěvku nebo o změně jeho výše.

§ 27
zrušen

§ 28

(1) O odvolání proti rozhodnutí krajské pobočky Úřadu práce rozhoduje ministerstvo.

(2) Stupeň závislosti pro účely odvolacího řízení posuzuje ministerstvo⁹); ustanovení § 26 platí obdobně.

(3) Odvolání nemá odkladný účinek.

HLAVA VIII
Kontrola využívání příspěvku

§ 29

(1) Krajská pobočka Úřadu práce kontroluje, zda

a) příspěvek byl využit k zajištění pomoci,

b) pomoc je poskytována osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83, nebo poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, nebo dětským domovem anebo speciálním lůžkovým zdravotnickým zařízením hospicového typu^{7a}),

c) pomoc je poskytována osobně tím, kdo byl uveden v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášen podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c),

d) způsob poskytované pomoci a její rozsah odpovídá stanovenému stupni závislosti a zda je zaměřena na základní životní potřeby, které podle výsledku posouzení stupně závislosti okresní správou sociálního zabezpečení není osoba schopna zvládat,

e) v případě, kdy je pomoc poskytována osobou blízkou nebo asistentem sociální péče uvedeným v § 83, je tato osoba zdravotně způsobilá; za zdravotně způsobilou osobu k poskytování pomoci se nepovažuje osoba, která má sama nárok na příspěvek, ledaže lékařským posudkem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb doloží, že je schopna tuto pomoc poskytovat,

f) byla s poskytovatelem sociálních služeb uzavřena smlouva o poskytování sociálních služeb.

(2) Zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v krajské pobočce Úřadu práce a zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v ministerstvu jsou na základě souhlasu osoby oprávněni vstupovat do obydlí, v němž osoba žije, za účelem provedení sociálního šetření a kontroly využívání příspěvku. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce nebo ministerstvem jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávající krajské pobočky Úřadu práce nebo ministerstva.

(3) Na postup při kontrole podle odstavce 1 se nevztahuje zákon o státní kontrole³⁴).

(4) O výsledku kontroly podle odstavce 1 provede krajská pobočka Úřadu práce záznam do spisu, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. Záznam o výsledku kontroly podepisují osoby, které kontrolu provedly. Se záznamem musí být kontrolovaný seznámen.

(5) Zjistí-li krajská pobočka Úřadu práce při kontrole podle odstavce 1 závažné nedostatky v poskytovaných sociálních službách nebo zjistí-li, že sociální služby jsou poskytovány bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1, je povinna neprodleně písemně informovat krajský úřad příslušný podle § 78 odst. 2.

(6) Poskytuje-li oprávněné osobě pomoc osoba blízká¹) nebo asistent sociální péče, krajská pobočka Úřadu práce vydá těmto osobám na jejich žádost bezplatně písemné potvrzení prokazující dobu této péče pro účely hmotné nouze, zdravotního pojištění, důchodového pojištění a zaměstnanosti; v tomto potvrzení vždy uvede stupeň závislosti osoby, které je péče poskytována. Pro účely důchodového pojištění se v potvrzení uvede též údaj o výši příspěvku, která oprávněné osobě v době poskytování pomoci náležela.

(7) Příjemce příspěvku je povinen na vyžádání správního orgánu, který provádí kontrolu využívání příspěvku prokázat, že byl příspěvek využit k zajištění pomoci, a to způsobem, který osvědčí využití příspěvku, nebo dokladem o vyplacení příspěvku fyzickým nebo právnickým osobám, které poskytují pomoc při zvládání základních životních potřeb, uvedeným v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášeným podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c), a to nejvýše 1 rok zpětně, anebo využitím platební funkce karty sociálních systémů.

HLAVA IX
Informační systém o příspěvku

§ 30

(1) Údaje o žadatelích o příspěvek, o příjemcích příspěvku, výši příspěvku a o fyzických a právnických osobách, které poskytují pomoc, jsou vedeny v informačním systému o příspěvku na péči, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí, jehož správcem je ministerstvo. Krajské pobočky Úřadu práce jsou oprávněny zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o příspěvku, včetně osobních údajů, v informačním systému o příspěvku, a to v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup a zároveň zajišťujícím ochranu osobních údajů 10).

(2) Ministerstvo zajišťuje pro provádění zákona na vlastní náklady počítačový program (software), potřebný pro rozhodování o příspěvku, jeho výplatu a kontrolu, včetně jeho aktualizací, a poskytuje bezplatně tento program krajským pobočkám Úřadu práce.

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky pro účely příspěvku poskytuje ministerstvu a krajským pobočkám Úřadu práce

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území se narodil,
- d) rodné číslo a jeho změny,
- e) státní občanství,
- f) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- g) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- h) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- i) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- j) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,
- k) rodné číslo dítěte; je-li dítětem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména a příjmení a datum jeho narození,
- l) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- m) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

(6) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) místo a stát narození,
- d) rodné číslo a jeho změny,
- e) státní občanství,
- f) druh a adresa místa pobytu,
- g) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

- h) počátek pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o pobytu,
- i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- j) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- k) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je dítě cizincem, a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,
- l) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- m) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,
- n) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,
- o) jméno, popřípadě jména, příjmení nezletilého cizince, který byl cizinci s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželu rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem s povolením k pobytu na území České republiky nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec s povolením k pobytu na území České republiky,
- p) jméno, popřípadě jména, příjmení osamělého cizince staršího 65 let bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem s povolením k pobytu na území České republiky,
- q) jméno, popřípadě jména, příjmení cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,
- r) jméno, popřípadě jména, příjmení rodiče nezletilého cizince, kterému byl udělen azyl podle zvláštního právního předpisu, a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

(7) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. d) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) den, měsíc a rok narození,
- c) místo narození; u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát narození,
- d) rodné číslo a jeho změny.

(8) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(9) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(10) Krajské pobočky Úřadu práce jsou povinny zajistit uložení všech údajů z informačního systému, které byly získány na základě zpracování údajů podle odstavce 1, a všech písemností a spisů týkajících se pravomocně ukončených správních řízení o příspěvku po dobu 15 kalendářních let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k pravomocnému ukončení takového správního řízení nebo k poslednímu uložení údajů do informačního systému. Pro účely tohoto zákona se písemností a spisem rozumí spis a písemnost podle zvláštního právního předpisu¹³).

HLAVA X zrušena

§ 31 zrušen

ČÁST TŘETÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY

HLAVA I

Druhy sociálních služeb a úhrada nákladů za poskytování sociálních služeb

Díl 1 Základní druhy a formy sociálních služeb

§ 32

Sociální služby zahrnují

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

§ 33

Formy poskytování sociálních služeb

(1) Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.

(2) Pobytovými službami se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.

(3) Ambulantními službami se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování.

(4) Terénními službami se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím

přirozeném sociálním prostředí.

§ 34
Zařízení sociálních služeb

(1) Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb:

- a) centra denních služeb,
- b) denní stacionáře,
- c) týdenní stacionáře,
- d) domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- e) domovy pro seniory,
- f) domovy se zvláštním režimem,
- g) chráněné bydlení,
- h) azylové domy,
- i) domy na půl cesty,
- j) zařízení pro krizovou pomoc,
- k) nízkoprahová denní centra,
- l) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- m) noclehárny,
- n) terapeutické komunity,
- o) sociální poradny,
- p) sociálně terapeutické dílny,
- q) centra sociálně rehabilitačních služeb,
- r) pracoviště rané péče,
- s) intervenční centra,
- t) zařízení následné péče.

(2) Kombinací zařízení sociálních služeb lze zřizovat mezigenerační a integrovaná centra.

§ 35

Základní činnosti při poskytování sociálních služeb

(1) Základními činnostmi při poskytování sociálních služeb jsou:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování,
- e) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- f) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- g) sociální poradenství,
- h) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- i) sociálně terapeutické činnosti,
- j) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- k) telefonická krizová pomoc,
- l) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- m) podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

(2) Rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Základní činnosti uvedené u jednotlivých druhů sociálních služeb v § 37, 39 až 52 a § 54 až 70 jsou poskytovatelé sociálních služeb povinni vždy zajistit.

(4) Fakultativně mohou být při poskytování sociálních služeb zajišťovány další činnosti.

§ 36

Rozsah a podmínky zabezpečení a hrazení zdravotní péče o osoby, kterým se poskytují pobytové služby v zařízeních sociálních služeb uvedených v § 34 odst. 1 písm. c) až f), upravují zvláštní právní předpisy¹⁹⁾. Ošetrovatelská a rehabilitační péče je těmto osobám poskytována především prostřednictvím zaměstnanců zařízení uvedených v předchozí větě, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾.

Díl 2 **Sociální poradenství**

§ 37

(1) Sociální poradenství zahrnuje

- a) základní sociální poradenství,
- b) odborné sociální poradenství.

(2) Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb; poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit.

(3) Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek.

(4) Služba podle odstavce 3 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Díl 3 **Služby sociální péče**

§ 38

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Každý má právo na poskytování služeb sociální péče v nejméně omezujícím prostředí.

§ 39 **Osobní asistence**

(1) Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje zejména tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně,
- c) pomoc při zajištění stravy,
- d) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 40

Pečovatelská služba

(1) Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

§ 41

Tísňová péče

(1) Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci,
- b) sociálně terapeutické činnosti,

- c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 42

Průvodcovské a předčitatelské služby

(1) Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 43

Podpora samostatného bydlení

(1) Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- b) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- d) sociálně terapeutické činnosti,
- e) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 44

Odlehčovací služby

(1) Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,

- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) poskytnutí ubytování v případě pobytové služby,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- h) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti.

§ 45

Centra denních služeb

(1) V centrech denních služeb se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- d) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- e) sociálně terapeutické činnosti,
- f) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 46

Denní stacionáře

(1) V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy,
- d) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,

- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 47

Týdenní stacionáře

(1) V týdenních stacionářích se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- d) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) sociálně terapeutické činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 48

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

(1) V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,

- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) sociálně terapeutické činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Nezaopatřeným dětem se v domovech pro osoby se zdravotním postižením poskytuje osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby s přihlédnutím k jejich potřebám. Osobním vybavením se rozumí prádlo, šatstvo a obuv; některými službami se rozumí stříhání vlasů, holení a pedikúra. Nezaopatřenost dítěte se pro účely tohoto zákona posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře²²⁾.

(4) V domovech pro osoby se zdravotním postižením může být vykonávána ústavní výchova, výchovná opatření nebo předběžné opatření podle zvláštních právních předpisů²³⁾. Pro výkon ústavní výchovy nebo předběžného opatření v domovech pro osoby se zdravotním postižením platí s ohledem na specifické potřeby osob se zdravotním postižením přiměřeně ustanovení zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních²⁴⁾ o

- a) právech a povinnostech dětí umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy,
- b) právu ředitele takového zařízení povolit dítěti pobyt mimo zařízení, zakázat nebo přerušit návštěvu osob odpovědných za výchovu nebo jiných osob v zařízení, být přítomen při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, převzít od dítěte do dočasné úschovy cenné předměty, finanční hotovost nebo předměty ohrožující výchovu, zdraví nebo bezpečnost dítěte, povolit dětem starším 15 let cestovat do místa pobytu bez dozoru a zastoupit dítě v běžných záležitostech,
- c) povinnosti ředitele takového zařízení seznámit dítě s jeho právy a povinnostmi, dát příslušnému soudu podnět ke zrušení ústavní výchovy, pominuly-li důvody pro její nařízení, podat soudu podnět na prodloužení ústavní výchovy, vyžaduje-li to zájem dítěte, podávat informace o dítěti zákonným zástupcům a orgánu sociálně-právní ochrany dětí na jejich žádost, projednat předem opatření zásadní důležitosti se zákonnými zástupci dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, informovat o nadcházejícím propuštění dítěte ze zařízení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, propustit dítě mladší 15 let pouze v doprovodu osob odpovědných za výchovu,
- d) nároku na kapesné a jeho výši.

§ 49

Domovy pro seniory

(1) V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) aktivizační činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 50

Domovy se zvláštním režimem

(1) V domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- d) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) aktivizační činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 51

Chráněné bydlení

(1) Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení

má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- b) poskytnutí ubytování,
- c) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- d) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 52

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

(1) Ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče se poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče²⁵⁾ do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních nebo ambulantních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- d) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) aktivizační činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Díl 4 **Služby sociální prevence**

§ 53

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

§ 54

Raná péče

(1) Raná péče je terénní služba, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 55

Telefonická krizová pomoc

(1) Služba telefonické krizové pomoci je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) telefonickou krizovou pomoc,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 56

Tlumočnické služby

(1) Tlumočnické služby jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 57
Azylové domy

(1) Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- b) poskytnutí ubytování,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 58
Domy na půl cesty

(1) Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

§ 59
Kontaktní centra

(1) Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,

- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- c) poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

§ 60

Krizová pomoc

(1) Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 60a

Intervenční centra

(1) Na základě vykazání ze společného obydlí podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾ je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykazání intervenčnímu centru. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta rovněž na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí nebo i bez takového podnětu, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví. Sociální služby v intervenčním centru jsou poskytovány jako služby ambulantní, terénní nebo pobytové.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb obsahuje vedle základních činností uvedených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy.

(4) Součástí služby je zajištění spolupráce a vzájemné informovanosti mezi intervenčními centry, poskytovateli jiných sociálních služeb, orgány sociálně-právní ochrany dětí, obcemi, útvary Policie České republiky a obecní policie, jakož i ostatními orgány veřejné

správy.

§ 61

Nízkoprahová denní centra

(1) Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

§ 62

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

(1) Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 63

Noclehárny

(1) Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí přenocování.

§ 64
Služby následné péče

(1) Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb v zařízeních následné péče obsahuje vedle základních činností uvedených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy.

§ 65
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

(1) Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 66
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

(1) Sociálně aktivizační služby jsou ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 67

Sociálně terapeutické dílny

(1) Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umísťitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- d) podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

§ 68

Terapeutické komunity

(1) Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí stravy,
- b) poskytnutí ubytování,
- c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- d) sociálně terapeutické činnosti,
- e) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 69

Terénní programy

(1) Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 70

Sociální rehabilitace

(1) Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb.

(2) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou terénních nebo ambulantních služeb obsahuje tyto základní činnosti:

- a) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb obsahuje vedle základních činností, obsažených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

**Díl 5
Úhrada nákladů za sociální služby**

§ 71

(1) Sociální služby se poskytují osobám bez úhrady nákladů nebo za částečnou nebo plnou úhradu nákladů.

(2) Úhradu nákladů za poskytování sociálních služeb hradí osoba ve výši sjednané ve smlouvě uzavřené s poskytovatelem služby podle § 91.

(3) Poskytovatel sociální služby se může dohodnout na spoluúčasti na úhradě nákladů s osobou blízkou osobě, které je sociální služba poskytována, popřípadě s jinou fyzickou osobou nebo s právnickou osobou, pokud osoba, které je sociální služba poskytována, nemá vlastní příjem nebo její příjem nepostačuje na úhradu nákladů.

(4) Příjmem osoby se pro účely úhrady rozumí příjmy podle zákona o životním a existenčním minimu 27), s výjimkou příspěvku.

§ 72

Sociální služby poskytované bez úhrady

Bez úhrady nákladů se poskytují

- a) sociální poradenství (§ 37),
- b) raná péče (§ 54),
- c) telefonická krizová pomoc (§ 55),
- d) tlumočnické služby (§ 56),
- e) krizová pomoc (§ 60),
- f) služby následné péče (§ 64), s výjimkou základních činností poskytovaných podle § 64 odst. 3,
- g) sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65), h) sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (§ 66),
- i) terénní programy (§ 69),
- j) sociální rehabilitace (§ 70), s výjimkou základních činností poskytovaných podle § 70 odst. 3,
- k) sociální služby v kontaktních centrech (§ 59) a nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež (§ 62),
- l) služby sociálně terapeutických dílen (§ 67), s výjimkou základní činnosti poskytované

podle § 67 odst. 2 písm. b),

m) sociální služby intervenčních center (§ 60a).

Sociální služby poskytované za úhradu

§ 73

(1) Za pobytové služby poskytované v

a) týdenních stacionářích (§ 47),

b) domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48),

c) domovech pro seniory (§ 49),

d) domovech se zvláštním režimem (§ 50),

e) zdravotnických zařízení lůžkové péče (§ 52),

hradí osoba úhradu za ubytování, stravu a za péči poskytovanou ve sjednaném rozsahu.

(2) Péčí se pro účely stanovení úhrady rozumí základní činnosti uvedené v § 35 odst. 1 písm. a), b), e), f) a h) až j).

(3) Maximální výši úhrady za ubytování a stravu stanoví prováděcí právní předpis. Po úhradě za ubytování a stravu při poskytování pobytových služeb v týdenních stacionářích musí osobě zůstat alespoň 25 % jejího příjmu, a při poskytování pobytových služeb uvedených v odstavci 1 písm. b) až e) musí osobě zůstat alespoň 15 % jejího příjmu.

(4) Úhrada za péči se stanoví při poskytování

a) pobytových služeb, s výjimkou týdenních stacionářů, ve výši přiznaného příspěvku,

b) pobytových služeb v týdenních stacionářích maximálně ve výši 75 % přiznaného příspěvku.

(5) Osoba, které jsou poskytovány sociální služby podle odstavce 1 a které by po úhradě nákladů za ubytování a stravu nezůstala z jejího příjmu částka uvedená v odstavci 3, je povinna doložit poskytovateli těchto sociálních služeb výši svého příjmu pro účely stanovení úhrady podle odstavce 3 a neprodleně mu oznamovat změny v příjmu, které mají vliv na výši úhrady podle odstavce 3.

§ 74

(1) Za pobytové služby poskytované nezaopatřenému dítěti²²⁾ v týdenních stacionářích (§ 47) a domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48) hradí rodiče dítěte nebo rodič, kterému bylo dítě svěřeno rozhodnutím soudu do péče, popřípadě jiná fyzická osoba povinná výživou dítěte, úhradu za stravu a za péči poskytovanou ve sjednaném rozsahu. Za pobytové služby poskytované v týdenních stacionářích (§ 47) nezaopatřenému dítěti, které

je svěřeno do péče fyzické osoby, která má z tohoto důvodu nárok na dávky pěstounské péče podle zvláštního právního předpisu²⁸), hradí úhradu podle věty první tato fyzická osoba.

(2) Je-li dítě umístěno do domova pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření, stanoví úhradu za stravu a za péči rozhodnutím obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu dítěte. Rodiče se na hrazení úhrady podílejí rovným dílem, není-li dále stanoveno jinak. Úhrada se na žádost osoby, která je podle odstavce 1 povinna hradit úhradu, popřípadě z podnětu zařízení sociálních služeb uvedeného v odstavci 1, nestanoví, jestliže doloží, že tato osoba nebo osoba s ní společně posuzovaná je příjemcem dávek podle zákona o pomoci v hmotné nouzi^{28a}). Úhrada se na žádost osoby, která je podle odstavce 1 povinna hradit úhradu, popřípadě z podnětu zařízení sociálních služeb uvedeného v odstavci 1, rovněž nestanoví nebo se sníží, jestliže tato osoba doloží, že po zaplacení úhrady by její příjem nebo její příjem a příjem osob s ní společně posuzovaných poklesl pod součet částky životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu²⁷) a částky normativních nákladů na bydlení podle zvláštního právního předpisu 28b).

(3) Maximální výši úhrady za stravu podle odstavců 1 a 2 stanoví prováděcí právní předpis. Pokud se zařízení sociálních služeb, ve kterém je nezaopatřené dítě umístěno, vyplácí podle zvláštního právního předpisu přídavek na dítě²⁹), snižuje se úhrada o jeho výši.

(4) Úhrada za péči nezaopatřenému dítěti²²) se stanoví při poskytování

a) pobytových služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením ve výši přiznaného příspěvku,

b) pobytových služeb v týdenních stacionářích maximálně ve výši 75 % přiznaného příspěvku.

Ustanovení § 73 odst. 2 platí obdobně.

(5) Za pobytové služby poskytované v týdenních stacionářích (§ 47) a domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48) dítěti, které není nezaopatřeným dítětem²²), a dítěti, které je poživitelem sirotčích důchodů po obou rodičích, hradí úhradu toto dítě podle § 73.

§ 75

(1) Za poskytování

a) osobní asistence (§ 39),

b) pečovatelské služby (§ 40),

c) tísňové péče (§ 41),

d) průvodcovských a předčitatelských služeb (§ 42),

e) podpory samostatného bydlení (§ 43),

f) odlehčovacích služeb (§ 44),

g) služeb v centrech denních služeb (§ 45),

h) služeb v denních stacionářích (§ 46),

i) pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb uvedených v § 70 odst. 3,

j) služeb v chráněném bydlení (§ 51),

hradí osoby úhradu za základní činnosti v rozsahu stanoveném smlouvou, není-li v odstavci 2 stanoveno jinak. Maximální výši úhrady stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Pečovatelská služba se s výjimkou nákladů za stravu poskytnutou v rámci základní činnosti uvedené v § 40 odst. 2 písm. c) poskytuje bez úhrady

a) rodinám, ve kterých se narodily současně 3 nebo více dětí, a to do 4 let věku těchto dětí,

b) účastníkům odboje³⁰⁾,

c) osobám, které jsou účastny rehabilitace podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., nebo u nichž bylo odsuzující soudní rozhodnutí pro trestné činy uvedené v § 2 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb., zrušeno přede dnem jeho účinnosti, anebo byly účastny rehabilitace podle § 22 písm. c) zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, jestliže neoprávněný výkon vazby nebo trestu odnětí svobody činil celkem alespoň 12 měsíců, popřípadě méně, pokud tento výkon měl činit 12 měsíců, avšak skončil ze zdravotních důvodů před uplynutím 12 měsíců,

d) osobám, které byly zařazeny v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru, jestliže rozhodnutí o tomto zařazení bylo zrušeno podle § 17 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, anebo ve vojenském táboře nucených prací, jestliže rozkaz o jeho zařazení do tohoto tábora byl zrušen podle § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., anebo v centralizačním klášteře s režimem obdobným táborům nucených prací, pokud celková doba pobytu v těchto zařízeních činila 12 měsíců, popřípadě méně, pokud tato doba měla činit 12 měsíců, avšak skončila ze zdravotních důvodů před uplynutím 12 měsíců.

§ 76

(1) Za poskytování sociálních služeb v

a) azylových domech (§ 57),

b) domech na půl cesty (§ 58),

c) terapeutických komunitách (§ 68),

d) zařízeních následné péče (§ 64 odst. 3),

hradí osoby úhradu za ubytování a stravu, a za poskytování sociálních služeb v sociálně terapeutických dílnách hradí osoby úhradu za stravu v rozsahu stanoveném smlouvou. Maximální výši úhrady stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Za poskytování sociálních služeb v noclehárnách (§ 63) hradí osoby úhradu ve výši stanovené poskytovatelem.

(3) Za poskytování sociálních služeb v nízkoprahových denních centrech (§ 61) hradí osoby úhradu za stravu ve výši stanovené poskytovatelem.

§ 77

Úhrada za fakultativní činnosti může být stanovena v plné výši nákladů na tyto služby.

HLAVA II
Podmínky poskytování sociálních služeb

Díl 1
Registrace

Oddíl 1
Podmínky registrace

§ 78

(1) Sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb, není-li v § 83 a 84 stanoveno jinak; toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci.

(2) O registraci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby, popřípadě podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky; v případě, že zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb je ministerstvo, rozhoduje o registraci toto ministerstvo (dále jen "registrující orgán").

§ 79

(1) Podmínkou registrace je

- a) podání písemné žádosti o registraci, která obsahuje náležitosti uvedené v odstavci 5,
- b) odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,
- c) bezúhonnost
 - 1. všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,
 - 2. právnické osoby, která bude poskytovat sociální služby,
- d) zajištění hygienických podmínek, jsou-li sociální služby poskytovány v zařízení sociálních služeb,
- e) vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby,
- f) zajištění materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,

g) skutečnost, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která je žadatelem o registraci, nebyl prohlášen konkurs nebo proti ní nebylo zahájeno konkursní nebo vyrovnací řízení anebo nebyl návrh na prohlášení konkursu zamítnut pro nedostatek majetku.

(2) Za bezúhonné se pro účely tohoto zákona považují fyzická osoba a právnická osoba, které nebyly odsouzeny pro úmyslný trestný čin, ani trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností při poskytování sociálních služeb nebo činností s nimi srovnatelných, anebo fyzická osoba a právnická osoba, jejichž odsouzení pro tyto trestné činy bylo zhlazeno nebo se na ně z jiných důvodů hledí, jako by nebyly odsouzeny.

(3) Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů a dále doklady prokazujícími splnění podmínky bezúhonnosti vydanými státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 3 měsíce nebo právnická osoba vykonávala činnost v posledních 3 letech alespoň po dobu 3 měsíců. Výpis z evidence Rejstříku trestů a další doklady, jimiž se dokládá bezúhonnost, nesmí být starší 3 měsíců. Při uznávání dokladu o bezúhonnosti, který vydal příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu 31). Za účelem doložení bezúhonnosti si registrující orgán vyžádá podle zvláštního právního předpisu 30a) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Odborná způsobilost se posuzuje podle § 110 odst. 4 a 5, § 116 odst. 5 a § 117.

(5) Žádost o registraci obsahuje tyto údaje a připojené doklady:

a) je-li žadatelem právnická osoba, obchodní firmu nebo název, sídlo nebo umístění její organizační složky, identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo"), číslo platebního účtu a statutární orgán,

b) je-li žadatelem fyzická osoba, jméno, popřípadě jména, příjmení, místo trvalého nebo hlášeného pobytu, číslo platebního účtu a datum a místo narození,

c) je-li žadatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat sociální služby organizační složka územního samosprávného celku, její název, sídlo, identifikační číslo jejího zřizovatele, jméno, popřípadě jména, a příjmení vedoucího organizační složky a číslo platebního účtu,

d) údaje o poskytovaných sociálních službách, kterými jsou

1. název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb, popřípadě požadavek na nezveřejňování místa zařízení, jde-li o sociální služby poskytované v azylovém domě anebo pobytové sociální služby poskytované v intervenčním centru nebo v zařízení pro krizovou pomoc,
2. druhy poskytovaných sociálních služeb,
3. okruh osob, pro které je sociální služba určena, popřípadě jejich věková hranice nebo druh zdravotního postižení,
4. popis realizace poskytování sociálních služeb,
5. popis personálního zajištění poskytovaných sociálních služeb,
6. časový rozsah poskytování sociálních služeb,

- 7. kapacita poskytovaných sociálních služeb,
 - 8. plán finančního zajištění sociálních služeb,
 - 9. způsob zajištění zdravotní péče, jde-li o poskytování sociálních služeb podle § 34 odst. 1 písm. c) až f),
 - 10. den započetí poskytování sociálních služeb,
- e) doklad o bezúhonnosti fyzických osob nebo právnické osoby uvedených v odstavci 1 písm. c), s výjimkou výpisu z evidence Rejstříku trestů,
- f) doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost fyzických osob uvedených v odstavci 1 písm. b),
- g) rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb uvedeného v § 34 odst. 1 písm. c) až f) vydané orgánem ochrany veřejného zdraví,
- h) doklad o vlastnickém nebo jiném právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat,
- i) je-li žadatelem právnická osoba, úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů,
- j) doklad, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- k) čestné prohlášení o skutečnostech uvedených v odstavci 1 písm. g).

(6) Registrující orgán může rozhodnout, že doklady, které žadatel přikládá k registraci podle odstavce 5 a § 80, je možno podat také v elektronické podobě ve formátu, který vyhlásí registrující orgán, pokud není předepsán zvláštním právním předpisem.

§ 80

Poskytovatel sociálních služeb je povinen před započítím jejich poskytování uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb; toto pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou poskytuje sociální služby podle tohoto zákona. Poskytovatel sociálních služeb je povinen do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její úředně ověřenou kopii registrujícímu orgánu.

§ 81

(1) Registrující orgán vydá rozhodnutí o registraci, jestliže žadatel prokáže, že splňuje podmínky uvedené v § 79 odst. 1.

(2) Rozhodnutí o registraci obsahuje

- a) označení poskytovatele sociálních služeb s uvedením údajů podle § 79 odst. 5 písm. a), b) nebo c),

- b) identifikační číslo přidělené poskytovateli sociálních služeb; pokud poskytovateli sociálních služeb dosud nebylo identifikační číslo přiděleno, poskytne ho registrujícímu orgánu správce základního registru osob^{31a}),
- c) název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb,
- d) druhy sociálních služeb, které budou poskytovány,
- e) okruh osob, kterým budou sociální služby poskytovány,
- f) den započetí poskytování sociálních služeb.
- f) údaj o kapacitě poskytovaných sociálních služeb,
- g) den započetí poskytování sociálních služeb.

§ 82

(1) Poskytovatel sociálních služeb je povinen do 15 dnů písemně oznámit registrujícímu orgánu všechny změny týkající se údajů obsažených v rozhodnutí o registraci a údajů obsažených v žádosti o registraci a změny v dokladech předkládaných podle § 79 odst. 5 a doložit tyto změny příslušnými doklady, s výjimkou údaje uvedeného v § 79 odst. 5 písm. d) bodu 8, jehož změny se neoznamují.

(2) Registrující orgán rozhodne o změně registrace na základě oznámení podle odstavce 1 nebo na žádost poskytovatele sociálních služeb.

(3) Registrující orgán rozhodne o zrušení registrace, jestliže

- a) poskytovatel sociálních služeb přestane splňovat podmínky uvedené v § 79 a 80,
- b) poskytovateli sociálních služeb byla uložena sankce za správní delikt v případě zvlášť závažného porušení povinností stanovené poskytovatelům sociálních služeb,
- c) poskytovatel sociálních služeb nesplňuje standardy kvality (§ 99) a k nápravě nedošlo ani na základě uložených opatření při inspekci sociálních služeb, nebo
- d) poskytovatel sociálních služeb požádá o zrušení registrace; tato žádost musí být podána nejméně 3 měsíce přede dnem ukončení činnosti.

(4) Lhůta uvedená v odstavci 3 písm. d) platí i v případě, kdy poskytovatel sociálních služeb požádá o změnu registrace spočívající v ukončení jen některé ze sociálních služeb uvedených v rozhodnutí o registraci.

(5) Rozhodnutí o registraci pozbývá platnosti, jestliže poskytovatel sociálních služeb nezapočne poskytovat sociální služby ve lhůtě do 6 měsíců od právní moci rozhodnutí o registraci.

(6) Registrace je nepřevoditelná a pozbývá platnosti dnem zániku právnické osoby

nebo dnem úmrtí fyzické osoby.

(7) Registrující orgán informuje bezodkladně Ministerstvo spravedlnosti o změně nebo zrušení rozhodnutí o registraci poskytovatele sociálních služeb, který je podle oznámení Ministerstva spravedlnosti zapsán také v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů (podle zákona o obětech trestných činů⁵⁵).

§ 82a

(1) Registrující orgán kontroluje plnění podmínek stanovených pro registraci u poskytovatelů sociálních služeb, kterým vydal rozhodnutí o registraci. Postup při této kontrole se řídí zákonem o státní kontrole³⁴).

(2) Registrující orgán je oprávněn ukládat poskytovatelům sociálních služeb opatření k odstranění nedostatků zjištěných při této kontrole. Poskytovatel sociálních služeb je povinen splnit tato uložená opatření ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem.

(3) Pro účely kontroly registračních podmínek platí obdobně ustanovení § 79 odst. 3 věty čtvrté a páté.

§ 83

(1) Registrace podle § 79 se nevyžaduje, poskytuje-li osobě pomoc osoba blízká nebo asistent sociální péče, který tuto činnost nevykonává jako podnikatel³²).

(2) Asistentem sociální péče podle odstavce 2 může být pouze fyzická osoba, která je starší 18 let věku a zdravotně způsobilá. Zdravotní způsobilost se posuzuje podle § 29 odst. 1 písm. e).

(3) Asistent sociální péče je povinen s osobou, které poskytuje pomoc, uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci. Náležitostmi smlouvy je označení smluvních stran, rozsah pomoci, místo a čas poskytování pomoci a výše úhrady za pomoc.

§ 84

(1) Registrace podle § 79 se rovněž nevyžaduje u fyzické nebo právnické osoby, která je usazena v jiném členském státě Evropské unie, jestliže poskytuje sociální služby ve smyslu tohoto zákona na území České republiky dočasně a ojedinele, pokud prokáže, že je

a) státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo má sídlo v jiném členském státě Evropské unie,

b) držitelem oprávnění k výkonu činnosti uvedené v odstavci 1 podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie.

(2) Fyzická nebo právnická osoba uvedená v odstavci 1 je povinna oznámit krajskému úřadu příslušnému podle místa poskytování sociálních služeb zahájení činnosti na území České republiky a předložit doklad, který ji opravňuje k poskytování sociálních služeb v jiném členském státě Evropské unie, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne zahájení této činnosti.

(3) Fyzická nebo právnická osoba uvedená v odstavci 1 může tuto činnost vykonávat ode dne, kdy příslušnému krajskému úřadu oznámila zahájení činnosti na území České republiky; při této činnosti je povinna dodržovat povinnosti stanovené poskytovatelům sociálních služeb podle § 88 a 89.

(4) Krajský úřad rozhodne o pozastavení výkonu činnosti právnické nebo fyzické osoby uvedené v odstavci 1 na území České republiky, jestliže zjistí, že pozbyla oprávnění k výkonu činnosti ve státě, kde je usazena, nebo jestliže zjistí závažné porušení povinností uvedených v § 88 a 89.

(5) Registrace podle § 78 a 79 se dále nevyžaduje u poskytování sociálních služeb ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče podle § 52. Při poskytování sociálních služeb jsou tito poskytovatelé lůžkové péče povinni dodržovat povinnosti stanovené poskytovatelům sociálních služeb v § 88 písm. b), c), h) a i).

Oddíl 2

Registr poskytovatelů sociálních služeb

§ 85

(1) Krajský úřad vede registr poskytovatelů sociálních služeb(dále jen "registr"), do kterého zapisuje poskytovatele sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci, a právnické a fyzické osoby uvedené v § 84 odst. 1. Do registru jsou povinni se na žádost zapsat také poskytovatelé sociálních služeb ve zdravotnickém zařízení ústavní péče podle § 52, speciální lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu a dětský domov. Místní příslušnost krajského úřadu se řídí podle § 78 odst. 2, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Registr je veden v listinné a elektronické podobě. Krajský úřad je správcem listinné podoby registru a zpracovatelem elektronické podoby registru. Při zpracování údajů se postupuje podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

(3) Registr v listinné podobě obsahuje

- a) údaje uvedené v § 79 odst. 5 písm. a) až d),
- b) dokumenty uvedené v § 79 odst. 5 písm. f) až k) a § 80,
- c) kopii inspekční zprávy o provedené inspekci.

(4) Registr v elektronické podobě obsahuje údaje uvedené v § 79 odst. 5 písm. a) až d), identifikační číslo podle § 81 odst. 2 písm. b) a informaci o výsledku provedené inspekce, včetně hodnocení plnění standardů kvality sociálních služeb, a informaci o výsledku kontroly plnění podmínek stanovených pro registraci. Krajský úřad zapisuje do registru údaje podle věty první a jejich změny bez zbytečného odkladu.

(5) Registr v elektronické podobě dále obsahuje údaje o kapacitě, materiálním, technickém a personálním zabezpečení, poskytování základních a fakultativních činností a financování jednotlivých sociálních služeb, a zobecněné údaje o žadatelích, osobách, kterým je sociální služba poskytována, a o osobách, se kterými nemohla být uzavřena smlouva o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v § 91 odst. 3, a to pro účely analytické a

koncepční činnosti ministerstva. Poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru, je povinen tyto údaje sdělovat krajskému úřadu uvedenému v odstavci 1 prostřednictvím elektronického systému na tiskopisu předepsaném ministerstvem, a to ve lhůtě do 30. června za předchozí kalendářní rok. Příslušný krajský úřad kontroluje správnost a úplnost těchto údajů.

(6) Registr v elektronické podobě dále obsahuje údaje o výši poskytnuté dotace na příslušný kalendářní rok podle § 101a odst. 2 a § 104 na jednotlivé sociální služby. Tyto údaje do registru zapisuje v případě § 101a odst. 2 krajský úřad příslušný podle místa poskytování sociální služby a v případě § 104 ministerstvo, a to do 30. dubna příslušného rozpočtového roku.

§ 86

(1) Ministerstvo je správcem elektronické podoby registru.

(2) Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady počítačový program (software) zpracování údajů potřebný pro vedení registru a poskytuje bezplatně tento program, včetně jeho aktualizací, krajským úřadům. Krajské úřady jsou povinny používat při vedení registru program, kterým je ministerstvo vybaví.

§ 87

(1) Registr je veden v informačním systému veřejné správy podle zvláštního právního předpisu³³).

(2) Registr je veřejným seznamem v části, která obsahuje údaje uvedené v § 79 odst. 5 písm. a) až d) a v § 85 odst. 5 a 6 a informaci o výsledku provedené inspekce, bez uvedení údaje o datu a místě narození poskytovatele sociálních služeb, který je fyzickou osobou, a bez uvedení místa zařízení, jde-li o poskytování sociálních služeb v azylovém domě anebo poskytování pobytových sociálních služeb v intervenčním centru nebo zařízení pro krizovou pomoc, pokud byl tento požadavek uplatněn v žádosti o registraci; tyto údaje zveřejňuje ministerstvo v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Na požádání se z veřejné části registru vydá úřední výpis nebo opis.

Díl 2 **Povinnosti poskytovatelů sociálních služeb**

§ 88

Poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni

a) zajišťovat dostupnost informací o druhu, místě, cílech, okruhu osob, jimž poskytují sociální služby, o kapacitě poskytovaných sociálních služeb a o způsobu poskytování sociálních služeb, a to způsobem srozumitelným pro všechny osoby,

b) informovat zájemce o sociální službu o všech povinnostech, které by pro něho vyplývaly ze smlouvy o poskytování sociálních služeb, o způsobu poskytování sociálních služeb a o úhradách za tyto služby, a to způsobem pro něj srozumitelným,

- c) vytvářet při poskytování sociálních služeb takové podmínky, které umožní osobám, kterým poskytují sociální služby, naplňovat jejich lidská i občanská práva, a které zamezí střetům zájmů těchto osob se zájmy poskytovatele sociální služby,
- d) zpracovat vnitřní pravidla zajištění poskytované sociální služby, včetně stanovení pravidel pro uplatnění oprávněných zájmů osob, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby,
- e) zpracovat vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností osob, kterým poskytují sociální služby, na úroveň služeb, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby,
- f) plánovat průběh poskytování sociální služby podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociální služby, vést písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby a hodnotit průběh poskytování sociální služby za účasti těchto osob, je-li to možné s ohledem na jejich zdravotní stav a druh poskytované sociální služby, nebo za účasti jejich zákonných zástupců,
- g) vést evidenci žadatelů o sociální službu, se kterými nemohl uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v § 91 odst. 3 písm. b),
- h) dodržovat standardy kvality sociálních služeb,
- i) uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby, pokud tomu nebrání důvody uvedené v § 91 odst. 3,
- j) v případě, že poskytují sociální službu podle § 48, přednostně poskytnout sociální službu dítěti, kterému byla soudem nařízena ústavní výchova nebo předběžné opatření,
- k) neprodleně písemně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uvedenému v § 92 písm. a) ukončení poskytování pobytové služby sociální péče osobě, která se může bez další pomoci a podpory ocitnout v situaci ohrožující její život a zdraví, pokud tato osoba s takovým oznámením souhlasí.

§ 89

Opatření omezující pohyb osob

(1) Při poskytování sociálních služeb nelze používat opatření omezující pohyb osob, jimž jsou sociální služby poskytovány, s výjimkou případů přímého ohrožení jejich zdraví a života nebo zdraví a života jiných fyzických osob, a to za dále stanovených podmínek pouze po dobu nezbytně nutnou, která postačuje k odstranění přímého ohrožení jejich zdraví a života a života jiných fyzických osob.

(2) Opatření omezující pohyb osob lze použít pouze tehdy, pokud byla neúspěšně použita jiná opatření pro zabránění takového jednání osoby, které ohrožuje její zdraví a život nebo zdraví a život jiných fyzických osob. Poskytovatel sociálních služeb je proto povinen podle konkrétní situace nejdříve využít možnosti slovního zklidnění situace a jiné způsoby pro zklidnění situace, například odvrácení pozornosti, rozptýlení, aktivní naslouchání. Osoba musí být vhodným způsobem informována, že může být vůči ní použito opatření omezující její pohyb.

(3) Poskytovatel sociálních služeb je povinen v případě použití opatření omezujících pohyb osob zvolit vždy nejmírnější opatření. Zasáhnout lze nejdříve pomocí fyzických úchopů, poté umístěním osoby do místnosti zřízené k bezpečnému pobytu, popřípadě lze na základě ordinace přivolaného lékaře a za jeho přítomnosti podat léčivé přípravky.

(4) Poskytovatel sociálních služeb je povinen poskytovat sociální služby tak, aby metody poskytování těchto služeb předcházely situacím, ve kterých je nezbytné použít opatření omezující pohyb osob.

(5) Poskytovatel sociálních služeb je povinen o použití opatření omezujícího pohyb osob informovat bez zbytečného odkladu zákonného zástupce osoby, které jsou poskytovány sociální služby, nebo jde-li o nezletilou osobu, která byla svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné osoby, tuto osobu, anebo fyzickou osobu, kterou osoba, které jsou poskytovány sociální služby, s jejím předchozím souhlasem určí.

(6) Poskytovatel sociálních služeb je povinen vést evidenci případů použití opatření omezujících pohyb osob v rozsahu

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození osoby,
- b) datum, čas počátku a místo použití opatření omezujícího pohyb osob a druh tohoto opatření,
- c) důvod použití opatření omezujícího pohyb osob,
- d) jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, která opatření omezujícího pohyb osob použila,
- e) podání léčivého přípravku jako opatření omezujícího pohyb osoby,
- f) datum a čas ukončení použití opatření omezujícího pohyb osob,
- g) popis bezprostředně předcházející situace před použitím opatření omezujícího pohyb osob, popis průběhu situace při použití tohoto opatření a její zhodnocení a popis bezprostředně následující situace,
- h) záznam o splnění povinnosti stanovené v odstavci 5,
- i) popis případných poranění osob, ke kterým došlo při použití opatření omezujícího pohyb osob,
- j) popis způsobu informování osoby podle odstavce 2,
a umožnit nahlížení do této evidence osobě, u níž bylo použito opatření omezující pohyb osob, fyzické osobě, kterou osoba s jejím předchozím souhlasem určí, zákonnému zástupci osoby nebo osobě jí blízké nebo fyzické osobě, které byla nezletilá osoba svěřena rozhodnutím příslušného orgánu do péče, zřizovateli zařízení, lékaři, členům inspekčního týmu při provádění inspekce poskytování sociálních služeb a Veřejnému ochránci práv.

(7) Poskytovatel sociálních služeb, který v průběhu kalendářního pololetí použil opatření omezující pohyb osob, je povinen písemně sdělit registrujícímu orgánu ve lhůtě do 15 dnů po skončení kalendářního pololetí počet osob, u kterých byla tato opatření použita, a

četnost jejich použití podle druhů těchto opatření.

Díl 3
Smlouva o poskytnutí sociální služby

§ 90

Osoba může požádat o poskytnutí sociální služby poskytovatele sociálních služeb nebo může požádat obec, ve které má trvalý nebo hlášený pobyt, o zprostředkování možnosti poskytnutí sociální služby anebo o zprostředkování kontaktu s poskytovatelem sociálních služeb.

§ 91

(1) O poskytnutí sociální služby uzavírá osoba smlouvu s poskytovatelem sociálních služeb; tato smlouva se neuzavírá v případě poskytnutí sociální služby dítěti na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 39 až 52, 57, 58, 64, 67 a 68 musí být uzavřena v písemné formě. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 54, 56, 60, 60a, 65 a 70 musí být uzavřena v písemné formě, pokud alespoň jedna smluvní strana při jednání o uzavření smlouvy tuto formu navrhne.

(2) Smlouva obsahuje tyto náležitosti:

- a) označení smluvních stran,
- b) druh sociální služby,
- c) rozsah poskytování sociální služby,
- d) místo a čas poskytování sociální služby,
- e) výši úhrady za sociální služby sjednanou v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77 a způsob jejího placení,
- f) ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb,
- g) výpovědní důvody a výpovědní lhůty,
- h) dobu platnosti smlouvy.

(3) Poskytovatel sociálních služeb může odmítnout uzavřít smlouvu o poskytování sociálních služeb pouze, pokud

- a) neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá, a to i s ohledem na vymezení okruhu osob v registru poskytovatelů sociálních služeb,
- b) nemá dostatečnou kapacitu k poskytnutí sociální služby, o kterou osoba žádá,

c) zdravotní stav osoby, která žádá o poskytnutí pobytové sociální služby, vylučuje poskytnutí takové sociální služby; tyto zdravotní stavy stanoví prováděcí právní předpis, nebo

d) osobě, která žádá o poskytnutí sociální služby, vypověděl v době kratší než 6 měsíců před touto žádostí smlouvu o poskytnutí téže sociální služby z důvodu porušování povinností vyplývajících ze smlouvy.

(4) Osoba je povinna před uzavřením smlouvy o poskytnutí pobytové služby předložit poskytovateli sociálních služeb posudek registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství o zdravotním stavu, nejde-li o poskytování sociálních služeb ve zdravotnickém zařízení podle § 52.

(5) Pro uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby a právní vztahy vzniklé z této smlouvy se použijí ustanovení občanského zákoníku.

(6) Osobu, která podle lékařského posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb není schopna sama jednat a nemá zákonného zástupce, zastupuje při uzavírání smlouvy obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu osoby, nebo jde-li o poskytnutí pobytových sociálních služeb v zařízení sociálních služeb, obecní úřad obce s rozšířenou působností podle sídla tohoto zařízení.

(7) Jestliže poskytovatel sociálních služeb odmítne uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v odstavci 3, vydá o tom osobě na její žádost písemné oznámení s uvedením důvodu odmítnutí uzavření smlouvy.

Díl 4 **Působnost při zajišťování sociálních služeb**

§ 92

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

a) zajišťuje osobě, které není poskytována sociální služba, a je v takové situaci, kdy neposkytnutí okamžité pomoci by ohrozilo její život nebo zdraví, poskytnutí sociální služby nebo jiné formy pomoci, a to v nezbytném rozsahu; místní příslušnost se řídí místem trvalého nebo hlášeného pobytu osoby,

b) koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností; přitom spolupracuje se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady a územními samosprávnými celky,

c) na základě oznámení poskytovatele zdravotních služeb²⁵⁾ zjišťuje, zda je nezbytné poskytnout osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení služby sociální péče a zprostředkovává možnost jejich poskytnutí; v případě, že nelze služby sociální péče osobě poskytnout, sděluje neprodleně tuto skutečnost poskytovateli zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení je osoba umístěna,

d) na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob; přitom spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce a krajským úřadem.

§ 93

Krajský úřad

a) zajišťuje ve spolupráci s ostatními poskytovateli sociálních služeb a obecním úřadem obce s rozšířenou působností, příslušnou podle místa hlášeného pobytu osob, poskytnutí sociálních služeb v případě, kdy poskytovatel sociálních služeb ukončil poskytování sociálních služeb z důvodu zrušení jeho registrace, pozbytí její platnosti, popřípadě z jiného důvodu, a osoby, kterým tento poskytovatel dosud poskytoval sociální služby, se nacházejí v bezprostředním ohrožení jejich práv a zájmů a nejsou schopny samy si zajistit pokračující poskytování sociálních služeb,

b) koordinuje poskytování sociálních služeb osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby; přitom spolupracuje s obecními úřady obcí s rozšířenou působností,

c) na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje a koordinuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob.

§ 93a

(1) Zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu obce s rozšířenou působností jako sociální pracovníci a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu jako sociální pracovníci jsou na základě souhlasu osoby, která se nachází v nepříznivé sociální situaci nebo je ohrožena sociálním vyloučením anebo se v tomto stavu nachází, oprávněni v souvislosti s plněním úkolů podle § 92 písm. d) a § 93 písm. c) vstupovat do obydlí, v němž tato osoba žije, a to s cílem vykonávat činnosti sociální práce. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat průkazem vydaným příslušným úřadem; náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou v souvislosti s výkonem činností sociální práce povinni vést Standardizovaný záznam sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí.

§ 94

Obec

a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,

b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,

- c) spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby.
- d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- e) spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích.

§ 95

Kraj

- a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- c) spolupracuje s obcemi, s dalšími kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- d) zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby, a informuje obce na území kraje o výsledcích zjištěných v procesu plánování; při zpracování plánu kraj přihlíží k informacím obce sděleným podle § 94 písm. e) a k údajům uvedeným v registru podle § 85 odst. 5,
- e) sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány,
- f) informuje ministerstvo o plnění plánů rozvoje sociálních služeb,
- g) zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

§ 96

Ministerstvo

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v oblasti sociálních služeb,
- b) zpracovává střednědobý národní plán rozvoje sociálních služeb za účasti krajů, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- c) spolupracuje s Ministerstvem vnitra při optimalizaci dostupnosti místních veřejných služeb.

§ 96a

(1) Ministerstvo může zřídit zařízení sociálních služeb jako státní příspěvkovou organizaci. Ministerstvo vydá zřizovací listinu tohoto zařízení. Státní příspěvková organizace vzniká dnem stanoveným ve zřizovací listině. Zřizovací listina musí dále obsahovat tyto údaje:

- a) označení zřizovatele státní příspěvkové organizace,
- b) název, sídlo a identifikační číslo osoby státní příspěvkové organizace,
- c) vymezení účelu, pro který se státní příspěvková organizace zřizuje,
- d) předmět hlavní činnosti, popřípadě jiné činnosti,
- e) označení statutárního orgánu a vymezení základní organizační struktury státní příspěvkové organizace,
- f) vymezení majetku České republiky, který ministerstvo svěruje státní příspěvkové organizaci při jejím zřízení,
- g) vymezení doby, na kterou je státní příspěvková organizace zřizována, popřípadě údaj, že se zřizuje na dobu neurčitou.

(2) Ministerstvo může rozhodnout o rozdělení státní příspěvkové organizace zřízené podle odstavce 1, o jejím sloučení nebo splynutí s jinou státní příspěvkovou organizací zřízenou podle odstavce 1 nebo o jiných změnách takové státní příspěvkové organizace. Současně vydá zřizovací listinu nově vznikající státní příspěvkové organizace nebo dodatek zřizovací listiny. Státní příspěvková organizace zaniká dnem stanoveným v rozhodnutí o jejím rozdělení nebo splynutí, popřípadě dnem stanoveným v rozhodnutí o jejím sloučení, je-li právním nástupcem jiná státní příspěvková organizace.

(3) Ministerstvo může rozhodnout o zrušení státní příspěvkové organizace zřízené podle odstavce 1. Současně rozhodne o způsobu vypořádání práv a povinností vykonávaných státní příspěvkovou organizací, včetně příslušnosti hospodařit s majetkem státu, a zruší zřizovací listinu. Nerozhodne-li, přecházejí práva a povinnosti rušené státní příspěvkové organizace na ministerstvo. Státní příspěvková organizace zaniká dnem stanoveným v rozhodnutí o jejím zrušení.

(4) Zřízení, rozdělení, sloučení, splnutí nebo zrušení státní příspěvkové organizace, o nichž bylo rozhodnuto podle odstavců 1 až 3, oznamuje ministerstvo v Ústředním věstníku České republiky do 30 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo. Oznámení obsahuje označení zřizovatele státní příspěvkové organizace, její název, sídlo, identifikační číslo osoby a den, měsíc a rok vzniku, rozdělení, sloučení, splnutí nebo zániku.

ČÁST ČTVRTÁ **INSPEKCE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB**

§ 97

(1) Inspekci poskytování sociálních služeb (dále jen „inspekce“) provádí u poskytovatelů, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci, a u poskytovatelů sociálních služeb uvedených v § 84 krajská pobočka Úřadu práce; místní příslušnost se řídí podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby, popřípadě podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky.

(2) Předmětem inspekce u poskytovatelů sociálních služeb je

a) plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb stanovených v § 88 a 89,

b) kvalita poskytovaných sociálních služeb.

(3) Při plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb podle § 88 písm. i) je předmětem inspekce také posouzení, zda smlouva o poskytnutí sociální služby obsahuje náležitosti smlouvy podle § 91 odst. 2, a zda je výše úhrady sjednána v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77.

(4) Členové inspekčního týmu jsou povinni v případě zjištěných nedostatků informovat o výsledku inspekce podle odstavce 3 osobu, která uzavřela smlouvu o poskytnutí sociální služby, nebo zákonného zástupce, popřípadě zástupce podle § 91 odst. 6, pokud uzavřeli smlouvu o poskytnutí sociální služby za osobu, která není schopna sama jednat.

§ 98

(1) Postup při provádění inspekce podle tohoto zákona se řídí zákonem o státní kontrole³⁴⁾, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Inspekce se provádí vždy v místě poskytování sociálních služeb.

(3) Inspekci v každém jednotlivém případě provádí inspekční tým, který tvoří nejméně 3 členové, jde-li o inspekci pobytových sociálních služeb, a nejméně 2 členové v ostatních případech. Alespoň 1 člen inspekčního týmu musí být zaměstnancem státu zařazeným k výkonu práce v krajské pobočce Úřadu práce. Kraj může do inspekčního týmu vyslat svého zaměstnance; krajská pobočka Úřadu práce zařadí tohoto zaměstnance do inspekčního týmu.

(4) Inspektor nesmí být v pracovněprávním ani obdobném vztahu k žádnému z poskytovatelů sociálních služeb v kraji, v němž vykonává inspekci.

(5) V zájmu odborného posouzení věci mohou být k účasti na inspekci přizváni specializovaní odborníci. Přizvaný odborník nesmí být podjatý vůči poskytovateli sociálních služeb, u kterého je prováděna inspekce. Poskytovatel sociálních služeb, u kterého je prováděna inspekce, je povinen umožnit přizvanému odborníkovi, aby se podílel na provádění inspekce.

(6) O výsledku inspekce se pořizuje inspekční zpráva, na kterou se vztahují ustanovení o protokolu podle zákona o státní kontrole.

(7) Poskytovatel sociálních služeb je povinen umožnit členům inspekčního týmu dotazovat se osob, kterým poskytuje sociální služby, na záležitosti související s poskytováním sociálních služeb, které jsou předmětem inspekce. Podmínkou přitom je, že osoba byla členem inspekčního týmu za účasti poskytovatele sociálních služeb poučena o možnosti odmítnout rozhovor a dala k rozhovoru souhlas; tento souhlas se zaznamenává do záznamu o rozhovoru, který vyhotovuje člen inspekčního týmu.

(8) Krajská pobočka Úřadu práce je oprávněna ukládat poskytovateli sociálních služeb opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci. Poskytovatel sociálních služeb je povinen splnit uložená opatření ve lhůtě stanovené krajskou pobočkou Úřadu práce a podat písemnou zprávu o jejich plnění, pokud si ji krajská pobočka Úřadu práce vyžádá. Po podání písemné zprávy o přijatých opatřeních a jejich plnění lze provést následnou inspekci, na kterou se ustanovení odstavce 2 nevztahuje.

§ 99

(1) Kvalita sociálních služeb se při výkonu inspekce ověřuje pomocí standardů kvality sociálních služeb. Standardy kvality sociálních služeb jsou souborem kritérií, jejichž prostřednictvím je definována úroveň kvality poskytování sociálních služeb v oblasti personálního a provozního zabezpečení sociálních služeb a v oblasti vztahů mezi poskytovatelem a osobami.

(2) Plnění standardů kvality se hodnotí systémem bodů.

(3) Obsah jednotlivých standardů kvality a bodové hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.

ČÁST PÁTÁ MLČENLIVOST

§ 100

(1) Zaměstnanci obcí a krajů, zaměstnanci státu a zaměstnanci poskytovatelů sociálních služeb jsou povinni zachovávat mlčenlivost o údajích týkajících se osob, kterým jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek, které se při své činnosti dozvědí, není-li dále stanoveno jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být osoby uvedené ve větě první zproštěny pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Povinnost mlčenlivosti stanovená v odstavci 1 platí obdobně pro fyzické osoby, které jsou poskytovateli sociálních služeb nebo se jako přizvaní odborníci účastní inspekce

anebo při poskytování sociálních služeb působí jako dobrovolníci.

(3) Údaje týkající se osob, kterým jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek, které se subjekty uvedené v odstavcích 1 a 2 při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní zákon³⁵); jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen s písemným souhlasem osoby, které jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek.

(4) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které ministerstvo, obce a kraje získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních jmenných údajů využívány zaměstnanci ministerstva, obcí a krajů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti, nebo ministerstvem pro analytickou a koncepční činnost.

ČÁST ŠESTÁ FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

§ 101

(1) Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje na zajištění poskytování sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.

(2) Dotace se poskytuje k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

(3) Dotace ze státního rozpočtu podle odstavců 1 a 2 je poskytována prostřednictvím rozpočtu kraje. Činnost krajů podle věty první je činností vykonávanou v přenesené působnosti.

(4) Žádost o poskytnutí dotace na příslušné následující rozpočtové období předkládá krajský úřad ministerstvu. Žádost obsahuje zejména

- a) název kraje, jeho sídlo, identifikační číslo a číslo účtu,
- b) zpracovaný střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, který obsahuje ekonomickou analýzu v plánu identifikovaných potřeb a způsob jejich finančního zajištění,
- c) výši požadavku na dotaci.

(5) Výše dotace v úhrnu za jednotlivé kraje se stanoví na základě

- a) celkového ročního objemu finančních prostředků rozpočtovaných v závazném ukazateli pro příslušný rozpočtový rok,
- b) zpracovaného střednědobého plánu rozvoje služeb kraje,
- c) počtu vyplacených příspěvků a jejich finančního objemu,
- d) počtu poskytovatelů sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru, a jejich kapacit,
- e) kapacit sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče.

(6) Krajské úřady se podílejí na finanční kontrole využití dotací poskytnutých podle odstavců 1 až 5, vykonávané podle zvláštního právního předpisu³⁶).

(7) Prováděcí právní předpis stanoví bližší podmínky pro stanovení výše dotace, účelu dotace, členění dotace a způsobu poskytování dotace.

(8) Podle ustanovení odstavců 1 až 7 se postupuje do 31. prosince 2013.

§ 101a

(1) K plnění povinnosti uvedené v § 95 písm. g) se krajům poskytuje ze státního rozpočtu účelově určená dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu³⁷).

(2) Kraj rozhoduje podle zvláštního právního předpisu^{37a}) o poskytnutí finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru podle § 85 odst. 1.

(3) Kraj předkládá ministerstvu žádost o poskytnutí dotace na příslušný rozpočtový rok. Žádost obsahuje

- a) název kraje, identifikační číslo a číslo účtu, na který bude dotace vyplacena,
 - b) popis způsobu rozdělení a čerpání dotace podle odstavce 2,
 - c) seznam poskytovatelů sociálních služeb s uvedením sociálních služeb, na které je dotace požadována v souladu s § 95 písm. g),
 - d) požadovanou výši dotace na příslušný rozpočtový rok a předpokládaný požadavek na výši dotace na následující 2 rozpočtové roky, který vyplývá ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje.
- Součástí žádosti je střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje, který obsahuje ekonomickou analýzu v plánu identifikovaných potřeb a způsob jejich finančního zajištění.

(4) Výši dotace kraji stanoví ministerstvo na základě procentního podílu kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu poskytování sociálních služeb pro příslušný rozpočtový rok. Dotace je účelově členěna na dotaci na služby sociální péče a na dotaci na služby sociální prevence a poradenství.

(5) Procentní podíl kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu poskytování sociálních služeb ministerstvo stanoví na základě podílu kraje na

- a) celkovém ročním objemu vyplacených příspěvků v případě dotace na poskytování služeb sociální péče,
- b) celkovém počtu obyvatel v případě dotace na poskytování služeb sociální prevence a

sociálního poradenství.

(6) Kraj předloží ministerstvu do 30. dubna příslušného rozpočtového roku a do 15. února následujícího rozpočtového roku přehled o čerpání dotace za příslušný rozpočtový rok.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví bližší podmínky pro čerpání dotace, lhůty pro výplatu dotace, formu žádosti podle odstavce 3 a lhůtu pro její podání a formu a obsah přehledu podle odstavce 6.

§ 102

Na zajištění povinnosti uvedené v § 93 písm. a) se krajům poskytuje dotace. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾.

§ 103

Na zajištění povinnosti uvedené v § 92 písm. a) se obcím s rozšířenou působností poskytuje dotace. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾. Dotace ze státního rozpočtu je obcím s rozšířenou působností poskytována prostřednictvím rozpočtu kraje; tato činnost krajů je činností vykonávanou v přenesené působnosti.

§ 104

(1) Ze státního rozpočtu mohou být podle zvláštního právního předpisu³⁸⁾ poskytovány účelové dotace k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.

(2) Dotace podle odstavce 1 poskytuje ministerstvo.

(3) Dotaci lze poskytnout

a) na podporu sociálních služeb, které mají celostátní či nadregionální charakter,

b) na činnosti, které mají rozvojovou povahu, zejména na vzdělávání pracovníků v sociálních službách, na podporu kvality sociálních služeb a na zpracování střednědobých plánů krajů a plánů obcí v oblasti sociálních služeb,

c) v případě mimořádných situací; mimořádnou situací se rozumí zejména živelní pohroma, požár, ekologická nebo průmyslová havárie.

(4) Na financování činností podle odstavce 3 v oblasti poskytování sociálních služeb se mohou podílet také programy financované v rámci Strukturálních fondů Evropských společenství a dalších programů Evropských společenství.

(5) Na poskytnutí dotace není právní nárok³⁶⁾.

§ 105

Obec nebo kraj může poskytnout ze svého rozpočtu účelové dotace podle zvláštního

zákon³⁹⁾ k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.

ČÁST SEDMÁ **SPRÁVNÍ DELIKTY**

§ 106

(1) Zaměstnanec uvedený v § 100 odst. 1 se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 100 odst. 1.

(2) Přizvaný odborník uvedený v § 100 odst. 2 se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 100 odst. 2.

(3) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, kteří poskytovali oprávněné osobě pomoc, se dopustí přestupku tím, že neohlásí úmrtí oprávněné osoby ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2.

(4) Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 3 pokutu do 20 000 Kč.

§ 107

(1) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že poskytuje sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1.

(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí správního deliktu tím, že

a) neposkytuje sociální služby v rozsahu stanoveném v rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2,

b) nevede záznamy podle § 88 písm. f),

c) nevede evidenci žadatelů o sociální službu podle § 88 písm. g),

d) neuzavře s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby podle § 88 písm. i),

e) použije opatření omezující pohyb osob v rozporu s § 89 odst. 1 až 3,

f) nepodá informaci o použití opatření omezujících pohyb osob podle § 89 odst. 5,

g) nevede evidenci nebo neumožní nahlížení do evidence podle § 89 odst. 6,

h) neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovala pomoc, ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2,

i) nesplní lhůtu k podání žádosti o zrušení registrace podle § 82 odst. 3 písm. d) nebo odst. 4,

j) nesplní oznamovací povinnost podle § 88 písm. k),

- k) nezašle ve stanovené lhůtě údaje uvedené na předepsaném tiskopisu podle § 85 odst. 5,
- l) nesdělí ve stanovené lhůtě údaje podle § 89 odst. 7,
- m) nesplní ve lhůtě stanovené krajskou pobočkou Úřadu práce opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci nebo nepodá písemnou zprávu o jejich plnění podle § 98 odst. 8,
- n) nesplní ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole registračních podmínek podle § 82a odst. 2,
- o) stanoví za poskytnutí sociální služby vyšší úhradu, než je maximální výše úhrady stanovená prováděcím právním předpisem,
- p) uzavře smlouvu, která neobsahuje náležitosti smlouvy podle § 91 odst. 2.

(3) Podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 100 odst. 2.

(4) Zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu se dopustí správního deliktu tím, že neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovalo pomoc, ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2.

(5) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 10 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b) a c),
- b) 20 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a), d), f), g), h), p) a odstavce 4,
- c) 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. i) až o) a odstavce 3,
- d) 250 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 a odstavce 2 písm. e).

§ 108

(1) Právník osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže příslušný orgán o něm nezačal řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dověděl, nejpozději však do tří let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednávají v rozsahu své působnosti krajská pobočka Úřadu práce, krajský úřad a ministerstvo.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby³²⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti nebo postihu právnické osoby.

(6) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST OSMÁ **PŘEDPOKLADY PRO VÝKON POVOLÁNÍ SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA**

HLAVA I **Sociální pracovník**

§ 109

Sociální pracovník vykonává sociální šetření, zabezpečuje sociální agendy včetně řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče, sociálně právní poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence, depistážní činnost, poskytování krizové pomoci, sociální poradenství a sociální rehabilitace, zjišťuje potřeby obyvatel obce a kraje a koordinuje poskytování sociálních služeb.

§ 110

(1) Předpokladem k výkonu povolání sociálního pracovníka je způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost podle tohoto zákona.

(2) Bezúhonnost se posuzuje a prokazuje podle § 79 odst. 2 a odst. 3 věty první až třetí.

(3) Zdravotní způsobilost zjišťuje a lékařský posudek o zdravotní způsobilosti vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost a u zaměstnanců poskytovatel pracovnělékařských služeb.

(4) Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka je

a) vyšší odborné vzdělání získané absolvováním vzdělávacího programu akreditovaného podle zvláštního právního předpisu⁴⁰⁾ v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost,

b) vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku, akreditovaném podle zvláštního právního předpisu 41),

c) absolvování akreditovaných vzdělávacích kurzů v oblastech uvedených v písmenech a) a b) v celkovém rozsahu nejméně 200 hodin a praxe při výkonu povolání sociálního pracovníka v trvání nejméně 5 let, za podmínky ukončeného vysokoškolského vzdělání v oblasti studia, která není uvedena v písmenu b),

d) absolvování akreditovaných vzdělávacích kurzů v oblastech uvedených v písmenech a) a b) v celkovém rozsahu nejméně 200 hodin a praxe při výkonu povolání sociálního pracovníka v trvání nejméně 10 let, za podmínky středního vzdělání s maturitní zkouškou v oboru sociálně právním, ukončeného nejpozději 31. prosince 1998.

(5) Odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka při poskytování sociálních služeb ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče podle § 52 má též sociální pracovník a zdravotně sociální pracovník, který získal způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu⁴²⁾.

(6) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie se postupuje podle zvláštního právního předpisu³¹⁾.

HLAVA II

Další vzdělávání sociálního pracovníka

§ 111

(1) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit sociálnímu pracovníku další vzdělávání v rozsahu nejméně 24 hodin za kalendářní rok, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci. Pokud pracovní poměr sociálního pracovníka u téhož zaměstnavatele netrvá celý kalendářní rok, činí rozsah dalšího vzdělávání jednu dvanáctinu částky rozsahu uvedeného ve větě první za každý kalendářní měsíc trvání pracovního poměru. V případě nepřítomnosti v práci v rozsahu delším než jeden kalendářní měsíc se rozsah dalšího vzdělávání krátí o jednu dvanáctinu celkové částky rozsahu. Povinnost zabezpečení dalšího vzdělávání se nevztahuje na zaměstnance ve zkušební době.

(2) Formy dalšího vzdělávání jsou

a) specializační vzdělávání zajišťované vysokými školami

a vyššími odbornými školami navazující na získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka,

b) účast v kurzech s akreditovaným programem,

c) odborné stáže,

d) účast na školicích akcích.

(3) Další vzdělávání podle odstavce 2 písm. b) se uskutečňuje na základě akreditace vzdělávacích zařízení a vzdělávacích programů udělené ministerstvem na vysokých školách, vyšších odborných školách a ve vzdělávacích zařízeních právnických a fyzických osob (dále jen „vzdělávací zařízení“).

(4) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. c) se rozumí výkon odborné činnosti na základě písemné smlouvy mezi zaměstnavatelem a zařízením zajišťujícím odbornou stáž.

(5) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. d) se rozumí vzdělávací akce v maximálním rozsahu 8 hodin organizovaná zaměstnavatelem nebo odbornou organizací, jejíž je zaměstnavatel členem, a která je vzdělávacím zařízením akreditovaným ministerstvem.

(6) Účast na dalším vzdělávání podle odstavce 2 se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu⁴³).

(7) Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) a b) je osvědčení vydané vzdělávacím zařízením, které další vzdělávání pořádalo. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. c) a d) je potvrzení vydané zařízením, ve kterém byla zajišťována odborná stáž, nebo zaměstnavatelem jako organizátorem odborné stáže nebo školicí akce.

HLAVA III **zrušena**

§ 112 **zrušen**

§ 113 **zrušen**

§ 114 **zrušen**

ČÁST DEVÁTÁ **PŘEDPOKLADY PRO VÝKON ČINNOSTI V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH**

§ 115 **Okruh pracovníků**

(1) V sociálních službách vykonávají odbornou činnost

- a) sociální pracovníci za podmínek stanovených v § 109 a 110,
- b) pracovníci v sociálních službách,
- c) zdravotničtí pracovníci,
- d) pedagogičtí pracovníci,
- e) manželští a rodinní poradci a další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.

(2) Při poskytování sociálních služeb působí rovněž dobrovolníci za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{44a}).

§ 116 **Pracovníci v sociálních službách**

(1) Pracovníkem v sociálních službách je ten, kdo vykonává

- a) přímou obslužnou péči o osoby v ambulantních nebo pobytových zařízeních sociálních

služeb spočívající v nácviku jednoduchých denních činností, pomoci při osobní hygieně a oblékání, manipulaci s přístroji, pomůckami, prádlem, udržování čistoty a osobní hygieny, podporu soběstačnosti, posilování životní aktivizace, vytváření základních sociálních a společenských kontaktů a uspokojování psychosociálních potřeb,

b) základní výchovnou nepedagogickou činnost spočívající v prohlubování a upevňování základních hygienických a společenských návyků, působení na vytváření a rozvíjení pracovních návyků, manuální zručnosti a pracovní aktivity, provádění volnočasových aktivit zaměřených na rozvíjení osobnosti, zájmů, znalostí a tvořivých schopností formou výtvarné, hudební a pohybové výchovy, zabezpečování zájmové a kulturní činnosti,

c) pečovatelskou činnost v domácnosti osoby spočívající ve vykonávání prací spojených s přímým stykem s osobami s fyzickými a psychickými obtížemi, komplexní péči o jejich domácnost, zajišťování sociální pomoci, provádění sociálních depistází pod vedením sociálního pracovníka, poskytování pomoci při vytváření sociálních a společenských kontaktů a psychické aktivizaci, organizační zabezpečování a komplexní koordinování pečovatelské činnosti a provádění osobní asistence,

d) pod dohledem sociálního pracovníka činnosti při základním sociálním poradenství, depistážní činnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, činnosti při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, činnosti při poskytování pomoci při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(2) Podmínkou výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách je způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost podle tohoto zákona.

(3) Bezúhonnost se posuzuje a prokazuje podle § 79 odst. 2 a odst. 3 věty první až třetí.

(4) Zdravotní způsobilost zjišťuje a lékařský posudek o zdravotní způsobilosti vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství a u zaměstnanců poskytovatel pracovnělékařských služeb.

(5) Odbornou způsobilostí pracovníka v sociálních službách

a) uvedeného v odstavci 1 písm. a) je základní vzdělání nebo střední vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru ošetrovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,

b) uvedeného v odstavci 1 písm. b) je střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁶⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání ergoterapeut, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání

stanoveném prováděcím právním předpisem,

c) uvedeného v odstavci 1 písm. c) je základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru ošetřovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,

d) uvedeného v odstavci 1 písm. d) je základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110.

(6) Obsah kvalifikačního kurzu podle odstavce 5 a jeho minimální rozsah stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Podmínku absolvování kvalifikačního kurzu podle odstavce 5 je třeba splnit do 18 měsíců ode dne nástupu zaměstnance do zaměstnání. Do doby splnění této podmínky vykonává zaměstnanec činnost pracovníka v sociálních službách pod dohledem odborně způsobilého pracovníka v sociálních službách.

(8) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie se postupuje podle zvláštního právního předpisu³¹⁾.

(9) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit pracovníku v sociálních službách další vzdělávání v rozsahu nejméně 24 hodin za kalendářní rok, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci. Účast na dalším vzdělávání se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu 43). Další vzdělávání se uskutečňuje formami uvedenými v § 111 odst. 2. Ustanovení § 111 odst. 1 věta druhá až čtvrtá a odst. 3 až 5 a 7 platí obdobně. Povinnost účasti na dalším vzdělávání podle věty první se nevyžaduje za kalendářní rok, v němž pracovník v sociálních službách absolvoval akreditovaný kvalifikační kurz.

§ 116a

(1) Odbornou způsobilostí manželského a rodinného poradce je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie nebo magisterského programu na vysoké škole humanitního zaměření současně s absolvováním postgraduálního výcviku v metodách manželského poradenství a psychoterapie v rozsahu minimálně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví.

(2) Odbornou způsobilostí dalšího odborného pracovníka uvedeného v § 115 odst. 1 písm. e) je vysokoškolské vzdělání.

§ 117

Podmínky výkonu činnosti zdravotnických pracovníků a pedagogických pracovníků stanoví zvláštní právní předpisy⁴⁷⁾

ČÁST DESÁTÁ
AKREDITACE VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍ A AKREDITACE VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

§ 117a

(1) Ministerstvo rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení a o akreditaci vzdělávacích programů (dále jen „akreditace“) pro účely zajištění vzdělávacích kurzů podle § 110 odst. 4 písm. c) a d) a kvalifikačních kurzů podle § 116 odst. 5, dalšího vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, vzdělávání vedoucích pracovníků zaměstnanců uvedených v § 115 odst. 1 a pro účely odborné podpory fyzických osob, které poskytují pomoc příjemci příspěvku.

(2) Písemná žádost o akreditaci se podává ministerstvu na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(3) Žádost o akreditaci vzdělávacího zařízení, kromě náležitostí podání^{47a)}, obsahuje

- a) oprávnění ke vzdělávací činnosti podle zvláštního právního předpisu^{47b)},
- b) přehled o dosavadní činnosti žadatele o akreditaci.

(4) Žádost o akreditaci vzdělávacího programu, kromě náležitostí podání^{47a)}, obsahuje

- a) údaje uvedené v odstavci 3,
- b) název, druh, formu, obsah a časový rozsah vzdělávacího programu, který žadatel hodlá uskutečňovat,
- c) doklady o materiálním a technickém zabezpečení vzdělávacího programu,
- d) seznam fyzických osob, které se budou podílet na vzdělávání, a doklady o jejich odborné způsobilosti nebo osvědčení o uznání odborné kvalifikace,
- e) formu osvědčení o absolvování vzdělávacího programu s uvedením identifikačních údajů vzdělávacího zařízení, údajů uvedených v písmenu b), identifikačních údajů o osobě, která vzdělávací program absolvovala, a datum vydání osvědčení.

(5) K žádosti podle odstavců 3 a 4 musí být připojen doklad o zaplacení správního poplatku za přijetí žádosti^{47c)}.

§ 117b

(1) Ministerstvo zřizuje jako svůj poradní orgán akreditační komisi k posouzení žádosti o udělení akreditace a k posouzení návrhu na odejmutí akreditace.

(2) Členy akreditační komise jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.

(3) Složení akreditační komise, způsob jednání, vnitřní organizaci a důvody pro odvolání jejího člena stanoví statut a jednací řád, které vydává ministerstvo.

(4) Účast člena v akreditační komisi je jiným úkonem v obecném zájmu^{47d}), při němž náleží členům této komise náhrada jízdních výdajů, náhrada výdajů za ubytování a náhrada zvýšených stravovacích výdajů ve výši a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{47e}); poskytovatelem těchto náhrad je ministerstvo. Členům akreditační komise může být ministerstvem poskytnuta odměna.

§ 117c

(1) Na základě posouzení skutečností uvedených v žádosti o akreditaci zpracuje akreditační komise stanovisko k žádosti o akreditaci, které ve lhůtě 60 dnů od posledního dne kalendářního čtvrtletí, ve kterém byla tato žádost podána, předloží ministerstvu.

(2) Ministerstvo rozhodne o akreditaci ve lhůtě 30 dnů po obdržení stanoviska komise.

(3) Ministerstvo při rozhodování přihlíží ke stanovisku akreditační komise.

(4) Akreditace se uděluje na dobu 4 let.

(5) Akreditace je nepřevoditelná a nepřechází na právního nástupce.

§ 117d

(1) Ministerstvo kontroluje činnost akreditovaných vzdělávacích zařízení při uskutečňování akreditovaných programů.

(2) Ministerstvo rozhodne o odejmutí akreditace, jestliže

a) zjistí nedodržování vzdělávacího programu,

b) akreditované vzdělávací zařízení nesplňuje podmínky, za nichž mu byla akreditace udělena.

(3) Podle § 117c odst. 1 až 3 se postupuje i v případě rozhodování o odejmutí akreditace.

(4) Akreditace zaniká dnem doručení písemného oznámení akreditovaného vzdělávacího zařízení o ukončení činnosti ministerstvu, popřípadě dnem, který je uveden v písemném oznámení.

§ 117e

(1) Akreditované vzdělávací zařízení vede evidenci vydaných osvědčení.

(2) Ministerstvo zveřejňuje v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam akreditovaných vzdělávacích zařízení s jejich vzdělávacími programy, dobu, na kterou byla akreditace udělena, a seznam vzdělávacích zařízení, kterým byla akreditace odejmuta.

ČÁST JEDENÁCTÁ
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I
Společná ustanovení

§ 118
zrušen

§ 119
Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 101 odst. 7 a § 101a odst. 7.

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 6, § 35 odst. 2, § 73 odst. 3, § 74 odst. 3, § 75 odst. 1, § 76 odst. 1, § 91 odst. 3 písm. c), § 93a odst. 1, § 99 odst. 3 a § 116 odst. 5 a 6 a § 101a odst.

HLAVA II
Přechodná ustanovení

§ 120

(1) Řízení o poskytnutí služeb sociální péče zahájená a pravomocně neskončená předem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(2) Osoby, kterým ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona náleželo zvýšení důchodu pro bezmocnost podle dosavadních právních předpisů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby

a) ve stupni I (lehká závislost), jde-li o osoby částečně bezmocné,

b) ve stupni II (středně těžká závislost), jde-li o osoby převážně bezmocné,

c) ve stupni III (těžká závislost), jde-li o osoby úplně bezmocné.

(3) Dítě, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona bylo podle dosavadních právních předpisů považováno za dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost).

(4) Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona náleží osobám uvedeným v odstavcích 2 a 3 příspěvek ve výši podle § 11 odpovídající stanovenému stupni závislosti podle odstavců 2 a 3, pokud není na základě kontroly posouzení zdravotního stavu stanoven jiný stupeň závislosti a vydáno rozhodnutí o výši příspěvku podle takto stanoveného stupně závislosti, nebo pokud není dále stanoveno jinak. Osobám uvedeným v odstavci 2 písm. a), které jsou starší 80 let a o něž pečuje fyzická osoba, které z tohoto důvodu náležel ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona podle dosavadních právních předpisů příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu, náleží příspěvek ve výši podle stupně závislosti II (středně těžká závislost). Osobám uvedeným v odstavci 2 písm. b), o něž pečuje fyzická osoba, které z tohoto důvodu náležel ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu podle dosavadních právních předpisů, náleží po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvek ve výši podle stupně závislosti III (těžká závislost); po uplynutí této doby náleží těmto osobám příspěvek ve výši podle stupně závislosti stanoveného na základě kontroly posouzení zdravotního stavu.

(5) Právnícké a fyzické osoby, které přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona poskytovaly služby sociální péče nebo sociální služby podle dosavadních právních předpisů a hodlají v této činnosti pokračovat i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinny podat žádost o registraci ve lhůtě 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a v této lhůtě jsou rovněž povinny uzavřít pojistnou smlouvu podle § 80. Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do vydání rozhodnutí o registraci se tyto právnícké a fyzické osoby považují za poskytovatele sociálních služeb podle tohoto zákona.

(6) Rozhodnutí o přijetí do zařízení sociální péče a o úhradě za ni podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však po dobu 3 let, pokud se osoba a poskytovatel sociálních služeb nedohodnou jinak nebo se nedohodnou na jiném rozsahu poskytování sociálních služeb. Namísto úhrady za pomoc poskytovanou z důvodu bezmocnosti podle dosavadních právních předpisů je osoba, které byl přiznán příspěvek, povinna hradit ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona úhradu za péči ve výši podle § 73 odst. 4.

(7) Rozhodnutí o poskytování sociální péče ve zdravotnickém zařízení a o úhradě za ni podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však po dobu 3 let, pokud se osoba a zdravotnické zařízení nedohodnou jinak. Osoba, které je poskytována sociální péče podle věty první a které byl přiznán příspěvek, je povinna kromě úhrady podle dosavadních právních předpisů hradit ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zdravotnickému zařízení také úhradu za péči ve výši podle § 73 odst. 4.

(8) Pořadníky čekatelů na umístění do ústavu sociální péče vedené podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však po dobu 3 let. Zřizovatelé ústavů sociálních služeb, kteří vedli tyto poradníky, předají tyto poradníky ve lhůtě 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb a o této skutečnosti vyrozumí ve stejné lhůtě osoby zapsané do poradníku.

(9) Ústavy sociální péče podle dosavadních právních předpisů se považují za zařízení sociálních služeb uvedené v § 34 odst. 1 písm. c) až f).

(10) Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby poskytují pečovatelskou službu podle dosavadních právních předpisů i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(11) Zaměstnanec, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával činnost, na niž se vztahuje kvalifikační předpoklad uvedený v § 110 odst. 4, a tento předpoklad nesplňuje, je povinen splnit tento kvalifikační předpoklad ve lhůtě

a) 7 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud nezískal střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru sociálně právním,

b) 10 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud získal střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru sociálně právním.

(12) Ustanovení odstavce 11 neplatí, jestliže ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona zaměstnanec uvedený v odstavci 11 písm. a) a b) dosáhl věku 50 let; u těchto osob se považuje kvalifikační předpoklad uvedený v § 110 odst. 4 za splněný.

(13) Zaměstnanec, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával činnost, na niž se vztahuje povinnost absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu podle § 116 odst. 5, je povinen absolvovat tento kurz nejpozději do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(14) Pro účely prvního zvýšení částek příspěvku podle tohoto zákona je prvním měsícem rozhodného období říjen 2006.

HLAVA III **Závěrečná ustanovení**

§ 121 **Zrušovací ustanovení**

Zrušuje se:

1. Vyhláška č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče.
2. Vyhláška č. 138/1994 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče.
3. Vyhláška č. 146/1995 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění vyhlášky č. 138/1994 Sb.
4. Vyhláška č. 66/1996 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.
5. Vyhláška č. 262/1996 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.
6. Vyhláška č. 205/1997 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění

pozdějších předpisů.

7. Vyhláška č. 145/1998 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

8. Vyhláška č. 172/1999 Sb., kterou se mění vyhláška č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

9. Vyhláška č. 73/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

10. Vyhláška č. 425/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

11. Vyhláška č. 551/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

12. Vyhláška č. 5/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

13. Vyhláška č. 34/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

14. Vyhláška č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče.

15. Vyhláška č. 139/1994 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče.

16. Vyhláška č. 147/1995 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče, ve znění vyhlášky č. 139/1994 Sb.

17. Vyhláška č. 263/1996 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

18. Vyhláška č. 146/1998 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

19. Vyhláška č. 6/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

20. Vyhláška č. 310/1993 Sb., o úhradě za poskytování sociální péče ve zdravotnických zařízeních.

21. Vyhláška č. 7/2006 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

§ 122
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 206/2009 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Řízení zahájená a pravomocně neskončená přede dnem účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Osobám, kterým podle ohlášení učiněného podle § 21 odst. 2 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném do dne účinnosti tohoto zákona, neposkytuje k tomuto dni pomoc osoba blízká anebo jiná fyzická nebo právnická osoba uvedená v § 7 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, náleží příspěvek na péči naposledy za měsíc předcházející dni účinnosti tohoto zákona. O odejmutí příspěvku na péči ode dne účinnosti tohoto zákona vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnutí.

3. Ministerstvo práce a sociálních věcí do 31. března 2011 zahájí podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zadávací řízení za účelem dodávky služeb k zajištění výplaty části příspěvku formou poukázky nebo elektronického platebního prostředku určeného k úhradě za sociální služby. Do doby zahájení realizace dodávky služeb na základě uzavřené smlouvy s vybraným subjektem se nepostupuje podle § 18a odst. 1 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném od 1. ledna 2011, a část příspěvku ve stupni I (lehká závislost) ve výši 1 000 Kč se vyplácí formou přímé úhrady za sociální služby poskytnuté této osobě v kalendářním měsíci, za který příspěvek náleží, poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tento způsob výplaty zajišťuje obecní úřad obce s rozšířenou působností prostřednictvím informačního systému o příspěvku podle § 30 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Podkladem pro tento postup je potvrzení vyhotovené na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí. Toto potvrzení osvědčuje částku úhrady vyúčtovanou poskytovatelem sociálních služeb za sociální služby poskytnuté osobě v kalendářním měsíci; příjemce příspěvku, popřípadě zvláštní příjemce příspěvku, předává toto potvrzení poskytovateli sociálních služeb. Na základě potvrzení zašle poskytovatel sociálních služeb žádost o úhradu za poskytnuté sociální služby v kalendářním měsíci příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup prostřednictvím informačního systému o příspěvku podle § 30 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Obecní úřad obce s rozšířenou působností provede platbu úhrady bezhotovostním převodem na účet příslušného poskytovatele sociálních služeb.

4. Osobám starším 18 let, které v měsíci prosinci 2010 mají nárok na příspěvek na péči

ve stupni I (lehká závislost), doručí příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností do 31. prosince 2010 písemné oznámení o změně způsobu výplaty tohoto příspěvku od 1. ledna 2011.

5. Poskytovatel sociálních služeb splní ohlašovací povinnost uvedenou v § 85 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, poprvé za rok 2009, a to do 31. května 2010.

6. Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka u zaměstnance, který ke dni účinnosti tohoto zákona vykonával činnost sociálního pracovníka, je absolvování akreditovaných vzdělávacích kurzů v oblastech uvedených v § 110 odst. 4 písm. a) a b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, v rozsahu nejméně 200 hodin, za podmínky, že získal přede dnem účinnosti tohoto zákona nejméně 10 let praxe při výkonu činnosti sociálního pracovníka a absolvoval před tímto dnem rekvalifikační kurz zaměřený na činnost sociálního pracovníka akreditovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy; tento zaměstnanec je povinen absolvovat akreditované vzdělávací kurzy ve stanoveném rozsahu do 31. prosince 2013.

7. Absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách podle § 116 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, se nevyžaduje u zaměstnance narozeného přede dnem 1. ledna 1957, pokud přede dnem účinnosti tohoto zákona získal nejméně 2 roky praxe při výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách.

8. Odborná způsobilost manželského a rodinného poradce podle § 116a odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném ode dne účinnosti tohoto zákona, se považuje za splněnou u zaměstnance narozeného před 1. lednem 1957, pokud ke dni účinnosti tohoto zákona vykonával činnost, na niž se vztahoval kvalifikační předpoklad uvedený v § 110 odst. 4 písm. e) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném přede dnem účinnosti tohoto zákona.

Čl. XII zákona č. 347/2010 Sb.

**Přechodná ustanovení
zrušen**

Čl. IV zákona č. 366/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení o příspěvku na péči zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle předpisů účinných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. V řízení o příspěvku na péči zahájeném a pravomocně neskončeném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se provede posouzení stupně závislosti za období do 31. prosince 2011 podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a za období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Příspěvek na péči náležející ke dni účinnosti tohoto zákona osobám do 18 let věku ve výši podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží naposledy za měsíc prosinec 2011. Příslušná krajská pobočka Úřadu práce doručí nejpozději do dne výplaty příspěvku na péči za měsíc leden 2012 těmto

osobám písemné sdělení o změně výše tohoto příspěvku podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Děti starší 1 roku věku, které podle § 30 odst. 1 písm. e) zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zakládaly ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nárok na rodičovský příspěvek z důvodu zdravotního postižení, a kterým nenáležel k tomuto dni příspěvek na péči, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby

a) ve stupni I (lehká závislost), jde-li o děti dlouhodobě zdravotně postižené,

b) ve stupni II (středně těžká závislost), jde-li o děti dlouhodobě těžce zdravotně postižené. Těmto osobám náleží ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvek na péči ve výši podle § 11 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud si nezvolí rodičovský příspěvek nejpozději do 31. ledna 2012, a to po dobu, než je na základě nového posouzení zdravotního stavu vydáno rozhodnutí o příspěvku na péči, nejdéle však do 31. prosince 2012.

4. Příslušný orgán, který vydal rozhodnutí o registraci podle § 78 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vyzve nejpozději do 31. ledna 2012 písemným sdělením poskytovatele sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, aby ve lhůtě do 1 měsíce od doručení výzvy na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí sdělili číslo platebního účtu, na který bude vyplácena úhrada za potřebnou pomoc z příspěvku na péči podle § 18 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Poskytovatelé pomoci osobám závislým na pomoci jiné osoby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče podle § 52, speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu a v dětských domovech, kteří poskytují pomoc podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a tuto pomoc poskytují i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinni podat žádost o zapsání do registru poskytovatelů podle § 85 ve lhůtě nejpozději do 31. března 2012.

6. Do dne vydání karty sociálních systémů se příspěvek na péči vyplácí způsobem podle § 18 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 420/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení o žádostech o vydání rozhodnutí o registraci poskytovatelům sociálních služeb zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Čl. II zákona č. 384/2012 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Zařízení sociálních služeb Ústav sociální péče pro zrakově postižené v Brně-Chrlicích, Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch, Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež v Brně-Králově Poli a Diagnostický ústav sociální péče v

Tloskově, zřízená Ministerstvem práce a sociálních věcí jako organizační složky státu, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají státními příspěvkovými organizacemi podle § 96a zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a jejich zřizovatelem je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

2. Ministerstvo práce a sociálních věcí vydá zřizovací listiny státních příspěvkových organizací uvedených v bodě 1. Pro náležitosti zřizovací listiny se § 96a odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, použije obdobně.

3. Práva a povinnosti České republiky z pracovněprávních vztahů zaměstnanců zařazených k výkonu práce v organizačních složkách státu uvedených v bodě 1 přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na státní příspěvkové organizace uvedené v bodě 1.

4. Státní příspěvkové organizace uvedené v bodě 1 jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona příslušné hospodařit s majetkem České republiky, včetně evidence, práv a pohledávek, ostatních majetkových hodnot a dalších aktiv, se kterým byly ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona příslušné hospodařit organizační složky státu uvedené v bodě 1.

5. Závazky a další pasiva České republiky, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona příslušela organizačním složkám státu uvedeným v bodě 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona závazky a pasivy státních příspěvkových organizací uvedených v bodě 1.

6. Peněžní prostředky fondů organizačních složek státu uvedených v bodě 1 soustředěné v těchto fondech podle § 48 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), se stávají prostředky obdobných fondů státních příspěvkových organizací. Peněžní prostředky, se kterými byly organizační složky státu uvedené v bodě 1 příslušné ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona hospodařit nebo je spravovat, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona převádějí na účet cizích prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí. Tyto peněžní prostředky převede Ministerstvo práce a sociálních věcí bezodkladně na účty státních příspěvkových organizací.

7. Státní příspěvkové organizace uvedené v bodě 1 jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nositeli práv a povinností vyplývajících z rozhodnutí o registraci podle § 81 zákona č. 108/2006 Sb. a práv a povinností vyplývajících z uzavřených smluv o poskytování sociálních služeb podle § 91 zákona č. 108/2006 Sb., jejichž nositeli byly ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona organizační složky státu uvedené v bodě 1.

8. Dosavadní státní příspěvková organizace Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni, zřízená Ministerstvem práce a sociálních věcí, se počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za státní příspěvkovou organizaci podle § 96a zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) § 116 občanského zákoníku.

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých

zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

4) Například Příloha Evropské sociální charty (č. 14/2000 Sb. m. s.).

5) Zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

6) Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

7) § 15a zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 217/2002 Sb.

7a) § 22a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 340/2006 Sb.

7b) § 23 zákona č. 48/1997 Sb.

§ 36 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

7c) § 25 zákona č. 48/1997 Sb.

8) § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

9) § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 109/2006 Sb.

10) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

12) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

13) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

19) Zákon č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

20) Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

22) § 11 až 16 zákona č. 117/1995 Sb.

23) § 46 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

§ 13 a 13a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

24) § 20, § 23 odst. 1 písm. a), e) až h) a l), § 24 odst. 1 písm. a), d), g) až j) a l) a § 31 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

25) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

26) § 21a a 21b zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

27) Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

28) § 43 zákona č. 117/1995 Sb.

28a) Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

28b) § 26 odst. 1 a § 28 písm. c) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

29) § 19 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb.

30) Zákon č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých

jiných účastnících národního boje za osvobození.

Zákon č. 462/1919 Sb., o propůjčování míst legionářům.

30a) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

31) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

31a) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

32) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.

33) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

34) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

35) Například § 128 občanského soudního řádu, § 8 trestního řádu.

36) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

37) Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

37a) Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

38) § 7 odst. 1 písm. c) a f) zákona č. 218/2000 Sb.

39) § 9 odst. 1 písm. i) a § 10 odst. 1 písm. e) a j) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

40) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb. v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost

41) Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

42) § 5, 10, § 43 odst. 2 písm. d) a § 96 zákona č. 96/2004 Sb.

43) § 230 zákoníku práce.

44a) Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů.

45) § 36 zákona č. 96/2004 Sb.

46) § 7 zákona č. 96/2004 Sb.

47) Zákon č. 96/2004 Sb., ve znění zákona č. 125/2005 Sb.

47) Zákon č. 95/2004 Sb., ve znění zákona č. 125/2005 Sb.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 383/2005 Sb.

47a) § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.

47b) Například zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

47c) Položka 22 písm. l) a m) přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 206/2009 Sb.

47d) § 200 a § 203 odst. 1 zákoníku práce.

47e) § 157 až 160, 162 a 163 zákoníku práce.

48) Nařízení Rady (ES) č. 859/2003 ze dne 14. května 2003, kterým se působnost nařízení (EHS) č. 1408/71 a nařízení (EHS) č. 574/72 rozšiřuje na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

49) § 42f zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 379/2007 Sb.

50) § 42i zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 427/2010 Sb.

51) § 16a odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve

znění zákona č. 347/2010 Sb.

52) Zákon č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

53) § 4b zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 366/2011 Sb.

54) § 168 a 172 trestního zákoníku.

55) Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů).